

12 R.3

9.3.281

4

V E T U S
TESTAMENTUM
EX VERSIONE
SEPTUAGINTA INTER-
PRETUM

Olim ad fidem

CODICIS MS. ALEXANDRINI

Summo Studio & incredibili Diligentia expressum, emendatum ac suppletum
à JOANNE ERNESTO GRABE S. T. P.

Nunc vero

Diversis VATICANI EXEMPLARIS Lectionibus

Aliisque accessionibus insigniter locupletatum.

SVMMA CVRA EDIDIT

JOANNES JACOBUS BREITINGERUS.

TOMUS IV.

TIGURI HELVETIORUM

Ex Officina JOANNIS HEIDEGGERI & SOC. MDCCXXX.

PROLEGOMENA.

CAP. I.

Quo Notitia Codicis

ALEXANDRINI,

Præsertim quoad hunc Tomum, traditur,

*Et quæ in illo Psalmis præfixa extant, accurate
descripta exhibentur.*

Quæ in Prolegomenis Tom. I. Cap. 1. de Codice *Alexandrino* disserui, hoc loco repetere non est necesse; necessarium tamen, vel saltem commodum videtur, quæ de antiquitate ejusdem ibi §. 5. statui, adversus objectionem, ex quodam postremi hujus Tomi loco forte petendam, debite defendere, atque etiam de librorum Metricorum hocce comprehensorum distinctione per *σῆμα* ibidem §. 6. breviter dicta, hîc prolixius exponere ac illustrare. Nimirum ex inscriptione Cantici B. Mariæ Virginis, unâ cum alijs V. & N. Testamenti Hymnis Psalterio *Davidis* subnexi, in qua epitheto *Θεοτόκε* ipsa ornata legitur, colligeret forte quispiam, illud unâ cum reliquis Psalmis librisve in Codice nostro non nisi post ætatem *Nestorij*, ac post III. Oecumenicum Concilium, quod *Ephesi* anno 30.

Seculi Vti. ætæ Christianæ habitum S. Mariæ hunc titulum asseruit, demum exaratum esse. Verum licet dictum Concilium titulum *Θεοτόκε* Matri Servatoris nostri adscriptum solenni decreto contra *Nestorium* confirmaverit, cum tamen non primum invenit, sed is jam antè ab antiquioribus Patribus ipsoque Christianorum vulgo usurpatus fuit: id quod modò ostendere, atque sic non solum Codicis *Alexandrini*, sed & dictionis ab omnibus, præterquam *Nestorianorum* in Oriente, Ecclesiis receptæ antiquitatem confirmare placet. Οἱ παλαιοὶ Θετόκον τὴν Μαρίαν λέγε· καὶ ὠκοῦσαν, rectè ait *Socrates* Lib. VII. Hist. Eccles. cap. 32. moxque affert *Eusebii* verba Lib. III. de Vita Constantini sic inter alia de Spelunca Bethleemitica scribentis: ἡ βασίλισσα Ἑλένη ἡ Θεοφιλεσάτη τῆς Θεοτόκε τὴν κύσιν μνήμασι θαυμασίοις κατεκόσμη, παντοίως τὸ τῆδε ἱερὸν ἀντροῦ Φαιδρύνουσα· quæ & in nostris Exemplaribus citati libri cap. 43. verbatim legun-

leguntur. Addit verò *Socrates* aliud insigne, licet deperditum, testimonium *Origenis*, ita pergens : Καὶ ὡς ἐγγίνης δὲ ἐν τῷ πρώτῳ τόμῳ τῶν εἰς τὴν πρὸς Ῥωμαίους τῷ Ἀποστόλῃ ἐπιστολῇ ἐξηγεῖται, πῶς Θεοτόκος λέγεται, πλατύτερ ἐξήτασε. Deperditum inquam ; siquidem in istorum, quos modo Latine habemus, *Origenis* Commentariorum in Epistolam ad Romanos Libro I. nil tale exstat : ut adeo tam ex hoc *Socratis* loco, quàm ex fragmento ejusdem Tomi in Philocalia cap. 25. recitato, si cum Latinis nostris conferatur, pateat, hisce longè prolixiores fuisse Græcos *Origenis* in dictam Epistolam Tomos, de quibus alibi plura. Cæterum ut jacturam istam quodammodo refarciam, subjungo verba *Origenis* ex Homil. 1. inter diversas, quæ in verba *Matthæi* cap. 1. de Matre Christi ita commentatur : *Mater ejus. Cujus ejus ? Mater Dei unigeniti, Domini & Regis omnium, plasmatoris & Creatoris cunctorum.* Et mox : *Hæc virgo sancta genuit Deum, sed intacta permansit ; Mater effecta est, sed Virginitatem non amisit.* Denique : *Hujus Unigeniti Dei dicitur hæc Mater Virgo Maria.* Plura S. Patrum nomina ad probandum vetustioremtituli *Deiparæ* usum adduxit *Cyrillus Alexandrinus* in Epistola ad *Acacium Beroënsen* Tom. V. Part. II. pag. 44. scribens : Εὐρίσκω γὰρ ἐν συγγράμματι καὶ τὸν τῆς σοιδίμου μνήμης ἐπίσκοπον Ἀθανάσιον πλείσταις αὐτὴν ὀνομάσαντα Θεοτόκον, καὶ μακάριον δὲ πατέρα ἡμῶν Θεόφιλον, καὶ ἑτέρας πολλὰς τῶν ἁγίων καὶ κατὰ καιρὸς ἐπισκόπων· τὸτο μὲν Βασίλειον, τὸτο δὲ Γρηγόριον, καὶ αὐτὸν δὲ μακάριον Ἀτίκον. Horum loca hic quidem non designavit *Cyrillus* ; ali-

quorum tamen verba alibi citavit, & *Athanasij* quidem ex Oratione 4ta contra Arianos, (quam λόγον τρίτον de Trinitate appellat, primam, quæ non nisi Epistola Encyclica contra Arianos est, reliquis quatuor Tractatibus haud adnumerans) testimonium allegavit in Epistola ad Monachos Ægypti Tom. V. Part. II. pag. 4. ex re & vero dicens B. *Mariam* ibi sæpius Θεοτόκον appellari : sed & ἐκ τῷ περὶ σαρκώσεως λόγῳ prolixum recitavit locum Lib. de Fide ad Reginas Tom. V. Part. II. pag. 48. ubi etiam *Attici* ac *Theophili* in laudata Epistola nominatorum verba subdit, quæ tamen non ipsam Θεοτόκου vocem sonant, licet rem diserte doceant. Illorum vero vicem supplere possunt duo alii à *Cyrillo* ibidem allegati, *Antiochus* & *Ammon* Episcopus *Adrianopoleos*, benedictam Virginem Θεοτόκου epitheto salutantes. *Basilij* ac *Gregorij* five loca five verba nusquam *Cyrillus* exhibuit, in iis saltem quæ extant, Operibus ; reperitur vero Θεοτόκου titulus in *Basilij* Homilia 25. de humana Christi generatione Tom. I. p. 590. C. ac *Gregorij Nysseni* Epistola ad *Eustathiam* & *Ambrosiam* Tom. III. p. 660. nec non in alterius *Gregorij*, *Nazianzeni* scilicet, Orat. 35. p. 564. ac Orat. 51. p. 738. ubi satis acriter decernit : Ἐὰν τις ἐ Θεοτόκον τὴν Μαρίαν ὑπολαμβάνει, χωρὶς ἐστὶ τῆς Θεότητος· ut adeo nil mirum sit, si *Thecla*, *Gregorij Nazianzeni* familiaris, cognomen istud B. *Virginis* in inscriptione Cantici ejus adscripserit. Atqui licet hæc auctoritates ad probandum vetustioremtituli *Deiparæ* vocis Θεοτόκος usum, ipsæque, quæ Codex *Alexandrinus* exara-

Cap. I.

PROLEGOMENA.

exaratus fertur, ætate ac manu receptum sufficere videantur; duos tamen adductis à *Cyrillo* antiquiores Episcopos *Alexandrinus* addere placet, nimirum *Alexandrum*, qui in Epistola ad *Alexandrum Constantinopolitanum* non multum à fine, apud *Theodoretum* Lib. I. Hist. Eccles. Cap. 4. τῆς Θεολόγης Μαρίας mentionem fecit, & *Dionysium* qui in Epistola contra *Paulum Samosatenum* post medium Seculi III. sexies hunc titulum usurpavit. Quod Epirheton adeo frequenter *B. Maria* adscriptum *Julianus* Apostata Christianis exprobravit hoc apud *Cyrillum* Lib. VIII. contra *Julianum* p. 262. allegato dictorio: Θεολόγον δὲ ὑμῶν ὁ παύσαντε Μαρίαν καλέοντες.

§. 2. Quod *Psalmodum Davidis* ac reliquorum Metricorum Veteris Testamenti, *Jobi* scilicet ac *Salomonis* librorum distinctionem per στιχῶν, id est, versus sive potius commata, in *Alexandrino* etiam Codice observatam attinet, de ea *Hesychii Hierosolymitani* verba citato Prolegomenorum Tomi I. loco allegavi; quibus & *Libros Prophetarum* majoris perspicuitatis causa per versuum cola dividere, vetus inventum *S. Patrum* vocat. Et sane ipsum quoque *Origenem* in Hexaplis textum LXX. Interpretum στιχῶν scriptum exhibuisse, ex *Eusebij* Hist. Eccles. Lib. VI. cap. 16. rectè docuit *Valesius* in Annotatione ad istum locum, quam lege, si placet; nec non quæ *Martianus* Prolegom. IV. in Divinam *S. Hieronymi* Bibliothecam de divisione Bibliorum aliorumque Librorum per cola sive versus prolixè satis atque eruditè differuit. Atque hinc natæ sunt

Stichometriæ, veluti *Nicephori Constantinopolitani*, cui adscribi solet, aliaque quam diligentissimus *Cotelerius* Judicio de Epistola *S. Barnabæ* inseruit; quæ tamen & inter se, & à Codice *Alexandrino* quoad numerum τῶν στιχῶν in Metricis V. T. Libris aliquantum sunt diversæ; quòd Librarii partim numeros in Stichometriis vitiauerint, partim in describendis sacris Scripturis minùs accurati haud eandem semper versuum distinctionem observaverint, sed duos sæpe in unum contraxerint: cujus παραρῥηματος etiam Scribam *Alexandrini* Codicis quandoque reum deprehendi, ideoque quibusdam in locis Capite 2. recensendis ab eo discedere consultum duxi. At vero cum error iste procedente tempore magis magisque processerit, hinc factum videtur, ut Codex noster longè vetustissimus numerum stichorum in Libris Metricis habeat aliquanto majorem illo, quem singulis horum assignat utraque modo dicta Stichometria, utpote sequiori ætate composita: *Psalterio* tamen excepto, quod cum in MS. *Alex.* quinta circiter parte mutilum sit, novem inde foliis deperditis, versuum rationes haud exactè inire licet. Sic verbi gratia libro *Jobi* 1800. cola adscribit *Nicephori*, 1600. alia apud *Cotelerium* Stichometria; at in nostro MS. bis mille ac centum fere versibus is distinctus legitur. Porro in *Proverbiis Salomonis* 1700. vel 1708. stichos numeravit *Nicephorus*, 1600. alter *Cotelerii* Antiquarius; ast in *Alex.* Codice 1900. circiter reperiuntur. Quin in librorum Metricorum minimo, *Cantico nempe Salomonis* satis magna certitur

nitur differentia : quippe *Niceph.* 280. *Coteler.* 300. *MS. Alex.* 360. habet stichos, uno per errorem Librarii omisso, ac in nostra idcirco Editione minoribus literis expresso. Capitulorum, quæ vulgo dicuntur, distinctionem in Scripturis Metricis, saltem *Salomonis*, nullam designat Codex noster. Equidem ex eo, quod cujuslibet *Psalmi* principium vel titulum minio exaraverit Librarius, colligeret forte quispiam, in reliquis etiam Libris, ubi stichi rubro colore scripti apparent, novum incipere Caput; sed rem aliter se habere, ex accurata illorum omnium recensione suis locis facienda patebit. Atqui hæc in genere de Libris Metricis, prout in *MS. Alex.* exhibentur, dicta sufficient.

§. 3. *Psalms Davidis* in specie quod attinet, hisce varia in Codice nostro præfixa extant : & primo quidem *S. Athanasii* Epistola ad *Marcellinum*, quâ insignem *Psalterii* excellentiam, atque singulorum *Psalmodum* variis in casibus usum demonstravit. Atqui hanc ipse *S. Athanasius* προῤῥαξεν ἐν τῇ βιβλῳ τῆς ἑρμηνείας τῶν Ψαλμῶν, *Interpretationi Psalmorum præposuit*, ut à *Synodo Nicæna* II. Tom. VII. Concil. *Labbei* col. 540. memoriæ proditum est. Ast sive vera sive falsa sit traditio ista, ipsius tamen *S. Patris* ævo vel paulo post Librariis solemne fuisse, ut laudatam Epistolam ipsi *Psalmodum* libro veluti εἰσαγωγή aut *Pro-*

dromum præmitterent, *Alexandrini* Codicis exemplum ostendit. Cæterum licet in pluribus *S. Athanasii* Editionibus, ac in postrema *Celeberrimi Montisauconi*, omnium optima Tom. I. Part. II. p. 982. usque 1003. iste ad *Marcellinum* libellus Græcè ac Latine sit excusus; cum tamen ex antiquissimis ac *S. Patri* fere coævis membranarum nostris haud parum correctiorem ac pleniorē, ut conferenti patebit, hic denuo edere placuit, absque Latina tamen versione. Quamvis enim hanc quoque prælo fere paratam haberem, mutato tamen consilio eam omittendam censui, quod antedictæ literæ intellectu perfaciles sint, vel tales iis saltem futuræ, qui sequentem in hoc Tomo Græcum *S. Scripturæ* textum sine interpretatione intelligere potuerint. Sectiones, in quas Epistolam dispescuit Librarius noster, licet incommodas sæpe, hic tamen observare placuit; nisi ubi perperam prorsus in medio commatis vel periodi sunt factæ, vel ubi aliter textum dividere necesse fuit; de quibus Lectorem in ora paginæ inferiori semper monui: ac ibidem etiam Sphalmata Scribæ vel anomalias Scripturæ annotavi; excepto eo, quod frequenter ac perpetuo fere occurrit, nempe τεσσαρακός pro τεσσαρακοσός. Sine longiori igitur præfatione jam laudatam *S. Athanasii* Epistolam ex Codice *Alex.* accuratè descriptam sisto:

ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΨΑΛΜΟΥΣ.

Α Γαμαί σε τῆς ἐν Χριστῷ προαιρέσεως, Φίλε Μαρκελλίνε· καὶ γὰρ καὶ τὸν παρόντα πειρασμόν, καίτοι πολλὰ παθὼν ἐν αὐτῷ, καλῶς φέρεις, καὶ τῆς ἀσκήσεως ἐκ ἀμελείς. Πυνθανόμενος γὰρ τῷ κομίσαντος τὴν ἐπιστολήν, πῶς ἄρα καὶ μετὰ τὴν νόσον διάγεις· ἔμαθον πρὸς μὲν πᾶσαν τὴν θείαν γραφὴν ἔχειν^α σε τὴν χαλὴν, πυκνότερον δὲ μάλιστα τῇ βίβλῳ τῶν ψαλμῶν ἐντυγχάνειν, καὶ φιλονεικεῖν τὸν ἐν ἐκάστῳ ψαλμῷ νῦν ἐγκείμενον καταλαμβάνειν.

Καὶ διὰ τῆτο τόλμην ἀποδέχομαι σε, πολὺν ἔχων εἰς αὐτὴν τὴν βίβλον καὶ γὰρ πόθεν, ὥστερ καὶ εἰς πᾶσαν τὴν γραφὴν.

Καὶ γὰρ ὅτως ἔχων, συντυχὴν τι νι φιλοπρόνως γέροντι, καὶ βέλομαι καί σοι, ὥστερ ἐκεῖνος κατέχων τὸ ψαλτήριον περὶ αὐτῷ μοι διηγῆσατο, γράψας ἔχει γὰρ τὴν χάριν καὶ παιδείαν, ^β μετ' εὐλόγῃ τῷ διηγήματος^β.

Ἐλεγεν γὰρ ὅτως· Πᾶσα μὲν, ὧ τέκνον, ἡ κατ' ἡμᾶς γραφὴ, παλαιὰ τε καὶ καινὴ, δείπνευσός ἐστιν καὶ ὠφέλιμος πρὸς διδασκαλίαν, ὡς γέγραπται· ἔχει δὲ τὴν παιδαίαν παρατήρησιν τοῖς προσέχουσιν ἡ τῶν ψαλμῶν βίβλος.

Ἐκάστη μὲν γὰρ βίβλος τὸ ἴδιον ἐπάγ-

γελμα διακονεῖ καὶ ἀπαγγέλλει· ὅλον ἡ Πεντάτευχος γένεσιν κόσμῳ καὶ τῶν πατριαρχῶν τὰς πράξεις, τὴν τε ἀπ' Αἰγύπτῃ τῷ Ἰσραὴλ^γ ἔξοδον, καὶ τὴν τῆς νομοθεσίας διάταξιν· ἡ Τρίτευχος τὴν κληροδοσίαν, καὶ τῶν κριτῶν τὰς πράξεις, καὶ^δ γενεαλογίαν τῷ Δαβίδ· αἱ Βασιλείαι καὶ Παραλειπόμεναι βασιλέων πράξεις· καὶ εἰ μὲν Ἑσθέραις ἀπέλυσιν τῆς αἰχμαλωσίας καὶ ἐπανοδον τῷ λαῷ, καὶ οἰκοδομὴν τῷ ναῷ καὶ τῆς πόλεως·^ε οἱ δὲ Προφῆται προφητείας περὶ τῆς ἐπιδημίας τῷ σωτῆρος, ὑπομνήσεις τε περὶ τῶν ἐντολῶν, καὶ μέμψεις κατὰ τῶν παραβαινόντων, καὶ προφητείας τοῖς ἔθνεσιν.

Ἡ δὲ γε βίβλος τῶν ψαλμῶν, ὡς παραδείσος^ς ταύτην ἐν αὐτῇ φέρουσα μελωδεῖ, καὶ τὰ ἴδια δὲ πάλιν μετ' αὐτῶν ψάλλουσα^ς εὐδείκνυσιν. Ταῦτα μὲν γὰρ τῆς Γενέσεως^β ψάλλει ἐν^ς τῷ ἐκλογικαὶδεκάτῳ· ἡ οἱ θρακοὶ διηγῆνται δόξαν Θεοῦ, ἡ ποίησιν δὲ χειρῶν αὐτῶν ἀναγγέλλει τὸ^ς σερύωμαι· καὶ ἐν τῷ κγ'. Τῷ Κυρίῳ ἡ γῆ καὶ τὸ πλῆρωμα αὐτῆς, ἡ οἱ^ς κεμένη καὶ πάντες οἱ κατοικοῦντες ἡ ἐν αὐτῇ· αὐτὸς ἐπὶ θαλάσσης ἰδεμε^ς, ἡ λίσσεν αὐτήν.

Τὰ δὲ τῆς Ἑξόδου καὶ τῶν Ἀριθμῶν καὶ

^α Εἰς MS. mendosè. ^β Μετὰ τῷ εὐλογῇ τὸ διάδημα Alex. perperam. ^γ Hæc vox in MS. deest, erat forte; siquidem hoc loco duo versus recentiori atramento rasis lineis superinducto scripti extant. ^δ Γενεαλογίαν MS. ^ε In MS. nova Sectio incipit minus rectè. ^ς Τῷ πάντων (scilicet βιβλίῳ) ex Edit. addere necesse videtur. Et sane post vocem αὐτῇ in MS. vacuum spatium est relictum. ^γ Διακονεῖται Alex. ^δ Ψάλλει mendosè MS.

καὶ τὰ δευτερευομένης ἀδελφῶς ἐν τῷ
ἑκατοσῷ ἑξήκοντα ψαλμῷ, καὶ ἐν τῷ
ἑκατοσῷ τρισκαίδεκάτῳ ψαλμῷ, λέ-
γουν· " Ἐν ἐξοδῷ Ἰσραὴλ ἐξ Αἰγύ-
πτου, οὕτως Ἰακώβ ἐκ λαοῦ βαρβαρῶν,
ἐγενήθη Ἰουδαία ἀγίασμα αὐτῆς, Ἰσ-
ραὴλ εἰς ἐξουσίαν αὐτῆς.

Ψάλλει δὲ καὶ ταῦτα ἐν τῷ ἑκατοσῷ
τετάρτῳ· " Ἐξαπέστειλεν Μωϋσὴν τὸν
δούλον αὐτῆς, Ἰακώβ ἐν ἐξελεύσασθαι αὐ-
τὸν· ἔθετο ἐν αὐτοῖς τὴν λόγον τῶν
σημειῶν αὐτῆς καὶ τῶν τεράτων αὐτῆς
ἐν γῇ Χαμ. Ἐξαπέστειλεν σκότος,
καὶ ἐσκότασεν, καὶ παρεπίκραναν
τὴν λόγον αὐτῆς. Μετέστρεψεν τὰ
ὕδατα αὐτῶν εἰς αἷμα, καὶ ἀπέκλει-
εν τὴν ἐξουσίαν αὐτῶν. Ἐξῆρψεν ἡ
γῆ αὐτῶν βατράχους ἐν τοῖς ταμείοις
τῶν βασιλέων αὐτῶν· εἶπεν καὶ ἡλ-
θεν κυνέμια, καὶ σκίψες ἐν πάσῃ
τοῖς ὁρίοις αὐτῶν. Καὶ ὅπως ὅλον τε
τὸν ψαλμὸν τῆτον τε τὸν ἑκατονπέμ-
πτον περὶ τῶν αὐτῶν ἐστὶν εὐρεῖν γε-
γραμμένον. Καὶ τὰ μὲν τῆς ἱερατείας
καὶ τῆς σκηνῆς ἀναφανῆ ^b ἐν ἐξοδῷ
σκηνῆς ἐν τῷ κη'. ψαλμῷ· " ἐνέγκα-
τε τῷ Κυρίῳ υἱοὶ Θεοῦ, ἐνέγκατε τῷ
Κυρίῳ υἱὸς κριῶν, ἐνέγκατε τῷ Κυ-
ρίῳ δόξαν καὶ τιμὴν.

Τὰ δὲ τῆς Ναυῆ καὶ τῶν Κριτῶν ἐμ-
φαίνει πως ἐν τῷ ἑκατοσῷ ἑκτῷ, λέ-
γουν· " Καὶ συνεστήσαντο πόλεις κατοί-
κασίας, καὶ ἐσπείραν ἀγρῶς, καὶ
ἐφύτευσαν ἀμπελώνας. Ἐπὶ γὰρ

τῆς Ναυῆ διαδέδοται αὐτοῖς ἡ γῆ τῆς
ἐπαγγελίας. Λέγουν δὲ ἐν τῷ αὐτῷ
ψαλμῷ συνεχῶς· " Καὶ ἐκέκραξαν
πρὸς Κύριον ἐν τῷ θλίβεσθαι αὐτὸς,
καὶ ἐκ τῶν ἀναγκῶν αὐτῶν ἔσωσεν
αὐτὸς· σημαίνει τῶν Κριτῶν τὴν βί-
βλον· τότε γὰρ κραζόντων αὐτῶν
ἤγειρεν κατὰ τὸν καιρὸν κριτὰς, καὶ
ἔσωσεν τὸν λαὸν ἀπὸ τῶν θλιβόντων
αὐτῶν.

Καὶ τὰ τῶν Βασιλείων ψάλλει πως
ἐν τῷ ἑνεακαίδεκάτῳ, λέγουν· " Οὐ-
τοι ἐν ἄρμασιν καὶ ἵπποις, ἡμεῖς δὲ
ἐν ἐνόματι Κυρίου Θεοῦ ἡμῶν
μεγαλυνθήσεμεθα· αὐτοῖς συνεποδι-
σθησαν καὶ ἐπεσαν, ἡμεῖς δὲ ἀνέστη-
μεν καὶ ἀνωρθώθημεν. Κύριε σῶσον
τὸν βασιλεῖα, καὶ ἐπάκουσον ἡμῶν ἐν
ἡμέραις ἐπικαλεσόμεθα σε.

Τὰ δὲ τῆς Ἑσθῆρ ἐν τῷ ἑκατοννικοσῷ
πέμπτῳ τῶν Ἀναβαθμῶν ἀδελφῶν· " Ἐν τῷ
ἐπιστρέψαι Κύριον τὴν αἰχμαλωσίαν
Σιών, ἐγενήθημεν ὡς παρακλημέ-
νοι. Καὶ πάλιν ἐν τῷ ἑκατοννικοσῷ
πρώτῳ· " Εὐφρανθήν ἐπὶ τοῖς εἰρηκό-
σιν μοι· εἰς οἶκον Κυρίου πορευσώμεθα,
ἑσώτες ἦσαν οἱ πόδες ἡμῶν ἐν ταῖς
αὐλαῖς σε Ἱερουσαλὴμ. Ἱερουσαλὴμ
οἰκοδομημένη ὡς πόλις, ἥς ἡ ^d μετο-
χή· αὐτῆς ἐπὶ τὸ αὐτό· ἐκεῖ γὰρ
ἀνέβησαν αἱ φυλαὶ, αἱ φυλαὶ Κυρίου,
μαρτύριον τῷ Ἰσραὴλ. Τὰ τε τῶν
Προφητῶν χροῖον ἐν ἐκείνῳ σημαίνει. Πε-
ρὶ τῆς τῆς σωτηρίας ἐπιστήμης, καὶ ὅτι

μὲν

a Malè nova sectio incipit in Alex. b Titulus Psalms. quem citat, in multis τῶν ὁ. Exemplaribus ipsoque Alex. Codice est: Ψαλμοὶ τῷ Δαβὶδ Ἱερουσαλὴμ σκηνῆς, pro quo hic habet: ἐν ἐξοδῷ σκηνῆς, ut Vulg. Latina: in consuetudine tabernaculi. c Ἐκατοννικοσῷ MS. d Μετο-
χει MS. malè.

Cap. I.

PROLEGOMENA.

μὲν Θεὸς ὦν ἐπιδημήσει, ἕτως Φησὶν ἐν
μὲν τῷ τεσσαρακοστῷ ἐνάτῳ ψαλμῷ.
„Ὁ Κύριος ἐμφανῶς ἦξει, ὁ Θεὸς ἡμῶν,
„καὶ ἔ παρασκευάζεται. Ἐν δὲ τῷ
ἐκατοστῷ ἐπικαυδευκῶν. „Εὐλογημέ-
„νος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου· εὐ-
„λογήκαμεν ὑμᾶς ἐξ οἴκου Κυρίου· Θεὸς
„Κύριος, καὶ ἐπέφανεν ἡμῖν.

Ὅτι δὲ ἑτέροις ἐσιν ὁ τῷ πατρὸς λό-
γος, ἕτως ἐν τῷ ἐκατοστῷ ἐκίῳ ψαλμῷ.
„Ἀπέστειλεν τὸν λόγον αὐτῷ, καὶ ἰά-
„σατο αὐτὸς, καὶ ἐρύσατο αὐτὸς ἐκ
„τῶν διαφθορῶν αὐτῶν. Ὁ γὰρ ἐρ-
χόμενος Θεὸς αὐτὸς ἐσιν καὶ λόγος ἀ-
ποστέλλομενος. Τῶτον δὲ τὸν λόγον εἰ-
δὼς ὄντα τὸν υἱὸν τῷ Θεῷ, ἄδει Φωνὴν
τῷ πατρὸς ἐν τῷ τεσσαρακοστῷ τετάρ-
τῳ ψαλμῷ. „Ἐξηρέυξατο ἡ καρδία
„μὲ λόγον ἀγαθόν. Καὶ πάλιν ἐν τῷ
ἐκατοστῷ ἐνάτῳ. „Ἐκ γαστρὸς προ-
„εὐσφύρεται ἐξεγέννησά σε. Τί γὰρ ἂν
ἄλλο τις εἴποι γέννημα τῷ πατρὸς, ἢ
τὸν λόγον καὶ τὴν σοφίαν αὐτῷ; τῷ

Genes. I.
v. 3. &c.

„τοῦ εἰδυῖα ὄντα ὃ ἔειπεν ὁ πατήρ. „Γε-
„νηθήτω Φῶς, καὶ φερέωμαι, καὶ τὰ
„πάντα, καὶ αὕτη ἡ διδολος περιέχει,
„λέγουσα. „Τῷ λόγῳ Κυρίου οἱ ἔρα-
„νοὶ ἐτερεώθησαν, καὶ τῷ πνεύματι
„τῷ σώματος αὐτῷ πᾶσα ἡ δύναμις
„αὐτῶν. Καὶ Χριστὸν δὲ αὐτὸν ἐρχό-
μενον ἐκ ἡγήνησεν, ἀλλὰ καὶ μάλισα
περὶ τέττα λέγει ἐν τῷ τεσσαρακοστῷ τε-
τάρτῳ ψαλμῷ. „Ὁ Θρόνος σε ὁ
„Θεὸς εἰς τὸν αἰῶνα τῷ αἰῶνος· ῥά-
„δος εὐδύτης ἡ ῥάδους τῆς βασιλεί-
„ας σε. Ἠγαπήσας δικαιοσύνην, καὶ

Tom. IV.

a Ἐν τῷ τεσσαροστῷ δευτέρῳ, ex Edit. addendum videtur. b Novam sectionem hic perpe-
ram inchoavit Librarius.

„ἐμίσησας ἀδικίαν· διὰ τῷτο ἔχρισεν
„σε ὁ Θεὸς ὁ Θεός σε ἔλαυνεν ἀγαλλιά-
„σεως παρὰ τὸς μετόχους σε. Καὶ
„ἵνα μὴ κατὰ Φαντασίαν τις ἐρχοῖται
αὐτὸν (εἶναι) νομίση, σημαίνει αὐτὸν
ἄνθρωπον γενησόμενον, καὶ τῶτον εἶναι
δι' ἑ τὰ πάντα γέγονεν, λέγων ἐν τῷ
ὀγδοηκοστῷ ἐκίῳ Μητρὶ Σιών ἔρει· ἄν-
„θρωπος καὶ ἄνθρωπος ἐγενήθη ἐν
„αὐτῇ, καὶ αὐτὸς ἐδεμελίωσεν αὐτὴν
„ὁ ὕψιστος.

Τῷτο γὰρ Ἰσὸν ἐσιν τῷ εἰπεῖν. „Καὶ Joan. I.
„Θεὸς ἦν ὁ λόγος· πάντα δι' αὐτῷ ἐ V. I. 2. 14.
„γένετο· καὶ, ὁ λόγος σὰρξ ἐγένετο.
Διὰ τῷτο καὶ τὸ, ἐκ παρθένου, γνω-
σκων ἐκ ἐσιώπησεν, ἀλλ' εὐθὺς ἐμφα-
σὶν τινα διδωσιν ἐν τῷ τεσσαρακοστῷ τε-
τάρτῳ ψαλμῷ, λέγων. „Ἄκουσον
„θύγατερ, καὶ ἴδε, καὶ κλῖνον τὸ ἄς
„σε, καὶ ἐπιλάθου τῷ λαῷ σὲ καὶ τῷ
„οἴκῳ τῷ πατρὸς σε, ὅτι ἐπεθύμησεν
„ὁ βασιλεὺς τῷ κάλλους σε.

Τῷτο γὰρ πάλιν ὁμοίον ἐσιν τῷ λε-
γομένῳ παρὰ τῷ Γαβριήλ. „Χαῖρε κε- Luc. I.
„χαριτωμένη, ὁ Κύριος μετὰ σὲ. Καὶ V. 28.
γὰρ εἰρηκῶς αὐτὸν Χριστὸν, εὐθὺς καὶ
τὴν ἀνθρωπίνην γένεσιν ἐκ τῆς παρθένου
ἐδήλωσεν, λέγων· ἄκουσον θύγατερ.

Ἰδὲ ὁ μὲν Γαβριήλ ἐξ ὀνόματος καλεῖ
Μαρίαν, ξένος ὢν αὐτῇ κατὰ τὴν γέ-
νεσιν· ὁ δὲ Δαυὶδ ἐκ τῷ σπέρματος αὐ-
τῷ τυγχάνουσιν αὐτὴν εἰκότας θυγα-
τέρα προσφανεῖ ταύτην. Ἀνθρώπον δὲ
αὐτὸν εἰρηκυῖα γενησόμενον, ἀκολούθως
καὶ παθητὸν αὐτὸν σαρκὶ σημαίνει.

b

Τὴν

PROLEGOMENA.

Cap. I.

Τὴν τε ἐπιβουλὴν παρὰ τῶν Ἰσδαίων
 ὁρῶσα γινόμενη, φαίλει ἐν μὲν τῷ δευ-
 τέρῳ ψαλμῷ· „Ἰνατί ἐφρύαξαν ἔθνη,
 „καὶ λαοὶ ἐμελέτησαν κενά; παρέστη
 „σαν οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς, καὶ οἱ ἄρ-
 „χοντες συνήχθησαν ἐπὶ τὸ αὐτὸ κα-
 „τὰ τὴν Κυρίαν καὶ κατὰ τὴν Χριστὴν αὐ-
 „τῇ. Ἐν δὲ τῷ εἰκοστῷ καὶ πρώτῳ τὴν
 „ποιότητά τῆς θανάτου ἐκ προσώπου τῆς
 „σωτῆρος Φησιν· „Εἰς χοῦν θανάτου κα-
 „τήγαγές με· ὅτι ἐκυκλώσαν με κύνας
 „ποῖοι, συναγωγὴ ποτηρευομένων περι-
 „έχον με· ὠρυξαν χεῖρας μὲ καὶ πό-
 „δας μὲ, ἐξηρίθμησαν πάντα τὰ ὀ-
 „σά μὲ· αὐτοὶ δὲ κατενέησαν καὶ ἐπὶ-
 „δον με· διεμερίσαντο τὰ ἱματία μὲ
 „ἐαυτοῖς καὶ ἐπὶ τὸν ἱματισμὸν μὲ
 „ἔβαλον κλῆρον.

Τὸ δὲ, τὰς χεῖρας καὶ τὰς πόδας
 ἐρύττειν, τί ἕτερον ἢ σαυρὸν λέγειν
 σημαίνει; Πάντα ταῦτα διδάσκουσα
 προσέθηται, ὅτι μὴ δι' ἑαυτὸν, δι' ἡμᾶς
 δὲ ταῦτα πάχει ὁ Κύριος, καὶ Φησὶν
 ἐκ προσώπου πάλιν αὐτῇ ἐν μὲν τῷ πρῶ-
 „τῷ· „Ἐπ' ἐμὲ ἐπετερίχθη ὁ θυμός σου· ἐν
 „δὲ τῷ ἐξηκοστῷ ὁδῶ· ἃ ἔχ' ἡρπασα,
 „τότε ἀπετίnyen. Οὐ γὰρ ὑπεύθυ-
 „νος ὡς ἀπέθνησκεν, ἀλλ' ὑπὲρ ἡμῶν
 ἔπαχεν, καὶ τὸν κατ' ἡμῶν θυμὸν διὰ
 τὴν παράδοσιν ἐφ' ἑαυτὸν * ἔδωκεν,
 λέγοντος διὰ τῆς Ἡσαΐας· „Αὐτὸς τὰς
 „ἀδικησίας ἡμῶν ἔλαβεν· καὶ λεγόντων
 μὲν ἡμῶν ἐν τῷ ἑκατοστῷ τριακοστῷ ἐβ-
 δόμου ψαλμῷ· „Κύριος ἀνταποδώσει
 „ὑπὲρ ἐμῶν· λέγοντος δὲ καὶ τῷ πνεύ-

ματος ἐν ἐβδομηκοστῷ πρώτῳ· „Καὶ
 „σώσει τὰς ψυχὰς τῶν πενήτων, καὶ τα-
 „πεινώσει συκοφάντην· ὅτι ἐρύτατο
 „πλωχὸν ἐκ χειρὸς δυνάστη, καὶ πείη-
 „τα, ὃ ἔχ' ὑπῆρχεν βοηθός. Διὰ
 τὸ καὶ τὴν εἰς ἑρᾶντες σωματικὴν αὐ-
 τῇ ^b ἀποδοῦν· προμηνύει, καὶ λέγει ἐν
 μὲν εἰκοστῷ καὶ τρίτῳ· „Ἄρατε πύλας
 „οἱ ἄρχοντες ὑμῶν, καὶ ἐπάρεθτε πύ-
 „λαι αἰῶνιοι, καὶ εἰσελεύσεται ὁ βα-
 „σιλεὺς τῆς δόξης.

„Ἐν δὲ τῷ τεσσαρακοστῷ ἐκλῶ· ἀνέ-
 „βη ὁ Θεὸς ἐν ἀλαλαγμῷ, Κύριος ἐν
 „Φωνῇ σάλπιγγος. Τὴν μὲν καίθισιν
 ἀναγγέλλει, καὶ Φησὶν ἐν μὲν τῷ ἑκα-
 τοστῷ ἐνάτῳ· „Εἶπεν ὁ Κύριος τῷ κυ-
 „ρίῳ μὲ· * κάθου ἐκ δεξιῶν μου, ἕως
 „ἀν θῶ τὰς ἐχθρὰς σου ὑποπόδιον τῶν
 „ποδῶν σου. Ἐν δὲ τῷ ἐνάτῳ καὶ τὴν
 γενομένην ἀπώλειαν τῆς Διαδόχου Βασι-
 „λέως ἐκείνης ἐπὶ θρόνου ὁ κρίνων δικαιο-
 „σύνην, ἐπετίμησας ἔθνεσιν, καὶ ἀπώ-
 „λετο ὁ ἀσεβής. Καὶ γὰρ ὅτι τὴν
 κρίσιν πᾶσαν ἔλαβεν παρὰ τῆς πατρὸς,
 ἢ ἐκρυψεν, ἀλλὰ καὶ κριτὴν πάντων
 αὐτὸν ἐρχόμενον προμηνύει ἐν μὲν αὐ-
 „τῷ· „Ὁ Θεός, τὸ κρίμα σου τῷ βασιλεῖ
 „δός, καὶ τὴν δικαιοσύνην σου τῷ υἱῷ
 „τῆς βασιλείας, κρίνειν τὸν λαόν σου ἐν
 „δικαιοσύνῃ, καὶ τὰς πλωχάς σου ἐν κρι-
 „σει. Ἐν δὲ τῷ μθ'. Φησὶν· „Προσ-
 „καλέσεται τὸν ἑρᾶν ἄνω καὶ τὴν
 „γῆν, τῇ διακρίνειν τὸν λαόν αὐτῇ·
 „καὶ ἀναγγελεῖσιν οἱ ἑρᾶν τὴν δικαιο-
 „σύνην αὐτῇ, ὅτι ὁ Θεὸς κριτής ἐστιν.

Καὶ

a Πιστοτέρως male MS. * Ἐδωκεν MS. b Ἀλλὰ mendosè MS. c Hæc vox bis in Alex.
 scripta est.

Καὶ ἐν τῷ πα'. „Ὁ Θεὸς ἔσθ' ἐν συνα-
 „ γαγῇ Θεῶν, ἐν μέσῳ δὲ ὁ Θεὸς δια-
 „ κρινεῖ. Καὶ μὴν καὶ τὴν κλησιν τῶν
 ἔθνων ἐσθ' ἐπ' αὐτῆς μαθεῖν, ἐπὶ
 „ πολλῶν μὲν, μάλιστα δὲ ἀπὸ τῆς μς'.
 „ Πάντα τὰ ἔθνη κροτήσατε χεῖρας,
 „ ἀλαλάξατε τῷ Θεῷ ἐν φωνῇ ἀγαλ-
 „ λιάσεως. Ἐν δὲ τῷ σα'. „ Ἐνώπιον
 „ αὐτῆς προπεσῶνται Αἰθίοπες, καὶ οἱ
 „ ἔχθροί αὐτῆς ἤν' λείψουσιν· βασιλεῖς
 „ Θαραῖτες καὶ αἱ ἡῆσαι δῶρα προσoi-
 „ σκον, βασιλεῖς Ἀραβῶν καὶ Σαβᾶ
 „ δῶρα προσάξουσιν· καὶ προσκυνήσου-
 „ σιν αὐτῷ πάντες οἱ βασιλεῖς τῆς
 „ γῆς, πάντα τὰ ἔθνη δουλεύσουσιν
 „ αὐτῷ. Ταῦτα μὲν ἐν τοῖς ψαλμοῖς
 ἀδεται, ἐν δὲ ἐκάστῃ τῶν ἁδων βίβλων
 „ πρὸς ἀπαγγελίαν. Οὐκ ἀγνοῶν δὲ πά-
 „ λιν ὁ ἔλεγεν ὅτι καὶ ἐν ἐκάστῃ βίβλῳ
 τῆς γραφῆς ὅτι τὰ αὐτὰ περὶ τῆς σω-
 „ τῆρος ἐξαιρέτως σημαίνεται· καὶ ἐσθ'
 „ τῆτο ὅτι πάσαις αὐταῖς ἀπάγγελμα,
 „ καὶ συμφωνία ἡ αὐτὴ τῷ πνεύματι.
 „ Καὶ γὰρ ὥσπερ τὰ τῶν ἁδων ἐν ταύ-
 τη δυνατὸν εὑρεῖν· ὅπως καὶ τὰ ταύτης
 ἐν ταῖς ἑτέραις πολλὰκις εὑρίσκεται.
 „ Καὶ γὰρ Μωσῆς ὡδὴν γράφει, καὶ Ἡ-
 „ σαΐας ἄδει, καὶ ὁ Ἀμβροσίος προσεύ-
 „ χεται μετ' ὡδῆς. Πάλιν τε ἐν ἐκάστῃ
 βίβλῳ ἐσθ' ἰδεῖν καὶ προφητείας καὶ νο-
 „ μοθεσίας καὶ ἰσορίας. Τὸ γὰρ αὐτὸ
 „ πνεῦμα ἐπὶ πάντας ἐσθ', καὶ κατὰ
 „ μὲν τὴν εἰς ἑκάστον γενομένην αὐτῆς διαί-
 „ ρεσιν ἑκάστος τὴν δοθεῖσαν αὐτῷ χάριν
 „ διακονεῖ καὶ πληροῖ, εἴτε προφητεία

ἐσθ', εἴτε νομοθεσία, εἴτε τῆς ἰσορίας ἡ
 „ μνήμη, εἴτε τῶν ψαλμῶν ἡ χάρις. Ἐ-
 „ πειδὴ δὲ τὸ ἐν καὶ τὸ αὐτὸ πνεῦμα ἐσθ',
 „ ὅπερ καὶ ὅτι πᾶσαι διαίρεσεις εἰσιν, αὐ-
 „ τὸ δὲ ἀδιαίρετόν ἐσθ' κατὰ φύσιν, διά-
 „ ται τῆτο τὸ ὅλον μὲν ἐσθ' ἐκάστω,
 „ κατὰ δὲ τὴν διακονίαν αἱ φανερώσεις
 „ καὶ αἱ διαίρεσεις τῷ πνεύματι ἐκάστοις
 „ γίνονται· καὶ λοιπὸν κατὰ τὴν ἀποκει-
 „ μένην χρεῖαν πολλὰκις ἑκάστος, ὑπαρχόν-
 „ τος τῷ πνεύματι, διακονεῖ τὸν λόγον·
 „ ὥστε, κατὰ προῖπον, νομοθετῶντα Μα-
 „ σὴν προφητεύειν περὶ καὶ ἄδων, καὶ
 „ προφητεύοντας τῶς προφῆτας ἐντέλε-
 „ λεσθαι ποτε· „ λέσασθε, καθαροὶ ἡ
 „ γίνεσθε· Ἀπέπλυνε ἀπὸ κακίας τὴν ἑσθ'. 16.
 „ καρδίαν σου Ἰερουσαλὴμ· καὶ ἰσορεῖν Jerem. 4.
 „ ποτε, τὸν μὲν Δανιὴλ τὰ κατὰ Σου- v. 14.
 „ σάναν, τὸν δὲ Ἡσαΐαν τὰ κατὰ τὸν Cap. 1.
 „ Ῥαψάκην καὶ τὸν Σειναχχερίμ. Οὐ- Cap. 36.
 „ τως γὰρ καὶ ἡ τῶν ψαλμῶν βίβλος & 37.
 „ ἔχουσα ὅτι τὸ ἴδιον τῶν ὡδῶν, ὅπερ
 „ ἐν ταῖς ἁδαις βίβλοις διεξοδικῶς εἰρη-
 „ ται, ταῦτα αὐτὴ τῇ κατὰ πλάτος
 „ φωνῇ μετὰ μέλους ψάλλει, καθὼς
 „ προεῖρηται.

Νομοθετεῖ γὰρ πόλε καὶ αὐτὴ· „ Παῦ- Psalm. 36.
 „ σαι ἀπὸ ὀργῆς, καὶ ἔγκατάλιπε θυ- juxta 0.
 „ μόν· καὶ ἔκκλινεν ἀπὸ κακῆς, καὶ v. 8.
 „ ποίησεν ἀγαθόν· ζήτησεν εἰρήνην καὶ v. 15.
 „ ὤκωσεν αὐτήν. Καὶ ἰσορεῖ δέποτε κα-
 „ τὰ τὴν ὁδὸν τῆς Ἰσραὴλ, καὶ προφη-
 „ τεῖει περὶ τῆς σωτῆρος, ὥσπερ εἰρηται
 „ πρέτερον.

b 2

Κοινή

a MS. malè &c. b Alia exemplaria &c. habent. c Scilicet senex ille, cujus mentionem
 initio hujus Epistolæ fecit. d Ab hac voce in MS. nova scđio perperam inchoatur. e Vox
 κοινή in Editis hic inserta legitur. f Hæc malè MS. g Editi libri melius, h ἐκαστῷ. h Γε-
 νίδαι malè MS. i Τὸ MS. perperam. k Ἄκρ' melius Edit.

PROLEGOMENA.

Cap. I.

Κοπή μὲν ἐν τοιαύτῃ τῷ πνεύματι χάρις ^a ἔσῃ παρὰ πάντων, καὶ ἐν ἐκάσῳ γνωμένη εὐερισκέδω, καὶ παρὰ πάντων ἡ αὐτή, ὡς εἰάν ἡ χρεία ἀπαιτῇ, καὶ τὸ πνεῦμα βέληται. Οὐ διαφέρει γὰρ τὸ πλεον καὶ ἑλαττον ἐν ταύτῃ τῇ χρείᾳ, ὡς ἕκαστος ἀνενδύτως τὴν ἰδίαν ἀποπληρεῖ καὶ τελειοῖ διακονίαν.

Ἡ δὲ γε βίβλος τῶν ψαλμῶν καὶ ἔτως ἔχει τινὰ πάλιν χάριν ἰδίαν καὶ παρατήρησιν ἐξαίρετον· πρὸς γὰρ τοῖς ἄλλοις, ἐν οἷς πρὸς τὰς ἄλλας βίβλους ἔχει τὴν χάριν καὶ κοινίαν, λοιπὸν καὶ ἰδίαν ἔχει τὸτο θαῦμα, ὅτι καὶ τὰ ^b ἐκάστης ψυχῆς κινήματα, τὰς τε τέτων μεταβολὰς καὶ διορθώσεις ἔχει διαγεγραμμένας καὶ διατετυπωμένας ἐν ἑαυτῇ· ὥς τινὰ τὸν βελλόμενον ὡς ^c ἀπειρον· ἐξ αὐτῆς λαμβάνειν καὶ κατανοεῖν, ἔτω τε τυπὲν ἑαυτὸν, ^d ἐκεῖ γέγραπται.

Ἐν μὲν γὰρ ταῖς ἄλλαις βίβλοις μόνον τις ἀκέρει τὸν νόμον προσάτιοντα, ἃ (μὴ) δεῖ ποιεῖν καὶ μὴ δεῖ πράττειν· προφητείας τε κατακέρει, ὥς μόνον εἰδέναι τὸν ἐρχόμενον σωτῆρα· καὶ ^e ἱστορίαις δὲ προσέχει, ἐξ ὧν γινώσκειν δύναται τὰς τῶν ^f βασιλειῶν καὶ τὰς τῶν ἀγίων πράξεις. Ἐν δὲ τῇ βίβλῳ τῶν ψαλμῶν πρὸς τῷ ^g ταῦτα μανθάνειν τὸν ἀκρόντα, ἔτι καὶ τὰ ^h κινήματα τῆς ἑαυτῷ ψυχῆς ἐν αὐτῇ κατανοεῖ καὶ διδάσκεται· καὶ λοιπὸν πρὸς

ὁ πάχει καὶ ἐν ᾧ συνέχεται, δύναται πάλιν ἐκ ταύτης ἔχειν τὴν εἰκόνα τῶν λόγων, ὥς μὴ μένον ἀκρόντα παρέρχεσθαι, ἀλλὰ καὶ πῶς δεῖ λέγοντα καὶ ποιῶντα θεραπεύειν τὸ πάθος, ⁱ διδάσκει.

Εἰσὶν μὲν γὰρ καὶ ἐν ταῖς ἄλλαις βίβλοις κωλυτικοὶ λόγοι, ἀπαγορεύοντες τὰ φαῦλα· ἐν ταύτῃ δὲ καὶ πῶς ἀπέχεσθαι δεῖ, τετύπεται. Οἷον παρὰγγελμά ἐστιν τὸ μετανοεῖν· τὸ δὲ μετανοεῖν, παύεσθαι τῆς ἀμαρτίας ἐστίν· ἐνταῦθα δὲ καὶ πῶς ^k μετανοεῖν, καὶ τί δεῖ λέγειν ἐπὶ τῇ μετανοίᾳ, τετύπεται.

Καὶ πάλιν εἶρηκεν ὁ Παῦλος· „ ἡ Rom. 5. 3. 4. 5. ὀλίψις τῇ ψυχῇ ὑπομονὴν κατεργάζεται, ἡ δὲ ὑπομονὴ δοκιμὴν, ἡ δὲ δοκιμὴ ἐλπίδα, ἡ δὲ ἐλπίς ἔκ καταρχύει· ἐν δὲ τοῖς ψαλμοῖς καὶ πῶς δεῖ φέρειν τὰς ὀλίψεις, καὶ τί ὀλιβόμενον δεῖ λέγειν, καὶ τί μετὰ τὰς ὀλίψεις, καὶ πῶς ἕκαστος δοκιμάζεται, καὶ τίνες οἱ λόγοι τῶν ἐλπίζόντων ἐπὶ Κύριον, γέγραπται καὶ κεχαράκται. Πάλιν τε ἐντολή ἐστιν ἐν παντὶ εὐχαριστεῖν· ἀλλὰ 1. Thes. 5. 18. καὶ τί δεῖ λέγειν εὐχαριστῶντας, διδάσκουσιν οἱ ψαλμοί.

Εἶτα παρ' ἐτέρων ἀκρόντες· „ ὅσοι 2. Tim. 3. 12. θέλωσιν εὐσεβῶς ζῆν, διωχθήσονται, παρὰ τέτων διδασκόμεθα, καὶ πῶς δεῖ φεύγοντας φωνεῖν, καὶ τίνες διακομέ-

^a Έτοι minus recte MS. ^b Έκ τῆς MS. perperam. ^c Έκ εἰκότος Editt. quæ lectio paulo sequentibus est consona. ^d Έ bene insertum in Editt. ^e Έτοι καὶ MS. minus recte. ^f Έτοι alii. ^g Έτοι καὶ MS. perperam. ^h Έτοι καὶ malè in MS. primâ syllaba γε rasō spatio superscripta; adeo ut non prioris Scribz, sed imperiti Emendatoris mendum esse videatur. ⁱ Έτοι διδάσκειν legendum. ^k Έτοι hic quoque additum in Editt.

κειμένους καὶ μετὰ τὸν διαγμὸν ἐρυθέν-
τας δεῖ λόγους ἀναφέρειν τῷ Θεῷ. Εὐ-
λογεῖν παραγγελλόμεθα τὸν Κύριον καὶ
ἐξομολογεῖσθαι αὐτῷ· ἀλλ' ἐν τοῖς ψαλ-
μοῖς τυπόμεθα πῶς τε αἰνεῖν δεῖ τὸν
Κύριον, καὶ τίνα ῥήματα λέγοντες ἐξο-
μολογόμεθα πρεπόντως. Καὶ ἐφ' ἐκά-
στη δὲ τις ἔσται ἂν εὕροι τὰς θείας ᾠ-
δαίς, πρὸς ἡμᾶς καὶ ἡμῶν κινήσεις καὶ
καταστάσεις κειμένας. Καὶ γὰρ καὶ
τὸτο παράδοξόν ἐστιν πάλιν ἐν τοῖς
ψαλμοῖς, ὅτι ἐν μὲν ταῖς ἁλλαῖς βί-
βλοις, ἃ λέγουσιν οἱ ἅγιοι, καὶ περὶ
ᾧ ἂν λέγουσιν, ταῦτα καὶ οἱ ἀναγι-
νώσκοντες, περὶ ᾧ ἐκεῖνα γέγραπται,
ἀπαγγέλλοντές εἰσιν· οἷτε ἀκρόντες ἄλ-
λως ἑαυτοὺς ἐκείνων ἠγῶνται, περὶ ᾧ
ὁ λόγος φησὶν, καὶ τὰς ἐπαγγελλόμε-
νας δὲ πράξεις, ἄχρι τῆς θαυμάζειν
καὶ ζηλῶν αὐτάς, εἰς τὸ μιμεῖσθαι γί-
νονται.

Ταύτην δὲ βίβλον ὁ λαμβάνων τὰς
μὲν περὶ τῆς σωτῆρος προφητείας συλή-
θως ἐν ταῖς ἁλλαῖς γραφαῖς θαυμά-
ζων καὶ προσκυνῶν διεξέρχεται, τῆς
δὲ ἐτέρας ψαλμὸς αἰς ἰδίους ὄντας λό-
γους ἀναγινώσκει· καὶ ὁ ἀκρόν δὲ αἰς
αὐτὸς λέγων καταλύσεται, καὶ συν-
διατίθεται τοῖς τῶν ᾠδῶν ῥήμασιν, ὡς
ἂ ἰδίαν ὄντων αὐτῇ. Σαφηνείας δὲ
χάριν ἔκ ἐκινήτων, κατὰ τὸν μακά-
ριον Ἀπόστολον, ἐπαναλαμβάνοντα τὸ αὐ-
τὸ λέγειν. Πλείστοι λόγοι τῶν πατρι-
αρχῶν εἰσιν, καὶ ἴδιοι παρ' αὐτῶν ἐι-
ρημένοι· καὶ Μωυσῆς ἐλάλει, ὁ δὲ Θεὸς
ἀπεκρίνατο· ὁ Ἡλίας τε καὶ Ἐλισαῖος

ἐπὶ τὸ Καρμήλιον ὄρος καθήμενοι ἐπε-
καλῆντο τὸν Κύριον, καὶ αἰεὶ ἔλεγον· ^{3. Reg. 17.}
Κύριος, ᾧ παρέστη ἐνώπιον αὐτῆς σήμε- ^{v. 1. 8c}
ρον. Οἱ τε τῶν ἁλλων ἁγίων προφητῶν ^{4. Reg. 3.}
λόγοι προφηγούμενοι μὲν εἰσιν οἱ περὶ τῆς ^{v. 14.}
σωτῆρος· ἔπειτα δὲ καὶ πλείστοι γεγέ-
νασιν τοῖς τε ἔθνεσιν καὶ τῷ Ἰσραὴλ.
Καὶ ὁμοῦς ἔδει ὅτε τῶν πατριαρχῶν
λόγους ὡς ἰδίους ἂν ποτε εἴποι, ὅτε τολ-
μήσοι τις μιμήσασθαι καὶ εἰπεῖν τὰ
Μωσείως ἴδια ῥήματα, ὅδε τῷ Ἀβραάμ
περὶ τῆς οἰκογενεῆς καὶ τῆς Ἰσμαὴλ καὶ
τὰ περὶ τῆς μεγάλῃς Ἰσαὰκ, καὶ ἡ αὐ-
τῇ χρεῖα τινα καὶ ἀνάγκη καταλά-
βοι, τολμήσας ἂν τις ὡς ἴδια· εἴποι.
Ἐν δὲ καὶ ὁ συμπάσχοι τις τοῖς
πάσχουσιν, καὶ πόθεν ποτὲ λάβοι τῆς
κρείττονος, ἔποτ' ἂν εἴποι· ὡς· Μωϋ-
σῆς· „Εμφάνισέν μοι σεαυτὸν· ἡ πα- ^{Exod. 33.}
λιν· * „εἰ μὲν ἀφῆς αὐτοῖς τὴν ἀμαρ- ^{v. 13.}
τίαν, ἄφες· εἰ δὲ μὴ ἀφῆς, ἐξάλει- ^{Ibid. 32.}
ψον μὲ ἐκ τῆς βίβλου σὺ, ἥς ἔγρα- ^{v. 32.}
ψας.

Ἀλλ' ὅδε τὰς τῶν προφητῶν τις
λαμβάνων ὡς ἴδια ῥήματα, μέμψαιτό
τις ἢ ἐπαινήσειεν τέτοις τὰ ὅμοια πρά-
ξαντας οἷς ἐμέμψαντο καὶ ἐπήνεσαν
ἐκεῖνοι, ὅδε τό· „Ζῇ Κύριος ᾧ παρέστη
ἐνώπιον αὐτῆς σήμερον, μιμήσεται ἂν
τις εἰπεῖν ὡς ἴδιον λόγον. Καὶ γὰρ καὶ
ὁ ἐντυγχάνων ταῖς βίβλοις φανερός
ἐστίν, μὴ ὡς ἰδίους, ἀλλὰ τῶν ἁγίων καὶ
τῶν δι' αὐτῶν δηλωμένων λέγων τῆς
λόγους. Τῆς δὲ γε ψαλμὸς, τὸ παρά-
δοξον, μετὰ τὰς περὶ τῆς σωτῆρος καὶ
τῶν ἐθνῶν προφητείας, ὁ λέγων τὰ ἁλ-
λα,

b 3

a Ἰδίαν αὐτῇ ὄντων Editt. b Hic male novam Sectionem incipit Librarius. c Ἄν ἡ MS.
mendosè. d Συμπάσχοι MS. e Ὁ MS.

PROLEGOMENA.

Cap. I.

Κοπή μὲν ἔν τῷ αὐτῇ τῷ πνεύματος χάρις ἔστω παρὰ πάντων, καὶ ἐν ἑκάστῳ γνωμένη ἐνισκίεσθαι, καὶ παρὰ πάντων ἡ αὐτὴ, ὡς ἐὰν ἡ χρεῖα ἀπαιτῇ, καὶ τὸ πνεῦμα βέλπται. Οὐ διαφέρει γὰρ τὸ πλεον καὶ ἑλαττον ἐν αὐτῇ τῇ χρεῖα, ὡς ἕκαστος ἀνευδύτως τὴν ἰδίαν ἀποπληρεῖ καὶ τελειῖ διακονίαν.

Ἡ δὲ γὰρ βίβλος τῶν ψαλμῶν καὶ ἕτως ἔχει τινὰ πάλιν χάριν ἰδίαν καὶ παρατήρησιν ἑξαιρέτων· πρὸς γὰρ τοῖς ἄλλοις, ἐν οἷς πρὸς τὰς ἄλλας βίβλους ἔχει τὴν χεῖρον καὶ κοινωρίαν, λοιπὸν καὶ ἰδίαν ἔχει τὸ τοῦ θαύματος, ὅτι καὶ τὰ ὁ ἑκάστης ψυχῆς κήματα, τὰς τε τέτων μεταβολὰς καὶ διορθώσεις ἔχει διαγεγραμμένας καὶ διατετυπωμένας ἐν αὐτῇ· ὥστε τινὰ τὸν βεβλόμενον ὡς ἂν ἀπειρεῖν ἔξ αὐτῆς λαμβάνειν καὶ μετανοεῖν, ὅταν τε τυπῇ αὐτὸν, ἔχει γέγραπται.

Ἐν μὲν γὰρ ταῖς ἄλλαις βίβλοις μόνον τις ἀκείει τὸν νόμον προσάτιοντα, ἂν (μὴ) δεῖ ποιεῖν καὶ μὴ δεῖ πράττειν· προσφθειας τε κατακέει, ὥστε μόνον εἶδεναι τὸν ἐρχόμενον σωτῆρα· καὶ ἰσχυρίαις δὲ προσέχει, ἔξ ὧν γνωσκειν δύναται τὰς τῶν βασιλείων καὶ τὰς τῶν ἀγίων πράξεις. Ἐν δὲ τῇ βίβλῳ τῶν ψαλμῶν πρὸς τῷ ὅτι ταῦτα μανθάνειν τὸν ἀκούοντα, ἔτι καὶ τὰ κινήματα τῆς αὐτοῦ ψυχῆς ἐν αὐτῇ κατανοεῖ καὶ διδάσκειται· καὶ λοιπὸν πρὸς

ὁ πάχει καὶ ἐν ᾧ συνέχεται, δύναται πάλιν ἐκ ταύτης ἔχειν τὴν εἰκόνα τῶν λόγων, ὥστε μὴ μόνον ἀκούσαντα παρέρχεσθαι, ἀλλὰ καὶ πῶς δεῖ λέγοντα καὶ ποιῶντα θεραπεύειν τὸ πάθος, ἡ δίδασκει.

Εἰσὶν μὲν γὰρ καὶ ἐν ταῖς ἄλλαις βίβλοις καλυπτικοὶ λόγοι, ἀπαγορεύοντες τὰ φαῦλα· ἐν ταύτῃ δὲ καὶ πῶς ἀπέχεσθαι δεῖ, τετύπωται. Οἷον παρὰ γέγραμμά ἐστιν τὸ μετανοεῖν· τὸ δὲ μετανοεῖν, παύσθαι τῆς ἀμαρτίας ἐστίν· ἐνταῦθα δὲ καὶ πῶς ἡ μετανοεῖν, καὶ τί δεῖ λέγειν ἐπὶ τῇ μετανοίᾳ, τετύπωται.

Καὶ πάλιν εἰρηκεν ὁ Παῦλος· ἡ Rom. 5. 3. 4. 5. ὁ θλίψις τῇ ψυχῇ ὑπομονὴν κατεργάζεται, ἡ δὲ ὑπομονὴ δοκιμὴν, ἡ δὲ δοκιμὴ ἐλπίδα, ἡ δὲ ἐλπίς ἡ καταχύνη· ἐν δὲ τοῖς ψαλμοῖς καὶ πῶς δεῖ φέρειν τὰς θλίψεις, καὶ τί ὁ θλίβμενος δεῖ λέγειν, καὶ τί μετὰ τὰς θλίψεις, καὶ πῶς ἕκαστος δοκιμάζεται, καὶ τίνας οἱ λόγοι τῶν ἐλπίζόντων ἐπὶ Κύριον, γέγραπται καὶ κεχαράκιται. Πάλιν το ἐντελὴ ἐστὶν ἐν παντὶ εὐχαρισεῖν· ἀλλὰ 1. Thef. 5. καὶ τί δεῖ λέγειν εὐχαριζήντας, διδάσκουσιν οἱ ψαλμοί. v. 18.

Εἴτα παρ' ἐτέρων ἀκούοντες· ὅσοι 2. Tim. 3. 12· ὁ θέλων εὐσεβῶς ζῆν, διωχθήσεται, παρὰ τέτων διδασκόμεθα, καὶ πῶς δεῖ φεύγοντας φανεῖν, καὶ τίνας διακομίσ-

a Έτσι minus rectè MS. b Έκ τῆς MS perperam. c Άπ' εἰκόνης Edit. quæ lectio paulo sequentibus est consona. d Ά bene insertum in Edit. e Ἰσχυρίαις MS minus rectè. f Βασίλειον alii. g Πόνημα κεχάρηται MS. perperam. h Γονίματα malè in MS primâ syllaba γο raso spatio superscripta; adeo ut non prioris Scribæ, sed imperitioris Emendatoris mendum esse videatur. i Forte διδάσκειν legendum. k Δε hic quoque additum in Edit.

καμέντες καὶ μετὰ τὸν διαγμὸν ἐκθέν-
τας δεῖ λόγους ἀναφέρειν τῷ Θεῷ. Εὐ-
λογεῖν παραγγελλόμεθα τὸν Κύριον καὶ
ἐξομολογεῖσθαι αὐτῷ· ἅλ' ἐν τοῖς ψαλ-
μοῖς τυπόμεθα πῶς τε αἰνεῖν δεῖ τὸν
Κύριον, καὶ τίνα ῥήματα λέγοντες ἐξο-
μολογόμεθα πρεπόντως. Καὶ ἐφ' ἐκά-
στη δὲ τις ἕως ἂν εὕροι τὰς θείας ὡ-
δαὶς, πρὸς ἡμᾶς καὶ ἡμῶν κινήσεις καὶ
καταστάσεις κειμένας. Καὶ γὰρ καὶ
τὸτο παραδόξον ἐστὶν πάλιν ἐν τοῖς
ψαλμοῖς, ὅτι ἐν μὲν ταῖς ἁλλαῖς βί-
βλοις, ἃ λέγουσιν οἱ ἅγιοι, καὶ περὶ
ᾧ ἂν λέγουσιν, ταῦτα καὶ οἱ ἀναγι-
νώσκοντες, περὶ ᾧ ἐκεῖνα γέγραπται,
ἀπαγγελλοῦντες εἰσιν· οὔτε ἀκούοντες ἄλ-
λως ἑαυτοὺς ἐκείνων ἠγνῶνται, περὶ ᾧ
ὁ λόγος φησὶν, καὶ τὰς ἐπαγγελλόμε-
νας δὲ πράξεις, ἄχρι τῆ θουμαίειν
καὶ ζηλῶν αὐτάς, εἰς τὸ μυμῆσθαι γί-
νονται.

Ταύτην δὲ βίβλον ὁ λαμβάνων τὰς
μὲν περὶ τῆ σωτηρίας προφητείας συλή-
θως ἐν ταῖς ἁλλαῖς γραφαῖς θαυμά-
ζων καὶ προσκυνῶν διεξέρχεται, τὰς
δὲ ἑτέρας ψαλμοὺς ὡς ἰδίους ὄντας λό-
γους ἀναγινώσκει· καὶ ὁ ἀκούων δὲ ὡς
αὐτὸς λέγων κατανύσσεται, καὶ συν-
διατίθεται τοῖς τῶν ὡδῶν ῥήμασιν, ὡς
ἂ ἰδίαν ἔντων αὐτῷ· Σαφηνείας δὲ
χάριν ἐν ἐκινήσει, κατὰ τὸν μακά-
ριον Ἀπόστολον, ἐπαναλαμβάνοντα τὸ αὐ-
τὸ λέγειν. Πλείους λόγοι τῶν πατρι-
αρχῶν εἰσιν, καὶ ἴδιοι παρ' αὐτῶν εἰ-
ρημένοι· καὶ Μωϋσῆς ἐλάλει, ὁ δὲ Θεὸς
ἀπεκρίνατο· ὁ Ἡλίας τε καὶ Ἐλισαῖος

ἐπὶ τὸ Καρμήλιον ὄρος καθήμενοι ἐπε-
καλῆτο τὸν Κύριον, καὶ αὐτὸς ἔλεγεν· ^{3. Reg. 17.}
Κύριος, ὃς παρέστη ἐνώπιον αὐτῶ σήμε-
ρον. ^{v. 1. & 4. Reg. 3. v. 14.} Οἱ τε τῶν ἁλλων ἁγίων προφητῶν
λόγοι προηγμένοι μὲν εἰσιν οἱ περὶ τῆ
σωτηρίας· ἔπειτα δὲ καὶ πλείους γεγό-
νασιν τοῖς τε ἔθνεσιν καὶ τῷ Ἰσραὴλ.
Καὶ ὅμως εὐδαίς ἔτε τῶν πατριαρχῶν
λόγους ὡς ἰδίους ἂν ποτε εἴποι, ἔτε τολ-
μήσοι τις μυμῆσθαι καὶ εἰπεῖν τὰ
Μωσέως ἴδια ῥήματα, εὐδαίς τῆ Ἀβεραμ
περὶ τῆ οἰκογενεῆς καὶ τῆ Ἰσραὴλ καὶ
τὰ περὶ τῆ μεγάλης Ἰσαὰκ, καὶ ἡ αὐ-
τῇ χρεία τινὰ καὶ ἀνάγκη καταλά-
βοι, τολμήσας ἂν τις ὡς ἴδια εἴποι.
Ἐ "Αν" δὲ καὶ ^d συμπάχοι τις τοῖς
πάχουσιν, καὶ πῶσον ποτὲ λάβοι τῆ
κρείττους, ἔστω ἂν εἴποι Ἐ "Μωϋ-
σῆς"· Ἐμφανίσθαι μοι σεαυτὴν· ἢ πᾶ· ^{Exod. 33.}
λιν· * ἢ εἰ μὲν ἀφ' οὗ αὐτοῖς τὴν ἀμαρ-
τίαν, ἀφ' οὗ· εἰ δὲ μὴ ἀφ' οὗ, ἐξάλει-
ψον μὲ ἐκ τῆς βίβλου σε, ἥς ἔγρα-
ψας.

Ἄλ' εὐδαίς τὰς τῶν προφητῶν τις
λαμβάνων ὡς ἴδια ῥήματα, μέμφαιτό
τις ἢ ἐπαινεῖται τῶν τοῖς αὐτοῖς ὁμοίᾳ πρᾶ-
ξαντας εἰς ἐμφάναντο καὶ ἐπήνεσαν
ἐκεῖνοι, εὐδαίς τό· Ἐ "Κύριος ὃς παρέστη
ἐνώπιον αὐτῶ σήμερον, μιμήσεται ἂν
τις εἰπεῖν ὡς ἴδιον λόγον. Καὶ γὰρ καὶ
ὁ ἐντυγχάνων ταῖς βίβλοις φανερός
ἐστὶν, μὴ ὡς ἰδίους, ἀλλὰ τῶν ἁγίων καὶ
τῶν δι' αὐτῶν δηλημένων λέγων τὰς
λόγους. Τὰς δὲ γε ψαλμοὺς, τὸ παρα-
δόξον, μετὰ τὰς περὶ τῆ σωτηρίας καὶ
τῶν ἐθνῶν προφητείας, ὁ λέγων τὰ ἁλ-

b 3

a Ἰδιαν αὐτῷ ὅταν Edit. b Hic malè novam Sectionem incepit Librarius. c Ἄν ἢ MS. mendosè. d Συμπάχον MS. e Ἄν MS.

PROLEGOMENA.

Cap. I.

λα, ὡς ἴδια ῥήματα λαλῶν ἐσιν, καὶ ὡς περὶ αὐτῆ γραφέντας αὐτὲς ἑκάστος ψάλλει, καὶ ἔχ ὡς ἑτέρη λέγοντος ἢ περὶ ἑτέρη σημαίνοντος δέχεται, καὶ διεξέρχεται· ἀλλ' ὡς αὐτὸς περὶ αὐτῆ λαλῶν διατίθεται, καὶ οἷά ἐσιν τὰ λεγόμενα, ταῦτα ὡς αὐτὸς πράξας καὶ ἐξ ἑαυτῆ λαλῶν ἀναφέρει τῷ Θεῷ. Οὐ γὰρ ὡς τὰ τῶν Πατριάρχων ῥήματα, καὶ Μωυσέως, καὶ τῶν ἁλῶν προφητῶν, εὐλαβηθήσεται καὶ ταῦτα· ἀλλὰ καὶ μάλιστα ὡς ἴδια καὶ περὶ ἑαυτῆ γραφέντα θαρσεῖ λέγων ὁ ψάλλον ταῦτα. Τὸν γὰρ φυλάττει τὴν ἐντολὴν, καὶ παραβάντα ταύτην, τὴν τε ἑκατέρη πράξιν περιέχουσιν οἱ ψαλμοί. Ἀνάγκη δὲ πάντα ἄνθρωπον ἐν τέτοις συνέχειαι, καὶ ἢ ὡς φυλάττει τὴν ἐντολὴν, ἢ ὡς παραβάντα ταύτην λέγειν τῆς περὶ ἑκάστου γεγραμμένους λόγους. Καὶ μοι δοκεῖ, τῷ ψάλλοντι γίνεσθαι τέτλες ὥσπερ εἰσποῖρον, εἰς τὸ καταναεῖν καὶ αὐτὸν ἐν αὐτοῖς καὶ τὰ τῆς ἑαυτῆ ψυχῆς κινήματα, καὶ ἔτως αἰδομένον ἀπαγγέλλειν αὐτῆς. Καὶ γὰρ καὶ ὁ ἀκέων τῆ ἀναγιγνώσκοντος, ὡς περὶ ἑαυτῆ λεγομένην τὴν ὁδὴν καταδέχεται· καὶ ἢ ἐλεγχόμενος ὑπὸ τῆ συνειδήτος κατακυβεῖς μετανοήσει, ἢ περὶ τῆς εἰς Θεὸν ἐλπίδος ἀκέων καὶ τῆς εἰς τῆς πιστεύοντας γενεμένης * ἀντιλήψεως, ὡς εἰς αὐτὸν γενομένης τοιαύτης χάριτος ἀγαλλιάσθαι, καὶ εὐχαρισεῖν ἀρχεται τῷ Θεῷ.

* ὅτι MS.

* Ὅτε γὰρ τὸν τρίτον ψάλλει τις εἰς τὰς ἴδιαις θλίψεσι συνορῶν, ὡς αὐτῆ

εἶναι νομίζει τὰ ἐν τῷ ψαλμῷ ῥήματα· καὶ τότε τὸν ια'. καὶ τὸν ις'. ὡς εἰς τὴν ἴδιαν πεποιθήσιν καὶ προσευχὴν ἐσιν ἀπαγγέλλων· καὶ τὸν μὲν ν'. ψαλμὸν ὡς αὐτὸς ἐσιν τὰ ἴδια τῆς μετανοίας ἑαυτῆ λέγων ῥήματα· τὸν δὲ γγ'. καὶ τὸν ιθ'. καὶ τὸν ις'. καὶ τὸν ρμα'. ὅτε ψάλλει τις, ἔχ ὡς ἁλῶν διωκομένη, ἀλλ' ὡς ὡν ὁ πᾶσιν συνδιατίθεται, καὶ ἁδὲι τῷ Κυρίῳ ὡς ἴδιαις τῆς λόγους τέτλες. Καὶ ὅλως ἔτως ἑκάστος ψαλμὸς παρὰ τῆ πνεύματος εἴρηται τε καὶ συντέτακται, ὡς † ἐν † ἐαυτοῖς MS. malè. αὐτοῖς, καθὰ πρότερον εἴρηται, τὰ κινήματα τῆς ψυχῆς ἡμῶν καταναεῖν, καὶ πάντας αὐτῆς ὡς περὶ ἡμῶν εἰρηθεῖν, καὶ εἶναι ἡμῶν αὐτῆς ὡς ἴδιαις λόγους, εἰς * ἀνάμνησιν τῶν ἐν ἡμῶν * ἔμνησιν κινήματων, καὶ διέρθωσιν τῆς ἡμῶν πολυλείας. Ἄ γὰρ οἱ ψάλλοντες εἰρήκασιν, ταῦτα καὶ ἡμῶν δύνανται τύποι καὶ χαρακτῆρες εἶναι.

Ἡ αὕτη δὲ πάλιν τῆ σωτηρίας ἐσιν ἡ χάρις· ἄνθρωπος γὰρ δι' ἡμᾶς γεόμενος, τὸ μὲν σῶμα τὸ ἴδιον ὑπὲρ ἡμῶν προσήνεγκεν εἰς θάνατον, ἵνα πάντας ἀπαλλάξῃ τῆ θανάτου· τὴν δὲ ἐράνιον καὶ εὐάρετον ἑαυτῆ πολιτείαν δεῖξαι θέλων ἡμῶν, ἐν ἑαυτῷ ταύτην ἐτύπωσεν, ὑπὲρ τῆ μηκέτι * τινὰς εὐχερῶς * τινὰ MS. ἀπατάσθαι παρὰ τῆ ἐχθρῆ † ἔχοντας † ἔχοντας MS. ἐνέχυρον πρὸς ἀσφάλειαν, τὴν παρ' αὐτῆ γενομένην ὑπὲρ ἡμῶν κατὰ τῆ διαβολῆς νίκην. Διὰ τῆτο γὰρ ἢ μόνον ἐδίδαξεν, ἀλλὰ καὶ πεποίηκεν αὐτῆ ἐδίδαξεν, ἵνα ἑκάστος ἀκῆ μὲν αὐτῆ λαλῆ-

τος,

a Ἀντιλήψεως MS. uti solet. b Hic novam sectionem facere debebat Librarius, quam de-
mum incepit in medio sequentis periodi ab istis verbis : ἀκέων· μάλιστα ὡς ἑμῶν κ. τ. λ.

Cap. I.

PROLEGOMENA.

τος, ὡς ἐν εἰκόνι δὲ βλέπων λαμβάνη
† τῆ MS. παρ' αὐτῆ † τὸ παραδειγμα τῆ πεινῶ,
Matth. II. ἀκούων. „ * μάθετε ἀπ' ἐμοῦ, ὅτι
V. 29. * ὅτι θύει, πρῶτος εἰμι καὶ ταπεινὸς τῇ καρδίᾳ.
male MS. Τελειωτέραν δὲ καὶ εἰς ἀρετὴν διδασκα-
λίαν ἐκ αὐτῶν τις εὖροι, ἧς ὁ Κύριος ἐτύ-
πωσεν ἐν ἑαυτῷ. Εἴτε γὰρ ἀνιζικα-
κίαν, εἴτε φιλανθρωπίαν, εἴτε ἀγαθό-
τητα, εἴτε ἀνδρίαν, εἴτε ἐλεημοσύνην,
εἴτε δικαιοσύνην, πάντα ἐν αὐτῷ τις
εὕρησει γενόμενα, ὥς μὴδὲν εἰς ἀρετὴν
λείπειν τῷ κατανοῶντι τὸν ἀνθρώπινον
βίον τῶτον. Τέτο γὰρ ὁ Παῦλος εἰδὼς,
I. Cor. II. ἔλεγεν. „ Μιμηταί με γίνεσθε, καθὼς
V. I. „ καὶ γὰρ Χριστοῦ.

* Οἱ μὲν παρ' Ἑλλήνων νομοθεταὶ αὐ-
χοὶ τῷ λέγειν ἔχουσιν τὴν χάριν· ὁ δὲ
Κύριος ὡς ἀληθῶς κύριος αὐτῶν πάντων,
καὶ κηδόμενος αὐτῶν εἰργάσατο, ἢ μόνον
νομοθετεῖ, ἀλλὰ καὶ τύπον ἑαυτοῦ δέ-
δωκεν, εἰς τὸ εἰδέναι τὰς βεβηλωμένας
τὴν τῷ ποιῆν δύναμιν. Διὰ τὸτο γὰρ
καὶ πρὸ τῆς εἰς ἡμᾶς αὐτῶν ἐπιδη-
μίας ἐνήχησεν καὶ ἐν τοῖς ψάλλουσιν
τῶτον, ἵν' ὥσπερ ἐν αὐτῷ τὸν ἐπίγειον
καὶ ἑρᾶνιον ἄνθρωπον τυπῶν εἰδείξεν,
ἔτω καὶ ἐκ τῶν ψαλμῶν τὰ κινήμα-
τα καὶ τὰς διαθέσεις τῶν ψυχῶν ὁ
βεβηλωμένος καταμαθεῖν δύνηται, εὐρί-
σκων ἐν αὐτοῖς καὶ τὴν ἐκάστη κινή-
ματος θεραπείαν τε καὶ διόρθωσιν. Εἰ
γὰρ δεῖ καὶ πιθανώτερον εἰπεῖν, πᾶσα
μὲν ἡ θεία γραφὴ διδασκαλὸς ἐστίν.

ἀρετῆς καὶ πίστεως ἀληθῆς· ἡ δὲ γὰρ
βίβλος τῶν ψαλμῶν ἔχει καὶ τὴν εἰκό-
να πῶς τῆς διαγωγῆς ἂ τῶν ψυχῶν.
Ὡς γὰρ ὁ εἰσερχόμενος πρὸς βασιλείαν
τυπῆται καὶ τῷ ἡμίματι καὶ τοῖς ῥή-
μασιν, ἵνα μὴ παρὰ ταῦτα λέγων, ὡς
ἀπαιδευτος ἐκκληθῇ· ἔσως ἡ θεία βί-
βλος τὸν ἐπ' ἀρετῇ τρέχοντα καὶ † βε-
† βεβηλω-
μένον κατανοῆσαι τὴν τῷ σωτῆρος ἐν
σώματι πολιτείαν, ὑπομνησθεῖς πρῶ-
τον διὰ τῆς ἀναγνώσεως τὰ κινήματα
τῆς ψυχῆς, καὶ ἔτω λοιπὸν τυποὶ καὶ
διδάσκει τὰς ἐντυγχάνοντας τοῖς τοῖς
τοῖς λόγοις. Εἰσὶν μὲν ἐν, ἵνα τῶτο
πρῶτόν τις τῆς βίβλου * παρατηρήσῃ-
ται, οἱ μὲν ἐν διηγέματι λεγόμενοι, οἱ
δὲ ἐν παρατίσει, οἱ δὲ ἐν προφητείᾳ,
οἱ δὲ ὡς ἐν εὐχῇ, οἱ δὲ ἐν ἐξομολογήσει.

† Καὶ εἰσὶν μὲν οἱ ἐν διηγέματι, ἡ.
μγ'. μῆ. μδ'. οβ'. ος'. οζ'. πη. ρς'. ργ'.
ρκς'. ρλς'. Οἱ δὲ ὡς ἐν εὐχῇ, β. ρλα'.
ρμα'. ις'. ζς'. πθ'. ρα'.
Οἱ δὲ ὡς ἐν ἐντυχίᾳ καὶ εὐχῇ καὶ
δεήσει, ε'. ς'. ζ'. ια'. ιβ'. ιε'. κδ'. κς'.
λ'. λδ'. λς'. μβ'. νγ'. ιδ'. ιε'. νς'. νη'.
ιδ'. ζ'. ζγ'. πβ'. πδ'. πς'. ρλς'. ρλδ'.
ρμβ'.

Καὶ οἱ μὲν ὡς ἐν ἐντυχίᾳ καὶ εὐχα-
ριστίᾳ, ρλη'. οἱ δὲ ὡς ἐν ἐντυχίᾳ μόνῃ, γ'.
κα'. ξη'. ξθ'. ο'. ογ'. οη'. οθ'. ρη'. ρκβ'. ρκθ'.
ρλ'. Καὶ οἱ μὲν ἐν ἐξομολογήσει θ'. οδ'.
ηα'. ρδ'. ρε'. ρς'. ρζ'. ρι'. ρις'. ρλε'. ρλζ'.
Οἱ δὲ συνεπελεγμένῃ ἔχοντες ἐξομολό-
γησιν

a Inde novam Sectionem incipere placuit, cujus initium Librarius perperam fecit à se-
quenti hujus periodi colo : ε ἡ Κύριος. b Αὐτῷ MS. c Ἐν Alex. incuria Scribæ. d Hæc
vox in MS perperam repetitur. e Παρατηρεῖται MS. ultimis syllabis raso spatio superferip-
tis. f Hic novam Sectionem feci, exemplo Librarii in proximè sequentibus. g Istos nu-
meros perverso ordine posuit Scriba.

PROLEGOMENA.

Cap. I.

γησιν καὶ διήγησιν, θ'. οδ'. ρε'. ρς'. ριζ'. ρλζ'. Οἱ δὲ συνπεπλεγμένην ἔχοντες ἔξομολόγησιν καὶ διήγησιν ^a μετὰ αἰνέσεως, ρί'.

Καὶ οἱ μὲν ἐν παραινέσει εἰσὶν, λς'.

Οἱ δὲ ἐν προφητεία, κ'. κα'. μδ'. μς'. σέ'. Καὶ ἀπαγγελτικὸς μὲν μετὰ προφητείας, ρθ'.

Προτρεπτικοὶ δὲ καὶ ὡς παρακελεύοντο εἰσιν, κη'. λβ'. π'. ηδ'. ηε'. ης'. ηζ'. ρβ'. ργ'. ργγ'.

Προτρεπτικὸς δὲ μετὰ ἄσματος ^b ἐλέχθη ρμβ'.

Καὶ οἱ μὲν διαγράφοντες τὸν ἐνάρετων βίαν εἰσιν, ρδ'. ρια'. ρη'. ρκδ'. ρλβ'. Οἱ δὲ αἶψιν ἀπαγγέλλοντες ἔτοι εἰσιν, υ'. ριβ'. ρις'. ρλδ'. ρμδ'. ρμε'. ρμς'. ρμη'. ρν'.

Καὶ οἱ μὲν εὐχαριστικοὶ εἰσιν η'. θ'. ιζ'. λγ'. μέ'. ζβ'. σς'. πδ'. ριδ'. ριε'. ρκ'. ρκα'. ρκγ'. ρκε'. ρκη'. ρκγ'.

Οἱ δὲ μακαρισμὸν ἀναφανέντες εἰσιν, α'. λα'. μ'. ρη'. ρκζ'. Καὶ ἄλλος ἐπιδικτικὸς προθυμίας μετ' αὐθιγῆς, ρς'. Καὶ ὁ μὲν προτρεπτικὸς εἰς ἀνδρείαν ἐστὶν π'. Οἱ δὲ κατηγορικοὶ τῶν ἀσεβῶν καὶ παρανόμων [†] εἰσιν, ε'. ργ'. λε'. να'. ιβ'. Καὶ ὁ μὲν ἐπικλήσεώς ἐστιν δ'. Οἱ δὲ ἐπενύκτικα ^c ἀπαγγέλλουσιν, ὡς ιθ'. καὶ ζγ'.

Καὶ οἱ μὲν καυχήσεως τῆς ἐν Κυρίῳ ἀπαγγέλλοντες λόγους εἰσιν, κβ'. καὶ

ς'. (lege κς'.) λη'. λθ'. μα'. ζα'. οθ'. πγ'. ης'. ηη'. ρνα'. Οἱ δὲ ἐντρεπτικοὶ εἰσιν, ις'. πα'. Καὶ οἱ μὲν ὕμνος ῥήματα λέγουσιν, μς'. ζδ'. οἱ δὲ ἀλαλαγμὸς καὶ περὶ ἀναστάσεως, ζε'. καὶ ἕτερος ἀλαλαγμὸς ^d μόνον ῥήματα λέγει, ηθ'.

Τοιαύτης ἔν τῆς διατάξεως ἔσσης τῶν ψαλμῶν, ἔστιν λοιπὸν θνατὸν τὰς ἐντυγχάνοντας εὐρεῖν ἐν ἐκάστῳ, καθὰ προεῖπον, τὰ κινήματα καὶ τὴν κατάστασιν τῆς ἰδίας ψυχῆς, ἕως τε περὶ ἐκάστου τὸν τύπον καὶ τὴν διδασκαλίαν, καὶ τίνα μὲν λέγων ἀρέσκειν δύναται τῷ Κυρίῳ, διὰ ποίαν δὲ ῥημάτων ἑαυτὸν διερεθεῖν δύναται καὶ εὐχαρισεῖν τῷ Κυρίῳ, ὑπὲρ τῆς μὴ εἰς [†] ἀσέβειαν [†] ἀσέβειαν [†] ἐκπύρειν τὸν παρὰ τοιαῦτα λέγοντα. MS.

Οὐ γὰρ μόνον περὶ τῶν ἔργων, ἀλλὰ καὶ περὶ ἀργῶ ῥήματος ἀποδοῦναι λόγον ἔχουμεν τῷ κριτῇ. Ἄν τε τοίνυν μακαρίσαι τινὰ θελήσῃς, ἔχεις πῶς δεῖ, καὶ ἐπὶ τῇ καὶ τίνα δεῖ λέγειν, τὸν τε α'. καὶ τὸν λα'. καὶ μ'. καὶ ρια'. καὶ ρη'. καὶ ρκζ'. ἂν τε μέμψασθαι τὴν Ἰουδαίαν κατὰ τὰς σάτῃρας ἐπιβυλὴν, ἔχεις τὴν δευτέραν αὐτῇ. Ἄν δὲ διώκῃ παρὰ τῶν ἰδίων, καὶ πολλὰς ἔχῃ τὰς ἐπαναστάσεις κατὰ σθ', λέγε τὸν γ'. ψαλμὸν. Εἰ δὲ ἕως θλιβόμενος ἐπεκαλέσω τὸν Κύριον, καὶ εἰσακηθεῖς ^e θέλεις εὐχαρισεῖν, ψάλλε τὸν τέταρτον καὶ οδ'. καὶ ριδ'.

Καὶ εἰς ἔτι τὰς ποιηθευμένους βλέπων ἐνεδρεῖν θέλοντας, ἐνωτίζεσθαι

οθ

a Hæc verba defunt in MS. quæ tamen necessaria sunt ad distinctionem à proximè præcedenti colō. b Ἐλέχθη MS. c Ἀπαγγέλλουσιν MS. d Hæc vox deest in MS. e Εὐχαρισεῖ MS. (id est εὐχαρισεῖς) sed ultimum τ. raso spatio superscriptum.

† non mendose MS.

† ἀσέβειαν mendose MS.

Matth. 12. v. 36.

Cap. I.

PROLEGOMENA.

σε θέλης τὴν εὐχὴν, ὁρθεῖζον τὸ
πρῶτ' ψάλλε τὸν ε'. Αἰδομένοις δὲ ἀ-
πειλῆς τῷ Κυρίῳ, εἰάν διὰ τῆτο ταρά-
τόμενον σεαυτὸν βλέπῃς, δύνασαι λέ-
γειν τὸν ε'. καὶ τὸν λζ'.

Εἰάν δὲ καὶ βελειώνται τινες κατὰ
σε, ὡς ὁ Ἀχιτίφελ κατὰ τῷ Δαυίδ,
καὶ τῆτό σοι τις ἀπαγγεῖλῃ, ψάλ-
λε τὸν ζ'. καὶ θάρξῃ τῷ θυμένῳ σε
Θεῷ.

† σωτὴ τῷ σωτῆρος ἐκτεταμένην, καὶ † σωτὴν
mendosē MS.
ἂ Βλέπων δὲ τὴν πανταχῶ χάριν
τὸ γένος τῶν ἀνθρώπων, εἰάν προσφω-
νῇ θέλης τῷ Κυρίῳ, ψάλλε τὸν η'.
Ἄλλὰ πάλιν ἄσαι θέλεις ἐπιλήνιον, εὐ-
χαριστῶν τῷ Κυρίῳ; ἔχεις αὐτὸν πάλιν
τὸν η'. καὶ τὸν πγ'.

Ἐπὶ δὲ τῷ κατηργῆσαι τὸν ἔχθρὸν
καὶ σεσωῶσαι τὴν κλίσιν, μὴ καυχώμα-
νος ἐπὶ σεαυτῷ, ἀλλὰ εἰδὼς τὸν υἱὸν
τῷ Θεῷ τῆτο κατορθώσαντα, λέγε τὸν
εἰς αὐτὸν εἰρημένον θ'. ψαλμόν. Καὶ
εἰάν λίσαν σέ τις ταράσσειν ἐθέλοι, ἔχε
σύ τὴν πεποιθῆσαι εἰς τὸν Κύριον, καὶ
ψάλλε τὸν ι'. ὅταν δὲ τὴν τῶν ποδῶν
ὑπερηφανίαν ἴδῃς καὶ πλεονάζουσιν τὴν
κακίαν, ὥστε μὴδὲν ὅσιον ἐπ' ἀνθρώποις
γενέσθαι, κατάφυγε σύ ἐπὶ τὸν Κύριον,
καὶ λέγε τὸν ια'. Ἐγγρηνίζεσθαι δὲ
τῆς παρὰ τῶν ἔχθρῶν ἐπιβουλῆς, μὴ
ἐλγάζει ὡς ἐπιληδαίεις παρὰ τῷ Θεῷ,
ἀλλὰ παρακάλεϊ τὸν Κύριον, ἄδων τὸν
ιβ'. Ἐπειδ' ἂν βλασφημῶντων τῶν

Tom. IV.

κατὰ τῆς προνοίας αἰετός, μὴ κοινά-
νει μὲν αὐτῶν τῇ ἀσεβείᾳ, ἐπιτυχάνων
δὲ τῷ Θεῷ, λέγε τὸν ιγ'. καὶ ιδ'. Καὶ
λογπὸν εἰάν θέλης μαθεῖν ὅποιός ἐστιν
τῆς βασιλείας τῶν ἑραῶν ὁ πολίτης,
ψάλλε τὸν ιδ'.

Προσευχῆς σοι χρεῖα διὰ τὰς ἀνδρεση-
κότας σοι καὶ περιέχοντάς σε τὴν ψυ-
χήν, ἄδε τὸν ις'. καὶ τὸν πδ'. καὶ τὸν
πζ'. καὶ τὸν ςμ'. Ἄλλὰ θέλεις μα-
θεῖν, πῶς Μαυσῆς προσηύδατο, ἔχεις
τὸν πθ'. Ἄλλ' ἐσώθης ἀπὸ τῶν ἐχ-
θρῶν σε, καὶ ἐρύθῃς ἀπὸ τῶν διακόν-
των σε, ἄδε καὶ σύ τὸν ιζ'. ψαλμόν.
Θαυμάζεις τὴν τῆς κλίσεως τάξιν καὶ
τὴν εἰς αὐτὴν τῆς προνοίας χάριν, τῇ
τε νόμος τὰ ἱερὰ προσάγματα, ψάλλε
τὸν ιη'. καὶ τὸν κγ'. Ὀλιγομένους δὲ ὁ-
ρῶν, παρακάλεϊ τέτῃς, ἐπευχόμενος
καὶ λέγων αὐτοῖς τὰ ἐν τῷ ιδ'. ψαλ-
μῷ ῥήματα.

Ὅρας σεαυτὸν ποιμαίνόμενον καὶ εὐο-
δούμενον παρὰ τῷ Κυρίῳ, χαίρων ἐπὶ
τέτῳ ψάλλε τὸν κδ'.

Οἱ ἔχθροί περὶ σέ, ἀλλὰ σύ τὴν
ψυχὴν ἐπαίρων πρὸς Θεόν, λέγε τὸν
κεδ'. καὶ ὅψις τέτῃς αἰμαρτάνοντας δια-
κενῆς. Ἐπιμένουσιν οἱ ἔχθροί, ἔδδ' ἕ-
τερον ἢ τὰς χεῖρας ἔχοντες αἱμάτων
πλήρεις, καὶ ζητῶντες † ἐλκεῖσαι σε
καὶ ἀπολέσαι, μὴ δῶς ἀνθρώπῳ τὸ
κρίμα, (ὑποπία γὰρ πάντα τὰ ἀν-
θρώπινα.) ἀλλὰ τὸν Θεὸν ἀξίων κρι-
τὴν γενέσθαι, (μίνος γὰρ αὐτὸς δι-
καιος,)

C

α Librarius malè hanc Sectionem incepit à paulo post sequentibus verbis: ἰὸν προσφωνῶν
κ. τ. λ. b Integra hzc perìodus in MS. omìssa est. * Adde ex Edit. π'. καὶ, c Ἐγγρηνίζεσθαι
MS. d Ἐρηνίζεσθαι Alex. mendosè. † Al. ἐλκεῖσαι.

PROLEGOMENA.

Cap. I.

† μήπω
MS. nam
μήπω
claudic li-
ream.

ναίος,) λέγε τὰ ἐν τῷ κέ. καὶ τὸν
λδ'. καὶ τὸν μβ'. Ἐὰν δὲ καὶ τρα-
χύτερον ἐπιθῶνται, καὶ πληθεὺς ὡς
παρεμβολαὶ γένοιται οἱ ἐχθροὶ, καὶ α-
φραιέντες ὡς † μήπω σθ' χριθέντες,
καὶ διὰ τῆτο πολεμεῖν ἐθέλοντες, μὴ
πλήξης, ἀλλ' ἄδε τὸν κς'. ψαλμόν.
Ἐπειδὴ δὲ αἰσθητὴς ἐστὶν ἡ φύσις τῶν
ἀνθρώπων, ἵαν πάλιν ἀναιχυνθῶσιν οἱ
ἐπιβελύοντες, ἵνα μὴ πρὸς ἐκείνους ἔ-
χῃς τὴν χολὴν, κράζε πρὸς τὸν Θεόν,
λέγων τὰ ἐν τῷ κς'. Καὶ ἵαν θέλῃς
εὐχαριστῶν μαθεῖν πῶς δεῖ * προσ-
φέρειν τῷ Κυρίῳ, νεηλῶς νοῶν ψάλλε
τὸν κη'. Καὶ λοιπὸν ἐγκαινίζων τὸν εἰ-
κόν σου, τὴν τε ψυχὴν τὴν τὸν Κύριον
ὑποδεχομένην, καὶ τὸν σωματικὸν οἶ-
κον, ἐν ᾧ σωματικῶς κατοικεῖς, εὐχα-
ρίσει καὶ λέγε τὸν τε κθ'. καὶ τὸν ἐν
τοῖς ἀναβαθμοῖς ρκς'.

Ὅταν δὲ σαυτὸν διὰ τὴν ἀλήθειαν
μισέμενον καὶ διακόμενον παρὰ πάντων
τῶν τε φίλων καὶ συγγενῶν βλέπῃς,
μὴ τέτοις μηδὲ σαυτῷ κατανοῶν ὀλιγω-
ρήσῃς, μηδ', ἂν τὴς γνωρίμους ἴδῃς ἀ-
ποστρεφόμενους σε, πλήξης, ἀλλ' ἐκσᾶς
ἀπὸ τέτων, καὶ σκοπῶν τὰ μέλλοντα,
ψάλλε τὸν λ'. Τὴς δὲ βαπτίζομένης
καὶ λυτρεμένης ἀπὸ τῆς φθαρτῆς ὁ
γενέσεως βλέπων, καὶ θαυμάζων τὴν
τῷ Θεῷ φιλανθρωπίαν, ἄδε εἰς ἐκείνους
τὸν λα'.

Καὶ ὅταν μὲν ψάλλῃς μετὰ πολλῶν
ἐθέλῃς, τὴς δικαίους ἀνδρας καὶ τὴς
ἐρθῆς τῷ βίῳ συναγαγῶν, λέγε καὶ
σὺ τὸν λβ'.

Ἐμπεσὼν δὲ εἰς τοὺς ἐχθροὺς, καὶ
σεφῶς αὐτοὺς διαφυγῶν καὶ ἐκκλίνας
ἀπὸ τῆς ἐπιβελῆς αὐτῶν, εἰ θέλῃς εὐ-
χαρισῆσαι, * συγκαλέσας τοὺς πρᾶεῖς
ἀνδρας, ἐπ' αὐτῶν ψάλλε τὸν λγ'.
Καὶ ἵαν εἴδῃς τῶν παρενομένων τὴν
ἐπὶ τὸ κακὸν φιλονεικίαν, μὴ νόμιζε ἐν
αὐτοῖς κατὰ φύσιν τὴν κακίαν εἶναι,
οἷα λέγουσιν οἱ αἰρετικοί· ἀλλὰ λέγε
τὸν λδ'. καὶ ὅψῃ ὅτι αὐτοὶ τῷ ἀμαρ-
τάνειν εἰσὶν αἰτίαι.

Ἐὰν δὲ πολλὰ πράττοντας ἄνομα
τοὺς πονηρῆς βλέπῃς, καὶ ἐπαιρομένους
αὐτοὺς κατὰ τῶν μικρῶν, καὶ θέλῃς
παρανεῖν τισιν μὴ προσέχειν τέτοις,
μηδὲ παραζηλῶν αὐτοὺς, διὰ τὸ τα-
χέως αὐτοὺς ἀποσβέννυσθαι, λέγε καὶ
σαυτῷ καὶ τοῖς ἑτέροις τὸν λς'.

Ἀλλὰ δὴ καὶ σὺ προθέμενος προσέ-
χειν σαυτῷ, ἵαν βλέπῃς ἐπιτιθέμενον
τὸν ἐχθρὸν, (τότε γὰρ μᾶλλον ἐπα-
γείρεται κατὰ τῶν τοιῶτων) καὶ θέλῃς
ἐπαλείφειν σαυτὸν κατ' αὐτῷ, ἄδε τὸν
λη'. ψαλμόν. Καὶ ἵαν τῶν ἐχθρῶν
ἐπιτιθεμένων ὑπομένης τὰς θλίψεις,
καὶ θέλῃς μαθεῖν τὴν ἐκ τῆς ὑπόμο-
νῆς ὠφέλειαν, ψάλλε τὸν λθ'. ψαλμόν.
Βλέπων δὲ πολλὰς πένητας καὶ πτω-
χὰς, καὶ θέλῃς ἐλεεῖσθαι αὐτοὺς;
δύνασαι τὴς μὲν ἤδη ἐλείσαντας ἀπο-
δέχεσθαι, τοὺς δὲ ἄλλους εἰς τὸ ποιεῖν
προτρέπεσθαι, ἐν τῷ λέγειν τὸν μ'.

Εἴτα ἵαν πάντῃ τὸν πόθον ἔχων εἰς
τὸν Θεόν, ἀκέρους τῶν ἐχθρῶν ἐνεδι-
ζόντων, μὴ ταρασσέσθαι, ἀλλὰ συνιεῖς
τὸν

a Φίλων MS. minus recte. b Γνώσις MS. perperam. c Συγκαλέσας Αἰοκ.

τὸν ἐκ τῆ τοιούτου πάθῃ ἀθάνατον καρ-
πὸν, παρακαλεῖ αὐτὴ τὴν ψυχὴν ^a
τῇ^b εἰς Θεὸν ἐλπίδι, καὶ ταύτῃ ἐπι-
κεφίζων καὶ καταπραύνων τὰς ἐν τῷ
βίῳ λύπας αὐτῆς, λέγει τὸν μὲν. ψαλ-
μὸν. Συστηχῶς δὲ αἰαμιμνήσκεσθαι θέ-
λων τὰς εὐεργεσίας τῷ Θεῷ τὰς ^c γε-
νομένας^d εἰς τοὺς πατέρας, καὶ περὶ
τῆς ἐξόδου τῆς Αἰγύπτου καὶ τῆς ἐν τῇ
ἐρήμῳ διαγωγῆς, πῶς τε ὁ μὲν Θεὸς
ἀγαθός, εἰ δὲ ἄνθρωποι ἀχάριστοι, ἔ-
χεις τὸν μὲν. καὶ τὸν ςζ'. καὶ πη'. καὶ
τὸν ρδ'. καὶ τὸν ρε'. καὶ ρς'. καὶ ρη'.
Καταφυγὸν δὲ πρὸς τὸν Θεὸν καὶ δια-
σωθῆς ἀπὸ τῶν περὶ σὲ γινόμενων θλί-
ψεων, ἐὰν θέλῃς εὐχαριστῆσαι τῷ Θεῷ,
καὶ διηγῆσθαι τὴν εἰς σὲ γενομένην
φιλανθρωπίαν, ἔχεις τὸν μὲν. Ἄλλ'
ἡμεῖς, καὶ ἑντραπίς μεταγινώσκεις
καὶ ἐλεηθῆναι ἀξίους, ἔχεις τοὺς τῆς
ἐξομολογήσεως καὶ ^e μετανοίας^f λόγους
ἐν τῷ ν'. Εἰ δὲ καὶ διεβλήθης ποιητῶ
Βασιλεῖ, καὶ ὄρας τὸν διάβολον κατα-
καυχώμενον, ἀναχωρεῖ καὶ λέγει καὶ σὺ
τὰ ἐν τῷ νά'.

Καὶ ὅτε μὲν διώκη, καὶ διαβάλλουσιν
τινες παραδέναι σε θέλοντες, ^g ὡς^h
οἱ Ζιφάιαι καὶ οἱ ἀλλόφυλοι τὸν Δαυὶδ,
μὴ ἀκηδιάσης, ἀλλὰ θαρβῶν τῷ Κυ-
ρίῳ καὶ ὑμῶν αὐτὸν, λέγει τὰ ἐν τῷ
νγ'. καὶ νε'.

Ἐὰν δὲ καὶ συνδράμῃ ὁ διώκων, καὶ
μὴ γινώσκων εἰσέλθῃ εἰς τὸ σπήλαιον ἐν

ᾧ καὶ σὺ κρύπῃ, μὴδ' ἔτι πλῆξῃ.
ἔχεις γὰρ τὰς ἐν ⁱ τειραύτῃ^j ἀνάγκῃ ^k τῇ αὐτῇ^l
χρησμές εἰς παρακλήσιν καὶ ^m σηλο-
γραφίαςⁿ λόγους, τὰς ἐν τῷ νς'. καὶ
τὰς ἐν τῷ ρμα'. Ἐὰν δὲ καὶ φυλα-
χθῇ τὴν οἰκίαν κελεύσῃ ὁ ἐπιβουλεύ-
ων, καὶ διαφύγῃς, ἀνατίθει τῷ Κυρίῳ
τὴν χάριν, ὡς ἐν σήλαις γράφων αὐ-
τὴν ἐν τῇ ψυχῇ, μνημέσιν αὐτῶν τῶ
μὴ διεφθάρθαι σε, καὶ λέγει τὰ ἐν τῷ
η'. ψαλμῷ.

Ἐὰν δὲ καὶ ἐνειδίζωσιν θλίβοντες^o εἰ
ἐχθροί, καὶ φλυαρῶντες ^p διαβάλλω^q ^r διαβάλ-
ουσιν οἱ δοκῶντες εἶναι φίλοι, καὶ λυπη-
θῇς ἐν τῇ ἀδολείᾳ σε πρὸς ὀλίγον,
ἀλλὰ ^s δυνασάσαι παρακαλεῖσθαι ὑμῶν
καὶ σὺ τὸν Θεόν, καὶ λέγων τὰ ἐν
τῷ ιδ'. ῥήματα.

Καὶ πρὸς μὲν ὑποκρονομένους καὶ ἐν
προσώπῳ καυχώμενους λέγει πρὸς ἑντρα-
πίην ἐκείνων τὸν νς'. ψαλμῷ.

Πρὸς δὲ τὰς ὀργιζόμενας ἀγρίως κα-
τὰ σὲ καὶ θέλοντας λαβεῖν σε τὴν
ψυχὴν, ἀντιδὲς σὺ τὴν πρὸς τὸν Θεόν
σε ὑποταγήν, καὶ θάρρει. Ὅσαι γὰρ
ἐκεῖνοι μαίνονται, τοσούτω μᾶλλον ὑπο-
τάσσου σὺ τῷ Κυρίῳ, καὶ λέγει τὰ ἐν
τῷ ξα'. Καὶ ἐὰν μὲν διωκόμενος εἰς
ἐρημίαν ἀπέλθῃς, μὴ φοβηθῇς ὡς
μόνος ἂν ἐκεῖ. ἔχων δὲ τὸν Θεόν ἐκεῖ,
καὶ πρὸς αὐτὸν ὀρθρίζαν, ψάλλε
τὸν ξβ'.

^a Tū mendosē MS. ^b Μετάνοιαν MS. perperam. ^c Hæc vox in *Alexandr.* male omiſſa eſt. ^d Deſunt in MS. ſed in Editis recte addita eſſe, proximè præcedentia verba ex titu-
lo Pſalmi 53. deſumpta planè oſtendunt. ^e Σηλογραφίαν *Alexandr.* minus rectè, nūñ χρησμέ-
ες in *χρησμέες*, uti Edit. habent. ^f Δυνασάσαι malè MS.

Ἐκφοβήσαντο δὲ τῶν ἐχθρῶν καὶ μὴ παυομένων τῷ ἐνεδρεῖν, ἀλλὰ καὶ ἡ-
ξερευνόντων^α πᾶν κατὰ σῶ, ^β καὶ^β
πληθος ὧσιν, μὴ ὑπερῶς· βέλη γὰρ
νηπίαν ἔσονται τέταν αἱ πληγαί,
ψάλλοντές σε τὸν ζγ'. καὶ τὸν ἡ δ'.
καὶ ξθ'. καὶ ο'.

Καὶ ὅταν μὲν ὑμῆσαι βέλη τὸν Κύ-
ριον, ἄδε τὰ ἐν τῷ ξδ'. Ἐάν δὲ κα-
τηγήσῃς θέλης τινὰς περὶ ἀναστάσεως,
ἄδε τὰ ἐν τῷ ξε'.

Οἰκτιρῆς δὲ αἰτῶν παρὰ τῷ Θεῷ,
ὑμνεῖ αὐτόν, ψάλλον τὸν ξζ'.

Ὅτε δὲ βλέπεις τοὺς μὲν ἀσεβεῖς ἐν
εἰρήνῃ εὐθνημένους καὶ καταθυμίας
ζῶντας, τὺς δὲ δικαίους θλιβομένους, ἵνα
μὴ σκανδαλιθῇς καὶ παρασσευθῇς,
λέγε καὶ σὺ τὰ ἐν τῷ σβ'. ψαλμῷ.

Καὶ ὅταν μὲν ὀργισθῇ ὁ Θεὸς ἐπὶ τὸν
λαόν, ἔχεις εἰς παρακλήσιν περὶ τέττε
λόγους συνετέσθαι ἐν τῷ σγ'.

Ὅτε δὲ χρεῖα σοι ἐξομολογήσεως
ἔστιν, ^α ψάλλε τὸν θ'. σδ'. καὶ ηα'.
καὶ ςδ'. καὶ ςε'. καὶ ςς'. καὶ ςζ'. καὶ ςι'.
καὶ ςιζ'. καὶ ςλε'. καὶ ςλζ'. Καὶ δυσω-
πῆσαι μὲν θέλων τὰ τῶν Ἑλλήνων καὶ
τὰ τῶν αἰρετικῶν, ὅτι μὴ παρ' αὐτοῖς
ἔνι θεολογία, ἀλλ' ^κ ἐν μόνῃ τῇ κα-
θολικῇ ἐκκλησίᾳ, δύνασαι νοῶν ἄδειν
καὶ λέγειν τὰ ἐν τῷ σς'.

Τῶν δὲ ἐχθρῶν προκαταλαβόντων
ταῖς διαφυγαῖς, καὶ πάνυ θλιβόμενος,

καὶ ταρασθῆς, μὴ ἑ ἀπελπίσης^α,
ἀλλὰ εὐχε· καὶ εἰς κράζων εἰσακου-
σῇς, εὐχαρίσει τῷ Θεῷ, λέγων τὰ ἐν
τῷ σς'. Ἐάν δὲ ἐπιμένοντες εἰ ἐχθροὶ
ἡ ἐπεισελθῶσιν καὶ μιάνωσιν^β τὸν οἶκον
τῷ Θεῷ, τὲς τε ἀγίαις ἀποκλείωσιν,
καὶ τὰ σώματα αὐτῶν β εἴψωσιν^γ τοῖς
πέποιθεῖς τῷ ἑραῖῳ, ἵνα μὴ συνελκυθεῖς
καταπίλξης αὐτῶν τὴν ὁμότητα, ^δ
σὺμπαχε^δ μὲν τοῖς πάχευσι, ἐντύγ-
χανε δὲ τῷ Θεῷ, λέγων τὸν σθ'. ψαλ-
μόν.

Ἐν ἑορτῇ δὲ θέλων ἄσαι τῷ Κυρίῳ,
ἡ συγκαλέσας^ε τὲς τῷ Θεῷ δούλως,
ψάλλε τὰ ἐν τῷ π'. καὶ ηδ'.

Τῶν δὲ ἐχθρῶν πάλιν ἐπισυναχθέν-
των πάντων πανταχόθεν, καὶ ἀπει-
λόντων κατὰ τῷ οἴκῳ τῷ Θεῷ, συνθή-
κας τε ποιήσαντες κατὰ τῆς εὐσεβείας,
ἵνα μὴ ἀθυμήσῃς διὰ τὸ πληθος καὶ
τὴν δυνατείαν αὐτῶν, ἔχεις ὥσπερ ἄγ-
κυραν ἐλπίδος τὰ ἐν τῷ πβ'. ῥήματα.
Καὶ εἰς βλέπων τὸν οἶκον τῷ Θεῷ καὶ
τὰ αἰῶνια αὐτῷ σκηνώματα, τὸν πό-
θον ἔχῃς εἰς αὐτὰ, ὡς εἶχεν ὁ ἀπο-
στόλος, λέγε καὶ σὺ τὸν πγ'. ψαλμόν.

^κ Παιδαγωγὸς δὲ ποτε τῆς ὀργῆς
καὶ τῆς αἰχμαλωσίας λυθείσης, εἰς
θέλης εὐχαριστῆσαι, ἔχεις εἰς τὸ λέ-
γειν τὰ ἐν τῷ πδ'. καὶ ςκ'. Καὶ τὴν
μὲν διαφορὰν τῆς καθολικῆς ἡ ἐκκλη-
σίας^ε πρὸς τὰ χρίσματα εἰς θέλης γι-
νώσκειν, καὶ ἐντρέπειν ἐκεῖνος, δύνασαι
λέγειν τὰ ἐν τῷ πς'. γεγραμμένα.

Παρα-

^α MS. ἐξερευνόντων. ^β καὶ minus recte Alexandr. ^γ Ἐξομολογῶμενος (ξζ') melius habent
Editr. ^δ Defiunt duae hae voces in MS. ^ε Ἐμὴν mendose MS. ^ε Ἀφελπίσης Alexandr. ^ε
Ἐπεισελθῶσιν καὶ μιάνωσιν MS. ^ζ Ἐψάσει MS. ^η Σύνπαχε MS. ^ι Συγκαλέσας Alex. ^κ Ἐκκλη-
σίας MS. perperam. ^ι Hae vox. deest in Alex.

Παραδραστῆναι θέλων σεαυτὸν καὶ τὰς ἐτέρας εἰς θεοπέθειαν, καὶ ὡς εἰς τὸν Θεὸν ἐλπίς ἔτι κατακινεῖται, ἀλλὰ καὶ ἄφοδον τὴν ψυχὴν κατασκευάζει, αἰνεῖ τὸν Θεόν, λέγων τὰ ἐν τῷ ζ'. Ψάλλαι θέλεις τῷ σαββάτῳ; ἔχεις τὸν ἥα'. ^a Εὐχαριστῆσαι θέλεις τῇ κυριακῇ; ἔχεις τὸν κγ'. Ἄσαι θέλεις δευτέρῳ σαββάτῳ; λέγε τὰ ἐν τῷ μζ'. Δινέσαι βάλει τῇ παρασκευῇ; ἔχεις πᾶν αἶνον ἐν τῷ ἡβ'. Τότε γὰρ γενομένης τῇ σαββάτῳ, ὁ οἶκος τῷ Θεῷ οἰκοδομηθῇ, καὶ τοὶ τῶν ἐχθρῶν ἐπιχειρησάντων κωλύσῃ. καὶ διὰ τὸτο ἐπινικιον ἄδειν τῷ Θεῷ πρέπει τότε τὰ εἰρημῆα ἐν τῷ ἡδ'. Ἐάν δὲ καὶ αἰχμωλωσίας γενομένης καθαιρεθῇ ὁ οἶκος, καὶ πάλιν ^b οἰκοδομηθῇ; ἄρα τὰ ἐν τῷ ἡε'.

^c Τῆς δὲ γῆς κατὰσχασιν λαβώσης ἀπὸ τῶν πολεμάντων, καὶ λοιπὸν ἡρεμύσης, καὶ βασιλεύσαντος τῷ Κυρίῳ, εἰάν θέλῃς ἄσαι περὶ τέτα, ἔχεις τὸν ἡς'.

^d Θέλεις τῇ τετραδί τῷ σαββάτῳ ψάλλειν; ἔχεις τὸν ἡγ'. τότε ^e γὰρ παραδοθεὶς ὁ Κύριος ἐκδικεῖν ἤρξατο τὴν κατὰ τῷ θανάτῳ δικήν, καὶ θριαμβεύειν αὐτὸν παρῆρσιν. ^f Ὅτ' ἂν ἦ ἀναγινώσκων τὸ εὐαγγέλιον, ἴδῃς τῇ τετραδί τῷ σαββάτῳ συμβῆλιν λαβόντας τὰς Ἰουδαίας κατὰ τῷ Κυρίῳ, ἐρῶν αὐτὸν τότε παρῆρσιν αἰζόμενον ἐν τῇ κατὰ

τῷ Διαβόλῳ ὑπὲρ ἡμῶν ^g ἐκδικεῖν, ψάλλει τὰ ἐν αὐτῷ τῷ ἡγ'.

Πάλιν βλέπων τὴν εἰς πάντα προνοίαν τῷ Κυρίῳ καὶ τὴν κυριότητα αὐτῷ, καὶ θέλων κατηχησάσθαι τίνας εἰς τὴν αὐτῷ πίστιν καὶ ὑπακοήν, πείθων αὐτὰς πρῶτον ἐξομολογεῖσθαι, ψάλλει τὸν ἡθ'. Καὶ εἰάν μαθῶν αὐτῷ τὴν κριτικὴν δύναμιν, καὶ ὅτι ἐλέω τὴν κρίσιν κεράσας κρείνι ὁ Κύριος, θελήσῃς αὐτῷ προσελθεῖν, ἔχεις εἰς τὸτο λόγους τὰς ἐν τῷ ε'. Ἀδελφὲς δὲ ἡμῶν τῆς φύσεως ἥσης, εἰάν διὰ τὰς συνοχὰς τῷ βίῳ αἰς πῶλχος γενόμενος ἀκηδίας ποτὲ, καὶ θέλῃς παρακληθῆναι, ἔχεις τὸν ςβ'. ψαλμόν. Καὶ ἐπειδὴ πρέπει διὰ πάντων καὶ ἐν πάσιν εὐχαριστεῖν ἡμᾶς τῷ Θεῷ, ὅτε θέλεις εὐλογεῖν αὐτὸν, ἔχεις εἰς τὸτο προτρέπεσθαι σεαυτὸν τὴν ψυχὴν, καὶ λέγειν τὸν ςβ'. καὶ ςγ'. Διενῶ θέλεις τὸν Θεόν, καὶ εἰδέναι πῶς καὶ ἐπὶ τῷ δεῖ αἰνεῖν, καὶ τίνας πρέπει λέγειν τὸν αἶνον; ἔχεις τὸν ςδ'. καὶ τὸν β ςε'. καὶ ςδδ'. καὶ ςμ'. καὶ τὸν ςμς'. καὶ τὸν ςμς'. καὶ τὸν ςμς'. καὶ τὸν ςμς'.

ἔχεις πίστιν, ὡς ἔπεν ὁ Κύριος, καὶ πιστεύεις αἰς εὐχόμενος λαλεῖς; λέγεις τὸν ςι'.

Ἀλλὰ ἀναβαινόντι σεαυτὸν αἰδοῦ τὰς πράξεις; ὡς λέγειν ^h τὰ μὲν ὀπίσω Philip. 3. „ἐπιλανθάνομαι, τοῖς δὲ ἔμπροσθεν ἐ- ⁱ 14. „πεκλινομαι, ἔχεις καὶ ἐκδοκὴν προκο-

^a Εὐχαριστίας MS. ^b MS. ἀποδομένη. ^c Scriba male à voce λαβώσης novam incepit sedtio-nem. ^d Male iterum hæc sedtio in MS. inchoatur à mox sequenti τότῃ. ^e Hæc vox in Alex. occasione proximè sequentis syllabæ παρ omiffa est. ^f Exclama mendosè MS. ^g Ita prius scriptum fuit; quamvis postea Librarius, interposito, fecerit ςς. sed minus rectè.

πὴν εἰς τὸ λέγειν τὰς ^a ιε'. τῶν ἀνα-
βαινόντων ἀδὰς.

Ἡ χαλκωτεύτης ὑπὸ αἰθερίαν λο-
γισμῶν, καὶ ἥδον σεαυτὸν ἀπαγόμενον,
καὶ μετέγνωσ, παῦσαι τὴ λοιπὴν, καὶ
μείνας ἐφ' οἷς ἀμαρτάνοντα σεαυτὸν
κατέλαβες, καθύ καὶ κλαῦσον καὶ σὺ
ὡς πεποίηκεν ὁ τότε λαὸς, λέγων τὰ
ἐν τῷ ρλς'. Τὸς δὲ πειρασμὸς ἡγέμε-
νος ἔσται σὺ δοκιμὴν, μετὰ τὸς πειρα-
σμὸς ἔαν εὐχαρισθῇαι θελήσης, ἔχεις
τὸν ρλθ'. ψαλμὸν.

Συνέχη πάλιν ἀπὸ ἐχθρῶν, καὶ ἐν-
θῆναι θέλεις; λέγε τὰ ἐν τῷ ρλθ'.
Δεσθῆναι δὲ καὶ προσεύξασθαι θέλεις;
ψάλλε τὸν ε'. καὶ ρμβ'.

Ἐχθρὸς τύραννος ἐπαιέσῃ τῷ λαῷ
καὶ ^b σοί, ὥσπερ Γολιάθ τῷ Δαυίδ,
μὴ πλῆξῃς, ἀλλὰ πίστευε καὶ σὺ, ὡς
ὁ Δαυίδ, καὶ λέγε τὰ ἐν τῷ ρμγ'.

Εἴτα θαυμάζον τὰς εἰς πάντας τῷ
Θεῷ εὐεργεσίας, καὶ μνημονεύον τῆς τε
εἰς σὲ καὶ εἰς πάντας γενομένης ἀγα-
θότητος αὐτοῦ, ἔαν θέλῃς διὰ ταῦτα
εὐλογεῖν τὸν Θεόν, λέγε τὰ τῷ Δαυίδ
ῥήματα, ὥστε καὶ αὐτὸς ἔπεν ἐν τῷ
ρμδ'. ψαλμῷ. Ἄσαι θέλεις τῷ Κυρίῳ;
ἔχεις εἰς τὸ λέγειν τὸν ἡβ'. καὶ ἡζ'.
Ἐὰν μικρὸς ὢν προκρίθῃς εἰς ἀρχὴν τι-
να τῶν ἀδελφῶν σου, μὴ ἐπαίρῃς κατ'
αὐτῶν, ἀλλὰ τῷ ἐκλεξαμένῳ Κυρίῳ δι-
δοῦς δόξαν, ψάλλε καὶ σὺ τὸν ρνα'.
ἰδίῳ ἔντα τῷ Δαυίδ. Ἀλλὰ θέλεις ψάλ-
lein ἱπακοὴν ^c ἔχοντας τὸ Ἀδελφία,

ἔχεις τὸν ρδ'. ρε'. ρς'. ρια'. ριβ'. ριγ'.
ριδ'. ριε'. ρισ'. ριζ'. ριη'. ριδ'. ρια'. ρμα'.
ρμς'. ρμβ'. ρμη'. ρμβ'. ρν'.

Ὅτε δὲ θέλῃς κατ' ^d ἰδίαν τὰ περὶ
τῷ σωτήρος ψάλλειν, ἐν ἑκάστῳ μὲν χε-
ρὶν εὐρίσκεις ψαλμῷ τὰ τοιαῦτα: ἔ-
χεις δὲ μάλιστα τὸν μὲν μδ'. καὶ τὸν
ρθ'. δηλῶντας τὴν ἐκ τῷ πατρὸς αὐτοῦ
γενήσαν γενήσων καὶ τὴν ἑσάρκον αὐ-
τῷ παρεσίαν: τὸν δὲ κα'. καὶ ζη'.
^e προλέγοντας περὶ τῷ θεῷ σωτῆρι, καὶ
ἔσθην δι' ἡμᾶς ἐπιβελὴν ἀνεδέξατο, καὶ
πέσα πέπονθεν: καὶ τὸν μὲν β'. καὶ
ρη'. σημαίνοντας τὴν τε τῶν Ἰουδαίων
ἐπιβελὴν καὶ πειρίαν, καὶ τὴν Ἰούδα
τῷ Ἰσκαριώτῃ προδοσίαν: τὸν τε κ'. καὶ
μβ'. καὶ ρα'. (καὶ) δηλῶντας τὴν τε
βασιλείαν αὐτοῦ καὶ κριτικὴν δύναμιν,
καὶ τὴν εἰς ἡμᾶς αὐτοῦ πάλιν ἑσάρκον
παρεσίαν, καὶ τὴν κλήσιν τῶν ἰδίων.
Καὶ ὁ μὲν ιε'. δείκνυσιν αὐτοῦ τὴν ἐκ νε-
κρῶν αἰάσασιν: ὁ δὲ κγ'. καὶ μς'. ἀ-
παγγέλλουσιν τὴν εἰς θρανὸς ἀνοδὸν αὐ-
τοῦ. Τὸν δὲ ἡβ'. καὶ ἡε'. καὶ ἡζ'. καὶ
ηη'. ἀναγνώσκων, θεωρῆσαι διήγησιν
εἰς ἡμᾶς τῷ σωτήρι διὰ τῶν παθημά-
των αὐτοῦ γενομένης εὐεργεσίας. Τοιού-
τος μὲν ἔν ἐστιν καὶ ὁ χαρακτήρ εἰς ὠ-
φέλειαν τοῖς ἀνθρώποις ἐκ τῆς βίβλου
τῶν ψαλμῶν, ἐχέσθης αὐτῆς ἰδίᾳ ^f
ψαλμῶς, καὶ ἐν τοῖς λοιποῖς δὲ περὶ
τῆς ἐν σώματι παρεσίας τῷ Κυρίῳ ἡμῶν
καὶ σωτήρος Ἰησοῦ Χριστοῦ πικνοτέρας τὰς
προφητείας, καθὰ προείπον. Διὰ τὴν
δὲ μετὰ μέλους καὶ ὁδὸς ψάλλοντα οἱ
τοιοῦ.

^a Psalm. 119. usque 133. juxta LXX. inclusivè. ^b σὺ mendosè Alex. MS. ^c ἔχοντας
MS. perpetram. ^d ἰδία. ^e Προλέγοντας mendosè MS. forte pro προλέγοντας. ^f Post hanc
vocem forte ex Editis inferenda sunt sequentia: εἰς δόξαν σου τῶν κατημάτων ἐκείνη ψαλμῶν.

Cap. I.

PROLEGOMENA.

τοῦτοι λόγοι, ἀναγινάσκον μὴδὲ τέτο
παρελθόντων. Τινες μὲν γὰρ τῶν παρ'
ἡμῶν ἀνεραίων, καίτοι πιστευόντων εἶναι
θεόπνευστα τὰ ῥήματα, ὥμως νομίζουσιν
διὰ τὸ εὐφρανεν καὶ τέρψεως † ἔνεκεν
† ἰσχυρὸν
† mendosè
MS.
τῆς ἀκοῆς μελωδεῖσθαι τὰς ψαλμῶς.
Οὐκ ἔστι δὲ ἔτι· ἡ γὰρ τὸ ἡδὺ καὶ πι-
θανὸν ἐξήγησεν ἡ γραφή· ἀλλὰ καὶ τῷ
το ὠφελείας ἔνεκεν τῆς ψυχῆς τετύ-
πνται διὰ πάντα μὲν, μέλιστα δὲ διὰ
δύο ταῦτα· πρῶτον μὲν, ὅτι ἔπρεπεν
τὴν θείαν γραφὴν μὴ μόνον τῇ συνε-
χειᾷ, ἀλλὰ καὶ τῇ κατὰ ἂ πλάτος
φωνῇ τὸν Θεὸν ὑμνεῖν. Κατὰ συνέχειαν
μὲν ἐν εἰρηται, οἷά ἐστιν ὁ τὰ τῷ νόμῳ
καὶ τῶν προφητῶν, καὶ τὰ ἰσορέμενα
πάντα, μετὰ τῆς καθῆς διαθήκης·
κατὰ πλάτος δὲ λέγεται, οἷά ἐστιν τὰ
τῶν ψαλμῶν καὶ ὧδων καὶ ᾠδῶν
ῥήματα· καὶ ἔτι γὰρ σωθήσεται τὸ
ἐξ ὅλης ἰχθὺς καὶ δυνάμεως ἀγαπᾶν
τὸν Θεόν, τὰς ἀνθρώπους. Δεύτερον
δὲ, ὅτι ὡς περ ἀρμονία τὰς αὐλὰς
συντιθεῖται μίαν τὴν συμφωνίαν ἀπο-
τελεῖ, ἔτις ἐπειδὴ καὶ ἐν τῇ ψυχῇ διά-
φορα κινήματα φαίνεται, καὶ ἐστὶν ἐν
αὐτῇ τὸ λογίζεσθαι, καὶ τὸ ἐπιθυμεῖν,
καὶ τὸ θυμοειδὲς, ἐκ δὲ τῆς τέτων
κινήσεως καὶ ἡ τῶν μελῶν γίνεται τῇ
σώματος ἐνέργεια, βέλεται ὁ λόγος μὴ
ἂ ἀσύμφωνον ἔσθαι τὸν ἀνθρώπον
ἑαυτῷ, μὴδὲ β δύναιτο πρὸς ἑαυτὸν
ὡς τε λογίζεσθαι μὲν τὰ βέλτεστα, πρᾶτ-

τειν δὲ τῷ θυμῷ τὰ φαῦλα, ὡς ὁ
Πιλάτος λέγων μὲν· „ ἐδοκίμαν αἰτίαι· ἰοαν. 18.
„ εὗρισκω εἰς αὐτὸν, συντρέχων δὲ τῇ v. 38.
γνωμῇ τῶν Ἰουδαίων· ἡ ἐπιθυμεῖν μὲν
τὰ φαῦλα, μὴ δύνασθαι δὲ πρᾶττειν
ὡς οἱ κατὰ Σησάννας πρεσβύτεροι·
ἡ πάλιν μὴ μοιχεύειν μὲν, κλέπειν δὲ·
ἡ μὴ κλέπειν μὲν, φονεῖν δὲ· ἡ μὴ
φονεῖν μὲν, βλασφημεῖν δὲ. Ἐν δὲ μὴ
τοιαύτῃ τις ἐν ἡμῶν ταραχῇ † γίνηται, † γίνετο
MS.
δίδει τὴν ψυχὴν ὁ λόγος ἂ ἔχουσιν 1. Cor. 2.
Χριστῷ ὡς ἔπεν ὁ Ἀπόστολος, τέτω v. 16.
καθηγούμενι χρῆσασθαι, καὶ ἐν τέτω
τῶν μὲν ἐν αὐτῇ παιθητικῶν * κρατεῖν, * κρατεῖν
malè Alex.
τῶν δὲ τῇ σώματος μελῶν ἄρχειν, εἰς
τὸ ὑπακῆναι τῷ λόγῳ· ἵνα ὡς ἐν ἀρμο-
νίᾳ τὸ πληκτρεῖν, ἔτις αὐτὸς ὁ ἀνδρα-
πος ψαλτήριον γενόμενος, καὶ τῷ πνεύ-
ματι προσέχων ὁλοκαίρως, καὶ πᾶσιν
τοῖς μελέσιν καὶ τοῖς κινήμασιν ὑπακῇ,
καὶ δουλεῖ τῷ βελήματι τῷ Θεῷ.

Τῆς δὲ τοιαύτης τῶν λογισμῶν ἀτα-
ραξίας καὶ ἀκόμους * καταστάσεως ἐ-
καὶ καὶ τύπος ἐστὶν ἡ τῶν ψαλμῶν ἐμ-
μελῆς ἀναγνώστis. Ὡς περ ἡ γὰρ τὰ
τῆς ψυχῆς νοήματα γνωρίζομεν καὶ ση-
μαίνομεν δι' ὧν προφέρομεν λόγον· ἔτις
τῆς πνευματικῆς ἐν ψυχῇ ἀρμονίας τὴν
ἐκ τῶν λόγων μελωδίαν ἢ σύμβολον ἔ-
νοιαι θέλων ὁ Κύριος, τετύπωνεν ἐμμελῶς
τὰς ὧδας ψάλλεσθαι, καὶ τοὺς ψαλ-
μῶς μετ' ὧδης ἀναγιγνώσκεισθαι. Καὶ
τῷ ἐστὶν ἡ ἐπιθυμία τῆς ψυχῆς, τὸ
καλῶς

a Hæc vox mihi valde suspecta est; cumque metrum sive musicum melos hic denotari vi-
deatur, per συνέχειαν verò continua sive simplex in prosa oratio intelligi, pro πλάτος legen-
dum conjicio πλάτος, utpote quod technicè significat catmen ad Poeticæ atque Musicæ artis
regulas efficiendum atque compositum- b Κατὰ perperam MS c λόγος MS. d 1. Alex. e MS.
malè σύμβολον. f Deest in Alex. g ἰσχυρὸν MS. nec prorsus malè. h ἑαυτῷ addunt Editæ.
i ἔχουσιν mendosè MS. k Καταστάσεως perperam MS. l Deest in MS. m Σύμβολον Alex.

PROLEGOMENA.

Cap. I.

καλῶς αὐτὴν διακείδαι, ὡς γέγραπται
Isaiah 5. „εὐθυμῆ τις ἐν ὑμῖν; ψαλλέτω. Οὐ-
v. 13. τως τὸ μὲν ἐν αὐτῇ ταραχῶδες καὶ
 τραχύ καὶ ἀτακτικὸν ἐξομαλίζεται, τὸ
 δὲ λυπὲν θεραπεύεται, ψαλλόντων ἡ
Psalm. 41. μῶν· „ἡατὶ περίλυπος ἔῃ ἡ ψυχὴ μου,
v. 6. 13. καὶ ἡατὶ συνταράσσεις με; καὶ τὸ
Eccl. 42: 5. μὲν ἐσφαλμένοι ἐπιγνώσεται λέγεσα·
Psalm. 72. „ἐμὲ δὲ παρὰ μικρὸν ἐσαλεύθησαν οἱ
v. 2. πόδες· τὸ δὲ φοβηθὲν^a ἐπιβῆσιν τῇ
Psalm. 117. ἐλπίδι, ἐν τῷ λέγειν·^b „Κύριος ἐμοὶ
v. 6. βοηθός, καὶ ὁ φοβηθήσομαι τί πειρή-
 σει μοι ἄνθρωπος.

Οἱ μὲν ὅν μὴ τέτον τὸν τρόπον ἀνα-
 γινώσκοντες τὰς θείας ῥαίας, ^c ἢ συν-
 ετάς ψάλλουσιν, ἀλλ' ἑαυτοὺς μὲν τέρ-
Eccles. 15. πουσιν, ἔχουσιν δὲ μέμνην, „ὅτι ἐχ' ὦ
v. 9. ραίος αἶνος ἐν σώματι ἀμαρτωλῶ. Οἱ
 δὲ κατὰ τὸν προειρημένον τρόπον ψάλλ-
 οντες, ὥς τὴν μελωδίαν τῶν ῥημάτων
 ἐκ τῆ ῥυθμῆς τῆς ψυχῆς καὶ τῆς πρὸς
 τὸ πνεῦμα συμφωνίας προσφέρουσαι, οἱ
 τοιοῦτοι ψάλλουσιν μὲν τῇ γλώσσει, ^d
 ψάλλοντες^e δὲ καὶ τῷ νοῦ, ἢ μόνον ἑαυ-
 τὸς, ἀλλὰ καὶ τὰς θέλονταις ἀκούειν
11 Reg. 16. αὐτῶν μεγάλως ὠφελεῖσιν. Ὁ γυν
v. 23. μακάριος Δαυὶδ ὅτως καταψάλλον τῇ
 Σαῦλ, αὐτὸς εὐφραίνει τῷ Θεῷ, καὶ
 τὸν ταραχὸν καὶ ^f τὸ μαινικὸν πάθος
 τῆ Σαῦλ ἀπῆλυνεν, καὶ γαληνῶν
 τῇ ψυχῇ αὐτῇ παρεσκεύαζεν. Οὐ-
 τως οἱ ἱερεῖς ψάλλοντες, εἰς αἰταραξίαν
 τὰς ψυχὰς τῶν λαῶν καὶ εἰς ὁμόνοιαν
 αὐτὰς τῶν ἐν ἐρανοῖς χορευόντων προσ-

καλόντο. Τὸ αἶμα μετὰ μέλους λέ-
 γεσθαι τὰς ψυχὰς, ἐκ ἔστιν εὐφροσύνης
 σπουδῆς, ἀλλὰ τεκμήριον τῆς ἀρμονίας
 τῶν ἐν τῇ ψυχῇ λογισμῶν. Καὶ ἡ ἐμ-
 μελῆς δὲ ἀνίσταται ἡ σύμβολόν^g ἐστὶν
 τῆς εὐρύθμης καὶ ἀχειμάσης καὶ ἀσάφους
 τῆς διανοίας. Καὶ γὰρ τὸ αἰνεῖν τὸν
 Θεὸν ἐν κύμβαλοις εὐήχοις καὶ κιθάρῃ
 καὶ δεκαχόρδῳ ψαλτηρίῳ, σύμβολον
 πάλιν ἦν καὶ ἡ σημαντικὸν τῆ^h συγ-
 κειῖσθαι μὲν νομίμως τὰ μέλη τῆ σώ-
 ματος ὡς χορδὰς, τὰς δὲ λογισμὰς
 τῆς ψυχῆς ὡς κύμβαλα γίνεσθαι, καὶ
 λοιπὸν τῇ ἡχῇ καὶ τῷ νεύματι τῆ πνεύ-
 ματος ταῦτα πάντα κινεῖσθαι καὶ ζῆν·
 ὥς κατὰ τὸ γεγραμμένον, „τῷ πνεύ-
Rom. 8. ματι τὸν ἄνθρωπον ζῆν μὲν, καὶ τὰς
v. 13. πράξεις τῆ σώματος θανατῶν. Οὐ-
 τως γὰρ καὶ καλῶς ψάλλον ἡ ῥυθμί-
 ζειⁱ τὴν ψυχὴν αὐτῆς, καὶ ὥσπερ ἐξ
 ἀνισότητος εἰς ἰσότητά αἰεῖ· ὥς ἐν
 τῷ κατὰ φύσιν αὐτὴν ἐσηκῶσαι μὴ πλο-
 εῖσθαι ὑπὸ τινός, ἀλλὰ καὶ μάλλον εὐ-
 φραντάσιον γίνεσθαι, καὶ πλέον αὐτὴν
 λαμβάνειν πόθον τῶν μελλόντων ἀγα-
 θῶν. Τῇ γὰρ τῶν ῥημάτων μελωδίᾳ
 συνδιατιθεμένη ἐπιλαυνθάνεται τῶν πα-
 θῶν, καὶ χαίρεσθαι βλέπει πρὸς τὸν νῦν
 τὸν ἐν χρεῖῳ, λογιζομένη τὰ βέλτεστα.
 Δεῖ τοίνυν, ὡ τέκνον, τῶν ἐντυγχανόν-
 των ἕκαστον ταύτῃ τῇ βίβλῳ, ἐντυγχά-
 νειν μὲν ἅπανσι γησιῶσι τοῖς ἐν αὐτῇ
 θεοπνεύστοις ὄσιν· λαμβάνειν δὲ λοιπὸν
 ἀπ' αὐτῶν ὡς ἐκ παραδείσου καρπῶν ὠ-
 φελείας, πρὸς ὃ τὴν χρεῖαν ἑαυτοῦ ἐ-

χοῖται

^a Ἐπιπράσσει MS. ^b Male ab hoc dicto novam scditionem inchoavit Librarius. ^c Hæc ne-
 gativa in MS. male omissa est. ^d Ψάλλον minus recte in Alex. ^e Τὸ μαινικὸν mendosè MS.
^f Σύμβολον iterum perperam MS. ^g Σημαντικὰ minus rectè Alex. ^h Συνηκῶσαι δὲ perperam
 MS. ⁱ Ῥυθμῶ Alex.

Cap. I.

PROLEGOMENA.

χρῶτα συνορᾷ. Ἠγῆμαι γὰρ ἐν τέτοις τοῖς λόγοις τῆς βίβλου τὸν πάντα βίον τῶν ἀνθρώπων, τὰς τε τῆς ψυχῆς διαθέσεις, καὶ τὰ τῶν λογισμῶν κινήματα μεμετρηῖσθαι καὶ περιέχεσθαι· καὶ μὴδὲν πλέον τέτων ἐν ἀνθρώποις εὐρίσκεσθαι. Εἴτε γὰρ μετανόιας ^a ἢ ἐξομολογήσεως χρεῖα, ἢ θλίψις καὶ πειρασμός· κατέλαβεν, ἢ ἐδιώχθη τις, καὶ ἢ ἐπιβεβυγμένοις ἐρύσθη, εἰ δὲ καὶ περιλυπὸς τις γέγονεν καὶ ταράττεται, καὶ πάχει τι τοῦτον οἷον ἐν τοῖς ἔμπροδιν εἴρηται, ^b ἢ καὶ συνορᾷ ἑαυτὸν μὲν προκείμενον, τὸν δὲ ἐχθρὸν καλῶς γέγονεν, ἢ καὶ αἰεῖσαι καὶ εὐχαριστῆσαι, καὶ εὐλογῆσαι βέλτεται τὸν Κύριον, ἔχει τὴν διδασκαλίαν τέτων ἐν τοῖς ^c θείοις ψαλμοῖς. Ἐκλεγέσθω γὰρ τὰ ἐν αὐτοῖς περὶ ἑκάσθου τέτων εἰρημένα, καὶ ὅτως ὡς περὶ ἑαυτὸ γυγραμμένα λέγων, καὶ συνδιατιθέμενος τοῖς γυγραμμένοις, ἀναφέρει τῷ Κυρίῳ. Μὴ περιβαλλέτω μέντοι τις αὐτὰ τοῖς ἔξωθεν πιθανοῖς ῥήμασιν, μὴδὲ πειραζέτω τὰς λέξεις μεταποιεῖν ἢ ὅλως ἐναλλάσσειν, ἀλλ' ὅτως ἀτεχνῶς τὰ γυγραμμένα λεγέτω καὶ ψαλλέτω, ὥσπερ εἴρηται, ὑπὲρ τῶ καὶ τῶς διακονήσαντας ἀνθρώπους αὐτὰ ἐπιγινώσκοντας τὸ ἑαυτῶν συνεχέσθαι ἡμῖν, μᾶλλον δὲ ἵνα καὶ τὸ πνεῦμα τὸ λαλήσαν ἐν τοῖς ^d ἀγίοις, θεωρῇ τὸς παρ' αὐτῶ λόγους ἐνηχηθέντας ἐκείνοις, συναντιλαμβάνηται ἡμῖν Ὅσω γὰρ τῶν ἀγίων ὁ βίος βελτίων τῶν ἄλλων ἴσιν, τοσούτω καὶ τὰ παρ' αὐτῶν ῥήματα, τῶν

παρ' ἡμῶν συντιθεμένων ἐβελτίονα καὶ ἰσχυρότερα ἂν τις εἴποι δακρίως.

Ἐν τέτοις γὰρ εὐρήρησαν τῷ Θεῷ, καὶ ταῦτα λέγοντες, ὡς εἶπεν ὁ Ἀπόστολος, „κατηγωνίσαντο βασιλείας, ἢ γάσαντο δικαιοσύνην, ἐπέτυχον ἐπαγγελίων, ἔφραξαν σώματα λεόντων, ἔσβεσαν δυνάμιν πυρός, ἔφυγον σώματα μαχαίρας“, ἐνεδυναμώθησαν ἀπὸ ἀδονείας, ἐγενήθησαν ἰσχυροὶ ἐν πολέμῳ, παρεμβολὰς ἔκλιναν ἀλλοτρίων· ἔλαβον γυναῖκες ἐξ ἀνασάσεως τῶς νεκρῶς αὐτῶν. Οὐκὲν καὶ οὗ ταῦτα λέγων ἕκαστος ἑῷ θάρρῳ, ὅτι δι' αὐτῶν ταχέως ὁ Θεὸς ἐπακέσεται τοῖς δομένοις. Εἴτε γὰρ θλίβεται λέγων ταῦτα, μεγάλην ὄψεται τὴν ἐν αὐτοῖς παράκλησιν· εἴτε πειράζεται καὶ διακεταὶ ψάλλον ὅτως, δοκιμώτερος ἀναφανήσεται, καὶ σκεπαδῆσεται παρὰ τῷ Κυρίῳ, τὸ καὶ τὸν εἰπόντα ταῦτα σκεπάσαντος· ἐν τέτοις τὸν μὲν διάβολον ἀνατρέψει, τὸς δὲ δαίμονας αὐτῷ σοθήσει.

Ταῦτα λέγων εἰ μὲν ἔῃμαρτεν, ἑαυτὸν ἐντρέψει καὶ παύσεται· εἰ δὲ μὴ ἔμαρτεν, ὄψεται ἑαυτὸν χαίρонта, ὅτι τοῖς μὲν ἔμπροδιν ἐπεκλήσεται, καὶ ἀγωνιζόμενος μὲν ἰσχύσει ψάλλον ὅτως, ἐσαλευθήσεται δὲ εἰς τὸν αἰῶνα ἀπὸ τῆς ἀληθείας, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἀπατῶντας καὶ πλανῶν ἐπηρεϊζόντας ἐλέγξει· καὶ τέτω ἐκ ἀνθρώπος ἐγγυητής, ἀλλ' αὐτὴ ἡ θεία γίνεται γραφή.

Tom. IV.

d

Ὁ γὰρ

a Deest in MS. b Ei minus reāle MS. c Ὅσιος Alex. d Ἀγαθῶν διαγῶν MS. e Βέλτεται minus reāle Alex. f Μαχαίρης MS. g Ἡμαρτεν male MS.

Hebr. 11: 33-34.
35.

PROLEGOMENA.

Cap. I.

Deut. 31. Ὁ γὰρ Θεὸς ἐνετείλατο τῷ Μωϋσῇ
 v. 19. γράψαι τὴν μεγάλην ᾠδὴν, καὶ διδά-
 Deut. 17. ξαι τὸν λαόν· τὸν τε καθιστάμενον ἀρ-
 v. 18. χοντα καλεῖται γράψαι τὸ Δευτερονόμιον,
 ἔχεν τε τὸτο μετὰ χειρὸς, καὶ μελε-
 τᾶν αἰεὶ τὰ ἐν αὐτῷ ῥήματα, ὡς ἀρ-
 κήτων τῶν ἐν αὐτοῖς λόγων πρὸς τὴν
 ὑπόμνησιν ἀρετῆς, καὶ ὁ βοηθειαν φέ-
 ρειν τοῖς γησιῶσι αὐτὸς μελετᾷσιν.
 Josue 8. Ἀμέλεις ὀπνήκα ἐἰς τὴν γῆν εἰσῆλθεν ὁ
 v. 34. 35. τῆ Ναυῆ, βλέπων τὰς τῶν ἐχθρῶν
 διατάξεις, καὶ τὰς βασιλεῖς τῶν Ἀ-
 μορραίων πάντας συνελθόντας εἰς πό-
 λεμον, αὐτὸς αὖθ' ὅπλον καὶ ξιφῶν
 τὸ Δευτερονόμιον ἀναγνὼς εἰς τὰ ὅσα
 πάντων, τότε ῥήματα τῷ νόμῳ ὑπο-
 μήσας, καὶ τότε τὸν λαὸν καθοπλί-
 σας, περιέγονεν τῶν πολεμίων. Ὁ
 4. Reg. 12. δὲ βασιλεὺς Ἰωσίας εὐρεθὲν τῆ βι-
 v. 8. 1099. βλῆς, καὶ ἀναγνωθὲν εἰς τὰς πάν-
 των ἀκατίας, ἐκέτι τὰς ἐχθρὰς ἐφοβῆ-
 το. Καὶ ἔπειτα δὲ πόλεμος ἦν τῷ λαῷ,
 ἡ κίβωτος ἔχουσα τὰ πυξία τῆ νόμῳ
 προσόδου πάντων, καὶ ἤρκετο τότε
 ἀντὶ πάσης παρατάξεως εἰς βοήθειαν,
 εἰ μὴ τις ἦν παρὰ τοῖς βασιάζουσιν καὶ
 ἐν τοῖς λαοῖς προκατήσασα ἀμαρτία
 καὶ ὑπόκρισις. Πῶτος γὰρ καὶ γη-
 σίας διαθέσας χρεῖα, ἦα ὁ νόμος εἰς
 τὰ κατ' εὐχὴν ὁ συνεργάζεται. Ἐγὼ
 γ' ὅν, ἔλεγεν ὁ γέρον, ἤκουσα καὶ πα-
 ρὰ φρονίμων ἀνδρῶν, ὡς ἄρα τὸ πα-
 λαιὸν ἐν τῷ Ἰσραὴλ μόνον ἀναγινώσκον-
 τες τὰς γραφὰς, ἐδίδσκον δαίμονας, καὶ
 ἤλξαν τὰς παρ' αὐτῶν τοῖς ἀνδράποισ

γινόμενας ἐπιβεβαί. Ὅθεν καὶ καὶ α-
 γνώσεως πάσης ἀξίας εἶναι ἔλεγεν τὰς
 ταῦτα μὲν ἀφίστας, συντιθέοντας δὲ
 ἑαυτοῖς ἔχουσαν πιδανὰ ῥήματα, καὶ
 ἐν τέτοις ἐξορκιστὰς ἑαυτὸς ὀνομάζον-
 τας. Μᾶλλον γὰρ παίζουσιν, καὶ παρ-
 ἔχουσιν ἑαυτὸς ἐκείνοις εἰς τὸ χλευά-
 ζεσθαι, οἷα πεπόνθασιν Ἰουδαῖοι οἱ ὅ
 Σκευᾶ υἱοί, ἐπιχειρήσαντες καὶ αὐτοὶ Ἀποκ. 19.
 v. 14. 1099. τὴν τρέπον τῶν ἐξορκίζον.

Ταῦτα μὲν γὰρ ἀκούοντες παρὰ τῶν
 τοιούτων οἱ δαίμονες παίζουσιν· τὰ δὲ τῶν
 ἀγίων ῥήματα φοβῶνται, ἡ καὶ φέρειν
 αὐτὰ ὁ δύναται. Ἐστὶν γὰρ ἐν τοῖς
 τῶν γραφῶν ῥήμασιν ὁ Κύριος, ἐν μὴ
 δυνάμενοι φέρειν, ἔκραζον· ἡ Δέομαι σὺ, Luc. 8.
 v. 28. 82. ἡ μὴ με πρὸ καιρῷ βασανίσῃς· ἐκαίεν·
 Marth. 8.
 v. 29. το γὰρ καὶ μόνον βλέποντες παρόντα
 τὸν Κύριον. Ὅπως καὶ ὁ Παῦλος
 παρήγγειλεν τοῖς ἀκαθάρτοις πνεύμα-
 σιν· ἔτω καὶ τοῖς μαθηταῖς ὁ ὑπο-
 τάσσετο τὰ δαιμόνια.

Καὶ ἐπὶ ὁ Ἐλισσαῖ δὲ τῆ προφητῆ 4. Reg. 3.
 v. 15. 1099. ἐγένετο χεῖρ Κυρία, καὶ ἐπροφήτευεν
 περὶ τῶν ὑδάτων τοῖς τρισὶν βασιλεῦ-
 σιν, ὅτε ἔψαλλεν κατ' ἐντολὴν ἑ αὐτῆ
 ὁ ὦ ψάλλον. Οὕτως καὶ νῦν εἴτις κή-
 δεται τῶν πασχόντων, ταῦτα λεγέτω,
 καὶ μᾶλλον τὸν τε πάσχοντα ὁ ἀφελῇ,
 καὶ ἑαυτὴ τὴν πῖσιν ἀληθῆ καὶ βεβαί-
 αν ἡ ἐπιδείχεται· ὁ ὡς καὶ ταύτην
 ὁρῶντα τὸν Θεόν, τελειὰν τὴν θεο-
 πείαν παρασχέιν τοῖς δεομένοις.

Τὸτο γὰρ καὶ ὁ ἅγιος γνώσκων, ἔ-
 λεγεν

α Βοηθεῖα ἀφίστας mendosè Alex. b Σκευᾶ υἱοί MS. c Ὅπως perperam MS. d Τὴν πιδανὰ
 into Alex. priori tamen ἰσοῦν punctis superne positis circumscripto live expuncto. e Ἐλισσαῖ
 MS. f Ἐλισσᾶ mendosè MS. g Ὁφελῶν melius in Edit. h ὁ πιδείχεται MS. i Malè hic po-
 nam scditionem fecit scriba, quam proinde ad initium sequentis periodi transitulimus.

† MS. συν-
 εργάζεται

Cap. I.

PROLEGOMENA.

Psal. 118. *λογεν ἐν τῷ ῥήϊ. ψαλμῷ.* „ Ἐν τοῖς
v. 16. „ δικαίωμασιν σε μελετήσω, ἃ ἐπιλή-

„ σεμαι τῶν λόγων σε. καὶ πάλιν.

Ib. v. 54. „ Ψαλτὰ ἥσάν μοι τὰ δικαίματά σε
„ ἐν τόπῳ παρεοικίας μου.

„ Ἐν τέτοις γὰρ καὶ σωτηρίαν ἐκέρ-
Ib. v. 92. *δαινον, λέγοντες.* „ εἰ μὴ ὅτι ὁ νόμος
„ σε μελέτη μου ἐστίν, τότε ἂν ἀπωλό-
„ μην ἐν τῇ ταπεινώσει μου.

„ Ὅθεν καὶ ὁ Παῦλος ἐν τέτοις ἡσφα-
λίζετο τὸν ἑαυτοῦ μαθητὴν, λέγων.

I. Tim. 4. „ Ταῦτα μελέτα, ἐν τέτοις ἔθι, ἥνα
v. 35. „ σε ἡ περισκοπὴ φανεροῦ γένηται.

Ταῦτα καὶ σὺ μελετῶν, καὶ συνετῶς
ἐντυγχάνων ἕταις τοῖς ψαλμοῖς, τὸν
μὲν ἐν ἐκάστῳ τῶν ὁδηγούμενος ὑπὸ τῷ
πνεύματος καταλαβεῖν διήγησιν τοιοῦτον
δὲ καὶ σὺ ζηλώσεις βίαν, οἷον ἔχον οἱ
ταῦτα θεοφορέμενοι λαλήσαντες ἀν-
δρες ἄγιοι.

Ἀθανασίῳ ἀρχιεπισκόπῳ Ἀλεξανδρείας
ἐπιστολὴ πρὸς Μαρκελλῖνον.

§. 4. Post S. Athanasii Epistolam,
quæ octo Codicis Alex. folia fere
implet, aversâ postremi paginâ va-
cuâ relicta, in duobus aliis foliis
alia sequuntur, quæ ad Psalmorum
οἰκονομίαν atque intelligentiam perti-
nent. Nimirum habetur ibi pag. 1.
col. 1. *Eusebii Pamphili ὑπόθεσις.* (ita
enim legendum puto, licet in MS.
permutatis pro more vocali ac
diphthongo ejusdem fere soni ὑπο-
θεσις scriptum sit; sicuti mox *Ευσε-
βίου* ac *Παμφύλου* habet, loco *Εὐσεβίου*
& *Παμφίλου*.) quâ de Hebræorum di-

visione *Psalterii* in quinque libros,
deque diversis diversorum Psalmo-
rum Auctoribus ac inscriptionibus
aliqua notatu digna tradidit. At-
que hæc Præfatio cum eodem ti-
tulo, *ὑπόθεσις Εὐσεβίου τῷ Παμφίλῳ*,
præfixa extat pag. 2. ipsis *Eusebii Ca-
sariensis* in Psalmos Commentariis,
quorum perinde ut aliorum Scrip-
torum Ecclesiasticorum Editione
de Ecclesia Christi optimè meruit
Celeberrimus atque Doctissimus D.
Bernardus De Montfaucon; non vero
ibidem legitur ea quæ in Codice
Alex. columna 2. dictæ paginæ ex-
arata est, ἀκολουθία sive series isto-
rum qui ad *Davidis* Historiam per-
tinent, Psalmorum juxta ordinem
temporis, quo compositi fuere.
Cum autem ipsâ ab *Eusebii* itidem
manu profecta, ac ἀποσπασμάτων
Commentariorum ejus esse mihi
videretur, hosce perlustrans, non
modo aliquot in locis gemina, sed
eadem prorsus inveni in Expositio-
ne Psalmi 62. pag. 298. sequi. nisi
quod ibi prolixius & distinctius
dicta sint, quæ in Codice nostro
breviter perstringuntur. Sequun-
tur inde pag. 2. & seqq. binorum
istorum Cod. *Alexandr.* foliorum
περιοχαὶ εἰς τὰς ψαλμοὺς, haud appo-
sito quidem *Eusebii* nomine, quæ
tamen pag. 2. dictæ Editionis ex-
presse inscribuntur, *ὑπόθεσις τῷ αὐ-
τῷ Εὐσεβίῳ*, id est, *Argumenta Psalmo-
rum*, ad *mystagogicum* cujusque Psalmi
sensum ut plurimum concinnata, uti
recte ait modo laudatus D. *Mont-
fauconius* in Præliminaribus, quæ vo-
cat, Cap. 1. §. 4. monetque ea non
solum in *Taurinensi Codice*, ex quo
d 2 præ-

1 Ab hac voce perperam istam sectionem inchoavit Librarius, quæ à præcedentibus, τὰν
τα καὶ σὺ, incipit.

præcipue *Eusebiana* Commentaria edidit, sed etiam in una Catena Regia, quæ decimi seculi est, *Eusebii* nomine comparere. Atqui ut expressæ inde *Hypotheses* sive argumenta Psalmorum aliquando sphalmata Codicis nostri emendant; ita vice versa hujus lectiones illis identidem meliores sunt ac pleniores; id quod perspicuum erit ei, qui ambo exemplaria inter se conferre voluerit. Hæc igitur omnia hucusque dicta *Eusebiana*, prouti in MS. *Alexandr.* extant, accipe Lector benevole, id unicum, *ὡς ἐν παρόδῳ*, monitus, Hypothesibus *Eusebii* usum esse Auctorem vel Editorem Versionis *Syriacæ* atque *Arabicæ* *Psalterii*; quarum hæc quidem rarius, illa autem sæpe sæpius in titulis Psalmorum easdem exhibet.

Τὸ πρῶτον εἰς τὰς ἀπὸ πρώτης μέχρις
τεσσαράκοντος.

Δεύτερον εἰς τὰς ἀπὸ τεσσαράκοντος
μέχρις ἑκατοῦς.

Τρίτον εἰς τὰς ἀπὸ ἑκατοῦς
μέχρις ἑκατοῦς.

Τέταρτον εἰς τὰς ἀπὸ ὀγδοηκοντος
μέχρις ἑκατοῦς.

Πέμπτον εἰς τὰς ἀπὸ ἑκατοῦς
μέχρις τετάρτης.

Ἀλλ' αὐτοῖς βίβλος ψαλμῶν ὀνομά-
ζεται.

Εἰς πάντα μέρη τὴν πᾶσαν τῶν ψαλ-
μῶν βίβλον παῖδες Ἑβραίων διαι-
ροῦσιν.

Πρῶτον εἰς τὰς ἀπὸ πρώτης μέχρις
τεσσαράκοντος.

Δεύτερον εἰς τὰς ἀπὸ τεσσαράκοντος
μέχρις ἑκατοῦς.

† Τρίτον εἰς τὰς ἀπὸ ἑκατοῦς
μέχρις ἑκατοῦς.

Τέταρτον εἰς τὰς ἀπὸ ὀγδοηκοντος
μέχρις ἑκατοῦς.

Πέμπτον εἰς τὰς ἀπὸ ἑκατοῦς
μέχρις τετάρτης.

Ἀνεπίγραφος β

Ἐπιγεγραμμένοι

Τῶν ἐπιγεγραμμένων αἱ διαίρεσεις

Τῶν δὲ ὑμῶν Κορὴ

Τῶν δὲ ὑμῶν Κορὴ

Τῶν δὲ ὑμῶν Κορὴ

Αἰθάν τῶν Ἰσραηλῆται

Σολομώνος

Μουσέως

Ἀνάνυμοι

Τῶν εἰς τὸ Ἀθλητήριον

Εἰσὶν δὲ ἀνάνυμοι, ὅσοι ἐπιγραφὰς μὴ
ἔχουσιν, ἢ μὴν δηλῶσιν τίνας εἶσιν.

Ἰ. Ἀνεπίγραφοι

Ὁμῶς

Ἡ. Ὅτε ἀπέτειλεν Σαὺλ τῷ Δανιὴλ

αὐτόν.

λγ'. Ὅτε

a Ὅτως MS. perperam omnino. b Τῶν bene insertum in Edit. c Τῶν ψαλμῶν additum in Edit. hoc loco, & in MS. spatium rasum post γραφὴν relictum. d Ἐπιγεγραμμένοι mendosè MS. pro quo ἐπιγεγραμμένοι legere mallet. e Δὲ insertum in Edit. f Τεσσαράκοντος MS. hic & in sequenti commate. g Δὲ εἰς ψαλμοὶ additum in Edit. h Δὲ εἰς ὅτι apponit Edit. i Ἰσραηλῆται mendosè MS. k Male hoc loco extra tramitem columnæ adscriptum, ἀνεπίγραφοι MS. cum id paulo post sequatur. l Hæc usque ad sequentes περιόχαι sive argumenta Psalmorum in Edit. *Eusebii* non habentur.

PROLEGOMENA.

Cap. I.

κς'. Ἐντευξῆς τῷ κατὰ Θεὸν προκόπῳ
τος.

κς'. Εὐχαριστία, καὶ αἰτήσις ἀγαθῶν.

κς'. Δέσις μετὰ προφητείας.

κη'. Προφητεία αἰνιγματώδης σὺν θεολογία.

κθ'. Εὐχαριστία σὺν ἔξομολογήσει.

λ'. Ἐξομολόγησις σὺν ἱκετηρίᾳ.

λα'. Προφητεία τῶν διὰ Χριστὸν σωθησομένων.

λβ'. Παρακλήσεις ὑμολογίας σὺν θεολογία.

λγ'. Διδασκαλία εὐχαριστίας.

λδ'. Ἰκετηρία δικαίη, καὶ προφητεία περὶ Χριστοῦ.

λε'. Ἐλεγχος ἀσεβῶν σὺν θεολογία.

λς'. Διδασκαλία θεοσεβῆς βίης.

λς'. Διδασκαλία ἔξομολογήσεως.

λη'. Ἐντευξῆς σὺν ἔξομολογήσει.

λθ'. Εὐχαριστία τῷ κατὰ Θεὸν σωθέντος, καὶ μνήμη ἐκκλησίας.

μ'. Προφητεία περὶ Χριστοῦ καὶ περὶ τοῦ προδότου.

μα'. Ἰκετηρία προφητῶν ἐπὶ τῇ ἀποβολῇ τῷ Ἰουδαίῳ ἔθνει.

μβ'. Περί τοῦ αὐτοῦ.

μγ'. Ἐπιφάνεια Χριστοῦ καὶ βασιλεία.

μδ'. Ἀποστόλων κήρυγμα.

με'. Κλήσις ἔθνων.

μς'. Ὑμνος εἰς Θεὸν ὑπὲρ τῆς ἐκκλησίας, καὶ καθάρσεις διωγμῶν. μῆ. Θείας κρίσεως διδασκαλία.

μβ'. Ἀιατροπὴ περὶ θυσιῶν Μαϊσίας νόμου, καὶ εἰσαγωγή τοῦ τῆς καθ' ἡσ διαθήκης τρόπου.

ν'. Διδασκαλία ἔξομολογήσεως.

να'. Ἐλεγχος μοχθηρῶν τρόπων, καὶ τέλος τοῦ αὐτοῦ.

νβ'. Σωτῆρος ἐπιφάνεια, καὶ ἀθεότητες ὁ ἀπαλλαγῇ.

νγ'. Προσευχὴ τοῦ διὰ Θεὸν ἰλασμένου.

νδ'. Δήλωσις τῶν κατὰ Χριστὸν τετολμημένων.

νε'. Δικαίη εὐχαριστία θυθέντος ἐξ ἐχθρῶν.

νς'. Εὐχαριστία τοῦ Δαυὶδ, καὶ προφητεία κλήσεως ἔθνων.

νς'. Διδασκαλία τῆς τοῦ Θεοῦ δικαιοκρίσιος.

νη'. Κλήσις ἔθνων, καὶ Ἰουδαίων ἀποβολή.

νθ'. Ἀποβολὴ τοῦ Ἰουδαίου ἔθνους, καὶ κλήσις ἔθνων.

ξ'. Δέσις σὺν εὐχαριστίᾳ.

ξα'. Διδασκαλία θεραπευτικῇ.

ξβ'. Εὐχαριστία τοῦ κατὰ Θεὸν τελείη.

ξγ'. Διδασκαλία ἡ θεραπευτικῇ.

ξδ'. Κλήσις ἔθνων.

ξε'. Κλήσις ἔθνων, καὶ Ἀποστόλων κήρυγμα.

ξς'. Περί τοῦ αὐτοῦ.

ξς'. Χριστοῦ ἐνανθρώπησις, καὶ κλήσις ἔθνων.

ξη'. Πάθη Χριστοῦ, καὶ Ἰουδαίων ἀποβολή.

ξθ'. Ἰκετηρία δικαίη, ἡ καὶ αὐτὴ τοῦ Χριστοῦ.

ο'. Χρι-

a Inscriptionem Psalmi μγ'. Librarius occasione δημοσιολογίας omisisse videtur, ita scilicet se habentem μγ'. περὶ τοῦ αὐτοῦ. ut non solum ex Edit. Eusebii, sed ex Syriaca etiam Psalmorum versione colligitur, in qua Supplicatio Prophetarum in titulo non modo Psalmi μα'. ac μβ'. sed & μγ'. legitur. b Repone μδ'. ex Edit. c Lege με'. d Corrige μγ'. e Repone μς'. qui numerus ob male locatum μγ'. in MS. omisus est. f Σωτῆρος Edit. g Ἀπαλλαγῇ mendose MS. h Τὸ θεοσεβῆς ἀγαθὸν in Edit.

Cap. I.

PROLEGOMENA.

- α. Χριστὸς πάθη καὶ ἀνάστασις. πα'. Ἐλεγχος ἀρχόντων τῶ Ἰσραὴλ
 οα'. * Προφητεία Χριστοῦ βασιλείας καὶ ἔθνους, καὶ προφητεία περὶ τῶν
 κλήσεως ἔθνων.
 αβ'. β. Ἐξομολόγησις τῆς ἀνθρωπίνης πβ'. Δέησις περὶ τῶ πεπονθέντος τῶ σω-
 αἰσθεσίας ἐπὶ τῇ τῶν αἰσθεῶν εὐ- θρωπα λαῶ, καὶ προφητεία πε-
 πραγία, καὶ γ. τῆς τῶ Θεοῦ μα- ρει τῶ τέλους τῶν ἐχθρῶν τῶ Θεοῦ.
 κροθυμίας.
 αγ'. Προαναφώνησις τῆς ἐσχάτης Ἰσραὴλ πγ'. Προφητεία περὶ Χριστοῦ καὶ περὶ
 πολιορκίας ἐπὶ * Οὐεσπασιανῶ τῶν ἐκκλησιῶν αὐτῆς.
 καὶ Τίτου γενομένης.
 αδ'. Χριστὸς θρολογία, καὶ δ. ὕμνοις τῶ πδ'. Προφητεία εἰς Χριστὸν καὶ τῶς δι'
 θεῖς δικαστηρίαις.
 αε'. Ἐκδόσεις κατὰ αἰσθεῶν τῆς τῶ Θεοῦ πε'. Προσευχὴ τῶ Δαυίδ, καὶ προφητεία
 κλήσεως ἔθνων.
 ας'. Περὶ τῆς τῶ Θεοῦ μακροθυμίας, * πς'. Χριστὸς θάνατον προφητεύει.
 καὶ τῶν θαυμασιῶν ἔργων αὐτοῦ. πθ'. Χριστὸς εἰ βασιλεία ἐκ σπέρματος
 Δαυίδ.
 αζ'. Χριστὸς διαβολὴ πρὸς τὴν ἐκκλησίαν πθ'. Ἰσραὴλ ἀποβολή.
 περὶ τῆς τῶ προτέρου λαῶ παρα-
 νομίας.
 αη'. Προφητεία τῶν κατὰ Ἀντίοχον Ἰσ-
 δαίσις συμβάντων, ἡ ἱστορία ἐν τοῖς
 Μακκαβαίοις.
 αθ'. Προφητεία τῶς ὑπὸ Ἀσυρίων πολιορ-
 κίας, καὶ δέησις περὶ τῆς τῶ Χρι-
 στοῦ ἐπιφανείας.
 αι'. Κλήσις ἔθνων, καὶ διδασκαλία τῶν
 συμβάντων τῶ προτέρου λαῶ.
 αιδ'. Κλήσις Ἰσραὴλ, καὶ ἀπύγνωσις
 τῶν αὐτῶν.

αε'. Κλή-

a Προφητίας mendosè Alex. b Huic voci in MS. male præmissa sunt sequentia verba, in
 talo spatio & extrâ tramitem lineæ partim exarata: Προφητεία περὶ βασιλείας καὶ τῆς τῶ Θεοῦ
 μακροθυμίας: ex inscriptione præcedentis ac sequentis tituli conflata. c Τῶ μακροθυμίας prius
 in Alex. scriptum fuit, sicut & Edit. habet; sed satis bona etiam lectio τῶ μακροθυμίας, si
 cum præcedenti ἐξομολόγησις confutatur. * Οὐεσπασιανῶ MS. d Τίτου γενομένης Edit sed melior
 lectio Alex. e Hæc verba ad inscriptionem Psalms αε'. pertinere, posterior ipsius pars, suf-
 fragante Edit. Eusebii & Syriaca versionis titulo, clarè ostendit. Scriba vero Cod. Alex.
 his à se invicem ex ignorantia divulsis, καὶ τῶν θαυμασιῶν ἔργων αὐτοῦ Psalmo αζ'. adscripsit,
 indeque postea titulum Psalms αη'. fecit, qui ad Psalmum αζ'. pertinet, & sic consequenter
 numeros anticipavit usque ad Psalmum αγ'. ubi errorem deprehendens numerum αγ'. bis
 posuit, ut in rectam rediret viam. Id quod, titulis Psalmorum rectè collocatis, hic se-
 mel potius monere, quàm Lectorem adeo frequenter repetitâ numerorum correctione tur-
 bare volui. f Βασιλείαν perperam. MS. * Δογματῶν habet Edit. sed lectionem διωγμῶν ipse
 Psalms contextus atque Eusebii in eum Commentarius apertissime confirmat.

PROLEGOMENA.

Cap. I.

ζε'. Κλήσις ἔθνων, καὶ Χριστῷ ^a παρυσία.
 ης'. Ὕμνος βασιλείας Χριστῷ ἐπὶ τῆς ^b
 δευτέρας αὐτῷ παρυσίας.

ζη'. Κλήσις ἔθνων καὶ Χριστῷ παρυσία.
 ηή'. Ὕμνος βασιλείας Χριστῷ.

ζη'. Κλήσις ἔθνων.

ρ'. Ὕμνος τῷ κατὰ Θεὸν τελειωμένῳ.

ρσ'. Ὁδυρμός ἐπὶ τῷ πρετέρῳ λαῷ, καὶ
 προφητεία νέῳ λαῷ, καὶ κλήσις
 ἔθνων.

ρδ'. Διδασκαλία εὐχαριστίας.

ργ'. Διδασκαλία ἐξομολογήσεως.

ρδ'. Διδασκαλία τοῖς ἔθνεσιν ^c τῶν ^e εἰς
 τὸν πρότερον λαὸν τῷ Θεῷ εὐερ-
 γειῶν.

ρε'. Διδασκαλία ^d δυσεβείας ^e τῷ Ἰε-
 ραίῳ ἔθνει.

ρς'. Προφητεία κλήσεως ἔθνων, ^e καὶ
 αἰτήσεις ἀγαθῶν τῷ Θεῷ ἐπιλήμ-
 ψεως ^f.

ρζ'. Κλήσις ἔθνων.

ρη'. Πάθη Χριστῷ.

ρθ'. Νίκη Χριστῷ.

ρί'. Εὐχαριστία Χριστῷ.

ρσ'. ^f Νέῳ ^g λαῷ κλήσις, καὶ Χριστῷ δι-
 δασκαλία.

ρδ'. Νέῳ λαῷ κλήσις.

ργ'. Νέῳ λαῷ διδασκαλία.

ρδ'. Νέῳ λαῷ προκοπή.

ρε'. Νέῳ λαῷ τελείωσις.

ρς'. Κλήσις ἔθνων.

ρζ'. Νίκη τῶν ἐν Χριστῷ ἀγωνιζομένων,
 καὶ προφητεία Χριστῷ.

ρη'. Στοιχειώσεις τῆς κατὰ Θεὸν ^h εἰς-
 αγωγῆς ⁱ.

ριθ'. Παρυσίας.

ρκ'. ^h Ἐπαύδοις ⁱ Βαβυλῶνος καὶ τῆς
 διασπορᾶς.

ρκα'. Ἀγαθῶν ⁱ ἐπαγγελία ^j.

ρκβ'. Εὐχῆς.

ρκγ'. Εὐχαριστίας.

ρκδ'. Ἀπεκαταστάσεως.

ρκε'. Προσδοκία μελλόντων.

ρκς'. Οἰκοδομῆς Ἐκκλησίας.

ρκζ'. Κλήσις ἔθνων.

ρκη'. Νίκης Θεῷ στρατιᾶς.

ρκθ'. Εὐχῆς μαρτύρων.

ρλ'. Περὶ ταπεινοφροσύνης.

ρλα'. Προσευχὴ τῷ Δαυίδ, καὶ ἐπιφά-
 νεια Χριστῷ.

ρλβ'. Λαῷ τελεία.

ρλγ'. Λαῷ ἐρχομένῳ.

ρλδ'. Διδασκαλία εἰσακλική.

ρλε'. Εὐχαριστία τελεία λελυτωμένων.

ρλς'. Ἀγίων Φωναὶ τῶν ἐν αἰχμαλωσίᾳ.

ρλζ'. Εὐχαριστία μετὰ προφητείας.

ρλη'. Ἐντευξις δικαίᾳ σὺν ^k ἐξομολο-
 γήσει ^l.

ρλθ'. Φωνὴ τῷ κατὰ Θεὸν ἀγωνιζομένῳ.

ρμ'. Προσευχὴ τῷ κατὰ Θεὸν τελείῳ.

ρμα'. Φωνὴ τῷ διὰ Θεὸν πολεμῶμένῳ.

ρμβ'. Προσευχὴ ἐξομολογῶμένῳ.

ρμγ'. Εὐχαριστία νενικηκότος.

ρμδ'. Ὕμνος σὺν Θεολογίᾳ.

ρμε'. Ὕμνος σὺν Θεολογίᾳ.

ρμς'. Ὕμνος σὺν Θεολογίᾳ.

ρμζ'. Ὕμ-

^a Παρυσίας mendosè MS. ^b Πρώτης in Edit. Sed de veritate nostræ lectionis haud dubitare nos sinit Eusebii Commentarius pag. 637. ubi ait hunc Psalmum προφητικὸν εἶναι καὶ διδασκα-
 λικὸν ἀπλῶς, τὰ περὶ τῆς δευτέρας καὶ ἐνδόξης παρυσίας τῷ σωτῆρος ἡμῶν περιέχοντα. ^c Τοῖς perperam
 Alex. ^d Δυσεβείας MS. ^e Pro his ex Edit. repone : καὶ τῆς εἰς ἀνθρώπους τῷ Θεῷ λόγῳ ἐπιλήμ-
 ψεως. ^f Ναίς hic & in seqq. MS. ^g Ἀναγωγῆς Edit. melius. ^h Ἐπαύδοις Edit. rectius, sed
 πρόpositio in addenda videsur. ⁱ Ἐπαγγελία Edit. ^k Θεολογίᾳ Edit.

Cap. I.

PROLEGOMENA.

εμζ'. Ὕμνος σὺν θεολογίᾳ.
 εμη'. Ὕμνος σὺν θεολογίᾳ.
 εμβ'. Ὕμνος σὺν προφητείᾳ.
 εν'. Παρακλήσεις ὕμνῳ καθολικῇ.

ωρ. β'. Ψαλμός	κθ'.
ωρ. γ'. Ψαλμός	ιδ'.
ωρ. δ'. Ψαλμός	ς'.
ωρ. ε'. Ψαλμός	δ'.
ωρ. ς'. Ψαλμός	μ'.
ωρ. ζ'. Ψαλμός	να'.
ωρ. η'. Ψαλμός	π'.
ωρ. θ'. Ψαλμός	πδ'.
ωρ. ι'. Ψαλμός	ηρ'.
ωρ. ια'. Ψαλμός	κα'.
ωρ. ιβ'. Ψαλμός	νς'.

§. 5. Post hæc in MS. *Alex.* columnâ 2. pag. 2. postremi ex duobus antè memoratis foliis extant καίνος διῆκνι & νοκτιῆνι Psalmorum, itemque matutini & vespertini, quibus docetur, quinam Psalmi sint orandi mane ac singulis diei horis, quinam item vesperi, ubi lumina accenduntur, ac quacunque noctis horâ. Quamvis autem quidam numeri vetustate ita sint excisi, ut eos ægrè admodum perspicere liceat; illos tamen, prout adhibita omni diligentia assècutus sum, hic expressos dabo.

Κανόνες ἡμερινοὶ Ψαλμῶν.

Ὁρθρονοὶ γ'.	ζεβ'. εμ'. εμα'.
ωρ. α'. Ψαλμός	η'.
ωρ. β'. Ψαλμός	κθ'.
ωρ. γ'. Ψαλμός	α'.
ωρ. δ'. Ψαλμός	μα'.
ωρ. ε'. Ψαλμός	ν'.
ωρ. ς'. Ψαλμός	ο'.
ωρ. ζ'. Ψαλμός	ξθ'.
ωρ. η'. Ψαλμός	πδ'.
ωρ. θ'. Ψαλμός	ρια'.
ωρ. ι'. Ψαλμός	εμ'.
ωρ. ια'. Ψαλμός	εη'.
ωρ. ιβ'. Ψαλμός	εκ'.

Κανόνες νυκτερινοὶ τῶν Ψαλμῶν.

Λυχνικοὶ γ'.	εκθ'. εμ'. ιβ'.
ωρ. α'. Ψαλμός	οδ'.
Tom. IV.	

§. 6. Sequitur inde ipsum *Psalterium*, in quo cujuslibet Psalmi inscriptio, aut ubi nulla datur, veluti Psalmi primi, prima linea minio scripta est, nec non vox διαψαλμα, quandocumque ea occurrit; id quod etiam de titulis Odarum & Orationum Psalmis subnexarum dicendum est, nisi quod Cantici *Mosis Exodi XV.* titulum in superiori paginæ ora extra columnæ tramitem nigro, principium autem purpureo colore exaraverit Librarius. Atque de Odis ac Orationibus istis notandum, quod in plerisque *Psalterii* Codicibus, perinde ut *Alex.* plurimæ, si non omnes, legantur subnexæ; istis ex Vet. & Novi Testam. Scriptura petitis juncto in quibusdam Exemplaribus, ut in nostro, Hymno Ecclesiastico, qui ab Angelorum in Nativitate Servatoris nostri concinentium incipit verbis: *Gloria in excelsis Deo*; de quo consuli potest crudita Clariss. *D. Thomæ Smithi* Commentatio, nec non legendi doctissimi Viri, *Usserius* de Symbolis pag. 41. & *Bona* Lib. II. rerum Liturgicarum cap. 4. Hic rationem solum dare

c

placet

placet Inscriptionis in Codice nostro præfixæ, "Τῆμος ἱωδινός, vel, prout Lib. VII. Constitut. Apostol. *Pseudo-Clementis Romani* cap. 47. appellatur, Προσευχὴ ἱωδινὴ: nimirum quia diluculo in precibus, publicis partim, partim privatis, recitari solebat. Unde Auctor Tractatus de Virginitate inter Opera *Athanasii* Tom. II. pag. 122. Editionis Clar. *Monsfaucani* hæc habet: Πρὸς ὁρθεῖον δὲ τὸν ψαλμὸν τούτων † λέγετε. ὁ Θεός, ὁ Θεός μου, πρὸς σὲ ὁρθεῖω. ἐδίψῃσέ σε ἡ ψυχὴ μου· διὰ Παύμου δὲ· εὐλογεῖτε πάντα τὰ ἔργα Κυρίου τὸν Κύριον. Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ, καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη, ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία. Τῆνύμην σε, εὐλογῶμέν σε, προσκυνῶμέν σε καὶ τὰ ἑξῆς. Ceterum magnum Codicis *Alex.* in libro *Psalterii* defectum supra §. 2. & distinctius in Prolegomenis Tomi I. cap. 1. §. 9. indicavi, jam vero quoad ipsa verba designo. Ultima scilicet folio 14. *Psalterii* sunt ista *Psalmi* 49. v. 19. Καὶ ἡ γλῶσσα σου περιέπλεκεν δολιότητα unde novem, ut ex computatione colligo, foliis deperditis, proximum incipit hisce verbis, τὰς κέδρας τῷ Θεῷ quæ sunt ultimæ voces posterioris ψαλμοῦ versus 11. *Psalmi* 79. juxta τὰς ὁ. Quocirca hanc lacunam ex *Romana* Editione ob rationes inferius cap. 3. §. 2. dicendas supplevi; quemadmodum & minora supplementa cum asteriscis ex Hexaplarī *Origenis* Editione huic nostræ inserui: siquidem ex κοινή, licet aliquantum accuratiori, descripti sunt *Psalmi* in Codice *Alex.* perinde ut *Vaticano* aliisque, qui idcirco additamentis *Origenianis* omnibus ferme carent.

§. 7. Aliter autem prorsus res se habet cum libro *Jobi*; qui cum jam olim adeo multis magnisque mutilatus esset partibus, ut vix dimidiis superesset, priusquam ab *Adamantio* redintegraretur*, *Librarii* aut eorum præceptores haud consultum duxerunt, illum tam mancum posteritati tradere, sed eundem, prout ab *Origene* integrati suæ restitutus fuit, describendum censuerunt, signis tamen asteriscorum ubique fere omisissis. Quippe in nostro etiam *Alex.* Codice stellulæ nusquam apparent *Origenianis* additamentis appictæ, præterquam cap. 5. v. 23. 24. ab ὅτι usque ἀμάρτης. Equidem cap. 2. v. 9. ante χεῖρὶν δὲ ποδῶν κ. τ. λ. & v. 10. ante εἰ τὰ μὲν ἀγαθὰ κ. τ. λ. asteriscus est præfixus; sed uterque perperam loco obeli stat, & posterior quidem haud suo loco positus; nisi probari posset, istum lithicum, εἰ τὰ μὲν ἀγαθὰ ἐδέξαμεθα κ. τ. λ. ab *Origene* itidem additum esse, qui tamen in *Hieronymiana* Hexaplaris Editionis Versione absque illo legitur signo. Cæterum liber *Jobi* non modo *Origenianis* supplementis in MS. *Alex.* perinde ut in reliquis editis ac manuscriptis, quos vidi, Codicibus est auctus, sed in illo etiam commata ac verba quædam hinc inde sunt mutata; adeo ut primævam τῶν ὁ. Versionem haud puram nobis dederit Codicis *Alex.* Scriba. Id quod non solum ex collatione cum dicta Hexaplaris Editionis versione, sed & allegationibus quibusdam patrum perspicitur; quorum unum, cum-

† Nimirum Psalmum 61. qui §. præced. inter matutinos primum obtinet locum. * Vide Dissertationem nostram de Vitiis LXX. Interpretum Versioni illarum Cap. 1. §. 5.

cumque antiquissimum modo adducam, *Clementem R.* in cujus Epistola 1. ad Corinthios in ipso MS. *Alex.* exarata pag. 51. seq. ac pag. 72. Edit. *Junii* proluxa satis *Jobi* loca *Romana* aliisque Editionibus τῶν ο. magis quàm MS. *Alex.* sunt consona. Unde quoad librum *Jobi* Editionem *Romanam* Codici *Alex.* rectè quidem præfert *Morinus* in Epistola ad *Patricium Junium*, quæ est 54^a inter *Antiquitates Ecclesiæ Orientalis* pag. 281. licet illam huic universè præferre falso asserat, (ut alibi proluxè demonstravi) ac licet auctoritates etiam pro præstantia *Romani* quoad ipsum *Jobum* exemplaris ab eodem adductæ rem non conficiant, utpote MS. *Alexandrino* aut recentiores, aut saltem non antiquiores. Equius vero istius in antiquissimo Codice nostro interpolationis *Jobi* est auctor, ac quoniam ea tempore contigit? Hæc in re ut & mihi, & benevolo Lectori debite satisfacerem, haud exiguam impendi operam. Ac primum quidem consideranda sese mihi offerebat ista in Scholiis *Romana* Editionis ad cap. 32. *Jobi* vers. 11. annotatio: *Origenes*: Ἐτερά ἀντίγραφα μετὰ τὸ, ἡρῶ γὰρ ὑμῶν ἀκούων, ἔχει καὶ τῆς τῆς ἰδέῃς ἡμεῖς τὰς λόγους ὑμῶν, ἐκτεταμένον ἀπὸ συνήσεως ὑμῶν. Quod additamentum cum in *Alexandrino* extet Codice, quanquam uno sticho comprehensum, hunc aliam Græcam *Jobi* versionem, seu aliud saltem Editionis LXX. Inter-

pretum ἀντίγραφον *Origene* antiquius nobis exhibere, inde colligi posse videbatur; cumque *Aquila*, *Theodotionis* ac *Symmachi* Fragmenta in Scholiis *Romanis* ac *Catenis* Patrum hinc inde allegata ab *Alexandrino* Exemplari prorsus sint dissona, istud ex Editione *Quinta* vel *Sexta* in *Hexaplis* seu *Ostaplis* posita † descriptum vel interpolatum conicere in proclivi erat. Atque licet nullæ prorsus *Quinta* vel *Sexta* Editionis *Jobi* reperiantur particulae, quæ conjecturam istam confirmare possent; in solo tamen *Origenis* testimonio acquievissem, dummodo id ipsius *Adamantii* esse constitisset. Verum ut in edita *Patricii Junii* Catena pag. 488. ita & in octo MSS. *Bodlejanis* aut nullum, aut *Olympiodori* nomen recitato Scholio ad marginem est adscriptum; adeo ut Auctor Annotationis in Editione *Romana* nomen *Origenis* loco *Olympiodori* perperam in MS. Codice legisse, vel in suo posuisse videatur. Missâ itaque factâ Annotatione istâ, animum advertebam ad cedro digna *Hieronymi* verba Præfatione in libb. *Paralipomenon*, ideo notatu dignissima, quod quasi clavem ad Auctores interpolationum Versionis τῶν ο. inveniendos nobis præbeant: *Alexandria & Egyptus* in Septuaginta suis *Efychium* laudas auctorem; *Constantinopolis* usque *Antiochiam* *Luciani Martyris* exemplaria probat; media inter has provincia *Palæstinos* Codices legunt, quos ab *Origene* elaboratos.

† *Hieronymus* Comment. in Epist. ad Titum cap. 3. ubi *Aquila*, *Symmachi*, *Septuaginta*. ac *Theodotionis* versiones in *Hexaplis* juxta se positas dixerat, addit: Nonnulli vero libri & maxime hi, qui apud Hebræos versa compositi sunt, tres alias Editiones additas habent, quam *Quintam & Sextam & Septimam Translationem* vocant, auctoritatem sine nominibus interpretum consecutas.

Eusebius & Pamphilus vulgaverunt : totusque orbis hac inter se trifaria varietate compugnat. Ut itaque certo cognoscerem, utrum Hesychius, à quo vitiata libri Judicum per cunctos fere versus Versionem Romanam Editione contineri in Epistola ad Clariss. D. Millium probavi, Alexandrinæ similiter Jobi interpolationis esset auctor, hujus libri loca à Patribus Alexandrinis allegata consului; sed nulla cum nostro Codice, ubi is à Vaticano discrepat, convenire deprehendi: undè continuo Luciano, Seculi III. Martyri, interpolationem Jobi adscribendam esse conieci. Atqui cum, Hieronymo teste, ejus Exemplaria Constantinopolis usque Antiochiam probaverit, citationes Libri Job in omnibus, quæ extant, scriptis S. Joannis Chrysostomi, prius Antiocheni, deinde Constantinopolitani Patriarchæ, cum Romano ac Alex. Exemplari componens, ac ubi hæc discrepant, istas huic sæpius quàm illi consonas deprehendens, ejus rei certior factus sum; nec jam dubito, quin Alex. Codex Lucianæam LXX. Interpretum Revisionem, ut ita appellare liceat, quoad librum Jobi nobis exhibeat.

§. 8. Ut vero benevolus Lector ipse perspiciat, quod de Chrysostomo dixi, ita omnino se habere, plurimorum Jobi commatum verba prius juxta Romanam Editionem, litera R. designatam, ponam; deinde diversas Alex. Codicis litera A. denotati voces, easque ab ipso etiam Chrysostomo, quem Ch. significat, usurpatas subjungam. Ufus autem sum Frontonis Ducæi Editionis primæ Parisiensis Græco-Latinæ sex prio-

ribus Tomis, & quoad Homilias in Novum Testamentum, exemplari Saviliano. Cap. 1. v. 1. ἀνδρῶν ποσ ἐκείνος ἀληθινὸς ἀμεμπλὸς δίκαιος θεοσιβής. R. ἀνδρῶν ποσ ἐκείνος ἀμεμπλὸς δίκαιος ἀληθινὸς θεοσιβής A. Hinc Ch. Sermon 2. de justo & beato Job Tom. VI. pag. 87. D. ὅτος ἀληθινός, καὶ εὐθείας θεοσιβής. Et continuo pag. 88. A. ὅταν γὰρ ἡ τὸ ἀμεμπλόν, ὅταν τὸ δίκαιον, ὅταν τὸ ἀληθινόν, τότε ἡ ἀληθὴς ἀπαρτίζεται θεοσιβεία. Eodem c. 1. v. 5. ἐν τῇ διανοίᾳ αὐτῶν R. ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῶν A. & Ch. Sermon 1. de justo & beato Job pag. 81. D. Porro v. 3. κατὰ τὸ παιδὸς μου ἰωβ. R. κατὰ τὴν διατάκοντός μου ἰωβ. A. Ch. Sermon 3. de justo & beato Job pag. 93. A. & Sermon 4. pag. 103. A. Similiter Hom. 23. in Genes. Tom. II. pag. 269. A. τῷ διατάκοντι ἰωβ. Ibidem: ἃ ἐστὶ κατ' αὐτὸν ἐπὶ τῆς γῆς ἀνδρῶν ποσ ἀμεμπλὸς ἀληθινός R. ἃ ἐστὶν ἀνδρῶν ποσ ὁμοίος αὐτῷ τῶν ἐπὶ τῆς γῆς, ἀνδρῶν ποσ δίκαιος ἀμεμπλὸς ἀληθινός A. Similiter Ch. loco cit. in Genes. ἃ ἐστὶν ὁμοίος αὐτῷ ἀνδρῶν ποσ. & Lib. I. ad eos qui scandalizati sunt Tom. V. pag. 900. C. ἀνδρῶν ποσ ὁμοίος αὐτῷ τῶν ἐπὶ τῆς γῆς: licet priori loco paulo antè habeat: ἃ ἐστὶ κατ' αὐτὸν ἀνδρῶν ποσ: attamen, δίκαιος ἀληθινός ubique, perinde ut Alex. Confer. cit. Sermon 3. Tom. VI. p. 93. Denique vers. ult. cap. 1. εἰδὲν ἡμαρτεν ἰωβ ἐναντίον τῷ Κυρίῳ R. εἰχ ἡμαρτεν ἰωβ εἰδὲν ἐναντίον Κυρίου, εἰδὲ ἐν τοῖς χεῖλεσιν αὐτοῦ A. Similiter Ch. Sermon 1. de justo & beato Job pag. 77. B. εἰδὲν ἡμαρτεν ἰωβ τοῖς χεῖλεσιν ἐναντίον Κυρίου. Neve ab ipso Chrysostomo hoc loco, perinde ut cap. 2. v. 10. vocem χεῖλεσιν lectam dubites, ecce ipsius commentarium in Nicetæ Cate-

Catena Patrum in *Job* à *Patricio Junio* edita pag. 64. ita sonantem : Τί δέ εἰν, ἡδὲ ἐν τοῖς χεῖλεσιν ; ποῦ αὖ τις ὑπὸ τῷ πάθῳ συναρπαζόμενοι ῥῆμα ἐκφέρμεν, τῆς διανοίας μὴ συγκατατιθέμεντες, ἀλλὰ τὴν γλῶττιαν τῆς ἀθυμίας συναρπαζύσης. Ἐκείνος δὲ ἡδὲ τῶτο πῶπεν· ἀλλὰ καθαρά μὲν ἡ διάνοια βλασφημίας ἦν, καθαρά δὲ ἡ γλῶττια ποτηρῶν ῥημάτων. Cap. 2. v. 6. τὴν ψυχὴν αὐτὴ διαφύλαξεν R. τὴν ψυχὴν αὐτὴ διατήρησεν A. & Ch. in laudata Catena pag. 75. bis. Eodem cap. 2. v. 9. Εἰπὸν τι ῥῆμα εἰς Κύριον R. εἰπὸν τι ῥῆμα πρὸς Κύριον A. Ch. Homil. 6. adversus Judæos Tom. I. pag. 537. D. & Serm. in decollationem S. Joannis Baptistæ Tom. VI. pag. 282. C. Porro cap. 3. v. 23. Θάνατος ἀνδρὶ ἀνάπαιμμα R. Θάνατος γὰρ ἀνδρὶ ἀνάπαισις, ὃ ἡ ὁδὸς ἀπεκρύβη. A. Ch. Homil. in Psalm. 110. Tom. III. pag. 341. D. Cap. 7. v. 6. Ὁ δὲ βίος μὲν εἰν ἐλαφρότερος λαλιᾶς R. Ὁ δὲ βίος μὲν εἰν ἐλαφρότερος δρομίου A. Ch. Parenesi 2. ad Theodorum lapsum Tom. IV. pag. 671. D. nisi quod hic habeat pluraliter δρομίων. Atque addit etiam : ὥσπερ γὰρ ἐκεῖνοι πρὶν ἢ εἶναι, μεταπηδῶσι· ἔτι καὶ αὐτὴ πρὶν ἢ παραγενέσθαι, ἀφίπταται. Quæ verba & in *Nicete* Catena Patrum pag. 185. seq. leguntur, excepto δόξα pro αὐτῇ· quamvis ibi altera quoque lectio λαλιᾶς à *Chrysostomo* memorata explicetur. Eodem cap. 7. v. 14. Εκφοβίς με R. Διατί εκφοβίς με A. Ch. in Catena pag. 189. Post plura alia cap. 19. v. 18. εἰς τὸν αἰῶνα μὲν ἀπὸ ποιήσαντο R. Εἰς τὸν αἰῶνα μὲν ἀπείπαντο A. atque inde etiam Ch. Sermone contra Ignaviam Tom. II. p. 1067. ἀπείπαντο με οἱ πλητοὶ μὲν. Ulterius cap. 29. v. 17. ἀρπαγμα ἐξέσπασα R.

ἀρπαγμα ἐξέσπασα A. Ch. Homil. 66. in Genes. Tom. II. pag. 866. D. & Lib. I. ad eos qui scandalizati sunt Tom. V. pag. 900. A. unde & in Comment. apud *Nicetam* in Catena pag. 447. legitur ἐκσπῶν. Cap. 31. v. 31. πληθῆναι R. ἐμπληθῆναι A. Ch. in modo citata Catena pag. 6. & 477. ac Lib. I. ad eos qui scandalizati sunt pag. 899. Ibid. v. 34. πολυοχλίαν πληθῆς R. πολυοχλίαν λαβῆ A. Ch. libro proxime citato p. 900. & Homil. : Non esse ad gratiam concionandum, Tom. V. pag. 774. B. Cap. 38. v. 7. ἤνεσάν με Φωνὴ μεγάλη πάντες ἄγγελοι μὲν R. ἤνεσάν με ἐν Φωνῇ μεγάλῃ πάντες ἄγγελοι μὲν, καὶ ὕμνησαν A. Similiter Ch. Lib. I. ad eos qui scandalizati sunt pag. 872. D. ἤνεσάν με πάντες ἄγγελοι μὲν, καὶ ὕμνησαν Φωνῇ μεγάλῃ Cap. 39. v. 34. νυθετῶμενος καὶ ἐλέγχων Κύριον R. νυθετῶμενος καὶ ἐλεγχόμενος ὑπὸ Κυρίου A. Ch. ὁμιλ. 17. in Matthæum in fine. Denique cap. 42. v. 5. Ἀκοὴν μὲν ὡτός ἤκουόν σε R. ὡς μὲν ὡτός ἀκοὴς ἤκουόν σε A. Ch. loco cit. in Matthæum & Sermone contra Ignaviam Tom. II. *Frontonis* *Ducæ* pag. 1066. Sunt, fateor, alia quædam *Jobi* commata à *Chrysostomo* juxta *Romane* Editionis tenorem ab *Alex.* diversum hinc inde allegata ; sed ex iis nihil aliud colligere licet, quàm utroque eum Exemplari usum esse : id quod jam in uno atque altero loco recitato observavimus. De cæteris Patribus *Constantinopolitanis* atque *Antiochenis*, partim illibata LXX. Interpretum Editione, partim *Luciani* Revisione identidem usis, brevitate studio nihil dico ; sed id solum tribus verbis monco, me in hac Editione verbis *Lucianis* ad marginem

nem relegatis, priscas τῶν ε'. voces ipsi textui minoribus literis insertas restituisse, uti Cap. sequenti prolixius declarabo : qua ratione non modo naves Codicis *Alex.* abstergere, sed & Lectori gratum facere volui, eidem tam primævam Versionem, quàm *Luciani* emendationem, sive corruptelam, uno intuitu conspiciendam sistens.

§. 9. Quanquam autem edita LXX. Interpretum exemplaria *Alexandrino* quoad librum *Jobi* eo præstent, quod à *Luciani* interpolationibus fere libera existant ; contra tamen Cod. *Alex.* modo *Romana*, modo aliis Editionibus, quandoque etiam omnibus accuratorem exhibet lectionem iis in commatibus *Jobi*, quæ laudatus Martyr intacta reliquit, ac eatenus illis præstantior est æstimandus. Ista singula recensere, ac MS. *Alex.* præ *Vaticano* præstantiam in aliis quoque libris haud exiguum probare, prolixioris est operæ, quam peculiari Tractatu comoda occasione edendo præstiti. Jam ad finem hujus capituli properanti mihi vix quicquam, quod ad *Alex.* Exemplaris in hoc Tomo notitiam pertineat, dicendum restat, nisi ut quæ minio scripta sunt enumerem, & an pro capituli primordiis ea habenda sint, disquiram. Nimirum in libro *Jobi* prima verba usque ἀπεχόμενος, duobus stichis distincta, rubro colore apparent exarata : deinde capitulum 4. 6. 8. 9. 11. 12. 15. 16. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 25. 26. 27. 29. 32. juxta nostram distinctionem versus 1. nec non ejusdem cap. 32. vers. 6. & istud vers.

17. comma : ὑπολαβὼν δὲ ἑλὺς λέγει porro cap. 34. vers. 1. & 16. cap. 35. vers. 1. cap. 36. v. 1. & istæ versus 24. voces : μνήσθητι ἐν τῷ ἔ. cap. 37. v. 1. usque Κυρίη cap. 38. vers. 1. & 2. cap. 39. v. 31. 32. 33. cap. 40. v. 1. denique cap. 42. v. 1. & 7. usque Θαιμανίτη. Atqui ista non solum nostrorum capitulorum initiis haud respondent, sed nec ad istam, quam in *Nicensi* Catena Græcorum Patrum à *Junio* edita designatam habemus, capituli distinctionem quadrant. Ibi enim caput 2. à versu 7. Capituli 1. secundum nostram divisionem incipit ; capituli 3. primordium & finis idem est quod nostri. Tria vero Capitula ista juxta MS. *Alex.* unum tantum facerent, siquidem minium ibi capita discerneret. Deinde ut de intermediis nihil dicam, caput ultimum juxta nostram divisionem laudata Catena in quinque capitula nempe 29. 30. 31. 32. 33. divisum sistit ; *Alex.* autem Codex bis solum minio illud distinguit. Ex quibus colligitur, Librarium nostrum rubri coloris usu Capituli distinctionem aut non intendisse, aut saltem malè ad rem attendisse, eamque negligenter egisse. Sed quicquid de *Jobo* statuatur, in sequentibus sane libris Metricis Sole clarius elucet, nullam divisionis capitulorum rationem isthic habitam fuisse. Quippe in *Proverbiis Salomonis* tres priores stichi minio sunt exarati ; deinde nisi rubro colore scriptum extat nisi cap. 8. v. 12. primum comma : ἐγὼ ἡ σοφία κατεσχένησα βυλὴν. At vero *Fulbertus Carnotensis* inter Testimonia Scripturæ Sermoni contra Judæos subne-

Cap. I.

PROLEGOMENA.

xa, Tom. XVIII. Bibliothecæ Maximæ Patrum pag. 46. col. 2. pericopen capituli 8. à vers. 24. usque 30. tanquam caput 22. allegavit. Posthæc purpurei demum apparent Capituli 25. versus 1. 2. & 3. usque *βαπτισμα* adeo ut juxta distinctionem minio factam tria solum scripturæ *Proverbiorum* capita forent statuerenda. Cæterum signa Lectionum hujus libri modò in Græca Ecclesiæ receptarum, quæ recentiori manu, (& quidem *Cyrilli Lucaris*, ut ex ejusdem Epistolæ autographo MS. *Alex.* præfixo colligere est) in margine Codicis nostri facta sunt, nil quicquam vel ad primævum Librarium, vel ad nos pertinent. *Ecclesiastæ Salomonis* soli priores duo versus, tribus comprehensi stichis, rubro colore sunt scripti; ideoque Capitulorum distinctio hîc ne quidem fingi potest. Similiter *Cantici Canticorum* primus tantum versus sive stichus minio est exaratus, nec quicquam postea ipsorum *Salomonis* verborum. Equidem rubro colore apparent inscriptiones, quibusdam hujus libri partibus in medio columnæ seorsim à stichis interpositæ, nempe *ἡ νύμφη*, & *ὁ νυμφίος*, quibus voces *Sponsi* & *Sponsæ* discernere voluit Librarius; sed tantam in his ignorantiam vel negligentiam saltem prodidit, ut haud consultum visum fuerit, in ipso Editionis nostræ contextu istis distinctionibus, quarum plures faciendæ, ac quædam aliis in locis ponendæ erant, Lectorem confundere atque

perturbare. Ne autem quispiam hoc frustra à me dictum putet, neve nimium curiosi omissionis aliqujus in notitia *Alex.* Codicis tradenda me infimulent, hoc loco dictas distinctiones recensere placeat, quæ ita se habent: Cap. 1. v. 2. *ἡ νύμφη*. Φιλησάτω με κ. τ. λ. v. 3. *ὁ νυμφίος*. Διὰ τὸτο κ. τ. λ. v. 5. *ἡ νύμφη*. Μέλαινά εἰμι v. 12. *ὁ νυμφίος*. Νάρδος με v. 16. *ἡ νύμφη*. Ἰδὲ εἰ καλὸς κ. τ. λ. Cap. 2. v. 13. *ὁ νυμφίος*. Ἀνάσσει, ἰλθὲ κ. τ. λ. v. 17. *ἡ νύμφη*. Ἀπόσπευσον, ὀλοισθήτι. Cap. 3. v. 6. *ὁ νυμφίος*. Τίς αὐτῇ Cap. 4. v. 16. *ἡ νύμφη*. Ἐξεγέρθητι Cap. 5. v. 1. *ὁ νυμφίος*. Εἰσῆλθον v. 3. *ἡ νύμφη*. Ἐξεδυσάμην κ. τ. λ. Cap. 6. v. 3. *ὁ νυμφίος*. Καλὴ εἰ v. 9. *ἡ νύμφη*. Τίς αὐτῇ κ. τ. λ. Cap. 8. v. 5. *ὁ νυμφίος*. Ὑπὸ μῆλον κ. τ. λ. *Sapientiæ Salomonis* Apocryphæ duo priores stichi minio sunt exarati; in *Ecclesiastico* autem principium prologi usque ad vocem *ἡκολούθησαν* exclusivè, & prima cap. 1. verba, usque *σαγόνας* vetæ, rubra apparent. Nihil verò posthæc amplius minio scriptum est præterquam tituli, quibusdam hujus libri partibus hinc inde interspersi; nempe cap. 18. v. 30. *ἐγκράτεια ψυχῆς* cap. 20. v. 27. *λόγοι παραβολῶν*, & cæteri qui in MS. *Alex.* extant: quippe aliqui ibi sunt omissi, ideoque in Editione nostra minori character excusi, veluti cap. 23. v. 7. *παιδεία σώματος* &c. Denique subscriptiones, ut ita appellare liceat, ad calcem librorum, excepto *Ecclesiastico*, miniatis literis sunt scriptæ.

CAP. II.

*Ratio ac methodus hujus Editionis Psalmorum
aliorumque Librorum Metricorum
è Codice*

ALEXANDRINO.

Metricalium, qui hoc Tomo continentur, Librorum Editio è Codice *Alexandrino* minùs necessaria videri poterat, quod non solum horum, perinde ut reliquorum V. T. Librorum, variæ sive discrepantes à *Romana* Editione lectiones in *Walsoni* Bibliis Polyglottis fuerint recensitæ, sed quoniam insuper *Psalterium* juxta MS. *Alex.* jam anno 1678. *Oxonie* in Theatro *Sheldoniano* excudendum curavit Vir doctissimus, *D. Thomas Galeus*, postea Decanus *Eboracensis*; atque similiter *Jobi* textum *sixtus* è laudato Codice edidit *Patricius Junius*, *Niceta* Catenæ Græcorum Patrum in *Jobum*, *Londini* anno 1637. typis expressæ subnexum, indeque à *Trentio* anno 1663. *Franeckera* in 4to recusum, ac non solum in Capita, sed & versus distinctum; adjectis ad calcem variis Lectionibus, quas ex Editionibus *Plantiniana*, *Hervagiana* & *Londinensi* minoris formæ collegit. Verum cum prior laudatorum Duumvirorum munere

Scholastico aliisque forte negotiis tunc temporis occupatus, ipsemet *Psalmos* è MS. *Alex.* describere, aut hujus tenori editum Exemplar exactè consonum reddere haud potuerit, sed id negotii Juveni cuiuspiam peragendum dedisse videatur; ita accidit, ut in *Complutensem*, quemadmodum ex collatione percepi, textum is *Alexandrinum* transformaturus, plurimas variantes in hoc lectiones per incuriam vel nimiam festinationem prætermiserit, quædam etiam in dicto Codice haud rectè legerit, indeque e. g. *Psalm.* 24. v. 3. novam, nec in hoc vel ullo alio τῶν ο΄. loco atque Exemplari repertam vocem ἀνθεύτης finxerit. Ista igitur παραρτήματα juxta versus in nostra Editione designatos, (non autem, ut in *Gal.* numerati sunt) hîc recensere placet, non ut celeberrimo nomini Viri de Republica literaria quam optimè meriti detrahâ, aut ipsummet horum Amanuensîs errorum insimulêm; sed ut Lectori rationem novæ Editionis reddam, neve is hanc nostram cum altera modo dicta forte conferens, ac tot tantasque

Cap. II.

PROLEGOMENA.

tasque discrepantias in ipso textu animadvertens perturbetur, atque anceps hæreat, quomodo ipsum *Alex.* Autographum habeat. Stichorum autem variationes, utpote minoris momenti, haud indicabo, nec anomalæ vel singularis in *Alex.* Scripturæ aut manifestorum mendorum sive Scribæ *Alexandrini*, sive Typothetæ *Oxonienſis*, hîc mentionem faciam. Istâ autem methodo utar, ut prius Lectionem *Clariss. Galei*, quem litera G. indicabit, ponam, indeque verba *Alex.* Codicis subjungam, quem A. significabit, ac ubi hic *Hebraeo* textui consonus est, H. insuper addam.

DAVIDIS.

Psalmi. 2: 13. ἐπ' αὐτῷ G. ἐπ' αὐτῷ A. 4: 8. οἶν G. καὶ οἶν A. H. 5: 12. οἱ ἀγαπῶντες G. πάντες οἱ ἀγαπῶντες A. 6: 11. ταραχθεύσαν G. ταραχθεύσαν σφόδρα A. H. 7: 6. δόξαν G. τὴν δόξαν A. 7. ἐχθρῶν σου G. ἐχθρῶν μου, ut ex spatio erasæ literæ μ colligitur, A. H. 8: 9. τρίβοις G. τρίβους A. 9: 5. τὴν δικαιοσύνην G. δικαιοσύνην A. H. 7. αὐτῷ G. αὐτῶν A. H. 15. ἀγαλλιάσω G. ἀγαλλιάσομαι A. 23. ἐν πυρίζεται G. ἱμπυρίζεται A. contra quàm solet. 24. εὐλογεῖται G. ἐνευλογεῖται A. 25. τῆς γῆς G. τῆς ὀργῆς A. H. 29. ἐν ἐνέδρῳ G. ἐνέδρῳ A. 30. Verba ἐν ἀποκρύφῳ usque ad ἐνεδρεύει defunt in *Alex.* quæ idcirco unciis inclusit G. 37. καὶ τὸν αἰῶνα G. καὶ εἰς τὸν αἰῶνα A. 11: 1. ψαλμός G. εἰς τὸ τέλος ψαλμός A. H. 4. ἐξολοθρεύσει . . . μεγαλορῆμόνα G. ἐξολοθρεύσει . . . μεγαλορῆμόνα A. 5. παρ' ἡμῖν G. παρ' ἡμῶν A. 8. φυλάξεις . . . διατηρήσεις G. φυλάξεις . . . διατηρήσεις (pro διατηρήσεις) A. 13: 5. ὅτι Κύριος G. ὅτι ὁ
Tom. IV.

Θεός A. H. 13: 3. οὗτοι στιχοὶ ἀ τὰ φος usque ὀφθαλμῶν αὐτῶν non exant in *Alex.* uti quidem ipse G. in Præfatione monuit. 14: 1. ἀγίῳ G. τῷ ἀγίῳ A. 3. καὶ ἔκ G. ἔδῃ A. 15: 6. ἐπέπαισε . . . κρατίστοις μου G. ἐπέπαισαν . . . κρατίστοις, absque μου, A. H. 16: 1. τῷ Δαυὶδ G. τῷ Δαυὶδ A. 8. φύλαξόν με Κύριε G. φύλαξόν με A. H. 17: 3. καὶ ἀντιλήπῳ G. ἀντιλήμῳ, absque καὶ, A. H. 4. τὸν Κύριον G. Κύριον A. H. 9. καταφλογήσεται G. κατεφλόγησεν A. 10. ἔρανος G. ἔρανον A. 26. ὅσιος εἶη G. ὁσίων εἶη A. 32. ἡ τίς G. καὶ τίς A. H. 37. ἠθένησε G. ἠθένησαν A. H. 44. ῥύσαι με ἐξ G. ῥύσαιτέ (pro ῥύσεται) με ἀπὸ A. Ibid. ὃν ἔκ G. ὃς ἔκ A. 45. ἐπήκυσάς μοι G. atque ita etiam *Waltonus* in *Bibl. Polyglot.* sed ἐπήκυσάς μου A. Ibidem υἱοὶ G. οἱ υἱοὶ A. 18: 7. τῆς θέρμης G. τὴν θέρμην A. 19: 9. ἔπαισαν G. ἔπαισαν A. 20: 3. θέλῃσιν G. θέλῃσιν A. 10. ὅτι θήσεις G. θήσεις A. H. 11. τῆς γῆς G. γῆς A. 21: 3. ἡμέρας G. ἡμέρας πρὸς σέ A. 10. ἐκσπάσας G. ὁ ἐκσπάσας A. 14. ἀρπάζων G. ὁ ἀρπάζων A. 20. βοηθείαν σου ἀπ' ἐμοῦ G. βοηθείαν μου A. H. 24. τὸν Κύριον G. Κύριον A. H. Ibid. φοβηθήτω δὲ ἀπ' αὐτῷ G. φοβηθήτωσαν αὐτὸν A. 31. σπέρμα μου G. nec non *Walton.* σπέρμα αὐτῷ A. 22: 5. ὡσεὶ G. ὡς A. 23: 3. ἡ τίς G. καὶ τίς A. H. 24: 1. εἰς τέλος ψαλμός G. ψαλμός A. H. 2. καταγελάτωσάν με G. καταγελάτωσάν μου A. 3. πάντες ἀντιστάντες G. πάντες οἱ ἀντιστάντες A. 7. μνησθήτι μου σύ G. μνησθήτι μου, absque σύ, A. 11. ἔνεκεν G. ἔνεκα A. 25: 1. ψαλμός τῷ Δαυὶδ G. τῷ Δαυὶδ A. H. Ibid. κρινόν μοι G. κρινόν με A. H. 26: 2. ἔπαισαν G. ἔπαισαν A. 27: 1. τῷ Δαυὶδ G. τῷ Δαυὶδ A. 2. τὸν ἅγιον G. ἅγιον A. H. 28: 5. καὶ συντρίψει G. συντρίψει A. 32: 1.
f

ἐν Κυρίῳ G. ἐν τῷ Κυρίῳ A. 3. ψάλατε αὐτῷ G. ψάλατε A. H. 15. εἰς πάντα G. πάντα A. 20. ἡ δὲ ψυχὴ G. ἡ ψυχὴ A. H. 33: 6. προσίλθετε G. προσέλθατε A. 7. Κύριος G. ὁ Κύριος A. 16. ἐπὶ δικαίους G. ἐπὶ δικαίους A. 34: 8. ἐλθέτω . . . γινώσκει G. ἐλθάτω . . . γινώσκουσιν A. 11. ἀνασάντες μοι G. ἀνασάντες A. H. 12. ἀνταπεδίδωσαν G. ἀνταπεδίδωσαν A. 19. μισυντές με G. μισυντές A. 35: 1. ψαλμός τῷ Δαυὶδ G. τῷ Δαυὶδ ψαλμός A. 36: 6. μεσημβρίαν G. μεσημβρίαν A. 15. τὰς καρδίας G. τὴν καρδίαν A. H. 24. χεῖρα αὐτῷ G. χεῖρα αὐτῷ A. H. 37: 20. μισυντές μοι G. μισυντές A. 21. ἀγαθωσύνην G. δικαιοσύνην A. 38: 8. κύριος G. ὁ Κύριος A. 39: 3. ἰλύος G. ὕλεως A. 40: 6. εἶπον G. εἶπαν A. 41: 5. τῦτο G. ταῦτα A. H. 11. ἰχθῆροί G. οἱ ἰχθῆροί A. 42: 5. ἐξομολογήσομαι G. ὅτι ἐξομολογήσομαι A. H. 43: 6. κραίνωμεν G. κρατιῶμεν A. 18. τῇ διαθήκῃ G. διαθήκῃ A. 44: 5. ἔντεινε . . . πρᾶότητος G. ἔντεινον . . . πρᾶότητος A. 9. εὐφραναι G. ἠψφραναι A. 10. βασιλέων G. βασιλέως A. 12. κύριος G. ὁ κύριος A. 15. αἱ πλησίον G. οἱ πλησίον A. 17. οἱ υἱοί σου G. σοι υἱοί A. 45: 1. τῷ Δαυὶδ G. τῷ Δαυὶδ A. 4. ἐπασχέθησαν G. ἐπασχέθη A. 6. καὶ ὃ G. ὃ A. H. 8. ἱακώβ G. ἱακώβ. Διάψαλμα A. H. 47: 9. αἰῶνα G. τὸν αἰῶνα A. 48: 3. υἱοί G. οἱ υἱοί A. 10. ἔκ G. ὅτι ἔκ A. 12. γαίῳν G. γαίῳν αὐτῶν A. 49: 3. ἐναντίον G. ἐναντίον A. 6. ὁ θεὸς G. θεός A. H. 15. δοξάσεις με G. δοξάσεις με. Διάψαλμα A. quamvis hæc vox ultimo sequentis itchi verbo θεός annexa esse videatur; unde & in G. Edit. ibi excusum legitur. 18. μοιχῶ G. μοιχῶν A. H. 30: 2. βοηθῶ G. τῷ βοηθῶ A. 81: 3. κρείνατε G. κρείρετε A. 5. σπλιυθήτωσαν G. σπλιυθήσονται

ται A. H. 82: 8. ἀλόφουλοι G. καὶ ἀλόφουλοι A. 13. εἶπον G. εἶπαν A. 15. φλόξ ἡ κατακαύσιν G. φλόξ κατακαύσας A. H. 16. συληαράξεις G. ταράξεις A. 83: 6. ὡ ἐσιν G. ὡ ἐσιν A. 10. εἰς τὸ G. ἐπὶ τῷ A. 11. οἰκεῖν με G. οἰκεῖν A. H. 12. ἔλεος G. ἔλεον A. Ibid. ὃ τερῆσιν G. ὃχ ὕστερήσιν A. 13. Κύριε ὁ θεός G. Κύριε A. H. 84: 12. καὶ δικαιοσύνη G. δικαιοσύνη A. 85. in titulo προσευχῇ τῷ Δαυὶδ G. τῷ Δαυὶδ A. vers. 4. πρὸς σὲ G. πρὸς σὲ κύριε A. H. 11. ἐν τῇ ὁδῷ . . . ἐν τῇ ἀληθείᾳ G. τῇ ὁδῷ . . . τῇ ἀληθείᾳ A. 15. θεός μου G. θεός A. H. 86: 4. τῶν λιθόπων G. λιθόπων A. H. 87: 3. εἰσπλῆθῶ G. εἰσπλῆθῶ A. 12. τῷ τάφῳ G. τάφῳ A. 18. ὡς G. ὡς A. 88: 11. βραχίονι G. τῷ βραχίονι A. 32. βιβληλώσωσιν G. βιβληλώσωσιν A. 34. ἀπ' αὐτῶν G. ἀπ' αὐτῶν A. H. 36. ἀγία G. τῷ ἀγίῳ A. 45. καθαρῶς με αὐτῷ G. καθαρῶς με αὐτῷ A. 46. αἰχλῦν G. αἰχλῦν. Διάψαλμα A. H. 47. ἀποσρέψεις G. ἀποσρέψεις A. 89: 1. Μωσῇ G. τῷ Μωσῇ A. H. 4. ἡμέτερον G. ἡμέτερον A. 8. ἐναντίον G. ἐναντίον A. 14. ἐλέος σου Κύριε G. ἐλέος σου A. H. 16. ἡμᾶς G. τοὺς υἱοὺς αὐτῶν A. H. XC. in titulo, ἀνεπίγραφος παρ' Ἑβραίοις G. Non extat in A. & H. 2. καὶ ἐλπῶ G. ἐλπῶ A. H. 6. ἐν σκότει διαπορευομένην G. διαπορευομένην ἐν σκότει A. 10. ἔγγισι ἐν τῷ σκηνώματι G. ἔγγισι τῷ σκηνώματι A. 15. ἐξελημάς G. καὶ ἐξελημάς A. 92. in titulo, προσεβόα . . . καλῶν G. σεβόα . . . καλῶν A. 13. ὡς κέδρος G. ὡς ἡ κέδρος A. 93: 13. αὐτὸν G. αὐτῷ A. H. 16. τοῖς ἐργαζομένοις G. τοῖς ἐργαζομένοις A. 23. ὁ θεός G. ὁ θεός ἡμῶν A. H. 94. in titulo, ἀνεπίγραφος παρ' Ἑβραίοις G. Non est in A. H. 95: 4. ὑπὲρ πάντας G. ἐπὶ πάντας A. 96. tit. ψαλμός τῷ Δαυὶδ, ὅτι ἡ γῆ αὐτῇ καθίστατο ἀνεπίγραφος παρ' Ἑβραίων.

Cap. II.

PROLEGOMENA.

Ἐξορίσθαι G. τῷ Δαυὶδ, ὅτι ἡ γῆ αὐτῷ
παθίσσεται A. 3. ἐνώπιον G. ἐναντίον A.
5. Ἐτάκησαν τὰ ὄρη G. τὰ ὄρη ἐτάκησαν
A. H. 8. ἡ Σιών G. Σιών A. H. 11.
εὐφροσύνη G. & Walt. εὐφροσύνη A.
97: 1. αὐτὸν G. αὐτῷ A. H. 98: 1. κύ-
ριος G. ὁ κύριος A. 99: 1. ψαλμός τῷ
Δαυίδ G. ψαλμός A. H. Ibid. τῷ Θεῷ
G. τῷ Κυρίῳ A. H. 2. & 4. εἰσέλθει
G. εἰσέλθατε A. 100: 3. προσεθίμην
G. προσέθιμην A. 5. τὸν πλησίον G. τὴν
πλησίον A. H. 8. ἀπέκλεινον G. ἀπέκλει-
νον A. 101: 2. ἐπάκυσον G. εἰσέκυσον
A. 8. δαμάσος G. δαμάσι A. 16. ὄνο-
μα Κυρίου G. ὀνομά σε κύριε A. quam-
vis recentiori manu super spatio ra-
so scriptum, adeo ut prius habuisset
videatur ὄνομα Κυρίου. 102: 1. ψαλ-
μός τῷ Δαυίδ G. τῷ Δαυίδ A. H. 3.
πίστευε τὰς ἀνομίας G. πίστευε ταῖς ἀνομίαις
A. H. 5. ἐμπιπλῶντα G. ἐμπιπλῶντα
A. 10. ἀνομίας . . . ἀμαρτίας G. ἀμαρ-
τίας . . . ἀνομίας A. H. 13. In priori
sticho, οἰκίεισθαι G. οἰκίει A. 17.
υἱός G. υἱός A. 20. ἄγγελοι G. &
Walt. οἱ ἄγγελοι A. 103. in titulo,
ὑπὲρ τῆς τῷ κόσμῳ συστάσεως G. Non est
in A. & H. 8. τὸν τόπον G. τόπον A.
H. 13. χορλαοθήσονται G. χορλαοθήσεται
A. H. 17. ἐρωδιῦ ἡ καλοικία G. ἀρωδιῦ
ἡ οἰκία A. 21. παρὰ τῷ Θεῷ G. παρὰ
τῷ Θεῷ A. H. 28. ἀνοίξαντες G. ἀνοί-
ξαντες διὰ A. 33. ζῶη G. τῇ ζῳῇ A. 35.
ἐκλείποιν G. ἐκλείποισαν A. 104: 10.
αὐτὸν G. αὐτήν A. 13. διήλθεν G. διήλ-
θον A. H. 20. λαῦ G. λαῶν A. H.
37. ὁ ἀδενῶν G. ἀδενῶν A. H. 45.
ἐκζηήσωσιν G. ἐκζηήσουσιν A. 105: 10.
ἐχθρῶν G. ἐχθρῶ A. H. 12. ἦσαν G.
ἦσαν A. 13. ἐπιλάθ-ντο G. ἐπιλάθοντο
A. 20. ἐδοίοντο G. ἐδοίοντο A. 21.
καὶ ἐπιλάθοντο G. ἐπιλάθοντο A. H.
Ibid. σῶζοντες G. τὸ σῶζοντες A. 38.
ἐν αἵματι G. ἐν τοῖς αἵματι αὐτῶν A.

Versus 39. καὶ ἐμείνθη usque ad fi-
nem, omisit in Alex. occasio-
ne recurrentis finalis vocis αὐτῶν.
106: 23. ποιῦντες G. οἱ ποιῦντες A.
107: 3. ἐξηγήθητι ἡ δόξα μου, non est
in Alex. neque in Hebræo. 108: 13.
ἐξαλειφθεὶν G. ἐξαλειφθήτω A. 14.
contrà, ἐξαλειφθήτω G. ἐξαλειφθεὶν
A. 21. Κύριε G. Κύριε κύριε A. H. 23.
ἀνταναιρέθην G. ἀνταναιρέθην A. 29.
αἰχρύνει G. αἰχρύνει αὐτῶν A. H. 115.
versus 15. τὰς εὐχὰς κ. τ. λ. non ex-
tat in Alex. ac in Hexaplati Editio-
ne cum ✕ est insertus. 116: 1. ἐπα-
νεσάτωσαν G. & Walt. καὶ ἐπαινεσάτω-
σαν A. nam καὶ interiori margini
est adscriptum. 117: 4. Κύριον G.
τὸν Κύριον A. 7. κατὰ G. καὶ ἰγὰ
24. ἡ ἡμέρα G. & Walt. ἡμέρα A.
118: 17. ζήσονται G. ζήσομαι A. H. 18.
θαυμάσια G. τὰ θαυμάσια σε A. 41.
τὸ λογίον G. λόγιον A. 48. ἡγάπησα
G. ἡγάπησα σφοδρὰ A. ut vers. 47.
62. ἐξομολογήσασθαι G. τὸ ἐξομολογήσα-
σθαι A. H. 64. ἐλέος σε κύριε G. ἐλέος
Κυρίου A. 67. ἐφύλαξα G. & Walt. ἰγὰ
ἐφύλαξα A. 72. ἀγαθός G. ἀγαθόν A.
H. 77. ζήσομαι G. ζήσονται με A. 83. οἷς
G. ὡσεὶ A. 91. σὺμπαντα G. τὰ σὺν-
παντα A. H. 109. χερεὶ σε G. & Walt.
χερεὶν μου A. H. 171. ἐξερεύξονται G.
ἐξερεύξονται A. H. 173. χεῖρ G. ἡ χεῖρ
A. 120: 3. δῶν G. δῶν A. 5. φυ-
λάξοι G. φυλάξει A. Ibid. σκέπη σὺ G.
σκέπη σε A. H. 121: 4. τὸ Ἰσραὴλ G.
τῷ Ἰσραὴλ A. 126: 1. Κύριος G. ὁ κύριος
A. 5. σὺν αὐτῷ G. αὐτῶν A. 128: 3.
νώτω μου G. μου omittit A. 130: 2. ἀν-
ταπαδώσεις G. ὡς ἀνταπαδώσεις A. H.
134: 8. ὡς G. ὡς A. 18. οἱ πεινῶντες G.
πάντες οἱ πεινῶντες A. Ibid. πάντες G.
καὶ πάντες A. 137: 1. ψαλμός τῷ Δα-
υίδ G. τῷ Δαυίδ A. H. 3. δυνάμει σε
G. δυνάμει

PROLEGOMENA.

Cap. II.

G. δυνάμει A. H. 138: 1. τῷ Δαυὶδ G. εἰς τὸ τέλος τῷ Δαυὶδ A. H. 4. δόλος G. λόγος ἄδικος A. H. nisi quod ἄδικος perperam fit additum. 9. ἀναβαλομαι G. ἀναλαβῶ A. H. 11. τὸ σκότος G. σκότος A. H. Contrā v. 12. σκότος G. τὸ σκότος A. 13. νεφρὺς μου G. νεφρὺς μου, Κύριε A. 15. κρυφῇ G. ἐν κρυφῇ A. H. Ibid. κατωτατοῖς G. τοῖς κατωτάτοις A. 16. εἶδον G. εἶδον A. Ibid. ἡμέραι G. ἡμέρας A. 20. ἐρεῖαι ἐς G. ἐρεῖς A. Mox, διαλογισμός G. διαλογισμὸν A. H. 21. ἐπὶ τῆς ἐχθρῆς G. ἐπὶ τοῖς ἐχθροῖς A. H. 23. καὶ εἰ G. καὶ εἶδε εἰ A. H. 139: 1. ψαλμός G. εἰς τὸ τέλος ψαλμός A. H. 5. διηλογισκῶ G. ἐλογισκῶ A. 6. παγίδα μοι. Διὰ ψαλμοῦ G. παγίδα μοι A. H. Ibid. χροῖοις . . . παγίδα . . . σκάνδαλα G. χροῖα . . . παγίδας . . . σκάνδαλον A. 9. Διὰ ψαλμοῦ G. Non est in A. 11. καὶ ἢ μὴ G. ἢ μὴ A. H. 13. τῶν πτωχῶν G. τῶ πτωχῷ A. H. 140: 6. κριταὶ G. κριταὶ A. 7. ἐξέαγη G. διερέαγη A. 8. Κύριε G. Κύριε, κύριε A. H. 10. αὐτῶν G. αὐτῷ A. H. 141: 1. προσευχόμενον G. προσευχή A. H. 3. δέξιν G. δέξιν μου A. H. 5. καὶ ἢ ἢ G. ὅτι ἢ ἢ A. 6. μέρις μου εἰ G. μέρις μου A. H. 8. ὀνόματί σου G. ὀνόματί σου Κύριε A. 142: 1. ὁπότε κατεδίωξεν αὐτὸν Ἰσραὴλ G. ὁ υἱὸς αὐτοῦ G. ὅτι αὐτὸν ὁ υἱὸς κατεδίωξεν A. 5. ἐμελέτησα G. καὶ ἐμελέτησα A. 9. πρὸς σέ G. ὅτι πρὸς σέ A. 10. ἀγαθόν G. ἅγιον A. 11. Ἐνεκεν G. Ἐνεκα A. 143: 1. ψαλμός τῷ Δαυὶδ G. τῷ Δαυὶδ A. H. 3. λογίζῃ αὐτῷ G. λογίζῃ αὐτόν A. H. 5. ἡγεγνῆς G. ἡγεγνῆς σου A. H. 14. πλατείαις G. ἐκπύλεσιν A. 144: 5. τὴν . . . δόξης G. καὶ τὴν . . . τῆς δόξης A. Ibidem ἀγιοσύνης G. ἀγιοσύνης σου A. H. 14. ἐν πᾶσι τοῖς λόγοις G. ἐν τοῖς λόγοις

A. 15. ὅτι ὀφθαλμοὶ G. οἱ ὀφθαλμοὶ A. H. vers. 16. τὴν χεῖρα G. τὰς χεῖρας A. 19. εἰπακυσίσαι G. ἐπακυσίσαι A. 145: 2. τῇ ζωῇ G. ζωῇ A. H. 3. ἐπὶ υἱὸς G. καὶ ἐπ' υἱὸς A. 4. διαλογισμοὶ αὐτῆς G. διαλογισμοὶ αὐτῶν A. 146: 1. Ἀθλησία G. Ἀθλησία Ἀγγαίς καὶ Ζαχαρίῳ A. 2. τὰς G. καὶ τὰς A. 6. γῆς G. τῆς γῆς A. 9. δίδόντι G. καὶ δίδόντι A. 11. καὶ ἐν τοῖς G. καὶ ἐν πᾶσιν τοῖς A. 147: 1. Ἀθλησία G. Ἀθλησία Ἀγγαίς καὶ Ζαχαρίῳ A. Ibid. ὅτι ἀγαθός ψαλμός G. ὅτι ἀγαθὸν ψαλμός A. H. 5. (vers. 16. in G.) δίδόντος χιόνα αὐτῷ G. τῷ δίδόντῳ χιόνα, absque αὐτῷ, A. H. 7. (18. in G.) ἐξαπτελεῖ G. ἀπτελεῖ A. 8. (19. in G.) ὁ ἀπαγγέλων τὸ λόγιον G. ἀπαγγέλων quoque retentum in Bibl. Polyglottis. ἀπαγγέλων τὸν λόγον A. 148: 12. πρεσβυτέρου G. πρεσβυτῆ A. 13. ἐξομολόγησας G. ἢ ἐξομολόγησας A. 149: 4. τῷ λαῷ G. λαῷ A. H. 9. ἔσαι G. εἰς A.

§. 2. *Jobi* quidem Editionem longè accuratiorē nobis dedit *Patrius Junius*; attamen hujus quoque oculum & indultriam, licet maximam, scellerunt, sive fugerunt, quædam aliter in Codice *Alex.* scripta, quàm typis sunt excusa. Atque horum itidem Catalogum, omnis manifestis sphaematibus ac anomalis sive obsoletis Scripturis, nec non Stichorum differentiis, modò subjungo, litera I. *Junii* Editionem designans, & τῷ *Walt. Waltoni* Biblia Polyglotta indigens, utpote in quibus subinde iidem occurrunt errores, à *Huiffo*, variarum Lectionum *Alex.* collectore, pariter ac à *Junio* commissi.

JOB.

J O B I.

Cap. I. vers. 3. *τρεῖς ἡμέραι* I. *τρεῖς ἡμέραι* A. 12. *αὐτὸς αὐτὸς* I. *αὐτὸς αὐτὸς* A. 15. *αὐτὸς αὐτὸς* A. 2: 11. *Βαλδὰδ* I. *Βαλδὰς* A. 6: 17. *τακῆσαι* I. *τακῆσαι* A. 7: 8. *ἐκτίει* I. & *Walt.* Sed *ἐκτίει* A. & H. 9: 17. *πεποίηκεν* I. *μοι πεποίηκεν* A. 29. *ἐπεὶ δὲ* I. *ἐπιδὴ* A. H. 32. *ὦ* I. *ὦ* A. 11: 12. *ἴσα* I. Non est in A. 13: 8. *γίνεσθαι* I. *γενέσθαι* A. 10. *θανυμάσθαι* I. *θανυμάσθαι* A. 14: 13. *τάξῃ με* I. *τάξῃ μοι* A. H. 15: 17. *ἀναγγεῖλαι* I. *ἀναγγεῖλαι* A. 30. *μαρῶναι* I. *μαρῶναι* A. 19: 3. *κατακαλεῖτέ με* I. *κατακαλεῖτέ με* A. 14. *εἰδότες* I. *ιδόντες* A. Contra 19. *ιδόντες* I. *ιδόντες* (i. e. *εἰδότες* A. H. Vers 16. prius δὲ omisit I. 20. *ὁδοῦσιν* I. *ὁδοῦσαι* A. 28. *εὐρήσμεν* I. *εὐρήσων* A. 20: 7. *ιδόντες* I. *εἰδότες* (i. e. *εἰδότες*) A. 18. *ἀκατάπιστον* I. *ἀκαταπίστητον* A. 20. *ἔσαι* I. *ἔση* A. 24. *χάλκειον* I. *χάλκαιον* (i. e. *χάλκειον*) A. 21: 33. *ἀνὰ ἡμέρας* I. & *Walt.* *ἀνὰ ἡμέρας* A. quamvis *perperam* omnino. 22: 8. *ἐκοίμισας* I. *ἐκοίμισας* A. 15. *ἐπατήσαν* I. *ἐπατήσαν* A. 26. *ἐν παρέρησιν* I. *ἐν παρέρησιν* A. (pro quo in *Walt.* B. P. malè, *ἐν παρέρησιν* σῆ) ab *ἐμπαρέρησιν* σῆ licet hoc minus usitatum sit quàm simplex *παρέρησαι* σῆ. 23: 12. *τὰ ῥήματα* I. *ῥήματα* A. H. 24: 4. *ἐξέκλιναν* I. *ἐξέκλινον* A. 20. *ἀσπίς* I. *ἀσπίς* A. 21. *ἐπὶ κλίματι* I. *ἐπὶ κλίματι* A. 25: 4. *αὐτὸς αὐτὸς* I. & *Walt.* quorum ille *ῥῆμα* reponendum, in margine annotavit. Sed *ἂν ἄνθρωπος* legendum est, licet Scriba signum abbreviationis super *αὐτος* ponere neglexerit. Mox vers. 5. *σπλήν* δὲ συντάσσεται I. & *Walt.* *σπλήν* δὲ συντάσσεται A. 26: 7. *βορέαν* I. & *Walt.* *βορέα* A. 27: 6. *προέχων* I. *προέχων* A. 7.

ἐπανισταμένοι I. *ἐπανισταμένοι* A. 28: 17. *ἐκ* I. *ἐκ* A. 21. *ἐκρύβη* I. *ἐκ ἐκρύβη* A. 27. *εἶδεν* I. *εἶδεν* A. 29: 6. *ἐχέτω* I. *ἐχέτω* A. 30: 20. *καλενοῦσάν με* I. *καλενοῦσάν μοι* 31: 6. *ἔσται* I. *ἔσται* (i. e. *ἔστω* με) A. H. 37: 22. *εἰσακούσας* I. *εἰσακούσας* A. 38: 6. *ἐπὶ τίνος* I. *ἐπὶ τίνος* δὲ A. 39: 24. *σημάνη* I. *σημάνη* A. licet *perperam*. 42: 8. *ὕπερ ὑμῶν* I. *περὶ ὑμῶν* A. 11. *παρ' αὐτῶν* I. *αὐτῶν* A. 16. *ἐξ* I. *ἐξ* A. In Appendice: *ἐν τοῖς ὁρίοις Ἰδουμαίας* I. *ἐπὶ τοῖς ὁρίοις τῆς Ἰδουμαίας* I. A. Mox, *Ζαρέ* I. *Ζαρέ* A. Item, *Σεπφώρ* I. *Σεπφώρ* A.

§. 3. Quod attinet diligentissimi *Huissi παρεράματα* in variis Lectionibus MS. *Alexandrini*, quas *Waltoni Biblia Polyglotta* per omnem paginam ad calcem textus τῶν ὁ. (juxta Edit. *Romanam* aut potius *Parisiensem* Græco-Latin.) subnexas exhibent; horum aliqua in libro *Psalmorum & Jobi* commissa, inter errores *Galei & Junii* obiter memoravi; reliquorum autem in quibus *Huissus* tam à laudatorum Duumvirorum, quàm à nostra Editione discrepat, catalogum dare haud necessarium duco, quod absque eo benevolus Lector facili sibi persuasurus sit, non nos ambos, sed illum solum vel Typothetam crasse. Quocirca ista tantummodo loca, in quibus *Salomonis* ac duorum insuper Apocryphorum hujus Tomi librorum textus juxta MS. *Alexandrinum* in Bibliis Polyglottis haud accurate est expressus, hinc recensere placeat.

PROVERBIORUM.

Cap. I. v. 15. præpositio *ἐν* unâ cum sequenti *ὁδῷ* excludi debebat,

cum in *Alex.* non legatur. Vers. 16. *τρέχουσιν* habet MS. 4: v. ult. *προάξει*. 5: 8. *προθύραις*, pro *πρὸς θύραις* vel *προθύροις*. 7: 5. *ἐμβάλλεται*. 9. Verbum ἢ occasione ultimæ literæ η in MS. est omissum. 25. lege *ἀτραποῖς*. 10: 12. *καλύψει* juxta *Hebraum* habet MS. 22: 29. *μὴ παρίσιναι*. 23: 32. αὐτὸ ὁ *ἰός*. 25: 22. vocem *πυρίς* omit tit *Alex.* 26: 19. ἔτω est in MS. ac ibidem δὲ *φωραθῶσιν* legendum, non δ' *ἰφωραθῶσιν*, ut in Bibl. Polygl. male est expressum. 28: 2. *διὰ ἀμαρτίας* habet *Alex.* 31: 14. *συνάγει δὲ αὐτῆς τὸν πλῆτον*.

ECCLESIASTÆ.

Cap. 3. v. 20. *ἐπιστρέψει* MS. juxta *Hebraum*. 5: 17. *ἰδὲ ὁ ἰδὼν*, itidem ut in *Hebræo*. 7: 8. *εὐτοτίας*. 8: 17. *σὺν πάντα*, & 9: 1. bis *σὺν πᾶν*.

CANTICI CANTICORUM.

Cap. 1. v. 8. in fine *ποιμένων* MS. juxta *Hebraum*. 8: 1. *ἐξεδινήσουσιν*. 8. *ἀν*. II. *ἐγενήθη*.

SAPIENTIÆ SALOMONIS.

Cap. 1. v. 2. *πιστεύουσιν* MS. quam malè, nisi *μὴ* omitatur; quomodo Ver. Interpres: *eis qui fidem habent in illum*. 2: 12. *παιδείας* *juventutis* MS. rectè, non *παιδείας discipline*, uti quidem & V. Interpres legit, ac omnes Editt. perperam habent. 3: 9. *ὁσίαις*, (non *θειαῖς*.) 13. *ψυχῶν αὐτῶν*. 7: 4. *ἀντεράφην*. 11: 14. *ἐνεργητήμενος*. 18. ἢ *πλήθος*. 19. *λιχμωμένους*. 12: 5. *μύσας*. 13: 6. *ἀπ' ἑμὸς* malè excluditur in Bibl. Pol. cum exter in MS. 14: 4. *ἀν* non est in *Alex.* 14. *τὸν κόσμον* habet MS. 25. 26. *ἀπιστία*, *ταραχος*, *ἐπιπορεία*, *θό-*

ρυς ἀγαθῶν, *χάριτος ἀμνηστία* legitur in *Alex.* 15: 12. *καὶ ἐκ κακῶ*. 16: 6. *σύμβουλον*. 18: 7. *προσδεχθῆ*. 16. *δὲ ἐπὶ γῆς*.

ECCLESIASTICI.

In Prologo, sticho 7. in MS. est *συγχερόσας* (pro *συγχερόσας*) non *συγχερόσας*, ut alibi habere solet. Ibid. sticho 8. *ἀγαγόντα*. Cap. 1. v. 6. *πανουργήματα*. v. 26. *ἐπιδυμῶσας*. 4: 16. *ἰὼν* (non ὁ *ἀν*.) 17. *μετ' αὐτῶ*. 18. *ἐφραίνει*. 6: 35. *ἐκφυγίτῳσαν*. 7: 27. *δυναμί σου*. 9: 11. *τίς ἔσαι*. 10: 13. prius scriptum fuit, *ἀρχὴ ὑπερφανία ἀμαρτίας*: sed postea Librarius errorem animadvertens, postremo *ο* raso, hanc literam voci *ὑπερφανία* adscripsit, ita ut *ἀρχὴ ὑπερφανίας ἀμαρτία* legi voluerit: quam lectio nem cum insuper ipsa constructio suadeat, & proximè præcedentia confirmet, in Editione nostra pariter exprimere placuit. Eodem cap. 10: 27. ἢ ante *δοξαζόμενος* abest ab *Alex.* & abesse debet. 11: 12. *ἐχθρὶ* rectè MS. 13: 11. *ἰσηγορεῖσθαι*. 15: 3. *ποτιπῶ*. 20: 9. *εὐαδία*. 27. *προσάξει*. 21: 10. *ἐχθρὸν*. 15. *τῶν ὧτων*. 24. *ἀτιμίαν*. 23: 20. *τελεωθῆναι*. 25: 9. *διηγόμενος* nam eadem, uti videtur, manu superscriptum est. 27: 27. αὐτὰ. 29: 1. *δανίη*. & v. 2. *δάνισον*. Atqui *δανίη* aliquando scriptum reperiri, notârunt Lexicographi. v. 5. *χειρας*. 30: 14. *περὶ ὕγιος*, id est, *ὕγιος*. Cap. 16: (in *Complut.* Edit. 35.) 19. *τα ἐνδυμῶματα*. Cap. 16: (in *Complut.* 32.) titulus, *Περὶ ηγουμένων*, non est in *Alex.* Cap. 36: 17. *οἰκετῶν* MS. 37: 11. *πάσης* deest. 41: 2. *ἐν ἐχθρῷ* MS. 45: 25. *οὐκ ἴσται ἐκ φυλῆς ἰδοὺ*. 51: 12. *καὶ ἐξελῶμαι ἐκ χειρὸς πορῆς*.

πονηρῶ, καὶ ἐξεῖλμαί, (id est ἐξεῖλμ με) non εἶδον, uti malè prorsus in Bibl. Polygl. expressum. Nimirum postrema, καὶ ἐξεῖλμ με, ad emendanda priora, καὶ ἐξεῖλμαί, forte in margine erant posita, deinde vero textui haud suo loco inserta.

§. 4. Methodum in editis hoc Tomo libris Metricis eandem, quam in reliquis, observavi; ita nempe, ut exemplar *Alexandrinum* verbatim & exacte ad literam, quoad ejus fieri potuit, expressum dederim, ac sicubi id vitio vel defectu laborare videretur, emendationes atque supplementa minori charactere excudi, vitiatam vero *Alex.* scripturam insuper ad marginem apponi curaverim: exceptis manifestis Scribæ erroribus, nec non peculiaribus ac obsoletis scribendi modis, quos hoc potius loco indicandos duxi, ne benevolus Lector in ipsa sacri textus lectione frequenter, & sæpe frustra turbatus impediretur. Primò igitur sphalmata Codicis *Alex.* recensebo, quæ excerpere mihi quidem permolestum, & tamen desiderio quorundam *κρίτικωτάτων* satisfaciendum fuit; qui haud inanem prorsus hanc operam fore rati sunt, siquidem is qui ingenio pollet, istiusmodi vitia horumque occasionem bene pensitans, eadem vel similia aliis in libris commissa inde deprehendere, ac facilius corrigere queat. Brevitatis autem causâ vitiosam lectionem *Alexandrinam* solùm ponam, haud addita rectiori, (quæ in ipsa Editione nostra dictis locis videri potest,) nisi ubi non ita facile pa-

ret, ad quam vocem sacri textus sphalma pertineat.

DAVIDIS.

Psalms. 2: 9. ὡ σκυῖ. 3: 7. κύκλων, 7: 5. ἀνταπείδακας τοῖς ἀνταποδίδουσιν. . . ἀποπέσιν. v. 13. εἰλῶσιν. 11: 3. voces καὶ ἐν καρδίᾳ perperam bis scriptæ sunt, indeque semel recenti calamo expunctæ. 13: 3. ἤχρησθσαν. 15: 3. τὰ θέλημα. 16: 11. ἐκλείναι. 15. τῷ προσώπῳ. 17: 20. in fine malè è versu 18. repetita sunt verba: εὐσταί με usque μισάντων με, ideoque à me omiſsa. 20: 12. ἐκκλιναν. 21: 10. ἐκπᾶσαι. 22: 4. ἡ ῥάβδον. 23: 1. τῆς μιᾶς. 2. ἡτοίμασας ἐν αὐτῇ. 4. ἀλαβὴν ἐπὶ ματαίῳ. 24: 5. τῇ ἀληθείᾳ. 15. ἐκπᾶσι. Confer suprâ Psalm. 21. 26: 1. τῷ χριστῷ. 12. ἐπανέστησαν. 27: 3. vocem ἀδικίαν omisit Scriba, licet articulum posuerit. 5. συνῆκα. . . χειρῶν αὐτῶν. 29: 7. παρῳή. 30: 9. εὐρυχω. 10. πατήρ. 11. οὐ οὐδὲν. 31: 10. ἐπὶ Κύριον bis scriptum. 33: 3. ἐπαινεθήσεται. 34: 10. εὐόμιτον. 21. ἐπλάτυνα. 36: 4. κατὰφρύτησον. 37: 10. πᾶ ἡ. 15. ἔχω. 17. μήποτε bis scriptum. 39: 3. ὑπὸ πηλῶ. 41: 11. καθεκαθέκασιν. 43: 15. κλῆσιν κεφαλῇ. 44: 12. κάλῳ σκ. 13. prius scriptum fuit θυγατέρες, sed ex τρεῖς factum Τύρεν, quod deerat, sicque imperfecta vox θυγα relicta. 45: 10. vox γῆς omiſsa est, solo articulo τῆς exarato; vel loco τῆς legendum γῆς. 46: 4. ὑπάταξεν. . . τὰς πόδας. 6. ἀναλαγμῶ. 47: 3. πᾶσα τῇ γῇ. 49: 6. διάψαλμα malè in fine prioris stichi recentiori, uti videtur, manu voci αὐτῷ adscriptum est; cum post κρείττε ἐσιν demum sequi debeat. 17. τὰς λόγους. 88: 17. ἀνδρα δεξιάν. 89. γῆν erasum, & solum τῇν relictum est. 90: 7.

κλίστα

PROLEGOMENA.

Cap. II.

κλίτη σκ. 97: 3. τὸ ἱκεῖν, pro τῷ ἰα-
κῶς· sicuti mox habet, τῷ οἴκῳ ἰσ-
ραὴλ. 101: 8. ὡς ἐκείνους. 27. ἀγαπήσου-
ται. 104: 41. πόλεμοις. 105: 13. ἐπι-
λάθοντο. 36. εἰς κἀνδάλον. 108: 19.
ζῶντων. 118: 18. νόμους. 95. ὑπέμεινον.
118. σοι. 129. διὰ τῆς. 132. ἀγαπήν-
των. 121: 1. πορευθώμεθα. 123: 7.
ὡς ἐκείνους. 124: 5. τὰ στραγγαλίας. 125:
2. χαράς. 128: 3. τῷ νότῳ. 131: 3. εἰ
σηνῆμα. 6. ταῖς δάσσει· qui error
quoad articulum in nostram quo-
que Editionem irrepsit. 134: 11.
Χαναναί. 140: 4. ἀμαρτίας. 143: 13.
ἐξερευνόμενα. 145: 2. καί πο. In Can-
tico *Mosis Deuteron.* 32: 7. ἐν γενι-
αίς. v. 14. πυρρῶ. v. 30. ἀπὸ δόλο. In
Cantico *Anne* sticho penultimo, τοῖς
τοῖς βασιλεῦσιν. In Oratione Ἀμβροσίου.
v. 10. φαντίας, loco φαντασίας. 17.
τοῖς ἀμπέλοις. In Hymno *Daniel* 3:
62. ἡλίας. In Cantico *Zachariae* v. 78.
ἐπισκέψατο.

J O B I.

Cap. I. v. 18. τὸ οὐδὲ 2: 11. Ἀνχαί-
ων. Confer cap. 18: 1. & in margi-
ne Appendicis hujus libri. 3: 8. κα-
τασχίστοι . . . χειρὸς αὐτοῦ. 21. ὁμείρου-
ται. 4: 11. βορέαν. 5: 4. σκολαβριοδείη-
σαν. 5. ἐξιφωτισμένη. 23. ἡ δόξα. 6: 19.
ἀτραπὺς ἀσέβων. 7: 1. μισθῶ. 8. καὶ ἐκ-
έτι εἰμί, perperam additum post
καὶ ἐκ εἰμί. 9: 3. χαλίων. 23. ἐξωσίω.
26. βορέαν. Conf. cap. 4: 11. 12: 18.
ζῶντων ὁσφρύνει· quanquam literam e
delendam esse punctum superne
positum significet. 13: 16. τὸ τοτό
μοι. 22. ὑπακύν. 15. ult. ἐκ γαστρί.
16: 15. ἐρεῖψαν. 18: 1. Ἀνχίτης. 9.
ἐλθόντες δὲ ἐν δόξῃ. 10. ἐπὶ ἐρεῖψαν. 19: 3.
ἐπὶ κούρῃ. 15. θεοεργίον. 16. ἰδεῖτο.
20: 15. ἐξεμεσώμεθα. 28. ἡμῖν. 21:
24. παλὴς σῖναι. 22: 4. συνεισελεύτω.

10. ἐκυκλώσεν. 13. ἐπιγνώσκει. 24:
15. πρὸς μὲ πῶ (loco προσώπων) 21.
ἡλίαςαν. 25: 4. γεννητῆς, quamvis su-
per postremum η miniō scriptum
sit ο. 28: 3. αὐτῶς. 18. ἰσώτα. 30: 1.
ἐξεδέναν. 3. λιμῶν. 26. ἐπὶ χον & συνήν-
τησιν. 31: 34. τὴν δύσιν. 36. ἀνεργή-
σκον. 33: 6. καὶ σε. 36: 20. ἀδὺς pro
λαῖς. Vers. 21. stichus, ἀλλὰ φύλαξαι
μὴ πράξης ἀνομα, perperam præcedit
prius comma versûs 20. καὶ πάντας
τὴς κραταιούτας ἰσχυρὸς μὴ ἐξελκύσῃς τὴν
νύκτα. 37: 9. οἰκία δὲ. 17. ἐπιχρύσεως.
38: 29. παχυν· neque enim ullum
vestigium literæ v vel lineolæ eam
designantis apparet: id quod *Huif-
sus & Junius* haud animadverten-
tes, παχυν retinuerunt. 39: 1. sti-
chus, ἡ ἰσχύς κ. τ. λ. male priori sti-
cho versûs 3. ἐξέδρεψας κ. τ. λ. sub-
nexus est. v. 7. πολυοχίας. 40: 17. δα-
σχυμοίς. 42: 6. ἦν δὲ. 14. Μαλθίας.
In Appendice ἑλιφάς, cum aliàs ha-
beat ἑλιφάξ· item Βαλδάς, quod
alibi in margine genuinæ lectionis
Βαλδάδ posui; hoc autem loco ne-
glectum hic inter Sphalmata recen-
sere placuit.

PROVERBIORUM.

Cap. I. v. 12. τὴν μήνην, licet
recentior manus minio fecerit μή-
νην. v. 6. ἰγνώσοι. 6: 3. ἐνεργήσω. 8.
ὡς γὰρ. 7: 15. με. loco σκ. 9: 17.
κοπῆς. 10: 7. ἀσέβῳ occasione se-
quentis σ. 20. πεπωρωμένος. 11: 22.
υἱός. 26. ὑπολείπεται. 12: 14. γαρπῶν.
15: 20. καί πο. 16: 32. in postremo
commate, κρίσιν. 17: 5. καὶ ἀγγίλ-
λων. 17. ἀνάγκαις. 18: 6. θρασύν. 13.
αὐτῶ bis scriptum. 21. θάνατος ζωῆς.
24: 22. in ultimo sticho, ὥστε. 27:
14. διαφέρει. 28: 10. ἀγαθός. 15. ἰθ-
υς. 17. ἀγγίξαι pro αἰτία. 30: 8. καὶ
παιδείαν

Cap. II.

PROLEGOMENA.

παιδείαν μὴ. 17. αὐτὴν bis; licet posterius correctum, atque in o mutatum sit. 31: 5. ἐπιλανθάνται.

ECCLESIASTÆ.

Cap. I. v. 15. διεσπείρον. 3: 12. ἔκταν. 15. ἔγονεν. 4: 1. ἐπίσρεψα. 7: 30. ἀνδραπον εὐρεθῆ. 9: 6. sticho primo, καί γε μισθός. 11: 6. ἀφίτω.

CANTICI CANTICORUM.

Cap. I. v. 8. γῆ ἔπρω. 2: 9. νεφρῶ ἰλαῶν. 3: 6. ὡς ἐλὶ χη. 5: 7. ἔτεγνυματίαν. 6: 10. in fine, σκ. 7: 13. μανδραγόρες.

SAPIENTIÆ SALOMONIS.

Cap. 4. v. 2. ποτίμπε. v. 3. ἰδράσει. 5: 24. ἐκλιμμήσει. 8: 7. σωφροσύνης, unde recentior Librarius quispiam minio v supra σ pinxit. 18. ὁμιλία. 21. ἄλλως. 9: 18. pro posteriori καὶ scriptum κε, id est Κύριε. 10: 5. τέκνος. 7. ἐκκυίας, occasione utrobique sequentis σ. 12: 26. παῖγνις. 13: 4. εἰς δέ. 19. ἀδεξάμενον. 17: 2. κατωκλιθέντος. 3. παροικαλύμματα. 16. δυσάληκτον. 19: 8. θυρησκίνας.

ECCLESIASTICI.

Cap. 3. v. 10. αὐτίαν. 6: 15. ταθμός. 29. παῖδες. 9: 18. πρεπιτής. 10: 7. ἀεὶ ἀμφέρων. 13. τέλει. 12: 18. διαψιθυρίζει. 21. κλιδών. 14: 17. θανά. θανάτω. τοῖς ὁδοῖς. 16: 22. ὑπομοιῶ. 18: 16. καύσω. 29. ἐν ante παροικίας prorsus superfluum ac perperam additum est. 19: 15. ἀβολή. 20: 11. ταπεινός. 29. ἀποτρέψει. 21: 19. χιροπαῖδες. 22: 5. θρησκία (pro θρησκία.) 14. βολίον. 25: 2. προσώφθισα. 28: 15. ἐξέρισαν. Cap. 15. (33.) vers. 12. ἀποσάτω, loco σάτω. Eodem cap. 36: 19. βαρυγῆ

pro βαρυγῆ, ob similem forte pronuntiationem. 24. κατὰ τόν. 37: 12. ἐπὶ γῆ. 38: 33. καθύονται. Capitis 39. versus 24. male stichum posteriori versu 23. præcedit. 40: 2. καρδίαν. 41: 2. ἐπιδευμένω. 6. ἐν δειλεχί. 43: 24. stichus, καὶ ἀποαῖν κ. τ. λ. perperam positus ante alterum, οἱ πλείοντες κ. τ. λ. 49: 1. μυρεμῶ.

§. 5. Cæterum sunt menda quædam ab ipso primævo Scriba vel alius Antiquarius bene correctæ, quorum idcirco emendationes in ipso Editionis nostræ textu secutus sum. Quippe, ut ea quæ *Patricius Junius* sive alius quispiam nupere minio correxit, modò à me indicata præteream, neve de mendis rasura plane sublati quicquam dicam; sunt aliqua loca ubi vitiosa lectio vel vestigia ejus unà cum emendatione ejusdem vel antiquæ prorsus manus apparent. Sic *Psalms*. 136. v. 5. 6. prius legebatur in *Alex.* ἐπιλάθωμαι & προανατάξωμαι sed postremo v utrobique eraso ἐπιλάθωμαι & προανατάξωμαι recte legi voluit Librarius, i pro αι, ut alibi sæpe, accepto. Similiter *Psalms*. 139; 13. pluralis τῶν πλωχῶν in singularem τῷ πλωχῇ bene mutatus est. *Jobi* 4: 14. συνέπισιν scriptum fuit; sed recte factum inde συνέσιον. Deinde cap. II. v. 5. μετ' αὐτῇ bene transformatum in μετὰ αὐτῇ & vers. 12. ex ἀλόγοις factum λόγοις, lineola super literam α ducta, quâ hæc expungenda indicatur. Cap. 33: 7. σκ (post φθεος) literam μ in capite literæ σ gerit, ut μν legatur. Porro *Prov.* 26: 12. in voce δοξάζοντα Librarius circumscriptis ζο, ut δό-

ἐντὺς faceret : & Cap. 30 : 16. ubi perperam ἄνερ scriptum erat, litera ε superposuit δ, quo ἀνὴρ inde fieret. Denique, ut alia exempla taceam, *Ecclesiasta* 5 : 5. super primam syllabam vocis αἶμα scriptum ε, ut genuina perspiceretur lectio &c. Hæc igitur rectiora eodem quo reliqua, charactere in textu Editionis nostræ exprimenda curavi, mendo ne quidem in margine posito. Contra ubi Librarius Codicem nostrum non emendavit, sed vitiauit, siquidem primâ scripturâ integrâ relictâ, notâ quâpiam seu superlicripta litera vitium subintulit, hujus itidem nullam habui rationem. Sic *Job.* 42 : 8. ubi in verbo ποιήσεις literam σ tenui virgula transfixit, ut ποιήσῃ fieret, (quomodo & in *Rom.* aliisque Edit. legitur) posthabita censoria ista virgula, ποιήσεις retinui, non solum quod ad *Hebraum* propius accedat, sed & quod mox sequentia verba cum particula adversativa, ὡς δὲ οὐ θεογέπων μὴ κ. τ. λ. alteri lectioni ποιήσῃ adversentur. Sic & *Proverb.* 6 : 6. ubi ἰδοὶ recte scriptum, σ vorò, ut ἰδοὶ legeretur, perperam superscriptum est, & *Sapiens.* 6 : 21. ubi voci ἀεὶ præfixum γ, (quasi γὰρ inde fieri deberet) superadditas istas literas debite neglexi : idemque feci, ubi Librarius errorem suum deprehendens à cœpta variatione destitit, & aliquam genuinæ lectionis vocem intactam reliquit ; verbi gratia *Psalms.* 113 : 2. ubi ἰσχυρὰ ἐξουσία in ἰσχυρὰ εἰς ἐξουσίαν transmutaturus, rasō ἰσλ vel ἰσλ superscripsit εἰς, atque huic in interiori margine recentiori atramento

appinxit ἰσλ, voci ἐξουσία autem non adjunxit ε, adeo ut jam εἰς ἐξουσία mendose legatur ; nolui ista vitii parte, ut ita appellem, marginem libri nostri commaculare, sed primævam scripturam, cujus posterior vox intacta erat, iisdem, quibus reliquum textum, literis expressi. Verum ubi Librarius rasā vel delera prorsus genuina lectione, corruptam ejus loco substituit, ibi, hac in marginem relegam, illam aliunde petitam, ac obscuris quandoque vestigiis in Codice nostro relictis confirmatam, minori charactere textui Editionis inferui ; veluti *Psalms.* 88 : 23. 101 : 16. 105 : 41. 118 : 139. 120 : 5. 140 : 7. 144 : 7. &c. Atque idem observavi *Proverb.* 30 : 3. ubi vocem ἀγίων Scriba non quidem rasura sustulit, attamen calamo transformavit in ἀνών, id est, ἀσθενῶν. Caterum quæ ibidem vers. 4. apparet scriptura *Cyrilli Lucaris τῷ υἱῷ super τοῖς τέκνους*, (quas voces idem linea transversâ expungendas voluit) eam, utpote recentissimam, plane omittendam censui ; (quanquam hunc locum juxta versionem reliquorum Interpretum ita allegaverit *Pseudo-Ignatius* in Epist. ad Philipp. §. 2.) indeque τοῖς τέκνους retentis, saltem in margine, τῷ τέκνῳ auctoritate Codicis à *Nobilio* in Notis memorati, minoribus literis in textu excudi feci ; siquidem & *Augustinus* Epist. 49. Quæst. 5. habet : *Quod est nomen filii ejus ?* Caterum *Psalms.* 7 : 7. primâ litera pronominis, vocem ἐχθροῦ sequentis, prorsus deleta, nec aliâ substituta est, ex rasō tamen spatio colligitur non σ, sed μ scriptum fuisse ;

Cap. II.

PROLEGOMNEA.

fuisse; unde isthic ex *Romana* & *Hexaplatari* Editione juxta *Hebraum* repositui $\mu\upsilon$, consentientibus *Didymo* & *Theodoreto* in Comment. ad hunc locum. Denique *Cantic.* 6: 9. $\iota\kappa\upsilon\pi\lambda\iota\sigma\tau\epsilon$ extat in Editione nostra, perinde ut reliquis, licet in MS. recentius factum sit $\iota\gamma\kappa\upsilon\pi\lambda\iota\sigma\tau\epsilon$.

§. 6. Vocalium ac diphthongorum ejusdem fere vel haud absimilis soni permutationem quod attinet, de qua jam in Prolegomenis Tomi I. Cap. 1. & 2. §. 6. dixi, illius plurima in hujus quoque Tomi libris mihi occurrerunt exempla; adeo ut si anomalam Codicis nostri scripturam ubique in textu vel margine Editionis nostræ exprimi curassem, Lectori sæpissime offendiculum posuisssem, remoram saltem iniecisssem; cum verba diversæ significationis, vel ejusdem vocis aut radice diversæ flexiones sæpius inde exsurgant. Atque ut à promiscuo ι ϵ η υ σ usu incipiam, scripsit, verbi gratia, Librarius $\alpha\gamma\alpha\lambda\iota\alpha\sigma\tau\epsilon$ pro $\alpha\gamma\alpha\lambda\iota\alpha\sigma\iota$ *Psal.* 29: 6. $\alpha\lambda\alpha\pi\upsilon\sigma\tau\epsilon$ pro $\alpha\lambda\alpha\pi\upsilon\sigma\iota$ *Job.* 3: 23. $\epsilon\pi\iota$ pro $\epsilon\pi\iota$ *Proverb.* 16: 23. 27. contra $\nu\iota\kappa\sigma$ pro $\nu\epsilon\iota\kappa\sigma$, ibidem 10: 12. & 29: 22. $\iota\chi\upsilon\iota$ pro $\iota\chi\upsilon\iota$ ibid. 18: 19. $\pi\iota\upsilon\alpha\iota$ pro $\pi\iota\upsilon\alpha\iota$, 28: 15. $\chi\iota\mu\alpha\epsilon\epsilon\iota$ pro $\chi\epsilon\iota\mu\alpha\epsilon\epsilon\iota$ bis *Ecclesiastæ* 1: 7. atque $\pi\iota\upsilon\delta\iota\alpha$ pro $\pi\iota\upsilon\delta\iota\alpha$ frequentissime, alia ut taceam. Porro $\kappa\alpha\tau\alpha\upsilon\gamma\eta\tau\epsilon$ pro $\kappa\alpha\tau\alpha\upsilon\gamma\eta\tau\epsilon$ extat *Psal.* 4: 5. $\kappa\upsilon\tau\omega\iota$ loco $\kappa\upsilon\tau\omega\iota$ *Job.* 30: 1. $\upsilon\pi\sigma\iota\sigma\tau\epsilon$ pro $\upsilon\pi\sigma\iota\sigma\tau\epsilon$ ibid. 31: 23. contra $\chi\upsilon\iota$ pro $\chi\upsilon\iota$ *Psal.* 138: 3. & $\delta\iota\eta\upsilon\kappa\iota$ pro $\delta\iota\eta\upsilon\kappa\iota$ *Job.* 29: 19. ϵ in super pro α posito; atque hinc $\sigma\upsilon$ pro $\sigma\upsilon$ *Psal.* 9: 35. contra $\sigma\upsilon$ pro $\sigma\upsilon$ *Psal.* 118: 114. ac *Job.* 18: 4.

&c. Ulterius scriptum est $\iota\upsilon\delta\iota\alpha$ pro $\iota\upsilon\delta\iota\alpha$, *Proverb.* 11: 12. & $\iota\upsilon\delta\iota\alpha$ pro $\iota\upsilon\delta\iota\alpha$ ibid. 21: 29. ac 27: 21. Imo & ϵ cum ι ϵ & η permutatum reperitur: hinc $\iota\upsilon\delta\iota\alpha$ pro $\iota\upsilon\delta\iota\alpha$ *Psal.* 18: 9. $\iota\upsilon\delta\iota\alpha$ & $\iota\upsilon\delta\iota\alpha$ loco $\iota\upsilon\delta\iota\alpha$ *Psal.* 110: 1. & 111: 2. porro $\epsilon\lambda\lambda\omicron\mu\eta\iota$ pro $\epsilon\lambda\lambda\omicron\mu\eta\iota$ *Job.* 6: 10. $\alpha\pi\iota\epsilon\chi\theta\eta$ pro $\alpha\pi\iota\epsilon\chi\theta\eta$ ibid. 21: 32. & $\epsilon\lambda\lambda\omicron\mu\eta\iota$ pro $\epsilon\lambda\lambda\omicron\mu\eta\iota$, 37: 25. &c. indeque etiam ortum videtur ibid. cap. 11: 12. $\epsilon\eta\mu\epsilon\iota\tau\epsilon$ pro $\epsilon\eta\mu\epsilon\iota\tau\epsilon$, quod α pro ϵ insuper sit scriptum. Hujus quippe vocalis ac diphthongi promiscuus usus innumeris in locis offenditur, ac sæpe etiam offendit: siquidem commutantur $\kappa\alpha\iota\upsilon\sigma$ $\nu\alpha\upsilon\upsilon\sigma$ & $\kappa\epsilon\upsilon\sigma$ $\nu\alpha\upsilon\upsilon\sigma$, *Psal.* 7: 5. in Cantico Moysi *Deuter.* 32: 17. *Job.* 6: 6. & 29: 20. *Sapient.* 1: 11. $\epsilon\pi\iota\sigma\iota\tau\epsilon$ cecidit & $\epsilon\pi\iota\sigma\iota\tau\epsilon$ cecidit vel percussit *Job.* 4: 19. & 16: 10. $\pi\iota\delta\iota\alpha$ puer & $\pi\iota\delta\iota\alpha$ campus sæpissime. Similiter $\pi\iota\delta\iota\alpha$ pueros, & $\pi\iota\delta\iota\alpha$ compedes, imo $\pi\iota\delta\iota\alpha$, & $\pi\iota\delta\iota\alpha$ nec non $\epsilon\lambda\epsilon\upsilon\sigma$ misericordiam & $\epsilon\lambda\epsilon\upsilon\sigma$ olenm, aliaque ejusmodi, hinc inde inter se confudit *Alex. Scriba.* Sed & ϵ loco α scriptum deprehendi; veluti $\kappa\alpha\kappa\alpha\delta\epsilon\iota\sigma\mu\epsilon\upsilon\iota$ *Psal.* 11: 7. $\tau\epsilon\alpha\tau\epsilon\alpha\kappa\alpha\tau\epsilon$ *Psal.* 94: 10. *Job.* 42: 16. $\tau\epsilon\alpha\tau\epsilon\alpha$ *Proverb.* 30: 24. $\pi\iota\tau\upsilon\epsilon\tau\epsilon$ *Proverb.* 9: 18. & vice versa α pro ϵ in $\epsilon\lambda\epsilon\upsilon\sigma$ *Psal.* 43: 3. & 49: 17. ac in verbo $\epsilon\pi\iota\upsilon\sigma\iota\tau\epsilon$ & $\epsilon\pi\iota\upsilon\sigma\iota\tau\epsilon$, pro quo semper fere $\epsilon\pi\iota\upsilon\sigma\iota\tau\epsilon$ & $\epsilon\pi\iota\upsilon\sigma\iota\tau\epsilon$ legitur, veluti *Psal.* 108: 11. 118: 2. 34. 69. 115. 129. &c. Denique Vocales σ & ω quod attinet, Genitivus pluralis pro Nominativo singulari neutrius generis, & vice versa hic pro illo sæpe in Codice nostro positus est: atque etiam pro $\alpha\delta\omega\sigma$, $\alpha\delta\omega\sigma\eta\sigma\tau\epsilon$, &c. $\alpha\delta\omega\sigma$ $\alpha\delta\omega\sigma\eta\sigma\tau\epsilon$ &c. In his

igitur aliisque ejusmodi marginem Editionis nostræ anomalâ Codicis *Alexandrini* scripturâ haud ita frequenter deturpandum censui, sed vocalibus debite commutatis, voces ita emendatas eodem, quo reliquas, caractere exprimi curavi; ubi scilicet lectionem nostram edita τῶν ὁ. exemplaria omnia, vel aliqua saltem confirmabant, & nulla, vel non sufficiens dubitandi ratio suppetebat. *Non sufficiens* à me additur, respectu unius præcipue loci, nempe *Jobi* 21: 32. ubi σοφῶ in *Alex.* scriptum; in nostra verò, perinde ut *Complutensi*, Editione excusum σοφῶ, (*Romana* pluraliter σοφῶν) juxta Hebræum שִׁרָא quod *cumulum* sive *acervum* significat, cum vox σοφῶ, quam unâ cum *MS. Alex.* Editio *Aldina* habet, *tumulum*, vel *loculum* denoret. Atqui huic potius quam alteri lectioni congrua quidem videri poterat paulo antè facta mentio τάφῳ: *sepulchri*; verumtamen Interpretem non *tumulum*, sed *cumulum* hoc loco intendisse collegi ex parallelo prorsus versu 26. capitis 5. hujus libri, ubi post ελευσῇ ἐν τάφῳ κ. τ. λ. sequitur: ἡ σὰντε θνητὰ ἀλῶτες (*acervum areæ*, ex Hebræo שִׁרָא) καὶ ὧρον συγκομιδῆσαι. Cæterum si hac in voce nimia forte libertate usus erudito Lectori videar, de reliquis tamen eundem certiorum facio, me, ubicunque Hebræi textus vel S. Patrum, aut aliorum τῶν ὁ. Codicum auctoritate aliæ vocales diphthongive in locum *Alexandrinorum* substituendæ mihi visæ sunt, majori usum esse cautela, ac sicubi dubium aliquod, licet levissi-

mum, subesse videretur, voces emendatas minoribus literis textui inseruisse, scripturam autem *Alex.* Codicis in margine Editionis nostræ apposuisse. Sic, verbi gratia, *Psalms.* 103: 24. LXX. juxta ac reliquos Interpretes Hebræum יִשְׁפַּח Græco κλίσσας vertisse, vero est simillimum; attamen cum non solum in *MS. Alexandrino*, sed & omnibus τῶν ὁ. Editionibus hîc legatur vox κλίσσας *creatura*, cumque *Proverb.* 8: 22. Hebrææ radici יִשְׁפַּח respondeat verbum ἐκλίσιν, quod in omnibus, quos superstites habemus, Codicibus legitur, (non ἐκλίσσας,) & ab ipso S. Joanne, *Apocalyps.* 3: 14. confirmatur; nolui lectionem κλίσσας prorsus abolere, sed eam in margine apposui, altera κλίσσας, quæ mihi rectior videtur, minori caractere in textu posita. Atque ut ex reliquis etiam libris exempla proferam, ob eandem rationem *Jobi* 36: 8. conjunctionem εἰ, 38: 32. καί, *Proverb.* 22: 23. εἴς, & 23: 8. ἐξήμε, *Ecclesiaste* 6: 5. ἀνέπαυσας, *Cant.* 1: 8. & 2: 13. σοι in textu, in margine autem *Alexandrinis* literis οἱ, καί, εἴς, ἐξήμεσι, ἀνέπαυσας, εὖ exprimi curavi. Eadem quoque cautela usus sum in recudenda Editione *Romana* quoad istam, quæ à *MS. Alexandrino* abest, *Psalterii* partem. Hinc, quemadmodum modo dictis *Canticis Cantorum* locis Editio nostra quidem minori caractere expressum habet juxta Hebræum שִׁלְחָה, *Alexandrinum* tamen ὦ in margine extat, quod & reliqua, quæ vidi, exemplaria ita habeant, quodque paulo durior videatur phrasis, ἐξελθὲ σὺ, vel ἐλθὲ

Cap. II.

PROLEGOMENA.

ἐλθὶ σι· ita contrā *Psal.* 55 : 9. auctoritate Hebræi קָרַח עו in textu posui, idque sequentibus, ἴθι τὰ δάκρυά μου junxi, *Romane* vero ac reliquarum Editionum lectionem σι, quæ vox ibi ad præcedens comma, τὴν ζῶν μου ἐξηγγείλα, refertur, è regione apposui. Atque ista circumspeditione magis opus fuit in *Sapientia Salomonis* & *Ecclesiastico*, utpote quorum Græcum solum textum habemus, quàm in Canonicis Scripturis, ubi ex Hebræo certius iudicium capere licet; unde factum, ut in dictis Apocryphis libris sæpius *Alex.* Codicis literam in margine exprimendam curaverim. Sic, verbi gratia, in *Psalms* aliisque Scripturis Canonicis, ubi *Alex.* Codex sæpius habet παιδείαν, absque ullo scrupulo juxta Hebræum מוֹסֵר, παιδείαν eodem, quo reliqua, caractere excudi feci; at vero *Ecclesiastici* 4 : 17. Editio nostra παιδείᾳ in textu, παιδείᾳ in margine habet, quoniam Hebræo caremus textu, ex quo hæc lectionis diversitas certissime dijudicari queat, de qua vide *Drusium* ad hunc locum. Atque hinc etiam ambas lectiones πλατίσσι & πλατῆσσι sequenti cap. 11 : 21. ἥδιον & ἰδιον cap. 22 : 11. περιψύχων & περιψύχων cap. 30 : 7. ἰκετῶν & οἰκετῶν cap. 36 : 17. &c. expressi. Caterum sicubi forte vocales *Alexandrini* Codicis, quas ad marginem relegavi, in ipso textu retinendæ fuisset Lectori videantur, nolim ut is me continuo erroris condemnaret, priusquam rationes meas, quibus inductus id feci, ex Annotationibus suo tempore edendis perspexerit, aut ipsemet rem bene per-

penderit. Ut alia taceam loca, *Proverb.* 3 : 3. è regione textus. ἐλεημοσύνας καὶ πίσεις, prout omnes quoque Editiones habent, extat *Alexandrina* scriptura πίσις, quæ cum Hebræo אֲדָמָה singularis numeri bene respondeat, frivola videri posset mutatio πίσις in pluralem πίσεις, ac potius pro ἐλεημοσύνας singularem ἐλεημοσύνη juxta Hebræum דָּוָה positum quispiam vellet. Sed emendationem nostram quivis facile approbaverit, si adverterit, sequenti cap. 16 : 6. pro אֲדָמָה דָּוָה in omnibus τῶν ο'. Exemplaribus, ipsoque *Alexandrino*, legi, ἐλεημοσύνας καὶ πίσεις.

§. 7. Quod de literarum consonantium permutatione in Prolegomenis Tomi I. cap. 2. §. 7. monui, id ad hunc quoque *Alexandrini* Codicis Tomum ac libros eo comprehensos pertinet. Quippe & in his aliquando mutatum est in consonam proxime sequentem, indeque ἡμῶν scriptum *Psal.* 21 : 14. 22. 22 : 4. 39 : 8. 100 : 2. 115 : 10. &c. ἡγγασί *Job.* 21 : 10. Contrā in verbis ex præpositione ἐν aliaque voce compositis, ubi nos in μ vel γ &c. vertimus, MS. *Alex.* primitivum, plerumque servat, indeque habet, verbi gratia, *Psal.* 2 : 4. ἐγγελάσονται, *Psal.* 9 : 23. ἐνπνεύζειται, vers. 35. ἐγκαταλείπειται, *Psal.* 15 : 10. ἐγκαταλείψεις & *Psal.* 36 : 10. ἐγκαταλείπον. &c. Attamen ibidem vers. 9. prima manu scriptum est ἐγκαταλείπης, & *Job.* 28 : 19. συμβεσχηθήσεται, nec non *Ecclesiaste* 1 : 10. 16. & 2 : 9. ἐμπροσθεν, atque *Psal.* 36 : 33. Librarius raso, fecit

PROLEGOMENA.

Cap. II.

ἐγκαταλίπει. Aliis autem in locis plerisque nativum ὦ fuit retentum; imo & ἰνγύς, ἰνγίζι, ἰνγίζι, ἰνγίζι. sive exaratum in Canticis *Dent.* 32: 35. *Esaiæ* 26: 17. *Habacuci* 3: 2. *Esaiæ* 38: 12. Nos vero in Editione hodiernam scribendi rationem secuti sumus, uti præter loca antè dicta, *Psal.* 29: 1. 34: 3. 37: 8. 10. 38: 6. 48: 17. &c. videre est. De *Ecclesiaste* solum monendum, quod licet ibi quoque excudi fecerim ἰμπεροθι cap. 2: 9. ἰμπίπλωται 4: 8. συνληφθήσεται 7: 27. cum MS. habeat ἰμπεροθι, ἰμπίπλωται, συνληφθήσεται, ob certam tamen rationem subinde σύν πάντα, σύν πάντας, σύν πάντας, studio posuerim. Scilicet Interpres huius libri imitatus *Aquilam*, (de quo vide Prolegomena nostra Tomi I. cap. 2. §. 9.) pro Hebræo הָאֵלֶּיךָ sæpe posuit σύν, verbi gratia cap. 2: 17. σύν τῇ ζωῇ, cap. 3: 10. σύν τοῖς περισσασμοῖς, v. 11. σύν τοῖς αἰσῶσι, v. 17. σύν τοῖς δίκαιον καὶ σύν τῇ ἀρετῇ indeque הָאֵלֶּיךָ veritit σύν πάντας, σύν πάντας & σύν πάντα. quocirca nos quoque ita excudendum curavimus, etiam ubi Scriba *Alexandrinus* istius rei ignarus μ posuit, veluti cap. 1: 14. cap. 3: 11. cap. 4: 1. &c. Confer quæ de particula σύν ad Lib. I. Constitut. Apostol. cap. 8. annotavit diligentissimus *Cotelerius*, ubi & vitia aliqua inde nata pro more emendavit. Porro * & χ commutatis, *χ pro *χ scriptum reperitur, *Job.* 19: 16. & 38: 26. ἐχθρὸς pro ἐχθρὸς, ibidem eap. 30: 3. ἐχθρὸς 34: 26. utraq̃ue autem litera junctâ, ἐχθρὸς 36: 16. & ἐχθρὸς *Psal.* 39: 4. Imò & γ pro *positum in *Deuterio* *Sapient.* 18: 21. ac

ἐνδεγνύμενος in Hymno *Azarie* *Daniel.* 3: 44. Porro τ pro θ scriptum in ἐπιστολῶν in Canticis *Mosis* *Dent.* 32: 24. & ἐν τῇ ἀπὸ, *Ecclesiastici* 4: 25. Augmenta literarum consonantium quod attinet, præter ὦ φιλικιστικόν, etiam sequenti consona plerumque additum, eandem literam quibusdam quoque Accusativis præter morem adjectam in MS. *Alexandrino* reperias; v. g. ἀσέβῃ *Psal.* 9: 23. 10: 5. 36: 35. &c. μοιγενῇ *Psal.* 21: 20. 34: 17. ἀδινῇ in Canticis *Annae* 1. *Reg.* 2: 10. ἐλπίδαι *Eccles.* 13: 6. similiter cum augmento σ, τὰς ἰγγύας *Psal.* 14: 3. Cæterum primitivum ὦ retentum in media voce σβινάδιντος, loco σβινάδιντος, *Sapient.* 2: 3. μ autem in verbo λήψομαι, ἐλήμφθην & compositis, v. g. συνέλψομαι, συνέλμφθην, &c. itemque nominibus, ἀντιλήμψις &c. frequentissimè, veluti *Psal.* 3: 4. 6. 9: 16. 17. 17: 2. 21: 1. 20. 23: 5. 41: 10. 45: 8. 12. 48: 18. &c. Similiter ἀνταμιψίς pro ἀνταμιψίς legere est *Psal.* 118: 112. item ἀνακμιψίς pro ἀνακμιψίς *Job.* 10: 15. nisi hoc potius inter sphalmata sit referendum. Sæpius etiam consonas duplicavit Scriba *Alexandrinus*; veluti γ in ἀγγαρεῖς, *Psal.* 82: 7. λ in ἀνιδαν *Psal.* 27: 7. & ἡλαγξίν *Psal.* 104: 14. βαλλαντίψ *Job.* 14: 17. μ in ἀλμυρ *Job.* 30: 4. bis, & in συνεκμιμα, *Eccles.* 16: (32:) 5. (quantquam mox vers. 17. habeat, uti nos, συνεκμιμα) ὦ in ἀμπεράνιν, *Psal.* 38: 2. (quantquam prius ὦ ibi sit erasum) φθάνει *Ecclesiaste* 8: 14. bis, & φθάνει *Sapient.* 16: 28. χιμαρῆς pro χιμαρῆς *Psal.* 49: 9. σ in ἁλὶδα *Job.* 39: 13. (quantquam alterum σ lincola

Cap. II.

PROLEGOMENA.

neola transversa expunctum videatur,) & aliquoties in verbo *προσκόπις* indeque derivatis, ubicunque fere in *Ecclesiastico* occurrit; veluti *προσκόπις* Cap. 30 : 13. & Cap. 28 : 31 : 17. (sed Cap. 26. vel 32 : 20. scriptum, *προσκόπις*) item *προσκοπία* Cap. 28. (31 : 7. 30. & 39 : 24. Contrà ubi nos duplici utimur consona, in MS. *Alexandrino* simplex quandoque reperitur : veluti *συγνώσας Sapient.* 6 : 7. 13 : 8. *συγνώμην Ecclesiastici* 3 : 13. *Θεωλήμα Job.* 17 : 6. 30 : 9. & *Θεωλήμην* 31 : 30. *Ψαλίον Job.* 40 : 21. (quamvis hoc in margine annotaverim, quoniam hodie quoque aliqui ita scribere amant) *μεταληνομένη Sapient.* 16 : 25. *αίνας Job.* 19 : 25. *μεγαλοήματα Psalm.* 11 : 4. (ubi & Editio nostra ita forte habet) *πολυήμων Job.* 8 : 2. *απόριμμι* (i pro αι) *Psalm.* 30 : 23. *απορίμμι Job.* 27 : 22. & *απείρας* 30 : 32. *αρίζος* 31 : 9. *ἐπιεσχύν Eccles.* 50 : 1. *ἐρύσας Psalm.* 17 : 1. & 106 : 6. *ἐρύσθη & ἐρύσθημεν Psalm.* 123 : 7. *κροσωτοίς Psalm.* 44 : 14. *καταπλήσει Proverb.* 30 : 30. Cæterum γινήματα *fructus terra* sæpius cum simplici, aliquando cum duplici . exarata reperias. Denique in voce *λάφυξ γ* exclusum est *Psalm.* 5 : 10. *Job.* 6 : 30. & 12 : 11. Jam nil amplius singularis scripturæ in MS. *Alex.* memini, præterquam augmentum duplicatum in *παρεσυνεβλήθη Psalm.* 48 : 13. & 21. sicuti contrà *Psalm.* 102 : 13. habet *συνείλεσεν* pro *ἠκέλεσεν*. Ad ultimum haud abs re erit monere, quod vox *David* in MS. semper abbreviata occurrat, tribus scilicet literis *δαδ*, cum linea superne posita; unde nos *David* juxta Hebræum excudi curavimus, non *Δαδιδ*. de

quo vide *Clariss. D. Montfauconi* Præliminaria Editionis Commentariorum *Eusebii* Cap. 10. §. 6. De his igitur mendis ac anomalis sive obsoletis *Alexandrini* Codicis literis hoc potius loco Lectorem monere, quam illis sive in textu, sive in margine Editionis nostræ positis, scrupulum aut remoram toties quoties eidem injicere volui. Atque ne etiam corruptæ aliquantum lectiones, ideoque ad marginem relegatæ, nimiam legentibus præberent offensam, hinc si istæ in manifesto insuper Scribæ mendo cubarent, hoc sæpius non ibi exprimendum, sed Catalogo sphalmatum modo recensitorum inferendum censui. Verbi gratia, *Job.* 16 : 15. *ἐξέψα* auctoritate Hebræi textus & duorum MSS. Codicum in Bibliotheca *Bodlejana*, *Barocc.* 176. & 178. in textu excudi curavi; *ἐξέψαν* in margine, prout Editiones omnes minus recte habent, & *Alexandrinus* quoque Codex habuisset, nisi imperitus Scriba vitium augens, *ἐξέψαν* inde fecisset; quod inter sphalmata idcirco enumeravi. Similiter Cap. 18 : 9. pro *ἰλδοισαν*, quæ est genuina lectio, ideoque textui Editionis nostræ inserta, *ἰλδοιεν* è regione est positum; licet in MS. *Alexandrino* duplicato errore *ἰλδοιδον* sit scriptum : sicuti mox vers. 10. *τρίων* juxta Hebræum textum & Editionem Romanam atque *Hexapla*rem nostra quoque habet, margo autem plurale *τρίων* exhibet, ut in *Aldino* & *Complutensi* excusum est Exemplari, ac in *Alexandrino* etiam Codice legeretur, nisi forte in Autographo, ex quo is est descriptus, commutato θ & τ, *τρίων* scrip-

scriptum fuisset, ignara autem *Thecla* socia inde *επιστην* pinxisset, & pro
accipiens, utpote quæ literæ in
unciali scripturâ parum sunt diver-
sæ. Vide suprâ Catalogum men-
dorum.

§. 8. Cæterum in libro *Jobi* plu-
res quàm in ullo alio lectiones *Alexandri*
Codicis in marginem sunt
relegatæ; siquidem *Lucianæ* Ver-
sionis τῶν ὁ. emendationes, quibus
eundem interpolatum esse, Cap. 1.
§. 7. sequ. probavi, ex ipso textu
eliminandas, & antiqua primævæ
Interpretationis verba, licet ali-
quando minus commoda minusve
recta, nec sine ratione à *Luciano*
correcta, suo loco restituenda pu-
tavi, ut dictam τῶν ὁ. Versionem,
quoad ejus fieri potest, illibatam
Lectori exhiberem. Atqui cum
ejus tenor non solum ex primævo-
rum Patrum, sed & ex *Hieronymi*
Latina Versione *Origeniana* Editio-
nis *Jobi*; suffragantibusque Græcis
tam editis quam MSS. Codicibus,
à *Luciani* interpolatione liberis, col-
ligi possit; hinc ubi ab omnibus
istis *Alexandrinum* exemplar discre-
pat, ejusdem voces in marginem
amandavi: exceptis minutiis, ver-
bi gratia, ubi conjunctiva particu-
la καὶ, verbo præfixa, mutata est
in τε vel δὲ eidem suffixam, vel ubi
ἰδοσκν pro ἰδαν est positum &c. Con-
trâ ubi Codex *Alexandrinus* sive Pa-
trum *Luciano* antiquiorum allega-
tionibus, sive *Origeniani* Exemplaris
versioni aliisque Græcis MSS. libris
est consonus, posthabita *Romana*
cæterisque Editionibus, illius tex-
tum servavi, ac quæ in his sive
corrupta, sive addita erant, abjeci.

Sic Cap. 34: 26. ubi *Romana* ac reli-
quæ Editiones habent, ἰναντίον αὐτῆς,
Alex. autem Codex, ἰναντίον τῶν ἐχ-
θρῶν, auctoritate exemplaris *Orige-
niani*, in cujus Latina Versione legi-
tur, coram inimicis, *Alexandrinam*
lectionem in ipso Editionis nostræ
textu expressi: & cap. 41: 10. ubi
Romanum atque *Aldinum* exemplar
ὡς præfigunt tam ante λαμπάδες
quàm ante ἰχάεσι, illud cum Scri-
ba *Alexandr.* utrobique omisi; quia
ab *Hexaplatari* æquè ac *Hebræo* Codi-
ce abest, & neutrum in Scholio
Origenis, MS. *Catena* *Laud.* K. 96.
inserto reperitur. Verum aliquan-
do non solum à *Romana*, sed *Hexa-
plari* quoque Editione discessi, &
Alexandri aliorumque Codicum
literam secutus sum, ubi scilicet
hanc genuinam esse, diserto Scrip-
toris cujusdam testimonio consta-
ret, vel altera lectio eò saltem dū-
bia redderetur. Hinc cap. 33: 26.
προσώπῳ ἰλαρῷ, quod *Hieronymus* ver-
tit, facie hilari, haud in Editione
nostra exprimendum, & *Alexandri-
nam* vocem καθαρῷ in marginem
relegandam censui, sed hanc in ip-
so textu retinui: quippe *Olympiodo-
rus* in hunc locum haud obscure
innuit, istud καθαρῷ, quod in MSS.
quibusdam Codicibus ac Editione
Complutensi extat, τῶν ὁ. esse; ἰλαρῷ
autem cæteris tribuit Interpretibus.
Atque horum voces identidem il-
lorum verbis adjunxit, aut eorum
loco substituit *Origenes*, ubi hæc ei
minus placerent; ex cujus exem-
plari in alia deinde interpolationes
istæ dimanarunt. Aliquando etiam
sola conjectura, licet satis certa,
fecit, ut *Alexandrinam* lectionem
omnibus Editionibus, ipsique *He-
xaplatari*

καπλari (quæ licet omnium optima sit, non tamen omni vitio caret) præferrem ac retinerem; veluti cap. 20: 15. ubi ἐξ οἰκίας in cunctis legitur, atque *Origenianam* ita habuisse indicio est Latina *Hieronimi* versio; *de domo*. Sed ἐκ κοιτίας, ut in Codice *Alexand.* scriptum extat, juxta Hebræum וּבְבֵיתוֹ, omnino genuinum videtur interpretamentum, congruum etiam cæteris Interpretibus, qui ἐκ γαστρός verterunt, teste *Olympiodoro* in hunc locum. Facile autem ἐκ κοιτίας in ἐξ οἰκίας transire, aut studio mutari à Librario potuit; cui scilicet magis decorum videbatur, si Angelus diceretur divitias *ē domo*, quàm *ē ventre* extrahere vel surripere.

§. 9. Quemadmodum autem operam dedi, ut vitia Codicis *Alexandrin*i debitè emendarem; ita quoque sollicitè cavi, ne quod vitium textui ipsemet inferrem, sive accentibus, quibus MS. liber caret, perperam apposis, sive prava commatum distinctione: id quod in editis Exemplaribus subinde factum deprehendi, quæ idcirco vel inter se, vel cum Hebræo textu collata correxi. Sic *Prov.* 12: 7. & 15: 22. non παραμένουσιν & μένει, sed παραμενῶσιν & μενεῖ excudi feci, juxta Hebræa verba יִשְׁמְרוּ & יִשְׁמְרָה, quæ futuri sunt temporis: & *Cantic.* 5: 11. non Adjectivum ἱλαταὶ *duffiles*, quod in *Romana* & *Complutensi* Editionibus legitur, sed Substantivum ἱλαταὶ juxta exemplar *Aldinum* expressi, id est, *palmae* sive *elatae palmarum*, uti *Vulgatus* Interpres reddidit: quippe præcedens vox βό-

Tom. IV.

τρυχοὶ est generis masculini, ac proinde ἱλατοὶ sequeretur, sicuti mox μέλανες, si foret Adjectivum: ut de significatione Hebræi מְלִיחִים nil dicam. Nolui verò *Jobi* 2: 7. observare crisin *Polychronii* in *Catena Patrum* pag. 77. Edit. *Junii*, ἱλαί πονήρα, non πονήρα, legendum monentis; quoniam Hebræum שָׁרָה non grave vel molestum propriè, sed generaliter malum significat. Cæterum haud rectè divisi per comma textus exemplum unicum è dicto *Jobi* libro cap. 31: 14. modò afferam, ubi in *Romana* indeque expressis Editionibus ita legitur: τί γὰρ ποιήσω, εἰάν ἔτασιν μὲ ποιῆται Κύριος; εἰάν δὲ ἐπισκοπὴν τίνα, ἀποκρίσιν ποιήσομαι; cum postremum colon auctoritate Hebræi textus ita sit distinguendum: εἰάν δὲ ἐπισκοπὴν, (subintellecto præcedenti ποιῆται) τίνα ἀποκρίσιν ποιήσομαι; quod si *et* visitationem, quod responsum dabo? uti prisca *Hieronimi* versio rectè habet in Codice MS. *Bodleiano* NE. F. 6. 7. de quo sequenti Capite dicam. Sed ad alia est properandum.

§. 10. Canonicos libros Hebraico metro ligatos, nec non Apocryphan *Salomonis* Sapientiam atque *Ecclesiasticum*, in Codice *Alexandrino* στιχῶδες scriptos esse, Cap. 1. §. 2. dixi. Atque eandem per stichos divisionem in hac Editione plerumque observavi; nisi ubi textum aliter distinguere manifesta suasit ratio, cui in *Psalms* aliorum Exemplarium auctoritas sæpissime accessit: quorum ope istos etiam, qui in MS. libro nostro desunt, *Psalms* stichis distinctos edere licuit. Om-

h

nia

nia autem & singula loca, in quibus stichos *Alexandrini* Codicis mutavi, recensere, ac rationes facti exponere, nimis radiosum, nec operæ pretium foret. Uno igitur atque altero exemplo contentus erit benevolus Lector. Nempe *Psalmo* 82: 12. in MS. *Alexand.* καὶ Ζηὲ novum incipit stichum, atque jungitur cum καὶ Ζεβεὶ καὶ Σαλμανά. at vero nos juxta alia Exemplaria καὶ Ζηὲ ad præcedentem stichum atque τὸν Ὄρθον retulimus, cum historia libri *Judicum* id omnino requiratur. Deinde *Proverb.* 31: 22. prior stichus in MS. *Alex.* ita se habet: Διασὰς χλαίνας ἐποίησεν τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς. at nos διασὰς in διασὰ mutantes, hanc vocem cum præcedenti sticho versûs 21. ac verbo ἐνδιδύσκονται junximus, auctoritate Hebræi textûs, in quo viginti duo postremi versus *Proverbiorum* à totidem Alphabeti Hebraïci elementis incipiunt, adeoque ⲙⲓⲣⲓ ratione ordinis versum non inchoare, sed claudere debet. Codex quoque 2263. in Bibliotheca Regis Gallie, teste *Cotelerio* in Notis ad Lib. I. Constitutionum Apostol. cap. 8. δισσα jungit cum ἐνδιδυμένοι εἰς (licet mox subjungat, δισσαὶ χλαίνας κ. τ. λ.) & apud *Cassianum* Collat. 14. cap. 8. legitur: Omnes enim qui apud eam sunt, vestiti sunt dupliciter. Sunt etiam loca aliqua, ubi Scriba *Alexandrinus* de distinctione stichorum dubius fuisse videtur, in quibus proinde vel aliorum Codicum auctoritate, vel proprio judicio stichos feci. Unius tamen divisionis me jam fere poenitet; nempe *Psal.* 94: 10. ubi τισ- σαράκοντα ἐπὶ προσώχθισα initium no-

vi stichi feci, cum dubium sit, utrum cum præcedenti commate ἰδὼν τὰ ἔργα μου, an cum sequenti προσώχθισα construi debeat. Apostolus sane *Hebr.* 3: 9. 10. priorem, ac vers. 17. posteriorem constructionem confirmat.

§. 11. Postquam de methodo, quam in edendo *Alexandrini* Codicis textu, ipsiusque literis & vocibus, nec non stichis emendandis observavi, deque cautelis, quas debite adhibui, satis actum est; jam de ejusdem supplementis, iisque affixis alterisq. vel crucium signis, nec non de obelis, sive additis sive studio omissis in hoc Tomo, quædam dicenda sunt: brevius sane, quia prolixius ista jam in Prolegomenis Tomi I. cap. 2. §. 9. exposui. Omnia nimirum verba vel commata, quæ Versioni τῶν ὁ. è *Theodotionis* aliorumve Interpretationibus ab *Adamantio* addita esse constat, hujus exemplo ejusmodi stellulis ✕ ✕ appositis lucidiora, adeoque à reliquo textu distincta feci; & siquidem illa in ipsis *Alexandrinis* membranis exarata essent, uti rarius sane in libro *Psal-morum Davidis* ac *Proverbiorum Salomonis*, sapissime autem in libro *Jobi* factum est, (quem omnibus fere *Origenianis* supplementis auctum esse, jam cap. 1. §. 7. monui) tunc talem notam finalem insuper adjeci, cujus beneficio sciri queat, quousque ista procedant: ab hac autem abstinui, ubi quæ *Adamantius* addidit, ab *Alexandrino* exemplari absunt, ac proinde minori characterè Editioni nostræ sunt inserta; quoniam dictorum addita-

men-

mentorū idem qui minorum literarum terminus esse intelligitur. Cæterum ubi nec *Origeniana* Editionis exemplo, neque Scriptoris cuiusdam testimonio certior fieri potui, hæc vel illa ab *Adamantio* cum asteriscis versionī τῶν ο. adjecta fuisse, sed probabilibus solum id deprehendi argumentis; ibi X X signa adhibui, ex quibus, appositis quatuor punctis, asterisci facili fieri possent, quandocumque inventum fuerit exemplar signis istis ornatum. Quemadmodum autem *Origenes* ea, quæ sive primi Interpretes, sive Librarii Græco Scripturæ textui explicationis gratia forte addiderunt, ac univēse omnia quæ ipse in Hebræo haud reperit, verba obelo nudo ~ vel punctato ~ confixit; ita in hac quoque Editione eandem notam cum tali signo finali (quod alia exemplaria duobus punctis: exprimunt) istiusmodi additamentis apposui, ubicunque eam in editis & MSS. libris reperi, nisi manifesta ratio aliud suaserit. Quippe in *Hieronymi* Latina *Psalmorum* Editione, præsertim quibusdam ejus exemplaribus, (quorum plura Cap. sequenti enumerabo) obelos sæpe sæpius quàm fieri debebat, appictos deprehendi. Ac primum quidem haud recte adhibiti sunt, ubi significatio Hebrææ vocis adjectam in Græco includit; v.g. *Psal.* 5. versu ultimo, ~ bonæ: voluntatis, ἐὺ δονίας nam Hebræum דָּוָן non voluntatem simpliciter, sed bonam voluntatem sive beneplacitum significat: ut & ubi additio significationis in Hebræo haud expressæ à Græca vo-

ce vix separari poterat; v.g. *Psal.* 44: 2. *Scribe velociter* ~ scribens, γραμματίς δὲ ὑγρόν & *Psal.* 68: 21. *qui ~ simul: contristaretur*, συμπνεύον atque sic etiā alibi. Aliquoties etiā obelum deprehendi Librariorum forte culpa appositum iis vocibus, quæ in Hebræo extant; veluti *Psal.* 43: 26. ~ in: terra; *Psal.* 44: 9. ~ ex: quibus; *Psal.* 54: 13. *sustinuissem* ~ utique: (particulam enim ἂν LXX. posuerunt pro Hebræo *Vau*, quod verbo præfixum est, uti videre licet etiā *Psal.* 50: 18.) *Psal.* 65: 17. ~ ad: ipsum, πρὸς αὐτόν &c. ubi cum omnino omittendum quilibet videt. Aliquando autem ipse *Origenes* vel *Hieronymus*, rem haud satis perpendentes, verbum veru transfixerunt, quod non solum LXX. in Hebræo legisse constat, sed & ipsi, licet aliquantum diversè, legerunt, aut iisdem plane literis lectum, in diverso tamen acceperunt sensu. Prius obvium est, verbi gratia, *Psal.* 4: 3. ubi cum ὁ ο. לב לב pro לבלב legerint, ut quid obelo haud notandum erat. Posterius observavi *Psal.* 17: 49. quem locum præ aliis pro exemplo assero, quia disertam ejus mentionem fecit *Hieronymus*, ac improvidam, ut alibi sæpe, in LXX. Interpretes Criticam exercuit in Epistola ad Suniam & Fretellam: Et quia semel veritati studemus, inquit, si quid vel transferentis festinatione, vel scribentium vitio depravatum est, simpliciter confiteri & emendare debemus. In Hebræo nihil aliud habetur nisi hoc: Liberato meus ab inimicis meis; Septuaginta autem, iracundis, addiderunt. Unde

hæc vox in sæpe dicto *Hieronymi* Psalterio obelo est notata. Verum haud advertit doctissimus Pater, quod citato *Psalmi* versu post וְיִשְׁמְרֵם sequatur הָא, quod non modo significat *etiam*, *verumtamen*, in principio præsertim commatis, sed & tanquam Nomen Substantivum iram denotat. Noster itaque Interpres dictas duas voces reddidit ἡ-δὲ μὴ ἐγγύλιος· sicuti ἀντὶς θυμῶος vertitur הָא-וְיִשְׁמְרֵם Proverb. 29: 22. & הָא בְּעַל, ibidem cap. 22: 24. atque hoc loco וְיִשְׁמְרֵם φίλος ἐγγύλιος. Simile παρορμημα adverti *Psal.* 26: 12. 103: 15. & 121: 6. ideoque obelos in Psalterio *Hieronymi* ibi debite neglecti. Semel tamen in simili casu hoc signum retinendum videbatur; nempe *Psal.* 89: 3. ubi Interpres postremam versûs 2. vocem הָא Deus, male הָא ne legens eamque cum versu 3. coniungens, hanc minùs rectam nobis dedit versionem: μὴ ἀποστρέψῃς ἀνδραπον εἰς ταπεινώσειν· unde auctoritate *Hexaplaris* Editionis ὁ θεὸς ibi inserui, & negativam μὴ obelo circumscripsi. Denique dictum modò signum in nostra Editione haud poterat aponi istis in locis, ubi vocibus eo notatis carebat *Alexandrinus* Codex, vel *Romana* Editio, ex qua lacunam illius supplevimus: neque consultum visum fuit istis, quæ *Origenes* in suis exemplaribus reperit, additamentis nostrum interpolare. Hic tamen quoque semel à proposita nobis regula discedendum, ac vox veru transfixa minori caractere textui inserenda fuit ob constructionem, nempe *Psal.* 43. in titulo ᾧ εἰς ὁμήσειν. Verum & verba cum

asteriscis ab *Hieronymo* inserta aliquando omittenda videbantur; verbi gratia, ubi Græca vox præcedens, vel sequens, additam Hebræam includit; veluti *Psal.* 41: 8. abyssus ✕ ad: abyssum invocat; siquidem Hebræam præpositionem הָא in Interpres verbo καλῶν iungens, ἐπικαλεῖται vertit. Semel necessitate exclusa fuit vox bene alioqui cum ✕ inserta, nempe *Psal.* 146: 1. ✕ decoraque; quoniam Græcam ei respondentem in nullo exemplari reperire porui, nec ex propria conjectura aliquam substituere volui. Quod de *Psalterio* hætenus dixi, de *Jobi* quoque versione, quam *Hieronymus* ex *Origeniana* Græca Latinam magno Ecclesiæ primævæ commodo fecit, intelligi velim; quippe isthic etiam obelos & asteriscos cum verbis additis omittere, vel hæc signa male à Librariis inter se commixta, aut haud suis locis posita emendare ac rectius collocare necessarium fuit, ut pluribus exemplis ostenderem, nisi ad finem huius Capituli properarem. Quocirca etiam tribus solum verbis addo, me talibus uncis ( ) circumscripsisse istas sacri textûs interpolationes, quas ab *Origenis* Editione *Hexaplaris* abfuisse, ex sæpe laudatis Latinis Versionibus *Psal-morum* & *Jobi* constat, vel quas ipso *Adamantio* recentiores esse, quantum ad *Salomonis* libros, ex aliis colligitur indiciis. Atque harum interpolationum aliquæ in ipso Codice *Alexandrino* non prima, sed aliquantum recentiori manu atque atramento sunt exaratæ, sive ad marginem stichis annexæ; veluti

Cap. II.

PROLEGOMENA.

μὲν *Psalm.* 38: 10. ὅτι 48: 10. καὶ ἀλλο-
θι 102: 8. ἐφ' ὅδε 118: 48. &c.
aliæ vero primavæ, inque ipso tex-
tu positæ, rasura pene sunt subla-
tæ; veluti ὡς φάσμα, *Jobi* 33: 15.
Kugis, 36: 33. &c.

§. 12. Jam nihil de methodo in
hoc Tomo observata dicendum re-
stat, nisi ut de divisione sacri tex-
tus in Capita & versus quædam
moneam. Ac in *Psalmorum* quidem
distinctione ac numero non Maso-
rethici Codicis, sed LXX. Interpre-
tum ab illo hac in parte diverso-
rum rationem habui, ne eandem,
quâ doctissimus *Waltonus* Londi-
nensis τῶν ὁ. Editionis Curatores
merito perstrinxit, censuram incur-
rerem. Vide Prolegomena Tomi I.
Cap. 3. §. 3. & Epistolam nostram
ad Clariss. *D. Millium* pag. 2. & seq.
Quoad reliquos autem libros Ca-
nonicos distinctionem Capitum in
Hebræo textu, prout in modo lau-
dati *Waltoni* Biblii Polyglottis est
expressus, semper fere observavi,
etiam ubi incongrua mihi visa est;
verbi gratia *Ecclesiastæ* Cap. 10. cu-
jus primus versus vel stichus cum
postremo Capitis 9. prorsus cohæ-
ret, huncque similitudine illustrat;
adeo ut haud scjungi debuerint.
Attamen *Jobi* Caput 36. versu pri-
mo Capitis 37. auxi, hocque à ver-
su 2. inchoavi, quoniam *Eliu* ibi
quasi de novo sermonem exordit-
ur: ἀπὸ τοῦ ἀρχὴν κ. τ. λ. quæ id-
circo in Cod. *Alex.* minio sunt exa-
rata; versu 1. autem tanquam Epi-
phonemate Caput 36. concludere
videretur. Similiter in Apocrypha
Salomonis Sapientia & *Ecclesiastico* ab
ea, quæ in *Anglicanis* Bibliis Poly-

glottis juxta *Romanam* τῶν ὁ. Editio-
nem facta est, Capitum distinctio-
ne haud recessi; licet & ibi ali-
quando aliter fieri, ac, verbi gra-
tia; prioris libri Caput 8. à versu 2.
inchoari, atque versu 1. Caput 7.
finiri, posterioris autem, nempe
Ecclesiastici, Caput 43. à versu 15.
Cap. 42. incipere debuisset, alia ut
taceam. Attamen in *Ecclesiastico*
necessitas uno atque altero loco
me coëgit, alia Capitulorum initia
facere; veluti Capitis 39. cujus pri-
or in nostra Editione stichus Caput
38. in *Romana* male prorsus claudit;
& Capitis 42. cujus primordium in
hac perperam capitur à duobus po-
stremis versibus nostri Capitis 41.
ἀπὸ δευτέρου, κ' τ. λ. neque recte
noster versus 1. Capitis 20. facit fi-
nem Capitis 19. *Romanæ* Editionis;
unde *Anglicanæ* potius Versionis di-
stinctionem in his secutus sum.
Cæterum quod transpositionem
capitum in *Proverbiis Salomonis* &
Ecclesiastico attinet, (de qua in Pro-
legom. Tom. I. Cap. 3. §. 2. egi)
illam non quidem prorsus è medio
tollendam censui, ne ordo scriptu-
ræ in Codice *Alexandrino* turbare-
tur; ne vero & Lector perturbare-
tur, in margine translocati textus
numera capitum versuumque
juxta Hebræum aliaque accuratiora
Græca exemplaria apposui, ac isto,
quo Caput extare debebat, loco in-
dicavi, ubinam id reperiat. Con-
sule capp. 24. 30. & 31. *Proverbio-
rum*; nec non cap. 30. ac sequentia
Ecclesiastici. Eadem methodo me-
delam quoque attuli transpositio-
ni minorum partium sive pauco-
rum versuum, uti *Proverb.* 15: post
versum 27. & 20: post versum 9.
h 3 vide-

videre est. Quippe in his etiam Hebræorum divisionem, quoad ejus fieri potuit, observavi, ac singulos versus ab iisdem, quibus in Masorethico Codice inchoantur, vocibus incepti; nisi ubi aliam distinctionem omnino exegit Interpretis nostri sensus ac intentio, & ubi ipsa Græci textus constructio ita arctè cohæret, ut juxta Hebræorum divisionem divelli nullo modo patiatur. Id quod perspicere licet *Psalms*. 16: 4. 41: 7. 45: 13. 15. 49: 3. 67: 20. 71: 4. 75: 13. 89: 12. 94: 8. 100: 2. 4. 124: 2. ac, ut Orationes *Psalterio* subnexas præteream, *Jobi* 15: 24. 32. 18: 11. 12. 19: 26. 23: 11. 24: 19. 28: 25. 34: 18. 36: 19. 20. 37: 22. juxta nostram Editionem, aliisque in locis. Et sane in quibusdam distinctio LXX. Interpretum alteri apertissime videtur præferenda non modo Christianis ob auctoritatem Apostolicam, sed & quibusvis ob manifestam rationem. Prioris exemplum est *Psalms*. 94: 8. si conferatur cum citatione Apostoli *Hebr.* 3: 15.; posterioris, *Psalms*. 41: 7. ubi Masorethæ literas indeque & voces Hebræas haud rectè distinxerunt atque punctis insigniverunt hunc in modum: *ישועות פניו אלתי* à voce *אלתי* novum incipientes versum: LXX. verò tria ista verba bene junxerunt, ac legerunt;

ישועות פניו אלתי, prout in fine tam hujus quàm sequentis Psalmi ipsi posuerunt Masorethæ. Semel tantum, quantum memini, sticho *Alexandrino* distinctionem versûs accommodavi, nempe *Psalms*. 133: 2.; quamvis ibi quoque eandem connexio verborum suadeat. Atqui dum ita strictè Hebræorum versuum distinctionem observavi, hinc factum ut par etiam numerus eorundem in singulis Librorum Capitibus ac *Psalms* (exceptis nono & decimo, qui à LXX. Interpretibus vel antiquissimis Librariis in unum conflati sunt) inde exsurxerit. Neve in hoc Græco exemplari nostro diversus ab Hebræo fieret versuum numerus, quo illi, qui ambo inter se conferre voluerint, identidem turbarentur, ipsam Psalmorum inscriptionem sæpe *Waltoni* exemplo primum feci versum contra Scribæ *Alexandrini* mentem; utpote qui uniuscujusque *Psalms* numerum in margine primis ejus verbis, non titulo, apponens, non ab hoc, sed ab illis cum incipere statuit. Cæterum cum in Apocrypha *Salomonis Sapientia* & *Ecclesiastico Romana* LXX. Interpretum Editio nullam habeat versuum distinctionem, uti nec *Aldina* atque *Complutensis*; eam quæ est in Bibliis *Anglicanis*, præ aliis mihi probatam, semper fere observavi.

CAP. III.

*Recensio atque usus Editorum ac MSS. Codicum**Psalterii, Jobi, &c. nec non aliorum Monumentorum, quorum ope Textus*

ALEXANDRINUS

est emendatus atque suppletus.

DE *Complutensi*, *Aldina*, *Romana* denique LXX. Interpretum Editionibus, aliisque quæ ex triplici hoc fonte dimanarunt, satis dictum est in genere Cap. 3. Prolegomenorum Tomi primi. Jam quinam singularum præcipuè usus hoc in Tomo fuerit, exponere mearum est partium. Exemplar *Complutense* maximo mihi adminiculo fuit in suppleendis lacunis *Ecclesiastici*, quibus *Alexandrinus* perinde ac *Vaticanus* MS. Codex, indeque *Romana* pariter ac *Aldina* Editio scatent; cum contrà *Complutensis* longè perfectiorem exhibeat dicti libri textum, huncque non nupere fictum aut interpolatum, sed jam olim à Patribus, horumque antiquissimo *Clemente Alexandrino*, ita lectum, ut ex variis locis patet. Sic Cap. 1. versùs 21. priorem stichum, *φίλος Κυρίῳ ἀποδίδται ἀμαρτήματα*, cum *Complut.* Editione habet *Clemens Alexand.* Lib. I. Pædagogi cap. 8. & posteriori quoque subjungit, licet paulo diversum, de quo postea

§. 9. Et cap. 9: 9. ubi *Complut.* addit: καὶ μὴ κατακληθῆς ἐπ' ἀγκάλων μετ' αὐτῆς, *Clemens* Lib. II. Pædag. cap. 7. p. 171. similiter citat: καὶ μὴ συμμετακληθῆς ἐπ' ἀγκῶνα μετ' αὐτῆς unde & nos ita excudi fecimus. Porro augmentum cap. 23: 4. §. καὶ γιγαντῶδη ψυχὴν ἀπόσπασεν διαπαντός κ. τ. λ. confirmat *Clemens* Lib. II. Pædag. cap. 10. pag. 193. licet textum aliter distinxerit. De aliis Patribus veterique Interpretatione Latina, quibus *Complutensia* supplementa subinde confirmantur, brevitatis studio jam nil dicam; sed potiùs rationem reddam, quare in libro *Jobi*, ubi *Complutensis* Editio sæpe Hebræo textui magis congruam, ac quandoque meliorem Interpretationem exhibet, hanc haud æquè sim secutus, nec talibus minori charactere exculis, *Alexandrina* verba in exteriori libri nostri orami pro more extruserim. Nempe monendus est Lector benevolus, quod iste *Complutensium* socius, cui cura Editionis *Jobi* fuit commissa, haud rectè sparta sua fuerit defunctus; dum

dum non puram τῶν ὁ. Versionem exprimiendam dedit, sed ubi hæc ei minus placuit, *Aquila*, vel *Sym-machi* interpretationem ejus loco substituit; prouti liquido patebit ei, qui discrepantias Editionis istius contulerit cum fragmentis dictorum Interpretum, quæ in Scholiis *Romanis* ac *Nobilii* Annotationibus, nec non in *Nicetæ* Catena Patrum sæpius recensentur.

§. 2. In dicto igitur *Jobi* libro *Aldinum* ac *Romanum* præcipuè exemplar secutus sum, atque ex his aliisque MSS. Codicibus, (de quibus paulo post dicam) tam inter se, quam cum Latina *Hexaplaris* Editionis Versione consentientibus, genuina primævæ versionis verba in locum *Lucianæorum* debitè substitui; uti jam §. 8. Capituli 2. monui. E *Romana* etiam Editione magnum Codicis *Alexandrini* in *Psalterio* defectum, de quo cap. 1. §. 6. dixi, supplere placuit; quòd hæc istâ parte aliis accuratior ac præstantior mihi sit visâ: ubi tamen in ea mendum Typothetæ, sive vitium Scribæ, vel pravam textûs divisionem deprehendi, atque eandem ab ipso MS. Codice *Vaticano* discrepare comperi, vel hunc pariter atque illam ab accuratioribus Exemplaribus defletere observavi, ex his eandem pari, qua *Alexandrinum* Codicem, methodo correctiorem reddidi atque integriorem. Sic *Psal.* 68: 24. σύγκαψον pro σύγκαψον excudi feci: & *Psal.* 71: 5. γενιᾶς mutavi in γενιᾶς, juxta Hebræum גִּנִּי, consentiente *Hexaplaris* Editionis versione; quamvis hæc habeat, in generationem, præfixa præ-

positione, quòd absque hac difficilior sit verborum constructio. Periodos quoque & commata subinde aliter distinxî; veluti *Psal.* 55. versu 4. quem ab ὑμῖας incepti, cum in *Romana* Editione vox ista præcedenti ὕψος adhæreat. Contrâ nomine Θεὸς *Psal.* 67: versum 11. clausi, cum illud in *Romano* exemplari minùs rectè sequenti Κύριος junctum, novum inchoet versum. Similiter *Psal.* 68: 14. verbis, ἐν ἀληθείᾳ τῆς σωτηρίας σου, periodi finem feci; *Romani* verò hæc cum sequentibus, σῶσόν με, construxerunt. Confer *Psal.* 70: 18. A dictâ quoque Editione discessi, ubi ea ab ipso MS. *Vaticano* defleat; veluti *Psal.* 67: 9. ubi in illa malè excusum est, τὸ Σινᾶ, in hoc autem, teste *Nobilio* in Notis ad hunc locum, juxta Hebræum rectè legitur, τὸ το Σινᾶ, prouti nostra idcirco Editio habet. Sin autem duplex Codicis *Vaticani* scriptura mihi occurrit, meliorem elegi. Sic *Psal.* 76: 4. in Codice *Vaticano* prius scriptum est: ἐκὶ συνέτριψεν τὰ κράτη τῶν τόξων· sed post ὅπλον καὶ ἐμφύλιον καὶ πόλεμον, sequitur altera interpretatio: ἐκὶ συνέκλασε τὰ κέρατα· id quod annotandum communicavit cum *Possentino* Cardinalis *Carafa*, præcipuus *Romana* Editionis Curator, ut ex illius Apparatu sacro, Tom. I. in voce *David*, didici. Hic igitur unâ cum *Romanis* Editoribus priorem elegi lectionem; hanc enim præter plura alia exemplaria *Psalterii*, *Hexaplaris* Latina Versio confirmat, utpote quæ *potentias arcuum* habet.

§. 3. Præter tres dictas integræ τῶν ὁ. Versionis Editiones, aliquas insu-

insuper *Psalorum & Ecclesiastici* seorsim excusas consului. Atqui illorum quidem antiquissima est, quæ *Venetis* prodiit 1486 in 4to, quam perinde ut aliam ejusdem formæ ibidem anno 1521. typis expressam, è splendidissima Bibliotheca sua usui meo pro benevolo in me immeritum affectu comodavit Reverendus admodum in CHRISTO Pater, Dominus JOANNES, Episcopus *Eliensis*. His accessit *Psalterium*, in quatuor linguis, *Hebræa, Græca, Chaldaea, Latina impressum Colonia* 1518. (uti titulus habet) in folio, uti vocant, & quidem curâ *Joannis Potken*, Præpositi Ecclesiæ S. *Georgii Coloniensis*, cujus Epistola in fine extat: in quo *Psalmi* iisdem plerumque, quibus in MS. *Alexandrino*, divisi sunt stichis, aliquando autem paulo accuratioribus; adeo ut ex hoc atque duobus MSS. Codicibus jamjam nominandis *Alexandrinum* identidem corrigere, & ubi hic mancus est, ex illis stichorum divisionem petere licuerit. Atque hujus libri diuturnum usum eximie erga me humanitati doctissimi Viri Dn. *Joannis Posslethwayte*, Scholæ pertinentis ad Ecclesiam S. *Pauli* Rectoris meritisimi; uti aliud *Psalterium* è MS. S. *Victoris* Codice emendatum, ac in minori forma 12ma *Parisiis* anno 1559. excusum, prompto meam Editionem juvandi studio amicissimi *Humphredi Wanleji* debeo. Denique missis aliis Editionibus, quas omnes ne quidem videre, multò minùs evolvere licuit, consuli subinde *Corderii* Catenam Patrum in *Psalms*, *Antverpiæ* anno 1643. tribus Tomis in folio impressam; quæ

Tom. IV.

sacrum textum ante omnia exhibet. *Ecclesiastici* duæ Editiones magnò mihi fuere adminiculo, nempe *Jani Drusii*, & *Davidis Hoeschelii*. Harum illa ad exemplar *Romanum*, cum Latina Interpretatione excusa est *Frankeræ* in quarto, additis Notis, in quibus variantes Lectiones aliarum Editionum affert, ut & MS. cujusdam Codicis *Heidelbergensis*; quem cum *Alexandrino* sæpe sæpius convenire observavi. Altera verò *Augustæ Vindelicorum* a. 1604. in 8vo prodiit, hunc habens titulum: *Sapientia Sirachi, sive Ecclesiasticus, collatis lectionibus variantibus membranarum Augustanarum vetatissimarum, & XIV. præterea exemplarium, addita versione vulgata ex editione Romana, cum notis Davidis Hoeschelii &c.* Quænam XIV. ista exemplaria fuerint, ex aversa tituli pagina discere est; inter quæ, cum *J. Sirachus à Joach. Camerario editus Basileæ* anno 1551. & *Lipsiæ* cum interpretatione anno 1568. memoretur, harum Editionum neutram oculis me usurpasse, fateor; neque multum in eas inquirere necessarium duxi, quia variæ utriusque lectiones ab *Hoeschelio* partim à *Drusio* diligenter sunt annotatæ.

§. 4. Græci Codices Manuscripti, quos vel verbatim cum editis contuli; vel in locis saltem difficilioribus consului, jam veniunt recensendi, Latinis *Hexaplaris* Editionis Versionibus ultimo loco reservatis; licet hæc ob asteriscorum & obelorum signa primum increantur locum. *Psalms* quod attinet, cum plura horum MSS. exemplaria in *Angliæ* Bibliothecis reperiantur,

tur, quàm à me evolvi potuerint, solis *Bodlejanis* contentus fui; neque horum omnibus sum usus, sed iis tantum, qui vel nudum *Psalterii* textum, vel hunc coagmentatis in *Catenam*, quam appellant, diversorum Patrum expositionibus illustratum continent, missis singulorum Patrum commentariis unà cum textu manu exaratis, quos adire temporis ratio mihi non permisit. Primus *Psalterium* Codex MS. est inter *Baroccianos* num. 15. membranaceus in 12mo, qui præfixas habet *Basilii M. Theodoretii* ac *Cosmæ Indicopleustæ* Præfationes in *Psalms*, nec non *Cyclos Paschales* cum tabulis co spectantibus: quorum primus cum incipiat ab anno mundi 6613. i. e. Christi 1105, ultimus verò desinat A. M. 6648. Christi 1140, cum initio huius intervalli, ac proinde Seculi duodecimi, scriptum esse haud dubito; siquidem jam tunc, perinde ut nostra ætate, moris erat, futuro tempori in computo ejusmodi Ecclesiastico prospicere. Inter eodem Codd. *Baroccianos* tres sunt *Catenæ* Patrum in *Psalms* in folio; quarum una num. 223. eorum commentarios abbreviatos exhibet, duæ aliæ, num. 154. & 235. (quarum illa huius longè vetustioris ac Seculo XI. vel XII. itidem scriptæ ἀπογραφὴν esse videtur) expositiones Patrum prolixiores totidem verbis recitant; sed hæ, quod dolendum, in *Psalmo* L. desinunt, cum prior usque ad finem pertingat, ac Cantica insuper Scripturæ subnexa habeat: priores duæ sunt chartaceæ; posterior 235. membranacea. Sequitur inter Codices

Cromwellianos num. 110. *Psalterium* cum methaphrasi interlineari, ob perpetuas fere abbreviationes lectu difficillima, scriptum in papiro quartæ formæ minoris, trecentis abhinc annis circiter, uti conjicio; inter *Laudinos* verò C. 41. insignitus liber *Psalmodum*, An. Christi 1336. in membrana aliquanto majoris formæ exaratus, interfectis precibus aliisque ex Menæo Græcorum excerptis, ac præmissa S. *Ephraem Syri* ac S. *Basilii* exomologesi; nec non alter, qui eum præcedit, C. 38. itidem membranaceus ac paulo vetustior, sed mancus initio, indeque à *Psalmo* 8. incipiens, atque media parte à *Psalmo* 71. versu 12. usque ad *Psalmi* 74. versum 7. (neque enim folia, quæ ibi deliderantur, aliorum transposita reperi, uti quidem principium *Psalms* 36. deprehendi *Psalmo* 82. interfectum) ac desinens in *Psalmi* 149. sticho: *καὶ τὰς ἐνδόξους αὐτῶν ἐν χειρὸς δακτύλοις αὐτῶν*. Sunt in hoc omnes *Psalms* stichis distincti, hisque singulis explicatio brevior subnexa. Prolixior verò commentarius, è diversis S. Patribus contextus, subjicitur in alio antiquiori ac egregio prorsus Codice, qui NE. B. 2. 17. inscriptus est, in quo *Psalterium* itidem *σιχηρὸς* in membrana quartæ formæ oblongæ exaratum legitur. Antiquiorem hunc altero dixi, atque ad Seculum X. pertinere colligo ex primo circulo Paschali, qui anno mundi 6459. incipit, i. e. A. C. 951. Est denique sub signo NE. E. 6. 9. liber chartaceus in folio, continens *Catenam* Patrum in *Psalterii* partem, à *Psalmo* scilicet 67. usque ad 102. inclusivè, recentissima

tissima manu, nec una, scriptus; qui textum *Psalmorum* non per partes expositionibus Patrum interpersum habet, sed illos singulos hisce integros præmittit, hasque non ita concisas exhibet, uti Codex 223. sed prolixiores; adeo ut iis, qui quinquagenam solum Hymnorum *Davidis* commentariis Patrum illustratam complectuntur, supplendis apprimè inservire posset, si quando rotunda in *Psalmis* Catena ad exemplum *Corderianæ*, huiusque supplementum pariter ac emendationem plurimis in locis necessariam, è MSS. Codicibus *Bodlejanis* contexenda foret. Et sane plerique Auctores, qui in his ad explicandos quinquaginta priores Psalmos allegantur, in illo etiam, de quo jam agimus, Codice adducuntur; uti patet ex Præfatione Tomi I. Spicilegij Patrum Seculi II. in qua nomina Patrum, è quibus plenæque Catenæ *Bodlejanæ* sunt contextæ, recensui. Cæterum enumerati hucusque MSS. libri, demptis iis, quos imperfectos vel mancos quibusdam Psalmis esse indicavi, petita è Scripturis Cantica cum Orationibus, quæ in *Alexandrino* Codice nostræque inde Editione *Psalterium* sequuntur, itidem subnexa habent, vel omnia, vel plenæque saltem, addito insuper in *Barocciano* 15. & NE. B. 2. 17. hymno Ecclesiastico, *Gloria in excelsis Deo*, &c. Sed ad aliorum librorum exemplaria MSS. recensenda propero.

§. 5. Octo Patrum Catenas in librum *Jobi* habet instructissima Bibliotheca *Bodlejana*. Nimirum quatuor sunt inter *Baroccianos* Codices,

numerò 176. 178. 195. & 201. quarum tres priores in charta, postrema in membranis est exarata, omnes autem in folio, quod vocant; tres extant inter libros, à sapientissimo Archiepiscopo ac sancto Martyre *Laud* laudatæ Bibliothecæ donatos; indeque hæc gerunt signa, *Laud*. C. 49. & 109. atque K. 96. quarum media est chartacea in folio ac recentissima, reliquæ duæ in quarto, illa quidem minori, hæc majori, utraque vero membrancea; qualis etiam est octava, sed in folio, quæ servatur in *Archivo Bodlejano* sub signo B. 34. Atqui quomodo hæc Catenæ inter se differant, quæ ratione edita à *Patricio Junio* ex illis locupletari, & quoad Patrum nomina pariter ac verba emendari posset, dicere nimis longum foret, ac à præsentis instituto alienum. Id potius notandum, quod in omnibus hisce Catenis, quarum aliæ trecentis, quadringentis aliæ, imò & quingentis quædam abhinc annis sunt exarata, textus *Jobi* à *Luciani* interpolationibus liber esse videatur; unde nil mirum, quod is *Romanæ* atque *Aldinæ* Editioni magis sit consonus, quàm exemplari *Alexandrino*. Cæterum duo ex recensitis Codicibus, iique omnium vetustissimi, nempe *Laud*. K. 96. & *Archiv. Bodlejan.* B. 34. præter Catenam in *Jobum*, habent quoque *Proverbia*, *Ecclesiasten* & *Canticum Cantorum Salomonis*, Patrum commentariis similem in modum illustrata; *Baroccianus* vero liber num. 195. Catenam in sola *Proverbia* alteri suffixam habet; & quidem diversam aliquantum à duabus modo lauda-

tis in membrana scriptis, *Laud. K. 96.* & *Archiv. Bodlejan. B. 34.* quæ fere conveniunt cum Codice *Barocciano 232.* & altero *Archivi Bodleiani B. 84.* in folio chartaceo recenti manu exaratis, quorum posterior hanc gerit inscriptionem: *Ἐξ ἡμετέρας διαφοράς, ὑπὸ Πολυχρονίου συναχθεῖσα.* unde Auctor istius Catenæ cognoscitur. Atqui in eodem *Archivo B. num. 35.* habentur ejusdem *Polychronii* & alterius Auctoris Catenæ in *Canticum Canticorum*, à *Meursio Lugduni Batavorum* anno 1617. publicæ luci donatæ, nec non Cate-na in *Ecclesiasten*, quam itidem *Polychronii* esse puto; eadem sane cum duabus membranaceis, sed chartaceâ, in folio minoris formæ recenter scripta. Neque avorum vel proavorum ætatem excedere videtur scriptura aliûs expositio-num *Cantici* è Patribus collectionis, quæ ibidem num. 43. extat; cuius perinde ut alterius Auctor ignoratur. Perperam enim altera illa Cate-na *Eusebio Pamphili* est adscripta à *Meursio*; cum ex ipsius quidem, sed & aliorum Patrum scriptis sit coagmentata, ac aliquorum quidem paulo recentiorum, veluti *Gregorii Nysseni* & *Philonis*. His denique accedit Liber *Lecttionarius* Ecclesiæ Græcæ *Laud. C. 88.* de quo in Prolegomenis Tomi I. Cap. 3. §. 6. dixi: atque in hoc exaratos passim *Psalms* quidem neglecti, utpote quorum tot alia præsto fuerunt exemplaria; pericopas autem *Jobi* & *Proverbiorum* cum *Alexandrino* exemplari diligenter contuli, hocque non uno in loco *Proverbiorum* inde supplevi, ac emendavi. Lecttiones vero quæ ibi habentur, sunt se-

quentes: *Jobi* Cap. 1. integrum, Cap. 38: 1. usque ad 20. inclusivè, & totum Cap. 42. sive ultimum; *Proverbiorum* sedecim priora capita integra, & partes quædam Capp. 17. 18. 19. 21. 22. 23. 24. & 31. Ista omnia cum ibi sint hinc inde disjecta; ut singulorum loca ordine in schedâ notata ad faciendam inde collationem promptè inveniri possent, dictum Codicem numero paginarum insignire mihi benevole indulsit, ac liberum omnium hucusque enumeratorum librorum MSS. usum nunquam non concessit, dignus, si quis unquam, *Bodlejana* Bibliothecæ Præfectus, ac majori loco pro eximiæ eruditionis ac tot laborum exantlatorum merito dignissimus, D. *Joannes Hudsonus*; quem amicitia & honoris causa nominare volui, debui. His omnibus accedit denique MS. Bibliothecæ *Regiæ* liber chartaceus in 4to, trecentorum annorum ætatem superans, in Catalogo MSS. *Angliæ* Codicum Part. IV. num. 8550. recensitus. Ac ibi quidem *Proverbia* & *Ecclesiastes* tantum illo contineri dicuntur; at verò ipsum Codicem pervolvens, Canonica *Salomonis* Sapientia. (quo cognomine *Proverbia* à *Melitone* apud *Eusebium* Lib. IV. Hist. Eccl. Cap. 26. aliisque appellata sunt) Apocrypham Sapientiam suffixam deprehendi, ac post *Ecclesiasten* etiam *Canticum Canticorum* reperi, Latina Versione Vulgata singulis libris è regione appositâ, & iuncta omnibus *Nili* Expositione *Cantici Canticorum*. Licet autem hic Codex aliquantò seriùs in manus meas venerit; eum tamen nuper cum Editione nostra confere-

rens,

rēns, nullam, quæ non antea mihi aliunde succurrerit, emendationem inveni.

§. 6. Transmarinas quod attinet Bibliothecas, dum *Lambecii* Commentarios de Bibliotheca *Vindebonensi* jam pridem perlustravi, plurima librorum, quos hic LXX. Interpretum Tomus complectitur, Græca exemplaria MSS. ibi recensita inveni. Ac de iis quidem, qui *Psalterium* & *Jobi* Historiam exhibent, parum sollicitus fui, quoniam non modo sufficientem eorundem numerum hîc habemus, ut ex ante dictis patet; sed & quia omnium præstantior utriusque Editio, *Hexaplaris* scilicet ab *Hieronymo* versâ, nobis ad manum fuit, de qua jamjam dicam. *Sextum* vero atque *septimum* Codicem à *Lambecio* Lib. III. memoratum ideo desideravi, quod iis non modo tres Canonici libri *Salomonis*, sed & duo Apocryphi, videlicet ejusdem *Sapientia* ac altera *Jesu Siracida*, continerentur, quorum posterior in nullis *Anglicanis*, quas sciam, Bibliothecis manuscriptus extat: quodque Codices isti ambo membranaeci, pervetusti, ac optimæ notæ à *Lambecio* vocentur. Atqui huic desiderio meo ex voto satisfactum fuit, postquam adii Celeberrimum *D. Richardum Bentlejum*, Collegij *S. Trinitatis* apud *Cantabrigienses* Præfectum meritissimum, ac magnum istius Academiæ lumen atque ornamentum. Quippe cum is varias è *Patricij Junij*, ejus in *Regia* Bibliothecæ custodia Antecessoris, supellectile libraria coëmptas schedas, ad LXX. Interpretum Editionem,

quam is meditabatur, pertinentes, liberaliter usui meo commodasset; in his variantes lectiones laudatorum Codicum *Vindebonensium*, cum *Wecheliano* Græcorum Bibliorum Exemplari collatorum, ipsa *Junij* manu nitidè descriptas reperi. Licet enim isti diverso ibi numero, nempe 55. & 56. sint insigniti, hos tamen eosdem cum antè dictis esse, è Nota marginali *Lambecij* didici; qua monet, Codicem *sextum* olim inter Theologicos Græcos *quingagesimum quintum*, *septimum* vero *quingagesimum sextum* fuisse. Hicce igitur *Vindebonensibus* pluribusque *Oxoniensibus* Codicibus Græcis contentus, aliis, qui in ditissima Regis *Gallia* Gaza libraria extant, conferendis, optimo Amicorum *Parisiensium* pari molestiam creare nolui; partim quòd eos propriis negotiis satis occupatos nôrim, partim quòd ante annum & quod excurrit, cum ad hujus Tomi Editionem me accingerem, haud satis tutum fuerit epistolarum commercium. Ubi tamen diligentissimus MSS. librorum perscrutator *Cotelerius* Exemplaria *Regia* ad versionem *tau* v. emendandam vel illustrandam in eruditissimis Notis adduxit, debitam eorum rationem habui; uti vel ex allegata præcedenti Cap. 2. §. 10. Annotatione in Lib. I. Constitut. Apostol. Cap. 8. patet, in qua tres *Proverbiorum* MSS. Codices *Christianissimi Regis* memorat, nempe 721. 2221. & 2263. ac paulo antè ad Cap. 7. aliûs insuper, numero 495^{ti}, mentionem facit; alia ut taceam.

§. 7. B. *Hieronymum* omnes V. T. libros Canonicos è Græca Editione

Hexaplari, cum asteriscis & obelis, tanquam accuratiori, in Latinum sermonem versos edidisse, ipse innuit Epist. 28. ad *Lucinium* his verbis: *LXX. Interpretum Editionem & te habere non dubito, & ante annos plurimos diligentissime emendatam studiosis tradidi.* Eadem verba habet Apol. 2. contra *Rufinum*; ac in Epist. ad *Suniam* & *Fretellam*: *Aliam*, inquit, *editionem LXX. Interpretum, quæ & in ἑκαπλοῖς Codicibus reperitur, & à nobis in Latinum sermonem fideliter versa est &c.* Mox iterum: *Ea autem quæ habetur in ἑκαπλοῖς, & quam nos vertimus, ipsa est quæ in eruditorum libris incorrupta & immaculata Septuaginta Interpretum translatio servatur.* Quoniam autem in hac Epistola de solo *Psalterio* loqui videtur, addo testimonium ex literis ad *Augustinum*, quibus V. T. Libros Canonicos universè memorat: *Quæris*, inquit, *cur prior mea in Libris Canonicis interpretatio asteriscos habeat & virgulas prænotatas &c.* Ac in altera ad eundem epistola, quæ est numero 94. partem aliquam istius Latinæ Editionis sibi surreptam conqueritur his verbis: *Præceptis tuis parere non potuimus, maxime in Editione LXX. quæ asteriscis veribusque distincta est.* Pleraque enim prioris laboris ob fraudem cujusdam amisimus. Unde nil mirum, quod post tantum temporis intervallum nos Latinam istam *Hexaplaris τὴν δ'*. Editionis versionem *Hieronymi* magna ex parte haud amplius habemus. Habemus tamen *Psalterium*, quod primo quidem circa A. C. 383. cursoria opera è Græco textu multis in locis emendaverat, postea autem circa A. C. 389. diligentiori studio ver-

batim correctum è Codice *Hexaplari* cum asteriscis & obelis Latine edidit; ut ipse testatur in Præfatione posterioris Editionis ad *Paulam* & *Eustochium*, quæ in prioribus operum *Hieronymi* impressionibus omissa, novissimæ *Parisiensi* è volumine Bibliorum, cum Glossa ordinaria & interlineari ac *Nicolai Lyrani* commentariis editorum, ac è Postilla *Hugonis de S. Charo* bene inserta, atque laudato *Psalterio* præfixa est. Unde ipse *Hieronymus* in alia alterius *Psalterij*, è Hebræo scilicet in Latinum translato, Præfatione ad *Sophronium* de *LXX. Interpretum* versione scribit, quod eam diligentissime emendatam olim lingue sue hominibus dederit. Et Apol. 2. contra *Rufinum*: *Psalterium certe emendatissimum juxta LXX. Interpretes nostro labore dudum Roma suscepit.* Dicit *Romam* istud suscepisse, quod illuc missum fuerit, non autem quod in usum Ecclesiæ Romanæ receptum fuerit. Hæc quippe primâ S. Patris correctione semper contenta fuit, indeque *Psalterium* priori ejus operâ emendatum *Romanum* dici suevit; *Gallicanum* verò, quod posteriori eoque accuratiori ejusdem studio fuit emendatum, quoniam *Gallicana* Ecclesia in divinis officiis hòc jam pridem usâ est. Atque *Gallicanum* hoc *Psalterium* cum asteriscorum & obelorum signis commentario *Brunonis* Episcopi *Herbipolensis* illustratum, primò typis excusum fuit anno Christi 1494. ac inde Anno 1618. in Bibliotheca Patrum *Coloniensi* Tom. XI. recusum, è recognitione, uti vocant, *Joannis Cochlaei*. Hujus aliam Editionem Anno 1531. laudat *Usserius* de *LXX.*

Ver-

Cap. III.

PROLEGOMENA.

Versione Cap. 9. pag. 104. mihi autem eam videre non contigit; uti nec alteram J. Cari Presbyteri, decurrente superiori seculo Romæ luci donatam, quam memorat *Martianus* in Præfatione *Psalterii Romani* & *Gallicani* ex adverso sibi invicem oppositi, quod *Divine*, quam vocavit, *Hieronymi Bibliotheca*, sive Tomo I. Operum ejus inseruit, è diversis MSS. *Gallia* Codicibus emendatum. Atqui hoc exemplari præcipuè sum usus; contuli tamen istud cum tribus MSS. libris, ac quædam ✕ & ~ signa ex iis addidi; uno scilicet *Cottoniano* in 12mo, quod Regis *Æthelstani* fuisse dicitur, atque anno Christi 703. scriptum est; & duobus aliquantò recentioribus *Lambethanis*, uno in forma quarta, altero permagnis in folio Biblii inserto: quorum usum *Londoni*, (etiam extra ædes *Lambethanas* præter morem) gratiosissimè mihi concessit Maxime Reverendus in CHRISTO Pater, Dn. THOMAS, Archi-Episcopus *Cantuariensis*, & totius *Angliæ* Primas. Reliquos, qui in *Anglia* reperiuntur, Codices *Psalterii Gallicani*, cum asteriscis & obelis, haud ita facile ob distantiam locorum consequi potui, neque istos adeo necessarios censui.

§. 8. Librum *Jobi* ab *Hieronymo* ex LXX. Interpretatione Latine verum, ac cum asteriscis atque obelis editum esse, non modo huius Versionis, sed & alterius ex *Hebræo* factæ præfatio testatur, in qua posteriori hæc habet verba: *Apud Latinos ante eam translationem, quam sub asteriscis & obelis nuper edidimus,*

septingenti ferme aut octingenti versus desunt; ut decurtatus & laceratus corrosusque liber fæditatem sui legentibus præbeat. De qua *Jobi* mutilatione vide Dissertationem nostram de Vitiis LXX. Interpretum Cap. 1. §. 5. Hanc versionem primus è MS. Codice *Bibliothecæ Majoris-Monasterij* edidit *Clariss.* *Martianus* in *Divina S. Hieronymi Bibliotheca* col. 1189. usque ad col. 1218. sed haud paucis vitiis deturpatam, quæ partim ex ejusdem Versionis Codice MS. *Bodleiano* NE. F. 6. 7. (quem verbatim cum dicta Editione contuli) partim è Græco τὸν ὁ. textu & *Augustini* commentariis, ejusdem Dissertationis Cap. 3. emendavi. Neque solum emendationem, sed & supplementum aliquorum verborum identidem suppeditat dictus Codex *Bodlejanus* unâ cum quibusdam asteriscis & obelis atque signis finalibus, in *Martianæ* Editione aut prorsus omisissis, aut non recto loco positissis, quæ idcirco in nostra debite sunt expressa. Denique libros *Salomonis* pari ratione ab *Hieronymo* editos esse, testatur ejusdem Præfatio, quam his exortus est verbis: *Tres libros Salomonis, id est, Proverbia, Ecclesiasten, Canticum Canticorum, veteri LXX. Interpretum auctoritati reddidi; vel antepositis lineis ~ superflua quæque designans, vel stellis ✕ titulo prænotatis ea quæ minus habebantur, interserens.* Verum isti nec à *Martiano* in *Gallia*, neque à me hîc in *Anglia* inveniri hucusque potuerunt.

§. 9. Præter omnes hucusque enumeratos sacrorum librorum Codices,

dices, commentaria etiam atque alia S. Patrum scripta, in quibus textus τῶν ὁ. explicati vel saltem allegati sunt, debite consului: atque ex his sapius didici, quænam ex discrepantibus diverforum exemplarium lectionibus esset eligenda; qua in re, quantum ad *Psalms*, magno præ aliis adjumento mihi fuere *Eusebij* commentarius, nuper à Clariss. *Montfaucon* editus, ac *Hieronymi* Epistola ad *Suniam* & *Frestellam*. Aliquando autem licuit etiam vitia, quæ omnes editos ac MSS. quos ego vidi, Codices Biblicos occupaverunt, è S. Patrum allegationibus emendare, atque aliqua insuper verba vel commata, quæ ex illis omnibus exciderant, ex his restituere. Ac in *Psalms* quidem & *Iobo* id rarissime, in *Proverbiis* verò *Salomonis* aliisque libris sapius id contigit. Sic *Prov.* Cap. 5: 3. καὶ εἶπεν in χαίρειν mutavi, auctoritate *Clementis Alex.* Lib. III. *Pædagogi* Cap. 11. pag. 250. D. ex cuius Lib. II. *Pædag.* Cap. 11. etiam ὡμοίως ἀφ' ὧν pro ὁμοίως ἀφ' ὧν reposui Cap. 19. *Proverb.* versu ultimo. Vide de his locis Epistolam nostram ad D. *Millium* pag. 52. Cap. 7: 8. ἐν ἀγορᾷ inserui ex *Pseudo-Clementis Romani* Lib. I. Constitut. Apostol. Cap. 7. & futurum ἐμφανθῆσεται *Proverb.* 23: 24. sumpsit ex interpolata S. *Ignatii* Epistola ad *Philadelphenos* §. 44. nec non eodem Cap. 23: 29. ἀνδρὶς λέγει excudi feci juxta *Clementis Alex.* *Pædag.* Lib. II. Cap. 2. pag. 155. B. Deinde *Ecclesiasta* 7: 3. auctoritate *Cyrilli Alex.* comment. in *Ioelem*. col. 441. editionis *Ingolstadiensis*, τὸ non solum priori περὶ εὐδῆναι præfixi, sed

& idem sequenti commate substitui loco ὅτι, utpote quod plane incongruum est, ideoque in Edit. *Complut.* ac duobus MSS. *Bodlejanis* binisque *Vindebonensibus* prorsus omissum. Eodem quoque Cap. 7: 27. δισμὸι εἰς χίπες exprimere placuit è Lib. I. Constit. Apost. Cap. 8. quandoquidem & Latina τῶν ὁ. versio antiqua apud *Hieronymum* habet: vincula sunt manus ejus. Porro *Cantici* 1: 4. με post εἰλησθαι posui auctoritate antè laudati *Cyrilli* Lib. IX. de Adorat. in spiritu & veritate pag. 309. C. & Cap. 8: 5. ἐπιστάμεν, monitò *Origenis* Homil. I. in *Canticum Canticorum*, ab *Hieronymo* versa. Ulterius *Sapientia* 7: 21. ἐμφανῆ mutavi in contrarium ἀφανῆ: siquidem ita rectè legitur apud *Eusebium* Lib. XI. *Præparat. Evang.* Cap. 7. pag. 521. D. quamvis sequenti Cap. 14. pag. 532. D. perperam excuderint ἐμφανῆ. Cæterum in *Ecclesiastico* non solum unam atque alteram emendationem, sed & varia supplementa nobis suppeditavit *Clementis Alexandrini* *Pædagogus*. Ex hujus enim Lib. I. Cap. 8. pag. 116. sumpsimus posteriorem stichum vers. 21. Cap. I. ἀφοβος δὲ ἐδυνήσεται δικαιθῆναι: consentiente antiqua versione Latina: qui sine timore est, non poterit justificari. Cap. 9: 7. ἱερῆας, & vers. 8. καχαριτῶν excudi feci: prius è Lib. III. *Pædag.* Cap. 4. pag. 230. posterius è sequenti Cap. 11. pag. 257. Cap. 21: 6. ἐν καρδίᾳ αὐτῶν pro ἐν καρδίᾳ posui è Lib. I. *Pædag.* Cap. 8. pag. 113. quæ lectio confirmatur non modò ex antiqua Latina hujus loci versione, sed & è *Psalms*. 34: 9. juxta Vulgatam Latinam: qui con-

versetur.

vertuntur ad cor. Atque ex modo citato capite pag. 115. etiam accipi duo commata, *eis ἀλλήλων ἄγων τὴν γῆν, καὶ τὸν ἀπηναικισμένον εἰς συνέσει δέξυναν* quæ alioqui ab omnibus tam editis, quam MSS. libris, quibus post *Camerarium*, *Drusium*, *Hoeschelium* egomet usus sum, omnino absunt; in uno tamen vetusto *Ecclesiastici* Codice à *Nobilio* repperita sunt isto, quo ego illa repositui, loco, nempe Cap. 22: 7. Sequenti Cap. 26: 9. singularem *μελεωρισμῷ* pro *μελιωρισμοῖς* posui è Lib. III. Pædag. Cap. 2. pag. 251. consentiente vetere Interprete; ac Cap. 32. (al. 14) v. 11. necessariam omnino vocem *ἀναστρεψ*, ut & pronomen *εὖ* post *αἶκον* adieci è Lib. II. Pædag. Cap. 7. pag. 172. B. Denique Critica etiam *Origenis* signa in MSS. editivæ libris apposita Patres quandoque confirmarunt; quoad *Psalms* præsertim, *Hieronymus* in antè laudata ad *Suniam* & *Fretellam* Epistola, atque *Eusebius* in Commentario, videlicet *Psalms*. 28. pag. 107. D. & 44. pag. 191. D. atque 72. pag. 434. C. In *Iobo* autem, Cap. 1: 3. & 6. unum atque alterum obelum in Latina *Hexaplaris* Editionis versione omissum suppeditarunt *Chrysostomus* in Catena Patrum à *Junio* edita pag. 14. ipseque *Origenes* in Epistola ad *Julium Africanum*, Dissertat. de *Vitiis LXX. Interpret. Versioni* illatis &c. Cap. 1. §. 2. allegatus: in quos frustra *Martianæum* animadvertisse, ibidem Cap. III. ostendi.

§. 10. Caterum ne culpa oscitantæ in LXX. Interpretum textibus, qui à S. Patribus allegati sunt, cum Codice *Alexandrino* conferen-

dis, hocque ex illis emendando atque supplendo, mihi impingatur, Lectorem præmonendum duxi, me quasdam Patrum lectiones à nostris discrepantes studio neglexisse, quòd vitij vel interpolationis suspicio animo meo obversaretur: hoc enim nomine quamcunque τῶν ὁ. mutationem, licet in melius fiat, appellare haud dubito. Verbi gratia, *Justinus* M. in Dialogo cum Tryphone Judæo pag. 284. pericopen è *Proverb.* 8. citans, loco τῆς ὑπ' ὀφθαλμῶν posuit, τῆς ἀβύσσου ac *Irenæus* Lib. IV. Cap. 37. pag. 331. nostræ Editionis, iridem vocem *abyssi* habet; quam Hebræum *אֲבִיִּס* propriè denotat. Sed vercor, ne *Justinus* pro more, quem subinde in hac cum Judæo disputatione observavit, missa τῶν ὁ. interpretatione, juxta aliam Judæis receptam istud commata allegaverit; neve *Irenæus*, in illius scriptis versatissimus, ac plura inde mutuatus, ut alibi observavi, in hac quoque *Proverbiorum* lectione illum sit secutus: vel fieri potuit, ut jam olim quispiam Græcum textum cum Hebræo conferens, illum ex hoc emendandum exultimaverit; id quod aliis in locis factum, hincque duplicem interpretationem ortam esse, in antè dicta Dissertatione Cap. 1. §. 15. & 16. probavi. Ista igitur ejus emendatio, vel corruptela potius, *Justinus* etiam atque *Irenæi* Codices forte occupavit, aliis tamen manentibus illibatis, ac inter hosce illo, quo *Itala* versionis auctor usus est; siquidem hanc receptæ lectioni consonam citant *Tertullianus* adversus Hermoge-

nem Cap. 18. & 32. ac Cyprianus Lib. II. Testimon. adversus Quirinum Cap. 1. *ejus quæ sub celo est phrasin retinentes.* Atque idem de citatione capitis 31. Prov. vers. 26. seqq. in Clementis Alexandrini *Pædagogico* Lib. III. Cap. 11. pag. 260. & in *Pseudo Clementis Romani* Lib. I. Constitut. Apostolicarum Cap. 8. sentiendum est; alia loca ut taceam. Una tamen genuina, uti nunc mihi videtur, lectio à me est omissa, nempe *Psalms. 81 : 7.* ubi LXX. Interpretum versionem habuisse idè δὴ ὡς ἀνδραποιοι ἀποδνήσκετε, expresse testatur *Justinus* in Dialogo cum Tryphone pag. 353. cum in nostra Editione perinde ut omnibus aliis excusum sit : ὑμεῖς δὲ ὡς ἀν-

δραποιοι ἀποδνήσκετε. Sane vulgatam hanc lectionem confirmat *Irenæus*, *Justino* fere suppar, Lib. III. Cap. 21. ac Lib. IV. Cap. 75. & reliqui Patres ad unum omnes, nec non Hexaplae *Origenis* exemplar, cuius Latina versio sonat : *Vos autem sicut homines moriemini*; qui cunctorum consensus meum quoque impetravit, ac fecit, ut polthabita unius *Justini* animadversione *Alexandrini* cunctorumque Codicum verba haud mutaverim, præsertim cum dissensus parvi, imo nullius fere sit momenti. Attamen fateor, me jam S. Martyris testimonio fidem habere, ac credere, quod LXX. ita scripserint, prout ipse refert; cuius sententiæ rationes in Notis ad hunc textum dabo.

CAP. IV.

Enumeratio locorum, quæ per conjecturas sunt emendata, ac emendanda videri poterant.

Sunt loca quædam ubi nullum exemplar Græcum genuinam mihi visum est habere lectionem; adeo ut facta collatione cum Hebræo textu, aliisque Interpretibus, *Aquila*, *Theodotione*, *Symmacho* vel cum Latina ex Græco versione, per conjecturam illa emendaverim. Ne autem hocce institutum fraudi sit Lectoribus, illa omnia hic recensere, ac singulorum emendationum rationem reddere placet. *Psalms. 4 : 8.* vocem

καίρεῖ loco κατῆ substitui juxta Hebræum נָחַ, & Latinam apud *Augustinum* versionem : *à tempore*; de cuius loci sensu consule *Drusium* Lib. III. *Quæstionum Ebraicarum* Quæst. 21. Atque ejusdem monito *Psalms. 7 : 14.* ex duabus vocibus ἐν αὐτῷ, feci unam ταυτῷ, juxta Hebræam הַ. Deinde *Psalms. 9 : 30.* ἀπαρῆς ex Hebræo posui loco ἀπαρῆς, quod Librariis ex præcedenti commate repetere placuit. *Psalms. 21 : 18.* ἐξῆρθε μὴσαν mutavi in ἐξῆρθε μῆσα

Cap. IV.

PROLEGOMENA.

μῆσα, Hebræo רבבן quoad numerum & personam suffragante, licet futurum ibi pro præterito sit positum. *Psal.* 29: 12. χαρὰν transformavi in χορὸν, quia חֲנֹךְ LXX. nusquam alibi verterunt χαρὰν, sæpe verò χορὸν, præsertim in loco, qui huic nostro quoad phrasin parallelus est, quanquam sensu contrarius, *Thren.* 5: 15. ἰσράφῃ εἰς πένθος ὁ χορὸς ἡμῶν. *Psal.* 30: 16. καί μοι pro κλήροι exprimerе placuit, adstipulantibus cæteris ex Hebræo Interpretibus, de quibus post *Theodoretum* Scholiastes: οἱ Ἑβραῖοι καὶ οἱ λοιποὶ οἱ καί μοι. Confer *Capellum Criticæ sacræ* Lib. IV. Cap. 18. *Psal.* 49: 9. ἐκόπασεν cessavit substitui in locum ἐκοπίασεν laboravit, (quod contrarium prorsus ac corruptum facit sensum) quia חָרַף οἱ οἱ. nusquam κοπίᾳ reddiderunt, sed verbo κοπᾶν verterunt *Judic.* 15: 7. & 20: 28. aliisque in locis; atque hōc nostrō *Aquila & Symmachus* synonymum πυνόμας adhibuerunt. *Psal.* 55: 13. αἰνέσεις σοι loco αἰνέσεις σου excudi feci juxta textum Hebræum, & Latinam *Hieronimi* ex Græco versionem, laudationes tibi. *Psal.* 58: 5. κατεύθυνα in κατεύθυναν mutavi, ut Græca Hebræis responderent. *Psal.* 64: 4. substantivum ἀνομίῶν loco adjectivi ἀνόμιον posui juxta Hebræum פְּנוּת iniquitatum; sunt autem verba iniquitatum, Hebraico loquendi more, ipse iniquitates. *Psal.* 68: 27. τραυματίῶν σου pro τραυματων μὲ excudi feci, Hebræa voce חַלְלִי id omnino exigente. Nam & *Ezech.* 11: 6. τραυματων mendosè habet *Aldina* Editio; reliqua vero

exemplaria rectè, τραυματιῶν cæterorum σου & μὲ sapius à Librariis male permutata sunt, veluti *Psal.* 5: 9. plurima alia loca ut tacèam. *Psal.* 77: 36. ἠπάτησαν feci ex ἠγάπησαν, mutatione quadratarum litterarum perfacili; quia Hebræum חָפַף nusquam alibi verbo ἀγαπάω, sapissime autem altero ἀπάτω redditum est. Mox versu 54. ὅρος montem in ὄριον terminum transformavi juxta Hebræum חֲסוֹל, quandoquidam aliis etiam in locis duæ istæ voces à Scribis sunt inter se permixtæ, veluti *Judic.* 2: 9. ubi *Rom.* & *Complut.* Editiones male habent ὄριον sed *Aldina* unà cum MS. *Alexandrino* bene ὄριον contra vero *Ezech.* 11: 10. *Complut.* rectè ὄριον cætera autem exemplaria modo dicta perperam, ὄριων. Porro v. 57. ὡς τόξον pro εἰς τόξον juxta Hebræum שֶׁקֶץ excudi feci. *Psal.* 78: 9. καὶ inferui, quod primâ Interpretis manu scriptum, à Librariis autem perperam mutatum videtur in vocem Κύρις, obelo ab *Origene* idcirco transfixam. Lege, si placet, *Drusium* *Miscell.* Centur. 2. Cap. 4. *Psal.* 101: 23. βασιλεὺς in βασιλείας mutavi, juxta Hebræum & Latinas ex Græco versiones, quæ regna sonant. Sequenti versu 27. textus Editionis nostræ habet ἀπάξας, pro ἰλιξας de quo loco consule *Drusium* *Miscell.* Centur. 2. Cap. 24. & *Clariss.* *Hodius* pag. 274. eruditi operis, de Bibliorum textibus originalibus &c. *Psal.* 105: 41. vocem ἰδῶν, juxta Hebræum & Latinam ex *Hexapla* Editione versionem, posui loco ἰχθῶν sicuti contra *Ezech.* 39: 27. pro ἰδῶν legendum ἰχθῶν, uti suo

PROLEGOMENA.

Cap. IV.

loco probabitur. *Psal.* 118 : 116. *ζήσομαι* pro *ζήσων μὲν* excudi feci, auctoritate Hebræi & Latini textus ; siquidem & v. 77. ac 144. eadem corruptela in *Alex.* Codicem irrepsit, cum alia exemplaria in his recte habeant, *ζήσομαι.* vers. 158. *ἀσυνδιπῶντας* pro *ἀσυνεπῶντας* exprimere placuit, quia non modo *Aquila*, *Symmachus* & *Theodotus* hoc loco ita habent, sed & LXX. sic vertisse indicio est Latina vox, *prævaricantes.* Sane *Psal.* 72 : 15. οἱ ὁ. Hebræum *יִצְחָק אֲסֻנְדִּיתִין* reddiderunt, & Participium hujus verbi *Jerem.* 3 : 8. 10. 11. ter interpretati sunt *ἀσυνδιπῶντας.* *Psal.* 137 : 2. *ἄγιον* mutavi in *λόγιον*, quomodo & alium Interpretem ex Hebræo vertisse, testis est *Chrysostomus*, in Scholiis Romanis allegatus. *Psal.* 138 : 20. *ἐγὼ σε ποιοῦμι* pro *ἐρεῖς*, quod postremum : occasione ejusdem literæ proxime sequentis excidisse mihi videatur ; quanquam *ἐγὼ σε* pluraliter juxta Hebræum legi deberet, quomodo *Theodorio* vertit : *ἐρεῖς σοι, concertabunt tecum.* Denique *Psal.* 143 : 12. *ἡδρυμένα* mihi magis placuit, quam *ἡδρυμένα.* quamvis hoc non prorsus rejiciam.

§. 2. *Jobi* Cap. 4 : 10. pro *θῆναι* *robur*, *sonos* *rugitus*, aut *frenitus* juxta *Hieronymi* versionem, in nostra extat Editione ; nullo quidem Græco exemplari suffragante (nisi quod in *Complut.* *sonos* mendose legatur, ac dubie, utrum pro *θῆναι*, an pro *sonos*) Hebræo autem *תִּרְעַם* emendationem omnino confirmante. Cap. 9 : 13. negativam *ἢ* inserui ; auctoritate Hebræi textus ac *Hieronymiana* è Græco versionis : *ipsius*

enim inavertibilis est ira ; quam hîc, perinde ut aliis pluribus in locis mox recensendis, securus est *S. Augustinus.* Ibidem v. 21. verbum *ἡσέβησα* contrariò *ἡσεβησα* commutandum, ac vers. 24. nomen *γῆ* pro *γὰρ* ponendum, Hebræa nos dubitare non sinunt ; consentiente, quoad posterius, modò dicta Latina interpretatione, ac proxime sequenti in plurimis Græcis exemplaribus pronomine *αὐτῆς* id ipsum postulante. Versu 25. insuper *ἀγαθωπύην* addidi, quandoquidem Hebræus Codex *אֲדָמָה* & *Hieronymi* Latinus *bonitatem* habet. Cap. 10 : 9. futurum *ἀποσείψης*, & Cap. 12 : 10. *πάσης σαρκὸς ἀνθρώπου* excudi feci, juxta Hebræum textum, ac Latinam è Græco versionem, *converses*, &, *omnis carnis hominis.* Cap. 13 : 16. *δύλος* magis mihi placuit quàm *δέλος*, ob Hebræam vocem *עֶבֶד* quæ *hypocritam* significat ; ac ibidem v. 20. *μὴ* ex authentico textu & *Aquila* versione inferendum mihi visum est, ob continuo sequens *μοι*, nisi fallor, omisium. Cap. 14 : 20. *ἐπέσησας* in margine posui, in textu autem *μετίσησας*, *mutasti*, quod *Hieronymi* versio habet & Hebræum *תִּשְׁתַּחֲוֶה* confirmat : atque in fine versus *αὐτὸν* adjeci, pro quo MS. *Barocc.* 178. male *αὐτῷ*, & reliqui Græci Codices nihil habent, Latinus vero *eum* bene sonat. Cap. 16 : 10. pro *ἐν* vel *eis* (uti rectius extat in omnibus Edit.) *τὰ γόνατα*, facili mutatione expressi, *eis* *σκαγίνια*, Hebræo *קַרְנֵי* ita omnino exigente ; unde & in *Hieronymi* versione *in genas*, non *ingens*, legi debet. Cap. 19 : 28. *ἐρεῖμεν* *concertabimus* reposui, pro

Cap. IV.)

PROLEGOMENA.

pro *ἐξῆμεν* dicemus, uti Librarii occasione præcedentis *ἐρεῖτε* videntur perperam scripsisse; quippe *הָרָר* nunquam dicendi significationē habet, in hoc ipso autem Libro Cap. 13: 25. verbo *ἀντίκειμαι*, & Prov. 19: 8. *ἐρεθίζω* redditum est. Cap. 20: 7. *ιδόντες*, & vers. 25. *ἀσραπή* exprimi curavi juxta Hebraicam veritatem, suffragante quoad posteriorem vocem *Hieronymi* versione; quamvis hæc pluraliter *fulgura* habeat. Cap. 21: 21. τὸ in τὶ interrogativum mutavi, Hebræo *מָה* & sensu verborum *Jobi* id requirente. Cap. 22: 23. *ποιήσεις* excusum est juxta textum Hebræum, nec non Latinum, *facies*. Cap. 23: 4. *ἐμπλήσμι* feci ex *ἐμπλήσει* με, consentiente quoad primam personam *Aldina* & *Complutensis* lectione *ἐμπλήσω*, ac Latinā, *impleam*; atque vers. 15. pro *ἐπ' αὐτῶ*, ex Hebræo *עַל מִן* *αὐτῶ* posui; siquidem & altera interpretatio ibidem subnexa sonat: *ἀπὸ προσώπου αὐτῶ*. Cap. 24: 5. *ἐπὶ ἐμῶ* in *ἐπ' ἐμῶν* transformavi; quomodo Hebræum habere, Græcus quoque Scholiastes ad hunc locum notavit. Ibidem vers. 22. *ἀδυνατός* mutavi in *δυνατός*; quia *אֲכִיז* *δυνατός*, *ἰσχυρός*, *ἰσχύων*, indeque etiam *Θεός* ac *ἄγγελος* ratione fortitudinis à LXX. vertitur, nunquam autem de impotente usurpatur. Cap. 26: 12. vitiosum *ἐξέσεν* emendavi verbo *ἐξεστῆν*, suadente Hebræo *עָמַד*, & *Hieronymi* versione: *vulneratus est*. Cap. 28: 26. pro *ἔστος ἰδὼν* excudi feci *ἔστος ὑπὸν*, priorē vocem à *Complutensibus* accipiens, posteriorem verò conjecturā assēcutus; quam tamen apertissime confirmat Hebræa vox *עַל מִן*,

Græcā *ὑπὸν* à LXX. semper reddita. Cap. 29: 8. *πάντες* pro *πάντες*, & vers. 15. *τυφλῶ* ac *χωλῶ* loco *τυφλῶν* atque *χωλῶν* secundum Hebræa reposui. Cap. 30: 1. inter duas voces *μέρει* & *ὡν* tertiam *ἡμερῶν*, quæ ob earundem similitudinem excidisse mihi videtur, inserui, ut *ἐν* exprimeretur. Deinde v. 17. pro *νύκτες* Editio nostra habet *νυκτὶς* sicuti reliquæ *νυκτὶ*, & Latina, *nocte*. Vers. 20. *ἐσησκατείνήσας*, & vers. 21. *ἐπέσθας* excudi feci, quod Hebræa verba, nec non antecedentia id exigant; suffragante insuper quoad postremum lectione *Complutensis*, *ἐπέσθας*, & *Hieronymi* interpretatione, *aggressus es*. Cap. 31: 9. vocem *ἐταίρῃ* simili *ἐταίρῃ* commutavi; & vers. 31. negativam *ἢ* post *αὐτῶ*, hujus occasione forte omissā, juxta Hebræum inserui. Cap. 32: 1. loco *αὐτῶν* substitui *αὐτῶ*, Hebræo & *Hexaplati* textu consentiente. Cap. 33: 14. pro *λαλήσαι* posui *λαλήσει*, ex Hebræo *דָּבַר*. Atque ejusdem authenticæ Codicis auctoritate, Cap. 34: 9. *παρὰ Κυρίῳ* pro *παρὰ Κυρίῳ*, & vers. 17. *καὶ* pro *εἶναι* exprimi curavi; adstipulante quoad posterius sæpe laudata *Hieronymi* versione. Cap. 36: 8. *ἢ* pro *οἱ*, & vers. 16. *προσέτι* loco *πρός* *ἐπὶ* vel *ἐπὶ* reponere, non modò genuinus verborum *Jobi* sensus suavit, sed & postularunt plane ista particula *καὶ* & *καὶ* quarum posteriorem Græcus Scholiastes quoque *προσέτι* hoc loco interpretatus est. Vers. 21. *τῶν* in *τῶτο* mutavi, juxta Hebræum *מִן* & Latinum *hoc*; atque vers. 30. *ἐλπίσει* pro *ἐλπίει* posui, quod in utroque modo dicto textu præsens.

legatur tempus. Cap. 37: 7. pluralem *κοίταις* loco *κοίτης* juxta Hebræum substitui; & vers. 8. *αὶ δῖναι* ex eudi feci, pro *οἰδῖναι*, consentiente præter Hebraicam veritatem Hieronymi versione, in qua *tempestas* legitur. Sane postquam typis expressus erat nostræ Editionis textus, in *Francofurtensi* dictam lectionem annotatam deprehendi; sed haud nominato, unde deprompta sit, Codice: unde ex conjectura *Francisci Junii*, qui isti Editioni præfuisse dicitur, illam ibi appositam puto. Vers. 10. *καὶ ἀπλήσι* pro *καὶ ἀπλήσιν* exprimendum curavi, quia *חַב* *Esaie* 1: 14. redditum est per *πληρομήν*. Vers. 17. *ἰχυεῖ* juxta Hebræum posui pro *ἰχθυεῖ*, ita ut ad *παλαιώματα* referatur, non ad *σερῳείας* quod verbum futuri temporis Librarii pro nomine substantivo perperam accipientes, *ἰχθυεῖ* inde scripserunt. Cap. 38: 12. *οἶδεν* habet Editio nostra juxta Hebraicam veritatem, & Latinam interpretationem, *cognovit*. Vers. 38. vox *χωνεία* in textu extat, *χωνία* verò in marginem extrusa est, quia Hebræum *חֹנִי* huic nullo modo responderet, illi autem optimè; siquidem & 3. Reg. 8: 16. *χωνευτόν*, vel juxta quædam exemplaria *χώνευμα*, versum est, & 2. Paralip. 4: 3. *χώνευσις*, cui *χωνία* aequipollet. Cap. 39: 16. Dativo *ἑαυτῷ* usus sum, ita requirente Hebræo *ל* & sensu verborum *Jobi*, quem recte exprimit Hieronymi versio: *ne sint ejus*. Vers. 26. *ἐσηκέν* mutavi in *ἐπληκέν*, (quod licet sit minus usitatum, à flexione tamen Grammatica non aberrat) quoniam volandi notionem contex-

tus postulat, & Hebræum verbum confirmat, siquidem ejus paronymum *חָכַם* *Psalms*. 54: 6. ab ipsis LXX. redditum est *πλην*. Cap. 40: 15. vocem *ἀγγεῶ* pro *ταρταρῶ* juxta Hebræum *תַּרְטָר* substitui, ac vers. 18. *ὅτε* pro *ὅτι*, suffragante Hieronymi versione: *quoniam illisus fuerit* &c. Vers. 19. participium *ἐνσκαλιεύομενος* cum *ω* exprimendum duxi, (quamvis melius forte legeretur *ἐνσκαλιεύομενος*) quia Hebræum *עָרַב* *Exod.* 10: 7. & *Deut.* 7: 16. LXX. *σκῶλον*, id est, *scandalum* reddiderunt. Atqui si quis objecerit, quòd *ἐνσκαλιεύομενος* vel *ἐνσκαλιεύομενος* irritatus, ut interpretari placet, nusquam alibi legatur; idem vulgatæ lectioni *ἐνσκολιεύομενος* intortus opponere licebit. Cap. 41: 3. loco *δυνάμεως* pluralem *δυνάμεων* juxta veritatem Hebræam & Hieronymianam interpretationem *virtutum* posui. Cap. 42: 10. *τὰ* in *πάντα* mutavi, consentiente iterum Hebraico Canone & modò laudata versione, quæ omnia habet. Vers. 16. post *πάντα* articulum *αὐ*, quem occasione ultimæ literæ *α* proximè præcedentis omissum conjicio, inserui; siquidem absque illo paulo durior est textus constructio.

§. 3. In *Proverbiis Salomonis* Cap. 6: 3. *ἵθι μὴ ἐκκλειόμενος* in textu Editionis nostræ legitur, juxta Hebræa verba *עַם הַתְּרָפָה*. Ac de priori quidem vix ullum est dubium: posterius autem à LXX. ita versum esse, collegi è *Psalms*. 67: 13. ubi idem *ἀποκλεισθῆναι* reddiderunt. Significat vero *ἀποκλείω* & *ἐκκλείω* *οἶον*, intercludo alicui iter, è via aliquem semo-

Cap. IV.

PROLEGOMENA.

semoveo; adeo ut ἴθι μὴ ἐκκλησούμενος, sit: *vade, in cursu haud prohibitus*; vel, uti Vulgatus Interpres: *discurrere, festina*. Cap. 7: 8. αἰώντα *vagan-tem* (ab inusitato αἰών, pro quo plerumque αἰάσμαι legitur) posui pro λαλῶντα, præeunte fere *Coselerio* in Notis ad Lib. I. Constit. Apostolicarum Cap. 7. quem de varia huius loci lectione legas quæso. Cap. 8: 18. vocem παλαιὴν in locum πολλῶν substitui, juxta Hebræum רַחֵם, quod *Theodotion* quoque & *Symmachus* hîc voce παλαιὸς verterunt. Cap. 9: 12. ubi MS. *Alex.* & *Romana* Editio habent, ἀν' ἀντλήσεις, *Aldinum* vero & *Complutense* exemplar una cum MSS. *Laud.* K. 96. & *Archiv. Bodlej.* B. 34. particula ἀν' omiffa, ἀντλήσεις, duas feci voces, ἀντλήσεις, quod phrasis ἀντλήσεις κακά, *hauries mala*, sit durior ac ab Hebræo textu discrepans, τλήσεις κακά, autem perpetuo apud alios Scriptores usu, primoque intuitu probari videatur, ac Hebræo exactè respondeat. Cap. 10: 11. χεῖρες pro χεῖρὶ posui, quia in Hebræo est יָד, quod *os*, indeque etiam *labia* denotat, *manum* autem nulla ratione significare potest. Atqui χεῖρῶν & χεῖ- λῶν permutatorum exempla habes infra Cap. 12: 14. & Cap. 31. vers. ult. Vers. 18. δίκαια mutavi in ἀδικα, ut hîc ipso loco habet *Symmachus* interpretatio, juxta Hebræum דִּקְרָה, quod & LXX. innumeris in locis ἀδικον & ἀδικίαν reddiderunt. Vers. 24. mendosam, uti mihi videtur, lectionem ἀπωλεία emendavi haud absimili voce ἀπορία, siquidem Hebræa מְנוּחָה *timorem* significat vel *anxietatem*; & vers. 29. εἰδὸς juxta

Hebræum מַחֲשָׁה posui pro φόβος. Cap. 12: 14. vocem χεῖρῶν loco χεῖ- λῶν juxta Hebræum substitui, eo facilius quidem, quod & Cap. 31. vers. ult. in plurimis exemplaribus perperam χεῖλῶν legatur; ubi tamen Editio *Complutensis* rectè habet χεῖρῶν, quomodo etiam *Aquila*, *Theodotion* & *Symmachus* ibi interpretati sunt. Cap. 13: 13. futurum ὑγιαίνει pro præsentī ὑγιαίνει posui juxta Hebræum. Cap. 17: 7. πῖς mutavi in περισσά, quia Hebræum רַחֵם sæpissime à LXX. redditum περισσὸν & περισσῶς, nunquam autem πῖς, quod significationem prorsus diversam habet. Cap. 19: 5. in Editione nostra reponere volui ἱκαίων ἀδικίας, (licet mendose ibi legatur ἱγκαίων) quoniam LXX. Hebræum מַחֲשָׁה aliquoties ita verterunt in *Proverbiis*, veluti Cap. 6: 19. Cap. 14: 5. & 27. hocque ipso Cap. 19: 9. os δ' ἀν' ἱκανὴν κακίαν, unde & vers. 5. ἱκαίων ἀδικίας genuina videtur lectio; quam non intelligens forte Scriba ob metaphoram, perperam inde fecit ἱγκαλῶν ἀδικίας. Eodem Cap. 19: 10. pro verbo δυνατεύειν excudi feci δυνατῶν, juxta Hebræum מַחֲשָׁה. Nata autem videtur vitiosa lectio ex eo, quod Librarii præcedens verbum ἀρξεται in significatione *incipiendi* haud rectè sumentes, Infinitivum δυνατεύειν inde subjunxerint; cum ἀρξεται ibi juxta Hebræum *dominandi* notionem habeat. Mox vers. 11. νόμων extat pro ἐλεημων, quia οἱ ὅ. Hebræum מַחֲשָׁה ejusque paronyma nusquam alibi in *miseriordia* sensu interpretati, voce autem νόμων usi sunt in hoc ipso *Proverbiorum* libro Cap.

Cap. 10 : 6. 20. Cap. 14 : 37. Cap. 17 : 2. &c. Porro Cap. 22 : 23. *ῥύσει τὴν* exprimendum curavi pro *ῥύσῃ σὴν*, τὴν quidem è Codice MS. *Laud.* K. 96. juxta Hebræum *חֲרַסֵּה*, *ῥύσει* autem folius authentici textûs auctoritate, in quo verbum tertiæ personæ legitur ; unde etiam vice versa Cap. 23 : 8. *ἔξμίσῃ* in secunda persona pro *ἔξμίσῃ*, licet absque ulius Græci Codicis suffragio, reposui. Eodem capite vers. 16. pro *ἰνδιατρύψῃ*, quod *immorandi* vel *conversandi* significationem habet, mutatis insuper literis *ἰνδιατρύψῃ* excudi feci ; siquidem Hebræa radix *לָצַח* exultationem significat, perinde ut Græcum verbum *ἰνδιατρύπτω*. Atque inde etiam mox vers. 23. pro *ἐκτρέφῃ* *educat*, legendum conjeci *ἐκτρυφῇ*, in deliciisaget, juxta Hebræum *לָנַח*, quandoquidem & *Habacuc.* 1 : 10. *ἐκτρυφήσῃ* in hac significatione occurrit ; quanquam alia exemplaria ibi habeant *ἐκτρυφήσῃ* adeo ut hoc quoque *Proverbiorum* loco ita exprimendum foret, nisi aliis exemplis usus verbi *ἐκτρυφῶν* probari posset. Cap. 26 : 3. pro *παραινόμεν* Genitivum pluralem *παραινόμενων* juxta Hebræum posui, & vers. 6. *πίστῃ* pro *ποιήσῃ*, Hebræo *לָמַד* id suadente : quippe medium *πίνεσθαι* in significatione activa quoque occurrit *Ecclesiastæ* Cap. 2 : 24. ac Cap. 3 : 13. & *πίνειν ὄνειδος* æquè recte dicitur, ac *πίνων ἀδικίαν* *Job.* 15 : 16. Mox vers. 7. post vocem *σκελῶν* adjeci alteram *χωλῶν*, (quam occasione illius omisssam conjeci) ut exprimat Hebræum *חֲוָלָה*, quod

LXX. semper *χωλὸν* reddiderunt, & *Symmachus* hōc quoque loco *ἀπὸ χωλῆ* vertit. Cap. 27 : 6. *ἐκύσῃ* mutavi in *ἐκίσῃ*, siquidem & *Aquila* Hebræum *מִתְקַנֵּן* *ἐκτικῇ* interpretatus est. Cap. 28 : 10. pro *ἀνομοὶ διελεύσονται* excudi curavi, *ἀνομοὶ διελῶνται*. Nam *ἁμάρτια* sæpe sæpius *ἁμώμος* est apud LXX. nusquam autem contrariam significationem *ἀνίμω* habet : ac *διελῶνται* itidem substitui juxta Hebræum *לָמַד*, suffragante *Theodorione*, quem verbum *διελῶνται* hic adhibuisse, ex Scholiis *Romanæ* Editionis colligere est ; cum autem interpretationem *τῶν ὁ.* sæpe retinuisse, itidem constat. Denique Cap. 31 : 21. *χρονίζῃ* pro *χρεονίζῃ* legendum esse, Hebræus textus neminem dubitare sinit ; qui eandem conjecturam suggessit etiam *Cosele-*rio in Notis ad Lib. I. *Constit. Apostol.* Cap. 8.

§. 4. In Libro *Ecclesiastæ* unam solum atque alteram voculam per conjecturam mutavi vel addidi ; addidi scilicet Cap. 7 : 29. *ἐτι* ante *ἐξήτησεν*, id suggerente *Romana* lectione *ἐπεξήτησεν*, pro quo *ἐτι ἐξήτησεν* reponendum esse, ex Hebræo *וְעַתָּה* conjeci : mutavi autem Cap. 8 : 12. *αὐτῶν* in *αὐτῶ*, ut iterum Hebræo *וְ* responderet. Plures vero emendationes, easque majoris momenti, in *Cantico Canticorum* suppeditavit Græci cum Hebræo textu collatio. Nimirum Cap. 2 : 5. omnes, quos vidi. Codices MSS. pariter ac editi mendose prorsus habent, *ἐν μύροις* *Origenis* vero exemplaria, *ἐν ἀμύραις* *

sed

* *Origenes* vel ejus *Interpres* *Homil.* 3. in *Canticum Canticorum* fol. 91. col. 1. *In Græco* quidem habetur : *Confirmate me in amyris* ; *amyram* quoddam genus arboris nominans, quod *Latini* putantes *myrrham* dictum, *unguenta* interpretati sunt.

Cap. IV.

PROLEGOMENA.

sed neque sic rectè. Quippe in ἀμό-
 ραις legendum esse, •Hebræa vox
~~ωρ~~ me edocuit; quam uti 2. Reg.
 6: 19. verterunt λάγανον, id est, pla-
 centam è similia oleoque recenti
 confectam; ita in loco parallelo
 1. Paralip. 16: 3. ἀμωρίτην reddide-
 runt οἱ ο. (juxta exemplaria Ald.
 Rom. atque Alex.) ita dictum ab ἀ-
 μόρα, quam Athenæus Lib. XIV.
 Dipnosophist. Cap. 14. pag. 646. è
 Phileta docet esse μελίτωμα πεπεμμέ-
 νον & Hesychius in Lexico: ἀμωρε,
 σιμβάλεις ἐφθῆ σὺν μέλιτι. Aptissimè
 igitur hîc dicitur: σκεῖσατί με ἐν ἀ-
 μόραις: siquidem ἄρτος καρδίαν ἀνθρώ-
 πῳ σκεῖζει, Psalm 103: 15. Quemad-
 modum autem Scribæ hoc loco
 placentam mellitam perdiderunt; sic
 contrà sequenti Cap. 5: 1. perpe-
 ram supposuerunt ἄρτον μετὰ μέλιτος.
 pro quo ἄρτον reposui, inductus
 Hebræa voce נחם: quæ nunquam
 panem, sed sylvam denudat propriè sig-
 nificat, indeque & voce ἄρην Psalm.
 49: 10. versâ legitur in Edit. Ald.
 Complut. ac MS. Alexandrino. Unde
 cum Interpres hic quoque scripsis-
 set: ἐφαγον ἄρην, comedi agrum, id
 est, fructus agri; Librarius hanc
 phrasin non intelligens, indeque
 textum corruptum ratus, voce ἄρ-
 τῶ cum emendandum frustra cen-
 suit. Eodem Cap. 5: 13. & Cap.
 6: 1. φυταλῖαι & φυταλῖας reposui,
 pro φιάλαι & φιάλας, juxta Hebræum
 נלח, quod sulcos sive areolas hor-
 torum significat. Denique Cap. 8:
 9. ἐπᾶλξεις mutavi in ἐπαύλεις, quia
 LXX. Hebræum נחם nusquam il-
 lâ, hac autem voce aliquoties ver-
 terunt, nempe Genes. 25; 16. Num.
 31: 10. & Psalm. 68: 26.

Tom. IV.

§. 5. Sed & Apocrypha Salomonis
 Sapientia, perinde ut Canonica, suis
 laborat vitiiis; quibus solâ conjec-
 turâ medelam adhibui, veteri La-
 tino Interprete identidem obstetri-
 cante Sic Cap. 8: 6. ἐράζεται sub-
 stitui in locum ἐργάζεται, quia hoc
 mancarn facit sententiam, (unde
 in uno MS. Codice Vindebonensi τῇ
 additum est) neque præcedenti
 voci ἐπιθυμητόν, ac sequentibus ἀ-
 γαπῶ & ποθεῖ congruit; optimè au-
 tem istis respondet nostrum ἐράζεται
 amatur; cujus verbi rarior ac solis
 fere Poëtis receptus usus in causa
 fuisse videtur, ut in ἐργάζεται per-
 peram transformaretur. Deinde
 Cap. 10: 10. ὑπὸ κρίσει exprimendum
 duxi, pro εὐπρόσῃσιν: quoniam εὐπα-
 ρεῖν significat quidam discere, sed
 non, ditare; in qua notione ver-
 bum εὐπορίζειν, à Lexicographis
 prætermisum, occurrit apud Lu-
 cianum, Quomodo Hist. scribenda sit,
 Tom. II. pag. 395. Edit. Basil. 1563.
 Porro Cap. 15: 9. ἀντερίζεται, con-
 certatur, ut est in Latino, magis mi-
 hi placuit, quàm ἀντερίζεται, obni-
 titur, utpote quod non ita bene
 convenit sequenti μιμείται. Atque
 ibidem vers. 18. ἵνα reposui pro ἀ-
 νείη, ex conjectura Patricij Junij,
 apposita ad marginem sui τῶν ο. ex-
 emplarior, quod ex instructissima
 supra laudati D. Galei Bibliotheca,
 in quam devenit, usui meo bene-
 vole commodavit hujus filius at-
 que hæres dignissimus Dn. Rogerus
 Galens. Cap. 16: 20. ἰσχύοντα muta-
 vi in ἰχοντα, habentem, uti vertit V.
 Interpres; & v. 21. ὑπόστασις, quod
 prorsus incongruum est, in ἀπόστα-
 σις. Sequenti Cap. 17: 10. pro πρὸς-
 εἰληφῃ, juxta Latinam interpreta-
 tionem,

tionem, *presumit*, posui *προέληφε* quomodo etiam *Badvellus* in Commentario hic legendum suspicatus est. Mox vers. 12. τῇ ἀγχινόῳ in textu excudi feci, & τὴν ἀγνοίαν in marginem extruxi; ubi an mea me fefellerit ἀγχινόῳ vel ἀγνοίᾳ, penes benevolum Lectorem esto iudicium. Ibidem vers. 13. loco ἀδυνάτου, præeunte *Grotio* in Notis, ἀδύτης substitui, proxime præcedentem ἀδύνατον ῥύκλα vitiosæ lectioni occasionem præbuisse conjectans. Cap. 18: 8. προσκαλισάμενος προνοεῖς huc prorsus non quadrare videtur, optimè vero παρακαλεσάμενος consolatus. Ultimo Cap. 19: 13. ἀγνοῦντας in ἀγνώτας mutavi, præeunte *Grotio* ad hunc locum. Vers. 14. idem corrupto textui medolam allaturus, εἰ pro ἡ, ἔση pro ἔσαι, οἱ δὲ pro οἱ δὲ reponendum censet; atque alij alias commenti sunt emendationes, sed nimis violentas. Nostra, nisi me omnia fallunt, est genuina ac facillima; dum pro ἀλλ' ἦτις, (ut in *Romana* excusum est Editione) accentu solum & spiritu, quibus MS. *Alex.* caret, mutatis, reposui ἀλλ' ἦτις, & ante ἀλλ' inserui ἀλλ', quod occasione istius vocis excidisse videtur, & tamen legendum esse, è proximè præcedenti εἰ μόνον certissimè colligitur. Forte etiam particula καὶ, quæ in aliquibus extat exemplaribus, addenda, ac ita legendum foret: ἀλλὰ καὶ ἀλλ' ἦτις; ast nolui citra necessitatem ab *Alexandrino* Codice nimium deflectere.

§. 6. Quod denique Sapientiam *Siracida* attinet, in hujus Prologo pro εὐρον excudi feci εὐρών; quod melius atque facilius mihi videtur,

quàm si in sequentibus εὐν addatur. Cap. 1: 17. αὐτῶν pro ἀπὸ τῶν, & Cap. 12: 5. εὐρήσει σε pro εὐρήσῃσιν reposui, ex conjectura *Drusij*; qui & εὐρήσεις σοι legi posse recte ceniet pro εὐρήσει σε, ut in aliis extat exemplaribus. Cap. 26: 18. vocem σίρειν vitio laborare videns *Grotius*, (& mirum sane, quod *Drusius*, aliique idem haud animadverterint) è Latina interpretatione, quæ plantas habet, σείρειν substituendum coniecit. Verùm σείρειν in ista significatione nusquam reperio; ideoque πλέρειν à veteri Interprete lectum, ac ita legendum esse, nullus dubito. Cap. 27: 6. pro καρδία, ut in *Alex.* perperam scriptum est, καρδίαν exprimendum censui; quæ emendatio sane facilior est quàm *Grotij*, qui cum *Complutensibus* ἐν καρδία legens, ἐνδυμήματα loco ἐνδυμήματος reponi voluit. Ast jam video, nullâ opus esse conjecturâ, sed retinendam *Romanam* atque *Aldinam* lectionem καρδίας; dummodo hæc vox pro Accusativo plurali sumatur, non pro Genitivo singulari, uti malè accepit vetus Interpretes Latinus, ac cum ipso alij, qui inde textum frustra immutarunt atque perverterunt. Cap. 28. (in Editione *Complut.* 31.) vers. 2. vulgò legitur: μέριμνα ἀγρυπνίας ἀπαιτήσι νυσαγμέν; quod cum meritò displiceret *Drusio*, affert Latinam cuiuspiam versionem: arcet somnum; sed quærit: Quid legit, cum ita verteret? Respondeo, ἀπωθήσει, quod & veteri quoque interpretationi, avertit, congruum, nostra idcirco habet Editio. Vidit id *Grotius*, & tamen retentò ἀπαιτήσι, alium commentus est sensum, ob quem in sequen-

sequenti commate ἐκνίψαι pro ἐκνήψαι legendum conjecit; sed perperam, uti mihi quidem videtur. Bene autem idem Vir magnus Cap. 37: 8. κληρὸν sortem mutavit in σκληρὸν durum quid; quorum vicinitas etiam fecit, ut pro vitio alvearium, quo imatis araneis favi corrumpuntur, modo σκληρὸν, modo κληρὸν scriptum reperias. Cap. 38: 28. verbum καίνει mendosum omnino videtur: quod enim Grotius istud καίνει interpretatur delectat, tunc erit approbandum, cum probatum fuerit, quod sonitus mallei atque incudis delectet aures. Quapropter Beza legendum putavit κινεῖ, concavat aut excavat; quod placuit Badvello, quia creber sonitus mallei atque incudis, aures vehementer feriens, majus earum foramen efficit, planeque obtundit, uti hujus verba sonant. Et sensus quidem est verissimus; eidem autem exprimendo haud commodum videtur verbum κινεῖν. Quamobrem reposui κινάει: quia κινάειν Hesychio significat καίσποννεν, vexare, & διαφθελεῖν, corrumpere; ac Skida etiam κινάμενον est καίσποννόμενον, & κινάω, κόπω, id est, lundo, uti Latine ibidem vertitur. Cap. 40: 2. duo verba διαλογισμὸς feci, ubi unum διαλογισμὸς cum præfixo articulo τὸς, vel λογισμὸς habent reliqua exemplaria, textu prorsus non coherente. Cap. 41: 19. vocem λῦθης loco ἀληθείας cum Grotio substituendam censui, quia sensus alioqui est absurdus. Denique Cap. 45: 24. præeunte laudato Viro, non προσάτην, sed προσατιῖν exprimendum duxi; & vers. 25. Genitivum κληρονομίας, ad διαθήκην referendum, pro κληρονομία posui. Cap. 48: 12. pro ἐς, quod

superabundare videtur, ὡς posui ex conjectura Bezae, quam Badvellus in Notis aliique approbarunt. Cap. 49: 8. ut iterum superfluum ἐς, post Ἐζεκιήλ, è medio tollatur, unicum verbum Ἐζεκιήλως reponere placuit; siquidem Divini Prophetæ nomen, addita terminatione, à Siracide ita scribi potuit, perinde ut cognominis Judaicarum Tragœdiarum Poëtæ à Clemente Alexandrino Lib. I. Strom. pag. 344. ac Eusebio Lib. IX. Præparat. Evangel. Cap. 28. p. 436. & Cap. 29. p. 444. quamvis in hoc legatur cum circumflexo, Ἐζεκιήλος.

§. 7. Cæterum aliæ insuper ad alia quædam loca emendanda mihi ac doctioribus ante me Viris inciderunt conjecturæ; à quibus tamen abstinui, quod illas haud ita faciles, minusve certas, vel non necessarias, aut prorsus futes atque falsas censuerim. Sic Psalm. 2: 12. loco παιδίας vocem παιδῖν substituendam existimabam, utpote congruam plane Hebrææ בן, quæ filium vel puerum denotat. Ast ubi Chaldaum quoque Paraphrasten eandem doctrinæ vocabulo reddidisse animadverti, receptam lectionem intactam reliqui. Psalm. 6: 8. tertiam personam ἐπαλαϊώθη pro ἐπαλαϊώθην eligenti Drusio Lib. II. Animadvers. Cap. 26. obstant versiones Aquila & Symmachi, qui ambo pariter primæ personæ verba posuerunt; adeo ut Hebræos quoque Codices, saltem aliquos, eandem habuisse, vix ullum sit dubium. Neque juxta alteram ab eodem ibi allatam emendationem Psalmi 7: 10. 11. quâ pro δίκαιε masculinum δίκαιος legendum, & cum præ-

præcedenti *Θις* construendum putat, textum pariter ac stichum *Alexandrinum* immutare volui; quia utrumque confirmat *Hexaplar* exemplar Latinum. *Psal.* 11. vers. ult. pro *πολυήρας*, contrariâ juxta *Hebræum* notione *πολυωνίας* reposuissém, si id in usu esset, perinde ut *υώνιας*. Quippe alius etiam *Interpres*, teste *Chrysostomo* apud *Nobilium*, hunc textum vertit: *υώνισμένοι τοῖς υἱοῖς ἀνθρώπων*. *Psal.* 24: 17. nolui juxta conjecturam *Nobilij* *ἱπλάτύνθησαν* exprimere, rejeκθὶ *ἱπληθύνθησαν*, quia LXX. *הרבה* forte *רבה* legerunt. *Psal.* 30: 21. loco *ταραχῆς* prius scriptum fuisse *ταραχῆτος*, colligere quispiam posset ex *Esaiâ* 40: 4. ubi LXX. idem vocabulum *Hebræum* reddiderunt *ταραχῆα aspera*. Sed difficilior ac minus necessaria visa est hæc emendatio. *Psal.* 31: 6. pro *καὶ ἐγὼ εὐθέτω* excudi curâssém juxta *Hebræum* *אצר*, quod *inveniendi* significationem habet, *καὶ ἐγὼ ὡς εὐρέτω*, nisi & hoc duriusculum videretur. *Psal.* 58: 7. & 15. pro *λιμῶξουσιν* legendum *μαίμωξουσιν*, contendit *Bochartus* *Hierozoici* parte priori Lib. II. Cap. 55. col. 665. seq. cūm verbum *מיה*, quo hîc uitur *Psalter*, commune nihil habeat cum iis verbis, quæ famem vel esuriem significant ut ipse ibidem asserit. Sed non observavit *Vir doctus*, quod *מיה* *Deut.* 28: 20. LXX. reddiderint *ἐκλιμίαν*, *Symmachus* *ἀχρελασίαν*, *Vulgatus Latinus* *Interpres* *esuriem*; adeo ut falso plane fundamento nitatur correctio ista, adeoque & ipsa absque dubio sit falsa. *Psal.* 71: 14. *ἐνομα* in αἰ-

μα transmutassém, nisi suspicatus fuissém, *τὸς δ.* *ΩΩ* pro *ΩΩ* legissé. *Psal.* 73: 3. autem fere vellem, ut juxta *Hebræum* *לֹא עָשָׂה* pro *עָשָׂה* posuissém. Caterum alia *Psalmorum* loca, in quibus voces quædam emendandæ videri poterant, missa facio, quòd prorsus incerta vel falsa sit virij suspicio; unum tamen silentio prætereire vix possum, quod omnino videatur mihi in mendo, eoque duplici vel triplici, cubare, nec tamen ei medelam afferre commode potuerim vel ausus fuerim. Nimirum *Psal.* 83: 12. mira & ab authentico Codice plane dissona est versio: *ἐλεον* (vel *ελεος* juxta *Complut.* Editionem) καὶ ἀλήθειαν ἀγαπᾷ Κύριος. Conjeci itaque, *Interpretem* ex *Hebræo* satis bene vertisse: *ἤλιος καὶ βοήθεια Κυρίου*, quòd autem metaphorica ac paulo durior sit phrasis ista, hinc ex *ἤλιος*, (pro quo aliquando scribi solitum *ἡλαιο*, ut in *Alex.* Codice *Eccles.* 46: 4. legitur) vocali atque diphthongo mutatis, factum *ἐλεος*, siquidem in hoc ipso *Psalmi* commate & alibi sæpius *MS. Alex.* habet *ἡλαιον* pro *ἐλεον*, & vice versâ *ἐλεον* pro *ἡλαιον* aliis in locis: similiter pro *βοήθεια* (quâ voce *Hebræam* *בָּנָה* LXX. verterunt *Psal.* 7: 11. & geminâ *ἀντίληψις*, *Psal.* 78: 18.) Scribas posuisse *ἀλήθειαν*, utpote quam frequenter cum *ἐλεος* junctam in *Psalmis* legere est *, atque, ut sensum complerent, addidisse verbum *ἀγαπᾷ*, quod idcirco veru transfixit *Origenes*. Verum cum posterior hæc mutatio sit aliquantum difficilis, textum potius intac-

* Vide *Psal.* 24: 11. 35: 6. 39: 11. 12. 56: 11. 60: 7. 84: 11. 88: 15. 24. &c.

intractum relinqueret, quàm violentas ei manus inferre volui; præsertim quoniam Scholiastes *Theodotioni* eandem adscribit interpretationem, licet mendum in Scholio haud frustra suspicetur *Nobilius* in Notis ad hunc locum.

§. 8. Sed & reliquis in libris *Jobi*, *Salomonis* &c. meas aliorumque conjecturas aliquas sacro textui ob rationes suprà dictas inferre nolui; quas hic nudè recensēbo, quoniam ad finem Prolegomenorum propero. *Jobi* Cap. 5: 12. pro ἐξ ὀρέων, & montibus, ἐκ χωρῶν ex agris legendum conjeci, siquidem חֲרָדָה *Esaiā* 19: 17. vertitur. Cap. 30: 15. διώκετο Hebraica veritati magis congrueret quàm ὤχετο. Cap. 31: 14. σάσιν potius quàm ἰτασιν eligeret forte quispiam ob Hebræum verbum סָפַר, voce σάσεως in sensu Rhetorico pro statu *questionis* acceptâ. Cap. 39: 19. φόβον, non φόβον legi voluit *Bochartus* Hierozoici Parte priori Lib. II. Cap. 8. col. 119. & vers. 28. ἀποκρήμυξ pro ἀποκρέφω reponendum censuit, Parte posteriori Lib. I. Cap. 2. col. 173. *Proverb.* Cap. 3: 15. ποθητόν, non ποθητόν, legere, & vers. 32. negativum & excludere Hebræus textus suadet. Cap. 6: 8. σήμενιν repudiat, & vocem σήμενιν substituit *Bochartus* Hierozoici Parte posteriori Lib. IV. Cap. 11. Cap. 8: 26. תַּרְבֵּץ qua ratione οὐκ ἐμμένα significet, haud perspicere potui, ideoque conjeci κειχασμένα legi debere, à χαννία, siquidem תַּרְבֵּץ sæpe χῆς & χῆμα à LXX. vertitur; adeo ut ἀκρά κειχασμένα ibi forent *tumuli* & ter-

ra aggesta facti. Cap. 13: 1. pro ἀπαιλῆ videtur reponendum ἀπειλῆ, quia תַּרְבֵּץ hoc ipso capite vers. 8. & Cap. 17: 10. οἱ οἱ ita reddiderunt. Eodem Cap. 13: 10. κακὰ in μάχας transformaret forte quispiam ob Hebræum מַחָה, quod μάχην vertit *Interpres* sequenti Cap. 17: 20. & pluraliter μάχαι, *Esaiā* 58: 4. Porro Cap. 23: 24. magis placuerit πατὴρ δικαίος, quàm πατὴρ δίκαιος. & Cap. 26: 18. Φλόγας potius quàm λόγας eligeret aliquis, quia LXX. ita verterunt *Esaiā* 50: 11. Cap. 27: 11. ἀποστέψω pro ἀπόσπεψον, & Cap. 28: 20. ταχύς pro κακός legere, Hebræa verba itidem suadent. Denique Cap. 31: 13. μνησμένη, non μενεσμένη, arridet *Cotelerio* in Notis ad Lib. I. *Constit. Apostol.* Cap. 8. Atque ut *Ecclesiasten* præteream, *Cantici Canticorum* Cap. 1: 12. ἀνακυκλήσει pro ἀνακλήσει forte reponeret quispiam ob Hebræum סָבַח, quod sæpe redditur κύκλος & κύκλωμα. Cap. 4: 11. non ἐν μιᾷ ἰνδύματι, sed ἐν ἐνὶ καδήματι libenter legerem, quia illa Grammaticæ regulæ sunt adversæ. In *Sapientia Salomonis* Cap. 2: 1. pro ἰασις fingere posset quispiam vocem ἰανσις, ab ἰαθῶμαι, refrigeror, latitia persundor, quia *Vetus Interpres Latinus* habet refrigerium. Mox vers. 2. ὀλίγος σπινθήρ magis placuit *Nobilio*, quàm ὁ λόγος σπινθήρ. Cap. 4: 12. & Cap. 16: 25. verbum μεταποιῶν eligendum mihi videbatur præ altero μεταλλεύω, quod in significatione mutandi usurpatum haud observavi. Eodem Cap. 4: 19. *Osiander* in correctione *Latinæ Vulgatæ Editionis* ἀφῆν legi, non ἀφῶν. Cap. 5: 12. ἀντι-

ἀλλυθῖν pro ἀνιλυθῖν substituendum conjecit *Grotius* ; & Cap. 17 : 13. ἀδύνατον in δεινότητιν mutavit. Similiter in *Ecclesiastico* ipse pariter ac *Drusius* voces quasdam corrigendas censuerunt, atque mihi etiam quasdam emendandæ sunt visæ. Quare autem in his atque pluribus aliis textum *Alexandrinum* haud immutaverim, in Notis, DEO volente, exponam.

§. 9. Antequam verò finem præfandi faciam, de duobus mihi est dicendum : & primum quidem, quare Historicis atque Propheticiis libris, qui in *Alex.* Codice Metriceos præcedunt, prætermisiss, hocce, qui ultimo ibi stant loco, ultimo hoc Tomo prius edam. Scilicet res ita se habet. Ante biennium finito primo LXX. Interpretum Tomo, jam bina Libri I. *Regum* vel *Samuelis*, (ut ab Hebræis inscribitur) folia prælo à Typotheta erant parata, mihiq; propositum, ut continuo Historicos V. T. libros, quos maximam partem è MS. exemplari nostro descriptos habebam, typis cufos Tomo secundo evulgarem. Ecce verò pridie istius diei, quâ primum folium imprimendum dare constitueram, literas accipiebam, ab Amico antiquissimo ac Fautore honoratissimo, Reverendo admodum & Doctissimo Dn. *Daniele Ernesto Jablonski*, S. Theologiæ Doctore, atque Serenissimo *Borussiæ* Regi à sacris domesticis, nec non Unitatis Fratrum, pridem *Bohemorum*, jam *Polonorum*, Superintendente sive Episcopo, ob sinceram pietatem, eximiam doctrinam atque sum-

mam prudentiam dignissimo; quibus mihi significabat, ubi desideratus diu ac tam à me quàm ab aliis anxie quæsitus *Masii* Codex, (de quo in Prolegomenis Tomi I. Cap. 3. §. 5. dixi) asservaretur; in vico nempe quodam haud procul *Herbornâ Nassoviorum*, inter libros Doctoris *Lentij*, Orientalium Linguarum in Gymnasio *Herbornensi* olim Professoris: cujus rei laudatum Amicum certiorer fecerat Reverendus Dn. *Sebrammius*, S. Theologiæ Doctore, ab ipso mei causâ rogatus, ut in dictum Codicem diligenter inquireret: utpote quem isthic terrarum alicubi delitescere, celeberrimus *Grævius* quondam Clarissimo D. *Gothofredo Oleario*, S. Theologiæ apud *Lipsienses* Professori, hic verò postea mihi benevole significaverat. Atqui si privati commodi rationem habuissim, in coepto Tomo excudendo nihilominus perrexissim, caulatus haud consultum esse, ut operarum Typographicarum cursus tamdiu sustaminaretur, donec *Masiani* libri copia mihi fieret. Verùm non sine Divini Numinis providentia factum mihi videbatur, ut in ipso temporis articulo, quò librorum Historicorum impressio inchoanda erat, desideratissimi ac unici, quod *Origenis* alteriscos atque obelos in istis appositos habere constaret, exemplaris notitia ad me perveniret, ac ejusdem obtinendi spes mihi daretur. Quapropter gradum sistens, id per literas agebam, ut laudati Codicis sive possessionem, sive usum saltem, justo nanciscerer pretio. Cum autem elapfis tribus mensibus nihil responsi accepissim,

câ,

Cap. IV.

PROLEGOMENA.

eâ, quæ ad me hac de re reddita erat epistola, nescio quo casu, perditâ, (neque sane aliis postea acceptis literis de illo adipiscendo certior factus sum, atque adhuc in ancipiti hæreo) nolebam committere, ut plus temporis abiret, quo nullæ operis mei lineæ ducerentur; ideoque aliam LXX. Interpretum partem interea prælo parandam existimabam, Amicis hoc meum institutum omnino comprobantibus. Ac libenter profecto *Prophe-
tas*, ante *Psalms* aliosque Met-
ricos libros, tertiò edidissem To-
mo; quandoquidem plures illo-
rum quàm horum collationes cum
MSS. Codicibus ac S. Patrum alle-
gationibus, jam ante aliquot annos
factæ, mihi præsto erant, quarum
ope multa loca corrupta partim,
partim detruncata, emendari ac in-
tegritati suæ restitui possunt. Sed
ad istum etiam Tomum cum Criti-
cis *Adamantij* signis ubique apposi-
tis edendum, duobus præterea Pro-
pheticis opus est Codicibus; uno
Eminentissimi Cardinalis *Chigij*, al-
tero Reverendorum Patrum *Socie-
tatis Jesu Parisijs* in Collegio *Ludo-
vici Magni*, de quibus in Disserta-
tione nostra de *Vitijs* LXX. *Inter-
pretum* &c. Cap. 3. agitur: quorum
cum itidem non adeo faciliè, sal-
tem non ita citò compos fieri pos-
sem, nolens volens ad libros Me-
tricos priùs evulgandos me accin-
xi; siquidem eorundem plura ex-
emplaria Græca, ac quorundam
Latina cum asteriscis & obelis, su-
perius Cap. 3. recensita, in *Angliæ*
Bibliothecis extant, nec ullum in
transmarinis novi, quod propter
Origeniana signa, vel alias ob ratio-

nes necessarias, mihi foret expec-
tandum.

§. 10. Cæterum cum accuratum
Alexandrini Codicis Apographum,
facta iterum iterumque revisione,
debitè parari, illiusque emendan-
di ac supplendi ergo tot alij Codi-
ces MSS. cum ipso conferri, ac va-
riæ insuper in S. Patrum scriptis oc-
currentes lectiones inde colligi ne-
queant, absque literatorum quo-
rundam juvenum mihi quotidie in
hoc opere assilientium auxilio, ac
digno proinde assiduitatis eorun-
dem præmio; cumque alij etiam
sumptus haud exigui ad exacte
corrigen-
da singula libri folia, pri-
usquam imprimantur, ac ubi im-
pressa fuerint, cum *Alexandrino* ex-
emplari denuo conferenda requi-
rantur; istis aliisque ejusmodi fe-
rendis impar fuisset, nisi de his
mihi benigne prospectum esset. At-
que hoc est alterum, de quo di-
cendum restat: neque enim vel al-
mam Supremi Numinis providen-
tiam, vel eximiam Principum mu-
nificentiam, ac singularem Fauto-
rum benignitatem silentio transire
fas est. Horum primus, ac unicus
qui solida hujus Tomi fundamen-
ta jecit, est Maximè Reverendus in
Christo Pater, Dn. JOANNES,
Eboraci Archi Episcopus, ac *Angliæ*
Primas: qui sicuti communem
omnium honestorum, literatorum
atque modestorum Virorum Pa-
tronum imò Parentem se palam
ostendit; ita meam quoque tenui-
tatem paterno complexus affectu,
Augustissimam Reginam octode-
cim abhinc mensibus mei causâ sol-
licitavit, & magnificum ab Ejus
picta-

pietate ac clementia donum mihi impetravit : id quod laudatus Præful duabus post horis, cum egomet nescius facti forte fortuna cum salutarem, gratiosissimè in manus meas tradidit. Pro quo publicas jam gratias Eidem ago, ac ritu Græcæ Ecclesiæ ipsi acclamo : *οὐκ ἔστιν ἡμῖν*. Imo Deus, à quo omnia vitæ humanæ momenta dependent, magnum hunc Evergetam non meo solum, sed & publico bono per multos annos salvum atque sospitem conservet, ac cuncta quæ vitam ipsius possint facere prosperiorem, benignè Eidem largiatur. Sed & aliunde Divina mihi providentia affulsit. Cum enim primi LXX. Interpretum Tomi exemplar Serenissimo ac Potentissimo Borussia Regi, FRIDERICO I. germanus, qui ei à consiliis Aulicis est, frater meo nomine obtulisset, isti quaecunque innatæ mihi erga Clementissimum Dominum meum reverentiæ ac perennantis, in alio licet orbe, devotionis meæ testimonium ; cumque Regiæ Majestati Ejus ad Aulam Britannicam Legatus extraordinarius meritisimus, & tam hoc munere, quàm stupenda ac incredibili omnis ge-

neris doctrina Perillustis atque Excellentissimus Dn. EZECHIEL SPANHEMIUS, pro singulari erga me immeritum favore, opus meum de optima, ut ajunt, nota commendasset ; hinc factum, ut Rex Augustissimus, qui est maximus omnium literarum, & piissimus sacrarum Mecænas, splendendum itidem donum per fratrem dilectissimum mihi huc transmiserit. Quibus Regiis muneribus dotatus, hujus Tomi Editionem non modò felicius inchoare, sed & finem ejus felicissimè tandem facere potui. Quocirca eum, *qui est beatus & solus potens, Rex Regum & Dominus dominantium, quiq; solus habet immortalitatem, ac lucem inhabitat inaccessibilem*, supplici prece veneror, ut utrique Regiæ, tam Britannicæ, quàm Prutenicæ Majestati felix ac potens imperium in terris, & *immortalem vitam atque lucidam æternæ gloriæ mansionem* in cœlis pro infinita bonitate sua concedat. Cui meo voto ut pius hujus libri Lector suum jungat, illique robur addat, nec non mei, miserrimi peccatoris, in precibus suis meminerit, est quod etiam atque etiam rogo.

LAMBERTI BOS

ANIMADVERSIONES

CRITICAE.

AD PSALMOS.

Pſalm. I. 3. Καὶ τὸ φύλλον αὐτῶν οὐκ ἀπορρένῃσεται.) Suidas ex h. l. ἀπορρένῃσεται, αὐτὶ τῷ ἀποπιεῖται.

Pſalm. XV. 5. Σὺ εἶ ὁ ἀπκαθίσαν τὴν κληρονομίαν μου ἰμοί.) Suidas in V. Ἀπκαθίσαν, hæc verba sic explicat: ταῖς, τὴν τῶν ἰδῶν βασιλείαν, τὴν προτίαν δραστίαν ἀποδίδες.

Pſalm. XXVI. 1. Κύριος Φωτισμός μου καὶ σωτὴρ μου, τίνα φοβηθήσομαι ;) Simile illud dictum Euripid. in Heracl. vers. 706. Ζεὺς μοι ξύμμαχος, ὃ φοβῆμαι.

Pſalm. XXVIII. 6. Καὶ λεπύνη αὐτῶν ὡς τὸν μόρον τὸν Λιβανον.) Videntur ei O. scripsisse, τῷ Λιβάνου. sic etiam Vulg. & Arabs, vitulum Libani.

Pſalm. XXXI. 4. Ἐξέσφην εἰς τάλαι-
παρίαν, ἐν τῷ ἱμπαγῆναι ἀκανθάν.)
Cod. Alex. habet ἐν τῷ παγῆναι μοι
ἀκανθάν. Vera mihi videtur lectio,
ἐν τῷ ἱμπαγῆναι μοι ἀκανθάν. Ita Sui-
das hunc locum citat in voce Ἀκαν-
θα. Ἀκανθα, inquit, ἡ ἀμαρτία. Δα-
υιδ. Ἐν τῷ ἱμπαγῆναι μοι ἀκανθάν. An
vero ἀκανθα hic ἀμαρτίαν significet,
ut Suidas ex Theodoro vult, næ
illud vehementer addubito. Ego
potius intelligerem grave aliquod
malum, quod premebat & afflige-
bat Davidem, hoc enim in S. Li-
teris occurrit nomine spine, surculi,
aculei, teli &c. Sic Pſalm. XXXVII.
2. Ὅτι τὰ βέλη μου ἐνεπαύσαν μοι,
(NB. hic etiam additur μοι) καὶ ἐπι-
θήξας ἐπ' ἐμὲ τὴν χειρὰ σου. Job. VI.

Tom. IV.

4. Βέλη κυρίου ἐν τῷ σώματί μου. Hoc
Paulus expressit, ἰδοὺ μοι σκόλοψ τῇ
σπερί. 2. Cor. XII. 7. Vide quæ de
h. l. diximus Obs. Miscell. p. 104.

Pſalm. XXXIX. 6. Θυσίαν καὶ προσ-
φορὰν οὐκ ἠθέλησας, σῶμα δὲ κατηρτίσω
μοι.) Queritur quo pacto LXX.
reddere potuerint σῶμα &c. corpus
aplasti mihi, quum Hebr. habeat,
aures perforasti mihi. Vir Doct. Is.
Vossius existimavit, vel vocabu-
lum Hebr. non aures tantum, sed
& corpus significare, ut verterunt
LXX., vel corrupisse Judæos lo-
cum. Prius tamen se malle addit.
Equidem neutram amplecti pos-
sum sententiam. nam vocem illam
Hebr. etiam corpus denotare, pro-
bari nequitiam potest; & Judæos
locum corrupisse, minus probabi-
le est. Quare meam de h. l. sen-
tentiam paucis dicam. Existimen,
lectionem a librariis esse corrup-
tam; veram autem lectionem ef-
se ὡρία. Et quidem hoc modo
corrupta videtur. Primo litera C
repetita ex fine vocis proxime præ-
cedentis, ἠθέλησας. Dein ex literis
T & I junctis nata est una M, hoc
modo:

vera, H Θ Ε Λ Η C A
C Ω Τ Ι Α.
L { corrupta, H Θ Ε Λ Η C A C
C Ω Μ Α.

Simile mendum observavi natum
ex repetito C. in Eccles. X. 15. ubi
Cod. Alex. Μόχθος τοῦ ἄφρονος στο-

m

τώσει

LAMBERTI BOS

ταῖς αὐτῶν. Pro *συστάσει*, legendum *κοπύσει*, ut rectè habent *Ald.* & *Complut.* & convenit cum Hebr. sed librarius ille Alexandrinus oscitanter ex præcedente voce repetiit litteram C, & dein pro Π legit T, hoc modo :

L. { vera, ΑΦΡΟΝΟCΚΟ-
ΠΩCΕΙ.
corrupta, ΑΦΡΟΝΟC-
CΚΟΤΩCΕΙ.

Similiter ad *Esaï.* XL. 3. Ἐτοίμασα-
τε τὴν ὁδὸν κυρίου, *Marchali* Codex
addit, διὰ τῆς ἀββιάτου, ubi legen-
dum ἀβιάτου.

L. { vera, ΔΙΑΤΗCΑΒΑ-
ΤΟΥ.
corrupta, ΔΙΑΤΗCΑΒ-
ΒΑΤΟΥ.

Apud Julianum *Epist.* ad *Athen.*
pag. 286. legitur ἐπὶ τὰς Στοιχίας Ἀλ-
πεις, pro ἐπὶ τὰς Κοτίλίας Ἀλπεις, ut
in margine correctum. ubi pariter
vides τὰ σ perperam repetitum ex
fine præcedentis dictionis. Idem
huic loco accidisse puto. Et olim
in Versione Græca fuisse, ὥτια δὲ
κατηρίσω μοι, videtur colligi posse
ex eo, quod in editione vulgata
latina, ab Hieronymo ad Græco-
rum exemplarium fidem hic cor-
recta, ita redduntur verba : *Aures*
autem perfecisti mihi. id quod Græcæ
lectioni respondisse, vel ex eo con-
stare monet Usserius pag 85. de *Edit.*
LXX. *Intt.* quod a Sunia & Fretella
alias id fuisset objectum, minores
longe quam hæc est inter textum
Græcum & Versionem Hieron. dif-
ferentias hic colligentibus. Docet

ibidem Usserius, eandem lectio-
nem secutum esse Eusebium Cæ-
sareensem, qui in Commentariis
suis ad Psalterium sic est interpre-
tatus : *Aures meas & eloquiorum tuo-
rum obedientiam, perfecisti mihi.*

Psal. XLIII. 12. Ἀπὸ τοῦ λαοῦ
σου ἀνεν τιμῆς, καὶ οὐκ ἦν πληθὺς ἐν τοῖς
ἀλαλάγμασιν αὐτῶν.) Versio Lat. *Ven-*
didisti populum tuum sine pretio, & non
fuit multitudo in jubilationibus eorum.
Sed Hebr. pro membro posteriore
habet, & non multiplicasti in pretiis
eorum. Syrus, & non multiplicasti
commutationem eorum. Unde igitur
Græci suas hic habent jubilationes ?
Persuasum habeo, Græcos recte
vertisse, nimirum ἀλαλάσσειν, quæ
vox ipsis sæpe pro pretio vel permuta-
tione usurpata, adeoque recte
cum τιμῇ jungitur. ita 3. *Reg.* X. 28.
Καὶ ἐλαμβάνον ἐν θεοῦ ἐν ἀλλάγματι.
& *Cap.* XX. 2. δώσω σοι ἀργύριον ἀλ-
λαγμα ἀμπελώνος σου τῆς. apud *Jo-*
hann. XXVIII. 15: de sapientia, ἡ σα-
θήσεται ἀργύριον ἀντάλλαγμα αὐτῆς, &
vers. 17. καὶ τὸ ἀλλάγμα αὐτῆς σκευὴ
χρυσῆ. *Thren.* V. 4. Ἰδοὺ ἡμῶν ἐν ἀρ-
γυρίῳ ἐπίομεν, ξύλα ἡμῶν ἐν ἀλλάγματι
ἤλθον. *Amos.* V. 12. λαμβάνετε ἀλλάγ-
ματα. Ita hic etiam scripserant In-
terpretes ἀλλάγμασιν. Sed vox hæc
recte posita ab antiquis, turpiter
deinde à Librariis depravata est in
ἀλαλάγμασιν.

Psal. XLVII. 1. 2. Μίγας κύριος,
καὶ αἰνετοὶ σφόδρα ἐν πόλει τῷ Θεῷ ἡμῶν,
ἐν ὅρει τῷ ἁγίῳ αὐτοῦ Εὐερίῳ ἀγαθιά-
ματι πάντες τῆς γῆς.) Haud dubie cor-
rupta est vox Εὐερίῳ. nam nihil ha-
bet quo referri queat. Vera itaque
videtur lectio quam exhibent *Ald.*
& *Compl.* εὐερίζω. Similiter apud He-
lychium

ANIMADVERSIONES CRITICÆ.

sychium corrupta legitur hæc vox, ubi hunc allegat locum h. v. *Εὐρίζω ἀγαθιάματι, καλὰς εἰζας ἔχοντι καὶ χαροποιούς.* Ex τῷ, ἔχοντι satis patet, scripsisse Lexicographum *εὐρίζω*, in casu sexto; non vero *εὐρίζων*. Suidas recte, *Εὐρίζω, Δαβὶδ· Εὐρίζω ἀγαθιάματι πάσης τῆς γῆς· ἀντὶ τοῦ ἐπιμόνω, καλῶς ἐερίζωμένω.* Sed præterea minus recte distincta sunt (ut mihi quidem videtur) hæc verba. nam vox *εὐρίζω* non pertinet ad sequentem ἀγαθιάματι, sed ad præcedentem ὅρει. Distingue igitur hoc modo: *Μέγας κύριος - - - ἐν ὅρει αὐτοῦ εὐρίζω, ἀγαθιάματι πάσης τῆς γῆς.* *Magnus est Dominus in monte suo sancto bene fundato, exultatione totius terre.* Ita ut mons Sion a Davide prædicetur bene radicans, firmus & fundatus, idemque mons etiam dicatur gaudium & exultatio omnium hominum. Referri debet huc locus *Esai. LX. 14. 15. - - - καὶ κληθήσῃ Πόλις Σιών ἁγίου Ἰσραὴλ· - - - καὶ θήσῃ σε ἀγαθίαμα αἰώνιον, εὐφροσύνη γεντῶν γενεαῖς.* & *Jeremia in Threnis. c. II. 15. Αὐτὴ ἡ πόλις, ἐρεῖται, σέφανος εὐφροσύνης πάσης τῆς γῆς.* adde *Esai. LXII. 7. - - - καὶ ποιήσῃ Ἱερουσαλὴμ γαυρίαμα ἐπὶ τῆς γῆς.*

Psal. LXI. 11. Ἀπαξ ἐλάλησεν ὁ Θεός. Hæc verba apud Suidam in v. Ἀπαξ citantur. ubi ἀπαξ exponitur omnino h. v. Ἀπαξ ἐλάλησεν ὁ Θεός; ἀντὶ τοῦ ἀπφαντικῶς, ἢ παντελῶς. τὸ ἀπαξ ἐλάλησεν ὁ Θεός, οὐκ ἐπὶ τῷ ἀριθμῷ, ἀλλ' ἐπὶ τοῦ πάντως ἰσχυμένῳ. Ad quem locum notavit Vir Doctiss. defuncta esse verba ex *Hebr. I. 1.* Verum ibi non reperiuntur. procul omnino dubio ex hoc Psalmo loco defumfit Suidas.

Psal. LXXII. 4. Ὅτι οὐκ ἔστιν ἀνάενσις ἐν τῷ θανάτῳ. Hefych. Ἀνάενσις, ἀναβίωσις, ἀναπαύσις, ἀνάτησις. Ad quem locum Vir Doctus pro Ἀνάενσις emendat Ἀνάτησις, & pro ἀνάτησις, ἀνάληψις. Verum ego nihil mutarem. respexisse enim videtur Lexicographus ad hunc Psalmo locum, ubi vocem ἀνάενσις interpretatus est vel ἀναβίωσις; ad vitam reditus, vel ἀνάτησις, *evigilatio*, vel etiam ἀναπαύσις, *requies*. Nota, versionem Arabicam hic etiam habere, *requies*. Sic illa, *Non est enim requies in morte eorum.*

Psal. LXXVI. 2. Ἀπηνήνато παρκαλήθηται ἡ ψυχὴ μου. Suidas ex hoc loco ἀπηνήνато exponit, ἀπηνήσατο, παρητήσατο, οὐκ ἠθέλησεν. apud *Matth. II. 18.* pro eo dicitur, *ὃς ἠθέλει παρκαλήθῃται.*

Psal. LXXXII. 1. Μὴ σγήσῃς, μηδὲ καταπραῦνῃς ὁ Θεός. Καταπραῦνεν hic est *quiescere se tenere*. Hefych. hunc locum forte spectans, *Καταπραῦνεις, ἡμεροποιήσεις, σιωπήσεις.* Sed emenda ex hoc Psalmo. *Καταπραῦνῃς, ἡμεροποιήσῃς, σιωπήσῃς.*

Psal. LXXXIX. 9. Ὅτι πάσαι αἱ ἡμέραι ἡμῶν ἐξέλιπον, καὶ ἐν τῇ ὀργῇ σου ἐξελίπομεν, τὰ ἔτη ἡμῶν ὡς ἀράχνη ἐμελίτων. Αἱ ἡμέραι τῶν ἑτῶν ἡμῶν, ἐν αὐτοῖς ἐβδόμηκοντα ἔτη. Versio Lat. *Et in ira tua defecimus. Anni nostri sicut aranea meditati sunt.* & Vulg. *Anni nostri sicut aranea meditantur.* Ex quibus verbis sensum commodum quis eliciet? Aliter distinguenda sunt verba (non jam disputo utrum recte ex Hebræo expressa sint, nec ne:) hoc modo: - - - τὰ ἔτη ἡμῶν ὡς ἀράχνη. Ἐμελίτων, αἱ ἡμέραι τῶν ἑτῶν

LAMBERTI BOS

ἰτῶν ἡμῶν, ἐν αὐτοῖς ἰσοδομηκόντα ἔτη. *Anni nostri ad instar araneæ. Meditari soleo, quod attinet ad dies annorum nostrorum, in iis septuaginta anni. Constructio similis Psalm. CII. 15. Ἄνθρωπος, ὡς καὶ χόρτος αἱ ἡμέραι αὐτοῦ. apud Job. XXVIII. 5. Γῆ, ἐξ αὐτῆς ἐκλείνεται ἄρτος. & vers. 7. Τρεῖς, οὐκ ἔγνω αὐτὴν πετεινόν. 2. Reg. XXII. 31, Ὁ ἰαγυρὸς, ἄμμος ἡ ὁδὸς αὐτοῦ. ita hic nominativus absolute ponitur, Αἱ ἡμέραι τῶν ἰτῶν ἡμῶν.*

Psalm. XCI. 10. Καὶ ὠφειλήσεται ὡς μονοκέρως τὸ κίεός μου, καὶ τὸ γῆγός μου ἐν ἰλίῳ πίονι. Quod ad priora verba attinet, similis locus est Numer. XXIII. 22. ὡς δόξα μονοκέρως αὐτοῦ. & Deuter. XXXIII. 17. κίεσθαι μονοκέρως τὰ κέρατα αὐτοῦ. Psalm. CXI. 9. τὸ κίεός αὐτοῦ ὠφειλήσεται ἐν δόξῃ. In posterioribus verbis, ἐν ἰλίῳ πίονι manifestum vitium, quæ tamen Lat. vertuntur, in misericordia pingui. Pro ἰλίῳ leg. ἰλαίῳ, ut rectè Ald. & Compl. atque ita Hebr. hab. oleo pingui, id quod Homerus dicere amat, λιπὶ ἰλαίῳ. Ortum est hoc mendum e pronuntiationis affinitate. similiter enim fere pronuntiabant diphthongum αι & vocalem ι, ut alibi dixi. Idem in hac voce mendum occupavit editionem Rom. in Psal. LXXXVIII. 20. Εὐρον Δαυὶδ τὸν δούλον μου, ἐν ἰλίῳ ἁγίῳ ἔχρισαν αὐτόν. ubi iterum Lat. Versio, in misericordia sancta unxi eum. Lege ἰλαίῳ ἁγίῳ, ut habet Alex. Hebr. oleo sancto. quæ locutio est etiam Numer. XXXV. 25. ὃν ἔχρισαν αὐτόν τῷ ἰλαίῳ τῷ ἁγίῳ. ita contra ἰλαίῳ pro ἰλίῳ est in versione Aquila apud Esai. XVI. 5.

Psalm. CVII. 8. Ἐφεσίμ, ἀντίληψις

τῆς κεφαλῆς μου.) Hefych. eadem hæc verba habet, additque, καὶ Ἐφεσίμ, ὁ παρειακλῆτος, κεφαλὴ δὲ ἡ διανοία.

- - - vers. 9. Μωᾶβ λέγει τῆς ἐλπίδος μου.) Hæc verba habet etiam Hefych. in voce Μωᾶβ, additque, ὅταν ἰθὺν τὸ σῶμα διὰ τῆς τοῦ Μωᾶβ προσηγορίας αἰνίσσεται. &c.

Ibid. Ἐπὶ τὴν Ἰδυμαίαν ἐπιβαλὼ τὸ ὑπόδημά μου.) Hefych. pro ἐπιβαλὼ legit ἐκλινῶ, his verbis : Ἰδυμαία, τόπος· φησὶν γάρ, ἐπὶ τὴν Ἰδυμαίαν ἐκλινῶ τὸ ὑπόδημά μου, τατίσιν, ἐπὶ τὴν ἐκλείψαν οἰκωμένην ποιήσομαι τὴν πορείαν.

Psalm. CXVIII. 70. Ἐτυρώθην ὡς γάλα ἡ καρδία αὐτῶν.) Ἐτυρώθην notat obduratum est. Ex h. l. emendandus Hefychius, qui, Ἐτερύθην, ἐκκληρεύθην. posterius rectè emendavit Salmasius per ἐκκληρεύθην. Sed prius non attigit, vel forsân typothetæ est vitium. Lege ut in hoc Psalm. Ἐτυρώθην, quod etiam literarum series postulat. nam ponitur apud eum hæc vox inter Ἐτυρπανίδησαν, & Ἐτύφωσεν. Schol. ad hunc Psalmi locum etiam exponit per ἐκκληρεύθην.

- - - vers. 78. Ἐγὼ δὲ ἀδολογήσω ἐν ταῖς ἐντολαῖς σου.) ἀδολογήσω hic est jugiter meditabor. sic optime interpretatur Suidas v. Ἀδολογία, quam postquam exposuerat per φλυαρία &c. addit, Ἀδολογία δὲ παρὰ τῇ Γεσφῇ, ἡ συνεχὴς μελέτη. καὶ ἀδολογήσω, αἰτὶ τοῦ, συνεχῶς μελετήσω. Sic vers. 15. hujus Psalmi, Ἐν ταῖς ἐντολαῖς σου ἀδολογήσω. & vers. 27. καὶ ἀδολογήσω ἐν τοῖς θαυμασίοις σου. & Psalm. LXXXVI. 6. Καὶ ἠμελίτησα· τυκλὸς μετὰ τῆς καρδίας μου ἠδολογῶ.

Psalm.

ANIMADVERSIONES CRITICÆ.

AD JOBUM.

Pſalm. CXXI. 6. Ἐρωτήσατε δὴ τὰ εἰς εἰρήνην τὴν Ἱερουσαλὴμ, καὶ εὐθηνία τοῖς ἀγαπῶσι σι.) Ἐυθηνία *abundantiam & fertilitatem* denotat, uti etiam Genes. XLI. 29. & in hoc Pſal. vers. ſeq. καὶ εὐθηνία ἐν ταῖς πυργωδαῖσι σου. Alij Interpretes pro hac voce habent ἡρεμία, i. e. *tranquillitas, quies*. Sed cavendum, ne legamus ἡρεμία, *solitudo*: quemadmodum legiſſe Hodiū observavi pag. 289. ubi adducitur locus e Pſalm. XXIX. 6. Ἐγὼ δὲ εἶπα ἐν τῇ εὐθηνίᾳ μου. &c. ad quæ verba Origen. κατὰ δὲ Συμ - - ἐν τῇ ἡρεμίᾳ μου. Sic legit Hodiū pro ἡρεμία, vertitque, *in solitudine mea*, quod ἀπεροδιόνυσον.

Pſalm. CXXXVIII. 7. Πῶ πορευθῶ &c.) Simile est illud Plutarchi de *Superst.* pag. 166. Πῶ μεταστῆ, πῶ φυγῆ, ποῖαν γῆν ἀθεῖον εὐρη, ποῖαν θάλατταν, εἰς τί καταδύς τοῦ κόσμου μέρος καὶ ἀποκρύψας σιαυτὸν, ὡ ταλαίηνυρε, πεινύσεις, ὅτι τὸν Θεὸν ἀποπέφυγας.

Pſalm. CXXXVIII. 11. Ἀεὶ σκοτὸς καὶ ἀπατήσῃ με.) h. e. *Forſitan tenebra conculcabit me*. Sed Interpretes forſan pro καὶ ἀπατήσῃ scripſerunt καὶ ἀπατήσῃ, *velabunt*. Sic etiam verſio Arab. & alius Interpr. Gr. καλύψει, quemadmodum monuit Chryſoſtomus. Sed in eodem Pſalmo paullo ante vers. 9. Ἐάν ἀναλάβω τὰς πτερυγὰς μου κατ' ὄρεθόν· lege ὄρεθρον, pro ὄρεθόν, uti habent *Alex. Ald. & Complut.* Sic enim hab. Hebr. *di-luculo*.

Pſalm. CXLII. 4. Καὶ ἠκηδίασεν ἐπ' ἐμὲ τὸ πνεῦμα.) Citat hunc locum Suidas in voce Ἀκηδία ubi Ἀκηδία, ἡ ῥαθυμία, ἀχθηδὼν, λύπη, δαβίδ. Καὶ ἠκηδίασεν ἐπ' ἐμὲ τὸ πνεῦμά μου.

Cap. V. 4. Πόρρω γίνονται οἱ υἱοὶ αὐτῶν ἀπὸ σωτηρίας, κυλαβριθεῖσιν δὲ ἐπὶ θύραις ἡσόνων.) Apud Hefychium legitur primo per α, Κυλαβριθεῖσιν, quod exponitur, *χλευαυθεῖσιν*. & postea per ω, Κυλαβριθεῖσιν, quod explicatur, *καπηθεῖσιν, ποδοκαπηθεῖσιν*. De eo videndus omnino eruditissimus Kuſterus ad Suidam.

Cap. VI. 7. Βρόμος γὰρ ὄρεῖ τὰ σῖτά μου, ὡς περ ὄσμῃν λίαντος.) Vox βρόμος hic alio ſignificatu ſumitur quam infra cap. XVII. 11. Αἱ ἡμέραι μου παρήλθον ἐν βρόμῳ ubi *ſterpitiū* ſignificat; hic vero *ſocorem*, uti etiam Joël. II. 20. καὶ ἀναθήσεται ἡ σπερία αὐτοῦ, καὶ ἀναθήσεται ὁ βρόμος αὐτοῦ. Hefychio etiam βρόμος est ὄσμῃ.

Cap. IX. 9. Ὁ ποιὼν Πλειάδα καὶ Ἑσπερον καὶ Ἀρκιῶρον, καὶ ταμίᾳ Νότου.) Vera est hæc lectio, ταμίᾳ Νότου non verò illa altera *Aldina* edit. quæ habet ταμίαν. Confirmari iſta poteſt ex Hefychio, qui verſum hunc integrum pari modo habet in voce. Ὠρίων. Ὡς οὖν ἐπαυθῶ εὐρεμεν τὸ ὄνομα ἐν Ησαΐα τῷ προφήτῃ τῷ Ὠρίωνος, ὅτι τοῦ Ἀρκιῶρον καὶ τοῦ Ἑσπερον καὶ τῆς Πλειάδος ἐν τῷ Ἰωβ. ὅς φησιν, Ὁ ποιὼν πλειάδα, καὶ Ἑσπερον, καὶ Ἀρκιῶρον, καὶ ταμίᾳ Νότου.

Cap. XI. 17. Ἡ δὲ εὐχὴ σε ὡς περ Ἑωσφόρος· ἐκ δὲ μεσημβρίας ἀναλεῖ σε ζωή.) Pro εὐχῇ legendum puto ψυχῇ· nam εὐχῇ hic est ἀπεροδιόνυσον. Sed ψυχῇ & ζωῇ ſæpe in uno verſu junguntur etiam alibi in hoc libro. Sic Cap. XXXIII. 22. Ἠγγισε δὲ εἰς θάνατον ἡ ψυχὴ αὐτοῦ, ἡ δὲ ζωὴ αὐτοῦ ἐν Ἀδῃ. & vers. 28. Σῶσον ψυχὴν μου, τῇ μὴ ἰλθεῖν εἰς διαφθοράν, καὶ ἡ ζωὴ μου φῶς

LAMBERTI BOS

ὡς ἵψεται. vers. 30. Καὶ ἐρέσεται τὴν
 ψυχὴν μου ἐκ θανάτου, ἵνα ἡ ζωὴ μου ἐν
 φωτὶ αἰνῇ αὐτόν. dein Cap. XXXVI.
 14. & Psalm. VII. 5. Καταδιώξαι ὁ
 ἐχθρὸς τὴν ψυχὴν μου, καὶ καταλάβοι, καὶ
 καταπαύσκει εἰς γῆν τὴν ζωνὴν μου. Thren.
 III. 58. Ἐδίκασας κύριε τὰς δίκας τῆς
 ψυχῆς μου, ἐλυτρώσω τὴν ζωνὴν μου. Si-
 rach. LI. 6. Ἕγγισον ἕως θανάτου ἡ ψυ-
 χή μου, καὶ ἡ ζωὴ μου ἦν σύνεγγυς ἁδου
 καί τω.

Cap. XXV. 3. - - - ὅτι ἐστὶ περίλ-
 κυσις περιετῶς.) Hesychius ex h. l.
 περίλκυσις, βερέδος, βερεδυτής. Hæc
 Jobi verba debuisset adducere So-
 pingius ad illum Hesychij locum,
 non vero illa Sirach. ubi est περιλ-
 κύσης.

Cap. XXXVI. 30. Ἴδού ἐκτενέει ἐπ'
 αὐτόν ἡδῶ, καὶ ῥιζώματα τῆς θαλάσσης
 ἐκάλυψεν.) Quod attinet ad vocem
 ἡδῶ. Interpretes retinuisse viden-
 tur Hebræam, sed aliter lectam ac
 hodie. Cum enim in codicibus
 hodiernis legatur *למן שמת*,
 illi legerunt *למן* quam vocem ser-
 varunt scribentes ἡδῶ, in cod. sc.
Vaticano, sed in *Alex.* pro ἡδῶ est τὸ
 τόξον. Jam ex *Vatic.* cod. lect. He-
 sychius hunc ipsissimum Jobi lo-
 cum spectans, ἡδῶ, inquit, ῥις,
 ἤγυν τόξον. Si Gujetus intellexisset,
 vocem illam Hebræam, & apud
Jobum occurrere, non ita in No-
 tis ad illa Hesychij verba de ejus
 vocis origine scripsisset, ac si παρὰ
 τὸ ἡδῶ esset ἡδῶ, quia τοῖς ἐφθαλμοῖς
 ἡδεῖα ῥις.

Cap. XXXVII. 9. Loquitur Eliu
 de magnis Dei operibus, inter alia,
 Ἐκ ταμείων ἐπέρχονται ὀδύναι, ἀπὸ δὲ
 ἀκρωτηρίων ψύχος.) Quum in eo hic
 est, ut recenscat varia opera quæ

quotidie producit Deus, ut plu-
 vias, tonitru, fulmen, grandinem,
 ventos, turbines; quem, quæso,
 locum habebunt hic ὀδύναι, dolores,
 quibuscum mox jungitur ψύχος, fri-
 gus? Non mihi sane videtur hæc
 vox a manu Græcorum Interpre-
 tum esse profecta, sed potius im-
 periti cujusdam scribæ. Interpre-
 tes haud dubie scripserant δῖναι, h.
 e. *vortices, turbines*. quam vocem
 etiam supra bis adhibuerant in hoc
 ipso libro, sc. Cap. XIII. 11. &
 XXVIII. 10. atque ita hic Codex
 Hebr. *E penetralibus venit turbo*.
 Idem Græci dixerunt, Ἐκ ταμείων
 ἐπέρχονται δῖναι. quo modo hic le-
 gendum. Ceterum pro ἀκρωτηρίων
 quod sequitur in hoc versu, suspi-
 caretur quis scripsisse Interpretes
 Ἀκρωτίων, i. e. *Βορείων τόπων*, ut habet
 Hesych. vel Ἀκρίδες, vel simile
 quid. Certe *Vulg.* habet, *Et ab Arc-
 turo frigus*. Convenit hoc etiam
 cum *Hebr.*

AD PROVERBIA.

Proverb. VIII. 30. Ἦμην παρ' αὐτῷ
 ἀρμόζουσα.) Hesych. hoc ipsum ἀρμό-
 ζουσα exponit συμφωνῶσα, συνοικειωμέ-
 νη, ἢ κοσμεῖσα. Tertull. *adv. Hermog.*
 Cap. XVIII. hab. *Ego eram compin-
 gens cum ipso*. Sed Cap. XXXII. ha-
 bet, *Ego eram modulans cum ipso*.

Cap. XI. 5. Δικαιοσύνη ἀμώμους ὀρθο-
 τομεῖ ὀδούς.) Pro ἀμώμους lege ἀμώμους,
 quam lectionem exhibent *Alex.* &
Complut. Sic etiam *Vulg.* & alii.

Cap. XVIII. 18. Ἀντιλογίας παύει σι-
 γηρός.) Corrupta à librariis vox po-
 strema, pro qua legi debet κληρός,
 ut habet *Ald.* Edit. Sic enim *Hebr.*
 & *Syrus*.

Cap.

ANIMADVERSIONES CRITICÆ.

Cap. XXI. 1. Ὡς καρδία βασιλῆως ἐν χειρὶ Θεοῦ.)

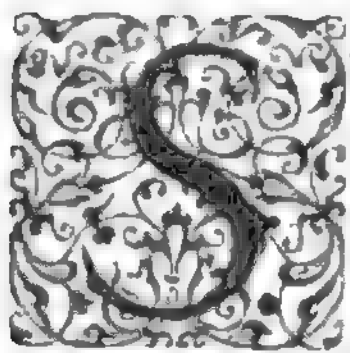
Huc spectat illud Themistij *Orat.* V. pag. 141. Πεπίστευκε γὰρ εὖ ποιῶν τῷ λόγῳ τῷ Ἀστυρῆα, ὅς τὴν καρδίαν τοῦ βασιλῆως λέγει, εὖ λέγων, ἐν τῇ τοῦ Θεοῦ παλάμῃ δορυφορεῖσθαι. Vide etiam pag. 201.

Cap. XXV. 19. Ὁδὸς κακοῦ καὶ πῦρ παρεγνόμην ὀλεῖται.) Pro ὁδὸς certe legendum est ὁδὸς, ut habet *Alex.*

Hebr. enim Codex & *Syrus* interpres habent *dens*.

Cap. XXVI. 19. Ὅταν δὲ ὁραθῶσι.) Lege cum *Compl.* ὅταν δὲ φωραθῶσι. atque sic etiam *Alex.* sed vitiose exhibetur, ὅταν δ' ἰφωραθῶσιν. Litera τ, quæ prima est in ἰφωραθῶσιν, perperam distracta est a præcedente vocula. Confirmant hanc lectionem ceteræ versiones, quæ habent, dum deprehenduntur.

PRÆFATIO IN NOVAM HANC EDITIONEM.

Illitur Orbi Literato desideratissimi Operis Sacri Tomus IV. canonicos Libros hebraico metro ligatos, apocrypham item Salomonis Sapientiam & Siraciden, in Codice Alexandrino συληρῶς scriptos, complectens : qui libri, utut Sacrum Veteris Testamenti Codicem claudant, si vetustissimarum membranarum, quas hæc nostra editio κατὰ πόδα sequitur, seriem spectes ; præteritis tamen, qui eos ordine præcedunt, historicis reliquis & propheticis libris, proxime post *Osee* & *Leuiticum* abs Clarissimo Viro J. O. ERNESTO GRABE quondam sunt editi : Rationes, quibus adductus ἡ δεινὰ Seriem Librorum Sacrorum quemadmodum in MS. Alexandrino habetur, editione hujus Tomi præverterit, ipse in *Prolegomenis* ad hunc tomum Cap. VI. §. 9. plenissime exposuit.

Nos, ut eundem in edendis sacris Voluminibus Græcis ordinem servaremus, præter Clarissimi Viri exemplum, factorum iniquitas quæ editionem hujus tomi consecuta est, permovit : Ultimus enim, quamquam secundo loco editus, erat hic tomus, qui vigilem τῇ πάνι curam, manusque artifices exercuit ; quippe anno hujus Seculi undecimo magno bonorum luctu & insigni divinarum Literarum detrimento extinctus, non ultra biennium illi in publicam lucem exposito superfuit : Ita Tomum alterum & tertium, opus non adfectum tantum ; sed prorsus confectum, ut nonnisi ultimam manum desideraret, mortalitate interceptus, alijs ex schedis & scrinijs suis vulgandos reliquit ; qui interposita aliquot annorum intercapedine tandem in lucem producti sunt, obstetriciam operam præclare navantibus Duûmvis inter Anglos ingenij sagacitate, eruditione, & quod

PRÆFATIO

quod primum est, singulari animi temperantia spectatissimis, quorum alter alteri in hoc munere digne successit: Posthumi ergo sunt bini operis sacri tomi intermedii, Libros qui Octateuchum sequuntur historicos & Prophetarum Volumina complexi; eamque ob causam tantisper a nobis suppressi, dum hic foret editus. Perfecto tandem opere integrum erit in compingendis collocandisque quatuor ejus Tomis, vel MS. Codicis Alexandrini, vel editionis nostræ ordinem, pro cujusque arbitrio, præferre. Hæc in limine Præfationis excusanda statim duximus, ne quis forte, ut sunt Hypercriticorum ingenia, calumniandi materiam inde sibi caperet.

Accedo nunc ad ea explicanda, quæ in hac Tomi IV. editione a nobis sunt præstita: Textum damus ad fidem editionis Grabianæ summo studio ac diligentia expressum, quinetiam expunctis erroribus typographicis, si qui in Archetypo nostro reliqui erant, probe castigatum; quibus ne incuria nostra alij succederent, providenter cavimus. De MS. Codice Alexandrino, cujus puram & sinceram lectionem hæc nostra editio post Grabianam sola refert, quæ addam non habeo, quæcunque enim ad hanc rem pertinent, gravissime, ut solet, & accuratissime in Prolegomenis suis disputavit primus ejus Editor Doctiss. GRABE, cujus singularem & incredibilem prope diligentiam (quod præfiscine dixerim) nemo unquam mortalium æquavit: Id unum nobis restare videtur, ut nobilissimi hujus Codi-

cis antiquitatem & auctoritatem adversus iniquas sciolorum quorundam cavillationes, quibus eam atterere & tantum non suspectam reddere nefario ausu conati sunt, strenue vindicemus: Quod E. O. suo loco præstabimus.

Variantes Romani Codicis lectiones, quas ad imas paginarum oras textui græco subjecimus, ut uno conspectu duorum totius orbis nobilissimorum Codicum vel concordia vel dissensus facillima opera cognosceretur, ex ipsa prima & rarissima editione Sixtina comparatis inter se exemplaribus singulari ænglicæ excerpsti, & subinde cum sequioribus, iis tamen accuratioribus ectypis, qualia sunt *Morini* Parisinum, *Londinense Waltoni*, & *Bosij* Franequeranum, contuli, ut explorarem qua fide ante nos alij in hoc opere fuerint versati. Quanquam autem confidenter & citra vanam gloriam asseverare ausim, Exemplaris Romani lectiones ab Alexandrino diversas summa religione in nostram hanc editionem esse translatas; neque tamen omnes prorsus absque discrimine inter utrumque Codicem discrepantias protinus in numerum variarum lectionum adscripsi; sed adhibita crisi in suas classes digestas notavi, de quibus h. l. pluribus agere visum est, ut operi sua constet ratio.

Sunt autem primo in Exemplari Romano plures manifesti errores typographici, quos incuria fudit & humana parum cavit natura: horum ego in colligendis varijs Lectionibus nullam prorsus rationem habui, quod cum illis nihil omni-
no

IN NOVAM HANC EDITIONEM.

no commune haberent, & ab ipsa MS. Vaticani norma temere dissentirent: Ejus generis, ut ex multis paucos excerpam, sunt: *Psalms*. VII. 5. ἀρετῶν, pro ἀρετῶν ἀπὸ τῶν. XII. 6. ἐπὶ τὸ ἐλεεινόν. XIX. 1. εἰς τὴν τέλει ψαλμὸς τοῦ δαυὶδ. XXXIII. 13. ἀνθρώπου, & XLVIII. 8. ἀνθρώπου. XLII. 1. ἀπὸ προσώπου ἀδίκου, pro quibus editio Francquerana substituit ἀπὸ ἀνθρώπου ἀδίκου, quemadmodum in Scholiis Romanæ editioni adjectis expressum legitur: Sed hæc fortassis differentia inter errores numeranda non est. XLIV. 10. βασιλίσσα. LXXVII. 1. προσέειπε. CV. 30. ἐξήλαστο, pro ἐξήλασεν. CXIII. 26. τὸ κύριον. CXXVII. 6. τὸν υἱὸν. CXXXI. 11. τοῖς κοιλίαις. CXLIV. 13. οἱ δεσποῖναι. CXLIX. 1. αἰνεῖτε, pro αἰνεῖσιν. *Job*. Cap. I. 3. ζεύγη βοῶν πεντακόσια. III. 25. ἐνδοοῖκεν. XLII. 11. καὶ πίνοντες. *Prov.* IX. 18. τὸ σὸν ὄνομα, loco τὸ σὸν ὄμμα. XV. 18. μέμνηται, pro μέμνηται. XXV. 3. ἀνεξέλεγκτος, pro ἀνεξέλεγκτος. *Sapiens*. *Salom.* II. 3. ἀποβήσεαι. XIX. 20. εὐφάρτων, pro εὐφάρτων. *Syrac.* IV. 31. ἐκτεταγμένη, pro ἐκτεταμένη. XIII. 7. ἐν τῇ βρώματι. XIV. 4. συνοικηθήσεται. XX. 2. ἀνθρολογούμενος, pro ἀνθρομολογούμενος. XXVII. 21. ἀποκακάλυψας. XXX. 9. σύμπαιζον. ib. 15. 16. υἱοῦ. XXXIII. 23. ΠΕΡΙ, pro ΠΕΡΙ. XXXVII. 6. ἀμνημοσύνης, pro ἀμνημονήσης. ib. 23. καὶ καὶ οἱ καρποί. Et ut nonnulla ex *Genesi* adjiciam, cap. XIV. 23. πάντων. XXXVI. 37. Σαμαά, pro Σαλαμά. XLI. ἐπὶ καὶ ποταμοῦ, pro ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ. XLV. 26. ἰωγήφ. κ. τ. λ. Prudens alios prætereo, ne cumulando errorum numero de rarissimæ hujus editionis, cui semper suum constabit pretium, dignitate & exi-

Tom. IV.

stimatione malignè detrachere videar; etenim in

Opere tam longo fas est obrepere somnum,

& quam nos impetrare studemus veniam, aliis concedere æquum est. Constat tamen, ut arbitror, ex citato mendorum Syllabo, non ita omnibus numeris absolutam & supra humanarum rerum sortem positam esse editionem Romanam, ut nihil prorsus in illa desiderari, aut sine scelere mutari possit, quod Sixtus Papa V. superstitiose nimis de ea statuissè videtur in Diplomate huic ipsi Romanæ editioni præmissio, quod ita habet: „Ad perpetuam rei memoriam. Cupientes, quantum in nobis est, commissi nobis gregis salutem quacunque ratione ac via prospicere; ad pastoralis nostram curam pertinere vehementer arbitramur, Sacre Scripturæ libros, quibus salutaris doctrina continetur, ab omnibus maculis expurgatos, integros purosque pervulgari. Id nos in inferiori gradu constituti, quantum potuimus, studio & diligentia nostra præstitimus, & in hac altissima specula a Deo collocati, assidue mentis nostræ oculis spectare non desistimus. Cum itaque superioribus annis piæ recordationis Gregorius Papa XIII. prædecessor noster, nobis suggerentibus, Græcum Vetus Testamentum juxta LXX. Interpretum editionem, qua ipsi etiam Apostoli nonnunquam usi fuerunt, ad emendatissimorum Codicum fidem expoliendum mandaverit; ejus rei cura dilecto

„ filio

P R Æ F A T I O

„ filio nostro Antonio S. Romanæ
 „ Ecclesiæ Presbytero Cardinali Ca-
 „ raxæ , & ad id per eum delectis
 „ eruditis aliquot Viris demanda-
 „ ta ; & jam expolitio hujusmodi,
 „ permultis exemplaribus ex diver-
 „ sis Italiæ bibliothecis , & præci-
 „ pue ex nostra Vaticana diligen-
 „ ter collatis , matureque exami-
 „ natis , absoluta sit. Volumus &
 „ sancimus ad Dei gloriam & Ec-
 „ clesiæ utilitatem , ut Vetus Græ-
 „ cum Testamentum , juxta LXX.
 „ ita recognitum & expolitum , ab
 „ omnibus recipiatur ac retineatur,
 „ quo potissimum ad Latinæ Vul-
 „ gatæ editionis , & veterum SS.
 „ Patrum intelligentiam utantur.
 „ Prohibentes , ne quis de hac no-
 „ va Græca editione audeat in po-
 „ sterum , vel ADDENDO , vel
 „ DEMENDO , QUICQUAM
 „ IMMUTARE. Si quis autem
 „ aliter fecerit , quam hac nostra
 „ sanctione comprehensum est , no-
 „ verit se in Dei Omnipotentis ,
 „ beatorumque Apostolorum Pe-
 „ tri & Pauli indignationem incur-
 „ surum. Datum Romæ apud S.
 „ Marcum sub Anulo Piscatoris.
 „ VIII. Octobris MDLXXXVI.
 „ Pontificatus Nostri Anno secun-
 „ do.

Tho. Thom. Gualterutius.

Occurrunt deinde , ut in viam re-
 deamus , præter manifestos errores
 typographicos , alius generis discre-
 pantia , quæ itidem non ex ipsa
 MSS. Codicum discordia originem
 trahunt , sed diverso Editorum in-
 genio , nonnunquam & incuriæ
 tribuendæ sunt , qui veterum mem-
 branarum Scripturam nulla vo-
 cum seu incisorum distinctione in-

terruptam , sed continuis nexibus
 coherentem pro arbitrio suo va-
 rie dividere , quinetiam accentibus
 & spiritibus , quibus omnino ca-
 rent , munire ac illustrare coepe-
 runt : Qua in parte minus adhibuisse
 diligentia Editores Romanos ,
 nemo inficias iverit , qui vel cur-
 sim quem recensuere Codicem in-
 spexerit ; innumeris enim in locis
 accentuum spirituumque signa in-
 epte permutantur , v. g. *Psalm.* 88 :
 30. *ὦς* , pro *ὦς*. *Job.* 8 : 12. male
ἔτι ὅν ἐπὶ ῥίζης. 21 : 10. *ἡ βῆς* , pro *ἡ*
βῆς. ita *Genes.* 21 : 23. 24. *ὁμοσον &*
ὁμοῦμαι. *Exod.* 14 : 8. *ἀρμασι*. cap. 27.
 constanter *ἑνός* , pro *ἑνός* : Quæ-
 dam etiam nomina propria præter
 usum aspirant , ut *Genes.* 36. passim
ἐλίφας , alibi *ὄχοζαθ* , *Ἡσαῦ*. &c. &
 contra *ἀγαρ* , *ἰβηγίοι*. &c. Frequen-
 tissima autem hæc varietas circa vo-
 cem *αὐτός* , pro qua passim substi-
 tuunt *αὐτός* : sic *Genes.* 43 : 32. *αὐ-*
τοῦ ter , pro *αὐτῷ* expressum legitur ,
 ita quoque *Psalm.* 2 : 5. bis. &c.
 Quanquam autem circa solos ac-
 centus & spiritus varient istæ , de
 quibus nunc nobis sermo est , di-
 screpantiæ ; sensum tamen nonnun-
 quam mutant , subinde & ever-
 tunt : quamobrem non ita prorsus
 sunt negligendæ , quasi nullius ef-
 sent momenti : licet pro veris ip-
 sorum Codicum MSS. differentiis
 neutiquam sint habendæ : Non
 est animus magna exemplorum vi
 Lectores fatigare , ex numero eo-
 rum , quæ in promptu sunt , pauca
 quædam depromam : Frequenter
 sola accentus varietate *Casus rectus*
 abit in *Dativum* , *Præsens* in *Futurum* ,
 modus *Indicativus* in *Subjunctivum*
 &c. & vicissim. v. g. *Psalm.* 9 : 8.
Oxon.

IN NOVAM HANC EDITIONEM.

Oxon. Κύριος εἰς τὸν αἰῶνά μενεῖ, *Rom.* μένει. 32 : 20. *Oxon.* ἡ ψυχὴ ἡμῶν ὑπομενεῖ, *Rom.* ὑπομένει, & notat *Clar.* *Bos. Ald. & Compl.* Futurum præferre. 101 : 13. *Oxon.* μενεῖς, *Rom.* μένεις, & vers. 27. διαμενεῖς, *Rom.* διαμένεις, ita quoque *Psalms.* 118 : 90. *Ecclesiast.* 10 : 14. πληθύνει, *Rom.* πληθύνει. *Sirac.* 39 : 7. καλεῖθύνει, *Rom.* καλεῖθύνει. 43 : 31. μεγαλύνει, *Rom.* μεγαλύνει. *Job.* 28 : 12. 13. εὐρέθῃ, *Rom.* εὐρέθῃ. *Prov.* 7 : 4. εἰπὼν, *Rom.* εἶπον. *Job.* 37 : 3. βοήσεται Φωνή, *Rom.* βοήσεται Φωνή. 39 : 24. ὀργῇ ἀφανιστὶ τὴν γῆν, *Rom.* ὀργῇ. &c. &c. Confer *Clariss.* GRABII *Prolegomena* ad h. tom. Cap. II. §. 9. Ita quoque diversa vocum distinctio sensus quandoque varietatem inducit. *Job.* 31 : 26. uterque Codex MS. ηυχορωμενηλιον, quæ *Rom.* Ed. ita distinguit ἡ οὐκ ὀρώμεν ἥλιον, melius *Alex.* juxta *Hebr.* ἡ οὐχ ὀρώ μὲν ἥλιον. *Sirac.* 48 : 18. *Rom.* ἀνέβησεν ναχηρὶμ : in MS. continuis literis scriptum ανεβησενναχηρὶμ, distinguendum vero cum Edit. nostra ἀνέβη Σενναχηρὶμ. *Job.* 10 : 15. εἰάν τε γὰρ ἀσεβῆς ὦ, *Rom.* ἀσεβῆσω. &c. &c.

Observandum præterea Editiones Romanam & Oxoniensem Clarissimi GRABII pluribus in locis orthographia inter se differre ; quandoquidem illa receptum nobis scribendi morem sequitur ; hæc ab usu nostro recedens passim MS. Alexandrini vetustissimi orthographiam servat. Has ego inter utramque editionem discrepantias, quod itidem non ex ipso MSS. discernitur, sed ab Editorum ingenio penderent, e Variarum Lectionum numero excerptas & in suas classes distributas h. l. recensere malui.

Rom. editio constanter habet ἰδον, ubi in *Oxon.* Grabiana legimus ἴδον, idque per omnes personas & modos : *Genes.* Cap. I. octies hæc differentia occurrit, nimirum vers. 4. 8. 10. 13. 18. 21. 25. 31. ita *Psalms.* 106 : 24. ἴδον, *Rom.* εἶδον. CVIII. 25. ἴδουσαν, *Rom.* εἶδουσαν. CV. 44. ἴδε, *Rom.* εἶδε ; quinimmo & in compositis, *Psalms.* XXI. 18. ἐπιδον, *Rom.* ἐπειδον. XCI. 12. ἐφιδεν, *Rom.* ἐπειδεν. *Job.* Cap. VI. 14. ὑπερίδε, & vers. 15. προσίδον, *Rom.* ὑπερίδε & προσεἶδον. *Sirac.* Cap. XXIII. 11. *Oxon.* ὑπερίδῃ, *Rom.* ὑπερίδῃ. &c. Exemplar *Rom.* pro eo quod in editione Grabiana legitur ἐλειπον, constanter habet ἐλιπον. *Prov.* XI. 4. ἐλειπε, *Rom.* ἐλιπε. & in compositis, *ibid.* cap. IX. 12. ἀπέλειπε, *Rom.* ἀπέλιπε. *Psalms.* VIII. 7. ἐξέλειπον, *Rom.* ἐξέλιπον, sic etiam *Psalms.* LXXXIX. 7. 9. CI. 4. CVI. 5. CXVIII. 82. 123. &c. *Prov.* XXIV. 10. ἐκλείπη, *Rom.* ἐκλίπη. *Pf.* CXVIII. 87. ἐγκατέλειπον, *Rom.* ἐγκατέλιπον, ita quoque *Pf.* XXXIX. 13. *Prov.* IV. 6. &c. Constanter editio Romana pro eo quod in MS. *Alex.* scriptum legitur ἐξολέθρευσε, habet ἐξολόθρευσε, ita *Pf.* XLIII. 3. ἐξολέθρεύσωμεν, *Rom.* ἐξολοθρεύσωμεν. LXXXII. 5. ἐξολέθρευθησαν, *ibid.* vers. 11. ἐξολέθρευθήσονται XXXVI. 9. hujus differentię plura occurrunt exempla *Pf.* XXXVI. 22. 28. 38. XCI. 8. C. 8. CV. 23. &c. Codex Alexandrinus uti exprimitur in editione Grabiana passim ex duplicato consona alteram abjicit. e. g. *Pf.* XLI. 8. κατὰρχακῶν, *Rom.* κατὰρχακῶν. XXI. 5. ἐρύσω, *Rom.* ἐρρύσω. *ib.* v. 11. ἐπερίφην, *Rom.* ἐπερρίφην. XI. 4. μεγαλορῆμονα, *Rom.* μεγαλορῆμόνα. ita *Psalms.* XXXVII. 17. ἰμεγαλορῆμόνησαν. *Job.* XLI. 10. διαρπίτῃναι, *Rom.* διαρρίπῃν.

PRÆFATIO

ἐπιπύλαι. *Prov.* III. 21. παρέρυς, *Rom.* παρέρυς. cap. V. 23. ἐξερύφη, *Rom.* ἐξερύφη. *Pf.* XLIV. 17. LXXXVI. 4. ἐγενήθησαν, *Rom.* ἐγενήθησαν. CVI. 37. γενήματος, *Rom.* γεννήματος. *Sirac.* XLV. 20. πρώλογημάτων. *Job.* XXX. 4. 5. ἱμασῶντο, *Rom.* ἱμασῶντο. &c. Ex hac scribendi consuetudine natæ quoque sunt illæ anomalix, cum antiqui librarij in diversis etiam vocibus ex prisco more sine ulla distinctione sibi invicem junctis, alteram ex concurrentibus iisdem consonis abjicere solebant, una tantum expressa; & miror profecto plurima ejus generis exempla a Clariss. *Græbio* in numerum vitiosarum Codicis Alexandrini lectionum esse adscripta. v. g. *Pf.* II. 9. in MS. *Alex.* legitur ὡσκευη, quod divisim vocibus ex nostro scribendi usu ita habet ὡσκευη. *Pf.* XC. 7. MS. *Alex.* κλιτουσν, pro κλίτους σου. CI. 8. CXXIII. 7. MS. *Alex.* ὡσέρουθιον, pro ὡς εέρουθιον. CV. 36. εἰσκανδαλον, pro εἰς σκάνδαλον. CXXIV. 5. τασεργγαλιας. CXXXI. 3. εἰσκηνωμα. &c. Adeoque cum in antiquissimis monumentis constanter hic scribendi usus obtineat, pro certa potius scripturæ proprietate, non pro calami vitio erunt habenda. Circa augmenta verborum temporalia, quæ vocant, sequentes potissimum occurrunt inter utramque editionem discrepantiæ ex prisco librariorum usu ortæ. *Sirac.* XXX. 5. *Alex.* ηὐφραίνθη, *Rom.* εὐφραίνθη, ita quoque cap. LI. 15. nec non *Psal.* XXXIV. 15. LXXXIX. 14. CVI. 30. *Prov.* VIII. 31. ἐνηυφραίνετο, *Rom.* ἐνευφραίνετο. *Psal.* XXXIX. 3. καλῆνύθυνε, *Rom.* καλένύθυνε. *Sirac.* XLIX. 2. καλῆνύθνη. *Job.* XLII. 12. ηὐλόγησε παῖσιν pro ἐλόγησε. *Prov.* XI. 25. ηὐλο-

γημένη. *Sirac.* XLV. 19. ηὐδόκησε, *Rom.* εὐδόκησε. *Pf.* CXXVIII. 2. ἰδυήθησαν, *Rom.* ἰδυήθησαν. CXVIII. 129. ἐξερένησαν, *Rom.* ἐξερένησαν. CXXXVIII. 18. ἐξεγύρθη, *Rom.* ἐξεγύρθη. &c. Denique & aliæ nonnullæ sunt ejusdem originis discrepantiæ, quibus Variantium numerum inepte locupletare nolui. v. g. *Pf.* XXX. 8. ἐπειδες, *Rom.* ἐφείδες. CXVIII. 43. 49. 74. 81. 114. 147. &c. ἐφῆλπισα, *Rom.* ἐπῆλπισα. CXLV. ἐπ' υἱόν, *Rom.* ἐφ' υἱόν. CXXXIV. Λευί, *Rom.* λευί. XXXV. 9. χειμαῖρουν, *Rom.* χιμαῖρουν. *Sirac.* XLIX. 8. χειρβειμ, *Rom.* χειρουβιμ. *Job.* V. 26. θημωνία, *Rom.* θιμωνία. ibid. cap. XX. 24. χαλκεον, *Rom.* χάλκεον. *Prov.* III. 14. κρεῖττον, *Rom.* κρεῖσσον. *Genes.* XII. 20. συμπροπέμψαι, *Rom.* συμπροπέμψαι. &c. Notandum quoque Cod. *Alex.* *Pf.* LXXXIX. 11. legere γινώσκει, pro γινώσκει, uti hæc nostra habet editio.

Quamquam autem Editio *Romana* lectionem suam constanter ad receptum hoc tempore scribendi usum accomodet, plura nihilominus hinc inde veteris scripturæ vestigia conservat, uti jam *Præfatione* nostra ad *Tom. I.* subindicavimus, id quod novis exemplis confirmare, erit (ut arbitror) operæ pretium. Huc referendum primo, quod nomina propria, divina, gentilitia &c. in editione *Sixtina* præter usum nobis receptum literis majoribus ceu initialibus a reliquo contextu distincta non habentur, excepta voce ΔΙΑΨΑΛΜΑ, quæ per integrum Psalmorum Librum uncialibus literis expressa legitur, idque procul omni dubio ad imitationem membranarum veterum, in quibus ista vox auro vel minio picta & ita a reli-

IN NOVAM HANC EDITIONEM.

reliquo contextu distincta cernitur: Huc quoque pertinet, quod editio *Rom.* v. ἰφελκύσικον quamvis proxime sequente consona plurimis in locis servat. e. g. *Genes.* XXX. 16. εἰσῆλθεν δέ. XXXIX. 7. εἶπεν κοιμήθητι. *Exod.* IV. 3. εἶπεν κύριος. *ibid.* v. 6. ἐξήνεγκεν τὴν. v. 7. εἶπεν πάλιν. VII. 7. ἐλάλησεν πρὸς. IX. 10. ἔλαβεν τὴν. XXVI. 18. εἰ-
κοσιν σύλους. *Levit.* I. 1. ἐλάλησεν κύριος. VIII. 28. ἔλαβεν μουσῆς. *Deuter.* VII. 10. μισοῦσιν κατὰ. *Psal.* XXII. 3. ὠδή-
γησέν με. CXIII. 19. ἔσιν, κύριος. *Sirac.* XXXVI. 11. 12. εὐλόγησεν καὶ ἀνύψω-
σιν, καὶ ἐξ αὐτῶν ἠγίασεν καὶ &c. Ali-
quando, rarius tamen, abjicit illud
v. quamvis proxime sequente vo-
cali. *Exod.* XIV. 6. ἔξευξε οὖν. *Deuter.*
I. 21. παρεδίδωκε ἡμῖν. X. 21. ἐποίησε ἐν.
XXXIV. 1. ἐστὶ ἐπὶ. *Psal.* CXVIII. 97.
ἐστὶ, ὑπὲρ. κ. τ. λ. Exempla duplicis
consonæ pro simplici in editione
Romana; *Psal.* VI. 1. ἐπέγχε. Cl. 28.
& CIII. 29. ἐκλείψουσιν, ita quoque
Jobi XIV. 28. Vicissim simplex loco
duplicis, *Psal.* XXXVI. 24. κατὰραχθή-
σεται. *Sirac.* IV. 17. διεσχαμένος. XLVI.
12. st. 2. ἀκλικάλασάσμενον &c. Fre-
quens etiam permutatio consonan-
tium & vocalium in exemplari
Rom. v. g. (τ. in θ.) *Psal.* LXXXVIII.
1. ἰσραηλῖθ. *Prov.* XXIII. 20. οἶνοπά-
θης. (ι. in η.) *Psal.* IX. 5. δὴ καιοσύνην.
LXXXII. 7. ἰσραηλῆται. *Prov.* XX. 1.
ὑβρισηκόν; & vicissim (η. in ι.) *Psal.*
Cl. 4. συνεφύγισαν, rariores tamen
in antiquissimis membranis iotacis-
mi. *Psal.* CIV. 21. κτίσεως, loco κή-
σεως, ut ex nostro scribendi usu
recte habet Editio *Franequerana*. (η.
in υ.) in vocibus ἡμεῖς & ὑμεῖς, quæ
promiscue positæ singulis ferme pa-
ginis occurrunt, sic *Jobi*. XLII. 8.
ἀπώλειαν αὖ ἡμᾶς, loco ὑμᾶς, uti ha-

bet Editio *Franeq.* XI. 19. ὑσυχάσεις.
(vicissim) *Sapient.* XIII. 17. st. 3. ἡ-
γίας. (υ. in ι.) *Psal.* CXIII. 15. λά-
ρυγγι. *Sirac.* XXVII. 14. πολιορκου. (ο.
in ω.) *Psal.* LXXXVIII. 5. ἄμωσας.
CXXXV. 4. ἀλωτρίας. *Jobi*. XVIII. 17.
ἀπώλοιτο. *ibid.* v. 11. ὠδύναι. XXI. 31.
ἀνταπαδώσει. *Eccles.* VI. 10. ἰσχυρωθή-
μεν. (vicissim.) *Psal.* XIX. 9. ἀνορθώθη-
μεν. XXI. 9. σασάτο. LXXXIV. 13. δό-
σι. *Sirac.* LI. 2. st. 2. ἀπλείας. (ε. in
αι.) *Prov.* IV. 15. σφαλοπαιδεύσωσι. (ει.
in ι.) *Sirac.* L. 9. πυρίου. (ι. in η.) *Jobi*.
XIX. 2. ποιήσῃτε, pro ποιήσῃτε. Præ-
terea alia nonnulla conservat Editio
Romana veteris scripturæ velli-
gia, v. g. *Psal.* XVII. 41. ἐξολοθρευσας,
pro ἐξολοθρευσας. *Deuter.* XXXIII. 1.
εὐλόγησε. *Psal.* LXXXVIII. 31. ἐγκατα-
λίπωσιν, servato v. præpositionis ra-
dicali, pro ἐγκαταλίπωσιν. *Jobi*. XV.
17. st. 2. μετὰ ἰχθῆος, haud eliso per
apostrophum α. *Sirac.* XLIV. 19.
st. 2. οὐκ εὐρέθη. *Prov.* XXIX. 7. ἔκ
ὑπάρχει, quibus adde quod *Eccles.*
V. 17. legitur πικρὸν, pro πικρὸν, nisi
forte mendum est, habet tamen
edit. *Rom.* *Psal.* V. 10. ἰδοιοῦσιν,
pro ἰδοιοῦσιν &c. &c. Adeoque ap-
paret vix aliquam in MS. *Alexan-*
drino deprehendi scripturæ anoma-
liam, cujus non perinde & ipsa *Ro-*
mana editio exempla plurima sup-
peditet. Hæc autem pluribus sum
persecutus, ut pleniorē ipsius E-
ditionis Romanæ notitiā darem,
atque fidem meam & diligentiam
in excerpendis diversis ejus lectio-
nibus probarem: Quandoquidem
enim a Doctis. *Huissio*, & post il-
lum a Claris. Duumviris *Waltono*
atque *Bosio* omnes inter utrumque
Codicem discrepantiæ sine discrimi-
ne in numerum Variarum Lec-

PRÆFATIO

tionum sunt relatæ, me tacente quivis editiones illorum cum hac nostra paulo curiosius componens suspicari potuisset, quasi parum diligenter in hac opera fuerim versatus : Binæ tamen (neque pudet commissa fateri,) Variantes Editionis *Rom.* LL. attentionem nostram subterfugerunt, quas h. l. indicabimus ; nimirum *Jos.* VII. 12. *Alex.* Οὐ μὴ, *Rom.* καὶ οὐ μὴ. *Job.* XXV. 5. *Alex.* ἐπιφαύσει, *Rom.* ἐπιφαύσκει.

Quod superest, ad instituti nostri rationem pertinere videtur, quæ in adornandâ hujus tomi editione circa Editionem *Franekeranam* a nobis quasi aliud agentibus sunt animadversa, paucis explicare, ut iis, quæ Præfatione ad Tomum primum in hanc rem prælusimus major fides accedat. Et primo, quod Textum editionis *Franeq.* adtinet, nonnulla quoque in Libris hoc Tomo comprehensis occurrunt loca, in quibus ab Archetypo suo temere nonnunquam discedit, v. g. *Psal.* XIII. 3. Edit. *Rom.* habet ἰὸς ἀσπίδων τὰ χεῖλη αὐτῶν, hanc lectionem exprimit *B. Waltonus* in *Bibl. Polygl.* Editio autem *Franeq.* ἰὸς ἀσπίδων ὑπὲρ τὰ χεῖλη αὐτῶν, neque quicquam de genuina Archetypi lectione monet. XXXIV. 15. Edit. *Rom.* expresse legit : εὐφρανθήσαν καὶ συνήχθησαν, συνήχθησαν ἐπ' ἐμὲ, proorsus ut *Alex.* & *Bibl. Polygl.* *Franekerana* autem male vocem συνήχθησαν omisit. ibid. v. 26. *Rom.* μεγαλοῤῥημονῶντες, *Franeq.* μεγαλοῤῥημονῶντες emendate. XLIII. 3. *Rom.* ἀλλ' ἡ δεξιὰ σου, *Franeq.* ἀλλ' ἡ δεξιὰ σου. XLIV. 6. *Rom.* ἐν καρδίᾳ τῶν ἐχθρῶν μου τῷ βασιλεῖ. &c. *Franeq.* post *Walton.* illud μὲ omisit.

XLVII. 5. *Rom.* in textu quidem habet οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς, in notis autem ultima verba τῆς γῆς proscribit, quoniam & in *Hebr.* non sint ; recipiunt tamen in textum *Walt.* & *Bos.* L. 14. Cod. *Rom.* Ἀπόδος μοι τὴν ἀγαθίαν τοῦ σωτηρίου σου, καὶ πνεύματι ἡγεμονικῷ σπριζόν με, perperam autem editio *Franeq.* illud καὶ omittit nulla addita ratione. LXXXIX. 14. *Rom.* ἐν πάσαις ταῖς ἡμέραις ἡμῶν εὐφρανθήμεν, ἀνθ' ὧν ἡμερῶν &c. in notis autem subjectis leguntur sequentia : Ἐν πάσαις ταῖς ἡμέραις ἡμῶν) in ceteris libris sequitur εὐφρανθήμεν, quod abest etiam a *metaphrasi Apollinarii* ; ex quibus verbis colligas vocem εὐφρανθήμεν abesse quoque a *MS. Vaticano* : Conservat tamen illam post *Waltonum* *Clariss.* *Bos*, *Romana* editionis notâ in compendium redacta seu potius mutilata, ne quis errorem subolfaceret. *Job.* XXX. 14. κέκερται, siquidem recte assequor, rasa enim altera syllaba in exemplari, quo utor ; superscriptum autem est κρη, ut legatur κέκερηται, quemadmodum *Alex.* habet. *Prov.* XVI. 30. *Rom.* διαλογίζεται, *Franeq.* secutus *Walt.* διαλογίζεται. XXIX. 27. Textus edit. *Rom.* habet βδίλυγμα δίκαιος ἀνὴρ ἀνδρὶ δικάῳ, ad exteriorem libri marginem, ne quem offenderet hoc mendum, ab ipsis Editoribus correctum ἀδίκῳ. *Sapient.* XVI. 16. *Rom.* ἐν ἰαχῇ, *Franeq.* autem juxta cum *Walt.* ἐν ἰαχῇ. XIX. 4. *Rom.* προσαναπληρώσῃ, emendate *Bosius* προσαναπληρώσῃ. XXII. 11. *Rom.* ἐπὶ νεκρῷ κλαῦσον φῶς, sensu quidem turbato : *Franeq.* ἐπὶ νεκρῷ κλαῦσον, ἐξέλιπε γὰρ φῶς, ut *Alex.* habet, in quo *Clariss.* *Bos* secutus est *Waltonum* ; adjicit autem

IN NOVAM HANC EDITIONEM.

autem in notis deesse in aliis libris ἰξίλιπε γὰρ, cum & in Archetypo suo desideretur. Quantum vero ad Lectiones MS. *Alex.* a Romano Codice diversas adinet, in editione *Franeq.* desiderantur plurimæ, & perperam traduntur multo plures: non loquar de illis, quas notante Clariss. GRABIO Huiusmodi jam olim neglexerat, & quæ ne in Bibliis quidem Polygl. comparent; illas tantum breviter attingam, quæ a Clariss. *Bosio*, cum ex Bibliis Waltoni Polygl. transcriberet, vel prorsus omissæ, vel depravatæ sunt: utriusque generis pauca quædam exempla proferam. Perperam traduntur in Editione *Franequetana*, quanquam in Bibliis Polygl. Anglicanis recte habeant, sequentes Lectiones. *Psal.* II. 7. *Alex.* διαγγιλιῶν, non ut Clar. *Bos* tradit διαγγιλιῶν, neque enim ita a *Rom.* dissentiret. *Job.* II. 4. *Alex.* τῷ ἁθροίμῃ, non absque articulo, uti refert ed. *Franeq.* VIII. 10. *Alex.* ἐν καρδίᾳ σε, edit. *Franeq.* corrupte loco σε substituit σου. XXVII. 19. *Alex.* ποιμενεῖς, non ut ut Clar. *Bos* perhibet ποσμηδεῖς. XXXI. 22. *Alex.* συντριβίῃ, perinde ut *Rom.* *Prov.* XVII. 4. *Alex.* τῶν χειμαίτων, non sine articulo, uti habet *Franeq.* *Sapient.* II. 3. *Alex.* σβηδίντες, non σβηδίντες. XI. 19. *Alex.* λιχμωμένους, neutiquam λιχμωμένου, ut tradit Clar. *Bos*, neque vero h. lect. habent *Bibl. Polygl. Sirac.* VI. 31. *Alex.* perinde ut *Rom.* σκαυτῇ, non αὐτῇ, quod unde hauserit Clar. *Bos* nescio, neque enim *Wals.* habet h. l. variantem; forte in Edit. *Franeq.* pro *Alex.* legendum *Ald.* LI. 23. *Alex.* ἀντιδύσσει, vel ut in *Bibl. Polygl.* scribitur ἀντιδύσει, non vero ἀντιδύσει. &c. &c. Exempla neglectarum in Edit. *Franeq.* LL. utut in *Bibl. Polygl.* Anglicanis habeantur. *Psal.* XXXIX. 12. *Alex.* ἀντιλάβοντο, *Rom.* ἀντιλάβοντο; notat vero Clar. *Bos Ald.* & C. habere quemadmodum *Alex.* LXXXVII. 10. *Alex.* ἐκτραῖα, copulā αἱ haud præfixa; quam lectionem à *Rom.* diversam Clar. *Bos* tribuit *Ald.* & *Compl.* editt. *Job.* VII. 7. *Alex.* ὁ ὀφθαλμός, *Rom.* absque articulo. XXXIV. 16. *Alex.* εἰ δὲ μὴ, *Rom.* vero quam *Bos* male sequitur, ἰδὲ μὴ. *Eccles.* IX. 9. st. 4. *Alex.* ὃ μοχθεῖς; *Rom.* ὃ σὺ μοχθεῖς. *Sap.* XVII. 6. st. 3. *Alex.* τῆς θεωρουμένης, non τῆς μὴ θεωρουμένης. *Sirac.*

XXIX. 12. *Alex.* ταμνίσαι, *Rom.* ταμνίσαι. XXX. 23. st. 3. *Alex.* λύπη, *Rom.* ἡ λύπη. &c. &c.

De insigni denique illa accessione, qua prioris consilij limites proferre & Editionem hanc quinto insuper Tomo locupletare ac illustrare satago, plura nunc dicere superse-
deo, ac majora polliceri videar, quam præstare possim: Quanquam enim proluxa sit nostra in Literarum commodum voluntas, nondum tamen quid in hoc genere possim præcise constar, neque ego temere definire ausim; nonnulla enim ex aliorum arbitrio pendent, quos ut in partes nostras pertrahamus, nil intentatum relinquimus: Et profeci hactenus nonnihil amicorum opera in conciliandis eorum studiis, quibus nihil antiquius esse solet, quam omnem de literis bene merendi opportunitatem cupidissime amplecti, quo nomine multum imprimis me debere publice profiteor Viris Eruditione & Humanitate Clariss. J. E. KAPPPIO, in *Illustr. Lipsiens. Acad. Eloq. Prof. P.* & J. G. SCHEL-
HORNIO, *Lycei Memming. Vicario ac Reip. Bibliothecario*, qui ita me sunt complexi, ut omnem in meis commodis atque ornamentis curam & cogitationem fixisse videantur; quibus non tam a me gratiæ sunt habendæ, quod ipsi sua sponte rebus nostris student, quam quod alios ad me augendum atque honestandum gratiæ, qui plurimum valent & exemplo suo excitant, quos inter præcipue nobis laudandi sunt Reverendus M. P. H. JAC. CROPHIUS P. L. C. *Reip. August. Bibliothec. P.* & Vir in hoc Literarum genere Doctissimus MAGNUS CRUSIUS, nuper Illustrissimo Dania Regis Oratori ad Comitiam Sueffon. & Sacris, quorum in Sacrum istud opus merita vel tuebor, vel etiam illustrabo, & si studio ac diligentia profici hoc genere quicquam potest, ut certe potest; magnopere spero fore, ut illos officiorum nunquam poeniteat. Ego vero in hanc curam sedulo incumbam, ne quis vel fidem vel operam nostram jure desiderare possit, atque omnem movebo lapidem, ut expectationi publicæ quam citissime & luculentissime satisfiat.

J. B.

POSTSCRIPTUM.

CUM unus atque alter Amicorum mihi suaserit, ut quæ de methodo nostræ LXX. Interpretum Editionis, deque signis ✕ vel × & ~ vel ~ ~ atque uncis ( ) Cap. II. Prolegomenorum tam hujus quam I. Tomi fusiùs, nec uno loco, dixi, ea omnia summam ac simul benevolo Lectori ob oculos ponerem, eorum consilio morem gerere, idque hîc præstare volui. Nimirum Editio nostra textum Codicis *Alexandri- ni* majusculis, iisque perpetuis fere, typis expressum exhibet; quæ autem minori caractere sunt hinc inde inserta, vel pro emendationibus dicti Codicis sunt habenda, vitiosâ sive minùs rectâ ejusdem lectione in marginem rejecta; vel pro supplementis, ubi scilicet nihil in exteriori folij ora appositum cernitur. Deinde quæcunque verba vel commata asteriscos ✕ ✕ præfixos habent, ea ad mutilam τῶν ὁ. Interpretationem redintegrandam, ex *Theodotionis* vel aliûs Versione ab *Origene* cum eodem signo addita fuisse constat; crucibus × × illorum loco à me positæ, ubi probabilibus solùm argumentis id factum colligitur. Contrâ sicut obelô, sive nudo ~

sive punctato ~ vel ~ in LXX. versione notavit *Adamantius*, quæ in Hebræis Codicibus haud reperit; ita idem signum, prout in *Hexaplaris* Editionis Codicibus istud reperi, in nostra Editione apposui: & ejus exemplo finalem insuper notam, (quam ita" exprimere placuit) adjeci, ut sciri queat, quousque ἀδελισμένα procedant. Cæterum supplementis *Origenianis* minori caractere cum ✕ insertis signum finale suffigere haud necessarium duxi, quòd ipsa typorum differentia illorum terminum ostendat; ubi verò addita-menta *Origenis* Codici *Alexandrino* fuere inserta, ac majoribus proinde literis à nobis exprimenda, ibi notâ finali à reliquo textu ea secernenda curavi. Denique uncis ( ) inclusi vel circumscripti istas versionis τῶν ὁ. interpolationes, quæ *Origene* recentiores, vel etiam exemplari *Alexandrino* peculiare sunt visæ. Atque sic Te, BENEVOLE LECTOR, ad ipsos sacros libros legendos dimitto; Deum precatus, ut Tibi semper cœleste affulgeat jubar, utque in lumine divini Verbi videas lumen divinæ veritatis, quia Verbum ejus est veritas.

ΨΑΛΤΗΡΙΟΝ.

ΨΑΛΜ. Α'. Ι.

Ακάριος ἀνὴρ ὃς ἐκ ἐ-
πορεύθη ἐν βελῇ ἀ-
σεβῶν,

Καὶ ἐν ὁδῷ ἀμαρτω-
λῶν ἐκ ἔστη,

Καὶ ἐπὶ καθέδρᾳ λοι-
μῶν ἐκ ἐκάθισεν.

2. Ἄλλ' ἢ ἐν τῷ νόμῳ Κυρίου τὸ θέλη-
μα αὐτοῦ,

Καὶ ἐν τῷ νόμῳ αὐτοῦ μελετήσῃ ἡμέ-
ρας καὶ νυκτός.

3. Καὶ ἔσαι ὡς τὸ ξύλον ~ τὸ πεφυ-
τευμένον παρὰ τὰς διεξόδους τῶν
ὕδατων,

Ὁ τὸν καρπὸν αὐτοῦ δώσει ἐν καιρῷ
αὐτοῦ,

Καὶ τὸ φύλλον αὐτοῦ ἐκ ἀπορρύθσεται
Καὶ πάντα ἔσα ἂν ποιήσῃ, κατενο-
δαθήσεται.

4. Οὐχ ἔτι οἱ ἀσεβεῖς, ~ ἐχ' ἔτι.
Ἄλλ' ἢ ὡς ὁ χνῆς, ὃν ἐκρίπτει ὁ ἄ-
νεμος ~ ἀπὸ προσώπου τῆς γῆς.

5. Διὰ τῆτο ἐκ ἀναστήσονται ἀσεβεῖς
ἐν κρίσει,

Οὐδὲ οἱ ἀμαρτωλοὶ ἐν βελῇ δικαίων.

6. Ὅτι γινώσκει Κύριος ὁδὸν δικαίων,
Καὶ ἐδὸς ἀσεβῶν ἀπολεῖται.

ΨΑΛΜ. Β'. ΙΙ.

ΙΝΑΤΙ ἐφρύαξαν ἔθνη, καὶ λαοὶ ἐμε-
λέτησαν κενά;

2. Παρέστησαν οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς,

Tom. IV.

ΨΑΛΜΟΙ. Psalm. I. v. 3. ποιήσῃ) ποιῇ. v. 5. ἀσεβεῖ) οἱ ἀσεβεῖ. ibid. οἱ ἀμαρτωλοὶ) ἀμαρ-
τωλοὶ. Psalm. II. v. 2. Διάψαλμα) deest. v. 4. ἠγγελάσται) ἐγγελάσται. v. 7. διαγγελῶν)
διαγγέλων. v. 8. πέρα) πέρατα. v. 9. Καὶ ὡς ἐκείν) ὡς ἐκεῖνος.

Καὶ οἱ ἄρχοντες συτήχθησαν ἐπὶ τὸ
αὐτό

Κατὰ τῷ Κυρίῳ καὶ κατὰ τῷ Χριστῷ
αὐτῷ. ~ Διάψαλμα!

3. Διαρρήξωμεν τὰς δεσμὰς αὐτῶν,
Καὶ ἀπορρήψωμεν ἀφ' ἡμῶν τὸν ζυ-
γὸν αὐτῶν.

4. ~ Ὁ κατοικῶν ἐν ἑβρανοῖς, ἐγγελά-
σεται ~ αὐτῷ,

Καὶ ὁ Κύριος ἐκμυκήσῃ αὐτόν.

5. Τότε λαλήσει πρὸς αὐτῷ ἐν ὀργῇ
αὐτοῦ,

Καὶ ἐν τῷ θυμῷ αὐτοῦ ταράξει αὐτόν.

6. Εγὼ δὲ κατεσάθην βασιλεὺς ~ ὑπ'
αὐτοῦ

Ἐπὶ Σιών ὄρεσ τὸ ἅγιον αὐτοῦ,

7. Διαγγελῶν τὸ πρόταγμα Κυρίου.
Κύριος εἶπε πρὸς μέ· υἱός με εἶ σὺ.
Εγὼ σήμερον γεγέννηκά σε.

8. Αἰτήσαι παρ' ἐμοῦ, καὶ δώσω σοι
ἔθνη τὴν κληρονομίαν σου,

Καὶ τὴν κατάρχουσίν σου τὰ πέρατα
τῆς γῆς.

9. Ποιμανεῖς αὐτῷ ἐν ράβδῳ σιδηρᾷ,
~ Καὶ ὡς ἐκείν) ὡς ἐκεῖνος
ψεῖς αὐτῷ.

10. Καὶ νῦν βασιλεῖς σύνετε.

Παιδεύθητε (πάντες) ~ οἱ κρινεν-
τες τὴν γῆν.

11. Δαλεύσατε τῷ Κυρίῳ ἐν φόβῳ,
Καὶ ἀγαλλιᾶσθε ~ αὐτῷ ἐν τρόμῳ.

12. Δράξαδε παιδείας μήποτε ὀργισθῇ
~ Κύριος,

Α

Καὶ

- Καὶ ἀπολαῖθε ἐξ ὁδοῦ ~ δικαίας·
 13. Ὅταν ἐκκαυθῇ ἐν τάχει ὁ θυμὸς
 αὐτοῦ,
 Μακάριοι πάντες οἱ πεποιθότες ἐπ'
 αὐτῷ.

ΨΑΛΜ. Γ'. III.

- Υ** Δαυὶδ τῷ Δαυίδ, ὅποτε ἀπεδί-
 δρασκεν ἀπὸ προσώπου Ἀβεσ-
 σαλώμ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ.
 2. Κύριε τί ἐπληθύνθησαν οἱ θλίβοντές
 με;
 Πολλοὶ ἐπανεύνησαν ἐπ' ἐμέ·
 3. Πολλοὶ λέγουσι τῇ ψυχῇ μου, ἔκ ἐστι
 σωτηρία αὐτῷ ἐν τῷ Θεῷ ~ αὐτοῦ.
 ✕ Διάψαλμα.
 4. Σὺ δὲ κύριε ἀντιλήπτωρ μου ~ εἶ.
 Δόξα μου, καὶ ὑψῶν τὴν κεφαλὴν μου.
 5. Φωνῇ μου πρὸς Κύριον ἐκέκραξα,
 Καὶ εἰσέηκσέ μου ἐξ ὄρου ἀγίου αὐτοῦ.
 Διάψαλμα.
 6. Ἐγὼ (δὲ) ἐκοιμήθην καὶ ὑπνώσα·
 Ἐξηγέρθην, ὅτι Κύριος ἀντιλήψε-
 ται μου.
 7. Οὐ φοβηθήσομαι ἀπὸ μυριάδων λαῶν,
 Τῶν κύκλῳ συνεπιτιθεμένων μοι.
 8. Ἀνάστα Κύριε· σῶσόν με ὁ Θεός μου·
 Ὅτι ~ σὺ ἐπάταξας πάντας τοὺς
 ἐχθραίνοντάς μοι ματαίως,
 Ὅδόντας ἀμαρτωλῶν συνέτριψας.
 9. Τῷ Κυρίῳ ἡ σωτηρία ~ καὶ ἐπὶ
 τὸν λαόν σου ἡ εὐλογία σου, ✕ Διά-
 ψαλμα.

ΨΑΛΜ. Δ'. IV.

- Ε** Ἰς τὸ τέλος ἐν ὕμνῳ Ψαλμὸς τοῦ
 Δαυίδ.
 2. Ἐν τῷ ἐπικαλεῖσθαι με, εἰσέηκ-
 σέ μου ὁ Θεὸς τῆς δικαιοσύνης μου·
 Ἐν θλίψει ἐπλάτυνάς μοι·
 Οἰκτίρησόν με, καὶ εἰσακήσων τῆς
 προσευχῆς μου.
 3. Ὑιοὶ ἀνθρώπων, ἕως πότε βαρυ-
 κάρδιοι;
 Ἰνατί ἀγαπάτε ματαιότητα, καὶ ζη- ματαίο-
 τεῖτε ψεῦδος· Διάψαλμα. τηλας
 4. ✕ Καὶ γινώτε ὅτι ἐθαυμάσῃσε Κύ-
 ριος τὸν ὅσιον αὐτοῦ·
 Κύριος εἰσακέσεται ~ μου, ἐν τῷ
 κεκραγέναι με πρὸς αὐτόν.
 5. Ὁργίζεσθε, καὶ μὴ ἀμαρτάνετε·
 ~ Ἄ λέγετε ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν
 ἐπὶ ταῖς κοίταις ὑμῶν, καὶ καὶ ἀ-
 νύγητε. Διάψαλμα.
 6. Θύσατε θυσίαν δικαιοσύνης, καὶ ἐλ-
 πίσατε ἐπὶ Κύριον.
 7. Πολλοὶ λέγουσι· τίς δείξει ἡμῖν τὰ
 ἀγαθὰ;
 Ἐσημειώθη ἐφ' ἡμᾶς τὸ φῶς τοῦ
 προσώπου σου Κύριε.
 8. Ἐδωκας εὐφροσύνην εἰς τὴν καρδίαν
 μου,
 Ἀπὸ καρπὸ σίτου, καὶ εἰν, ~ καὶ καρπὸ
 ἐλαίου αὐτῶν ἐπληθύνθησαν.
 9. Ἐν εἰρήνῃ ἐπὶ τὸ αὐτὸ κοιμηθήσομαι
 καὶ ὑπνώσω·
 Ὅτι σὺ, Κύριε, κατὰ μόναν ἐπ' ἐλ-
 πίδι κατέκισσάς με.

ΨΑΛΜ.

Psalms. III. v. 1. τῷ Δαυίδ) Ψάλμος τοῦ Δαυίδ. v. 2. Ἰκανίστην) Ἰκανίσανται. v. 4. Σὺ δὲ ἀντιλ.)
 Σὺ δὲ κύριε ἀντιλήπτωρ. v. 5. εἰσέηκσέ μου) ἐπήκουσέ μου. v. 6. (δὲ) abest. v. 7. συνεπιτιθεμέ-
 νων) ἐπιτιθεμένων. Psalm. IV. v. 1. Ψαλμὸς τοῦ Δαυίδ.) ἐν ψαλμοῖς τοῦ Δαυίδ. v. 3. μα-
 ταιότηας) ματαιότητα.

ΨΑΛΜ. Ε΄. V.

ΕΙς τὸ τέλος ὑπὲρ τῆς κληρονομίας, Ψαλμὸς τῷ Δαυίδ.

2. Τὰ ῥήματά μου ἐνώτισαι Κύριε, Σύνες τῇ κραυγῇ μου, 3. πρόσχες τῇ φωνῇ τῆς δεήσεώς μου,

Ὁ βασιλεὺς μου καὶ ὁ Θεός μου.

Ὅτι πρὸς σὲ προσεύχομαι Κύριε.

4. Τὸ πρῶτον εἰσακήσῃ τῆς φωνῆς μου. Τὸ πρῶτον παραστήσομαι σοι, καὶ ἐκίομαι.

ἐπόψη
μου

5. Ὅτι ἔχῃ Θεὸς θέλων ἀνομίαν σὺ ἢ ἐγώ.

οὐδὲ

οὐ παροικήσει σοι πονηρευόμενος,

6. οὐδὲ διαμενέσσι παράνομοι κατέναντι τῶν ὀφθαλμῶν σου.

Ἐμίσησας (Κύριε) πάντας ἢ τοὺς ἐργαζομένους τὴν ἀνομίαν,

7. Ἀπολεῖς ἢ πάντας τοὺς λαλοῦντας τὸ ψεῦδος.

Ἄνδρα αἱμάτων καὶ δόλιον βδελύσσεται Κύριος.

8. Ἐγὼ δὲ ἐν τῷ πλήθει τῶ ἐλέη σου εἰσελεύσομαι εἰς τὸν οἶκόν σου.

Προσκυνήσω πρὸς ναὸν ἁγίόν σου ἐν φόβῳ σου.

9. Κύριε ὁδήγησόν με ἐν τῇ δικαιοσύνῃ σου.

Ἔνεκα τῶν ἐχθρῶν μου,

σε μου

κατεύθυνον ἐνώπιόν μου τὴν ὁδόν σου.

10. Ὅτι ἔκ ἐστιν ἐν τῷ σώματι αὐτῶν ἀλήθεια,

Ἡ καρδία αὐτῶν ματαία,

Τάφος ἀνεργημένος ὁ λάρυγξ αὐτῶν,

Ταῖς γλώσσαις αὐτῶν ἐδολιῶσαν.

11. Κρίνον αὐτοὺς ὁ Θεός.

Ἀποπεσάτωσαν ἀπὸ τῶν διαβηλῶν αὐτῶν

καὶ τὸ πλῆθος τῶν ἀσεβειῶν αὐτῶν.

Ἐξώσον αὐτοὺς, ὅτι παρεπείκρανάν σε ἢ Κύριε.

12. Καὶ εὐφρανθήτωσαν (ἐπὶ σοὶ) πάντες οἱ ἐλπίζοντες ἐπὶ σέ.

Εἰς αἰῶνα ἀγαλλιάσονται, καὶ καὶ ἀσκηνώσεις ἐν αὐτοῖς.

Καὶ καυχῆσονται ἐν σοὶ ἢ πάντες οἱ ἀγαπῶντες τὸ ὄνομά σου.

13. Ὅτι σὺ ἐλογίσαι δικαίον.

εὐλογεῖς

Κύριε, ὡς ὅπλῳ εὐδοκίας ἐξεφάνωσας ἡμᾶς.

ΨΑΛΜ. 5. VI.

ΕΙς τὸ τέλος ἐν ὕμνῳ ὑπὲρ τῆς ὀγδῆς, Ψαλμὸς τῷ Δαυίδ.

2. Κύριε μὴ τῷ θυμῷ σου ἐλέγξης με,

Μηδὲ τῇ ὀργῇ σου παιδεύσης με.

3. Ἐλέησόν με Κύριε, ὅτι ἀσθενής εἰμι. Ἰασαί με Κύριε, ὅτι ἐταράχθη τὰ ὦτά μου,

4. καὶ ἡ ψυχὴ μου ἐταράχθη σφόδρα. Καὶ σὺ Κύριε ἕως πότε;

5. Ἐπίσρεψον Κύριε, ῥῦσαι τὴν ψυχὴν μου,

Σῶσόν με ἐν ἐλέει σου.

6. Ὅτι ἔκ ἐστιν ἐν τῷ θανάτῳ ἢ ὁ μνημονεύων σου,

Ἐν ἢ δὲ τῷ ἅδῃ τίς ἐξομολογήσεται σοι;

A 2

7. Ἐκο-

Psalm. V. v. 1. τῇ κραυγῇ μου) τῆς κραυγῆς μου. V. 4. ἐπόψη μου) ἐκίομαι. V. 8. τῶ ἐλέει σου) τῷ ἐλέει σου. V. 12. ἐν σοὶ πάντες) ἐπὶ σοὶ πάντες. V. 13. εὐλογεῖς) εὐλογεῖς. Psalm. V. I. V. 1. τέλος ὑπὲρ) τέλος ἐν ὕμνῳ ὑπὲρ.

7. Ἐκοπίασα ἐν τῷ στεναγμῷ μου.
Λέσω καθ' ἑκάστην νύκτα τὴν κλίνην μου,
Ἐν δάκρυαί μου τὴν σρωμὴν μου βρέξω.
8. Ἐταράχθη ἀπὸ θυμοῦ ὁ ὀφθαλμός μου.
Ἐπαλαιώθην ἐν πᾶσι τοῖς ἐχθροῖς μου.
9. Ἀπόστητε ἀπ' ἐμοῦ πάντες οἱ ἐργαζόμενοι τὴν ἀνομίαν.
Ὅτι εἰσήκουσε Κύριος τῆς φωνῆς τῆς κλαυθμοῦ μου,
10. Ἦκουσε Κύριος τῆς δεήσεώς μου,
Κύριος τὴν προσευχὴν μου προσεδέξατο.
11. Αἰσχυνθεῖσαν καὶ ταραχθεῖσαν
✠ σφόδρα ὅτι πάντες οἱ ἐχθροί μου
Ἀποσραφείσαν εἰς τὰ ὀπίσω, καὶ
καταιχυνθεῖσαν ✠ σφόδρα διὰ τὰς τάχους.

ΨΑΛΜ. Ζ'. VII.

- Υ** Αλμός τῷ Δαυίδ, ὃν ἤσε τῷ Κυρίῳ ὑπὲρ τῶν λόγων Χριστοῦ υἱοῦ Ἰεμελί.
2. Κύριε ὁ Θεός μου, ἐπὶ σοὶ ἠλπισα.
Σῶσόν με ἐκ πάντων τῶν διωκόντων με, καὶ ῥύσαι με.
3. Μήποτε ἀρπάσῃ ὡς λέων τὴν ψυχὴν μου,
Μὴ ὄντος λυτρεμένου, μηδὲ σώζοντος.
4. Κύριε ὁ Θεός μου, εἰ ἐποίησα τῆτο,
Εἰ ἔστιν ἀδικία ἐν χερσὶ μου,

5. Εἰ ἀνταπέδωκα τοῖς ἀνταποδιδέσιν μοι κακὰ,
Ἀποπέσοιμι ἄρα ἀπὸ τῶν ἐχθρῶν μου κενός.
6. Καταδιώξαι ἄρα ὁ ἐχθρὸς τὴν ψυχὴν μου καὶ καταλάβει,
Καὶ καταπατήσαι εἰς γῆν τὴν ζωὴν μου,
Καὶ τὴν δόξαν μου εἰς χοῦν κατασκηνώσαι. ✠ Διάψαλμα.
7. Ἀνάστηθι Κύριε ἐν ὀργῇ σου,
Τῷ ψάθῃτι ἐν τοῖς πέρασι τῶν ἐχθρῶν μου,
✠ Καὶ ἐξεγέρθῃτι ✠ Κύριε ὁ Θεός μου ἐν προσάγματι ᾧ ἐνετείλω,
8. Καὶ συναγωγὴ λαῶν κυκλώσει σε.
Καὶ ὑπὲρ ταύτης εἰς ὕψος ἐπίσρεψον.
9. Κύριος κρινεῖ λαός.
Κρινόν με Κύριε κατὰ τὴν δικαιοσύνην μου,
Καὶ κατὰ τὴν ἀκακίαν μου ἐπ' ἐμοί.
10. Συντελεσθήτω δὴ ποτηρία ἀμαρτανῶν.
Καὶ κατευθυνεῖς δικαίον,
✠ καὶ ἐτάζων καρδίας καὶ νεφρῶς ὁ Θεός.
11. Δικαία ἡ βοήθειά μου παρὰ τῷ Θεῷ,
Τῷ σώζοντες τοὺς εὐθεῖς τῇ καρδίᾳ.
12. Ὁ Θεὸς κριτὴς δικαίος καὶ ἰσχυρὸς
✠ καὶ μακρόθυμος,
Μὴ ὀργὴν ἐπάγων καθ' ἑκάστην ἡμέραν.
13. Ἐὰν μὴ ἐπιστραφῇτε, τὴν ῥομφαίαν αὐτῷ σιλωῶσει.
Τὸ τόξον αὐτῷ ἐπέτεινε, καὶ ἠτοίμασεν αὐτό.

14. Καὶ

Υ. 7. ἐν τῷ στεναγμῷ) ἐν στεναγμῷ. Υ. 10. Ἦκουσε) εἰσήκουσε. Υ. 11. Ἀποσραφείσαν εἰς τὰ ὀπίσω καὶ καταιχυνθεῖσαν) ἀποσραφείσαν καὶ αἰχυνθεῖσαν. Psalm. VII. γ. 1. Ἰεμελί.) Ἰεμενί. Υ. 7. Καὶ ἐξεγέρθῃτι) Καὶ non habet. Υ. 9. Κρινόν με) κρίνον με.

ΨΑΛΜ. Η΄.

ΨΑΛΤΗΡΙΟΝ.

5

ἐν αὐτῷ 14. Καὶ ἰαντὴ ἠτοίμασε σκευὴ θανάτου,
τὰ βέλη αὐτῆ τοῖς καιομένοις ἐξεργάσατο.

15. Ἰδὼ ἀδίκησεν ἀδικίαν, ✕ καὶ συνέλαβε πόνον, καὶ ἔτεκεν ἀνομίαν.

16. Λάκκον ὥρυξε καὶ ἀνέσκαψεν αὐτόν,
καὶ ἔμπεσεῖται εἰς βόθρον ἐν ἐργάσατο.

17. Ἐπιστρέψει ὁ πόνος αὐτῆ εἰς κεφαλὴν αὐτῆ,

καὶ ἐπὶ κερυφὴν αὐτῆ ἡ ἀδικία αὐτῆ καταβήσεται.

18. Ἐξομολογήσομαι τῷ Κυρίῳ κατὰ τὴν δικαιοσύνην αὐτῆ,

καὶ ψαλῶ τῷ ὀνόματι Κυρίου τῆ ὑψίσε.

ΨΑΛΜ. Η΄. VIII.

Εἰς τὸ τέλος ὑπὲρ τῶν ληνῶν, Ψαλμὸς τῷ Δαυίδ.

2. Κύριε ὁ κύριος ἡμῶν, ὡς θαυμαστὸν τὸ ὄνομά σε ἐν πάσῃ τῇ γῇ.

Ὅτι ἐπῆρθη ἡ μεγαλοπρέπεια σε ὑπεράνω τῶν ἑρηνῶν.

3. Ἐκ σώματος νηπίων καὶ θαλαζόντων κατηρτίσω αἶνον

Ἔνεκα τῶν ἐχθρῶν σε,

τῆ καὶ ἀλῦσαι ἐχθρόν καὶ ἐκδικήσῃ.

4. Ὅτι ὄψομαι τοὺς ἑρηνῆς ✕ σε, ἔργα τῶν δακτύλων σε,

σελήνην καὶ ἀστέρας αὐτῶν σὺ ἐθεμελίωσας.

5. Τίς ἐστὶν ἄνθρωπος, ὅτι μιμήσκη αὐτῆ,

Ἡ υἱὸς ἀνθρώπου, ὅτι ἐπισκέπη αὐτόν;

6. Ἠλάτλωσας αὐτόν βραχὺ τι παρ' ἀγγέλου.

Δόξῃ καὶ τιμῇ ἐξεφάνωσας αὐτόν,

7. ✕ καὶ κατέστησας αὐτόν ἐπὶ τὰ ἔργα τῶν χειρῶν σε.

Πάντα ὑπέταξας ὑποκάτω τῶν ποδῶν αὐτῆ,

8. Πρόβατα καὶ βόας ἀπάσας,

Ἔτι δὲ καὶ τὰ κτήνη τῆ πεδίου,

9. τὰ πετεινὰ τῆ ἑρηνῆ, καὶ τοὺς ἰχθύας τῆς θαλάσσης,

τὰ διαπορευόμενα τρίβους θαλασσῶν.

10. Κύριε ὁ κύριος ἡμῶν, ὡς θαυμαστὸν τὸ ὄνομά σε ἐν πάσῃ τῇ γῇ.

ΨΑΛΜ. Θ΄. IX.

Εἰς τὸ τέλος ὑπὲρ τῶν κρυφίων τῆ οὐκ, Ψαλμὸς τῷ Δαυίδ.

2. Ἐξομολογήσομαι ᾧ σοὶ Κύριε ἐν ὅλῃ καρδίᾳ μου,

διηγῆσθαι πάντα τὰ θαυμασίά σε.

3. Εὐφρανθήσομαι καὶ ἀγαλλιάσομαι ἐν σοὶ,

ψαλῶ τῷ ὀνόματί σε ὑψίσε,

4. ἐν τῷ ἀποστραφῆναι τὸν ἐχθρόν μου εἰς τὰ ὀπίσω.

Ἀδελφῆσσι καὶ ἀπολοῦνται ἀπὸ προσώπου σε.

5. Ὅτι ἐποίησας τὴν κρίσιν μου καὶ τὴν δίκην μου.

Ἐκάθισας ἐπὶ θρόνον ᾧ ὁ κρίνων δικαιοσύνην.

6. Ἐπετίμησας ἔθνεσι, ᾧ καὶ ἀπάλετο ὁ ἀσεβής.

τὸ ὄνομα αὐτῶν ἐξήλειψας εἰς τὸν αἰῶνα καὶ ᾧ εἰς τὸν αἰῶνα ᾧ τῆ αἰῶνος.

Α 3

7. Τῆ

ψ. 18. τῷ Κυρίῳ) κυρίῳ. ibid. καὶ ψαλῶ) καὶ ἀβελσ. Psalm. VIII. v. 5. τίς ἐστιν) τί ἐστιν. v. 8. ἀπάλες) πύλας. ψ. 10. τὸ ὄνομα) ὄνομα. Psalm. IX. v. 6. τὸ ὄνομά σε) τὸ ὄνομα αὐτῶν.

7. Τὸ ἐχθρὸν ἐξέλειπον αἱ ῥομφαῖαι εἰς
τέλος, καὶ πόλεις καθεῖλες·
Ἀπώλετο τὸ μνημέσυνον αὐτῶν μετ'
ἤχους.
8. Καὶ ὁ Κύριος εἰς τὸν αἰῶνα μενεῖ·
Ἡτοίμασεν ἐν κρίσει τὸν θρόνον αὐτοῦ·
9. Καὶ αὐτὸς κρινεῖ τὴν οἰκουμένην ἐν
δικαιοσύνῃ,
Κρινεῖ λαὸς ἐν εὐθύτητι.
10. Καὶ ἐγένετο Κύριος καταφυγὴ τῷ
πένητι,
Βοηθὸς ἐν εὐκαιρίαις ἐν θλίψει.
11. Καὶ ἐλπισάτωσαν ἐπὶ σοὶ (πάντες)
οἱ γινώσκοντες τὸ ὄνομά σε·
Ὅτι ἐκ ἐγκατέλιπες τοὺς ἐκζητοῦν-
τάς σε, Κύριε.
12. Ψάλατε τῷ Κυρίῳ ~ τῷ κατα-
κῆντι ~ ἐν Σιών,
Ἀναγγεῖλατε ἐν τοῖς ἔθνεσι τὰ ἐπι-
τηδεύματα αὐτοῦ·
13. Ὅτι ἐκζητῶν τὰ αἵματα αὐτῶν
ἐμνήσθη,
Φωνῆς Οὐκ ἐπελάθετο τῆς κραυγῆς τῶν πε-
νήτων.
14. Ἐλέησόν με Κύριε, ἴδε τὴν ταπει-
νωσίν μου
Ἐκ τῶν ἐχθρῶν μου,
Ὁ ὑψῶν με ἐκ τῶν πυλῶν τοῦ θανάτου·
15. Ὅπως ἂν ἐξαγγεῖλω πάσας τὰς
αἰνέσεις σου
Ἐν ταῖς πύλαις τῆς θυγατρὸς Σιών·
Ἀγαλλιάσομαι ἐν τῷ σωτηρίῳ σου.
16. Ἐνεπαύγησαν ἔθνη ἐν διαφθορᾷ
~ ἢ ἐποίησαν·
Ἐν παγίδι ταύτῃ ἢ ἐκρυψαν, συνε-
λήφθη ὁ πῦρ αὐτῶν.
17. Γινώσκεται Κύριος κρίματα ποιῶν·
Ἐν τοῖς ἔργοις τῶν χειρῶν αὐτοῦ συν-
ελήφθη ὁ ἀμαρτωλός. Ὡδὴ δια-
ψάλματος.
18. Ἀποσραφήτωσαν οἱ ἀμαρτωλοὶ εἰς
τὸν ἄδην,
Πάντα τὰ ἔθνη τὰ ἐπιλανθανόμενα
τοῦ Θεοῦ.
19. Ὅτι ἐκ εἰς τέλος ἐπιλησθήσεται ὁ
πλωχός,
Ἡ ὑπομενὴ τῶν πειρήτων ἐκ ἀπολεῖ-
ται εἰς τέλος.
20. Ἀνάστηθι Κύριε, μὴ κραταιέσθω ἄν-
θρωπος·
Κριθήτωσαν ἔθνη ἐνώπιόν σου.
21. Κατάστησον Κύριε νομοθέτην ἐπ'
αὐτούς·
Γνώτωσαν ἔθνη ~ ὅτι ἄνθρωποι εἰ-
σιν. ✕ Διάψαλμα.
22. Ἰνατί Κύριε ἀφέσηκας μακρόθεν,
Ὑπερβῆς ἐν εὐκαιρίαις ἐν θλίψει;
23. Ἐν τῷ ὑπερηφανεύεσθαι τὸν ἄσεβῃ,
ἐμπυρίζεται ὁ πλωχός.
Συλλαμβάνονται ἐν διαβελίοις οἱ δια-
λογίζονται.
24. Ὅτι ἐπανεῖται ὁ ἀμαρτωλός ἐν
ταῖς ἐπιθυμίαις τῆς ψυχῆς αὐτοῦ,
Καὶ ὁ ἀδικῶν ἐνευλογεῖται.
25. Παρώξυνε τὸν Κύριον ὁ ἀμαρτωλός·
Κατὰ τὸ πλῆθος τῆς ὀργῆς αὐτοῦ ἐκ
ἐκζητήσει·
Οὐκ ἔστιν ὁ Θεὸς ἐνώπιον αὐτοῦ.
26. Βεβηλοῦνται αἱ ὁδοὶ αὐτοῦ ἐν παν-
τὶ καιρῷ·
Ἀνταναιρεῖται τὰ κρίματά σου ἀπὸ
προσώπου αὐτοῦ.

Πάν-

Υ. 7. μετ' ἤχους) μετ' ἤχου. Υ. 11. ἐπὶ σοὶ πάντες οἱ) ἐπὶ σὺ οἱ. Υ. 13. τῆς φωνῆς) τῆς δόξης.
Υ. 15. ἐν τῷ σωτηρίῳ) ἐκ τῷ σωτηρίῳ. Υ. 19. ἀπολεῖται εἰς τέλος) ἀπολεῖται ἐκ τῶν αἰῶνων.

Πάντων τῶν ἐχθρῶν αὐτῆ καὶ ἀκυ-
ριεύσει.

27. Εἶπε ὁ γὰρ ἐν καρδίᾳ αὐτῆ· ἔ-
μὴ σαλευθῶ, ἀπὸ γενεᾶς εἰς
γενεάν ἀνευ κακῆ.

28. Οὐ ἀράς τὸ στόμα αὐτῆ γέμει καὶ
πικρίας καὶ δόλη,

ὑπὸ τὴν γλῶσσαν αὐτῆ κόπος καὶ
πένος.

29. Ἐγκαθήλαιο ἐν ἐνέδρᾳ μετὰ πλυσίων,
Ἐν ἀποκρύφοις ἀποκτεῖναι ἀθῶον·
Οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῆ εἰς τὸν πένητα
ἀποβλέπουσιν.

30. Ἐνεδρεύει ἐν ἀποκρύφῳ, ὡς λίαν ἐν τῇ μά-
νδρᾳ αὐτῆ·

Ἐπιδρεύει τῆ ἀρπαῆσαι πλωχόν.

Ἀρπά-
σαι
Ἐπιδρεύει τῆ ἀρπαῆσαι πλωχόν ἐν τῷ ἐλκῦσαι αὐτὸν
Ἐν τῇ παγίδι αὐτῆ. 31. Ταπενώσκει
αὐτόν.

Κύψει καὶ πεσεῖται ἐν τῷ αὐτὸν κα-
τακυριεύσαι τῶν πενήτων.

32. Εἶπε ὁ γὰρ ἐν καρδίᾳ αὐτῆ· ἐπι-
λέληται ὁ Θεός,

Ἀπέσχεψε τὸ πρόσωπον αὐτῆ τῆ
μὴ βλέπειν εἰς τέλος.

33. Ἀνάσθητι Κύριε ὁ Θεός (μὲ), ὑψώ-
θῃτω ἡ χεὶρ σου· μὴ ἐπιλάβῃς
τῶν πενήτων.

34. Ἐνεκεν τίνος παρώξυνεν ὁ ἀσεβὴς
τὸν Θεόν;

Εἶπε γὰρ ἐν καρδίᾳ αὐτῆ· ἔκ ἐκ-
ζητήσκει.

35. Βλέπετε, ὅτι σὺ κόπον καὶ θυμὸν
καταναεῖς,

τῆ παραδοῦναι αὐτοὺς εἰς χεῖράς σου·
Σοὶ (ἐν) ἐγκαταλείπειν οὗ πλωχὸς,
Ὁρφανῶ σὺ ἴδια βοηθῶν.

36. Σύντριψον τὸν βραχίονα τῆ ἀμαρ-
τωλῆ καὶ πονηρῆ.

Ζητηθήσεται ἡ ἀμαρτία αὐτῆ, καὶ
ἔμὴ εὐρεθῇ (δι' αὐτήν).

37. Βασιλεύσει Κύριος εἰς τὸν αἰῶνα καὶ
εἰς τὸν αἰῶνα ὡς τῆ αἰῶνος.

Ἀπολεῖθε ἔθνη ἐκ τῆς γῆς Χ' αὐτῆ.

38. Τὴν ἐπιθυμίαν τῶν πενήτων ἐπλήρωσε εἰσθήκεται
Κύριε· κύριος

τὴν ἐτοιμασίαν τῆς καρδίας αὐτῶν
προσέχε τὸ ὅς σε αὐτῆ

39. Κρῖναι ὀρφανῶ καὶ ταπενῶ,
ἵνα μὴ προδῇ ἔτι τῆ μεγαλαυχίᾳ
ἄνθρωπος ἐπὶ τῆς γῆς.

ΨΑΛΜ. Ι' X.

Εἰς τὸ τέλος Ψαλμὸς τῷ Δαυίδ.

Ἐπὶ τῷ Κυρίῳ πέποιθα, πῶς
ἐρεῖτε τῇ ψυχῇ μου· τὴν ψυ-
χήν

Μεταναστεύει ἐπὶ τὰ ὄρη ὡς σερπὶς;

2. Ὅτι ἰδοὺ οἱ ἀμαρτωλοὶ ἐνέτειναν τόξον,
Ἡτοίμασαν βέλη εἰς φαρέτραν,

τῆ κατατοξεύσαι ἐν σκοτομῇ τοὺς
εὐθεῖς τῇ καρδίᾳ.

3. Ὅτι αὖ (σὺ) κατηρτίσω, (αὐτοὶ)
καθεῖλον

Ὁ ὡς δὲ δικαίους τί ἐποίησε;

4. Κύριος ἐν ναὶ ἁγίῳ αὐτῆ,
Κύριος ἐν ἔραυνῶ ὁ θρόνος αὐτῆ.

Οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῆ ὡς εἰς τὸν πένη-
τα ἀποβλέπουσι,

Τὰ

Υ. 29. ἀποκτεῖναι) τῇ ἀποκτεῖναι. Υ. 30. Ἐπιδρεύει τῆ ἀρπαῆσαι) ἐπιδρεύει ἐν ἀποκρύφῳ ὡς λίαν ἐν τῇ
μάνδρᾳ αὐτοῦ, ἐπιδρεύει τὸν ἀρπαῆσαι. Υ. 31. ἐν καρδίᾳ) ἐν τῇ καρδίᾳ. Υ. 33. (μου) abest. ibid.
ἐπιλάβῃς) ἐπιλάβῃς. Υ. 34. οὐκ ἐκζητήσκει) οὐκ ἐκζητήσκει. Υ. 35. κόπον) πένον. ibid. (ἐν) deest.
ib. βοηθῶν) βοηθῶν. Υ. 36. (δι' αὐτήν) non habet. Υ. 38. τὸ ἔσ αὐτοῦ) τὸ ἔσ σου. Υ. 39. τῆ
μεγαλ.) τῆ abest. Psalm. X. v. 1. τὴν ψυχὴν) τῇ ψυχῇ. Υ. 3. (σὺ) abest. ibid. (αὐτοὶ) deest.

Τὰ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν ἐξετάζει τοὺς
υἱὸς τῶν ἀνθρώπων.

5. Κύριος ἐξετάζει τὸν δίκαιον καὶ τὸν
ἀσεβῆ.

~ Ὁ δὲ ἀγαπῶν τὴν ἀδικίαν, μι-
σεῖ τὴν ἐαυτοῦ ψυχὴν.

παγίδα 6. Ἐπιβρέξει ἐπὶ αἵματι καὶ παγίδα.

Πῦρ καὶ θεῖον καὶ πνεῦμα
καταγίδος ἡ μερὶς τῶ ποτηρίου
αὐτῶν.

7. Ὅτι δίκαιος Κύριος καὶ δικαιο-
σύνας ἠγάπησεν.

Εὐθύτη- τας Ἐξήντη εἶδε τὸ πρόσωπον αὐτῶ.

ΨΑΛΜ. ΙΑ'. ΧΙ.

Εἰς τὸ τέλος Ψαλμὸς τῷ Δαυὶδ,
ὑπὲρ τῆς ὀγδόης.

2. Σῶσόν με Κύριε, ὅτι ἐκλέ-
λοιπεν ὁσῖος,

Ὅτι ὠλεώθησαν αἱ ἀλήθειαι ἀπὸ
τῶν υἱῶν τῶν ἀνθρώπων.

ἐλάλησεν 3. Μάταια λαλήσαν ἕκαστος πρὸς τὸν
πλησίον αὐτοῦ.

Χεῖλη δόλια ἐν καρδίᾳ καὶ ἐν καρδίᾳ
καὶ ἐλάλησαν (κακά).

4. Ἐξολοθρεύσει Κύριος πάντα τὰ χεί-
λη τὰ δόλια

Καὶ γλώσσας μεγαλορήμονας,

5. Τὴν εἰπόντας· τὴν γλώσσας ἡμῶν
μεγαλυνῶμεν,

ἡμῶν Τὰ χεῖλη ἡμῶν παρ' ἡμῶν ἐστίν,
Τίς ἡμῶν κύριός ἐστιν;

6. Ἀπὸ τῆς ταλαιπωρίας τῶν πτωχῶν,
καὶ ἀπὸ τῶν σιταγμῶν τῶν πενήτων,
Νῦν ἀναστήσομαι, λέγει Κύριος.

Θήσομαι ἐν σωτηρίᾳ, παρρησιάσομαι
ἐν αὐτῷ.

7. Τὰ λόγια Κυρίου λόγια ἀγνῶν,
Ἄργυριον πεπυρωμένον δοκίμιον τῇ γῇ,
Κεκαθαρισμένον ἐπὶ ἀπλάσιως.

8. Σὺ Κύριε φυλάξεις ἡμᾶς, καὶ διατη-
ρήσεις ἡμᾶς
Ἀπὸ τῆς γενεᾶς ταύτης (καὶ) εἰς
τὸν αἰῶνα.

9. Κύκλῳ οἱ ἀσεβεῖς περιπατοῦσι·
Κατὰ τὸ ὕψος σε ἐπολυώρησας
(πάντας) τοὺς υἱὸς τῶν ἀνθρώ-
πων.

ΨΑΛΜ. ΙΒ'. ΧΙΙ.

Εἰς τὸ τέλος Ψαλμὸς τῷ Δαυὶδ.
Ἔως πότε Κύριε ἐπιλήσῃ με εἰς
τέλος;

Ἔως πότε ἀποτρέψῃ τὸ πρόσωπόν σου ἀπὸ
ἐμοῦ; ἀποσρέ- φεις

3. Ἔως τίνος θήσομαι βελῶς ἐν ψυ-
χῇ μου,

Ὁδῖνας ἐν καρδίᾳ μου ἡμέρας (καὶ
νυκτός);

Ἔως πότε ὑψωθήσεται ὁ ἐχθρὸς μου
ἐπ' ἐμέ;

4. Ἐπίβλεψον, εἰσάκουσόν μου Κύριε ὁ
Θεός μου;

Φώτισον τοὺς ὀφθαλμούς μου,
Μήποτε ὑπνώσω εἰς θάνατον.

5. Μήποτε εἶπῃ ὁ ἐχθρὸς μου, ἴχυσά
πρὸς αὐτόν.

Οἱ θλίβοντές με ἀγαθιάσονται εἰς
σαλευθῶ.

6. Ἐγὼ δὲ ἐπὶ τῷ ἐλέει σου ἤλπισα.

Ἀγαλ-

ν. 5. τὴν ἀδικίαν) ἀδικίαν. ν. 6. παγίδα) παγίδα. ν. 7. Εὐθύτητας) εὐθύτητα. Psalm. XI.
ν. 1. Ψαλμός τῷ Δαυὶδ, ὑπὲρ τῆς ὀγδόης) transposita. ν. 3. (κακά) deest. ν. 4. Ἐξολοθρεύσει)
ἐξολοθρεύσει. ν. 9. (πάντας) abest. Psalm. XII. ν. 2. ἀποτρέψῃς) ἀποτρέψῃς. ν. 3. (καὶ
νυκτός) non habet. ν. 5. εἶπῃ) εἶπῃ.

Ἀγαλλιάσεται ἡ καρδία μου ἐπὶ
τῷ σωτηρίῳ σου.

Ἄσσω τῷ Κυρίῳ τῷ εὐεργετήσαντί με.
καὶ ψαλῶ τῷ ὀνόματι Κυρίου τῷ
ὑψίστῳ.

ΨΑΛΜΟΥ. XIII.

Εἰς τὸ τέλος Ψαλμὸς τοῦ Δαυὶδ.
Εἶπεν ἄφρων ἐν καρδίᾳ αὐτοῦ.
ὅτι ἔστι Θεός.

Διεφθάρησαν καὶ ἐβδελύχθησαν
ἐν ἐπιτηδεύμασιν.

Οὐκ ἔστι ποιῶν χρηστότητα, καὶ ὅτι ἔστιν
ἕως ἐνός.

2. Κύριος ἐκ τῆς ἔρανθ διέκυψεν ἐπὶ τοὺς
υἱοὺς τῶν ἀνθρώπων,
τῷ ἰδεῖν εἰ ἔστι συνιών, καὶ ἢ ἐκζητῶν
τὸν Θεόν.

3. Πάντες ἐξέκλιναν ἄμα, ἠχρειώθησαν
Οὐκ ἔστι ποιῶν χρηστότητα, ὅτι ἔστιν
ἕως ἐνός.

4. Οὐχὶ γινώσκονται πάντες οἱ ἐργαζό-
μενοι τὴν ἀνομίαν,
οἱ κατεσθίνοντες τὸν λαόν μου ἐν
βρώσει ἄρτου;

Τὸν Κύριον ὅτι ἐπεκαλέσαντο.

5. Ἐκεῖ ἐδείλυσαν φόβῳ καὶ ἐκ τῆς
φόβος.

δικαίων Ὅτι ὁ Θεὸς ἐν γενεᾷ δικαίῃ.

6. Βεβλήν πτωχοῦ κατηχύνετε.

Ὅτι Κύριος ἐλπίς αὐτοῦ ἔστι.

7. Τίς δώσει ἐκ Σιών τὸ σωτήριον τῷ
Ἰσραὴλ;

Tom. IV.

V. 6. ἐπὶ τῷ σωτηρίῳ) ἐν τῷ σωτηρίῳ. Psalm. XIII. v. 1. διεφθάρησαν) διεφθίμεν. v. 3. Inter v. 3. & 4. hanc adjicit C. Rom. τάφος ἀπεργμένος ὁ λαὸς αὐτῶν, ταῖς γλώσσαις αὐτῶν ἰδοὺσαν, ἵνα ἀσπίδω τὰ χεῖλη αὐτῶν. ὡς τὸ νόμα αὐτῶν καὶ πικρίας γέμει, ὅτε οἱ πόδες αὐτῶν ἰσχυροὶ αἵμα. σύντριμμα καὶ ταλαιπωρία ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτῶν, καὶ ὁδὸν εἰρήνης οὐκ ἔγνωσαν, οὐκ ἔστι φόβος Θεοῦ ἀπέναντι τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν. Hanc omnia, ab Hexaplis abesse notat Schol. v. 4. κατεσθίνοντες) κατίνοντες. ibid. ἐν βρώσει) βρώσει. v. 5. ὅτι οὐκ ἔστι) ὅτι ἐκ τῆς. ibid. δικαίων) δικαίῃ. v. 7. Ἀγαλλιάσεται Ἰακώβ καὶ εὐφρανθήσεται) ἀγαλλιάσεται Ἰακώβ, καὶ εὐφρανθήτω. Psalm. XIV. v. 1. Ἡ τίς) καὶ τίς. ibid. ἐν ὅρει) ἐν τῷ ὄρει. v. 4. (πᾶς) desit.

Ἐν τῷ ἐπιστρέψαι Κύριον τὴν αἰχμα-
λωσίαν τῆς λαῖς αὐτοῦ,

Ἀγαλλιάσεται Ἰακώβ, καὶ εὐ-
φρανθήσεται Ἰσραὴλ.

ΨΑΛΜ. ΙΔ'. XIV.

Ψαλμὸς τοῦ Δαυὶδ.
Κύριε τίς παροικήσει ἐν τῷ σκι-
νώματί σου;

καὶ ἢ τίς κατασκηνώσει ἐν ὄρει τῷ
ἀγίῳ σου;

2. Πορευόμενος ἁμώμος, καὶ ἐργαζόμε-
νος δικαιοσύνην.

Λαλῶν ἀλήθειαν ἐν καρδίᾳ αὐτοῦ.

3. Ὅς ἐκ ἐδόλωσεν ἐν γλώσσῃ αὐτοῦ,
οὐδὲ ἐποίησεν τῷ πλησίον αὐτοῦ κακόν,
καὶ ἐνειδισμὸν ὅτι ἔλαβεν ἐπὶ τοὺς
ἐγγιστάς αὐτοῦ.

4. Ἐξυδένωται ἐνώπιον αὐτοῦ (πᾶς)
πονηρευόμενος,

τοὺς δὲ φοβημένους Κύριον δοξάζει.

καὶ ὁ ὁμνῶν τῷ πλησίον αὐτοῦ, καὶ
ἐκ ἀθετῶν.

5. Τὸ ἀργύριον αὐτοῦ ὅτι ἔδωκεν ἐπὶ τέκνῳ,
καὶ δῶρας ἐπ' ἀδελφῶν ὅτι ἔλαβεν.

ἀδελφῶν

Ὁ ποιῶν ταῦτα, ὅτι σαλευθήσεται εἰς
τὸν αἰῶνα.

ΨΑΛΜ. ΙΕ'. XV.

Στηλογραφία τοῦ Δαυὶδ.
Φύλαξόν με Κύριε, ὅτι ἐπὶ σοὶ
ἠλπίσα.

B

2. Εἶπα

Τὰ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ἐξετάζει τοὺς
υἱὸς τῶν ἀνθρώπων.

5. Κύριος ἐξετάζει τὸν δίκαιον καὶ τὸν
ἀσεβῆ.

~ Ὁ δὲ ἀγαπῶν τὴν ἀδικίαν, μι-
σεῖ τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν.

παγίδα 6. Ἐπιβρέξει ἐπὶ ἀμαρτωλοῦ παγίδα.

Πῦρ ✕ καὶ θείον ✕ καὶ πνεῦμα
καταιγίδος ἡ μερίς τῶ ποτηρίου
αὐτῶν.

7. Ὅτι δίκαιος Κύριος ~ καὶ δικαιο-
σύνας ἠγάπησεν.

Εὐθύτη- Εὐθύτητα εἶδε τὸ πρόσωπον αὐτοῦ.
τας

ΨΑΛΜ. ΙΑ'. XI.

Εἰς τὸ τέλος Ψαλμὸς τοῦ Δαυὶδ,
ὑπὲρ τῆς ὀγδόης.

2. Σῶσόν ~ με Κύριε, ὅτι ἐκλέ-
λειπεν ὁσῖος,

Ὅτι ὀλιγόωθησαν αἱ ἀλήθειαι ἀπὸ
τῶν υἱῶν τῶν ἀνθρώπων.

ἐλάλησεν 3. Μάταια ἐλάλησαν ἕκαστος πρὸς τὸν
πλησίον αὐτοῦ.

Χεῖλη δόλια ἐν καρδίᾳ καὶ ἐν καρδίᾳ
✕ ἐλάλησαν (κακά).

4. Ἐξολοθρεύσει Κύριος πάντα τὰ χεί-
λη τὰ δόλια

Καὶ γλώσσας μεγαλορῆμονας,

5. Τῶς εἰπόντας τὴν γλῶσσαν ἡμῶν
μεγαλυνῶμεν,

ἡμῶν Τὰ χεῖλη ἡμῶν παρ' ἡμῶν ἐστὶ,
Τίς ἡμῶν κύριός ἐστι;

6. Ἀπὸ τῆς ταλαιπωρίας τῶν πτωχῶν,
Καὶ ἀπὸ τῆς θανάτου τῶν πενήτων,
Νῦν ἀναστήσομαι, λέγει Κύριος.

Θήσομαι ἐν σωτηρίᾳ, παρρησιάσομαι
ἐν αὐτῷ.

7. Τὰ λόγια Κυρίου λόγια ἀγνά,
Ἀργύριον πεπυρωμένον δοκίμιον τῇ γῇ,
Κεκαθαρισμένον ἐπὶ ἀπλασίως.

8. Σὺ Κύριε φυλάξεις ἡμᾶς, καὶ διατη-
ρήσεις ἡμᾶς

Ἀπὸ τῆς γενεᾶς ταύτης (καὶ) εἰς
τὸν αἰῶνα.

9. Κύκλω οἱ ἀσεβεῖς περιπατοῦσι.

Κατὰ τὸ ὕψος σε ἐπολυώρησας
(πάντας) τοὺς υἱὸς τῶν ἀνθρώ-
πων.

ΨΑΛΜ. ΙΒ'. XII.

Εἰς τὸ τέλος Ψαλμὸς τοῦ Δαυὶδ.

Ἔως πότε Κύριε ἐπιλήσῃ με εἰς
τέλος;

Ἔως πότε ἀποτρέψῃ τὸ πρόσωπόν σου ἀποσρέ-
φεις ἀπ' ἐμοῦ;

3. Ἔως τίνας θήσομαι βελαὶς ἐν ψυ-
χῇ μου,

Ὀδῖνας ἐν καρδίᾳ μου ἡμέρας (καὶ
νυκτός);

Ἔως πότε ὑψωθήσεται ὁ ἐχθρὸς μου
ἐπ' ἐμέ;

4. Ἐπίβλεψον, εἰσακούσόν μου Κύριε ὁ
Θεός μου;

Φώτισον τοὺς ὀφθαλμούς μου,
Μήποτε ὑπνώσω εἰς θάνατον.

5. Μήποτε εἶπη ὁ ἐχθρὸς μου, ἴχυσά
πρὸς αὐτόν.

Οἱ θλίβοντές με ἀγαθιάσονται εἰς
σαλευθῶν.

6. Ἐγὼ δὲ ἐπὶ τῷ ἐλέει σου ἤλπισα.

Ἀγαλ-

ν. 5. τὴν ἀδικίαν) ἀδικίαν. ν. 6. παγίδα) παγίδας. ν. 7. Εὐθύτητας) εὐθύτητα. Psalm. XI.
ν. 1. Ψαλμός τοῦ Δαυὶδ, ὑπὲρ τῆς ὀγδόης) transposita. ν. 3. (κακά.) deest. ν. 4. Ἐξολοθρεύσει)
ἐξολοθρεύσει. ν. 9. (πάντας) abest. Psalm. XII. ν. 2. ἀποτρέφεις) ἀποτρέψῃ. ν. 3. (καὶ
νυκτός) non habet. ν. 5. εἶπη) εἶπεν.

Ἀγαλλιᾷσεται ἡ καρδία μου ἐπὶ
τῷ σωτηρίῳ σου·

Ἄσσω τῷ Κυρίῳ τῷ εὐεργετήσαντί με.
καὶ ψαλῶ τῷ ὀνόματι Κυρίου τῷ
ὑψίστῳ·

ΨΑΛΜ. Γ'. XII.

Εἰς τὸ τέλος Ψαλμὸς τοῦ Δαυὶδ.
Εἶπεν ἄφρων ἐν καρδίᾳ αὐτοῦ·
ὅτι ἔστι Θεός.

Διφθάρησαν καὶ ἐδεδλύχθησαν
ἐν ἐπιτηδεύμασιν·

Οὐκ ἔστι ποιῶν χρηστότητα, καὶ ὅτι ἔστιν
ἕως ἐνός·

2. Κύριος ἐκ τῆς ἐρανὸς διέκυψεν ἐπὶ τοὺς
υἱοὺς τῶν ἀνθρώπων,
Τῷ ἰδεῖν εἰ ἔστι συνιών, καὶ ἢ ἐκζητῶν
τὸν Θεόν.

3. Πάντες ἐξέκλιναν ἅμα, ἠχρειώθησαν
Οὐκ ἔστι ποιῶν χρηστότητα, ὅτι ἔστιν
ἕως ἐνός.

4. Οὐχὶ γινώσκονται πάντες οἱ ἐργαζό-
μενοι τὴν ἀνομίαν,
Οἱ κατεβάντες τὸν λαόν μου ἐν
βρώσει ἄρτου;
Τὸν Κύριον ὅτι ἐπεκαλέσαντο.

5. Ἐκεῖ ἐδειλίασαν φόβῳ καὶ ἔκ ἧν
φόβος·

δικαίων Ὅτι ὁ Θεὸς ἐν γενεᾷ δικαίῃ.

6. Βεβλήν πλωχεῦ κατηχύνετε·

Ὅτι Κύριος ἐλπίς αὐτοῦ ἔστι.

7. Τίς δώσει ἐκ Σιών τὸ σωτήριόν τῷ
Ἰσραὴλ;

Tom. IV.

V. 6. ἐπὶ τῷ σωτηρίῳ) ἐν τῷ σωτηρίῳ. Psalm. XIII. V. 1. διφθάρησαν) διφθάραν. V. 3. Inter V. 3. & 4. hzc adjicit C. Rom. τάφος ἀνεργμένος ὁ λάρυγξ αὐτῶν, ταῖς γλώσσαις αὐτῶν ἐδολυσάτο, ἵνα ἀπιδῶν τὰ χεῖλη αὐτῶν. ὡς τὸ νόμα αὐτῶν καὶ πικρίας γέμει, ὅτε οἱ πόδες αὐτῶν ἰσχυροὶ αἴτια. σύντριμμα καὶ ταλαιπωρία ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτῶν, καὶ ὁδὸν εἰρήνης οὐκ ἔγνωσαν, οὐκ ἔστι φόβος Θεοῦ ἀπέναντι τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν. Hzc omnia, ab Hexaplis abesse notat Schol. V. 4. κατεβάντες) κατέβοντες. ibid. ἐν βρώσει) βρώσει. V. 5. καὶ ἔκ ἧν) καὶ ἐκ ἧν. ibid. δικαίων) δικαίῃ. V. 7. Ἀγαλλιᾷσται Ἰακώβ καὶ εὐφρανθήσεται) ἀγαλλιάσθω Ἰακώβ, καὶ εὐφρανθήτω. Psalm. XIV. V. 1. Ἡ τίς) καὶ τίς. ibid. ἐν ὅρει) ἐν τῷ ὄρει. V. 4. (πᾶς) deest.

Ἐν τῷ ἐπιστρέψαι Κύριον τὴν αἰχμα-
λωσίαν τῆς λαῆς αὐτοῦ,

Ἀγαλλιᾷσεται Ἰακώβ, καὶ εὐ-
φρανθήσεται Ἰσραὴλ.

ΨΑΛΜ. ΙΔ'. XIV.

Ψαλμὸς τοῦ Δαυὶδ.
Κύριε τίς παρεκλήσει ἐν τῷ σκη-
νώματί σου;

καὶ ἢ τίς κατασκηνώσει ἐν ὄρει τοῦ
ἁγίου σου;

2. Πορευόμενος ἁμαρτίας, καὶ ἐργαζόμε-
νος δικαιοσύνην·

Λαλῶν ἀλήθειαν ἐν καρδίᾳ αὐτοῦ·

3. Ὅς ὅτι ἐδόλωσεν ἐν γλώσσῃ αὐτοῦ,
Οὐδὲ ἐποίησεν τῷ πλησίον αὐτοῦ κακόν,
Καὶ ἐνεδίσμῳ ὅτι ἔλαβεν ἐπὶ τοὺς
ἐγγιστάς αὐτοῦ·

4. Ἐξεδένωται ἐνώπιον αὐτοῦ (πᾶς)
πονηρευόμενος,

Τοὺς δὲ φοβημένους Κύριον δοξάζει·

καὶ ὁ ὁμνῶν τῷ πλησίον αὐτοῦ, καὶ
ἐκ ἀθέτων·

5. Τὸ ἀργύριον αὐτοῦ ὅτι ἔδωκεν ἐπὶ τῶν
Καὶ δῶρα ἐπ' αὐτῶν ὅτι ἔλαβεν·

Ὁ ποιῶν ταῦτα, ὅτι σαλευθήσεται εἰς
τὸν αἰῶνα.

ΨΑΛΜ. ΙΕ'. XV.

Στηλογραφία τοῦ Δαυὶδ.
Φύλαξόν με Κύριε, ὅτι ἐπὶ σοὶ
ἠλπίσα.

B

2. Εἶπα

2. Εἶπα τῷ Κυρίῳ· κύριός με εἶ σύ·
"Ὅτι τῶν ἀγαθῶν μου ἔχειαν ἔχεις.
3. Τοῖς ἀγίοις τοῖς ἐν τῇ γῇ ~ αὐτῷ,
ἐθαυμάσωτε
✕ πάντα τὰ θελήματα αὐτοῦ ἐν
αὐτοῖς.
4. Ἐπληθύνθησαν αἱ ἀθύνειαι αὐτῶν,
μετὰ ταῦτα ἐτάχυναν·
οὐ μὴ συναγάγω τὰς συναγωγὰς
αὐτῶν ἐξ αἱμάτων,
οὐδ' ἔμὴ μοιῶ τῶν ὀνομάτων αὐ-
τῶν διὰ χειλέων μου.
5. Κύριος ἡ μερίς τῆς κληρονομίας μου
καὶ τὸ ποτήριόν μου·
σύ εἶ ὁ ἀποκαθιστῶν τὴν κληρονομίαν
μου ἐμοί.
6. Σχοινία ἐπέπεσάν μοι ἐν τοῖς κρα-
τίστοις·
καὶ ~ γὰρ ἡ κληρονομία μου κρατί-
στη μοι ἐστίν.
7. Εὐλογήσω τὸν Κύριον τὸν συνετίσαν-
τά με·
ἔτι δὲ καὶ ἕως νυκτός ἐπαίδευσάν με
αἱ νεφροί μου.
8. Προωρώμην τὸν Κύριον ἐνώπιόν μου
διαπαντός·
ὅτι ἐκ δεξιῶν μου ἐστίν, ἵνα μὴ σα-
λευθῶ.
9. Διὰ τοῦτο ἠυφράνθη ἡ καρδία μου,
καὶ ἠγαλλιάσατο ἡ γλῶσσά μου·
~ ἔτι δὲ καὶ ἡ σὰρξ μου κατα-
σκηνώσει ἐπ' ἐλπίδι.
10. Ὅτι ἐκ ἐγκαταλείψεις τὴν ψυχὴν
μου εἰς ἄδην,
οὐδὲ δώσεις τὸν ὅσιόν σου ἰδεῖν δια-
φθοράν.

11. Ἐγνώρισάς μοι ὁδὸς ζωῆς·
πληρώσεις με εὐφροσύνῃ μετὰ τῷ προσ- εὐφροσύ-
ώπῃ σου· νην
τερπνότητι ἐν τῇ δεξιᾷ σου ~ εἰς τερπνό-
τέλος. της

ΨΑΛΜ. ΙΓ'. XVI.

- Π**ΡΟΣΕΥΧὴ τῷ Δαυίδ.
Εἰσάκουσον Κύριε δικαιοσύνης
~ μου·
Πρόχες τῇ δεήσει μου·
ἐνώτισαι τὴν προσευχήν μου, ἕκ ἐν
χειλέσι δούλοισ.
2. Ἐκ προσώπῃ σου τὸ κρῖμά μου ἐξέλθοι·
οἱ ὀφθαλμοί σου ἰδέτωσαν εὐθύτητάς μου.
  3. Ἐδοκίμασας τὴν καρδίαν μου, ἐπε-
σκέψω νυκτός·
ἐπύρασάς με, καὶ ἔχ εὐρέθη ἐν
ἐμοὶ ἀδικία.
  4. Ὅπως ἂν μὴ λαλήσῃ τὸ στόμα μου
τὰ ἔργα τῶν ἀνθρώπων,
διὰ τοὺς λόγους τῶν χειλέων σου
ἐγὼ ἐφύλαξα ὁδὸς σκληράς.
  5. Κατάρτισαι τὰ διαβήματά μου ἐν
ταῖς τρίβοις σου,
ἵνα μὴ σαλευθῶσιν τὰ διαβήμα-
τά μου.
  6. Ἐγὼ ἐκέκραξα, ὅτι ἐπήκουσέν με ὁ εἰσήμε-
θεός·
κλῖνον τὸ ὤς σου ἐμοί, ~ καὶ εἰσά-
κουσον τῶν ῥημάτων μου.
  7. Θαυμάσωσον τὰ ἐλέη σου, ~ ὅ' σῶ-
ζων τοὺς ἐλπίζοντας ~ ἐπὶ σέ·
ἐκ τῶν ἀνθεστηκότων τῇ δεξιᾷ σου.
  8. Φύλαξόν με ὡς κόρην ὀφθαλμοῦ.

Ε

Psalm. XV. v. 4. οὐδ' ἔμὴ) οὐδὲ μὴ. v. 5. ἡ μερίς) μέρος. v. 10. εἰς ἄδην) εἰς ἄδην. v. 11. εὐ-
φροσύνην) εὐφροσύνης. ibid. τερπνότης) τερπνότητι. Psalm. XVI. v. 1. δικαιοσύνης) τῆς δικαιο-
σύνης. v. 5. σαλευθῶσιν) σαλευθῶ. v. 6. ἐπήκουσέν) ἐπήκουσας.

ΨΑΛΜ. 12'. XVII.

Εν σκέπη τῶν πτερυγῶν σου σκεπά-
σεις με,

9. Ἀπὸ προσώπου ἁγίων τῶν ταλαίπω-
ρησάντων με.

Οἱ ἐχθροί μου τὴν ψυχὴν μου πε-
ριέχον·

10. Τὸ ζέαρ αὐτῶν συνέκλεισαν,
Τὸ σῶμα αὐτῶν ἐλάλησεν ὑπερη-
φάνειαν.

11. Ἐκβάλλοντές με νυνὶ περικύκλω-
σάν με,
Τὰς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν ἔθεντο ἐκκλι-
ναι ἐν τῇ γῇ.

12. Ὑπέλαβόν με ὡσεὶ λέων ἑτοιμος εἰς
θήραν,
Καὶ ὡσεὶ σκύμνος οἰκῶν ἐν ἀποκρύ-
φοις.

13. Ἀνάστηθι Κύριε, πρόφθασον αὐτούς,
καὶ ὑποσκέλισον αὐτούς·

Ῥῦσαι τὴν ψυχὴν μου ἀπὸ ἁσιβῆς
Ῥομφαίας σου, 14. ἀπὸ ἐχθρῶν τῆς
χειρὸς σου,

Κύριε, ἀπὸ ὀλίγων ἀπὸ γῆς·
Διαμέρισον αὐτούς ἐν τῇ ζωῇ αὐτῶν.
Καὶ τῶν κεκρυμμένων σου ἐπλήσθῃ ἡ
γαστήρ αὐτῶν·

Ἐχορτάσθησαν υἱῶν, καὶ ἀφῆκαν
τὰ κατάλοιπα τοῖς νηπίοις αὐ-
τῶν.

15. Ἐγὼ ~ δὲ" ἐν δικαιοσύνῃ ὀφθήσομαι
τῷ προσώπῳ σου.

Χορταθήσομαι ἐν τῷ ὀφθῆναί (μοι)
τὴν δόξαν σου.

Εἰς τὸ τέλος τῷ παιδί Κυρίου τῷ
Δαυίδ, ᾧ ἐλάλησε τῷ Κυρίῳ
τοὺς λόγους τῆς ᾠδῆς ταύτης,
ἐν ἡμέρᾳ ἣ ἐξέφύσατο αὐτὸν Κύριος
ἐκ χειρὸς πάντων τῶν ἐχθρῶν αὐ-
τοῦ, καὶ ἐκ χειρὸς Σαὐλ· 2. καὶ
εἶπεν·

Ἀγαπήσω σὲ Κύριε ἡ ἰχὺς μου·

3. Κύριος σκεπασμὰ μου, καὶ καταφυγὴ
μου, καὶ ῥύτης μου,

Ὁ Θεός μου, βοηθός μου, (καὶ) ἐλ-
πίῳ ἐπ' αὐτόν·

Ὑπερασπιστής μου, καὶ κέρασ σωτη-
ρίας μου, ἀντιλήπιός μου.

4. Αἰνῶν ἐπικαλέσομαι Κύριον,
Καὶ ἐκ τῶν ἐχθρῶν μου σωθήσομαι.

5. Περιέχον με ὠδῶνες θανάτου,
Καὶ χεῖμαρ ἄνομίας ἐξετάραξάν
με·

6. ὠδῶνες ἄβυσσος περικύκλωσάν με,
Πρόφθασάν με παγίδες θανάτου·

7. ~ Καὶ" ἐν τῷ θλίβεσθαί με ἐπεκα-
λεσάμην τὸν Κύριον,
Καὶ πρὸς τὸν Θεόν μου ἐνέκραξα·
ἤκουσεν ἐκ ναῶ ~ ἀγίου, αὐτῷ φωνῇ
μου,

Καὶ ἡ κραυγὴ μου ἐνώπιόν αὐτοῦ εἰσ-
λεύσεται εἰς τὰ ὦτα αὐτοῦ.

8. Καὶ ἐσαλεύθη καὶ ἔντρομος ἐγενήθη
ἡ γῆ·

Καὶ τὰ θεμέλια τῶν ἐρείων ἐταράχ-
θησαν

Καὶ ἐσαλεύθησαν ὅτι ὠργίσθη ~ αὐ-
τοῖς" (ὁ Θεός).

B 1

9. Ἀνέ-

v. 9. ἁσιβῆς) ἁσιβῶν. v. 11. Ἐκβάλλοντές μου) ἐκβαλόντες με. v. 14. ἀπὸ ὀλίγων) ἀπολίτων. ibid.
υἱῶν) υἱίων. v. 15. (μοι) deest. Psalm. XVII. v. 2. ἡ ἰχὺς μου) ἡ deest. v. 3. (καὶ) abest.
ibid. ἀντιλήπιός μου) praefigit καὶ.

9. Ἀνέβη καρπὸς ἐν ὀργῇ αὐτῆ,
Καὶ πῦρ ἀπὸ προσώπου αὐτῆ κατε-
φλέγισεν.
Ἄνθρακες αἰήφθησαν ἀπ' αὐτῆ.
10. Καὶ ἔκλινεν ἔρανόν, καὶ κατέβη.
Καὶ γνόφος ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτῆ.
- Χερσβεῖν 11. Καὶ ἐπέβη ἐπὶ Χερσβεῖμ, καὶ ἱπε-
τάθη.
Ἐπετάθη ἐπὶ πτερύγων ἀνέμων.
12. ~ Καὶ ἔθετο σκότος ἀπεκρυφὴν
αὐτῆ·
Κύκλω αὐτῆ ἡ σκητὴ αὐτῆ
Σκοτεινὸν ὕδωρ ἐν νεφέλαις αἰέρων.
13. Ἀπὸ τῆς τηλαυγήσεως ἐνώπιον αὐ-
τῆ αἱ νεφέλαι διήλθον.
Χάλαζα καὶ ἄνθρακες πυρός.
14. Καὶ ἐβρόντησεν ἐξ ἔρανῶ ὁ Κύριος,
Καὶ ὁ ὕψιστος ἔδωκε φωνὴν αὐτῆ.
~ χάλαζα καὶ ἄνθρακες πυρός.
15. Καὶ ἐξαπέσειλε βέλη αὐτῆ, καὶ
ἐσκόρπισεν αὐτές.
Καὶ ἀσραπαὶς ἐπλήθυνε, καὶ συνε-
τάραξεν αὐτές.
16. Καὶ ᾤφθησαν αἱ πηγαὶ τῶν ὑδάτων,
Καὶ ἀνεκαλύφθησαν τὰ θεμέλια τῆς
οἰκωμένης,
Ἀπὸ ἐπιτιμήσεώς σου Κύριε,
Ἀπὸ ἐμπνεύσεως πνεύματος ὀργῆς σου.
17. Ἐξαπέσειλεν ἐξ ὕψους, καὶ ἔλα-
βέ με.
Προσελάβετό με ἐξ ὑδάτων παλῶν.
18. Ρύσεται με ἐξ ἐχθρῶν μου δυνατῶν,
Καὶ ἐκ τῶν μισούντων με.
Ὅτι ἐξερεώθησαν ὑπὲρ ἐμέ.

19. Προέφθασάν με ἐν ἡμέρᾳ κακώσεώς
μου.
Καὶ ἐγένετο Κύριος ἀντιστήριγμά μου.
20. Καὶ ἐξήγαγέ με εἰς πλατυσμόν.
Ρύσεται με, ὅτι ἠθέλησέ με.
21. ~ Καὶ ἀνταποδώσει μοι Κύριος
κατὰ τὴν δικαιοσύνην μου,
~ Καὶ κατὰ τὴν καθαριότητα τῶν
χειρῶν μου ἀνταποδώσει μοι.
22. Ὅτι ἐφύλαξα τὰς ὁδούς Κυρίου,
Καὶ ἐκ ἠτέβησα ἀπὸ τοῦ Θεοῦ μου.
23. Ὅτι πάντα τὰ κρίματα αὐτῆ ἐνώ-
πιόν μου,
Καὶ τὰ δικαιώματα αὐτῆ ἐκ ἀπέστη ἀπέστη-
ἀπ' ἐμοῦ. παν
24. Καὶ ἔσομαι ἄμωμος μετ' αὐτῆ,
Καὶ φυλάξομαι ἀπὸ τῆς ἀνομίας μου.
25. Καὶ ἀνταποδώσει μοι Κύριος κατὰ
τὴν δικαιοσύνην μου,
~ Καὶ κατὰ τὴν καθαριότητα τῶν
χειρῶν μου ἀνταποδώσει μοι
Ἐνώπιον τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῆ.
26. Μετὰ ἐσθίῃ ἐσιωθήσῃ,
Καὶ μετὰ ἀνδρὸς ἀθῶος ἀθῶος ἔσῃ,
27. ~ Καὶ μετὰ ἐκλεκτῶ ἐκλεκτὸς ἔσῃ,
Καὶ μετὰ σρεβλῶ διασρέψῃς.
28. Ὅτι σὺ λαὸν ταπεινὸν σώσεις,
Καὶ ὀφθαλμοὶς ὑπερηφάνων ταπει-
νώσεις.
29. Ὅτι σὺ φωτιεῖς λύχνον μου Κύριε·
Ὁ Θεός μου, φωτιεῖς τὸ σκότος μου.
30. Ὅτι ἐν σοὶ ῥυθίσομαι ἀπὸ πειρα-
τηρίῃς,
Καὶ ἐν τῷ Θεῷ μου ὑπερβήσομαι τεῖ-
χος.

31. Ὁ

Υ. 11. Χερσβεῖν) Χερσβεῖμ. Υ. 14. ὁ Κύριος) κύριος. Υ. 15. Ἐξαπέσειλε) ptefigis Καὶ. Υ. 16. ἀνε-
καλύφθησαν). ἀνεκαλύφθη. Υ. 25. τῶν χειρῶν μου, ἀνταποδώσει μοι ἐνώπιον) τῶν χειρῶν μου,
ἐνώπιον.

31. Ὁ Θεὸς ὤμωσεν ἡ ἐδὸς αὐτῷ·
Τὰ λόγια Κυρίου πεπυρωμένα·

Ἵπερασπιστὴς ἐστὶ πάντων τῶν ἐλπίζοντων ἐπ' αὐτόν.

32. Ὅτι τίς Θεὸς πλὴν τοῦ Κυρίου·

Καὶ τίς Θεὸς πλὴν τοῦ Θεοῦ ἡμῶν;

33. Ὁ Θεὸς ὁ περιζωννύων με δύναμιν,

Καὶ ἔθετο ὤμωμον τὴν ὁδόν μου·

34. Ὁ καταρτίζων τὰς πόδας μου ὥστε ἐλάφους,

Καὶ ἐπὶ τὰ ὑψηλὰ ἰσῶν με·

35. Διδάσκων χειρὰς μου εἰς πόλεμον,

Καὶ ἔθω τόξον χαλκοῦν τοὺς βραχίονάς μου.

36. Καὶ ἔδωκάς μοι ὑπερασπισμὸν σωτηρίας σου,

Καὶ ἡ δεξιὰ σου ἀντελάβετό μου·

Καὶ ἡ παιδεία σου ἀνώρθωσε με ὡς εἰς τέλος·

Καὶ ἡ παιδεία σου αὐτὴ με διδάξει·

37. Ἐπλάτυνας τὰ διαβήματά μου ὑποκάτω μου,

Καὶ ἐκ ἠθένησαν τὰ ἔχνη μου.

38. Καταδιώξω τοὺς ἐχθρούς μου, καὶ καταλήψομαι αὐτούς,

Καὶ ἐκ ἀποσφαθήσομαι ἕως ἂν ἐκλείπωσιν·

39. Ἐκθλίψω αὐτούς, καὶ ἢ μὴ δύνανται σῆναι·

Πεσόνται ὑπὸ τὰς πόδας μου.

40. Καὶ περιέζωσάς με δύναμιν εἰς πόλεμον·

Συνεπέδισας (πάντας) τὰς ἐπανομομένους ἐπ' ἐμὲ ὑποκάτω μου.

41. Καὶ τὰς ἐχθρούς μου ἔδωκάς μοι νῶτον,

Καὶ τὰς μισοῦντάς με ἐξώλεθρευσας.

42. Ἐκέκραξαν, καὶ ἐκ ἧν ὁ σώζων·

Πρὸς Κύριον, καὶ ἐκ εἰσήκουσεν αὐτοῖν.

43. Καὶ λεπιδυνῶ αὐτούς ὥστε χνοῦν κατὰ πρόσωπον ἀνέμου·

Ὡς πηλὸν πλαῖειῶν λεανῶ αὐτούς.

44. Ῥῥαί με ἀπὸ ἀντιλογιῶν * λαῶ·

Καταστήσεις με εἰς κεφαλὴν ἐθνῶν.

Λαὸς ἐν ἐκ ἔγνω, ἐδόξευτέ μοι·

45. Εἰς ἀκοὴν ὥτις ὑπήκουσέν μου.

Οἱ υἱοὶ ἀλλότριοι ἐψεύσαντό μοι·

46. Ὑιοὶ ἀλλότριοι ἐπαλαιώθησαν,

Καὶ ἐχώλαναν ἐκ τῶν τριβῶν αὐτῶν.

47. Ζῆ Κύριος, καὶ εὐλογητὸς ὁ Θεὸς μὲν·

Καὶ ὑψωθήτω ὁ Θεὸς τῆς σωτηρίας μου·

48. Ὁ Θεὸς ὁ δίδως ἐκδικήσεις ἐμοί,

Καὶ ὑποτάξας λαὸς ὑπ' ἐμέ.

49. Ὁ ῥύσης μου ἐξ ἐχθρῶν μου ἐργίλαν,

Ἀπὸ τῶν ἐπανισταμένων ἐπ' ἐμὲ ὑψώσεις με·

Ἀπὸ ἀνδρὸς ἀδίκου ῥύσαι με.

50. Διὰ τοῦτο ἐξομολογήσομαί σοι ἐν ἔθνεσι Κύριε·

Καὶ τῷ ὀνόματί σου ψαλῶ·

51. Μεγαλύναν τὰς σωτηρίας τοῦ βασιλέως αὐτοῦ,

Καὶ ποιῶν ἔλεος τῷ χρηστῷ αὐτοῦ,

Τῷ Δαυίδ, καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ ἕως αἰῶνος.

Υ. 34. Ὁ καταρτίζων) ὁ καταρτιζόμενος. ibid. ἐλάφους) ἐλάφου. Υ. 40. ἐπανομομένους) ἐπανομίζοντες. Υ. 41. ἐξώλεθρευσας) ἐξολόθρευσας. Υ. 42. εἰσήκουσεν) εἰσήκουεν. Υ. 43. ὥσε χνοῦν) ὡς χνού. Υ. 44. ῥύσεται με ἀπὸ ἀντιλογιῶν λαῶν) ῥύσαι με ἐξ ἀντιλ. λαῶ. ibid. ἐκ ἐκ) ἐν ἐκ. Υ. 45. ἐπήκουσέν μου) ὑπήκουσέν μοι. ibid. οἱ υἱοὶ) υἱοί. Υ. 46. ἐκ τῶν) ἀπὸ τῶν. Υ. 49. ἐχθρῶν μου) μου δεσπ. ibid. ῥύσαι με) ῥύσθ μου.

ΨΑΛΜ. ΙΗ'. XVIII.

ΕΙΣ ΤΟ ΤΕΛΟΣ ΨΑΛΜΟΣ Τῷ ΔΑΥΙΔ.
 2. Οἱ ὕρανοί διηγοῦνται δόξαν Θεῷ.
 Πείσῃ δὲ χειρῶν αὐτῷ ἀπαγγέλλει
 τὸ σπένδωμα.

3. Ἡ ἡμέρα τῇ ἡμέρᾳ ἐρεῦγεται ῥῆμα,
 Καὶ νύξ νυκτὶ ἀναγγελεῖ γινῶσιν.

4. Οὐκ εἰσὶ λαλιαὶ ἐδὲ λόγοι, ὧν ἔχῃ
 ἀκάνθαι αἱ φωναὶ αὐτῶν.

5. Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἐξῆλθεν ὁ φθόγ-
 γος αὐτῶν,

Καὶ εἰς τὰ πέρατα τῆς οἰκουμένης
 τὰ ῥήματα αὐτῶν.

6. Ὡς ἔν τῷ ἡλίῳ ἔθετο τὸ σκῆνωμα
 αὐτῷ.

Καὶ αὐτὸς ὡς νυμφίος ἐκπερευόμενος
 ἐκ πατρὸς αὐτοῦ,

Ἀγαλλιάσεται ὡς γίγας δραμεῖν ὁδὸν
 ὡς αὐτοῦ.

7. Ἀπ' ἄκρη τῆ ἕρανθ ἡ ἐξόδος αὐτοῦ,
 Καὶ τὸ κατάντημα αὐτοῦ ἕως ἄκρη
 τῆ ἕρανθ.

Καὶ ἐκ ἑστὴν ὅς ἀποκρυβήσεται τῇ
 θύρᾳ αὐτοῦ.

8. Ὁ νόμος Κυρίου ἄμωμος, ἐπιστρέφον
 ψυχάς.

Ἡ μαρτυρία Κυρίου πιστὴ, σοφίζουσα
 νήπια.

9. Τὰ δίκαιώματα Κυρίου εὐθέα, εὐ-
 φραίνοντα καρδίαν.

Ἡ ἐντολὴ Κυρίου τηλαυγής, φωτίζου-
 σα ὀφθαλμούς.

10. Ὁ φόβος Κυρίου ἀγνός, διαμέτων
 εἰς αἰῶνα ὡς αἰῶνος.

Τὰ κρίματα Κυρίου ἀληθινὰ, δεδι-
 καιωμένα ἐπὶ τὸ αὐτό.

11. Ἐπιθυμητὰ ὑπὲρ χρυσίου καὶ λίθου
 τίμιον πολὺν,

Καὶ γλυκύτερα ὑπὲρ μέλι καὶ κηρίον.

12. Καὶ ὡς γὰρ ὁ δούλος σε φυλάσσει
 αὐτά.

Ἐν τῷ φυλάσσειν αὐτὰ ἀνταπόδοσις
 πολλή.

13. Παραπλάσματα τίς συνήσει;

Ἐκ τῶν κρυφίων ὡς μετὰ καθαρί-
 σόν με,

14. Καὶ ἀπὸ ἀλλοτρίων φεῖσαι τῷ δού-
 λῳ σε.

Ἐὰν μή με κατακυριεύσῃ, τότε ἄμω-
 μος ἔσομαι, κατακυ-
 ρεύουσιν

Καὶ καθαριθήσομαι ἀπὸ ἀμαρτίας
 μεγάλης.

15. Ὡς καὶ ἔσονται εἰς εὐδοκίαν τὰ λό-
 για τῷ σέματός με,

Καὶ ἡ μελέτη τῆς καρδίας με ἐνώ-
 πιον σε (ἐστὶν) ὡς διαπαντός,

Κύριε βοηθέ με καὶ λυτρωτά με.

ΨΑΛΜ. ΙΘ'. XIX.

ΕΙΣ ΤΟ ΤΕΛΟΣ ΨΑΛΜΟΣ Τῷ ΔΑΥΙΔ.
 2. Ἐπακῶσαι σε Κύριος ἐν ἡμέρᾳ
 θλίψεως.

ὑπερασπίσαι σε τὸ ὄνομα τῷ Θεῷ
 Ἰακώβ.

3. Ἐξαποστείλαι σοι βοήθειαν ἐξ ἀγίας,
 Καὶ ἐκ Σιών ἀντιλάβοιτό σε.

4. Μνηθεῖη πάσης θυσίας σε,
 Καὶ τὸ ὀλοκαύτωμά σε πικανάτω.
 Διάψαλμα.

5. Δώη

Psalms. XVIII. v. 1. ἀπαγγελεῖ) ἀπαγγέλλει. v. 3. Ἡ ἡμέρα) ἡμέρα. Ibid. ἀπαγγελεῖ) ἀπαγγέλλει. v. 8. Ὁ νόμος Κυρίου) ὁ νόμος τῷ Κυρίου. v. 14. κατακυριεύσῃ) κατακυριεύσῃ. v. 15. (ἐστὶν) abest.

5. Δάη σοι (Κύριος) κατὰ τὴν καρδίαν
σε,

Καὶ πᾶσαν τὴν βελὴν σε πληρώσει.

6. Ἀγαλλιασόμεθα ἐπὶ τῷ σωτηρίῳ σε,
Καὶ ἐν ὀνόματι Θεῷ ἡμῶν μεγαλυν-
θῆσόμεθα.

Πληρώσαι Κύριος πάντα τὰ αἰτήμα-
τά σε.

7. Νῦν ἔγνω ὅτι ἔσωσε Κύριος τὸν χρι-
στὸν αὐτοῦ.

Ἐπακούσεται αὐτὸ ἐξ ἑρᾶν ἁγίων
αὐτοῦ.

Ἐν δυναστείαις ἡ σωτηρία τῆς δεξιᾶς
αὐτοῦ.

8. Οὗτοι ἐν ἄρμασι, καὶ ἔτοι ἐν ἵπποις·
Ἡμεῖς δὲ ἐν ὀνόματι Κυρίου Θεοῦ ἡμῶν
ἐπικαλισόμεθα.

μεγαλυν-
θῆσόμε-
θα

9. Αὐτοὶ συνεποδίσθησαν καὶ ἔπεσαν·
Ἡμεῖς δὲ ἀνέστημεν καὶ ἀναρῶμεθα.

10. Κύριε σῶσον τὸν βασιλέα,
Καὶ ἐπακούσον ἡμῶν, ἐν ᾗ ἂν ἡμέρα
ἐπικαλεσώμεθα ἑ σέ.

ΨΑΛΜ. Κ'. XX.

ΕΙΣ τὸ τέλος, Ψαλμὸς τῷ Δαυίδ.

2. Κύριε ἐν τῇ δυνάμει σε εὐφραν-
θήσεται ὁ βασιλεὺς,

Καὶ ἐπὶ τῷ σωτηρίῳ σε ἀγαλλιάσε-
ται σφόδρα.

3. Τὴν ἐπιθυμίαν τῆς καρδίας αὐτοῦ ἔδω-
κας αὐτῷ,

Καὶ τὴν θύλακα τῶν χειλέων αὐτοῦ ἐκ
ἐξέρησας αὐτόν. Διάψαλμα.

4. Ὅτι προέφθασας αὐτόν ἐν εὐλο-
γίαις χρηστότητος.

Ἐθήκας ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ σέ-
φανον ἐκ λίθου τιμῆς.

5. Ζωὴν ἠτήσατό σε, καὶ ἔδωκας αὐτῷ
Μακρότητα ἡμερῶν εἰς αἰῶνα καὶ εἰς
αἰῶνα ἡ αἰῶνος.

6. Μεγάλη ἡ δόξα αὐτοῦ ἐν τῷ σωτη-
ρίῳ σε.

Δόξαν καὶ μεγαλοπρέπειαν ἐπιθή-
σεις ἐπ' αὐτόν.

7. Ὅτι δώσεις αὐτῷ εὐλογίαν εἰς αἰῶνα
ἡ αἰῶνος.

Εὐφρανεῖς αὐτόν ἐν χαρᾷ μετὰ τῷ
προσώπῳ σου.

8. Ὅτι ὁ βασιλεὺς ἐλπίζει ἐπὶ Κύριον·
Καὶ ἐν τῷ ἐλέει τοῦ ὑψίστου ἔ μὴ σα-
λευθῇ.

9. Εὐρεθείῃ ἡ χεὶρ σε πᾶσι τοῖς ἐχ-
θροῖς σε.

Ἡ δεξιὰ σε ἔσται ἡμῶν πάντα τὰς
μισοῦντάς σε.

10. Θήσεις αὐτοὺς ὡς κλίβανον πυρὸς
εἰς καιρὸν τῷ προσώπῳ σε.

Κύριε ἐν ὀργῇ αὐτὰ συνταράξει αὐτοὺς, Κύριε σε
καταφάγεται αὐτοὺς πῦρ.

11. Τὸν καρπὸν αὐτῶν ἀπὸ γῆς ἀπολεῖς,
Καὶ τὸ σπέρμα αὐτῶν ἀπὸ υἱῶν ἀν-
θρώπων.

12. Ὅτι ἔκλιναν εἰς σέ κακά,
Διελογίσαντο βελὰς αἷς οὐ μὴ δύναν-
ται ἡ σῆσαι.

13. Ὅτι θήσεις αὐτοὺς νῶτον·
Ἐν τοῖς περιλοιποῖς σου ἐτοιμάσεις
τὸ πρόσωπον αὐτῶν.

14. Ὑψώθητι Κύριε ἐν τῇ δυνάμει σου·
Ἀσομεν καὶ ψαλῶμεν τὰς δυνατείας
σου.

ΨΑΛΜ.

Psalms. XIX. v. 5. (Κύριε) ἀβέβ. ibid. πληρώσει) πληρώσει. v. 6. ἐπὶ τῷ σωτ.) ἐν τῷ σωτηρίῳ.
v. 8. ἐν ὀνόματι Θεοῦ) ἐν ὀνόματι κυρίου Θεοῦ. Psalm. XX. v. 10. Κύριε) κύριε. ibid. ἐν ὀργῇ σε
συνταράξει) ἐν ὀργῇ αὐτὰ συνταράξει. v. 12. βελὰς αἷς) βελὰς ἐν. ibid. σῆσαι) σῆσαι.

ΨΑΛΜ. ΚΑ'. ΧΧΙ.

ΕΙς τὸ τέλος ὑπὲρ τῆς ἀντιλήψεως
τῆς ἐωδότης, Ψαλμοὶ τῷ Δαυίδ.

2. Ὁ Θεὸς ὁ Θεός μου, ὃ πρό-
χες μοι, ἵνατί ἐγκατέλιπές με·
Μακρὰν ἀπὸ τῆς σωτηρίας μου οἱ
λόγισαι τῶν παραπλημάτων μου.
3. Ὁ Θεός μου, κεκραύξομαι ἡμέρας
(πρὸς σέ), καὶ ἐκ εἰσακέσῃ·
Καὶ ἠνίκος, καὶ ἐκ εἰς ἀνοιαν ἐμοί.
- ἀγίοις 4. Σὺ δὲ ἐν ἁγίῳ κατοικεῖς, ὁ ἑπαινος
Ἰσραὴλ.
5. Ἐπὶ σοὶ ἤλπισαν οἱ πατέρες ἡμῶν·
Ἠλπισαν, καὶ ἐρύσω αὐτούς·
6. Πρὸς σέ ἐκέκραξαν, καὶ ἐσώθησαν·
Ἐπὶ σοὶ ἤλπισαν, καὶ ἐκ αὐτῶν ἔσ-
θυσαν.
7. Ἐγὼ δὲ εἰμι σκώληξ καὶ ἔχι ἀν-
θρώπος,
Ὁνειδὸς ἀνθρώπων καὶ ἐξουθένημα
λαῶ.
8. Πάντες οἱ θεωροῦντές με ἐξεμυκτή-
ρισάν με,
Ἐλάλησαν ἐν χεῖλεσιν, ἐκίνησαν ἡ-
φαιήν·
9. Ἠλπιτεν ἐπὶ Κύριον, ῥυσάτω αὐτόν·
Σωσάτω αὐτόν, ὅτι θέλει αὐτόν.
10. Ὅτι σὺ εἶ ὁ ἐκσπείρας με ἐκ γα-
τρὸς,
Ἡ ἐλπίς μου ἀπὸ ματρὸς τῆς μη-
τρός μου·
11. Ἐπὶ σέ ἐπερίφην ἐκ μήτρας,
Ἐκ κοιλίας μητρός μου Θεός μου εἶ σύ·
Μὴ ἀποστῇς ἀπ' ἐμῆ· ἔτι θλίψις
ἐγγύς,

12. Ὅτι ἐκ ἐστὶν ὁ βοηθῶν.

13. Περικύκλωσάν με μόχοι πολλοί,
Ταῦροι πίονες περιέχον με·

14. Ἦνοιζαν ἐπ' ἐμὲ τὸ σῶμα αὐτῶν,
Ὡς λέων ὁ ἀρπάζων καὶ ὠρυόμενος.

15. Ὡσεὶ ὕδωρ ἐξεχύθη, καὶ διεσκορ-
πίθη πάντα τὰ ὅσα μου·

Ἐγενήθη ἡ καρδία μου ὡσεὶ κηρὸς τη-
κόμενος ἐν μέσῳ τῆς κοιλίας μου.]

16. Ἐξηράνθη ὡς ὄτρακον ἡ ἰσχὺς μου,
Καὶ ἡ γλῶσσά μου κεκόλληται τῷ λάρυγγί μου,

Καὶ εἰς χοῦν θανάτου κατήγαγές με.

17. Ὅτι ἐκύκλωσάν με κύνες ὃ πολλοί,
Συναγωγὴ πεινηρευομένων περιέχον με·
ὦρυξαν χεῖράς μου καὶ πόδας μου·

18. Ἐξηράνωκα πάντα τὰ ὅσα μου·

Αὐτοὶ δὲ κατενόησαν καὶ ἐπίδον με.

19. Διεμερίσαντο τὰ ἱμάτιά μου ἐαυτοῖς,
Καὶ ἐπὶ τὸν ἱματισμὸν μου ἔβαλον
κλῆρον.

20. Σὺ δὲ Κύριε μὴ μακρύνῃς τὴν βοή-
θειάν μου·

Εἰς τὴν ἀντίληψίν μου πρόχες.

21. Ῥῦσαι ἀπὸ ῥομφαίας τὴν ψυχὴν μου·
καὶ ἐκ χειρὸς κυνὸς τὴν μονογε-
νὴν μου·

22. Σῶσόν μου ἐκ σώματος λέοντος,

Καὶ ἀπὸ κεράτων μονοκεράτων τὴν
ταπεινώσιν μου.

23. Διηγῆσομαι τὸ ἔνομά σε τοῖς ἀδελ-
φοῖς μου·

Ἐν μέσῳ ἐκκλησίας ὑμνήσω σε.

24. Οἱ φοβέμενοι Κύριον αἰνέσατε αὐτόν,
Ἄπαν τὸ σπέρμα Ἰακώβ δοξάσατε
αὐτόν,

Φεβη

Psalms. XXI. v. 1. τῆς ἐωδότης) adjoicit Ψαλμοὶ τῷ Δαυίδ. v. 4. ἐν ἁγίοις) ἐν ἁγίῳ. ibid. Ἰσραὴλ)
τῷ Ἰσραὴλ. v. 7. καὶ οὐχί) καὶ οὐκ. ibid. ἀνθρώπων) ἀνθρώπων. v. 9. Σωσάτω) σωσάτω. v. 16.
ὡς) ὡσεὶ. v. 17. πόδας μου) μου deest.

ἐξηρίθ-
μησαν

Φοβηθήτωσαν αὐτὸν ἅπαν τὸ σπέρμα Ἰσραὴλ·

25 "Οτι ἔκ ἐξουδένωσεν ἡδὲ προσώχθησε τῇ δεήσει τῷ πλάχῃ,

Οὐδὲ ἀπέσρεψε τὸ πρόσωπον αὐτῷ ἀπ' ἐμῶ,

Καὶ ἐν τῷ κεκραγέναι με πρὸς αὐτὸν ἐπήκουσέ ~ με·

26. Παρὰ σὺ ὁ ἔπαινός μου ἐν ἐκκλησίᾳ μεγάλη·

Τὰς εὐχὰς μου ἀποδώσω ἐνώπιον (πάντων) τῶν φοβημένων αὐτόν.

27. Φάγονται πένητες καὶ ἐμπληθύνονται,

~ Καὶ αἰνέσουσι Κύριον οἱ ἐκζητῶντες αὐτόν·

Ζήσονται αἱ καρδίαι αὐτῶν εἰς αἰῶνα ~ αἰῶνος·

28. Μνησθήσονται καὶ ἐπιστραφήσονται πρὸς Κύριον πάντα τὰ πέρατα τῆς γῆς,

Καὶ προσκυνήσουσιν ἐνώπιον αὐτῷ παῖσαι αἱ πατριαὶ τῶν ἐθνῶν·

29. "Οτι τῷ Κυρίῳ ἡ βασιλεία, καὶ ~ αὐτὸς διασώζει τῶν ἐθνῶν.

30. Ἐφαγον καὶ προσεκύνησαν πάντες οἱ πόνες τῆς γῆς,

Ἐνώπιον αὐτῷ προσπεσῶνται πάντες οἱ καταβαίνοντες εἰς τὴν γῆν·

Καὶ ἡ ψυχὴ μου αὐτῷ ζῇ.

31. ~ Καὶ τὸ σπέρμα ~ αὐτῷ δαλεύσει αὐτῷ·

Ἀναγγελήσεται τῷ Κυρίῳ γενεὰ ἡ ἐρχομένη,

32. Καὶ ἀναγγελεῖσιν τὴν δικαιοσύνην αὐτῷ

Tom. IV.

Υ. 25. ἐπήκουσέ με) εἰσήκουσέ μου. Υ. 26. (πάντων) abest. Υ. 28. πέρα) πέρατα. Υ. 31. σπέρμα αὐτοῦ) σπέρμα σε. Υ. 32. Κύριος) ὁ κύριος. Psalm. XXII. Υ. 1. ποιμαίνε) ποιμαίνει. Υ. 4.

Δαὼ τῷ τεχνησομένῳ, ἐν ἐποίησιν ~ Κύριος·

ΨΑΛΜ. ΚΒ'. XXII.

Υ Αλμὸς τῷ Δαυίδ·

Κύριος ποιμαίνει με, ~ καὶ ἡδὲν ποιμαίνει με ὑπερήσει.

2. Εἰς τόπον χλόης ~ ἐκεῖ με κατασκήνωσεν·

Ἐπὶ ὕδατος ἀναπαύσεώς ἐξέθρεψέ με.

3. Τὴν ψυχὴν μου ἐπέσρεψεν·

Ὡδήγησέ με ἐπὶ τρίβους δικαιοσύνης Ἐνεκεν τῷ ὀνόματος αὐτοῦ.

4. Ἐὰν γὰρ καὶ πορεύθῃ ἐν μέσῳ σκιᾶς θανάτου,

Οὐ φοβηθήσομαι κακὰ, ὅτι σὺ μετ' ἐμῶ εἶ·

Ἡ ῥάβδος σου καὶ ἡ βακτηρία σου αὐτά με παρεκάλεσαν.

5. Ἡτοίμασας ἐνώπιόν μου τράπεζαν

Ἐξεναντίας τῶν θλιβόντων με·

Ἐλίπανας ἐν ἐλαίῳ τὴν κεφαλὴν μου,

~ Καὶ τὸ ποτήριόν μου μεθύσκον ὡς σε κρατίσειν.

6. Καὶ τὸ ἑλεός ~ σε καταδιώξεταιί με πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς μου·

✕ Καὶ ~ τὸ κατοικεῖν με ἐν οἴκῳ Κυρίου εἰς μακρότητα ἡμερῶν.

ΨΑΛΜ. ΚΓ'. XXIII.

Υ Αλμὸς τῷ Δαυίδ ~ τῆς μιᾶς σαββάτου·

Τῷ Κυρίῳ ἡ γῆ καὶ τὸ πλήρωμα αὐτῆς,

C

Ἡ οἰκὸς

ΨΑΛΜ. ΚΔ'. XXIV.

Ἡ οἰκωμένη καὶ ἢ πάντες" οἱ κατοικῶντες ἐν αὐτῇ.

2. Αὐτὸς Ἰσχυρὸς ἐπὶ θαλάσῳ ἐθεμελίωσεν αὐτήν,

Καὶ ἐπὶ ποταμῶν ἠτοίμασεν αὐτήν.

3. Τίς ἀναβήσεται εἰς τὸ ὄρος τοῦ Κυρίου;
Καὶ τίς στήσεται ἐν τόπῳ ἁγίῳ αὐτοῦ;

4. Ἄθῶος χερσὶ καὶ καθαρὸς τῇ καρδίᾳ,

Ὅς ἐκ ἑλαβὲν ἐπὶ ματαίῳ τὴν ψυχὴν μου,

Καὶ ἐκ ὤμωσεν ἐπὶ δόλῳ ἢ τῷ πλησίον.

5. Οὗτος" λήψεται εὐλογίαν παρὰ Κυρίου,

Καὶ ἱλεημοσύνην παρὰ Θεοῦ σωτῆρος αὐτοῦ.

6. Αὕτη ἡ γενεὰ ζητούντων αὐτόν,
Ζητήσιν τὸ πρόσωπον τοῦ Θεοῦ ἱακῶβ.
Διάφωλον.

7. Ἄρατε πύλας οἱ ἄρχοντες ὑμῶν,
Καὶ ἐπάρθητε πύλαι αἰώνιοι.
Καὶ εἰσελεύσεται ὁ βασιλεὺς τῆς δόξης.

8. Τίς ἐστὶν ἕτος ὁ βασιλεὺς τῆς δόξης;
Κύριος κραταίος καὶ δυνατός,
Κύριος δυνατὸς ἐν πολέμῳ.

9. Ἄρατε πύλας οἱ ἄρχοντες ὑμῶν,
Καὶ ἐπάρθητε πύλαι αἰώνιοι.
Καὶ εἰσελεύσεται ὁ βασιλεὺς τῆς δόξης.

10. Τίς ἐστὶν ἕτος ὁ βασιλεὺς τῆς δόξης;
Κύριος τῶν δυνάμεων αὐτός ἐστιν ὁ βασιλεὺς τῆς δόξης. ✕ Διάφωλον.

Ὑμνὸς τῷ Δαυίδ.
Πρὸς σέ Κύριε ἤρα τὴν ψυχὴν μου. 2. ὁ Θεὸς μου,

Ἐπὶ σοὶ πέποιθα· μὴ καταχυνθῆην,

Μηδὲ καταγελασάτωσάν μου οἱ ἐχθροί μου.

3. Καὶ ἢ γὰρ" πάντες οἱ ὑπομένοντές σε ἢ μὴ καταχυνθῶσιν.

Λιχνυθήτωσαν ἢ πάντες" οἱ ἀνομῶντες διακενῆς.

4. Τὰς ἐδὲς σε Κύριε γνώρισόν μοι,
ἢ Καὶ" τὰς τρεῖς σε διδάξόν με·

5. Ὁδήγησόν με ἐν τῇ ἀληθείᾳ σου,
Καὶ διδάξόν με, ὅτι σὺ εἶ ὁ Θεὸς ὁ σωτὴρ μου.

ἢ Καὶ" σὲ ὑπέμεινα ὅλην τὴν ἡμέραν.

6. Μνησθῆτι τῶν εἰκτιρμῶν σου, Κύριε,
Καὶ τὰ ἐλέη σου, ὅτι ἀπὸ τοῦ αἰῶνος εἰσιν.

7. Ἀμαρτίας νεότητός μου καὶ ἀγνοίας μου μὴ μνησθῆς.

Κατὰ τὸ ἔλεός σου μνησθῆτί μου ✕ σὺ

Ἐνεκα τῆς χρηστότητός σου, Κύριε.

8. Χρηστὸς καὶ εὐθύς ὁ Κύριος.
Διὰ τοῦτο νομοθετήσῃ ἀμαρτάνοντας ἐν ὁδῷ.

9. Ὁδηγήσῃ πρᾶεῖς ἐν κρίσει.
Διδάξῃ πρᾶεῖς ὁδοὺς αὐτοῦ.

10. Πᾶσαι αἱ ὁδοὶ Κυρίου ἔλεος καὶ ἀλήθεια,

Τοῖς

Psalms. XXIII. v. 4. ψυχὴν μου) ψυχὴν αὐτοῦ. ibid. τῷ πλησίον) addit αὐτοῦ. v. 6. in fine Rom. adjicit διάφωλον. v. 10. αὐτός ἐστιν ὁ βασιλεὺς) αὐτός ἐστιν ἕτος ὁ βασιλεὺς. Psalm. XXIV. v. 3. πάντες postter. loco abest à C. Rom. v. 5. ἐν τῇ ἀληθείᾳ) ἐπὶ τῇ ἀληθείᾳ. v. 7. Ἐνεκα) ἰσχυρῶς. v. 8. εὐθύς) εὐθεῖα.

Τοῖς ἐκζητῶσι τὴν διαθήκην αὐτῆ
καὶ τὰ μαρτύρια αὐτῆ.

11. Ἔνεκα τῆ ὀνόματός σε Κύριε
καὶ ἰλάσῃ τῇ ἁμαρτία, μὴ· πολλὴ
γὰρ ἔστι.

12. Τίς ἐστὶν ἄνθρωπος ὁ φοβόμενος τὸν
Κύριον;
Νομοθετήσει αὐτῷ ἐν ὁδῷ, ἥ ἡρε-
τίσατο·

13. Ἡ ψυχὴ αὐτῆ ἐν ἀγαθοῖς αὐλι-
θήσεται,
καὶ τὸ σπέρμα αὐτῆ κληρονομήσει
γῆν.

14. Κραταίωμα Κύριος τῶν φοβμένων
αὐτόν,
(καὶ τὸ ὄνομα Κυρίου τῶν ἐπικαλε-
μένων αὐτόν·)

καὶ ἡ διαθήκη αὐτῆ τῆ δηλῶσαι
αὐτοῖς.

15. Οἱ ὀφθαλμοί μου διαπαντὸς πρὸς
τὸν Κύριον·

Ὅτι αὐτὸς ἐσπάρσει ἐκ παγίδος τῆς
πόδας με.

16. Ἐπίβλεψον ἐπ' ἐμὲ, καὶ ἐλέησόν με·
Ὅτι μονογενὴς καὶ πτωχός εἰμι ἐγώ.

ἐπληθύν- 17. Αἱ θλίψεις τῆς καρδίας μου ἰπλα-
θήσαν

Ἐκ τῶν ἀναγκῶν μου ἐξάγαγέ με.

18. Ἴδε τὴν ταπεινώσιν μου καὶ τὸν
κόπον μου,

καὶ ἄφες πάσας τὰς ἁμαρτίας μου.

19. Ἴδε τῆς ἐχθρῆς μου, ὅτι ἐπληθύν-
θησαν,

καὶ μῖσος ἄδικον ἐμίσησάν με.

20. Φύλαξον τὴν ψυχὴν μου, καὶ ῥυ-
σαί με·

Μὴ καὶ αἰσχυρθεῖην, ὅτι ἤλπισα ἐπὶ σέ.

21. Ἄκακοι καὶ εὐθεῖς ἐκολλῶντό μοι,
ὅτι ὑπέμενά σε (Κύριε).

22. Λύτρωσαι ὁ Θεὸς τὸν Ἰσραὴλ ἐκ πα-
σῶν τῶν θλίψεων αὐτῆ.

ΨΑΛΜ. ΚΕ'. XXV.

ΤΟΥ Δαυίδ.

Κρῖνόν με Κύριε, ὅτι ἐγὼ ἐν
ἀκακίᾳ μου ἐπορεύθην·

καὶ ἐπὶ τῷ Κυρίῳ ἐλπίζων ἔ μὴ ἀ-
δενήσω.

2. Δοκίμασόν με Κύριε, καὶ πείρα-
σόν με·

Πύρωσέν τῆς νεφρῆς μου καὶ τὴν καρ-
δίαν μου.

3. Ὅτι τὸ ἔλεός σε κατέναντι τῶν
ὀφθαλμῶν μου ἔστι, καὶ
καὶ εὐηρέτησα ἐν τῇ ἀληθείᾳ σου.

4. Οὐκ ἐκάθισα μετὰ συνεδρίου ματαιό-
τητος,

καὶ μετὰ παρατομούντων ἔ μὴ εἰσ-
έλθω·

5. Ἐμίσησα ἐκκλησίαν πονηρευομένων,
καὶ μετὰ ἀσεβῶν ἔ μὴ καθίσω.

6. Νίψομαι ἐν ἀδάοις τὰς χεῖράς μου,
καὶ κυκλώσω τὸ θυσιαστήριόν σου
Κύριε·

7. Τῆ ἀκῆσαι φωνὴν αἰνέσεως,
καὶ διηγῆσθαι πάντα τὰ θαυ-
μάσιά σε.

8. Κύριε ἠγάπησα εὐπρέπειαν οἴκου σε,
καὶ τόπον σκηνώματος δόξης σε.

9. Μὴ συναπολέσης μετὰ ἀσεβῶν τὴν
ψυχὴν μου,

C 2

καὶ

V. 14. (καὶ τὸ ὄνομα Κυρίου τῶν ἐπικαλεμένων αὐτόν·) hxc absunt ab Ed. Rom. Psalm. XXV.
V. 1. ἀδενήσω) σαλευθῶ. V. 3. ὀφθαλμῶν σε) ὀφθ. μου. V. 4. ματαιότητες) ματαιότητος.
V. 7. φωνήν) φωνῆς.

- Καὶ μέλα ἀνδρῶν αἱμάτων τὴν ζωὴν μου·
 10. Ὡς ἐν χερσὶν αἱ ἀνομίαι,
 Ἡ δεξιὰ αὐτῶν ἐπλήσθη δώρων.
 11. Ἐγὼ δὲ ἐν ἀκακίᾳ μου ἐπόρευθην·
 Λύτρωσαί με (Κύριε), καὶ ἐλέησόν με.
 12. Ὁ (γὰρ) πῶς μου ἔσῃ ἐν εὐθύτητι·
 - Ἐν ἐκκλησίαις εὐλογήσω ~ σε Κύριε.

ΨΑΛΜ. Κς'. XXVI.

- Τ**ῷ Δαυίδ, ~ πρὸ τῆς χρεώσῃ·
 Κύριος Φωτισμός μου καὶ σωτήρ
 μου, τίνα φοβηθήσομαι;
 Κύριος ὑπερασπιστὴς τῆς ζωῆς μου,
 ἀπὸ τίνος δειλιάσω;
 2. Ἐν τῷ ἐγγίξῃ ἐπ' ἐμὲ κακοῦντας,
 τῷ φαγεῖν τὰς σάρκας μου,
 Οἱ θλίβοντές με καὶ οἱ ἐχθροί μου,
 αὐτοὶ ἠθύνθησαν καὶ ἔπεσαν.
 3. Ἐὰν παρατάξῃται ἐπ' ἐμὲ παρεμ-
 βολή, ἢ φοβηθήσεται ἡ καρδία μου·
 Ἐὰν ἐπαναστῇ ἐπ' ἐμὲ πόλεμος, ἐν
 ταύτῃ ἐγὼ ἐλπίζω.
 4. Μίαν ἡτησάμην παρὰ Κυρίου, ταύ-
 την ἐκζητήσω·
 Τὸ κατοικεῖν με ἐν οἴκῳ Κυρίου πάσας
 τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς μου,
 Τῷ θεωρεῖν με τὴν τερπνότητα Κυρίου,
 Καὶ ἐπισκέπτεσθαι τὸν ναόν (τὸν ἁ-
 γιον) αὐτοῦ.
 5. Ὅτι ἐκρυψέ με ἐν σκηνῇ αὐτοῦ ἐν ἡ-
 μέραι κακῶν (μου),
 Ἐσκέπασέ με ἐν ἀποκρύφῳ τῆς σκη-
 νῆς αὐτοῦ, ἐν πέτρᾳ ὑψώσέ με·

6. Καὶ νῦν (ιδὲ) ὑψώσε (Κύριος) τὴν
 κεφαλὴν μου ἐπ' ἐχθρούς μου·
 Ἐκύκλωσα καὶ ἔθυσα ἐν τῇ σκηνῇ
 αὐτοῦ θυσίαν ἀλαλαγμῶν,
 Ἄσομαι καὶ ψαλῶ τῷ Κυρίῳ.
 7. Εἰσαέκυσεν Κύριε τῆς Φωνῆς μου, ἥς
 ἐκέκραξα ~ πρὸς σέ·
 Ἐλέησόν με, καὶ εἰσαέκυσόν μου· 8. σὺ
 εἶπεν ἡ καρδία μου.
 Ἐξεζήτησε τὸ πρόσωπόν * μου, ἔξεζητή-
 τὸ πρόσωπόν σε Κύριε ζητήσω. σα. * σε
 9. Μὴ ἀποσρέψῃς τὸ πρόσωπόν σε ἀπ' ἐμοῦ,
 Μὴ ἐκκλίνῃς ἐν ὀργῇ ἀπὸ τῆς δόξης σου·
 Βοηθός μου γενῶ, μὴ ἀποσκορκίσῃ με, ἐγκατα-
 Καὶ μὴ * ἱγκαταλίξῃ με ὁ Θεὸς ὁ σω- λίπης
 τήρ μου. * ὑπερί-
 10. Ὅτι ὁ πατήρ μου καὶ ἡ μητήρ μου δὴς
 ἐγκατέλιπόν με,
 Ὁ δὲ Κύριος προσελάβετό με.
 11. Νομοθέτησόν με Κύριε τῇ ὁδῷ σου,
 Καὶ ὁδήγησόν με ἐν τριβῇ εὐθείᾳ ἐν-
 κα τῶν ἐχθρῶν μου.
 12. Μὴ παραδῷς με εἰς ψυχὰς θλιβόν-
 ταν με·
 Ὅτι ἐπαινήσασάν μοι μάρτυρες ἀδικοί,
 Καὶ ἐψεύσατο ἡ ἀδικία ἑαυτῇ.
 13. Πιστεύω τῷ ἰδεῖν τὰ ἀγαθὰ Κυρίου
 ἐν γῇ ζώντων.
 14. Ὑπόμεινον τὸν Κύριον·
 Ἀνδρίζε, καὶ κραταιέσθω ἡ καρδία
 σε, καὶ ὑπόμεινον τὸν Κύριον. μου

ΨΑΛΜ.

ν. 10. αἱ ἀνομίαι) ἀνομίαι. ν. 11. (Κύριε) abest. ν. 12. (γὰρ) non habet. Psalm. XXVI.
 ν. 1. τῷ Δαυίδ) τοῦ Δαυίδ. ν. 4. τὸ κατοικεῖν) τῷ κατοικεῖν. ibid. (τὸν ἅγιον) abest. ν. 6. (Κύ-
 ριος) deficit. ν. 7. πρὸς σέ.) non habet. ν. 11. τῇ ὁδῷ) ἐν τῇ ὁδῷ. ν. 14. ἡ καρδία μου)
 ἡ καρδία σε.

ΨΑΛΜ. ΚΖ'. XXVII.

Τῷ Δαυίδ.

Πρὸς σὲ Κύριε κεκράξομαι, ὁ

Θεὸς μου· μὴ παρασιωπήσης
ἀπ' ἐμῆ,

✕ Μήποτε παρασιωπήσης ἀπ' ἐμῆ,
καὶ ὁμοιωθῆσμαι τοῖς καταβαίνουσιν
εἰς λάκκον.

ἥς ἐκέ-
κραξα

2. Εἰσάκουσον τῆς φωνῆς τῆς δεήσεώς
μου, ἐν τῷ δίδαι με πρὸς σὲ,

Ἐν τῷ αἰρεῖν με χειρὰς μου πρὸς ναὸν
ἁγίον σου.

3. Μὴ συνελκύσης με μετὰ ἀμαρτωλῶν
(τὴν ψυχὴν μου),

καὶ μετὰ ἐργαζομένων τὴν ἀδικίαν
· μὴ συναπολέσης με,

τῶν λαλόντων εἰρήνῃ μετὰ τῶν
πλησίων αὐτῶν,

καὶ ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν.

4. Δὸς αὐτοῖς κατὰ τὰ ἔργα αὐτῶν,
καὶ κατὰ τὴν πονηρίαν τῶν ἐπιτη-
δευμάτων αὐτῶν.

κατὰ τὰ ἔργα τῶν χειρῶν αὐτῶν δὸς
αὐτοῖς,

Ἀπόδος τὸ ἀνταπόδομα αὐτῶν αὐτοῖς.

5. Ὅτι ἔσυνῃκαν εἰς τὰ ἔργα Κυρίου,
καὶ εἰς τὰ ἔργα τῶν χειρῶν αὐτῆ·
καθελεῖς αὐτῆς, καὶ ἔμὴ οἰκοδομή-
σεις αὐτῆς.

6. Εὐλογητὸς Κύριος, ὅτι εἰσήκουσε τῆς
φωνῆς τῆς δεήσεώς μου.

7. Κύριος βοηθός μου καὶ ὑπερασπιστής
μου·

Ἐπ' αὐτῷ ἠλπίσεν ἡ καρδία μου, καὶ
ἐβουθήτην,

καὶ ἀνέθαλεν ἡ σὰρξ μου·

καὶ ἐκ θελήματός μου ἐξομολογήσο-
μαι αὐτῷ·

8. Κύριος κραταίωμα τῆ λαῶ αὐτῆ,
καὶ ὑπερασπιστὴς τῶν σωτηρίων τῆ
χρῆσθ αὐτῆ ἐς.

9. Σᾶσον τὸν λαόν σου, καὶ εὐλόγησον
τὴν κληρονομίαν σου·

καὶ ποιμανὸν αὐτοὺς, καὶ ἔπαρεν
αὐτοὺς ἕως τῆ αἰῶνος.

ΨΑΛΜ. ΚΗ'. XXVIII.

Υαλμός τῷ Δαυίδ, ~ ἐξοδία
σκηνῆς· ~

Ἐνέγκατε τῷ Κυρίῳ ~ υἱοὶ Θεοῦ, ~

Ἐνέγκατε τῷ Κυρίῳ υἱὸς κριῶν: ~

Ἐνέγκατε τῷ Κυρίῳ δόξαν καὶ τιμὴν.

2. Ἐνέγκατε τῷ Κυρίῳ δόξαν ὀνόματι
αὐτῆ·

προσκυνήσατε τῷ Κυρίῳ ἐν αὐλῇ ἁ-
γίᾳ ~ αὐτῆ·

3. Φωνὴ Κυρίου ἐπὶ τῶν ὑδάτων.

Ὁ Θεὸς τῆς δόξης ἐβρόντησε·

Κύριος ἐπὶ ὑδάτων πολλῶν.

4. Φωνὴ Κυρίου ἐν ἰσχύι·

Φωνὴ Κυρίου ἐν μεγαλοπρεπείᾳ.

5. Φωνὴ Κυρίου συντρίβοντος κέδρες,

καὶ συντρίψει Κύριος τὰς κέδρες τῆ
λίβανθ,

6. καὶ λεπίλυεῖ αὐτάς ὡς τὸν μόχον τὸν λί-
βανθ·

καὶ ὁ ἠγαπημένος ὡς υἱὸς μονοκερῶ-
των.

7. Φωνὴ Κυρίου διακόπτοντος φλόγα
πυρός.

С 3

8. Φωνὴ

Psalm. XXVII. v. 1. κεκράξομαι) ἐκέκραξα. ibid. ἀπ' ἐμῆ) ἐπ' ἐμοὶ utroque loco. v. 2. ἥς ἐκέ-
κραξα) ἐν τῷ δίδαι με. ibid. πρὸς ναὸν) εἰς ναόν. v. 3. τὴν ἀδικίαν) ἀδικίαν. v. 4. χειρῶν δὸς)
χειρῶν αὐτῶν δὸς.

8. Φωνή Κυρίου συσείοντος ἔρημον.
Συσείσει Κύριος τὴν ἔρημον Κάδης.
9. Φωνή Κυρίου καταρτιζομένη ἐλάφους,
Καὶ ἀποκαλύψει ὄρυμνους.
Καὶ ἐν τῷ ναῷ αὐτῷ πᾶς τις λέγει
δόξαν.
10. Κύριος τὸν κατακλυσμὸν κατοικεῖ.
Καὶ καθιεῖται Κύριος βασιλεὺς εἰς
τὸν αἰῶνα.
11. Κύριος ἰχὺν τῷ λαῷ αὐτῷ δώσει.
Κύριος εὐλογήσει τὸν λαὸν αὐτῷ ἐν
εἰρήνῃ.

ΨΑΛΜ. ΚΘ'. XXIX.

Ψαλμὸς ᾠδῆς τῷ ἐγκαινισμῷ τῷ
οἴκου τῷ Δαυίδ.

2. Ὑψώσω σε Κύριε, ὅτι ὑπέ-
λαβες με,
Καὶ ἐκ ἠυφραναις τοὺς ἐχθρούς μου
- ἐπ' ἐμοί.
3. Κύριε ὁ Θεός μου ἐκέκραξα πρὸς σέ,
καὶ ἰάσω με.
4. Κύριε ἀνήγαγες ἐξ ἁδὲ Ἰὴν ψυχὴν μου,
Ἐσώσας με ἀπὸ τῶν καταβαινόντων
εἰς λάκκον.
5. Ψάλατε τῷ Κυρίῳ οἱ ὅσοι αὐτῷ,
Καὶ ἐξομολογεῖσθε τῇ μνήμῃ τῆς ἀ-
γιασύνης αὐτῷ.
6. Ὅτι ὀργὴ ἐν τῷ θυμῷ αὐτῷ,
Καὶ ζωὴ ἐν τῷ θελήματι αὐτῷ.
Τὸ ἐσπέραις αὐλισθήσεται κλαυθμός,
Καὶ εἰς τὸ πρῶτ' ἀγαλλίασις.
7. Ἐγὼ δὲ εἶπα ἐν τῇ εὐθηνίᾳ μου, ὅ
μὴ σαλευθῶ εἰς τὸν αἰῶνα.
8. Κύριε ἐν τῷ θελήματί σου παρέχῃς τῷ
καίλει μου δύναμιν.

Ἀπέσρεψας (δὲ) τὸ πρόσωπόν σου,
καὶ ἐγενήθην τεταραγμένος.

9. Πρὸς σέ Κύριε κεκράξομαι, καὶ πρὸς
τὸν Θεόν ~ μου" δεηθήσομαι.
10. Τίς ὠφέλεια ἐν τῷ αἵματί μου, ἐν
τῷ καταβῆναί με εἰς διαφθοράν;
Μὴ ἐξομολογήσεται σοι χεῖς,
Ἡ ἀναγγελεῖ τὴν ἀλήθειάν σου;
11. Ἦκουσε Κύριος, καὶ ἤλυσέ με.
Κύριος ἐγενήθη βοηθός μου.
12. Ἐσρεψας τὸν κοπετόν μου εἰς χορὸν χαρᾶν
ἐμοί,
Διέρρηξας τὸν σάκκον μου, καὶ περιέ-
ζωσάς με εὐφροσύνην,
13. Ὅπως ἂν ψάλῃ σοι ἡ δόξα ~ μου",
καὶ ὅ μὴ κατακυγῶ.
Κύριε ὁ Θεός μου εἰς τὸν αἰῶνα ἐξομο-
λογήσομαι σοι.

ΨΑΛΜ. Λ'. XXX.

Εἰς τὸ τέλος, Ψαλμὸς τῷ Δαυίδ,
(ἐκτάσεως).

2. Ἐπὶ σοὶ Κύριε ἠλπιστα, μὴ κατ-
αιχυνθεῖν εἰς τὸν αἰῶνα.
Ἐν τῇ δικαιοσύνῃ σου ῥύσαι με, (καὶ
ἐξέλθῃ με).
3. Κλῆνον πρὸς μέ τὸ ἔς σε, τάχυνται
τῷ ἐξελέσθαι με.
Γενῶ μοι εἰς Θεὸν ὑπερασπιστὴν,
Καὶ εἰς οἶκον καταφυγῆς, τῷ σῶσαί με.
4. Ὅτι κραταιώσις μου καὶ καταφυγὴ
μου εἶ σύ.
Καὶ ἔγενεν τῷ ἐνόματός σου ὁδηγήσεις
με, καὶ διαθρέψεις με.
5. Ἐξάξεις με ἐκ παγίδος ταύτης, ἧς
ἐκρυψάν μοι.

Ὅτι

Psalms. XXIX. v. 1. Ψάλμος) Εἰς τὸ τέλος Ψάλμος. ibid. τῷ Δαυίδ) τῷ Δαυίδ. v. 2. ἐπ' ἐμοί)
ἐπ' ἐμοί. γ. 8. θελήματί μου) θελήματί σου. Psalm. XXX. v. 4. κραταιώσω) κραταιώσω.

- *Οτι σὺ εἶ ὁ ὑπερασπιστής μου (Κύριε).
 6. Εἰς χεῖράς σε παραθήσομαι τὸ πνεῦ-
 μά μου.
 Ἐλυτρώσω με Κύριε ὁ Θεὸς τῆς ἀ-
 ληθείας.
 7. Ἐμίσησας τοὺς διαφυλάσσοντας μα-
 ταιότητας διακεῖς.
 Ἐγὼ δὲ ἐπὶ τῷ Κυρίῳ ἠλπισα.
 8. Ἀγαλλιάσομαι καὶ εὐφρανθήσομαι
 ἐπὶ τῷ ἰλέει σε.
 *Οτι ἐφείδες τὴν ταπείνωσίν μου,
 Ἐσώσας ἐκ τῶν ἀναγκῶν τὴν ψυχὴν
 μου.
 9. Καὶ ὃ συνέκλεισάς με εἰς χεῖρας
 ἐχθροῦ,
 Ἐσηπας ἐν εὐρυχώρῳ τοὺς πόδας μου.
 10. Ἐλέησόν με Κύριε, ὅτι θλίβομαι.
 Ἐλαράχθη ἐν θυμῷ ὁ ἐφθαλμός μου,
 Ἡ ψυχὴ μου, καὶ ἡ γαστήρ μου.
 11. *Οτι ἐξέλιπεν ἐν ὀδύνῃ ἡ ζωὴ μου,
 Καὶ τὰ ἔτη μου ἐν στεναγμοῖς.
 Ἡδένησεν ἐν πλωχείᾳ ἡ ἰσχὺς μου,
 Καὶ τὰ ὅσα μου ἱταράχθησαν.
 12. Παρὰ πάντας τὰς ἐχθρούς μου ἐγε-
 νήθην ὄνειδος,
 Καὶ τοῖς γείτοσί μου σφόδρα,
 Καὶ φόβος τοῖς γινωσκοῖς μου.
 Οἱ θεωρῶντές με ἔξω, ἔφυγον ἀπὸ
 ἐμοῦ.
 13. Ἐπελήθην ὥσει νεκρὸς ἀπὸ καρδίας.
 Ἐγενήθην ὥσει σκεῦος ἀπολωλός.
 14. *Οτι ἤκουσα ψόγον πολλῶν παροι-
 κόντων κυκλόθεν.
 Ἐν τῷ ἱπισυναχθῆναι αὐτοὺς ἅμα
 ἐπ' ἐμὲ,
 Τῷ λαβεῖν τὴν ψυχὴν μου ἐβλεύσαντες.
15. Ἐγὼ δὲ ἐπὶ σοὶ Κύριε ἠλπισα· εἶπα,
 σὺ εἶ ὁ Θεός μου.
 16. Ἐν ταῖς χερσὶ σε οἱ καιροί μου. κληροί
 ῥύσαι με ἐκ χειρὸς ἐχθρῶν μου,
 Καὶ ἐκ τῶν καταδιωκόντων με.
 17. Ἐπίφανον τὸ πρόσωπόν σε ἐπὶ τὸν
 δούλόν σε.
 Σῶσόν με ἐν τῷ ἰλέει σε.
 18. Κύριε μὴ καταχυνθεῖν, ὅτι ἐπε-
 καλεσάμην σε.
 Λιχυνθεῖσαν ἀσεβεῖς, καὶ καταχ-
 θεῖσαν εἰς ἄδῃ.
 19. Ἀλαλα γενήθῃτω τὰ χεῖλη τὰ
 δόλια,
 Τὰ λαλῶντα καὶ τὰ δικαίως ἀνομία.
 Ἐν ὑπερηφανίᾳ καὶ ἐξουθενώσει.
 20. Ὡς πολὺ τὸ πλῆθος τῆς χρηστό-
 τητός σου ~ Κύριε,
 Ἦς ἐκρύψας τοῖς φοβουμένοις σε,
 Ἐξαιργάσω τοῖς ἐλπίζουσιν ἐπὶ σοὶ
 Ἐναντίον τῶν υἱῶν τῶν ἀνθρώπων.
 21. (Καὶ) κατακρύψει αὐτοὺς ἐν ἀπο-
 κρύφῳ τῷ προσώπῳ σε
 Ἀπὸ ταραχῆς ἀνθρώπων, σκεπά-
 σεις αὐτοὺς
 Ἐν σκηνῇ ἀπὸ ἀντιλογίας γλωσσῶν.
 22. Εὐλογητὸς Κύριος, ὅτι ἐθαυμάσα-
 σε τὸ ἔλεος αὐτοῦ ~ ἡμῖν ἐν πό-
 λει περιοχῆς.
 23. Ἐγὼ δὲ εἶπα ἐν τῇ ἰκυσάσει μου.
 Ἀπέρριμμα ἀπὸ προσώπου τῶν ὀ-
 φθαλμῶν σε.
 Διὰ τῆτο ἐσκήνω τῆς φωνῆς τῆς δεξιᾶς μου, εἰσήκου-
 σεώς μου, ἦεν
 Ἐν τῷ κεντραγεῖναι με πρὸς σέ.

Ἀγα-

γ. 14. ἱπισυναχθῆναι) συναχθῆναι. γ. 15. Κύριε ἠλπισα) εἰςπροσίτα. γ. 18. ἀσεβεῖς) οἱ ἀσεβεῖς.
 γ. 20. ἐπὶ σοὶ) ἐπὶ σέ. γ. 21. (Καὶ) deest. γ. 23. εἰσήκουσεν τῆς) εἰσήκουσας Κύριε τῆς.

24. Ἀγαπήσατε τὸν Κύριον πάντες οἱ ὅσοι αὐτῷ·

~ "Ὅτι" ἀληθείας ἐκζητεῖ ὁ Κύριος,
καὶ ἀνταποδίδωσι τοῖς περισσῶς ποιῶ-
σιν ὑπερφηφάνιαν.

25. Ἀνδρίζεσθε, καὶ κραταιέσθω ἡ καρ-
διά ὑμῶν,

Πάντες οἱ ἐλπίζοντες ἐπὶ Κύριον.

ΨΑΛΜ. ΛΑ'. XXXI.

Ψ Αλμός) τῷ Δαυίδ, συνίστως.

Μακάριοι ὧν ἀφείθησαν αἱ ἀ-
νομίαι,

καὶ ὧν ἐπεκαλύφθησαν αἱ ἀμαρτίαι.

2. Μακάριος ἀνὴρ, ᾧ ἢ μὴ λογίσηται
Κύριος ἀμαρτίαν,

5. Οὐδέ ἐστιν ἐν τῷ πνύματι αὐτῷ δόλος.

3. "Ὅτι ἐσίγησα, ἐπαλαιώθη τὰ ὅσα
με,

Ἀπὸ τῷ κρᾶζειν με ὅλην τὴν ἡμέραν

4. "Ὅτι ἡμέρας καὶ νυκτὲς ἐβαρύνθη ἐπ'
ἐμὲ ἡ χεὶρ σου,

Ἐσράφην εἰς ταλαιπωρίαν ✕ με,
ἐν τῷ παγῆναί μοι ἄκανθαν.

✕ Διάψαλμα.

ἀνομίαν 5. Τὴν ἀμαρτίαν με ἐγνώρισά ✕ σοι,

ἀμαρτίαν καὶ τὴν ἀνομίαν με ἐκ ἐκάλυψα.

Εἶπα, ἐξαγορεύσω κατ' ἐμὲ τὴν ἀ-
νομίαν με τῷ Κυρίῳ.

καὶ σὺ ἀφῆκας τὴν ἀσέβειαν τῆς
ἀμαρτίας μου. Διάψαλμα.

6. Ὑπὲρ ταύτης προσεύχεται πρὸς σέ
Πᾶς ὅσιος ἐν καιρῷ εὐθέτω.

Πλὴν ἐν κατακλυσμῷ ὑδατῶν πολλῶν
πρὸς αὐτὸν ἐκ ἐγγύεσι.

7. Σὺ με εἶ καταφυγὴ ἀπὸ θλήψεως
τῆς περιεχύσεως με.

Τὸ ἀγαλλίαμά με λύτρωσαί με ἀπὸ
τῶν κυκλωσάντων με. Διάψαλμα.

8. Συνετιῶ σε καὶ συμβιβῶ σε ἐν ἰδῷ
ταύτῃ ἢ πορεύσῃ.

Ἐπισηριῶ ἐπὶ σέ τοὺς ὀφθαλμούς μου.

9. Μὴ γίνεσθε ὡς ἵππος καὶ ἡμίονος, οἷς
ἐκ ἑσὶ σύνεσις·

Ἐν κημῷ καὶ χαλινῷ τὰς σιαγόνας
αὐτῶν ἄγξεις,

Τῶν μὴ ἐγγιζόντων πρὸς σέ.

10. Πέλας αἱ μάστιγες τῆ ἀμαρτωλῆ·
Τὸν δὲ ἐλπίζοντα ἐπὶ Κύριον ἔλεος
κυκλώσει.

11. Εὐφρανθήτε ἐπὶ Κυρίῳ καὶ ἀγαλ-
λιάσθε δίκαιοι,

καὶ καυχᾶσθε πάντες οἱ εὐθεῖς τῇ
καρδίᾳ.

ΨΑΛΜ. ΛΒ'. XXXII.

Ψ Αλμός τῷ Δαυίδ.

Ἀγαλλιᾶσθε δίκαιοι ἐν τῷ Κυρίῳ
τοῖς εὐθεῖσι πρέπει ἡ αἴνεσις.

2. Ἐξομολογεῖσθε τῷ Κυρίῳ ἐν κιθάρᾳ,
Ἐν ψαλτηρίῳ δεκαχέρδῳ ψάλατε
αὐτῷ.

3. Ἄσατε αὐτῷ ᾠσμα καινόν,
καλῶς ψάλατε ἐν ἀλαλαγμῷ.

4. "Ὅτι εὐθύς ὁ λόγος τῷ Κυρίῳ,
καὶ πάντα τὰ ἔργα αὐτῷ ἐν πίσει·

5. Ἀγα-

ν. 24. ὁ Κύριος) Κύριος. Psalm. XXXI. ν. 1. Ψαλμός τῷ Δαυίδ) Συνίστως τῷ Δαυίδ. ν. 2. ἢ ἢ μὴ) ἢ οὐ μὴ. ν. 4. παγῆναί μοι) ἐμπαγῆται. ibid. ἀ fine Rom. adjicit Διάψαλμα. ν. 5. ἀνο-
μίαν) ἀμαρτίαν. ibid. ἀμαρτίαν) ἀνομίαν. ν. 7. Rom. in fine addit Διάψαλμα. ν. 9. Ἐν κη-
μῷ καὶ χαλινῷ) Ἐν χαλινῷ καὶ κημῷ. ibid. ἄγξεις) ἄγξει. Psalm. XXXII. ν. 1. Ψαλμός)
abscl. ibid. ἢ αἴνεσις) αἴνεσις. γ. 4. εὐθύς) εὐθὺς.

5. Ἀγαπᾷ ἐλεημοσύνην καὶ κρίσιν (ὁ
Κύριος),

Τῷ ἐλέει Κυρίου πλήρης ἡ γῆ.

6. Τῷ λόγῳ Κυρίου οἱ ἔρανοι ἐστερώθησαν,
καὶ τῷ πνεύματι τῷ σώματος αὐτοῦ
πᾶσα ἡ δύναμις αὐτῶν.

7. Συνάγων ὡσεὶ ὄσκον ὕδατα θαλάσσης,
τίθει ἐν θησαυροῖς ἀβύσσους.

8. Φοβηθήτω τὸν Κύριον πᾶσα ἡ γῆ,
Ἄπ' αὐτοῦ δὲ σαλευθήτωσαν πάντες
οἱ κατοικῶντες τὴν οἰκωμένην.

9. Ὅτι αὐτὸς εἶπε, καὶ ἐγενήθησαν.
Αὐτὸς ἐνετείλατο, καὶ ἐκτίθησαν.

10. Κύριος διασκεδάζει βυλάς ἐθνῶν,
Ἀθετεῖ καὶ δὲ λογισμὸς λαῶν,
καὶ ἀθετεῖ βυλάς ἀρχόντων.

11. Ἡ καὶ δὲ βεβλή τῷ Κυρίῳ εἰς τὸν
αἰῶνα μένει,
λογισμοὶ τῆς καρδίας αὐτοῦ εἰς γε-
νεάν καὶ γενεάν.

12. Μακάριον τὸ ἔθνος ἐν ᾧ ἐστὶ Κύριος
ὁ Θεὸς αὐτοῦ,
λαὸς ὃν ἐξελέξατο εἰς κληρονομίαν
ἑαυτοῦ.

13. Ἐξ ἐρανῶ ἐπέβλεψεν ὁ Κύριος,
εἶδε πάντας τοὺς υἱοὺς τῶν ἀνθρώπων.

14. Ἐξ ἐτοίμων κατοικητηρίων αὐτοῦ
ἐπέβλεψεν ἐπὶ πάντας τὰς κατοι-
κῶντας τὴν γῆν.

15. Ὁ πλάσας καταμένους τὰς καρ-
δίας αὐτῶν,

Ὁ συνιὼν εἰς πάντα τὰ ἔργα αὐτῶν.

16. Οὐ σώζεται βασιλεὺς διὰ πολλὴν
δύναμιν,

καὶ γίγας οὐ σωθήσεται ἐν πλήθει
ἰσχύος καὶ αὐτοῦ.

Tom. IV.

17. Πseudoῦς ἵππος εἰς σατηρίαν,
ἐν δὲ πλήθει δυνάμεως αὐτοῦ ἐ σω-
θήσεται.

18. Ἰδοὺ οἱ ὀφθαλμοὶ Κυρίου ἐπὶ τοὺς
φοβημένους αὐτόν,

τοὺς ἐλπίζοντας ἐπὶ τῷ ἔλεος αὐτοῦ.

19. ῥύσασθαι ἐκ θανάτου τὰς ψυχὰς
αὐτῶν,

καὶ διατρέψαι αὐτοὺς ἐν λιμῷ.

20. Ἡ ψυχὴ ἡμῶν ὑπομένει τῷ Κυρίῳ,
καὶ ὅτι βοηθὸς καὶ ὑπερασπιστὴς
ἡμῶν ἐστὶ.

21. Ὅτι ἐν αὐτῷ εὐφρανθήσεται ἡ καρ-
δία ἡμῶν,

καὶ ἐν τῷ ὀνόματι τῷ ἁγίῳ αὐτοῦ
ἠλπίσαμεν.

22. Γένοιτο Κύριε τὸ ἔλεός σε ἐφ' ἡμᾶς,
καθάπερ ἠλπίσαμεν ἐπὶ σοί.

ΨΑΛΜ. ΛΓ'. XXXIII.

Τῷ Δαυίδ, ὅποτε ἠλοίωσε τὸ πρέσ-
ωπον αὐτοῦ ἐναντίον Ἀβιμέ-
λεχ, καὶ ἀπέλυσεν αὐτόν,
καὶ ἀπῆλθεν.

2. Εὐλογήσω τὸν Κύριον ἐν παντὶ καιρῷ,
διαπαντὸς ἡ αἴνεσις αὐτοῦ ἐν τῷ σώ-
ματί μου.

3. Ἐν τῷ Κυρίῳ ἐπαινεθήσεται ἡ ψυ-
χή μου.

Ἀκυσάτωσαν πραεῖς καὶ εὐφραν-
θήτωσαν.

4. Μεγαλύνετε τὸν Κύριον σὺν ἐμοί,
καὶ ὑψώσομεν τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐπι-
ταυτό.

5. Ἐξεζήτησα τὸν Κύριον, καὶ ἐπήκου-
σέ μου.

D

καὶ

γ. 5. (ὁ Κύριος) deest. γ. 6. Κυρίου) τοῦ Κυρίου. γ. 11. εἰς γενεάν καὶ γενεάν) ἀπὸ γενεῶν εἰς γενεάς.
γ. 22. Κύριε τὸ ἔλεός σε) transposita. ibid. ἐπὶ σοί) ἐπὶ σέ. Psalm. XXXIII. γ. 4. ὑψώσομεν)
ὑψώσωμεν.

- Καὶ ἐκ πασῶν τῶν θλίψεών μου ἐξήρ-
σατό με.
6. Προσέλθατε πρὸς αὐτὸν καὶ φωτί-
σητε,
Καὶ τὰ πρόσωπα ὑμῶν ἔ μὴ καται-
χυνθῇ.
7. Οὗτος ὁ πτωχὸς ἐκέκραξε, καὶ ὁ Κύ-
ριος εἰσήκουσεν ἃ αὐτῷ,
Καὶ ἐκ πασῶν τῶν θλίψεων αὐτῷ
ἔσωσεν αὐτόν.
8. Παρεμβαλεῖ ἄγγελος Κυρίου κύκλῳ
τῶν φοβημένων αὐτόν, καὶ ῥύσε-
ται αὐτάς.
9. Γεύσασθε καὶ ἴδετε, ὅτι χρηστὸς ὁ
Κύριος·
Μακάριος ἀνὴρ, ὃς ἐλπίζει ἐπ'
αὐτόν.
10. Φοβήθητε τὸν Κύριον ἃ πάντες· οἱ
ἅγιοι αὐτῷ·
Ὅτι ἐκ ἑσιν ὑψέστημα τοῖς φοβημέ-
νοις αὐτόν.
11. Πλέσιοι ἐπλώχευσαν καὶ ἐπείνασαν·
Οἱ δὲ ἐκζητῶντες τὸν Κύριον ἐκ ἐλαλί-
τωθήσονται παντὸς ἀγαθοῦ. ἃ Διά-
ψαλμα·
12. Δεῦτε τέκνα, ἀκούσατέ μου, φόβον
Κυρίου διδάξω ὑμᾶς.
13. Τίς ἐστὶν ἄνθρωπος ὁ θέλων ζωὴν,
Ἀγαπῶν ἡμέρας ἰδεῖν ἀγαθῶς;
14. Παῦσον τὴν γλῶσσάν σου ἀπὸ κακοῦ,
Καὶ χεῖλη σου τῷ μὴ λαλήσαι δόλον·
15. Ἐκκλινον ἀπὸ κακοῦ, καὶ ποιήσων
ἀγαθόν·
Ζήτησον εἰρήνην καὶ διώξων αὐτήν.
16. Ὀφθαλμοὶ Κυρίου ἐπὶ δικαίους,
Καὶ ὦτα αὐτῷ εἰς δέξιν αὐτῶν·
17. Πρόσωπον ἃ δὲ Κυρίου ἐπὶ ποιῶν-
τας κακά,
Τῷ ἐξολοθρεῦσαι ἐκ γῆς τὸ μνημόσυ-
νον αὐτῶν.
18. Ἐκέκραξαν ἃ οἱ δίκαιοι, καὶ ὁ Κύ-
ριος εἰσήκουσεν ἃ αὐτῶν,
Καὶ ἐκ πασῶν τῶν θλίψεων αὐτῶν
ἐξήρυσάτο αὐτῶς.
19. Ἐγγὺς Κύριος τοῖς συντετριμμένοις
τὴν καρδίαν,
Καὶ τοὺς ταπεινὸς τῷ πνεύματι σώσει.
20. Πολλὰ αἱ θλίψεις τῶν δικαίων·
Καὶ ἐκ πασῶν αὐτῶν ῥύσεται αὐτῶς
ὁ Κύριος.
21. Φυλάσσει ἃ Κύριος πάντα τὰ ὅσα
αὐτῶν·
Ἐν ἐξ αὐτῶν ἔ συντριβήσεται.
22. Θάνατος ἀμαρτωλῶν πονηρὸς,
Καὶ οἱ μισοῦντες τὸν δίκαιον πλημ-
μελήσῃσι·
23. Λυτρώσεται Κύριος ψυχὰς δούλων
αὐτῷ,
Καὶ ἔ μὴ πλημμελήσῃσι πάντες οἱ
ἐλπίζοντες ἐπ' αὐτόν.

ΨΑΛΜ. ΛΔ'. XXXIV.

Ψαλμὸς) τῷ Δαυίδ.
Δίκασον Κύριε τοὺς ἀδικούντάς
με·

Πολέμησον τοὺς πολεμοῦντάς με.

2. Ἐπιλαβῆ ὄπλη καὶ θυρεῖ, καὶ ἀντά-
σηθι εἰς βοήθειάν μου·
3. Ἐκχεον ῥομφαίαν (σε), καὶ σύγ-
κλεισον ἐξεναντίας τῶν καταδιω-
κόντων με·

Εἶπον

γ. 5. θλίψαίν μου) περισπῶν μου. γ. 8. ῥύσεται αὐτόν.) ῥύσεται αὐτάς. γ. 21. Κύριος) deest.
Psalm. XXXIV. γ. 1. (Ψαλμοὶ) deest. γ. 2. με) μοι. γ. 3. (σε) abest.

Εἶπον τῇ ψυχῇ μου, σωτηρία σε εἰ-
μὶ ἐγώ.

4. Αἰχυνθῆναι καὶ ἐντραπήναι οἱ
ζητῶντες τὴν ψυχὴν μου.

Ἀποτραφῆναι εἰς τὰ ὀπίσω καὶ
καταιχυνθῆναι

Οἱ λογιζόμενοι μοι κακά.

5. Γενηθῆναι ὡσεὶ χιὼς κατὰ πρόσω-
πον ἀνέμου,

Καὶ ἄγγελος Κυρίου ἐκθλίβει
αὐτούς.

6. Γενηθῆτω ἡ ὁδὸς αὐτῶν σκοτός καὶ
ἐλίδημα,

Καὶ ἄγγελος Κυρίου καὶ ἀδιάντων αὐτούς.

7. Ὅτι δωρεὰν ἔκρυψάν μοι διαφθοράν
παγίδος αὐτῶν.

Μάτην ἀνείδισαν τὴν ψυχὴν μου.

αὐτοῖς 8. Ἐλθάτω αὐτῇ παγίς, ἣν ἔ * γούσκει.

* γνώ- Καὶ ἡ θήρα ἣν † ἔκρυψεν, συλλαβέτω
σκασιν αὐτόν,

† ἔκρυ- καὶ ἐν τῇ παγίδι πεσεῖται ἐν
ψαν αὐτῇ.

9. Ἡ δὲ ψυχὴ μου ἀγαλλιάσεται ἐπὶ
τῷ Κυρίῳ,

Τερφθήσεται ἐπὶ τῷ σωτηρίῳ αὐτοῦ.

10. Πάντα τὰ ὅσα μου ἐρεῖσι Κύριε (Κύ-
ριε) τίς ὅμοιός σοι;

Ῥυόμενος πλωχὸν ἐκ σερρωτέρων αὐτοῦ,

Καὶ πλωχὸν καὶ πένητα ἀπὸ τῶν δι-
αρπαζόντων αὐτόν.

11. Ἀναστάντες μάρτυρες ἀδίκαι, αἱ ἐκ
ἐγίνωσκον, ἡρώτων με.

12. Ἀνταποδίδοσάν μοι πονηρὰ ἀντὶ ἀ-
γαθῶν,

Καὶ ἀτεκνίαν τῇ ψυχῇ μου.

13. Ἐγὼ δὲ ἐν τῷ αὐτοῖς παρενοχλεῖν
μοι, ἐνεδύμεν σάκκον,

(Καὶ) ἐταπείνουν ἐν νηθείᾳ τὴν ψυ-
χὴν μου,

Καὶ ἡ προσευχή μου εἰς κόλπον μου
ἀποτραφῆτω.

14. Ὡς πλησίον, ὡς ἀδελφὸν ἡμέτερον
ἔως εὐφρέσεν.

Ὡς πενθῶν καὶ σκυθρωπάζων ἔως
ἐταπενύμεν.

15. Καὶ κατ' ἐμὲ ἠυφράνθησαν καὶ συν-
ήχθησαν.

Συνήχθησαν ἐπ' ἐμὲ μαίεργες, καὶ
ἐκ ἔγνων.

Διεχρίθησαν καὶ ἐ κατενύγησαν.

16. Ἐπείρασάν με, ἐξεμυκλήρισάν μου
μυκλήρισμόν,

Ἐβρυξαν ἐπ' ἐμὲ τοὺς ὀδόντας αὐτῶν.

17. Κύριε πότε ἐπόψῃ;

Ἀποκατάσῃς τὴν ψυχὴν μου ἀπὸ

τῆς κακουργίας αὐτῶν,

Ἀπὸ λεόντων τὴν μενογενῆ μου.

18. Ἐξομολογήσομαί σοι ἐν ἐκκλησίᾳ
ποδαῖ,

Ἐν λαῷ βαρεῖ αἰνέσω σε.

19. Μὴ ἐπιχαρείσθαι μοι οἱ ἐχθραίνον-
τές μοι ἀδίκως,

Οἱ μισθόντές με δωρεάν, καὶ διανεύον-
τες ὀφθαλμοῖς.

D 2

20. Ὅτι

Ibid. εἰμί ἐγώ.) transposita. v. 4. Αἰχυνθῆναι καὶ ἐντραπήναι) αἰχυνθῆναι καὶ ἐντραπήναι. ibid. Ἀποτραφῆναι) ἀποτραφείναι. ib. καταιχυνθῆναι) καταιχυνθῆναι. v. 5. χιὼς) χιῶς. v. 8. Ἐλθάτω) ἔλθτω. ibid. συλλαβέτω αὐτόν) συλ. αὐτός. ib. πεσεῖται) πεσοῦνται. v. 10. (Κύριε) abest. ibid. ἐκ σερρωτέρων) ἐκ χειρὸς σερρωτέρων. v. 11. ἡρώτων με) ἐπηρώτων με. v. 12. Ἀνταποδίδοσάν) ἀνταπεδίδοσάν. ibid. ἀγαθῶν) καλῶν. v. 13. ἀποτραφῆτω) ἀποτραφῆσθαι. v. 18. σοι ἐν) σοι καὶ ἐν. v. 19. ἀδίκως) ματαίως. ibid. μισθόντες) addit με.

ΨΑΛΜ. ΛΕ'. XXXV.

20. Ὅτι ἐμοὶ μὲν εἰρηνικὰ ἐλάλουν,
Καὶ ἐπ' ὀργῇν ✕ γῆς λαλῶντες, δόλως
διελογίζοντο·

21. Καὶ ἐπλάτυναν ἐπ' ἐμὲ τὸ σῶμα
αὐτῶν,

Εἶπεν· εὐγε εὐγε, εἶδον οἱ ὀφθαλμοὶ ἡμῶν.

22. Εἶδες Κύριε, μὴ παρασιωπήσῃς·

Κύριε μὴ ἀποστῇς ἀπ' ἐμῆς.

23. Ἐξεγέρθητι (Κύριε), καὶ πρόχες
τῇ κρίσει μου,

Ὁ Θεός μου καὶ ὁ Κύριός μου εἰς τὴν
δικήν μου.

μοι 24. Κρῖνόν με (Κύριε) κατὰ τὴν δικαιοσύνην σου

Κύριε ὁ Θεός μου, καὶ μὴ ἐπιχαρεῖσάν μοι.

25. Μὴ εἵποισαν ἐν καρδίαις αὐτῶν, εὐγε
εὐγε τῇ ψυχῇ ἡμῶν·

Μηδὲ εἵποισαν, κατεπίομεν αὐτόν.

26. Αἰχυνθεῖσάν καὶ ἐντραπείησαν ἅμα
οἱ ἐπιχαίροντες τοῖς κακοῖς μου·

Ἐνδυσάδωσαν αἰχύνην καὶ ἐντροπὴν

Οἱ μεγαλορημονούντες ἐπ' ἐμέ.

27. Ἀγαλλιάσονται καὶ εὐφρανθεῖσάν (ἐπὶ σοὶ)

Οἱ θέλοντες τὴν δικαιοσύνην μου·

Καὶ εἰπάτωσαν διαπαντός, μεγαλυνθήτω ὁ Κύριος,

Οἱ θέλοντες τὴν εἰρήνην τῇ δέλῳ αὐτῇ.

28. Καὶ ἡ γλῶσσά μου μελετήσει τὴν δικαιοσύνην σου,

Ὅλην τὴν ἡμέραν τὸν ἔπαιόν σου.

Εἰς τὸ τέλος τῷ δέλῳ Κυρίῳ τῷ Δαυίδ (ψαλμός).

2. Φησὶν ὁ παράνομος τῇ ἀμαρτάνειν ἐν ἑαυτῷ·

Οὐκ ἔστι φόβος Θεῷ ἀπέναντι τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῷ.

3. Ὅτι ἐδόλωσεν ἐνώπιον αὐτῷ,

Τῷ εὐρεῖν τὴν ἀνομίαν αὐτῷ καὶ μισῆται.

4. Τὰ ῥήματα τῷ σώματος αὐτῷ ἀνομία καὶ δόλος·

Οὐκ ἠδελήθη συνιέναι τῷ ἀγαθύναι.

5. Ἀνομίαν διελογίσαστο ἐπὶ τῆς κοίτης αὐτῷ·

Παρέστη ~ πάση ὁδῷ ἔκ ἀγαθῇ,

Κακία ~ δὲ ἔ' προσώχθισε.

6. Κύριε ἐν τῷ ἔρεινῳ τὸ ἔλεός σου,

~ Καὶ ἡ ἀλήθειά σου ἕως τῶν νεφελῶν·

7. Ἡ δικαιοσύνη σου ὡς ὄρη Θεῷ,

Τὰ κρίματά σου ἄβυσσος πολλή·

Ἀνθρώπους καὶ κτήνη σώσεις Κύριε.

8. Ὡς ἐπλήθυνας τὸ ἔλεός σου ὁ Θεός·

Οἱ δὲ (οἱ) υἱοὶ τῶν ἀνθρώπων ἐν σκέπη τῶν πτερύγων σου ἐλπῖσι·

9. Μεθυθήσονται ἀπὸ πίότητος οἴκου σου,

Καὶ τὸν χειμάρρουν τῆς τρυφῆς σου ποτιεῖς αὐτούς.

10. Ὅτι παρὰ σοὶ πηγὴ ζωῆς·

Ἐν τῷ φωτὶ σου ὁψόμεθα φῶς.

11. Παράτεινον τὸ ἔλεός σου τοῖς γινώσκουσίν σε,

Καὶ

ν. 20. ἐπ' ὀργῇν) ἐπ' ὀργῇ. ν. 21. Εἶπον) ἔπαυ. ν. 24. Κρῖνόν μοι) κρῖνόν με. ν. 27. μηδὲ εἵποισαν) μηδὲ εἵπουν. ν. 28. μεγαλορημονούντες) μεγαλοβρῆμυντες. ν. 27. Ἀγαλλιάσονται) ἀγαλλιάσασθε. ibid. (ἐπὶ σοὶ) deficit. ib. μεγαλυνθήτω) μεγαλυνθεῖν. Psalm. XXXV. ν. 1. Εἰς τὸ τέλος τῷ Δαυίδ (ψαλμός.) Εἰς τὸ τέλος τῷ δέλῳ Κυρίῳ τῷ Δαυίδ. ν. 5. διελογίσαστο) ἐλογίσασθε. ibid. Κακία δὲ) καὶ δὲ κακία. ν. 7. σε ἄβυσσος) σε ὡσεὶ ἄβυσσος. ν. 8. (οἱ) abest.

Καὶ τὴν δικαιοσύνην σε τοῖς εὐθεῖσι
τῇ καρδίᾳ.

12. Μὴ ἐλθάτω μοι πᾶς ὑπερηφανίας,
σαλεύσει Καὶ χεὶρ ἁμαρτωλῶ μὴ σαλεύσει με.

13. Ἐκεῖ ἔπεσαν (πάντες) οἱ ἐργαζό-
μενοι τὴν ἀνομίαν.
Ἐξώθησαν, καὶ ἔ μὴ δύνανται ᾗσθαι.

ΨΑΛΜ. λς'. XXXVI.

(Εἰς τὸ τέλος, Ψαλμοὶ) τῷ Δαυίδ.
Μὴ παραζήλῃς ἐν πονηρευομένοις,
Μηδὲ ζήλῃς τοῖς ποιῶντας τὴν
ἀνομίαν.

2. Ὅτι ὥσει χόρτος ταχύ ἀποξηραν-
θήσονται,

Καὶ ὥσει λάχανα χλόης ταχύ ἀπο-
πεσῶνται.

3. Ἐλπισον ἐπὶ Κύριον, καὶ ποιεῖ χρη-
στότητα,

καὶ κατασκήνῃ τὴν γῆν, καὶ ποι-
μανθήσῃ ἐπὶ τῷ πλῑτῷ αὐτῆς.

δάη 4. Κατατρυφήσῃ τῷ Κυρίῳ, καὶ δώσει
σοι τὰ αἰτήματά της καρδίας σε.

5. Ἀποκάλυψον πρὸς Κύριον τὴν ὁδόν σε,
καὶ ἔλπισον ἐπ' αὐτόν, καὶ αὐτὸς
ποιήσει.

6. Καὶ ἔξοίσει ὡς φῶς τὴν δικαιοσύνην σε,
καὶ τὸ κρῖμά σε ὡς μεσημβρίαν.

7. Ὑποτάγηθι τῷ Κυρίῳ, καὶ ἰκέτευ-
σον αὐτόν.

Μὴ παραζήλῃς ἐν τῷ κατευοθυμένῳ
ἐν τῇ ὁδῷ αὐτοῦ,

παρανο- Ἐν ἀνθρώπῳ ποιῶντι παρανομίας.

μίαν 8. Παῦσαι ἀπὸ ὀργῆς, καὶ ἐγκατάλιπε
θυμέν.

Μὴ παραζήλῃς, ὥς πονηρεύεσθαι.

9. Ὅτι οἱ πονηρεύόμενοι ἐξολοθρευθή-
σονται.

Οἱ δὲ ὑπομένοντες τὸν Κύριον, αὐτοὶ
κληρονομήσῃ γῆν.

10. Καὶ ἔτι ὀλίγον, καὶ ἔ μὴ ὑπάρξει
ὁ ἁμαρτωλός,

καὶ ζητήσῃς τὸν τόπον αὐτοῦ,

καὶ ἔ μὴ εὕρῃς.

11. Οἱ δὲ πρᾶεῖς κληρονομήσῃ γῆν,
καὶ κατατρυφήσῃ ἐπὶ πλῑθει εἰ-
ρήνης (ἐπ' αὐτῆς).

12. Παρατηρήσεται ὁ ἁμαρτωλὸς τὸν
δικαίον,

καὶ βρῦζει ἐπ' αὐτόν τοὺς ὀδόντας
αὐτοῦ.

13. Ὁ δὲ Κύριος ἐκγελάσεται αὐτόν,
ὅτι προβλέπει ὅτι ἤξει ἡ ἡμέρα αὐτοῦ.

14. Ῥομφαίαν ἐσπᾶσαντο οἱ ἁμαρτωλοὶ,
ἐνέτενον τὸ ζῶν αὐτῶν τῷ καταβα-
λεῖν πλῑχὲν καὶ πένητα,

τῷ σφάζει τοὺς εὐθεῖς τῇ καρδίᾳ.

15. Ἡ Ῥομφαία αὐτῶν εἰσέλθοι εἰς τὴν
καρδίαν αὐτῶν,

καὶ τὰ τόξα αὐτῶν συντριβεῖν.

16. Κρείσσον ὀλίγον τῷ δικαίῳ
ὑπὲρ πλῑτον ἁμαρτωλῶν πολύν.

17. Ὅτι βραχύστις ἁμαρτωλῶν συντρι-
βήσονται.

Ὑποστηρίζει δὲ τοὺς δικαίους ὁ Κύριος.

18. Γινώσκει Κύριος τὰς ὁδοὺς τῶν ἀμώ-
μων,

καὶ ἡ κληρονομία αὐτῶν εἰς αἰῶνα
ἔσται.

D 3

19. Οὐ

v. 12. ἐλθάτω) ἐλθίτω. ibid. ἁμαρτωλῶ μὴ σαλεύσει) ἁμαρτωλῶν μὴ σαλεύσει. v. 13. ἔπισαν)
ἐπισον. Psalm. XXXVI. v. 1. (Εἰς τὸ τέλος, Ψαλμοὶ) desunt. v. 4. δᾶη σοι) δώσει σοι. v. 7.
παρανομίαν) παρανομίας. v. 9. γῆν) τὴν γῆν. v. 10. ὑπάρξει ὁ ἁμαρτ.) ὑπαρξὴ ἁμαρτωλός.
v. 11. (ἐπ' αὐτῆς) non habet. v. 18. εἰς αἰῶνα) εἰς τὸν αἰῶνα.

19. Οὐ καταίχυνθήσονται ἐν καιρῷ
πονηρῶ,

Καὶ ἐν ἡμέραις λιμῶ χορταθήσονται.

20. Ὅτι οἱ ἁμαρτωλοὶ ἀπολένται·

Οἱ δὲ ἰχθροὶ τῷ Κυρίῳ ἅμα τῷ δο-
ξαθῆναι αὐτῆς καὶ ὑψωθῆναι,

Ἐκλείποντες ὡσεὶ καπνὸς ἐξέλιπον.

21. Δανείζεται ὁ ἁμαρτωλὸς, καὶ ἐκ
ἀποτίσει·

Ὁ δὲ δίκαιος οἰκτείνει, καὶ δίδωσιν.

22. Ὅτι οἱ εὐλογοῦντες αὐτὸν κληρονο-
μήσῃσι γῆν·

Οἱ δὲ καταρώμενοι αὐτὸν ἐξολεθρευ-
θήσονται.

23. Παρὰ Κυρίῳ τὰ διαθήματα ἀν-
θρώπου κατευθύνεται,

Καὶ τὴν ὁδὸν αὐτῆς θελήσει (σφόδρα)·

24. Ὅταν πίση ἢ καταραχθήσεται,

Ὅτι Κύριος ἀντισηρίζει χεῖρα αὐτῆς.

25. Νεώτερος ἐγενόμην, καὶ γὰρ ἐγήρασα,
Καὶ ἐκ εἶδον δίκαιον ἐγκαταλειμ-
μένον,

Οὐδὲ τὸ σπέρμα αὐτῆς ζητῶν ἄρτους·

26. Ὅλην τὴν ἡμέραν ἐλεεῖ καὶ δανείζει
(ὁ δίκαιος),

Καὶ τὸ σπέρμα αὐτῆς εἰς εὐλογίαν
ἢ ἔσται·

27. Ἐκκλινον ἀπὸ κακῆς, καὶ ποιήσιν
ἀγαθόν,

Καὶ κατασκήνῃ εἰς αἰῶνα ἢ αἰῶνος·

28. Ὅτι Κύριος ἀγαπᾷ κρίσιν,

Καὶ ἐκ ἐγκαταλείψει τοὺς ὀπίσθους αὐτῆς,

Εἰς τὸν αἰῶνα φυλαχθήσονται.

ἢ Ἄνομοι δὲ ἐδικαηθήσονται·

ἐκδιω-
χθήσον-
ται

Καὶ σπέρμα ἀσεβῶν ἐξολεθρευθή-
σεται.

29. Δίκαιοι ἢ δὲ κληρονομήσῃσι γῆν,
Καὶ κατασκηνώσῃσι εἰς αἰῶνα ἢ αἰ-
ῶνος ἐπ' αὐτῆς.

30. Στόμα δικάῃς μελετήσῃ σοφίαν,
Καὶ ἡ γλῶσσα αὐτῆς λαλήσῃ κρίσιν·

31. Ὁ νόμος τῆ Θεῆ αὐτῆς ἐν καρδίᾳ
αὐτῆς,

ἢ Καὶ ἔχ' ὑποσκελισθῆναι τὰ δια-
θήματα αὐτῆς.

32. Κατανοεῖ ὁ ἁμαρτωλὸς τὸν δίκαιον,
Καὶ ζητεῖ τῆ θανατῶσαι αὐτόν·

33. Ὁ ἢ δὲ Κύριος ἢ μὴ ἐγκαταλί-
πῃ αὐτὸν εἰς τὰς χεῖρας αὐτῆς,
Οὐδ' ἢ μὴ καταδικάσῃται αὐτόν,
ὅταν κρίνεται ἢ αὐτῷ·

34. Ὑπόμεινον τὸν Κύριον, καὶ φύλαξον
τὴν ὁδὸν αὐτῆς,
Καὶ ὑψώσει σε τῆ κατακληρονομή-
σαι γῆν·

Ἐν τῷ ἐξολεθρευέσθαι ἁμαρτωλῆς,
ἔψῃ.

35. Εἶδον τὸν ἀσεβῆ ὑπερυψόμενον καὶ
ἐπαιρόμενον, ὡς τὰς κέδρους τῆ
λιβάνου·

36. Καὶ παρήλθον καὶ ἰδὲ ἐκ ἧν.
Καὶ ἐζήτησα αὐτόν, καὶ ἔχ' εὐρέθῃ
ἢ ὁ τόπος αὐτῆς·

37. Φύλασσε ἀνακίαν, καὶ ἴδε εὐθύτηλα·
Ὅτι ἐστὶν ἐγκατάλειμμα ἀνθρώπου
εἰρηνικῶ.

38. Οἱ δὲ παράνομοι ἐξολεθρευθήσονται
ἐπιτοαυτό·

Τὰ ἐγκαταλείμματα τῶν ἀσεβῶν
ἐξολεθρευθήσονται.

39. Σωτηρία δὲ τῶν δικαίων παρὰ
Κυρίου,

ἢ Καὶ

ν. 11. δίδωσιν) διδοῖ. ν. 13. (σφόδρα) abest. ν. 16. (ὁ δίκαιος) deest. ν. 28. Ἄνομοι δὲ ἐκδιω-
χθήσονται) ἄνομοι ἐδικαηθήσονται. ν. 33. Οὐδ' ἢ μὴ) οὐδέ μὴ. ibid. καταδικάσῃται αὐτόν κρί-
νεται) καταδικάσαι αὐτόν, ὅταν κρίνεται. ν. 34. γῆν) τὴν γῆν. ibid. ἔψῃ) ἔψει.

~ Καὶ ὑπερασπιστὴς αὐτῶν ἔστιν ἐν
καιρῷ θλίψεως.
40. Καὶ βοηθήσει αὐτοῖς Κύριος, καὶ
ῥυθείαι αὐτὰς,
~ Καὶ ἐξελεῖται αὐτὰς ἐξ ἀμαρ-
τωλῶν,
Καὶ σώσει αὐτὰς, ὅτι ἤλπισαν ἐπὶ
αὐτόν.

ΨΑΛΜ. ΛΖ'. XXXVII.

ἀνάμνησιν **Υ** Αλμός τῷ Δαυίδ, εἰς ἀνάμνησιν
~ περὶ τῆς Σαββάτου.

2. Κύριε μὴ τῷ θυμῷ σου ἐλέγ-
ξῃς με,
Μὴδὲ τῇ ὀργῇ σου παιδεύῃς με.
3. Ὅτι τὰ βέλη σου ἐνεπάγησάν μοι,
Καὶ ἐπεσῆρισας ἐπ' ἐμὲ τὴν χειρὰ σου.
4. Οὐκ ἔστιν ἰασις ἐν τῇ σαρκί μου ἀπὸ
προσώπου τῆς ὀργῆς σου,
Οὐκ ἔστιν εἰρήνη ἐν τοῖς ὀστέοις μου ἀπὸ
προσώπου τῶν ἀμαρτιῶν μου.
5. Ὅτι αἱ ἀνομίαι μου ὑπεῖραν τὴν κε-
φαλὴν μου,
Ὡσεὶ φορτίον βαρὺ ἐβαρύνθησαν ἐπὶ
ἐμέ.
6. Προσώζεσαν καὶ ἐσαύπησαν οἱ μύλοι-
πές μου,
Ἀπὸ προσώπου τῆς ἀφροσύνης μου.
7. Ἐταλαιπώρησα καὶ κατεκάμφθην
ἕως τέλους,
Ὅλην τὴν ἡμέραν σκυθρωπάζων ἐπο-
ρευόμην.
8. Ὅτι αἱ ψυαὶ μου ἐπλήθησαν ἔμπαυ-
μάτων,

- Καὶ ἔκ ἐστιν ἰασις ἐν τῇ σαρκί μου.
9. Ἐκακώθην καὶ ἐταπεινώθην ἕως
σφόδρα.
Ὡρευόμην ἀπὸ συναγμῆς τῆς καρδίας
μου.
10. Κύριε ἐναντίον σου πᾶσα ἡ ἐπιθυ-
μία μου,
Καὶ ὁ συναγμός μου ἀπὸ σοῦ ἔκ ἐκρύβη.
11. Ἡ καρδία μου ἐταράχθη, ἐγκατέλι-
πέ μου ἡ ἰσχὺς μου,
Καὶ τὸ φῶς τῶν ὀφθαλμῶν μου καὶ
αὐτὸ ἔκ ἐστι μετ' ἐμοῦ.
12. Οἱ φίλοι μου καὶ οἱ πλησίον μου
Ἐξεναντίας μου ἠγγισαν καὶ ἔστησαν,
Καὶ οἱ ἔγγισά μου ἀπὸ μακρόθεν
ἔστησαν.
13. Καὶ ἐξεβιάσαντο οἱ ζητοῦντες τὴν
ψυχὴν μου,
Καὶ οἱ ζητοῦντες τὰ κακά μοι, ἐλά-
λησαν ματαιότητας,
Καὶ δολιότητας ὅλην τὴν ἡμέραν ἐμε-
λέτησαν.
14. Ἐγὼ δὲ ὡσεὶ κωφὸς ἔκ ἤκον,
Καὶ ὡσεὶ ἄλαλος ἔκ ἀνοίγων τὸ στό-
μα αὐτῶ.
15. Καὶ ἐγενόμην ὡσεὶ ἄνθρωπος ἔκ
ἀέκων,
Καὶ ἔκ ἔχων ἐν τῷ σώματι αὐτῶ
ἐλεγμούς.
16. Ὅτι ἐπὶ σοὶ Κύριε ἤλπισα,
Σὺ εἰσακήσῃ Κύριε ὁ Θεός μου.
17. Ὅτι εἶπα, μήποτε ἐπιχαρῶσιν μοι
~ οἱ ἐχθροί μου.

Καὶ

Psalm. XXXVII. v. 1. εἰς ἀνάμνησιν περὶ τῆς σαβ.) εἰς ἀνάμνησιν περὶ σαββάτου. v. 3. ἐπεσῆρισας)
κατεσῆρισας. v. 4. ἐν τοῖς ὀστέοις) τοῖς ὀστέοις. v. 5. φορτίον) addit βαρὺ. v. 8. αἱ ψυαὶ) ἡ ψυχὴ.
ibid. ἐπλήθησαν ἔμπαυμάτων) ἐπλήθη ἔμπαυμάτων. v. 10. Κύριε ἐναντίον) καὶ ἐναντίον. ibid. ἀπὸ
σοῦ ἔκ ἐκρύβη) ἔκ ἀπεκρύβη ἀπὸ σοῦ. v. 11. μου καὶ αὐτὸ ἔκ ἐστι) μου οὐκ ἔστι. v. 12. ἀπὸ μα-
κρόθεν) ἀπὸ deest. v. 13. ἐξεβιάσαντο) ἐξεβιάζοντο.

- Καὶ ἐν τῷ σαλευθῆναι πόδας μου, 4. Ἐθερμάνθη ἡ καρδία μου ἐντός μου,
ἐπ' ἐμὲ ἐμεγαλορημόνησαν.
~ Καὶ ἐν τῇ μελέτῃ μου ἐκκαυθή-
σεται πῦρ.
Ἐλάλησα ἐν γλώσσῃ μου.
5. Γνώρισόν μοι Κύριε τὸ πέρας μου,
Καὶ τὸν ἀριθμὸν τῶν ἡμερῶν μου τίς
ἐστίν,
ἵνα γινῶ τί ὑπερῶ ἐγώ.
6. Ἰδὲ παλαιάς ἔθες τὰς ἡμέρας μου,
Καὶ ἡ ὑπόστασις μου ὡσεὶ ἔθην ἐνώ-
πιόν σου.
Πλὴν τὰ σύμπαντα ματαιότης
Πᾶς ἄνθρωπος ζῶν. Διάψαλμα.
7. Μέντοργε ἐν εἰκόνι διαπορεύεται ἄν-
θρωπος,
Πλὴν μάτην ταράσσεται.
Θησαυρίζει, καὶ ὃ γινώσκει τίνι συν-
άγει αὐτά.
8. Καὶ νῦν τίς ἡ ὑπομονή μου; ἔχι ὁ
Κύριος;
~ Καὶ ἡ ὑπόστασις μου παρὰ σοὶ ἐστίν. σου
9. Ἀπὸ πασῶν τῶν ἀνομιῶν μου ῥῦσαί με.
Ὅνειδος ἄφρονι ἔδωκάς με.
10. Ἐκωφώθην ~ καὶ ἔκ ἤνοιξα τὸ
σῶμα μου, ὅτι σὺ ἐποίησάς (με).
11. Ἀπόστησον ἀπ' ἐμὲ τὰς μάστιγάς σου.
Ἀπὸ (γὰρ) τῆς ἰχύος τῆς χειρός
σου ἐγὼ ἐξέλιπον.
12. Ἐν ἐλεγμοῖς ὑπὲρ ἀνομίας ἐπαίδευ-
σας ἄνθρωπον,
Καὶ ἐξέτηξας ὡς ἀράχην τὴν ψυ-
χὴν αὐτοῦ.
Πλὴν μάτην πᾶς ἄνθρωπος. Διάψαλμα.
13. Εἰσάκουσον τῆς προσευχῆς μου Κύριε,
Καὶ
18. Ὅτι ἐγὼ εἰς μάστιγας ἔτοιμος,
Καὶ ἡ ἀλγηδὼν μου ἐνώπιόν μου (ἐστίν)
διαπαντός.
19. Ὅτι τὴν ἀνομίαν μου (ἐγὼ) ἀναγ-
γελῶ,
~ Καὶ μεριμνήσω ὑπὲρ τῆς ἀμαρ-
τίας μου.
20. Οἱ δὲ ἐχθροί μου ζῶσι, καὶ κεκρα-
ταίωνται ~ ὑπὲρ ἐμὲ,
Καὶ ἐπληθύνθησαν οἱ μισθῆντές με
ἀδίκως.
21. Οἱ ἀνταποδιδόντες (μοι) κακὰ ἀν-
τὶ ἀγαθῶν
Ἐνδιέβαλλον με, ἐπεὶ κατεδίωκον
ἀγαθωσύνην.
22. Μὴ ἐγκαταλίπῃς με Κύριε ὁ Θεός
μου, μὴ ἀποστῇς ἀπ' ἐμοῦ.
23. Πρόχες εἰς τὴν βοήθειάν μου, Κύριε
τῆς σωτηρίας μου.

ΨΑΛΜ. ΛΗ'. XXXVIII.

Ἰδιθὺμ

Εἰς τὸ τέλος, τῷ Ἰδιθὺν ᾠδὴ τῷ
Δαυίδ.

2. Εἶπα, φυλάξω τὰς ὁδούς μου,
τῷ μὴ ἀμαρτάνειν (με) ἐν γλώσ-
σῃ μου.
Ἐθέμην τῷ σῶματί μου φυλακὴν,
Ἐν τῷ συστῆναι τὸν ἀμαρτωλὸν ἐναν-
τίον μου.
3. Ἐκωφώθην ~ καὶ ἔταπεινώθην,
~ καὶ ἐσίγησα ἐξ ἀγαθῶν,
Καὶ τὸ ἄλγημά μου ἀνεκαυνίωθι.

v. 18. (ἐστίν) abest. v. 19. (ἐγὼ) deest. v. 20. μισθῆντες) addit μου. v. 21. (μοι) (non habet. Psalm. XXXVIII. v. 1. Ἰδιθὺμ) Ἰδιθὺν. v. 2. (με) abest. v. 5. ἡμερῶν τίς) ἡμερῶν μου τίς. v. 6. παλαιάς) παλαιάς. ibid. ἡ ὑπόστασις) ἡ deest. v. 7. συνάγει) συνάξει. v. 8. παρὰ σοὶ. ibid. a fine addit C. Rom. διάψαλμα. v. 10. σὺ ἐποίησάς με) σὺ ἃ ὁ ποιήσας με. v. 11. (γὰρ) abest. v. 12. μάτην πᾶς ἄνθρωπος,) μάτην ταράσσεται πᾶς ἄνθρ. διάψαλμα.

Καὶ τῆς δεήσεώς μου ἐνώπιται,
 Τῶν δακρύων μου μὴ παρασιωπήσης.
 Ὅτι πάροκος ἐγὼ εἰμι παρὰ σοὶ
 Καὶ παρεπίδημος, καθὼς πάντες οἱ
 πατέρες μου.
 14. Ἄγεσ με ἵνα ἀναψύξω, πρὸ τοῦ με
 ἀπελθεῖν, καὶ ἐκέτι ἔμὴ ὑπάρξω.

ΨΑΛΜ. ΛΘ'. XXXIX.

ΕΙΣ τὸ τέλος, Ψαλμὸς τοῦ Δαυὶδ.
 2. Ὑπομένων ὑπέμενα τὸν Κύριον,
 καὶ προσέχε μοι,
 Καὶ εἰσήκουσε τῆς δεήσεώς μου.
 3. Καὶ ἀνήγαγέ με ἐκ λακκοῦ τάλαι-
 παρίας,
 ~ Καὶ ἀπὸ πηλῆς ἰλίου,
 Καὶ ἔστησεν ἐπὶ πέτρᾳ τοὺς πόδας μου,
 Καὶ κατηύθυνε τὰ διαβήματά μου.
 4. Καὶ ἐνέβαλεν εἰς τὸ στόμα μου ἄσμα
 καινόν, ὕμνον τῷ Θεῷ ἡμῶν.
 Ὅψονται πολλοὶ καὶ φοβηθήσονται,
 Καὶ ἐλπιδῶσιν ἐπὶ Κύριον.
 5. Μακάριος ἀνὴρ ὃς ἐστὶ τὸ ὄνομα Κυρίου
 ἐλπίς αὐτοῦ,
 Καὶ ἐκ ἐνέβλεψεν εἰς ματαιότητας
 καὶ μανίας ψευδεῖς.
 6. Πολλὰ ἐποίησας σὺ Κύριε ὁ Θεός μου
 τὰ θαυμάσιά σου,
 Καὶ τοῖς διαλογισμοῖς σου ἐκ ἔστι τις
 ὁμοιωθήσεται σοι.
 Ἀπήγγειλα καὶ ἐλάλησα, ἐπληθύν-
 θησαν ὑπὲρ ἀριθμόν.
 7. Θυσίαν καὶ προσφορὰν ἐκ ἠθέλησας,
 Σῶμα ~ δὲ ὁ κατηγετίσω μοι.

Tom. IV.

Ὀλοκαυτώματα καὶ περὶ ἁμαρτίας
 ἐκ ἤτησαι.
 8. Τότε εἶπον, ἰδοὺ ἤνω·
 Ἐν κεφαλίδι βιβλίου γέγραπται πε-
 ρὶ ἐμοῦ.
 9. Τοῦ ποιῆσαι τὸ θέλημά σου ὁ Θεός
 μου ἠδυνήθην,
 Καὶ τὸν νόμον σου ἐν μέσῳ τῆς κοι-
 λίας μου.
 10. Εὐηγγελισάμην δικαιοσύνην ἐν ἐκ-
 κλησίᾳ μεγάλη,
 Ἰδοὺ τὰ χεῖλη μου ἔμὴ καλύσω·
 Κύριε σὺ ἔγνων.
 11. Τὴν δικαιοσύνην σου ἐκ ἔκρυψα ἐν τῇ
 καρδίᾳ μου,
 Τὴν ἀλήθειάν σου καὶ τὸ σωτήριόν σου
 εἶπα,
 Οὐκ ἔκρυψα τὸ ἔλεός σου καὶ τὴν ἀ-
 λήθειάν σου
 Ἀπὸ συναγωγῆς πολλῆς.
 12. Σὺ ~ δὲ Κύριε μὴ μακρύνῃς τὰς
 οἰκτιρμές σου ἀπ' ἐμοῦ.
 Τὸ ἔλεός σου καὶ ἡ ἀλήθειά σου δια-
 παντὸς ἀντιλάβοντό μου.
 13. Ὅτι περιέχον με κακά, ὧν ἐκ ἔστιν
 ἀριθμός·
 Κατέλαβόν με αἱ ἀνομίαι μου, καὶ ἐκ
 ἠδυνήθην τῷ βλέπειν·
 Ἐπληθύνθησαν ὑπὲρ τὰς τρίχας
 τῆς κεφαλῆς μου,
 Καὶ ἡ καρδία μου ἐγκατέλειπέ με.
 14. Εὐδόκησον Κύριε τῷ ῥύσασθαι με·
 Κύριε εἰς τὸ βοηθῆσαι μοι πρόχρη.
 15. Καταιχυνθείησαν καὶ ἐντραπείησαν

Ε

ἄμα

¶ 13. παρὰ σοὶ) ἐν τῇ γῇ. V. 14. ἐκέτι οὐ μὲν) ἐκέτι μὴ. Psalm. XXXIX. v. 1. Ψαλμὸς τοῦ Δαυὶδ) transposita. v. 3. ὕλως) ἰλίου. v. 5. ἐνέβλεψεν) ἐπέβλεψεν. v. 6. ὁμοιωθήσεται) addit σοὶ. v. 7. Ὀλοκαυτώματα) ὀλοκαύτωμα. ibid. ἐκ ἔζητησας) οὐκ ἤτησας. v. 9. τῆς κοιλίας μου) τῆς καρδίας μου. v. 11. δικαιοσύνην σου) δικ. μου. v. 12. ἀντιλάβοντο) ἀνταλλάξαντα. 13. ἠδυνήθην) ἠδυνά-
 θην. v. 14. σπεῦσον) πρόχρη.

ὕλως

σπεῦσον

- αἶμα οἱ ζητοῦντες τὴν ψυχὴν μου, τῷ ἐξάσαι αὐτήν.
 Ἀποσραφείησαν εἰς τὰ ὀπίσω καὶ καὶ
 αἰχυνθείησαν οἱ θείοντές μοι κακά.
 16. Κομισάδωσαν παραχρῆμα αἰχύ-
 ρην αὐτῶν.
 Οἱ λέγοντές μοι, εὐγε, εὐγε.
 17. Ἀγαλλιάσονται καὶ εὐφρανθείησαν
 ἐπὶ σοὶ πάντες οἱ ζητοῦντές σε,
 (Κύριε).
 ~ Καὶ εἰπάτωσαν διαπαντός, με-
 γαλυνθήτω ὁ Κύριος,
 Οἱ ἀγαπῶντες τὸ σωτήριόν σου.
 18. Ἐγὼ δὲ πτωχός εἰμι καὶ πένης, ὁ
 Κύριος φροντιεῖ μου.
 Βοηθές μου καὶ ὑπερασπιστής μου εἶ σύ,
 Ὁ Θεός μου μὴ χρονίσῃς.

ΨΑΛΜ. Μ'. XL.

- Ε**Ις τὸ τέλος, Ψαλμὸς τοῦ Δαυίδ.
 2. Μακάριος ὁ συνιῶν ἐπὶ πτωχόν
 ~ καὶ πένητα,
 Ἐν ἡμέρᾳ πονηρᾷ ῥύσεται αὐτὸν ὁ
 Κύριος.
 3. Κύριος διαφυλάξαι αὐτὸν, καὶ ζῆ-
 σαι αὐτὸν, καὶ μακαρίσαι αὐτὸν
 ἐν τῇ γῇ,
 Καὶ μὴ παραδῶῃ αὐτὸν εἰς χεῖρας
 ἐχθρῶν αὐτοῦ.
 4. Κύριος βοηθήσει αὐτῷ ἐπὶ κλίνης
 ἐδύνης ~ αὐτοῦ.
 Ὅλην τὴν κοίτην αὐτοῦ ἔσρεψας ἐν
 τῇ ἀβύσσῳ αὐτοῦ.

5. Ἐγὼ εἶπα· Κύριε ἐλέησόν με,
 Ἰάσαι τὴν ψυχὴν μου, ὅτι ἡμαρτόν
 σοι.
 6. Οἱ ἐχθροί μου εἶπαν κακά μοι·
 Πότε ἀποθανεῖται καὶ ἀπολεῖται τὸ
 ὄνομα αὐτοῦ;
 7. Καὶ εἰ εἰσπορεύετο τῷ ἰδεῖν, μάτην
 ἐλάλει.
 Ἡ καρδία αὐτοῦ συνήγαγεν ἀγομίαν
 ἑαυτοῦ.
 Ἐξεπορεύετο ἔξω, καὶ ἐλάλει.
 8. Ἐπὶ τὸ αὐτὸ κατ' ἐμὲ ἐψιθύριζον
 πάντες οἱ ἐχθροί μου,
 Κατ' ἐμὲ ἐλογίζοντο κακά μοι·
 9. Λόγον παράνομον κατέθεντο κατ'
 ἐμὲ.
 ~ Μὴ ὁ κοιμώμενος ἐχὶ προσθήσει
 τῷ ἀναστῆναι.
 10. Καὶ γὰρ ὁ ἄνθρωπος τῆς εἰρήνης
 μου, ἐφ' ὃν ἤλπιτα,
 Ὁ ἐδίδων ἄρτους μου, ἐμεγάλυνεν ἐπ'
 ἐμὲ πλεονισμὸν.
 11. Σὺ δὲ Κύριε ἐλέησόν με, καὶ ἀνάστη-
 σόν με,
 Καὶ ἀνταποδώσω αὐτοῖς.
 12. Ἐν τῷ ἔγνω, ὅτι τεθέληκάς με,
 Ὅτι ἔμῃ ἐπιχαρῇ ὁ ἐχθρὸς μου ἐπ'
 ἐμέ.
 13. Ἐμὲ δὲ διὰ τὴν ἀκακίαν ἀντελάβῃ,
 Καὶ ἐβεβαίωσάς με ἐνώπιόν σου εἰς τὸν
 αἰῶνα.
 14. Εὐλογητός Κύριος ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ
 ἀπὸ τῷ αἰῶνος, καὶ εἰς τὸν αἰῶνα·
 γένοιτο γένοιτο. ◊

ΨΑΛΜ.

ν. 15. κατμεινθείησαν posteriore loco) ἰντρακειήσαν. ν. 17. Ἀγαλλιάσονται) ἀγαλλιάσονται. ν. 18. πτωχός εἰμι) εἰμι deest. ibid. καὶ πένης) καὶ πένης εἰμι. ib. ὁ Κύριος) κύριος. Psalm. XL. ν. 3. διαφυλάξαι) φυλάξαι. ibid. παραδῶῃ αὐτὸν εἰς χ. ἐχθρῶν) παραδῶῃ αὐτὸν εἰς χεῖρας ἐχθρῶν. ν. 4. βοηθήσει) βοηθήσει. ν. 7. Καὶ εἶπα.) Καὶ εἰ εἰσπορεύετο.

ΨΑΛΜ. ΜΑ'. XLI.

εἰς σύν-
εσιν

Εἰς τὸ τέλος, συνέσεως τοῖς υἱοῖς Κο-
ρε; (Ψαλμὸς τῷ Δαυίδ).

2. Ὅν τρέπεν ἐπιποθεῖ ἡ ἑλαφος
ἐπὶ τὰς πηγὰς τῶν ὑδάτων,
Οὕτως ἐπιποθεῖ ἡ ψυχὴ μου πρὸς σὲ
ὁ Θεός·

3. Ἐδίδησεν ἡ ψυχὴ μου πρὸς τὸν Θεόν
✠ τὸν ἰσχυρόν τὸν ζῶντα·
Πότε ἤξω καὶ ἐφθήσομαι τῷ προσώ-
πῳ τῷ Θεῷ;

4. Ἐγενήθη τὰ δάκρυά μου ἔμοι ἄρτος
ἡμέρας καὶ νυκτός,
Ἐν τῷ λέγεσθαι μοι καθ' ἑκάστην ἡ-
μέραν· πῶς ἐστὶν ὁ Θεός σου;

5. Ταῦτα ἐμνήσθην, καὶ ἐξέχεα ἐπ' ἐμὲ
τὴν ψυχὴν μου·

Ὅτι διελεύσομαι ἐν τόπῳ σκηνῆς θαι-
μαστῆς ἕως τῆς οἴκῃς τῷ Θεῷ,

Ἐν φωνῇ ἀγαλλιάσεως καὶ ἑξομολο-
γήσεως, ἥτις ἐρετάζοντες.

ἡχῆς

6. Ἰνατί περίλυπος εἶ ἡ ψυχὴ μου;
Καὶ ἵνατί συνταράσσεις με;
Ἐλπίσον ἐπὶ τὸν Θεόν, ὅτι ✠ ἔτι ἑξο-
μολογήσομαι αὐτῷ,

Σωτήριον τῷ προσώπῳ μου, καὶ ὁ
Θεός μου.

7. Πρὸς ἑμαυτὸν ἡ ψυχὴ μου ἐταράχθη·
Διὰ τῆτο μνησθήσομαι σου (Κύριε) ἐκ
γῆς Ἰερουσαλὴμ

Καὶ ἔρμανιέμ, ἀπὸ ὄψεως μακρῆς.

8. Ἀβυσσος ἀβυσσὸν ἐπικαλεῖται εἰς φωνήν
τῶν καταρακτῶν σου·

Πάντες οἱ μετεωρισμοί σου καὶ τὰ κύ-
ματα σου ἐπ' ἐμὲ διήλθον.

9. Ἡμέρας ἐντελεῖται Κύριος τὸ ἔλεος
αὐτοῦ·

Καὶ νυκτὸς ᾠδὴ αὐτοῦ παρ' ἐμοί,
Προσευχὴ τῷ Θεῷ τῆς ζωῆς μου.

10. Ἐρῶ τῷ Θεῷ· ἀντιλήπιωρ μου, δια-
τί μου ἐπελάθῃς;

Καὶ ἵνατί σκυθρωπάζαν πορεύομαι,
Ἐν τῷ ἐκθλίβειν τὸν ἐχθρὸν (μου),

11. Ἐν τῷ καταθλάσαι τὰ ὀστέα μου.
Ὡνειδίζον με οἱ θλίβοντές με,

Ἐν τῷ λέγειν αὐτοῖς μοι καθ' ἑκάστην
ἡμέραν· πῶς ἐστὶν ὁ Θεός σου;

ἐχθροί
μου

12. Ἰνατί περίλυπος εἶ ἡ ψυχὴ μου;
Καὶ ἵνατί συνταράσσεις με;

Ἐλπίσον ἐπὶ τὸν Θεόν, ὅτι ✠ ἔτι ἑξο-
μολογήσομαι αὐτῷ,

Σωτήριον τῷ προσώπῳ μου, ✠ καὶ ὁ
Θεός μου.

ΨΑΛΜ. ΜΒ'. XLII.

Εἰς τὸ τέλος, συνέσεως τοῖς υἱοῖς
Κορε; (Ψαλμὸς τῷ Δαυίδ).
Κρηνὸν μου ὁ Θεός, καὶ δίκασον μοι
τὴν δίκην μου ἐξ ἔθνους ἕχ ὅσις·

Ἀπὸ ἀνθρώπου αἰδίκη καὶ δολίῃς βυ-
σαί με.

2. Ὅτι σὺ ὁ Θεός κραταίωμά μου, ἵνα-
τί ἀπώσω με;

Καὶ ἵνατί σκυθρωπάζαν πορεύομαι,
Ἐν τῷ ἐκθλίβειν τὸν ἐχθρὸν (μου);

Ε 1

3. Ἐξα-

Psalm. XLI. v. 1. (Ψαλμὸς τῷ Δαυίδ) absunt. v. 3. τὸν ἰσχυρόν) deest. v. 5. ἡχοῦς ἐρετάζοντες) ἔχε ἐρετάζοντες. v. 6. καὶ ὁ Θεός μου) καὶ abest. v. 7. (Κύριε) abest. v. 9. νυκτὸς ᾠδὴ αὐτοῦ παρ' ἐμοί) νυκτὸς δευλῶσει παρ' ἐμοί. v. 10. ἀντιλήπιωρ μου) addit α. ibid. Καὶ ἵνατί) ἵνατί. v. 11. καταθλάσαι) καταθλάσαι. ibid. Ὡνειδίζον με οἱ ἐχθροί μου) ἀνειδίζον με οἱ θλίβοντές με. v. 12. Σωτήριον) ἡ σωτηρία. Psalm. XLII. v. 1. (Εἰς τὸ τέλος, συνέσεως τοῖς υἱοῖς Κορε;) absunt à Cod. Bezae. ibid. Κρηνὸν μου) κρηνὸν με. v. 2. Ὅτι σὺ ὁ) ὅτι σὺ ὁ ὁ.

3. Ἐξαπέστειλον τὸ Φῶς σε καὶ τὴν ἀ-
λήθειάν σε·

Αὐτὰ με ἀδήγησαν καὶ ἤγαγόν με
εἰς ὄρος ἁγίον σε,

Καὶ εἰς τὰ σκηνώματά σε.

4. Καὶ εἰσελεύσομαι πρὸς τὸ θυσιαστή-
ριον τῷ Θεῷ,

Πρὸς τὸν Θεὸν τὸν εὐφραίνοντα τὴν
νεότητά μου·

Ἐξομολογήσομαί σοι ἐν κιθάρᾳ ὁ Θεός,
ὁ Θεός μου.

5. Ἰνατί περίλυπος εἶ ἡ ψυχὴ μου;

Καὶ ἵνατί συνταράσσεις με;

Ἐλπίσον ἐπὶ τὸν Θεόν, ὅτι ἔτι ἐξο-
μολογήσομαι αὐτῷ,

Σωτήριον τῷ προσώπῳ μου, καὶ ὁ
Θεός μου.

ΨΑΛΜ. ΜΓ'. XLIII.

Εἰς τὸ τέλος τοῖς υἱοῖς Κορέ ~ εἰς
σύνεισιν (Ψαλμός).

2. Ὁ Θεὸς ἐν τοῖς ὡσὶν ἡμῶν ἠ-
κέσταμεν,

Οἱ πατέρες ἡμῶν ἀνήγγειλαν ἡμῖν

Ἔργον ὃ εἰργάσω ἐν ταῖς ἡμέραις
αὐτῶν,

Ἐν ἡμέραις ἀρχαίαις.

3. Ἡ χεὶρ σε ἔθνη ἐξωλέθρευσε,

Καὶ κατεφύτευσας αὐτὰς·

Ἐκάκωτας λαὸς, καὶ ἐξέβαλες αὐτὰς.

4. Οὐ γὰρ ἐν τῇ ῥομφαίᾳ αὐτῶν ἐνλη-
ρενόμησαν γῆν,

Καὶ ὁ βραχίον αὐτῶν ἐκ ἔσωσεν
αὐτὰς·

Ἀλλ' ἡ δεξιὰ σε, καὶ ὁ βραχίον σε,

Καὶ ὁ Φωτισμός τῷ προσώπῳ σε,
ὅτι εὐδίκησας ἐν αὐτοῖς.

5. Σὺ εἶ αὐτὸς ὁ βασιλεὺς μου ~ καὶ
ὁ Θεός μου,

Ὁ ἐντελλόμενος τὰς σωτηρίας Ἰακώβ.

6. Ἐν σοὶ τὰς ἐχθρὰς ἡμῶν κερατιῶμεν,
~ Καὶ ἐν τῷ ὀνόματί σε ἐξεδενώ-
σομεν τὰς ἐπανιστανόμενας ἡμῖν.

7. Οὐ γὰρ ἐπὶ τῷ τόξῳ μου ἐλπῶ,

Καὶ ἡ ῥομφαία μου ἔσώσει με·

8. Ἐσώσας γὰρ ἡμᾶς ἐκ τῶν θλιβόντων
ἡμᾶς,

Καὶ τὰς μιτῶντας ἡμᾶς κατήχυνας.

9. Ἐν τῷ Θεῷ ἐπαινεθῆσόμεθα ὅλην
τὴν ἡμέραν,

Καὶ ~ ἐν τῷ ὀνόματί σε ἐξομολο-
γησόμεθα εἰς τὸν αἰῶνα. Διάψαλμα.

10. Νυνὶ δὲ ἀπώσω καὶ κατήχυνας ἡμᾶς,
Καὶ ἐκ ἐξελεύσῃ ~ ὁ Θεός ἐν ταῖς
δυνάμεσιν ἡμῶν.

11. Ἀπέσρεψας ἡμᾶς εἰς τὰ ὀπίσω πα-
ρὰ τὰς ἐχθρὰς ἡμῶν,

Καὶ οἱ μισῶντες ἡμᾶς διήρπαζον

ἐαυτοῖς.

12. Ἐδωκας ἡμᾶς ὡς πρόβατα βρώσεως,
Καὶ ἐν τοῖς ἔθνεσι διέσπειρας ἡμᾶς.

13. Ἀπέδωκε τὸν λαόν σου ἄνευ τιμῆς,
Καὶ ἐκ ἦν πλῆθος ἐν τοῖς ἀλάγμοισιν ἡ-

14. Ἐθὺς ἡμᾶς εἰς ὄνειδος τοῖς γείτοσιν
ἡμῶν,

Μυκλήρισμόν καὶ καταγέλασκα τοῖς κύ-
κλῳ ἡμῶν,

(Καὶ οἱ ἐχθροὶ ἡμῶν ἐμυκλήρισαν
ἡμᾶς)·

15. Ἐθὺς

γ. 4. ὁ Θεός μου) ὁ Θεός ὁ Θεός μου. γ. 5. καὶ ὁ Θεός μου.) καὶ abest. Psalm. XLIII. γ. 1. Κο-
ρέ) addit εἰς σύνεισιν. γ. 6. ἐπανιστανόμενους) ἐπανιστάντας. γ. 9. à fine Rom. addit Διάψαλμα.
γ. 10. ὁ Θεός) abest. γ. 13. ἀλάλ. ἡμῶν) ἀλαλάγμοισιν αὐτῶν. γ. 14. εἰς ὄνειδος) ὀνειδίας. ibid.
κλυσμόν) καταγέλασκα. ib. Καὶ οἱ ἐχθροὶ ἡμῶν ἐμυκλήρισαν ἡμᾶς) hæc non habet Rom.

15. Ἔθε ἡμᾶς εἰς παραβολὴν ἐν τοῖς
ἔθνεσι,

Κίνησιν κεφαλῆς ἐν τοῖς λαοῖς.

16. Ὅλην τὴν ἡμέραν ἡ ἐντροπὴ μου κατ-
ενώπιόν μου ἔστι,

Καὶ ἡ αἰχὺνὴ τῆ προσώπου μου ἐκά-
λυψε με,

17. Ἀπὸ φωνῆς ἐνειδίζοντες καὶ κατα-
λαλῶντες,

Ἀπὸ προσώπου ἐχθρῶ καὶ ἐκδιώκοντος.

18. Ταῦτα πάντα ἤλθεν ἐφ' ἡμᾶς, καὶ
ἐκ ἐπελαθόμεθα σε,

Καὶ ἐκ ἠδικήσαμεν ἐν διαθήκῃ σου,

19. Ἐκείνη εἰς τὰ ὀπίσω ἡ
καρδία ἡμῶν.

Καὶ ἐξέκλινας τὰς τρίβους ἡμῶν ἀπὸ
τῆς ὁδοῦ σου.

20. Ὅτι ἐταπεινώσας ἡμᾶς ἐν τόπῳ
κακώσεως,

Καὶ ἐπεκάλυψεν ἡμᾶς σινὴ θανάτου.

21. Εἰ ἐπελαθόμεθα τὸ ὄνομα τῆ Θεοῦ
ἡμῶν,

Καὶ εἰ διεπετάσαμεν χεῖρας ἡμῶν
πρὸς Θεὸν ἀλλότριον,

22. Οὐχὶ ὁ Θεὸς ἐκζητήσει ταῦτα;
Αὐτὸς γὰρ γινώσκει τὰ κρύφια τῆς
καρδίας.

23. Ὅτι ἐνεκὲν σου θανατέμεθα ὅλην
τὴν ἡμέραν,

Ἐλογιάθημεν ὡς πρόβατα σφαγῆς.

24. Ἐξεγέρθητι, ἵνατί ὑπνοῖς Κύριε;
Ἀνάστηθι καὶ μὴ ἀπάσῃ εἰς τέλος.

25. Ἰνατί πρόσωπόν σου ἀποστρέφεις;
Ἐπιλανθάνῃ τῆς πτωχείας ἡμῶν καὶ
τῆς θλίψεως ἡμῶν;

26. Ὅτι ἐταπεινώθη εἰς χεῖν ἡ ψυχὴ
ἡμῶν,

Ἐκολλήθη εἰς γῆν ἡ γαστήρ ἡμῶν.

27. Ἀνάστα ὦ Κύριε, βοήθησον ἡμῖν,
Καὶ λύτρωσαι ἡμᾶς ἐνεκὰ τῆς ὀνόμα-
τός σου.

ΨΑΛΜ. ΜΔ΄. XLIV.

Εἰς τὸ τέλος, ὑπὲρ τῶν ἀδυνατωμένων τοῖς
υἱοῖς Κορὶ εἰς σύνεσιν, ᾧ (τῷ Δα-
υὶδ) ὑπὲρ τῆς ἀγαπητῆς.

2. Ἐξηρεύξω τὴν καρδίαν μου λόγον ἀ-
γαθόν,

Λέγω ἐγὼ τὰ ἔργα μου τῷ βασιλεῖ.
Ἡ γλῶσσά μου κάλαμος γραμματέως
ἐξυγράψα.

3. Ὁραῖος κάλλει παρὰ τῆς υἱὸς τῶν
ἀνθρώπων,

Ἐξεχύθη χάρις ἐν χεῖλεσί σου.
Διὰ τῆτο εὐλόγησέ σε ὁ Θεὸς εἰς τὸν
αἰῶνα.

4. Περιζῶσαι τὴν ῥομφαίαν σου ἐπὶ τὸν
μηρὸν σου, δυνατὲ

Τῇ ὠραιότητί σου καὶ τῷ κάλλει σου.

5. Καὶ ἐντεινεν, (καὶ) κατευοδῶ, καὶ
βασίλευε

Ἐνεκὲν ἀληθείας καὶ πραύτητος
καὶ δικαιοσύνης.

✠ Καὶ ὁδηγήσει σε θαυμαστῶς ἡ δε-
ξιά σου.

6. Τὰ βέλη σου ἠκονημένα, (δυνατὲ).
Λαοὶ ὑποκάτω σου πεσοῦνται

Ἐν καρδίᾳ τῶν ἐχθρῶν τῆ βασιλείας.

7. Ὁ θρόνος σου ὁ Θεὸς εἰς τὸν αἰῶνα
τῶ αἰῶνες.

Ε3

Ῥαβ-

ν. 16. κατενώπιον) κατεναντίον. ν. 17. καταλαλῶντες) παραλαλῶντες. ν. 21. ἐπελαθόμεθα) adjicit
τῷ ὀνόματι. ν. 23. ἐνεκὲν σου) ὡς ἀπὸ σου. ν. 25. πρόσωπον) τὸ πρόσωπον. Psalm. XLIV. ν. 1.
τῷ Δαυὶδ ὑπὲρ τῆς ἀγ.) Εἰς τὸ τέλος ὑπὲρ τῶν ἀδυνατωμένων τοῖς υἱοῖς Κορὶ εἰς σύνεσιν, ᾧ ὑπὲρ
τῆς ἀγαπητῆς. ν. 2. Ἐξηρεύξω) Ἐξηρεύξατο. ν. 7. εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος) εἰς αἰῶνα αἰῶνος.

- ῥαΐδος εὐθύτητος ἢ ῥαΐδος τῆς βασιλείας σου.
8. Ἠγάπησας δικαιοσύνην, καὶ ἐμίσησας ἀδικίαν.
Διὰ τὸτο ἔχρισέ σε ὁ Θεὸς ὁ Θεός σου
Ἐλαϊν ἀγαλλιάσεως παρὰ τῆς μέλλουσας σου.
9. Σμύρνα καὶ σακτὴ καὶ κασία ἀπὸ τῶν ἱματίων σου,
Ἀπὸ βάρων ἐλεφαντίνων, ἐξ ὧν ἠυφρανάν σε.
10. **Βασιλέως** θυγατέρες βασιλέων ἐν τῇ τιμῇ σου.
Παρέστη ἡ βασίλισσα ἐκ δεξιῶν σου,
Ἐν ἱματισμῷ, διαχεύσω ~ περιβεβλημένη πεποικιλμένη.
11. Ἀκυσεν θυγατερ καὶ ἴδε καὶ κλῶεν τὸ ἔς σου,
Καὶ ἐπιλάθῃ τῷ λαῷ σου καὶ τῷ οἴκῳ τῷ πατρός σου,
12. Καὶ ἐπιθυμήσει ὁ βασιλεὺς τῷ κάλλει σου.
Ὅτι αὐτός ~ ἐστίν ὁ κύριός σου.
13. ✕ Καὶ προσκυνήσῃ αὐτῷ ✕ καὶ θυγατέρες Τύρου ἐν δώροις.
Τὸ πρόσωπόν σου λιτανεύσῃσι εἰς πλῆθους τῷ λαῷ.
14. **τῆς** Πᾶσα ἡ δόξα αὐτῆς θυγατέρες τῷ βασιλέως ἔσωθεν.
Ἐν κροσσωτοῖς χρυσοῖς περιβεβλημένη πεποικιλμένη.
15. Ἀπενεχθήσονται τῷ βασιλεῖ παρὰ αὐτῆς
αὐτῆς δέξει ὀπίσω αὐτῆς,
οἱ αἱ πλησίον αὐτῆς ἀπενεχθήσονται σοι

16. Ἀπενεχθήσονται ἐν εὐφροσύνῃ καὶ ἀγαλλιάσει,
Ἀχθήσονται εἰς ναὸν βασιλέως.
17. Ἀντὶ τῶν πατέρων σου ἐγενήθησάν (σοι) υἱοὶ σου.
Καταστήσεις αὐτὸς ἀρχοῦντας ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν.
18. (Καὶ) **μνησθήσονται** τῷ ἐνόματός σου ἐν **μνησθήσονται**
πάσῃ γενεᾷ καὶ γενεᾷ.
Διὰ τὸτο λαοὶ ἐξομολογήσονται σοι εἰς τὸν αἰῶνα,
Καὶ εἰς τὸν αἰῶνα ~ τῷ αἰῶνος.

ΨΑΛΜ. ΜΕ'. XLV.

Εκ τὸ τέλος υἱοῦ Κορὲ ὑπὲρ τῶν κρυφίων (τῷ Δαυὶδ) Ψαλμός.

2. Ὁ Θεὸς ἡμῶν καταφυγὴ καὶ δύναμις,
Βοηθὸς ἐν θλίψεσι ταῖς εὐρέσαις ἡμᾶς σφόδρα.
3. Διὰ τὸτο ἔ φοβηθητόμεθα ἐν τῷ ταράσσει τὴν γῆν,
Καὶ μετατίθεσθαι ὄρη ἐν καρδίαις θαλασσῶν.
4. Ἠχῆσαν καὶ ἐταράχθησαν τὰ ὕδατα αὐτῶν,
Ἐταράχθη τὰ ὄρη ἐν τῇ κραταιότητι αὐτῆς. Διάψαλμα.
5. Τῷ ποταμῷ τὰ ὀρμήματα εὐφραίνεσι τὴν πόλιν τῷ Θεῷ.
Ἠγίασε τὸ σκηνώμα αὐτῷ ὁ ὑψίστος.
6. Ὁ Θεὸς ἐν μέσῳ αὐτῆς, ἔ σαλευθήσεται.
Βοηθήσει αὐτῇ ὁ Θεὸς τῷ προσώπῳ πρώτῳ. τὸ πρὸς **πρῶτῳ**
7. Ἐτα-

v. 8. ἀδικίαν) ἀνομίαν. v. 10. βασιλείας) βασιλείαν. v. 12. Καὶ ἐπιθυμήσει) ὅτι ἐπιθυμήσιν. v. 13. τῷ λαῷ) addit τῇ γῇ. v. 14. τῆς θυγατέρος) αὐτῆς θυγατέρος. ibid. ἔσωθεν) ἐσθλόν. v. 15. ὀπίσω αὐτοῦ) ὀπίσω αὐτῆς. ibid. οἱ πλησίον) αἱ πλησίον. v. 18. (Καὶ) abest. Psalm XLV. v. 1. ita legitur in Ed, Rom. Εἰς τὸ τέλος ὑπὲρ τῶν υἱῶν Κορὲ ὑπὲρ τῶν κρυφίων ψαλμός. v. 4. Ἐταράχθη) ἐταράχθησαν. v. 6. τὸ πρὸς πρῶτῳ) τῷ προσώπῳ. ibid. πρῶτῳ) deest.

7. Ἐταράχθησαν ἔθνη, ἐκλιναν βασιλεῖαι·

Ἐδωκε Φωνὴν αὐτῷ (ὁ ὕψιστος) ἵσα-
λεύθη ἡ γῆ.

8. Κύριος τῶν δυνάμεων μεθ' ἡμῶν,
Ἀντιλήπτωρ ἡμῶν ὁ Θεὸς Ἰακώβ· Διά-
ψαλμα.

Θεῷ 9. Δεῦτε καὶ ἴδατε τὰ ἔργα τῷ Κυρίῳ,
ἃ ἔθετο τέρατα ἐπὶ τῆς γῆς·

10. Ἀντατελῶν πολέμους μέχρι τῶν πε-
ράτων τῆς γῆς,

Τέξον συνίρῃσει καὶ συνκλάσει ἔπλον,
καὶ θυρεὺς κατακαύσει ἐν πυρί.

11. Σχολιάσατε καὶ γινώτε, ὅτι ἐγώ
καὶ εἰμι ὁ Θεός·

ὑψωθήσομαι ἐν τοῖς ἔθνεσιν, ὑψω-
θήσομαι ἐν τῇ γῇ.

12. Κύριος τῶν δυνάμεων μεθ' ἡμῶν,
Ἀντιλήπτωρ ἡμῶν ὁ Θεὸς Ἰακώβ.
✕ Διάψαλμα.

ΨΑΛΜ. Μς'. XLVI.

ΕΙς τὸ τέλος ὑπὲρ τῶν υἱῶν Κορὶ Ψαλ-
μός (τῷ Δαυίδ).

2. Πάντα τὰ ἔθνη κροτήσατε
χεῖρας·

Ἀλαλάξατε τῷ Θεῷ ἐν Φωνῇ ἀγαλ-
λιάσεως.

3. Ὅτι Κύριος ὕψιστος, Φεβερός·
Βασιλεὺς μέγας ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν.

4. Ὑπέταξε λαὸς ἡμῖν, καὶ ἔθνη ὑπὸ
τῆς πόδας ἡμῶν·

5. Ἐξελέξατο ἡμῖν τὴν κληρονομίαν
ἐαυτῷ,

τὴν καλλομένην Ἰακώβ, ἣν ἠγάπησε.
Διάψαλμα.

6. Ἀνέβη ὁ Θεὸς ἐν ἀλαλαγμῷ,
Κύριος ἐν Φωνῇ σάλπιγγος.

7. Ψάλατε τῷ Θεῷ καὶ ἡμῶν, ψάλατε
Ψάλατε τῷ βασιλεῖ ἡμῶν, ψάλατε.

8. Ὅτι βασιλεὺς πάσης τῆς γῆς ὁ Θεός.
Ψάλατε συνετῶς. 9. Ἐβασίλευσεν ὁ
Θεὸς ἐπὶ (πάντα) τὰ ἔθνη·

Ὁ Θεὸς κάθηται ἐπὶ θρόνον ἁγίον αὐτοῦ.

10. Ἀρχοντες λαῶν συνήχθησαν μετὰ
τῷ Θεῷ Ἀβραάμ·

Ὅτι τῷ Θεῷ οἱ κραταιοὶ τῆς γῆς
σφόδρα ἐπήρθησαν.

ΨΑΛΜ. ΜΖ'. XLVII.

ΕΙς τὸ τέλος) Ψαλμός ᾠδῆς τοῖς υἱοῖς
Κορὶ (τῷ Δαυίδ).

2. Μέγας Κύριος καὶ αἰνετὸς
σφόδρα,

Ἐν πόλει τῷ Θεῷ ἡμῶν, ἐν ὄρεσι ἁγίοις
αὐτοῦ,

3. Εὐρίζω, ἀγαλλιάματι πάση τῇ γῇ. Εὐρίζων
Ὁρῇ Σιών τὰ πλευρά τῷ Βεθῶ·

Ἡ πόλις τῷ βασιλέως τῷ μεγάλῳ.

4. Ὁ Θεὸς ἐν ταῖς βάρεσιν αὐτοῦ γι-
νώσκεται, ὅταν ἀντιλαμβάνηται
αὐτοῦ.

5. Ὅτι ἰδοὺ οἱ βασιλεῖς (τῆς γῆς) συν-
ήχθησαν, διήλθον ἐπιτοαυτό·

6. Αὐτοὶ ἰδοὺ ἔτασαν, ἐθαύμασαν· ἰδοὺ
Ἐταράχθησαν, ἱσαλεύθησαν· 7. τρό-
μος ἐκλάβετο αὐτῶν· ὑπελά-
βετο
Ἐκεῖ ᾠδῆς ὡς τικλίσσης.

8. Ἐν

ν. 7. (ὁ ὕψιστος) deest. ν. 9. ἴδτε) ἰδοὺ. ibid. τοῦ Θεοῦ) τοῦ Κυρίου. ν. 10. Ἀντατελῶν) ἀντα-
καίρων. Psalm. XLVI. ν. 1. Ed. Rom. Εἰς τὸ τέλος ὑπὲρ τῶν υἱῶν Κορὶ Ψαλμός. ν. 5. ἱαυτοῦ)
αὐτοῦ. ibid. Ed. Rom. à fine addit διάψαλμα. ν. 9. (πάντα) abest. Psalm. XLVII. ν. 1. Ed.
Rom. Ψαλμοὶ ᾠδῆς τοῖς υἱοῖς Κορὶ δαυὶδ σαββῶτα. ν. 3. πάση τῇ γῇ) πάση τῆς γῆς. ν. 5. (τῇ
γῇ) in textu quidem Ed. Rom. hęc verba habentur; sed in notis proferuntur. ibid.
διήλθον) ἦλθον. ν. 6. ἰδοὺ) ἰδοὺτε. ν. 7. ὑπελάβετο) ἐκλάβετο.

14. Αὕτη ἡ ὁδὸς αὐτῶν σκαίνδαλεν αὐτοῖς.

Καὶ μετὰ ταῦτα ἐν τῷ φόβῳ αὐ-
τῶν εὐδοκήσουσιν. Διάψαλμα.

15. Ὡς πρόβατα ἐν ἄλῃ ἔθεντο,

Θάνατος ποιμανεῖ αὐτὰς.

καὶ αὐ-
ριεύσασιν

Καὶ κατακυριεύσασιν αὐτῶν οἱ εὐθεῖς το-
πῶι,

Καὶ ἡ βοήθεια αὐτῶν παλαιωθείσε-
ται ἐν τῷ ἄλῃ

Ἐκ τῆς δόξης αὐτῶν (ἐξώδησαν).

16. Πλὴν ὁ Θεὸς λυτρώσεται τὴν ψυ-
χὴν μου ἐκ χειρὸς ἑδῶ, ἔταν λαμ-
βάνη με. Διάψαλμα.

17. Μὴ φοβῶ ὅταν πληθήσῃ ἄνθρωπος,

Ἢ ὅταν πληθυνθῇ ἡ δόξα τῷ οἴκῳ
αὐτοῦ.

18. Ὅτι ἐκ ἐν τῷ ἀποθνήσκειν αὐτὸν
λήφεται τὰ πάντα,

Οὐδὲ συγκαταβήσεται αὐτῷ ἡ δόξα
αὐτοῦ.

19. Ὅτι ἡ ψυχὴ αὐτοῦ ἐν τῇ ζωῇ αὐτοῦ
εὐλογηθήσεται.

Ἐξομολογήσεται σοι ὅταν ἀγαθύνῃς
αὐτόν.

20. Εἰσελεύσεται ἕως γενεᾶς πατέρων
αὐτοῦ.

Ἔως αἰῶνος ἐκ ὕψους φῶς.

21. Καὶ ἄνθρωπος ἐν τιμῇ ὧν ἔσυνῃκε,

Παρασυνεβλήθη τοῖς κλῆνεσι καὶ τοῖς
ἀνοήτοις, καὶ ὁμοιωθήσεται αὐτοῖς.

ΨΑΛΜ. ΜΘ'. XLIX.

Δαυὶδ

Εἰς τὸ τέλος), Ψαλμὸς τῷ Δαυὶδ.

Θεὸς Θεῶν Κύριος ἐλάλησε, καὶ
ἐκάλεσε τὴν γῆν,

Tom. IV.

Ἀπὸ ἀνατολῶν ἡλίου (καὶ) μέχρι
δυσμῶν.

2. Ἐκ Σιών ἡ εὐπρέπεια τῆς ὠραιότη-
τος αὐτοῦ.

3. Ὁ Θεὸς ἐμφανῶς ἤξει,

Ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ ἔ παρασιωπήσεται.

Πῦρ ἐναντίον αὐτοῦ καυθήσεται,

Καὶ κύκλῳ αὐτοῦ καταγίς σφόδρα.

4. Προσκαλέσεται τὸν ἕρηνον αὐτοῦ,

Καὶ τὴν γῆν, τῷ διακρίναι τὸν λαὸν

αὐτοῦ.

5. Συναγάγετε αὐτῷ τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ,

Τοὺς διατιθεμένους τὴν διαθήκην αὐ-
τοῦ ἐπὶ θυσίαις.

6. Καὶ ἀναγγελέσιν οἱ ἕρηνοι τὴν δικαιο-
σύνην αὐτοῦ.

Ὅτι Θεὸς κριτὴς ἐστὶ. Διάψαλμα.

7. Ἀκουσον λαὸς μου, καὶ λαλήσω σοι

Ἰσραὴλ, καὶ διαμαρτύρομαί σοι.

Ὁ Θεὸς ὁ Θεός σου εἰμὶ ἐγώ.

8. Οὐκ ἐπὶ ταῖς θυσίαις σου ἐλέγξω σε,

Τὰ δὲ ὀλοκαυτώματά σου ἐνώπιόν μου
ἐστὶ διαπαντός.

9. Οὐδέξομαι ἐκ τῷ οἴκῳ σου μόχθῃς,

Οὐδὲ ἐκ τῶν ποιμνίων σου χιμάρῃς.

10. Ὅτι ἐμὰ ἐστὶ πάντα τὰ θηρία τῷ ἀγρῷ,

Κτήνη ἐν τοῖς ὄρεσι καὶ βόες.

11. Ἐγνώκα πάντα τὰ πελενά τῷ ἕρηνῳ,

Καὶ ὠραιότης ἀγρῷ μετ' ἐμῶ ἐστιν.

12. Ἐὰν πεινάσω, ἔμῃ σοι εἴπω.

Ἐμὴ γὰρ ἐστὶν ἡ εἰκεμένη καὶ τὸ πλή-
ρωμα αὐτοῦ.

13. Μὴ φάγωμαι κρέας ταύρων;

Ἢ αἶμα τράγων πίωμαι;

F

14. Θῦτον

V. 14. εὐδοκήσουσιν) εὐλογήσουσιν. V. 15. κατακυριεύσασιν) κατακυριεύσασιν. ibid. (ἐξώδησαν) abest.
V. 16. à fine addit Ed. Rom. Διάψαλμα. V. 17. Ἢ ὅταν) καὶ ὅταν. V. 21. Καὶ ἄνθρωπος) καὶ
deest. Psalm. XLIX. v. 1. (Εἰς τὸ τέλος) abest. ibid. τῷ Δαυίδ.) τῷ Δαυίδ. ib. (καὶ) abest.
V. 4. τοῦ διακρίναι) διακρίναι. V. 10. τῷ ἀγρῷ) τὸν ἀγρὸν. V. 13. φάγωμαι) φάγομαι. ibid.
πίωμαι) πίωμαι.

14. Θῦσεν τῷ Θεῷ ~ θυσίαν· αἰνέσεως,
Καὶ ἀπόδος τῷ ὑψίστῳ τὰς εὐχάς σου·

15. ✕ Καὶ ἐπικάλεσαί με ἐν ἡμέρᾳ θλίψεώς (σε),
~ Καὶ ἐξελθμαί σε, καὶ δοξάσεις με. (Διάψαλμα).

16. Τῷ δὲ ἀμαρτωλῷ εἶπεν ὁ Θεός·
Ἰνατί σύ ἐκδιηγῇ τὰ δικαιώματά μου,
Καὶ ἀναλαμβάνεις τὴν διαθήκην μου
ἐπὶ σώματός σου;

διὰ

17. Σὺ δὲ ἐμίσησας παιδείαν,
Καὶ ἐξέβαλες τοὺς λόγους μου εἰς τὰ ὀπίσω.

18. Εἰ ἐθεώρεις κλέπτην, συνέτρεχες αὐτῷ,
Καὶ μετὰ μοιχῶν τὴν μερίδα σου
~ ἐτίθεις·

19. Τὸ σῶμα σου ἐπλεόνασε κακίαν,
Καὶ ἡ γλῶσσά σου περιέπλεκε δολιότητα·

20. Καθήμενος κατὰ τῆ ἀδελφῆ σου
κατελάλεις,
Καὶ κατὰ τῆ υἱῆς τῆς μητρός σου ἐτίθεις σκαίνδαλον.

21. Ταῦτα ἐποίησας, καὶ ἐσίγησα,
ὑπέλαβες ἀνομίαν, ὅτι ἔσομαί σοι ὅμοιος·
Ἐλέγξω σε, καὶ παραστήσω κατὰ πρόσωπόν σου.

22. Σύνετε δὴ ταῦτα οἱ ἐπιλανθανόμενοι τῆ Θεῷ,
Μήποτε ἀρπάσῃ καὶ μὴ ᾗ ὁ ἐυόμενος.

23. Θυσία αἰνέσεως δοξάσει με·
Καὶ ἐκεῖ ὁδὸς ἡ δεῖξω αὐτῷ τὸ σωτήριον Θεῷ.

ΨΑΛΜ. Ν'. L.

Εἰς τὸ τέλος, Ψαλμὸς τῷ Δαυίδ,
2. ἐν τῷ ἐλθεῖν πρὸς αὐτὸν
Νάθαν τὸν προφῆτην, ἥνικα
εἰσῆλθε πρὸς Βηρσαβεέ.

3. Ἐλέησέν με ὁ Θεὸς κατὰ ~ τὸ μέγα ἔλεός σου,

~ Καὶ κατὰ τὸ πλῆθος τῶν οἰκτιρμῶν σου ἐξάλειψεν τὰ ἀνόμημά μου.

4. Ἐπιπλεῖον πλύνέν με ἀπὸ τῆς ἀνομίας μου,
Καὶ ἀπὸ τῆς ἀμαρτίας μου καθάρισέν με·

5. Ὅτι τὴν ἀνομίαν μου ἐγὼ γινώσκω,
Καὶ ἡ ἀμαρτία μου ἐνώπιόν μου ἐστὶ διαπαντός.

6. Σοὶ μόνῳ ἥμαρτον, καὶ τὸ πονηρὸν ἐνώπιόν σου ἐποίησα·

Ὅπως ἂν δικαιωθῇς ἐν τοῖς λόγοις σου, καὶ νικήσῃς ἐν τῷ κρίνεσθαί σε.

7. Ἰδὲ ~ γὰρ ἐν ἀνομίαις συνελήφθην,
Καὶ ἐν ἀμαρτίαις ἐκίσσητέ με ἡ μήτηρ μου.

8. Ἰδὲ γὰρ ἀλήθειαν ἠγάπητας·
Τὰ ἀδύνατα καὶ τὰ κρύφια τῆς σοφίας ~ σου ἐδήλωσάς μοι.

9. Ῥαντιεῖς με ὑσώπῳ, καὶ καθαρίσθήσομαι·

Πλυνεῖς με, καὶ ὑπὲρ χιόνα λευκανθήσομαι.

10. Ἀκατιεῖς με ἀγαλλίασιν καὶ εὐφροσύνῃ·

Ἀγαλλιάσονται ὅσα τεταπεινωμένα.

11. Ἀπόσρεψον τὸ πρόσωπόν σου ἀπὸ τῶν ἀμαρτιῶν μου,

Καὶ

ψ. 15. (σε) abest. v. 16. ἐκδιηγῇ) διηγῇ. v. 19. Καὶ ἡ γλῶσσά σου περιέπλεκε δολιότητα.) ab his verbis in MS. Alex. insignis hiatus est, usque ad Psalm. LXXIX. v. 11. verba: τὰς κλέψεις σου Θεῷ. quem ex Ed. Rom. supplevit Clariss. Græbe. Videsis Prolegom. Cap. I. §. 6.

Καὶ πάσας τὰς ἀνομίας μου ἐξάλειψον.

12. Καρδίαν καθαράν κτίσον ἐν ἐμοὶ ὁ Θεός,

Καὶ πνεῦμα εὐθὲς ἐγκαίνισον ἐν τοῖς ἱγκάτοις μου.

13. Μὴ ἀποβρίψῃς με ἀπὸ τῆ προσώπου σου,

Καὶ τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιόν σου μὴ ἀντανέλης ἀπ' ἐμεῦ.

14. Ἀπόδος μοι τὴν ἀγαθλίαν σου τῇ σωτηρίᾳ σου,

Καὶ πνεύματι ἡγεμονικῷ στήριξόν με.

15. Διδάξω ἀνόμους τὰς ὁδούς σου,

Καὶ ἀσεβεῖς ἐπὶ σέ ἐπιστρέψουσιν.

16. Ῥῦσαί με ἐξ αἱμάτων ὁ Θεός, ὁ Θεὸς τῆς σωτηρίας μου.

Ἀγαθλιάσεται ἡ γλῶσσά μου τὴν δικαιοσύνην σου.

17. Κύριε τὰ χεῖλη μου ἀνοίξεις, καὶ τὸ στόμα μου ἀναγγελεῖ τὴν αἰνέσιν σου.

18. Ὅτι εἰ ἠθέλησας θυσίαν, ἔδωκα ἄν· Ὀλοκαυτώματα ἔκ εὐδοκήσεις.

19. Θυσία τῷ Θεῷ πνεῦμα συντετριμμένον·

Καρδίαν συντετριμμένην καὶ τεταπεινωμένην ὁ Θεὸς ἔκ ἐξεδούση.

ἐξεδενώ-
σει

20. Ἀγάθυνον ὡς Κύριε ἐν τῇ εὐδοκίᾳ σου τὴν Σιών,

ὡς καὶ οἰκοδομηθήτω τὰ τείχη Ἱερουσαλήμ·

21. Τότε εὐδοκήσεις θυσίαν δικαιοσύνης, Ἀναφοράν καὶ ὀλοκαυτώματα·

Τότε ἀνοίσουσιν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριόν σου μόσχους.

ΨΑΛΜ. ΝΑ'. LI.

Εἰς τὸ τέλος, συνέσεως τῷ Δαυίδ,
2. ἐν τῷ ἔλθειν Δαυὶδ τὸν Ἰδαμαῖον καὶ ἀναγγεῖλαι τῷ Σαῦλ, καὶ εἰπεῖν αὐτῷ· ἦλθε Δαυὶδ εἰς τὸν οἶκον Ἀδινόμελεχ.

3. Τί ἐγκαυχᾷ ἐν κακίᾳ ὁ δυνατὸς; Ἀνομίαν ὅλην τὴν ἡμέραν,

4. Ἀδικίαν ἐλογίσαστο ἡ γλῶσσά σου· Ὡσεὶ ξυρὸν ἠκονημένον ἐποίησας δόλον.

5. Ἠγάπησας κακίαν ὑπὲρ ἀγαθωσύνην, Ἀδικίαν ὑπὲρ τὸ λαλῆσαι δικαιοσύνην. Διάψαλμα.

6. Ἠγάπησας πάντα τὰ ῥήματα καταποντισμῶ, γλῶσσαν δολίαν.

7. Διὰ τῆτο ὁ Θεὸς κατέλοι σε εἰς τέλος· Ἐκτίλει σε καὶ μεταναστεῦσαί σε ἀπὸ σκηνώματος,

Καὶ τὸ ῥίζωμά σου ἐκ γῆς ζώντων. Διάψαλμα.

8. Καὶ ὄψονται δίκαιοι καὶ φοβηθήσονται, Καὶ ἐπ' αὐτὸν γελαῖσονται, ὡς καὶ ἐρεῖσιν·

9. Ἴδὲ ἄνθρωπος, ὃς ἐκ ἔθετο τὸν Θεὸν βοηθὸν αὐτῷ,

Ἀλλ' ἐπήλπισεν ἐπὶ τὸ πλῆθος τῶ πλέθους αὐτῷ,

ὡς καὶ ἐνεδυναμώθη ἐπὶ τῇ ματαιότητι αὐτῷ.

10. Ἐγὼ δὲ ὡσεὶ ἐλαία κατάκαρπος ἐν τῷ οἴκῳ τῷ Θεῷ·

Ἠλπισα ἐπὶ τὸ ἔλεος τῷ Θεῷ εἰς τὸν αἰῶνα,

Καὶ εἰς τὸν αἰῶνα τῷ αἰῶνος·

11. Ἐξομολογήσομαί σοι εἰς τὸν αἰῶνα, ὅτι ἐποίησας·

Καὶ ὑπομενῶ τὸ ὄνομά σε, ὅτι χρη-
στὸν ἐναντίον τῶν ὁσίων σε.

ΨΑΛΜ. ΝΒ'. LII.

Εἰς τὸ τέλος, ὑπὲρ Μαελέθ, συνέ-
σεως τῷ Δαυίδ.
2. Εἶπεν ἄφρων ἐν καρδίᾳ αὐτῆ,
ὅτι ἔστι Θεός·

Διέφθειραν καὶ ἐβδελύχθησαν ἐν
ἀνομίαις,
Οὐκ ἔστι ποιῶν ἀγαθόν·

3. Ὁ Θεὸς ἐκ τῆ ἕρανθ διέκυψεν ἐπὶ
τὰς υἱὰς τῶν ἀνθρώπων,
Τῆ ἰδεῖν, εἰ ἔστι συνίων, ἢ ἢ ἐκζη-
τῶν τὸν Θεόν.

4. Πάντες ἐξέκλιπαι, ἅμα ἠχρειώθησαν·
Οὐκ ἔστι ποιῶν ἀγαθόν, ὅτι ἔστιν ἕως
ἐνός.

5. Οὐχὶ γινώσκονται ἢ πάντες· οἱ ἐργα-
ζόμενοι τὴν ἀνομίαν,
Οἱ κατεσθιόντες τὸν λαόν με βρώ-
σει ἄρτι·
Τὸν Θεὸν ὅτι ἐπεκαλέσαντο.

6. Ἐκεῖ ἐφροσύνησαν φόβον, ὅτι ὅτι ἦν
φόβος·
Ὅτι ὁ Θεὸς διεσκόρπισεν ὅσα ἀνθρώ-
παρέσκα·
Κατηχύνθησαν, ὅτι ὁ Θεὸς ἐξεδένω-
σεν αὐτὰς.

7. Τίς δώσει ἐκ Σιών τὸ σωτήριον τῆ
Ἰσραήλ;
Κύριον Ἐν τῷ ἀποσρέψαι τὸν Θεὸν τὴν αἰχ-
μαλωσίαν τῆ λαὸ αὐτῆ,
Ἀγαλλιάσεται Ἰακώβ, ἢ καὶ ἐν-
φρανθήσεται Ἰσραήλ.

ΨΑΛΜ. ΝΓ'. LIII.

Εἰς τὸ τέλος, ἐν ὕμνοις συνέσεως
τῷ Δαυίδ, 2. ἐν τῷ ἐλθεῖν τῆς
Ζειφάικας, καὶ εἶπεν τῷ Σαῦλ·
ὅτι ἰδοὺ Δαυὶδ κέκρυπται παρ' ἡμῶν;
3. Ὁ Θεὸς ἐν τῷ ὀνόματί σε σῶσέν με,
Καὶ ἐν τῇ δυνάμει σε κρινόν με.
4. Ὁ Θεὸς εἰσαέκυσεν τῆς προσευχῆς με,
Ἐνώτισαι τὰ ῥήματα τῆς σέμαίός με·
5. Ὅτι ἀλλότριοι ἐπανέστησαν ἐπ' ἐμὲ,
Καὶ κραίαι ἐζήτησαν τὴν ψυχὴν με·
Οὐ προέθεντο τὸν Θεὸν ἐνώπιον αὐ-
τῶν. Διάψαλμα.

6. Ἰδοὺ ἢ γὰρ ὁ Θεὸς βοηθεῖ μοι,
ἢ καὶ ὁ Κύριος ἀντιλήπτωρ τῆς
ψυχῆς με·

7. Ἀποσρέψει τὰ κακά τοῖς ἐχθροῖς με·
Ἐν τῇ ἀληθείᾳ σε ἐξολόθρευσον
αὐτὰς.

8. Ἐκείως θύσω σοι,
Ἐξομολογήσομαι τῷ ὀνόματί σε Κύ-
ριε, ὅτι ἀγαθόν·

9. Ὅτι ἐκ πάσης θλίψεως ἐρρύσω με,
Καὶ ἐν τοῖς ἐχθροῖς με ἰπεῖδεν ὁ ὀ-
φθαλμός με.

ΨΑΛΜ. ΝΔ'. LIV.

Εἰς τὸ τέλος ἐν ὕμνοις συνέσεως τῷ
Δαυίδ.
2. Ἐνώτισαι ὁ Θεὸς τὴν προσευ-
χὴν με,
Καὶ μὴ ὑπερίδης τὴν δέησίν με·
3. Πρόχες μοι, καὶ εἰσαέκυσέν με·
Ἐλυπήθην ἐν τῇ ἀδολεχίᾳ με, καὶ
ἐταράχθην
4. Ἀπὸ φωνῆς ἐχθροῦ, ἢ καὶ ἀπὸ θλί-
ψεως ἀμαρτωλῶ.

Ὅτι

- Ὅτι ἐξέκλησαν ἐπ' ἐμέ ἀνομίαν,
καὶ ἐν ὀργῇ ἐνεκότεν μοι.
5. Ἡ καρδία μου ἐταράχθη ἐν ἐμοί,
καὶ δειλία θανάτου ἐπέπεσεν ἐπ' ἐμέ.
6. Φόβος καὶ τρόμος ἦλθεν ἐπ' ἐμέ, καὶ
ἐκάλυψέ με σκότος.
7. Καὶ εἶπα· τίς δώσει μοι πτέρυγας
ὥσεί περιτερεῶς;
καὶ πεταδήσομαι, καὶ καὶ ἀπαύσω.
8. Ἰδὲ ἐμάκρυνα φυγαδεύων, καὶ ἠυλί-
θην ἐν τῇ ἐρήμῳ. ✠ Διάψαλμα.
9. Πρὸς δεξιόμην τὸν σώζοντά με
Ἀπὸ ὀλγοψυχίας καὶ καὶλαιγίδος.
10. Καταπόντισον, Κύριε (καὶ) κατα-
διελε τὰς γλώσσας αὐτῶν.
Ὅτι εἶδον ἀνομίαν καὶ ἀντιλογίαν ἐν
τῇ πόλει.
11. Ἡμέρας καὶ νυκτὸς κυκλώσει αὐτήν
ἐπὶ τὰ τεῖχη αὐτῆς.
καὶ ἀνομία καὶ πόνος ἐν μέσῳ αὐτῆς,
12. καὶ ἀδικία.
καὶ ἐκ ἐξέλειπεν ἐκ τῶν πλατειῶν αὐ-
τῆς τόκος καὶ δόλος.
13. Ὅτι εἰ ἐχθρὸς ἀνείδισέ με, ὑπῆνεγ-
κα ἄν.
καὶ εἰ ὁ μισῶν με ἐπ' ἐμέ ἐμεγαλο-
βημόνησεν, ἐκρύβην ἄν ἀπ' αὐτοῦ.
14. Σὺ δὲ ἄνθρωπε ἰσόψυχε, ἡγεμὼν
μου καὶ γνωσέ μου,
15. Ὃς ἐπιταυτὸ ἐγλύκανας ἐδέσμαια.
Ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ Θεοῦ ἐπορεύθην ἐν
ὁμολογίᾳ.
16. Ἐλθέτω θάνατος ἐπ' αὐτοὺς, ✠ καὶ
καταβήτωσαν εἰς ᾅδου ζῶντες.
Ὅτι πονηρία ἐν ταῖς παροικίαις αὐ-
τῶν, ἐν μέσῳ αὐτῶν.
17. Ἐγὼ πρὸς τὸν Θεὸν ἐκέκραξα, καὶ
ὁ Κύριος εἰσήκουσέ μου.

18. Ἐσπέρας καὶ πρωὶ καὶ μεσημβρίας
δηγήσομαι, καὶ ἀπαγγελῶ,
καὶ εἰσακέσεται τῆς φωνῆς μου.
19. Λυτρώσεται ἐν εἰρήνῃ τὴν ψυχὴν
μου ἀπὸ τῶν ἐγγιζόντων μοι.
Ὅτι ἐν πολλοῖς ἦσαν σὺν ἐμοί.
20. Εἰσακέσεται ὁ Θεός, καὶ ταπεινώ-
σει αὐτοὺς ὁ ὑπάρχων πρὸ τῶν
αἰώνων. Διάψαλμα.
- Οὐ γὰρ ἐσιν αὐτοῖς ἀντάλλαγμα,
καὶ ἐκ ἐφοβήθησαν τὸν Θεόν.
21. Ἐξέτεινε τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐν τῷ
ἀποδιδόναι.
Ἐβεβήλωσαν τὴν διαθήκην αὐτοῦ.
22. Διεμερίσθησαν ἀπὸ ὀργῆς τοῦ προσ-
ώπου αὐτοῦ,
καὶ ἤγγισεν ἡ καρδία αὐτοῦ.
Ἠπαλύνθησαν οἱ λόγοι αὐτοῦ ὑπὲρ
ἐλαίου,
καὶ αὐτοὶ εἰσι βολίδες.
23. Ἐπὶ ῥῆψεν ἐπὶ Κύριον τὴν μέριμνάν
σου, καὶ αὐτός σε διαθρέψει.
Οὐ δώσει εἰς τὸν αἰῶνα σάλον τῷ
δικαίῳ.
24. Σὺ δὲ ὁ Θεὸς καταΐξεις αὐτοὺς εἰς
φρένας διαφθορᾶς.
Ἄνδρες αἱμάτων καὶ δολιότητος ἢ μὴ
ἡμισεύσωσι τὰς ἡμέρας αὐτῶν.
Ἐγὼ δὲ ἐλπῶ ἐπὶ σὲ ✠ Κύριε.

ΨΑΛΜ. ΝΕ'. LV.

ΕΙΣ τὸ τέλος ὑπὲρ τοῦ λαοῦ τοῦ ἀπὸ
τῶν ἀγίων μεμακρυμμένου, τῷ
Δαυίδ εἰς ψηλογραφίαν, ὅπου
ἐκράτησαν αὐτὸν οἱ ἀλλόφυλοι ἐν
Γέθ.

2. Ἐλέησόν με ὁ Θεός, ὅτι κατεπάτησά
με ἄνθρωπος.

Ὅλην τὴν ἡμέραν πολεμῶν ἔθλιψέ με.

3. Κάτεπάτησάν με οἱ ἐχθροί μου ὅλην τὴν ἡμέραν.

Ὅτι πολλοὶ οἱ πολεμοῦντές με ἀπὸ ὑψους.

4. Ἡμέρας φοβηθήσομαι, ἐγὼ δὲ ἐλπῶ ἐπὶ σέ.

5. Ἐν τῷ Θεῷ ἐπαινέσω τὰς λόγους μου.

Ἐπὶ τῷ Θεῷ ἠλπισα, ὃ φοβηθήσομαι τί ποιήσει μοι σάρξ.

6. Ὅλην τὴν ἡμέραν τὰς λόγους μου ἐβδελύσσοντο.

Κατ' ἐμὲ πάντες οἱ διαλογισμοὶ αὐτῶν εἰς κακόν.

7. Παρεκλήσασιν καὶ κατακρύψουσιν.

Αὐτοὶ τὴν πλέρυν μου φυλάξουσιν,

ὕπερ μιν καὶ τὴν ψυχὴν μου.

8. Ὑπὲρ τῆ μητρὸς σώσεις αὐτῆς,

Ἐν ὀργῇ λαὸς κατὰξεις, ὁ Θεός.

9. Τὴν ζωὴν μου ἐξήγγειλα.

Σὺ ἔθες τὰ δάκρυά μου ἐνώπιόν σου,

ὥς καὶ ἐν τῇ ἐπαγγελίᾳ σου.

10. Τότε ἐπιστρέψουσιν οἱ ἐχθροί μου εἰς τὰ ὀπίσω,

Ἐν ᾗ ἂν ἡμέρα ἐπικαλέσωμαι ἑσέ.

Ἰδὲ ἔγνω ὅτι Θεός μου εἶ σύ.

11. Ἐπὶ τῷ Θεῷ αἰνέσω ῥῆμα.

Ἐπὶ τῷ Κυρίῳ αἰνέσω λόγον.

12. Ἐπὶ τῷ Θεῷ ἠλπισα, ὃ φοβηθήσομαι τί ποιήσει μοι ἄνθρωπος.

13. Ἐν ἐμοὶ ὁ Θεός αἱ εὐχαὶ ἔσονται,

καὶ ὡς ἀποδώσω αἰτίαι σου.

14. Ὅτι ἐρρύσω τὴν ψυχὴν μου ἐκ θανάτου,

Καὶ τὰς πόδας μου ἐξ ὀλισθήματος,

Τῷ εὐαρετῆσαι ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ ἐν φωτὶ ζώοντων.

ΨΑΛΜ. Νς'. LVI.

Εἰς τὸ τέλος, μὴ διαφθείρης, τῷ Δαυὶδ εἰς τηλογραφίαν, ἐν τῷ αὐτὸν ἀποδιδράσκειν ἀπὸ προσώπου Σαὺλ εἰς τὸ σπήλαιον.

2. Ἐλέησόν με ὁ Θεός, ἐλέησόν με.

Ὅτι ἐπὶ σοὶ πέπειθεν ἡ ψυχὴ μου, Καὶ ἐν τῇ σκιά τῶν πτερυγῶν σου ἐλπῶ,

Ἔως ὃ παρέλθῃ ἡ ἀνομία.

3. Κεκραίξομαι πρὸς τὸν Θεὸν τὸν ὑψίστον, Τὸν Θεὸν τὸν εὐεργετήσαντά με. Διάψαλμα.

4. Ἐξαπέστειλεν ἐξ ἑβρανῶν καὶ ἔσωσέ με, Ἐδωκεν εἰς ὄνειδος τὰς καταπατοῦντάς με.

Ἐξαπέστειλεν ὁ Θεός τὸ ἔλεος αὐτοῦ καὶ τὴν ἀλήθειαν αὐτοῦ,

5. καὶ ἐρρύσατό τὴν ψυχὴν μου ἐκ μέσων σκύμων.

Ἐκείνην τεταραγμένος.

Τισὶ ἀνθρώπων οἱ ὀδόντες αὐτῶν ὄπλον καὶ βέλη,

Καὶ ἡ γλῶσσα αὐτῶν μάχαιρα ὀξεῖα.

6. Ὑψώθητι ἐπὶ τὰς ἑβρανὰς ὁ Θεός, καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν ἡ δόξα σου.

7. Παγῖδες ἠτοίμασαν τοῖς ποσὶ μου, Παγίδες

καὶ κατέκαμψαν τὴν ψυχὴν μου.

Ὄρυσαν πρὸ προσώπου μου βόθρον, καὶ ἐπέπεσαν εἰς αὐτόν. Διά-

ψαλμα.

8. Ἐτοίμη ἡ καρδία μου ὁ Θεός,

Ἐτοίμη ἡ καρδία μου ἄσομαι καὶ ψαλῶ.

9. Ἐξεγέρθητι ἡ δόξα μου,

Ἐξεγέρθητι ψαλτήριον καὶ κιθάρα.

Ἐξεγερεθήσομαι ὄρθρ.

10. Ἐξο-

10. Ἐξομολογήσομαί σοι ἐν λαοῖς Κύριε, ψαλῶ σοι ἐν ἔθνεσιν.

11. Ὅτι ἐμεγαλύνθη ἕως τῶν ἑρηνῶν τὸ ἔλεός σου,

Καὶ ἕως τῶν νεφελῶν ἡ ἀλήθειά σου.

12. Ὑψώθητι ἐπὶ τῆς ἑρηνῆς ὁ Θεός, ~ Καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν ἡ δόξα σου.

ΨΑΛΜ. ΝΖ'. LVII.

Εἰς τὸ τέλος, μὴ διαφθείρης, τῷ Δαυίδ εἰς ζηλογραφίαν.

2. Εἰ ἀληθῶς ἄρα δικαιοσύνην λαλεῖτε,

Εὐθεῖα κρίνετε οἱ υἱοὶ τῶν ἀνθρώπων;

3. Καὶ γὰρ ἐν καρδίᾳ ἀνομίας ἐργάζεσθε ἐν τῇ γῇ.

Ἀδικίαν αἱ χεῖρες ὑμῶν συμπλέκουσιν.

4. Ἀπηλλοτριώθησαν οἱ ἁμαρτωλοὶ ἀπὸ μητέρας,

Ἐπλανήθησαν ἀπὸ γαστρὸς, ἐλάλησαν ψεῖδη.

5. Θυμὸς αὐτοῖς κατὰ τὴν ὁμοίωσιν τῇ ὄφει,

Ὡσεὶ ἀσπίδος κωφῆς καὶ βυβύσης τὰ ὦτα αὐτῆς.

6. Ἦτις ἔκείσασθαι φωνὴν ἐπαδόντων, Φαρμάκ τε Φαρμακευόμεν τε παρασοφῆ.

7. Ὁ Θεὸς συνέτριψε τὰς ὀδόντας αὐτῶν ἐν τῷ σώματι αὐτῶν.

Τὰς μύλας τῶν λεόντων συνέθλασεν ὁ Κύριος.

8. Ἐξεδυναθίσονται ὡς ὕδωρ διαπορευόμενοι.

Ἐντενεῖ τὸ τόξον αὐτῶν, ἕως ἃ ἀδινῇσιν.

9. Ὡσεὶ κηρὸς ὁ τακεὶς ἀνταναιρεθίσονται.

Ἐπεσε πῦρ, καὶ ἔκ εἶδον τὸν ἥλιον.

10. Πρὸ τῆ συνιέναι τὰς αἰκάνθας ὑμῶν τὴν ῥάμνον,

Ὡσεὶ ζῶντας ὡσεὶ ἐν ὄργῃ καταπίεται αὐταί.

ὑμᾶς

11. Εὐφρανθήσεται δίκαιος ὅταν ἴδῃ ἐκδίκησιν (ἀσεβῶν).

Τὰς χεῖρας αὐτῶν νύψεται ἐν τῷ αἵματι τῶ ἁμαρτωλοῦ.

12. Καὶ ἔρεϊ ἄνθρωπος· εἰ ἄρα ἐστὶ καρπὸς τῷ δικαίῳ,

Ἄρα ἐστὶν ὁ Θεὸς κρίναν ~ αὐτῶν ἐν τῇ γῇ.

ΨΑΛΜ. ΝΗ'. LVIII.

Εἰς τὸ τέλος, μὴ διαφθείρης, τῷ Δαυίδ εἰς ζηλογραφίαν, ὅποτε ἀπέστειλε Σαβλ, καὶ ἐφύλαξεν τὸν οἶκον αὐτῶν, τῇ θανατῶσαι αὐτόν.

2. Ἐξελεῖ με ἐκ τῶν ἐχθρῶν μου ὁ Θεός, Καὶ ἐκ τῶν ἐπικνησιμένων ἐπ' ἐμὲ λυτρωσαί με.

3. Ῥῦσαί με ἐκ τῶν ἐργαζομένων τὴν ἀνομίαν,

Καὶ ἐξ ἀνδρῶν αἱμάτων σῶσόν με.

4. Ὅτι ἰδὼ ἐθήρευσαν τὴν ψυχὴν μου, Ἐπέθεντο ἐπ' ἐμὲ κραταιοί.

Οὔτε ἡ ἀνομία μου, ἔτε ἡ ἁμαρτία μου, Κύριε.

5. Ἄνευ ἀνομίας ἔδραμον καὶ κατεῖπνον καλεῖσθαι

Ἐξεγέρθητι εἰς συνάντησίν μου, καὶ ἴδε.

6. Καὶ σύ Κύριε ὁ Θεὸς τῶν δυνάμεων, ὁ Θεὸς τῷ Ἰσραὴλ,

Πρέχες τῷ ἐπισκέψασθαι πάντα τὰ ἔθνη.

Μὴ οἰκτιρήσης πάντας τὰς ἐργαζομένους τὴν ἀνομίαν. Διάψαλμα.

7. Ἐπὶ

7. Ἐπιστρέψουσιν εἰς ἐσπέραν, καὶ λιμώξουσιν ὡς κύων, καὶ κυκλώσονται πόλιν.

8. Ἰδοὺ ἀποφθέγγονται ἐν τῷ σώματι αὐτῶν,

καὶ ῥομφαία ἐν τοῖς χείλεσιν αὐτῶν· ὅτι τίς ἤκουσε;

9. Καὶ σὺ Κύριε ἐκγελάσῃ αὐτὴς, Ἐξεδενώσεις πάντα τὰ ἔθνη.

10. Τὸ κράτος μου πρὸς σὲ φυλάξω· Ὅτι σὺ ὁ Θεὸς ἀντιλήπτωρ μου εἶ.

11. Ὁ Θεὸς μου τὸ ἔλεος αὐτῆς προφθάσει με·

Ὁ Θεὸς μου δείξει μοι ἐν τοῖς ἐχθροῖς μου.

12. Μὴ ἀπὸκλείνης αὐτὴς, μήποτε ἐπιλάθονται τῆ λαῶ μου.

Διασκορπίσον αὐτὴς ἐν τῇ δυνάμει σου, Καὶ κατὰγαγε αὐτὴς, ὃ ὑπερασπιστὴς μου Κύριε,

13. Ἀμαρτίαν σώματος αὐτῶν, λόγον χειλέων αὐτῶν·

Καὶ συλληφθήτωσαν ἐν τῇ ὑπερηφάνίᾳ αὐτῶν,

Καὶ ἐξ ἀρᾶς καὶ ψεύδους διαγγελήσονται 14. ἐν σιπτερίᾳ,

Ἐν ὀργῇ συντελείας, καὶ ἢ μὴ ὑπάρξουσιν·

Καὶ γνώσονται ὅτι ὁ Θεὸς τῷ Ἰακώβ δεσπόζει τῶν περάτων τῆς γῆς. Διάψαλμα.

15. Ἐπιστρέψουσιν εἰς ἐσπέραν, καὶ λιμώξουσιν ὡς κύων, καὶ κυκλώσονται πόλιν·

16. Αὐτοὶ δισκορπισθήσονται τῷ Φαγεῖν· εἰάν δὲ μὴ, χερταθῶσι, καὶ γογγύσονται.

17. Ἐγὼ δὲ ἄσομαι τὴν δυνάμιν σου, Καὶ ἀγαλλιάσομαι ἰοπρωτὶ τὸ ἔλεός σου·

Ὅτι ἐγενήθης ἀντιλήπτωρ μου,

Καὶ καταφυγὴ μου ἐν ἡμέρᾳ θλίψεώς μου.

18. Βοηθός μου σοὶ ψαλῶ·

Ὅτι ὁ Θεός (μου) ἀντιλήπτωρ μου εἶ,

Ὁ Θεός μου τὸ ἔλεός μου.

ΨΑΛΜ. ΝΘ'. LIX.

Εἰς τὸ τέλος, τοῖς ἀλλοιωθησομένοις ἔτι, εἰς σηλογραφίαν τῷ Δαυὶδ εἰς διδασχὴν, 2. ὁπότε ἐπε-

πύρισε τὴν Μεσοποταμίαν

Συρίας καὶ τὴν Συρίαν Σοβαὶλ, καὶ ἐπέσρεψεν Ἰσαάκ, καὶ ἐπάταξε τὸν Ἐδὼμ ἐν τῇ φάραγγι τῶν ἀλῶν δώδεκα χιλιάδας.

3. Ὁ Θεὸς ἀπόσω ἡμᾶς, καὶ καθεύδῃς ἡμᾶς,

Ὁργισθῇς, καὶ ἀκλείρησας ἡμᾶς.

4. Συνέσειςας τὴν γῆν καὶ συνετάραξας αὐτήν·

Ἰάσαι τὰ συντρίμματά αὐτῆς, ὅτι ἐσαλεύθη.

5. Ἐδειξας τῷ λαῷ σου σκληρά·

Ἐπότισας ἡμᾶς ὄνον κατανύξεως.

6. Ἐδώκας τοῖς φοβημένοις σε σημείωσιν, Τῷ φυγεῖν ἀπὸ προσώπου τέξε. Διάψαλμα.

7. Ὅπως ἂν θυθῶσιν οἱ ἀγαπητοί σου, Σῶσον τῇ δεξιᾷ σου, καὶ ἐπάκουσέν μου.

8. Ὁ Θεὸς ἐλάλησεν ἐν τῷ ἁγίῳ αὐτοῦ· Ἀγαλλιάσεται καὶ διαμεριῶ Σίκιμα,

Καὶ τὴν κοιλάδα τῶν σκηνῶν διαμετρήσω.

9. Ἐμός

τῇ δυνάμει

τὴν φάραγγα

9. Ἐμός ἐστὶ Γαλαὰδ, καὶ ἔμός ~ ἐστὶ
Μαανασση,

Καὶ Ἐφραϊμ κραταίωσις τῆς κεφαλῆς μου.

Ἰδὼς βασιλεὺς μου.

10. Μωὰβ λέβης τῆς ἐλπίδος μου.

Ἐπὶ τὴν Ἰουμαίαν ἐκλινῶ τὸ ὑπόδημά μου.

Ἐμοὶ ἀλλόφυλοι ὑπετάγησαν.

11. Τίς ἀπάξει με εἰς πόλιν περιοχῆς;
Τίς ὁδηγήσει με ἕως τῆς Ἰουμαίας.

12. Οὐχὶ σὺ ὁ Θεὸς ὁ ἀπώσάμενος ἡμᾶς;
Καὶ ἐκ ἐξελεύσῃ ὁ Θεὸς ἐν ταῖς δυνάμειν ἡμῶν;

13. Δὲς ἡμῖν βοήθειαν ἐκ θλίψεως.

Καὶ ματαία σωτηρία ἀνθρώπων.

14. Ἐν τῷ Θεῷ ποιήτομεν δύναμιν.

Καὶ αὐτὸς ἐξυδενώσει τὰς θλίβοντας ἡμᾶς.

ΨΑΛΜ. Ξ'. LX.

Εἰς τὸ τέλος, ἐν ὕμνοις τῷ Δαυίδ.
2. Εἰσαέκασον ὁ Θεὸς τῆς δεήσεώς μου,

Πρόχες τῇ προσευχῇ μου.

3. Ἀπὸ τῶν περάτων τῆς γῆς πρὸς σὲ ἐκέκραξα, ἐν τῷ ἀκηδιάσαι τὴν καρδίαν μου.

Ἐν πέτρᾳ ὕψωσάς με.

Ὁδήγησάς με, 4. ὅτι ἐγενήθης ἑλπίς μου,

Πύργος ἰχύος ἀπὸ προσώπου ἐχθροῦ.

5. Παροικήσω ἐν τῷ σκηνώματί σου εἰς τὰς αἰῶνας.

Σκεπαθήσομαι ἐν σκέπῃ τῶν πτερυγῶν σου. Διάψαλμα.

προσευ- 6. Ὅτι σὺ ὁ Θεὸς εἰσήκουσας τῶν πικρῶν μου.

Tom. IV.

Ἐδωκας κληρονομίαν τοῖς φοβουμένοις τὸ ὄνομά σου.

7. Ἡμέρας ἐφ' ἡμέρας βασιλέως προθήσεις.

Τὰ ἔτη αὐτοῦ ἕως ἡμέρας γενεᾶς καὶ γενεᾶς.

8. Διαμενεῖ εἰς τὸν αἰῶνα ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ.
Ἐλεος καὶ ἀλήθειαν αὐτοῦ τίς ἐκζητήσει αὐτῶν;

9. Οὕτως ψαλῶ τῷ ὀνόματί σου εἰς τὸν αἰῶνα ~ τῷ αἰῶνος,

Τὸ ἀποδοῦναι με τὰς εὐχάς μου ἡμέραν ἐξ ἡμέρας.

ΨΑΛΜ. ΞΑ'. LXI.

Εἰς τὸ τέλος, ὑπὲρ Ἰδιθὺν, Ψαλμὸς τῷ Δαυίδ.

2. Οὐχὶ τῷ Θεῷ ὑποταγήσεται ἡ ψυχὴ μου;

Παρ' αὐτοῦ γὰρ τὸ σωτήριόν μου.

3. Καὶ γὰρ αὐτὸς Θεὸς μου καὶ σωτὴρ μου,
Ἀντιλήπιός μου· ἢ μὴ σαλευθῶ ἐπὶ πλεῖον.

4. Ἔως πότε ἐπιτίθεσθε ἐπ' ἄνθρωπον;
Φονεῖτε πάντες ὑμῖν,

Ὡς τοίχῳ κεκλιμένῳ καὶ φραγμῷ ὠσμένῳ.

5. Πλὴν τὴν τιμὴν μου ἐβδλεύσαντο ἀπώσαθαι.

Ἐδραμον ἐν δόψει.

Τῷ σώματι αὐτῶν εὐλόγουν, καὶ τὴν καρδίαν αὐτῶν κατηρῶντο. Διάψαλμα.

6. Πλὴν τῷ Θεῷ ὑποτάγηθι ἡ ψυχὴ μου.
Ὅτι παρ' αὐτοῦ ἡ ὑπομενὴ μου.

7. Ὅτι αὐτὸς Θεὸς μου καὶ σωτὴρ μου.
Ἀντιλήπιός μου· ἢ μὴ μεταναστεύσω.

G

8. Ἐπὶ

8. Ἐπὶ τῷ Θεῷ τὸ σωτήριόν μου καὶ ἡ δόξα μου.
 Ὁ Θεὸς τῆς βοηθείας μου, καὶ ἡ ἐλπίς μου ἐπὶ τῷ Θεῷ.
9. Ἐλπίσατε ἐπ' αὐτὸν πᾶσα συναγωγὴ λαῶν.
 Ἐκχέετε ἐνώπιον αὐτοῦ τὰς καρδίας ὑμῶν.
 Ὅτι ὁ Θεὸς βοηθὸς ἡμῶν. Διάψαλμα.
10. Πλὴν μάταιοι οἱ υἱοὶ τῶν ἀνθρώπων.
 Ψευδεῖς οἱ υἱοὶ τῶν ἀνθρώπων ἐν ζυγοῖς τῆ ἀδικήσαι.
 Αὐτοὶ ἐκ ματαιότητος ἐπιτοαυτοῦ.
11. Μὴ ἐλπίζετε ἐπ' ἀδικίαν,
 αἰσπάρματα καὶ ἐπὶ ἄρπαγμα μὴ ἐπιποθεῖτε.
 Πλῆτος ἐὰν ῥῆι, μὴ προσίθεο καρδίαν.
12. Ἀπαξ ἐλάλησεν ὁ Θεός, δύο ταῦτα ἤκουσα.
 Ὅτι τὸ κράτος τῆ Θεῶν,
 σὺ 13. Καὶ σὺ Κύριε τὸ ἔλεος.
 Ὅτι σὺ ἀποδώσεις ἐκάστῳ κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ.

ΨΑΛΜ. ΞΒ'. LXII.

- Ἰδομαίαιας **Ψ**αλμὸς τῷ Δαυίδ, ἐν τῷ εἶναι αὐτὸν ἐν τῇ ἐρήμῳ τῆς Ἰουδαίας.
2. Ὁ Θεὸς ὁ Θεός μου πρὸς σὲ ὀρθρίζω.
 Ἐδιψησέ σοι ἡ ψυχὴ μου,
 Ποσαπλῶς σοι ἡ σάρεξ μου,
 Ἐν ᾧ γῆ ἐρήμῳ καὶ ἀβάτῳ καὶ ἀνύδρῳ.
3. Οὕτως ἐν τῷ ἁγίῳ ᾤφθην σοι,
 Τῷ ἰδεῖν τὴν δυνάμιν σου καὶ τὴν δόξαν σου.
4. Ὅτι κρείσσον τὸ ἔλεός σου ὑπὲρ ζωῆς.
 Τὰ χεῖλη μου ἐπαινήσουσί σε.

5. Οὕτως εὐλογήσω σε ἐν τῇ ζωῇ μου.
 Ἐν τῷ ὀνόματί σου ἀρῶ τὰς χεῖράς μου.
6. Ὡσεὶ σέατος καὶ πύργου ἐμπληθεῖν ἡ ψυχὴ μου.
 Καὶ χεῖλι ἀγαλλιάσεως αἰνέσει τὸ χεῖλη στόμα μου.
7. Εἰ ἐμνημένον σου ἐπὶ τῆς σρωμνῆς μου,
 Ἐν τοῖς ὄρεσιν ἐμελέτων εἰς σέ.
8. Ὅτι ἐγενήθης βοηθός μου,
 Καὶ ἐν τῇ σκέπῃ τῶν πτερύγων σου ἀγαλλιάσομαι.
9. Ἐκολλήθη ἡ ψυχὴ μου ἐπίσω σου.
 Ἐμὲ ἀντελάβετο ἡ δεξιὰ σου.
10. Αὐτοὶ δὲ εἰς μάτην ἐζήτησαν τὴν ψυχὴν μου.
 Εἰσελεύσονται εἰς ἰὰ καὶ ὠτάλα τῆς γῆς.
11. Παραδοθήσονται εἰς χεῖρας ξομφαίας.
 Μερίδες ἀλωπέκων ἔσονται.
12. Ὁ δὲ βασιλεὺς εὐφρανθήσεται ἐπὶ τῷ Θεῷ.
 Ἐπαινεθήσεται πᾶς ὁ ὀμνύων ἐν αὐτῷ,
 Ὅτι ἐνεφράγη στόμα λαλούντων ἁδίκων.

ΨΑΛΜ. ΞΓ'. LXIII.

- Ε**ἰς τὸ τέλος, Ψαλμὸς τῷ Δαυίδ.
2. Εἰσάκουσεν ὁ Θεὸς τῆς προσευχῆς μου, ἐν τῷ ἀκούει με (πρὸς σέ).
 Ἀπὸ φόβου ἐχθρῶ ἐξελθὲ τὴν ψυχὴν μου.
3. Ἐσκέπασάς με ἀπὸ συζροφῆς πονηρευομένων,
 Ἀπὸ πλήθους ἐργαζομένων ἀδικίαν.
4. Οἵτινες ἠκόνησαν ὡς ξομφαίαν τὰς γλώσσας αὐτῶν,
 Ἐνέτεπλαν ἰόξον αὐτῶν, πρᾶγμα πικρὸν,
5. Τῷ κατατοξεῖσαι ἐν ἀποκρύφοις ἄμωμον.

Ἐξά-

- Ἐξάπινα κατατοξεύουσιν αὐτὸν, καὶ
ὃ φοβηθήσονται.
6. Ἐκραταίωσαν ἑαυτοῖς λόγον πονηρόν·
Διηγῆσαντο τῷ κρύψαι παγίδας,
Εἶπαν· τίς ὄψεται αὐτές;
7. Ἐξηρεύησαν ἀνομίαν·
Ἐξέλιπον ἐξερευνῶντες ἐξερευνήσει·
Προσελεύσεται ἄνθρωπος καὶ καρδία
βαθεῖα,
8. Καὶ ὑψωθήσεται ὁ Θεός.
Βέλος τηπίων ἰγνιήθησαν αἱ πληγαὶ
αὐτῶν,
9. Καὶ ἰξηθήσαν ἐπ' αὐτὰς αἱ γλῶσσαι
αὐτῶν.
Ἐταράχθησαν πάντες οἱ θεωρῶντες
αὐτὰς,
10. Καὶ ἐφοβήθη πᾶς ἄνθρωπος·
Καὶ ἀνήγγειλαν τὰ ἔργα τῷ Θεῷ,
Καὶ τὰ ποιήματα αὐτοῦ συνῆκαν.
11. Εὐφρανθήσεται δίκαιος ἐν τῷ Κυρίῳ,
Καὶ ἐλπιεῖ ἐπ' αὐτόν·
Καὶ ἐπαυθθήσονται πάντες οἱ εὐθεῖς
τῇ καρδίᾳ.

ΨΑΛΜ. ΞΔ'. LXIV.

- Ε**ἰς τὸ τέλος, Ψαλμὸς τοῦ Δαυὶδ
✠ ᾠδὴ.
2. Σοὶ πρέπει ὕμνος ὁ Θεὸς ἐν Σιών,
Καὶ σοὶ ἀποδοθήσεται εὐχή.
3. Εἰσαύκουσον προσευχῆς ~ με· πρὸς
σὲ πᾶσα σὰρξ ἤξει.
- ἀνέμων 4. Λόγοι ἀνομῶν ὑπερεδυνάμωσαν ἡμᾶς·
ταῖς ἀσε- Καὶ ταῖς ἀσεβείαις ἡμῶν σὺ ἰλάσῃ.
βείαις 5. Μακάριος ὃν ἐξελέξα καὶ προσελάβε,
Καὶ ἀσκηνώσει ~ ἐν ταῖς αὐλαῖς σου·
Πληθυσθήμεθα ἐν τοῖς ἀγαθοῖς τῷ
ὄντι σου.

- Ἅγιος ὁ ναὸς σου, ὁ θαύματός σου ἐν
δικαιοσύνῃ.
- Ἐπαύκουσον ἡμῶν ὁ Θεὸς ὁ σωτὴρ ἡμῶν,
Ἡ ἐλπίς πάντων τῶν περάτων τῆς
γῆς,
Καὶ τῶν ἐν θαλάσσῃ μακρᾷν·
7. Ἐτοιμάζων ὄρη ἐν τῇ ἰσχύϊ σου,
Περιζωσμένοι ἐν δυνατείᾳ·
8. Ὁ συνταράσσων τὸ κύτος τῆς θα-
λάσσης,
Ἦχος κυμάτων αὐτῆς.
Ταραχθήσονται τὰ ἔθνη, 9. καὶ φο-
βηθήσονται.
Οἱ κατοικοῦντες τὰ πέρατα ἀπὸ τῶν
σημείων σου·
Ἐξόδοις πρωίας καὶ ἑσπέρας τέρψεις!
10. Ἐπεσκέψω τὴν γῆν καὶ ἐμέθυσας
αὐτήν,
Ἐπλήθυνας τῷ πλετίσαι αὐτήν·
Ὁ ποταμὸς τῷ Θεῷ ἐπληρώθη ὑδά-
των·
Ἠτοίμασας τὴν τροφήν αὐτῶν, ὅτι
ἔτως ἡ ἐτοιμασία.
11. Ταῖς αὐλακάς αὐτῆς μέθυσον, Τὰς
Πλήθυνον τὰ γενήματα αὐτῆς·
Ἐν ταῖς σαγόσιν αὐτῆς εὐφρανθήσ-
ται ἀνατέλλουσα.
12. Εὐλογήσεις τὸν σέφανον τῷ ἐνιαυτῷ
τῆς χρηστότητός σου,
Καὶ τὰ πεδία σου πληθήσονται πύ-
ουτος·
13. Πιανθήσεται τὰ ὄρη τῆς ἐρήμου, ὄρη
Καὶ ἀγαλλιάσιν οἱ βουνοὶ περιζώ-
ονται.
14. Ἐνεδύσαντο οἱ κριοὶ τῶν προβάτων,
Καὶ αἱ κραιβάδες πληθυνῶσι σῖτον·
Κεκραῖσσονται, καὶ γὰρ ὑμνήσῃσιν.

ΨΑΛΜ. ΞΕ'. LXV.

ΕΙς τὸ τέλος, ᾠδὴ Ψαλμὸς ~ ἀνα-
στάσεως.

Ἀλαλάξατε τῷ Θεῷ πᾶσα ἡ γῆ.

2. Ψάλατε (δὴ) τῷ ὀνόματι αὐτοῦ,
Δότε δόξαν αἰνέσει αὐτῷ.

3. Εἶπατε τῷ Θεῷ· ὡς φοβερά τὰ ἔρ-
γα σου;

Ἐν τῷ πλήθει τῆς δυνάμεώς σου ψεύ-
σονται σε οἱ ἐχθροί σου.

4. Πᾶσα ἡ γῆ προσκυνησάτωσάν σοι,
καὶ ψαλατάωσάν σοι.

Ψαλατάωσαν τῷ ὀνόματί σου. Διά-
ψαλμα.

5. Δεῦτε καὶ ἴδετε τὰ ἔργα τοῦ Θεοῦ,
Φοβερός ~ ἐν βελαῖς ὑπὲρ τῆς υἱὸς
τῶν ἀνθρώπων.

6. ~ Ὁ ~ μεταστρέφων τὴν θάλασσαν
εἰς ξηρὰν,

Ἐν ποταμῷ διελένσονται ποδί·
Ἐκεῖ εὐφρανθήσονται ἐπ' αὐτῷ.

7. Τῷ δεσπόζειτι ἐν τῇ δυναστείᾳ αὐτῷ
τῷ αἰῶνος·

Οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ἐπὶ τὰ ἔθνη ἐπι-
βλέπουσιν·

Οἱ παραπικραίνοντες μὴ ὑψέθωσαν
ἐν ἑαυτοῖς. Διάψαλμα.

8. Εὐλογεῖτε ἔθνη τὸν Θεὸν ἡμῶν,
Καὶ ἀκητίσατε τὴν φωνὴν τῆς αἰνέ-
σεως αὐτοῦ.

9. Τῷ θεμένῳ τὴν ψυχὴν μου εἰς ζωὴν,
Καὶ μὴ δόντες εἰς σάλον τῆς πό-
δας μου.

10. Ὅτι ἐδοκίμασας ἡμᾶς ὁ Θεός,
Ἐπύρωσας ἡμᾶς, ὡς πυρεῖται τὸ
ἀργύριον.

11. Εἰσέγαγες ἡμᾶς εἰς τὴν παγίδα·

Ἐθὼ θλίψεις ἐπὶ τὸν νῶτον ἡμῶν.

12. Ἐπεδίβασας ἀνθρώπους ἐπὶ τὰς κε-
φαλὰς ἡμῶν·

Διήλθομεν διὰ πυρὸς καὶ ὕδατος,
Καὶ ἐξήγαγες ἡμᾶς εἰς ἀναψυχὴν.

13. Εἰσελεύσομαι εἰς τὸν οἶκόν σου ἐν ὅλο-
καυτάμασιν·

Ἀπεδώσω σοι τὰς εὐχὰς μου, 14. ὥς
διέτειλε τὰ χεῖλη μου,

Καὶ ἐλάλησε τὸ στόμα μου ἐν τῇ θλί-
ψει μου.

15. Ὁλοκαυτώματα μεμελωμένα ἀνεί-
σω σοι,

Μετὰ θυμιάματος (καὶ) κριῶν·

Ἀνίσω ~ σοι βόας μετὰ χιμάρων. ποιήσω
Διάψαλμα.

16. Δεῦτε ἀκούσατε, καὶ δηγήσομαι,
Πάντες οἱ φοβόμενοι τὸν Θεόν,

Ὅσα ἐποίησε τῇ ψυχῇ μου.

17. Πρὸς αὐτὸν τῷ στόματί μου ἐκέκραξα,
Καὶ ὑψώσω ὑπὸ τὴν γλῶσσάν μου.

18. Ἀδικίαν εἰ ἰδεώρουν ἐν καρδίᾳ μου,
μὴ εἰσακυστάτω Κύριος·

19. Διὰ τοῦτο εἰσῆκυσέ (μου) ὁ Θεός,
Προσέχε τῇ φωνῇ τῆς διήσειός μου.

20. Εὐλογητὸς ὁ Θεός, ὃς ἐκ ἀπέτησε χῆς
τὴν προσευχὴν μου

Καὶ τὸ ἔλεος αὐτοῦ ἀπ' ἐμοῦ.

ΨΑΛΜ. ΞΕ'. LXVI.

ΕΙς τὸ τέλος ἐν ὕμνοισι, Ψαλμὸς
ψδης ~ τῷ Δαυίδ.

2. Ὁ Θεός ἐκλείρηται ἡμᾶς, καὶ
εὐλογῆσαι ἡμᾶς·

Ἐπιφάναι τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἐφ'
ἡμᾶς. Διάψαλμα.

3. Τῷ γινῶναι ἐν τῇ γῇ τὴν ὁδόν σου,

Ἐν

- Ἐν πᾶσιν ἔθνεσι τὸ σωτήριόν σε.
 4. Ἐξομολογησάμενά σοι λαοὶ ὁ Θεός·
 Ἐξομολογησάμενά σοι λαοὶ πάντες.
 5. Εὐφρανθήτωσαν καὶ ἀγαλλιάσωνται
 ἔθνη·
 Ὅτι κενεῖς λαὸς ἐν εὐθύτητι,
 Καὶ ἔθνη ἐν τῇ γῇ ὁδηγήσεις. Διά-
 ψαλμα.
 6. Ἐξομολογησάμενά σοι λαοὶ ὁ Θεός·
 Ἐξομολογησάμενά σοι λαοὶ πάντες.
 7. Γῇ ἔδωκε τὸν καρπὸν αὐτῆς·
 Εὐλογῆσαι ἡμᾶς ὁ Θεός ὁ Θεός ἡμῶν,
 8. Εὐλογῆσαι ἡμᾶς ὁ Θεός·
 Καὶ φεβηθήτωσαν αὐτὸν πάντα τὰ
 πέρατα τῆς γῆς.

ΨΑΛΜ. ΞΖ'. LXVII.

- Ε**ἰς τὸ τέλος, τῷ Δαυίδ Ψαλμός
 ᾠδῆς.
 1. Ἀναστήτω ὁ Θεός, ~ καὶ δια-
 σκερπιδήτωσαν οἱ ἐχθροὶ αὐτοῦ,
 ~ Καὶ φυγέτωσαν οἱ μισῶντες αὐ-
 τὸν ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ.
 2. Ὡς ἐκλείπει καπνός, ἐκλιπέτωσαν·
 Ὡς τήκεται κηρὸς ἀπὸ προσώπου
 πυρός,
 ~ Οὕτως ἀπόλονται οἱ ἀμαρτωλοὶ
 ἀπὸ προσώπου τοῦ Θεοῦ.
 4. Καὶ οἱ δίκαιοι εὐφρανθήτωσαν·
 Ἀγαλλιάσωνται ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ,
 καὶ τερφθήτωσαν ἐν εὐφροσύνῃ.
 5. Ἄσατε τῷ Θεῷ, ψάλατε τῷ ὀνόμα-
 τι αὐτοῦ·
 Ὁδοποιήσατε τῷ ἐπιβεβηκότι ἐπὶ θυσ-
 μῶν, Κύριος ὄνομα αὐτοῦ·
 Καὶ ἀγαλλιάσθε ἐνώπιον αὐτοῦ.
 6. ~ Ταραχθήσονται ἀπὸ προσώπου
 αὐτοῦ,

- τῶν πατρὸς τῶν ὀφθανῶν, καὶ κριτῶν
 τῶν χρηῶν·
 Ὁ Θεός ἐν τόπῳ ἁγίῳ αὐτοῦ.
 7. Ὁ Θεός κατοικίσει μονοτρόπως ἐν οἴκῳ,
 Ἐξάγων πεπεδημένους ἐν ἀνδρείᾳ,
 Ὁμοίως τῆς παραπικραίνοντος τῆς
 κατεικνύοντος ἐν τάφοις.
 8. Ὁ Θεός ἐν τῷ ἐκπερεύεσθαι σε ἐνώ-
 πιον τοῦ λαοῦ σε,
 Ἐν τῷ διαβαίνειν σε ἐν τῇ ἐρήμῳ· Διά- τὸν ἔρχο-
 ψαλμα. μον
 9. Γῇ ἐσεύχθη, καὶ ~ γὰρ οἱ ἔρανοὶ
 ἔσταξαν
 Ἀπὸ προσώπου τοῦ Θεοῦ, τὸτο Σναί,
 ✕ Ἀπὸ προσώπου τοῦ Θεοῦ Ἰσραὴλ.
 10. Βροχὴν ἐκέσιν ἀφοριεῖς ὁ Θεός τῇ
 κληρονομίᾳ σε·
 Καὶ ἠθύνησε, σὺ ~ δὲ κατηρετίσω
 αὐτήν.
 11. Τὰ ζῶά σε κατεικνύουσιν ἐν αὐτῇ·
 Ἡτοίμασας ἐν τῇ χρηστότητί σε τὰ
 πλῆχῳ ὁ Θεός.
 12. Κύριος δώσει ῥῆμα τοῖς εὐαγγελιζο-
 μένοις δυνάμει πολλῇ,
 13. Ὁ βασιλεὺς τῶν δυνάμεων τοῦ ἀγα-
 πητοῦ ✕ τοῦ ἀγαπητοῦ,
 Καὶ ὠραιότητι τοῦ οἴκου διελέσθαι
 σκῦλα.
 14. Ἐάν κοιμηθῇτε ἀνὰ μέσον τῶν
 κλῆρων,
 Πτέρυγες περιτερεῖς περιηγυρω-
 μέναι,
 Καὶ τὰ μετάφρενα αὐτῆς ἐν χλα-
 ρότητι χρυσίῳ·
 15. Ἐν τῷ διατέλλειν τὸν ἐπεβράνιον βα-
 σιλεῖς ἐπ' αὐτῆς,
 Χιονωθήσονται ἐν Σελμῶν.
 16. Ὅρος τοῦ Θεοῦ ὄρος πῖον·

Ὅρος τετυρωμένον, ὅρος πῖον.

17. Ἰνατί ὑπολαμβάνετε ἔρη τετυρωμένα;

Τὸ ἔρος ὃ εὐδόκησεν ὁ Θεὸς κατοικεῖν ἐν αὐτῷ.

Καὶ γὰρ ὁ Κύριος κατασκηνώσει εἰς τέλος.

18. Τὸ ἄρμα τῷ Θεῷ μυριοπλάσιον, χιλιάδες εὐθιγόντων.

Κύριος ἐν αὐτοῖς ἐν Σινὰ ἐν τῷ ἁγίῳ.

19. Ἀναβὰς εἰς ὕψος, ἠχμαλώτευσας αἰχμαλωσίαν.

ἀνθρώ- Ἐλαβες δόματα ἐν ἀνθρώποις,

πῶ, Καὶ γὰρ ἀπειθῶντες, τῷ κατασκηνώσαι.

20. Κύριος ὁ Θεὸς εὐλογητὸς, Εὐλογητὸς (Κύριος) ἡμέραν καθ' ἡμέραν.

(Καὶ) κατευθώσκει ἡμῖν ὁ Θεὸς τῶν σωτηριῶν ἡμῶν. Διάψαλμα.

21. Ὁ Θεὸς ἡμῶν ὁ Θεὸς τῷ σώζειν.

Καὶ τῷ Κυρίῳ ✕ κυρία αἱ διέξοδοι τῷ θανάτῳ.

22. Πλὴν ὁ Θεὸς συθλάσει κεφαλὰς ἐχθρῶν αὐτοῦ,

Κορυφὴν θριγὸς διαπορευομένων ἐν πλημμελείαις αὐτῶν.

23. Εἶπε Κύριος· ἐκ Βασάν ἐπιστρέψω, Ἐπιστρέψω ἐν βυθοῖς θαλάσσης.

24. Ὅπως ἂν βαφῇ ὁ πῦρ σε ἐν αἵματι, Ἡ γλῶσσα τῶν κυνῶν σε ἐξ ἐχθρῶν παρ' αὐτοῦ.

25. Ἐθεωρήθησαν αἱ περεῖαί σε ὁ Θεός, Αἱ περεῖαι τῷ Θεῷ με τῷ βασιλέως

με ~ τῷ ἐν τῷ ἁγίῳ.

26. Προέφθασαν ἄρχοντες ἐχόμενοι ψαλλόντων,

Ἐν μέσῳ νεανίδων τυμπανιστῶν.

27. Ἐν ἐκκλησίαις εὐλογεῖτε τὸν Θεόν, Τὸν κύριον ἐκ πηγῶν Ἰσραὴλ.

28. Ἐκεῖ Βενιαμὴν νεώτερος ἐν ἐκστάσει, Ἀρχοντες ἰερεῖς ἡγεμόνες αὐτῶν,

Ἀρχοντες Ζαβουλὼν, ἄρχοντες Νεφθαλί.

29. Ἐντειλαὶ ὁ Θεὸς τῇ δυνάμει σε· Δυνάμωσον ὁ Θεὸς τὸ το, ὃ κατηρτίσω ἐν ἡμῖν.

30. Ἀπὸ τῷ ναῷ σε ἐπὶ Ἱερουσαλὴμ Σοὶ οἴσῃσι βασιλεῖς δῶρα.

31. Ἐπιτίμησον τοῖς θηρίοις τῷ καλάμῳ· Ἡ συναγωγὴ τῶν ταύρων ἐν τοῖς δαμάλεσι τῶν λαῶν,

~ Τῷ μὴ ἀποκλεισθῆναι τῆς δεδοκιμασμένης τῷ ἀργυρίῳ.

Διασκόρπισον ἔθνη τὰ τῆς πολέμου θέλονται.

32. Ἦξῃσι πρέσβεις ἐξ Αἰγύπτου.

Λιβυοὶ προφθάσει χεῖρα αὐτῆς τῷ Θεῷ.

33. Αἱ βασιλεῖαι τῆς γῆς ἄσπιτε τῷ Θεῷ, Ψάλατε τῷ κυρίῳ. Διάψαλμα.

34. ~ ψάλατε τῷ Θεῷ, τῷ ἐπιβεβηκότι ἐπὶ τὸν ἕραινόν τῷ ἕραν κατὰ ἀνατολὰς.

Ἰδοὺ δώσει ἐν τῇ φωνῇ αὐτοῦ φωνὴν δυνάμεως.

35. Δότε δόξαν τῷ Θεῷ.

Ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ ἡ μεγαλοπρέπεια αὐτοῦ,

Καὶ ἡ δύναμις αὐτοῦ ἐν ταῖς νεφέλαις.

36. Θαυμαστὸς ὁ Θεὸς ἐν τοῖς ὁσίοις αὐτοῦ.

Ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ αὐτὸς δώσει δύναμιν καὶ κραταίωσιν τῷ λαῷ ~ αὐτοῦ. Εὐλογητὸς ὁ Θεός.

ΨΑΛΜ.

ΨΑΛΜ. ΞΗ'. LXVIII.

ΕΙΣ τὸ τέλος, ὑπὲρ τῶν ἀλλοιωθη-
σομένων τῷ Δαυίδ.

2. Σῶσόν με ὁ Θεός, ὅτι εἰσῆλθο-
σαν ὕδατα ἕως ψυχῆς μου.

3. Ἐνεπάγην εἰς ἰλὺν βυθῶ, καὶ ἐκ ἔστιν
ὑπέσασιν.

Ἦλθεν εἰς τὰ βάθη τῆς θαλάσσης,
καὶ καταγίς κατεπόντισέ με.

4. Ἐκπίασα κράζων, ἐβραγχίασεν ὁ
λαίρυξ μου.

Ἐξέλιπον οἱ ὀφθαλμοί μου ἀπὸ τοῦ
ἐλπίζειν με ἐπὶ τὸν Θεόν μου.

5. Ἐπληθύνθησαν ὑπὲρ τὰς τρίχας
τῆς κεφαλῆς μου οἱ μισοῦντές με
ῶρεάν.

Ἐκραταιώθησαν οἱ ἐχθροί μου, οἱ
ἐκδιώκοντές με ἀδίκως.

ἐκ Ἄ ἐχ ἤρπασα, τότε ἀπετίνηνεν.

6. Ὁ Θεός σὺ ἔγνων τὴν ἀφροσύνην μου,
καὶ αἱ πλημμέλειαί μου ἀπὸ σοῦ ἐκ
ἐκρύβησαν.

7. Μὴ αἰχυνθεῖσάν ἐπ' ἐμὲ οἱ ὑπομένον-
τές σε κύριε, Κύριε τῶν δυναμέων.
Μὴ ἐντραπείσάν ἐπ' ἐμὲ οἱ ζητῆντές
σε ὁ Θεός τοῦ Ἰσραὴλ.

8. Ὅτι ἕνεκά σε ὑπήνεγκα ὀνειδισμὸν,
Ἐκάλυψεν ἐντροπὴ τὸ πρόσωπόν μου.

9. Ἀπηλλοτριωμένος ἐγενήθην τοῖς ἀδελ-
φοῖς μου,

καὶ ξένος τοῖς υἱοῖς τῆς μητρὸς μου.

10. Ὅτι ὁ ζῆλος τοῦ οἴκου σου κατέφα-
γέ με,

καὶ οἱ ὀνειδισμοὶ τῶν ὀνειδιζόντων σε
ἐπέπεσον ἐπ' ἐμὲ.

συνέκαμ- 11. Καὶ σπείκαλυσεν ἐν νητεία τὴν ψυχὴν
ψα μου.

καὶ ἐγενήθη εἰς ὀνειδισμὸς ἐμοί.

12. Καὶ ἐθέμην τὸ ἔνδυμά μου σάκκον,
καὶ ἐγενόμην αὐτοῖς εἰς παραβολήν.

13. Κατ' ἐμὲ ἠδολέχουν οἱ καθήμετοι ἐν
πύλῃ,

καὶ ὡς εἰς ἐμὲ ἔψαλλον οἱ πίνοντες
τὸν οἶνον.

14. Ἐγὼ δὲ τῇ προσευχῇ μου πρὸς σὲ
Κύριε.

καιρὸς εὐδοκίας, ὁ Θεός.

Ἐν τῷ πλήθει τοῦ ἐλέους σου ἐπάκα-
σόν μου,

Ἐν ἀληθείᾳ τῆς σωτηρίας σου.

15. Σῶσόν με ἀπὸ πηλῶ, ἵνα μὴ ἐμπαγῶ·
ῤυθίσθην ἐκ τῶν μισούντων με, καὶ ἐκ
τῶν βαθίων τῶν ὑδάτων.

τοῦ βά-

16. Μὴ με καταποντισάτω καταγίς
ὑδάτος,

θους

μηδὲ καταπιέτω με βυθός,

μηδὲ συχέτω ἐπ' ἐμὲ φρέαρ τὸ σῶ-
μα αὐτό.

17. Εἰσάκουσόν μου Κύριε, ὅτι χρηστὸν τὸ
ἔλεός σου.

κατὰ τὸ πλῆθος τῶν οἰκτιρημάτων σου
ἐπίβλεψον ἐπ' ἐμὲ.

18. καὶ μὴ ἀποσρέψῃς τὸ πρόσωπόν σου
ἀπὸ τοῦ παιδός σου.

Ὅτι θλίβομαι, ταχὺ ἐπάκουσόν μου.

19. Πρόχες τῇ ψυχῇ μου, ὡς καὶ λύ-
τρωσαι αὐτήν.

Ἐνεκα τῶν ἐχθρῶν μου ῥύσαι με.

20. Σὺ (γὰρ) γινώσκεις τὸν ὀνειδισμὸν
μου, καὶ τὴν αἰχυρὴν μου, καὶ τὴν
ἐντροπὴν μου.

Ἐναντίον σου πάντες οἱ θλίβοντές με.

21. Ὀνειδισμὸν προσεδέκησεν ἡ ψυχὴ μου
καὶ ταλαιπωρίαν.

καὶ

- Καὶ ὑπέμνηκα συλλυπόμενον, καὶ ἔχ
ὑπῆρξε,
παρακα- Καὶ παρακαλεῖται, καὶ ἔχ εὖρον.
λῆνται 22. Καὶ ἔδωκαν εἰς τὸ βροῦμά μου χολήν,
Καὶ εἰς τὴν δίψαν μου ἐπότισαν με
ὄξος.
23. Γενηθήτω ἡ τραπέζα αὐτῶν ἐνώ-
πιον αὐτῶν εἰς παγίδα,
Καὶ εἰς ἀνταπόδοσιν, καὶ εἰς σκάν-
δαλον.
24. Σκοτιθήτωσαν οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν
τῷ μὴ βλέπειν,
Καὶ τὸν νῶτον αὐτῶν διαπαντὸς σύγ-
καμψον.
25. Ἐκχεον ἐπ' αὐτὰς τὴν ὀργὴν σε,
Καὶ ὁ θυμὸς τῆς ὀργῆς σε καταλά-
βοι αὐτὰς.
26. Γενηθήτω ἡ ἑπαυλὶς αὐτῶν ἡρη-
μωμένη,
~ Καὶ ἔν τοις σκηνώμασιν αὐτῶν
μὴ ἔσω ~ ὁ κατεικὼν.
27. Ὅτι ἐν σὺ ἐπάταξας, αὐτοὶ κα-
τεδίωξαν,
τραυμαί- Καὶ ἐπὶ τὸ ἄλγος τῶν τραυματιῶν σε
τῶν μου προσέθηκαν.
28. Πρόδες ἀνομίαν ἐπὶ τὴν ἀνομίαν
αὐτῶν,
Καὶ μὴ εἰσελθέτωσαν ἐν δικαιοσύνῃ σε.
29. Ἐξαλειφθήτωσαν ἐκ βίβλης ζώντων,
Καὶ μετὰ δικαίων μὴ γραφήτωσαν.
30. Πτωχὸς καὶ ἀλγῶν εἰμι ἐγώ.
(Καὶ) ἡ σωτηρία (τῷ προσώπῳ) σε
ὁ Θεὸς ἀντιλάβοιτό με.
αἰτελά- 31. Αἰνέσω τὸ ὄνομα τῷ Θεῷ μου μετ'
ἔστο ᾧδῆς,
καὶ μεγαλυνῶ αὐτὸν ἐν αἰνέσει.
32. Καὶ ἀρέσει τῷ Θεῷ ὑπὲρ μόχον νέον,
Κέρατα ἐκφέροντα καὶ ὅπλας.

33. Ἰδέτωσαν πτωχοὶ καὶ εὐφρανθή-
θήτωσαν.

Ἐκζητήσατε τὸν Θεόν, καὶ ζήσεται ἡ ζήσας
ψυχὴ ὑμῶν.

34. Ὅτι εἰσήκουσε τῶν πενήτων ὁ Κύριος,
Καὶ τὰς πεπεδημένους αὐτῷ ἐκ ἐξ-
δένωσεν.

35. Αἰνεσάτωσαν αὐτὸν οἱ ἔρανοὶ καὶ
ἡ γῆ,
Θάλασσα καὶ πάντα τὰ ἔρποντα ἐν
αὐτοῖς.

36. Ὅτι ὁ Θεὸς σώσει τὴν Σιών,
Καὶ οἰκοδομηθήσονται αἱ πόλεις τῆς
Ἰερουσαλῆμ,
Καὶ κατοικήσουσιν ἐκεῖ, καὶ κληρονο-
μήσουσιν αὐτήν.

37. Καὶ τὸ σπέρμα τῶν δούλων αὐτῷ κα-
τέξουσιν αὐτήν,
Καὶ οἱ ἀγαπῶντες τὸ ὄνομα αὐτῷ
κατασκηνώσουσιν ἐν αὐτῇ.

ΨΑΛΜ. ΞΘ'. LXIX.

Εἰς τὸ τέλος, τῷ Δαυὶδ εἰς ἀνά-
μνησιν, ~ εἰς τὸ σῶσαί μου
Κύριον.

2. Ὁ Θεὸς εἰς τὴν βοήθειάν μου ~ πρό-
χος.

✕ Κῆρι εἰς τὸ βοηθεῖν μοι σπῆσαι.

3. Αἰχυνθήσαν καὶ ἐντραπείσαν οἱ ζη-
τοῦντες τὴν ψυχὴν μου.

Ἀποσραφείσαν εἰς τὰ ὀπίσω καὶ
καταιχυνθήσαν οἱ βεβλόμενοί μοι
κακὰ.

4. Ἀποσραφείσαν παραυτίκα αἰχυνό-
μενοι οἱ λέγοντές μοι, εὖγε εὖγε.

5. Ἀγαλλιάσθωσαν καὶ εὐφρανθήτωσαν
ἐπὶ σοὶ πάντες οἱ ζητοῦντές σε.

Καὶ

Καὶ λεγέτασαν διαπαντός, μεγα-
λυνθήτω ὁ Θεός,
Οἱ ἀγαπῶντες τὸ σωτήριόν σε.
6. Ἐγὼ δὲ πτωχὸς καὶ πένης,
Ὁ Θεὸς βοηθήσόν μοι.
Βοηθός με καὶ ῥύτης με ~ εἰ σὺ,
Κύριε μὴ χρονίσῃς.

ΨΑΛΜ. Ο'. LXX.

~ **Τ**ῷ Δαυίδ, υἱῶν Ἰσναδάδ καὶ τῶν
~ πρώτων αἰχμαλωτισθέντων.
Ἐπὶ σοὶ Κύριε ἤλπισα, μὴ κατ-
αισχυνθῆν εἰς τὸν αἰῶνα.
2. Ἐν τῇ δικαιοσύνῃ σε ῥυσαί με, καὶ
ἐξελεῖ με.
Κλῖνον πρὸς με τὸ ἔς σε, καὶ σῶσόν με.
3. Γενῶ μοι εἰς Θεὸν ὑπερασπιστὴν,
Καὶ εἰς τόπον ὀχυρὸν τῷ σῶσαί με.
Ὅτι σφερέωμά με καὶ καταφυγὴ με
εἶ σὺ.
4. Ὁ Θεὸς με ῥυσαί με ἐκ χειρὸς ἀ-
μαρτωλῶν,
Ἐκ χειρὸς παρανομῶν καὶ ἀδι-
κούντων.
5. Ὅτι σὺ εἶ ἡ ὑπομονή με Κύριε,
Κύριε ἡ ἐλπίς με ἐκ νεότητός με.
6. Ἐπὶ σὲ ἐπεσπείχθην ἀπὸ γαστρός,
Ἐκ κοιλίας μητρὸς με σὺ με εἶ σκα-
παστής.
Ἐν σοὶ ἡ ὑμνησίς με διαπαντός.
7. Ὡσεὶ τέρας ἐγενήθην τοῖς πολλοῖς.
Καὶ σὺ βοηθός κραταίος.
8. Πληρωθήτω τὸ στόμα με αἰνέσεως,
~ Ὅπως ὑμῆσω τὴν δόξαν σου,
Ὅλην τὴν ἡμέραν τὴν μεγαλοπρέ-
πειάν σου.
9. Μὴ ἀπορρίψῃς με εἰς καιρὸν γῆρας.

Tom. IV.

Ἐν τῷ ἐκλείπειν τὴν ἰσχύν με, μὴ
ἐγκαταλίπῃς με.
10. Ὅτι εἶπαν οἱ ἐχθροί με ἡμοί,
Ὅτι οἱ φυλάσσοντες τὴν ψυχὴν με
ἐβδλεύσαντο ἐπιτοαυτὸ,
11. Λέγοντες· ὁ Θεὸς ἐγκατέλιπεν αὐτόν,
Καταδιώξαίτε καὶ καταλάβετε αὐτόν,
Ὅτι ἔκ ἐστιν ὁ ῥυόμενος.
12. Ὁ Θεὸς μὴ μακρύνῃς ἀπ' ἐμοῦ.
Ὁ Θεὸς με εἰς τὴν βοηθειάν με
πρόχες.
13. Αἰσχυνθήτωσαν ~ καὶ ἐκλιπέτω-
σαν οἱ ἐνδιαβάλλοντες τὴν ψυ-
χὴν με.
Περιβαλέτωσαν αἰσχύνην καὶ ἐντρο-
πὴν οἱ ζητοῦντες τὰ κακά μοι.
14. Ἐγὼ δὲ διαπαντὸς ἐλπιδῶ.
Καὶ προδήσω ἐπὶ πᾶσαν τὴν αἴνε-
σίν σου.
15. Τὸ στόμα με ἐξαγγελεῖ τὴν δικαιο-
σύνην σου,
Ὅλην τὴν ἡμέραν τὴν σωτηρίαν σου,
Ὅτι ἔκ ἔγνων γραμματείας. πραγμα-
τείας
16. Εἰσελεύσομαι ἐν δυνατείᾳ Κυρίου.
Κύριε μνησθήσομαι τῆς δικαιοσύνης σου
μόνα.
17. Ἐδίδαξάς με ὁ Θεὸς ἐκ νεότητός με,
Καὶ μέχρι νῦν ἀπαγγελῶ τὰ θαυ-
μάσιά σου.
18. Καὶ ἕως γῆρας καὶ πρεσβείας ὁ Θεὸς
μὴ ἐγκαταλίπῃς με,
ἕως ἂν ἀπαγγείλω τὸν βραχίονά
σου, πάσῃ τῇ γενεᾷ τῇ ἐρχομένῃ
τὴν δυνατείαν σου 19. καὶ τὴν δικαιο-
σύνην σου,
Ὁ Θεὸς, ἕως ὑψίστων, ἃ ἐποίησας
μεγαλεῖα.
Ὁ Θεὸς τίς ὅμοιός σοι;
H 20. Ὅσας

20. Ὅσας ἔδειξάς μοι θλίψεις ποταῖς καὶ κακάς;
 ~ Καὶ ἐπιστρέψας ἐξωποίησάς με,
 Καὶ ἐκ τῶν ἀβύσσων τῆς γῆς πάλιν ἀνήγαγές με.
- δικαιοσύ- 21. Ἐπλεόνασας τὴν μεγαλοσύνην με,
 νην σε Καὶ ἐπιστρέψας παρεκάλεσάς με,
 (Καὶ ἐκ τῶν ἀβύσσων τῆς γῆς πάλιν ἀνήγαγές με).
22. Καὶ γὰρ ἐγὼ ἐξομολογήσομαί σοι ἐν σκεύει ψαλμῷ τὴν ἀλήθειάν σε ὁ Θεός,
 Ψαλῶ σοι ἐν κιθάρᾳ ὁ ἅγιος τῷ Ἰσραήλ.
23. Ἀγαλλιάσονται τὰ χεῖλη μου ὅταν ψάλλω σοι,
 Καὶ ἡ ψυχὴ μου ἦν ἐλυτρώσω.
24. Ἐτι δὲ καὶ ἡ γλῶσσά μου ὅλην τὴν ἡμέραν μελετήσῃ τὴν δικαιοσύνην σε,
 Ὅταν αἰχυνθῶσι καὶ ἐντραπῶσιν οἱ ζητοῦντες τὰ κακά μου.
25. Καὶ συμπαράμενι τῷ ἡλίῳ.
 Καὶ πρὸ τῆς σελήνης γενεᾶς γενεῶν.
6. Καταβήσεται ὡς ὑετὸς ἐπὶ πόκον,
 ~ Καὶ ὡσεὶ σκῆγόνες σάξουσιν ἐπὶ τὴν γῆν.
7. Ἀνατελεῖ ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτῷ δικαιοσύνη.
 Καὶ πληθὺς εἰρήνης, ἕως ἧς ἀνταναιρεθῇ ἡ σελήνη.
8. Καὶ κατακυριεύσει ἀπὸ θαλάσσης ἕως θαλάσσης,
 Καὶ ἀπὸ ποταμῷ ἕως περάτων τῆς οἰκουμένης.
9. Ἐνώπιον αὐτῷ προπεσῶνται Αἰθίοπες,
 Καὶ οἱ ἐχθροὶ αὐτῷ χοῦν λείξουσιν.
10. Βασιλεῖς Θαρσὶς καὶ αἱ νῆσοι δῶρα προσοίσουσιν,
 Βασιλεῖς Ἀράβων καὶ Σαβὰ δῶρα προσάξουσιν.
11. Καὶ προσκυνήσουσιν αὐτῷ πάντες οἱ βασιλεῖς,
 Πάντα τὰ ἔθνη δουλεύσουσιν αὐτῷ.
12. Ὅτι ἐβρύσατο πῖωχόν ἐκ θυιάσε,
 Καὶ πένητα ᾧ ἔχ ὑπῆρχε βοηθός.
13. Φείσεται πῖωχῷ καὶ πένητος,
 Καὶ ψυχὰς πεινῶντων σώσει.
14. Ἐκ τέκε καὶ ἐξ ἀδικίας λυτρώσεται τὰς ψυχὰς αὐτῶν,
 Καὶ ἐντιμὸν τὸ ὄνομα αὐτῶν ἐνώπιον αὐτῷ.
15. Καὶ ζήσεται, καὶ δοθήσεται αὐτῷ ἐκ τῶν χρυσίων τῆς Ἀραβίας.
 Καὶ προσεύξονται περὶ αὐτῷ διαπαντός,
 Ὅλην τὴν ἡμέραν εὐλογήσουσιν αὐτόν.
16. Ἐσαι σῆμα ἐν τῇ γῇ ἐπ' ἄκρων τῶν ὀρέων,

Ἵπε-

ΨΑΛΜ. ΟΑ'. LXXI.

Εἰς Σαλωμών.

Ὁ Θεὸς τὸ κρίμά σε τῷ βασιλεῖ δός,
 Καὶ τὴν δικαιοσύνην σε τῷ υἱῷ τῷ βασιλέως.

2. Κρίνειν τὸν λαόν σε ἐν δικαιοσύνῃ,
 Καὶ τὰς πῖωχάς σε ἐν κρίσει.

3. Ἀναλαβέτω τὰ ὄρη εἰρήνην τῷ λαῷ (σε) καὶ οἱ βενοί.

4. Ἐν δικαιοσύνῃ κρινεῖ τὰς πῖωχάς τῷ λαῷ,
 ~ Καὶ σώσει τὰς υἱὰς τῶν πεινῶντων,

Καὶ ταπεινώσει συκοφάντην.

ὑπεραρξήσεται ὑπὲρ τὸν λίβανον ὁ καρπὸς αὐτῆς.
Καὶ ἐξανθήσονται ἐκ πόλεως ὡσεὶ χόρτος τῆς γῆς.
17. Ἐξω τὸ ὄνομα αὐτῆς ~ εὐλογημένον εἰς τὰς αἰῶνας,
Πρὸ τῆς ἡλίου διαμενεῖ τὸ ὄνομα αὐτῆς.
Καὶ εὐλογηθήσονται ἐν αὐτῷ ~ παῖσαι αἱ φυλαὶ τῆς γῆς,
Πάντα τὰ ἔθνη μακαριῶσιν αὐτόν.
18. Εὐλογητὸς Κύριος ὁ Θεός, ὁ Θεὸς τῆς Ἰσραὴλ,
Ὁ ποιῶν θαυμασία μόνος,
19. Καὶ εὐλογητὸν τὸ ὄνομα τῆς δόξης αὐτῆς
Εἰς τὸν αἰῶνα (καὶ εἰς αἰῶνα τῆς αἰῶνος).
Καὶ πληρωθήσεται τῆς δόξης αὐτῆς πᾶσα ἡ γῆ· γένοιτο, γένοιτο.
Ἐξέλιπον οἱ ὕμνοι Δαυὶδ, τῆς υἱῆς Ἰεσαΐ.

ΨΑΛΜ. 66. LXXII.

Ψαλμὸς τῷ Ἀσάφ.
Ὡς ἀγαθὸς ὁ Θεὸς τῷ Ἰσραὴλ, τοῖς εὐθέσι καρδία.
2. Ἐμὲ δὲ πᾶρά μικρὸν ἐσαλεύθησαν οἱ πόδες·
Παρ' ὀλίγον ἐξεχύθη τὰ διαδήματά μου.
3. Ὅτι ἐξήλωσα ἐπὶ τοῖς ἀνόμοις, Εἰρήνην ἀμαρτωλῶν θεωρῶν.
4. Ὅτι ἐκ ἑσιν ἀνάνευσις ἐν τῷ θανάτῳ αὐτῶν,
Καὶ σφετέρωμαι ἐν τῇ μάστιγι αὐτῶν.
5. Ἐν κόποις ἀνθρώπων ἐκ εἰσὶ, Καὶ μετὰ ἀνθρώπων ἔμαστιγώθησονται.

6. Διὰ τῆτο ἐκράτησεν αὐτὴς ἡ ὑπερηφανία.
Περιεβαίνοντο ἀδικίαν καὶ ἀσέβειαν αὐτῶν,
7. Ἐξελύσασθε ~ ὡς ἐκ σῆατος ἡ ἀδικία Ἐξελεύσεται αὐτῶν.
Διήλθεν εἰς διάθεσιν καρδίας.
8. Διεισέθησαν καὶ ἐλάλησαν ἐν πονηρίᾳ. Ἀδικίαν εἰς τὸ ὕψος ἐλάλησαν.
9. Ἐθεντο εἰς ἕρανὸν τὸ σῶμα αὐτῶν, Καὶ ἡ γλῶσσα αὐτῶν διήλθεν ἐπὶ τῆς γῆς.
10. Διὰ τῆτο ἐπιστρέψει ὁ λαὸς μου ἐνταῦθα.
Καὶ ἡμέραι πλήρεις εὐρεθήσονται ἐν αὐτοῖς,
11. Καὶ εἶπαν· πῶς ἔγνω ὁ Θεός; Καὶ εἰ ἔστι γνώσις ἐν τῷ ὕψιστῳ;
12. Ἰδὲ ἔτοι οἱ ἀμαρτωλοὶ καὶ εὐθηνῶντες Εἰς τὸν αἰῶνα, κατέχον πλέτη.
13. ~ Καὶ εἶπα· ἄρα ματαιῶς ἰδικαίωσα τὴν καρδίαν μου,
Καὶ ἐνιψάμην ἐν ἀθώοις τὰς χεῖράς μου.
14. Καὶ ἐγενόμην μεμαστιγμένος ὅλην τὴν ἡμέραν,
Καὶ ὁ ἔλεγχός μου εἰς τὰς πρωίας.
15. Εἰ ἔλεγον, δηγήσομαι ἔτι· Ἰδὲ τῇ γενεᾷ Ἰωὴν υἱῶν σε ἠσυνθέτηκα.
16. Καὶ ὑπέλαβον τῆς γυναικί· Τῆτο κόπος ἐστὶν ἐναντίον μου,
17. Ἔως εἰσέλθω εἰς τὸ ἀγιαστήριον τῆς Θεῆς.
Συνῶ εἰς τὰ ἔχματα αὐτῶν.
18. Πλὴν διὰ τὰς δολιότητας ἔθεν αὐτοῖς. Κατέβαλες αὐτὴς ἐν τῷ ἐπαρθῆναι.
19. Πῶς ἰγένοντο εἰς ἐρήμωσιν;
Η 1 Ἐξα-

Ἐξέπνεα ἐξέλιπον, ἀπώλοντο, διὰ
τὴν ἀνομίαν αὐτῶν.

20. Ὡσεὶ ἐνύπνιον ἐξεγειρομένον,

Κύριε ἐν τῇ πόλει σε τὴν εἰκόνα αὐ-
τῶν ἐξεδενάσεις.

21. Ὅτι ἐξεκαύθη ἡ καρδία μου, καὶ οἱ νε-
φροί μου ἠλκοιάθησαν.

22. Καὶ γὰρ ἐξεδενωμένος, καὶ ἐκ ἔγνων,
Κτηνώδης ἐγενόμην παρὰ σοί.

23. Καὶ γὰρ διαπαντὸς μετὰ σοῦ,
Ἐκρατήσας τῆς χειρὸς τῆς δεξιᾶς μου.

24. Ἐν τῇ βουλῇ σου ὠδήγησάς με,
Καὶ μετὰ δόξης προσελάβε με.

25. Τί ἢ γάρ μοι ὑπάρχει ἐν τῷ
ἔρειπῳ;

Καὶ παρὰ σοῦ τί ἠθέλησα ἐπὶ τῆς γῆς;

26. Ἐξέλιπεν ἡ καρδία μου καὶ ἡ σὰρξ μου.
Ὁ Θεὸς τῆς καρδίας μου, καὶ ἡ με-
ρίς μου ὁ Θεὸς εἰς τὸν αἰῶνα.

27. Ὅτι ἰδοὺ οἱ μακρύνοντες ἑαυτοὺς ἀπὸ
σοῦ, ἀπολῶνται.

Ἐξωλόθρευτας πάντα τὸν πορνεύον-
τα ἀπὸ σοῦ.

28. Ἐμοὶ δὲ τὸ προσκολληῖσθαι τῷ Θεῷ
ἀγαθὸν ἐστίν,

Τίθεσθαι ἐν τῷ Κυρίῳ τὴν ἐλπίδα μου,
Τῷ ἐξαγγεῖλαι πάντα τὰ ἀπαγγέλλεται
σου,

ἢ Ἐν ταῖς πύλαις τῆς θυγατρὸς
Σιών.

ΨΑΛΜ. ΟΓ'. LXXIII.

ΣΥΓΓΕΝΕΩΣ Τῷ Ἀσάφ.

Ἰνατί ἀπάσω ὁ Θεὸς εἰς τέλος;
Ἐργιάθη ὁ θυμός σου ἐπὶ πρέσβα-
τα νομῆς σου;

2. Μνήσθητι τῆς συναγωγῆς σου ἧς ἐκτί-
σω ἀπ' ἀρχῆς.

Ἐλυτρώσω βλάβαν κληρονομίας σου,
Ὅρος Σιών τὸ ὃ κατεσκήνωσας ἐν
αὐτῷ.

3. Ἐπαρὼν τὰς χεῖράς σου ἐπὶ τὰς ὑπερ-
ηφανίας αὐτῶν εἰς τέλος,

Ὅσα ἐπενηρεύσατο ὁ ἐχθρὸς ἐν τῇ ταῖς
ἀγίῃ (σου). ἀγίαις

4. ἢ Καὶ ἐνεκαυχήσαντο οἱ μισοῦντές
σε ἐν μέσῳ τῆς ἐορτῆς σου.

Ἐθεντο τὰ σημεῖα αὐτῶν σημεῖα,
5. ἢ καὶ ἐκ ἔγγνωσαν,

Ὡς εἰς τὴν ἔξοδον ὑπεράνω. εἰσοδόν

ἢ Ὡς ἐν δρυμῷ ξύλων ἀξίναις ἐξέ-
κοψαν 6. τὰς θύρας αὐτῆς ἐπι-
τοαυτό.

Ἐν πελέκει καὶ λαξευτηρίῳ κατέρ-
ραξαν ἢ αὐτήν.

7. Ἐνεπύρισαν ἐν πυρὶ τὸ ἀγιαστήριόν σου.
Εἰς τὴν γῆν ἐδεδήλωσαν τὸ σκῆνωμα
τῷ ὀνόματός σου.

8. Εἶπαν ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῶν ἡ συγγέ-
νεια αὐτῶν ἐπιτοαυτό.

(Δεῦτε) κατακαίσωμεν πάσαι τὰς ἐορ- καίλαπαύ
τὰς * τῇ Θεῷ ἀπὸ τῆς γῆς. σωμεν

9. Τὰ σημεῖα ἡμῶν ἐκ εἶδομεν.
Οὐκ ἔστιν ἔτι προφήτης, καὶ ἡμᾶς ἔ-
γνώσεται ἔτι. * κυρίῃ

10. Ἐως πότε ὁ Θεὸς ἐνειδέει ὁ ἐχθρὸς;
Παροξυνεῖ ὁ ὑπεναντίας τὸ ὄνομά σου
εἰς τέλος;

11. Ἰνατί ἀποστρέφεις τὴν χεῖρά σου
καὶ τὴν δεξιάν σου ἐκ μέσου τῷ κόλπῳ
σου εἰς τέλος;

12. Ὁ δὲ Θεὸς βασιλεὺς ἡμῶν πρὸ αἰῶνος
Εἰργάσατο σωτηρίαν ἐν μέσῳ τῆς γῆς.

13. Σὺ ἐκραταίωσας ἐν τῇ δυνάμει σου
τὴν θάλασσαν.

(Σύ)

πάσας
τὰς αἰ-
νέσεις

(Σὺ) συνέτριψας τὰς κεφαλὰς τῶν
δρακόντων ἐπὶ τῇ ὕδατος·

14. Σὺ συνέτριψας τὰς κεφαλὰς τῶν δρᾶ-
κοντες,

Ἐδάκας αὐτὸν βρῶμα λαοῖς τοῖς
Αἰθίοψι.

15. Σὺ διέρρηξας πηγὰς καὶ χειμάρρους·
Ἡθάμ ✕ Σὺ ἐξήραναι ποταμὸς Ἡθάμ·

16. Σὴ ἐστὶν ἡ ἡμέρα, καὶ σὴ ἐστὶν ἡ νύξ·
ἥλιον καὶ Σὺ κατηγετίσω φάωσιν καὶ ἥλιον.

17. Σὺ ἐποίησας πάντα τὰ ὄρη τῆς γῆς·
ἐποίησας ὄρος καὶ ἔαρ σὺ ἐπλάσας αὐτά.

18. Μνήσθητι ταύτης (τῆς κλίσεώς σου)·
Ἐχθροὶς ἀνείδισε τὸν Κύριον,
καὶ λαὸς ἄφρων παρώξυνε τὸ ὄνο-
μά σου.

19. Μὴ παραδῶς τοῖς θηρίοις ψυχὴν
ἐξομολογημένην σοι·
τῶν ψυχῶν τῶν πενήτων σου μὴ ἐπι-
λάβῃ εἰς τέλος.

20. Ἐπίβλεψον εἰς τὴν διαθήκην σου·
Ὅτι ἐπληρώθησαν οἱ ἐσκοτωμένοι τῆς
γῆς οἶκον ἀνομιῶν.

21. Μὴ ἀποτραφῇτω τεταπεινωμένος
(καὶ) κατηχυμένος·
Πτωχὸς καὶ πένης αἰνέσῃς τὸ ὄνο-
μά σου.

22. Ἀνάστα ὁ Θεός, δίκασον τὴν δίκην σου·
Μνήσθητι τῶν ὀνειδισμῶν σου, ✕ τῶν
ὑπὸ ἄφρονος ὅλην τὴν ἡμέραν.

23. Μὴ ἐπιλάβῃ τῆς φωνῆς τῶν ἰχθύων σου·
Ἡ ὑπερηφανία τῶν μισήντων σε αἰεὶ
διαπαντὸς (πρὸς σέ).

ΨΑΛΜ. ΟΔ'. LXXIV.

Εἰς τὸ τέλος, μὴ διαφθίρῃς, ψαλ-
μὸς ᾠδῆς τῷ Ἀσάφ.
2. Ἐξομολογησόμεθα σοι ὁ Θεός,

Ἐξομολογησόμεθα καὶ ἐπικαλεσόμε-
θα τὸ ὄνομά σου·

Διηγῆσομαι (πάντα) τὰ θαυμά-
σιά σου.

3. Ὅταν λάβω καιρὸν,
Ἐγὼ εὐθύτητας κρινῶ.

4. Ἐτάκη ἡ γῆ καὶ πάντες οἱ κατοι-
κῆντες αὐτήν,
Ἐγὼ ἐξερέωσα τὰς σύλῃς αὐτῆς.

Διάψαλμα.

5. Εἶπα τοῖς παρενομέσι, μὴ παραποιεῖτε·
καὶ τοῖς ἀμαρτάνεσι, μὴ ὑψέθε·
κέρως,

6. Μὴ ἐπαίρετε εἰς ὕψος τὸ κέρως ὑμῶν,
✕ Μὴ λαλεῖτε κατὰ τῷ Θεῷ ἀδικίαν·

7. Ὅτι ἔτε ἀπὸ ἐξόδων, ἔτε ἀπὸ δυσ-
μῶν, ἔτε ἀπὸ ἐρήμων ὄρεων.

8. Ὅτι ὁ Θεὸς κριτὴς ἐστὶ·
Τῶτον ταπεινοὶ, καὶ τῶτον ὑψοῖ.

9. Ὅτι ποτήριον ἐν χειρὶ Κυρίου, οἷον
ἀκράτῃ πληρὴς κεράσματος,
καὶ ἔκλινεν ἐκ τέτῃς ✕ εἰς τέττο·

Πλὴν ὁ τρυγίας αὐτῆς ἐκ ἐξεκένωθη,
Πίνονται πάντες οἱ ἀμαρτωλοὶ τῆς γῆς.

10. Ἐγὼ δὲ ἀπαγγιλῶ εἰς τὸν αἰῶνα,
Ψαλῶ τῷ Θεῷ Ἰακώβ·
ἀγαλλιά-
σεται

11. καὶ πάντα τὰ κέρατα τῶν ἀμαρτω-
λῶν συγκλάσσω,
✕ καὶ ὑψωθήσεται τὰ κέρατα τῷ
δικαίῳ.

ΨΑΛΜ. ΟΕ'. LXXV.

Εἰς τὸ τέλος, ἐν ὕμνοις ψαλμὸς τῷ
Ἀσάφ, ᾠδὴ ✕ πρὸς τὸν Ἀσ-
σύριον·

2. Γνωστὸς ἐν τῇ Ἰερουσαλὴμ ὁ Θεός·
Ἐν τῷ Ἰσραὴλ μέγα τὸ ὄνομα αὐτοῦ.

3. Καὶ ἐγενήθη ἐν εἰρήνῃ ὁ τόπος αὐτῶν,
Καὶ τὸ κατοικητήριον αὐτῶν ἐν Σιών·
4. Ἐκεῖ συνέτριψε ἰὰ κράτη τῶν τόξων,
Ὅπλον καὶ ῥομφαίαν καὶ πόλεμον.
Διάψαλμα.
5. Φωτίζεις σὺ θαυμαστῶς ἀπὸ ὀρέων
αἰωνίων.
6. Ἐταράχθησαν ἢ πάντες· οἱ ἀσύνε-
τοι τῇ καρδίᾳ·
Ἐπνώσαν ὕπνον αὐτῶν, καὶ ἔχ' εὐ-
ρον ὄρεν
Πάντες οἱ ἄνδρες τῷ πλέθει ταῖς χερ-
σὶν αὐτῶν.
7. Ἀπὸ ἐπιτιμήσεώς σου, ὁ Θεὸς Ἰακώβ,
Ἐνύσταξαν οἱ ἐπιβεβηκότες τὰς ἵππους.
8. Σὺ φοβερὸς εἶ,
τῆς ὀρ- Καὶ τίς ἀντιστήσεται σοι, ἀπὸ τότε ἡ
γῆς ἔργῃ σου,
9. Ἐκ τῶ ἔρανος ἡκέτισας κρίσιν,
Γῇ ἐφοβήθη καὶ ἡσύχασεν·
10. Ἐν τῷ ἀναστῆναι εἰς κρίσιν τὸν Θεόν,
τῇ καρ- Τῷ σωταὶ πάντας τὰς πράξεις τῆς γῆς.
διά Διαψαλμα.
11. Ὅτι ἐν θυμῷ ἀνθρώπου ἐξομολογή-
σεται σοι·
ἢ Καὶ ἐγκατάλειμμα ἐν θυμῷ ἐρε-
τάσει σοι.
12. Εὐχαρίστητε καὶ ἀπόδοτε Κυρίῳ τῷ Θεῷ
ἡμῶν·
Πάντες οἱ κύκλῳ αὐτῷ οἴσθεσι δῶρα
13. Τῷ φοβερῷ καὶ ἀφαιρεμένῳ πνεύματι
τα ἀρχόντων,
Φοβεσθὶ παρὰ τοῖς βασιλεῦσι τῆς γῆς.

ΨΑΛΜ. 65. LXXVI.

Εἰς τὸ τέλος, ὑπὲρ Ἰδιθὲν, Ψαλ-
μὸς τῷ Ἀσάφ.

2. Φωνὴ μου πρὸς Κύριον ἐκέκραξα,

(Καὶ) τῇ φωνῇ μου πρὸς τὸν Θεόν, καὶ ἡ Φωνή
προσέχε μοι.

3. Ἐν ἡμέρᾳ θλίψεώς μου τὸν Θεόν ἐξε-
ζήτησα·

Ταῖς χερσὶ μου νυκτὸς ἐναντίον αὐτοῦ,
καὶ ἐκ ἠπατήθην.

Ἀπηνήνατο παρακληθῆναι ἡ ψυχὴ μου·

4. Ἐμνήσθην τῷ Θεῷ καὶ εὐφρανθῆναι.

Ἠδολέχθησα, καὶ ὠλυγοψύχησα τὸ
πνεῦμά μου. Διάψαλμα.

5. Προκατελάβοντο φυλακὰς οἱ ὀφθαλμοί πάντες
μου· οἱ ἐχθροί

Ἐταράχθην καὶ ἐκ ἐλάλησα.

6. Διηλογισάμην ἡμέρας ἀρχαίας,

ἢ Καὶ ἔρη αἰώνια 7. ἐμνήσθην,
ἢ καὶ ἐμελέτησα·

Νυκτὸς μετὰ τῆς καρδίας μου ἠδολέ-
χην, καὶ ἔσκαλον τὸ πνεῦμά μου·

8. Μὴ εἰς τὰς αἰῶνας ἀπώσεται Κύριος;
Καὶ ὃ προοθήσει τῷ εὐδοκῆσαι ἔτι;

9. Ἡ εἰς τέλος ἀπακόψει τὸ ἔλεος αὐτοῦ;
Χ συντίλεισι ῥῆμα ἀπὸ γενεᾶς εἰς καὶ
γενεάν;

10. Ἡ ἐπιλήσεται τῷ οἰκτιρῆσαι ὁ Θεός;
Ἡ συνέξει ἐν τῇ ὀργῇ ἢ αὐτῷ τὰς
οἰκτιρὰς αὐτοῦ. Διάψαλμα.

11. Καὶ εἶπα, ἢ νῦν ἠρξάμην·

Αὕτη ἡ ἀλλοίωσις τῆς δεξιᾶς τῷ ὑ-
ψίστῳ.

12. Ἐμνήσθην τῶν ἔργων Κυρίου·

Ὅτι μνησθήσομαι ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τῶν
θαυμασίων σου,

13. Καὶ μελελήσω ἐν πᾶσι τοῖς ἔργοις σου,
Καὶ ἐν τοῖς ἐπιτηδεύμασί σου ἀδο-
λεχθήσω.

14. Ὁ Θεὸς ἐν τῷ ἁγίῳ ἡ ὁδός σου·

Τίς Θεὸς μέγας ὡς ὁ Θεὸς ἢ ἡμῶν;

15. Σὺ εἶ ὁ Θεὸς ὁ ποιῶν θαυμάσια·

Ἐγνώ-

Ἐγνώρισας ἐν τοῖς λαοῖς τὴν δυνάμιν
σε.

16. Ἐλυτρώσω ἐν τῷ βραχίονί σου
τὸν λαόν σου,

Τὸς υἱὸς Ἰακώβ καὶ Ἰωσήφ. Διά-
ψαλμα.

17. Εἶδον σε ὕδατα ὁ Θεός,
Εἶδον σε ὕδατα, καὶ ἐφροδίστησαν.
Καὶ ἐταράχθησαν ἄβυσσοι, 18. πλη-
θος ἤχος ὑδάτων.

Φωνὴν ἔδωκαν αἱ νεφέλαι, καὶ γὰρ τὰ
βέλη σου διαπρέουσιν.

19. Φωνὴ τῆς βροντῆς σου ἐν τῷ τροχῷ,
Ἐφάνη αἱ ἀστραπαὶ σου τῇ οἰκυμένῃ.
Ἐσαλεύθη καὶ ἔντρομος ἐγενήθη ἡ γῆ.

20. Ἐν τῇ θαλάσῃ ἡ ὁδός σου,
Καὶ αἱ τρίβοι σου ἐν ὕδασι πολλοῖς,
Καὶ τὰ ῥυγὴ σου ἐκ γινώσκονται.

21. Ὡδήγησας ὡς πρόβατα τὸν λαόν σου
Ἐν χειρὶ Μωυσῆ καὶ Ἀαρών.

ΨΑΛΜ. 67'. LXXVII.

Συνέσεως τῷ Ἀσάφ.

Προσέχετε λαός μου τὸν νόμον μου,
Κλῖνατε τὸ ὅς ὑμῶν εἰς τὰ ῥή-
ματα τοῦ στόματός μου.

2. Ἀνοίξω ἐν παραβολαῖς τὸ στόμα μου,
Φθέγγομαι προβλήματα ἀπ' ἀρχῆς.

3. Ὅσα ἠγάσαμεν καὶ ἐγνώμεν αὐτά,
Καὶ οἱ πατέρες ἡμῶν διηγήσαντο ἡμῖν.

4. Οὐκ ἐκρύβη ἀπὸ τῶν τέκνων αὐτῶν
εἰς γενεὰν ἑτέραν,
Ἀπαγγέλλοντες τὰς αἰνέσεις Κυρίου,
Καὶ τὰς δυνατείας αὐτοῦ, καὶ τὰ
θαυμάσια αὐτοῦ ἃ ἐποίησε.

5. Καὶ ἀνέστησε μαρτύριον ἐν Ἰακώβ,
Καὶ νόμον ἔθετο ἐν Ἰσραὴλ.

Ὅσα ἐνετείλατο τοῖς πατράσιν ἡμῶν, Ὅν
Τὴ γνωρίσαι αὐτὰ τοῖς υἱοῖς αὐτῶν. αὐτὸν

6. Ὅπως ἂν γινῶ γενεὰ ἑτέρα, υἱοὶ οἱ
τεχνησόμενοι,

καὶ ἀναστήσονται καὶ ἀπαγγε-
λῶσιν (αὐτὰ) τοῖς υἱοῖς αὐτῶν.

7. Ἴνα θῶνται ἐπὶ τὸν Θεὸν τὴν ἐλπί-
δα αὐτῶν,

Καὶ μὴ ἐπιλάθωνται τῶν ἔργων
τοῦ Θεοῦ,

Καὶ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ ἐκζητήσωσιν.

8. Ἴνα μὴ γενῶνται ὡς οἱ πατέρες αὐτῶν,
Γενεὰ σκολιὰ καὶ παραπικραίνουσα,
Γενεὰ ἣτις ἐκατεύθυνε τὴν καρδίαν
αὐτῆς, ἐν τῇ
καρδίᾳ

Καὶ ἐκ ἐπιστάθης μετὰ τοῦ Θεοῦ τὸ
πνεῦμα αὐτῆς.

9. Υἱοὶ Ἐφραίμ ἐντεινόντες καὶ βάλλον-
τες τόξον,

Ἐστράφησαν ἐν ἡμέρᾳ πολέμου.

10. Οὐκ ἐφύλαξαν τὴν διαθήκην τοῦ Θεοῦ,
Καὶ ἐν τῷ νόμῳ αὐτοῦ ἐκ ἤθελον πο-
ρεύεσθαι.

11. Καὶ ἐπελάθοντο τῶν εὐεργεσιῶν αὐτοῦ,
Καὶ τῶν θαυμασίων αὐτοῦ ὧν ἔδειξεν
αὐτοῖς.

12. Ἐναντίον τῶν πατέρων αὐτῶν (αὐτοῦ)
ἐποίησε θαυμάσια,

Ἐν γῇ Αἰγύπτῳ ἐν πεδίῳ Τάνεως.

13. Διέρρηξε θάλασσαν, καὶ διήγαγεν
αὐτούς.

Ἐσησεν ὕδατα ὡσεὶ ἄσκον.

14. Καὶ ὠδήγησεν αὐτούς ἐν νεφελῇ ἡμέρας,
Καὶ ὅλην τὴν ῥύκτα ἐν φωτισμῷ
πυρός.

15. Διέρρηξε πέτραν ἐν ἔρημῳ,
Καὶ ἐπότισεν αὐτούς ὡς ἐν ἀβύσσῳ
πολλῇ.

16. Καὶ

16. Καὶ ἐξήγαγεν ὕδωρ ἐκ πέτρας,
Καὶ κατήγαγεν ὡς ποταμὸς ὕδατα.
17. Καὶ προσέθεντο ἔτι τῇ ἀμαρτάνῃ
αὐτῶν,
Παρεπύκρναν τὸν ὕψισον ἐν αἰνύδρῳ.
18. Καὶ ἐξεπείρασαν τὸν Θεὸν ἐν ταῖς
καρδίαις αὐτῶν,
Τῇ αἰτῇσαι βρώματα ταῖς ψυχαῖς
αὐτῶν.
19. Καὶ κατελάλησαν τῷ Θεῷ, καὶ εἶπαν
Μὴ δυνήσεται ὁ Θεὸς ἐτοιμάσαι τρα-
πέζαν ἐν ἐρήμῳ;
20. Ἐπεὶ ἐπάταξε πέτραν, καὶ ἐρρύη-
σαν ὕδατα, καὶ χεῖμαρροι κατε-
κλύθησαν.
Μὴ καὶ ἄρτον δυνήσεται δοῦναι;
Ἡ ἐτοιμάσαι τραπέζαν τῷ λαῷ αὐτῷ;
21. Διὰ τὸτο ἤκουσε Κύριος καὶ ἀπεβό-
λετο,
Καὶ πῦρ ἀνέφθη ἐν Ἰακώβ,
Καὶ ὀργὴ ἀνέβη ἐπὶ τὸν Ἰσραήλ.
22. Ὅτι ἐκ ἐπίστευσαν ἐν τῷ Θεῷ,
Οὐδὲ ἠλπίσαν ἐπὶ τὸ σωτήριον αὐτῷ.
23. Καὶ ἐνετείλατο νεφέλαις ὑπεράνωθεν,
Καὶ θύρας ἑρᾶν ἀνέωξε.
24. Καὶ ἔβρεξεν αὐτοῖς μάννα φαγεῖν,
Καὶ ἄρτον ἑρᾶν ἔδωκεν αὐτοῖς.
25. Ἄρτον ἀγγέλων ἔφαγεν ἄνθρωπος.
Ἐπισιτισμὸν ἀπέστειλεν αὐτοῖς εἰς
πλησμονήν.
26. Ἀπῆρε Νότον ἐξ ἑρᾶν,
Καὶ ἐπήγαγεν ἐν τῇ δυνατείᾳ αὐτῷ
λίβα.
27. Καὶ ἔβρεξεν ἐπ' αὐτὸς ὡσεὶ χθὲν
σάρκας,
Καὶ ὡσεὶ ἄμμον θαλασσῶν πετεινὰ
πλερωτά.

28. Καὶ ἐπέπεσον εἰς μέσον τῆς παρεμ-
βολῆς αὐτῶν,
Κύκλω τῶν σκηνομαίων αὐτῶν.
29. Καὶ ἐφάγοσαν καὶ ἐνεπλήθησαν
σφόδρα,
Καὶ τὴν ἐπιθυμίαν αὐτῶν ἤνεγκεν
αὐτοῖς.
30. Οὐκ ἐσερήθησαν ἀπὸ τῆς ἐπιθυ-
μίας αὐτῶν.
Ἐτι τῆς βρώσεως αὐτῶν ἔσθης ἐν τῷ
σώματι αὐτῶν,
31. Καὶ ὀργὴ τῷ Θεῷ ἀνέβη ἐπ' αὐτὸς,
Καὶ ἀπέκλειεν ἐν τοῖς πίσσιν αὐτῶν,
Καὶ τὸς ἐκλεκτοὺς τῷ Ἰσραήλ συνε-
πόδισεν.
32. Ἐν πᾶσι τέτοις ἡμαρτον ἔτι,
Καὶ ἐκ ἐπίστευσαν Χρὶς τοῖς θαυμα-
σίαις αὐτῷ.
33. Καὶ ἐξέλυπον ἐν ματαιότητι αἱ ἡμέ-
ραι αὐτῶν,
Καὶ τὰ ἔτη αὐτῶν μετὰ σωδῆς.
34. Ὅταν ἀπέκλειεν αὐτὸς, ἐζήτουν
αὐτὸν,
Καὶ ἐπέσρεφον, καὶ ὠρθρίζον πρὸς
τὸν Θεόν.
35. Καὶ ἐμνήθησαν, ὅτι ὁ Θεὸς βοηθὸς
αὐτῶν ἐστίν,
Καὶ ὁ Θεὸς ὁ ὕψιστος λυτρωτὴς αὐ-
τῶν ἐστίν.
36. Καὶ ἐκάτηκεν αὐτὸν ἐν τῷ σώματι ἡγάπη-
αὐτῶν, σάν
Καὶ ἡ γλώσση αὐτῶν ἐψεύσαντο αὐτῶν.
37. Ἡ δὲ καρδία αὐτῶν ἐκ εὐθείας μετ'
αὐτῷ,
Οὐδὲ ἐπισώθησαν ἐν τῇ διαθήκῃ αὐτῷ.
38. Αὐτὸς δὲ ἔστιν ἐκτίμενος,
καὶ ἰλάσεται ταῖς ἀμαρτίαις
αὐτῶν, καὶ ἐ διαφθερεῖ,

Καὶ

Καὶ πληθύνει τὴν ἀποστείλας τὸν θυ-
μὸν αὐτῆς,

Καὶ ἔχῃ ἐκκαύσει πάσαν τὴν ὀργὴν
αὐτῆς.

39. Καὶ ἐμνήθη ὅτι σάρξ εἰσι,

Πνεῦμα πορευόμενον καὶ ἐκ ἐπιστρέφον.

40. Ποσάνεις παρεπύκρναν αὐτὸν ἐν τῇ
ἐρήμῳ,

Παρώγεισαν αὐτὸν ἐν γῇ ἀνύδρῳ;

41. Καὶ ἐπέστρεψαν, καὶ ἐπείρασαν τὸν
Θεόν,

Καὶ τὸν ἅγιον τῆς Ἰσραὴλ παρώξυναν.

42. Οὐκ ἐμνήθησαν τῆς χειρὸς αὐτῆς,
Ἡμέρας ἧς ἐλυτρώσατο αὐτὴς ἐκ
τῆς χειρὸς ὁ θλίβοντος.

43. Ὡς ἔθετο ἐν Αἰγύπτῳ τὰ σημεῖα
αὐτῆς,

Καὶ τὰ τέρατα αὐτῆς ἐν πεδίῳ Τάνεως.

44. Καὶ μετέστρεψεν εἰς αἷμα τῆς πο-
ταμῆς αὐτῶν

Καὶ τὰ ὄμβρηματα αὐτῶν, ὅπως
μὴ πίωσιν.

45. Ἐξαπέστειλεν εἰς αὐτὴς κυνόμυα, καὶ
κατέφαγεν αὐτὰς.

Καὶ βάτραχον, καὶ διέφθειρεν αὐτὰς.

46. Καὶ ἔδωκε τῇ ἐρυσίβῃ τὸν καρπὸν
αὐτῶν,

Καὶ τὰς πόνους αὐτῶν τῇ ἀκρίδι.

47. Ἀπέκλειεν ἐν χαλασῇ τὴν ἄμπε-
λεν αὐτῶν,

Καὶ τὰς συκαμίνους αὐτῶν ἐν τῇ
πάχῃ.

ἐν χα- 48. Καὶ παρέδωκεν εἰς χάλαζαν τὰ κτήνη
λάζῃ αὐτῶν,

Καὶ τὴν ὑπαρξὴν αὐτῶν τῷ πυρὶ.

49. Ἐξαπέστειλεν εἰς αὐτὴς ὀργὴν θυ-
μῷ αὐτῆς,

Θυμὸν καὶ ὀργὴν καὶ θλίψιν,

Tom. IV.

Ἀποστολὴν δὲ ἀγγέλων πονηρῶν.

50. Ὡδοποίησε τρίβον τῇ ὀργῇ αὐτῆς.

Οὐκ ἐφείσατο ἀπὸ θανάτου τῶν ψυ-
χῶν αὐτῶν,

Καὶ τὰ κτήνη αὐτῶν εἰς θάνατον συν-
έκλεισε.

51. Καὶ ἐπάταξε πᾶν πρωτότοκον ἐν
τῇ γῇ Αἰγύπτῳ,

Ἀπαρχὴν πόνων αὐτῶν ἐν τοῖς σκηνώ-
μασι Χαίμ.

52. Καὶ ἀπῆρεν ὡς πρόβατα τὸν λαὸν
αὐτῆς,

Καὶ ἀπήγαγεν αὐτὴς ὡσεὶ ποιμνιον ἐν ἡγάγεν
ἐρήμῳ.

53. Καὶ ἀδήγησεν αὐτὴς ἐν ἐλπίδι, καὶ
ἐκ ἐδειλίτσαν.

Καὶ τὰς ἐχθρὰς αὐτῶν ἐκάλυψε
θάλασσα.

54. Καὶ εἰσῆγαγεν αὐτὴς εἰς ὄρεον ἁγιάσ-
ματος αὐτῆς,

Ὅρος τῆτο ὃ ἐκτίσαστο ἡ δεξιὰ αὐτῆς.

55. Καὶ ἐξέβαλεν ἀπὸ προσώπου αὐτῶν
ἔθνη,

Καὶ ἐκληροδότησεν αὐτὴς ἐν χοινίῳ
κληροδοσίας,

Καὶ κατεσκήνωσεν ἐν τοῖς σκηνώμα-
σιν αὐτῶν τὰς φυλάς τῆς Ἰσραὴλ.

56. Καὶ ἐπείρασαν καὶ παρεπύκρναν
τὸν Θεὸν τὸν ὑψιστον,

Καὶ τὰ μαρτύρια αὐτῆς ἐκ ἐφυλά-
ξαντο.

57. Καὶ ἀπέστρεψαν, καὶ ἠσυνθέτησαν,
καθὼς καὶ οἱ πατέρες αὐτῶν.

Μετεστράφησαν εἰς τόξον σκεβλόν.

58. Καὶ παρώγεισαν αὐτὸν ἐπὶ τοῖς βε-
νοῖς αὐτῶν,

Καὶ ἐν τοῖς γλυπτοῖς αὐτῶν παρεζή-
λωσαν αὐτόν.

I

59. Ἦκx-

59. Ἦκυσεν ὁ Θεὸς καὶ ὑπερέϊδε,
καὶ ἐξεδένωσε σφόδρα τὸν Ἰσραήλ.
60. Καὶ ἀπώσατο τὴν σκηνὴν Σηλώμ,
σκηνώμα ~ αὐτῷ, ἃ κατεσκήνωσεν
ἐν ἀνθρώποις.
61. Καὶ παρέδωκεν εἰς αἰχμαλωσίαν
τὴν ἰχὺν αὐτῶν,
καὶ τὴν καλὴν αὐτῶν εἰς χεῖρα
ἐχθρῷ.
62. Καὶ συνέκλεισεν εἰς ῥομφαίαν τὸν
λαὸν αὐτῷ,
καὶ τὴν κληρονομίαν αὐτῷ ὑπερέϊδε.
63. Τὸς νεανίσκους αὐτῶν κατέφαγε πῦρ,
ἐπένθησαν καὶ αἱ παρθέναι αὐτῶν ἐκ ἐκδηθῆσαι.
64. Οἱ ἱερεῖς αὐτῶν ἐν ῥομφαίᾳ ἔπεσον,
καὶ αἱ χῆραι αὐτῶν ἔκλαυθόνται.
65. Καὶ ἐξηγέρθη ὡς ὁ ὑπνῶν κύριος,
ὡς δυνατὸς κεκραিপαληκῶς ἐξ οἴου.
66. Καὶ ἐπάταξε τὸς ἐχθροὺς αὐτῷ εἰς
τὰ ὀπίσω,
ὄνειδος αἰώνιον ἔδωκεν αὐτοῖς.
67. Καὶ ἀπώσατο τὸ σκηνώμα Ἰωσήφ,
καὶ τὴν φυλὴν Ἐφραΐμ ἐκ ἐξελέξατο.
68. Καὶ ἐξελέξατο τὴν φυλὴν Ἰούδα,
τὸ ὄρος τὸ Σιών ὃ ἠγάπησε.
69. Καὶ ἀκοδόμησεν ὡς μονοκεράτων τὸ
ἀγίασμα αὐτῷ.
Ἐν τῇ γῇ ἰθιμελίωσεν αὐτὴν εἰς τὸν
αἰῶνα.
70. Καὶ ἐξελέξατο Δαυὶδ τὸν δῆλον αὐτῷ,
καὶ ἀνέλαβεν αὐτὸν ἐκ τῶν ποιμνίων
τῶν προβάτων.
71. Ἐξόπιθεν τῶν λοχευομένων ἔλαβεν
αὐτὸν,
ποιμαίνειν Ἰακώβ τὸν δῆλον αὐτῷ,
καὶ Ἰσραὴλ τὴν κληρονομίαν αὐτῷ.
72. Καὶ ἐποίμανεν αὐτὸς ἐν τῇ ἀκακίᾳ
τῆς καρδίας αὐτῷ,

καὶ ἐν ταῖς συνήθει τῶν χειρῶν αὐτῷ τῇ συνέ-
σσει
ᾠδήγησεν αὐτὸς.

ΨΑΛΜ. ΟΗ'. LXXVIII.

- Ψαλμὸς τῷ Ἀσάφ.
Ὁ Θεὸς ἦλθουσιν ἔθνη εἰς τὴν
κληρονομίαν σου,
ἐμίαναν τὸν ναὸν τὸν ἅγιόν σου,
ἔθεντο Ἱερουσαλήμ εἰς ὀπωροφυ-
λάκιον.
2. ἔθεντο τὰ θνησιμαῖα τῶν δούλων σου
βρώμαλα τοῖς πετεινοῖς τῷ ἔρανῳ,
τὰς σάρκας τῶν ὁσίων σου τοῖς θη-
ρίοις τῆς γῆς.
3. ἔξεχεαν τὸ αἷμα αὐτῶν ὡς ὕδωρ κύ-
κλῳ Ἱερουσαλήμ,
καὶ ἐκ ἦν ὁ θάπτεον.
4. ἔγενήθημεν (εἰς) ὄνειδος τοῖς γείτο-
σιν ἡμῶν,
μυκτηρισμὸς καὶ χλευασμὸς τοῖς κύ-
κλῳ ἡμῶν.
5. ἕως πότε Κύριε ὀργισθήσῃ εἰς τέλος;
ἐκκαυθήσεται ὡς πῦρ ὁ ζῆλός σου;
6. ἔκχεον τὴν ὀργὴν σου ἐπὶ ἔθνη τὰ μοι
ἐπεγνωκότα σε,
καὶ ἐπὶ βασιλείας αἱ τὸ ὄνομά σου ἐκ
ἐπικαλέσαντο.
7. Ὅτι κατέφαγον τὸν Ἰακώβ, καὶ τὸν
τέπον αὐτῷ ἠρήμασαν.
8. Μὴ μνηστῆς ἡμῶν ἀνομιῶν ἀρχαίων.
Ταχύ προκαταλαβέτωσαν ἡμᾶς οἱ
οἰκτιρμοὶ σου,
Ὅτι ἐπίλωχέυσαμεν σφόδρα.
9. Βοήθησον ἡμῖν ὁ Θεὸς ὁ σωτὴρ ἡμῶν
ἐνεκα τῆς δόξης τῷ ὀνόματός σου,
~ Κύριε, καὶ ῥῦσαι ἡμᾶς,
καὶ ἰλασθήτι ταῖς ἀμαρτίαις ἡμῶν
ἐνεκα τῷ ὀνόματός σου.

10. Μή-

10. Μήποτε εἶπωσιν ἐν τοῖς ἔθνεσι· πῶς
ἐστιν ὁ Θεὸς αὐτῶν;

Καὶ γνωσθήτω ἐν τοῖς ἔθνεσιν ἐνώ-
πιον τῶν ὀφθαλμῶν ἡμῶν

Ἡ ἐκδίκησις τῆ αἵματος τῶν δούλων
σε τῆ ἐκκεχυμένη.

11. Εἰσελθέτω ἐνώπιόν σε ὁ σεναγμός
τῶν πεπεδημένων·

Κατὰ τὴν μεγαλωσύνην τῆ βραχίον-
ός σε

Περιποίησαι τῆς υἱός τῶν τεθανα-
τωμένων.

12. Καὶ ἀπόδος τοῖς γείτοσιν ἡμῶν ἐπιλα-
πλάσια εἰς τὸν κόλπον αὐτῶν

Τὸν ἐνειδισμόν αὐτῶν, ὃν ἀνειδίσαν
σε Κύριε.

γὰρ 13. Ἡμεῖς δὲ λαός σε καὶ πρόβατα νο-
μῆς σε

Ἀνθομολογησόμεθα σοι εἰς τὸν αἰῶνα·
Εἰς γενεὰν καὶ γενεὰν ἐξαγγελλόμεν

τὴν ἀλησίαν σε

ΨΑΛΜ. 69. LXXIX.

ΕΙς τὸ τέλος, ὑπὲρ τῶν ἀλλοιωθη-
σεμένων, μαρτύριον τῷ Ἀσάφ,
ψαλμός (ὑπὲρ τῆ Ἀσσυρίας).

2. Ὁ ποιμαίνων τὸν Ἰσραὴλ πρόχες,

πρόβα-
τα

Ὁ ὀδηγῶν ὡσεὶ πρόβατον τὸν Ἰωσήφ·

Ὁ καθήμενος ἐπὶ τῶν Χερυβὶμ ἐμ-
φάνηθι,

3. Ἐναντίον Ἐφραΐμ καὶ Βενιαμὴν καὶ
Μανασσῆ·

Ἐξέγειρεν τὴν δυνατείαν σε, καὶ ἔλ-
θὲ εἰς τὸ σῶσαι ἡμᾶς.

4. Ὁ Θεὸς ἐπίσχεψεν ἡμᾶς,

Καὶ ἐπέφανεν τὸ πρόσωπόν σε, καὶ
σωθῆσόμεθα.

5. Κύριε ὁ Θεὸς τῶν δυνάμεων, ἕως πότε
ἐργίζη ἐπὶ τὴν προσευχὴν τῆ δού-
λης σε;

6. Ψωμίεις ἡμᾶς ἄρτον δακρύων·

Καὶ πότιεις ἡμᾶς ἐν δάκρυσιν ἐν μέτρῳ·

7. Ἐθῆ ἡμᾶς εἰς ἀντιλογίαν τοῖς γείτο-
σιν ἡμῶν,

Καὶ οἱ ἐχθροὶ ἡμῶν ἐμυκλήρισαν ἡμᾶς.

8. Κύριε ὁ Θεὸς τῶν δυνάμεων ἐπίσχε-
ψον ἡμᾶς,

Καὶ ἐπέφανον τὸ πρόσωπόν σε, καὶ
σωθῆσόμεθα. Διάψαλμα.

9. Ἀμπελον ἐξ Αἰγύπτου μετήρας·

Ἐξέβαλες ἔθνη, καὶ κατεφύτευσας
αὐτήν·

10. Ὡδοποίησας ἔμπροσθεν αὐτῆς,

Καὶ κατεφύτευσας τὰς ῥίζας αὐτῆς,
καὶ ἐκλήρωσε τὴν γῆν.

11. Ἐκάλυψεν ὄρη ἡ σκιά αὐτῆς,

Καὶ αἱ ἀναδενδράδες αὐτῆς τὰς κέ-
δρες τῆ Θεῶ.

12. Ἐξέτεινε τὰ κλήματα αὐτῆς ἕως
θαλάσσης,

Καὶ ἕως ποταμῶν τὰς παραφυάδας ποταμῶν
αὐτῆς.

13. Ἰνατί καθεῖλες τὸν φραγμὸν αὐτῆς,
Καὶ τρυγῶσιν αὐτήν πάντες οἱ πα-
ραπορευόμενοι τὴν ὁδόν,

14. Ἐλυμήνατο αὐτήν ὡς ἐκ δρυμῶν,

Καὶ μονιὸς ἄγριος κατενεμήσατο αὐτήν.

15. Ὁ Θεὸς τῶν δυνάμεων ἐπίσχεψον δὴ,
(Καὶ) ἐπέβλεψον ἐξ ἑρανεῶ καὶ ἴδε,

Καὶ ἐπίσκεψαι τὴν ἄμπελον ταύτην·

16. Καὶ κατάρτισαι αὐτήν, ἣν ἐφύτευ-
σεν ἡ δεξιὰ σε,

Καὶ ἐπὶ υἱὸν ἀνθρώπου ἐν ἐκραταίῳ-
σας σεαυτῶν.

12

17. Ἐμπε-

17. Ἐμπεπυρισμένη ✕ πυρὶ καὶ αἶνε-
σκαμμένη·

Ἀπὸ ἐπιτιμήσεως τῆ προσώπῃ σε
ἀπολαῖνται.

18. Γεννηθήτω ἡ χεὶρ σε ἐπ' ἄνδρα δε-
ξιᾶς σε,

Καὶ ἐπὶ υἱὸν ἀνθρώπου, ὃν ἐκραταίω-
σας σεαυτῷ,

19. Καὶ ἢ μὴ ἀποσῶμεν ἀπὸ σῆ·

Ζωώσεις ἡμᾶς, καὶ τὸ ἔνομά σε ἐπι-
καλεσόμεθα.

20. Κύριε ὁ Θεὸς τῶν δυνάμεων ἐπίστρε-
ψον ἡμᾶς,

Καὶ ἐπίφανον τὸ πρόσωπόν σε, καὶ
σωθῆσόμεθα!

ΨΑΛΜ. Π'. LXXX.

ἀλλοιω-
θησομέ-
νων
* Δαυίδ.

ΕΙς τὸ τέλος, ὑπὲρ τῶν ληνῶν (ψαλ-
μὸς) τῷ * Ἀσάφ.

2. Ἀγαλλιᾶθε τῷ Θεῷ τῷ βοη-
θῷ ἡμῶν,

Ἀλαλάξατε τῷ Θεῷ Ἰακώβ·

3. Λάβετε ψαλμὸν καὶ δότε τύμπανον,
Ψαλτήριον τερπνὸν μετὰ κιθάρας·

4. Σαλπίσσατε ἐν νεομηνίᾳ σάλπιγγι,
ἡμέρας ἔν τῷ εὐσήμεν ἡμέρᾳ ἑορτῆς ἡμῶν.

5. Ὅτι πρόταγμα τῷ Ἰσραὴλ ἐστὶ,
Καὶ κρῖμα τῷ Θεῷ Ἰακώβ·

αὐτὸν 6. Μαρτύριον ἐν τῷ Ἰωσήφ ἔθετο αὐτῷ,
Ἐν Ἰῶ ἐξελθεῖν αὐτὸν ἐκ γῆς Αἰγύπτου·
Γλῶσσαν ἦν ἔκ ἔγνω ἤκουσεν.

αὐτῶν 7. Ἀπέστησεν ἀπὸ ἄρσεων τὸν ἰώτην αὐτῷ·
Αἱ χεῖρες αὐτῷ ἐν τῷ κοφίνῳ ἐδέ-
λευσαν.

8. Ἐν θλίψει ἐπεκαλίσσω ~ με, καὶ
ἐρρύσάμην σε·

Ἐπήκουσά σε ἐν ἀποκρύφῳ καλαγίδος·
Ἐδοκίμασά σε ἐπὶ ὕδατος ἀνίλογίας.

Διάψαλμα.

9. Ἄκουσον λαός μου καὶ διαμαρτυρε-
μαί σοι·

Ἰσραὴλ, εἰάν ἀκούσῃς μου·

10. Οὐκ ἔσαι ἐν σοὶ Θεὸς πρόσφατος,
Οὐδὲ προσκυνήσεις Θεῷ ἄλλοτρίῳ.

11. Ἐγὼ ~ γάρ εἰμι Κύριος ὁ Θεός σε,
Ὁ ἀναγαγὼν σε ἐκ γῆς Αἰγύπτου·

Πλάτυνον τὸ σῶμα σε, καὶ πληρώ-
σω αὐτό.

12. Καὶ ἐκ ἤκουσεν ὁ λαός μου τῆς Φω-
νῆς μου,

Καὶ Ἰσραὴλ ἢ προσέχε μοι·

13. Καὶ ἐξαπέστειλα αὐτῶν κατὰ τὰ ἐπι-
τηδεύματα τῶν καρδιῶν αὐτῶν,
Πορεύονται ἐν τοῖς ἐπιτηδεύμασιν
αὐτῶν.

14. Εἰ ὁ λαός μου ἤκουσέ μου,

Ἰσραὴλ ἢ ταῖς ὁδοῖς μου ~ εἰ ἐπο-
ρεύθῃ,

15. Ἐν τῷ μηδενὶ ~ ἂν τῆς ἐχθρῆς
αὐτῶν ἐταπείνωσα,

Καὶ ἐπὶ τῆς θλίβονίᾳς αὐτῶν ἐπέβα-
λον ἂν τὴν χεῖρά μου·

16. Οἱ ἐχθροὶ Κυρίου ἐψεύσαντο αὐτῷ,
Καὶ ἔσαι ὁ καιρὸς αὐτῶν εἰς τὸν
αἰῶνα·

17. Καὶ ἐψώμυσεν αὐτῶν ἐκ σέατος
πυρῆ,

Καὶ ἐκ πέτρας μέλι ἐχόρτασεν
αὐτῶν.

ΨΑΛΜ.

Psalms. LXXX. v. 1. τῶν ἀλλοιωθησομένων) τῶν ληνῶν. ibid. τῷ Δαυίδ) τῷ Ἀσάφ. v. 4. ἡμέρας ἑορ-
τῆς ἡμῶν) ἡμέρας ἑορτῆς ὑμῶν. v. 7. ἰώτην αὐτῶν) ἰώτην αὐτοῦ. v. 8. à fine Rom. adjicit Δια-
ψαλμα. v. 9. λαός μου --- εἰάν) λαός μου καὶ λαλήσω σοι, Ἰσραὴλ καὶ διαμαρτυρομαί σοι εἰάν.

ΨΑΛΜ. ΠΑ'. LXXXI.

Υ Αλμὸς τῷ Ἀσάφ.
 Ὁ Θεὸς ἔση ἐν συναγωγῇ Θεῶν.
 Ἐν μέσῳ ~ δὲ Θεὸς διακρίνει.

2. Ἔως πότε κρίνετε ἀδικίαν,
 Καὶ πρόσωπα ἀμαρτωλῶν λαμβάνετε ; Διάψαλμα.

3. Κρίνετε ὀφθανῶ καὶ πτωχῶ.
 Ταπεινὸν καὶ πένητα δικαιώσατε.

4. Ἐξέλεοδε πένητα καὶ πτωχόν,
 Ἐκ χειρὸς ἀμαρτωλῶ ῥύσαδε (αὐτὸς).

5. Οὐκ ἔγνωσαν ἐδὲ συνῆκαν, ἐν σιότει διαπορεύονται.

Σαλευθήσονται πάντα τὰ θεμέλια τῆς γῆς.

6. Ἐγὼ εἶπα· Θεοὶ ἔσε καὶ υἱοὶ ὑψίστη πάντες.

7. Ὑμεῖς δὲ ὡς ἄνθρωποι ἀποθνήσκετε,
 Καὶ ὡς εἰς τῶν ἀρχόντων πίπτετε.

8. Ἀνάστα ὁ Θεός, κρῖνον τὴν γῆν.
 Ὅτι σὺ κατακληρονομήσεις (αὐτὸς) ἐν πᾶσι τοῖς ἔθνεσιν.

ΨΑΛΜ. ΠΒ'. LXXXII.

Ω Δὴ ψαλμὸς τῷ Ἀσάφ.
 2. Ὁ Θεὸς τίς ὁμοιωθήσεται σοι;
 Μὴ σιγήσης, μηδὲ κάλαπραυ-
 νης ὁ Θεός.

3. Ὅτι ἰδοὺ οἱ ἐχθροὶ σε ἤχησαν,
 Καὶ οἱ μισοῦντές σε ἦσαν κεφαλὴν.

4. Ἐπὶ τὸν λαόν σε (Κύριε) κατεπα-
 νεργεύσαντο γνώμην,

Καὶ ἐβελεύσαντο καλῶ τῶν ἀγίων σε.

5. Εἶπαν· δεῦτε καὶ ἐξολοθρεύσωμεν αὐ-
 τὸς ἐξ ἔθνους,

Καὶ ἢ μὴ μνησθῇ τὸ ὄνομα Ἰσραὴλ ἔτι.
 6. Ὅτι ἐβελεύσαντο ἐν ὁμοιοῖα ἐπιλαυλῶ,
 Κατὰ σὲ διαθήκην διέθεντο.

7. Τὰ σκηνώματα τῶν Ἰδουμαίων καὶ οἱ
 Ἰσμαηλῖται,

Μωαβ καὶ οἱ Ἀγαρηνοί,

8. Γεβὰλ καὶ Ἀμμαὶν καὶ Ἀμαλῆκ,
 (Καὶ) ἀλλόφυλοι μετὰ τῶν κατοί-
 κόντων Τύρον.

9. Καὶ γὰρ καὶ Ἀσὺρ συμπαραγένητο
 μετ' αὐτῶν,

Ἐγενήθησαν ~ εἰς ἀντίληψιν τοῖς
 υἱοῖς Λάτ. Διάψαλμα.

10. Ποίησον αὐτοῖς ὡς τῇ Μαδιάμ καὶ
 τῷ Σισάρα,

Ὡς τῇ Ἰαβεὶν ἐν τῷ χειμαρρῷ Κισαῖ.

11. Ἐξωλεθρεύθησαν ἐν Ἀινδῶρ,
 Ἐγενήθησαν ὡσεὶ κόπρος τῇ γῇ.

12. Ὡς τὸς ἀρχοντας αὐτῶν ὡς τὸν
 Ὠρήβ καὶ Ζήβ,

Καὶ Ζεβεὲ καὶ Σαλμανὰ πάντας τὸς
 ἀρχοντας αὐτῶν.

13. Οἵτινες εἶπαν· κληρονομήσωμεν ἑαυ-
 τοῖς τὸ ἀγιαστῆριον τῷ Θεῷ.

14. Ὁ Θεός με θῆ αὐτὸς ὡς τρωχόν,
 Ὡς καλαμὴν κατὰ πρόσωπον ἀνέμου.

15. Ὡσεὶ πῦρ ~ ὁ διαφλέξει δρυμόν,
 Ὡσεὶ φλόξ κατακαύσαι ἔρη.

16. Οὕτως καταδιώξεις αὐτὸς ἐν τῇ κα-
 ταιγίδι σε,

Καὶ ἐν τῇ ὀργῇ σε ταράξεις αὐτὸς.

17. Πλήρωσον τὰ πρόσωπα αὐτῶν ἀτι-
 μίας.

Καὶ ζητήσῃσι τὸ ὄνομά σε Κύριε. πρόσω-
πον

Psalms. LXXXI. v. 3. Κρίνετε ὀφθανῶ καὶ πτωχῶ) κρίνετε ὀφθανόν καὶ πτωχόν. v. 4. (αὐτὸς) deest. v. 8. (αὐτὸς) abest. Psalm. LXXXII. v. 4. (Κύριε) deest. v. 9. ἡ fine addit Rom. Διά-
 ψαλμα. v. 10. Σισάρα, Ὡς Ἰαβεὶν) σισάρα, ὡς τῇ Ἰαβεὶν. ibid. Κισαῖ) κισαῖν. v. 13. τὸ ἀ-
 γιαστῆριον) τὸ θυσιαστήριον. v. 17. τὸ πρόσωπόν σε) τὸ ὄνομά σε.

18. Αἰχυνθήτωσαν καὶ ταραχθήτωσαν
εἰς τὸν αἰῶνα ~ τῷ αἰῶνι·

Καὶ ἐντραπήτωσαν καὶ ἀπολέθωσαν·

19. Καὶ γνώτωσαν ὅτι ὄνομά σοι Κύριος,
Σὺ μόνος ὑψιστος ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν.

ΨΑΛΜ. ΠΓ'. LXXXIII.

Εἰς τὸ τέλος, ὑπὲρ τῶν ληνῶν τοῖς
υἱοῖς Κορὲ ψαλμός.

2. Ὡς ἀγαπητὰ τὰ σκηνώματά
σε Κύριε τῶν δυνάμεων.

3. Ἐπιποθεῖ καὶ ἐκλείπει ἡ ψυχὴ μου
εἰς τὰς αὐλὰς τῷ Κυρίῳ·

Ἡ καρδία μου καὶ ἡ σάρεξ μου ἠγαλ-
λιάσαντο ἐπὶ Θεὸν ζῶντα.

4. Καὶ γὰρ σρεθίστην εὗρεν ~ ἐαυτῷ
οἰκίαν,

Καὶ τρυγῶν νοστιάει ἐαυτῇ, ἔθῃσει τὰ
νοστία ἐαυτῆς·

Τὰ θυσιάστηρά σε Κύριε τῶν δυνά-
μεων,

Ὁ βασιλεὺς μου καὶ ὁ Θεός μου.

5. Μακάριοι (πάντες) οἱ κατοικοῦντες
ἐν τῷ οἴκῳ σου·

Εἰς τὰς αἰῶνας ~ τῶν αἰώνων· αἰτέ-
σθι σε. Διάψαλμα.

6. Μακάριος ἀνὴρ ὃς ~ ἐστίν· ἀντίληψις
αὐτῷ παρὰ σοῦ Κύριε·

Ἀναβάσεις ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῷ διέθετο

7. Εἰς τὴν κοιλάδα τῷ κλαυθμῶντος, εἰς
τόπον ὃν ἔθετο·

Καὶ γὰρ εὐλογίας δώσει ὁ νομοθέτης.

8. Πορεύονται ἐκ δυνάμεως εἰς δύναμιν·

Ὁφθήσεται ὁ Θεὸς τῶν θεῶν ἐν Σιών.

9. Κύριε ὁ Θεὸς τῶν δυνάμεων εἰσάκουσον
τῆς προσευχῆς μου·

Ἐνώτισται ὁ Θεὸς Ἰακώβ. Διάψαλμα.

10. Ὑπερασπιστὰς ἡμῶν ἴδε ὁ Θεός,
Καὶ ἐπίβλεψον ~ ἐπὶ τὸ πρὶς ὡπεν
τῷ Χριστῷ σου.

11. Ὅτι κρείσσων ἡμέρα ~ μία· ἐν ταῖς
αὐλαῖς σου ὑπὲρ χιλιάδας·

Ἐξελεξάμην παραρίπτεσθαι ἐν τῷ σῶ-
κῳ τῷ Θεῷ μου μάστιγι

Ἡ οἰκεῖν ἐν σκηνώμασιν ἀμαρτωλῶν.

12. Ὅτι ἔλεον καὶ ἀλήθειαν ~ ἀγαπᾷ
Κύριος ὁ Θεός,

Χάριν καὶ δόξαν δώσει·

Κύριος ἔχ' ὑπερήσει τὰ ἀγαθὰ τὰς
πορευομένους ἐν ἀνακίᾳ.

13. Κύριε τῶν δυνάμεων, μακάριος ἄν-
θρωπος ὁ ἐλπίζων ἐπὶ σέ.

ΨΑΛΜ. ΠΔ'. LXXXIV.

Εἰς τὸ τέλος, τοῖς υἱοῖς Κορὲ ψαλμός,
2. Εὐδόκησας Κύριε τὴν γῆν σου,
Ἐπίσχεψας τὴν αἰχμαλωτίαν
Ἰακώβ.

3. Ἀφῆκας τὰς ἀνομίας τῷ λαῷ σου,
Ἐκάλυψας πάσας τὰς ἀμαρτίας
αὐτῶν. Διάψαλμα.

4. Κατέπαυσας πᾶσαν τὴν ὀργὴν σου,
Ἀπέσχεψας ἀπὸ ὀργῆς θυμῷ σου.

5. Ἐπίσχεψεν ἡμᾶς ὁ Θεὸς τῶν σωτη-
ρίων ἡμῶν,

Καὶ ἀπόσχεψεν τὸν θυμὸν σου ἀφ'
ἡμῶν.

6. Μὴ εἰς τὸν αἰῶνα ἐργιωθῇς ἡμῖν;
~ Ἡ·

τὰς αἰῶ-
νας

Psalms. LXXXIII. v. 5. (πάντες) abest. ibid. à fine adjicit Rom. Διάψαλμα. v. 6. ἀντὶλ.) ἡ
ἀντίληψις. v. 7. εἰς τόπον) εἰς τὸν τόπον. v. 9. à fine Rom. addit Διάψαλμα. v. 11. παραρίπτε-
σαι) παραρίπτεσθαι. ibid. Θεοῦ μου) μου abest. ibid. οἰκεῖν ἐν σκ.) οἰκεῖν με ἐπὶ σκην. v. 12.
τοὺς πορευομένους) τοῖς πορευομένοις. Psalm. LXXXIV. v. 2. Ἐπίσχεψας) ἀπέσχεψας. v. 6. εἰς
τὰς αἰῶνας) εἰς τὸν αἰῶνα.

- ~ "Η" διατενεῖς τὴν ὀργὴν σε ἀπὸ
γενεᾶς εἰς γενεάν;
7. ~ "Ο Θεός", σὺ ἐπιστρέψας ζωώσεις
ἡμᾶς,
Καὶ ὁ λαός σε εὐφρανθήσεται ἐπὶ σοί.
8. Δεῖξον ἡμῖν Κύριε τὸ ἔλεός σε,
Καὶ τὸ σωτήριόν σε (Κύριε) δώῃς
ἡμῖν.
9. Ἀκούσμαι τί λαλήσει ~ ἐν ἐμοί" Κύ-
ριος ὁ Θεός·
"Ὅτι λαλήσει εἰρήνην ἐπὶ τὸν λαόν
αὐτῷ,
Καὶ ἐπὶ τὰς ὁσίας αὐτῷ,
Καὶ ἐπὶ τὰς ἐπιστρέφοντας πρὸς αὐ-
τὸν καρδίαν.
10. Πλὴν ἐγγὺς τῶν φοβημένων αὐτὸν
τὸ σωτήριον αὐτῷ,
Τὸ καίλασκηναῖ δόξαν ἐν τῇ γῇ ἡμῶν.
11. Ἐλεος καὶ ἀλήθεια συνήντησαν,
Δικαιοσύνη καὶ εἰρήνη κατεφίλησαν·
12. Ἀλήθεια ἐκ τῆς γῆς ἀνέτειλε,
Καὶ δικαιοσύνη ἐκ τῆς ἔρανθ' διέκυψε.
13. Καὶ γὰρ ὁ Κύριος δώσει χρηστότητα,
Καὶ ἡ γῇ ἡμῶν δώσει τὸν καρπὸν
αὐτῆς.
14. Δικαιοσύνη ἐνώπιον αὐτῷ προπο-
ρεύσεται,
Καὶ θήσει εἰς ὁδὸν τὰ διαδήματα
αὐτῷ.

ΨΑΛΜ. ΠΕ'. LXXXV.

Τῷ Δαυίδ.
Κλῖνον Κύριε τὸ ἔς σε, ~ καὶ
ἐπάκουσόν μου·
"Ὅτι πτωχὸς καὶ πένθης εἰμὶ ἐγώ.

2. Φύλαξεν τὴν ψυχὴν μου, ὅτι ὁσιός εἰμι·
Σῶσον τὸν δούλόν σε ὁ Θεός μου, τὸν
ἐλπίζοντα ἐπὶ σέ.
3. Ἐλέησόν με Κύριε, ὅτι πρὸς σέ κεκρα-
ξομαι ὅλην τὴν ἡμέραν.
4. Εὐφρανὼν τὴν ψυχὴν τῷ δούλῳ σε
"Ὅτι πρὸς σέ Κύριε ἤρα τὴν ψυχὴν μου.
5. "Ὅτι σὺ Κύριε χρηστὸς καὶ ἐπιεικής,
Καὶ πολυέλεος πᾶσι τοῖς ἐπικαλε-
μένοις σε.
6. Ἐνώτισαι Κύριε τὴν προσευχὴν μου,
· Καὶ πρόσχες τῇ φωνῇ τῆς δεήσεώς μου.
7. Ἐν ἡμέρᾳ θλίψεώς μου ἐκέκραξα πρὸς
σέ, ὅτι ἐπήκουσάς μου.
8. Οὐκ ἔστιν ὁμοίός σοι ἐν θεοῖς Κύριε,
Καὶ ἔκ ἐστι κατὰ τὰ ἔργα σε.
9. Πάντα τὰ ἔθνη ὅσα ἐποίησας ἤξεσι,
Καὶ προσκυνήσασιν ἐνώπιόν σε Κύριε,
Καὶ δοξάσῃς τὸ ὄνομά σε·
10. "Ὅτι μέγας εἶ σὺ,
Καὶ ποιοῦν θαυμάσια, σὺ ~ εἶ" ὁ
Θεός μέγας.
11. Ὁδήγησόν με Κύριε τῇ ὁδῷ σε,
Καὶ πορεύσομαι ἐν τῇ ἀληθείᾳ σε·
Εὐφρανθήτω ἡ καρδία μου τῷ φοβεῖ-
σάί το ὄνομά σε.
12. Ἐξομολογήσομαι σοι Κύριε ὁ Θεός
μου ἐν ὅλῃ καρδίᾳ μου·
Καὶ δοξάσω τὸ ὄνομά σε εἰς τὸν
αἰῶνα·
13. "Ὅτι τὸ ἔλεός σε μέγα ἐπ' ἐμέ,
Καὶ ἐρρύσω τὴν ψυχὴν μου ἐξ ἁδῶ
κατατάτῃς.
14. Ὁ Θεός παράνομοι ἐπανετίθησαν ἐπ'
ἐμέ,

Καὶ

V. 8. (Κύριε) abest. V. 12. δικαιοσύνη) καὶ δικαιοσύνη. V. 14. ἐνώπιον) ἰνακτίον. Psalm. LXXXV.
V. 1. τῷ Δαυίδ.) προσευχὴ τῷ Δαυίδ. ibid. ἐπάκουσον) εἰσακούσον. V. 2. ὁ Θεός μου) με deest.
V. 7. ἐπήκουσας) εἰσήκουσας. V. 10. ὁ Θεός μέγας) addit ὁ μέγας. V. 11. τῇ ὁδῷ) ἐν τῇ ὁδῷ.
ibid. τῇ ἀληθείᾳ) ἐν τῇ ἀληθείᾳ.

- Καὶ συναγωγὴ κραταιῶν ἐξήγησαν
τὴν ψυχὴν μου,
Καὶ ἐπρόθεντό σε ἐνώπιον αὐτῶν.
15. Καὶ σὺ Κύριε ὁ Θεὸς οἰκτίρμων καὶ
ἐλεήμων,
Μακρόθυμος καὶ πολυέλεος, καὶ ἀ-
ληθινός.
16. Ἐπίβλεψον ἐπ' ἐμέ, καὶ ἐλέησόν με
Δὸς τὸ κράτος σου τῷ παιδί σου,
Καὶ σῶσον τὸν υἱὸν τῆς παιδείας σου.
17. Ποίησον μετ' ἐμοῦ σημεῖον εἰς ἀγαθόν
Καὶ ἰδέτωσαν οἱ μισῶντές με, καὶ αἰ-
σχυνθήτωσαν,
Ὅτι σὺ Κύριε ἐβοήθησάς μοι καὶ πα-
ρεκάλεσάς με.

ΨΑΛΜ. Πς'. LXXXVI.

Τοῖς υἱοῖς Κορὲ ψαλμὸς αἰδῆς
Οἱ θεμέλιοι αὐτῶ ἐν τοῖς ὄρεσι
τοῖς ἁγίοις.

2. Ἀγαπᾷ Κύριος τὰς πύλας Σιών,
ὑπὲρ πάντα τὰ σκηνώματα Ἰακώβ.
3. Δεδοξασμένα ἐλαλήθη περὶ σοῦ ἡ πό-
λις τῷ Θεῷ. Διάψαλμα.
4. Μνησθήσομαι Ῥαάβ καὶ Βαβυλῶνος
τοῖς γινώσκουσί με.
(Καὶ) ἰδοὺ ἀλλόφυλοι, καὶ Τύρος,
καὶ λαὸς Αἰθιοπῶν, ἔτσι ἐγε-
νήθησαν ἐκεῖ.
- Μήτηρ 5. Μὴ τῇ Σιών ἔρει· ἄνθρωπος καὶ ἄν-
θρωπος ἐγενήθη ἐν αὐτῇ;
Καὶ αὐτὸς ἐθεμελίωσεν αὐτήν ὁ ὕ-
ψιστος.
6. Κύριος διηγῆσεται ἐν γραφῇ λαῶν
καὶ ἀρχόντων,

Τέτων τῶν γεγενημένων ἐν αὐτῇ.
Διάψαλμα.

7. Ὡς εὐφραينوμένων πάντων ἡ καρδι-
αία ἐν σοί.

ΨΑΛΜ. ΠΖ'. LXXXVII.

Ω Δὴ ψαλμὸς τοῖς υἱοῖς Κορὲ εἰς τὸ
τέλος, ὑπὲρ Μαελέθ τῷ ἀπο-
κριθῆναι, συνέσεως Αἱμάν τῷ Αἰθάμ
Ἰσραὴλ
Ἑσδραΐτη. λίτη
κεκράζο-
μαι

2. Κύριε ὁ Θεὸς τῆς σωτηρίας μου,
Ἡμέρας ἐκίκραξα, καὶ ἐν νυκτὶ ἐναντίον σου.
3. Εἰσελθάτω ἐνώπιόν σου ἡ προσευχή
μου,
Κλῖνον τὸ ὄς σου εἰς τὴν δέησίν μου
(Κύριε).
4. Ὅτι ἐπλήθη κακῶν ἡ ψυχὴ μου,
Καὶ ἡ ζωὴ μου τῷ ἄδῃ ἤγγισε.
5. Προσελογίσθη μετὰ τῶν καταβαινόν-
των εἰς λάκκον.
Ἐγενήθη ὡσεὶ ἄνθρωπος ἀβοήθητος,
ἐν νεκροῖς ἐλεύθερος.
Ὡσεὶ τραυματίαι καθεύδοντες ἐν
τάφῳ, ὃν ἐκ ἐμνήθης ἔτι,
Καὶ αὐτοὶ ἐκ τῆς χειρὸς σου ἀπο-
θήσαν.
7. Ἔθεντό με ἐν λάκκῳ κατωτάτῳ,
Ἐν σκοτενοῖς καὶ ἐν σκιά θανάτου.
8. Ἐπ' ἐμέ ἐπεσηρίχθη ὁ θυμὸς σου,
Καὶ πάντας τὰς μετεωρισμὸς σου ἐ-
πήγαγες ἐπ' ἐμέ. Διάψαλμα.
9. Ἐμάκρυνας τὰς γνωστὰς μου ἀπ' ἐμοῦ.
Ἔθεντό με βδέλυγμα ἑαυτοῖς.
Παρεδόθην καὶ ἐκ ἐξεπορευόμεν.

10. Οἱ

Psalms. LXXXVI. v. 6. ἡ fine Rom. addit Διάψαλμα. Psalm. LXXXVII. v. 1. Αἰθάμ) Αἱμάν.
v. 2. κεκράζομαι) ἐκίκραξα. v. 3. Εἰσελθάτω) εἰσελθέτω. v. 5. ὡσεὶ) ὡς. ibid. τραυματίαι)
addit ἐξεπορευόμενοι.

10. Οἱ ἐφθαλμοί μου ἠθένησαν ἀπὸ πλῶχειας·

Ἐκέκραξα πρὸς σὲ Κύριε ὅλην τὴν ἡμέραν,

Διεπέτασα πρὸς σὲ τὰς χεῖράς μου.

11. Μὴ τοῖς νεκροῖς ποιήσεις θαυμάσια;

Ἡ ἰατροὶ ἀνάστησιν, καὶ ἐξομολογήσονται σοι;

12. Μὴ διηγῆσεται τις ἐν τάφῳ τὸ ἔλεός σου,

Καὶ τὴν ἀλήθειάν σου ἐν τῇ ἀπωλείᾳ;

13. Μὴ γνωθῆσεται ἐν τῷ σκότει τὰ θαυμάσιά σου,

Καὶ ἡ δικαιοσύνη σου ἐν γῇ ἐπιλησμένη;

14. Καὶ ἐγὼ πρὸς σὲ Κύριε ἐκέκραξα,
Καὶ τοπρωτὴ προσευχή μου προφθάσει σε.

15. Ἰνατί Κύριε ἀπώθεις τὴν ψυχὴν μου;
Ἀποσρέφεις τὸ πρόσωπόν σου ἀπ' ἐμοῦ;

16. Πτωχός ἔειμι ἐγώ, καὶ ἐν κόποις ἐκ νεότητός μου·

Ὑψώθεις δὲ ἐταπεινώθην καὶ ἐξηπορήθην.

17. Ἐπ' ἐμὲ διήλθεν αἱ ὀργαί σου,
καὶ οἱ φοβερismoί σου ἐξετάραζάν με·

18. Ἐκύκλωσάν μου ὡς ὕδωρ ὅλην τὴν ἡμέραν,

Περιέχεν με ἄμα.

19. Ἐμάκρυνας ἀπ' ἐμοῦ φίλον καὶ πλησίον

καὶ τὴν γνώσιν μου ἀπὸ ταλαιπωρίας.

Tom. IV.

ΨΑΛΜ. ΠΗ'. LXXXVIII.

ΣΥΝΕΣΕΩΣ Αἰθᾶν τῷ Ἐζραΐη.

2. Τὰ ἐλέη * Κυρία εἰς τὸν αἰῶνα ἄσομαι·

Εἰς γενεάν καὶ γενεάν ἀπαγγελά τὴν ἀλήθειάν σου ἐν τῷ σώματί μου.

3. Ὅτι εἶπας, εἰς τὸν αἰῶνα ἔλεος οἰκοδομηθήσεται·

καὶ ἔν τοις ἔρανοις ἐτοιμαθήσεται ἡ ἀλήθειά σου ✕ ἐν αὐτοῖς.

4. Διεθέμην διαθήκην τοῖς ἐκλεκτοῖς μου, Ὡμωσα Δαυὶδ τῷ δέλω μου·

5. Ἔως τῷ αἰῶνος ἐτοιμάσω τὸ σπέρμα σου,

Καὶ οἰκοδομήσω εἰς γενεάν καὶ γενεάν τὸν θρόνον σου. Διάψαλμα.

6. Ἐξομολογήσονται οἱ ἔρανοὶ τὰ θαυμάσιά σου Κύριε,

Καὶ γὰρ τὴν ἀλήθειάν σου ἐν ἐκκλησίᾳ ἁγίων.

7. Ὅτι τίς ἐν νεφέλαις ἰσχυθήσεται τῷ Κυρίῳ;

Ὅμοιωθήσεται τῷ Κυρίῳ ἐν υἱοῖς Θεοῦ;

8. Ὁ Θεὸς ἐνδοξαζόμενος ἐν βελῇ ἁγίων, Μέγας καὶ φοβερός (ἐστίν) ἐπὶ πάντας τὰς περικύκλῳ αὐτοῦ.

9. Κύριε ὁ Θεὸς τῶν δυνάμεων τίς ὅμοιός σοι;

Δυνατὸς εἶ Κύριε, καὶ ἡ ἀλήθειά σου κύκλω σου.

10. Σὺ δεσπόζεις τῷ κράτει τῆς θαλάσσης·

Τὸν δὲ σάλον τῶν κυμάτων αὐτῆς σὺ καταπραΰνεις.

K

II. Σὺ

γ. 10. ἐκέκραξα) καὶ ἐκέκραξα. γ. 14. Καὶ ἐγὼ) καὶ γὰρ. γ. 15. τὴν ψυχὴν μου) τὴν προσευχήν μου. γ. 19. καὶ πλησίον) non habet. Psalm. LXXXVIII. γ. 1. Αἰθᾶν) Αἰθᾶμ. γ. 5. ἄ fine Rom. addit Διάψαλμα. γ. 6. Καὶ γὰρ τὴν) Καὶ τὴν. γ. 7. Ὅμοιωθήσεται) καὶ τίς ὁμοιωθήσεται. γ. 8. (ἐστίν) deest. γ. 10. καταπραΰνεις) καταπραΰνεις.

Ἰσραη-
λίτη
* σε Κύ-
ριε

11. Σὺ ἐταπείνωσας, ὡς τραυματίαν,
ὑπερήφανον.
Ἐν τῷ βραχίονι τῆς δυνάμεώς σου
διεσκόρπισας τὰς ἐχθρὰς σου.
12. Σοὶ εἰσιν οἱ ἔρανοί, καὶ σὴ ἐστὶν ἡ γῆ.
τὴν οἰκισμένην καὶ τὸ πλήρωμα αὐ-
τῆς σὺ ἐθεμελίωσας.
13. Τὸν Βορρᾶν καὶ τὴν θαλάσσαν σὺ
ἐκτίσας.
Ἐρμω-
νιῆμ Θαδῶρ καὶ Ἑρμών ἐν τῷ ἐνέματί σου
ἀγαλλιάσονται.
14. Σὺ δὲ ὁ βραχίων μετὰ δυνάμεως.
Κραταιωθήτω ἡ χεὶρ σου, ὑψωθήτω
ἡ δεξιὰ σου.
15. Δικαιοσύνη καὶ κρίμα ἐτοιμασία τῷ
θρόνῳ σου.
Ἐλεος καὶ ἀλήθεια προπορεύονται
πρὸ προσώπου σου.
16. Μακάριος ὁ λαὸς ὁ γινώσκων ἀλα-
λαγμόν.
Κύριε ἐν τῷ φωτὶ τῷ προσώπῳ σου
πορεύονται.
17. Ὡς καὶ ἐν τῷ ἐνέματί σου ἀγαλλιά-
σονται ὅλην τὴν ἡμέραν,
καὶ ἐν τῇ δικαιοσύνῃ σου ὑψωθήσονται.
18. Ὅτι καύχημα τῆς δυνάμεώς αὐτῶν
εἶ σύ,
καὶ ἐν τῇ εὐδοκίᾳ σου ὑψωθήσεται
τὸ κέρας ἡμῶν.
19. Ὅτι τῷ Κυρίῳ ἡ ἀντίληψις ἡμῶν,
καὶ τῷ ἁγίῳ Ἰσραὴλ βασιλέως ἡμῶν.
20. Τότε ἐλάλησας ἐν ὀράσει τοῖς ἁγίοις
σου,
καὶ ἔπας· ἐθέμην βοήθειαν ἐπὶ θυ-
νατόν,
21. Ὑψωσα ἐκλεκτὸν ἐκ τοῦ λαοῦ ὡς με.
Εὗρον Δαυὶδ τὸν δούλόν μου,
Ἐν ἐλαίῳ ἁγίῳ μου ἔχρισα αὐτόν.
22. Ἡ ὡς γὰρ χεὶρ μου συναντήφη-
ται αὐτῷ,
καὶ ὁ βραχίων μου κατιχύσει αὐτόν.
23. Οὐκ ὠφιλῆται ἐχθρὸς ἐν αὐτῷ,
καὶ υἱὸς ἀνομίας ὃ κακῶσι αὐτόν.
24. Καὶ συγκόψω τὰς ἐχθρὰς * αὐτῷ ἀ-
πὸ προσώπου αὐτοῦ, κακῶσαι
* με
καὶ τὰς μισοῦντάς αὐτὸν τροπώσομαι.
25. Καὶ ἡ ἀλήθειά μου καὶ τὸ ἔλεός μου
μετ' αὐτοῦ,
καὶ ἐν τῷ ὀνόματί μου ὑψωθήσεται
τὸ κέρας αὐτοῦ.
26. Καὶ θήσομαι ἐν θαλάσσῃ χεῖρα αὐτοῦ,
καὶ ἐν ποταμοῖς δεξιάν αὐτοῦ.
27. Αὐτὸς ἐπικαλέσεται με· πατήρ μου
εἶ σύ,
Ὁ Θεός μου καὶ ἀντιλήπιός τῆς σω-
τηρίας μου.
28. Καὶ ἐγὼ πρωτότοκον θήσομαι αὐτόν,
Ὑψηλὸν παρὰ τοῖς βασιλεῦσι τῆς
γῆς.
29. Εἰς τὸν αἰῶνα φυλάξω αὐτῷ τὸ
ἔλεός μου,
καὶ ἡ διαθήκη μου πιστὴ αὐτῷ.
30. Καὶ θήσομαι εἰς τὸν αἰῶνα ὡς τῷ
αἰῶνι τὸ σπέρμα αὐτοῦ,
καὶ τὸν θρόνον αὐτοῦ ὡς ταῖς ἡμέρας
τοῦ ἔρανος.
31. Ἐὰν ἐγκαταλίπωσιν οἱ υἱοὶ αὐτοῦ
τὸν νόμον μου,
καὶ ἐν τοῖς κρίμασί μου μὴ πορευθῶσιν.
32. Ἐὰν τὰ δικαιώματά μου βεβηλώσῃ, βεβηλώ-
καὶ
σῃσιν

V. 11. ἐν τῷ βραχίονι) καὶ ἐν τῷ βρ. V. 13. καὶ τὴν θαλάσσαν) καὶ θαλάσσαν. ibid. Ἐρμω-
νιῆμ) Ἑρ-
μών ἐν. V. 18. Ὅτι καύχημα) ὅτι τὸ καύχημα. ibid. εἶ σύ) transposita. V. 21. Ἐν ἐλαίῳ) ἐν
ἐλαίῳ. ibid. ἁγίῳ μου) μου deest. V. 24. τὰς ἐχθρὰς μου ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ) ἀπὸ προσώπου αὐ-
τοῦ τὰς ἐχθρὰς αὐτοῦ. V. 27. Ὁ Θεός μου) Θεός μου. V. 28. καὶ ἐγὼ) καὶ γὰρ. V. 32. βεβηλώ-
σῃσιν) βεβηλώσῃ.

Καὶ τὰς ἐντολάς μὴ μὴ φυλάξωσιν·
33. Ἐπισκέψομαι ἐν ῥάβδῳ τὰς ἀνομίας
αὐτῶν,

Καὶ ἐν μάστιγι τὰς ἀδικίας αὐτῶν·

34. Τὸ δὲ ἔλεός μὴ ἔ μὴ διασκεδάσω
ἀπ' αὐτῆς,

Οὐδ' ἔ μὴ ἀδικήσω ἐν τῇ ἀληθείᾳ μὴ·

35. Οὐδὲ μὴ βεβηλώσω τὴν διαθήκην μὴ,
Καὶ τὰ ἐκπορευόμενα διὰ τῶν χει-
λέων μὴ ἔ μὴ ἀθετήσω.

36. Ἀπαξ ὤμωσα ἐν τῷ ἁγίῳ μὴ, εἰ τῷ
Δαυὶδ ψεύσομαι·

37. Τὸ σπέρμα αὐτῆς εἰς τὸν αἰῶνα· μενεῖ,
Καὶ ὁ θρόνος αὐτῆς ὡς ὁ ἥλιος ἐναν-
τίον μὴ,

38. ὧς ἡ σελήνη κατηρητισμένη
εἰς τὸν αἰῶνα·

Καὶ ὁ μάρτυς ἐν ἔρανῳ πιστός. Διά-
ψαλμα.

39. Σὺ δὲ ἀπώσω καὶ ἐξεδένωσας, ἀνε-
βάλες τὸν χριστὸν σε·

40. Κατέσρεψας τὴν διαθήκην τῆς δέ-
λῃς σε,

Ἐβεβήλασας εἰς τὴν γῆν τὸ ἁγίασ-
μα αὐτῆς.

41. Καθεῖλες πάντας τὰς φραγμὰς
αὐτῆς,

Ἔθεν τὰ ὀχυρώματα αὐτῆς δειλίαν·

42. Διήρπαζον αὐτὸν πάντες οἱ παρα-
πορευόμενοι τὴν ὁδόν,

Ἐγενήθη ὄνειδος τοῖς γείτοσιν αὐτῆς.

43. Ὑψώσας τὴν δεξιάν τῶν θλιβόν-
των αὐτὸν,

Εὐφρανὰς πάντας τὰς ἐχθρὰς αὐτῆς.

44. Ἀπέσρεψας τὴν βοήθειαν τῆς ῥομ-
φαίας αὐτῆς,

Καὶ ἐκ ἀντελάβετο αὐτῆς ἐν τῷ πο-
λέμῳ.

45. Κατέλυσας ἀπὸ καθαρισμῶ αὐτῆς. αἰτὸν
Τὸν θρόνον αὐτῆς εἰς τὴν γῆν κατέβ-
ραξας·

46. Ἐσμίκευας τὰς ἡμέρας τῆς χρόνῃς
αὐτῆς·

Κατέχευας αὐτῆς αἰχμήν. Διάψαλμα.

47. Ἔως πότε Κύριε ἀποτρέψεις εἰς τέλος; ἀποσρέ-
ψεται ὡς πῦρ ἡ ὀργή σου; Φεῖς

48. Μνησθήτι τίς μὴ ἡ ὑπόστασις·
Μὴ γὰρ ματαιῶς ἐκλίσας ἔ πάντας
τὰς υἱὰς τῶν ἀνθρώπων;

49. Τίς ἐστὶν ἄνθρωπος ὃς ζήσεται καὶ
ἐκ ὧσεται θάνατον;

Ῥύσεται τὴν ψυχὴν αὐτῆς ἐκ χειρὸς
ἀδῆς; Διάψαλμα.

50. Πᾶ εἰσιν τὰ ἐλέη σου τὰ ἀρχαῖα
Κύριε,

Ἄ ὤμωσας τῷ Δαυὶδ ἐν τῇ ἀληθείᾳ
σε;

51. Μνησθήτι Κύριε τῆς ὀνειδισμῶ τῶν δέ-
λων σου,

Οὐ ὑπέχον ἐν τῷ κόλπῳ μὴ προδῶν
ἐθνῶν·

52. Οὐ ἀνείδισαν οἱ ἐχθροί σου Κύριε,
Οὐ ἀνείδισαν τὸ ἀντάλλαγμα τῆς χρι-
στῆς σου.

53. Εὐλογητὸς Κύριος εἰς τὸν αἰῶνα· γέ-
νοιτο, γένοιτο.

Κ 2

ΨΑΛΜ.

Υ. 23. τὰς ἀδικίας) τὰς ἀμαρτίας. Υ. 34. οὐδ' ἔ μὴ) ἀλλ' ἔ μὴ. Υ. 42. Διήρπαζον) διήρπασαν. ibid. παραπορευόμενοι τὴν ὁδόν) διαδείκνυται ὁδόν. Υ. 43. τῶν θλιβόντων αὐτὸν) τῶν ἐχθρῶν αὐτῆς. Υ. 46. τῆς χρόνῃς) τοῦ χρόνου. Υ. 47. ἀποτρέψεις) ἀποτρέφῃ. Υ. 48. μὴ ἡ ὑπόστασις) ἡ ὑπόστασίς μου. Υ. 50. Πᾶ εἰσιν) πᾶ εἰσιν.

ΨΑΛΜ. ΠΘ'. LXXXIX.

Προσευχὴ τῷ Μωσῇ ἀνθρώπῳ τῷ
Θεῷ.

- Κύριε καταφυγὴ ἡ σὺ ἐγενή-
θης ἡμῖν ἐν γενεᾷ καὶ γενεᾷ·
2. Πρὸ τῆ ὄρη γενηθῆναι καὶ πλασθῆναι
τὴν γῆν καὶ τὴν κύκλῳ μένην,
Καὶ ἀπὸ τῆ αἰῶνος καὶ ἕως τῆ αἰῶ-
νος σὺ εἶ ὁ Θεός.
3. ἄ Μὴ ἀποσρέψῃς ἄνθρωπον εἰς τα-
πείνωσιν,
Καὶ εἴπας· ἐπιστρέψατε οἱ υἱοὶ τῶν
ἀνθρώπων.
4. Ὅτι χίλια ἔτη ἐν ὀφθαλμοῖς σου
(Κύριε)
Ὡς ἡ ἡμέρα ἡ ἐχθρὸς ἥτις διήλθε, καὶ
φυλακὴ ἐν νυκτί.
5. Τὰ ἐξεδενώματα αὐτῶν ἔτη ἔσονται·
Τοπρῶν ὡσεὶ χλόη παρέλθοι,
6. Τὸ πρῶν ἀνθῆσαι καὶ παρέλθοι·
Τὸ ἐσπέραις ἀποπέσοι, σκληρευθεῖν
καὶ ξηρανθεῖν.
7. Ὅτι ἐξελείπομεν ἐν τῇ ὀργῇ σου,
Καὶ ἐν τῷ θυμῷ σου ἐταράχθημεν.
8. Ἔθες τὰς ἀνομίας ἡμῶν ἐνώπιόν σου·
Ὁ αἰὼν ἡμῶν εἰς φωτισμὸν τῷ προσ-
ώπῳ σου.
9. Ὅτι πᾶσαι αἱ ἡμέραι ἡμῶν ἐξέλει-
πον,
ἄ Καὶ ἐν τῇ ὀργῇ σου ἐξελείπομεν·
Τὰ ἔτη ἡμῶν ὡσεὶ ἀράχνη ἐμελέτων.
10. Αἱ ἡμέραι τῶν ἑτῶν ἡμῶν ἐν αὐτοῖς
ἐβδόμηκοντα ἔτη,
Ἐὰν δὲ ἐν θλίψεσιν, ὀγδοήκοντα ἔτη,

Καὶ τὸ πλεῖον αὐτῶν κόπος καὶ πόνος·
Ὅτι ἐπῆλθε πραότης (ἐφ' ἡμᾶς),
καὶ παιδευθῆσόμεθα.

11. Τίς γινώσκει τὸ κράτος τῆς ὀργῆς
σου;
Καὶ ἀπὸ τῆ φόβου σου τὸν θυμὸν σου
ἐξαριθμήσασθαι;
12. Τὴν δεξιάν σου ἕως γνῶρισόν (μοι),
Καὶ τὰς πεκαυμένους τῇ καρδίᾳ ἐν πεπεδη-
μένους
σεφίᾳ.
13. Ἐπίσρεψον Κύριε, ἕως πότε;
Καὶ παρακληθήσῃ ἐπὶ ταῖς δέλοις σου.
14. Ἐνεπλήσθημεν τοπρῶν τῷ ἐλέει σου,
Καὶ ἠγαλλιασάμεθα καὶ ἠύφραν-
θημεν·
Ἐν πάσαις ταῖς ἡμέραις ἡμῶν εὐ-
φρανθήμεν,
15. Ἄνδ' ὧν ἡμερῶν ἐταπείνωσας ἡμᾶς,
Ἐτῶν ὧν εἶδομεν κακά.
16. Καὶ ἴδε ἐπὶ τὰς δέλους σου, καὶ ἐπὶ
τὰ ἔργα σου,
Καὶ ὁδήγησον τὰς υἱὰς αὐτῶν·
17. Καὶ ἔσω ἡ λαμπρότης Κυρίου τῷ Θεῷ
ἡμῶν ἐφ' ἡμᾶς,
Καὶ τὰ ἔργα τῶν χειρῶν ἡμῶν κατ-
εύθυνον ἐφ' ἡμᾶς,
✠ Καὶ τὸ ἔργον τῶν χειρῶν ἡμῶν
κατεύθυνον.

ΨΑΛΜ. 5. XC.

Αἶνος ὡδὴς τῷ Δαυίδ,
Ὁ κατοικῶν ἐν βοηθείᾳ τῷ ὑ-
ψίστῳ,
Ἐν σκέπῃ τῷ Θεῷ ἄ τῷ ἔραυν' αὐ-
λιοθήσεται,

2. Ἐρεῖ

Psalms. LXXXIX. v. 1. τῷ Μωσῇ) τῷ μωυσῇ. v. 2. καὶ ἕως τῆ) καὶ abest. v. 3. οἱ υἱοὶ τῶν ἀν-
θρώπων) υἱοὶ ἀνθρώπων. v. 4. (Κύριε) abest. v. 9. ὡσεὶ) ὡς. v. 10. πραότης) πραΰτης. v. 11.
φόβου σου τὸν θυμὸν σου) φόβου τῷ θυμῷ σου. v. 12. (μοι) deest. ibid. πεπεδημένους) πεκαυτευ-
μένους. v. 14. ἡμῶν εὐφρανθήμεν) ἡμῶν εὐφρανθῆμεν. v. 17. Καὶ τὸ ἔργον τῶν χειρῶν ἡμῶν κατ-
εύθυνον) hxc verba desiderantur in Cod. Rom.

2. Ἐρεῖ τῷ Κυρίῳ· ἀντιλήπιωρ με ~ εἰ
καὶ καταφυγή με,
Ὁ Θεός με, ἐλπὶς ἐπ' αὐτόν.
με 3. Ὅτι αὐτὸς ῥύσεται σε ἐκ παγίδος
θηρευτῶν,
καὶ ἀπὸ λόγῳ ταραχώδους.
4. ✕ Ἐν τοῖς μεταφρένοις αὐτῷ ἐπι-
σκιάσει σοί,
καὶ ὑπὸ τὰς πτέρυγας αὐτῷ ἐλπιεῖς.
Ὅπλῳ κυκλώσει σε ἡ ἀλήθεια αὐτῷ.
5. Οὐ φοβηθήσῃ ἀπὸ φόβου νυκτερινῷ,
ἀπὸ βέλους πετομένης ἡμέρας.
6. Ἀπὸ πράγματος διαπορευομένη ἐν
σκότει,
ἀπὸ συμπλώματος καὶ δαιμονίου με-
σημβρινῷ.
7. Πιεῖται ἐκ τῷ κλίτους σε χιλιάς,
καὶ μυριάς ἐκ δεξιῶν σε, πρὸς σὲ δὲ
ἐκ ἐγγιῆ.
8. Πλὴν τοῖς ὀφθαλμοῖς σε καίανησιν,
καὶ ἀνταπόδοσιν ἀμαρτωλῶν ὄψῃ.
9. Ὅτι σὺ Κύριε ἡ ἐλπίς με.
τὸν ὕψιστον ἔθες καταφυγὴν σε.
10. Οὐ προτελεύσεται πρὸς σὲ κακὰ,
καὶ μάστιξ ἐκ ἐγγιῆ τῷ σκηνώματί
σε.
11. Ὅτι τοῖς ἀγγέλοις αὐτῷ ἐντελεῖται
περὶ σῶ,
τῷ διαφυλάξαι σε ἐν πάσαις ταῖς
ὁδοῖς σε.
12. Ἐπὶ χειρῶν ἀρεῖσί σε,
μήποτε προσκόψῃς πρὸς λίθον τὸν
πόδα σε.
13. Ἐπὶ ἀσπίδα καὶ βασιλίσκην ἐπι-
θήσῃ,

- ~ καὶ καταπατήσεις λέοντα καὶ
δράκειτα.
14. Ὅτι ἐπ' ἐμὲ ἤλπισε, καὶ ῥύσῃ με
αὐτόν.
Σκεπάσω αὐτόν, ὅτι ἔγνω τὸ ὄνομά
με.
15. Κεκραῖζεται ~ πρὸς με, καὶ ἐπα-
κέσεται αὐτῷ.
Μετ' αὐτῷ εἰμι ἐν θλίψει, (καὶ) ἐξε-
λῆμαι αὐτόν, καὶ δεξάσω αὐτόν.
16. Μακρότητα ἡμερῶν ἐμπλήσω αὐτόν,
καὶ δείξω αὐτῷ τὸ σωτήριόν με.

ΨΑΛΜ. 5Α'. XCI.

- Ψ**αλμός ᾠδῆς εἰς τὴν ἡμέραν τῷ
σαββάτῃ.
2. Ἀγαθὸν τὸ ἐξομολογεῖσθαι
τῷ Κυρίῳ,
καὶ ψάλλειν τῷ ὀνόματί σε ὕψιστε.
3. Τῷ ἀναγγέλλειν τοπρῶτ' τὸ ἔλεός σε,
καὶ τὴν ἀλήθειάν σε κατὰ νύκτα,
4. Ἐν δεκαχόρδῳ ψαλτηρίῳ μετ' ᾠδῆς
ἐν κιθάρᾳ.
5. Ὅτι εὐφρανάς με Κύριε ἐν τῷ ποιή-
ματί σε,
~ καὶ ἐν τοῖς ἔργοις τῶν χειρῶν σε
ἀγαλλιάσομαι.
6. Ὡς ἐμεγαλύνθη τὰ ἔργα σε Κύριε.
Σφόδρα ἐθαυμάσθησαν οἱ διαλεγισμοί
σε.
7. Ἀνὴρ ἄφρων ἔγνωσται,
καὶ ἀσύνετος ἔσυνήσει ταῦτα.
8. Ἐν τῷ ἀνατεῖλαι ἀμαρτωλὸς ὡσεὶ
χόρτον,
καὶ διέκυψαν πάντες οἱ ἐργαζόμενοι
τὴν ἀνομίαν,

K 3

Ὅπως

Psalms. XCI. v. 3. ῥύσεται με) ῥύσεται σε. v. 8. ὄψῃ) ὄψει. v. 13. Ἐπὶ ἀσπίδα) ἐπ' ἀσπίδα. v. 15. Κεκραῖζεται) ἐπικαλίσσεται. ibid. ἐπακέσεται) ἐπικαλίσσεται. v. 16. Μακρότητα) μακρότητα.
Psalms. XCI. v. 8. ἀμαρτωλὸς) τὸς ἀμαρτωλὸς

Ὅπως ἂν ἐξολεθρευθῶσιν εἰς τὸν αἰῶνα ~ τῷ αἰῶνος".

9. Σὺ δὲ ὕψιστος εἰς τὸν αἰῶνα Κύριε.

10. ✕ "Ὅτι ἰδὲ οἱ ἐχθροὶ σε Κύριε", ὅτι ἰδὲ οἱ ἐχθροὶ σε ἀπολῶνται,

Καὶ διασκορπισθήσονται πάντες οἱ ἐργαζόμενοι τὴν ἀνομίαν.

11. Καὶ ὑψωθήσεται ὡς μονοκέρατος τὸ κέρας μου,

Καὶ τὸ γῆρας μου ἐν ἐλαίῳ πίνι.

12. Καὶ ἐφίδει ὁ ὀφθαλμός μου ἐν τοῖς ἐχθροῖς μου,

~ Καὶ" ἐν τοῖς ἐπανιστανομένοις ἐπ' ἐμὲ πονηρουμένοις ἀκέσεται τὸ ὄσ μου.

13. Δίκαιος ὡς φοῖνιξ ἀνθήσει.

Ὡσει κέδρος ἢ ἐν τῷ λιβαίνῳ πληθυνθήσεται.

14. Πεφυτευμένοι ἐν τῷ οἴκῳ Κυρίου

ἐν ταῖς αὐλαῖς τῷ Θεῷ ἡμῶν ἐξανθήσονται.

15. Ἐτι πληθυνθήσονται ἐν γῆρει πίνι, καὶ εὐπαθεῖντες ἔσονται. 16. τῷ ἀναγγεῖλαι,

ἡμῶν Ὅτι εὐθύς Κύριος ὁ Θεός μου, Καὶ ἔκ ἔστιν ἀδικία ἐν αὐτῷ.

ΨΑΛΜ. 56. XCII.

~ **Ε**ἰς τὴν ἡμέραν τῷ σαββάτῳ, ὅτε ἐκατάκειται ἡ γῆ, αἶνος ᾠδῆς τῷ Δαυίδ.

Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν, εὐπρέπειαν ἐνεδύσατο.

Ἐνεδύσατο Κύριος δύναμιν καὶ περιζώσατο.

Καὶ γὰρ ἐτερέωσε τὴν οἰκωμένην, ἥτις ἔσαλευθήσεται.

2. Ἐτοιμος ὁ θρόνος σε ἀπὸ τότε.

Ἀπὸ τῷ αἰῶνος σὺ εἶ.

3. Ἐπῆραν οἱ ποταμοὶ Κύριε,

Ἐπῆραν οἱ ποταμοὶ φωνὰς αὐτῶν.

✕ Ἀρῶσιν οἱ ποταμοὶ ἐπιτρέψεις αὐτῶν,

4. Ἀπὸ φωνῶν ὑδάτων πολλῶν.

Θαυμαστοὶ οἱ μετεωρισμοὶ τῆς θαλάσσης.

Θαυμαστὸς ἐν ὑψηλοῖς ὁ Κύριος.

5. Τὰ μαρτύριά σε ἐπιστάθησαν σφόδρα.

Τῷ οἴκῳ σε πρέπει ἀγίασμα Κύριε

Εἰς μακρότητα ἡμερῶν.

ΨΑΛΜ. 57. XCIII.

Υ αλμός ᾠδῆς τῷ Δαυίδ, τετράδι ~ σαββάτῳ.

Θεὸς ἐκδικήσων Κύριος,

Θεὸς ἐκδικήσων ἐπαρρησιάσατο.

2. Ὑψάσῃτι ὁ κρῖνον τὴν γῆν,

Ἀπόδος ἀνταπόδοσιν τοῖς ὑπερηφάνοις.

3. Ἐως πότε ἀμαρτωλοὶ Κύριε,

Ἐως πότε ἀμαρτωλοὶ καυχῆσονται;

4. Φθέγγονται ~ καὶ" λαλήσῃσιν ἀδικίαν,

✕ Λαλήσῃσιν" πάντες οἱ ἐργαζόμενοι τὴν ἀνομίαν;

5. Τὸν λαόν σε Κύριε ἐταπείνωσαν,

Καὶ τὴν κληρονομίαν σε ἐκάκωσαν.

6. Χήραν

γ. 10. "Ὅτι ἰδὲ οἱ ἐχθροὶ σε Κύριε" hzc verba in Rom. desiderantur, in Hexaplis sub asterisco posita. γ. 11. ἐν ἐλαίῳ) ἐν ἰλίῳ. γ. 12. ἐπανιστανομένοις) ἐπανισταμένοις. γ. 13. Ὡσει κέδρος) ὡς ἡ κέδρος. γ. 15. Ἐτι) τότε. γ. 16. εὐθύς Κ. ὁ Θ. ἡμῶν) εὐθύς Κύριος ὁ Θεός μου. Psalm. XCII. γ. 1. τῷ σαββάτῳ) τοῦ προσαβδάτου. ibid. ἐκατάκειται) κατῴκειται. γ. 3. Ἀρῶσιν οἱ ποταμοὶ ἐπιτρέψας αὐτῶν) hzc verba desunt in Cod. Rom. Psalm. XCIII. γ. 1. ᾠδῆς) abest. ibid. Stich. 3. Θεός) ὁ Θεός.

6. Χήραν καὶ ὀρφανὸν ἀπέκλεισαν,
καὶ προσήλυτον ἐφόνευσαν.
7. Καὶ εἶπαν· ἔκ ὄψεταί Κύριος·
οὐδὲ συνήσει ὁ Θεὸς τῷ Ἰακώβ.
8. Σύνετε (δὴ) ἄφρονες ἐν τῷ λαῷ.
καὶ μωροὶ ποτὲ φρονήσατε;
9. Ὁ φυτεύσας τὸ ἔρ, ἔχι ἀκέρει;
ἢ ὁ πλάσας τὸν ὀφθαλμὸν, ἔχι
κατανοεῖ;
10. Ὁ παιδεύων ἔθνη, ἔχι ἐλέγξει,
Ὁ διδάσκων ἄνθρωπον γνῶσιν;
11. Κύριος γινώσκει τὰς διαλογισμὰς τῶν
ἀνθρώπων, ὅτι εἰσὶ μάταιοι.
12. Μακάριος ἄνθρωπος, ὃν ἂν παιδεύ-
σῃς Κύριε,
καὶ ἐκ τῆ νόμου σε διδάξης αὐτόν.
13. Τῷ πρᾶναι αὐτῷ ἀφ' ἡμερῶν πο-
νηρῶν,
ἕως ἂν ὀρυγῇ τῷ ἀμαρτωλῷ βόθρος.
14. Ὅτι ἐκ ἀπώσεται Κύριος τὸν λαὸν
αὐτῷ,
καὶ τὴν κληρονομίαν αὐτῷ ἐκ ἐγκα-
ταλείψει.
15. ἕως ἂν δικαιοσύνη ἐπιστρέψει εἰς κρίσιν,
καὶ ἐχόμενοι αὐτῆς πάντες οἱ εὐθεῖς
τῇ καρδίᾳ. ~ Διάψαλμα.
16. Τίς ἀναστήσεται μοι ἐπὶ πονηρευο-
μένοις ~ ἢ τίς συμπαρασθήσεται μοι ἐπὶ
τὰς ἐργαζομένους τὴν ἀνομίαν;
17. Εἰ μὴ ὅτι Κύριος ἐβοήθησέ μοι,
παρεβραχὺ παρώκητε τῷ ἄδῃ ἡ ψυ-
χή μου.
18. Εἰ ἔλεγον, σεσάλευται ὁ πῦς μου,
τὸ ἔλεός σε Κύριε ἐβοήθει μοι.

19. Κατὰ τὸ πλῆθος τῶν ἐδυνῶν μου ἐν
τῇ καρδίᾳ μου,
αἱ παρακλήσεις σε ἠύφραναν τὴν
ψυχὴν μου.
20. Μὴ συμπερίσῃς σε θρόνος ἀνομίας, συνπρ-
οῦ πλάσας κέπον ἐπὶ πρέσβυμα; σέσω
21. Θηρεύσῃς ἐπὶ ψυχὴν δικαίᾳ,
καὶ αἷμα ἀθῶον καταδικάζονται.
22. Καὶ ἐγένετό μοι Κύριος εἰς καὶ αὐγὴν,
καὶ ὁ Θεὸς μου εἰς βοηθὸν ἐλπίδες μου.
23. Καὶ ἀποδώσει αὐτοῖς (Κύριος κατὰ)
τὴν ἀνομίαν αὐτῶν,
καὶ κατὰ τὴν πονηρίαν αὐτῶν ἀφα-
νιεῖ αὐτούς. ✕ ἀφανιεῖ αὐτοὺς Κύριος
ὁ Θεὸς ἡμῶν.

ΨΑΛΜ. 44. XCIV.

- Αἶνος ᾠδῆς τῷ Δαυίδ.
Δεῦτε ἀγαλλιασώμεθα τῷ Κυ-
ρίῳ,
ἀλαλάξωμεν τῷ Θεῷ τῷ σωτῇ
ἡμῶν.
2. Πρεφθάσωμεν τὸ πρόσωπον αὐτῷ ἐν
ἐξομολογήσει,
~ Καὶ ἐν ψαλμοῖς ἀλαλάξωμεν
αὐτῷ.
3. Ὅτι Θεὸς μέγας Κύριος, καὶ βασι-
λεὺς μέγας ἐπὶ πάντας τοὺς θεούς. πᾶσαν
4. Ὅτι ἐν τῇ χειρὶ αὐτῷ τὰ πέρατα τῆς γῆς. τὴν γῆν.
καὶ τὰ ὕψη τῶν ὀρέων αὐτῷ εἰσιν.
5. Ὅτι αὐτῷ ἐστὶν ἡ θάλασσα, καὶ αὐτὸς
ἐποίησεν αὐτήν,

καὶ

Υ. 12. ἄνθρωπος ὃν ἂν παιδ.) ὁ ἄνθρωπος, ὃν ἂν σὺ παιδ. Υ. 15. ἐπιστρέψει) ἐπιστρέψῃ. Υ. 16. πονηρευο-
μένοις) πονηρευομένοις. Υ. 19. Κατὰ τὸ πλῆθος) Κύριε κατὰ τὸ πλ. ibid. ἠύφρανεν) ἠγάπησεν.
Υ. 20. συνπρῳ) συμπρῳ. ibid. πρέσβυμα) πρεσβυματι. Υ. 23. (Κύριος κατὰ) defunct.
ibid. καὶ κατὰ τὴν) κατὰ deest. Psalm. XCIV. υ. 3. ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν) ἐπὶ πάντας τοὺς
θεούς, ὅτι ἐκ ἀπώσεται κύριος τὸν λαὸν αὐτῷ. υ. 4. εἰσιν.) ἐστίν.

- Καὶ τὴν ξηρὰν αἱ χεῖρες αὐτῆ ἔπλασαν.
6. Δεῦτε προσκυνήσωμεν καὶ προσπίσωμεν (αὐτῷ),
 ~ Καὶ κλαύσωμεν ἐναντίον Κυρίου
 τῆ ποιήσαντος ἡμᾶς.
7. Ὅτι αὐτός ἐστιν ὁ Θεὸς ἡμῶν,
 Καὶ ἡμεῖς λαὸς νομῆς αὐτῆ
 Καὶ πρέβατα τῆς χειρὸς αὐτῆ.
8. Σήμερον ἐὰν τῆς Φωνῆς αὐτῆ ἀκρόσῃς,
 Μὴ σκληρύνῃτε τὰς καρδίας ὑμῶν,
 ὡς ἐν τῷ παραπικρασμῷ,
 Κατὰ τὴν ἡμέραν τῆ πειρασμοῦ ἐν τῇ
 ἐρήμῳ.
9. Οὐ ἐπείρασάν με οἱ πατέρες ὑμῶν,
 Ἐδοκίμασάν με, καὶ ἶδον τὰ ἔργα μου.
10. Τεσσαράκοντα ἔτη προσώχθισα τῇ
 γενεᾷ ἐκείνῃ,
 Καὶ εἶπον· αἰεὶ πλανῶνται τῇ καρδίᾳ,
 Αὐτοὶ δὲ ἐκ ἔγνωσαν τὰς ὁδούς μου.
11. Ὡς ὥμοσα ἐν τῇ ὀργῇ μου,
 * ἢ * Εἰ εἰσελεύσονται εἰς τὴν κατάπαυσίν μου.
3. Ἀναγγεῖλατε ἐν τοῖς ἔθνεσι τὴν δόξαν αὐτῆ,
 Ἐν πᾶσι τοῖς λαοῖς τὰ θαυμάσια αὐτῆ.
4. Ὅτι μέγας Κύριος καὶ αἰνέσις σφόδρα
 Φοβερός ἐστιν ἐπὶ πάντα τὰς θεάς.
5. Ὅτι πάντες οἱ θεοὶ τῶν ἐθνῶν δαιμόνια·
 Ὁ δὲ Κύριος τὰς ἑρανεὺς ἐποίησεν.
6. Ἐξομολόγησις καὶ ὡραιότης ἐνώπιον αὐτῆ·
 Ἀγιωσύνη καὶ μεγαλοπρέπεια ἐν τῷ
 ἁγιασμάτι αὐτῆ.
7. Ἐνέγκατε τῷ Κυρίῳ αἱ πατριαὶ τῶν
 ἐθνῶν,
 Ἐνέγκατε τῷ Κυρίῳ δόξαν καὶ τιμὴν.
8. Ἐνέγκατε τῷ Κυρίῳ δόξαν ἐνόματι αὐτῆ·
 Ἄρατε θυσίας, καὶ εἰσπορεύεσθε εἰς
 τὰς αὐλάς αὐτῆ.
9. Προσκυνήσατε τῷ Κυρίῳ ἐν αὐλῇ ἁγίᾳ αὐτῆ·
 Σαλευθήτω ἀπὸ προσώπου αὐτῆ πᾶσα ἡ γῆ.
10. Εἶπατε ἐν τοῖς ἔθνεσιν, ~ ὅτι Κύριος ἐβασίλευσε·
 Καὶ γὰρ κατώρθωσε τὴν οἰκομένην,
 ἣτις ἔσασαλευθήσεται.
 Κρηνεὶ λαὸς ἐν εὐθύτητι.
11. Εὐφρανέσθωσαν οἱ ἑρανοὶ καὶ ἀγαλλιάσθω ἡ γῆ·
 Σαλευθήτω ἡ θάλασσα καὶ τὸ πλήρωμα αὐτῆς.
12. Χαρήσεται τὰ πεδία καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς.

Τότε

V. 7. τῆς χειρὸς) χειρὸς. V. 8. τῆ πειρασμοῦ) τοῦ πικρασμοῦ. V. 9. ἐπείρασάν) addit με. ibid. Ἐδοκίμασάν με, καὶ ἶδον) ἰδοκίμασαν καὶ ἶδον. V. 10. Καὶ ἦτον) καὶ ἦπα. ibid. Αὐτοὶ δὲ ἐκ) καὶ αὐτοὶ ἐκ. V. 11. ἢ) εἰ. Psalm. XCV. v. 1. Rom. Psalmi Inscript. ita refert: "Ὅτε ὁ οἶκος ὑποδύμεται μετὰ τὴν αἰχμαλωσίαν, ἡδὴ τῷ Δαυὶδ. V. 10. ὅτι Κύριος) ὁ κύριος.

Τότε ἀγαλλιάσονται πάντα τὰ ξύ-
λα τῆ δρυμῆ.

13. Ἀπὸ προσώπου Κυρίου, ὅτι ἔρχεται,
Ὅτι ἔρχεται κρῖναι τὴν γῆν·
Κρηεῖ τὴν οἰκωμένην ἐν δικαιοσύνῃ,
Καὶ λαὸς ἐν τῇ ἀληθείᾳ αὐτῆ.

ΨΑΛΜ. 95. XCVI.

Τῷ Δαυὶδ, ὅτε ἡ γῆ αὐτῆ καθι-
σταται.

Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν, ἀγαλ-
λιάσῃ ἡ γῆ·
Εὐφρανθήτωσαν νῆσοι πολλαί.

2. Νεφέλη καὶ γνόφος κύκλω αὐτῆ·
Δικαιοσύνη καὶ κρῖμα κατέρχονται τῇ
θρόνῳ αὐτῆ.

3. Πῦρ ἐναντίον αὐτῆ προπορεύεται,
Καὶ φλογεῖ κύκλω τῆς ἐχθρῆς αὐτῆ.

4. Ἐφάναν αἱ ἀστραπαὶ αὐτῆ τῇ οἰκω-
μένη,
Εἶδε καὶ ἐσταλεύθη ἡ γῆ.

5. Ταῖς ὄρη ἐτάκῃσαν ὥσπερ κηρὸς ✕ ἀπὸ
προσώπου Κυρίου.
✕ Ἀπὸ προσώπου Κυρίου πάσης τῆς γῆς.

6. Ἀνῆγγειλαν οἱ ὕψιστοὶ τὴν δικαιοσύνην
αὐτῆ·
Καὶ εἶδον πάντες οἱ λαοὶ τὴν δό-
ξαν αὐτῆ.

7. Αἰχυνθήτωσαν πάντες οἱ προσκυνῶν-
τες τοῖς γλυπτοῖς,
Οἱ ἐγκαυχώμενοι ἐν τοῖς εἰδώλοις
αὐτῶν.

Προσκυνήσατε αὐτῷ πάντες οἱ ἄγ-
γελοι αὐτῆ.

Tom. IV.

8. Ἦκεσε καὶ εὐφράνθη Σιών,
Καὶ ἠγαλλιάσαντο αἱ θυγατέρες τῆς
Ἰουδαίας,

9. Ὅτι σὺ Κύριος ὕψιστος ἐπὶ πᾶσαν τὴν
γῆν,
Σφόδρα ὑπερυψώθης ὑπὲρ πάντας
τοὺς θεούς.

10. Οἱ ἀγαπῶντες τὸν Κύριον, μισεῖτε
πονηρόν· ποιηρὰ

Φυλάσσει ὁ Κύριος τὰς ψυχὰς τῶν
ἐσίων αὐτῆ,
Ἐκ χειρὸς ἀμαρτωλῶν ῥύσεται αὐτές.

11. Ὡς ἀνέτειλε τῷ δικαίῳ,
Καὶ τοῖς εὐθέσι τῇ καρδίᾳ εὐφροσύνη· εὐφροσύ-
νην

12. Εὐφρανθήτε δίκαιοι ἐν τῷ Κυρίῳ,
Καὶ ἐξομολογεῖσθε τῇ μνήμῃ τῆς ἀ-
γιωσύνης αὐτῆ.

ΨΑΛΜ. 96. XCVII.

Υἱὸς Δαυὶδ.
Ἀσατε τῷ Κυρίῳ ᾠδὴν καινὴν,
Ὅτι θαυμαστὰ ἐποίησεν (ὁ Κύ-
ριος).

Ἔσπεν αὐτῷ ἡ δεξιὰ αὐτῆ,
Καὶ ὁ βραχίον ὁ ἅγιος αὐτῆ.

2. Ἐγνώρισε Κύριος τὸ σωτήριον αὐτῆ·
Ἐναντίον τῶν ἐθνῶν ἀπεκάλυψε τὴν
δικαιοσύνην αὐτῆ.

3. Ἐμνήθη τῆ ἐλέως αὐτῆ (τῷ Ἰακώβ),
Καὶ τῆς ἀληθείας αὐτῆ τῷ οἴκῳ
Ἰσραὴλ.

Εἶδον πάντα τὰ πέρατα τῆς γῆς
τὸ σωτήριον τῆ Θεοῦ ἡμῶν.

L

4. Ἀλα-

ν. 13. Ἀπὸ προσώπου Κυρίου) πρὸ προσώπου τῆ Κυρίου. Psalm. XCVI. ν. 5. ἐτάκῃσαν ὥσπερ κηρὸς)
transposita. ν. 7. οἱ ἄγγελοι) ἄγγελοι. ν. 9. Ὅτι σὺ Κύριος ὕψιστος) ὅτι σὺ ὁ Κύριος ὁ ὕψιστος.
ν. 10. ποιηρὰ) πονηρόν. ibid. ἀμαρτωλῶν) ἀμαρτωλῶν. ν. 11. εὐφροσύνην) εὐφροσύνη.

4. Ἀλαλάξατε τῷ Κυρίῳ πᾶσα ἡ γῆ.
Ἄσατε καὶ ἀγαλλιᾶσθε καὶ ψάλατε.
5. Ψάλατε τῷ Κυρίῳ ✕ ἐν κιθάρα,
Ἐν κιθάρα καὶ Φωνῇ ψαλμῷ,
Φωνῆς 6. Ἐν σάλπιγγιν ~ ἐλαταῖς" καὶ Φωνῇ
σάλπιγγος κερατίνης.
Ἀλαλάξατε ἐνώπιον τῷ βασιλέως
Κυρίου.
7. Σαλευθήτω ἡ θάλασσα καὶ τὸ πλή-
ρωμα αὐτῆς,
Ἡ οἰκμένη καὶ (πάντες) οἱ κατοι-
κοῦντες ἐν αὐτῇ.
8. Ποταμοὶ κρητήσῃσι χειρὶ ἐπιτοαυτοῦ.
Τὰ ὄρη ἀγαλλιᾶσονται 9. ἀπὸ προσ-
ώπου Κυρίου, (ὅτι ἔρχεται,)
"Ὅτι ἤκει κρῖναι τὴν γῆν."
Κρνεῖ τὴν οἰκμένην ἐν δικαιοσύνῃ,
Καὶ λαὸς ἐν εὐθύτητι.

ΨΑΛΜ. 48. XCVIII.

Ψαλμὸς τῷ Δαυίδ.
"Ὁ Κύριος ἐβασίλευσεν, ὀργιζέ-
θωσαν λαοί."

Χερσβεῖν

- "Ὁ καθήμενος ἐπὶ τῶν Χερσβεῖμ, σα-
λευθήτω ἡ γῆ.
2. Κύριος ἐν Σιών μέγας,
Καὶ ὑψηλὸς ἐστὶν ἐπὶ πάντας τὰς
λαούς.
3. Ἐξομολογησάθωσαν τῷ ὀνόματί σου
τῷ μεγάλῳ.
~ "Ὅτι" φοβερὸν καὶ ἅγιόν ἐστι.
4. Καὶ τιμὴ βασιλέως κρίσιν ἀγαπᾷ.
Σὺ ἡτοίμασας εὐθύτητα,

Κρίσιν καὶ δικαιοσύνην ἐν Ἰακώβ σὺ
ἐποίησας.

5. Ὑψῶτε Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν,
Καὶ προσκυνεῖτε τῷ ὑποποδίῳ τῶν πο-
δῶν αὐτοῦ, ~ "Ὅτι" ἅγιόν ἐστι.
6. Μωσοῦς καὶ Ἀαρὼν ἐν τοῖς ἱερεῦσιν
αὐτοῦ,
Καὶ Σαμὴλ ἐν τοῖς ἐπικαλυμένοις
τὸ ἄνομα αὐτοῦ.
Ἐπεκαλεῶντο τὸν Κύριον, καὶ αὐτὸς
εἰσήκουσεν αὐτῶν.
7. Ἐν σὺλῳ νεφέλης ἐλάλει πρὸς αὐτὸς
("Ὅτι") ἐφύλασεν τὰ μαθήρια αὐτοῦ
Καὶ τὸ πρῶταγμα (αὐτοῦ), * ὃ ἔδωκεν τὰ πρῶ-
τα ἔργα αὐτοῖς. ^{τάγμα-}
8. Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν σὺ ἐπήκουες αὐτῶν. ^{ἰα} * ὁ
"Ὁ Θεὸς ~ σὺ" εὐίλαλος ἐγένετο αὐτοῖς,
Καὶ ἐκδικῶν ἐπὶ ~ πάντα" τὰ ἐπι-
τηδεύματα αὐτῶν.
9. Ὑψῶτε Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν,
Καὶ προσκυνεῖτε εἰς ὄρος ἅγιον αὐτοῦ.
"Ὅτι ἅγιος Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν.

ΨΑΛΜ. 49. XCIX.

Ψαλμὸς εἰς ἐξομολόγησιν.
Ἀλαλάξατε τῷ Κυρίῳ πᾶσα
ἡ γῆ.

2. Δαλεῦσατε τῷ Κυρίῳ ἐν εὐφροσύνῃ,
Εἰσέλθατε ἐνώπιον αὐτοῦ ἐν ἀγαλ-
λιάσει.
3. Γινώτε ὅτι Κύριος αὐτὸς ἐστὶν ὁ Θεὸς
(ἡμῶν).
Αὐτὸς ἐποίησεν ἡμᾶς, καὶ ἔχ. ἡμεῖς.
Ἡμεῖς

Psalms. XCVII. v. 4. τῷ Κυρίῳ) τῷ Θεῷ. v. 6. Φωνῆς) Φωνῇ. ibid. Κυρίῳ) Κυρίῳ. v. 7. (πάντες)
deest. ibid. ἐν αὐτῇ) αὐτῇ. v. 9. ἀπὸ προσώπου Κυρίου, ὅτι ἔρχεται) hanc verba non habet
Edit. Rom. Psalm. XCVIII. v. 1. Χερσβεῖν) Χερσβεῖμ. v. 5. "Ὅτι ἅγιόν ἐστι" ὅτι ἅγιος ἐστὶ.
v. 6. εἰσήκουσεν αὐτῶν) εἰσήκουσεν. v. 7. (ὅτι) deest. ibid. (αὐτοῦ) non habet. - v. 8. "Ὁ Θεὸς
- σὺ" σὺ deficit. Psalm. XCIX. v. 3. (ἡμῶν) abest.

- Ἡμεῖς δὲ λαὸς αὐτῷ καὶ πρόβατα νομῆς αὐτοῦ.
4. Εἰσέλθατε εἰς τὰς πύλας αὐτοῦ ἐν ἑξομολογήσει,
Εἰς τὰς αὐλαὶς αὐτοῦ ἐν ὕμνοις· ἑξομολογεῖσθε αὐτῷ,
Λινεῖτε τὸ ὄνομα αὐτοῦ.
5. Ὅτι χρηστὸς Κύριος, (ὅτι) εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ,
Καὶ ἔως γενεᾶς καὶ γενεᾶς ἡ ἀλήθεια αὐτοῦ.

- Προσεύμενος ἐν ὁδῷ ἀμώμῳ, ἕως μοὶ ἐλπιτέργει.
7. Οὐ κατῴκει ἐν μέσῳ τῆς οἰκίας μου ποιῶν ὑπερηφανίαν·
Λαλῶν ἀδικία καὶ κατεύθυνεν ἐνώπιον τῶν ὀφθαλμῶν μου.
8. Εἰς τὰς πρῶτας ἀπέκλεινον πάντας τὰς ἀμαρτωλὰς τῆς γῆς,
Τῷ ἐξολεθρεῦσαι ἐκ πόλεως Κυρίῃ πάντας τὰς ἐργαζομένους τὴν ἀνομίαν.

ΨΑΛΜ. Ρ'. C.

ΨΑΛΜ. ΡΑ'. CΙ.

- Υ** Αἰμὸς τοῦ Δαυὶδ.
Ἐλεον καὶ κρίσιν ἄσπομαί σοι Κύριε.
2. Ψαλῶ καὶ συνήσω ἐν ὁδῷ ἀμώμῳ, πότε ἤξεις πρὸς μέ;
Διεπορευόμεν ἐν ἀκακίᾳ καρδίας μου ἐν μέσῳ τῷ οἴκου μου.
3. Οὐ καὶ πρὸ ἐθέμην πρὸ ὀφθαλμῶν μου πρᾶγμα παράνομον·
Ποιοῦντας παραβάσεις ἐμίσησα· Οὐκ ἐκολλήθη μοι καρδία σκαμβή·
4. Ἐκκλίνοντος ἀπ' ἐμοῦ τῷ πονηρῷ ἐκ ἐγίνωσκον.
5. Τὸν καταλαλοῦντα λάθρα τῷ πλησίον αὐτοῦ, τῷ τὸν ἐξεδίδωκεν·
ὑπερηφάνῳ ὀφθαλμῷ καὶ ἀπλήτῳ καρδία·
Τέτω καὶ συνήδιον.
6. Οἱ ὀφθαλμοί μου ἐπὶ τὰς πύλας τῆς γῆς,
Τῷ συγκαθῆναι (αὐτὸς) μετ' ἐμοῦ.

- Π** Προσευχὴ τοῦ πλῶχῳ, ὅταν ἀκηδιάσῃ, καὶ ἔναντι Κυρίῃ ἐκχέῃ τὴν δέσιν αὐτοῦ.
2. Κύριε εἰσαέκυσον τῆς προσευχῆς μου, Καὶ ἡ κραυγὴ μου πρὸς σὲ ἐλθάτω.
3. Μὴ ἀποστρέψῃς τὸ πρόσωπόν σου ἀπ' ἐμοῦ·
Ἐν καὶ ἡ αἰὶν ἡμέρα θλίβομαι, κλῖνον πρὸς μέ τὸ ἔς σε·
Ἐν καὶ ἡ αἰὶν ἡμέρα ἐπικαλέσομαι καὶ σὲ, ταχὺ εἰσαέκυσόν μου.
4. Ὅτι ἐξέλειπον ὡσεὶ καπνὸς αἱ ἡμέραι μου,
Καὶ τὰ ὅσα μου ὡσεὶ φρύγιον συνεφρύγησαν.
5. Ἐπλήγην ὡσεὶ χέρτος, καὶ ἐξηράνθη ἡ καρδία μου,
Ὅτι ἐπελαθόμην τῷ φαγεῖν τὸν ἄρτον μου.
6. Ἀπὸ φωνῆς τῷ στεναγμῷ μου ἐκολλήθη τὸ ὅσόν μου τῇ σαρκί μου.

L 2

7. Ὡμολογώ:

v. 3. Ἡμεῖς δὲ λαὸς) λαός. ibid. νομῆς) τῆς νομῆς. v. 4. Εἰς τὰς αὐλαὶς) εἰς deest. v. 5. (ὅτι) non habet. Psalm. C. v. 1. τοῦ Δαυὶδ.) Ψαλμοὺς τοῦ Δαυὶδ. ibid. Ἐλεον) ἰλεος. v. 7. ἐνώπιον) ἑνώπιον. v. 8. τὸν ἀνομίαν) τὴν ἀδικίαν. Psalm. CΙ. v. 1. ἔναντι) ἑνώπιον. v. 2. ἐλθάτω) ἐλθῶ. v. 3. ἐπικαλέσομαι) ἐπικαλέσασθαι.

7. Ὡμοιώθην πελεκῶνι ἐρημικῶ,
Ἐγενήθην ὡσεὶ νυκτικόραξ ἐν οἰκοπέδῳ.
8. Ἠγεύπησα καὶ ἐγενόμην ὡς φρεθίον μονάζον ἐπὶ δώματι.
9. Ὅλην τὴν ἡμέραν ἀνείδιζόν με οἱ ἐχθροί μου,
καὶ οἱ ἐπαινοῦντές με κατ' ἐμὸν ὄμνουν.
10. Ὅτι ἀποδὸν ὡτεῖ ἄρτον ἔφαγον,
καὶ τὸ πόμα μου μετὰ κλαυθμῷ ἐκίρων,
11. Ἀπὸ προσώπου τῆς ὀργῆς σου καὶ τῷ θυμῷ σου.
Ὅτι ἐπάρας κατέβραχάς με.
12. Αἱ ἡμέραι μου ὡσεὶ σκιά ἐκλίθησαν,
καὶ ἐγὼ ὡσεὶ χόρτος ἐξηράνθην.
13. Σὺ δὲ Κύριε εἰς τὸν αἰῶνα μενεῖς,
καὶ τὸ μνημόσυόν σου εἰς γενεάν καὶ γενεάν.
14. Σὺ ἀναστὰς οἰκλειρήσεις τὴν Σιών.
Ὅτι καιρὸς τῷ οἰκλειρήσαι αὐτήν,
ὅτι ἦκει καιρὸς.
15. Ὅτι εὐδόκησαν οἱ δέλοί σου τὰς λίθους αὐτῆς.
καὶ τὸν χοῦν αὐτῆς οἰκλειρήσῃς.
16. Καὶ φεβηθήσονται τὰ ἔθνη τὸ ὄνομα Κυρίου,
καὶ πάντες οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς τὴν δόξαν σου.
17. Ὅτι οἰκοδομήσει Κύριος τὴν Σιών,
καὶ ὀφθῇσεται ἐν τῇ δόξῃ αὐτῆς.
18. Ἐπέβλεψεν ἐπὶ τὴν προσευχὴν τῶν ταπεινῶν,
καὶ ἐκ ἐξουδένωσε τὴν δέησιν αὐτῶν.
19. Γραφήτω αὕτη εἰς γενεὰν ἑτέραν,
καὶ λαὸς ὁ κλιζόμενος αἰνέσει τὸν Κύριον.
20. Ὅτι ἐξέκυψεν ἐξ ὕψους ἁγίῳ αὐτῷ,
Κύριος ἐξ ἑβραῖν ἐπὶ τὴν γῆν ἐπέβλεψε,
21. Τῷ ἀκῆσαι τὸν συναγμὸν τῶν πεπδημένων,
τῷ λῦται τὰς υἱὰς τῶν τεθανατωμένων.
22. Τῷ ἀναγγεῖλαι ἐν Σιών τὸ ἔνομα Κυρίου,
καὶ τὴν αἴνεσιν αὐτῷ ἐν Ἱερουσαλήμ.
23. Ἐν τῷ ἐπισυναχθῆναι λαὸς ἐπὶ ταυτὸ,
καὶ βασιλεῖς τῷ δελεῖν τῷ Κυρίῳ. Βασιλεῖς
24. Ἀπεκρίθη αὐτῷ ἐν ὁδῷ ἰχύος αὐτῷ.
τὴν ἐλγυότητα τῶν ἡμερῶν μου ἀνάγγειλόν μοι.
25. Μὴ ἀναγάγῃς με ἐν ἡμίσει ἡμερῶν μου.
Ἐν γενεᾷ γενεῶν τὰ ἔτη σου.
26. Κατ' ἀρχαίς σου Κύριε τὴν γῆν ἐθεμελίωσας,
καὶ ἔργα τῶν χειρῶν σου εἰσὶν οἱ ἑβρανοί.
27. Αὐτοὶ ἀπολοῦνται, σὺ δὲ διαμετεῖς.
καὶ πάντες ὡς ἱμάτιον παλαιωθήσονται,
καὶ ὡσεὶ περιβόλαιον ἀπάξις αὐτῆς, ἐλίξεις καὶ ἀλλαγήσονται.
28. Σὺ δὲ ὡς αὐτὸς εἶ, καὶ τὰ ἔτη σου ἐκ ἐκλείψουσιν.
29. Υἱοὶ τῶν δέλων σου κατασκηνώσῃς,
καὶ τὸ σπέρμα αὐτῶν εἰς τὸν αἰῶνα κατευθυνθήσεται.

ΨΑΛΜ.

ψ. 8. ἐγενόμην ὡς) ἐγενήθην ὡσεὶ. ψ. 12. καὶ ἐγὼ) καὶ γὰρ. ψ. 16. βασιλεῖς τῆς γῆς τὴν) βασιλεῖς τὴν. ψ. 21. τὸν συναγμὸν) τοῦ συναγμοῦ. ψ. 23. ἐπισυναχθῆναι) συναχθῆναι. ψ. 26. σὺ Κύριε τὴν γῆν) transposita. ψ. 29. υἱοὶ) οἱ υἱοί.

ΨΑΛΜ. ΡΒ'. CII.

Τῷ Δαυίδ. *

- Εὐλόγει ἡ ψυχὴ μὲ τὸν Κύριον,
Καὶ πάντα τὰ ἐντός μου τὸ ὄνομα τὸ ἅγιον αὐτοῦ.
2. Εὐλόγει ἡ ψυχὴ μὲ τὸν Κύριον,
Καὶ μὴ ἐπιλαϊθάνῃς πάσας τὰς ἀνταποδόσεις αὐτοῦ.
3. Τὸν εὐλατεύοντα πάσαις ταῖς ἀνομίαις σου,
Τὸν ἰώμενον πάσας τὰς νόστις σου.
4. Τὸν λυτρεύμενον ἐκ φθορᾶς τὴν ζωὴν σου.
Τὸν τεφανῶντά σε ἐν ἐλέει καὶ οἰκτιρμοῖς.
5. Τὸν ἐμπιπλῶντα ἐν ἀγαθοῖς τὴν ἐπιθυμίαν σου.
Ἀνακαινισθήσεται ὡς ἀέλιος ἡ νεότης σου.
6. Ποιῶν ἐλεημοσύνας ὁ Κύριος.
Καὶ κρῖμα πᾶσι τοῖς ἀδικοῦμένοις.
7. Ἐγνώρισε τὰς ὁδούς αὐτοῦ τῷ Μωυσῇ,
Τεῖς υἱοὶς Ἰσραὴλ τὰ θελήματα αὐτοῦ.
8. Οἰκτίρμων καὶ ἐλεήμων ὁ Κύριος,
Μακρόθυμος καὶ πολυέλεος (καὶ ἀληθεύς).
9. Οὐκ εἰς τέλος ὀργισθήσεται,
Οὐδὲ εἰς τὸν αἰῶνα μνησθεῖ.
10. Οὐ κατὰ τὰς ἀμαρτίας ἡμῶν ἐποίησεν ἡμῖν,
Οὐδὲ κατὰ τὰς ἀνομίας ἡμῶν ἀνταπέδωκεν ἡμῖν.
11. Ὅτι κατὰ τὸ ὕψος τοῦ θρανίου ἀπὸ τῆς γῆς,
Ἐκραταίωσε (Κύριος) τὸ ἔλεος αὐτοῦ ἐπὶ τὰς φοβούμενας αὐτόν.

12. Καθέσπον ἀπέχυσεν ἀνατολαὶ ἀπὸ δυσμῶν,
Ἐμάκρυνεν ἀφ' ἡμῶν τὰς ἀνομίας ἡμῶν.
13. Καθὼς οἰκτεῖρει πατὴρ υἱόν,
Ὡκτίρησε Κύριος τὰς φοβούμενας αὐτόν.
14. Ὅτι αὐτὸς ἔγνω τὸ πλάσμα ἡμῶν,
Ἐμνήθη ὅτι χεὶς ἐσμεν.
15. Ἀνθρώπος ὡσεὶ χορὸς αἱ ἡμέραι αὐτοῦ,
Ὡσεὶ ἄνθος τὸ ἀγρὸν ἔτις ἐξανθήσει.
16. Ὅτι πνεῦμα διήλθεν ἐν αὐτῷ, καὶ ἔχ' ὑπάρξει,
Καὶ ἐκ ἐπιγνώσεται ἔτι τὸν τόπον αὐτοῦ.
17. Τὸ δὲ ἔλεος τοῦ Κυρίου ἀπὸ τοῦ αἰῶνος
Καὶ ἔως τοῦ αἰῶνος ἐπὶ τὰς φοβούμενας αὐτόν.
- Καὶ ἡ δικαιοσύνη αὐτοῦ ἐπὶ υἱὸς υἱῶν,
18. Τοῖς φυλάσσουσιν τὴν διαθήκην αὐτοῦ,
Καὶ μεμνημένοις τῶν ἐντολῶν αὐτοῦ τὸ ποιῆσαι αὐτάς.
19. Κύριος ἐν τῷ θρανῷ ἡτοίμασε τὸν θρόνον αὐτοῦ,
Καὶ ἡ βασιλεία αὐτοῦ πάντων δεσπόζει.
20. Εὐλογεῖτε τὸν Κύριον πάντες οἱ ἄγγελοι αὐτοῦ,
Δυνατοὶ ἰσχύι, ποιοῦντες τὸν λόγον αὐτοῦ,
Τὸ ἀκούσαι τῆς φωνῆς τῶν λόγων αὐτοῦ.
21. Εὐλογεῖτε τὸν Κύριον πᾶσαι αἱ δυνάμεις αὐτοῦ,

L 3

Λειτουργ.

Psalms. CII. v. 2. τὰς ἀνταποδόσεις) τὰς ἀντίστοιχ. v. 8. (καὶ ἀληθεύς.) desunt. v. 14. Ἐμνήθη)

μνήθητι. v. 20. οἱ ἄγγελοι) ἄγγελοι.

Λειτουργοὶ αὐτῆ, ποιῶντες τὸ θέλημα αὐτῆ.

22. Εὐλογεῖτε τὸν Κύριον πάντα τὰ ἔργα αὐτῆ

Ἐν παντὶ τόπῳ τῆς δεσποτίας αὐτῆ
Εὐλόγει ἡ ψυχὴ μου τὸν Κύριον.

ΨΑΛΜ. ΡΓ'. CIII.

Τοῦ Δαυὶδ.

Εὐλόγει ἡ ψυχὴ μου τὸν Κύριον.
Κύριε ὁ Θεός μου ἐμεγαλύνθησθε
σφόδρα.

μεγαλο- 1. Ἐξομολόγησιν καὶ ἐπρέκειαν ἐνεδύσω,
πρέπειαν 2. Ἀναβαλλόμενος φῶς ὡς ἱμάτιον,

Ἐκλείνων τὸν ἔρανὸν ὡσεὶ δέρον.

3. Ὁ στεγάζων ἐν ὕδασι τὰ ὑπερῶα αὐτῆ,
Ὁ τιθεὶς ἰέφη τὴν ἐπίδασιν αὐτῆ,
Ὁ περιπατῶν ἐπὶ πτερύγων ἀνέμων.

4. Ὁ ποιῶν ἱὲς ἀγγέλους αὐτῆ πνεύματα,
καὶ τὰς λειτουργὰς αὐτῆ πύρρος
φλόγα.

φλόγα

5. Ὁ θεμελιῶν τὴν γῆν ἐπὶ τὴν ἀσφάλειαν αὐτῆς.

κηθή-

Οὐ κληθήσεται εἰς τὸν αἰῶνα τῆ αἰῶνος.

σεται

6. Ἀβυσσος ὡς ἱμάτιον τὸ περιβόλαιον αὐτῆ,

Ἐπὶ τῶν ὀρέων σήσονται ὕδατα.

7. Ἀπὸ ἐπιτιμήσεώς σου φεύξονται,

Ἀπὸ φωνῆς βροντῆς σου δειλιάσασιν.

8. Ἀναβαίνουσιν ὄρη, καὶ καταβαίνουσιν πεδία,

Εἰς τόπον ὃν ἐθεμελίωσας αὐτοῖς.

9. Ὅριον ἔθους ὃ ἐπαρκελεύονται,

Οὐδὲ ἐπιστρέψουσι καλύψαι τὴν γῆν.

10. Ὁ ἐξαποστέλλων πηγὰς ἐν φάραγγιν,
Ἀνα μέσον τῶν ὀρέων διελεύσονται
ὕδατα.

11. Ποτιῶσι πάντα τὰ θηρία τῆ ἀγρῆ,
Προσδεξίλαι ὄναγροι εἰς δίψαν αὐτῶν.

12. Ἐπ' αὐτὰ τὰ πετεινὰ τῆ ἔρανῆ κατασκηνώσει.

Ἐκ μέσων τῶν πετρῶν δάσσει φωνήν.

13. Ποτίζων ὄρη ἐκ τῶν ὑπερῶων αὐτῆ.
Ἀπὸ καρπῶ τῶν ἔργων σου χορταθήσεται ἡ γῆ.

14. Ὁ ἐξανατέλλων χόρτον τοῖς κτήνεσι,
καὶ χλόην τῇ θαλείᾳ τῶν ἀνθρώπων,
τῆ ἐξαγαγεῖν ἄρτον ἐκ τῆς γῆς.

15. καὶ οἶνος εὐφραίνει καρδίαν ἀνθρώπου,
τῆ ἱλαρῦναι πρόσωπον ἐν ἐλαίῳ.
καὶ ἄρτος καρδίαν ἀνθρώπου σιτίζει.

16. Χορταθήσονται τὰ ξύλα τῆ πεδῖς,
αἱ κέδροι τῆ λιβάνθος ὡς ἰφύττισιν.

ἰφύττισιν
σας
ἀρωδιῶ

17. Ἐκεῖ σερβία ἐννοσεύσασιν,
τῆ ἱερῶς ἡ οἰκία ἡγαῖται αὐτῶν.

18. Ὅρη τὰ ὑψηλὰ ταῖς ἱλάφοις,
πέτρα κάλαφυγὴ τοῖς λαγωαῖς.

19. Ἐποίησε σελήνην εἰς καιρὸς.

Ὁ ἥλιος ἔγνω τὴν δύσιν αὐτῆ.

20. Ἔθους σκότος, καὶ ἐγένετο νύξ.

Ἐν αὐτῇ διελεύσονται πάντα τὰ θηρία τῆ δρυμῆ.

21. Σκύμνοι ὠρυόμενοι τῆ ἀρπάσαι,
καὶ ζητῆσαι παρὰ τῆ Θεῆ βρῶσιν αὐτοῖς.

22. Ἀνέτειλεν ὁ ἥλιος, καὶ συνήχθησαν,
καὶ εἰς τὰς μάνδρας αὐτῶν κοιτάθῃσονται.

23. Ἐξε-

ψ. 21. τὸ θέλημα) τὰ θελήματα, ψ. 22. τῆς δεσποτίας) τῆς δυνατείας. Psalm. CIII. ψ. 1. Τοῦ Δαυὶδ.)
τῆ Δαυὶδ. ibid. μεγαλοπρέπειαν) ἐπρέκειαν. ψ. 4. πύρρος φλόγα) πῦρ φλόγον. ψ. 5. κληθήσεται)
κληθήσεται. ψ. 16. Χορταθήσονται) χορταθήσεται. ibid. ἰφύττισιν) ἰφύττισιν. ψ. 17. ἀρωδιῶ)
ἀρωδιῶ. ψ. 18. τοῖς λαγωαῖς) τοῖς χοιρογούδασι. ψ. 21. τῆ ἀρπάσαι) ἀρπάσαι. ψ. 22. συνήχθησαν,
καὶ εἰς τὰς μάνδρας) συναχθήσονται, καὶ ἐν ταῖς μάνδραις.

23. Ἐξελεύσεται ἄνθρωπος ἐπὶ τὸ ἔργον αὐτοῦ

Καὶ ἐπὶ τὴν ἐργασίαν αὐτοῦ ἕως ἑσπέρας.

24. Ὡς ἐμεγαλύνθη τὰ ἔργα σου Κύριε· Πάντα ἐν σοφίᾳ ἐποίησας·

κλίσεως Ἐπληρώθη ἡ γῆ τῆς κτίσεώς σου.

25. Αὕτη ἡ θάλασσα ἡ μεγάλη καὶ ἡ εὐρύχωρος ἔχει χερσίν·

Ἐκεῖ ἔρπεται ὧν ἔστιν ἀριθμὸς,

Ζῶα μικρὰ μετὰ μεγάλην·

διαπορεύ- 26. Ἐκεῖ πλοῖα διαπορεύονται, ονται Δράκον ἔστος ὃν ἔπλασας ἐμπαίζειν αὐτῷ.

27. Πάντα πρὸς σὲ προσδοκῶσι, Δῆναι τὴν τροφὴν αὐτῶν εἰς καιρὸν·

28. Δόντας σου αὐτοῖς, συλλέξουσιν·

πίετης Ἀνοίξαντες (δὲ) σου τὴν χεῖρα, καὶ τὰ σύμπαντα πληθήσονται χρηστότητος.

29. Ἀποσρέψαντος δὲ σου τὸ πρόσωπον, ταραχθήσονται·

Ἀντανελεῖς τὸ πνεῦμα αὐτῶν, καὶ ἐκλείψουσιν,

Καὶ εἰς τὸν χθὲν αὐτῶν ἐπιστρέψουσιν·

30. Ἐξαποσελεῖς τὸ πνεῦμά σου, καὶ κλιθήσονται,

Καὶ ἀνακαταστρέψουσιν τὸ πρόσωπον ἡς γῆς.

τὸς αἰῶ- 31. Ἦτω ἡ δόξα Κυρίου εἰς τὸν αἰῶνα· νας Εὐφρανθήσεται Κύριος ἐπὶ τοῖς ἔργοις αὐτοῦ.

32. Ὁ ἐπιβλέπων ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ ποιῶν αὐτήν· τρέμει·

Ὁ ἀπλόμενος τῶν ὀρέων, καὶ καπνίζονται.

33. Ἄσπε τῷ Κυρίῳ ἐν τῇ ζωῇ σου,

Ψαλῷ τῷ Θεῷ σου ἕως ὑπάρχω·

34. Ἡδυνάμει αὐτοῦ ἡ διαλογὴ σου, Ἐγὼ δὲ εὐφρανθήσομαι ἐπὶ τῷ Κυρίῳ.

35. Ἐκλείποισαν ἀμαρτωλοὶ ἀπὸ τῆς γῆς· Καὶ ἄνομοι, ὥστε μὴ ὑπάρχειν αὐτοῖς· Εὐλόγει ἡ ψυχὴ σου τὸν Κύριον.

ΨΑΛΜ. ΡΔ'. CIV.

Ἀλληλεΐα.

Ἐξομολογεῖσθε τῷ Κυρίῳ, καὶ ἐπικαλεῖσθε τὸ ὄνομα αὐτοῦ·

Ἀπαγγεῖλατε ἐν τοῖς ἔθνεσι τὰ ἔργα αὐτοῦ.

2. Ἄσατε αὐτῷ καὶ ψάλατε αὐτῷ· Δηγήσαθε πάντα τὰ θαυμασία αὐτοῦ.

3. Ἐπαινεῖτε ἐν τῷ ὀνόματι τῷ ἁγίῳ αὐτοῦ·

Εὐφρανθήτω καρδία ζητούντων τὸν Κύριον.

4. Ζητήσατε τὸν Κύριον, καὶ κραταιωθήσεται· Ζητήσατε τὸ πρόσωπον αὐτοῦ διαπαντός.

5. Μνησθήτε τῶν θαυμασίων αὐτοῦ ὧν ἐποίησε,

Τὰ τέρατα αὐτοῦ, καὶ τὰ κρίματα τοῦ σώματος αὐτοῦ·

6. Σπέρμα Ἀβραάμ δέδοται αὐτῷ, Υἱοὶ Ἰακώβ ἐκλεκτοὶ αὐτοῦ.

7. Αὐτὸς Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν· Ἐν πάσῃ τῇ γῇ τὰ κρίματα αὐτοῦ.

8. Ἐμνήθη εἰς τὸν αἰῶνα διαθήκης αὐτοῦ, Λόγος ὃ ἐνετείλατο εἰς χιλιάς γενεάς·

9. Ὃν διέθετο τῷ Ἀβραάμ, Καὶ τῷ Ἰσραὴλ αὐτοῦ τῷ Ἰσαάκ·

τῷ Ἰσραὴλ

10. Καὶ

Υ. 27. αὐτῶν εἰς καιρὸν.) αὐτοῖς εὐκαιρῶν. Υ. 28. πίετης) χρηστότητες. Υ. 31. εἰς τοὺς αἰῶνας) εἰς τὸν αἰῶνα. Psalm. CIV. Υ. 9. τῷ Ἰσραὴλ) τῷ Ἰσραὴλ.

αὐτήν 10. Καὶ ἔφησεν αὐτὸν τῷ Ἰακώβ εἰς πρόσ-
ταγμα,

Καὶ τῷ Ἰσραὴλ εἰς διαθήκην αἰώνιον,

11. Λέγων σοὶ δώσω τὴν γῆν Χανααὶν,

Σχοίνισμα κληρονομίας ὑμῶν.

12. Ἐν τῷ εἶναι αὐτὸς ἀριθμῷ βραχεῖς,
Ὀλιγοσὺς καὶ παρῆκτος ἐν αὐτῇ.

13. Καὶ διήλθεν ἐξ ἔθους εἰς ἔθνος,

~ Καὶ ἐκ βασιλείας εἰς λαὸν ἕτερον

14. Οὐκ ἀφῆκεν ἄνθρωπον ἀδικῆσαι
αὐτὸς,

Καὶ ἤλεγξεν ὑπὲρ αὐτῶν βασιλεῖς.

15. Μὴ ἀπλεῶδε τῶν χειρῶν με,

Καὶ ἐν τοῖς προφήταις με μὴ ποιη-
ρεύεθε.

16. Καὶ ἐκάλεσε λιμὸν ἐπὶ τὴν γῆν.

Πᾶν σῆριγμα ἄρτι συνέτριψεν.

17. Ἐξάπέσειλεν ἔμπροσθεν αὐτῶν ἄν-
θρωπον,

Εἰς ὄθλον ἐπράθη Ἰωσήφ.

18. Ἐταπείνωσαν ἐν πέδαις τὸς πόδας
αὐτῆ,

Σίδηρον διήλθεν ἡ ψυχὴ αὐτῆ.

19. Μέχρι τῆ ἐλθεῖν τὸν λόγον αὐτῆ,
Τὸ λόγιον Κυρίου ἐπύρωσεν αὐτόν.

20. Ἀπέσειλεν βασιλεὺς καὶ ἔλυσεν
αὐτόν.

Ἀρχῶν λαῶν, καὶ ἀφῆκεν αὐτόν.

21. Κατέστησεν αὐτὸν κύριον τῆ οἴκῃ αὐτῆ,

Καὶ ἄρχοντα πάσης τῆς κλήσεως αὐτῆ

22. Τῆ παιδεῦσαι τὸς ἄρχοντας αὐτῆ
ὡς ἑαυτὸν,

Καὶ τὸς πρεσβυτέρους αὐτῆ σοφίσαι.

23. Καὶ εἰσῆλθεν Ἰσραὴλ ~ εἰς Ἀ-
γυπτίον,

Καὶ Ἰακώβ παρώκησεν ἐν γῇ Χάμ.

24. Καὶ ἠύξησε τὸν λαὸν αὐτῆ σφόδρα,
Καὶ ἐκραταίωσε αὐτὸν ὑπὲρ τῆς ἰχ-
θὺς αὐτῆ.

25. Μετέστρεψε τὴν καρδίαν αὐτῶν τῆ μι- αὐτῆ
σῆσαι τὸν λαὸν αὐτῆ,

Τῆ δολιχεῖν ἐν τοῖς ὅλοις αὐτῆ.

26. Ἐξάπέσειλε Μωυσῆν τὸν ὄθλον αὐτῆ,
Ἰακώβ ὃν ἐξελέξατο αὐτόν. ἑαυτῷ

27. Ἔθετο ἐν αὐτοῖς τὸς λόγους τῶν ση-
μείων αὐτῆ

Καὶ τῶν τεράτων (αὐτῆ) ἐν γῇ Χάμ.

28. Ἐξάπέσειλε σκότος καὶ ἐσκότασε,
Καὶ ἐπαρεπύκρυνεν τὸς λόγους αὐτῆ. ὅτι

29. Μετέστρεψε τὰ ὕδατα αὐτῶν εἰς
αἷμα,

Καὶ ἀπέκλεινε τὸς ἰχθύας αὐτῶν.

30. Ἐξηρψεν ἡ γῆ αὐτῶν βατράχους
Ἐν τοῖς ταμίαις τῶν βασιλέων
αὐτῶν.

31. Εἶπε, καὶ ἦλθε κυνόμενα,
~ Καὶ σκίφες ἐν πᾶσι τοῖς ὄρεσι
αὐτῶν.

32. Ἔθετο τὰς βροχὰς αὐτῶν χάλαζαν,
Πῦρ καταφλέγον ἐν τῇ γῇ αὐτῶν.

33. Καὶ ἐπάταξε τὰς ἀμπέλους αὐτῶν
Καὶ τὰς συκάς αὐτῶν,

Καὶ συνέτριψε (πᾶν) ξύλον ὄρει
αὐτῶν.

34. Εἶπε, καὶ ἦλθεν ἀκρεῖς καὶ βροχῆς,
ὃ ὃν ἦν ἀριθμὸς.

35. Καὶ κατέφαγε πάντα χόρτον ἐν τῇ
γῇ αὐτῶν,

✕ Καὶ κατέφαγε ~ πάντα τὸν
καρπὸν τῆς γῆς αὐτῶν.

36. Καὶ

ν. 15. ἀπλεῶδε) ἀφῆκε. ν. 17. Ἐξάπέσειλεν) ἀπέσειλεν. ν. 19. Κυρίου) τοῦ Κυρίου. ν. 25. Μετέστρε-
ψε) καὶ μετέστρεψε. ibid. καρδίαν αὐτῆ) καρδίαν αὐτῶν. ν. 26. ἑαυτῷ) αὐτόν. ν. 27. (αὐτοῦ)
absent. ν. 28. ὅτι παρεπ.) καὶ παρεπύκρυνεν. ν. 31. σκίφες) σκνίφες. ν. 35. χόρτον) τὸν χόρ-
τον. ibid. πάντα τὸν καρπὸν) πάντα deest.

36. Καὶ ἐπάταξε πᾶν πρωτότοκον ἐν τῇ
γῇ αὐτῶν,

Ἀπαρχὴν παντὸς πόνου αὐτῶν.

37. Καὶ ἐξήγαγεν αὐτὰς ἐν ἀργυρίῳ καὶ
χρυτίῳ,

Καὶ ἔκ ἦν ἐν ταῖς φυλαῖς αὐτῶν ἀ-
δενῶν.

38. Εὐφρανθήσεται Αἰγύπιος ἐν τῇ ἐξόδῳ
αὐτῶν.

Ὅτι ἐπέπεσεν ὁ φόβος αὐτῶν ἐπ'
αὐτὰς.

39. Διεπέτασε νεφέλην εἰς σκέπην
αὐτοῖς,

Καὶ πῦρ τῆ Φωτίσαι αὐτοῖς ἦν τύκλα.

40. Ἦτησαν καὶ ἦλθεν ὀρετυγομήτρα,
Καὶ ἄρτον ἔβραν ἑνέπλησεν αὐτὰς.

41. Διέρρηξε πέτραν, καὶ ἐρρύησαν
ὕδατα,

Ἐπορεύθησαν ἐν ἀνύδροις ποταμοί.

42. Ὅτι ἐμνήθη τῆ λόγου τῆ ἀγίας αὐτῆ,
Τῆ πρὸς Ἀβραάμ τὸν δούλον αὐτῆ.

43. Καὶ ἐξήγαγε τὸν λαὸν αὐτῆ ἐν ἀ-
γαλλιάσει,

Καὶ τὰς ἐκλεκτὰς αὐτῆ ἐν εὐ-
φροσύνῃ.

44. Καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς χώρας ἑθνῶν,
Καὶ πόδας λαῶν κατεκληρονόμησαν.

45. Ὅπως ἂν φυλάξωσι τὰ δικαιώμα-
τα αὐτῆ,

ἐκζητή-
σασιν Καὶ τὸν νόμον αὐτῆ ἐκζητήσωσιν. Ἀλ-
ληλεία.

ΨΑΛΜ. ΡΕ'. CV.

Αλληλεία.
Ἐξομολογεῖσθε τῷ Κυρίῳ, ὅτι
χρηστὸς,

Tom. IV.

Ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτῆ.

2. Τίς λαλήσει τὰς δυνατείας τῆ Κυρίου;
Ἀκρᾶς ποιήσει πάσας τὰς αἰνέσεις
αὐτῆ;

3. Μακάριοι οἱ φυλάσσοντες κρίσιν,
Καὶ ποιῶντες δικαιοσύνην ἐν παντὶ
καιρῷ.

4. Μνήθητι ἡμῶν Κύριε ἐν τῇ εὐδοκίᾳ τῆ
λαῶ σου,

Ἐπίσκεψαι ἡμᾶς ἐν τῷ σωτηρίῳ σου.

5. Τῆ ἰδεῖν ἐν τῇ χρηστότητι τῶν ἐκλε-
κτῶν σου,

Τῆ εὐφρανθῆναι ἐν τῇ εὐφροσύνῃ τῆ
ἑθνε σου,

Τῆ ἐπαινεῖσθαι μετὰ τῆς κληρονο-
μίας σου.

6. Ἡμάρτομεν μετὰ τῶν πατέρων ἡμῶν,
Ἠνομήσαμεν, ἠδίκησαμεν.

7. Οἱ πατέρες ἡμῶν ἐν Αἰγύπτῳ ἔσυνῃ-
καν τὰ θαυμάσιά σου,

Οὐκ ἐμνήθησαν τῆ πλήθους τῆ ἐλέους
σου.

Καὶ παρεπίκραναν ἀναβαίνοντες ἰν
θαλάσῃ, ἐν τῇ ἐρυθρᾷ θαλάσῃ.

8. Καὶ ἔσωσεν αὐτὰς ἕνεκεν τῆ ἐνόματος
αὐτῆ,

Τῆ γνωρίσαι τὴν δυνατείαν αὐτῆ.

9. Καὶ ἐπετίμησε τῇ ἐρυθρᾷ θαλάσῃ,
καὶ ἐξηράνθη,

Καὶ ὠδήγησεν αὐτὰς ἐν ἀβύσσῃ ὡς ἐν ἀβύσσῃ
ἐρήμῳ.

10. Καὶ ἔσωσεν αὐτὰς ἐκ χειρὸς μι-
σῶντος,

Καὶ ἐλυτρώσατο αὐτοὺς ἐκ χειρὸς
ἐχθροῦ.

M

II. Ἐκά-

V. 36. ἐν τῇ γῇ) ἐκ τῆς γῆς. V. 37. ἀδενῶν) ὁ ἀδενῶν. V. 43. ἐκλεκτὰς) addit αὐτῆ. V. 44. κατε-
κληρονόμησαν) ἐκκληρονόμησαν. V. 45. ἐκζητήσασιν.) ἐκζητήσωσιν. Psalm. CV. V. 7. Οὐκ ἐμνή-
θησαν) καὶ οὐκ ἐμνήθησαν. V. 10. μισῶντος) μισάντων.

11. Ἐκάλυψεν ὕδωρ τοὺς θλίβοντας αὐτές·
 Εἰς ἐξ αὐτῶν ἔχ ὑπελείφθη.
 12. Καὶ ἐπίστευσαν ἐν τοῖς λόγοις αὐτῆ, ἦνεσαν
 Καὶ ἦσαν τὴν αἴτησιν αὐτῆ.
 13. Ἐτάχυναν, ἐπελάθοντο τῶν ἔργων αὐτῆ·
 Οὐχ ὑπέμεναν τὴν βελὴν αὐτῆ.
 14. Καὶ ἐπεθύμησαν ἐπιθυμίαν ἐν τῇ ἐρήμῳ,
 Καὶ ἐπείρασαν τὸν Θεὸν ἐν ἀνύδρῳ.
 15. Καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς τὸ αἶτημα αὐτῶν, ἔξαπό-
 και ἔκατίειλεν πλησμονὴν εἰς * τὴν ψυχὴν
 αὐτῶν.
 16. Καὶ παρώργισαν τὸν Μωσῆν ἐν τῇ παρεμβολῇ,
 Τὸν Ἀαρὼν τὸν ἅγιον Κυρίου·
 17. Ἠνοίχθη ἡ γῆ καὶ κατέπιε Δαθάν,
 Καὶ ἐκάλυψεν ἐπὶ τὴν συναγωγὴν Ἀβειρών·
 18. Καὶ ἐξεκαύθη πῦρ ἐν τῇ συναγωγῇ αὐτῶν,
 Φλόξ κατέφλεξεν αἰμαρτωλούς.
 19. ~ Καὶ ἐποίησαν μόχον ἐν Χωρήβ,
 Καὶ προσεκύνησαν τῷ γλυπτῷ·
 αὐτῆ 20. Καὶ ἠδράξαντο τὴν δόξαν αὐτῶν
 Ἐν ὁμοιώματι μόχου ἔδοντος χόρτον.
 21. Ἐπελάθοντο Θεὸς τῆ σῶζόντος αὐτούς,
 Τῆ ποιήσαντος μεγαλεῖα ἐν Αἰγύπτῳ,
 22. Θαυμάσια ἐν γῇ Χαμ,
 Φοβερά ἐπὶ θαλάσσης, ἐρυθραῖς.
 23. Καὶ εἶπε τῆ ἐξολέθρευσαι αὐτούς,
 Εἰ μὴ Μωυσῆς ὁ ἐκλεκτός αὐτῆ
 Ἔσθην ἐν τῇ θραύσει ἐνώπιον αὐτῆ,
 Τῆ ἀποστέψαι τὸν θυμὸν αὐτῆ,
 Τῆ μὴ ἐξολέθρευσαι ~ αὐτούς·
 24. Καὶ ἐξεδένωσαν γῆν ἐπιθυμητὴν,
 Οὐκ ἐπίστευσαν τῷ λόγῳ αὐτῆ·
 25. Καὶ ἐγόγγυσαν ἐν τοῖς σκηνώμασιν αὐτῶν,
 Οὐκ εἰσῆκυσαν τῆς φωνῆς Κυρίου.
 26. Καὶ ἐπῆρε τὴν χεῖρα αὐτῆ ἐπ' αὐτούς,
 Τῆ καταβαλεῖν αὐτούς ἐν τῇ ἐρήμῳ,
 27. Καὶ τῆ καταβαλεῖν τὸ σπέρμα αὐτῶν ἐν τοῖς ἔθνεσι,
 Καὶ διασκορπίσαι αὐτούς ἐν ταῖς χώραις.
 28. Καὶ ἐτελέσθησαν τῷ Βεελφεγὼρ,
 Καὶ ἔφαγον θυσίας νεκρῶν·
 29. Καὶ παρώξυναν αὐτὸν ἐν τοῖς ἐπιτηδεύμασιν αὐτῶν,
 Καὶ ἐπληθύνθη ἐν αὐτοῖς ἡ πλῆσις.
 30. Καὶ ἔση Φνεὲς καὶ ἐξιλασάτο,
 Καὶ ἐκόπασεν ἡ θραύσις·
 31. Καὶ ἐλογίσθη αὐτῷ εἰς δικαιοσύνην,
 Εἰς γενεὰν καὶ γενεὰν ἕως τῆ αἰῶνος.
 32. Καὶ παρώργισαν ~ αὐτὸν ἐπὶ ὕδατος ἀντιλογίας,
 Καὶ ἐκακώθη Μωυσῆς δι' αὐτές·
 33. Ὅτι παρεπύκρναν τὸ πνεῦμα αὐτῆ,
 Καὶ διέσειλεν ἐν τοῖς χείλεσιν αὐτῆ.
 34. Οὐκ ἐξολέθρευσαν τὰ ἔθνη ἃ εἶπε Κύριος αὐτοῖς,
 35. Καὶ ἐμίγησαν ἐν τοῖς ἔθνεσι,
 Καὶ ἔμαθον τὰ ἔργα αὐτῶν·
 36. Καὶ ἐδόλευσαν τοῖς γλυπτοῖς αὐτῶν,
 Καὶ ἐγενήθη αὐτοῖς εἰς σκάνδαλον.
 37. Καὶ

ν. 11. ἔχ) οὐκ, ita δε 13. verfu. ν. 12. ἐν τοῖς) τοῖς. ν. 15. ἔξαπόσειλεν πλ. εἰς τὰς ψυχὰς) καὶ ἔκατίειλε πλ. εἰς τὴν ψυχὴν. ν. 16. τὸν Μωσῆν) μωυσῆν. ibid. Τὸν Ἀαρὼν) καὶ Ἀαρὼν. ν. 18. Φλόξ) καὶ φλόξ. ν. 20. δόξαν αὐτοῦ) δόξαν αὐτῶν. ν. 21. Θεὸς τῆ) τῆ Θεοῦ τοῦ. ibid. μεγαλεῖα) μεγάλα. ν. 22. Θαυμάσια) θαυμαστά. ibid. Φοβερά) καὶ φοβερά. ν. 23. τὸν θυμὸν αὐτοῦ) ἀπὸ θυμοῦ ὀργῆς αὐτοῦ. ibid. ἃ ἔλεγε αὐτοῖς) deest. ν. 24. Οὐκ) καὶ οὐκ.

37. Καὶ ἔθυσαν τοὺς υἱοὺς αὐτῶν
Καὶ τὰς θυγατέρας αὐτῶν τοῖς δαι-
μονίοις·

38. Καὶ ἐξέχεαν αἷμα ἀθῶον,
Αἷμα υἱῶν αὐτῶν καὶ θυγατέρων
✠ αὐτῶν,
Ὡς ἔθυσαν τοῖς γλυπτοῖς Χαναάν.
Καὶ ἐφονοκλήθη ἡ γῆ ἐν τοῖς αἵμα-
σιν αὐτῶν,

39. Καὶ ἱμαίνθη ἐν τοῖς ἔργοις αὐτῶν·
Καὶ ἐκόρευεν ἐν τοῖς ἱκετηδεύμασιν αὐτῶν.

40. Καὶ ὠργίσθη θυμῷ Κύριος ἐπὶ τὸν
λαὸν αὐτῆς,
Καὶ ἐβδελύξατο τὴν κληρονομίαν αὐτῆς·

41. Καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς εἰς χεῖρας
ἐχθρῶν,
Καὶ ἐκυρίευσαν αὐτῶν οἱ μισοῦντες
αὐτῆς.

42. Καὶ ἐθλίψαν αὐτοὺς οἱ ἐχθροὶ
αὐτῶν,
Καὶ ἐταπεινώθησαν ὑπὸ τὰς χεῖρας
αὐτῶν.

43. Πλεονάκις ἐβόύσατο αὐτῆς·
Αὐτοὶ δὲ παρεπύκρναν ἢ αὐτὸν ἐν
τῇ βελῇ αὐτῶν,
Καὶ ἐταπεινώθησαν ἐν ταῖς ἀνομίαις
αὐτῶν.

44. Καὶ ἴδε (Κύριος) ἐκ τῷ θλίβεσθαι
αὐτοὺς,
Ἐν τῷ αὐτὸν εἰσακῆσαι τῆς δεήσεως
αὐτῶν·

45. Καὶ ἐμνήθη τῆς διαθήκης αὐτῆς,
Καὶ μετεμελήθη κατὰ τὸ πλῆθος τῆς
ἐλέης αὐτῆς·

46. Καὶ ἔδωκεν αὐτοὺς εἰς οἰκισμοὺς

Ἐναντίον πάντων τῶν αἰχμαλωτι-
σάντων αὐτῆς.

47. Σῶσον ἡμᾶς Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν,
Καὶ ἐπισυνάγαγε ἡμᾶς ἐκ τῶν ἐθνῶν,
Τῆ ἐξομολογήσασθαι τῷ ὀνόματί σε
τῷ ἁγίῳ,
Τῆ ἐγκυχαῖσθαι ἐν τῇ αἰνέσει σε.

48. Εὐλογητὸς Κύριος ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ
Ἀπὸ τῆ αἰῶνος καὶ ἕως τῆ αἰῶνος·
Καὶ ἐρεῖ πᾶς ὁ λαός· γένοιτο ἢ γέ-
νοιτο·

ΨΑΛΜ. 95. CVI.

Ἀλληλία.
Ἐξομολογεῖσθε τῷ Κυρίῳ ὅτι
χρηστὸς,

Ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτῆς.

2. Εἰπάτωσαν οἱ λελυρωμένοι ὑπὸ Κυρίου,
Οὓς ἐλυτρώσατο ἐκ χειρὸς ἐχθρῆς·

3. Καὶ ἐκ τῶν χωρῶν συνήγαγεν αὐτοὺς,
Ἀπὸ ἀνατολῶν, καὶ δυσμῶν, καὶ βεβ-
ρᾶ, καὶ θαλάσσης.

4. Ἐπλανήθησαν ἐν τῇ ἐρήμῳ, ἐν ἀνύδρῳ,
Ὁδὸν πόλεως κατοικητηρίῃς ἔχοντες·

5. Πεινῶντες καὶ διψῶντες,
Ἡ ψυχὴ αὐτῶν ἐν αὐτοῖς ἐξέλειπεν.

6. Καὶ ἐκέκραξαν πρὸς Κύριον ἐν τῷ θλί-
βεσθαι αὐτοὺς,

ἢ Καὶ ἐκ τῶν ἀναγκῶν αὐτῶν ἐβό-
ουσατο αὐτῆς·

7. Καὶ ὠδήγησεν αὐτοὺς εἰς ὁδὸν εὐθείαν,
Τῆ πορευθῆναι εἰς πόλιν κατοικητηρίῃς.

8. Ἐξομολογησάσθαι τῷ Κυρίῳ τὰ
ἐλέη αὐτῆς,

Καὶ τὰ θαυμάσια αὐτῆς τοῖς υἱοῖς τῶν
ἀνθρώπων·

M 2

9. Ὅτι

38. αἵμασιν αὐτῶν) αἵματι. [v. 39. Cod. Rom. integrum hoc supplementum habet. v. 46.
αἰχμαλωτισάντων) αἰχμαλωτισάντων. Psalm. CVI. v. 3. (ἐκ τῶν χωρῶν) καὶ ἐκ τῶν χωρῶν.

9. Ὅτι ἐχόρτασε ψυχὴν κενὴν,
Καὶ ψυχὴν πεινῶσαν ἐνέπλησεν ἀ-
γαθῶν.
10. Καθήμενος ~ ἐν^ο σκοτει καὶ σκιᾷ
θανάτου,
Πεπεδημένος ~ ἐν^ο πλωχεῖα καὶ σιδήρῳ.
11. Οἱ παρεπύκρναν τὰ λόγια τῷ Θεῷ,
Καὶ τὴν βελὴν τῷ ὑψίστῳ παρώξυσαν.
12. Καὶ ἐταπεινώθη ἐν κόποις ἡ καρδία
αὐτῶν,
(Καὶ) ἠθύνθησαν, καὶ ἐκ τῆν ὁ βοηθῶν.
13. Καὶ ἐκέκραξαν πρὸς Κύριον ἐν τῷ
θλίβεσθαι αὐτούς,
Καὶ ἐκ τῶν ἀναγκῶν αὐτῶν ἔσωσεν
αὐτούς.
14. Καὶ ἐξήγαγεν αὐτούς ἐκ σκοτὸς καὶ
σκιάς θανάτου,
Καὶ τὰς δεσμὰς αὐτῶν διέρρηξεν.
15. Ἐξομολογησάμεθα τῷ Κυρίῳ τὰ
ἐλέη αὐτοῦ,
Καὶ τὰ θαυμάσια αὐτοῦ τοῖς υἱοῖς
τῶν ἀνθρώπων.
16. Ὅτι συνέτριψε πύλας χαλκᾶς,
Καὶ μοχλοὺς σιδηρεὺς συνέθλασεν.
17. Ἀντελάβετο αὐτῶν ἐξ ὁδοῦ ἀνομίας
αὐτῶν.
Διὰ γὰρ τὰς ἀνομίας αὐτῶν ἐτα-
πεινώθησαν.
18. Πᾶν βρῶμα ἐβδελύξατο ἡ ψυχὴ
αὐτῶν,
Καὶ ἤγγισαν ἕως τῶν πυλῶν τῷ θά-
νατῳ.
19. Καὶ ἐκέκραξαν πρὸς Κύριον ἐν τῷ
θλίβεσθαι αὐτούς,
~ Καὶ^ο ἐκ τῶν ἀναγκῶν αὐτῶν ἔσω-
σεν αὐτούς.

20. Ἀπέστειλε τὸν λόγον αὐτοῦ, καὶ ἰά-
σατο αὐτούς,
Καὶ ἐρρύσατο αὐτούς ἐκ τῶν διαφο-
ρῶν αὐτῶν.
21. Ἐξομολογησάμεθα τῷ Κυρίῳ τὰ
ἐλέη αὐτοῦ,
Καὶ τὰ θαυμάσια αὐτοῦ τοῖς υἱοῖς
τῶν ἀνθρώπων.
22. Καὶ θυσάτωσαν (αὐτῷ) θυσίαν
αινέσεως,
Καὶ ἐξαγγειλάτωσαν τὰ ἔργα αὐτοῦ
ἐν ἀγαλλιάσει.
23. Οἱ καταβαίνοντες εἰς τὴν θάλασσαν
ἐν πλοίοις,
Οἱ ποιῶντες ἐργασίαν ἐν ὕδασι πολλαῖς.
24. Αὐτοὶ ἴδον τὰ ἔργα Κυρίου,
Καὶ τὰ θαυμάσια αὐτοῦ ἐν τῷ θυθῶ.
25. Εἶπε, καὶ ἔση πνεῦμα καταγίδος,
Καὶ ὑψώθη τὰ κύματα αὐτῆς.
26. Ἀναβαίνουσιν ~ ἕως^ο τῶν ἑβρανῶν,
Καὶ καταβαίνουσιν ~ ἕως^ο τῶν ἀβύσ-
σων.
- Ἡ ψυχὴ αὐτῶν ἐν κακοῖς ἐτήκετο.
27. Ἐταράχθησαν, ἐσαλεύθησαν ὥς ὁ
μεθύων,
Καὶ πᾶσα ἡ σοφία αὐτῶν κατεπόθη.
28. Καὶ ἐκέκραξαν πρὸς Κύριον ἐν τῷ
θλίβεσθαι αὐτούς,
Καὶ ἐκ τῶν ἀναγκῶν αὐτῶν ἐξήγαγεν
αὐτούς.
29. ~ Καὶ^ο ἐπέταξε τῇ καταγίδι, καὶ
ἔση εἰς αὐραν,
Καὶ εἰσήγησαν τὰ κύματα αὐτῆς.
30. Καὶ ἠυφραίνθησαν, ὅτι ἠσύχασαν,
Καὶ ὠδήγησεν αὐτούς ἐπὶ λιμένα θε-
λήματος αὐτῶν,

31. Ἐξο-

αὐτοῦ

v. 9. Καὶ ψυχὴν πεινῶσαν) καὶ πεινῶσαν. v. 12. (Καὶ) deest. v. 23. εἰς τὴν θάλ.) εἰς θάλασσαν.
ibid. Οἱ ποιῶντες) ποιῶντες. v. 30. θελήματος αὐτοῦ) θελ. αὐτῶν.

31. Ἐξομολογησάθωσαν τῷ Κυρίῳ τὰ
ἔλεη αὐτοῦ,

Καὶ τὰ θαυμασία αὐτοῦ τοῖς υἱοῖς
τῶν ἀνθρώπων.

32. Καὶ ὑψωσάτωσαν αὐτὸν ἐν ἐκκλη-
σίᾳ λαοῦ,

καθέ-
δραι
Καὶ ἐν καθέδρᾳ πρεσβυτέρων αἰνεσά-
τωσαν αὐτόν.

33. Ἔθετο ποταμούς εἰς ἔρημον,
Καὶ διεξόδους ὑδάτων εἰς διψαν,

34. Γῆν καρποφόρον εἰς ἄλμην,
Ἀπὸ κακίας τῶν κατοικούντων ἐν αὐτῇ.

35. Ἔθετο ἔρημον εἰς λίμνας ὑδάτων,
Καὶ γῆν ἀνυδρὸν εἰς διεξόδους ὑδάτων.

πόλεις
36. Καὶ κατάρκισεν ἐκεῖ πενήοντας,
Καὶ συνεστήσαντο πόλιν κατοικεσίας.

37. Καὶ ἔσπειραν ἀγρούς, καὶ ἐφύτευ-
σαν ἀμπελώνας,
Καὶ ἐποίησαν καρπὸν γενήματος.

38. Καὶ εὐλόγησεν αὐτοὺς, καὶ ἐπληθύν-
θησαν σφόδρα,
Καὶ τὰ κτήνη αὐτῶν ἐκ ἐσμίκρυνε.

39. Καὶ ὠλιγώθησαν, καὶ ἐκακώθησαν
Ἀπὸ θλίψεως κακῶν καὶ ὀδύνης.

40. Ἐξέχύθη ἐξεδένωσις ἐπ' ἀρχοντας
(αὐτῶν),
Καὶ ἐπλάνησεν αὐτοὺς ἐν ἀβάτῳ καὶ
ἐν ὁδῷ.

41. Καὶ ἐδοήθησε πένητι ἐκ πτωχείας,
Καὶ ἔθετο ὡς πρόβατα πατριάς.

42. Ὀψονται εὐθεῖς, καὶ εὐφρανθή-
σονται.
Καὶ πᾶσα ἀνομία ἐμφράξει τόμα
αὐτῆς.

43. Τίς σοφὸς καὶ φυλάξει ταῦτα;
Καὶ συνήσους τὰ ἔλεη τοῦ Κυρίου.

ΨΑΛΜ. ΡΖ'. CVII.

Ω

Δὴ ψαλμὸς τῷ Δαυίδ.

ψαλμός

2. Ἐτοίμη ἡ καρδία μου ὁ Θεός,
ἢ ἐτοίμη ἡ καρδία μου.

Ἀσομαι καὶ ψαλῶ ἐν τῇ δόξῃ μου.

3. Ἐξεγέρθητι ψαλτήριον καὶ κιθάρα:
Ἐξεγεγδήσομαι ὄρθρῳ.

4. Ἐξομολογήσομαί σοι ἐν λαοῖς Κύριε,
καὶ ψαλῶ σοι ἐν ἔθνεσιν.

5. Ὅτι μέγα ἐπᾶνω τῶν ἑρηνῶν τὸ ἔ-
λεός σου,

Καὶ ἕως τῶν νεφελῶν ἡ ἀλήθειά σου.

6. Ὑψώθητι ἐπὶ τοὺς ἑρηνούς ὁ Θεός,
Καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν ἡ δόξα σου.

7. Ὅπως ἂν ῥυθῶσιν οἱ ἀγαπητοί σου,
Σῶσον τῇ δεξιᾷ σου, καὶ ἐπάκουσόν μου.

8. Ὁ Θεὸς ἐλάλησεν ἐν τῷ ἁγίῳ αὐτοῦ.
Ὑψωθήσομαι ἢ καὶ διαμεριῶ
Σίκιμα,

Καὶ τὴν κοιλάδα τῶν σκηνῶν διαμε-
τρήσω.

9. Ἐμός ἐστι Γαλαὰδ, καὶ ἐμός ἐστι
Μανασσῆς,

Καὶ Ἐφραΐμ ἀντίληψις τῆς κεφα-
λῆς μου.

Ἰέδας βασιλεὺς μου.

10. Μωὰβ λήβης τῆς ἐλπίδος μου.
Ἐπὶ τὴν Ἰδουμαίαν ἐπιβαλὼ τὸ ὑπό-
δημά μου.

Ἐμεῖς ἀλλόφυλοι ὑπετάγησαν.

11. Τίς ἀπάξει με εἰς πόλιν περισχῆς;
(Ἡ) τίς ὀδηγήσει με ἕως τῆς Ἰδου-
μαίας;

12. Οὐχὶ σὺ ὁ Θεὸς ὁ ἀπαστάμενος ἡμᾶς;
Καὶ ἐκ ἐξελεύσει ὁ Θεὸς ἐν ταῖς θυα-
μεισιν ἡμῶν;

Μ 3

13. Δός

ν. 32. καθέδραις) καθέδρα. ν. 42. εἴμμη) τὸ τόμα. ν. 43. συνήσους) συνήσει. Psalm. CVII. ν. 1.
ψαλμός τῷ Δαυίδ.) Ὡδὴ ψαλμοῦ τῷ Δαυίδ.

13. Δὸς ἡμῖν βοήθειαν ἐκ θλίψεως·

Καὶ ματαία σωτηρία ἀνθρώπων.

14. Ἐν τῷ Θεῷ ποιήσομεν δύναμιν·

Καὶ αὐτὸς ἐξεδενώσει τοὺς θλίβον-
τας ἡμᾶς.

ΨΑΛΜ. ΡΗ'. CVIII.

Εἰς τὸ τέλος, ψαλμὸς τοῦ Δαυίδ.

Ὁ Θεὸς τὴν αἰνέσιν μου μὴ πα-
ρασιωπήσῃς·

2. Ὅτι σῶμα ἀμαρτωλῶ καὶ σῶμα δολί-
ον ἐπ' ἐμὲ ἠνοίχθη,

Ἐλάλησαν κατ' ἐμὲ γλώσση δολία·

3. Καὶ λόγοις μίσους ἐκύκλωσάν με,
Καὶ ἐπολέμησάν με δωρεάν.

4. Ἀντὶ τῆς ἀγαπᾶν ἡμεῖς ἐνδιέβαλλον με,
Ἐγὼ δὲ προσηυχόμην·

5. Καὶ ἔθεντο κατ' ἐμὲ κακὰ ἀντὶ ἀ-
γαθῶν,

Καὶ μῶσος ἀντὶ τῆς ἀγαπήσεώς μου.

6. Κατάστησον ἐπ' αὐτὸν ἀμαρτωλὸν,
Καὶ διάβολος στήτω ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ·

7. Ἐν τῷ κρίνεσθαι αὐτὸν ἐξέλθοι κα-
ταδικασμένος,

Καὶ ἡ προσευχή αὐτοῦ γενέσθω εἰς
ἀμαρτίαν.

8. Γενηθήτωσαν αἱ ἡμέραι αὐτοῦ ὀλίγαι,
καὶ τὴν ἐπισκοπὴν αὐτοῦ λάβοι
ἕτερος·

9. Γενηθήτωσαν οἱ υἱοὶ αὐτοῦ ὀρφανοί,
Καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ χήρα·

10. Σαλευόμενοι μεταναστήτωσαν οἱ υἱοὶ
αὐτοῦ καὶ ἐπαιτησάτωσαν,

Ἐκβληθήτωσαν ἐκ τῶν οἰκοπέδων αὐτῶν.

11. (Καὶ) ἐξερευνησάτω δανειστὴς πάν-
τα ὅσα ὑπάρχει αὐτῷ·

✠ Καὶ διαρπασάτωσαν ἀλλότριοι
τοὺς πόνους αὐτοῦ.

12. Μὴ ὑπαρξάτω αὐτῷ ἀντιλήπλωρ,
Μηδὲ γενηθήτω οἰκλίμων τοῖς ὀρφα-
νοῖς αὐτοῦ·

13. Γενηθήτω τὰ τέκνα αὐτοῦ εἰς ἐξο-
λέθρευσιν,

Ἐν γενεᾷ μιᾷ ἐξαλειφθήτω τὸ ὄνο-
μα αὐτοῦ.

14. Ἀναμνηθεῖη ἡ ἀνομία τῶν πατέρων
αὐτοῦ ἐναντὶ Κυρίου,

Καὶ ἡ ἀμαρτία τῆς μητρὸς αὐτοῦ μὴ
ἐξαλειφθεῖη·

15. Γενηθήτωσαν ἐναντίον Κυρίου διαπαντός
Καὶ ἐξολεθρευθεῖη ἐκ γῆς τὸ μνημό-
συνον αὐτῶν. αὐτοῦ

16. Ἀνθ' ὧν ἐκ ἐμνήθη τῷ ποιῆσαι
ἔλεος,

Καὶ κατεδίωξεν ἄνθρωπον πένητα
καὶ πτωχόν

Καὶ κατανενυγμένον τῇ καρδίᾳ τῷ
θανατάσσει.

17. Καὶ ἠγάπησε κατάρσιν, καὶ ἤξει
αὐτῷ·

Καὶ ἐκ ἠθέλησεν εὐλογίαν, καὶ μα-
κρυνθήσεται ἀπ' αὐτοῦ.

18. Καὶ ἐνεθύσατο κατάρσιν ὡς ἱμάτιον,
Καὶ εἰσῆλθεν ὡσεὶ ὕδωρ εἰς τὰ ἔγκα-
τα αὐτοῦ,

Καὶ ὡσεὶ ἔλαιον ἐν τοῖς ὀστέοις αὐτοῦ·

19. Γενηθήτω αὐτῷ ὡς ἱμάτιον ὃ περι-
βάλλεται,

Καὶ ὡσεὶ ζώνη ἣν διαπαντὸς περι-
ζώνεται.

20. Τέτο τὸ ἔργον τῶν ἐνδιαβαλλόντων
μου παρὰ Κυρίου,

Κυρίου

Καὶ

v. 14. τοὺς θλίβοντας ἡμᾶς.) τὰς ἐχθρὰς ἡμῶν.
(ἐξαλειφθήτω) ἐξαλειφθεῖη. v. 15. αὐτοῦ.) αὐτῶν. v. 16. τῷ ποιῆσαι) ποιῆσαι. v. 20. παρὰ Κυρίου)
παρὰ Κυρίου.

Psalms. CVIII. v. 11. (Καὶ) deest. v. 13. ἐξα-
λειφθήτω) ἐξαλειφθεῖη. v. 15. αὐτοῦ.) αὐτῶν. v. 16. τῷ ποιῆσαι) ποιῆσαι. v. 20. παρὰ Κυρίου)
παρὰ Κυρίου.

Καὶ τῶν λαλόντων πονηρὰ κατὰ τῆς
ψυχῆς μου.

21. Καὶ σὺ Κύριε κύριε ποίησον μετ' ἐμῆ
(ἐλεος) ἕνεκεν τῆς ὀνόματός σου,

Ὅτι χρηστὸν τὸ ἐλεός σου.

Ῥυσαί με, 22. ὅτι πτωχὸς καὶ πένης
εἰμι ἐγώ,

Καὶ ἡ καρδία μου τελέρακται ἐνός μου.

23. Ὡσεὶ σκιά ἐν τῷ ἐκκλῖναι αὐτήν,
ἀνταναιρέθην.

ἀνταναι-
ρέθην

Ἐξετινάχθην ὥσεὶ ἀκρίδες.

24. Τὰ γόνατά μου ἠδένησαν ἀπὸ νη-
στείας,

Καὶ ἡ σάρξ μου ἠλαιοῖσθαι δι' ἔλαιον.

25. ✕ Καὶ ἐγὼ ἐγενήθην ὄνειδος αὐτοῖς.

Ἰδοῦσάν με, ἐσάλευσαν κεφαλὰς αὐτῶν.

26. Βοήθησόν μοι Κύριε ὁ Θεός μου,

(Καὶ) σῶσόν με κατὰ τὸ ἐλεός σου.

27. Καὶ γνώτωσαν ὅτι ἡ χεὶρ σου αὕτη,

✕ Καὶ σὺ Κύριε ἐποίησας αὐτήν.

28. Καταράσσονται αὐτοὶ, καὶ σὺ εὐλο-
γήσεις.

Οἱ ἐπανισανόμενοι μοι αἰχυνθή-
τωσαν,

Ὁ δὲ δῆλός σου εὐφρανθήσεται.

29. Ἐνδυσάθωσαν οἱ ἐνδιαβάλλοντές με
ἐντροπήν,

Καὶ πεφθαλέθωσαν ὡς διπλοῖδα αἰ-
χύνην αὐτῶν.

30. Ἐξομολογήσομαι τῷ Κυρίῳ σφόδρα
ἐν τῷ σώματί μου,

Καὶ ἐν μέσῳ ποδῶν αἰνέσω αὐτόν.

31. Ὅτι παρέστη ἐκ δεξιῶν πένητος,

Τῷ σῶσαι ἐκ τῶν καταδικόντων τὴν
ψυχὴν μου.

ΨΑΛΜ. ΡΘ'. CIX.

Τῷ Δαυίδ ψαλμός.

Εἶπεν ὁ Κύριος τῷ κυρίῳ μου.

κάθαρ ἐκ δεξιῶν μου,

Ἔως ἂν θῶ τὴν ἐχθρὰν σου ὑποπό-
διον τῶν ποδῶν σου.

2. Ῥάβδον δυνάμεώς σου ἐξαποστείλει Κύ-
ριος ἐκ Σιών.

(Καὶ) κατακυρίευσεν ἐν μέσῳ τῶν ἐχ-
θρῶν σου.

3. Μετὰ σὺ ἡ ἀρχὴ ἐν ἡμέρᾳ τῆς δυνά-
μεώς σου,

Ἐν ταῖς λαμπρότησι τῶν ἁγίων (σου).

Ἐκ γαστρὸς πρὸ ἑωσφόρου ἐγέννησά σε.

4. Ὡμοσε Κύριος, καὶ ὁ μεταμεληθή-
σεται.

Σὺ ἱερεὺς εἰς τὸν αἰῶνα,

Κατὰ τὴν τάξιν Μελχισεδέκ.

5. Κύριος ἐκ δεξιῶν σου συνέθλασεν ἐν ἡ-
μέρᾳ ὀργῆς αὐτοῦ βασιλεῖς.

6. Κρεεῖ ἐν τοῖς ἔθνεσι, πληρώσει πτώ-
ματά,

Συνθλάσει κεφαλὰς ἐπὶ γῆς ποδῶν.

7. Ἐκ χειμάρρου ἐν ὁδῷ πίεται (ὕδωρ).
Διὰ τῆτο ὑψώσει κεφαλὴν.

ΨΑΛΜ. ΡΙ'. CX.

Ληλεΐα.

Α Ἐξομολογήσομαι ~ σοι Κύριε
ἐν ὅλῃ καρδίᾳ ~ μου,

Ἐν βυλῇ εὐθέων καὶ συναγωγῇ. 2.

Μεγάλαι τὰ ἔργα Κυρίου,

Ἐξεζητημένα εἰς πάντα τὰ θελήμα-
τά αὐτοῦ.

3. Ἐξο-

γ. 21. (ἔλεος) abest. γ. 23. ἀνταναιρέθην) ἀνταναιρέθην. γ. 25. Καὶ ἐγὼ) καὶ γὰρ. γ. 28. ἐπανισανό-
μνοι) ἐπανιστάμενοι. Psalm. CIX. γ. 1. Τῷ Δαυίδ ψαλμός.) transposita. γ. 2. ἐξαποστείλει?)
add ε σοι. ibid. (καὶ) abest. γ. 3. (σε) deest., γ. 7. (ὕδωρ) non habet.

3. Ἐξομολόγησις καὶ μεγαλοπρέπεια
τὸ ἔργον αὐτοῦ.

Καὶ ἡ δικαιοσύνη αὐτοῦ μένει εἰς τὸν
αἰῶνα ~ τῷ αἰῶνος.

4. Μυστήριον ἐποίησατο τῶν θαυμασίων
αὐτοῦ.

Ἐλεήμων καὶ οἰκτίρμων ὁ Κύριος.

5. Τροφὴν ἔδωκε τοῖς φοβημένοις αὐτόν.
Μνησθήσεται εἰς τὸν αἰῶνα διαθήκης
αὐτοῦ.

6. Ἰσχύϊν ἔργων αὐτοῦ ἀνήγγειλε τῷ λαῷ
αὐτοῦ,

Τῷ δοῦναι αὐτοῖς κληρονομίαν ἐθνῶν.

7. Ἔργα χειρῶν αὐτοῦ ἀλήθεια καὶ κρίσις.
Πισαὶ πᾶσαι αἱ ἐντολαὶ αὐτοῦ,

8. Ἐσηργυμέναι εἰς τὸν αἰῶνα τῷ αἰῶνος,
Πεποιημέναι ἐν ἀληθείᾳ καὶ εὐθύτητι.

9. Λύτρωσιν ἀπέστειλε τῷ λαῷ αὐτοῦ.
Ἐνετείλατο εἰς τὸν αἰῶνα διαθήκην
αὐτοῦ.

Ἅγιον καὶ φοβερὸν τὸ ὄνομα αὐτοῦ.

10. Ἀρχὴ σοφίας φόβος Κυρίου,
Σύνεσις (δὲ) ἀγαθὴ πᾶσι τοῖς ποιῶ-
σιν αὐτόν.

αὐτήν

Ἡ αἴνεσις αὐτοῦ μένει εἰς τὸν αἰῶνα
~ τῷ αἰῶνος.

ΨΑΛΜ. ΡΙΑ'. CXI.

Α Ληλεΐα.
Μακάριος ἀνὴρ ὁ φοβόμενος τὸν
Κύριον,

Ἐν ταῖς ἐντολαῖς αὐτοῦ θαλήσει
σφόδρα.

2. Δυνατὸν ἐν τῇ γῇ ἔσαι τὸ σπέρμα
αὐτοῦ,

Γενεὰ εὐθέων εὐλογηθήσεται.

3. Δόξα καὶ πλῆθος ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ,
Καὶ ἡ δικαιοσύνη αὐτοῦ μένει εἰς τὸν
αἰῶνα ~ τῷ αἰῶνος.

4. Ἐξανέτειλεν ἐν σκότει φῶς τοῖς εὐ-
θέοις.

Ἐλεήμων καὶ οἰκτίρμων καὶ δίκαιος
(Κύριος ὁ Θεός).

5. Χρηστὸς ἀνὴρ ὁ οἰκτίρων καὶ κεχρῶν.
Οἰκονομήσει τὰς λόγους αὐτοῦ ἐν κρίσει.

6. Ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα ὁ σαλευθήσεται.
Εἰς μνημόσυνον αἰῶνιον ἔσαι δίκαιος.

7. Ἀπὸ ἀκοῆς πονηρᾶς ὁ φοβηθήσεται.
Ἐτοιμὴ ἡ καρδία αὐτοῦ ἐλπίζειν ἐπὶ
Κύριον.

8. Ἐσῆρκται ἡ καρδία αὐτοῦ, ὁ μὴ φο-
βηθῇ,

Ἔως ὁ ἐπίδῃ ἐπὶ τὰς ἐχθρὰς αὐτοῦ.

9. Ἐσκόρπισεν, ἔδωκε τοῖς πένησιν.

Ἡ δικαιοσύνη αὐτοῦ μένει εἰς τὸν αἰῶ-
να ~ τῷ αἰῶνος.

Τὸ κέρας αὐτοῦ ὑψωθήσεται ἐν δόξῃ.

10. Ἀμαρτωλὸς ὄψεται καὶ ὀργισθή-
σεται,

Τοὺς ὀδόντας αὐτοῦ βρύξει καὶ τακῇ-
σεται.

Ἐπιθυμία ἀμαρτωλῶν ἀπολείται.

ΨΑΛΜ. ΡΙΒ'. CXII.

Α Ληλεΐα.
Αἰνεῖτε παῖδες τὸν Κύριον,
Αἰνεῖτε τὸ ὄνομα Κυρίου.

2. Εἴη τὸ ὄνομα Κυρίου εὐλογημένον,
Ἀπὸ τῶν νῦν καὶ ἔως τῷ αἰῶνος.

3. Ἀπὸ ἀνατολῶν ἡλίου (καὶ) μέχρι
δυσμῶν

Αἰνετὸν τὸ ὄνομα Κυρίου.

4. Ὑψή-

Psalm. CXI. v. 4. (Κύριος ὁ Θεός.) non habet. v. 8. ὁ μὴ) δ. v. 10. ἀμαρτωλῶν) ἀμαρτωλῶν.
Psalm. CXII. v. 1. τὸν Κύριον) κύριον. v. 3. (καὶ) abest.

4. Ὑψηλὸς ἐπὶ πάντα τὰ ἔθνη ὁ Κύριος·
Ἐπὶ τοὺς ἕρηνους ἡ δόξα αὐτοῦ.

5. Τίς ὡς Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν;
Ὁ ἐν ὑψηλοῖς κατοικῶν, 6. ~ καὶ"
τὰ ταπεινὰ ἐφορῶν

Ἐν τῷ ἕρηνῳ καὶ ἐν τῇ γῇ.

7. Ὁ ἐγείρων ἀπὸ γῆς πτωχόν,
καὶ ἀπὸ κοπρίας ἀνυψῶν πένητα·

8. Τὸ καθίσαι αὐτὸν μετὰ ἀρχόντων,
μετὰ ἀρχόντων λαῖα αὐτοῦ.

9. Ὁ κατοικίζων σείραν ἐν οἴκῳ,
μητέρας ἐπὶ τέκνοις εὐφρανομένην.

ΨΑΛΜ. ΡΙΓ'. CXIII.

Αλληλῆϊα.
Ἐν ἐξόδῳ Ἰσραὴλ ἐξ Αἰγύπτου,
οἶκος Ἰακώβ ἐκ λαῖα βαρβάρων,

2. Ἐγενήθη Ἰσραὴλ ἀγίασμα αὐτοῦ,
Ἰσραὴλ ἐξουσία αὐτοῦ.

3. Ἡ θάλασσα ἶδε καὶ ἔφυγεν,
Ὁ Ἰορδάνης ἐστράφη εἰς τὰ ὀπίσω·

4. Τὰ ὄρη ἐσκίρτησαν ὡσεὶ κριοὶ,
~ καὶ" οἱ βουνοὶ ὡς ἀρνία προβάτων.

5. Τί ~ σοὶ" ἐστὶ θάλασσα ὅτι ἔφυγεν,
~ καὶ σοὶ" Ἰορδάνη ὅτι ἐστράφη εἰς
τὰ ὀπίσω;

6. Τὰ ὄρη ὅτι ἐσκίρτησατε ὡσεὶ κριοὶ,
~ καὶ" οἱ βουνοὶ ὡς ἀρνία προβάτων;

7. Ἀπὸ προσώπου Κυρίου ἐσαλεύθη ἡ γῆ,
Ἀπὸ προσώπου τοῦ Θεοῦ Ἰακώβ·

8. Τὸ σρέψαντος τὴν πέτρην εἰς λίμνας
ὕδατων,

~ καὶ" τὴν ἀκρότομον εἰς πηγὰς
ὕδατων.

9. Μὴ ἡμῖν Κύριε, μὴ ἡμῖν,
Ἄλλ' ἢ τῷ ὀνόματί σου δὸς δόξαν

Tom. IV.

Ἐπὶ τῷ ἐλέει σου καὶ τῇ ἀληθείᾳ σου·
10. Μὴ ~ ποτε" εἴπωσι τὰ ἔθνη· πῶς
ἐστὶν ὁ Θεὸς αὐτῶν;

11. Ὁ δὲ Θεὸς ἡμῶν ἐν τῷ ἕρηνῳ (καὶ
ἐν τῇ γῇ).

Πάντα ἔσα ἠθέλησεν, ἐποίησε.

12. Τὰ εἶδωλα τῶν ἱδνῶν ἀργύριον καὶ
χρυσίον,

Ἔργα χειρῶν ἀνθρώπων·

13. Στόμα ἔχουσι, καὶ ἔλαλήσασιν·
Ὀφθαλμοὶ ἔχουσι, καὶ ἐκ ὀψοῦνται·

14. Ὡτα ἔχουσι, καὶ ἐκ ἀκέσονται,
ῤῖνας ἔχουσι καὶ ἐκ ὀσφρανθήσονται·

15. Χεῖρας ἔχουσι καὶ ἔψηλαφήσασιν·
Πόδας ἔχουσι, καὶ ἔ περιπατήσασιν·

Οὐ φωνήσασιν ἐν τῷ λάρυγγι αὐτῶν.

16. Ὅμοιοι αὐτῶν γέγοντο οἱ ποιοῦντες
αὐτά,

~ καὶ" πάντες οἱ πεποιθότες ἐπ'
αὐτοῖς.

17. ~ Οἶκος" Ἰσραὴλ ἠλπίσεν ἐπὶ Κύριον·
Βοηθὸς αὐτῶν καὶ ὑπερασπιστὴς αὐ-
τῶν ἐστίν.

18. Οἶκος Ἀαρὼν ἠλπίσεν ἐπὶ Κύριον·
Βοηθὸς αὐτῶν καὶ ὑπερασπιστὴς αὐ-
τῶν ἐστίν.

19. Οἱ φοβέμενοι Κύριον ἠλπίσαν ἐπὶ
Κύριον·

Βοηθὸς αὐτῶν καὶ ὑπερασπιστὴς αὐ-
τῶν ἐστίν.

20. Κύριος μνηθεὶς ἡμῶν εὐλόγησεν
~ ἡμᾶς·

Εὐλόγησε τὸν οἶκον Ἰσραὴλ,

Εὐλόγησε τὸν οἶκον Ἀαρὼν·

21. Εὐλόγησε τοὺς φοβημένους τὸν Κύριον,
τοὺς μικροὺς μετὰ τῶν μεγάλων.

N

22. Προσ-

Psalms. CXIII. v. 5. καὶ σοὶ) καὶ σύ. v. 16. ὅμοιοι αὐτῶν) ὅμοιοι αὐτοῖς. v. 19. φοβέμενοι Κύ-
ριον) φοβέμενοι τὸν Κύριον.

22. Προδρείη Κύριος ἐφ' ὑμᾶς,
 ✕ Ἐφ' ὑμᾶς, καὶ ἐπὶ τὰς υἱὰς ὑμῶν·
23. Εὐλογημένοι ὑμεῖς τῷ Κυρίῳ,
 Τῷ ποιήσαντι τὸν ἔραν ἐν καὶ τὴν γῆν.
 τῷ ἔρανῳ 24. Ὁ ἔρανός τε ἐστὶν τῷ Κυρίῳ·
 Τὴν δὲ γῆν ἔδωκε τοῖς υἱοῖς τῶν ἀν-
 θρώπων.
25. Οὐχ οἱ νεκροὶ αἰνέσουσιν ὃ σὺ
 Κύριε,
 Οὐδὲ πάντες οἱ καταβαίνοντες εἰς
 ᾄδου.
26. Ἀλλ' ἡμεῖς ✕ οἱ ζῶντες" εὐλογήσω-
 μεν τὸν Κύριον,
 Ἀπὸ τῆ νῦν καὶ ἕως τῆ αἰῶνος.

ΨΑΛΜ. ΡΙΔ'. CXIV.

- Α** Ληλεῖα.
 Ἠγάπησα, ὅτι εἰσακέσεται Κύ-
 ριος τῆς Φανῆς τῆς δεήσεώς μου.
2. Ὅτι ἔκλινε τὸ ἔς αὐτῆ ἐμοί·
 Καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις μου ἐπικαλέ-
 σομαι.
3. Περιέχον με ὠδῖνες θανάτου,
 Καὶ κίνδυνοι ᾄδου εὐροσάν με,
 Θλίψιν καὶ ὀδύνην εὗρον·
4. Καὶ τὸ ὄνομα Κυρίου ἐπικαλεσάμην·
 Ὡς Κύριε ῥύσαι τὴν ψυχὴν μου.
5. Ἐλεήμων ὁ Κύριος καὶ δίκαιος,
 Καὶ ὁ Θεὸς ἡμῶν ἐλεεῖ.
6. Φυλάσσων τὰ νήπια ὁ Κύριος·
 Ἐταπεινώσθην καὶ ἔσωσέ με.
 ψυχὴν 7. Ἐπίσχεψον ψυχὴ μου εἰς τὴν ἀνάπαυ-
 σίν σου,

- Ὅτι Κύριος εὐηργέτησέ με·
8. Ὅτι ἐξείλατο τὴν ψυχὴν μου ἐκ θά-
 νάτου,
 Τὰς ὀφθαλμούς μου ἀπὸ δακρύων,
 Καὶ τὰς πόδας μου ἀπὸ ὀλισθήματος.
9. Ἐυαρετήσω ἐνώπιον Κυρίου ἐν χώρᾳ
 ζώντων.

ΨΑΛΜ. ΡΙΕ'. CXV.

- Α** Ληλεῖα.
 Ἐπίστευσα, διὸ ἐλάλησα·
 Ἐγὼ δὲ ἐταπεινώθην σφόδρα.
2. Ἐγὼ εἶπα ἐν τῇ ἐκστάσει μου πᾶς ἀν-
 θρωπος ψεύτης.
3. Τί ἀνταποδώσω τῷ Κυρίῳ περὶ πάν-
 των ὧν ἀνταπέδωκέ μοι;
4. Ποτήριον σωτηρίας λήψομαι,
 Καὶ τὸ ὄνομα Κυρίου ἐπικαλέσομαι·
5. ✕ Τὰς εὐχὰς μου τῷ Κυρίῳ ἀποδώσω, ἐναντίον
 πάντος τῆ λαοῦ αὐτοῦ. ✕
6. Τίμιος ἐναντίον Κυρίου
 Ὁ θάνατος τῶν ὁσίων αὐτοῦ. αὐτῶν
7. Ὡς Κύριε ✕ ὅτι ἐγὼ ὄφλος σου, ἐγὼ
 ὄφλος σου, ✕ καὶ υἱὸς τῆς παι-
 δίσκης σου·
 Διέρρηξας τὰς δεσμὰς μου.
8. Σοὶ θύσω θυσίαν αἰνέσεως,
 ✕ Καὶ ἐν ὀνόματι Κυρίου ἐπικαλέσο-
 μαι·
9. Τὰς εὐχὰς μου τῷ Κυρίῳ ἀποδώσω
 Ἐναντίον πάντος τῆ λαοῦ αὐτοῦ,
10. Ἐν αὐλαῖς οἴκου Κυρίου,
 Ἐν μέσῳ σου Ἱερουσαλήμ. ✕ Ἀληλεῖα.

ΨΑΛΜ.

ψ. 24. τῷ οὐρανῷ) τοῦ ἔρατος. ψ. 26. εὐλογήσωμεν) εὐλογήσομεν. Psalm. CXIV. ψ. 7. ψυχὴν μου,
 ψυχὴ μου. ibid. εὐηργέτησέ με) εὐηργέτησέ σε. ψ. 8. ἐξείλατο) ἐξήλατο. Psalm. CXV. ψ. 2.
 Ἐγὼ ᾄδω) ἐγὼ δὲ ᾄδω. ψ. 5. Integrum supplementum exhibet Editio Rom. ψ. 6. ὁσίων
 αὐτῶν) ὁσίων αὐτοῦ.

ΨΑΛΜ. ΡΙΓ'. CXVI.

- ~ **Α**λληλῆϊα.
 Αἰνεῖτε τὸν Κύριον πάντα τὰ ἔθνη,
 (Καὶ) ἐπαινεσάτωσαν αὐτὸν πάν-
 τες οἱ λαοί.
 2. Ὅτι ἐκραταιώθη ἐφ' ἡμᾶς τὸ ἔλεος
 αὐτοῦ,
 Καὶ ἡ ἀλήθεια τοῦ Κυρίου ~ μένει εἰς
 τὸν αἰῶνα.

ΨΑΛΜ. ΡΙΖ'. CXVII.

- Α**λληλῆϊα.
 Ἐξομολογεῖσθε τῷ Κυρίῳ, ὅτι
 ἀγαθός,
 Ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.
 2. Εἰπάτω δὴ οἶκος Ἰσραὴλ ~ ὅτι ἀ-
 γαθός,
 Ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.
 3. Εἰπάτω δὴ οἶκος Ἀαζών· (ὅτι ἀγα-
 θός),
 Ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.
 4. Εἰπάτωσαν δὴ (πάντες) οἱ φοβόμε-
 νοι τὸν Κύριον·
 Ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.
 5. Ἐκ θλίψεως ἐπεκαλεσάμην τὸν
 Κύριον,
 Καὶ ἐπήκασέ μου εἰς πλατυσμόν
 ✕ Κύριος.
 6. Κύριος ἐμοὶ ~ βοηθός, (καὶ) ὃ φο-
 βηθήσομαι τί ποιήσει μοι ἄνθρω-
 πος·
 7. Κύριος ἐμοὶ βοηθός, καὶ ἐγὼ ἐπόψο-
 μαι τὰς ἐχθράς μου.
 8. Ἀγαθὸν πεποιθέναι ἐπὶ Κύριον,

- Ἡ πεποιθέναι ἐπ' ἄνθρωπον·
 9. Ἀγαθὸν ἐλπίζειν ἐπὶ Κύριον,
 Ἡ ἐλπίζειν ἐπ' ἄρχοντας.
 10. Πάντα τὰ ἔθνη ἐκύκλωσάν με,
 Καὶ ἐν τῷ ὀνόματι Κυρίου ✕ ὅτι ἡμυ-
 νάμην αὐτός·
 11. Κυκλώσαντες ἐκύκλωσάν με,
 ~ Καὶ ἐν τῷ ὀνόματι Κυρίου ✕ ὅτι
 ἡμυνάμην αὐτός·
 12. Ἐκύκλωσάν με ὥσπερ μέλισσαι (κη-
 ρίον),
 ~ Καὶ ἐξεκαύθησαν ὥσπερ πῦρ ἐν ἀ-
 κάνθαις·
 ~ Καὶ ἐν τῷ ὀνόματι Κυρίου ✕ ὅτι
 ἡμυνάμην αὐτός.
 13. Ὡθεῖς ἀντεξάπην τὴν πεσεῖν,
 Καὶ ὁ Κύριος ἀντελάβετό μου·
 14. Ἰχύς μου καὶ ὑψηλὸς μου ὁ Κύριος,
 Καὶ ἐγένετό μοι εἰς σωτηρίαν.
 15. Φωνὴ ἀγαλλιάσεως καὶ σωτηρίας
 Ἐν σκηναῖς δικαίων·
 ✕ Δεξιά Κυρίου ἐποίησε δύναμιν,
 16. Δεξιά Κυρίου ὑψώσέ ~ μέ,
 Δεξιά Κυρίου ἐποίησε δύναμιν.
 17. Οὐκ ἀποθανῆμαι, ἀλλὰ ζήσομαι,
 Καὶ ἐκδιηγῆσομαι τὰ ἔργα Κυρίου·
 18. Παιδεύων ἐπαίδευσέ με ὁ Κύριος,
 Καὶ τῷ θανάτῳ ὃ παρέδωκέ μου.
 19. Ἀνοίξατέ μοι πύλας δικαιοσύνης·
 Εἰσελθὼν ἐν αὐταῖς ἐξομολογήσομαι
 τῷ Κυρίῳ.
 20. Αὕτη ἡ πύλη τοῦ Κυρίου· δίκαιοι εἰ-
 σελεύσονται ἐν αὐτῇ.
 21. Ἐξομολογήσομαί σοι ὅτι ἐπήκασάς
 μου, καὶ ἐγένε μοι εἰς σωτηρίαν.

N 2

22. Λίθον

Psalm. CXVI. v. 1. Καὶ ἐπαινεσάτωσαν) ἐπαινέσωσι. v. 2. ἐφ' ἡμᾶς τὸ ἔλεος αὐτοῦ) transposita.
 Psalm. CXVII. v. 4. Κύριον· Ὅτι εἰς τὸν) κύριον, ὅτι ἀγαθός, ὅτι εἰς τὸν. v. 7. καὶ ἐγὼ) καὶ γὰρ.
 v. 9. ἐπ' ἄρχοντας) ἐπ' ἄρχασι. v. 12. ὥσπερ) ὡς. v. 17. ἐκδιηγῆσομαι) διηγῆσομαι.

22. Λίθον ὃν ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομῶν-
τες,

~ Οὗτος* ἐγενήθη εἰς κεφαλὴν γωνίας·

23. Παρὰ Κυρίου ἐγένετο ✕ αὕτη,
καὶ ἔστι θαυμαστὴ ἐν ὀφθαλμοῖς ἡμῶν.

24. Αὕτη ἡ ἡμέρα ἣν ἐποίησεν ὁ Κύριος·
ἀγαλλιασώμεθα καὶ εὐφρανθῶμεν
ἐν αὐτῇ.

25. *Ω Κύριε σῶσον δὴ·
*Ω Κύριε εὐδόωσον δὴ·

26. Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ἐνόματι
Κυρίου·

Εὐλογῆκαμεν ὑμᾶς ἐξ οἴκου Κυρίου.

27. Θεὸς Κύριος, καὶ ἐπέφανεν ἡμῖν·
συστήσαδε ἑορτὴν ἐν τοῖς πυκάζουσιν
*Ἔως τῶν κεράτων τῆ θυσιαστηρίου.

28. Θεός μου ~ εἶ σὺ, καὶ ἐξομολογή-
σομαί σοι·

Θεός μου ~ εἶ σὺ*, καὶ ὑψώσω σε·

~ Ἐξομολογήσομαί σοι, ὅτι ἐπήκου-
σάς μου,

~ καὶ ἐγένε μοι εἰς σωτηρίαν*.

29. Ἐξομολογεῖσθε τῷ Κυρίῳ, ὅτι ἀγα-
θός,

*Ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.

ΨΑΛΜ. ΡΙΗ'. CXVIII.

~ Ἀλληλῳία*.

Μακάριοι οἱ ἄμωμοι ἐν ὁδῷ,
οἱ πορευόμενοι ἐν νόμῳ Κυρίου·

2. Μακάριοι οἱ ἐξερευνῶντες τὰ μαρτύ-
ρια αὐτοῦ,

ἐν ὅλῃ καρδίᾳ ἐκζητήσασιν αὐτόν·

3. Οὐ γὰρ οἱ ἐργαζόμενοι τὴν ἀνομίαν,
ἐν ταῖς ἐδοῖς αὐτοῦ ἐπορεύθησαν.

4. Σὺ ἐνετείλω τὰς ἐντολάς σου τῇ φυ-
λάσσεσθαι σφόδρα.

5. *Ὁφελον κατευθυνθῆσθαι αἱ ἐδοὶ μου,
τῇ φυλάσσεσθαι τὰ δικαιώματά σου·

6. Τότε ἔ μὴ ἐπαιχυνθῶ,
ἐν τῷ με ἐπιβλέπειν ἐπὶ πάσας τὰς
ἐντολάς σου.

7. Ἐξομολογήσομαί σοι (Κύριε) ἐν εὐ-
θύτητι καρδίας,

ἐν τῷ μεμαθηκέναι με τὰ κρίματα
τῆς δικαιοσύνης σου.

8. Τὰ δικαιώματά σου φυλάξω·
Μὴ με ἐγκαταλίπῃς ἕως σφόδρα.

9. Ἐν τίνι κατορθώσει νεώτερος τὴν ἐδὸν
αὐτοῦ;

ἐν τῷ φυλάσσεσθαι τὰς λόγους σου.

10. Ἐν ὅλῃ καρδίᾳ μου ἐξεζήτησά σε·
Μὴ ἀπώσῃ με ἀπὸ τῶν ἐντολῶν σου.

11. Ἐν τῇ καρδίᾳ μου ἔκρυψα τὰ λόγια
σου, ὅπως ἂν μὴ ἀμάρτω σοι.

12. Εὐλογητὸς εἶ Κύριε· διδάξόν με τὰ
δικαιώματά σου.

13. Ἐν τοῖς χεῖλεσί μου ἐξηγγεῖλα πάν-
τα τὰ κρίματα τῆ σωματός σου·

14. Ἐν τῇ ὁδῷ τῶν μαρτυρίων σου ἐτέρ-
φθην,

*Ὡς ἐπὶ παντὶ πλάττω.

15. Ἐν ταῖς ἐντολαῖς σου ἀδολέχητόν με,
καὶ κατανήστω τὰς ὁδοὺς σου·

16. Ἐν τοῖς δικαιώματί σου μελετήσω·
οὐκ ἐπιλήσεται τῶν λόγων σου.

17. Ἀνταπόδος τῷ δέλω σου·
Ζήσομαι καὶ φυλάξω τὰς λόγους σου.

18. Ἀπεκάλυψον τὰς ὀφθαλμούς μου,
καὶ κατανοήσω

τὰ θαυμάσιά σου (σου) ἐκ τῆ νόμου σου.

19. Πά-

γ. 14. Αὕτη ἡμέρα) αὕτη ἡ ἡμέρα. Psalm. CXVIII. γ. 1. οἱ ἄμωμοι) ἄμωμοι. γ. 4. φυλάσσεσθαι) τοῦ φυλάσσεσθαι. γ. 6. ἐπαιχυνθῶ) αἰχυνθῶ. γ. 7. (Κύριε) abest. γ. 9. φυλάσσεσθαι) φυλά-
ξεσθαι. γ. 18. (σε) deest.

19. Πάροκος ἐγὼ εἰμι ἐν τῇ γῇ.
Μὴ ἀποκρύψῃς ἀπ' ἐμοῦ τὰς ἐντο-
λάς σε.
20. Ἐπεπόθησεν ἡ ψυχὴ μου τῷ ἐπιθυ-
μῆσαι
Τὰ κρίματά σε ἐν παντὶ καιρῷ.
21. Ἐπετίμησας ὑπερηφάνοις.
Ἐπικατάρφατοι οἱ ἐκκλίνοντες ἀπὸ
τῶν ἐντολῶν σε.
22. Περιέλε ἀπ' ἐμοῦ ὄνειδος καὶ ἐξ-
δένωσιν,
Ὅτι τὰ μαρτύριά σε ἐξεζήτησα.
23. Καὶ γὰρ ἐκάθισαν ἄρχοντες, ἢ καὶ
κατ' ἐμοῦ κατελάλην,
Ὁ δὲ δούλος σε ἠδολέχει ἐν τοῖς δι-
καιώμασί σε.
24. Καὶ γὰρ τὰ μαρτύριά σε μελέτη
μου ἐστίν,
ἢ Καὶ ἡ συμβουλία μου τὰ δικαίω-
ματά σε.
25. Ἐκαλήθην τῷ ἐδάφει ἡ ψυχὴ μου.
Ζῆσέν με κατὰ τὸ λόγιόν σε.
26. Τὰς ὁδὸς μου ἐξηγγείλας, καὶ ἐπή-
κυσάς μου.
Δίδαξόν με τὰ δικαίωματά σε.
27. Ὅδὸν δικαιομάτων σε συνέτισόν με,
Καὶ ἀδολεχήσω ἐν τοῖς θαυμασίοις
σε.
28. Ἐσέξεν ἡ ψυχὴ μου ἀπὸ ἀκηδίας.
Βεβαίωσόν με ἐν τοῖς λόγοις σε.
29. Ὅδὸν ἀδικίας ἀπόσῃσον ἀπ' ἐμοῦ,
Καὶ τῷ νόμῳ σε ἠλέησόν με.
30. Ὅδὸν ἀληθείας ἡρετισάμην.
Τὰ κρίματά σε ἐκ ἐπελαθόμην.
31. Ἐκαλήθην τοῖς μαρτυρίοις σε Κύριε,
μὴ με κατασχύῃς.
32. Ὅδὸν ἐντολῶν σε ἔδραμον, ὅταν
ἐπλάτυνας τὴν καρδίαν μου.
33. Νομοθέτησόν μου Κύριε τὴν ὁδὸν τῶν
δικαιομάτων σε,
Καὶ ἐκζητήσω αὐτὴν διαπαντός.
34. Συνέτισόν μου, καὶ ἐξερευνήσω τὸν
νόμον σε,
Καὶ φυλάξω αὐτὸν ἐν ὅλῃ καρδίᾳ
μου.
35. Ὁδήγησόν μου ἐν τρίβῳ τῶν ἐντο-
λῶν σε,
Ὅτι αὐτὴν ἠθέλησα.
36. Κλῖνεν τὴν καρδίαν μου εἰς τὰ μαρ-
τύριά σε,
Καὶ μὴ εἰς πλεονεξίαν.
37. Ἀπόσρεψον τὰς ὀφθαλμούς μου, τῷ
μὴ ἰδεῖν ματαιότητα.
Ἐν τῇ ὁδῷ σε ζῆσέν με.
38. Στήσον τῷ δούλῳ σε τὸ λόγιόν σε εἰς
τὸν φόβον σε.
39. Περιέλε τὸν ὀνειδισμόν μου ἐν ὑπώ-
πλευσα.
Ὅτι τὰ κρίματά σε χρησά.
40. Ἰδοὺ ἐπεθύμησα τὰς ἐντολάς σε.
ἐν τῇ δικαιοκύνῃ σε ζῆσόν με.
41. Καὶ ἔλθοι ἐπ' ἐμέ τὸ ἔλεός σε Κύριε,
Τὸ σωτήριόν σε κατὰ λόγιόν σε.
42. Καὶ ἀπεκριθήσεται τοῖς ἐνεδίζοντί
μου λόγον,
Ὅτι ἤλπισα ἐπὶ τὰς λόγους σε.
43. Καὶ μὴ περιέλῃς ἐκ τῷ σώματός μου
λόγον ἀληθείας ὥς σφόδρα,

N 3

Ὅτι

Υ. 24. ἡ συμβουλία) αἱ συμβουλίαι. Υ. 25. τὸ λόγιόν σε) τὸν λόγον σε. Υ. 26. ὁδὸς σε) ὁδούς μου.
Υ. 30. Τὰ κρίματα) καὶ τὰ κρίματα. Υ. 35. ἐν τρίβῳ) ἐν τῇ τρίβῳ. Υ. 41. κατὰ λόγιόν σε)
κατὰ τὸν λόγον σε. Υ. 42. ἐνεδίζοντί με) ἐνεδίζασί μου. ibid. ἐπὶ τοὺς λόγους σε) ἐπὶ τοῖς
λόγοις σε.

Ὅτι ἐπὶ τοῖς κρίμασί σε ἐφήλπισα·

44. Καὶ φυλάξω τὸν νόμον σε διαπαν-
τός, εἰς τὸν αἰῶνα,

Καὶ εἰς τὸν αἰῶνα τῷ αἰῶνος.

45. Καὶ ἐπορευόμην ἐν πλατυσμῷ,

Ὅτι τὰς ἐντολάς σε ἐξεζήτησα·

46. Καὶ ἐλάλην ἐν τοῖς μαρτυρίοις σε
ἐναντίον βασιλέων, καὶ ἐκ ἤχου-
νόμην·

47. Καὶ ἐμελέτων ἐν ταῖς ἐντολαῖς σε,
αἷς ἠγάπησα (σφόδρα)·

48. Καὶ ἤρα τὰς χεῖράς μου πρὸς τὰς
ἐντολάς σε, ὥς ἠγάπησα σφόδρα,
Καὶ ἠδολέχην ἐν ταῖς δικαιομασί σε.

49. Μνησθήτι τὸν λόγον ~ σε" τῷ δέ-
λῳ σε, ᾧ ἐφήλπισάς με.

50. Αὕτη με παρεκάλεσεν ἐν τῇ ταπει-
νώσει μου,

Ὅτι τὸ λόγιόν σε ἔζησέ με.

51. Ὑπερήφανοι παρενόμην ἕως σφόδρα·
Ἀπὸ ~ δέ" τῷ νόμῳ σε ἐκ ἐξέκλινον.

52. Ἐμνήσθην τῶν κρίμάτων σε ἀπ' αἰ-
ῶνος Κύριε, καὶ παρεκλήθην.

53. Ἀθυμία κατέχευε με ἀπὸ ἀμαρτω-
λῶν τῶν ἐγκαταλιμπανόντων τὸν
νόμον σε.

54. Ψαλτὰ ἦσαν μοι τὰ δικαιοματά
σε, ἐν τόπῳ παροικίας μου.

55. Ἐμνήσθην ἐν νυκτὶ τῷ ὀνόματός σε
Κύριε,

Καὶ ἐφύλαξα τὸν νόμον σε.

56. Αὕτη ἐγενήθη μοι, ὅτι τὰ δικαιομα-
τά σε ἐξεζήτησα.

57. Μερὶς μου εἶ Κύριε· εἶπα τῷ φυλά-
ξασθαι τὸν νόμον σε.

58. Ἐδεήθην τῷ προσώπῳ σε ἐν ὅλῃ
καρδίᾳ ~ μου·

Ἐλέησόν με κατὰ λόγιόν σε.

59. Διηλογισάμην (καὶ) τὰς ὁδούς μου, σε
Καὶ ἐπέσρεψα τὴν πόδας μου εἰς τὰ
μαρτύριά σε.

60. Ἡτοιμάσθην καὶ ἐκ ἐταράχθην,
Τῷ φυλάξασθαι τὰς ἐντολάς σε.

61. Σχονία ἀμαρτωλῶν περιπλάκη-
σάν μοι·

~ Καὶ" τῷ νόμῳ σε ἐκ ἐπελαθόμην.

62. Μεσονύκτιον ἐξεγείρομην τῷ ἐξομολο-
γήσασθαι σοι

Ἐπὶ τὰ κρίματα τῆς δικαιοσύνης σε.

63. Μέτοχος ἐγὼ ~ εἰμι" πάντων τῶν
φοβημένων σε,

Καὶ τῶν φυλασσόντων τὰς ἐντολάς
σε.

64. Τῷ ἐλέεσ σε Κύριε πλήρης ἡ γῆ· Κύριε
Τὰ δικαιοματά σε διδάξόν με.

65. Χρησότητα ἐποίησας μετὰ τῷ δέ-
λῳ σε

Κύριε κατὰ τὸ λόγιόν σε·

66. Χρησότητα καὶ παιδείαν καὶ γνώσιν
δίδαξόν με,

Ὅτι ταῖς ἐντολαῖς σε ἐπίστευσα.

67. Πρὸ τῷ με ταπεινωθῆναι, ἐγὼ ἐ-
πλημμέλησα·

Διὰ τῷτο τὸ λόγιόν σε (ἐγὼ) ἐφύ-
λαξα.

68. Χρηστὸς εἶ σύ (Κύριε)· καὶ ἐν τῇ
χρηστότητί σε διδάξόν με τὰ δι-
καιώματά σε.

69. Ἐπληθύνθη ἐπ' ἐμὲ ἀδικία ὑπε-
ρηφάνων·

Ἐγὼ

ν. 48. σφόδρα) abest. ν. 49. τὸν λόγον) τῶν λόγων. ibid. ~) ὡν. ν. 57. φυλάξασθαι) τοῦ φυλά-
ξασθαι. ν. 58. λόγιον) τὸ λόγιον. ν. 59. (κατὰ) deest. ν. 62. ἐξομολογήσασθαι) ἐξομολογεῖσθαι.
ν. 64. ἰλίε Κυρίου) ἰλίε σε Κύριε. ν. 65. τὸ λόγιόν σε) τὸν λόγον σε. ν. 67. (ἐγὼ) abest.

Ἐγὼ δὲ ἐν ὅλῃ καρδίᾳ (με) ἐξερευ-
νήσω τὰς ἐντολάς σου.

70. Ἐλυρώθῃ ὡς γάλα ἡ καρδία αὐτῶν·

Ἐγὼ ~ δὲ τὸν νόμον σου ἐμελέτησα.

71. Ἀγαθὸν μοι ὅτι ἐταπείνωσάς με,

Ὅπως ἂν μάθω τὰ δικαιώματά σου.

72. Ἀγαθὸν μοι ὁ νόμος τῆς εὐδοκίας σου,

ὑπὲρ χιλιάδας χρυσίου καὶ ἀργυρίου.

73. Αἱ χεῖρές σου ἐποίησάν με καὶ ἐπλα-
σάν με·

Συτέτισόν με, καὶ μαθήσομαι τὰς
ἐντολάς σου.

74. Οἱ φοβούμενοί σε ὀψονται με καὶ
εὐφρανθήσονται,

Ὅτι εἰς τὰς λόγους σου ἐφήλπισα.

75. Ἔγνων Κύριε ὅτι δικαιοσύνη τὰ κρί-
ματά σου,

καὶ ἀλήθεια ἐταπείνωσάς με.

76. Γενηθήτω δὴ τὸ ἔλεός σου τῇ παρα-
καλέσσει με,

κατὰ τὸ λόγιόν σου τῷ δέλω σου·

77. Ἐλθάτωσάν μοι οἱ οἰκτιρμοί σου, καὶ
ζητήσον με

Ὅτι ὁ νόμος σου μελέτη μου ~ ἐστίν·

78. Αἰχυνθήτωσαν ὑπερήφανοι,

Ὅτι ἀδίκως ἠνόμησαν εἰς ἐμέ·

Ἐγὼ δὲ ἀδολεσχῆσω ἐν ταῖς ἐντο-
λαῖς σου.

79. Ἐπισρεψάτωσάν με οἱ φοβούμενοί σου

καὶ οἱ γινώσκοντες τὰ μαρτύριά σου.

80. Γενηθήτω ἡ καρδία μου ἄμωμος

ἐν τοῖς δικαιώμασί σου, ὅπως ἂν μὴ
αἰχυνθῶ.

81. Ἐκλείπει εἰς τὸ σωτήριόν σου ἡ ψυ-
χή μου,

εἰς τὸν λόγον σου ἐφήλπισα·

82. Ἐξέλειπον εἰς ὀφθαλμοί μου εἰς τὸ
λόγιόν σου,

ἀγωντὶς· πότε παρακαλίσεις με;

83. Ὅτι ἐγενήθην ὥσει ἀσκὸς ἐν πάχυν·
τὰ δικαιώματά σου ἐκ ἐπελαθόμην.

84. Πόσαι εἰσὶν αἱ ἡμέραι τῆς δόξης σου;
Πότε ποιήσεις (μοι) ἐκ τῶν καὶ ἀδίων
κόντων με κρίσιν;

85. Διηγῆσαντό μοι παράνομοι ἀδο-
λεχίας,

Ἄλλ' ἔχ ὡς ὁ νόμος σου (Κύριε).

86. Πᾶσαι αἱ ἐντολαί σου ἀλήθεια·

ἀδίκως κατεδίωξάν με, βοήθησόν μοι.

87. Παραβραχὺ συνέλεξάν με ἐν τῇ γῇ·
Ἐγὼ δὲ ἐκ ἐγκατέλειπον τὰς ἐντο-
λάς σου.

88. Κατὰ τὸ ἔλεός σου ζῆσόν με,

καὶ φυλάξω τὰ μαρτύρια τῆς εὐδοκί-
ας σου.

89. Εἰς τὸν αἰῶνα Κύριε ὁ λόγος σου δια-
μένει ἐν τῷ ἔρειπῳ.

90. Εἰς γενεὰν καὶ γενεὰν ἡ ἀλήθειά σου·
ἔθεμελίωσας τὴν γῆν, καὶ διαμετεῖ

91. Τῇ διατάξει σου διαμέτει ἡ ἡμέρα·

Ὅτι τὰ σύμπαντα δέλω σά.

92. Εἰ μὴ ὅτι ὁ νόμος σου μελέτη μου
~ ἐστίν,

τότε ἂν ἀπωλόμην ἐν τῇ ταπεινώ-
σει μου·

93. Εἰς τὸν αἰῶνα ἔ μὴ ἐπιλάθωμαι
τῶν δικαιωμάτων σου,

Ὅτι ἐν αὐτοῖς ἔζησάς με.

94. Σὺ εἰμι ἐγὼ, σῶσόν με·

Ὅτι τὰ δικαιώματά σου ἐξεζήτησα.

95. Ἐμὲ

ν. 71. Ἀγαθόν) ἀγαθόν. ν. 77. Ἐλθάτωσαν) ἐλθόντες. ibid. ζῆσόν με) ζήσονται. ν. 81. Ἐκ
τὸν λόγον) εἰς τὰς λόγους. ν. 82. Supplem. minori charact. expressa habet Edit. Rom. ν. 83.
ὥσει) ὡς. ν. 91. ἡ ἡμέρα) ἡμέρα.

95. Ἐμὲ ὑπέμειναν ἀμαρτωλοὶ τῷ ἀπο-
λέσαι με·
Τὰ μαρτύριά σου συνῆκα.
96. Πάσης συντελείας ἴδον πέρας·
Πλατεῖα ἡ ἐντολή σου σφόδρα.
97. Ὡς ἠγάπησα τὸν νόμον σου ~ Κύριε·
Ὅλην τὴν ἡμέραν μελέτη με εἰσίν.
98. Ὑπὲρ τῆς ἰχθυῆς με ἐσόφισάς με
τὴν ἐντολήν σου,
Ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα μοὶ εἰσίν.
99. Ὑπὲρ πάντας τὰς διδάσκοντάς με
συνῆκα,
Ὅτι τὰ μαρτύριά σου μελέτη με ~ εἰσίν.
100. Ὑπὲρ πρεσβυτέρους συνῆκα.
Ὅτι τὰς ἐντολάς σου ἐξεζήτησα.
101. Ἐκ πάσης ὁδῷ πονηρᾶς ἐκώλυσα
τὰς πόδας με,
Ὅπως ἂν φυλάξω τὰς λόγους σου.
102. Ἀπὸ τῶν κριμάτων σου ἔκ ἐκλίνα,
Ὅτι σὺ ἐνομοθέτησάς με.
- γλυκῖα 103. Ὡς γλυκῖα τῷ λάρυγγί με τὰ λό-
για σου,
Ὑπὲρ μέλι τῷ στόματί με.
104. Ἀπὸ τῶν ἐντολῶν σου συνῆκα·
Διὰ τῆτο ἐμίσησα πᾶσαν ὁδὸν ἀδι-
κίας.
(Ὅτι σὺ ἐνομοθέτησάς με)
105. Λύχνος τοῖς ποσὶ με ὁ νόμος σου,
Καὶ φῶς ταῖς τρίβους με.
106. Ὁμῶσα καὶ ἔφησα τῷ φυλάξα-
ναι τὰ κρίματα τῆς δικαιοσύ-
νης σου.
107. Ἐταπεινώθην ἕως σφόδρα·
Κύριε ζῆσόν με κατὰ τὸν λόγον σου.
108. Τὰ ἐκέσια τῷ στόματός με εὐδό-
κησεν ὁ Κύριε,
- Καὶ τὰ κρίματά σου διδάξόν με.
109. Ἡ ψυχὴ μου ἐν ταῖς χερσὶ μου δια-
παντός·
Καὶ τῷ νόμῳ σου ἔκ ἐπελαθόμην.
110. Ἐθεντο ἀμαρτωλοὶ παγίδα μοι·
Καὶ ἐκ τῶν ἐντολῶν σου ἔκ ἐπλανήθην.
111. Ἐκληρονόμησα τὰ μαρτύριά σου
εἰς τὸν αἰῶνα,
Ὅτι ἀγαλλίαμα τῆς καρδίας μου
εἰσίν.
112. Ἐκλῶνα τὴν καρδίαν μου τῷ ποιῆσαι
τὰ δικαιώματά σου
Εἰς τὸν αἰῶνα δι' ἀντάμεψιν.
113. Παρανόμως ἐμίσησα, τὸν δὲ νόμον
σου ἠγάπησα.
114. Βοηθός μου καὶ ἀντιλήπτωρ μου εἶ σύ
Εἰς τὰς λόγους σου ἐφήλπισα.
115. Ἐκκλίνατε ἀπ' ἐμῶ πονηρευόμενοι,
Καὶ ἐξερευνήσω τὰς ἐντολάς τῷ Θεῷ
μου.
116. Ἀντιλαβῶ μου κατὰ τὸ λόγιόν σου,
καὶ ζήσομαι·
Καὶ μὴ καίαιχύνῃς με ἀπὸ τῆς προσ-
δοκίας μου.
117. Βοήθησέν μοι, καὶ σωθήσομαι,
Καὶ μελετήσω ἐν τοῖς δικαιώμασί σου
διαπαντός.
118. Ἐξεδένωσας πάντας τὰς ἀποστα-
τῆντας ἀπὸ τῶν δικαιωμάτων σου,
Ὅτι ἄδικον τὸ ἐνθύμημα αὐτῶν.
119. Παραβαίνοντας ἐλογισάμην πάν-
τας τὰς ἀμαρτωλὰς τῆς γῆς·
Διὰ τῆτο ἠγάπησα τὰ μαρτύριά σου.
120. Καθήλωσον ἐκ τῷ φόβῳ σου τὰς
σάρκας μου·
Ἀπὸ γὰρ τῶν κριμάτων σου ἐφωδῆθην.
121. Ἐποίη-

v. 98. μοὶ εἰσίν.) ἐμὲ εἰσίν. v. 103. γλυκῖα) γλυκία. v. 104. (Ὅτι σὺ ἐνομοθέτησάς με) hxc ver-
ba desunt. v. 109. χερσὶ μου) χερσὶ σε.

121. Ἐποίησα κρῖμα καὶ δικαιοσύνην·
Μὴ παραδῶς με τοῖς ἀδικῶσί με.
122. Ἐκδέξαι τὸν δῆλόν σε εἰς ἀγαθόν·
Μὴ συκοφαντησάτωσάν με ὑπερή-
φανοι.
123. Οἱ ὀφθαλμοί μου ἐξέλειπον εἰς τὸ
σωτήριόν σε,
Καὶ εἰς τὸ λόγιον τῆς δικαιοσύνης σε·
124. Ποίησον μετὰ τῷ δέλῳ σε (Κύριε)
κατὰ τὸ ἔλεός σε, λόγιον
Καὶ τὰ δικαιώματά σε δίδαξόν με.
125. Δῆλός σε ~ εἰμὶ ἔγω· συνέτισόν με,
Καὶ γνώσομαι τὰ μαρτύριά σε.
126. Καιρὸς τῷ ποιῆσαι τῷ Κυρίῳ·
Διεσκέδασαν τὸν νόμον σε.
127. Διὰ τῷτο ἠγάπησα τὰς ἐντολάς σε
ὑπὲρ τὸ χρυσίον καὶ τοπάξιον·
128. Διὰ τῷτο πρὸς πάσας τὰς ἐντο-
λάς σε κατωρθόμην,
Πᾶσαν ὁδὸν ἀδικῶν ἐμίσησα.
129. Θαυμάσα τὰ μαρτύριά σε·
Διὰ τῷτο ἐξηρεύησεν αὐτὰ ἡ ψυ-
χή μου.
130. Ἡ δῆλωσις τῶν λόγων σε φωνῇ
καὶ συνετιῇ νηπίες.
131. Τὸ σῶμα μου ἥνοιξα, καὶ εἵλκυσας
πνεῦμα,
Ὅτι τὰς ἐντολάς σε ἐπεπόθην·
132. Ἐπιδέψον ἐπ' ἐμέ καὶ ἐλέησόν με,
Κατὰ τὸ κρῖμα τῶν ἀγαπώντων τὸ
ὄνομά σε.
133. Τὰ διαθήματά μου κατεύθυνον κα-
τὰ τὸ λόγιόν σε,
Καὶ μὴ κατακυριεύσάτω μου πᾶσα
ἀνομία·
134. Λύτρωσαί με ἀπὸ συκοφαντίας
ἀνθρώπων,
Καὶ φυλάξω τὰς ἐντολάς σε.
135. Τὸ πρόσωπόν σε ἐπίφανον ἐπὶ τὸν
δῆλόν σε,
Καὶ δίδαξόν με τὰ δικαιώματά σε·
136. Διεξόδῃς ὑδάταν κατεβίβασαν οἱ ὁ-
φθαλμοί μου,
Ἐπεὶ ἐκ ἐφύλαξαν τὸν νόμον σε. ἐφύλαξας
137. Δίκαιος εἶ Κύριε, καὶ εὐθεῖς αἱ κρι-
σεις σε·
138. Ἐνετείλω δικαιοσύνην, τὰ μαρτύ-
ριά σε,
Καὶ ἀλήθειαν σφόδρα.
139. Ἐξετηξέ με ὁ ζῆλός μου· ἦ ὅπως σε
Ὅτι ἐπελαθόντο τῶν λόγων σε οἱ ἐχ- ἐντολῶν
θροί μου.
140. Πεπυρωμένοι τὸ λόγιόν σε σφόδρα·
Καὶ ὁ δῆλός σε ἠγάπησεν αὐτό.
141. Νεώτερος ἐγὼ εἰμι καὶ ἐξυδενω-
μένος·
Τὰ δικαιώματά σε ἐκ ἐπελαθόμην.
142. Ἡ δικαιοσύνη σε δικαιοσύνη εἰς τὸν
αἰῶνα,
Καὶ ὁ νόμος σε ἀλήθεια·
143. Θλίψεις καὶ ἀνάγκαι εὗροσάν με·
Αἱ ἐντολαί σε μελέτη μου.
144. Δικαιοσύνη τὰ μαρτύριά σε εἰς
τὸν αἰῶνα·
Συνέτισόν με, καὶ ζήσομαι. ζήσόν με
145. Ἐκέκραξα ἐν ὅλῃ καρδίᾳ ~ μου,
ἐπάκησόν μου Κύριε·
Τὰ δικαιώματά σε ἐκζητήσω.
146. Ἐκέκραξά σε, σῶσέν με, καὶ φυ-
λάξω τὰ μαρτύριά σε.

Τομ. IV.

Ο

147. Προ-

V. 122. Ἐκδέξαι) ἐνδεξαι. V. 124. (Κύριε) abest. ibid. κατὰ τὸ λόγιόν σε) κατὰ τὸ ἔλεός σε.
V. 127. ὑπὲρ τὸ χρυσίον) ὑπὲρ χρυσίον. V. 136. διέβησαν) κατέβησαν. V. 139. ζῆλος τῷ οἴκῳ
σε) ζῆλος σε. ibid. τῶν ἐντολῶν) τῶν λόγων. V. 143. Αἱ ἐντολαί) ἐντολαί. V. 144. ζήσόν με)
ζήσομαι. V. 146. Ἐκέκραξά σε) ἐκέκραξέ σε.

147. Προέφθασα ἐν ἀωρία, καὶ ἐκέκραξα.
Εἰς τὰς λόγους σε ἠφίληπισα.
148. Προέφθασαν οἱ ὀφθαλμοί μου ~ πρὸς ὄρεθρον,
Τῷ μελετᾶν τὰ λόγια σου.
149. Τῆς φωνῆς μου ἄκυστον Κύριε κατὰ τὸ ἔλεός σου
Κατὰ τὸ κῆμά σου ζῆσόν με.
150. Προσῆγγισαν οἱ καὶ αὐθιγόντες με ἀνομία.
Ἀπὸ ~ δὲ τῷ νόμῳ σου ἱμακρύνθησαν.
151. Ἐγγὺς εἶ σύ Κύριε, καὶ πᾶσαι αἱ ἐντολαί σου ἀλήθεια.
152. Κατ' ἀρχαίς ἔγνων ἐκ τῶν μαρτυριῶν σου,
Ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα ἐθεμελίωσας αὐτά.
153. Ἴδε τὴν ταπείνωσίν μου, καὶ ἐξάλῃ με.
Ὅτι τῷ νόμῳ σου ἔκ ἐπελαθόμην.
154. Κρίνον τὴν κρίσιν μου, καὶ λύτρωσαί με.
Διὰ τὸν λόγον σου ζῆσόν με.
155. Μακρὰν ἀπὸ ἀμαρτωλῶν σωτηρία,
Ὅτι τὰ δικαιώματά σου ἔκ ἐξεζητήσαν.
156. Οἱ οἰκτιρμοί σου πολλοὶ Κύριε.
Κατὰ τὸ κῆμά σου ζῆσόν με.
157. Πολλοὶ οἱ ἐκδιώκοντές με καὶ ἐκθλίβοντές με.
Ἐκ τῶν μαρτυριῶν σου ἔκ ἐξέκλινα.
158. Ἴδον ἀσυνεπείαν καὶ ἐξετηκόμην.
Ὅτι τὰ λόγια σου ἔκ ἐφύλαξαντο.
159. Ἴδε ὅτι τὰς ἐντολαίς σου ἠγάπησα.
Κύριε ἐν τῷ ἐλέει σου ζῆσόν με.
160. Ἀρχὴ τῶν λόγων σου ἀλήθεια.
Καὶ εἰς τὸν αἰῶνα πάντα τὰ κρίματά τῆς δικαιοσύνης σου.
161. Ἀρχοντες κατεδίωξαν με δωρεάν.
Καὶ ἀπὸ τῶν λόγων σου ἐδειλίασεν ἡ καρδία μου.
162. Ἀγαλλιάσομαι ἐγὼ ἐπὶ τὰ λόγια σου,
Ὡς ὁ εὗρισκων σκύλα πολλαί.
163. Ἀδικίαν ἐμίσησα καὶ ἐβδελυξάμην.
Τὸν δὲ νόμον σου ἠγάπησα.
164. Ἐπὶ αἰῶνα τῆς ἡμέρας ἤνεσά σοι.
Ἐπὶ τὰ κρίματά τῆς δικαιοσύνης σου.
165. Εἰρήνη πολλὴ τοῖς ἀγαπῶσι τὸν νόμον σου, τὸ ὄνομα
Καὶ ἔκ ἐστὶν αὐτοῖς σκαῖνδαλον.
166. Προσεδόκουν τὸ σωτήριόν σου Κύριε,
Καὶ τὰς ἐντολαίς σου ἠγάπησα.
167. Ἐφύλαξεν ἡ ψυχὴ μου τὰ μαρτύριά σου,
Καὶ ἠγάπησεν αὐτὰ σφόδρα.
168. Ἐφύλαξα τὰς ἐντολαίς σου καὶ τὰ μαρτύριά σου,
Ὅτι πᾶσαι αἱ ὁδοί μου ἐνώπιόν σου (Κύριε).
169. Ἐγγιστάτω ἡ θεσις μου ἐναντίον σου.
Κύριε κατὰ τὸ λόγιόν σου συνέτισόν με.
170. Εἰσέλθοι τὸ ἀξίωμα μου ἐνώπιόν σου.
Κύριε κατὰ τὸ λόγιόν σου * ῥυσάί με. κρίμα
171. Ἐξερεύζονται τὰ χεῖλη μου ὕμνον, * ζῆσόν με.
Ὅταν διδάξης με τὰ δικαιώματά σου.
172. Φθέγ-

ν. 151. ἢ σύ Κύριε) ἢ κύριε. ibid. αἱ ἐντολαί) αἱ ὁδοί. ν. 157. ἐκθλίβοντες) θλίβοντες. ν. 164. ἤνεσά σοι) ἤνεσά σε. ν. 165. τὸ ὄνομά σου) τὸν νόμον σου. ν. 166. Προσεδόκουν) προσεδέχοντο. ν. 168. ἐνώπιόν σου) ἐναντίον σου. 169. Ἐγγιστάτω) ἰγγυστάτω. ibid. ἐναντίον σου) ἐνώπιόν σου. ν. 170. κατὰ τὸ κρίμα) κατὰ τὸ λόγιόν σου. ibid. ζῆσόν με) ῥυσάί με. ν. 171. Ἐξερεύζονται) ἐξερεύσαντο.

172. Φθίγγεται ἡ γλῶσσά μου τὸ λό-
γιόν σε,

Ὅτι πᾶσαι αἱ ἐντολαί σε δικαιοσύνη.

173. Γενέσθω ἡ χεὶρ σε τῷ σῶσαί με,

Ὅτι τὰς ἐντολάς σε ἠρετισάμην.

174. Ἐπεπέδησα τὸ σωτήριόν σε Κύριε,
καὶ ὁ νόμος σε μελέτη μου ἔστι.

175. Ζήσεται ἡ ψυχὴ μου, καὶ αἰνέσει σε
καὶ τὰ κρίματά σε βοηθήσει μοι.

176. Ἐπλανήθην ὡς πρόβατον ἀπο-
λωλός.

Ζήτησον τὸν δόλόν σε, ὅτι τὰς ἐντο-
λάς σου ἐκ ἐπελαθόμην.

ΨΑΛΜ. ΡΙΘ'. CXIX.

Ω Δὴ τῶν ἀναβαθμῶν.
Πρὸς Κύριον ἐν τῷ θλίβεθαί με
ἐκέκραξα, καὶ εἰσήκουσέ με.

2. Κύριε ῥύσαι τὴν ψυχὴν μου ἀπὸ χει-
λέων ἀδίκων,
καὶ ἀπὸ γλώσσης δολίας.

3. Τί δοθεῖν σοι καὶ τί προσεθεῖν σοι
πρὸς γλῶσσαν δολίαν;

4. Τὰ βέλη τῷ δυνατῷ ἠκονημένα,
σὺν τοῖς ἀνδραξὶ τοῖς ἐρημικοῖς.

5. Οἶμμοι ὅτι ἡ παροικία μου ἐμακρύνθη,
κατεσκήνωσα μετὰ τῶν σκηνωμά-
των κηδάρ.

6. Πολλὰ παρώκησεν ἡ ψυχὴ μου.
μετὰ τῶν μισούντων εἰρήνην 7. ἤμην
εἰρηνικός.

Ὅταν ἐλάλην αὐτοῖς, ἐπολέμουν με
καὶ δωρεάν.

ΨΑΛΜ. ΡΚ'. CXX.

Ω Δὴ τῶν ἀναβαθμῶν.
Ἦρα τὰς ὀφθαλμούς μου εἰς
τὰ ὄρη, πόθεν ἥξει ἡ βοή-
θειά μου.

2. Ἡ βοήθειά μου παρά Κυρίου,
τῷ ποιήσαντος τὸν ἔρανόν καὶ τὴν γῆν.

3. Μὴ θῇ εἰς σάλεν τὸν πόδα σου, δάης
μηδὲ νυστάξει ὁ φυλάσσων σε.

4. Ἰδοὺ ἐ νυστάξει, ἐδὲ ὑπνώσει ὁ φυλάσ-
σων τὸν Ἰσραήλ.

5. Κύριος φυλάξει σε, Κύριος σκέπη σου
ἐπὶ χεῖρας δεξιῶν σου. δεξιῶς

6. Ἡμέρας ὁ ἥλιος ἐ συγκαύσει σε,
οὐδὲ ἡ σελήνη τὴν νύκτα.

7. Κύριος φυλάξει σε ἀπὸ παντὸς κακῆ,
φυλάξει τὴν ψυχὴν σε ὁ Κύριος.

8. Κύριος φυλάξει τὴν εἰσοδὸν σε καὶ
τὴν ἐξοδὸν σε,
ἀπὸ τῶ νῦν καὶ ἕως τῶ αἰῶνος.

ΨΑΛΜ. ΡΚΑ'. CXXI.

Ω Δὴ τῶν ἀναβαθμῶν.
Εὐφρανθήν ἐπὶ τοῖς εἰρηκόσι μου
εἰς οἶκον Κυρίου πορευσόμεθα.

2. Ἐσῶτες ἦσαν οἱ πόδες ἡμῶν
ἐν ταῖς αὐλαῖς σε Ἱερουσαλήμ.

3. Ἱερουσαλήμ οἰκοδομουμένη ὡς πόλις,
ἧς ἡ μετοχὴ αὐτῆς ἐπιτοαυτό.

4. Ἐκεῖ γὰρ ἀνέβησαν αἱ φυλαί,
αἱ φυλαὶ Κυρίου, μαρτύριον τῷ Ἰσραήλ,
τῷ ἐξομολογήσασθαι τῷ ἐνέματι
Κυρίου.

5. Ὅτι ἐκεῖ ἐκάθισαν θρόνοι εἰς κρίσιν,

Ο 2

Θρόνοι

ψ. 172. Φθίγγεται) φθίγγαστο. ibid. τὸ λόγιόν σε) τὸ λόγιόν σε. Psalm. CXIX. v. 6. εἰρήνην)
τὴν εἰρήνην. Psalm. CXX. v. 1. πόθεν) ὅθεν. v. 3. νυστάζει) νυστάξη. v. 5. δεξιῶς) δεξιῶν.
v. 7. φυλάξει σε) φυλάξαι σε. Psalm. CXXI. v. 3. οἱ μετοχοὶ) ἡ μετοχή. v. 4. αἱ φυλαὶ
Κυρίου) φυλαὶ κυρίου.

Θρόνοι ~ ἐπ' οἶκον Δαυίδ.

6. Ἐρωτήσατε (δὴ) ~ τὰ εἰς εἰρήνην
τὴν Ἱερουσαλήμ.

Καὶ εὐθηνία τοῖς ἀγαπῶσί σε.

7. Γενέσθω (δε) εἰρήνη ἐν τῇ δυνάμει σου,
~ Καὶ εὐθηνία ἐν ταῖς πύργοδαρ-
σί σου.

8. Ἔνεκεν τῶν ἀδελφῶν μου καὶ τῶν
πλησίων μου

δὲ Ἐλάλουν δὴ εἰρήνην περὶ σῶ.

9. Ἔνεκεν τῆ οἴκου Κυρίου τῆ Θεῶ ἡμῶν
ἐξεζήτησα ἀγαθὰ σοι.

ΨΑΛΜ. ΡΚΒ'. CXXII.

Ω Δὴ τῶν ἀναβαθμῶν.
Πρὸς σέ ἦρα τὰς ὀφθαλμούς μου,
Τὸν κατοικοῦντα ἐν τῷ ἔρειπῳ.

2. Ἰδὲ ὡς ὀφθαλμοὶ θέλων εἰς χεῖρας
τῶν κυρίων αὐτῶν,

Ὡς ὀφθαλμοὶ παιδίσκης εἰς χεῖρας
τῆς κυρίας αὐτῆς.

Οὕτως οἱ ὀφθαλμοὶ ἡμῶν πρὸς Κύριον
τὸν Θεὸν ἡμῶν,

Ἔως οὐ οἰκλειρήται ἡμεῖς.

3. Ἐλέησον ἡμεῖς Κύριε, ἐλέησον ἡμεῖς,
Ὅτι ἐπὶ πολὺ ἐπλήσθημεν ἐξουθενώ-
σεως.

4. Ἐπὶ πλεῖον ἐπλήσθη ἡ ψυχὴ ἡμῶν.
Τὸ ὄνειδος τοῖς εὐθηνέσι,
Καὶ ἡ ἐξουθενώσις τοῖς ὑπερηφάνοις.

ΨΑΛΜ. ΡΚΓ'. CXXIII.

Ω Δὴ τῶν ἀναβαθμῶν.
Εἰ μὴ ~ ὅτι Κύριος ἦν ἐν ἡμῖν,
Εἰπάτω δὴ Ἰσραὴλ.

2. εἰ μὴ
~ ὅτι Κύριος ἦν ἐν ἡμῖν,

Ἐν τῷ ἐπαινεῖναι ἀνθρώπους ἐφ'
ἡμᾶς,

3. Ἄρα ζῶντας ἂν κατέπιον ἡμεῖς,
Ἐν τῷ ὀργισθῆναι τὸν θυμὸν αὐτῶν
ἐφ' ἡμᾶς.

4. Ἄρα τὸ ὕδωρ κατεπόντισεν ἡμεῖς,
Χεῖμαρρὲν διήλθεν ἡ ψυχὴ ἡμῶν.

5. Ἄρα διήλθεν ἡ ψυχὴ ἡμῶν τὸ ὕδωρ
τὸ ἀνυπόστατον.

6. Εὐλογητὸς Κύριος, ὃς ἐκ ἔδωκεν ἡμᾶς
Εἰς θῆραν τοῖς ὀδύσιν αὐτῶν.

7. Ἡ ψυχὴ ἡμῶν ὡς τρουθίον ἐρρύσθη
Ἐκ τῆς παγίδος τῶν θηρευόντων.
Ἡ παγὶς συνετρίβη, καὶ ἡμεῖς ἐρρύ-
σθημεν.

8. Ἡ βοήθεια ἡμῶν ἐν ὀνόματι Κυρίου,
Τῆ ποιήσαντος τὸν ἔρειπὸν καὶ τὴν
γῆν.

ΨΑΛΜ. ΡΚΔ'. CXXIV.

Ω Δὴ τῶν ἀναβαθμῶν.
Οἱ πεποιθότες ἐπὶ Κύριον, ὡς
ὄρος Σιών.

Οὐ σαλευθήσεται εἰς τὸν αἰῶνα
Ὁ κατοικῶν Ἱερουσαλήμ.

2. Ὅρη κύκλω αὐτῆς.

Καὶ Κύριος κύκλω τῆ λαῶ αὐτῆς,
Ἀπὸ τῆ νῦν καὶ ἔως τῆ αἰῶνος.

3. Ὅτι ἐκ ἀφήσει τὴν βλάβην τῶν ἀμαρ-
τωλῶν

Ἐπὶ τὸν κληρὸν τῶν δικαίων,

Ὅπως ἂν μὴ ἐκλείνωσιν οἱ δίκαιοι ἐν
ἀνομίᾳ χεῖρας αὐτῶν.

4. Ἀγάθυνον Κύριε τοῖς ἀγαθοῖς,
Καὶ τοῖς εὐθέσι τῇ καρδίᾳ.

5. Τὸς

ν. 5. ἐπ' οἶκον) ἐπὶ οἶκον. ν. 7. Γενέσθω δὲ) γενέσθω δὲ. ν. 8. Ἔνεκεν) ἔνεκα. ibid. ἐλάλουν δὲ) ἐλά-
λουν δὲ. ν. 9. Ἔνεκεν) ἔνεκα. ibid. ἀγαθὰ) addit σοι. Psalm. CXXIII. ν. 4. ὕδωρ) addit ἅν.
Psalm. CXXIV. ν. 2. Καὶ Κύριος) καὶ ὁ κύριος. ν. 3. ἀφήσει) adjicit Κύριος. ibid. ἐν ἀνομίᾳ)
ἐν ἀνομίαις.

ς. Τὰς δὲ ἐκκλίνοντας εἰς τὰς στρα-
γαλίας

Ἀπάξει Κύριος μετὰ τῶν ἐργαζομένων
τὴν ἀνομίαν·

Εἰρήνη ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ.

ΨΑΛΜ. ΡΚΕ'. CXXV.

Ω Δὴ τῶν ἀναβαθμῶν.
Ἐγὼ τῷ ἐπιστρέψαι Κύριον τὴν
αἰχμαλωσίαν Σιών,

Ἐγενήθημεν ὡς παρακεκλημένοι.

2. Τότε ἐπλήθη χαρᾶς τὸ σῶμα ἡμῶν,
καὶ ἡ γλῶσσα ἡμῶν ἀγαλλιάσεως·
Τότε ἔρῃσιν ἐν τοῖς ἔθνεσιν·

Ἐμγαλυνε Κύριος τὴ ποιῆσαι μετ'
αὐτῶν.

3. Ἐμγαλυνε Κύριος τὴ ποιῆσαι μετ'
ἡμῶν·

Ἐγενήθημεν εὐφρανόμενοι.

4. Ἐπίστρεψον Κύριε τὴν αἰχμαλωσίαν
ἡμῶν·

Ὡς (ὁ) χειμάρρους ἐν τῷ Νότῳ.

ς. Οἱ σπείροντες ἐν δάκρυσι, ἐν ἀγαλ-
λιάσει θεριῶσι·

6. Πορευόμενοι ἐπορεύοντο καὶ ἔκλαιον,
ἄροντες τὰ σπέρματα αὐτῶν·

Ἐρχόμενοι ~ δὲ ἤξουσιν ἐν ἀγαλ-
λιάσει,

ἄροντες τὰ δράγματα αὐτῶν.

ΨΑΛΜ. ΡΚς'. CXXVI.

Ω Δὴ τῶν ἀναβαθμῶν τῇ Σαλομῶνι.
Ἐὰν μὴ ὁ Κύριος οἰκοδομήσῃ
οἶκον,

Εἰς μάτην ἐκοπίασάν οἱ οἰκοδομοῦν-
τες αὐτόν·

Ἐὰν μὴ ὁ Κύριος φυλάξῃ πόλιν,
Εἰς μάτην ἠγρύπνησεν ὁ φυλάσσων.

2. Εἰς μάτην ὑμῖν ἐστὶ τὸ ἐρθεῖν
Ἐγειρεσθαι μετὰ τὸ καθεῖσθαι,
Οἱ ἔδοντες ἄρτον ὀδύνης·

Ὅταν δῶ τοῖς ἀγαπήλοις αὐτῷ ὑπνον.

3. Ἰδὲ ἡ κληρονομία Κυρίου υἱοί,
Ὁ μισθὸς τῷ καρπῷ τῆς γαστρός·

4. Ὡσει βέλη ἐν χειρὶ δυνατῷ,
Οὕτως οἱ υἱοὶ τῶν ἐκτεταγμένων.

ς. Μακάριος ἄνθρωπος ὃς πληρώσει τὴν
ἐπιθυμίαν αὐτῷ ἐξ αὐτῶν·

Οὐ κατασχυθῶσιν, ὅταν λαλῶσι
τοῖς ἐχθροῖς ~ αὐτῶν ἐν πύλῃ.

ΨΑΛΜ. ΡΚΖ'. CXXVII.

Ω Δὴ τῶν ἀναβαθμῶν.

Μακάριοι πάντες οἱ φοβόμενοι
τὸν Κύριον,

Οἱ πορευόμενοι ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτῷ·

2. Τοὺς πόνους τῶν * καρπῶν σε * ἔτι φά- καρπὸς
γεται, * πόνων

Μακάριος εἶ, καὶ καλῶς σοι ἔσται.

3. Ἡ γυνὴ σε ὡς ἄμπελος εὐθηνῆσαι
Ἐν τοῖς κλίτεσι τῆς οἰκίας σε·
Οἱ υἱοὶ σε ὡς νεόφυτα ἐλαιῶν
Κύκλῳ τῆς τραπεζῆς σε.

4. Ἰδὲ ὅπως εὐλογηθήσεται ἄνθρωπος
ὁ φοβόμενος τὸν Κύριον.

ς. Εὐλογήσαι σε Κύριος ἐκ Σιών,

καὶ ἴδοις τὰ ἀγαθὰ Ἱερουσαλὴμ

Πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς σε,

εὐλογή-
σει

Ο 3

6. Καὶ

Psalms. CXXV. v. 1. ὡς) ὡς. v. 4. (ὁ) deest. v. 6. ἄροντες) ἄλκοντες. Psalm. CXXVI. v. 1. Ἐὰν μὴ ὁ Κύριος) ἔάν μὴ κύριος. ibid. οἰκοδομοῦντες αὐτόν) αὐτόν deest. ib. ὁ Κύριος) κύριος. v. 2. τῷ ἐρθεῖν) τὸ ἐρθεῖν. ibid. Ἐγειρεσθαι) ἐγείρει. ib. ἔδοντες) ἐδίοντες. v. 5. ἄνθρωπος) deest. ibid. κατασχυθῶσιν) κατασχυθήσονται. ib. ἐν πύλῃ) ἐν πύλαις. Psalm. CXXVII. v. 2. Τοὺς πόνους τῶν πόνων) τὰς πόνους τῶν καρπῶν. v. 3. Ἐν ταῖς κλ.) ἐν ταῖς κλίτεσι. v. 5. εὐλογήσαι) εὐλογήσει.

6. Καὶ ἴδεις υἱὲς τῶν υἱῶν σου·
Εἰρήνη ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ.

ΨΑΛΜ. ΡΚΗ'. CXXVIII.

Ω Δὴ τῶν ἀναβαθμῶν.
Πλεονάκεις ἱπολέμησάν με ἐκ νεότητός μου,
Εἰπάτω δὴ Ἰσραὴλ· 2. πλεονάκεις ἱπο-
λέμησάν με ἐκ νεότητός μου,
Καὶ γὰρ ἐκ ἐδυνήθησάν μοι.
3. Ἐπὶ τῷ νώτῳ μου ἐτέκλεινον οἱ ἁμαρ-
τωλοί·
Ἐμάκρυναν τὴν ἀνομίαν αὐτῶν.
4. Κύριος δίκαιος συνέκοψεν αὐχένας ἁ-
μαρτωλῶν.
5. Αἰχυνθήτωσαν καὶ ἀποσραφήτωσαν
εἰς τὰ ὀπίσω πάντες οἱ μισοῦντες
Σιών·
6. Γενηθήτωσαν ὡσεὶ χόρτος δωματίων,
Ὅς πρὸ τῆ ἐκσπαθήναι ἐξηράνθη·
7. Οὐ ἐκ ἐπλήρωσε τὴν χεῖρα αὐτῆς ὁ
Θερίζων,
Καὶ τὸν κόλπον αὐτῆς ὁ τὰ δράγματα
συλλέγων·
8. Καὶ ἐκ εἶπαν οἱ παρὰγοντες· εὐλο-
γία Κυρίῳ ἐφ' ὑμᾶς,
Εὐλογήκαμεν ὑμᾶς ἐν ὀνόματι Κυρίου.

ΨΑΛΜ. ΡΚΘ'. CXXIX.

Ω Δὴ τῶν ἀναβαθμῶν.
Ἐκ βαθέων ἐκέκραξά σε Κύριε.
2. Κύριε εἰσάκουσον τῆς φωνῆς μου,
Γενηθήτω τὰ ᾠτά σου προσέχοντα

προσευ-
χῆς

Εἰς τὴν φωνὴν τῆς δεήσεώς μου.
3. Ἐὰν ἀνομίας παρατηρήσῃ Κύριε,
Κύριε τίς ὑποστήσεται; παρατη-
ρήσῃ
4. Ὅτι παρὰ σοὶ ὁ ἰλασμός ἐστιν,
Ἐνεκεν τῆς πίστεώς σου 5. ὑπέμεινά σε ὀνόματι
Κύριε,
ὑπέμεινεν ἡ ψυχὴ μου εἰς τὸν λό-
γον σου·
6. Ἠλπίσεν ἡ ψυχὴ μου ἐπὶ τὸν Κύριον,
Ἀπὸ φυλακῆς πρωίας καὶ μέχρι
νυκτός.
(Ἀπὸ φυλακῆς πρωίας) ἠλπισάτω
Ἰσραὴλ ἐπὶ τὸν Κύριον·
7. Ὅτι παρὰ τῷ Κυρίῳ τὸ ἔλεός (ἐστιν),
Καὶ πολλὴ παρ' αὐτῷ λύτρωσις·
8. Καὶ αὐτὸς λυτρώσεται τὸν Ἰσραὴλ
Ἐκ πασῶν τῶν ἀνομιῶν αὐτῆς.

ΨΑΛΜ. ΡΛ'. CXXX.

Ω Δὴ τῶν ἀναβαθμῶν ἄ. τῷ Δαυίδ·.
Κύριε ἐκ ὑψώθη με ἡ καρδία,
Οὐδὲ ἐμετεωρίσθησαν οἱ ὀφθαλ-
μοί μου·
Οὐδὲ ἐπορεύθην ἐν μεγάλοις,
Οὐδὲ ἐν θαυμασίοις ὑπὲρ ἐμέ.
2. Εἰ μὴ ἱταπεινῶναι, ἀλλὰ ὑψώσας τὴν ἱταπει-
καρδίαν μου, νοφόρην
Ὡς τὸ ἀπογεγαλακτισμένον ἐπὶ τὴν
μητέρα αὐτῆς,
Ὡς ὠταπόδους ἐπὶ τὴν ψυχὴν μου ἀνταπο-
3. Ἐλπισάτω Ἰσραὴλ ἐπὶ τὸν Κύριον, δόσεις
Ἀπὸ τῆ νῦν καὶ ἕως τῆ αἰῶνος.

ΨΑΛΜ.

Psal. CXXVIII. v. 3. Ἐπὶ τῷ νώτῳ) ἐπὶ τὸν νῶτον μου. Psal. CXXIX. v. 1. ἐκέκραξά σε)
ἐκέκραξά σου. v. 2. τῆς προσευχῆς) τῆς φωνῆς. v. 3. παρατηρήσῃ) παρατηρήσει. v. 6. καὶ μέχρι)
καὶ deest. ibid. (Ἀπὸ φυλακῆς πρωίας) hanc verba desunt. v. 7. (ἐστιν) deest. Psal. CXXX.
v. 1. τῷ Δαυίδ.) non habet. ibid. με ἡ καρδία) μεταφραστικῶς, v. 2. ἱταπεινῶναι) ἱταπεινῶναι
καὶ. ibid. τὴν καρδίαν μου) τὴν ψυχὴν μου. ib. ἀνταποδύσει) ἀνταποδύσει.

ΨΑΛΜ. ΡΛΑ'. CXXXI.

Ω Δὴ τῶν ἀναβαθμῶν.
Μνήθητι Κύριε τῷ Δαυίδ,
Καὶ πάσης τῆς πραύτητος αὐτοῦ.
2. Ὡς ὤμοσε τῷ Κυρίῳ, ἤνυστο τῷ Θεῷ
Ἰακώβ.

3. Εἰ εἰσελεύσομαι εἰς σκηνώμα ὄκτου μου,
Εἰ ἀναβήσομαι ἐπὶ κλίνης τρυφῆς
μου,

4. Εἰ δώσω ὕπνον τοῖς ὀφθαλμοῖς μου,
Καὶ τοῖς βλεφάροισιν μου νυσαγμὸν,
~ Καὶ ἀνάπαυσιν τοῖς κροτάφοις
μου,

5. Ἔως ἔτι εὗρω τόπον τῷ Κυρίῳ,
Σκηνώμα τῷ Θεῷ Ἰακώβ.

6. Ἰδὲ ἠκέσαμεν αὐτὴν ἐν Εὐφραταί,
Εὗραμεν αὐτὴν ἐν τοῖς δάσεσι τῆς
δρυμῆ.

τά σκη- 7. Εἰσελευσώμεθα εἰς τὸ σκηνώμα αὐτοῦ,
νώματα Προσκυνήσωμεν εἰς τόπον ἔτι ἔστησαν οἱ
πόδες αὐτοῦ.

8. Ἀνάστηθι Κύριε εἰς τὴν ἀνάπαυσίν σου,
Σὺ καὶ ἡ κιβωτὸς τῆς ἀγιάσματός σου.

9. Οἱ ἱερεῖς σου ἐνδύσονται δικαιοσύνην,
Καὶ οἱ ὅσιοί σου (ἀγαλλιᾶται) ἀγαλ-
λιάσονται.

10. Ἐνεκεν Δαυὶδ τῆς δόξης σου,
Μὴ ἀποστρέψῃς τὸ πρόσωπον τῆς χει-
ρὸς σου.

αὐτὸν 11. Ὡς Κύριος τῷ Δαυίδ ἀλήθειαν,
~ Καὶ ἔτι μὴ ἀθετήσῃ αὐτήν.
Ἐκ καρπῆς τῆς κοιλίας σου θήσομαι
ἐπὶ τὸν θρόνον σου.

12. Ἐὰν φυλάσσεται υἱοὶ σου τὴν δια-
θήκην μου,

Καὶ τὰ μαρτύριά μου ταῦτα αὐτοὶ διδά-
ξω αὐτοὺς,

Καὶ οἱ υἱοὶ αὐτῶν καθίστανται ἕως τῆς
αἰῶνος ἐπὶ τῆς θρόνου σου.

13. Ὅτι (ἐκεῖ) ἐξελέξατο Κύριος τὴν
Σιών,

Ἠρετίσατο αὐτήν εἰς κατοικίαν
ἐαυτοῦ.

14. Αὕτη ἡ κατάπαυσις μου εἰς αἰῶνα
~ αἰῶνος,

Ὡς κατεκλήσθη ἔτι ἠρετισάμενη αὐτήν.

15. Τὴν θύραν αὐτῆς εὐλογῶν εὐλογήσω, χήραν
Τῆς πτωχῆς αὐτῆς χορτάσω ἄρτων.

16. Τῆς ἱερεῖς αὐτῆς ἐνδύσω σωτηρίαν,
Καὶ οἱ ὅσιοι αὐτῆς ἀγαλλιᾶται ἀγαλ-
λιάσονται.

17. Ἐκεῖ ἐξανατελῶ κέρας τῷ Δαυίδ,
Ἠτοίμασα τῷ χριστῷ μου λύχνον.

ἠτοίμα-
σας

18. Τῆς ἐχθρῆς αὐτοῦ ἐνδύσω αἰχμήν,
Ἐπὶ δὲ αὐτὴν ἐξανθήσει τὸ ἀγίασ-
μά μου.

ΨΑΛΜ. ΡΛΒ'. CXXXII.

Ω Δὴ τῶν ἀναβαθμῶν, ✕ τῷ
Δαυίδ.

Ἰδοὺ δὴ τί καλὸν, ἢ τί τερπνόν,
Ἄλλ' ἢ τὸ κατοικεῖν ἀδελφῆς ἐπι-
ταυτό;

2. Ὡς μῦρον ἐπὶ κεφαλὴν, τὸ καταβαῖ-
νον ἐπὶ πάγονα,

Τὸν πάγονα τὸν Ἀαρὼν,

Τὸ

Psalms. CXXXI. v. 1. περύττος) πρῶτος. v. 6. Εὐφραταί) ἰφραταί. ibid. Εὗραμεν) εὔρομεν.
ib. τοῖς δάσεσι) τοῖς πεδίοις. v. 7. εἰς τόπον) εἰς τὸν τόπον. v. 9. (ἀγαλλιᾶται) deest. v. 11.
ἀθετήσῃ αὐτὸν) ἀθετήσῃ αὐτήν. ibid. ἐπὶ τὸν θρόνον) ἐπὶ τοῦ θρόνου. v. 12. υἱοὶ σου) οἱ υἱοὶ σου.
ibid. καθίστανται ἕως τοῦ αἰῶνος) transposita. v. 13. (ἐκεῖ) abest. v. 15. τὴν χήραν) τὴν θύραν.
v. 17. ἠτοίμασας τῷ χριστῷ μου λύχνον.) ἠτοίμασα λύχνον τῷ χριστῷ μου. Psalm. CXXXII. v. 1.
τῷ Δαυίδ) abest. v. 2. ἐπὶ κεφαλὴν) ἐπὶ κεφαλῇ.

Τὸ καταβαῖνον ἐπὶ τὴν ὠάν τῃ ἐν-
δύματος αὐτῆς.

3. Ὡς δρόσος Ἀερμών ἢ καταβαίνουσα
ἐπὶ τὰ ὄρη Σιών.

Ὅτι ἐκεῖ ἐνετείλατο Κύριος τὴν εὐλο-
γίαν αὐτῆς

✠ Καὶ ζῶην ἕως τῆς αἰῶνος.

ΨΑΛΜ. ΡΛΓ'. CXXXIII.

Ω Δὴ τῶν ἀναβαθμῶν.

Ἰδοὺ ✠ δὴ εὐλογεῖτε τὸν Κύριον
Πάντες οἱ δῆλοι Κυρίου,

Οἱ ἐσῶτες ἐν οἴκῳ Κυρίου,

✠ Ἐν αὐλαῖς οἴκου Θεοῦ ἡμῶν.

2. Ἐν ταῖς νυξὶν ἐπάρατε τὰς χεῖρας
ὑμῶν εἰς τὰ ἅγια,

Καὶ εὐλογεῖτε τὸν Κύριον.

3. Εὐλογῆσαι σε Κύριος ἐκ Σιών,

Ὁ ποιήσας τὸν ἔρανον καὶ τὴν γῆν.

ΨΑΛΜ. ΡΛΔ'. CXXXIV.

Α Ληλθία.

Αἰνεῖτε τὸ ὄνομα Κυρίου,

Αἰνεῖτε δῆλοι Κύριον,

2. Οἱ ἐσῶτες ἐν οἴκῳ Κυρίου,

Ἐν αὐλαῖς οἴκου Θεοῦ ἡμῶν.

3. Αἰνεῖτε τὸν Κύριον, ὅτι ἀγαθὸς Κύριος.

Ψάλατε τῷ ὀνόματι αὐτῆς, ὅτι ἡδύ.

4. Ὅτι τὸν Ἰακώβ ἐξελέξατο ἑαυτῷ ὁ

Κύριος,

Ἰσραὴλ εἰς περισσιασμόν αὐτῆς.

5. Ὅτι ἐγὼ ἔγνων, ὅτι μέγας Κύριος,

Καὶ ὁ Κύριος ἡμῶν παρὰ πάντας τὰς

Θεάς.

6. Πάντα ὅσα ἠθέλησεν ὁ Κύριος, ἐποίησεν

Ἐν τῷ ἔρανῳ καὶ ἐν τῇ γῇ,

Ἐν ταῖς θαλάσσαις καὶ ἐν πάσαις ταῖς
αἰθούσαις.

7. Ἀνάγων νεφέλας ἐξ ἐσχάτου τῆς γῆς,

Ἀσραπάς εἰς ὑπερὸν ἐποίησεν.

✠ Ὁ ἐξάγων ἀνέμους ἐκ θησαυρῶν
αὐτῆς.

8. Ὃς ἐπάταξε τὰ πρωτότοκα Αἰγύπτου,

Ἀπὸ ἀνθρώπου ἕως κτήνους.

9. Ἐξαπέστειλε σημεῖα καὶ τέρατα ἐν
μέσῳ σε Αἰγύπτῳ,

Ἐν Φαραῶ καὶ ἐν πᾶσι τοῖς δούλοις
αὐτῆς.

10. Ὃς ἐπάταξεν ἔθνη πολλὰ,

Καὶ ἀπέκλινε βασιλεῖς κραταιάς.

11. Τὸν Σηὸν βασιλέα τῶν Ἀμορραίων,

Καὶ τὸν Ὠγ βασιλέα τῆς Βασάν,

Καὶ πάσας τὰς βασιλείας Χαναάν.

12. Καὶ ἔδωκε τὴν γῆν αὐτῶν κληρονομίαν,

Κληρονομίαν τῷ Ἰσραὴλ λαῷ αὐτῆς.

13. Κύριε τὸ ὄνομά σε εἰς τὸν αἰῶνα,

Κύριε τὸ μνημόσυνόν σε εἰς γενεὰν καὶ
γενεάν.

14. Ὅτι κρινεῖ Κύριος τὸν λαὸν αὐτῆς,

Καὶ ἐπὶ τοῖς δούλοις αὐτῆς παρακλη-
θήσεται.

15. Τὰ εἰδῶλα τῶν ἐθνῶν ἀργύριον, καὶ

χρυσίον, ἔργα χειρῶν ἀνθρώπων.

16. Στόμα ἔχουσι, καὶ ἔλαλήσουσιν.

Ὀφθαλμοὺς ἔχουσι, καὶ ἐκ ὀφθαλμῶν

17. Ὡτα ἔχουσι, καὶ ἐκ ὠτιδύσουσιν.

(ῤεῖνας ἔχουσι, καὶ ἐκ ὠσφρανθή-
σονται.)

(Χεῖρας ἔχουσι, καὶ ἐψηλαφή-
σουσι.)

(Πόδας

ψ. 3. εὐλογίαν αὐτοῦ καὶ ζῶην) εὐλογίαν ζῶην. Psalm. CXXXIV. v. 3. ὅτι ἡδύ.) ὅτι καλόν. v. 4. αὐτοῦ) ἑαυτοῦ. v. 5. ἔγνων) ἔγνων. ibid. Κύριος) ὁ κύριος. v. 6. καὶ ἐν ταῖς) καὶ ἐν πάσαις ταῖς. v. 12. δούλοις αὐτοῦ.) λαῷ αὐτοῦ. v. 13. Κύριε τὸ μνημ.) καὶ τὸ μνημόσυνον. v. 17. ἀκρόσονται) ἠκούσονται. ibid. Quatuor stichi unicus inclusi non habentur in Edit. Rom.

(Πόδας ἔχουσι, καὶ ἔ περιπαλήσουσιν·)

(Οὐ φωνήσουσιν ἐν τῷ λαίρυνγι αὐ-
τῶν·)Οὐδὲ γὰρ ἐστὶ πνεῦμα ἐν τῷ σώματι
αὐτῶν.18. Ὅμοιοι αὐτοῖς γένοιντο (πάντες) οἱ
ποιῶντες αὐτά,

Καὶ πάντες οἱ πεποιθότες ἐπ' αὐτοῖς.

19. Οἶκος Ἰσραὴλ εὐλογῆσαίτε τὸν Κύριον·

Οἶκος Ἀαρὼν εὐλογῆσατε τὸν Κύριον·

20. Οἶκος Λευεὶ εὐλογῆσατε τὸν Κύριον·

Οἱ φοβέμενοι τὸν Κύριον εὐλογῆσατε
τὸν Κύριον.

21. Εὐλογητὸς Κύριος ἐκ Σιών,

Ὁ κατοικῶν Ἱερουσαλήμ.

ΨΑΛΜ. ΡΛΕ'. CXXXV.

Αλληλέϊα.Ἐξομολογεῖσθε τῷ Κυρίῳ, ὅτι
χρηστός·

Ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.

2. Ἐξομολογεῖσθε τῷ Θεῷ τῶν Θεῶν·

Ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.

3. Ἐξομολογεῖσθε τῷ Κυρίῳ τῶν Κυρίων·

Ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.

4. Τῷ ποιήσαντι θαυμάσια μεγάλα
μόνον·

Ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.

5. Τῷ ποιήσαντι τὰς ἔρανοὺς ἐν συνέσει·

Ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.

6. Τῷ στερεώσαντι τὴν γῆν ἐπὶ τῶν ὑ-
δάτων·

Ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.

7. Τῷ ποιήσαντι φῶτα μεγάλα (μόνον)·

Ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.

8. Τὸν ἥλιον εἰς ἐξουσίαν τῆς ἡμέρας·

Τομ. IV.

v. 18. (πάντες) abest. v. 21. ἐκ Σιών) ἐν Σιών.

v. 9. τὰ ἄστρα) τὰς ἀστέρας. v. 15. τῷ ἐκίον.) καὶ ἐκίονίζοντι.

Ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.

9. Τὴν σελήνην καὶ τὰ ἄστρα εἰς ἐξου-
σίαν τῆς νυκτός·

Ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.

10. Τῷ πατάξαντι Αἴγυπτον σὺν τοῖς
πρωτοτόκοις αὐτῶν·

Ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.

11. Καὶ ἐξαγαγόντι τὸν Ἰσραὴλ ἐκ μέ-
σου αὐτῶν·

Ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.

12. Ἐν χειρὶ κραταιᾷ καὶ ἐν βραχίονι
ὑψηλῷ·

Ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.

13. Τῷ καταδιελόντι τὴν ἐρυθρὰν θά-
λασσαν εἰς διαιρέσεις·

Ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.

14. Καὶ διαγαγόντι τὸν Ἰσραὴλ διὰ μέ-
ση αὐτῆς·

Ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.

15. Καὶ τῷ ἐκτινάξαντι Φαραὼ καὶ τὴν
δύναμιν αὐτοῦ εἰς θάλασσαν ἐρυ-
θρὰν·

Ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.

16. Τῷ διαγαγόντι τὸν λαὸν αὐτοῦ ἐν
τῇ ἐρήμῳ·

Ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.

17. Τῷ πατάξαντι βασιλεῖς μεγάλης·

Ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.

18. Καὶ ἀποκτείναντι βασιλεῖς κραταίους·

Ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.

19. Τὸν Σηὼν βασιλέα τῶν Ἀμορραίων·

Ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.

20. Καὶ τὸν Ὠγ βασιλέα τῆς Βασάν·

Ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.

21. Καὶ δόντι τὴν γῆν αὐτῶν κληρονομίαν·

Ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.

P

22. Κλη-

v. 18. (πάντες) abest. v. 21. ἐκ Σιών) ἐν Σιών. Psalm. CXXXV. v. 1. ὅτι χρηστός) ὅτι ἀγαθός.
v. 9. τὰ ἄστρα) τὰς ἀστέρας. v. 15. τῷ ἐκίον.) καὶ ἐκίονίζοντι.

22. Κληρονομίαν Ἰσραὴλ δέλω αὐτῷ.

Ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.

23. Ὅτι ἐν τῇ ταπεινώσει ἡμῶν ἐμνήσθη ἡμῶν (ὁ Κύριος).

Ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.

24. Καὶ ἐλυτρώσατο ἡμᾶς ἐκ τῶν ἐχθρῶν ἡμῶν.

Ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.

25. Ὁ διδὼς τρεφὴν πάσῃ σαρκί.

Ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.

κυρίῳ 26. Ἐξομολογεῖσθε τῷ Θεῷ τῷ ἑρᾶν.

Ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.

ΨΑΛΜ. ΡΛζ'. CXXXVI.

Τῷ Δαυίδ.

Ἐπὶ τῶν πόλεων Βαβυλῶνος,
Ἐκεῖ ἐκαθίσταμεν καὶ ἐκλαύσαμεν,

Ἐν τῷ μνησθῆναι ἡμᾶς τῆς Σιών.

2. Ἐπὶ ταῖς ἰτέαις ἐν μέσῳ αὐτῆς (ἐκεῖ)
ἐκρεμάσαμεν τὰ ὄργανα ἡμῶν.

3. Ὅτι ἐκεῖ ἐπηρεώτησαν ἡμᾶς οἱ αἰχμαλωτεύοντες ἡμᾶς λόγους ἁδῶν,
Καὶ οἱ ἀπαγαγόντες ἡμᾶς ὕμνον.

Ἄσατε ἡμῖν ἐκ τῶν ᾠδῶν Σιών.

4. Πῶς ἄσομεν τὴν ᾠδὴν Κυρίου ἐπὶ γῆς
ἀλλοτρίας;

5. Ἐὰν ἐπιλάθωμαι σε Ἱερουσαλήμ, ἐπιληθεῖν ἡ δεξιὰ μου.

6. Καλληθεῖν ἡ γλῶσσά μου τῷ λάρυγγί μου,
ἐὰν μὴ σε μνησθῶ,

Ἐὰν μὴ προανατάξωμαι τὴν Ἱερουσαλήμ ἐν ἀρχῇ τῆς εὐφροσύνης μου.

7. Μνησθήσεται Κύριος τῶν υἱῶν Ἐδὼμ τὴν ἡμέραν Ἱερουσαλήμ,

Τῶν λεγόντων· ἐκκενῆτε, ἐκκενῆτε,
ἕως ἃ ὁ θημέλιος ἐν αὐτῇ.

8. Θυγάτηρ Βαβυλῶνος ἡ ταλαίπωρος,
Μακάριος ὅς ἀνταποδώσει σοι τὸ ἀνταπόδομά σου,
ὃ ἀνταπέδωκας ἡμῖν.

9. Μακάριος ὅς κρατήσῃ καὶ ἐδαφιεῖ τὰ ἰηπιά σου πρὸς τὴν πέτραν.

ΨΑΛΜ. ΡΛζ'. CXXXVII.

Τῷ Δαυίδ, (Ζαχαρίας).

Ἐξομολογήσομαι σοι Κύριε ἐν ὅλῃ καρδίᾳ μου,

καὶ ἐναντίον ἀγγέλων ψαλῶ σοι

1. Προσκυνήσω πρὸς ναὸν ἁγίόν σου,

Καὶ ἐξομολογήσομαι τῷ ὀνόματί σου

Ἐπὶ τῷ ἔλεει σου καὶ τῇ ἀληθείᾳ σου.

Ὅτι ἐμεγάλυνας ἐπὶ πάντων τὸ ὄνομά σου πᾶντα ἅγισα

3. Ἐν ἡ ἡμέρᾳ ἐπικαλέσομαι σε (ταχύ) ἐπάκουσόν μου.

Πολυωρήσεις με ἐν ψυχῇ μου (ἐν) δυνάμει.

4. Ἐξομολογησάμενά σοι Κύριε πάντες οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς,

Ὅτι ἤκουσαν πάντα τὰ ῥήματά σου σώματος σου.

5. Καὶ ἀσάτωσαν ἐν ταῖς ἐδοῖς Κυρίου,

Ὅτι μεγάλη ἡ δόξα Κυρίου.

6. Ὅτι ὑψηλὸς Κύριος, καὶ τὰ ταπεινά ἐφορεῖ,

καὶ

ν. 26. τῷ Κυρίῳ) τῷ Θεῷ. Psalm. CXXXVI. ν. 1. τῷ Δαυίδ) τῷ Δαυίδ Ἱερουσαλήμ. ν. 2. ἐκεῖ) abest. ν. 3. αἰχμαλωτεύοντες) αἰχμαλωτεύσαντες. ν. 6. ἐν ἀρχῇ) ὡς ἐν ἀρχῇ. ν. 7. ἕως ἃ ὁ θημέλιος ἐν αὐτῇ) ἕως τῶν θημελίων αὐτῆς. Psalm. CXXXVII. ν. 1. Psalmi Inscriptionem ita refert Edit. Rom. Ψαλμοὶ τῷ Δαυίδ ἀγγαίου καὶ Ζαχαρίου. ibid. à fine adjicit Rom. ὅτι ἤκουσαν πάντα τὰ ῥήματα τῷ σώματι μου. ν. 2. ἐπὶ πάντας τὸ ὄνομά σου τὸ ἅγιον.) ἐπὶ πάντων τὸ ὄνομα τὸ ἅγιόν σου. ν. 3. ἐπικαλέσομαι) ἐπικαλέσωμαι. ibid. ἐν δυνάμει) δυνάμει σου.

Καὶ τὰ ὑψηλὰ ἀπομακρόθεν γινώσκει.

7. Ἐὰν πορευθῶ ἐν μέσῳ θλίψεως, ζώσεις ζήσεις με·
Ἐπ' ὀργὴν ἐχθρῶν μου ἐξέτεινας χεῖράς σου,
Καὶ ἔσωσέ με ἡ δεξιὰ σου.

8. Κύριος ἀνταποδώσει ὑπὲρ ἐμοῦ·
Κύριε τὸ ἔλεός σου εἰς τὸν αἰῶνα·
Τὰ ἔργα τῶν χειρῶν σου μὴ παρίδης.

ΨΑΛΜ. ΡΛΗ'. CXXXVIII.

Εἰς τὸ τέλος τῷ Δαυίδ, ψαλμὸς
(Ζαχαρίας ἐν τῇ διασπορᾷ).
Κύριε ἐδοκίμασάς με, καὶ ἔγνων
~ με·

2. Σὺ ἔγνων τὴν καθέδραν μου καὶ τὴν
ἐγερσίν μου,
(Σὺ) συνῆκας τὰς διαλογισμὰς μου
ἀπομακρόθεν·

3. Τὴν τρίβον μου καὶ τὴν χοῦν μου
(σὺ) ἐξηχνίασας,
Καὶ πάσας τὰς ὁδούς μου προεΐδες.

4. Ὅτι ἔκ ἐστι λόγος (ἀδίκος) ἐν γλώσσῃ μου,
Ἰδὲ Κύριε ~ σὺ ἔγνων πάντα, ὧς τὰ
ἔχματα καὶ τὰ ἀρχαῖα·
~ Σὺ ἔπλασάς με, καὶ ἔθηκες ἐπ'
ἐμὲ τὴν χεῖρά σου.

6. Ἐθαυμασώθῃ ἡ γνώσις ~ σου ἰζ
ἐμοῦ·
Ἐκραταιώθῃ, ὅ μὴ δύνημαι πρὸς
αὐτήν.

7. Πῶς πορευθῶ ἀπὸ τοῦ πνεύματός σου;

Καὶ ἀπὸ τοῦ προσώπου σου πῶς φύγω;

8. Ἐὰν ἀναβῶ εἰς τὸν ἔρανον, ~ σὺ
εἶ ἐκεῖ·

Ἐὰν καταβῶ εἰς τὴν ἄβυσσον, πάρει·

9. Ἐὰν ἀναλάβω τὰς πτέρυγας ~ μου
κατ' ὄρθρον,

~ Καὶ κατασκηνώσω εἰς τὰ ἔχματα
τῆς θαλάσσης,

10. Καὶ γὰρ ἐκεῖ ἡ χεὶρ σου ὁδηγήσει με,
Καὶ καθέξει με ἡ δεξιὰ σου.

11. Καὶ εἶπα· ἄρα σκότος καταπατή-
σει με·

Καὶ νῦν φωτισμὸς ἐν τῇ τρυφῇ μου.

12. Ὅτι τὸ σκότος ὃ σκοτιοθήσεται ἀπὸ
σου,

Καὶ νῦν ὡς ἡμέρα φωτιοθήσεται·

Ὡς τὸ σκότος αὐτῆς, ἔσται καὶ τὸ
φῶς αὐτῆς.

13. Ὅτι σὺ ἐκλήσω τὰς νεφρὰς μου (Κύριε)
Ἀντελάβου μου ἐκ γαστρὸς μητρός μου

14. Ἐξομολογήσομαί σοι, ὅτι φοβερώς
ἐθαυμασώθης·

Θαυμάσια τὰ ἔργα σου, καὶ ἡ ψυχὴ
μου γινώσκει σφόδρα.

15. Οὐκ ἐκρύβη τὸ ὅσον μου ἀπὸ σου ὃ
ἐποίησας ἐν κρυφῇ,

Καὶ ἡ ὑπόστασίς μου ἐν τοῖς κατωτά-
τοις τῆς γῆς·

16. Τὸ ἀκατέργαστον μου εἶδον οἱ ὁ- σε
φθαλμοί σου, με

Καὶ ἐπὶ τὸ βιβλίον σου πάντες γρα-
φῆσονται·

P 2

Ἡμέ-

v. 7. ζώσεις με) ζήσεις με. v. 8. Κύριε ἀνταποδώσει) Κύριε ἀνταποδόντι. Psalm. CXXXVIII.
v. 1. τῷ Δαυίδ, ψαλμὸς) transposita. ibid. (Ζαχαρίας ἐν τῇ διασπορᾷ) desunt. v. 3. (σὺ) deest.
v. 8. σὺ ἢ ἐκεῖ) σὺ ἐκεῖ ἢ. v. 9. κατ' ὄρθρον) κατ' ὄρθρον. v. 12. Ὅτι τὸ σκότος) ὅτι σκότος.
ibid. Stichum 1. habet Edit. Rom. uti hic suppletur. v. 15. ἐν τοῖς κατωτάτοις) ἐν τοῖς κα-
τωτάτοις. v. 16. Stichus 1. in Edit. Rom. ita habet : ἀκατέργαστον μου εἶδον οἱ ὁφθαλμοί σου.

- Ἡμέρας πλαθήσονται, καὶ ἔθεις ἐν αὐτοῖς.
 17. Ἐμοὶ δὲ λίαν ἐτιμήθησαν οἱ φίλοι
 σὺ ὁ Θεός,
 λίαν ἐκραΐλαιώθησαν αἱ ἀρχαὶ αὐτῶν
 18. Ἐξαριθμήσομαι αὐτὰς, καὶ ὑπὲρ
 ἄμμον πληθυνθήσονται.
 Ἐξεγέρθη, καὶ ἔτι εἰμὶ μετὰ σὺ.
 19. Ἐὰν ἀποκλείνης ἀμαρτωλὸς ὁ Θεός·
 Ἄνδρες αἱμάτων ἐκκλίνατε ἀπ' ἐμοῦ.
 ἔρεῖς 20. Ὅτι ἔρεῖ σε εἰς διαλογισμὸν,
 λήψονται εἰς ματαιότητα τὰς πό-
 λεις σὺ.
 21. Οὐχὶ τὰς μισῶντάς σε Κύριε ἐμίσησα;
 Καὶ ἐπὶ τοῖς ἰχθυοῖς σὺ ἐξετηκόμην;
 22. Τέλειον μῦθος ἐμίσουν αὐτὰς.
 Κύριε Εἰς ἰχθυὸς ἐγένοντό μοι.
 23. Δοκίμασόν με ὁ Θεός, καὶ γινῶθι τὴν
 καρδίαν μου.
 Ἐτασόν με, καὶ γινῶθι τὰς τρίβους μου.
 ἢ εἶδες ὁ- 24. Καὶ ἴδε, εἰ ἴδῃς ἀνομίας ἐν ἐμοί,
 δὸν Καὶ ὁδήγησόν με ἐν ὁδῷ αἰωνία.

ΨΑΛΜ. ΡΛΘ'. CXXXIX.

- Εἰς τὸ τέλος ψαλμὸς τῷ Δαυίδ.
 2. Ἐξελεῖ με Κύριε ἐξ ἀνθρώπων
 πονηρῶν,
 ἀδικίαν 3. Ἀπὸ ἀνδρῶν ἀδίκων ῥῦσαί με.
 Οἵτινες ἐλογίσαντο ἀδικίας ἐν καρδίᾳ,
 Ὅλην τὴν ἡμέραν παρετάσσοντο πο-
 λέμους.
 4. Ἠκόνησαν γλωσσᾶν αὐτῶν ὥσπερ ὄφεως
 Ἰὸς ἀσπίδων ὑπὸ τὰ χεῖλη αὐτῶν.
 Διάψαλμα.

5. Φύλαξόν με Κύριε ἐκ χειρὸς ἀμαρ-
 τωλῶν,
 Ἀπὸ ἀνθρώπων ἀδίκων ῥῦσαί με.
 Οἵτινες ἐλογίσαντο τῷ ὑποσκαλίσαι
 τὰ διαβήματά μου.
 6. Ἐκρυψαν ὑπερήφαινοι παγίδαί μοι,
 Καὶ χοῖτια διέτειναν παγίδας (τοῖς
 ποσὶ μου).
 Ἐχόμενα τρίβας σκάνδαλον ἔθεντό μοι.
 Διάψαλμα.
 7. Εἶπα τῷ Κυρίῳ· Θεός μου εἶ σύ·
 Ἐνώτισαι Κύριε τὴν φωνὴν τῆς δεή-
 σεώς μου.
 8. Κύριε Κύριε δὴταμις τῆς σωτηρίας μου,
 Ἐπεσκίασας ἐπὶ τὴν κεφαλὴν μου ἐν
 ἡμέρᾳ πολέμου.
 9. Μὴ παραδῶς με Κύριε ἀπὸ τῆς ἐπι-
 θυμίας ~ μου ἀμαρτωλῶν.
 Διελογίσαντο κατ' ἐμὲ, μὴ ἐγκατα-
 λείψης με, μήποτε ὑψωθῶσιν.
 Διάψαλμα.
 10. Ἡ κεφαλὴ τῷ κυκλώματι αὐτῶν·
 Κόπος τῶν χειλέων αὐτῶν καλύψει
 αὐτὰς.
 11. Πεσοῦνται ἐπ' αὐτὰς ἄνθρωποι·
 Ἐν πυρὶ καταβαλεῖς αὐτὰς·
 Ἐν τάλαιπωρίαις ἢ μὴ ὑποτῶσιν.
 12. Ἀνὴρ γλωσσώδης ἢ κατευθυνθήσεται
 ἐπὶ τῆς γῆς·
 Ἄνθρωπος ἀδίκον κακὰ θηρεύσει εἰς δια-
 φθοράν.
 13. Ἐγνων ὅτι ποιήσει Κύριος τὴν κρίσιν
 τῷ πλῶχῃ, ~ καὶ τὴν δίκην τῶν
 πενήτων.

14. Πλὴν

ν. 21. ἐπὶ τοῖς ἰχθυοῖς) ἐπὶ τὰς ἰχθύας. ν. 23. Κύριε) ὁ Θεός. ν. 23. ἢ εἶδες δὸν) εἰ ἴδῃς. Psalm.
 CXXXIX. ν. 1. ψαλμὸς τῷ Δαυίδ.) transposita. ν. 3. ἀδικίαν) ἀδικίας. ν. 5. Stich. 1. ita Rom.
 Εἶδε. ἀπὸ ἀνθρώπων ἀδίκων ἐξελεῖ με. ibid. ὑποσκαλίσαι) praefigit τοῦ. ν. 6. ἢ fine adjicit Rom.
 Διάψαλμα. ita δε ν. 9. quoque. ν. 11. ἄνθρωποι· Ἐν πυρὶ καταβαλεῖς) ἄνθρωποι πορὸς ἐκ τῆς
 γῆς, καὶ καταβαλεῖς. ν. 12. διαφθοράν.) καταφθοράν.

14. Πλὴν δίκαιοι ἐξομολογήσονται τῷ
ὀνόματί σου,
καὶ κατοικήσασιν εὐθεῖς σὺν τῷ
προσώπῳ σου.

ΨΑΛΜ. ΡΜ'. CXL.

Ψαλμὸς τῷ Δαυίδ.
Κύριε ἐκέκραξα πρὸς σέ, εἰσαέ-
κυσόν με.
Πρόχες τῇ φωνῇ (τῆς δέησώς) μου,
ἐν τῷ κεκραγέναι με πρὸς σέ.

2. Κατευθυνθήτω ἡ προσευχή μου ὡς
θυμίαμα ἐνώπιόν σου,
Ἐπαρσις τῶν χειρῶν μου θυσία ἐ-
σπερινή.
3. Ὡς Κύριε φυλακὴν τῷ σώματί μου,
καὶ θύραν περιοχῆς περὶ τὰ
χείλη μου.

4. Μὴ ἐκκλίνῃς τὴν καρδίαν μου εἰς λό-
γους πονηρίας,
τὸ προφασίζεσθαι προφάσεις ἐν ἀ-
μαρτίαις
σὺν ἀνθρώποις ἐργαζομένοις τὴν ἀ-
νομίαν.
καὶ ἢ μὴ συνδυάσω μετὰ τῶν ἐκλε-
κτῶν αὐτῶν.
5. Παιδεύσει με δίκαιος ἐν ἐλέει καὶ ἐλέγ-
ξει με,
Ἐλαῖον καὶ δὲ ἀμαρτωλὸς μὴ λιπα-
νάτω τὴν κεφαλὴν μου.
Ὅτι ἔτι καὶ ἡ προσευχή μου ἐν ταῖς
εὐδαιμονίαις αὐτῶν.

6. Κατεπόθησαν ἐχόμενα πέτρας οἱ
καὶ αὐτῶν.

κραταιοὶ

Ἀκούσονται τὰ ῥήματά μου, ὅτι ἠδύν-
θησαν.

7. Ὡς πάλχος γῆς διεφάγη ἐπὶ τῆς
γῆς,
Δυσκορεπίσθη τὰ ὅσα ἐμὴν παρὰ τὸν αὐτῶν
αἶδην.

8. Ὅτι πρὸς σέ Κύριε Κύριε οἱ ὀφθαλ-
μοί μου.
Ἐπὶ σοὶ ἤλπισα, μὴ ἀντανέλῃς τὴν
ψυχὴν μου.

9. Φύλαξόν με ἀπὸ παγίδος ἧς συνεστή-
σαντό μοι,
καὶ ἀπὸ σκανδάλων τῶν ἐργαζομένων σκανδα-
λὸν τὴν ἀνομίαν.

10. Πεσοῦνται ἐν ἀμφιβλήτρω αὐτῶν οἱ
ἀμαρτωλοί.
Καταμόνας εἰμι ἐγὼ, ἕως ἢ παρέλθω.

ΨΑΛΜ. ΡΜΑ'. CXLI.

Συνέσεως τῷ Δαυίδ, ἐν τῷ εἶναι αὐ-
τὸν ἐν τῷ σπηλαίῳ, προσευχή.
2. Φωνὴ μου πρὸς Κύριον ἐκέ-
κραξα,

(καὶ) φωνὴ μου πρὸς * Κύριον ἰδεῖσθαι, ἡ φωνὴ
καὶ προσέχεν μοι. * τὸν Θεόν

3. Ἐκχεῶ ἐνώπιον αὐτοῦ τὴν δέησίν μου
τὴν θλίψιν μου ἐνώπιον αὐτοῦ ἀπαγ-
γελῶ,

4. Ἐν τῷ ἐκλείπειν ἐξ ἐμοῦ τὸ πνεῦμά
μου.

καὶ σὺ ἔγνων τὰς τρίβους μου.
Ἐν ὁδῷ ταύτῃ ἡ ἐπορευόμην, ἐκρυ-
ψαν παγίδας μοι.

5. Κατενόουν εἰς τὰ δεξιὰ καὶ ἐπέβλεπον,
καὶ ἔκ ἦν ὁ ἐπὶ γινώσκων με.

* Ὅτι

P 3

* Ἀπώ-

V. 14. καὶ κατοικ.) καὶ deest. Psalm. CXL. v. 4. συνδυάσω) συνδυάσω. v. 7. ὅσα αὐτῶν) ὅσα
ἡμῶν. v. 9. σκανδάλων) σκανδάλων. v. 10. οἱ ἀμαρτωλοί.) οἱ abest. ibid. ἢ παρέλθω) ἢ ἀν παρ-
έλθω. Psalm. CXLI. v. 2. Rich. 2. ita refertur in Edis. Rom. φωνὴ μου πρὸς Κύριον ἰδεῖσθαι.
v. 3. ἐνώπιον) ἐναντίον.

Ἀπώλετο φυγὴ ἀπ' ἐμῶ,
Καὶ ἔκ ἐστιν ὁ ἐκζητῶν τὴν ψυχὴν μου.
6. Ἐκέκραξα πρὸς σὲ Κύριε,
Εἶπα· σὺ εἶ ἡ ἐλπίς μου,
Μερίς μου ἐν γῇ ζώντων.
7. Πρόχες εἰς τὴν δέησίν μου, ὅτι ἐτα-
πεινώθην σφόδρα.
Ῥῦσαι με ἐκ τῶν καταδιωκόντων με,
Ὅτι ἐκραταιώθησαν ὑπὲρ ἐμέ.
8. Ἐξάγαγε ἐκ φυλακῆς τὴν ψυχὴν μου,
Τῷ ἐξομολογήσασθαι τῷ ὀνόματί σου
(Κύριε).
Ἐμὲ ὑπομενῶσι δίκαιοι, ἕως ἃ ἀντα-
ποδῶς μοι.

ΨΑΛΜ. ΡΜΒ'. CXLII.

~ **Υ** Αλμός τῷ Δαυίδ, ~ ὅτε αὐτὸν
ὁ υἱὸς κατεδίωξε.
Κύριε εἰσάκουσον τῆς προσευ-
χῆς μου,
Ἐνώτισαι τὴν δέησίν μου ἐν τῇ ἀλη-
θείᾳ σε,
Εἰσάκουσόν μου ἐν τῇ δικαιοσύνῃ σε.
2. Καὶ μὴ εἰσέλθῃς εἰς κρίσιν μετὰ τῷ
δύλῳ σε,
Ὅτι ἡ δικαιοσύνη σε ἐνώπιόν σε πάς
ζῶν.
3. Ὅτι κατεδίωξεν ὁ ἐχθρὸς τὴν ψυ-
χὴν μου.
Ἐταπείνωσεν εἰς γῆν τὴν ζωὴν μου.
Ἐκάθισέ με ἐν σκοτεινοῖς, ὡς νεκρὸς
αἰῶνες.
4. Καὶ ἠκηδίασεν ἐπ' ἐμέ τὸ πνεῦμά μου,

Ἐν ἐμοὶ ἰταράχθη ἡ καρδία μου.
5. Ἐμνήσθην ἡμερῶν ἀρχαίων,
(Καὶ) ἐμελέτησα ἐν πᾶσι τοῖς ἔρ-
γοις σε,
Ἐν ποιήμασι τῶν χειρῶν σε ἐμελέτων.
6. Διεπέτασα πρὸς σὲ τὰς χεῖράς μου.
Ἡ ψυχὴ μου ὥς γῆ ἀνδρός σοι.
Διάψαλμα.
7. Ταχὺ εἰσάκουσόν μου Κύριε, ἐξέλκετο
τὸ πνεῦμά μου.
Μὴ ἀποστρέψῃς τὸ πρόσωπόν σε ἀπ'
ἐμῶ,
Καὶ ὁμοιωθήσομαι τοῖς καταβαίνουσιν
εἰς λάκκον.
8. Ἀκουσὼν ποιήσόν μοι ἰοπρεῶν τὸ ἔλεός σε,
Ὅτι ἐπὶ σοὶ ἤλπισα.
Γινώρισόν μοι (Κύριε) ὁδόν, ἐν ᾗ πο-
ρεύσομαι,
Ὅτι πρὸς σὲ ἤρα τὴν ψυχὴν μου.
9. Ἐξελεῖ με ἐκ τῶν ἐχθρῶν μου Κύριε,
(ὅτι) πρὸς σὲ κατέφυγον.
10. Δίδαζόν με τῷ ποιεῖν τὸ θέλημά σε,
ὅτι Θεὸς μου ~ ἡ σὺ.
Τὸ πνεῦμά σε τὸ ἅγιον ὁδηγήσει με ἅγιον
ἐν γῇ εὐθείᾳ.
11. Ἐνεκα τῷ ὀνόματός σε Κύριε ζήσεις
με ἐν τῇ δικαιοσύνῃ σε.
Ἐξάξεις ἐκ θλίψεως τὴν ψυχὴν μου.
12. Καὶ ἐν τῷ ἐλέει σε ἐξολεθρεύσεις τὸς
ἐχθρούς μου,
Καὶ ἀπολεῖς πάντας τὸς θλίβοντας
τὴν ψυχὴν μου.
Ὅτι ἐγὼ δούλος σε εἰμί.

ΨΑΛΜ.

ν. 6. Ἐκέκραξα πρὸς σὲ Κύριε) transposita. ibid. Εἶπα) καὶ ἔπα. ν. 7. εἰς τὴν δέησίν) πρὸς τὴν
δέησιν. Psalm. CXLII. ν. 1. κατεδίωξε.) κατεδιώκει. ibid. Εἰσάκουσον) ἐπάκουσον. ν. 3. εἰς γῆν,
τὴν) εἰς τὴν γῆν τὴν. ν. 6. à fine Rom. addit Διάψαλμα. ν. 10. θέλημά σε) addit Rom. ὅτι
Θεός μου ἡ σὺ. ibid. τὸ ἅγιον) τὸ ἅγιον. ib. ἐν γῇ εὐθείᾳ) ἐν τῇ εὐθείᾳ. ν. 12. Ὅτι ἐγὼ δούλος
σε εἰμί) ὅτι δούλος σε εἰμί ἐγώ.

ΨΑΛΜ. ΡΜΓ'. CXLIII.

Γολιάδ **Τ**ῷ Δαυίδ, ~ πρὸς τὸν Γολιάθ".
 Εὐλογητὸς Κύριος ὁ Θεὸς μου,
 Ὁ διδάσκων τὰς χεῖράς μου εἰς
 παράταξιν,
 Τὰς δακτύλους μου εἰς πόλεμον.
 2. Ἐλεός μου καὶ καταφυγή μου,
 Ἀντιλήπτωρ μου καὶ ῥύτης μου,
 Ὑπερασπιστής μου, καὶ ἐπ' αὐτῷ
 ἤλπισα.
 αὐτῷ Ὁ ὑποτάσσων τὸν λαόν μου ὑπ' ἐμέ.
 3. Κύριε τίς ἐστιν ἄνθρωπος, ὅτι ἐγνώ-
 ρησεν αὐτῷ,
 ~ Ἡ υἱὸς ἀνθρώπου, ὅτι λογίζῃ
 αὐτόν;
 4. Ἄνθρωπος ματαιότητι ὡμοιώθη.
 Αἱ ἡμέραι αὐτῷ ὥσεί σκια παράγουσι.
 5. Κύριε κλῆνον θρανίους σου, καὶ καλὰ ἔσθῃ.
 Ἄψαι τῶν ὀρέων, καὶ καπνισθήσονται.
 6. Ἀσραψον ἀσραπήν (σε), καὶ σκορ-
 πιεῖς αὐτὸς.
 Ἐξαπόσειλον τὰ βέλη σε, καὶ συν-
 ταράξεις αὐτὸς.
 7. Ἐξαπόσειλον τὴν χεῖρά σε ἐξ ὕψους.
 Ἐξελθὲ μου καὶ ῥυσταί με ἐξ ὑδάτων
 πολλῶν,
 Ἐκ χειρὸς υἱῶν ἀλλοτρίων.
 8. Ὡς τὸ σῶμα ἐλάλησε ματαιότητά,
 Καὶ ἡ δεξιὰ αὐτῶν δεξιὰ ἀδικίας.
 9. Ὁ Θεὸς ὠδὴν κακὴν ἄσομαί σοι,
 Ἐν ψαλτηρίῳ δεκαχόρδῳ ψαλῶ σοι.
 10. Τῷ δίδόντι σωτηρίαν τοῖς βασιλεῦσι,
 Τῷ λυτρουμένῳ Δαυίδ τὸν δούλον αὐτῷ
 ἐκ ῥομφαίας πονηρᾶς.

11. Ῥυσταί μου καὶ ἐξελθὲ μου ἐκ χειρὸς
 υἱῶν ἀλλοτρίων,

Ὡς τὸ σῶμα ἐλάλησε ματαιότητά,
 Καὶ ἡ δεξιὰ αὐτῶν δεξιὰ ἀδικίας.

12. Ὡς οἱ υἱοὶ αὐτῶν ὡς νεόφυτοι ἡδυνμ-
 μέναι ἐν τῇ νεότητι αὐτῶν, καὶ

Αἱ θυγατέρες αὐτῶν κεκαλωπισμέ-
 ναι, περικεκοσμημέναι ὡς ὁμοίω-
 μα ναῦ.

13. Τὰ ταμεία αὐτῶν πλήρη, ἐξερευγό-
 μενα ἐκ τῆς εἰς τὴν.

Τὰ πρόβατα αὐτῶν πολύτοκα, πλη-
 θύνοντα ἐν ταῖς ἐξόδοις αὐτῶν,

14. Οἱ βόες αὐτῶν παχείς.

Οὐκ ἔστι κατάπλωμα φραγμῶ, ἐδὲ
 διέξοδος,

Οὐδὲ κραυγὴ ἐν ταῖς πλατείαις αὐτῶν. Ἐπαύλε-
 σιν

15. Ἐμακάρισαν τὸν λαόν ὃ ταῦτά ἐστι.
 Μακάριος ὁ λαός, ὃς Κύριος ὁ Θεὸς
 αὐτῶν.

ΨΑΛΜ. ΡΜΔ'. CXLIV.

Αἰνεῖται τῷ Δαυίδ. Αἰνέσεις
 Ὑψώσω σε ὁ Θεὸς μου ὁ βασι-
 λεύς (μου),
 Καὶ εὐλογήσω τὸ ὄνομά σε εἰς τὸν
 αἰῶνα
 Καὶ εἰς τὸν αἰῶνα ~ τῷ αἰῶνος.
 2. Καθ' ἑκάστην ἡμέραν εὐλογήσω σε,
 Καὶ αἰνέσω τὸ ὄνομά σε εἰς τὸν αἰῶνα
 Καὶ εἰς τὸν αἰῶνα ~ τῷ αἰῶνος.
 3. Μέγας Κύριος καὶ αἰνετὸς σφόδρα,
 Καὶ τῆς μεγαλωσύνης αὐτῷ ἔκ ἐστι
 πέρας.

4. Γενεαὶ

Psalms. CXLIII. v. 2. λαόν αὐτῷ) λαόν μου. v. 3. τίς ἐστιν) τίς ἐστι. v. 6. (σε) deest. v. 10. σωτηρίαν) τὴν σωτηρίαν. v. 12. οἱ υἱοὶ αὐτῶν ὡς v. ἡδυνμμένοι) οἱ υἱοὶ αὐτῶν ὡς νεόφυτοι. Psalm. CXLIV. v. 1. Αἰνέσεις τῷ Δ.) Αἰνέσεις τῷ Δαυίδ. v. 3. Κύριος) ὁ κύριος.

4. Γενεὰ καὶ γενεὰ ἐπανέσει τὰ ἔργα σε,
καὶ τὴν δυνάμιν σε ἀπαγγελέσι·
5. (Καὶ) τὴν μεγαλοπρέπειαν τῆς δόξης (σε) τῆς ἀγιοσύνης σε λαλήσουσι,
καὶ τὰ θαυμάσιά σε διηγῶνται·
6. Καὶ τὴν δυνάμιν τῶν φοβερῶν σε ἐρεῖσι,
καὶ τὴν μεγαλωσύνην σε διηγῶσιν·
(καὶ τὴν δυνατείαν σε λαλήσουσι).
7. Μνήμην τῆς πλήθους τῆς χρηστότητός σε ἐρεῖζονται, καὶ τῇ δικαιοσύνῃ σε ἀγαλλιάσονται.
8. Οἰκτίρμων καὶ ἐλεήμων ὁ Κύριος,
μακρόθυμος καὶ πολυέλεος·
9. Χρηστὸς Κύριος τοῖς σύμπασι,
καὶ οἱ οἰκτίρμοι αὐτοῦ ἐπὶ πάντα τὰ ἔργα αὐτοῦ.
10. Ἐξομολογησάτωσάν σοι Κύριε πάντα τὰ ἔργα σου,
καὶ οἱ ὅσιοί σε εὐλογησάτωσάν σε·
11. Δόξαν τῆς βασιλείας σε ἐρεῖσι,
καὶ τὴν δυνατείαν σε λαλήσουσι·
12. Τῷ γνωρίσαι τοῖς υἱοῖς τῶν ἀνθρώπων τὴν δυνάμιν σε,
καὶ τὴν δόξαν τῆς μεγαλοπρεπείας τῆς βασιλείας σε.
13. Ἡ βασιλεία σε βασιλεία πάντων τῶν αἰώνων,
καὶ ἡ δεσποτεία σε ἐν πάσῃ γενεᾷ καὶ γενεᾷ.
14. ~ Πιστὸς Κύριος ἐν πᾶσι τοῖς λόγοις αὐτοῦ,
~ καὶ ὅσιος ἐν πᾶσι τοῖς ἔργοις αὐτοῦ·
Ἵπποκρίζει Κύριος πάντας τὰς καταπίπτοντας,

- καὶ ἀνορθοῖ πάντας τὰς κατεβράχυνέντας.
15. Οἱ ὀφθαλμοὶ πάντων εἰς σὲ ἐλπίζουσιν,
καὶ σὺ δίδως τὴν τροφὴν αὐτῶν ἐν εὐκαιρίᾳ·
16. Ἀνοίγει ~ σὺ * τὴν χεῖρά σε, καὶ ἐμ- Ἀνοίξεις * τὰς
πιπλᾶς πᾶν ζῶον εὐδοκίας.
17. Δίκαιος Κύριος ἐν πάσαις ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ,
καὶ ὅσιος ἐν πᾶσι τοῖς ἔργοις αὐτοῦ.
18. Ἐγγὺς Κύριος πᾶσι τοῖς ἐπικαλυμένοις αὐτόν,
✕ Πᾶσι τοῖς ἐπικαλυμένοις αὐτόν ἐν ἀληθείᾳ·
19. Θέλημα τῶν φοβερῶν αὐτόν ποιήσει, καὶ τῆς δεήσεως αὐτῶν ἐπακούσεται, καὶ σώσει αὐτούς.
20. Φυλάσσει Κύριος πάντας τὰς ἀγαπῶντας αὐτόν·
καὶ πάντας τὰς ἀμαρτωλοὺς ἐξολοθρεύσει.
21. Ἀνέσθι Κύριε· λαλήσει τὸ στόμα μου·
καὶ εὐλογεῖτω πᾶσα σὰρξ τὸ ὄνομα τὸ ἅγιον αὐτοῦ
εἰς τὸν αἰῶνα καὶ εἰς τὸν αἰῶνα ~ τῷ αἰῶνος·

ΨΑΛΜ ΡΜΕ'. CXLV.

- Α** ληλόγια ~ Ἀγγαίε καὶ Ζαχαρίε·
- Ἀνέι ἡ ψυχὴ μου τὸν Κύριον·
2. Αἰνέσω Κύριον ἐν ζωῇ μου,
ψαλῶ τῷ Θεῷ μου ἕως ὑπάρχω.
3. Μὴ πεποιῶτε ἐπ' ἄρχοντας, (καὶ) ἐπ' υἱὸς ἀνθρώπων, οἷς ἐκ ἑστῶτηρίᾳ·

4. Ἐξε-

γ. 5. (σε) deest. γ. 6. (καὶ τὴν δυνατείαν σου λαλήσουσι) deest. γ. 7. ἐρεῖζονται) ἐξερεῖζονται. ibid. ἀγαλλιάσονται) ἀγαλλιάσονται. γ. 9. ὑπομένουσι αὐτόν) αὐτόν deest. γ. 11. τὴν δυνάμιν σε) τὴν δυνατείαν σου. γ. 16. Ἀνοίξεις) ἀνοίγεις.

4. Ἐξελεύσεται τὸ πνεῦμα αὐτῷ, καὶ
ἐπιστρέψει εἰς τὴν γῆν αὐτῷ.
Ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ἀπολαύονται
αὐτῶν ὡς πάντες οἱ διαλογισμοὶ αὐτῷ.
5. Μακάριος ὃς ὁ Θεὸς Ἰακώβ βοηθὸς
αὐτῷ,
Ἡ ἐλπίς αὐτῷ ἐπὶ Κύριον τὸν Θεόν
αὐτῷ.
6. Τὸν ποιήσαντα τὸν ἔραν ἐν καὶ τὴν γῆν,
τὴν θάλασσαν καὶ πάντα τὰ ἐν
αὐτοῖς.
Τὸν φυλάσσοντα ἀλήθειαν εἰς τὸν
αἰῶνα.
7. Πειρῶντα κρίμα τοῖς ἀδικημένοις.
Διδόντα τροφὴν τοῖς πεινώσι.
Κύριος λύει πεπεδημένους.
8. Κύριος ἀνορθοῖ κατεβράχυντους.
Κύριος σοφοῖς τυφλούς.
Κύριος ἀγαπᾷ δικαίους.
9. Κύριος φυλάσσει τὰς προσηλύτους,
Ὁρφάνους καὶ χήραν ἀναλήψεται.
καὶ ὁδὸν ἀμαρτωλῶν ἀφανίσει.
10. Βασιλεύσει Κύριος εἰς τὸν αἰῶνα,
Ὁ Θεὸς σε Σιών εἰς γενεὰν καὶ γενεάν.

ΨΑΛΜ. ΡΜς'. CXLVI.

- Α**λληλῳία ὡς Ἀγγαίς καὶ Ζαχα-
ρίῃς.
Αἰνεῖτε τὸν Κύριον, ὅτι ἀγαθὸν
ψαλμός.
Τῷ Θεῷ ἡμῶν ἠδυνθείη αἶνεσις.
2. Οἰκοδομῶν Ἱερουσαλὴμ ὁ Κύριος.
(καὶ) τὰς διασωσάς τῷ Ἰσραὴλ
ἐπισυνάξει.

Tom. IV.

3. Ὁ ἰάμενος τὰς συντετριμμένας τὴν
καρδίαν,
καὶ δεσμεύων τὰ συνλρείμματά αὐτῶν.
4. Ὁ ἀριθμῶν πλήθη ἄστρον, καὶ πᾶ-
σιν αὐτοῖς ὀνόματα καλῶν.
5. Μέγας ὁ Κύριος ἡμῶν, καὶ μεγάλη ἡ
ἰχὺς αὐτῷ.
καὶ τῆς συνέσεως αὐτῷ ἐκ ἔσιν ἀ-
ριθμός.
6. Ἀναλαμβάνων πράξεις ὁ Κύριος.
Ταπεινῶν ὡς δὲ ἀμαρτωλὸς ἕως
τῆς γῆς.
7. Ἐξάρξατε τῷ Κυρίῳ ἐν ἐξομολογήσει,
Ψάλατε τῷ Θεῷ ἡμῶν ἐν κιθάρᾳ.
8. Τῷ περιβάλλοντι τὸν ἔραν ἐν νεφέ-
λαις,
τῷ ἐτοιμάζοντι τῇ γῇ ὑετόν.
τῷ ἐξανατέλλοντι ἐν ἔρσει χόρτον,
9. (καὶ) δίδοντι τοῖς κτήνεσι τροφὴν αὐ-
τῶν,
ὡς καὶ τοῖς νεοσσῶσι τῶν κοράκων
τοῖς ἐπικαλεσμένοις αὐτόν.
10. Οὐκ ἐν τῇ δυνατείᾳ τῷ ἴππῳ θελήσει,
οὐδὲ ἐν ταῖς κνήμας τῷ ἀνδρὶ εὐ-
δοκεῖ.
11. Εὐδοκεῖ Κύριος ἐν τοῖς φοβημένοις
αὐτόν,
ὡς καὶ ἐν (πᾶσι) τοῖς ἐλπίζουσιν
ἐπὶ τὸ ἔλεος αὐτῷ.

ΨΑΛΜ. ΡΜΖ'. CXLVII.

- Α**λληλῳία ὡς Ἀγγαίς καὶ Ζαχαρίῃς.
Ἐπαίνει Ἱερουσαλὴμ τὸν Κύριον,
αἰνεῖ τὸν Θεόν σε Σιών.

Q

2. Ὅτι

Psalms. CXLV. v. 5. βοηθός) addit αὐτῷ. v. 8. Edit. Rom. stichum 1. & 2. transponit. v. 9. ἀφανίσει) ἀφανιστῇ. Psalm. CXLVI. v. 8. à fine Edit. Rom. adjicit καὶ χλόνῃ τῇ ἐκλείψῃ τῶν ἀνθρώπων.

2. "Οτι ἐνέχυσε τὰς μοχλὰς τῶν πυλῶν σε,
Εὐλόγησε τὰς υἱὰς σε ἐν σοί.
3. "Ο τιθεὶς τὰ ὄριά σε εἰρήνην,
~ Καὶ" εἶπε πυρὶ ἐμπιπλῶν σε.
4. "Ο ἀποτέλων τὸ λόγιον αὐτῷ τῇ γῇ,
"Εως τάχως δραμεῖται ὁ λόγος αὐτῷ.
5. Τῷ δίδόντος χιόνα ὡσεὶ ἔριον,
"Ομίχλην ὡσεὶ σποδὸν πάσσοντες.
6. Βάλλοντες κρύσταλλον αὐτῷ ὡσεὶ ψωμῆς.
Κατὰ πρόσωπον ψυχῆς αὐτῷ τίς ὑποστήσεται;
7. "Αποσελεῖ τὸν λόγον αὐτῷ, καὶ τήξει αὐτά.
Πνεύσει τὸ πνεῦμα αὐτῷ, καὶ ἐρύηται ὕδατα.
8. "Απαγγελῶν τὸν λόγον αὐτῷ τῷ Ἰακώβ,
Δικαιώματα καὶ κείμενα αὐτῷ τῷ Ἰσραὴλ.
9. Οὐκ ἐποίησεν ἔτι πᾶντι ἔθνει,
Καὶ τὰ κείμενα αὐτῷ ἔκ ἐδήλωσεν αὐτοῖς. Ἀλληλῆια.

ΨΑΛΜ. ΡΜΗ', CXLVIII.

- Α**λληλῆια, (Ἄγγαίς καὶ Ζαχαρίῃ).
Αἰνεῖτε τὸν Κύριον ἐκ τῶν ἑρανοῶν.
Αἰνεῖτε αὐτὸν ἐν τοῖς ὑψίστοις.
2. Αἰνεῖτε αὐτὸν πάντες οἱ ἄγγελοι αὐτῷ.
Αἰνεῖτε αὐτὸν πᾶσαι αἱ δυνάμεις αὐτῷ.
3. Αἰνεῖτε αὐτὸν ἥλιος καὶ σελήνη.
Αἰνεῖτε αὐτὸν πάντα τὰ ἄστρα ~ καὶ τὸ φῶς.

4. Αἰνεῖτε αὐτὸν οἱ ἑρανοὶ τῶν ἑρανοῶν.
Καὶ τὸ ὕδωρ τὸ ὑπεράνω τῶν ἑρανοῶν.
5. Αἰνεσάτωσαν τὸ ὄνομα Κυρίου.
"Οτι ~ αὐτὸς εἶπε, καὶ ἐγενήθησαν.
Αὐτὸς ἐνετείλατο, καὶ ἐκτίσθησαν.
6. Ἔσῃσιν αὐτὰ εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ εἰς τὸν αἰῶνα ~ τῷ αἰῶνος.
Πρόσταγμα ἔθετο, καὶ ἔπαρελεύσεται.
7. Αἰνεῖτε τὸν Κύριον ἐκ τῆς γῆς.
Δράκοντες καὶ πᾶσαι ἄβυσσοι.
8. Πῦρ, χάλαζα, χιών, κρύσταλλος,
πνεῦμα καταγίδες,
Τὰ ποιῶντα τὸν λόγον αὐτῷ.
9. Τὰ ὄρη καὶ πάντες οἱ βῆνοι,
Ξύλα καρποφόρα καὶ πᾶσαι κέδραι.
10. Τὰ θηρία καὶ πάντα τὰ κίνη,
Ἐρπετὰ καὶ πετεινὰ πτερυγῶν.
11. Βασιλεῖς τῆς γῆς καὶ πάντες λαοί,
Ἀρχόντες καὶ πάντες κριταὶ γῆς.
12. Νεανίσκοι καὶ παρθένοι,
Πρεσβῦται μετὰ νεωτέρων.
13. Αἰνεσάτωσαν τὸ ὄνομα Κυρίου.
"Οτι ὑψώθη τὸ ὄνομα αὐτῷ μέγα,
Ἡ ἑξομολόγησις αὐτῷ ἐπὶ γῆς καὶ ἑρανοῖς.
14. Καὶ ὑψώσει κέρας λαῷ αὐτῷ.
Ἕμνος πᾶσι τοῖς ὁσίοις αὐτῷ,
Τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, λαῷ ἐγγιζοντι αὐτῷ. Ἀλληλῆια.

ΨΑΛΜ. ΡΜΘ', CXLIX.

- Α**λληλῆια.
Ἀσατε τῷ Κυρίῳ ᾠσμα καινόν.
Ἡ αἴνεσις αὐτῷ ἐν ἐκκλησίᾳ ὁσίων.
2. Εὐφρανθήτω Ἰσραὴλ ἐπὶ τῷ παιήσαντι αὐτὸν,
~ Καὶ"

~ Καὶ υἱοὶ Σιών ἀγαλλιάσωνται ἐπὶ τῷ βασιλεῖ αὐτῶν.

3. Αἰνεσάτωσαν τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐν χορῷ, Ἐν τυμπάνῳ καὶ ψαλτηρίῳ ψαλάτωσαν αὐτῷ.

4. Ὅτι εὐδοκεῖ Κύριος ἐν λαῷ αὐτοῦ. ~ Καὶ ὑψώσει περαεῖς ἐν σωτηρίᾳ.

5. Καυχήσονται ὅσοι ἐν δόξῃ, (Καὶ) ἀγαλλιάσονται ἐπὶ τῶν κειτῶν αὐτῶν.

6. Αἱ ὑψώσεις τοῦ Θεοῦ ἐν τῷ λάρυγγι αὐτῶν, Καὶ βομφαῖαι δίσκοι ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῶν.

7. Τῷ ποιῆσαι ἐκδίκησιν ἐν τοῖς ἔθνεσιν, Ἐλεγμὸς ἐν τοῖς λαοῖς.

8. Τῷ δῆσαι τὰς βασιλεῖς αὐτῶν ἐν πέδαις, Καὶ τὰς ἐνδόξας αὐτῶν ἐν χειροπέδαις σιδηραῖς.

9. Τῷ ποιῆσαι ἐν αὐτοῖς κρίμα ἔγγραπτον. Δόξα ~ αὐτῇ ἐστὶν πᾶσι τοῖς ὅσοις αὐτῷ. Ἀλληλῖα.

ΨΑΛΜ. ΡΝ'. CL.

Αλληλῖα. Αἰνεῖτε τὸν Θεὸν ἐν τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ,

Αἰνεῖτε αὐτὸν ἐν σερραύματι δυνάμεως αὐτοῦ.

2. Αἰνεῖτε αὐτὸν ἐπὶ ἰαῖς δυνατείαις αὐτοῦ, Αἰνεῖτε αὐτὸν κατὰ τὸ πλῆθος τῆς μεγαλωσύνης αὐτοῦ.

3. Αἰνεῖτε αὐτὸν ἐν ἤχῳ σάλπιγγος, Αἰνεῖτε αὐτὸν ἐν ψαλτηρίῳ καὶ κιθάρᾳ.

4. Αἰνεῖτε αὐτὸν ἐν τυμπάνῳ καὶ χορῷ, Αἰνεῖτε αὐτὸν ἐν χορδαῖς καὶ ὄργάνοις.

5. Αἰνεῖτε αὐτὸν ἐν κυμβάλοις εὐήχοις, Αἰνεῖτε αὐτὸν ἐν κυμβάλοις ἀλαλαγμῷ.

6. Πᾶσα πνοὴ αἰνεσάτω τὸν Κύριον. Ἀλληλῖα.

Οὗτος ὁ ψαλμὸς ἰδιόγραφος τοῦ Δαυὶδ, καὶ ἔξωθεν τοῦ ἀριθμοῦ, ὅτε ἱμονομάχησε πρὸς τὸν Γολιάθ.

Μικρὸς ἦμην ἐν τοῖς ἀδελφοῖς μου, Ψαλμ. ρνα'.

Καὶ νεώτερος ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ πατρὸς μου.

Ἐποίμεινον τὰ πρόβατα τοῦ πατρὸς μου.

Αἱ χεῖρές μου ἐποίησαν ὄργανον, 5.

Οἱ δάκτυλοί μου ἤρμωσαν ψαλτήριον.

Καὶ τίς ἀναγγελεῖ τῷ Κυρίῳ μου;

Αὐτὸς Κύριος, αὐτὸς εἰσακέσεταιί μου.

Αὐτὸς ἐξαπέστειλε τὸν ἄγγελον αὐτοῦ,

Καὶ ἤρξε με ἐκ τῶν προβάτων τοῦ πατρὸς μου,

Καὶ ἔχρισέ με ἐν τῷ ἱλαίῳ τῆς χρίσεως ἐλπί αὐτοῦ.

Οἱ δὲ ἀδελφοί μου καλοὶ καὶ μεγάλοι. 11.

Καὶ ἐκ εὐδόκησεν ἐν αὐτοῖς ὁ Κύριος.

Ἐξῆλθον εἰς συνάντησιν τῷ ἀλλοφύλῳ,

Καὶ ἐπικατηράσαστό με ἐν τοῖς εἰδώλοις αὐτοῦ.

Ἐγὼ δὲ σπασάμενος τὴν παρ' ἐκείνου μά- 15.

χαιραν,

Ἀπεκεφάλισα αὐτὸν,

Καὶ ἤρα ἔνεδος ἐξ υἱῶν Ἰσραὴλ.

Ψαλμοὶ ρν'.

καὶ ἰδιόγραφος.

Q 2

TMN.

Psalms. CXLIX. v. 6. ἐν τῷ λάρυγγι) ἐν λάρυγγι. Psalm. CL. v. 4. ὄργάνοις) ὄργανον. Psalm. Idiographus. Inscript. τοῦ Δαυὶδ.) εἰς Δαυὶδ. ibid. τὸν Γολιάθ.) τῷ Γολιάθ. Stich. 5. Οἱ δάκτ.) καὶ οἱ δάκτυλοι. Stich. 7. εἰσακέσεταιί μου) εἰσακούει. Stich. 10. ἐλπί) ἱλαίῳ. Stich. 11. Οἱ δὲ) οἱ. Stich. 12. ὁ Κύριος) κύριος. Stich. 15. παρ' ἐκείνου) παρ' αὐτοῦ.

ΥΜΝ. Α'.

* Exod.
Cap. XV.
v. 1. seqq.

Ω Δὴ Μαυτέως ἐν τῇ Ἐξόδῳ.
Ἄσω μὲν τῷ Κυρίῳ, ἐδόξως γὰρ
δεδόξασαι.

Ἴππον καὶ ἀναβάτην ἔρριψεν εἰς θά-
λασσαν.

2. Βοηθὸς καὶ σκεπαστὴς ἐγένετό μοι εἰς
σωτηρίαν.

Οὗτος Θεὸς μὲ, καὶ δοξάσω αὐτόν.
Θεὸς τῷ πατρός μὲ, καὶ ὑψώσω αὐτόν.

3. Κύριος συντρίβων πολέμους.
Κύριος ὄνομα αὐτῷ.

4. Ἄρματα Φαραὼ καὶ τὴν δύναμιν αὐ-
τῷ ἔρριψεν εἰς θάλασσαν.

Ἐπιλέκτες ἀναβάτας τριτάτας
κατεπόντισεν ἐν ἐρυθρᾷ θαλάσῃ,

5. Πόντῳ ἱκάλυψεν αὐτὲς.
κατέδυσαν εἰς βυθὸν ὡσεὶ λίθος.

6. Ἡ δεξιὰ σε Κύριε δεδόξασαι ἐν ἰχύϊ.
Ἡ δεξιὰ σε χεὶρ Κύριε ἔθραυσεν
ἐχθρούς.

7. Καὶ τῷ πλήθει τῆς δόξης σε συνέτρι-
ψας τὸς ὑπεναντίους.

Ἀπέσειλας τὴν ἐργὴν σε, καὶ κατέ-
φαγεν αὐτὸς ὡς καλάμην.

8. Καὶ διὰ πνεύματος τῷ θυμῷ σε διέτη
τὸ ὕδωρ.

Ἐπάγη ὡσεὶ τεῖχος τὰ ὕδατα,

Ἐπάγη τὰ κύματα ἐν μέσῳ τῆς
θαλάσσης.

9. Εἶπεν ὁ ἐχθρὸς διώξας ἀλαλήφομαι,
Μερίῳ σκύλα, ἐμπλήσω ψυχὴν μὲ,

Ἀνελῶ τῇ μαχαίρῃ μὲ, κυριεύσει ἡ
χεὶρ μὲ.

10. Ἀπέσειλας τὸ πνεῦμά σε, (καὶ)
ἐκάλυψεν αὐτὸς θάλασσαν.

Ἐδυσαν ὥστε μόλιθος ἐν ὕδατι σφιδρῶ.

11. Τίς ὁμοίός σοι ἐν θεοῖς Κύριε;

Τίς ὁμοίός σοι; δεδοξατμένος ἐν ἁγίοις,
θαυμαστὸς ἐν δόξαις, ποιῶν τέρατα.

12. Ἐξέτεινες τὴν δεξιάν σε, καὶ κατέ-
πην αὐτὸς ἡ γῆ.

13. Ὡδήγησας Χ' ἐν τῇ δικαιοσύνῃ σε
τὸν λαόν σε τέτον, ἐν ἐλυτρώσῃ.

Παρεκάλεσας Χ' ἐν τῇ ἰχύϊ σε εἰς κα-
τάλυμα ἁγίον σε.

14. Ἦκουσαν ἔθνη, καὶ ἐφοβήθησαν.

Ὡδῆνες ἔλαβον καλοικεῦντας φυλιστεῖμ.

15. Τότε ἔσπευσαν ἡγεμόνες Ἐδῶμ,

καὶ ἄρχοντες Μααδιτῶν, ἔλαβεν αὐ-
τὸς τρόμος.

Ἐτάκησαν πάντες οἱ κατσκοῦντες
Χαναάν.

16. Ἐπιπέσαι ἐπ' αὐτὸς φόβος καὶ
τρόμος.

Μεγέθει βραχίονός σε ἀπολιθωθή-
τωσαν,

Ἔως ἂν παρέλθῃ ὁ λαός σε Κύριε,

Ἔως ἂν παρέλθῃ ὁ λαός σε ἔτος, ἐν
ἐκλήσῃ.

17. Εἰσαγαγὼν καταφύτευσεν αὐτὸς
εἰς ὄρεα κληρονομίας σε,

εἰς ἑτοιμον καλοικητήριόν σε, ὃ καλεῖ-
γάζω Κύριε,

Ἀγίασμα Κύριε, ὃ ἠτοίμασαν αἱ χεῖ-
ρές σε.

18. Κύριος βασιλεύων * τῶν αἰώνων, καὶ ἐπ' Κύριε
αἰῶνα, καὶ ἔτι. * τῇ ἀ-

19. Ὅτι εἰσῆλθεν ἵππος Φαραὼ σὺν ἄρ-
μασι καὶ ἀναβάταις αὐτῷ εἰς
θάλασσαν,

καὶ ἐπήγαγεν ἐπ' αὐτὸς Κύριος τὸ
ὕδωρ τῆς θαλάσσης.

Οἱ

* Hymni isti non habentur in Edit. Rom.

Οἱ δὲ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐπορεύθησαν διὰ
ξηραῖς ἐν μέσῳ τῆς θαλάσσης.

ΤΜΝ. Β'. II.

Deutero-
nom. Cap.
XXXII.
v. 1. seqq.

Ω Δὴ Μαῦσέως ἐν τῷ Δευτερονομίῳ.
Πρόσενχε ἔρανέ, καὶ λαλήτω.
Καὶ ἀκνέτω γῇ ῥήματα ἐκ στό-
ματός μου.

2. Προσδοκάω ὡς ὑετός τὸ ἀπέφθεγ-
μά μου,

Καὶ καταβήτω ὡς δρόσος τὰ ῥήμα-
τά μου,

Ὡσεὶ ὄμβρος ἐπ' ἀγρωπῇ, καὶ ὡσεὶ
νιφετός ἐπὶ χέρτον.

3. Ὅτι ὄνομα Κυρίου ἐκάλεσα·

Δότε μεγαλωσύνην τῷ Θεῷ ἡμῶν.

4. Θεὸς ἀληθινὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ,

Καὶ πᾶσαι αἱ ὁδοὶ αὐτοῦ κρίσις·

Θεὸς πιστός, καὶ ἐκ ἔστιν ἀδικία·

Δίκαιος καὶ ὁσιος Κύριος.

5. Ἠμάρτοσαν, ἐκ αὐτῶ τέκνα μωμητά·
Γενεὰ σκολιὰ καὶ διεστραμμένη.

6. Ταῦτα Κύριε ἀνταποδίδοτε,

Οὕτω λαὸς μωρός καὶ ἔχι σοφός;

Οὐκ αὐτός ἐτός σε πατὴρ ἐκθήσα-
τό σε,

Καὶ ἐποίησέ σε, καὶ ἐκλίσέ σε;

7. Μνήσθητε ἡμέρας αἰῶνος,

Σύνετε ἔτη γενεᾶς γενεῶν·

Ἐπερώτησεν τὸν πατέρα σε, καὶ ἀ-
νάγγελεῖ σοι,

Τὸς πρεσβυτέρους σε, καὶ ἐρῶσί σοι.

8. Ὅτε διεμέριζεν ὁ ὕψιστος ἔθνη,

ἐς

Ὡς διέσπειρεν υἱὸς Ἀδάμ,

Ἐστησεν ὅρια ἔθνων κατὰ ἀριθμὸν
ἀγγέλων Θεῶ.

9. Καὶ ἐγενήθη μερὶς Κυρίου λαὸς αὐτοῦ
Ἰακώβ,

Σχοίνισμα κληρονομίας αὐτοῦ Ἰσραὴλ.

10. Αὐτάρκησεν αὐτὸν ἐν γῇ ἐρήμῳ,

τῇ

Ἐν δίψει καύματος ἐν αἰνύδρῳ·

Ἐκύκλωσεν αὐτὸν καὶ ἐπαίδευσεν
αὐτὸν,

Καὶ διεφύλαξεν αὐτὸν ὡς κόρη ὁ
Φθαλμῶ.

11. Ὡς ἀετὸς σκεπάσαι νεοσσὸν αὐτοῦ,
καὶ ἐπὶ τοῖς νεοσσοῖς αὐτοῦ ἐκικότησεν ἐπεπό-
Διείς τὰς πτέρυγας αὐτοῦ, ἐδέξατο θῆσεν
αὐτὸς,

Καὶ ἀνέλαβεν αὐτὸς ἐπὶ τῶν μετα-
φρένων αὐτοῦ.

12. Κύριος μένος ἤγεν αὐτὸς,

Καὶ ἐκ ἦν μετ' αὐτοῦ Θεὸς ἀλλότριος αὐτῶν

13. Ἀεδίδασεν αὐτὸς ἐπὶ τὴν ἰχὺν
τῆς γῆς,

Ἐψώμισεν αὐτὸς γυνήματα ἀγρῶν·

Ἐθήλασαν μέλι ἐκ πέτρας,

Καὶ ἔλαιον ἐκ σφεραῖς πέτρας,

14. Βέβυρον βοῶν καὶ γάλα προβάτων,
Μετὰ σέας ἀρνῶν καὶ κριῶν,

Τῶν ταύρων καὶ τραγῶν,

Μετὰ σέας νεφρῶν πυρῶ,

Καὶ αἷμα σαφυλῆς ἔπιον οἶνον.

15. ~ Καὶ ἔφαγεν Ἰακώβ καὶ ἐνε-
πλήσθη,

Καὶ ἀπελάκτισεν ὁ ἠγαπημένος·

Ἐλιπάνθη, ἐπαχύνθη, ἐπλατύνθη·

Καὶ ἐγκατέλειπε Θεὸν τὸν ποιήσαν-
τα αὐτὸν,

Καὶ ἀπέστη ἀπὸ Θεῶ σωτῆρος αὐτοῦ.

16. Παρώξυνάν με ἐπ' ἀλλοτρίοις,

Ἐν βδελύγμασιν αὐτῶν ἐξεπικρα-
νάν με·

17. Ἐδυσαν δαιμονίαις, καὶ ὁ Θεῶ,

Θεοῖς οἷς ἐκ ἠδύσαν·

- Καινοὶ καὶ πρόσφατοι ἦκασιν,
 Οὓς ἐκ ἡδεῖσαν οἱ πατέρες αὐτῶν.
 πειήσαν- 18. Θεὸν τὸν γνήσαντά σε ἐγκατέλιπες,
 τα, Καὶ ἐπελάθῃς Θεὸς τῷ τρέφοντί σε.
 19. Καὶ εἶδε Κύριος, ~ καὶ ἐζήλωσε,
 Καὶ παρωξύνθη δι' ὀργὴν υἱῶν αὐτοῦ
 καὶ θυγατέρων.
 20. Καὶ ἔπεν· ἀποσρέψω τὸ πρόσωπόν
 μου ἀπ' αὐτῶν,
 Καὶ δείξω τί ἔσαι αὐτοῖς ἐπ' ἰσχύων·
 Ὅτι γενεὰ ἐξεστραμμένη ἐστίν,
 Υἱοὶ οἷς ἐκ ἐστὶ πίστις ἐν αὐτοῖς.
 21. Αὐτοὶ παρεζήλωσάν με ἐπ' ὅ Θεῷ,
 Παρώργισάν με ἐν τοῖς εἰδώλοις
 αὐτῶν·
 Καὶ γὰρ παραζηλώσω αὐτὸς ἐπ' ἐκ
 ἔθνει,
 Ἐπ' ἔθνει ἀσυνέτῳ παροργισῶ αὐτὸς.
 22. Ὅτι πῦρ ἐκκέκαυται ἐκ τοῦ θυμοῦ μου,
 Καυθήσεται ἕως ἄδου κάτω·
 Καταφάγεται γῆν καὶ τὰ γενήμα-
 τα αὐτῆς,
 Φλέξει θεμέλια ὄρεων.
 23. Συνάξω εἰς αὐτὸς κακὰ,
 Καὶ τὰ βέλη μου συνέλεξω εἰς αὐτὸς.
 24. Τηκόμενοι λιμῷ καὶ βρώσει ὀρέων,
 Καὶ ὀπιθότοτος ἀνίατος·
 Ὀδόντας θηρίων ἐξαποσελῶ εἰς αὐ-
 τοὺς,
 Μετὰ θυμῷ συρόντων ἐπὶ γῆς.
 25. Ἐξωθεν ἀτεκνώσει αὐτὸς μάχαιρα,
 Καὶ ἐκ τῶν ταμείων φόβος·
 Νεανίσκος σὺν παρθένῳ,
 Θηλάζων μετὰ καθεστηκότος πρεσ-
 βυτέρου·
 26. Εἶπα· διασπερῶ αὐτὸς,
 Καταπαύσω δὲ ἐξ ἀνθρώπων τὸ μνη-
 μέσιν αὐτῶν·

27. Εἰ μὴ δι' ὀργὴν ἐχθρῶν, ἵνα μὴ μα-
 κροχρονίσωσι,
 Καὶ ἵνα μὴ συνεπιθῶνται οἱ ὑπεναν-
 τίοι,
 Μὴ εἴπωσιν· ἡ χεὶρ ἡμῶν ὑψηλὴ,
 Καὶ ἐχὶ Κύριος ἐποίησε ταῦτα πάντα.
 28. Ὅτι ἔθνος ἀπολωλεκὸς βεβλήν ἐστι,
 Καὶ ἐκ ἐστὶν ἐν αὐτοῖς ἐπισήμη,
 29. Οὐκ ἐφρόνησαν συνιέναι ταῦτα·
 Καταδεξάσθωσαν εἰς τὸν ἐπίεντα
 χρεόν.
 30. Πῶς διώζεται εἰς χιλίους,
 Καὶ δύο μετακινήσῃ μυριάδας;
 Εἰ μὴ ὁ Θεὸς ἀπέδοτο αὐτοῖς,
 Καὶ ὁ Κύριος παρέδωκεν αὐτὸς.
 31. Οὐ γὰρ εἰσὶν οἱ θεοὶ αὐτῶν ὡς ὁ
 Θεὸς ἡμῶν·
 Οἱ δὲ ἐχθροὶ ἡμῶν ἀνόητοι.
 32. Ἐκ γὰρ ἀμπέλῃς Σοδόμων ἡ ἀμπε-
 λος αὐτῶν,
 Καὶ ἡ κληματὶς αὐτῶν ἐκ Γεμόβρας·
 Ἡ σαφυλὴ αὐτῶν σαφυλὴ χολῆς,
 Βότρυς πικρίας αὐτοῖς·
 33. Θυμὸς δρακόντων ὁ οἶνος αὐτῶν,
 Καὶ θυμὸς αἰσιδαν ἀνίατος.
 34. Οὐχὶ ταῦτα (πάντα) συνήκται
 παρ' ἐμοί,
 Καὶ ἰσφραγίσαι ἐν τοῖς θησαυροῖς
 μου;
 35. Ἐν ἡμέρᾳ ἐκδικήσεως ἀνταποδώσω,
 Ἐν καιρῷ ὅταν σφαλῇ ὁ πῦρ αὐτῶν·
 Ὅτι ἐγγὺς ἡμέρα ἀπωλείας αὐτῶν,
 Καὶ πάρεστιν ἔτοιμα ὑμῖν.
 36. Ὅτι κρινεῖ Κύριος τὸν λαὸν αὐτοῦ,
 Καὶ ἐπὶ τοῖς δούλοις αὐτοῦ παρακλη-
 θήσεται·
 Ἴδε γὰρ αὐτὸς παραλελυμένους, καὶ
 ἐκλελοιπότας

Ἐν ἐπαγωγῇ, καὶ παρειμένους.

37. Καὶ εἶπε ~ Κύριος· πῦ εἰσὶν οἱ
θεοὶ αὐτῶν,

Ἐφ' οἷς ἐπεποιθεῖσαν ἐπ' αὐτοῖς;

38. Ὡν τὸ σέας τῶν θυσιῶν αὐτῶν
ἐδίετε,

Καὶ ἐπίνετε τὸν οἶνον τῶν σπενδῶν
αὐτῶν.

Ἀναστήτωσαν καὶ βοηθησάτωσαν ὑμῖν,
Καὶ γενηθήτωσαν ὑμῖν σκεπασαί.

39. Εἶδετε εἶδετε ὅτι ἐγὼ εἰμι,

Καὶ ἔκ ἐστι Θεὸς πλήν ἐμῷ.

Ἐγὼ ἀποκλινῶ, καὶ ζῆν ποιήσω.

Πατάξω, καὶ γὰρ ἰάσομαι.

Καὶ ἔκ ἐστιν ὅς ἐκ τῶν χειρῶν μου ἐξ-
αιρέμενος.

40. Ὅτι ἀρῶ εἰς τὸν ἔρανόν τὴν χει-
ρά μου,

~ Καὶ ὁμῶμαι τῇ δεξιᾷ μου.

Καὶ ἐρῶ· ζῶ ἐγὼ εἰς τὸν αἰῶνα.

41. Ὅτι παροξυνῶ ὡς ἀστραπὴν τὴν μά-
χαιράν μου,

Καὶ ἀνθέξεται κρίματος ἡ χεὶρ μου,

(Καὶ ἐκδικήσει), καὶ ἀνταποδώσει δίκην
τοῖς ἐχθροῖς μου.

Καὶ τοῖς μισοῖς μου ἀνταποδώσει.

42. Μεθύσω τὰ βέλη μου ἀφ' αἵματος,
Καὶ ἡ μάχαιρά μου καταφάγεται
κρέας,

Ἀφ' αἵματος τραυματιῶν καὶ αἰχ-
μαλωσίας,

Ἀπὸ κεφαλῆς ἀρχόντων ἐχθρῶν.

43. Εὐφρανθήτε ἔρανοι ἅμα αὐτῷ,
Καὶ προσκυνησάτωσαν αὐτῷ πάντες
οἱ ἄγγελοι Θεοῦ.

Εὐφρανθήτε ἔθνη μετὰ τῷ λαῷ αὐτοῦ,

~ Καὶ ἐνιχυσάτωσαν αὐτῷ πάντες
υἱοὶ Θεοῦ.

Ὅτι τὸ αἷμα τῶν υἱῶν αὐτοῦ ἐκδι-
κεῖται,

Καὶ ἐκδικήσει, καὶ ἀνταποδώσει

~ δίκην τοῖς ἐχθροῖς αὐτοῦ,

~ Καὶ τοῖς μισοῖς ἀνταποδώσει δίκην.

Καὶ ἐκκαθαρίει Κύριος τὴν γῆν τῷ
λαῷ αὐτοῦ.

ΥΜΝ. Γ'. III.

Προσευχὴ Ἀννας μητρὸς Σαμὴλ. 1. Reg.
Ἐξερεώθη ἡ καρδία μου ἐν Κυρίῳ, Cap. II.
Ἐψώθη κέρας μου ἐν Θεῷ μου. v. i. seqq.

Ἐπλατύνθη ἐπ' ἐχθρούς μου τὸ σῶ-
μα μου,

Ὅτι ἠυφράνθη ἐν σωτηρίᾳ σου.

2. (Ὅτι) ἔκ ἐστιν ἅγιος ὡς Κύριος,
Καὶ ἔκ ἐστι δίκαιος ὡς ὁ Θεὸς ἡμῶν.
Καὶ ἔκ ἐστιν (ἅγιος) πλήν σου.

3. Μὴ καυχᾶσθε, καὶ μὴ λαλεῖτε ὑψη-
λὰ ἐν ὑπεροχῇ,

Μηδὲ ἐξελθάτω μεγαλορημοσύνη ἐκ
τοῦ σώματος ὑμῶν.

Ὅτι Θεὸς γνώσων Κύριος,

Καὶ Θεὸς ἐτοιμάζων ἐπιτηδεύματα
αὐτοῦ.

4. Τόξον δυνατῶν ἠδένησε,
Καὶ ἀδενούνηες περιεζώσαντο δύναμιν.

5. Πλήρεις ἄρτων ἠλατλώθησαν,

Καὶ οἱ πενῶντες παρῆκαν γῆν.

Ὅτι σείρα ἔτεκεν ἐπὶ αὐτῶν,

Καὶ ἡ πολλὴ ἐν τέκνοις ἠδένησε.

6. Κύριος θάνατοῖ καὶ ζωογενεῖ.

Κατάγει εἰς ἄδου καὶ ἀνάγει.

7. Κύριος πλωχίζει καὶ πλατίζει.

Ταπεινοὶ καὶ ἀνυψοὶ.

8. Ἀνιστὰ ἀπὸ γῆς πένητα,

Καὶ ἀπὸ κοπρίας ἐγείρει πλάχον,

Τῷ καθίσαι αὐτὸν μετὰ δυνατῶν λαῶ,
Καὶ θρόνον δόξης κατακληρονομῶν
αὐτοῖς.

δικαίῃ 9. Διδὼς εὐχὴν τῷ εὐχομένῳ,
Καὶ εὐλόγησεν ἔτη δικαίων·
Ὅτι ἐκ ἐν ἰσχύϊ δυνατὸς ἀνὴρ.

10. Κύριος ἀδελφῇ ποιήσει τὸν ἀντίδικον
αὐτῇ·

Κύριος ἅγιος.

Μὴ καυχάσθω ὁ σοφὸς ἐν τῇ σοφίᾳ
αὐτῇ,

Καὶ μὴ καυχάσθω ὁ δυνάστης ἐν τῇ δυ-
νάμει αὐτῇ,

Καὶ μὴ καυχάσθω ὁ πλέστιος ἐν τῷ
πλέτῳ αὐτῇ·

Ἄλλ' ἢ ἐν τούτῳ καυχάσθω ὁ καυ-
χάμενος,

Συνιεῖν καὶ γινώσκειν τὸν Κύριον,

Καὶ ποιεῖν κρίμα καὶ δικαιοσύνην ἐν
μέσῳ τῆς γῆς.

Κύριος ἀνέβη εἰς ἕβρανός, καὶ ἐβρόν-
τησεν·

Αὐτὸς κρινεῖ ἅκρᾳ γῆς, δίκαιος ὢν·

Καὶ δίδωσιν ἰσχύϊ τοῖς βασιλευσὶν ἡμῶν,

Καὶ ὑψώσει κέρας χρυσοῦ αὐτῇ.

ΥΜΝ. Δ'. IV.

Ἐζεκιῆς
Esaie Cap.
XXVI.
v. 9. seqq.

Προσευχὴ Ἡσαΐα.
Ἐκ τοῦ κλῆρος ἐρθρίζει τὸ πνεῦμά
μου πρὸς σὲ ὁ Θεός·

Διότι φῶς τὰ προσάγματά σε ἐπὶ
τῆς γῆς.

Δικαιοσύνην μάθετε οἱ ἐνοικῶντες ἐπὶ
τῆς γῆς·

10. Πέπνυται γὰρ ὁ ἀσεβής, ὃ μὴ μά-
θη δικαιοσύνην ἐπὶ τῆς γῆς,
Ἀλήθειαν ὃ μὴ ποιήσει·

Ἀρθήτω ὁ ἀσεβής, ἵνα μὴ ἴδῃ τὴν
δόξαν Κυρίου·

11. Κύριε ὑψηλὸς σε ὁ βραχίων, καὶ
ἐκ ἠδέισαν·

Γινόντες δὲ αἰχμυθίσονται.

αἰχμυθί-
σονται

Ζῆλος λήψεται λαὸν ἀπαιδευτὸν·

τῶσαν

Καὶ τὸν πῦρ τῆς ὑπεναντίας ἔδεται.

12. Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν εἰρήνην δός ἡμῖν·

Πάντα γὰρ ✕ τὰ ἔργα ἡμῶν ἀπέδω-
κας ἡμῖν.

13. Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν κλῆσαι ἡμᾶς·

Κύριε ἐκλὸς σε ἄλλον ἐκ οἴδαμεν,

Τὸ ὄνομά σε ἐνομάζομεν.

14. Οἱ δὲ νεκροὶ ζῶν ὃ μὴ ἴδωσιν,

Οὐδὲ ἱατροὶ ὃ μὴ ἀναστήσῃσι·

Διὰ τούτο ἐπήγαγες, καὶ ἀπώλεσας

✕ αὐτοὶ, καὶ ἤρας πᾶν ἄρσεν
αὐτῶν.

15. Πρόδες αὐτοῖς κακὰ Κύριε,

Πρόδες κακὰ (ἐπὶ) τοῖς ἐνδόξοις·

✕ ἰμάνηρας πάντα τὰ πέρατα τῆς γῆς.

16. Κύριε ἐν θλίψει ἰμνήδημί σε·

ἐμνήθη

Ἐν θλίψει μικρᾷ ἢ παιδείᾳ σε ἡμῖν.

17. Καὶ ὡς ✕ ἡ ἔγκος ἢ ὠδίνεσσα ἐγγί-
ζει τῇ τεκεῖν,

Καὶ ἐπὶ τῇ ὠδίνι αὐτῆς ἐκέκραξεν·

Οὕτως ἐγενήθημεν ~ τῷ ἀγαπη-
τῷ σε·

Διὰ τὸν φόβον σε Κύριε 18. ἐν γαστρὶ
ἐλάβομεν,

Καὶ ὠδινήσαμεν, καὶ ἐτέκομεν·

Πνεῦμα σωτηρίας ἐκ ἐποίησαμεν ἐπὶ ὃ
τῆς γῆς.

Οὐ πεσέμεθα·

Ἀλλὰ πεσένται οἱ ἐνοικῶντες ἐπὶ
τῆς γῆς.

19. Ἀνα-

19. Ἀναστήσονται οἱ νεκροὶ Χ σε, καὶ ἐ-
γεγρήσονται οἱ ἐν τοῖς μνήμασιν,
Χ ἔξυπνήσονται καὶ εὐφρανθήσονται
οἱ Χ ἐπυχάζοντες ἐν τῇ γῇ.
Ἡ γὰρ δόσος ἡ παρὰ σὺ ἱαμα αὐ-
τοῖς ἐσιν.
Ἡ δὲ γῆ τῶν ἀσεβῶν πεσεῖται.
20. Βάδιζε λαός μου, εἰσελθε εἰς τὰ
ταμεῖά σου.
Ἀπέκλεισον τὴν θύραν σου Χ κατὰ σὺ,
ἀποκρύβηθι μικρὸν ὅσον ὅσον,
ἕως ἂν παρέλθῃ ἡ ὀργὴ Κυρίου.

ΥΜΝ. Ε'. V.

Jonæ
Cap. II.
v. 3. seqq.

- Π**ΡΟΣΕΥΧΗ Ἰωνᾶ.
3. Ἐβόησα ἐν θλίψει μου πρὸς
Κύριον (τὸν Θεόν μου),
Καὶ εἰσήκουσέ μου ἐκ κοιλίας ἁδὲς
κερυγῆς μου.
Ἦκουσας Φωνῆς μου.
Βάθῃ 4. Ἀπέβριψάς με εἰς βάθῃ καρδίας θα-
λάσσης,
Καὶ ποταμοὶ με ἐκύκλωσαν.
Πάντες οἱ μετεωρισμοὶ σου καὶ τὰ κύ-
ματά σου ἐπ' ἐμὲ διήλθον.
5. Καὶ γὰρ ἔπα· ἀπῶσμαι ἐξ ὀφθαλ-
μῶν σου.
Ἄρα προσθήσω τῷ ἐπιβλέψαι πρὸς
ναὸν τὸν ἅγιόν σου.
6. Περιχύθη μοι ὕδωρ ἕως ψυχῆς μου,
Ἄβυσσος ἐκύκλωσέ με ἐχάτη,
Ἐδὺ ἡ κεφαλὴ μου εἰς χισμαῖς ὀρέων.
7. Κατέβην εἰς γῆν, ἧς οἱ μοχλοὶ αὐτῆς
κάτοχοι αἰῶνιοι.
Καὶ ἀναβήτην ἐκ φθορᾶς ἡ ζωὴ μου,
Κύριε ὁ Θεός μου.
8. Ἐν τῷ ἐκλείπειν τὴν ψυχὴν μου ἀπ'
ἐμῶ, τῷ Κυρίῳ ἐμνήσθην.

Tom. IV.

Καὶ ἔλθοι πρὸς σὺ ἡ προσευχή μου
εἰς ναὸν ἅγιόν σου.

9. Φυλασσόμενοι μάταια καὶ ψευδῇ ἔλπεσ
αὐτῶν ἐγκατέλιπον.
10. Ἐγὼ δὲ μετὰ Φωνῆς αἰνέσεως καὶ
ἐξομολογήσεως θύσω σοι,
Ὅσα ἠυξάμην ἀπεδώσω σοι.
(Εἰς) σωτηρίαν (μου) τῷ Κυρίῳ.

σωτηρίαν

ΥΜΝ. ε'. VI.

- Π**ΡΟΣΕΥΧΗ Ἀμβραχάμ.
2. Κύριε εἰσακήκουσάς τὴν αἰκοήν σου, καὶ ἐφοβήθην.

Habac.
Cap. III.
v. 2. seqq.

- Κύριε καλενόησα τὰ ἔργα σου, καὶ ἐξέστην.
Ἐν μέσῳ δύο ζώων γνωοθήσῃ,
Ἐν τῷ ἐγγίξειν τὰ ἔτη ἐπιγνωοθήσῃ,
Ἐν τῷ παρεῖναι τὸν καιρὸν ἀναδεγ-
θήσῃ.
Ἐν τῷ ταραχθῆναι τὴν ψυχὴν μου,
ἐν ὀργῇ ἐλέες μνησθήσῃ.
3. Ὁ Θεός ἐκ θαιμᾶν ἤξει,
Καὶ ὁ ἅγιος ἐξ ὄρεος (Φαράν) κα-
τασκίεθαι δασέος. Διψήλωμα.
Ἐκάλυψεν ἕρπης ἡ ἀρετὴ αὐτῷ,
Καὶ αἰνέσεως αὐτῷ πλήρης ἡ γῆ.
4. Καὶ φέγγος αὐτῷ ὡς φῶς ἔσαι.
Κέρατα ἐν χερσὶν αὐτῷ ὑπάρχει αὐτῷ· τέρατα
Καὶ ἔθετο ἀγάπησιν κραταιὰν ἰχθὺς
αὐτῷ.
5. Πρὸ προσώπου αὐτῷ πορεύσεται λόγος,
Καὶ ἐξελεύσεται ἐν πεδίλοις κατὰ πόδας οἱ πόδες
αὐτῷ.
6. Ἔση, καὶ ἐσαλεύθῃ ἡ γῆ.
Ἐπέβλεψε, καὶ ἐτάκη ἔθνη.
Καὶ διεθρύβη τὰ ὄρη βία,
Ἐτάκησαν βουνοὶ αἰῶνιοι
Πορεῖας αἰώνιος αὐτῷ· 7. Ἀντὶ κόπων Πορεῖας
εἶδον. αἰώνιος

R

Σκηνώ-

- Μαδιάμ Σκηνώματα Αιθιόπων, πληθύνονται
Καὶ αἱ σκηναὶ γῆς Μαδιάμ. Διάψαλμα.
8. Μὴ ἐν ποταμοῖς ὠργισθῇς Κύριε;
Μὴ ἐν ποταμοῖς ὁ θυμός σου;
Ἡ ἐν θαλάσῃ τὸ ὄρημά σου;
Ὅτι ἐπιβῇ ἐπὶ τῆς ἵππου σου,
Καὶ ἡ ἵππασία σου σωτηρία.
9. Ἐνείνων ἐντεινὺς τὸ τόξον σου ἐπὶ τὰ
σκήπτρα, λέγει Κύριος. Διάψαλμα.
- πόταμῶν 10. Ποταμοῖς ῥαγήσεται γῆ·
Ὅψονται σε καὶ ὠδινήσουσι λαοί,
Σκορπίζων ὕδατα πορείας (αὐτῆς).
Ἐδωκεν ἡ ἄβυσσος φωνὴν αὐτῆς·
Ἵψος φαντασίας αὐτῆς
Ἐπήρθη. 11. Ὁ ἥλιος καὶ ἡ σελήνη
ἔσῃ ἐν τῇ τάξει αὐτῆς·
Εἰς φῶς βολίδες σου πορεύσονται,
Εἰς φέγγος ἀστραπῆς ὅπλων σου.
12. Ἐν ἀπειλῇ (σου) ὀλιγώσεις γῆν,
Καὶ ἐν θυμῷ κατάρξεις ἔθνη.
13. Ἐξῆλθες εἰς σωτηρίαν λαὸς σου, τῷ
σῶσαι τῆς χρυσοῦς σου.
Ἐβαλας εἰς κεφαλὰς ἀνόμων θά-
νατον·
Ἐξήγειρας δεσμὸς (σου) ἕως τραχή-
λου εἰς τὸ τέλος.
14. Διέκοψας ἐν ἰκμάσει κεφαλὰς θυ-
ναστῶν,
Σειοθήσονται ἐν αὐτῇ·
Διανοίξουσιν χαλκὸς αὐτῶν, ὥς ἔδων
πλωχὸς λάθρα.
15. Καὶ ἐπεβίβασας εἰς θάλασσαν τῆς
ἵππου σου, ταράσσοντας ἵδατα
πολλὰ.
16. Ἐφυλαξάμην, καὶ ἐπλοήθη ἡ κοι-
λία μου
Ἀπὸ φωνῆς προσευχῆς χειλέων μου,

Καὶ εἰσῆλθε τρόμος εἰς τὰ ὅσα μου,
Καὶ ὑποκάτωθέν μου ἰταράχθη ἡ ἔ-
ξις μου·
Ἀναπαύσομαι ἐν ἡμέρᾳ θλίψεώς μου,
Τῷ ἀναδῆναί με εἰς λαὸν παρρηκίας
μου.

17. Διότι συκὴ ἔ καρποφορήσει,
Καὶ ἔκ ἔσαι γενήματα ἐν ταῖς ἀμ-
πέλοις·
Ψεύσεται ἔργον ἐλαίας,
Καὶ τὰ πεδία ἔ ποιήσει βρώσιν·
Ἐξέλειπον ἀπὸ βρώσεως πρόβατα,
Καὶ ἔχ ὑπάρχουσι βόες ἐπὶ φάτναις
(ἐξιλάσεως αὐτῶν).
18. Ἐγὼ δὲ ἐπὶ τῷ Κυρίῳ ἀγαλλιάσομαι,
Χαρήσομαι ἐπὶ τῷ Θεῷ τῷ σωτήρῳ μου.
19. Κύριε ὁ Θεός μου δύναμις μου, Κύριε
Καὶ τάξει τῆς πόδας μου εἰς συντέ-
λειαν·
Ἐπὶ τὰ ὑψηλὰ ἐπιβῶ με,
Τῷ νικῆσαι ἐν τῇ ᾠδῇ αὐτῆς.

ΥΜΝ. Ζ'. VII.

Προσευχὴ Ἐζεκίᾳ.

10. Ἐγὼ εἶπα· ἐν τῷ ὕψει τῶν
ἡμερῶν μου
Πορεύσομαι ἐν πύλαις ἁδῶ·
Καταλείψω τὰ ἔτη τὰ ἐπίλοιπα.
11. Εἶπα· ἔνετι ἔ μὴ ἴδω τὸ σωτήριον
τῷ Θεῷ ἐπὶ τῆς γῆς ✕ ζῶτω·
Οὐ μὴ ἴδω ἄνθρωπον ✕ ἔτι μετὰ
κατοικόντων.
12. Ἐξέλειπον ἐκ τῆς συγγενείας μου,
Κατέλειπον τὸ λοιπὸν τῆς ζωῆς μου·
Ἐξῆλθε καὶ ἀπῆλθεν ἀπ' ἐμοῦ
Ὡστερ ὁ καταλύων σκηνὴν πῆξας·
Τὸ πνεῦμά μου παρ' ἐμοὶ ἐγένετο
Ὡς

Εἰς Cap.
XXXVIII.
v. 10. seqq.

Ὡς ἰσὸς, ἐρίθῃ ἐγγιζέσης ἐκτεμεῖν.

13. Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ παρεδόθην ἕως
πρωῖ ὥς λέοντι,

Οὕτως συνέτριψε πάντα τὰ ὀσά μου·

Ἀπὸ γὰρ τῆς ἡμέρας ἕως τῆς νυκτὸς
παραδόθην.

14. Ὡς χελιδὼν, ἔγω φωνήσω·

Καὶ ὡς περιστέρα, ἔγω μελετήσω.

Ἐξέλειπον γὰρ οἱ ὀφθαλμοί μου, τῷ
βλέπειν

Εἰς τὸ ὕψος τῷ ἔρειπῃ πρὸς τὸν Κύριον,

Ὃς ἐξεΐλατό με, 15. καὶ ἀφείλατό
με τὴν ὀδύνην τῆς ψυχῆς.

16. Κύριε (καὶ) περὶ αὐτῆς γὰρ ἀνηγ-
γέλη σοι·

Καὶ ἐξήγειράς με τὴν πνοήν, καὶ πα-
ρακληθεὶς ἔζησα.

17. ✕ Ἰδοὺ εἰς εἰρήνην κατὰ μοῖ·

Εἶλε γὰρ με τὴν ψυχὴν, ἵνα μὴ
ἀπόληται·

Καὶ ἀπέρριψας ὀπίσω μου πάσας
τὰς ἀμαρτίας μου.

18. Οὐ γὰρ οἱ ἐν ᾧ αἰνέσασί σε,

Οὐδὲ οἱ ἀποθανόντες εὐλογήσασί σε,

Οὐδὲ ἐλπίσουν οἱ ἐν ᾧ τὴν ἐλεημο-
σύνην σε.

19. Οἱ ζῶντες εὐλογήσασί σε, ὃν τρέ-
πον καὶ γώ·

Ἀπὸ γὰρ τῆς σήμερον παιδία ποιή-
σω,

Ἄ ἀναγγελεῖ τὴν δικαιοσύνην σε Κύ-
ριε τῆς σωτηρίας μου·

20. Καὶ ἔπαύσομαι εὐλογῶν σε μετὰ
ψαλτηρίῳ

Πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς μου,

Κατέναντι τῷ οἴκῳ τῷ Θεῷ.

ΥΜΝ. Η'. VIII.

Προσευχὴ Μαρνασσῆ.

Κύριε παντοκράτωρ ἐπεράνιε,

Ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν,

Τῷ Ἀβραάμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ,

Καὶ τῷ σπέρματι αὐτῶν τῷ δικαίῳ·

Ὁ ποιήσας τὸν ἔρειπῃ καὶ τὴν γῆν
σὺν παντὶ τῷ κόσμῳ αὐτῶν,

Ὁ πεδήσας τὴν θαλάσσαν τῷ λόγῳ
τῷ προσάγματός σε,

Ὁ κλείσας τὴν ἄβυσσον, καὶ σφρα-
γισάμενος αὐτὴν τῷ φοβερῷ καὶ
ἐνδόξῳ ὀνόματί σε·

Ὁν πάντα φρίττει καὶ τρέμει ἀπὸ προσ-
ώπῃς δυνάμεώς σε,

Ὅτι ἄσπεκτος ἡ μεγαλοπρέπεια τῆς δό-
ξης σε,

Καὶ ἀνυπόστατος ἡ ὀργὴ τῆς ἐπὶ ἀμαρ-
τωλῶς ἀπειλῆς σε·

Ἀμέτρητόν τε καὶ ἀνεξιχνίαστον τὸ ἔλεος ἡλίου
τῆς ἐπαγγελίας σε·

Ὅτι σὺ εἶ Κύριος ὑψίστος,

Εὐσπλαγχνος μακρόθυμος καὶ πολυέ-
λεος,

Καὶ μετανοῶν ἐπὶ κακίαις ἀνθρώπων.

Σὺ Κύριε κατὰ τὸ πλῆθος τῆς χρηστότητός σε ἐ-
πηγγέλλῃς μετάνοιαν καὶ ἄφεσιν τοῖς ἡμαρ-
τηκόσι σοι,

Καὶ τῷ πλῆθει τῶν αἰλιφρῶν σε ὥρσας μετάνοιαν
ἀμαρτωλοῖς εἰς σωτηρίαν.

Σὺ ἦν Κύριε ὁ Θεὸς τῶν δικαίων

Οὐκ ἔθες μετάνοιαν δικαίους,

Τῷ Ἀβραάμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ,
τοῖς ἐχ' ἡμαρτηκόσι σοι,

Ἄλλ' ἔθες μετάνοιαν ἐμοὶ τῷ ἀμαρτωλῷ.
Διότι ἡμαρτον ὑπὲρ ἀριθμὸν ψάμμε
θαλάσσης·

2. Paral.
C. XXIII.
mixta quaz-
dam ex-
emplaria.

ΤΜΝ. Θ'. IX.

Ὅτι ἐπλήθυναν αἱ ἀνομίαι μου,

Κύριε ἐπλήθυναν αἱ ἀνομίαι μου,

Καὶ ἔκ εἰμι ἄξιος ἀτενίσαι καὶ ἰδεῖν τὸ
ὑψος τῆς ἡρανεῦ ἀπὸ πλήθους τῶν
ἀδικιῶν μου.

Κατακαμπτόμενος πολλῶν δεσμῶ σιδήρεϊ,
Εἰς τὸ μὴ ἀνανεῦσαί με ὑπὲρ ἁμαρτιῶν
μου τὴν κεφαλὴν μου, καὶ ἔκ ἔστι μοι
ἀνεσις.

Διότι παρώργισα τὸν θυμὸν σου,
Καὶ τὸ πονηρὸν ἐνώπιόν σου ἐποίησα,
Μὴ ποιῆσαι τὸ θίλημά σου, καὶ μὴ φυλάξαι τὰ
προσώματά σου,

Στήσας βδελύγματα, καὶ πληθύνας
προσυχθίσματα.

Καὶ νῦν κλίνω γόνυ καρδίας μου, δεόμενος
τῆς παρασῶς χρηστότητος.

Ἡμάρτηκα, Κύριε, ἡμάρτηκα,
Καὶ τὰς ἀνομίας μου ἐγὼ γινώσκω.

Ἄλλ' αἰτῶμαι δεόμενός σου.

Ἄντες μοι Κύριε, ἄντες μοι,

Καὶ μὴ συναπολέσης με ταῖς ἀνομίαις
μου,

Μηδὲ εἰς τὸν αἰῶνα μηνίσας, τηρήσης
τὰ κακὰ μοι,

Μηδὲ καταδικάσης με ἐν τοῖς κατωτά-
τοις τῆς γῆς.

Κύριε Ὅτι σὺ εἶ Θεός, ὁ Θεὸς τῶν μετανοούν-
των,

Καὶ ἐν ἐμοὶ δείξης πῦκα τὴν ἀγαθωσύ-
νην σου,

Ὅτι ἀνάξιον ὄντα σώσεις με κατὰ τὸ
πολὺ ἔλεός σου.

Καὶ αἰνέσω σε διαπαντός ἐν πάσαις ταῖς
ἡμέραις τῆς ζωῆς μου.

Ὅτι σὺ ὑμνεῖς πάντα ἡ δύναμις τῶν ἡρα-
νῶν,

Καὶ σὺ εἶσιν ἡ δόξα εἰς τὴν αἰῶνα. Ἀμήν.

Προσευχὴ Ἀζαρίε.

† 26. Εὐλογητὸς εἶ Κύριε ὁ Θεὸς
τῶν πατέρων ἡμῶν,

Καὶ αἰνετὸν καὶ δεδοξασμένον τὸ ὄνο-
μά σου εἰς τὴν αἰῶνα.

27. Ὅτι δίκαιος εἶ ἐπὶ πᾶσιν οἷς ἐποίη-
σας ἡμῖν,

Καὶ πάντα τὰ ἔργα σου ἀληθινὰ, καὶ
εὐθεῖαι αἱ ὁδοί σου,

Καὶ πᾶσαι αἱ κρίσεις σου ἀληθεῖς.

28. Καὶ κρίματα ἀληθείας ἐποίησας,
Κατὰ πάντα ὅσα ἐκήρυξε ἡμῖν ἐποίτας

Καὶ ἐπὶ τὴν πόλιν τὴν ἁγίαν τὴν τῶν
πατέρων ἡμῶν Ἰερουσαλήμ.

Ὅτι ἐν ἀληθείᾳ καὶ κρίσει ἐπήγα-
γες ταῦτα πάντα διὰ τὰς ἁμαρ-
τίας ἡμῶν.

29. Ὅτι ἡμάρτομεν καὶ ἠνομήσαμεν ἀ-
ποσάντες ἀπὸ σῶς,

Καὶ ἐξημάρτομεν ἐν πᾶσι, 30. καὶ
τῶν ἐντολῶν σου ἔκ ἠκούσαμεν,

Οὐδὲ συνετηρήσαμεν, ἡδὲ ἐποιήσαμεν
Καθὼς ἐνετείλω ἡμῖν, ἵνα εὖ ἡμῶν
γένηται.

31. Καὶ πάντα ὅσα ἐπήγαγες ἡμῖν, καὶ
πάντ' ὅσα ἐποίησας ἡμῖν, ἐν ἀ-
ληθινῇ κρίσει ἐποίησας.

32. Καὶ παρέδωκας ἡμᾶς εἰς χεῖρας ἐχ-
θρῶν ἀνόμων καὶ ἐχθρίων ἀποστατῶν,
Καὶ βασιλεῖ ἀδίκῳ καὶ πονηροτάτῳ
παραπᾶσαν τὴν γῆν.

33. Καὶ ἡμῶν ἐκ ἔστιν ἡμῖν ἀνοίξαι τὸ στόμα·
Διχύνη καὶ ὄνειδος ἐγενήθη τοῖς δού-
λοις σου καὶ τοῖς σεβομένοις σου.

34. Μὴ δὲ παραδῶς ἡμᾶς εἰς τέλος διὰ
τὸ ὄνομά σου,

Καὶ

Danielis
Cap. III.
v. 26. seqq.

† Iste hymnus, cum sequente, totus lemniscis ~ à margine notandus.

Καὶ μὴ διασκεδάσῃς τὴν διαθήκην σου,
35. Καὶ μὴ ἀποστήσῃς τὸ ἔλεός σου ἀφ' ἡμῶν,

Δὶ Ἀβραάμ τὸν ἠγαπημένον ὑπὸ σέ,
Καὶ διὰ Ἰσαάκ τὸν δούλον σου,
Καὶ Ἰσραὴλ τὸν ἅγιόν σου,

36. Οἷς ἐλάλησας πρὸς αὐτὸς λέγων,
Πληθύναι τὸ σπέρμα αὐτῶν, ὡς τὰ
ἄστρα τοῦ ἑρανοῦ,

Καὶ ὡς τὴν ἄμμον τὴν παρὰ τὸ χεῖ-
λος τῆς θαλάσσης.

37. Ὅτι δέσποτα ἐσμικρύνθημεν παρὰ
πάντα τὰ ἔθνη,

Καὶ ἐσμὲν ταπεινοὶ ἐν πάσῃ τῇ γῇ
σήμερον διὰ τὰς ἀμαρτίας ἡμῶν.

38. Καὶ ἔκ ἔστιν ἐν τῷ καιρῷ τέττα ἄρ-
χων καὶ προφήτης καὶ ἠγούμενος,
Οὐδὲ ὀλοκαύτωσις, ἡδὲ θυσία,
Οὐδὲ προσφορά, ἡδὲ θυμίαμα,

Οὐδὲ τόπος τοῦ καρπῶσαι ἐνώπιόν σου,
καὶ εὐρεῖν ἔλεος.

39. Ἄλλ' ἐν ψυχῇ συντετριμμένη καὶ
πνεύματι ταπεινώσεως προσδεχ-
θεῖημεν.

40. Ὡς ἐν ὀλοκαυτώμασι κριῶν καὶ
ταύρων,

Καὶ ὡς ἐν μυριάσιν ἀρνῶν πιόνων,

Οὕτως γενέσθω ἡ θυσία ἡμῶν ἐνώπιόν
σου σήμερον,

Καὶ ἐκτελέσαι ὀπιθὲν σου.

Ὅτι ἐκ ἔστιν αἰχὴν τῶις πεποιθόσιν
ἐπὶ σοί.

41. Καὶ νῦν ἐξακολουθεῖμεν ἐν ὅλῃ καρ-
δίᾳ καὶ φοβούμεθά σε,

Καὶ ζητοῦμεν τὸ πρόσωπόν σου.

42. Μὴ κατακλινῇς ἡμᾶς,

Ἀλλὰ ποιήσων μεθ' ἡμῶν κατὰ τὴν
ἐπιείκειάν σου,

Καὶ κατὰ τὸ πλῆθος τοῦ ἐλέου σου.

43. Καὶ ἐξελοῦ ἡμᾶς κατὰ τὰ θαυμα-
σιά σου,

Καὶ δὸς δόξαν τῷ ὀνόματί σου, Κύριε.

44. Καὶ ἐντραπήσων πάντες οἱ ἐνδει-
κνύμενοι τοῖς δούλοις σου κακὰ,

Καὶ κατακλινθεῖσιν ἀπὸ πάσης δι-
ναμέως καὶ δυναθείας,

Καὶ ἡ ἰσχὺς αὐτῶν συντρίβει.

45. Καὶ γνώτωσαν, ὅτι σὺ εἶ Κύριος ὁ
Θεὸς μόνος,

Καὶ ἐνδοξος ἐφ' ὅλην τὴν οἰκομένην.

ΤΜΝ. Ι' Χ.

Τμνος τῶν πατέρων ἡμῶν.

52. Εὐλογητὸς εἶ Κύριε ὁ Θεὸς
τῶν πατέρων ἡμῶν,

Danielis
Cap. III.
v. 52. seqq.

Καὶ αἰνετὸς καὶ ὑπερυψούμενος εἰς
τὴς αἰῶνας.

Καὶ εὐλογητὸν τὸ ὄνομα τῆς δόξης
σου τὸ ἅγιόν (σου), καὶ ὑπεραινε-
τὸν καὶ ὑπερυψούμενον εἰς τὴς αἰ-
ῶνας.

53. Εὐλογημένος εἶ ἐν τῷ καιρῷ τῆς ἀγίας
δόξης σου,

Καὶ ὑπερυμνητὸς καὶ ὑπερένδοξος εἰς
τὴς αἰῶνας.

* 55. Εὐλογημένος εἶ ὁ βλέπων ἀβύσσους,
καθήμενος ἐπὶ τῶν Χερυβείμ,

Χερυβεῖν

Καὶ ὑπερυμνητὸς καὶ ὑπερυψούμενος
εἰς τὴς αἰῶνας.

* 54. Εὐλογημένος εἶ ἐπὶ θρόνῳ τῆς βα-
σιλείας σου,

Καὶ ὑπερυμνητὸς καὶ ὑπερυψούμενος
εἰς τὴς αἰῶνας.

56. Εὐλογημένος εἶ ἐν τῷ σεβασμῷ τοῦ
ἑρανοῦ,

Καὶ ὑπερυμνητὸς καὶ ὑπερένδοξος εἰς
τοὺς αἰῶνας.

57. Εὐλογεῖτε πάντα τὰ ἔργα Κυρίου
τὸν Κύριον,

ἤμνεϊτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς
τῆς αἰῶνας.

* 59. Εὐλογεῖτε ἔρανοί, τὸν Κύριον,
ἤμνεϊτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς
τῆς αἰῶνας.

* 58. Εὐλογεῖτε ἄγγελοι Κυρίου τὸν Κύριον,
ἤμνεϊτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς
τῆς αἰῶνας.

60. Εὐλογεῖτε ὕδατα πάντα τὰ ἐπάνω
τῆ ἔρανῶ τὸν Κύριον,
ἤμνεϊτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς
τῆς αἰῶνας.

61. Εὐλογεῖτε πᾶσαι αἱ δυνάμεις Κυρίου
τὸν Κύριον,
ἤμνεϊτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς
τῆς αἰῶνας.

62. Εὐλογεῖτε ἥλιος καὶ σελήνη τὸν Κύριον,
ἤμνεϊτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς
τῆς αἰῶνας.

63. Εὐλογεῖτε ἄστρα τῆ ἔρανῶ τὸν Κύριον,
ἤμνεϊτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς
τῆς αἰῶνας.

64. Εὐλογεῖτε πᾶς ὄμβρος καὶ δρόσος
τὸν Κύριον,
ἤμνεϊτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς
τῆς αἰῶνας.

65. Εὐλογεῖτε πάντα τὰ πνεύματα τὸν
Κύριον,
ἤμνεϊτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς
τῆς αἰῶνας.

66. Εὐλογεῖτε πῦρ καὶ καῦμα τὸν Κύριον,
ἤμνεϊτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς
τῆς αἰῶνας.

67. Εὐλογεῖτε ψυχὸς καὶ καύτων τὸν
Κύριον,

ἤμνεϊτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς
τῆς αἰῶνας.

68. Εὐλογεῖτε δρόσοι καὶ νεφέται τὸν
Κύριον,

ἤμνεϊτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς
τῆς αἰῶνας.

* 71. Εὐλογεῖτε νύκτες καὶ ἡμέραι τὸν
Κύριον,

ἤμνεϊτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς
τῆς αἰῶνας.

72. Εὐλογεῖτε φῶς καὶ σκότος τὸν Κύριον,
ἤμνεϊτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς
τῆς αἰῶνας.

* 69. Εὐλογεῖτε πάγος καὶ ψυχὸς τὸν
Κύριον,
ἤμνεϊτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς
τῆς αἰῶνας.

* 70. Εὐλογεῖτε πάχυναι καὶ χιόνες τὸν
Κύριον,
ἤμνεϊτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς
τῆς αἰῶνας.

73. Εὐλογεῖτε ἀστραπαὶ καὶ νεφέλαι τὸν
Κύριον,
ἤμνεϊτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς
τῆς αἰῶνας.

74. Εὐλογεῖτω ἡ γῆ τὸν Κύριον,
ἤμνεϊτω καὶ ὑπερυψοῖτω αὐτὸν εἰς
τῆς αἰῶνας.

75. Εὐλογεῖτε ὄρη καὶ βουνὰ τὸν Κύριον,
ἤμνεϊτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς
τοὺς αἰῶνας.

76. Εὐλογεῖτε πάντα τὰ φύματα ἐν
τῇ γῇ τὸν Κύριον,

ἤμνεϊτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς
τοὺς αἰῶνας.

77. Εὐλο-

77. Εὐλογεῖτε αἱ πηγαὶ τὸν Κύριον,
ἤμνετε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς
τοὺς αἰῶνας.

78. Εὐλογεῖτε θάλασσαι καὶ ποταμοὶ
τὸν Κύριον,
ἤμνετε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς
τοὺς αἰῶνας.

79. Εὐλογεῖτε κήτη καὶ πάντα τὰ κι-
νῆμενα ἐν τοῖς ὕδασι τὸν Κύριον,
ἤμνετε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς
τοὺς αἰῶνας.

80. Εὐλογεῖτε πάντα τὰ πετεινὰ τῆ
ἐρανῶ τὸν Κύριον,
ἤμνετε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς
τοὺς αἰῶνας.

81. Εὐλογεῖτε τὰ θηρία καὶ πάντα τὰ
κίνητα τὸν Κύριον,
ἤμνετε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς
τὰς αἰῶνας.

82. Εὐλογεῖτε υἱοὶ τῶν ἀνθρώπων τὸν
Κύριον,
ἤμνετε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς
τοὺς αἰῶνας.

83. Εὐλογεῖτω Ἰσραὴλ τὸν Κύριον,
ἤμνετω καὶ ὑπερυψοῦτω αὐτὸν εἰς
τοὺς αἰῶνας.

84. Εὐλογεῖτε ἱερεῖς Κυρίου τὸν Κύριον,
ἤμνετε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς
τοὺς αἰῶνας.

85. Εὐλογεῖτε δοῦλοι Κυρίου τὸν Κύριον,
ἤμνετε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς
τοὺς αἰῶνας.

86. Εὐλογεῖτε πνεύματι καὶ ψυχῇ δι-
καίων τὸν Κύριον,
ἤμνετε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς
τὰς αἰῶνας.

87. Εὐλογεῖτε ὅσοι καὶ ταπεινοὶ καρ-
δία τὸν Κύριον,

ἤμνετε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς
τοὺς αἰῶνας.

88. Εὐλογεῖτε Ἀνανία, Ἀζαρία, Μι-
σαήλ τὸν Κύριον,

ἤμνετε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς
τοὺς αἰῶνας.

TMN. ΙΑ' ΧΙ.

ΠΡΟΣΕΥΧΗ ΜΑΡΙΑΣ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ. Luc. C. γ.
46. Μεγαλύνει ἡ ψυχὴ μου τὸν
Κύριον,

47. Καὶ ἠγαλλίασε τὸ πνεῦμά μου ἐπὶ
τῷ Θεῷ τῷ σωτῆρί μου.

48. Ὅτι ἐπέβλεψεν ἐπὶ τὴν ταπείνω-
σιν τῆς δούλης αὐτῆς.

Ἰδοὺ γὰρ ἀπὸ τῆ νῦν μακαριῶσί μου
πᾶσαι αἱ γενεαί.

49. Ὅτι ἐποίησέ μοι μεγαλεῖα ὁ δυ-
νατός.

Καὶ ἅγιον τὸ ὄνομα αὐτῆς.

50. Καὶ τὸ ἔλεος αὐτῆς ἐκ γενεῶν γενεῶν ἀπὸ γε-
νοῦς φοβημένοι αὐτόν.

51. Ἐποίησε κράτος ἐν βραχίονι αὐτῆς· γενεὰν
διεσκόρπισεν ὑπερηφάνους διανοίᾳ καρ-
δίας αὐτῶν.

52. Καθεῖλε δυνάστας ἀπὸ θρόνων, καὶ
ὑψωσε ταπεινούς.

53. Πενῶντας ἐνέπλησεν ἀγαθῶν,
καὶ πλεθύντας ἐξαπέσειλε κενούς.

54. Ἀντελάβετο Ἰσραὴλ παιδὸς αὐτῆς,
Μνησθῆναι ἐλέους ὧν (καθὰς ἐλάλη-
σε πρὸς τὰς πατέρας ἡμῶν,

τῷ Ἀβραάμ καὶ τῷ Ἰσάκ καὶ τῷ Ἰακώβ) ἕως αἰῶνος.

ΤΜΝ. ΙΒ'. ΧΙΙ.

Luc.
Cap. II.
v. 29. seqq.

ΠΡΟΣΕΥΧΗ ΣΥΜΕΩΝ.
29. Νῦν ἀπολύεις τὸν δούλόν σου,
δουλοῦτά σου κατὰ τὸ ῥῆμά σου,
ἐν εἰρήνῃ.
30. Ὅτι ἶδον οἱ ὀφθαλμοί μου τὸ σωτή-
ριόν σου,
31. Ὁ ἠτοίμασας κατὰ πρόσωπον πάν-
των τῶν λαῶν,
32. Ὡς εἰς ἀποκάλυψιν ἱθῶν,
καὶ δόξαν λαῶ σου Ἰσραὴλ.

ΤΜΝ. ΙΓ'. ΧΙΙΙ.

Luc.
Cap. I.
v. 68. seqq.

ΠΡΟΣΕΥΧΗ ΖΑΧΑΡΙΕ.
68. Εὐλογητὸς Κύριος ὁ Θεὸς
τῷ Ἰσραὴλ.
Ὅτι ἐπεσκέψατο, καὶ ἐποίησε λύ-
τρωσιν τῷ λαῷ αὐτοῦ,
69. Καὶ ἠγείρε κέρας σωτηρίας ἡμῶν
ἐν τῷ οἴκῳ Δαυὶδ τῷ παιδὸς αὐτοῦ.
70. Καθὼς ἐλάλησε διὰ στόματος τῶν
ἀγίων τῶν ἀπ' αἰῶνος προφητῶν
αὐτοῦ.
71. Σωτηρίαν ἐξ ἐχθρῶν ἡμῶν,
καὶ ἐκ χειρὸς πάντων τῶν μισήντων
ἡμᾶς.
72. Ποῆσαι ἔλεος μετὰ τῶν πατέρων
ἡμῶν,
καὶ μενηθῆναι διαθήκης ἀγίας αὐτοῦ,
73. Ὅρκον ὃν ὤμοσε πρὸς Ἀβραάμ τὸν
πατέρα ἡμῶν,
τῷ δεῖναι ἡμῖν, 74. ἀφέδωκε ἐκ χει-
ρὸς τῶν ἐχθρῶν ἡμῶν.
Ῥυθίντας, λατρεύειν αὐτῷ 75. ἐν
ὁσιότητι καὶ δικαιοσύνῃ
ἐνώπιον αὐτοῦ πάσας τὰς ἡμέρας
ἡμῶν.

76. Καὶ σὺ δὲ παιδίον προφήτης ὑψίστου
κληθήσῃ.

Προπορεύσῃ γὰρ πρὸ προσώπου Κυ-
ρίου, ἐτοιμάσαι ὁδὸν αὐτοῦ.

77. Τῷ δεῖναι γινώσκειν σωτηρίας τῷ λαῷ
αὐτοῦ,

ἐν ἀφέσει ἁμαρτιῶν ἡμῶν

78. Διὰ ἀσπλάγχνα ἔλεος Θεοῦ ἡμῶν,
ἐν οἷς ἐπεσκέψατο ἡμᾶς ἀνατολή
ἐξ ὑψους,

79. Ἐπιφάναι τοῖς ἐν σκότει καὶ σκιᾷ
θανάτου καθημένοις,
τῷ κατευθύναι τὰς πόδας ἡμῶν εἰς
ὁδὸν εἰρήνης.

ΤΜΝ. ΙΔ'. ΧΙΥ.

ΤΜΝΟΣ ΕΩΘΙΝΟΣ.
Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ,
καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη,
ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία.
Αἰνῶμέν σε,
εὐλογοῦμέν σε,
προσκυνοῦμέν σε,
δοξολογοῦμέν σε,
εὐχαριστοῦμέν σοι,
διὰ τὴν μεγάλην σου δόξαν,
Κύριε βασιλεῦ
ἐπεράνιε,
Θεὲ πατὴρ παντοκράτωρ,
Κύριε υἱὲ μονογενὲς
Ἰησοῦ Χριστέ,
καὶ ἅγιον πνεῦμα.
Κύριε ὁ Θεός,
ὁ ἀμὸς τῷ Θεῷ,
ὁ υἱὸς τῷ πατρί,
ὁ αἴρων τὰς ἁμαρτίας τῷ κόσμῳ,
ἐλέησον ἡμᾶς.

μεισγυγῇ

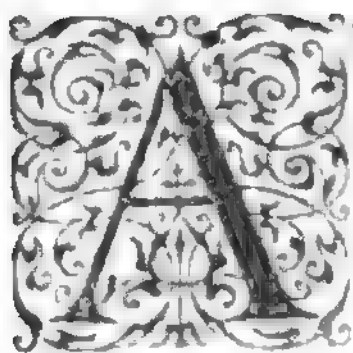
Ὁ αἰ-

Ὁ αἶρων τὰς ἀμαρτίας τῷ κόσμῳ, Εὐλογητὸς εἶ Κύριε, δίδαξόν με τὰ δι-
 (ἐλέησον ἡμᾶς)
 καιώματά σου.
 Εὐλογητὸς εἶ Κύριε, δίδαξόν με τὰ δι-
 καιώματά σου.
 Εὐλογητὸς εἶ Κύριε, δίδαξόν με τὰ δι-
 καιώματά σου.
 Κύριε καταφυγὴ ἐγενήθης ἡμῶν ἐν γενεᾷ
 καὶ γενεᾷ.
 Ἐγὼ εἶπα· Κύριε ἐλέησόν με,
 Ἰάσαι τὴν ψυχὴν μου, ὅτι ἥμαρτόν σοι.
 Κύριε πρὸς σὲ κατέφυγα.
 Δίδαξόν με τῷ ποιῆν τὸ θέλημά σου, ὅτι
 σὺ εἶ ὁ Θεός μου.
 Ὅτι παρὰ σοὶ πηγὴ ζωῆς.
 Ἐν τῷ φωτί σου ὁψόμεθα φῶς.
 Παιδάτερον τὸ ἐλεός σου τοῖς γνώσκου-
 σί σε.
 Ὁ αἶρων τὰς ἀμαρτίας τῷ κόσμῳ, Εὐλογητὸς εἶ Κύριε, δίδαξόν με τὰ δι-
 (ἐλέησον ἡμᾶς)
 καιώματά σου.
 Εὐλογητὸς εἶ Κύριε, δίδαξόν με τὰ δι-
 καιώματά σου.
 Εὐλογητὸς εἶ Κύριε, δίδαξόν με τὰ δι-
 καιώματά σου.
 Κύριε καταφυγὴ ἐγενήθης ἡμῶν ἐν γενεᾷ
 καὶ γενεᾷ.
 Ἐγὼ εἶπα· Κύριε ἐλέησόν με,
 Ἰάσαι τὴν ψυχὴν μου, ὅτι ἥμαρτόν σοι.
 Κύριε πρὸς σὲ κατέφυγα.
 Δίδαξόν με τῷ ποιῆν τὸ θέλημά σου, ὅτι
 σὺ εἶ ὁ Θεός μου.
 Ὅτι παρὰ σοὶ πηγὴ ζωῆς.
 Ἐν τῷ φωτί σου ὁψόμεθα φῶς.
 Παιδάτερον τὸ ἐλεός σου τοῖς γνώσκου-
 σί σε.

Ὡδαὶ
 ιδ'.

I Ω Β.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α΄.

Ἄνθρωπος ἦν ἐν χώρᾳ
τῇ Αὐσίτιδι, ᾧ ὄνο-
μα Ἰᾶβ.

Καὶ ἦν ὁ ἄνθρωπος
ἐκεῖνος ἄμεμπτος, δι-
καιος, καὶ ἀληθινός,

καὶ θεοσεβής,

Ἀπεχόμενος ἀπὸ παντὸς πονηροῦ
πράγματος.

2. Ἐγένετο δὲ αὐτῷ υἱοὶ ἐπτά, καὶ θυ-
γατέρες τρεῖς.

3. Καὶ ἦν τὰ κτήνη αὐτοῦ πρόβατα ἐπτα-
κίχλια,

Κάμηλοι τριχίλιοι,

Ζεύγη βοῶν πεντακόσια,

καὶ ὄνοι θήλειαι νομάδες πεντακόσιαι.

~ Καὶ ὑπηρεσία πολλὴ σφόδρα,

Καὶ ἔργα μεγάλα ἦν αὐτῷ ἐπὶ τῆς
γῆς.

Καὶ ἦν ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος εὐγενὴς
τῶν ἀφ' ἧλός ἀνατολῶν.

4. Συμπορευόμενοι δὲ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ πρὸς
ἀλλήλους,

Ἐποίουν πότον καθ' ἑκάστην ἡμέραν,

Συμπαράλαμβάνοντες (ἅμα) καὶ
τὰς τρεῖς ἀδελφὰς αὐτῶν,

Ἐδίειν καὶ πίνειν μετ' αὐτῶν.

5. Καὶ ὡς ἂν συνετελέσθωσαν αἱ ἡμέραι
τῆ πότις,

Ἀπέστειλεν Ἰᾶβ, καὶ ἐκαθάριζεν αὐ-
τὰς, ἀνιστάμενος τοπρωί.

Προσέφερε τε θυσίας περὶ αὐτῶν κα-
τὰ τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν,

~ Καὶ μέχον ἕνα περὶ ἁμαρτίας ὑ-
πὲρ τῶν ψυχῶν αὐτῶν.

Ἔλεγε γὰρ Ἰᾶβ· μήποτε οἱ υἱοὶ μου
Χῆμαρτιν, καὶ ἐν τῇ καρδίᾳ αὐ-
τῶν κακὰ ἐνενόησαν πρὸς τὸν Θεόν.
Οὕτως ἐποίει Ἰᾶβ πάσας τὰς ἡμέ-
ρας (αὐτῶν).

6. Καὶ ἐγένετο ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη,

Καὶ ἦλθον οἱ ἄγγελοι τοῦ Θεοῦ παρα-
στῆσαι ἐνώπιον τοῦ Κυρίου.

Καὶ ὁ διάβολος ἦλθε μετ' αὐτῶν,
~ περιελθὼν τὴν γῆν,

Καὶ ἐμπεριπατήσας τὴν ὑπ' ἔρανον.

7. Καὶ εἶπεν ὁ Κύριος πρὸς τὸν διάβολον
πίθεν παραγέγονας;

Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ διάβολος τῷ Κυρίῳ,
εἶπε.

Περιελθὼν τὴν γῆν, καὶ ἐμπεριπα-
τήσας τὴν ὑπ' ἔρανον, πάρεμι.

8. Καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ Κύριος

Θεός

Προσέ-

ΙΩΒ. Cap. I. v. 1. Ἄνθρωπος ἦν) Ἄνθρωπος τις ἦν. ibid. ἄμεμπτος, δίκαιος, ἀληθινός, θεοσεβής) ἀληθινός, ἄμεμπτος, δίκαιος, θεοσεβής. v. 3. Καμ. τριχίλιοι) κάμηλοι τριχίλιοι. ibid. πεντακό-
σια ὄνοι θήλειαι v. πεντακόσιοι) πεντακόσιοι, θήλειαι ὄνοι νομάδες πεντακόσιοι. v. 4. Ἐκείνους)
ἐποιούσαν. v. 5. Ἀπέστειλεν) Ἀπέστειλεν. ibid. Προσέφερε τε θυσίας περὶ αὐτῶν) καὶ προσέφερε περὶ
αὐτῶν θυσίας. ib. ὑπὲρ τῶν ψυχῶν) περὶ τῶν ψυχῶν. ib. ἐν τῇ καρδίᾳ) ἐν τῇ διανοίᾳ. ib. πρὸς τὸν
Θεόν) πρὸς Θεόν. ib. Οὕτως ἐποίει) οὕτως οὖν ἐποίει Ἰᾶβ. ib. (αὐτῶν) abest. v. 6. slich. 1. Καὶ
ἦλθον) καὶ ἰδοὺ ἦλθον. ibid. slich. 3. 8c 4. περιελθὼν τὴν γῆν - - ἔρανον.) desunt omnia in
Edit. Rom. v. 7. πρὸς τὸν διάβολον) τῷ διαβόλῳ. v. 8. slich. 1. ὁ Θεός) ὁ Κύριος.

Θεράπον-
τος

Προσέχες τῇ διανοίᾳ σε κατὰ τῆ
παιδὸς μετ' Ἰωβ;

*Οτι ἔκ ἐστιν (ἄνθρωπος) ὅμοιος αὐ-
τῷ τῶν ἐπὶ τῆς γῆς,

*Ἄνθρωπος ἀμεμπτός, (δίκαιος), ἀ-
ληθινός, θεοσεβής,

*Ἀπεχόμενος ἀπὸ παντός πονηρῶ
πράγματος.

9. Ἀπεκρίθη δὲ ὁ διάβολος ἐναντίον Κυ-
ρίου, καὶ ἔπει·

Μὴ δωρεὰν Ἰωβ σέβεται τὸν Θεόν;

10. Οὐ σὺ περιέφραξας αὐτῷ τὰ ἔξω,
καὶ τὰ ἔσω τῆς οἰκίας αὐτοῦ,

Καὶ τὰ ἔξωθεν πάντων τῶν ὄντων
αὐτῷ κυκλόθεν;

Τὰ (δὲ) ἔργα τῶν χειρῶν αὐτοῦ εὐ-
λόγησας,

Καὶ τὰ κτήνη αὐτοῦ πολλὰ ἐποίησας
ἐπὶ τῆς γῆς.

11. Ἀλλὰ ἀπόσειλον τὴν χειρὰ σε, καὶ
ἄψαι πάντων ὧν ἔχει·

* Εἰ μὴν εἰς πρόσωπόν σου σε εὐλο-
γήσει.

12. Καὶ εἶπεν ὁ Κύριος τῷ διαβόλῳ·
Ἰδοὺ πάντα ὅσα ἐστὶν αὐτῷ, ἐν τῇ χει-
ρί σου δίδωμι,

* Ἀλλὰ αὐτῷ μὴ ἄψῃ.

Καὶ ἐξῆλθεν ὁ διάβολος ἀπὸ προσώ-
που Κυρίου.

13. Καὶ ἐγένετο ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη,

Καὶ οἱ υἱοὶ τοῦ Ἰωβ καὶ αἱ θυγατέρες
αὐτοῦ * ἦσαν καὶ ἔπαινον αἶνον

Ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτῶν τοῦ
πρεσβυτέρου.

14. Καὶ ἰδοὺ ἄγγελος ἦλθεν πρὸς Ἰωβ,
καὶ εἶπεν αὐτῷ·

Τὰ ζεύγη τῶν βοῶν ἡροτρία,

Καὶ αἱ θήλειαι ὄνοι ἐδόσκοντο ἐχόμε-
ναι αὐτῶν·

15. Καὶ ἐλθόντες οἱ αἰχμαλωτεύοντες
ἠχμαλώτευσαν αὐτούς,

Καὶ τοὺς παιδας ἐπάταξαν ἐν σόματι
μαχαίρας· καὶ ἐσώθην ἐγὼ μόνος,
καὶ ἦλθον τῷ ἀπαγγεῖλαι σοι.

16. * Ἐτι τότε λαλοῦντος, ἦλθεν ἕτερος
ἄγγελος πρὸς Ἰωβ, καὶ εἶπεν
αὐτῷ·

Πῦρ * θύετο ἔπαινον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ (ἐπὶ
τὴν γῆν),

Καὶ κατέκαυσε τὰ πρόβατα, καὶ τὰς κατέφα-
ποιμένας * κατέφαγεν ὁμοίως·

Καὶ ἐσώθην ἐγὼ μόνος, καὶ ἦλθον * κατέ-
καυσεν τῷ ἀπαγγεῖλαι σοι.

17. * Ἐτι τότε λαλοῦντος, ἕτερος ἄγγε-
λος ἔρχεται πρὸς Ἰωβ,

Καὶ λέγει αὐτῷ· οἱ ἵππεῖς ἐποίησαν
ἡμῖν ἀρχαῖς τρεῖς, καὶ ἐκύκλωσαν

S 2

τάς

Υ. 8. Stich. 2. Θεράπωντος) παιδὸς. ibid. st. 3. Ἦσαν ἄνθρωποι ὅμοιοι αὐτῷ τῶν ἐπὶ τῇ γῇ) Ἦσαν κατ' αὐτὸν ἐπὶ. ib. st. 4. (δίκαιος) abest. Υ. 9. ἐναντίον Κυρίου) καὶ ἔπει ἐναντίον τοῦ κυρίου. ibid. τὸν Θεόν) τὸν κύριον. Υ. 10. Stich. 1. αὐτοῦ τὰ ἔξω) τὰ ἔξω αὐτοῦ. ib. st. 2. ἔξωθεν) ἔξω. ib. αὐτῷ κυκλόθεν) αὐτοῦ κύκλῳ. Υ. 11. Εἰ μὴν) ἢ μὴν. Υ. 12. Stich. 1. Καὶ ἔπει) τότε ἔπει. ib. st. 2. ἐν τῇ χ. σε δίδωμι) δίδωμι ἐν τῇ χειρὶ σου. ib. st. 3. Ἀλλὰ) ἀλλ'. ib. st. 4. ἀπὸ προσώπου Κυρίου) παρὰ τοῦ κυρίου. Υ. 13. Stich. 1. Καὶ ἐγένετο ὡς) καὶ ἦν ὡς. ibid. st. 2. Καὶ οἱ υἱοὶ τοῦ Ἰωβ) οἱ υἱοὶ Ἰωβ. ib. ἦσαν καὶ) deest. Υ. 15. Stich. 1. αὐτοῦ) αὐτοῦ. ibid. st. 2. ἐπάταξαν ἐν - - τῷ ἀπαγγεῖλαι σοι.) ἀπέκταναν ἐν μαχαίραις. σιωπῇ δὲ ἐγὼ μόνος ἦλθον τῷ ἀπαγγεῖλαι σοι. Υ. 16. Stich. 1. πρὸς Ἰωβ, καὶ ἔπει αὐτῷ) καὶ ἔπει πρὸς Ἰωβ. ibid. st. 2. (ἐπὶ τὴν γῆν) non habet. ib. st. 3. κατέφαγε τὰ πρόβατα.) κατέκαυσε τὰ πρόβατα. ib. κατέφαγεν ὁμοίως) κατέφαγεν ὁμοίως. ib. st. 4. Καὶ ἐσώθην) σιωπῇ δὲ. ib. καὶ ἦλθον) ἦλθον. Υ. 17. Stich. 1. ἕτερος ἄγγελος ἔρχεται πρὸς Ἰωβ, καὶ λέγει αὐτῷ) ἦλθεν ἕτερος ἄγγελος καὶ ἔπει πρὸς Ἰωβ. ibid. st. 2. ἀρχαῖς) καβαλίσ.

- τάς καμήλας, καὶ ἡχμαλώτευ-
σαν αὐτάς,
Καὶ τὰς παῖδας ἀπέκλειναν ἐν μα-
χαίραις·
Καὶ ἐσώθην ἐγὼ μόνος, καὶ ἦλθον
τῷ ἀπαγγεῖλαί σοι.
18. Ἐτι τέττα λαλοῦντος, ἄλλος ἄγγε-
λος ἔρχεται καὶ πρὸς Ἰωβ, λέγων·
Τῶν υἱῶν σε καὶ τῶν θυγατέρων σε
ἑοδιόντων καὶ πινόντων Χ οἶνον παρα
(τῷ υἱῷ σε)
Τῷ ἀδελφῷ αὐτῶν τῷ πρεσβυτέρῳ,
19. Ἐξαίφνης πνεῦμα μέγα ἦλθεν ἀπὸ
τῆς ἐρήμου,
Καὶ ἦψατο τῶν τεσσάρων γωνιῶν τῆς
οἰκίας,
Καὶ ἔπεσεν ἡ οἰκία ἐπὶ τὰ παιδία σε,
καὶ ἐτελεύτησαν· καὶ ἐσώθην ἐγὼ
μόνος, καὶ ἦλθον τῷ ἀπαγγεῖ-
λαί σοι.
20. Οὕτως (ἀκέσας) Ἰωβ ἀναστὰς διέβ-
ρηξε τὰ ἱμάτια αὐτοῦ,
Καὶ ἐκείρατο τὴν κόμην τῆς κεφαλῆς
αὐτοῦ, (καὶ κατεπάσατο γῆν ἐπὶ
τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ),
Καὶ πεσὼν χαμαὶ προσεκύνησε (τῷ
Κυρίῳ), 21. καὶ εἶπεν·
Αὐτὸς γυμνὸς ἐξῆλθον ἐκ κοιλίας
μητρός μου, γυμνὸς καὶ ἀπελεύ-
σομαι ἐκεῖ·

Ὁ Κύριος ἔδωκεν, ὁ Κύριος ἀφείλατο·
καὶ ὥς τῷ Κυρίῳ ἔδοξεν, ἔτω (καὶ)
ἐγένετο·

Εἴη τὸ ὄνομα Κυρίου εὐλογημένον (εἰς
τὰς αἰῶνας).

22. Ἐν τέτοις πᾶσι καὶ τοῖς συμβεβηκό-
σιν αὐτῷ· ἔχ ἡμαρτεν Ἰωβ ἔδεν
καὶ ἐναντι Κυρίου, (καὶ ἐν τοῖς
χείλεσιν αὐτοῦ).

Καὶ ἐκ ἔδωκεν ἀφροσύνην τῷ Θεῷ.

ΚΕΦ. Β'. ΙΙ.

Εγένετο δὲ ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη,
Καὶ ἦλθον οἱ ἄγγελοι τῷ Θεῷ
παρασῆναι ἐνώπιον Κυρίου·
Καὶ ὁ διάβολος ἐν μέσῳ αὐτῶν ἦλθε
καὶ παρασῆναι ἐναντι Κυρίου.

2. Καὶ εἶπεν ὁ Κύριος τῷ διαβόλῳ· πό-
θεν σὺ ἔρχῃ;
Τότε εἶπεν ὁ διάβολος ἐναντι Κυρίου·
Διαπορευθεὶς τὴν ὑπὲρ ἔρανόν, καὶ ἰμ-
 περιπατήσας τὴν σύμπεσιν, πάρε- γῆν
ειμι.

3. Εἶπε δὲ ὁ Κύριος πρὸς τὸν διάβολον· Σάταν·
Προσέχες οὖν τῷ θεράποντί μου Ἰωβ;
Ὅτι ἐκ ἔστι κατ' αὐτὸν τῶν ἐπὶ τῆς
γῆς ἄνθρωπος (ὅμοιος αὐτῷ),
Ἀμειβίλος, (δικαίος) ἀληθινός, θεο-
σεβής,

Ἀπε-

v. 17. stich. 4. Καὶ ἐσώθην) ἐσώθην δὲ. v. 18. stich. 1. πρὸς Ἰωβ λέγων) λέγων τῷ Ἰωβ. ibid. st. 3.
(τῷ υἱῷ σε) deest. v. 19. stich. 1. ἦλθεν ἀπὸ τῆς) ἐκ τῆς. ibid. st. 3. καὶ ἐσώθην)
ἐσώθην δὲ. v. 20. (ἀκέσας) abest. ibid. Ἰωβ ἀναστὰς διέβρηξε) ἀναστὰς Ἰωβ ἐβρέχε. ib. αὐτοῦ)
ἐκ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ. ib. stich. 2. κεφαλῆς αὐτοῦ) κεφαλῆς. ib. (καὶ κατεπάσατο γῆν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ)
hxc omnia defunt. ib. st. 3. (τῷ Κυρίῳ) deest. v. 21. stich. 3. ἔτι καὶ) οὕτως. ibid. st. 4.
(εἰς τὰς αἰῶνας) non habet. v. 22. ἔχ ἡμαρτεν - - Κυρίου,) οὐδὲν ἡμαρτεν Ἰωβ ἐναντίον τοῦ κυ-
ρίου. ibid. (καὶ ἐν τοῖς χείλεσιν αὐτοῦ) defunt. CAP. ΙΙ. v. 1. stich. 2. ἐνώπιον) ἐναντι. ib.
st. 3. ἐν μέσῳ αὐτῶν ἦλθεν) transposita. ib. ἐναντι Κυρίου) ἐναντίον τοῦ Κυρίου. v. 2. stich. 2.
ἐναντι Κυρίου) ἐναντίον τῷ Κυρίῳ. ibid. st. 3. τὴν γῆν) τὴν σύμπεσιν. v. 3. stich. 1. τὸν Σατα-
νᾶν) τὸν διάβολον. ibid. st. 3. (ὅμοιος αὐτῷ) defunt. ib. st. 4. ita legitur in Rss. ἄμειβος,
ἀληθινός, ἀμειβίλος, θεοσεβής.

Ἀπεχόμενος ἀπὸ παντός κακῆ, ἔτι
δὲ ἔχεται ἀνακίας·

Σὺ δὲ εἶπας τὰ ὑπάρχοντα αὐτῷ
ἀπολέσαι διακειῆς.

4. Ὑπολαβὼν δὲ ὁ διάβολος, εἶπε τῷ
Κυρίῳ· δερμα ὑπὲρ δερματος,
καὶ πάντα ὅσα ὑπάρχει τῷ ἀνθρώ-
πῳ, δώσει ὑπὲρ τῆς ψυχῆς αὐτῆς·

5. Οὐ μὴν δὲ αἰδοῦ ἀποτείλας τὴν χει-
ρά σου, ἅψαι τῶν ὀσῶν αὐτῆς καὶ
τῶν σαρκῶν αὐτῆς,

Εἰ μὴ εἰς πρόσωπόν σου σε εὐλογῇσει.

6. Εἶπε δὲ ὁ Κύριος τῷ διαβόλῳ· ἰδὲ πα-
ραδίδωμί σοι αὐτόν·

διατήρη-
σον
* παρὰ
Μόνον τὴν ψυχὴν αὐτῆς διαφύλαξον.
7. Ἐξῆλθε δὲ ὁ διάβολος * ἀπὸ * προσώπου
τῷ Κυρίῳ,

καὶ ἔπαισε τὸν Ἰωβ ἔλκει πονηρῶ
ἀπὸ ποδῶν ἕως κεφαλῆς.

8. καὶ ἔλαβεν (Ἰωβ) * καὶ αὐτῷ ὄσρακον,
ἵνα ἀποξέῃ τὸν ἰχῶρα αὐτῆς·

καὶ * αὐτὸς * ἐκάθητο ἐπὶ τῆς κο-
πρίας ἔξω τῆς πόλεως.

τῷ Ἰωβ
9. Χρόνος δὲ πολλῶς προδεβηκότος, * καὶ
εἶπεν αὐτῷ ἡ γυνὴ αὐτῆς·

Μέχρις τίνος καρτερήσεις * λέγων·

ἰδὲ, ἀναμενῶ χρόνον ἔτι μικρόν,

προσδεχόμενος τὴν ἐλπίδα τῆς

σωτηρίας μου.

Ἰδὲ γάρ ἠφάνισται τὸ μαρτύριόν σου
ἀπὸ τῆς γῆς,

τίοί σου καὶ θυγατέρες, τῆς ἐμῆς κοι-
τίας ὠδίνες καὶ πόνοι,

οὓς εἰς τὸ κενὸν ἐκοπίασα μετὰ
μόχθων·

Σὺ δὲ αὐτὸς ἐν σαπρίᾳ σκολήκων κα-
θῆσαι διανυκτερεύων αἰθρίας·

καὶ ἐγὼ πλανῆτις καὶ λάρεις,

τόπον ἐκ τόπου περιερχομένη, καὶ οἰ-
κίαν ἐξ οἰκίας,

προσδεχομένη τὸν ἥλιον πότε δύσῃ,

ἵνα ἀναπαύσωμαι τῶν μόχθων,

καὶ τῶν περιεχουσῶν με ὀδυνῶν, αἱ
με νῦν συνέχουσιν·

Ἄλλ' εἰπὸν τι ῥῆμα εἰς Κύριον, καὶ τε-
λεύτα.

10. Ὁ δὲ * ἐμβλέψας αὐτῇ εἶπεν·

(Ἰνατί) ὥσπερ μία τῶν ἀφρόνων γυ-
ναικῶν (ἔτως) ἐλάλησας.

Εἰ τὰ μὲν ἀγαθὰ ἐδεξάμεθα ἐν
χειρὶ Κυρίου, τὰ δὲ κακὰ ἔχ ὑ-
ποίσομεν;

Ἐν τέτοις πᾶσι * τοῖς συμβεβηκό-
σιν αὐτῷ * ἔχ ἡμαρτεν Ἰωβ ἔδδ
ἐν τοῖς χείλεσιν * αὐτῆς * ἐναν-
τίον τῷ Θεῷ·

11. Ἀκέσαντες δὲ οἱ τρεῖς φίλοι αὐτῷ
τὰ κακὰ πάντα * ταῦτα τὰ ἐ-
πελθόντα αὐτῷ,

S:3

Παρε-

v. 3. stich. 6. τὰ ὑπάρχοντα) ὑπάρχοντα. ib. ἀπολέσαι διακειῆς) transposita. v. 4. stich. 2. καὶ
πάντα) deest. ibid. τῷ ἀνθρ.) τῷ deest. ib. δώσει ὑπὲρ τ. ψ. αὐτοῦ) ὑπὲρ τῆς ψυχῆς αὐτοῦ (αἰτί-
σι. v. 5. stich. 2. εἰ μὴ). * μὴν. v. 6. stich. 2. διατήρησον) διαφύλαξον. v. 7. stich. 1. πα-
ρὰ) ἀπὸ. v. 8. (Ἰωβ) deest. ibid. ἵνα ἀποξέῃ τὸν ἰχῶρα αὐτοῦ) ἵνα τὸν ἰχῶρα ξύῃ. ib. st. 2.
αὐτῆς) deest. v. 9. stich. 1. τῷ Ἰωβ) αὐτῷ. ibid. st. 2. Μέχρις) μέχρι. ib. st. 3. τὸ μαρ-
τύριόν σου τὸ μαρτύριόν σου. ib. st. 4. τίοί σου) οἱοί. ib. τῆς ἐμῆς) ἐμῆς. ib. st. 6. Σὺ δὲ) σύ τε.
ib. st. 7. καὶ ἐγὼ πλανῆτις) καὶ γὰρ πλανημένη. ib. st. 8. περιερχομένη) non habet. ib. st. 9.
δύσῃ) δύσεται. ib. st. 10. μόχθων) addit. μου. ib. st. 11. περιεχουσῶν με) deficit. ib. st. 12.
'Ἄλλ') Ἄλλ'. ib. πρὸς Κύριον) εἰς Κύριον. v. 10. stich. 1. αὐτῇ εἶπεν) transposita. ibid. st. 2.
(Ἰνατί) deest. ib. (ἔτως) abest. ib. st. 3. εἰ τὰ μὲν) εἰ τὰ. ib. τὰ δὲ κ.) τὰ κακὰ. ib. st. 4.
Ἐν τέτοις πᾶσι) ἐν πᾶσι τέτοις. ib. ἔχ) οὐδὲν. ib. ἔδδ ἐν τοῖς χ. αὐτοῦ) τοῖς χείλεσιν.

πόλεως Παρεγένοντο ἕκαστος ἐκ τῆς ἰδίας
χώρας πρὸς αὐτὸν (τῷ παρακαλέ-
σαι καὶ ἐπισκέψασθαι αὐτόν).

Βαλδαῖς Ἐλιφαῖζ ὁ Θαιμανῶν βασιλεὺς.
Χ Καὶ" βαλδαῖδ ὁ Σαυχαίων τύραννος,
Καὶ Σωφάρ ὁ Μιναίων βασιλεὺς.
Καὶ παρεγένοντο ὁμοθυμαδὸν πρὸς
αὐτόν, τῷ παρακαλέσαι καὶ ἐπι-
σκέψασθαι αὐτόν.

12. Ἰδόντες δὲ αὐτὸν πόρρωθεν, ἐκ ἐπέ-
γνωσαν,

Καὶ βεήσαντες Φωνῇ μεγάλῃ ἔκλαυ-
σαν.

ῤήξαντες δὲ ἕκαστος τὴν ἑαυτοῦ σολήν,
καὶ καταπασσάμενοι γῆν ἐπὶ ταῖς
κεφαλαῖς αὐτῶν ✕ ἐκ τὸν ἔρανον,

13. Παρεκάθηντο αὐτῷ ✕ ἐκ τῆς γῆς ἐ-
πὶ αἱ ἡμέρας καὶ ἐπὶ αἱ νύκτας,
Καὶ ἔδεις αὐτῶν ἐλάλησε ✕ πρὸς
αὐτὸν λόγον.

✕

Ἐώραν γάρ τὴν πληγὴν ἣ δεινὴν ἔ-
σαν καὶ" μεγάλην σφόδρα.

ΚΕΦ. Γ'. III.

ΚΑΙ) μετὰ ταῦτα ἤνοιξεν Ἰωβ τὸ
στόμα αὐτοῦ,
Καὶ κατηράσατο τὴν ἡμέραν
αὐτοῦ.

2. ✕ Καὶ ἀπεκρίθη Ἰωβ, λέγων.

3. Ἀπόλοιτο ἡ ἡμέρα ἐν ᾗ ἐγεννήθην
✕ ἐν αὐτῇ.

Καὶ ἡ νύξ ἐν ᾗ ἔειπον· ἰδοὺ ἄρσεν.

4. Ἡ ἡμέρα ἐκείνη εἶη σκότος, καὶ μὴ
ἀναζητήσαι αὐτήν ὁ Κύριος ἀνω-
θεν,

Μηδὲ ἔλθοι εἰς αὐτὴν φέγγος.

5. Ἐκλαῖβοι δὲ αὐτὴν σκότος καὶ σκιά
θανάτου,

(Καὶ) ἐπέλθοι ἐπ' αὐτὴν γνόφος.

✕ Καὶ ταρχυεῖται ἡ ἡμέρα (ἐκείνη), καί αρα-
θεῖται

6. καὶ ἡ νύξ ἐκείνη.

✕ Ἀπενέγκοιτο αὐτὴν σκότος.

Μη εἶη εἰς ἡμέρας ἱκαντῶ, ἐνικαυτῶν

Μηδὲ ἀριθμηθεῖται εἰς ἡμέρας μηνῶν. ✕

7. Ἀλλὰ ἡ νύξ ἐκείνη εἶη ὁδὴν, ὁδότηρα

Καὶ μὴ ἔλθοι ἐπ' αὐτὴν εὐφροσύνη,
ἢ μηδὲ χαρμονή.

8. Ἀλλὰ καταράσαιοτο αὐτὴν ὁ καταρά-
μενος τὴν ἡμέραν ἐκείνην,

Ὁ μέλλων τὸ μέγα κῆτος χειρώσα-
σαι.

9. Σκοτωθεῖται τὰ ἄστρα τῆς νυκτὸς ἐκεί-
νης· ὑπομείναι, καὶ μὴ ἔλθοι εἰς καὶ μὴ
φωτισμὸν, φωτίσαι

Μηδὲ ἴδοι ἑωσφόρον ἀνατέλλοντα.

10. Ὅτι ὃ συνέκλεισε πύλας γαστρὸς μη-
τρὸς μου.

Ἀπήλαξε γὰρ ἂν πῖπτον ἀπὸ ὀφθαλ-
μῶν μου. κόπον

11. Διατί γὰρ ἐν κοιλίᾳ ἐκ ἐτελεύτησα;

Ἐκ γαστρὸς δὲ ἐξῆλθον, καὶ ἐκ ἢ εὐ-
θύς ἀπωλόμην;

12. (Καὶ)

v. 11. stich. 2. πόλεως) χώρας. ibid. (τῷ παρακαλέσαι καὶ ἐπισκ. αὐτόν) deficiunt. ib. st. 4. Βαλδαῖς ὁ Σαυχαίων) βαλδαῖδ ὁ σαυχαίων. ib. st. 5. Καὶ Σωφάρ ὁ) σωφάρ. ib. st. 6. ὁμοθυμαδὸν πρὸς αὐτόν) transposita. v. 12. stich. 3. ῤήξαντες δὲ) δὲ abest. ibid. ἐπὶ ταῖς κεφαλαῖς αὐτῶν) non habet. v. 13. stich. 1. Παρεκάθηντο) παρεκάθισαν. ibid. st. 2. πρὸς αὐτὸν λόγον) defunct. CAP. III. v. 1. stich. 1. Καὶ μετὰ ταῦτα) Μετὰ ταῦτο. v. 2. Καὶ ἀπεκρίθη Ἰωβ) defunct. v. 3. stich. 1. ἐν αὐτῇ) deest. ibid. st. 2. νύξ ἐν ᾗ ἔειπον) νύξ ἐκείνη ᾗ ἔειπον. v. 4. Ἡ ἡμέρα) ἡ νύξ. v. 5. stich. 2. (Καὶ) abest. ibid. st. 3. (ἐκείνη) non habet. v. 6. stich. 2. ἱκαντῶν) ἱκαντοῦ. v. 7. stich. 1. ὁδότηρα) ὁδὴν. v. 9. stich. 1. καὶ μὴ ἔλθοι καὶ μὴ φωτίσαι) καὶ εἰς φω-
τισμὸν μὴ ἔλθοι. ibid. st. 2. Μηδὲ ἴδοι) καὶ μὴ ἴδοι. v. 10. stich. 2. πῖπτον) πόντον.

12. (Καὶ) ἵνατί συνήτησέ μοι γόνατα;
Ἰνατί δὲ मासुंस ἐθήλασα (μητρός
με);

13. (Νῦν ἂν κοιμηθεὶς ἡσύχασα, ὑπνώ-
σας δὲ ἀνεπαυσάμην,

14. Μετὰ βασιλέων καὶ βελευτῶν γῆς,
Οἱ ἐγαυριῶντο ἐπὶ ξίφεσιν,

15. Καὶ μετὰ ἀρχόντων, ὧν πολὺς ὁ
χρυσός, οἱ ἐπλησαν τὰς οὐκας αὐ-
τῶν ἀργυρίῳ.)

16. Ὡς ὥστε ἐκλωμας ἐκπορευόμενον
ἐκ μήτρας μητρός,
Ὡς ὥστε νήπιοι οἱ ἐκ εἶδον φῶς.

ἐπαυσαν 17. Ἐκεῖ ἀσεβεῖς ἐξέκασαν θυμὸν ὀργῆς.
Ἐκεῖ ἀνεπαύσαντο καλίσκοποι σώματι;

18. Ὁμοθυμαδὸν δὲ δι' αἰῶνος Χ' ἐθήλασαν,
ἐκ (ὅτι) ἤκησαν φωνὴν φορολόγῃ.

19. Μικρὸς καὶ μέγας ἐκεῖ ἐστὶ, καὶ θε-
ραπίων ἔδωκεν τὸν Κύριον αὐτῷ.

20. Ἰνατί γὰρ δέδοται τοῖς ἐν πικρίᾳ
(ψυχῆς) φῶς,

Ζωὴ δὲ ταῖς ἐν ὀδύναις ψυχαῖς;

21. Οἱ ἰμείρονται θανάτου, καὶ ἔτι τυ-
χάνουσιν,

Ἀνορύσσοντες αὐτὸν ὥστε θησαυρὸν

22. Περιχαρεῖς δὲ ἐγένοντο, εἰς κατα-
τύχῃ (θανάτου).

23. Θάνατος γὰρ ἀνδρὶ ἀνάπαυσις, ἢ
ἡ ὁδὸς ἀπεκρύβη.

Κύριος Συνέκλεισε γὰρ ὁ Θεὸς κατ' αὐτῷ.

24. Πρὸ γὰρ τῶν σίτων με συναγμός

με ἥκει, δακρύων δὲ ἐγὼ συνεχόμε- μοι
νος φέβω.

25. Φόβος γὰρ ὃν εὐλαβέμην, ἦλθέ μοι,
Καὶ ὃν ἐδεδόικειν, συνήτησέ μοι.

26. Οὔτε εἰρήνευσα, ἔτε ἡσύχασα, ἔτε
ἀνεπαυσάμην· ἦλθε δὲ μοι ἐργή.

ΚΕΦ. Δ'. IV.

Πολαδὼν δὲ Ἐλιφάζ ὁ Θαιμανί-
της, λέγει·

2. Μὴ πολλαίς σοι λελαλήται
ἐν κόπῳ;

Ἰχὺν δὲ ρημάτων σε τίς ὑποίσει;

3. Εἰ γὰρ σὺ ἐνθρόνησας πολλοὺς,
Καὶ χεῖρας ἀδελφῶν παρεκάλεσας,

4. Ἀδελφούντας δὲ ἐξανέστησας ῥήμασι,
Γόνασι δὲ ἀδυνατοῦσι περιέθηκας
θάλασσαν.

5. Νυνὶ δὲ ἥκει ἐπὶ σὲ πόνες, καὶ ἤψα-
τό σε, σὺ δὲ ἐσπένδακας.

6. Πότερον ἔχῃ ὁ φόβος σε εἶναι ἐν ἀφρο-
σύῃ,

Καὶ ἡ ἐλπίς σε, καὶ ἡ ἀκακία τῆς ὁ- κακίας
δὲ σε;

7. Μνήσθητι οὖν, τίς καθαρός ὦν ἀπώ- ὅτι ἔδειξ
λετο;

Ἡ πότε ἀληθινοὶ ὀλόριζοι ἀπώλῃ;

8. Καθ' ὃν τρόπον ἴδον τὰς ἀρετριῶντας
τὰ ἄτοπα.

Οἱ δὲ σπείροντες αὐτὰ, ὀδύνας θε-
ρεῖσιν ἑαυτοῖς.

ἐν αὐτοῖς

9. Ἀπὸ

v. 12. stich. 1. ita exhibet Edit. Rom. ἵνατί δὲ συνήτησάν μοι τὰ γόνατα. ibid. st. 2. (μητρός
με) desunt. v. 14. stich. 1. καὶ) abest. v. 15. Καὶ μετὰ) ἢ μετὰ. v. 17. stich. 1. ἐκασαν)
ἐξέκασαν. ibid. st. 2. σώματι) τῷ σώματι. v. 18. δι' αἰῶνος) οἱ αἰῶνες. ib. (ὅτι) deest. v. 19.
2) deest. v. 20. (ψυχῆς) deest. v. 21. stich. 1. θανάτου) τοῦ θανάτου. ibid. st. 2. αὐτὸν ὥστε
θησαυρὸν) ὥστε θησαυρὸν. v. 22. (θανάτου) deest. v. 23. stich. 1. ita legit Rom. θάνατος ἀν-
δρὶ ἀνάπαυσις. ibid. st. 2. ὁ Κύριος) ὁ Θεός. v. 24. μοι) deest. v. 25. stich. 1. εὐλαβέμην)
ἐφρόντισα. C A P. IV. v. 3. stich. 1. ἀδελφούντων) ἀδελφῶν. v. 4. δὲ) τε. bis. ibid. περιέθηκας
θάλασσαν) transposita. v. 5. Νυνὶ) νῦν. ibid. δὲ ἐσπένδακας) ἐσπούδακας. v. 6. ἔχῃ) ἔχ. v. 7.
stich. 1. ὅτι ἔδειξ) τίς. v. 8. stich. 1. ἐν αὐτοῖς) ἑαυτοῖς.

9. Ἀπὸ προσάγματος Κυρίου ἀπολοῦνται,
Ἀπὸ δὲ πνεύματος ὀργῆς αὐτῷ ἀφα-
νισθήσονται.

Σθένος 10. Στόνος λέοντες, Φωνὴ δὲ λεαίνης,
Γαυρία μὲν δὲ δρακόντων ἐσβέβη.

11. Μυρμηκολέων ὥλετο παρὰ τὸ μὴ
ἔχειν βοράν.

Σκύμνοι δὲ λεόντων ἔλιπον ἀλλήλους.

12. Εἰ δὲ τι ῥῆμα ἀληθινὸν ἐγγράψει ἐν
λόγοις σου,

~ Οὐδὲν ἂν τέτων κακῶν συνήντη-
σέ σοι.

μοι

Πότερον οὖν ἢ δέξεται (σου) τὸ ἔς
με ἐξαίσια

(Ἐξαίσιοι γὰρ) παρ' αὐτῷ; 13. Φό-
βοι καὶ ἥχῳ νυκτερινῇ,

Ἐπιπίπτων φόβος ἐπ' ἀνθρώπους,

14. Φρίκη (δὲ) μοι συνήντησε καὶ τρόμος,
Καὶ μεγάλως με τὰ ὅσα συνέσεισε.

15. Καὶ πνεῦμα ἐπὶ πρόσωπόν με ἐπῆλ-
θεν,

Ἐφριξαν δὲ με τρίχες καὶ σάρκες.

16. Καὶ ἀνέστην καὶ ἐκ ἐπέγνων.

Ἰδὼν καὶ ἐκ ἧν μερφή πρὸ ὀφθαλμῶν
με.

Ἀλλ' ἡ αὖραν καὶ φωνὴν ἤκουσεν.

17. Τί γάρ; μὴ κατὰρὸς ἔσαι βροτὸς
ἐναντι Κυρίου;

Ἡ ἀπὸ τῶν ἔργων αὐτῷ ἀμεμπτός
αἰνῆς;

18. Εἰ κατὰ παίδων αὐτῷ ἢ πιστεύει,
Κατὰ δὲ ἀγγέλων αὐτῷ σχολῇν τι
ἐπενόησε.

19. Ἐὰ δὲ τὰς κατεκοῦντας οἰκίας πη-
λίνας, ἐξ ἧν καὶ αὐτοὶ ἔσμεν ἐκ
τῷ αὐτῷ πηλῷ.

Ἐπαισεν αὐτοὺς σῆτος τρόπον,

20. Ἀπὸ πρωΐθεν ἕως ἐσπέρας (καὶ)
ἐκέτι εἰσί.

(Καὶ) παρὰ τὸ μὴ δύνασθαι αὐτοὺς
ἐαυτοῖς βοηθῆσαι ἀπώλοντο.

21. Ἐνεφύσησε γὰρ αὐτοῖς, καὶ ἐτελεύ-
τησαν,

Καὶ παρὰ τὸ μὴ ἔχειν αὐτοὺς σο-
φίαν, ἀπώλοντο.

ΚΕΦ. Ε' V.

ΕΠικάλεσαι δὲ εἴτις σε εἰσακέσσειαι, δὲ
Ἡ εἴτινα ἀγίαν ἀγγέλων ὄψῃ.
2. Καὶ γὰρ ἄφρονες ἀναιρεῖ ὀργή,
Πεπλανημένον δὲ θανατοῖ ζῆλος.

3. Ἐγὼ δὲ εἴωρακα ἄφρονες ῥίζαν βάλ-
λοντας.

Ἀλλ' εὐθύς ἡ διαίτα αὐτῶν ἐβρώθη.

4. Πέρεθρα ἐγένοντο οἱ υἱοὶ αὐτῶν ἀπὸ σω-
τηρίας,

Κολαβριθεύσαν δὲ ἐπὶ θύραις ἡσ-
σόνων,

Καὶ ἐκ ἔσαι ὁ ἐξαιρέμενος.

5. Ἄ γὰρ

V. 12. Rich. 2. ita habet Rom. ἔθιν ἂν σοι τούτων κακῶν ἀπήντησι. ibid. st. 5. οὖν) deest. ib. σε
τὸ ἔς με) με τὸ ἔς. ib. st. 4. (Ἐξαίσιοι γὰρ) defunct. V. 13. Φόβοι καὶ ἥχῳ νυκτερινῇ) φόβῳ δὲ
καὶ ἥχῳ νυκτερινῇ. V. 14. (δὲ) abest. ibid. συνέσεισε) δέσεισε. V. 16. Καὶ ἀνέστην) καὶ deest.
V. 17. Ἐναντι Κυρίου) Ἐναντίον τοῦ Κυρίου. V. 19. Rich. 1. Ἐὰ δὲ τὰς) τοὺς δὲ. ibid. ἐξ ἧν καὶ αὐ-
τοὶ ἔσμεν ἐκ τοῦ α. π.) ἐξ ἧν καὶ αὐτοὶ ἐκ τῷ αὐτοῦ πηλῷ ἔσμεν. V. 20. Rich. 1. Ἀπὸ) καὶ ἀπὸ.
ibid. ἕως ἐσπ. καὶ) μέχρι ἐσπέρας. ib. st. 2. (καὶ) deest. V. 21. Ἐτελεύτησαν καὶ παρὰ) ἐξηρά-
νησαν, ἀπώλοντο παρὰ. ibid. ἀπώλοντο) deest. CAP. V. v. 1. Rich. 1. σε εἰσακέσσειαι) σε
ἐπακέσσειαι. ibid. st. 2. ἀγίαν ἀγγέλων) transposita. V. 3. Rich. 1. ita habetur in Rom. ἀλλ'
εὐθύς ἐβρώθη αὐτῶν ἡ διαίτα. V. 4. Rich. 1. ἐγένοντο) γένοντο.

ἐθέρισαν 5. Ἄ γὰρ ἐκεῖνοι συνήγαγον, δίκαιοι ἔδον-
ται αὐτοὶ δὲ ἐκ κακῶν ἐκ ἐξαιρε-
θήσονται,

Καὶ ἐκσιφωιάθει αὐτῶν ἡ ἰχὺς.

6. Οὐ γὰρ μὴ ἐξέλθῃ ἐκ γῆς κόπος,
οὐδὲ ἐξ ὄρεων ἀναβλαστήσει πόνος.

7. Ἀλλὰ ἄνθρωπος ἐν κόπῳ γενᾶται,
νεοσσὶ δὲ γυπῶν τὰ ὑψηλὰ πέτον-
ται.

παντο-
κράτορα
8. Οὐ μὴν δὲ ἀλλ' ἐγὼ δεηθήσομαι Κυρίῃ,
Κύριον δὲ τὸν πάντων δεσπότην ἐπικαλέ-
σομαι,

9. Τὸν ποιοῦντα μεγάλα καὶ ἀνεξι-
χνίασα,

Ἐνδοξά ~ τε καὶ ἐξαίσια", ὧν ἐκ
ἔστιν ἀριθμός.

10. Τὸν δίδόντα ὑετὸν ἐπὶ ✕ κρίσιν
τῆς γῆς,

Τὸν ἀποστέλλοντα ὕδωρ ἐπὶ τὴν ὑπ'
ἔρανον.

11. Τὸν ποιοῦντα ταπεινὰς εἰς ὕψος, καὶ
ἀπολωλότας ἐξεγείροντα ✕ ἐκ
σωτηρίας.

✕ 12. ✕ Τὸν διαλαύοντα βελὰς παν-
έργων,

✕ Καὶ ὃ μὴ ποιήσῃσιν αἱ χεῖρες αὐτῶν
✕ ἀληθές".

13. Ὁ καταλαμβάνων σοφὰς ἐν τῇ φρο-
νήσει αὐτῶν,

Tom. IV.

βελὴν δὲ πολυπλόκων ἐξέστησεν.

14. Ἐν ἡμέρᾳ αὐτοῖς συναντήσεται σκό-
τος,

Τὸ δὲ μεσημβρινὸν ψηλαφήσειαν ἴσα
νυκτί. 15. ἀπόλοιτο δὲ ἐν πολέμῳ.

Ἀδύνατος δὲ ἐξέλθῃ ἐκ χειρὸς δυνά-
σῃ, 16. καὶ εἴη ἀδυνατῶ ἐλπίς.

Καὶ ἀδύνατος ὅμα ἐμφραχθεῖ.

17. Μακάριος ἰδὲ ἄνθρωπος ἐν ἡλεγγεν
ὁ Κύριος (ἐπὶ τῆς γῆς)

Νεθότημα δὲ παντοκράτορος μὴ ἀ-
παναίη.

18. Αὐτὸς γὰρ ἀλγεῖν ποιεῖ, καὶ πάλιν
ἀποκαθίστησιν.

Ἐκκίσει, καὶ αἱ χεῖρες αὐτῶν ἰάσονται. παλάξει

19. Ἐξάκις ἐξ ἀναγκῶν ἐξελεῖται σε,

Ἐν δὲ τῷ ἐσδόμῳ ἔχ' ἄψεται σε κακόν,

20. Ἐν λιμῷ ῥύσεται σε ἐκ θανάτου.

Καὶ ἐν πολέμῳ ἐκ χειρὸς σιδήρου λύσει ῥύσεται
σε.

21. Ἀπὸ μάστιγος γλώσσης κρύψει σε,

Καὶ ὃ φοβηθήσῃ ἀπὸ κακῶν ἐρχο-
μένων.

(Καὶ ὃ φοβηθήσῃ ἀπὸ ταλαιπωρίας,
Ὅτι ἐλεύσεται ταλαιπωρία.)

22. Ἀδίκων καὶ ἀνόμων καταγελασθήσῃ,

Ἀπὸ δὲ θηρίων ἀγρίων τῆς γῆς ὃ
φοβηθήσῃ.

23. Θῆρες γὰρ ἀγριοὶ εἰρηνεύσουσί σοι,

Τ

✕ Ὅτι

5. 5. stich. 1. ἐθέρισαν) συνήγαγον. ibid. ἐξαιρεθήσονται, Καὶ) ἐξαιρέτοι ἴσονται. 5. 6. stich. 1. ἐκ
γῆς) ἐκ τῆς γῆς. 5. 7. stich. 1. ἐν κόπῳ γενᾶται) γενᾶται κόπῳ. ibid. st. 2. γυπῶν) γυπός.
5. 8. stich. 1. ἀλλ' ἐγὼ) ἀλλὰ ἐγώ. ibid. stich. 2. παντοκράτορα) πάντων δεσπότην. 5. 10. st. 1.
ἐπὶ τῆς γῆς) ἐπὶ τῇ γῇ. ibid. st. 2. Τὸν) deest. 5. 12. stich. 1. Τὸν) deest. 5. 13. stich. 1.
αὐτῶν) deest. ibid. st. 2. βελὰς) βελήν. 5. 14. stich. 1. ita Rom. ἡμέρας συναντήσεται αὐτοῖς
σκότος, ibid. st. 2. ψηλαφήσειαν) ψηλαφήσασιν. 5. 15. ἀπόλοιτο) ἀπώλιντο. 5. 16. καὶ εἴη)
εἴη δέ. ibid. καὶ ἀδύνατος) ἀδύνατος δέ. 5. 17. (ἐπὶ τῆς γῆς) desunt. 5. 18. stich. 2. παλάξει) ἱκμι-
σι. ibid. ἰάσονται) ἰάσονται. 5. 19. stich. 1. ἐξελεῖται σε) transposita. ibid. stich. 2. ἔχ' ἄψε-
ται) οὐ μὴ ἄψεται. 5. 20. stich. 2. Καὶ ἐν πολ.) ἐν πολέμῳ δέ. ibid. ῥύσεται) λύσει. 5. 21.
stich. 1. κρύψει σε) transposita. ibid. stich. 2. οὐ φοβηθήσῃ) οὐ μὴ φοβηθήσῃ. 5. 22. st. 3. 4. non
habentur in Eccl. Rom. uncis inclus. 5. 23. stich. 2. τῆς γῆς ὃ φοβηθήσῃ) οὐ μὴ φοβηθήσῃ.

- ✕ Ὅτι μετὰ τῶν λίθων τῷ ἀγρῷ ἡ
✕ διαθήκη σου,
✕ Καὶ τὰ θηρία τῷ ἀγρῷ εἰρηνεύσει σοι.
✕ 24. Καὶ γνώσῃ ὅτι ἐν εἰρήνῃ τὸ σπέρμα
✕ σου
✕ Καὶ ἐπισκοπῇ τῆς εὐπρεπείας σου,
✕ καὶ οὐ μὴ ἀμαρτίας.
Εἴτα γνώσῃ ὅτι εἰρηνεύσει σου ὁ οἶκος,
Ἡ δὲ διαίτα τῆς σκητῆς σου ἢ μὴ ἀμαρτία.
25. Καὶ γνώσῃ ὅτι πολὺ τὸ σπέρμα σου,
Τὰ δὲ τέκνα σου ἔσαι ὥσπερ τὸ παμβότανον τῷ ἀγρῷ.
ἀπελεύ- 26. Ἐλίσῃ δὲ ἐν τάφῳ ὥσπερ σῖτος ὠρι-
ση μος κατὰ καιρὸν αὐτῷ θεριζόμενος,
Ἡ ὥσπερ θημωνία ἄλλανος καθ' ὥραν συγκομδιῆσα.
27. Ἴδὲ ταῦτα ἔως ἐξιχνιάσαμεν,
ταῦτά ἐστιν ἃ ἀκηκόαμεν.
ἐποίησας Σὺ δὲ γινώθι σεαυτῷ τί ἱκράζεις.

ΚΕΦ. 5. VI.

- τι **Τ** Πολλαβὼν δὲ Ἰαβ, λέγει.
2. Εἰ γὰρ τις ἰσῶν σήται με τὴν
ὀργήν,
Τὰς δὲ εὐνίας με ἄραι ἐν ζυγῷ ὁμοθυμαδόν,
3. Καὶ δὴ ἄμμε παραλίας βαρύτεραι
εἰσιν.
Ἄλλ', ὡς ἔοικε, τὰ ῥήματά με ἐστὶ
Φαῦλα.

4. Βέλη γὰρ Κυρίου ἐν τῷ σώματί μου
ἐστίν,
Ὡν ὁ θυμὸς ἐκπίνει με τὸ αἷμα.
Ὅταν ἄρξωμαι λαλεῖν, κεντῶσί με.
5. Τί γὰρ; μὴ διακενῆς κεκραῖζεται ἔνος
ἄγριος, ἀλλ' ἡ τὰ σῖτα ζητῶν;
Εἰ δὲ καὶ ῥήξει Φωνὴν βῆς, ἐπὶ φα-
της ἔχων τὰ βρώματα;
6. Εἰ βρωθήσεται ἄρτος ἄνευ αἰλός;
Εἰ δὲ καὶ ἐστὶ γεῦμα ἐν ῥήμασι κενόις;
7. Οὐ δύναται δὲ με παύσασθαι ἡ ψυχὴ.
Βρόμον γὰρ ὁρῶ τὰ σῖτά μου, ὥσπερ
ὁσμὴν λέντος.
8. Εἰ γὰρ δάη, καὶ ἔλθῃ με ἡ αἵτησις,
Καὶ τὴν ἐλπίδα μου δάη ὁ Θεός,
9. Ἀρξάμενος ὁ Κύριος τρωσάτω με, εἰς
τέλος δὲ μὴ με ἀνελέτω.
10. Εἴη δὲ (μοι) ἡ πόλις μου τάφος,
ἐφ' ἧς ἐπὶ τεγχεῶν ἠλθίμην (ἐπ'
αὐτῆς).
Οὐ μὴ φείσομαι· ἢ γὰρ ἐψευτάμην
ἐν ῥήματι ἀγίου Θεοῦ μου.
11. Τίς γὰρ μου ἡ ἰχὺς ὅτι ὑπομενῶ;
Ἡ τίς μου ὁ χρένος, ὅτι αἰέχεται μου
ἡ ψυχὴ;
12. Μὴ ἰχὺς λίθων ἡ ἰχὺς μου;
Ἡ αἱ σάρκες μου εἰσὶ χαλκαῖ;
13. Ἡ ἔκ ἐπ' αὐτῷ ἐπεποιθεῖν;
Βοήθεια δὲ ἀπ' ἐμοῦ ἄπεςιν.
14. Ἀπείπατο δὲ με ἔλεος, καὶ ἐπισκο-
πῇ Κυρίου ὑπερίδε με.

15. Οὐ

V, 13. Stich. 2. 3. & v. 24. st. 1. 1. Ὅτι μετὰ - - Εἴτα exclusive omnia defunct in Edis. Rom. v. 25. Stich. 1. Καὶ γνώσῃ) γνώσῃ δὲ. v. 26. Stich. 1. ἀπελεύσῃ) ἠλευσῇ. ibid. καιρὸν αὐτοῦ) αὐτῷ deest. ib. st. 1. θημωνία) θημωνία. v. 27. Stich. 1. τί ἐποίησας.) εἴ τι ἱκράζεις. CAP. VI. v. 2. Stich. 1. τι γὰρ τις) εἰ γὰρ τις. v. 3. Stich. 1. βαρύτεραι εἰσιν) βαρύτερα εἰσιν. v. 4. st. 1. ὁ θυμὸς) addit αὐτῶν. v. 7. Stich. 1. δὲ μου παύσασθαι ἡ ψυχὴ) γὰρ παύσασθαι μου ἡ ὀργή. v. 8. Stich. 1. ἔλθῃ) ἔλθοι. ibid. st. 2. ὁ Θεός) ὁ κύριος. v. 9. Stich. 1. τρωσάτω) addit με. v. 10. Stich. 1. μοι ἡ πόλις μου τ.) με πόλις τάφος. ibid. st. 2. Οὐ μὴ φείσομαι) μὴ deest. ib. ἐν ῥήματι ἀγίου) ῥήματα ἁγία. v. 12. Stich. 2. χαλκαῖ) χαλκαί. v. 14. Stich. 1. Ἀπείπατο δὲ) ἀ abest. ibid. καὶ ἐπισκοπῇ) ἐπισκοπῇ δὲ.

15. Οὐ προσίδον με οἱ ἑγγύτατοί μου·

*Ὡς περ χειμάρρους ἐκλείπων,

*Ἡ ὥς περ κύματα, παρήλθον με·

16. Οἵτινές με εὐλαβοῦντο, νῦν ἐπιπε-
πλώκασι μοι.

*Ὡς περ χιῶν, ἡ κρύσταλλος πεπηγώς,

17. Καθὼς τακεῖς θέρμης γυνομένης,
ἔκετι ἐγνώθη ὅπερ ἦν·

18. Οὕτως καὶ ἐγὼ κατελείφθην ὑπὸ
πάντων,

*Ἀπωλόμην τε, καὶ ἔξοικος ἐγενόμην.

19. Ἴδετε ἐδὲς Θαιμανῶν, καὶ ἀτραπέδες
Σαβῶν

διορῶντες Οἱ διορίζοντες αἰχλύνθητε·

20. Αἰχλύνην (οἱ ὀρῶντες) ὀφειλήσουσιν,
Οἱ ἐπὶ πόλεσι καὶ χερήμασι πεποι-
θότες.

21. Ἀτὰρ δὲ καὶ ὑμεῖς ἐπέβητέ μοι ἀνε-
λεημόνως·

*Ὡς ἐδὲς ἰδόντες τὸ ἐμὸν τραῦμα φοβή-
θητε.

22. Τί γάρ; μή τι ὑμᾶς ἤτησα; ἢ τῆς
παρ' ὑμῶν ἰχύος ἐπιδέομαι;

κακῶν 23. *Ὡς σῶσαί με ἐκ χειρὸς ἰχθύων, ἢ
ρύσασθαι με ἐκ χειρὸς θυιάσας;

24. Διδάξατέ με, ἐγὼ δὲ κωφεύσω·
Εἴτι πεπλάνημαι, φράσατέ μοι.

25. Ἀλλ', ὡς ἔοικε, φαῦλα ἀνδρὸς ἀλη-
θινῶς ῥήματα.

Οὐ γάρ παρ' ὑμῶν (ῥήμα, ἐδὲ)

ἰχθύν αἰτῆμαι, 26. ἐδὲ ὁ ἑλεγχος
ὑμῶν τὰ ῥήματά μου παύσει,

Οὐδὲ φθέγματος ῥήματος ὑμῶν ἀνέ-
ξομαι.

27. Πλὴν ὅτι ὀρφανῶ ἐπιπίπτετε,
Ἐναίθεο δὲ ἐπὶ φίλῳ ὑμῶν.

28. Νυνὶ δὲ ἐμβλέψας εἰς πρόσωπα ὑμῶν,
ὃ ψεύσομαι.

29. Καθίστατε δὴ, καὶ μὴ εἴη ἄδικον (ἐν
κρίσει)·

Καὶ πάλιν τῷ δικαίῳ συνέρχεσθε.

30. Οὐ γάρ ἐσιν ἄδικον ἐν γλώσσει μου·
Οὐχὶ δὲ (καὶ) ὁ λαίρυγγς μου σύνεσιν
μελετᾷ;

ΚΕΦ. Ζ'. VII.

ΠΟΤΕρον ἔχῃ πειρατήριόν ἐστιν ὁ
βίος ἀνθρώπου ἐπὶ τῆς γῆς;
Καὶ ὥς περ μωδὶς αὐθημερινῶς ἡ
ζωὴ αὐτῆς;

2. Ἡ ὥς περ θεράπων δεδοικὼς τὸν κύριον
αὐτῆς, καὶ τετυχηκὼς σκιᾶς;

*Ἡ ὥς περ μωδωτὸς ἀναμένων τὸν μι-
θὸν αὐτῆς;

3. Οὕτως καὶ ἐγὼ ὑπέμενον μηνᾶς κε-
νοῦς,

Νύκτες δὲ ὀδυνῶν δεδομέναι μοι εἰσιν.

4. Ἐὰν κοιμηθῶ, λέγω· πότε ἡμέρα;
Ὡς δ' ἂν ἀναστῶ πάλιν· πότε ἐσπέρα;

Τ 2

Πλή-

V. 15. stich. 3. κύματα) κύμα. V. 16. stich. 1. εὐλαβοῦντο) διευλαβῶντο. V. 17. ita Edit. Rom. κα-
θὼς τακεῖσα θέρμης γυνομένης, οὐκ ἐγνώθη ὅπερ ἦν. V. 18. stich. 1. Οὕτως καὶ ἐγὼ) οὕτω καὶ ἐγὼ.
ibid. st. 2. τε) δὲ. V. 19. stich. 1. καὶ) deest. ibid. stich. 2. αἰχλύνθητε) abest. V. 20. Αἰχλύν-
ην οἱ ὀρῶντες) καὶ αἰχλύνην. V. 21. stich. 1. δὲ) δὲ. V. 23. ἐκ χειρὸς κακῶν - - σιν.) ἐκ ἰχθύων,
ἢ ἐκ χειρὸς θυιάσας) ῥύσασθαι με. V. 25. stich. 1. ἀνδρὸς) deest. ibid. st. 2. (ῥήμα, ἐδὲ) desunt.
V. 26. ὁ ἑλεγχος ὑμῶν τὰ ῥήματά μου) ἑλεγχος ὑμῶν ῥήμασί μου. ib. st. 2. Rom. ita habet: οὐδὲ γὰρ
ὑμῶν φθέγμα ῥήματος ἀνέξομαι. V. 27. stich. 1. ὀρφανῶ) (π' ὀρφανῶ. V. 28. ἐμβλέψας) εἰσβλέ-
ψας. V. 29. (ἐν κρίσει) deest. V. 30. stich. 1. ἄδικον ἐν γλώσσει μου) transposita. ibid. st. 2.
Οὐχὶ δὲ καὶ ὁ λαίρυγγς μου) ἢ ὁ λαίρυγγς μου οὐχὶ. CAP. VII. v. 2. stich. 1. τετυχηκὼς) τε-
τυχηκός. V. 3. stich. 1. καὶ ἐγὼ) καὶ ἐγώ.

- Πλήρης δὲ γίνομαι ὀδυνῶν ἀφ' ἐσπέραις ἕως πρωῆς.
5. Φύρεται δὲ με τὸ σῶμα ἐν σαπρίᾳ σκωλήκων·
Τήκω δὲ βώλακας γῆς ἀπὸ ἰχῶρος ξέων.
6. Ὁ δὲ βίος με ἐστὶν ἐλαφρότερος λαλιᾶς·
Ἀπέλωλε δὲ ἐν κενῇ ἐλπίδι.
7. Μνήσθητι δὲ, ὅτι πνεῦμά με ἡ ζωὴ,
Καὶ ἐκέτι ἐπανελεύσεται ὁ ὀφθαλμός με ἰδεῖν ἀγαθόν·
8. ✕ Οὐκ ἔτι μοι ὁ ὀφθαλμός ὁρῶντός με·
✕ Οἱ ὀφθαλμοί σε ἐν ἱμοῖς καὶ ἐκ εἰμύ,
✕ Οἱ ὀφθαλμοί σε ἐν ἱμοῖς καὶ ἐκ εἰμύ,
9. Ὡς περ νέφος ἀποκαθαρθὲν ἀπ' ἐρανεῦ.
Ἐὰν γὰρ ἄνθρωπος καταβῇ εἰς ἄδην,
ἢ μὴ ἂν ἀναβῇ ἔτι,
10. Οὐδὲ μὴ ἐπιστραφῇ ἔτι εἰς τὸν ἴδιον οἶκον,
Οὐδὲ μὴ ἐπιγνῶ αὐτὸν ὁ τόπος αὐτοῦ ἔτι.
11. Τοιγαρὺν ἔδὲ ἐγὼ φείσομαι τῷ σώματί με,
Λαλήσω δὲ ἐν ἀνάγκῃ ὧν τῷ πνεύματός με,
Ἀνοίξω τὸ σῶμα μου ἐν πικρίᾳ ψυχῆς ~ συνεχόμενος·
12. Πότερον θάλασσά εἰμι, ἢ δράκον, ἐπεὶ κατέταξας κατ' ἐμὴ φυλακὴν;
13. ✕ Ὅτι εἶπον· παρακαλέσει με ἡ κλίνη με,
Ἀνοίσω δὲ πρὸς ἑμαυτὸν διάλογον ἰδίᾳ τῇ κοίτῃ με·
14. (Διατί) ἐκφοβεῖς με ἐν ἐνυπνίαις, καὶ ἐν ὁράμασί με καταπλήσσεις·
15. Ἀπαλλάσσεις δὲ ἀπὸ πνεύματος τὴν ψυχὴν με,
Ἀπὸ δὲ θανάτου τὰ ὄσα με.
16. Οὐ γὰρ εἰς τὸν αἰῶνα ζήσομαι, ἵνα μακροθυμήσω·
Ἀπέσα ἀπ' ἐμὴ κενὸς γὰρ με ὁ βίος.
17. Τί γὰρ ἔστιν ἄνθρωπος, ὅτι ἐμεγάλυνας αὐτόν;
Ἡ ὅτι προσέχεις τὸν νοῦν εἰς αὐτόν;
18. Ἡ ἐπισκοπὴν αὐτοῦ ποιῇ τοπρωῇ;
Καὶ εἰς ἀνάπαυσιν αὐτὸν κρίνεις;
19. Ἔως τίνος ἔκ ἐαῶ με, ἔδὲ προῖή με,
Ἔως ἂν καταπίω τὸν πῖυελόν με ἐν ὀδύνῃ;
20. Εἰ ἐγὼ ἤμαρτον, τί δύναμαί σοι πράξαι,
Ὁ ἐπιστάμενος τὸν νοῦν τῶν ἀνθρώπων;
Διατί ἔθες με κατεντευκλῆν σε,
Εἰμὶ δὲ ἐπὶ σοὶ φορτίον;
21. Καὶ διατί ἔλθην ἐποίησω τῆς ἀμαρτίας με,

Καὶ

v. 4. stich. 3. ἀφ' ἀπὸ. v. 5. stich. 2. ξέων) ξέων. v. 6. stich. 1. δραμῆς) λαλιᾶς. v. 7. stich. 1. εἰ) οὐ. ibid. st. 2. ὁ ὀφθαλμός) ὁ δεεσθ. v. 8. stich. 1. Οὐκ αἰτεῖται μοι ὁ ὀφθ.) οὐ περιβλήται με ὀφθαλμός. ib. st. 2. ἐκ εἰμύ) ἐκ ἔτι εἰμύ. v. 9. stich. 2. ἢ μὴ ἂν ἀναβῇ ἔτι) οὐκ ἔτι μὴ ἀναβῇ. v. 10. stich. 1. Οὐδὲ μὴ ἐπιστραφῇ ἔτι εἰς) οὐδ' οὐ μὴ ἐπιστρέφῃ εἰς. ibid. st. 2. Οὐδὲ μὴ) οὐδ' ἢ μὴ. ib. ὁ τόπος α. ἔτι) ἔτι ὁ τόπος αὐτοῦ. v. 11. stich. 1. Τοιγαρὺν) ἀτὰρ οὐ. ibid. st. 2. δὲ ἐν αὐ. ὧν τῷ πν. με) ἐν ἀνάγκῃ ὧν. ib. st. 3. τὸ σῶμα μου ἐν πικρίᾳ ψυχῆς) πικρίᾳ ψυχῆς με. v. 12. ἔτι) ὅτι. ibid. κατ' ἐμοῦ) ἐπ' ἐμὴ. v. 13. stich. 1. ἔπον) ἔπα ὅτι. ibid. st. 2. διάλογον ἰδίᾳ τῇ) ἰδίᾳ λόγον τῇ. v. 14. (Διατί) deest. v. 15. ita Rom. ἀπαλλάξαι ἀπὸ πνεύματος με τὴν ψυχὴν με· ἀπὸ δὲ θανάτου τὰ ὄσα με. v. 18. stich. 1. ποιῇ τοπρωῇ;) ποιῇ ἕως τὸ πρωῆ. v. 19. stich. 2. ἐν ὀδύνῃ) deest. v. 20. stich. 1. δύναμαί σοι πρ.) δύνασθαι πρᾶξαι. v. 21. st. 1. ita Rom. διατί οὐκ ἐποίησα τῆς ἀμαρτίας με λήθην.

Καὶ καθαρισμὸν τῆς ἀνομίας μου;
 Νυνὶ δὲ εἰς γῆν ἀπελεύσεμαι, ὁρῶν-
 ζων δὲ ἐκέτι εἰμί.

ΚΕΦ. Η'. VIII.

Τ Πολλαβὼν δὲ Βαλδαὶδ ὁ Σαυχίτης,
 λέγει·

2. Μέχρι τίνος λαλήσεις ταῦ-
 τα; πνεῦμα πολυρῆμον τῷ σό-
 ματός σε.
3. Μὴ ὁ Κύριος ἀδικήσῃ κρίνων;
 Ἡ ὁ τὰ πάντα ποιήσας ταραξέει τὸ
 δίκαιον;
4. Εἰ υἱοὶ σε ἡμαρτον ἐναντίον αὐτοῦ,
 Ἀπέπειλεν ἐν χειρὶ ἀνομίας αὐτῶν.
5. Σὺ δὲ ὁρῶν, πρὸς * Θεὸν παντοκρά-
 τορα δεόμενος·
6. Εἰ καθαρὸς εἶ, καὶ ἀληθινὸς ✕ εἶ,
 δεήσεώς σε ἐπακούσεται,
 Ἀποκαταστήσει δὲ σοι δίκαιαν δικαιο-
 σύνην·
7. Ἐσαι οὖν τὰ μὲν πρῶτά σε ὀλίγα,
 τὰ δὲ ἔχρατά σε ἀμύθητα.
8. Ἐπερώτησον γὰρ γενεὰν πρώτην,
 Ἐξιχνίασον δὲ κατὰ γένος πατέραν·
9. (Χθιζοὶ γὰρ ἐσμεν, καὶ ἐκ οἴδαμεν,
 Σκιαὶ δὲ ἐσιν ἡμῶν ὁ βίος ἐπὶ τῆς γῆς·)
10. Ἡ ἐχ' ἑτοί σε διδάξουσιν (ρήματα),
 Καὶ ἀναγγελοῦσί σοι (σύνεσιν σο-
 φίας),
 Καὶ ἐκ καρδίας ✕ αὐτῶν ἱεῖς ρή-
 ματα;

τὴν ἀνο-
 μίαν
 * Κύριον

σε διδά-
 ξουν

11. Μὴ θάλλει πάπυρος ἀνεὺ ὕδατος;
 Ἡ ὑψωθήσεται βέτομον ἀνεὺ ποτῆ,
 12. ἔτι ὅν ἐπὶ ρίζης,

Καὶ ἐ μὴ θερύθῃ; πρὸ τῷ πιεῖν πᾶ-
 σαν βοτάνην,
 (Ἐὰν δὲ μὴ πῖν) ξηραίνεται.

13. Οὕτως τοίνυν ἔσαι τὰ ἔχρατα πάν-
 των τῶν ἐπιλανθανομένων τῷ Θεῷ
 ἐλπίς γὰρ ἀσεβῶς ὀλεῖται·

14. Ἀοίκητος δὲ ἔσαι αὐτῷ ὁ οἶκος, (καὶ
 ἡ ὁδὸς αὐτοῦ,)

Ἡ δὲ σκηνὴ αὐτοῦ ἀράχνη ἀποβή-
 σεται.

15. Ἐὰν ὑπερείσῃ τὴν οἰκίαν αὐτοῦ, ἐ
 μὴ σῇ·

Ἐπιλαβομένη δὲ αὐτῆς, ἐ μὴ ὑπο-
 μένῃ.

16. Ὑγρὸς γὰρ ἐστὶν ὑπὸ ἡλίου·
 Καὶ ἐκ σαπρίας αὐτοῦ ὁ ράδαμνος αὐ-
 τοῦ ἐξελεύσεται.

17. Ἐπὶ συναγωγῇ λίθων κοιμᾶται,
 Ἐν δὲ μέσῳ χαλίκων ζῆσεται·

18. Ἐὰν καταπίῃ αὐτὸν ὁ τόπος, ψεύ-
 σεται αὐτῷ.

Οὐχ ἰώρακας τοιαῦτα, 19. ὅτι κα-
 τατρύφῃ ἀσεβῶς τοιαύτη;

Ἐν δὲ γῆς ἄλλον ἀναβλαστήσει.

ἄλλο

20. Ὁ γὰρ Κύριος ἐ μὴ ἀποποιήσεται
 τὸν ἀκακόν,

Πᾶν δὲ δῶρον ἀσεβῶς ἐ δεξεται·

Τ 3

21. Ἀλη-

v. 21. stich. 12. τῆς ἀνομίας) τῆς ἀμαρτίας. CAP. VIII. v. 4. stich. 1. υἱοὶ) οἱ υἱοί. ib. st. 2. τὴν ἀνομίαν) ἀνομίας. v. 6. stich. 1. ἢ, δεήσεώς σε ἐπακ.) δεήσεως ἐπακούσεται σε. v. 8. ἐπερώτη-
 σον) addit γὰρ. v. 9. stich. 2. Σκιαὶ δὲ) σκιαὶ γὰρ. ibid. ὁ βίος ἐπὶ τῆς γῆς) transposita. v. 10.
 stich. 1. (ρήματα) deest. ibid. stich. 2. σοι σύνεσιν σοφίας) desunt. ib. st. 3. σε διδάξουσιν)
 ἱεῖς ρήματα. v. 12. stich. 1. πᾶσαν βοτάνην, Ἐὰν δὲ μὴ πῖν ξηραίνεται) πᾶσα βοτάνη οὐχὶ ξηραίνεται.
 v. 13. τοῦ Θεοῦ) τῷ Κυρίῳ. ibid. ὀλεῖται) ἀπολεῖται. v. 14. ita habetur in Rom. ἀοίκητος γὰρ
 αὐτοῦ ἔσται ὁ οἶκος. ἀράχνη δὲ αὐτῷ ἀποβήσεται ἢ σκηνή. v. 15. stich. 1. ὑπερείσῃ) ὑπερίσῃ. ibid.
 stich. 2. αὐτῆς) αὐτοῦ. v. 17. stich. 1. Ἐπὶ συναγωγῇ) ἐπὶ συναγωγῇ. v. 18. αὐτὸν ὁ τόπος ψεύ-
 σεται) ὁ τόπος ψεύσεται αὐτόν. (v. 19. ἄλλο) ἄλλον. v. 20. stich. 1. ἀποποιήσεται) ἀποποιήσεται.

21. Ἀληθινῶν δὲ σῶμα ἐμπλήσει γέλω-
τος,

Καὶ τὰ χεῖλη αὐτῶν ἀγαλλιάσεως.

22. Οἱ δὲ ἐχθροὶ αὐτῶν ἐνδύσονται αἰ-
χύνην.

Καὶ διαίτα ἀσεβῆς ἔκ ἔσαι.

ΚΕΦ. Θ'. ΙΧ.

Τ Πολλαῶν δὲ ἰώβ, λέγει·

2. Ἐπ' ἀληθείας εἶδα ὅτι ἔτως
ἐστίν·

Πῶς γὰρ ἔσαι δίκαιος βροτὸς παρὰ
Κυρίου;

3. Ἐάν γάρ βέληται κριθῆναι μετ' αὐ-
τῷ, ἢ μὴ ὑπακῆσῃ αὐτῷ
(ἵνα μὴ ἀντεῖπῃ) πρὸς ἕνα λόγον
αὐτῷ ἐκ χιλίων·

4. Σοφὸς γὰρ ἐστὶ διανοία, κραταίος τε
καὶ μέγας.

Τίς σκληρὸς γενόμενος ἐναντίον αὐτῷ,
ὑπέμεινεν;

5. Ὁ παλαιῶν ὄρη, καὶ ἔκ οἶδασιν,
Ὁ κατασφύρων αὐτὰ ἐν ὄργῃ·

6. Ὁ σείων τὴν ὑπ' ἔραν ἐκ θεμελίων,
Οἱ δὲ σύλοι αὐτῆς σαλεύονται·

7. Ὁ λέγων τῷ ἡλίῳ (μὴ ἀνατέλλειν),
καὶ ἔκ ἀνατέλλει,

Κατὰ δὲ ἄστρον κατασφραγίζει·

8. Ὁ τανύσας τὸν ἔραν μόνος,
Καὶ περιπατῶν ἐπὶ θαλάσσης, ὡς
ἐπ' ἐδάφους·

9. Ὁ ποιῶν Πλειάδα, καὶ Ἑσπερον, καὶ
Ἀρκιῦρον, καὶ ταμεῖα νότῃ·

10. Ὁ ποιῶν μεγάλα καὶ ἀνεξέγκνιάσα,
Ἐνδοξά τε καὶ ἐξαίσια, ὧν ἔκ ἔστιν
ἀριθμὸς.

11. Ἐάν ὑπερβῇ με, ἢ μὴ ἴδω·

Καὶ εἰάν παρέλθῃ με, ἢ δ' ὡς ἔγνω.

12. Ἐάν ἀπαλλάξῃ, τίς ἀποσφύσει;
ἢ τίς ἔρεῖ αὐτῷ· τί ἐποίησας;

13. Αὐτὸς γὰρ ἐκ ἀπέτραπται ὄργην·
ὑπ' αὐτῷ ἐκάμφθη κῆτη τὰ ὑπ'
ἔραν.

14. Ἐάν δέ με εἰσακῆσῃ, ἢ διακρίνῃ τὰ
ῥήματά μου ✕ μετ' αὐτῷ,

15. Ἐάντε γὰρ ᾧ δίκαιος, ἔκ εἰσακῆστε-
ταί μου,

✕ Τῷ κρίματος αὐτῷ δεηθήσομαι·

16. Ἐάν τε καλέσω, καὶ εἰσακῆσῃ,
Οὐ πιστεύω ὅτι εἰσακῆκοί με τῆς φωνῆς.

17. Μὴ ἐν γνώφῳ με ἐκτρέψῃ;
Πολλὰ δέ με τὰ συντρέμματά (μου)
πεποίηκε διακρινῆς.

18. Οὐκ ἔα γὰρ με ἀναπνεῦσαι;
Ἐνέπλησε δέ με πικρίας.

19. Ὅτι μὲν γὰρ ἰχθυὶ κρατεῖ·
Τίς οὖν κρίματι αὐτῷ ἀντισησεται;

20. Ἐάν γὰρ ᾧ δίκαιος, τὸ σῶμα μου ἀ-
σεβήσῃ·

Ἐάν τε ᾧ ἄμεμπτος, σκολιὸς ἀπο-
θήσομαι.

Εἴτε

v. 21. Stich. 2. Rom. ita: τὰ δὲ χεῖλη αὐτῶν ἐξομολογήσεως. v. 22. Stich. 2. Καὶ διαίτα) διαίτα δὲ.
CAP. IX. v. 3. Stich. 1. μετ' αὐτῷ) αὐτῷ. v. 5. Stich. 2. ἐν ὄργῃ) ὄργῃ. v. 7. Stich. 1. (μὴ
ἀνατέλλειν) desunt. v. 8. Stich. 2. ἐπὶ θαλ. ὡς ἐπ' ἐδάφους) transposita. v. 11. Stich. 2. Καὶ εἰάν
παρέλθῃ) καὶ deest. v. 13. Stich. 1. ὄργῃ) ὄργην. ibid. Stich. 2. ἐκάμφθη) ἐκάμφθησαν. v. 14.
εἰσακῆσῃ ἢ διακρίνῃ) ὑπακῆσται ἢ διακρίνει. v. 15. Stich. 1. Ἐάντε γὰρ) εἰάν γὰρ. v. 16. Stich. 1.
καὶ εἰσακῆσῃ) καὶ μὴ ὑπακῆσῃ. ibid. st. 2. εἰσακῆκοί μου) addit τῆς φωνῆς. v. 17. Stich. 1. ἐν
γνώφῳ) γνώφῳ. ibid. st. 2. (μου) voculam μου abbreviatam pro Genitivo μου accipit Waplejus,
non μοι, ut Huissius legendum ideo existimavit, quia μου proxime precessit. Huissius neu-
trum posuit. v. 19. Stich. 1. ἰχθυὶ κρατεῖ) ἰχθυὶ κρατεῖ.

ἠσέβησα 21. Εἴτε γὰρ ἰνσίδηται, ἢ οἶδα τῇ ψυ-
χῇ ✕ με.

αἰφήρηται 22. ✕ Πλὴν (ὅτι) ἀφαιρεῖται με ἡ ζωή.

22. ✕ "Εν ἱσθ, διὸ εἶπον, μέγαν καὶ δυ-
νάτην ἀπολλύει ὀργή.

23. "Οτι φαῦλοι ἐν θανάτῳ ἐξαισίων ἀ-
πολοῦνται,

Ἄλλὰ δίκαιοι καταγελῶνται.

παράδο- 24. ✕ Παραδίδεται γῇ εἰς χεῖρας ἀσεβῶς.
δονται ✕ Πρόσωπα κριτῶν * αὐτῇ συγκαλύπτει

γὰρ ✕ Εἰ δὲ μὴ αὐτός ἐστι τίς ἱσθ;

* αὐτῷ ✕ 25. "Ο δὲ βίος με ἑλαφρότερός ἐστι ὁρο-
μέως.

ἀπέ- ✕ Ἀπιδράσω, καὶ ἐκ ἴδον ἀγαθυνήν.

δρα 26. * Ἡ καὶ ἐστὶ ναυσὶν ἱχθίος ὁδῶ,

* Ἡ αὐτῷ πετομένη ζητῶντος βορᾶν;

27. Ἐάντε γὰρ εἶπω, ἐπιλήσομαι λα-
λῶν,

Συγκύψας τῷ προσώπῳ σενάξω.

28. Σείομαι (γὰρ) πᾶσι τοῖς μέλεσιν
με.

Οἶδα γὰρ ὅτι ἐκ ἀθῶν με εἰσέσεις.

29. Ἐπειδὴ εἰμι ἀσεβής, διατί ἐκ ἀπέ-
θανον;

30. Ἐάν γὰρ ἀπολέσωμαι χιόνι, καὶ
ἀποκαθάρωμαι χερσὶ καθααῖς,

31. Ἰκανῶς με ἐν ῥύπῳ ἔβαψας,

Ἐξεδελύξατο δὲ με ἡ σολή με.

8 32. Οὐ γὰρ εἰ ἄνθρωπος κατ' ἐμὲ, ἢ
ἀντακρινῶμαι,

"Ἰνα ἔλθωμεν ὁμοθυμαδὸν εἰς κρίσιν.

33. Εἶδε ἦν ὁ μεσίτης ἡμῶν; καὶ ὁ διε- Εἰ γὰρ.
λέγων, καὶ διακίω ἀναμέσον αὐμ- διακρίναν
φοτέρων.

(Δυσὲν δὲ μοι χρεῖα.)

34. Ἀπαλαξάτω ἀπ' ἐμῶ τὴν βλάβην
✕ αὐτῷ,

Καὶ ὁ φόβος αὐτῷ μὴ με τροβεῖται.

35. Καὶ ἢ μὴ φοβηθῶ, ἀλλὰ λαλήσω.

Οὐ γὰρ συνεπίσταμαι ἑμαυτῷ ἀδικεῖν.

ΚΕΦ. Ι'. Χ.

Κ Ληνω (δὲ) τῇ ψυχῇ με.

Στένων ἐπ' ἑμαυτὸν ἐπαφῆσα

(τὸν θυμὸν με)

Τὰ (δὲ) ῥήματά με, λαλήσω ἐν πι-
κρίᾳ ψυχῆς με ~ συνεχόμενος.

2. Καὶ ἐρῶ πρὸς Κύριον· μὴ με ἀσεβεῖν
δίδασκε.

Καὶ διατί με ἔτως ἔκρινες;

3. * Ἡ καλὸν σοι (ἐστὶν) εἰάν ἀσεβήσω;

* Ὅτι ἀπείπω (με) ἔργα χειρῶν σου,
βελῆ δὲ ἀσεβῶν προσέχεις;

4. * Ἡ ὡς βροτὸς ὁρᾷ, καθορᾷς;

✕ * Ἡ καθὼς ὁρᾷ ἄνθρωπος, βλέ-
ψεις;

5. * Ἡ ὁ βίος σου ἀνθρώπινος; ἢ τὰ ἔτη
σου ✕ οἱ ἡμέραι ἀνδρός;

6. * Ὅτι ἀνεζήτησας τὴν ἀνομίαν με, καὶ
τὰς ἀμαρτίας με ἐξιχνίασας.

7. Οἶδας

v. 21. stich. 2. ὅτι αἰφήρηται) ἀφαιρεῖται. v. 23. stich. 1. ἀπολοῦνται) deest. v. 24. stich. 2. κριτῶν αὐτῷ) κριτῶν αὐτῇ. ibid. st. 3. Rom. addit à fine τίς ἱσθ. v. 25. stich. 1. ἑλαφρ. ἱσθ) transposita. ibid. st. 2. Rom. ἀπιδράσαν, καὶ οὐκ εἰδόναν. v. 28. stich. 1. (γὰρ) deest. v. 29. Ἐπειδὴ) ἐπειδὴ δὲ. v. 31. με ἐν ῥύπῳ) ἐν ῥύπῳ με. ibid. st. 2. ἡ σολή μου) ἡ σολή. v. 32. stich. 1. ἢ) ᾤ. v. 33. stich. 1. Εἰ γὰρ ἦν) εἶδε ἦν. ibid. ὁ διελγχων καὶ διακρίναν) διελγχων καὶ διακρίων. ibid. st. 2. (Δυσὲν δὲ μοι χρεῖα) desunt. v. 34. αὐτῷ, καὶ ὁ φόβος) ὁ δὲ φόβος. v. 35. stich. 1. in Rom. οὐ γὰρ οὕτω συνεπίσταμαι. C A P. X. v. 1. stich. 1. Κάμνω δὲ) Κάμνων. ibid. st. 2. ἐπ' ἑμαυτὸν ἐπαφῆσα) ἐπαφῆσα ἐπ' αὐτὸν. ib. (τὸν θυμὸν με) desunt. ib. st. 3. (δὲ) abest. ib. ἐν πικρίᾳ ψυχῆς) πικρία ψυχῆς με. v. 2. stich. 2. ἔκρινες) ἔκρινες. v. 3. stich. 1. (ἐστὶν) deest. ibid. ἀσεβήσω) ἀδικήσω. ib. st. 2. (με) abest. v. 4. stich. 2. βλέψεις) βλέψας. v. 5. ἀνθρώπινος) addit ἱσθ.

- εἶδαι 7. Οὕτως γὰρ ὅτι ἐκ ἡσέθησα· ἀλλὰ τίς
ἔστιν ὁ ἐκ τῶν χειρῶν σου ἐξαίρε-
μενος;
8. Αἱ χεῖρές σου ἐποίησάν με, καὶ ἔπλα-
σάν με·
Μετὰ δὲ ταῦτα μεταβαλὼν, με ἔ-
παισας.
9. Μνήσθητι ὅτι πηλὸν με ἔπλασας,
ἀποσρέ- Εἰς δὲ γῆν με πάλιν ἀποσρέψαι.
φεις 10. Ἡ ἐγὼ ὥσπερ γάλα με ἠμελξας;
Ἐπηξας δὲ με ἴσα τυρῶ;
11. Δέρμα καὶ κρέας μου ἐνέδυσας,
Ὅστέοις δὲ καὶ νεύροις ἐνειράς με·
12. Ζωὴν δὲ καὶ ἔλεον ἔδωκ' ἐμοί·
Ἡ δὲ ἐπισκοπὴ σου ἐφύλαξέ με τὸ
πνεῦμα.
13. Ταῦτα ἔχων ἐν σκαυτῶ, οἶδας ὅτι
πάντα δύνασαι, ἀδυνατεῖ δὲ σοι
ἕδν.
14. Ἐάν τε γὰρ ἀμάρτω, φυλάξεις με,
Ἀπὸ δὲ ἀνομίας ἐκ ἀθῶν με ἐάσεις·
15. Ἐάν τε γὰρ ἀσεβῆς ᾧ, οἶμοι·
Ἐάν τε ᾧ δίκαιος, ἔδυνήσομαι ἀνα-
κύψαι.
ἀνομίας Πλήρης γὰρ εἰμι ἀτιμίας,
16. Ἀγρεύομαι δὲ ὥσπερ λέων εἰς σφα-
γὴν.
Καὶ πάλιν μεταβαλὼν (με), δεινῶς
με ὀλέκεις, 17. ἐπανακατατίζων ἐπ'
ἐμὲ τὴν ἔτασίν σου·

- Ὁργῇ δὲ μεγάλη μοι ἐχρήσω, καὶ
ἐπήγαγε ἐπ' ἐμὲ πειρατήρια. ἐπήγει-
18. Ἰνατί οὖν ἐκ κοιλίας μου ἐξήγαγες, ρας
καὶ ἐκ ἀπέθανον·
Ὁφθαλμός δὲ με ἐκ εἶδε, 19. καὶ
ὥσπερ ἐκ ὧν ἐγγόνειν.
Διατί δὲ ἐκ γαστροῦ εἰς μῆμα ἐκ
ἀπηλάγη; ἀπῆλθον
20. Ἡ ἐκ ὀλίγου ἐστὶν ὁ χρόνος τῷ βίῃ
μου;
Ἐατόν με ἀναπαύσασθαι μικρὸν,
21. Πρὸ τῷ με παρευθῆναι ὅθεν ἐκ
ἀνατρέψω, ἀνατρέ-
Εἰς γῆν σκοτεινὴν καὶ γνοφερὰν, φα
Εἰς γῆν σκότους αἰώνιος, ἧ ἐκ ἔστι φέγ-
γος, καὶ ὁρᾶν ζωὴν βροτῶν.

ΚΕΦ. ΙΑ'. ΧΙ.

- Πολαδὼν δὲ Σωφᾶρ ὁ Μιναιῖς,
λέγει·
2. Ὁ τὰ πολλὰ λέγων καὶ ἀν-
τακάζεται·
Ἡ καὶ ὁ εὐλαλὲς οἶεται δίκαιος εἶναι;
3. Εὐλογημένος γυναικὸς γεννητὸς ὀλυ-
γόβιος.
Μὴ πολὺς ἐν ῥήμασι γίνῃ·
Οὐ γὰρ ἐστὶν ὁ ἀντικεινόμενός σοι.
4. Μὴ γὰρ λέγε, ὅτι καθαρὸς εἰμι τοῖς
ἔργοις,
Καὶ ἀμεμπὴς ἐναντίον αὐτοῦ.

5. Ἀλλὰ

ν. 7. εἶδαι) οἶδας. ν. 8. ἐποίησάν με καὶ ἔπλασάν με) transposita. ibid. stich. 1. Μετὰ δὲ) δὲ abest.
ν. 10. stich. 2. Ἐπηξας) ἐτύρωσας. ν. 11. Δέρμα καὶ) δὲ καὶ. ibid. stich. 2. ἐνειράς με)
transposita. ν. 12. stich. 1. ἔλεον) ἔλεος. ν. 13. ἕδν) οὐδέν. ν. 14. stich. 1. φυλάξεις) φυλάσ-
σεις. ibid. stich. 2. ἐάσεις) πεποίησας. ν. 15. stich. 1. ἀσεβῆς ᾧ) ἀσεβήσω. ibid. st. 2. Ἐάν τε)
ἐάν δὲ. ib. δυνήσομαι) δύναμαι. ib. st. 3. εἰμι ἀνομίας) ἀτιμίας εἰμί. ν. 16. stich. 1. δὲ ὥσπερ)
γὰρ ὥσπερ. ibid. st. 2. Καὶ πάλιν) πάλιν γὰρ. ib. (με) abest. ν. 17. ἔτασίν σου) ἔτασόν μου.
ibid. καὶ ἐπήγαγε ἐπ') ἐπήγαγες δὲ ἐπ'. ν. 18. stich. 2. ἐγγόνειν) ἐγενόμην. ibid. st. 3. Διατί δὲ)
διατί γάρ. ib. ἀπῆλθον) ἀπηλάγη. ν. 20. stich. 1. ὁ χρόνος τῷ βίῃ μου) ὁ βίος τῷ χρόνῳ μου.
ν. 21. ἀνατρέψω) ἀνατρέψω. C.A.P. XI. ν. 2. stich. 2. δίκαιος εἶναι) transposita. ν. 3. γυναι-
κὸς γεννητὸς) transposita.

5. Ἀλλὰ πῶς ἂν λαλήσαι ὁ Κύριος πρὸς σέ,

✠ Καὶ ἀνοίξῃ χεῖλη αὐτῷ μετὰ σοῦ;

6. Εἴτα ἀναγγελεῖ σοι δύναμιν σοφίας,
Ὅτι διπλῆς ἐστὶ τῶν κατὰ σέ.

παρέβη Καὶ τότε γνώσῃ, ὅτι ἄξιά σοι ἀπέβη
ἀπὸ Κυρίου ὧν ἡμαρτήκαες.

7. Μὴ ἔχῃς Κυρίου εὐρήσεις;

Ἡ εἰς τὰ ἔχματα ἀφίκῃ ὧν ἐποίησεν
ὁ παντοκράτωρ;

8. Ὑψηλὸς ὁ ἔρανος, (γῆ δὲ βαθεῖα),
καὶ τί ποιήσεις;

Ἡ βαθύτερα τῶν ἐν ἄβυσσος, τί οἶδας;

9. Ἡ μακρότερα μέτρων γῆς (ἐπίσασαι)
ἢ εὐρεῖ θαλάσσης;

10. Ἐὰν δὲ κατασφύγῃ τὰ πάντα, τίς
ἔρεῖ αὐτῷ· τί ἐποίησας;

11. Αὐτὸς γὰρ οἶδεν ἔργα ἀνόμων·

Ἰδὼν δὲ ἄτοπον, ἔπαρόψεται.

12. Ἄνθρωπος δὲ ἄλλως νήχεται λόγοις·
Βροτὸς δὲ γεννητὸς γυναικὸς ὥς ὅταν
ἐξημίτη.

13. Εἰ γὰρ σὺ καθαράν ἔθες τὴν καρ-
δίαν σε,

ὑπῆλθας ὁπλίσαι δὲ ἰσὺς χεῖράς σε πρὸς αὐτόν.

14. Εἰ ἀνομόν τι ἐστὶν ἐν χερσὶ σε, πόρ-
ρω ποιήσον αὐτὸ ἢ ἀπὸ σοῦ,

Ἀδικία δὲ ἐν διαίτη σε μὴ αὐλισθήτω.

15. Οὕτως γὰρ ἀναλάμψει τὸ πρόσω-
πόν σε ὥσπερ ὕδωρ καθαρὸν.

Τομ. IV.

Ἐκδύσῃ δὲ ῥύπον, καὶ ἔμῃ φοβηθῇς.

16. Καὶ τὸν κόπον (σε) ἐπιλήσῃ, ὥσπερ τῶν κό-
κῳμα παρελθόν, καὶ ἔμῃ πλῆσῃ πων
θήσῃ.

17. Ἡ δὲ εὐχή σε ὥσπερ ἑωσφόρος·

Ἐκ δὲ μεσημβρίας ἀνατελεῖ σοι
ζωή.

18. Πεποιθὼς τε ἔσῃ, ὅτι ἐστὶ σοι ἐλ-
πίς·

Ἐκ δὲ μερίμνης καὶ φροντίδος ἀνα-
φανεῖται σοι εἰρήνη.

19. Ἡσυχάσεις γὰρ, καὶ ἔκ ἔσται ὁ πο-
λεμῶν σε·

Μεταβαλλόμενοι δὲ πολλοὶ σε δεηθήσονται. μεταβα-

20. ✠ Ὁφθαλμοὶ δὲ ἀσεβῶν τακῆσονται, λομένῃς

Καὶ σωτηρία αὐτοῖς ἀπολείψει·

Ἡ γὰρ ἐλπίς αὐτῶν ἀπώλεια ἡ ψυχῆς. ἀπολεῖ-

(Ὁφθαλμοὶ δὲ ἀσεβῶν τακῆσονται. ται

Πάρ' αὐτῷ γὰρ σοφία καὶ δύναμις.)

ΚΕΦ. ΙΒ'. XII.

Πολαδὼν δὲ Ἰώβ, λέγει·

2. Εἴτα ὑμεῖς ἐσεῖς ἄνθρωποι μόνοι; Μὴ

Ἡ μεθ' ὑμῶν τελευτήσῃ σοφία;

3. Καὶ ἐμοὶ μὲν καρδίᾳ καθ' ὑμᾶς ἐστὶ.

4. Δίκαιος γὰρ ἀνὴρ καὶ ἀμεμπτος
ἐγνήθη εἰς χλευασμόν· ἐγενόμην

5. Εἰς χρέον γὰρ τακτὸν ἡτοίμασο πε-
σεῖν (με) ὑπ' ἄλλοις,

U

6. Οἴκους

v. 5. stich. 1. λαλήσαι ὁ Κύριος) transposita. ibid. st. 2. ἀνοίξῃ) ἀνοίξει. v. 6. stich. 1. ἐστὶ τῶν) ἐστὶ τῶν. ibid. st. 3. παρελθόν) ἀπέβη. v. 7. stich. 1. Μὴ ἔχῃς) ἢ ἔχῃς. ibid. st. 2. ἀφίκῃ) ἀφίκεται. v. 8. stich. 1. (γῆ δὲ βαθεῖα) defunct. ibid. st. 2. Ἡ βαθύτερα) βαθύτερα δὲ. v. 9. μέτρων) μέτρον. ibid. (ἐπίσασαι) deest. ib. εὐρεῖ) εὐρεῖς. v. 11. stich. 2. ἄτοπον) ἄτοκα. v. 12. stich. 2. γυναικὸς, ὅτι) γυναικὸς, ὅσα ὅτι. v. 13. stich. 2. in Rom, ὁπλίσαι δὲ χεῖρας πρὸς αὐτόν. v. 15. stich. 1. τὸ πρόσωπόν σε) transposita. ibid. st. 2. φοβηθῇς) φοβηθήσῃ. v. 16. τῶν κόπων) τὸν κόπον. ibid. καὶ ἔμῃ) καὶ οὐ. v. 19. stich. 2. μεταβαλλόμενοι) μεταβαλλόμενοι. v. 20. stich. 2. Καὶ σωτηρία) σωτηρία δὲ. ibid. st. 3. ἀπολείπει) ἀπώλεια. ib. stich. ult. abest ab Edig. Rom. CAP. XII. v. 2. stich. 1. Μὴ ὑμεῖς) ὅτι ὑμεῖς. ibid. μόνοι) deest. v. 3. Καὶ ἐμοὶ) καὶ ἐμοί. v. 4. ἐγενόμην εἰς χλευασμόν) ἐγνήθη εἰς χλευασμόν. v. 5. με ὑπ' ἄλλοις) ὑπὸ ἄλλων.

- μ8 6. Οἴκους τε αὐτῆ ἐκπερθεῖσθαι ὑπὸ ἀνό-
μων.
Οὐ μὴν δὲ ἀλλὰ μηδεὶς πεπειθῆτω,
πονηρὸς ὢν, ἀθῶος ἔσεσθαι,
γὰρ ὅς γίγξουσιν ὅσοι παρεργίζουσι τὸν Κύριον, ὡς ἔχῃ καὶ
ἔτασις αὐτῶν ἔσαι.
7. Ἀλλὰ δὴ ἐπερώτησον τετράποδα, εἰάν
σοι εἴπῃ,
Πέλεινά τε ἕραινῃ, εἰάν σοι ἀναγγεῖλῃ.
8. Ἐκδιήγησαι δὲ γῆ, εἰάν σοι φράσῃ,
✠ Καὶ (εἰ) ἱξηγήσονται σοι εἰ ἰχ-
θύες τῆς θαλάσσης.
✠ 9. (Ὅτι) τίς ἐκ ἔγνω ἐν πᾶσι τέτοις,
✠ ὅτι χεὶρ Κυρίου ἐποίησε ταῦτα;
10. Ὅτι ἐν χειρὶ αὐτῆ ψυχὴ πάντων
παντὸς τῶν ζώντων, καὶ πνεῦμα πάντων
✠ σαρκοῖς ἀνθρώπων.
N8s 11. Οἷ μὲν γὰρ ῥήματα διακρίνει,
Λάφυγξ δὲ σῖτα γεύεται ✠ ἰαντῶ.
12. Ἐν πολλῷ χρόνῳ σοφία εὐρίσκεται.
Ἐν δὲ μακρῷ βίῳ ἐπιστήμη.
13. Παρ' αὐτῷ σοφία καὶ δύναμις,
(Παρ') αὐτῷ βελὴ καὶ σύνεσις.
κατα- 14. Ἐὰν καταβῇ, τίς οἰκοδομήσει;
σρέψῃ Ἐὰν δὲ καὶ ἀποκλείσῃ ✠ κατὰ ἀν-
θρώπων, τίς ἀνοίξει;
15. Ἐὰν κωλύσῃ τὸ ὕδωρ, ξηρανεῖ τὴν
γῆν.

- Ἐὰν δὲ (καὶ) ἐπαφῇ, ἀπώλεσεν
αὐτὴν κατασρέψας.
16. Παρ' αὐτῷ κράτος καὶ ἰχὺς.
(Παρ') αὐτῷ ἐπιστήμη καὶ σύνεσις.
17. Διάγων βελευταὺς (γῆς) αἰχμα-
λῶτες,
Κριτὰς δὲ γῆς ἐξέστητε.
18. Καθίζων βασιλεῖς ἐπὶ θρόνου
✠ Καὶ περιζωνύων (αὐτοὺς) ζώνῃ
ὁσφύας αὐτῶν.
19. Ὁ ἐξαποσέλλων ἱερεῖς αἰχμαλώτους,
Δυναῖσας δὲ γῆς κατέσρεψε.
20. Διαλλάσων χεῖλη πιστῶν.
Σύνεσιν δὲ πρεσβυτέρων ἔγνω.
21. Ἐκχέαν ἀτιμίαν ἐπ' ἀρχοντας.
Ταπεινὸς δὲ ἰάσατο.
22. Ὁ ἀποκαλύπτων βαθεῖα ἐκ σκότους,
Ἐξήγαγε δὲ εἰς φῶς σκιὰν θανάτου.
23. ✠ Πλανῶν ἔθνη, καὶ ἀπολλύων
αὐτά.
Κατασφραγίζων ἔθνη, καὶ καθοδηγῶν
αὐτά.
24. Διαλλάσων καρδίας ἀρχόντων
✠ λαὸν τῆς γῆς,
Ἐπλάνητε δὲ αὐτοὺς ὁδῷ ἢ ἐκ ἥδει-
σαν.
25. Ψηλαφῆσαι σκότος, καὶ ὁ φῶς,
Πλανηθεῖσαν δὲ ὥσπερ ὁ μεθύων.

ΚΕΦ.

v. 6. stich. 1. Οἴκους τε μου) οἴκας τε αὐτῆ. ibid. st. 3. γὰρ ἐργίζουσιν) παρεργίζουσι. v. 7. stich. 1. ἐπερώτησον) ἐρώτησον. ibid. εἴπῃ) εἴπωσι. ib. st. 2. τε) δὲ. ib. ἀναγγεῖλῃ) ἀπαγγεῖλωσι. v. 8. stich. 1. δὲ γῆ) δὲ abest. ibid. st. 2. (εἰ) deest. v. 9. Ὅτι τίς ἐκ) τίς οὖν ἐκ. v. 10. Ὅτι ἐν) εἰ μὴ ἐν. ibid. τῶν ζώντων) τῶν deest. v. 11. N8s) Ns. v. 12. σοφία εὐρίσκεται) Ἐν δὲ μακρῷ βίῳ) σοφία, ἐν δὲ πολλῷ βίῳ. v. 13. st. 2. (παρ') deest. v. 14. stich. 1. Ἐὰν κατασρέψῃ) ἐὰν καταβῇ. ibid. st. 2. in Rom. ita habetur: ἐὰν κλείσῃ κατ' ἀνθρώπων, τίς ἀνοίξει. v. 15. stich. 2. (καὶ) abest. v. 16. stich. 2. (Παρ') deest. v. 17. stich. 1. (γῆς) deest. v. 18. stich. 1. Καθίζων) καθιζάνων. ibid. st. 2. Καὶ περιζωνύων αὐτοὺς ζώνῃ) καὶ περιέδῃσι ζώνῃ. v. 19. stich. 1. Ὁ) abest. v. 22. stich. 1. Ὁ ἀποκαλύπτων βαθεῖα) ἀνακαλύπτων βαθεῖα. v. 24. st. 1. ἀρχόντων) addit γῆς. ibid. stich. 2. ὁδῷ) ἐν ὁδῷ. v. 25. stich. 1. Ψηλαφῆσαι) ψηλαφήσασθαι. ibid. καὶ ὁ) καὶ μὴ.

ΚΕΦ. ΙΓ'. XIII.

ΙΔὲ, ταῦτα Χ πάντα ἐώρακέ με ὁ
ὀφθαλμός, καὶ τὸ ἔς με ἀκήκε,
2. Καὶ οἶδα ὅσα καὶ ὑμεῖς ἐπίσταθε
Καὶ Χ γε (νεώτερος ὑμῶν), ἐκ εἰμι
ἀσυνετώτερος ὑμῶν.

3. Οὐ μὴν δὲ ἀλλὰ πρὸς Κύριον λαλήσω
ἐγώ.

Ἐλέγξω δὲ ἐναντίον αὐτῷ, ἵαν βέ-
ληται.

4. Ὑμεῖς γάρ ἐστε ἰατροὶ ἄδικοι, καὶ ἰα-
ταὶ κακῶν πάντες,

5. Εἴη δὲ ὑμῖν κωφεῦσαι, καὶ ἀποδῆσε-
ται ὑμῖν εἰς σοφίαν.

6. Ἀκῶσατε δι' ἐλεγχον στόματός με,
Κρίσει δὲ χειλέων με προσέχετε.

7. Πότερον ἐκ ἐναντι Κυρίου λαλεῖτε;
Ἐναντι δὲ αὐτῷ φθέγγεσθε δόλον;

8. Ἡ ὑποσελεῖσθε αὐτοὶ ὑμεῖς κριταὶ γε-
νέσθαι (καλῶς γε λαλῶντες);

Ἐάν γάρ 9. Καλὸν γὰρ ἴαν ἐξιχνιάσῃ ὑμᾶς· εἰ καὶ
ἰδῶ αὐτῷ τὰ πάντα ποιῶντες προσεδήσεσθε
αὐτῷ, 10. Ἐθὲν ἤτιον ἐλέγξει ὑμᾶς.

Εἰ δὲ καὶ κρυφῇ πρόσωπον θαυμάσε-
τε, 11. πότερον ἔχι δυνά αὐτῷ
τροβήσῃ ὑμᾶς;

Φόβος δὲ Κυρίου ἐπιπρασεῖται ὑμῖν;

12. Καὶ ἀποδῆσεται ὑμῶν τὸ γαστρίαιμα
ἴσα ποδῶν.

Τὸ δὲ σῶμα πῆλινον.

13. Κωφεύσατε ἵνα λαλήσω Χ ἰγώ, καὶ
ἀναπαύσωμαι θυμῷ.

θυμῷ με

14. Ἀναλαβὼν τὰς σάρκας με τοῖς ὀδῶ-
σί με,

Ψυχὴν δὲ με θήσω ἐν χειροῖ με.

15. Ἐάν (μή) με χειρώσῃται ὁ δυνάστης,
ἐπεὶ καὶ ἤρκισαι,

Οὐ μὴν δὲ ἀλλὰ λαλήσω, καὶ ἐλέγ-
ξω (ὑμᾶς) ἐναντίον αὐτῷ.

16. Καὶ τὐτό μοι ἀποδῆσεται εἰς σω-
τηρίαν.

Οὐ γὰρ εἰσελεύσεται ἐναντίον αὐτῷ
δόλος.

δόλος

17. Ἀκῶσατέ (με) ἀκῶσατέ με τὰ
ῥήματα.

Ἀναγγελῶ γὰρ, ὑμῶν ἀκούντων.

18. Ἰδὲ ἐγὼ ἐγγύς εἰμι τῷ κρίματός με·
Οἶδα ἐγὼ ὅτι δίκαιος ἀναφανῆμαι.

19. Τίς γὰρ ἐστὶν ὁ κριθησόμενός μοι, ἵνα
ῥῖν κωφεύσω καὶ ἐκλείψω;

20. Δυσεῖν δὲ μή μοι χεῖρη, Χ τότε ἀπὸ χεῖρας
τῷ προσώπῳ σε ἔ κρυβήσομαι· Χ

21. Τὴν χεῖρά σε ἀπόχε ἀπ' ἐμοῦ,

Καὶ ὁ φόβος σε μή με καὶ ἀπληρώσῃται

22. Εἴτα καλέσεις, ἐγὼ δὲ σοι ὑπακῶσω

U 2

Ἡ λα-

CAP. XIII. v. 1. τὸ ἔς με ἀκήκε) ἀκήκε μοι τὸ ἔς. v. 2. slich. 2. in Rom. ita habetur:
καὶ ἐκ ἀσυνετώτερος εἰμι ὑμῶν. v. 3. ἀλλὰ πρὸς) ἀλλ' ἰγὼ πρὸς. ibid. ἰγὼ) deest. v. 4. γὰρ) δι.
v. 5. εἰς σοφίαν) σοφία. v. 6. ἐλεγχον τοῦ με, Κρίσει δὲ) δι' ἐλεγχον τῷ στόματός μου, κρίσει δὲ.
v. 8. αὐτοὶ ὑμεῖς καὶ γενέσθαι) ὑμεῖς δὲ αὐτοὶ κριταὶ γενέσθαι. ibid. (καλῶς γε λαλῶντες) non ha-
bet. v. 9. in Rom. ita habetur: καλὸν γὰρ (à margine ἴαν) ἐξιχνιάσῃ ὑμᾶς. εἰ γὰρ τὰ πάντα
ποιῶντες προσεδήσεσθε αὐτῷ. v. 10. πρόσωπον θαυμάσσετε) πρόσωπα θαυμάσσετε. v. 11. οὐχὶ δειλία)
οὐχ ἡ δυνά. ibid. slich. 2. Φόβος δὲ Κυρίου) ὁ φόβος δὲ παρ' αὐτοῦ. v. 12. Καὶ ἀποδῆσεται) ἀ-
ποδῆσεται δὲ. v. 13. θυμῷ με) θυμῷ. v. 14. ὀδῶσί με) ὀδῶσι. ibid. slich. 2. ἐν χειροῖ μου) ἐν
χειροῖ. v. 15. (μή) abest. ibid. slich. 2. Οὐ μὴν δὲ ἀλλὰ λαλήσω) ἢ μὴν λαλήσω. ib. (ὑμᾶς)
deest. v. 16. slich. 2. εἰσελεύσεται ἐναντίον αὐτῷ δόλος) ἐναντίον αὐτοῦ δόλος εἰσελεύσεται. v. 17.
slich. 1. in Rom. ita habetur: ἀκῶσατε ἀκῶσατε τὰ ῥήματά με. v. 19. ἵνα ῥῖν) ὅτι ῥῖν. v. 20.
χεῖρας) χεῖρη. v. 21. slich. 1. ita in Rom. τὴν χεῖρα ἀπ' ἐμοῦ ἀπέχε. v. 22. ὑπακῶσω) ὑπα-
κούσομαι.

Ἡ λαλήσεις, ἐγὼ δὲ σοὶ δώσω ἀπό-
κρισιν.

23. Πόσαι εἰσὶν αἱ ἀμαρτίαι μου καὶ ἀνο-
μίας μου; τίνες εἰσὶ, διδάξόν με.

με ἀπο- 24. Διατί ἀπ' ἐμοῦ κρύπτη;

κρύπτη * σ8 Ἡγησάιν δὲ με ὥσπερ ὑπενωτίαν * σοι,

25. Ἡ ὥσπερ φύλλον κινούμενον ὑπὸ ἀνέ-
μου εὐλαβηθήσῃ;

χόρτον 26. Ὡς χόρτον φερόμενον ὑπὸ πνεύματος
φερόμε- ἀντίκλινσαι (δέ) μοι;

27. Ὅτι κατέγραψας κατ' ἐμὴ κακὰ,
καὶ περιέθηκάς μοι νεότητος ἀ-
μαρτίας.

28. Ὅτι κατέγραψας κατ' ἐμὴ κακὰ,
καὶ περιέθηκάς μοι νεότητος ἀ-
μαρτίας.

οἱ 29. Εἰς δὲ ῥίζας ποδῶν μου ἀφίκη· 28. ἡ
παλαι- καλῶνται ἵσα ἀσκή, ἡ ὥσπερ ἱμά-
ῶνται τιον σπητόδρωτον.

ΚΕΦ. ΙΔ'. XIV.

Βροτὸς γὰρ γέννητός γυναικὸς ὀλι-
γόβιος, καὶ πλήρης ὀργῆς.

2. Ἡ ὥσπερ ἄνθρωπος ἀνδρῶν ἐξέ-
πесεν.

Ἀπέδρα δὲ ὥσπερ σκιά, καὶ ὃ μὴ σῇ.

3. Οὐχὶ καὶ τέττα λόγον ἐποίησας;

Καὶ τέττον ἐποίησας ἐν κρίματι εἰσελ-
θεῖν ἐπὶ σὲ;

4. Τίς γὰρ ἔσται καθαρὸς ἀπὸ ῥύπης;
ὁδὲ εἰς,

5. Ἐὰν καὶ μίας ἡμέρας γένηται ὁ βίος
αὐτοῦ ἐπὶ τῆς γῆς.

Ἀριθμητοὶ δὲ μῆνες αὐτοῦ παρὰ σοὶ.

(Εἰς) χρόνον (γὰρ) ἔθες, καὶ ὃ μὴ τῷ
ὑπερβῇ.

6. Ἀπόστα ἀπ' αὐτοῦ, ἵνα ἡσυχάσῃ, καὶ ἐμὴ ἴπῃ.
* ἡσυχία αὐτοῦ τὸν βίον ὥσπερ μι-
θωτός. * εὐακί-
σω με

7. Ἐσὶ γὰρ δένδρα ἐλπίς.

Ἐὰν δὲ (καὶ) ἐκκοπῇ, πάλιν ἀνθή-
σει,

Καὶ ὁ ῥαδάμνος αὐτοῦ ὃ μὴ ἐκλείπῃ.

8. Ἐὰν γὰρ γηράσῃ ἐν γῇ ἡ ῥίζα αὐτοῦ,

Ἐν δὲ κίτρῃ τελευτήσῃ τὸ σέλεχος αὐτοῦ,
ἰάν. π-
τρως

9. Ἀπὸ ὁσμῆς ὕδατος ἀνθήσει,

Καὶ ποιήσει θερμὸν ὥσπερ νεόφυλον

10. Ἀνὴρ δὲ τελευτήσας ὥχετο,

Καὶ πεσὼν βροτὸς ἔκτετι ἐς.

11. Χρόνῳ γὰρ σπανίζεται θάλασσα,

Ποταμοὶ δὲ * ἱερμαθίς ξηρανθήσεται. * ἱερμα-
θίς

12. Ἀνθρώπος δὲ κοιμηθεὶς ὃ μὴ ἀναστῇ,
Καὶ ὃ μὴ * συρραφῇ, ἕως ἃν ὁ ἔρως

παλαιωθῇ, * ἱερμα-
θίς

* Καὶ ἔκ ἐξυπνιωθήσονται ἐξ ὑπνῶ
αὐτῶν. * ἱερμα-
θίς

13. Εἰ

V. 22. stich. 2. λαλήσεις) ἡ λαλήσεις. ib. ἀπόκρισιν) ἀνταπόκρισιν. V. 23. τίνες εἰσὶ, διδάξόν με) transposita. V. 24. stich. 1. in Rom. ita: διατί ἀπ' ἐμοῦ κρύπτη. ibid. stich. 2. ὥσπερ ὑπενωτίαν) ὑπενωτίαν σοι. V. 25. Ἡ ὥσπερ) ἡ ὥς. ibid. stich. 2. χόρτον φερόμενον) χόρτον φερόμενον. ib. (δέ) abest. V. 26. καὶ περιέθηκάς μοι) περιέθηκας δέ μοι. V. 27. ἐν κυκλώματι καὶ ἐφύλαξάς μοι) ἐν κυκλώματι, ἐφύλαξας δέ μοι. ibid. stich. 2. ποδῶν) τῶν ποδῶν. V. 28. οἱ παλαιῶνται) ὁ παλαιῶνται. C A P. XIV. v. 3. stich. 2. ἐν κρίματι εἰσελθεῖν ἐπὶ σὲ;) εἰσελθεῖν ἐν κρίματι ἐνέπαιον σου. V. 4. ἔσται καθαρὸς) transposita. ibid. ὁδὲ εἰς) ἀπὸ εὐθείας. V. 5. μίας ἡμέρας γένηται ὁ βίος) μία ἡμέρα ὁ βίος. ibid. stich. 2. παρὰ σοὶ) παρὰ αὐτοῦ. ib. st. 3. (γὰρ) deest. V. 6. ita ha- betur in Rom. ἀπόστα ἀπ' αὐτοῦ, ἵνα ἡσυχάσῃ. καὶ ἐνδοκίῃ τὸν βίον, ὥσπερ ὁ μιθωτός. V. 7. stich. 2. Ἐὰν δὲ καὶ) ἰάν γὰρ. ibid. πάλιν ἀνθήσει) ἵτι ἐκκοπῇ. V. 8. stich. 2. ἰάν δὲ κίτρῃ) ἐν δὲ κίτρῃ. V. 9. stich. 2. Καὶ ποιήσει) ποιήσει δέ. V. 10. stich. 2. Καὶ πεσὼν) πεσὼν δέ. V. 11. stich. 2. in Rom. ποταμοὶ δὲ ἱερμαθίς ξηρανθήσεται. V. 12. stich. 1. ὃ μὴ ἀναστῇ - - παλαιωθῇ) ὃ μὴ ἀναστῇ ἕως ἃν ὁ ἔρως αὐτοῦ μὴ συρραφῇ.

13. Εἰ γὰρ ἔφελον ἐν-αὐτῇ με φυλάξεις, κρύψεις δὲ με ἕως ἂν παύσῃται σὺ ἡ ὀργή, καὶ τάξῃ μοι χρόνον ἐν ᾧ μνησθῇ με ποιήσῃ.

14. Ἐάν γὰρ ἀποθάνῃ ἄνθρωπος, μήτι ζήσεται,

Συντελέσας ἡμέρας τῆ βίᾳ αὐτῆς;

ὑπομινῶ (σε) ἕως ἂν πάλιν γένωμαι.

15. Εἴτα καλέσεις (με), ἐγὼ δὲ σοι ὑπακούσωμαι.

Τὰ δὲ ἔργα τῶν χειρῶν σου μὴ ἀποποιού.

16. Ἡρίθμησας δὲ με τὰ ἐπιτηδεύματα, καὶ ἔμὴ παρέλθῃ σε ἔδεν τῶν ἀμαρτιῶν μου.

17. Ἐσφράγισας δὲ με τὰ ἀμαρτήματα ἐν βαλαντίῳ, καὶ ἐπεσημήνω εἰ τι ἄκων παρέβην.

18. ✕ Καὶ πλὴν ὅρος πίπλον πεσεῖται,

✕ Καὶ πέτρα παλαιωθήσεται ἐκ τῆ
✕ τόπῃ αὐτῆς.

✕ 19. Λίθος ἐλέανεν ὕδατα,

✕ Καὶ κατέκλυσεν ὕδατα ὑπὲρ τῆ χώματος τῆς γῆς.

Καὶ ὑπομονὴν ἀνθρώπου ἀπώλεσας,

20. Ὡσας αὐτὸν εἰς τέλος, καὶ ἄχελος.

ἐπέστη- (Καὶ) μετίσθης αὐτῷ τὸ πρόσωπόν
σας αὐ- (σε), καὶ * ἱλασθήσῃς αὐτόν.

τῷ 21. Πολλῶν δὲ γενομένων τῶν υἱῶν αὐτῆς,
ἐξάπε- ἐκ οἰδέν.

σάλη Ἐάν τε ὀλίγοι γένωνται, ἐκ ἐπίσταται.

22. Ἀλλ' ἡ αἰ σάρκες αὐτῆς ✕ ἐκ' αὐτῆς ἤλγησαν.

Ἡ δὲ ψυχὴ αὐτῆς ✕ ἐπ' αὐτῷ ἐπέσθην.

ΚΕΦ. ΙΕ'. XV.

Πολαβὼν δὲ Ἐλφάξ ὁ Θαιμανίτης, λέγει.

2. Πότερην σοφὸς ἀπέκρισιν δώσει τίνα ἀ-
συνέσεως πνεύματος; ρα

Ἐμπλήσει δὲ πόνον γαστρός,

3. Ἐλέγχων (με) ἐν ῥήμασιν οἷς ἐδὴ, κενοῖς
καὶ ἐν λόγοις οἷς ἐδὴν ἔφελος;

4. Ὅτι καὶ σὺ ἀπεποιήσω φόβον, σοὶ
Συντελέσω δὲ ῥήματα τοιαῦτα ἐναντι Κυρίου.

5. Ἐνοχος εἰ ῥήμασι σώματος σου, Καὶ ἔμὴ δέκρινας ῥήματα δυναστῶν.

6. Ἐλέγξει σε τὸ σὸν σῶμα, καὶ μὴ ἐγώ, Τὰ δὲ χεῖλη σου καταμαρτυρήσει σε.

7. Τί γὰρ; μὴ πρῶτος ἄνθρωπος ἐγενήθης;

* Ἡ πρὸ θινῶν ἐπάγης;

8. Ἡ σύνταγμα Κυρίου ἀκήκοας;

* Ἡ εἰς σὲ ἀφίκετο σοφία;

9. Τί γὰρ οἶδας ὃ ἐκ οἶδαμεν;

* Ἡ τί σὺ νοήσεις ὃ ἐχὶ καὶ ἡμεῖς;

10. ✕ Καί γε πρεσβύτης, καί γε παλαιὸς ἐν ἡμῖν,

Βαρύτερος τῆ πατρὸς σου ἡμέραις.

U 3

11. ὉΛ-

V. 13. φυλάξεις, κρύψεις) ἱφυλάξας, ἐκρύψας. V. 14. stich. 3. σε ἕως ἂν πάλιν) ἕως πάλιν. V. 15. (με) abest. V. 17. τὰ ἀμαρτήματα) τὰς ἀνομίας. ibid. καὶ ἐπιστήμη) ἐπιστημὴν δέ. V. 18. πεσεῖται) διαπεσεῖται. V. 19. Λίαν) ἱλάναν. V. 20. stich. 2. (Καὶ) abest. ibid. (σου) abest. ib. ἱλασθήσῃ) ἱλασθήσας. V. 21. stich. 1. Ἐάν τε) ἐάν δέ. V. 22. stich. 2. ἐπ' αὐτῷ) deest. CAP. XV. V. 2. τίνα ἄρα) πότερον. ibid. πνεύματος; Ἐμπλήσει δέ) πνεῦμα καὶ ἐμπλήσει. V. 3. (με) deest. ibid. κενοῖς ἐν λόγοις) οἷς οὐ δέ, καὶ ἐν λόγοις. V. 4. Ὅτι καὶ σοι) ἔ καὶ σὺ. ibid. stich. 2. Κυρίῳ) τοῦ κυρίου. V. 5. stich. 2. Καὶ οὐ) οὐδέ. V. 6. Ἐλέγξει) ἐλέγξει. ibid. stich. 2. καταμαρτυρήσει σε) καταμαρτυρήσῃ σου. V. 7. ἄνθρωπος) ἄνθρωπον. V. 8. ἀκήκοας; Ἡ εἰς σε ἀφίκετο) ἀκήκοας; ἡ συμβέβηκε σοι ἰσχύσασθαι ὁ Θεός; εἰς δὲ σε ἀφίκετο. V. 9. stich. 2. σὺ νοήσεις, ὃ ἐχὶ) σὺ νοήεις σὺ, ὃ οὐ.

- ✠ 11. Ὀλίγα ὧν ἡμάρτηκας μεμασίγῳσαι.
Μεγάλως ὑπερβαλλόντως λελάληκας.
12. Τί (ὅτι) ἐτόλμῃσεν ἡ καρδία σθ;
ἐπὶ πνεύ- * Ἡ τί (σοι) ὑπὲρ ἔγχευαν οἱ ὀφθαλμοί σθ;
καν 13. Ὅτι θυμὸν ἔρρηξας ἐναντὶ Κυρίου,
Ἐξήγαγες δὲ ἐκ σώματος ῥήματα
τοιαῦτα.
14. Τίς γὰρ ὧν βροτὸς, ὅτι ἔσαι ἄμεμπτος,
Ἡ ὡς ἐσόμενος δίκαιος γεννητὸς γυναικός;
15. Εἰ κατὰ ἀγίων ✠ μὲν ἔστι πιστεύει,
(μέμψις)
Ὁ ἕρηνός δὲ ἔκαθαρός ἐναντίον αὐτῆς,
(Ἄσρα δὲ ἐκ ἄμεμπτα).
16. Ἐὰν δὲ ἐδδελυγμένος καὶ ἀκαθάριστος
ἀνὴρ, πίνων ἀδικίαν ἴσα ποτῶ.
ἀναγ- 17. Ἀγγελῶ (οὖν) σοι, σὺ δὲ μὴ ἄκκα.
γέλω. δὴ Ἄ δὲ ἐώρακα, * ἀγγελῶ σοι,
* ἀναγ- 18. Ἀ σοφοὶ ἀνήγγειλαν, καὶ ἐκ ἐκρυ-
γέλω ψαν πατέρες αὐτῶν.
19. Αὐτοῖς μόνοις ἐδόθη ἡ γῆ,
Καὶ ἐκ ἐπὶ ἡλθεν ἀλλογενὴς ἐπ' αὐτῆς.
- ἀσεβῶν 20. Πᾶς ὁ βίος ἀσεβῶν ἐν φρενίδι.
Ἔτη δὲ ἀριθμητὰ δεδομένα δυνάσει,
21. Ὁ δὲ φόβος αὐτῆς ἐν ὧσιν αὐτῆς.
Ὅταν δοκῇ ἡδὴ εἰρηνεύεσθαι, τότε
ἤξει ἡ καταστροφὴ αὐτῆς.
22. Μὴ πισυνέτω ἀποστραφῆναι ἀπὸ σκό-
- τους· ἐπιτάλται γὰρ ἡδὴ εἰς χεῖ- ἐπιτάλ-
ρας σιδήρεας, κίαι
23. (Καταπίπλει δὲ εἰς ἐξάλειψιν,)
Καὶ κατατέτακται εἰς σῖτα γυνή.
Οἶδε δὲ ἐν ἑαυτῷ ὅτι μένει εἰς πλῶμα.
24. Ἡμέρα σκοτεινὴ σφοδρήσει αὐτὸν,
Ἀνάγκη δὲ καὶ θλίψις αὐτὸν καθέξει.
Ὡς περ σρατηγὸς πρωτοστάτης πε-
πλοκάς.
25. Ὅτι ἤρεκε χεῖρας ἐναντὶ Κυρίου,
Ἐναντὶ δὲ Κυρίου παντοκράτορος ἐτρα-
χηλίασεν.
26. Ἐδραμεν δὲ ἐναντίον αὐτῆς ὕδρι,
✠ Ἐν πύχει κίτα ἀσπίδος αὐτῆς. πανγῆ-
27. Ὅτι ἐκάλυψε τὸ πρόσωπον αὐτῆς ἐν ἡ τῆς
στάτι αὐτῆς, ✠
Καὶ ἐποίησε περισόμιον ἐπὶ τῶν μη- ✠
ρῶν (αὐτῆς. ✠
Αἶνος δὲ αὐτῆς ὕδρις.)
28. Αὐλιωθεὶ δὲ πόλεις ἐρήμους, καὶ εἰς-
έλθοι εἰς εἰς αἰεὶς ἀσεκῆταις.
Ἄ δὲ ἐκεῖνος ἡτοίμασεν, ἄλλοι ἀποί-
σονται.
29. Οὔτε μὴ πλατιωθῇ, ἔτε μὴ μείνη
τὰ ὑπάρχοντα αὐτῆς.
Οὐδὲ μὴ βάλλῃ ἐπὶ τὴν γῆν σκιάν,
30. Οὐδὲ μὴ ἐκφύγῃ σκότος.
Τὸν βλαστὸν αὐτῆς μαρμαίρει ἄνεμος, μαρμαίρει
Καὶ ἐκπέσοι αὐτῆς τὸ ἄνθος.

31. Μὴ

v. 12. (ὅτι) deest. ibid. (σοι) abest. v. 14. βροτὸς; ἴσαι) βροτὸς, ὅτι ἴσαι. v. 15. (μέμψις)
abest. ibid. stich. 2. Ὁ ἕρηνός) ἕρηνός. ib. st. 3. abest à Cod. Rom. v. 16. ἀδικίαν ἴσα) ἀ-
κίης ἴσα. v. 17. in Rom. ἀγγελῶ δὲ σοι, ἄκκα μὲν, ἃ δὲ ἐώρακα ἀγγελῶ σοι. v. 18. ἀν-
γγειλαν) ἐκοῦσιν. v. 20. ἀσεβῶν) ἀσεβοῦν. v. 21. stich. 2. εἰρηνεύεσθαι, τότε ἤξει ἡ καταστρ. αὐτῆς)
εἰρηνεύειν, ἤξει αὐτοῦ ἡ καταστροφὴ. v. 22. ἐπιτάλται) ἐπιτάλται. v. 23. stich. 1. uncis incl.
abest à Rom. ibid. stich. 2. Καὶ κατατέτακται) κατατέτακται δὲ. v. 24. Ἡμέρα) addit δὲ.
ibid. σφοδρήσει αὐτὸν) transposita. ib. stich. 3. πεπλοκάς.) πλόκων. v. 25. ἐναντὶ Κυρίου) ἐναν-
τίον τῷ Κυρίῳ. v. 26. stich. 2. Ἐν πύχει κίτα ἀσπίδος) ἐν πύχει κίτα ἀσπίδος. v. 27. stich. 2.
μηρῶν αὐτῆς) μηρίων. ibid. st. 3. non habetur in Rom. v. 28. καὶ εἰσέλθοι) εἰσέλθοι δὲ. ibid.
stich. 2. Ἄ δὲ ἐκεῖνος ἡτοίμασεν) ἃ δὲ ἐκεῖνος ἡτοίμασεν. v. 29. τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ) transposita.
ibid. stich. 2. Οὐδὲ μὴ) οὐ μὴ. v. 30. σκότος) τὸ σκότος. ibid. stich. 2. μαρμαίρει) μαρμαίρει.
ib. st. 3. Καὶ ἐκπέσοι) ἐκπίπτει δὲ.

31. Μὴ πιστεύτω ὅτι ὑπομένει·

Κενὰ γὰρ αὐτῷ ἀποδῆσεται.

32. Ἡ τομὴ αὐτῷ πρὸ ὥρας φθαρήσεται,

Καὶ ὁ βιάδαμος αὐτῷ ἢ μὴ πυκάζῃ.

33. Τρυγηθεὶς δὲ ὥσπερ ὄμφαξ πρὸ ὥ-
ρας, καὶ ἐκπέσοι ὥσπερ ἄνθος
ἐλαίας.

34. Μαρτύριον γὰρ ἀσεβὲς θάνατος,

Πῦρ δὲ κατακαύσει οἴκους δωροδεκτῶν.

λήψονται 35. Καὶ ἐν γαστρὶ λήψεται ὀδύνας,

Ἀποδῆσεται δὲ αὐτῷ κενὰ,

πόνον Ἡ δὲ κοιλία αὐτῷ ὑποίσει δόλον.

ΚΕΦ. 15. XVI.

Τ Πολλαδὼν δὲ ἰαῶ, λέγει·

2. Ἀκήκοα τοιαῦτα πολλὰ·

Παρακλήτορες κακῶν πάντες

Χ ὑμῖν.

3. Ὡς γάρ· ἢ μὴ τάξις ἐστὶ ῥήμασι
πνεύματος;

✠ Ἡ τί παρενοχλήσει σοι ὅτι ἀπο-
κρίνη;

4. Καὶ ἐγὼ δὲ καθ' ὑμᾶς λαλήσω·

Εἶγε ὑπέκειτο ἡ ψυχὴ ὑμῶν ἀντὶ τῆς
ἐμῆς ψυχῆς,

Εἴτ' ἐναλῶμαι ὑμῖν λόγοις,

Κνήσω δὲ καθ' ὑμῶν κεφαλὴν·

5. Εἴη δὲ ἰχὺς ἐν τῷ σώματί μου, καὶ
κίνησιν χειλέων μου ἢ φέισομαι.

6. Ἐάν γὰρ λαλήσω, ἢ ἀλγήσω τὸ
τραῦμά μου;

Ἐάν δὲ καὶ σιωπήσω, τί ἔλαττον τρα-
θήσομαι;

7. Νῦν δὲ κατάκοπόν με πεποίηκε, μα-
ρὸν, σεσηπότα,

8. ✠ Καὶ ἐπελάβε με· εἰς μαρτύριον
ἐγενήθη,

Καὶ ἀνέστη ἐν ἐμοὶ τὸ ψεῦδος μου, κα-

τὰ πρόσωπόν μου ἀνταπεκρίθη· ✠

9. 10. Ὁργῇ χρησάμενος κατέβαλλέ με,

Ἔδρευε (δὲ) ἐπ' ἐμὲ τὰς ὀδύνας αὐ-
τῷ· βέλη πειρατηρίων αὐτῷ ἐπ'
ἐμοὶ ἔπασεν.

Ἀκίσιν ἐφ' ὀφθαλμῶν ἐνήλατό μοι,

Ὁξεῖ ἔπαισέ με ὡς σιγῶν·

Ὁμοθυμαδὸν δὲ κατέδραμον ἐπ' ἐμέ.

11. Παρέδωκε γὰρ με ὁ Κύριος εἰς χει-
ρας ἀδίκων,

Ἐπὶ δὲ ἀσεβεῖς ἔρρηψέ με·

12. Εἰρηνεύοντα διεσκέδασέ με,

Λαβῶν με τῆς κόμης διέτιλε.

Κατέστητέ με ὥσπερ σκοπὸν·

13. Ἐκύκλωσάν με λόγχαις βάλλοντες

εἰς νεφρὸς μου, ἢ φειδόμενοι·

Ἐξέχεσαν εἰς γῆν τὴν χολὴν μου.

14. Κατέβαλόν με πλῶμα ἐπὶ πλώματι·

Ἔδραμον ἐπ' ἐμέ δυνατοί.

15. Σάκκον ἔρριψα ἐπὶ βύρση μου·

Τὸ δὲ θένος μου εἰς γῆν ἵεβδον·

16. Ἡ γαστήρ μου συγκέκαυται ἀπὸ
κλαυθμοῦ, ἐπὶ δὲ βλεφάρων μου

σκιά ✠ θανάτου,

17. Ἀδίκων

ψ. 31. Stich. 1. αὐτῷ ἀποδῆσεται) transposita. v. 33. ὥσπερ) ὡς, bis hoc versu. ibid. καὶ ἐκπέ-
σοι) ἐκπέσοι δὲ. v. 34. Stich. 2. κατακαύσει) καύσει. v. 35. Καὶ ἐν γ. λήψονται) ἐν γαστρὶ δὲ λή-
φεται. ibid. Stich. 3. πόνον) δόλον. CAP. XVI. v. 4. Καὶ ἐγὼ δὲ) καὶ γὰρ. ibid. Stich. 2.
Εἶγε ὑπέκειτο) εἰ ὑπέκειτό γε. ib. ἐμῆς ψυχῆς) ψυχῆς abest. Stich. 3. λόγοις) ῥήμασι. v. 5. καὶ
κίνησιν) κίνησιν δὲ. v. 6. μου) abest. v. 8. ἐγενήθη) ἐγενήθη. v. 9. 10. κατέβαλλε) κατέβαλε.
ibid. Stich. 2. (δὲ) abest. ib. ὀδύνας αὐτοῦ· βέλη πειρατηρίων) ὀδύνας, βέλη πειράτων. ib.
ἔπασεν) ἔπασεν. ib. St. 4. ἐπὶ τῷ γ.) εἰς τὰ γόνατα. ib. St. 5. ἐπ' ἐμοί.) ἐπ' ἐμοί. v. 11. ἀδίκων)
ἀδίκων. Stich. 2. ἀσεβεῖς) ἀσεβέσιν. v. 13. Stich. 2. εἰς γῆν τὴν (ζωὴν μου) εἰς τὴν γῆν τὴν χολὴν μου.
v. 14. Stich. 2. ἐπ' ἐμέ δυνατοί.) πρὸς με δυνάμει. v. 15. βύρση) βύρση. ibid. Stich. 2. εἰς γῆν
ἵεβδον) ἐν γῇ ἵεβδον. v. 16. βλεφάρων) βλεφάρους. ibid. θανάτου) deest.

16. Ἡ μετ' ἐμῶ εἰς τὸν ἄδην καταβή-
σεται;

✠ Ἡ ὁμοθυμαδὸν ἐπὶ χώματος κα-
ταβησόμεθα;

ΚΕΦ. ΙΗ'. XVIII.

Βαλδὰς **Τ** Πολλαῶν δὲ βαλδὰδ ὁ Σαυχίτης,
λέγει·

2. Μέχρι τίνος ἔ παύσῃ;

Ἐπίχες, ἵνα καὶ αὐτοὶ λαλήσωμεν.

3. Ἰνατί δὲ ὥσπερ τετράποδα σεσιωπή-
καμεν ἐναντίον σοι;

4. Κέχρησαι δὲ ὀργῇ.

Τί γάρ; εἰν σὺ ἀποθανῆς, αὐοίκηλος
ἔσαι ἢ ὑπ' ἔραυν;

ἡ γῆ Ἡ καλὰσραφῆσεται ὅρη ἐκ θεμελίων;

5. Καὶ φῶς ἀσεβῶν σβεδήσεται,

Καὶ ἔκ ἀναβήσεται αὐτῷ ἡ φλόξ·

6. Τὸ φῶς αὐτῷ σκότος ἐν διαίτῃ αὐτῷ,
Ὁ δὲ λύχνος αὐτῷ ἐπ' αὐτῷ σβεδή-
σεται.

7. Θηρεύσειαν τὰ ὑπάρχοντα αὐτῷ ἐλα-
χιστοί, καὶ σφαλεῖν αὐτῷ ἡ βεβλή.

8. Ἐμβληθεῖν δὲ ὁ πῆς αὐτῷ ἐν παγίδι,
Καὶ ἐν δικλίῳ εἰλιχθεῖν·

ἔλθουσιν 9. Ἐλθουσιν δὲ ἐπ' αὐτὸν παγίδες (κύ-
κατιχύ- κλοθεν, καὶ) ✠ κατιχύσει ἐπ' αὐ-
σισσι τὸν * διψῶντας·

* διψῶν- 10. κέκρυπται δὲ ἐν
τες τῇ γῇ χοινίον αὐτῷ,

Tom. IV.

✠ Καὶ ἡ σύλληψις αὐτῷ ἐπὶ τρεῖς τρεῖς
κύκλοθεν· ✠

11. (Καὶ) ὀλέσειαν αὐτὸν ὀδύνας· πικροὶ ποδῶν
δὲ περὶ πόδας αὐτῷ ἔλθουσιν ἐν λιμῷ ἔλθου-
σιν αὐτῷ,

12. Καὶ πλῶμα αὐτῷ ἡτοίμασο ἐξαίσιον.

13. Βρωθείησαν αὐτῷ κλῶνες ποδῶν,
Κατέδετα δὲ αὐτῷ τὰ ἔρμαια θάνατος. ὥμω

14. Ἐκραγγεῖν δὲ ἐκ διαίτης αὐτῷ ἰασίς·
Σχοίη δὲ αὐτὸν ἀνάγκη (καὶ) αἰτία
βασιλικῇ,

15. ✠ Κατασκηνώσει ἐν τῇ σκηνῇ αὐτῷ
(καὶ) ἐν νυκτὶ αὐτῷ. σώματι

Κατασπαρήσεται τὰ εὐπρεπῆ αὐτῷ ✠

θείῳ· 16. ὑποκάτωθεν αἱ ῥίζαι ✠

αὐτῷ ξηρανθήσονται, καὶ ἐπάνω ✠

θεν ἱπιπесеῖται θερισμὸς αὐτῷ· ✠

17. Τὸ μνημόσυνον αὐτῷ ἀπόλοιτο ἐκ
γῆς, καὶ ✠ ἐκ ὑπάρχοντων ὄνομα αὐ-
τῷ ἐπὶ πρόσωπον ἐξωτέρω·

18. (Καὶ) ἀπώσειαν αὐτὸν ἐκ φωτός
εἰς σκότος.

19. Οὐκ ἔσαι ἐπίγνωστος ἐν τῷ λαῷ
αὐτῷ,

Οὐδὲ σεσωσμένος ἐν τῇ ὑπ' ἔραυν ὁ
οἶκος αὐτῷ·

Ἄλλ' ἐν τοῖς αὐτῷ ζήσονται ἕτεροι. ἐντοὺς

20. Ἐπ' αὐτῷ ἐσέναξαν ἔχαστοι·

Πρώτης δὲ ἔχε θαῦμα.

X

21. Οὐ-

γ. 16. εἰς τὸν ἄδην καταβήσεται) εἰς ἄδην καταβήσονται. CAP. XVIII. v. 1. Βαλδὰς) βαλ-
δὰδ. γ. 3. Ἰνατί) διατί. γ. 4. stich. 1. in Rom. κέχρηται σοι ὀργῇ. ibid. st. 2. ἔσαι) deest.
ibid. st. 3. ἡ γῆ) ὅρη. γ. 5. stich. 2. ἀναβήσεται αὐτοῦ) ἀποβήσεται αὐτῶν. γ. 6. διαίτη αὐτοῦ)
αὐτοῦ abest. ibid. stich. 2. αὐτοῦ) deest. γ. 7. in Rom. θηρεύσειαν ἐλάχιστοι τὰ ὑπάρχοντα
αὐτοῦ. σφαλεῖ δὲ αὐτοῦ ἡ βεβλή. γ. 8. Ἐμβληθεῖν) ἐμβέβληται. ibid. stich. 2. Καὶ) deest. ib.
εἰλιχθεῖν) ἐλιχθείη. γ. 9. in Rom. ἔλθουσιν δὲ ἐπ' αὐτὸν παγίδες, κατιχύσει ἐπ' αὐτὸν διψῶντας.
γ. 10. κέκρυπται δὲ) δὲ abest. ibid. & γ. 11. in Rom. ἐπὶ τρεῖς. κύκλῳ ὀλέσειαν αὐτὸν ὀδύνας.
ποδῶν δὲ περὶ πόδας αὐτῷ ἔλθουσιν ἐν λιμῷ σενῶ. γ. 12. Καὶ πλῶμα) πλῶμα δὲ. ibid. ἡτοίμασο)
ἡτοίμασαι. γ. 13. stich. 2. τὰ ἔρμαια) τὰ ἔρμαια. γ. 14. stich. 2. (καὶ) deest. γ. 15. καὶ ἐν σώ-
ματι αὐτῷ, ἐν νυκτὶ αὐτῷ. ibid. stich. 2. Κατασπαρήσεται) κατασπαρήσονται. γ. 17. ὑπάρχει) ὑ-
πάρξει. γ. 18. Καὶ ἀπώσειαν) ἀπώσειν. γ. 19. ἐν τῷ λαῷ) ἐν λαῷ. ibid. stich. 3. ἐντοὺς) ἐν τοῖς.

21. Οὗτοί εἰσιν οἴκοι ἀδίκων, ἔτος δὲ τόπος τῶν μὴ εἰδόντων τὸν Κύριον.

ΚΕΦ. ΙΘ'. XIX.

Τ Πολλαβῶν δὲ Ἰωβ, λέγει·

2. Ἔως πότε ἔγκοπον ποιήσετε τὴν ψυχὴν μου, καὶ καθελεῖτέ με λόγοις;

3. Γινώτε μόνον, ὅτι ὁ Κύριος ἐποίησέ μοι ἔτως· (καὶ) καταλαλεῖτέ με, ἐκ αἰχυνόμενοι (με καὶ) ἐπικειδέ μοι.

4. Ναὶ δὴ ἐγὼ ἐπ' ἀληθείας ἐπλανήθην, ἐν καὶ παρ' ἐμοὶ αὐλίζεται πλάνος, λαλῆσαι ῥῆμα ὃ ἐκ ἔδει, τὰ δὲ ῥήματά μου πλανᾶται, καὶ ἐκ ἐπὶ καιρῷ.

5. Ἐὰ δὲ ὅτι ἐπ' ἐμοὶ μεγαλύνεσθε, ἐνὰλλεσθε δὲ μοι ὀνειδίζετε.

6. Γινώτε ἔν ὅτι ὁ Κύριός ἐστιν ὁ ταραξίας μου,

Ὁχύρωμα δὲ αὐτῷ ἐπ' ἐμὲ ὕψισεν.

λαλῶ 7. Ἰδὲ γελῶ ὀνειδίζω, καὶ ἐλαλήσω· κεκραύξομαι, καὶ ἔδοξα κρίμα.

8. Κύκλω περιωκοδόμημαι, καὶ ἐμὴ διαβῶ.

Ἐπὶ δὲ ἀτραπὴς μου σκότος ἔθετο.

9. Τὴν δόξαν μου ἀπ' ἐμῷ ἐξέδυτε, καὶ ἀφείλε σέφανον ἀπὸ κεφαλῆς μου.

10. διέσπασε δὲ με κύκλω, καὶ ἄχόμην·

Ἐξέκοψε δὲ ὥσπερ δένδρον τὴν ἐλπίδα μου.

11. Δεινῶς δὲ μοι ὀργῇ ἐχρήσατο, Ἠγήσατο δὲ με ὥσπερ ἐχθρὸν·

12. Ὁμοθυμαδὸν αὐτῷ ἦλθεν τὰ πειρατήρια ἐπ' ἐμὲ, ταῖς ὁδοῖς μου ἐκύκλωσάν (με) ἐγκαίθετοι.

13. Ἀπ' ἐμῷ (δὲ) ἀπέστησαν ἀδελφοί μου, Ἐγνώσαν ἀλλοτρίους ἢ ἐμέ·

Οἱ φίλοι δὲ μου ἀνελεήμονες γεγένεσιν, 14. (καὶ) ἐπροσπεποίησάντό με οἱ ἐγγύτατοί μου,

καὶ οἱ εἰδότες μου τὸ ὄνομα ἐπελάθον· ἰσχύοντες τὸ μου· 15. γείτονες οἰκίας, (θεοὶ οἰκίας) ράποντες) θεράπαιναί τε μου,

Ἀλλογενὴς ἐγενόμην ἐναντίον αὐτῶν·

16. θεράποντα (δὲ) μου ἐκάλεσα, θεράποντα καὶ ἐχ * ὑπῆκασι (μου), τὰς

στόμα δὲ μου ἐδέετο † αὐτῶν. * ὑπῆκασι

17. καὶ ἐκέτευον τὴν γυναῖκά μου, σὰν

καὶ προσεκαλέμην ~ κελακεύαν † αὐτῶν υἱὸς παλλακίδων μου.

18. Οἱ δὲ εἰς τὸν αἰῶνά με ἀπεποιήσαντο, ἀπὸ

Ὅταν ἀναστῶ, κατ' ἐμῷ λαλεῦσιν. πᾶσι

19. Ἐβδελύξαντο (δὲ) με οἱ εἰδότες μου·

καὶ ἐς ἡγάπων, ἐπανέστησάν μου.

20. Ἐν

V. 21. οἴκοι) οἱ οἴκοι. ibid. τόπος) ὁ τόπος. CAP. XIX. v. 2. in Rom. ἕως τίνος ἔγκοπον ποιήσετε ψυχὴν μου, καὶ καθαιρεῖτέ με λόγοις; v. 3. μοι ἔτως· καὶ καταλ. μου) με οὕτως. καταλαλεῖτέ μου. ibid. καὶ ἐπικειδέτε) καὶ deest. v. 4. ἐγὼ ἐπ' ἀληθείας) transposita. ibid. stich. 2. καὶ ἐν ἐμοὶ) παρ' ἐμοὶ δὲ. ib. ῥῆμα ὃ οὐκ ἔδει) ῥήματα ἃ ἐκ ἔδει. v. 5. ὅτι ὁ Κύριος) οὐκ ὅτι κύριος. ib. μου) abest. v. 7. λαλῶ ὀνειδίζω, καὶ ἐ) γελῶ ὀνειδίζω, ἢ. v. 8. stich. 2. δὲ ἀτραπὴς μου σκ.) πρόσκαιν μου σκότος. v. 9. τὴν δόξαν μου ἀπ' τὴν δὲ δόξαν. ibid. καὶ ἀφείλε) ἀφείλε δὲ. v. 10. δὲ μου) δὲ abest. v. 11. Δεινῶς) addit δὲ. v. 12. αὐτῷ ἦλθεν) δὲ ἦλθεν. ibid. ἐπ' ἐμὲ) αὐτῷ ἐπ' ἐμοὶ. ib. (μου) abest. v. 13. δὲ ἀπὸς. ἀδελφοί) ἀδελφοί μου ἀπέστη. ibid. stich. 3. οἱ φίλοι) φίλοι. v. 14. (καὶ) deest. ibid. stich. 2. οἱ εἰδόντες μου) καὶ οἱ εἰδότες μου. v. 15. οἰκίαις) οἰκίας. ibid. (θεοὶ οἰκίας) abest. ib. θεράπαιναί τε) addit μου. ib. ἐγενόμην) ἤμην. v. 16. in Rom. θεράποντά μου ἐκάλεσα, καὶ οὐχ ὑπῆκασι. στόμα δὲ μου ἐδέετο. v. 17. stich. 2. καὶ προσεκα.) προσεκαλούμην δὲ. v. 18. ἀπεποιήσαντο) ἀπεποιήσαντο. v. 19. δὲ μου οἱ εἰδότες μου) καὶ ἐς ἡγάπων) μου οἱ εἰδόντες μου. οὐκ ἐπὶ ἡγάπων.

20. Ἐν δέρματί μου ἰσάπησαν σάρκες μου,
οἰδύνας Τὰ δὲ ὅσα μου ἐν οἴκῳ ἔχεται.

21. (Ἐγγίσατέ μοι), ἐλεήσατέ με, ὦ
φίλοι, ἐλεήσατέ με.

Χεῖρ Κυρίου ἐστὶν ἡ ἀψαμένη μου.

22. Διατί δὲ με διαίκετε ὥσπερ καὶ ὁ
Κύριος;

Ἀπὸ δὲ σαρκῶν μου ἔκ ἐμπίπλασθε.

23. Τίς γὰρ ἂν δάη γραφῆναι τὰ
ῥήματά μου, τεθῆναι δὲ αὐτὰ ἐν
βιβλίῳ εἰς τὸν αἰῶνα,

24. ✕ Ἐν γραφείῳ σιδηρῷ καὶ μολύβῳ,

Ἡ ἐν πέτραις ἐγγλυφῆναι ✕ εἰς
μαρτύριον;

25. Οἶδα γὰρ ὅτι ἀένναός ἐστιν ὁ ἐκλύειν
με μέλλων ἐπὶ γῆς.

σῶμα 26. Ἀναστήσει δὲ μου τὸ ὄσκημα τὸ ἀναν-
τλοῦν ταῦτα.

Παρά γὰρ Κυρίου μοι ταῦτα συνετε-
λέσθη,

27 Ἄ ἐγὼ ἐμαυτῷ συνεπίσταμαι,

Ἄ οἱ ὀφθαλμοί μου ἐωράκασι, καὶ ἐκ
ἄλλου· πάντα δὲ μοι συνετετέλε-
σαι ἐν κόλπῳ.

ἐρῶμεν 28. Εἰ δὲ καὶ ἐρεῖτε· τί ἱεῶμεν ἐναντίον
αὐτοῦ;

εὐρησεν Καὶ ῥίζαν λόγου ἐρήσομεν ἐν αὐτῷ.

κρίματος 29. Εἰλαβήθητε δὲ καὶ ὑμεῖς ἀπὸ ἐπικα-
λύμματος.

Θυμὸς γὰρ ἐπ' ἀνόμοις ἵπελεύσεται,

Καὶ τότε γινώσκονται, πῶ αὐτῶν ἡ ὅτι ἔδρα-
* ὦλη ἐστίν.

μὲ
* ἰχὺς

ΚΕΦ. Κ' XX.

Πολαδὼν δὲ Σωφᾶρ ὁ Μιναῖος,
λέγει·

2. Οὐχ ὅτως ὑπελάμβανόν (σε
εἶναι, καὶ) ἀντρεῖν σε ταῦτα.

Καὶ ἔχι σπύτο μάλλον ἢ ἐγώ.

συνιέναι

3. ✕ Παιδείαν ἱντροπῆς με ἀκέσομαι,

σε

Καὶ πνεῦμα ἐκ τῆς συνέσεώς με ἀπο-
κρίνεταιί μοι.

✕ σε

✕

4. Μὴ ταῦτα ἔγνωσ ἀπὸ τοῦ ἔτι, ἀφ'
ὃ ἐτέθη ἄνθρωπος ἐπὶ τῆς γῆς;

✕

✕

5. Εὐφροσύνη γὰρ ἀσεβῶν πλῶμα ἐξαί-
σιον,

Χαρμονὴ δὲ παραύμων ἀπώλεια.

ἀσεβῶν

6. Ἐὰν ἀναβῇ εἰς ἑρανὸν τὰ δῶρα αὐτοῦ,
Ἡ δὲ θυσία αὐτοῦ νεφῶν ἀψηται.

7. Ὅταν δοκῇ ἤδη ἐσηρίχθαι, τότε εἰς
τέλος ἀπολεῖται.

Οἱ δὲ ἰδόντες αὐτὸν, ἐρῶσι· πῶ ἐστι;

εἰδότες

8. Ὡσπερ ἐνύπνιον ἐκπεταθὲν ἢ μὴ εὐ-
ρεθῇ,

Ἐπὶ δὲ ὥσπερ φάντασμα νυκτερινόν.

9. ✕ Ὀφθαλμοὺς παρέδραψε, καὶ ἢ
προδῆσει,

✕

Καὶ ἢ προσηύσει αὐτὸν ὁ τέπος αὐ-
τοῦ ἐκέτι.

✕

✕

X 2

10. Τὸς

v. 20. σάρκες) αἱ σάρκες. ibid. stich. 2. οἰδύνας) οἰδύσιν. v. 21. stich. 1. in Rom. ἐλεήσατέ με,
ἐλεήσατέ με ὦ φίλοι. ibid. stich. 2. ἐστὶν ἡ ἀψ. μου) ἡ ἀψαμένη μου ἐστίν. v. 22. δέ) abest. v. 23.
δάη) δάη. v. 24. ἢ) καὶ. v. 26. Ἀναστήσει δὲ μου τὸ σῶμα τὸ) ἀναστήσει τὸ ὄσκημα μου τὸ. ibid.
stich. 2. μοι ταῦτα) transposita. v. 27. stich. 2. οἱ ὀφθαλμοί μου ἐωράκασι) ὁ ὀφθαλμός μου
ἐώρακε. v. 28. ἐναντίον αὐτοῦ) ἐναντι αὐτοῦ. ibid. stich. 2. εὐρησεν) εὐρήσομεν. v. 29. δὲ καὶ) δὴ
καὶ. ibid. κρίματος) ἐπικαλύμματος. ib. stich. 2. ἐπ' ἀνόμοις) ἐπ' ἀνόμους. ib. st. 3. ὅτι ἔδρα-
αὐτῶν ἡ ἰχὺς ἐστίν.) πῶ ἔστι αὐτῶν ἡ ὦλη. CAP. XX. v. 2. (σε εἶται, καὶ) non habet. ibid.
stich. 2. σπύτο) σπύτε. ib. 7 ἐγώ) ἢ καὶ ἐγώ. v. 3. σε) μου. ibid. stich. 2. συνέσεώς σε) σε
deest. v. 5. γὰρ) δέ. ibid. stich. 2. ἀσεβῶν) παραύμων. v. 6. τὰ δῶρα αὐτοῦ) transposita.
v. 7. Ὅταν δοκῇ ἤδη ἐσηρίχθαι) ὅταν γὰρ δοκῇ ἤδη κατεσηρίχθαι. v. 8. stich. 2. φάντασμα) φάν-
τασμα. v. 9. stich. 2. Καὶ οὐ) καὶ οὐκ ἐτι. ibid. ἐκέτι) deest.

- ✕ 10. Τὲς υἱὲς αὐτῆς θλάσειαν ἥτλονες.
ψηλα- Αἱ δὲ χεῖρες αὐτῆς πυρετίσασιν ὀδύνας.
Φήσιν 11. Ὅσα αὐτῆς ἐνεπλήθη νεότητος αὐτῆς,
✕ Καὶ μετ' αὐτῆς ἐπὶ χώματος κοιμη-
✕ θήσεται".
ἐγλυκαίν- 12. Ἐὰν γλυκαίνῃ ἐν σέματι αὐτῆς κακία,
θη Κρύψει αὐτὴν ὑπὸ τὴν γλῶσσαν
αὐτῆς.
13. (Οὐ) Φείσεται αὐτῆς, καὶ ἔκ ἐγ-
καταλείψει αὐτὴν,
συνάξει Καὶ συνίξει αὐτὴν ἐν μέσῳ τῆς λάρυγ-
γος αὐτῆς, 14. καὶ ἔ μὴ δυνηθῇ
βοηθῆσαι ἑαυτῷ.
Χολὴ ἀσπίδος ἐν γαστρὶ αὐτῆς (καὶ
πόνος).
15. Πλῆτος ἀδίκως συναγόμενος ἐξεμε-
θήσεται, ἐκ κοιλίας αὐτῆς,
(Ἐξ οἰκίας δὲ αὐτῆς) ἐξελεύσει αὐ-
τὸν ἄγγελος (θανάτου).
θυμὸς 16. θυμὸν δὲ δρακόντων θηλάσει,
Καὶ ἀνέλοι αὐτὸν γλῶσσα ἔφρων.
17. Μὴ ἴδοι ἄμελξιν νομάδων, μηδὲ νο-
μαῖς μέλιτος καὶ βετύρεθ.
18. Εἰς κενὰ καὶ μάταια ἐκπίασε
(Σχοίη δὲ) πλῆτον ἐξ ἧς ἔ γένυται,
ἀκατα- ὥσπερ τρύχον ἀμάσητον, ἀκα-
πάτητον τάπητον.
ἔθρασεν 19. Παδῶν γὰρ αἰδυνάτων οἴκους ἔθρασεν,

- Δίαιταν δὲ (αὐτῶν) ἤρπασε, καὶ ἐκ
ἔσπασε.
20. ✕ Διὰ τῆτο ἔκ ἱστίου αὐτῷ σωτηρία ἔστι
ἐν τοῖς ὑπάρχουσιν αὐτῆς, ✕
(Οὐδὲ ἀνθήσει αὐτῆς τὰ ἀγαθὰ.) ✕
Ἐν ἐπιθυμίᾳ αὐτῆς ἔ σωθήσεται. ✕
21. Οὐκ ἔστιν ὑπόλειμμα τοῖς βρώμασιν ✕
αὐτῆς. ✕
Διὰ τῆτο ἔκ ἀνθήσει αὐτῆς τὰ ἀγαθὰ". ✕
22. Ὅταν δοκῇ ἤδη πεπληρωθῆαι, θλι-
βήσεται.
Πᾶσα δὲ ἀνάγκη ἐπ' αὐτὸν ἐπελεύ-
σεται, 23. εἴ πως ἔ πληρωθῇ γαστήρ καὶ πλη-
ρα αὐτῆς. ῥῶται
Ἐπαποσεῖλαι ἐπ' αὐτὸν θυμὸν ὀργῆς,
ῥίψαι δὲ ἐπ' αὐτὸν ὀδύνας.
24. Καὶ ἔ μὴ σωθῇ ἐκ χειρὸς σιδήρεθ,
Τρώσται (δὲ) αὐτὸν τέξεν χάλκεον,
25. Καὶ διεξέλθοι διὰ σώματος αὐτῆς
βέλος.
Ἀσφαλή δὲ ἐν διαίταις αὐτῆς (μὴ) πε- Ἀσφα-
ριπατήσας. ρισατήσας.
Ἐπ' αὐτῷ φόβοι, 26. καὶ πᾶν σκό-
τος αὐτὸν ὑπομείναι.
Κατέδετα (δὲ) αὐτὸν πῦρ ἄσβεστον,
Καὶ κακῶσαι αὐτῆς ἐπήλυτος τὸν οἶκον.
27. Ἀνακαλύψαι αὐτῆς ὁ ἔρανος τὰς
ἀνομίας.
Γῆ δὲ ἐπανασταίη αὐτῷ.

28. Ἐλ-

V. 10. θλάσειαν) ὀλίσπισαν. ibid. stich. 2. ψηλαφήσιν) πυρετίσασιν. V. 11. ἐνεπλήθη) ἐνεπλή-
θισαν. V. 12. ἐγλυκαίνθη) ἐν γλυκαίνῃ. V. 14. (καὶ πόνος) deest. V. 15. ἐκ κοιλίας) ἐξ οἰκίας
ibid. stich. 2. (Ἐξ οἰκίας δὲ αὐτῆς) defunct. ib. (θανάτου) deest. V. 16. θυμὸς) θυμὸν. ibid.
θηλάσει) θηλάσειαν. ibid. stich. 2. Καὶ ἀνέλοι) ἀνέλοι δὲ. V. 18. stich. 2. (Σχοίη δὲ) non ha-
bet. ibid. τρύχον ἀμάσητον ἀκαταπάτητον) τρύχον ἀμάσητον ἀκατάπητον. V. 19. αἰδυνάτων ἔ-
θρασεν) δυνατῶν οἴκους ἔθρασεν. ibid. stich. 2. (αὐτῶν) deest. V. 20. stich. 1. in Rom.
ἐν ἔστιν αὐτοῦ σωτηρία τοῖς ὑπάρχουσιν. ibid. stich. 2. uncis inclus. deest in Rom. Edis. V. 21.
stich. 1. habet hoc supplementum Edis Rom. V. 22. Ὅταν) addit δὲ. V. 23. καὶ πληρωθῇ)
εἴ πως ἔ πληρωθῇ. ibid. ῥίψαι δὲ ἐπ') ῥίψαι ἐπ'. V. 24. stich. 2. (δὲ) abest. V. 25. καὶ διεξέλ-
θοι) διεξέλθοι δὲ. ibid. stich. 2. Ἀσφα) ἄσφα. ib. μὴ περιπατήσας) περιπατήσασαν. V. 26.
καὶ πᾶν σκ. αὐτὸν) πᾶν δὲ σκότος αὐτῷ. ibid. stich. 2. (δὲ) abest. ib. ἄσβεστον) ἄσβεστον. ib.
stich. 3. καὶ κακῶσαι) κακῶσαι δὲ. V. 27. Ἀνακαλύψαι) addit δὲ.

28. Ἐλκύσαι τὸν οἶκον αὐτῷ ἀπώλειαν
εἰς τέλος·

(Καὶ) ἡμέρα ὀργῆς ἐπέλθοι αὐτῷ.

29. Αὕτη ἡ μερίς ἀνθρώπων ἀσεβῶν πα-
ρὰ Κυρίου,

Καὶ κῆγμα ὑπαρχόντων αὐτῷ παρὰ
τῷ ἐπισκόπῳ.

ΚΕΦ. ΚΑ'. XXI.

Τ Πολλαῶν δὲ Ἰωβ, λέγει·

2. Ἀκέσατέ (με) ἀκέσατέ με
τῶν λόγων,

Ἵνα μὴ εἴη μοι αὕτη παρ' ὑμῶν πα-
ράκλησις.

3. Βασάσατέ με, ἐγὼ δὲ λαλήσω·
Εἴτα μὴ με καταγελάτῃ.

4. Τί γάρ; μὴ (ἐξ) ἀνθρώπων ἡ ἔλεγ-
ξις με;

Καὶ διατί ἔθυμαθῆσομαι;

5. Ἐμβλέψαντες εἰς ἐμὲ θαυμάσατε,
5όμα χεῖρα θέντες ἐπὶ σιαγίνι.

6. Ἐάντε γὰρ μνησθῶ, ἐσπούδακα·
Ἔχουσιν δὲ με τὰς σάρκας ἐδύναι.

7. Διατί (δὲ) ἀσεβεῖς ζῶσι,
Πεπαλαίωνται δὲ καὶ ἐν πλάτῃ;

8. Ὁ σπόρος αὐτῶν κατὰ ψυχὴν,
Τὰ δὲ τέκνα αὐτῶν ἐν ὀφθαλμοῖς
αὐτῶν.

9. Οἱ οἶκοι αὐτῶν εὐθηνῶσι, φόβος δὲ
ἐδάμῃ.

Μάστιξ δὲ παρὰ Κυρίου ἐκ ἔστιν ἐπ'
αὐτοῖς.

10. Ἡ βῆς αὐτῶν ἐκ ὠμοτόκῃς,
Δισσώθη δὲ αὐτῶν ἡ ἐν γαστρὶ ἔχουσα,
καὶ ἐκ ἑσφαλῆ.

11. Μένουσι δὲ ὥσπερ πρόβατα αἰώνια·
Τὰ δὲ παιδία αὐτῶν προσπαίζει αὐ-
τοῖς,

12. Ἀναλαμβάνοντα ψαλτήριον καὶ κι-
θάραν,
Καὶ εὐφραίνονται φωνῇ ψαλμῷ.

13. Συνετέλεσαν ἐν ἀγαθοῖς τὸν βίον
αὐτῶν,
Ἐν δὲ ἀναπαύσει αἶθε ἐκοιμήθησαν.

14. Λέγει δὲ (ὁ ἀσεβὴς) τῷ Κυρίῳ· ἀπό-
σα ἀπ' ἐμοῦ·
Τὰς ὁδοὺς σε εἰδέναι ἔβηλομαι.

15. ✕ Τί ἱκανὸς ὅτι θαλεύσωμεν αὐτῷ;
Καὶ τίς ὠφέλεια ὅτι ἀπαντήσωμεν ✕
αὐτῷ; ✕

16. Ἐν χερσὶ γὰρ αὐτῶν ἦν τὰ ἀγαθὰ,
ἔργα δὲ ἀσεβῶν ἔκαθαρται. καθαρὰ

17. Οὐ μὴν δὲ αἰδοῖ καὶ ἀσεβῶν λύχνος
σβεσθήσεται,
Ἐπελεύσει δὲ αὐτοῖς ἡ καταστροφή,
Καὶ ὠδῶνες αὐτοῖς ἔξουσιν ἀπὸ ὀργῆς· αὐτοῖς

18. Ἔσονται δὲ ὥσπερ ἄχυρα πρὸ ἀνέμου,
Ἡ ὥσπερ κονιορτὸς ὃν ὑφείλατο λαί-
λαψ.

X 3

19. Ἐκλεί-

v. 28. stich. 2. (Καὶ) deest. v. 29. stich. 2. αὐτῷ) αὐτῷ. CAP. XXI. v. 2. (μου) abest. ibid. stich. 2. εἴη μοι αὕτη παρ' ὑμῶν παρ.) ἡ μοι παρ' ὑμῶν αὕτη ἡ παράκλησις. v. 3. Βασάσατέ) ἄρατέ. ibid. stich. 2. in Rom. εἴτ' οὐ καταγελάστέ μου. v. 4. (ἐξ) deest. ibid. ἡ ἔλεγξις με) transposita. ib. st. 2. Καὶ διατί) ἡ διὰ τί. v. 5. in Rom. ἐμβλέψαντες εἰς ἐμὲ θαυμάσατε, χεῖρας θέντες ἐπὶ σιαγίνι. v. 7. (δὲ) abest. ibid. stich. 2. πλάτῃ) ἐν πλάτῃ. v. 8. stich. 2. ὀφθαλμοῖς αὐτῶν) αὐτῶν deest. v. 10. stich. 2. ἡ ἐν) ἐν. v. 11. ὥσπερ) ὡς. ibid. stich. 2. προσπαίζει αὐτοῖς) προσπαίζουσιν. v. 12. Ἀναλαμβάνοντα) ἀναλαμβάνοντες. v. 13. Συνετέλεσαν) addit δὲ. v. 14. (ὁ ἀσεβὴς) deest. ibid. τῷ Κυρίῳ) κυρίῳ. ib. stich. 2. Τὰς ὁδοὺς) ὁδοὺς. v. 15. θαλεύσωμεν) δουλεύσωμεν. ibid. stich. 2. ἀπαντήσωμεν) ἀπαντήσομεν. v. 16. αὐτῶν ἦν, transposita. ibid. ἐκαθαρὰ) ἐκ ἑσφαλῆ. v. 17. stich. 3. Καὶ ὠδῶνες αὐτοῖς) ὠδῶνες δὲ αὐτοῖς. v. 18. πρὸ ἀν.) ὑπ' ἀνέμου. ibid. stich. 2. ὑφείλατο) ὑφείλετο.

19. Ἐκλείπει υἱοῖς ✕ καὶ τὰ ὑπάρχοντα αὐτῷ.
✕ Ἀνταποδώσει πρὸς αὐτὸν καὶ γινώσεται.
20. Ἰδοὺν δὲ οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῷ τὴν ἑαυτῷ σφαγὴν,
καὶ ὑπὸ Κυρίου μὴ διασωθῇ.
τὸ 21. ✕ Ὅτι τί θῆλημα αὐτῷ ἐν οἴκῳ αὐ-
✕ τῷ μετ' αὐτόν;
✕ Καὶ ἀριθμοὶ μηνῶν αὐτῷ διηρέθησαν.
22. Πότερον ἔχῃ ὁ Κύριός ἐστιν ὁ διδάσκων
σύεσιν καὶ ἐπιστήμην;
σοφῆς Αὐτὸς δὲ φόνος διακρίνει.
23. ✕ Οὗτος ἀποθάνειται ἐν κράτει
ἀφροσύνης ἀπλοσύῃς αὐτῷ,
✕ Ὅλος δὲ εὐπαθῶν καὶ εὐθηρῶν.
24. Τὰ δὲ ἔγκατα αὐτῷ πλήρη σέας,
✕ Ὁ δὲ μυελὸς αὐτῷ διαχεῖται.
25. Ὁ δὲ γε τελευτᾷ ὑπὸ πικρίας ψυ-
χῆς, ὃ φαγὼν ἀγαθὸν οὐδὲν.
26. Ὁμοθυμαδὸν δὲ (οἱ υἱοὶ αὐτῷ) ἐπὶ
γῆς κοιμηθήσονται,
Σαπρία δὲ αὐτῷ ἐκάλυψεν (ἐπὶ γῆς).
27. Ὡς οἶδας ὑμᾶς, ὅτι τόλμῃ ἐπικει-
θε μοι,
✕ Ὡς 28. ✕ Ὅτι ἰρεῖτε· πῶς ἐστὶν οἶκος * ἄρ-
* ἀρχαῖ- χοντοί.
es ✕ Καὶ πῶς ἐστὶν σκέπη τῶν σκηνωμάτων
✕ τῶν ἀστεβῶν;
✕ 29. Ἐρωτήσατε παραπορευομένους ὁδόν,
ἀπολο- Καὶ τὰ σημεῖα αὐτῶν ἐκ ἀπαλοτριώσεως.
τριωθή-
σεται
30. Ὅτι εἰς ἡμέραν ἀπωλείας κεφίζε- ✕
ται ὁ πετηρὸς, ✕
(καὶ) εἰς ἡμέραν ὀργῆς αὐτῷ ἀπα- ἀπαχ-
χθήσεται. θήσεται ✕
31. Τίς ἀπαγγελεῖ ἐπὶ πρόσωπον αὐτῷ ✕
τὴν ὁδὸν αὐτῷ; ✕
καὶ ἂν αὐτὸς ἐποίησεν, τίς ἀνταπο- ✕
δώσει αὐτῷ; ✕
32. καὶ αὐτὸς εἰς τάφους ἀπηνέχθη, ✕
καὶ ἐπὶ σωρῶ ἠγρύπνησεν. ✕
33. Ἐγλυκάνθησαν αὐτῷ χάλικες χει- ✕
μαῖρές. ✕
καὶ ὀπίσω αὐτῷ πᾶς ἄνθρωπος ἀ- ✕
πελεύσεται, ✕
καὶ ἔμπροσθεν αὐτῷ ἀναριθμητοί. ἀριθμητοί ✕
34. Πῶς δὲ παρακαλεῖτέ με κενά;
τὸ δὲ ἀφ' ὑμῶν καταπαῦσαι με οὐδὲν
ἐστίν.

ΚΕΦ. ΚΒ'. XXII.

Πολαβὼν δὲ Ἐλιφάξ ὁ Θαιμανί-
της, λέγει·

2. Πότερον ἔχῃ ὁ Κύριός ἐστιν ὁ δι-
δάσκων σύεσιν καὶ ἐπιστήμην;
3. Τί γὰρ μέλει τῷ Κυρίῳ, ἐὰν σὺ ᾖ
ἄμεμπτος τοῖς ἔργοις;
Ἡ ὠφέλεια (αὐτῷ), ὅτι ἀπλώσῃς
τὴν ὁδὸν σε;
4. Ἡ λόγον σε ποιῶμενος ἐλέγξει σε,
καὶ συνειστελεύσεται σοι εἰς κρίσιν;
5. Πότε-

v. 19. υἱοῖς) υἱοῖς. v. 20. Ἰδοὺν δὲ οἱ) ἰδοὺσαν αἱ. ibid. stich. 2. καὶ ὑπὸ Κυρίου) ἀπὸ δὲ κυρίου. v. 21. μετ' αὐτόν;) μετ' αὐτοῦ. v. 22. stich. 2. σοφῆς διακρίνει) φόνος διακρίνει. v. 23. ἀφροσύνης) ἀπλο-
σύης. v. 24. stich. 2. Ὁ δὲ μυελὸς) μυελὸς δὲ. v. 25. γε) abest. ibid. ἀγαθὸν οὐδὲν) trans-
posita. v. 26. (οἱ υἱοὶ αὐτοῦ) non habet. ibid. κοιμηθήσονται) κοιμῶνται. ib. stich. 2. (ἐπὶ
γῆς) deest. v. 28. ἀρχαῖος) ἀρχοντοί. ibid. stich. 2. σκέπη) ἡ σκέπη. v. 29. stich. 2. ἀπολο-
τριώσεται) ἀπαλοτριώσεται. v. 30. stich. 2. (καὶ) abest. ibid. ἀπαχθήσεται) ἀπαχθήσεται.
v. 31. πρόσωπον) πρόσωπον. ibid. stich. 2. ἂν) non habet. v. 32. stich. 2. καὶ ἐπὶ σωρῶ) καὶ
αὐτὸς ἐπὶ σωρῶν. v. 33. stich. 3. ἀριθμητοί) ἀναριθμητοί. v. 34. stich. 2. in Rom. τὸ δὲ ἰμὶ κα-
ταπαῦσαι αὐτὸν) ἰμὶ κατὰπαῦσαι αὐτὸν. C A P. XXII. v. 3. ᾤμι τοῖς ἔργοις) ἡδὲ τοῖς ἔργοις ἄμεμπτος.
ibid. stich. 2. (αὐτῷ) deest. v. 4. ἐλέγξει σε) ἐλέγξει.

5. Πότερον ἔχῃ ἢ κακία σὺ ἢ ἐστὶ πολλή,
Ἀναριθμητοὶ δὲ σὺ αἱ ἀμαρτίαι;
6. Ἦνεχύραζες ✕ γὰρ τῆς ἀδελφῆς
σὺ διακενῆς,
Ἀμφιάσιν δὲ γυμνῶν ἀφείλῃ.
7. Οὐδὲ ὕδωρ διψῶντας ἐπότισας,
Ἀλλὰ πεινῶντων ἐσέρησας ψαμόν.
8. Ἐθαύμασας δὲ τινῶν πρόσωπα,
ἐκόμισας Ἐκοίμισας δὲ πλωχὲς ἐπὶ γῆς.
9. Χήρας δὲ ἐξαπέσειλας κενὰς,
Καὶ ὀρφανὸς ἐκάκωσας.
10. Τετγαροῦν ἐκύκλωσάν σε παγίδες,
Καὶ ἐσπένδασέ σε πόλεμος ἐξαίσιος.
11. Τὸ Φῶς σοι εἰς σκότος ἀπέβη,
Κοιμηθέντα δὲ σε ὕδωρ ἐκάλυψε.
12. Μὴ ὁ τὰ ὑψηλὰ ναίων ἐκ ἐφορᾷ;
Τῆς δὲ ὕβρει φερομένης ἐταπεινώσει.
13. ✕ Καὶ εἶπας· τί ἔγνω ὁ ἰχυρὸς; ἢ
κατὰ τῆς γνώφῃς κρηγεῖ;
✕ 14. Νεφέλη ἀπεκρυφῇ αὐτῇ, καὶ ἔχ
ὄραθήσεται.
✕ Καὶ γῦρον ἔρανθ διαπορεύσεται.
✕ 15. Μὴ τρεῖς αἰώνιον φυλάξεις, ἢ
ἐπανέστησαν ἰκάτησαν ἄνδρες * ἄδικοι,
σαν 16. Οἱ συνελήφθησαν ἄωροι,
* δίκαιοι Ποταμὸς ἐπὶ ῥέεων οἱ θεμέλιοι αὐτῶν.
17. Οἱ λέγοντες· τί ποιήσει ἡμῖν ὁ Κύριος;
Ἦ τί ἐπάξει ἡμῖν ὁ παντοκράτωρ;
Ὅτε γε 18. Ὅς δι' ἐνέπλησε τῆς οἴκῃς αὐτῶν ἀ-
γαθῶν.

- Ββλή δὲ αἰσιβῶν πέρρω ἀπ' αὐτῆ.
19. Ἰδόντες δίκαιοι ἐγέλασαν,
Ἀμεμπλος δὲ ἐμυκλήρισεν αὐτῆς.
20. ✕ Εἰ μὴ ἡφανίσθη ὑπόστασις αὐτῶν,
Καὶ τὸ κατάλειμμα αὐτῶν καταφά- ✕
γεται πῦρ; ✕
21. Γενῆ δὲ σκληρὸς, ἐὰν ὑπομεῆης, δὲ
Εἴτα ὁ καρπὸς σὺ ἔσαι ἐν ἀγαθοῖς. ἢ
22. Ἐκλάβε δὲ ἐκ σώματος αὐτῆς σὺν δὲ
ἐξηγορίαν,
Καὶ ἀνάλαβε τὰ ῥήματα αὐτῆς
καρδίᾳ σὺ.
23. Ἐὰν δὲ ἐπιστραφῇς, καὶ ταπεινώσῃς
σεαυτὸν ἔναντι Κυρίου,
(Καὶ) πέρρω ποιήσῃς ἀπὸ διαίτης σὺ ποιήσον
τὸ ἄδικον,
24. Καὶ θήσεις ἐπὶ χώματος ἐν πέτρᾳ,
καὶ ὡς πέτρα χειμάρρης Ὡφείρ. ὥσπερ
25. Ἐσαι δὲ σοι ὁ πάντοκράτωρ βοηθὸς
ἀπὸ ἐχθρῶν,
Καθαρὸν δὲ ἀποδώσει σε ὥσπερ ἀρ-
γύριον πεπυρωμένον.
26. Εἴτα ἐνπαρήσιασῇ ἔναντι Κυρίου, ἀ-
ναβλέψας εἰς τὸν ἔρανὸν ἰλαρῶς.
27. Εὐξαμένῃ δὲ σὺ πρὸς αὐτὸν, εἰσα-
κέσεταιί σὺ,
Δάσει δὲ τὰς εὐχὰς σὺ ἀποδοῦναι.
28. Ἀποκαταστήσει δὲ σοι δίκαιαν δικαιο-
σύνης,
✕ Ἐπὶ δὲ ὁδοῖς σὺ ἔσαι φέγγος. σοι

29. Ὅτι

v. 5. ἔχῃ) οὐχ. ibid. stich. 2. δὲ σὺ αἱ) δὲ σὺ εἰσὶν αἱ. v. 6. γὰρ) δὲ. v. 8. πρόσωπα - - fin. vers.)
πρόσωπον, ἔκτισται δὲ τοῖς ἐπὶ τῆς γῆς. v. 9. stich. 2. Καὶ ὀρφανὸς) ὀρφανὸς δὲ. v. 11. εἰς σκό-
τος) σκότος. ibid. stich. 2. σε ὕδωρ) transposita. v. 12. Μὴ ὁ) μὴ οὐχί. ibid. οὐκ) deest.
v. 14. stich. 2. διαπορεύσεται) διαπορεύεται. v. 15. ἐπανέστησαν) ἐπάτησαν. v. 17. τί ποι. ἡμῖν ὁ
Κύριος;) κύριος τί ποιήσει ἡμῖν; ibid. stich. 2. ἐπάξει) ἐπάξεται. v. 18. ὅτε γε) ὅς δὲ. v. 19.
stich. 2. αὐτῆς.) deest. v. 20. ὑπόστασις) ἢ ὑπόστασις. v. 21. δὲ) δὴ. ibid. stich. 2. ἢ ὁ) ἢ ὁ.
v. 22. σὺν ἐξηγορίαν) σὺν abest. v. 23. stich. 1. in Rom. πέρρω ποιήσας ἀπὸ διαίτης σὺ ἄδικον.
v. 24. in Rom. θήσῃ ἐπὶ χώματι ἐν πέτρᾳ, καὶ ὡς πέτρα χειμάρρη σαφῆς. v. 25. Ἐσαι δὲ σοι ὁ)
ἔσαι ἐν σὺ ὁ. v. 26. ἐνπαρήσιασῃ ἔναντι) παρήσιασθήσῃ ἔναντι. v. 27. stich. 2. τὰς εὐχὰς σὺ
ἀποδ.) σοὶ ἀποδοῦναι τὰς εὐχὰς. v. 28. stich. 1. ὁδοῖς σοι) ὁδοῖς σὺ.

ἐταπεί- 29. Ὅτι ἠκυκίνωσεν ἑαυτὸν, καὶ * ἱεῖ· (εἰ)
 νώσας † ὑπερηφανεύσατο,
 σεαυτὸν * ἱεῖς
 † ὑπερη- Καὶ κύφοντα ὀφθαλμοῖς σώσει*,
 Φανευ- 30. ῥύσεται (δὲ) αἰθῶν·
 σάμην Καὶ διασωθήσῃ ἐν καθαραῖς χερσὶ σθ.

ΚΕΦ. ΚΓ'. XXIII.

Τ Πολλαβὼν δὲ Ἰωβ, λέγει·
 2. Καὶ ὅθι οἶδα ὅτι ἐκ χειρῶν μὴ
 ἡ ἐλεγχίς ἐστιν·
 Ἡ χεὶρ αὐτῷ βαρεῖα γέγονεν (ἐπ'
 ἐμοὶ)

Στενάζω Ἐπ' ἱμῶν στεναγμῷ.
 δὲ ἐπ' ἐ- 3. Τίς γὰρ ἂν γνῶῃ ὅτι εὗροίμι αὐτὸν,
 μαυτόν. καὶ (ὅτι) ἔλθοίμι εἰς τέλος;

4. Εἵποιμι δὲ ἐπ' αὐτῷ κρίμα,
 ἐμπλή- Τὸ δὲ σῶμα μὲ ἱμπλήσαιμι ἐλέγχων.

5. Γνῶν δὲ ῥήματα ἃ μοι ἱερεῖ,
 λέγχε Λιθοσίμην δὲ τίνα μοι * ἀπαγγεῖλῃ.

* ἀπαγ- 6. Καὶ εἰ ἐν πολλῇ ἰσχύϊ ἐπελεύσειαί μοι;
 γέδει Καὶ εἰ ἐν ἀπειλῇ ἢ χηρήσεται μοι;

7. Ἀλήθεια γὰρ καὶ ἐλεγχος παρ'
 αὐτῷ·

Ἐξαγάγοι δὲ εἰς τέλος τὸ κρίμα μὲ.

8. Ἐὰν γὰρ πορευθῶ εἰς τὰ πρῶτα, ἔκ-
 ἔτι εἰμί·

Τὰ δὲ ἐπ' ἐχάτοις, τί οἶδα * αὐτόν;

9. * Ἀριστερὰ ποιήσαντος αὐτῷ, καὶ ἢ *
 κατέχον·

Περιβαλεῖ δεξιὰ, καὶ ἔκ ὄψομαι· *

10. Οἶδε γὰρ ἤδη εἶδέν με (αὐτὸς),
 Καὶ διέκρινέ με ὥσπερ χρυσίον.

11. Ἐξελεύσομαι δὲ ἐν ἐντάλμασιν αὐτῷ,
 * ἱεράτησεν ὁ πᾶς μὲ.

Ὅδους γὰρ αὐτῷ ἐφύλαξα, καὶ ἢ
 μὴ ἱκκλίνω·

12. Ἀπὸ ἐντολῶν αὐτῷ, καὶ ἢ μὴ παρέλ-
 θω, (ἵνα μὴ ἀποθάνω)·

Ἐν δὲ κόλπῳ μὲ ἔκρυψα ῥήματα
 αὐτῷ.

13. Εἰ δὲ καὶ αὐτὸς ἔκρινεν ἔτως,
 Τίς ἐστὶν ὁ ἀντερῶν αὐτῷ;

Ὁ γὰρ αὐτὸς ἠθέλησε, καὶ ἐποίησε. Veritas 14
 deest.

15. Διὰ τῆτο ἀπ' αὐτῷ ἱσπουδάκειν, ἢ αὐτῷ
 Νεθετῆμενος δὲ ἐφρόντισα αὐτῷ.

* Ἐπὶ τέτῳ ἀπὸ προσώπου αὐτῷ Ἀλλ' ἱσπου-
 κάσασπουδάσθω·

Κατανόησω, καὶ πληθύνσομαι ἐξ αὐ- *
 τῷ. 16. Κύριος δὲ (μὲ) ἐμαλά- *

κυνε τὴν καρδίαν μὲ,
 Ὁ δὲ παντεκράτωρ ἱσπούδακέν (ἐπ')
 ἐμέ·

17. Οὐ γὰρ ἤδειν ὅτι ἐπελεύσεταιί μοι
 γνώφες,

Πρὸ προσώπου δὲ μὲ καλύψει σκέτος. πρῶτον
 251

ΚΕΦ.

γ. 29. εἰ ὑπερηφανεύσαμην) ὑπερηφανεύσατο. γ. 30. (δὲ) abest. ibid. διασωθήσῃ) διασώζεται.
 CAP. XXIII. γ. 2. ἐκ χειρῶν) ἐκ χειρὸς. ibid. stich. 2. Ἡ χεὶρ) καὶ ἡ χεὶρ. ibid. (ἐπ'
 ἐμοὶ) non habet. ib. st. 3. in Rom. ἐπ' ἱμῶν στεναγμῷ. γ. 3. Τίς γὰρ ἂν γνῶῃ) τίς δ' ἄρα γνῶῃ.
 ibid. (ὅτι) abest. γ. 4. ἐπ' αὐτοῦ) ἐμαυτῷ. ibid. stich. 2. ἱμπλήσαι με ἐλέγχων) ἱμπλήσαι
 ἐλέγχων. γ. 5. stich. 1. in Rom. γνῶν δὲ ῥήματα ἃ μοι ἱερεῖ. ibid. st. 2. ἀπαγγεῖλῃ) ἀπαγγεῖλῃ.
 γ. 6. Καὶ εἰ) καὶ ἐν. ibid. stich. 2. Καὶ εἰ ἐν) ἢ ἐν. ib. οὐ χηρήσεται μοι) μοι οὐ χηρήσεται.
 γ. 7. παρ' αὐτῷ) παρ' αὐτοῦ. γ. 8. stich. 1. in Rom. εἰ γὰρ πρῶτος πορεύσομαι, καὶ οὐκ ἐτι εἰμί.
 γ. 10. (αὐτὸς) deest. ibid. stich. 2. καὶ διέκρινέ με) διέκρινε δὲ. ib. χρυσίον) τὸ χρυσίον. γ. 11.
 ἐντολῶν) ἐνταλμάτων. ibid. ἢ μὴ) καὶ οὐ μὴ. ib. (ἵνα μὴ ἀποθάνω) defunct. γ. 13. stich. 2.
 ἀντερῶν) ἀντεπαρῶν. γ. 15. ἱσπουδάκειν) ἱσπούδακα. γ. 16. Κύριος δὲ) Κύριος δὲ. ibid. stich. 2.
 ἱσπούδακέν ἐπ' ἐμέ) ἱσπούδακέν με. γ. 17. γνώφες) σκέτος. ibid. stich. 2. in Rom. πρὸ προσώπου
 δὲ μὲ καλύψει γνώφες.

ΚΕΦ. ΚΔ'. XXIV.

κύρις
* ὥρας

Ἰατί δὲ Κύριον ἐκ ἔλαθον * ὥρας,
ἀσεβεῖς δὲ (ἄνδρες) * ἐκ τῶν
ἡμερῶν αὐτῶν;

2. Ὅριον (δὲ) ὑπερέβησαν, καὶ ποιμνιον
σὺν ποιμένι ἤρπασαν.

3. Ὑπεζύγιον (δὲ) ὀφθανῶν ἀπήγαγον,
καὶ βουὴν χήρας ἠνεχύρασαν, 4. ἐξέ-
κλινον δὲ ἀδυναίτες ἐξ ὁδοῦ * δι-
καίας.

Ὅμοθυμαδὸν (δὲ) ἐκρύβησαν πρᾶεῖς
γῆς, 5. 6. καὶ ἀπέβησαν ὥσπερ
ὄνοι ἐν ἀγρῷ.

ὑπὲρ ἐμῶν Ἐκ' ἰσχυρῶν ἐξεληθόντες τῇ ἑαυτῶν πρά-
ξει, ἀγρὸν πρὸ ὥρας ἐκ αὐτῶν
ὄντα ἐθέρισαν.

ἠδυνήθη * ἠδυνήθη δὲ αὐτῷ ἄρτος εἰς νεωτέ-
ρους. ἀδυνατοὶ δὲ ἀσεβῶν ἀμπε-
λῶνας ἀσίλῃ καὶ ἀμιδι ἐεργάσαντο.

7. Γυμνὲς (δὲ) πολλὰς ἐκείμισαν ἀνευ
ἱματίων,

ἑαυτῶν Ἀμφίχριν δὲ ψυχῆς αὐτῶν ἀφείλαντο.

8. * Ἀπὸ ψεκᾶδων ὀρέων ὑγραίνονται,
καὶ παρὰ τὸ μὴ ἔχειν ἑαυτὰς σκέ-
πην, πέτρων περιβάλλοντο.

ὀφθανεῖς 9. ἤρπασαν (δὲ) ὀφθανὸν ἀπὸ μαστῶ,
καὶ ἐκπεπλωκότα ἐταπεινώσαν.

Tom. IV.

10. Γυμνὲς ἐκείμισαν ἀδίκως,
Πεινῶντων δὲ ψωμὸν ἀφείλαντο.

11. Ἐν τοῖς ἐνὶ ἡδρευσαν ἀδίκως,
Ὅδον δὲ δικαίαν ἢκ ἤδεισαν.

σκολεῖναι
δικαίων

12. Ἐκ πόλεως καὶ ἐξ οἰκῶν ἰδίων ἐξέ-
βαλον αὐτὰς.

Ψυχὴ δὲ νηπίων ἐξέναξε μεγάλως.
Αὐτὸς δὲ διατὶ τέτων ἐπισκοπὴν ἔ-
πεποιήται;

13. (Ἔτι) ὄντων αὐτῶν ἐπὶ γῆς, καὶ ἐκ
ἐπέγνωσαν,

Ὅδον δὲ δικαιοσύνης ἢκ ἤδεισαν,
Οὐδὲ ἐπορεύθησαν ἀτραπὸς αὐτῆς.

14. Γινὼς δὲ αὐτῶν τὰ ἔργα, παρέδω-
κεν αὐτὰς εἰς σκότος,

* Καὶ νυχθὺς ἔσται ὡς κλέπτῃς.

15. Καὶ ὀφθαλμοὶ μοιχῶ ἐφύλαξε σκό-
τος,

Λέγων· ἔ προσνοήτει με ὁ ὀφθαλμός·
καὶ ἀποκρυβὴν προσώπῃ ἔθετο.

16. Διῶρυξεν ἐν σκότει οἰκίας,
Ἡμέρας (δὲ) ἰσφράγισαν ἑαυτὰς,
Οὐκ ἐπέγνωσαν φῶς.

17. Ὅτι ὁμοθυμαδὸν αὐτοῖς τὸ πρῶτον
σκία θανάτου,

Ὅτι ἐπγνωσεται ταραχὰς * σκία
θανάτου.

διεσκέδα-
σεν
* σκία

Υ

18. Ἐλα-

CAP. XXIV. v. 1. & 2. in Rom. Ἰατί δὲ κύριον ἔλαθον ὥρας, ἀσεβεῖς δὲ ὅταν ὑπερέβησαν,
ποιμνιον σὺν ποιμένι ἠρπάζαντες. v. 3. (δὲ) abest. v. 4. ἐξέκλινον δὲ) ἐξέκλιναν. v. 5. & 6. καὶ
ἀπέβησαν) ἀπέβησαν δὲ. ibid. stich. 2. τῇ ἑαυτῶν πράξει) τὴν ἑαυτῶν τάξιν. ib. ἀγρὸν πρὸ - -
usque ad fin. vers.) in Rom. hoc ordine leguntur: ἠδυνήθη αὐτῷ ἄρτος εἰς νεωτέρους. ἀγρὸν πρὸ
ὥρας, οὐκ αὐτῶν ὄντα ἐθέρισαν. ἀδυνατοὶ ἀμπελῶνας ἀσεβῶν ἀμιδι καὶ ἀσίλῃ ἐεργάσαντο. v. 7. (δὲ)
abest. ibid. stich. 2. ἑαυτῶν) αὐτῶν. v. 8. stich. 2. καὶ παρὰ) καὶ deest. v. 9. δὲ ὀφθανεῖς)
ὀφθανόν. ibid. stich. 2. καὶ ἐκπεπλωκότα) ἐκπεπλωκότα δὲ. v. 10. Γυμνὲς) addit δὲ. ibid. st. 2.
ψωμὸν) τὸν ψωμὸν. v. 11. stich. 1. in Rom. ἐν τοῖς ἀδίκως ἐνὶ ἡδρευσαν. ibid. stich. 2. δι-
καίων) δικαίαν. v. 12. stich. 1. in Rom. οἱ ἐκ πόλεως καὶ οἱ ἐκ οἰκῶν ἰδίων ἐξεβάλλοντο. ibid. stich. 2.
μεγάλως) μέγα. v. 13. Ἔτι ὄντων αὐτῶν ἐπὶ γῆς) ἐπὶ γῆς ὄντων αὐτῶν. ibid. stich. 3. ἐπορεύ-
θησαν ἀτραπὸς αὐτῆς) ἀτραπὸς αὐτῶν ἐπορεύθησαν. v. 15. stich. 2. ὁ ὀφθαλμός) articul. deest.
v. 16. stich. 2. (δὲ) abest. v. 17. διεσκέδασεν) σκία θανάτου. ibid. stich. 2. ταραχὰς σκία)
ταραχὰς σκίας.

ἵτα πεί- 29. Ὅτι ἠπαύουν ἑαυτὸν, καὶ * ἐρεῖ· (εἰ)
 νουσας † ὑπερφανεύσατο,
 σεαυτὸν * ἐρεῖς * Καὶ κύφοντα ὀφθαλμοῖς σώτει",
 † ὑπερη- 30. ῥύσεται (δὲ) αἰθῶν.
 φανευ- Καὶ διασωθήσῃ ἐν καθαραῖς χερσὶ σε.
 σάμην

ΚΕΦ. ΚΓ'. XXIII.

Τ Πολαβὼν δὲ ἰωβ, λέγει·
 2. Καὶ δὴ οἶδα ὅτι ἐκ χειρῶν μὴ
 ἡ ἔλεγχις ἐστίν·

Ἡ χεὶρ αὐτοῦ βαρεῖα γέγονεν (ἐπ'
 ἐμοὶ)

Στεινάζω 3. Τίς γὰρ ἂν γνῶν ὅτι εὗροίμι αὐτὸν,
 δὲ ἐπ' ἐ- καὶ (ὅτι) ἔλθοίμι εἰς τέλος;
 μαυτόν.

4. Εἵποίμι δὲ ἐπ' αὐτοῦ κρίμα,
 ἐμπλή- Τὸ δὲ σῶμα μὲ ἱμπλήσαιμι ἐλέγχῳ.

5. Γινώσκω δὲ ῥήματα ἃ μοι ἐρεῖ,
 σὺ με ἐ- λέγχεις Αἰδοίμην δὲ τίνα μοι * ἀπαγγεῖλῃ.

* ἀπαγ- 6. Καὶ εἰ ἐν πολλῇ ἰσχύϊ ἐπελεύσειαί μοι;
 γέλλει Καὶ εἰ ἐν ἀπειλῇ ἢ χεῖρετά μοι;

7. Ἀλήθεια γὰρ καὶ ἔλεγχος παρ'
 αὐτῶν·

Ἐξαγάγοι δὲ εἰς τέλος τὸ κρίμα μὲ.

8. Ἐὰν γὰρ πορευθῶ εἰς τὰ πρῶτα, ἐκ-
 ἔτι εἰμί·

Τὰ δὲ ἐπ' ἐχάτοις, τί οἶδα * αὐτόν;

9. * Ἀριστερὰ ποιήσαντος αὐτοῦ, καὶ ἢ *
 κατέχον·

Περιβαλεῖ δεξιά, καὶ ἢ ὄψομαι". *

10. Οἶδε γὰρ ἤδη εἶδέν με (αὐτὸς),
 Καὶ διέκρινέ με ὥσπερ χρυσίον.

11. Ἐξελεύσομαι δὲ ἐν ἐντάλμασιν αὐτοῦ,
 * ἠκούσῃς ὁ πᾶς με.

Ὅδός γὰρ αὐτοῦ ἐφύλαξα, καὶ ἢ
 μὴ ἐκκλίνω·

12. Ἀπὸ ἐντολῶν αὐτοῦ, καὶ ἢ μὴ παρέλ-
 θω, (ἵνα μὴ ἀποθάνω)·

Ἐν δὲ κόλπῳ μὲ ἐκρυψα ῥήματα
 αὐτοῦ.

13. Εἰ δὲ καὶ αὐτὸς ἔκρινεν ἔσως,
 Τίς ἐστὶν ὁ ἀντιρῶν αὐτῷ;

Ὁ γὰρ αὐτὸς ἠθέλησε, καὶ ἐποίησε.

15. Διὰ τῆτο ἀπ' αὐτοῦ ἰσπουδάκειν,
 Νεθετέμενος δὲ ἐφρόντισα αὐτοῦ·

* Ἐπὶ τέτῳ ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ ἁλίσσασθαι αὐτόν·

Κατανοήσω, καὶ πληθήσομαι ἐξ αὐ-
 τοῦ. 16. Κύριος δὲ (μὲ) ἐμαλά-

κυνε τὴν καρδίαν μὲ,
 Ὁ δὲ παντοκράτωρ ἰσπούδακέν (ἐπ')
 ἐμέ·

17. Οὐ γὰρ ἤδειν ὅτι ἐπελεύσεται μοι
 γνώφος,

Πρὸ προσώπου δὲ μὲ καλύψει σκότος.

ΚΕΦ.

προν

ν. 29. εἰ ὑπερφανεύσάμην) ὑπερφανεύσατο. ν. 30. (δὲ) abest. ibid. διασωθήσῃ) διασωθήσεται. CAP. XXIII. ν. 2. ἐκ χειρῶν) ἐκ χειρὸς. ibid. stich. 2. Ἡ χεὶρ) καὶ ἡ χεὶρ. ibid. (ἐπ' ἐμοὶ) non habet. ib. st. 3. in Rom. ἐπ' ἐμοὶ στεναγμῷ. ν. 3. Τίς γὰρ ἂν γνῶν) τίς δ' ἄρα γνῶν. ibid. (ὅτι) abest. ν. 4. ἐπ' αὐτοῦ) ἐμάντῃ. ibid. stich. 2. ἱμπλήσαι με ἐλέγχῳ) ἱμπλήσαι ἐλέγχων. ν. 5. stich. 1. in Rom. γινώσκω δὲ ῥήματα ἃ μοι ἐρεῖ. ibid. st. 2. ἀπαγγεῖλῃ) ἀπαγγεῖλῃ. ν. 6. Καὶ εἰ) καὶ ἐν. ibid. stich. 2. Καὶ εἰ ἐν) ἅπαντα ἐν. ib. οὐ χεῖρετά μοι) μοι οὐ χεῖρεται. ν. 7. παρ' αὐτοῦ) παρ' αὐτοῦ. ν. 8. stich. 1. in Rom. εἰ γὰρ πρῶτος πορεύσομαι, καὶ οὐκ ἐτι εἰμί. ν. 10. (αὐτὸς) deest. ibid. stich. 2. καὶ δέκρ.) δέκρυνε δέ. ib. χρυσίον) τὸ χρυσίον. ν. 12. ἐντολῶν) ἐντάλματων. ibid. ἢ μὴ) καὶ οὐ μὴ. ib. (ἵνα μὴ ἀποθάνω) desunt. ν. 13. stich. 2. ἀντιρῶν) ἀντιρῶν. ν. 15. ἰσπουδάκειν) ἰσπούδακα. ν. 16. Κύριος μὲ) Κύριος δέ. ibid. stich. 2. ἰσπούδακέν ἐπ' ἐμέ) ἰσπούδακέν με. ν. 17. γνώφος) σκότος. ibid. stich. 2. in Rom. πρὸ προσώπου δέ μου ἐκάλυψε γνώφος.

ΚΕΦ. ΚΔ'. XXIV.

κύριε
* ὥρας

Ἰατί δὲ Κύριον ἐκ ἔλαθον * ὥρας,
ἀσεβεῖς δὲ (ἄνδρες) * ἐκ αὐτῶν
ἡμέρας αὐτῶν;

2. Ὅριον (δὲ) ὑπερέβησαν, καὶ ποιμνιον
σὺν ποιμένι ἤρπασαν.

3. Ὑπεζύγιον (δὲ) ὀρφανῶν ἀπήγαγεν,
καὶ βούν χήρας ἠνυχύρασαν, 4. ἐξέ-
κλινον δὲ ἀδυνατῆς ἐξ ὁδοῦ * δι-
καίας.

Ὁμοθυμαδὸν (δὲ) ἐκρύβησαν πρᾶεῖς
γῆς, 5. 6. καὶ ἀπέβησαν ὥσπερ
ὄνοι ἐν ἀγρῶ.

ὑπὲρ ἐμῶν Ἐπ' ἰσχυρῶν ἐξεληθόντες τῇ ἑαυτῶν πρά-
ξει, ἀγρόν πρὸ ὥρας ἐκ αὐτῶν
ὄντα ἐθέρισαν.

ἐδυνήθη * Ἠδυνήθη δὲ αὐτῷ ἄρτος εἰς νεωτέ-
ρους, * ἀδυνατοὶ δὲ ἀσεβῶν ἀμπε-
λώντας ἀσιτῇ καὶ ἀμυδιῇ εἰργάσαντο.

7. Γυμνὲς (δὲ) πάλιν ἐκοίμισαν ἀνευ
ἱματίων,

ἑαυτῶν Ἀμφίσχιν δὲ ψυχῆς αὐτῶν ἀφείλαντο.

8. * Ἀπὸ ψεκᾶδων ὀρέων ὑγραίνονται,
καὶ παρὰ τὸ μὴ ἔχειν ἑαυτὰς σκέ-
πην, πέτραι περιβάλλοντο.

ὀρφανὲς 9. ἤρπασαν (δὲ) ὀρφανὸν ἀπὸ μαςῶν,
καὶ ἐκπεπλωκότα ἐταπείνωσαν.

Tom. IV.

10. Γυμνὲς ἐκοίμισαν ἀδίκως,
Πεινῶντων δὲ ψωμὸν ἀφείλαντο.

11. Ἐν τοῖς ἐνὶ ἡδρεύσαν ἀδίκως,
Ὅδον δὲ δικαίαν ἐκ ἤδεισαν.

σκοτεινοῖς
δικαίων

12. Ἐκ πόλεως καὶ ἐξ οἰκίῶν ἰδίων ἐξέ-
βαλον αὐτὰς.

Ψυχὴ δὲ νηπίων ἐσέναξε μεγάλως.
Αὐτὸς δὲ διατὶ τέτων ἐπισκοπὴν ἔ-
πεποίηται;

13. (Ἐτι) ὄντων αὐτῶν ἐπὶ γῆς, καὶ ἐκ
ἐπέγνωσαν,

Ὅδον δὲ δικαιοσύνης ἐκ ἤδεισαν,
Οὐδὲ ἐπορεύθησαν ἀτραπὸς αὐτῆς.

14. Γινῆς δὲ αὐτῶν τὰ ἔργα, παρὲδω-
κεν αὐτὰς εἰς σκότος,

* Καὶ νυκλὸς ἔσται ὡς κλέπτῃς.

15. Καὶ ὀφθαλμοὶ μοιχῶ ἐφύλαξε σκό-
τος,

Λέγων· ἔ προσνοήσει με ὁ ὀφθαλμός·
καὶ ἀποκρυβὴν προσώπῃ ἔθετο.

16. Διώρυξεν ἐν σκότει οἰκίας,
Ἡμέρας (δὲ) ἰσφράγισαν ἑαυτὰς,

Οὐκ ἐπέγνωσαν φῶς.

17. Ὅτι ὁμοθυμαδὸν αὐτοῖς τὸ πρῶτον
σκία θανάτου,

* Ὅτι ἐπιγνώσεται ταραχὰς * σκία
θανάτου.

διεσκέδα-
σεν
* σκία

Υ

18. Ἐλα-

CAP. XXIV. v. 1. & 2. in Rom. Διατὶ δὲ κύριον ἔλαθον ὥρας, ἀσεβεῖς δὲ ὅριον ὑπερέβησαν, ποιμνιον σὺν ποιμένι ἄρπασαντες. v. 3. (δὲ) abest. v. 4. ἐξέκλινον δὲ) ἐξέκλιναν. v. 5. & 6. καὶ ἀπήγαγεν) ἀπὸ βουῶν χήρας ἠνυχύρασαν δὲ. ibid. stich. 2. τῇ ἑαυτῶν πράξει) τὴν ἑαυτῶν τάξιν. ib. ἀγρόν πρὸ - - - usque ad fin. vers.) in Rom. hoc ordine leguntur: ἡδυνήθη αὐτῷ ἄρτος εἰς νεωτέρους. ἀγρόν πρὸ ὥρας, οὐκ αὐτῶν ὄντα ἐθέρισαν. ἀδυνατοὶ ἀμπελώντας ἀσεβῶν ἀμυδι καὶ ἀσιτῇ εἰργάσαντο. v. 7. (δὲ) abest. ibid. stich. 2. ἑαυτῶν) αὐτῶν. v. 8. stich. 2. καὶ παρὰ) καὶ deest. v. 9. δὲ ὀρφανὲς) ὀρφανόν. ibid. stich. 1. καὶ ἐκπεπλωκότα) ἐκπεπλωκότα δὲ. v. 10. Γυμνὲς) addit δὲ. ibid. st. 2. ψωμὸν) τὸν ψωμὸν. v. 11. stich. 1. in Rom. ἐν τοῖς ἀδίκως ἐνὶ ἡδρεύσαν. ibid. stich. 2. δικαίων) δικαίαν. v. 12. stich. 1. in Rom. οἱ ἐκ πόλεως καὶ οἱ ἐκ ἰδίων ἐξεβάλοντο. ibid. stich. 2. μεγάλως) μέγα. v. 13. Ἐτι ὄντων αὐτῶν ἐπὶ γῆς) ἐπὶ γῆς ὄντων αὐτῶν. ibid. stich. 3. ἐπορεύθησαν ἀτραπὸς αὐτῆς) ἀτραπὸς αὐτῶν ἐπορεύθησαν. v. 15. stich. 2. ὁ ὀφθαλμός) articul. deest. v. 16. stich. 1. (δὲ) abest. v. 17. διεσκέδαται) σκία θανάτου. ibid. stich. 2. ταραχὰς σκία) ταραχὰς σκιάς.

✕ 18. Ἐλαφρὲς ἐστὶν ἐπὶ προσώπῳ ὕδα-
✕ τος·

Καταραθεῖη ἡ μερίς αὐτῶν ἐπὶ γῆς,
Ἀναφανεῖη δὲ τὰ φυτὰ αὐτῶν ἐπὶ
γῆς ξηρα·

ἐρφανῆ 19. 20. Ἀγκαλίδας γὰρ ἐρφανῶν ἤρπα-
σαν.

αὐτῶν Εἴτα ἐμνήθη αὐτῇ ἡ ἀμαρτία,
Καὶ ὥσπερ ὁμίχλη δρέσθ, ἀφανῆς
ἐγένετο·

Ἀποδοθεῖη αὐτῷ καθὰ ἔπραξε,
Συντριβεῖη δὲ πᾶς ἀδίκος ἴσα ξύλῳ
ἀνιάτῳ.

ἐποικίλει- 21. Στεῖραν γὰρ ἐκ εὐ ἐποίησεν, ἐδὲ * γί-
ραν ναιον ἤλῃσει.

* ἀγύ- 22. Θυμῷ δὲ † κατέρρεψε δυνατῆς.

ναιον ἡ- Ἀλαστὰς τοιγαροῦν ἔ μὴ πισεύσῃ ὑ-
λέηταν πὲρ τῆς ἑαυτῆς ζωῆς,

† κατέ- 23. Μαλακιοθεῖς δὲ μὴ ἐλπίζέτω ὑγιά-
τρεψαν ναι, ἀλλὰ πεσεῖται νόσῳ·

ἡνάλῃς 24. Πολλὰς γὰρ ἐκάκωσε τὸ ὕψωμα
αὐτῆς.

χλὲν Ἐμαράνθη δὲ ὥσπερ μολόχῃ ἐν καύ-
ματι,

* ὥσπερ σάχυσ ~ αὐτόματος* ἀ-
ποπεσὼν ἀπὸ καλᾶμης. †

25. ✕ Εἰ δὲ μὴ, τίς ἐστὶν ὁ φάμενός με
ψευδῇ λέγειν,

✕ Καὶ θήσεται εἰς ἑθὲν τὰ ῥήματά μου;

ΚΕΦ. ΚΕ'. XXV.

Πολαβὼν δὲ Βαλδαὶδ ὁ Σαυχίτης,
λέγει·

2. Τί γάρ; ἔστι προοίμιον ἢ ὁ
φόβος παρ' αὐτῷ,

Ὁ ποιῶν τὴν σύμπασαν ἐν ὑψίστῳ;
(ἐστὶν)

3. Μὴ γάρ τις ὑπελάβαι, ὅτι ἐστὶ παρέλ-
κυσις πειραταῖς;

Ἐπὶ τίνας δὲ (αὐτῶν) ἐκ ἐπελεύσε-
ται ἐνέδρα παρ' αὐτῆς;

4. Πῶς γὰρ ἔσαι βροτὸς δίκαιος ἐναντι
Κυρίου;

* Ἡ τίς ἂν ἀποκαθαρίσαι ἑαυτὸν γεν-
ιητὸς γυναικός;

(Οὐδ' ἄνθρωπος ἔ καθαρός.

5. Ὁ λέγων τῷ ἡλίῳ μὴ ἀνατέλλειν, καὶ
ἐκ ἀνατέλλει·)

Εἰ σελήην (δὲ) συντάσσει, καὶ ἐκ
ἐπιφάυσει,

* Ἀστρα δὲ ἔ καθαρά ἐναντίον αὐτῆς· ἐκ ἀμεμ-
πία

6. Ἐὰ δὲ (πᾶς) ἄνθρωπος σαπρία, καὶ
υἱὸς ἀνθρώπου σκώληξ.

ΚΕΦ. Κς'. XXVI.

Πολαβὼν δὲ Ἰαῖδ, λέγει·

2. Τίνι πρόσκεισαι; ἢ τίνι μέλ-
λευς βοηθεῖν;

Πότερον ἔχῃ ὡ πολλὴ ἡ ἰχὺς καὶ ὁ
βραχίων κραταιός ἐστι;

3. Τίνι

v. 18. προσάπτει) προσάπτει. v. 19. & 20. ἐρφανῶν) ἐρφανῶν. ibid. stich. 2. Εἴτα ἐμνήθη αὐτῶν) ἔστ' ἀνιμνήθη αὐτοῦ. ibid. stich. 3. Καὶ ὥσπερ) ὥσπερ δὲ. ib. st. 4. αὐτῷ καθὰ) δὲ αὐτῇ α. v. 21. in Rom. σείραν δὲ ἐκ εὐ ἐποίησε, καὶ γύναιον οὐκ ἤλῃσει. v. 22. κατέρρεψε) κατέρρεψεν. ibid. stich. 2. ὑπὲρ) κατὰ. v. 23. δὲ) abest. ibid. ὑγιάναι) ὑγιαίνει. v. 24. stich. 2. χλοή) μολόχῃ. ib. st. 3. αὐτόμ. ἀποπεσὼν ἀπὸ καλᾶμης) ἀπὸ καλᾶμης αὐτόματος ἀποπεσὼν. v. 25. με ψευδῇ) transposita. ibid. stich. 2. ἐθὲν) οὐδὲν. CAP. XXV. v. 2. ἔστιν) deest. ibid. ὁ φόβος παρ' αὐτῷ) ἢ φόβος παρ' αὐτῆς. ibid. stich. 2. (ἐστὶν) abest. v. 3. stich. 1. (αὐτῶν) deest. v. 4. βροτὸς δίκαιος) transposita. ibid. stich. 2. ἑαυτὸν) αὐτόν. ib. stich. 3. & v. 5. stich. 1. uncis inclusi à Rom. absunt. ibid. stich. 2. σελήην δὲ) εἰ σελήνη. ib. st. 3. ἐκ ἀμεμπία) οὐ καθαρά. v. 6. (πᾶς) deest. CAP. XXVI. v. 2. stich. 2. ἡ ἰχὺς καὶ ὁ) ἰχὺς καὶ ὁ.

3. Τίτι συμβεβήλευσαι ;
Οὐχ ὃ ἡ πᾶσα σοφία ;
Ἡ τίτι ἐπακολυθεῖς ; ὅχ ὃ ἡ μεγί-
στη δύναμις ;
4. Τίτι ἀνήγγειλας ῥήματα ;
Πνοή δὲ τίνος ἐστὶν ἡ ἐξεληθεῖσα ἐκ σοῦ ;
5. ✕ Μὴ γίγαντες μαιωθήσονται
✕ Ὑποκάτωθεν ὕδατος καὶ γεινώνων αὐτῶ ;
- ✕ 6. Γυμνὸς ὁ ἄδης ἐνώπιον αὐτῶ, καὶ ἐκ
✕ ἐστὶ περιβόλαιον τῇ ἀπωλείᾳ.
- Βερέα 7. Ἐκλείων βορίαν ἐπ' ὅθεν,
✕ Κρεμνῶν γῆν ἐπ' ὅθενός.
- ✕ 8. Δεσμεύων ὕδωρ ἐν νεφέλαις αὐτῶ,
✕ Καὶ ἐκ ἐξέαγῃ νέφος ὑποκάτωθεν
✕ αὐτῶ.
- ✕ 9. Ὁ κρατῶν πρόσωπον θρόνου,
Σκέπων Ἐκπιάζων ἐπ' αὐτὸν νέφος αὐτῶ.
- ✕ 10. Πρόσαγμα ἐγύρωσεν ἐπὶ πρόσωπον
✕ ὕδατος,
✕ Μέχρι συντελείας φωτὸς μετὰ σκο-
✕ τος.
- ἐπεσά- 11. Στύλοι ἔρανῶ ἐκτετάθησαν.
Σησαν Καὶ ἐξέστησαν ἀπὸ τῆς ἐπιτιμήσεως
✕ αὐτῶ.
12. Ἰσχύι (μὲν) κατέπαυσε τὴν θά-
λασσαν,
ἐξέρωσεν Ἐπισήμη δὲ ἔτρωσεν τὸ κῆτος.
13. Κλειθερά τε ἔρανῶ δεδοίκασιν αὐτόν.
Προσάγματι δὲ ἐθανάτωσε θράνοντα
ἀποσάτην.

14. Ἰδὲ ταῦτα μέρη ἐδῶ αὐτῶ,
Καὶ ἐπὶ ἱκμάδα λόγῳ ἀκυσίμεθα ἐν
αὐτῶ ;
Σθένος δὲ βροντῆς αὐτῶ τίς οἶδεν ὁ-
πότε ποιήσει ;

ΚΕΦ. ΚΖ'. XXVII.

- Εἰς δὲ προαφίς ἰαῖς τῷ προσιμίῳ,
εἶπε.
2. Ζῇ Κύριος ὅς ἔτας με κέκρικε,
Καὶ ὁ παντοκράτωρ ὁ πικρώσας με
τὴν ψυχὴν.
3. Εἰ μὴν ἔτι τῆς πνοῆς με ἐνέσης ἐν
ἐμοί,
Πνεῦμα δὲ θεῖον (ἔτι) περιὲν ἐν ῥῶν ῥήματι
με,
4. Οὐ μὴ λαλήσει τὰ χεῖλη με ἄδικα, τὸ στόμα
Οὐδὲ ἡ ψυχὴ με μελετήσῃ ἄνομα.
5. Μὴ μοι εἴη, δικάεις ὑμᾶς ἀποφῆναι,
ἕως ἂν ἀποθάνω.
Οὐ γὰρ ἀπαλλάξω τὴν ἀκακίαν με,
6. Δικαιοσύνη δὲ προσέχω ἢ μὴ προῶμαι· πρέχων
Οὐ γὰρ σύννομα ἐμαυτῷ ἄτοπον
πράξας.
7. Οὐ μὴν δὲ ἀλλ' εἶσαν οἱ ἐχθροί με
ὥσπερ ἡ καταστροφὴ τῶν ἀσεβῶν,
Καὶ οἱ ἐπανισανόμενοί μοι ὥσπερ ἡ ἀ-
πώλεια τῶν παραινόμενων.
8. Ναὶ μὴν τίς γὰρ ἐστὶν (ἔτι) ἐλπίς
ἀσεβεῖ ὅτι ἐπέχει ;

Υ 2

(Μη)

Υ. 3. stich. 2. ἡ πᾶσα) ἡ abest. ibid. stich. 3. Ἡ τίτι ἐπακολυθεῖς) τίτι ἐπακολυθήσῃ. ib. ὃ ἡ)
ἡ deest. v. 5. stich. 1. γειτόνων) τῶν γειτόνων. v. 7. βερέα) βορέαν. ibid. stich. 2. in Rom.
κρεμνῶν γῆν ἐπὶ οἵθενός. v. 8. stich. 1. ὑποκάτωθεν) ὑποκάτω. v. 9. stich. 2. Σκέπων) ἐκπιά-
ζων. v. 11. ἐπεσάθησαν) ἐκτετάθησαν. v. 12. (μὲν) abest. ibid. stich. 2. ἔτρωσεν) ἔσρωται.
v. 13. τε) δὲ. CAP. XXVII. v. 1. τῷ προσιμίῳ ἄπε) transposita. v. 2. Κύριος ὅς οὕτως)
ὁ Θεός, ὅς οὕτως. ibid. stich. 2. πικρώσας) πικράνας. v. 3. ἐν ἐμοί) non habet. ibid. stich. 2.
ἔτι περιὲν ἐν ῥήματι με) τὸ περιὲν μοι ἐν ῥῶν. v. 4. stich. 1. in Rom. μὴ λαλήσει τὰ χεῖλη με
ἄνομα. ibid. stich. 1. ἄνομα) ἄδικα. v. 5. stich. 2. ἀπαλλάξω) addit μου. v. 6. πρέχων ἢ μὴ)
προσέχω ἢ μὴ. ibid. stich. 1. ἄτοπον) ἄτοκα. v. 7. ἀλλ' ἀλλὰ. ibid. stich. 1. οἱ ἐπανισα-
νόμενοί μοι) οἱ ἐκ' ἐμὲ ἐπανισάμενοι. v. 8. Ναὶ μὴν τίς γὰρ ἐστὶν (ἔτι) καὶ τίς γὰρ ἐστὶν.

- (Μη) τεπειθῶς ἐπὶ Κύριον εἰ ἄρα
 σωθήσεται;
 9. Ἡ τὴν δέησιν αὐτῷ αἰκέσῃ ὁ Κύριος;
 Ἐπελθέσης δὲ αὐτῷ ἀνάγκης, 10. μὴ
 ἔχει τινὰ παρρησίαν ἐναντίον αὐτῷ;
 Ἡ ὡς ἐπικαλεσαμένους * αὐτὸν, εἰσακέ-
 σεται αὐτῷ;
 11. Ἀλλὰ δὴ ἀναγγελάτω ὑμῖν τί ἐστὶ ἐν
 χειρὶ Κυρίου,
 Ἡ ἐστὶ παρὰ τῷ παντοκράτορι, ἢ ψεύ-
 σμαι.
 12. Ἰδὲ (δὴ) πάντες ὑμεῖς ἐωράκατε·
 Διατί δὲ κενὰ κενοῖς ἐπιβάλλεσθε;
 13. Αὕτη ἡ μερὶς ἀνθρώπου ἀσεβῆς πα-
 ρὰ Κυρίου·
 Ὁργὴ Κτῆμα δὲ δυνατῶν ἐξελεύσεται παρὰ
 παντοκράτορος ἐπ' αὐτῆς.
 14. Ἐὰν πολλοὶ γένωνται οἱ υἱοὶ αὐτῷ,
 εἰς σφαγὴν ἔσονται,
 Ἐὰν δὲ καὶ ἀνδρωθῶσι, προσαίήσωσιν·
 αὐτῶν 15. Οἱ δὲ περιέντες αὐτῷ (κακῶ) θανά-
 τῳ τελευτήσωσι,
 Καὶ χήρας αὐτῶν ἑδείς ἐλεήσει.
 16. Ἐὰν συναγάγῃ ὥσπερ γῆν ἀργύριον,
 Ἰσα δὲ πηλῶ χρυσίον ἐτοιμάσῃ,
 17. Ταῦτα πάντα δίκαιοι περιποιήσεν-
 ται,
 Τα δὲ χεῖματα αὐτῷ ἀληθινοὶ κα-
 θέξουσιν·

18. Ἀπέβη δὲ ὁ εἶκος αὐτῷ ὥσπερ σῆλος,
 Καὶ ὥσπερ ἀράχνη ἢ συντήρησι. ὁ πλεῖστος
 19. Πλεῖστος * κοιμηθήσεται καὶ ἢ προδύ-
 σει, * κοιμη-
 * Ὁφθαλμοὶ αὐτῷ διήνοιξε, καὶ ἐκ
 ἔστι. † Ὁφ-
 20. (Κοιμηθέντι) συναντήσονται αὐτῷ
 ὥσπερ ὕδωρ ἐδύναι, *
 Νυκτὶ δὲ ὑφείλατο αὐτὸν γνώφες· *
 21. Ἀναλήψεται αὐτὸν καύσων, καὶ ἀ-
 πελεύσεται, *
 Καὶ λικμήσει αὐτὸν ἐκ τῆ τόπῃ αὐ-
 τῷ, 22. καὶ ἀπορρίψει ἐκ' αὐτὸν, *
 καὶ ἢ φείσεται·

- Ἐκ χειρὸς αὐτῷ Φυγὴ φεύζεται·
 23. Κροτήσεται ἐπ' αὐτὸν χεῖρας αὐτῷ,
 Καὶ συριεῖ αὐτὸν ἐκ τῆ τόπῃ αὐτῷ.

Κ Ε Φ. ΚΗ'. XXVIII.

- Ἔστι γὰρ ἀργυρίῳ τόπος ὅθεν γίνε-
 ται,
 Τόπος δὲ χρυσίῳ ὅθεν διηθεῖται·
 2. Σίδηρος μὲν γὰρ ἐκ γῆς γίνεται,
 Χαλκὸς δὲ ἴσα λίθῳ λατομεῖται·
 3. Τάξιν ἔθετο σκότει,
 * Καὶ (καιρῶν) πᾶν πέρας αὐτὸς
 ἐξακριβάζεται. *
 Λίθος σκοτία καὶ σκιά θανάτου· *
 4. διακοπὴ χειμαίρεος ἀπὸ κοίτης· *
 Οἱ δὲ

v. 8. stich. 1. (Μη) deest. ib. εἰ ἄρα) ἄρα. v. 9. αἰκέσῃ ὁ Κύριος) εἰσακίσσεται ὁ Θεός. ibid. Ἐπελθ. δὲ) ἢ ἐπελθέσης. v. 10. μὴ ἔχει) adjicit τινὰ. ibid. ἐναντίον) ἐναντι. ib. stich. 2. πῶς) ὡς. v. 11. stich. 2. παρὰ τῷ π.) τῷ deest. v. 12. in Rom. ἰδὲ πάντες εἶδατε, ὅτι κενὰ κενοῖς ἐπιβάλλετε. v. 13. stich. 2. Ὁργή) κτῆμα. ibid. ἐξελεύσεται) ἐλευσεται. v. 14. Ἐὰν) addit δὲ. ibid. υἱοὶ αὐτοῦ) υἱοὶ αὐτῶν. ibid. stich. 2. προσαίήσωσιν) προσαιτήσωσιν. v. 15. αὐτῶν κακῶ θανάτῳ τελευτήσωσι) αὐτοῦ ἐν θανάτῳ τελευτήσωσιν. ibid. stich. 2. Καὶ χήρας) χήρας δὲ. v. 16. stich. 2. χρυσίον ἐτοιμάσῃ) transposita. v. 18. σῆλος;) σῆτες. ibid. stich. 2. ὁ πλεῖστος αὐτοῦ) non habet. v. 19. κοιμηθεῖς οὐ) κοιμηθήσεται καὶ ἢ. ibid. stich. 2. Ὁφθαλμοὶ) ὀφθαλμοί. v. 20. stich. 1. in Rom. συνάντησαν αὐτῷ ὥσπερ ὕδωρ αἱ ἐδύναι. ibid. stich. 2. ὑφείλατο) ὑφί-
 λητο. v. 21. Ἀναλήψεται) addit δὲ. v. 22. ἀπορρίψει αὐτὸν) ἐκρίψει ἐκ' αὐτὸν. v. 23. ἐκ' αὐ-
 τὸν χ. αὐτῷ) ἐκ' αὐτῆς χεῖρας αὐτῶν. CAP. XXVIII. v. 1. stich. 2. χρυσίῳ) χρυσίε. v. 3.
 stich. 2. Καὶ καιρῶν πέρας) καὶ πᾶν πέρας.

- ὁδὸς Οἱ δὲ ἐπιλανθανόμενοι ὁδὸν δικαιοσύνης ἠθέλησαν· ἐκ βροτῶν ✕ ἰσαλιύθησαν.
- ✕ 5. ✕ Γῆ, ἐξ αὐτῆς ἐξελεύσεται ἄρτος, ✕ Υποκάτω αὐτῆς ἐσφάφη ὡς πῦρ.
- ✕ 6. Τόπος σαπφείρων (καὶ) οἱ λίθοι αὐτῆς, ✕ Καὶ χῶμα χρυσίον αὐτῶ.
- ✕ 7. Τρίβες, ἐκ ἔγνω αὐτὴν πετεινόν, ✕ Καὶ ἔπαρέβλεψεν αὐτὴν ὀφθαλμός γυπός.
- ✕ 8. Οὐκ ἐπάτησαν αὐτὴν υἱοὶ ἀλαζένων, ✕ Οὐ παρήλθον ἐπ' αὐτῆς λέων.
- ✕ 9. Ἐν ἀκροτόμῳ ἐξέτενε χεῖρας αὐτῆς, ✕ Κατέσχευε (δὲ) ἐκ ριζῶν ὄρη.
10. Δίπας δὲ ποταμῶν ἐρρήξε, ✕ Πᾶν δὲ τίμιον ἶδεν αὐτῆς ὁ ὀφθαλμός.
11. Καὶ βάθην ποταμῶν ἀνεκάλυψεν, ✕ Ἐδείξε δὲ αὐτῆς δύαμιν εἰς Φῶς.
12. Ἡ δὲ σοφία πόθεν εὔρεθῆ; ✕ Ποῖος δὲ τόπος ἐστὶν ἐπιστήμης;
13. Οὐκ οἶδε βροτὸς ὁδὸν αὐτῆς, ✕ Οὐδὲ μὴ εὔρεθῆ ἐν ἀνθρώποις.
14. ✕ Ἄβυσσος εἶπεν, ἐκ ἐστὶν ἐν ἐμοί. ✕ Καὶ θάλασσα εἶπεν, ἐκ ἐστὶν μετ' ἐμῶ.
- ✕ 15. Οὐ δώσει συγκλεισμὸν ἀντ' αὐτῆς, ✕ Καὶ ἔσφαισεται ἀργύριον αἰτᾶλλας αὐτῆς.
- ✕ 16. Καὶ ἔσυνταχθήσεται χρυσίῳ ✕ Ὠφείρ,
- ✕ Ἐν ὄνυχι τιμίῳ καὶ σαπφείρῳ.
17. (Καὶ) ἐκ ἰσωθήσεται αὐτῇ χρυσίον ✕ καὶ ὕαλος, ✕ Καὶ τὸ ἄλλαγμα αὐτῆς σκεύη χρυσᾶ.
18. Μετέωρα καὶ Γαβεῖς ἔμνησθησεται, ✕ Καὶ ἔλκυσεν σοφίαν ὑπὲρ τὰ ἐσώτατα.
19. ἐκ ἰσωθήσεται αὐτῇ το- ✕ πάξιον Αἰθιοπίας, ✕ Χρυσίῳ καθαρῷ ἔσυνταχθήσεται.
20. Ἡ δὲ σοφία πόθεν εὔρεθῆ; ✕ Ποῖος δὲ ἐστὶ τόπος συνέσεως; ✕ 21. Λέληθε πάντα ἄνθρωπον.
- ✕ Καὶ ἀπὸ πετεινῶν τῆς ἔραν (ἐκ) ✕ ἐκρύβη.
22. Ἡ ἀπώλεια καὶ ὁ θάνατος ἤπκν, ✕ εἶπεν ἀκηκόαμεν αὐτῆς τὸ κλέος.
23. Ὁ Θεὸς εὖ συνέστησεν αὐτῆς τὴν ὁδόν· ✕ κύριος Αὐτὸς γὰρ οἶδε τὸν τόπον αὐτῆς.
24. Αὐτὸς γὰρ τὴν ὑπ' ἔραν πᾶσαν ✕ ἐφασκεῖ, εἰδὼς τὰ ἐν τῇ γῇ πάντα ἃ ἐποίησεν,
25. (Ἐποίησε δὲ) ἀνέμων σταθμόν, καὶ ✕ ὑδάτων μέτρα.
26. Ὅτε ἐποίησεν Ἰσος ὑπὸν, ἠρέμῃσεν, ✕ ἔτως ἰδὼν ✕ Καὶ ὁδὸν ἐντινάγματι φωνάσ.
27. Τότε ἶδεν αὐτὴν, καὶ ἐξηγήσατο αὐ- ✕ τὴν, ✕ Ἐτοιμάσας ἐξινχίασεν.
28. Εἶπε δὲ ἀνθρώπῳ· ἰδοὺ ἡ Θεοσέβεια ✕ ἐστὶ σοφία, ✕ Τὸ δὲ ἀπέχεσθαι ἀπὸ κακῶν, ἐστὶν ἐπιστήμη.

V. 4. Stich. 2. ὁδὸν δικαιοσύνης) ὁδὸν δικαίαν. ibid. βροτῶν) addit ἰσαλιύθησαν. V. 5. Stich. 2. ὡς) ὡσεύ. V. 6. (καὶ) abest. V. 8. Οὐκ) καὶ ἐκ. ibid. αὐτὴν) αὐτόν. ib. Stich. 2. γὰρ ἠλθον) παρήλθον. V. 10. ἐρρήξε) διέρρηξε. ibid. Stich. 2. τίμιον ἶδεν αὐτῆς ὁ) ἰντιμον ἔδιδεν μου ὁ. V. 11. Καὶ βάθην) βάθην δὲ. V. 12. Stich. 2. ἐπιστήμης) τῆς ἐπιστήμης. V. 13. Stich. 2. Οὐδὲ μὴ) οὐδὲ μὴν. V. 14. ἐκ ἐστὶν) ἐκ ἵππεν, bis hoc versu. ibid. Stich. 2. Καὶ θαλ.) καὶ ἡ θάλασσα. V. 16. Ὠφείρ) Σωφίρ. V. 17. Καὶ ἐκ) οὐκ. V. 18. Γαβεῖς) γαβίς. V. 20. Ἡ δὲ) ἡ δὲ. ibid. Stich. 2. ἐστὶ τόπος συνέσεως) τόπος ἐστὶ τῆς συνέσεως. V. 21. Stich. 2. (ἐκ) abest. V. 22. ἤπκν, ἀκηκόαμεν) ἤπκν, ἀκηκόαμεν δὲ. V. 23. Ὁ κύριος) ὁ Θεός. ibid. Stich. 2. Αὐτὸς γὰρ) αὐτὸς δὲ. V. 25. (Ἐποίησε δὲ) non habet. ibid. καὶ ὑδάτων) ὕδατος. V. 27. ἰδὼν) ἰδὼν.

ΚΕΦ. ΚΘ' XXIX.

Προφθεις δὲ ἔτι τῷ προομιῷ Ἰωβ,
λέγει·

2. Τίς ἂν με θείῃ (μῆνα) κα-
τά μῆνα (ἡμερῶν) τῶν ἔμπροσθεν
ἡμερῶν, ὡς ὁ Θεὸς ἐφύλαττέ με;
3. Ὡς ὅτε ἥσυχος αὐτῷ ὑπὲρ κε-
φαλῆς μου,
Ὅτε ἐν τῷ φωτὶ αὐτῷ ἐπορευόμην ἐν
σκότει·
4. Ὅτε ἤμην ἐπιβρίθων ὁδοῖς,
Ὅτε ὁ Κύριος ἐπισκοπὴν ἐποιεῖτο τῷ
εἰς μου·
5. Ὅτε ἤμην ὑλώδης λίαν, κύκλω δὲ μου
οἱ παῖδες μου·
6. Ὅτε ἐχέοντό μου αἱ ὁδοὶ βατύρω, τὰ
δὲ ὄρη μου ἔχειτο γάλακτι·
7. Ὅτε ἐξεπορευόμην ὁρθρεῖς ἐν πόλει,
Ἐν δὲ πλατείαις ἐτίθειτό μου ὁ διφρες.
8. Ἰδόντες με νεανίσκοι ἐκρύβησαν ἐαυτοῖς,
πᾶντες Πρεσβύτεροι δὲ γόγγυον ἐπαιέσθησαν·
9. Ἄνδρες δὲ ἐπαύσαντο λαλεῖντες, δά-
κρυλον ἐπιτιθέιντες ἐπὶ στόματι
αὐτῶν.
10. Οἱ δὲ ἀκέσταντες (περὶ ἐμῷ) ἐμα-
κάριστάν με,
καὶ γλῶσσα αὐτῶν τῷ λάρυγγι αὐ-
τῶν ἐκολλήθη·

11. Ὅτι ἔς ἡκαστε, καὶ ἐμακάριστέ με,
Ὁφθαλμοὶ δὲ με ἰδὼν ἐξέκλινε.
12. Διέσωσα γὰρ πλῆχόν ἐκ τῆ χειρὸς
δυναστεύου,
καὶ ἐρφανῶ, ὃ ἔχ' ὑπῆρχεν βοηθός,
ἐβοήθησα·
13. ✕ Εὐλογία ἀπολυμένη ἐπ' ἐμὴ
ἐλθοῖ·,
στόμα δὲ χήρας ἠυλόγησέ με.
14. Δικαιοσύνην δὲ ἰδεύκειν, ἐδεδόκειν
ἡμφιασάμην δὲ κρίμα ἴσα διπλοῖδι.
15. Ὁφθαλμοὶ ἤμην τυφλῷ, πῆς δὲ τυφλῶν
χωλῷ· χωλῶν
16. Ἐγὼ ἤμην πατὴρ ἀδυνατῶν,
Δίκην δὲ ἦν ἐκ ἡδὲν ἐξελχίσασα·
17. Συνέτριψα δὲ μύλας ἀδίκων,
Ἐκ δὲ μέσα ὀδόντων αὐτῶν ἄρπαγ-
μα ἐξέσπασα.
18. Εἶπεν δὲ ἡλικία μου γηράσει ὥσπερ
σελεχος φοίνικος,
Πολὺν (δὲ) χρόνον βιώσω·
19. ✕ Ἡ ρίζα μου διήνοικται ἐπὶ ὑδάτος,
καὶ ὀρέσες αὐλιωθήσεται ἐπὶ τῷ θε- ✕
ρισμῷ μου· ✕
20. Ἡ δόξα μου καινὴ μετ' ἐμῷ, καὶ τὸ ✕
τόξον μου ἐν χειρὶ * μου πορεύσεται· αὐτῷ ✕
21. (Πρεσβύτεροι) ἀκέσαντές μου προσ- * αὐτῷ
έχον,
Ἐσιώπησαν δὲ ἐπὶ τῇ ἐμῇ βεβλή·

22. Ἐπὶ

CAP. XXIX. v. 1. in Rom. Ἐτι δὲ προφθεις Ἰωβ ἔπει τῷ προομιῷ. v. 2. (μῆνα) deest. ibid. (ἡμερῶν) abest. ib. τῶν ἔμπροσθεν) τῶν non habet. ibid. stich. 2. ὡς ὁ Θεὸς ἐφύλαττέ με) ἔν μου ὁ Θεὸς ἐφύλαξεν. v. 3. λύχνος) ὁ λύχνος. ibid. stich. 2. Ὅτε ἐν τῷ) ὅτε τῷ. v. 4. ὁδοῖς) ὁδοῖς. ibid. stich. 2. ὁ Κύριος) ὁ Θεός. v. 6. μου αἱ ὁδοὶ) transposita. ibid. ἔχειτο γάλακτι) ἐ- χέοντο γάλακτι. v. 8. ἑαυτοῖς) desideratur. ibid. stich. 2. ἐπαύσαντο) ἔστησαν. v. 9. ἐπιτιθέ- ντες ἐπὶ τ. αὐτῶν) ἐπιτίθεντες ἐπὶ στόματι. v. 10. (περὶ ἐμῷ) deest. v. 11. stich. 2. μου ἰδὼν) transposita. v. 12. stich. 2. ὃ ἔχ' ὑπῆρχεν βοηθός) ὃ ἔχ' ἦν βοηθός. v. 13. stich. 2. ἠυλόγησέ με) με εὐλόγησε. v. 14. ἐδεδόκειν) ἰδεύκειν. v. 17. stich. 2. in Rom. ἐκ μέσα τῶν ὀδόντων αὐ- τῶν. ἄρπαγμα ἐξήρπασα. v. 18. Εἶπεν ἡλικία μου) ἔπαυ δὲ, ἡ ἡλικία μου. ibid. stich. 2. (δὲ) abest. v. 19. ρίζα μου) ρίζα. ibid. stich. 2. ἐπὶ τῷ) ἐν τῷ. v. 20. καινὴ) καινὴ. ibid. τόξον αὐτῷ) τό- ξον μου. ib. πορεύσεται) περιέεται. v. 21. (Πρεσβύτεροι) deest. ibid. ἀκέσαντές μου) ἐμαῶ ἀκέσαντες.

22. Ἐπὶ (δὲ) τῷ ἐμῷ ῥήματι ἐ προσέ-
θεντο,

Καὶ περιχαρεῖς ἐγένοντο ὅποτε αὐτοῖς
ἐλάλην.

23. Ὡςπερ γῆ διψῶσα προσδεχομένη
ὕετον,

Οὕτως ἔτοι τὴν ἐμὴν λαλίαν (προσ-
εδέχοντο).

24. Εἰ ἐγέλαν πρὸς αὐτὰς, ἐκ ἐπίστευον.

✕ Καὶ φῶς τῆ προσώπου μου ἐκ ἀ-
πέπιπτεν.

✕

✕

✕

✕

✕

25. Ἐξελεξάμην ὁδὸν αὐτῶν, καὶ ἐκά-
θισα ἄρχαν,

Καὶ κατεσκήνουν ὥσπερ βασιλεὺς ἐν
μονοζώνοις,

Ὅν τρόπον κινῶνι παρακαλῶν.

συνπα-
θεῖς

ΚΕΦ. Λ'. XXX.

Νυν δὲ κατεγέλασάν με ἐλάχιστοι·
Νῦν νουθετοῦσί με ἐν μέρει ἡμερῶν
ὧν ἐξεδέονεν τὰς πατέρας
αὐτῶν,

Οὓς ἐχ ἡγητάμην ἀξίως εἶναι κυνῶν
τῶν ἐμῶν νουμάδων.

2. Καί γε ἰχθὺς χειρῶν αὐτῶν ἵνατί μοι;

✕ Ἐπ' αὐτὰς ἀπώλετο συντέλεια.

3. Ἐν ἐνδείᾳ καὶ λιμῷ ἄγοντες.

Οἱ φεύγοντες ἀνδρὸν ἐχθρὸς συνοχὴν
καὶ τάλαιπωρίαν.

περικυκ- 4. 5. Οἱ περικυκλῶντες ἄλιμα ἐπὶ ἡχοῦντι,

λεῖτες (Ὡς ἄλιμα ἦν αὐτῶν τὰ σῖτα).

Ἄτιμοί τε καὶ πεφαιλισμένοι, ἐνδεεῖς
παντὸς ἀγαθοῦ,

Οἱ καὶ ῥίζας ξύλων ἐμασῶντο ὑπὸ
λιμῷ μεγάλῃ.

Ἐπανέστησάν μοι κλέπται, 6. ὧν οἱ
οἶκοι αὐτῶν ἦσαν τρυγλαὶ τῶν
πετρῶν.

7. ✕ Ἀναμέσον εὐήχων βεήσονται, οἱ
ὑπὸ φεύγαντα ἄγρια διητῶντο.

8. Ἀφρόνων υἱοὶ ✕ καὶ ἀτίμων, ὄνομα
καὶ κλέος ἐσβεσμένον ἀπὸ γῆς. ἐπὶ

9. Νυνὶ δὲ κινθάραι αὐτῶν ἐγὼ εἰμι,
Καὶ ἐμὲ θρύλλημα ἔχουσιν.

10. Ἐδεδλύξαντό με ἀποσάντες μακρὰν,
Ἀπὸ δὲ προσώπου μου ἐκ ἐφείσαντο
πλύελα.

11. Ἀνείξας γὰρ (ὅδε) φαρέτραν αὐτῇ
ἐκάκωσέ με.

Καὶ χαλινὸν τῆ προσώπου μου ἔξα- ἔξαπέ-
πέσεν. σείλεν

12. Ἐπὶ δεξιῶν τῆ βλαστῆ ἐπανέστησαν,
Πόδας αὐτῶν ἐξέτεναν, καὶ ὠδοποίη- Πόδας
σαν ἐπ' ἐμὲ τρίβας ἀπωλείας αὐ-
τῶν.

13. Ἐξετρίβησαν τρίβοι μου.

Ἐξέδυσαν γὰρ με τὴν σολὴν μου.

14. Βέλεσιν αὐτῇ κατηκέντισέ με.

Κέχρηται δὲ μοι ὡς ἐβέλετο.

Ἐν ὀδύναίς πέφουμαι,

15. Ἐπιστρέφονται (δὲ) μοι αἱ ὀδύναι. με

Ὡχιστό μου ἡ ἐλπίς ὥσπερ πνεῦμα,

Καὶ

v. 11. (δὲ) abest. ibid. stich. 2. καὶ περιχ.) περιχαρεῖς δὲ. ib. ὅποτε) ὁπόταν. v. 23. ὑετὸν)
τὸν ὕετον. ibid. stich. 2. (προσδέχοντο) deest. v. 24. stich. 1. in Rom. ἐὰν γελάσω πρὸς αὐ-
τὰς, οὐ μὴ πιστεύσωσι. v. 25. stich. 3. συνπαθεῖς) παθόντες. C A P. XXX. v. 1. stich. 3. εἶναι)
deest. v. 4. & 5. Ὡς ἄλιμα) ὅστις ἄλιμα. ibid. stich. 3. Ἄτιμοί τε) ἄτιμοι δὲ. ibid. ἐνδεεῖς)
addit παντὸς. v. 6. τῶν πετρῶν) πετρῶν. v. 8. ἐκ γῆς) ἀπὸ γῆς. v. 9. αὐτῶν ἐγὼ εἰμι) ἐγὼ εἰμι
αὐτῶν. v. 10. με) δὲ με. ibid. stich. 2. προσώπου) τῆ προσώπου. ib. πλύελα) πλύελοι. v. 11.
(ὅδε) abest. ibid. stich. 2. ἔξαπέσειλεν) ἔξαπέσειλον. v. 12. τῇ βλαστῇ) τῇ deficit. v. 13.
stich. 2. με τὴν σολὴν μου) με τὴν σολήν. v. 14. stich. 2. ἐβέλετο) βούλεται. v. 15. (δὲ) abest.

Y

ΚΕΦ. ΚΘ' XXIX.

Προφῆεις δὲ ἔτι τῷ προομίῳ Ἰωβ,
λέγει·

2. Τίς ἂν με θείῃ (μῆνα) κα-
τὰ μῆνα (ἡμερῶν) τῶν ἐμπροσθεν
ἡμερῶν, ὧν ὁ Θεὸς ἐφύλαττε με;

3. Ὡς ὅτε ἤνυγει λύχνος αὐτῷ ὑπὲρ κε-
φαλῆς μου,

Ὅτε ἐν τῷ φωτὶ αὐτῷ ἐπορευόμην ἐν
σκοτίᾳ·

4. Ὅτε ἤμην ἐπιβρίθων ὁδοῖς,

Ὅτε ὁ Κύριος ἐπισκοπὴν ἐποιεῖτο τῷ
οἴκῳ μου·

5. Ὅτε ἤμην ὑλῶδης λίαν, κύκλω δὲ μου
οἱ παῖδες μου·

6. Ὅτε ἐχέοντό μου αἱ ὁδοὶ βετύρῳ, τὰ
δὲ ὄρη μου ἐχεῖτο γάλακτι·

7. Ὅτε ἐξεπορευόμην ὀρθριος ἐν πόλει,
Ἐν δὲ πλατείαις ἐτίθειλό μου ὁ διφρερ.

8. Ἰδόντες με νεανίσκοι ἐκρύβησαν ἐαυτοῖς,
πᾶντες Πρεσβύτεροι δὲ ἐκείνῳ ἐπανεστήσαν·

9. Ἄδρῳ δὲ ἐπαύσαντο λαλεῦντες, δά-
κρυλλον ἐπιτιθέντες ἐπὶ σέματι
αὐτῶν.

10. Οἱ δὲ ἀκέσαντες (περὶ ἐμοῦ) ἐμα-
κάριστάν με,

Καὶ γλῶσσα αὐτῶν τῷ λάρυγγι αὐ-
τῶν ἐκολλήθη·

11. Ὅτι ἔς ἡκῆτε, καὶ ἐμακάριστέ με,
Ὁφθαλμοὶ δὲ μου ἰδὼν ἐξέκλινε.

12. Διέσωσα γὰρ πλῆχόν ἐκ ἑ-
χέρας μου,

Καὶ ἐρφανῶ, ὃν ἔχ' ὑπῆρχεν βοηθός,
ἐβοήθησα·

13. ✕ Εὐλογία ἀπολυμένη ἐπ' ἐμὲ
ἔλθοι,

Στόμα δὲ χήρας ἠυλόγησέ με.

14. Δικαιοσύνην δὲ ἐδίδουκα, ἐδεδόκειν
ἡμφιασάμην δὲ κρίμα ἵσα διπλοῖδι.

15. Ὁφθαλμοὶ ἤμην τυφλῷ, πῆς δὲ τυφλῶν
χωλῷ·

16. Ἐγὼ ἤμην πατὴρ ἀδυνατῶν,
Δίκην δὲ ἦν ἐκ ἡδῆν ἐξοχίασα·

17. Συνέτριψα δὲ μύλας ἀδίκων,
Ἐκ δὲ μέσῃ ὀδόντων αὐτῶν ἄρπαγ-
μα ἐξέσπασα.

18. Εἶπεν δὲ ἡλικία μου γηράσει ὥσπερ
ἐλέγχος φοίνικος,

Πολὺν (δὲ) χρέον βιώσω·

19. ✕ Ἡ ρίζα μου διήνοιξαι ἐπὶ ὑδατοῖς,
Καὶ ῥέσος αὐλιωθήσεται ἐπὶ τῷ θε-
ρισμῷ μου· ✕

20. Ἡ δόξα μου καινὴ μετ' ἐμοῦ, καὶ τὸ
τόξον μου ἐν χειρὶ * μου πορεύσει· αὐτῷ

21. (Πρεσβύτεροι) ἀκέσαντές μου προσ-
έχον, * αὐτῷ

Ἐσιώπησαν δὲ ἐπὶ τῇ ἐμῇ βελῇ·

22. Ἐπὶ

CAP. XXIX. v. 1. in Rom. Ἐτι δὲ προφῆεις Ἰωβ ἄντι τῷ προομίῳ. v. 2. (μῆνα) deest. ibid. (ἡμερῶν) abest. ib. τῶν ἐμπροσθεν) τῶν non habet. ibid. stich. 2. ὧν ὁ Θεὸς ἐφύλαττε με) ὧν με ὁ Θεὸς ἐφύλαξεν. v. 3. λύχνος) ὁ λύχνος. ibid. stich. 2. Ὅτε ἐν τῷ) ὅτε τῷ. v. 4. ὁδοῖς) ἐδοῖς. ibid. stich. 2. ὁ Κύριος) ὁ Θεός. v. 6. μου αἱ ὁδοὶ) transposita. ibid. ἐχεῖτο γάλακτι) ἐ-
χέοντο γάλακτι. v. 8. ἐαυτοῖς) desideratur. ibid. stich. 2. ἐπανεστήσαν) ἵστησαν. v. 9. ἐπιτιθέ-
ντες ἐπὶ σ. αὐτῶν) ἐπιτίθεντες ἐπὶ σέματι. v. 10. (περὶ ἐμοῦ) deest. v. 11. stich. 2. μου ἰδὼν) transposita. v. 12. stich. 2. ὃν ἔχ' ὑπῆρχεν βοηθός) ὃν ἔχ' ἦν βοηθός. v. 13. stich. 2. ἠυλόγησέ με) μου εὐλόγησε. v. 14. ἐδεδόκειν) ἐδίδουκα. v. 17. stich. 2. in Rom. ἐκ μέσῃ τῶν ὀδόντων αὐ-
τῶν. ἄρπαγμα ἐξήρπασα. v. 18. Εἶπον ἡλικία μου) ἔπα δὲ, ἡ ὑλικία μου. ibid. stich. 2. (δὲ) abest. v. 19. ρίζα μου) ρίζα. ibid. stich. 2. ἐπὶ τῷ) ἐν τῷ. v. 20. καινὴ) καινή. ibid. τόξον μου) τό-
ξον μου. ib. πορεύεται) πορεύεται. v. 21. (Πρεσβύτεροι) deest. ibid. ἀκέσαντές μου) ἐμεῦ ἀκέσαντες.

22. Ἐπὶ (δὲ) τῷ ἑμῷ ῥήματι ἔ προσέ-
θεντο,

Καὶ περιχαρεῖς ἐγένοντο ἐπὶ αὐτοῖς
ἐλάλουν.

23. Ὡςπερ γῆ διψῶσα προσδεχομένη
ὕετον,

Οὕτως ἔτοι τὴν ἑμὴν λαλίαν (προσ-
εδέχοντο).

24. Εἰ ἐγγέλων πρὸς αὐτὰς, ἐκ ἐπίστευσι·

✕ Καὶ ὥς τῷ προσώπῳ μου ἐκ ἀ-
πέπιπλεν.

✕

✕

✕

✕

✕

25. Ἐξελεξάμην ὁδὸν αὐτῶν, καὶ ἐκά-
θισα ἄρχων,

Καὶ κατεσκήνησεν ὡσεὶ βασιλεὺς ἐν
μενοζώνοις,

Ὅν τρόπον παιδὶς παρακαλῶν.

συνπα-
θεῖς

ΚΕΦ. Λ'. XXX.

Νυνὶ δὲ καλεγγέλασάν μου ἐλάχιστον
Νῦν νηθετοῦσί με ἐν μέρει ἡμερῶν
ὧν ἐξεδέονεν τὰς πατέρας
αὐτῶν,

Οὓς ἔχ ἡγητάμην ἀξίως εἶναι κυνῶν
τῶν ἑμῶν νεμάδων.

2. Καί γε ἰχθὺς χειρῶν αὐτῶν ἵνατί μοι;

✕ Ἐπ' αὐτὰς ἀπώλετο συντέλεια.

3. Ἐν ἐνδείᾳ καὶ λιμῷ ἄγοντες.

Οἱ φεύγοντες ἀνδρὸν ἐχθρὸς συνοχὴν
καὶ ταλαιπωρίαν.

περικυκ- 4. 5. Οἱ περικλῶντες ἄλιμα ἐπὶ ἠχοῦντι,
λεῖτες (Ὅν ἄλιμα ἦν αὐτῶν τὰ σῖτα).

Ἄτιμοί τε καὶ πεφάλισμένοι, ἐνδείᾳ
παντὸς ἀγαθῆς,

Οἱ καὶ ῥίζας ξύλων ἑματῶντο ὑπὸ
λιμῷ μεγάλῳ.

Ἐπανέστησάν μοι κλίπαι, 6. ὧν οἱ
οἶκοι αὐτῶν ἦσαν τρωγλαὶ τῶν
πετρῶν.

7. ✕ Ἀναμέσον εὐήχων βεήσονται, εἰ
ὑπὸ φεύγονα ἄγρια δητῶντο.

8. Ἀφρόνων υἱοὶ ✕ καὶ ἀτίμων, ἔνομα
καὶ κλέος ἐσβεσμένον ἀπὸ γῆς. ἐπὶ

9. Νυνὶ δὲ κιθάρα αὐτῶν ἐγὼ εἰμι,
Καὶ ἐμὲ θρύλλημα ἔχουσιν.

10. Ἐδδελύξαντό με ἀποσάντες μακρὰν,
Ἀπὸ δὲ προσώπου μου ἐκ ἐφείσαντο
πλύελα.

11. Ἀνοίξας γὰρ (ὅδε) φαρέτρην αὐτῇ
ἐκάκωσέ με.

Καὶ χαλινὸν τῷ προσώπῳ μου ἔξαπέ-
πέταλον. σείλεν

12. Ἐπὶ δεξιῶν τῷ βλαστῷ ἐπανέστησαν,
Πόδας αὐτῶν ἐξέτειναν, καὶ ὠδοποίη- Πόδας
σαν ἐπ' ἐμὲ τρίβας ἀπωλείας αὐ-
τῶν.

13. Ἐξετρίβησαν τρίβοι μου.
Ἐξέδυσαν γὰρ με τὴν σολήν μου.

14. Βέλεσιν αὐτῇ κατηκέντισέ με.
Κέχρηται δὲ μοι ὡς ἐβέλετο.

Ἐν ὀδύναϊς πέφουμαι,

15. Ἐπιστρέφονται (δὲ) μοι αἱ ὀδύναι. με
Ὡχέτό μου ἡ ἐλπίς ὥσπερ πνεῦμα,

Καὶ

γ. 22. (δὲ) abest. ibid. stich. 2. καὶ περιχ.) περιχαρεῖς δὲ. ib. ὁπότε) ὁπότεν. γ. 23. ὕετον)
τόν ὑετόν. ibid. stich. 2. (προσεδέχοντο) deest. γ. 24. stich. 1. in Rom. ἰάν γαλίαν πρὸς αὐ-
τὰς, οὐ μὴ πιστεύουσι. γ. 25. stich. 3. συνπαθεῖς) παθεινὰς. CAP. XXX. γ. 1. stich. 3. εἶναι)
deest. γ. 4. & 5. Ὅν ἄλιμα) εἴποις ἄλιμα. ibid. stich. 3. Ἄτιμοί τε) ἄτιμοι δὲ. ibid. ἐνδείᾳ)
addit παντὸς. γ. 6. τῶν πετρῶν) πετρῶν. γ. 8. ἐπὶ γῆς) ἀπὸ γῆς. γ. 9. αὐτῶν ἐγὼ εἰμι)
ἐγὼ εἰμι αὐτῶν. γ. 10. με) δὲ με. ibid. stich. 2. προσώπου) τῷ προσώπῳ. ib. πλύελα) πλύελον. γ. 11.
(ὅδε) abest. ibid. stich. 2. ἔξαπέταλον) ἔξαπέταλον. γ. 12. τῷ βλαστῷ) τῷ deficit. γ. 13.
stich. 2. με τὴν σολήν μου) με τὴν σολήν. γ. 14. stich. 2. ἐβέλετο) βούλεται. γ. 15. (δὲ) abest.

Καὶ ὥσπερ νέφος ἡ σωτήρῖα μου ✕ παρ-
 ✕ ἤλθεν.
 ✕ 16. Καὶ νῦν ἐπ' ἐμὲ ἐκχυθήσεται ἡ ψυ-
 ✕ χή μου.
 Ἐχῶσι δὲ με ἡμέραι ὀδυνῶν,
 νύκτες 17. Νυκτὶ δὲ μου τὰ ἐσθ' συνέθλασαν,
 καὶ τὰ νεῖρά μου διαλέλυται.
 18. Ἐν πολλῇ ἰσχύϊ ἐπελάβετό μου τῆς
 σολῆς.
 ✕ ὥσπερ τὸ περιστόμιον τῶ χιτῶνός
 μου περιέχε με.
 19. Ἦγηται δὲ με ἴσα πηλῶ.
 Ἐν γῇ καὶ ἀποδῶ ἡ μερίς μου.
 20. Κέκραγα δὲ πρὸς σέ, καὶ ἐκ εἰσα-
 κέεις μου.
 Ἐσησαν ✕ ἔσηκα, καὶ ^a κατενόησάς μου.
^a κατε- 21. ^b Ἐπέβησας δὲ μοι ^c ἀνελκυσμένος,
 ἰσῆσάν ὧς χειρὶ κραταιᾷ μου ἐμασίγασας.
 μου 22. Ἐταξας δὲ με ἐν ἐδύαϊς, ✕ καὶ
^b Ἀπέ- ἀπὲρριψάς με ἀπὸ σωτηρίας.
 βησαν 23. Οἶδα γὰρ ὅτι θάνατός μου ἐκρίψει.
^c αἰελε- Οἶκία γὰρ γῇ παντὶ θνητῷ.
 ἡμῖες 24. Εἰ γὰρ ἔφελον δυναίμην ἐμαυτὸν
 χειρώσασθαι,
 Ἡ δεηθῆναι ἑτέρου, καὶ ποιήσει μοι
 τῆτο.
 25. Ἐγὼ δὲ ἐπὶ παντὶ ἀδυνάτῳ ἐκλαυσα.
 Καὶ ἐξέναξα ἰδὼν ἄνδρα ἐν ἀνάγκῃ.
 26. Καὶ ἐπέχων ἐγὼ (ἐν) ἀγαθοῖς καὶ
 ἰδὼ συνήντησάν μοι μᾶλλον ἡμέραι
 κακῶν.

27. ✕ Ἡ κοιλία μου ἐξέζετε, καὶ ἔσιω- ✕
 πῆσεται. ✕
 Προέφθασαν (δὲ) με ἡμέραι πτω- ✕
 χείας. ✕
 28. Στένων πεπένευμαι ἄνευ θυμῶ. Φιμῶ
 Ἐσηκα δὲ ἐν ἐκκλησίᾳ κεραιγῶς.
 29. Ἀδελφός γέγονα σειρήνων,
 Ἐταῖρος δὲ σρεθῶ.
 30. Τὸ (δὲ) δῆγμα μου μεμελάνωται
 μεγάλας,
 Τὰ δὲ ὅσα μου ἀπὸ καύματος ✕ συν-
 εφρύγη.
 31. Ἀπέβη δὲ εἰς πένθους ἡ κιθάρα μου,
 Ὁ δὲ ψαλμός μου εἰς κλαυθμὸν
 (ἐμοί).

ΚΕΦ. ΛΑ'. XXXI.

Ἰαθήκην ἐθέμην τοῖς ὀφθαλμοῖς ✕
 μου, ✕
 Καὶ ἔσυνήσω ἐπὶ καρδίᾳ μου. παρθέ-
 2. Καὶ ^a τί ἡμέρισιν ὁ Θεὸς ἄνωθεν, καὶ ἰων
 κληρονομία ἱκανῶς ἐξ ^b ὑψίστων; ^a ἐπεμέ-
 3. ^c Οὐχὶ (καὶ) ἀπώλεια τῷ ἀδίκῳ, καὶ ρισεν
 ἀπαλλοτρίωσις τοῖς πειῶσιν ἀνο- ^b ὑψίστων
 μίαν; ^c Οὐαὶ
 4. Οὐχὶ αὐτὸς ὄψεται ὁδὸν μου, καὶ ἰξαριθμη
 πάντα τὰ διαβήματά μου ἰξαριθ-
 μέσται; θήσεται
 5. Εἶγε ἤμην πεπορευμένος μετὰ γελοιά-
 σῶν,

Εἰ δὲ

Υ. 15. stich. 3. παρῆλθεν) abest. v. 17. νύκτες) νύκτι. ibid. συνέθλασαν καὶ τὰ ν.) συγκίχυναι,
 τὰ δὲ νύκτα. v. 18. πολλῇ) ἐν πολλῇ. v. 19. Ἦγηται) ἤγηται. ibid. stich. 2. ἡ μερίς μου) με ἡ
 μερίς. v. 20. εἰσακέεις) ἀκούεις. ibid. stich. 1. in Rom. ἔσησαν δὲ καὶ κατενόησαν με. v. 21.
 stich. 1. in Rom. ἐπέβησας δὲ μοι ἀνελκυσμένος. ib. stich. 2. ὧς χειρὶ) χειρὶ. v. 23. stich. 2. γῇ
 παντὶ θνητῷ) παντὶ θνητῷ γῆ. v. 24. stich. 2. Ἡ δεηθῆναι) ἡ δεηθῆναι γῆ. v. 25. st. 2. Καὶ) abest.
 ibid. ἀνάγκῃ) ἀνάγκῃ. v. 26. Καὶ ἐπέχων ἐγὼ ἐν ἀγαθοῖς καὶ ἰδὼ) ἐγὼ δὲ ἐπέχων ἀγαθοῖς ἰδὼ.
 v. 27. stich. 2. (δὲ) abest. v. 30. μεμελάνωται) ἐσκότωται. ibid. stich. 2. συνεφρύγη) deest.
 v. 31. Ἀπέβη) addit δὲ. ibid. ἡ κιθάρα μου) μου ἡ κιθάρα. CAP. XXXI. v. 1. stich. 2.
 παρθέτων) παρθέτων. v. 2. ἐπεμέρισιν) τί ἡμέρισιν. ibid. ὑψίστων) ὑψίστων. v. 3. (καὶ) deest. v. 4.
 ἰξαριθμηθῆσεται) ἰξαριθμῆσται. v. 5. Εἶγε) εἰ δὲ.

- Εἰ δὲ καὶ ἐσπούδασεν εἰς ὄλον ὁ πῆς
 6. Ἰσᾶ με γὰρ ἐν ζυγῷ δικαίῳ,
 Οἶδε δὲ ὁ Κύριος τὴν ἀκακίαν μου.
 7. Εἰ ἐξέκλινεν ὁ πῆς μου ἀπὸ τῆς ὁδοῦ
 (αὐτῆς),
 Εἰ δὲ καὶ τῷ ὀφθαλμῷ μου ἐπηκολύ-
 θησεν ἡ καρδία μου,
 Καὶ εἰ ἐν ταῖς χερσὶ μου ἠψάμην δώ-
 ρων· 8. σπείρωμι ἄρα, καὶ ἄλλοι
 φάγονται,
 Ἀρρῖζος δὲ γενοίμην ἐπὶ γῆς.
 9. Εἰ ἐξηκολύθησεν ἡ καρδία μου γυναι-
 κὶ (ἀνδρὸς) ἱταίῃ·
 Εἰ (δὲ) καὶ ἐγκαθέτος ἐγενόμην ἐπὶ
 θύραις αὐτῆς·
 Ἀρίσται 10. Ἄλλοι ἄρα καὶ ἡ γυνή μου ἄλλω, τὰ
 δὲ νήπιά μου ταπεινωθεῖν.
 11. θυμὸς γὰρ ὀργῆς ἀκάθεκτος, τὸ
 μιᾶναι ἀνδρὸς γυναῖκα·
 12. Πῦρ γὰρ ἐστὶ καυόμενον ἐπὶ πάντων
 μερῶν τῶν ἡμερῶν·
 Οὐδ' ἂν ἐπέλθῃ, ἐκ ριζῶν ἀπώλεσεν.
 13. Εἰ δὲ καὶ ἐφάυλισα κρέμα θεράπον-
 τός μου ἢ θεραπαίνης, κρηνομένων
 αὐτῶν πρὸς ἐμέ·
 14. Τί γὰρ ποιήσω, ἐὰν ἔτασιν μου ποιή-
 σῃ ὁ Κύριος;
 Ἐὰν δὲ καὶ ἐπισκοπήν, τίνα ἀποκρι-
 σιν ποιήσωμαι;
 Tom. IV.
15. Πότερον ἔχῃ ὡς ἐγὼ ἐγενόμην ἐν γασ-
 τρὶ, καὶ ἐκεῖνοι γεγόνασιν;
 Γεγόναμεν δὲ ἐν τῇ αὐτῇ κοιλίᾳ.
 16. Ἀδύνατοι δὲ ἦν ποτε εἶχον χρεῖαν,
 ἐκ ἀπέτυχον,
 Καὶ χήρας τὸν ὀφθαλμὸν ἐκ ἔτηξας.
 17. Εἰ δὲ καὶ τὸν ψαμέν μου ἔφαγον μό-
 ρος, καὶ ἐχὶ μετίδωκε ὀφθανῶ
 ✕ ἰξ αὐτῶν·
 18. Ὅτι ἐκ νεότητός μου ἐξέτρεφον ὡς καὶ
 πατὴρ,
 ✕ Καὶ ἐκ γαστρὸς μητρός μου ὠδή-
 γησα·
 19. Εἰ δὲ καὶ ὑπερίδον γυμνὸν ἀπαλόμε-
 νον, καὶ ἐκ ἡμφίασα·
 20. Ἀδύνατοι δὲ εἰ μὴ εὐλόγουν με,
 Ἀπὸ δὲ κερᾶς ἀρνῶν μου ἐθερμαίνθη-
 σαν οἱ ὦμοι αὐτῶν·
 21. Εἰ (δὲ καὶ) ἐπῆρας ὀφθανῶ χεῖρά
 ✕ μου, πεποιθὼς ὅτι πολλή μοι
 βοήθεια πάρεστιν·
 22. Ἀποσαῖν ἄρα ἀπὸ τῆς κλειδὸς ὁ ὦ-
 μός μου,
 Ὁ δὲ βραχίον μου ἀπὸ τῆ ἀγκωνός
 μου συντριβεῖν.
 23. Φόβος γὰρ Κυρίου συνεῖχέ με·
 ✕ Καὶ ἀπὸ τῆ λήμματος αὐτῆς ἔχῃ
 ὑποίσω.
 24. Εἰ ἔταξα χρυσίον ἰχίν μου;
 eis χῶν
 Z EI δὲ

v. 5. stich. 2. εἰς ὄλον ὁ πῆς μου) transposita. v. 6. Ἰσᾶ με) ἴσκαμαι. ibid. stich. 2. Οἶδε) addit
 δι. v. 7. ἀπὸ τῆς ὁδοῦ αὐτῆς) ἐκ τῆς ὁδοῦ. ibid. stich. 2. ὀφθαλμῷ μου) με deest. ibid. st. 3.
 Καὶ εἰ ἐν ταῖς) εἰ δὲ καὶ ταῖς. v. 8. σπείρωμι) σπείραμι. ibid. φάγονται) φάγοισαν. v. 9.
 stich. 2. (δὲ) abest. v. 10. ἄλλω) ἱταίῃ. v. 11. ἀκάθεκτος) ἀκατάχατος. v. 12. ἐκ πάντων)
 ἐπὶ πάντων. v. 13. πρὸς ἐμέ) πρὸς με. v. 14. ποιήσω) ποιῶται. v. 15. ὡς ἐγὼ) ὡς καὶ ἐγὼ. v. 16.
 ἦν ποτε ἔχον χρεῖαν) χρεῖας ἦν ποτε ἔχον. ibid. stich. 2. Καὶ χήρας) χήρας δὲ. ib. ἔτηξα)
 ἐξέτηξα. v. 17. μετίδωκε ὀφθανῶ) transposita. v. 18. Καὶ ἐκ) ὅτι ἐκ. v. 19. ἡμφίασα) adjicit
 αὐτόν. v. 20. εὐλόγουν) εὐλόγησαν. ibid. stich. 2. ἀρνῶν) ἀρνῶν. v. 21. (δὲ καὶ) non habet.
 ibid. πάρεστιν) περίεστιν. v. 22. ἀπὸ τῆς κλειδὸς ὁ ὦμός μου) transposita. ibid. stich. 2. ἀγκωνός
 μου) με deficit. v. 23. συνεῖχε) συνέχε. ibid. stich. 2. Καὶ ἀπὸ) ἀπὸ.

- Εἰ δὲ καὶ λίθῳ πολυτελεῖ ἐπεποί-
θησα,
25. Εἰ δὲ καὶ εὐφραίνθην πολλὰ πλέτε
γενομένοι μοι,
Καὶ εἰ ἐπ' ἀναριθμήτοις ἐθέμην χεῖ-
ρά μου.
26. (Ἡ ὅχ' ὁρῶ μὲν ἥλιον τὸν ἐπιφαι-
σκοντα (καὶ) ἐκλείποντα,
Σελήνην δὲ φθίνουσαν, ὃ γὰρ ἐπ' αὐ-
ταῖς ἐστὶ.)
27. ✕ Καὶ εἰ ἠπατήθῃ λάθρα ἡ καρ-
δίᾳ μου,
Εἰ δὲ (καὶ) χεῖρά μου ἐπιθεῖς ἐπὶ
σώματί μου ἐφίλησα.
28. Καὶ τὸτό μοι ἄρα ἀνομία λογιθεῖν
μεγάλη,
Ὅτι ἐψευσάμην ἔναντι Κυρίου τῷ
ὕψι. 29. Εἰ δὲ καὶ ἐπὶ πτώματι ἐχθροῦ μου,
εἶπον τῇ Καὶ εἰ ἦν ἡ καρδίᾳ μου, εὖγε, εὖγε.
30. Ἀκέσαι ἄρα τὸ ὅς μου τὴν κατὰ-
ραν μου,
Θρυλληθεῖν δὲ ὑπὸ λαοῦ με κακώ-
μενος. 31. Εἰ δὲ καὶ πολλὰκις εἶ-
πον αἱ θεράπαιναί μου,
Τίς ἂν δώῃ ἡμῖν τῶν σαρκῶν αὐτῷ
ἐκ πληθύναι;
Δίαν με χρηστὸν ὄντος.
32. Ἐξω δὲ ἔκ' ἡνυλίζετο ξένος, καὶ ἡ
θύρα μου παντὶ ἐλθόντι ἠνέγκτο.

ἐμπλη-
θῆναι

- 33-34. Εἰ δὲ καὶ ἀμαρτῶν ἀκυσίως,
ἐκρυψα τὴν ἀμαρτίαν μου
(Οὐ γὰρ διήραπην πολυσχλίαν λαῷ,
τῷ μὴ ἐξαγορεύσαι ἐναντίον αὐτῶν.)
Εἰ δὲ καὶ εἴατα ἀδύνατον ἐξελθεῖν
τὴν θύραν μου κόλπω κενῷ.
35. ✕ Τίς δώῃ ἀκύντά μου;
Χεῖρα δὲ Κυρίου εἰ μὴ ἐδοῖκεν,
Συγγραφήν δὲ ἣν ἔχον κατὰ τινος,
36. Εἰ ἐπ' ὧμοις περιθέμενος ὡς σέφα-
νον, ἀνεγίνωσκον,
37. Καὶ εἰ μὴ ῥήξας αὐτὴν ἀπέδωκα,
Οὐδὲν λαβὼν παρὰ χρεωφειλέτου
(μου).
38. Εἰ ἐπ' ἐμοὶ ποτε ἡ γῆ ἐσέναξεν,
Εἰ δὲ καὶ οἱ αὐλάκες αὐτῆς ἐκλαυ-
σαν ὁμοθυμαδόν.
39. Εἰ τὴν ἰχὺν αὐτῆς ἔφαγεν ἄνευ τι-
μῆς ὀνόματος,
Εἰ δὲ καὶ ψυχὴν κυρίου τῆς γῆς ἐκ-
βαλὼν ἐλύπησα.
40. Ἀντὶ πυρὸς ἐξέλθῃ μοι κνίδῃ, ἀντὶ
δὲ κριθῆς βάτος.

ΚΕΦ. ΛΒ'. XXXII.

- Κ**ΑΙ ἐπαύσατο Ἰωβ ῥήμασιν· ἡσύ-
χασαν δὲ καὶ οἱ τρεῖς φίλοι αὐ-
τοῦ ἔτι (δὲ) ἀντιπεῖν Ἰωβ· ἦν ἀντεῖπεν
γὰρ δίκαιος ἐναντίον αὐτοῦ Ἰωβ. αὐτῶν
2. Ὁργίσθη δὲ Ἐλιὰς, ὁ τῷ Βαραχιήλ,
ὁ τῷ Βεζὶ,

Ἐκ

v. 25. γενομένοι μοι) transposita. ibid. stich. 2. Καὶ εἰ ἐπ') εἰ δὲ καὶ ἐπ'. v. 26. (καὶ) abest:
v. 27. stich. 2. (καὶ) deest. v. 28. λογιθεῖν μεγάλη) ἡ μεγάλη λογιθεῖν. ibid. stich. 1. ἔνα-
τι) ἐναντίον. v. 29. ἐπὶ πτώματι ἐχθροῦ) πτώματι ἐχθρῶν. ibid. stich. 2. in Rom. καὶ ἦν ἡ
καρδίᾳ μου εὖγε. v. 30. stich. 2. δὲ ὑπὸ λαοῦ) δὲ ἄρα ὑπὸ λαοῦ με. v. 31. stich. 2. ἐμπληθῆναι)
πληθύναι. v. 32. καὶ ἡ θύρα) ἡ δὲ θύρα. v. 33. δε 34. stich. 1. λαῷ) πληθῶς. ibid. stich. 3.
ἐναντίον) ἐνώπιον. ibid. stich. 4. τὴν θύραν) θύραν. v. 36. Εἰ ἐπ' ὧμοις) ἐπ' ὧμοις αὐτοῦ. ibid. ὡς)
deest. v. 37. stich. 2. Οὐδὲν) ἔθελον. ibid. (μου) abest. v. 39. Εἰ τὴν) εἰ δὲ καὶ τὴν. ibid. ἄνευ
τιμῆς ὀνόματος) transposita. ibid. stich. 2. ἐκβαλὼν) ἐκλεβαῖν. v. 40. πυρὸς ἐξέλθῃ) πυρὸς ἄρα ἐξέλ-
θῃ. C A P. XXXII. v. 1. δὲ ἀντεῖπεν) ἀντιπεῖν. ibid. ἦν γὰρ δ. ἐν α. Ἰωβ) ἦν γὰρ Ἰωβ δὲ
δικαίος ἐναντίον αὐτοῦ. v. 2. ὁ τῷ Βεζὶ) ὁ Βεζιῖτι.

ῥαμὰ
~

Ἐκ τῆς συγγενείας ῥάμ, ~ τῆς Λυ-
σίτιδος χώρας,

Καὶ ὠργίσθη τῷ Ἰωβ σφόδρα, διότι
ἀπέφηνεν ἑαυτὸν δίκαιον ἐναντι
Κυρίου.

3. Καὶ κατὰ τῶν δὲ τριῶν φίλων αὐτοῦ
ὠργίσθη σφόδρα,

Διότι ἔκ ἡδυμήθησαν ἀποκριθῆναι ἀν-
τίθετα τῷ Ἰωβ,

Καὶ ἔθεντο αὐτὸν εἶναι ἀσεβῆ.

4. Ἐλὺς δὲ ὑπέμεινε δεῖναι ἀπέκρισιν τῷ
Ἰωβ.

ἡμερῶν Ὅτι πρεσβύτεροί εἰσιν αὐτῷ ἡμέραι.

5. Καὶ ἶδεν Ἐλὺς ὅτι ἔκ ἑσιν ἀπέκρισις
ἐν σώματι τῶν τριῶν ἀνδρῶν,
✕ καὶ ἐθυμώθη ὀργῇ αὐτοῦ.

6. Ὑπολαβὼν δὲ Ἐλὺς, ὁ τῷ Βαραχιήλ,
ὁ τῷ Βαζί, λέγει.

7. Νεώτερος μὲν εἰμι τῷ χρόνῳ,
Ἵμεῖς δὲ ἐσε πρεσβύτεροι.
Διότι ἡσύχασα, φοβηθεὶς τῷ ἀναγ-
γεῖλαι ὑμῶν τὴν ἐμὴν ἐπισήμην.

8. Εἶπον δὲ, ὅτι χρόνος ἐστὶν ὁ λαλῶν,
Ἐν πολλοῖς δὲ ἔτεσιν οἶδας σοφίαν.

9. (Καὶ ἔχ ἔτως,) αἰεὶ πνεῦμά ἐστιν
ἐν βροτοῖς,
Πνοή δὲ παντοκράτορος ἔσται ἡ διδά-
σκουσα αὐτοὺς.

με

10. Οὐ γὰρ οἱ πολυχρόνιοί εἰσι σοφοί,
Οὐδὲ οἱ γέροντες οἶδας κρίμα.

11. Διὸ εἶπον· ἀκέσατέ με, καὶ ἀναγ-
γεῖλαι ὑμῶν αἶ οἶδα.

(Ἐνωτίζεθε τὰ ῥήματά με, ἐρῶ γὰρ
ὑμῶν ἀκρόντων).

✕ Ἰδὲ, ἤκουσα τῆς λόγου ὑμῶν, ἐνω-
τιτάμην μέχρι συνέσεως ὑμῶν. ✕

Ἀχρεὶς δ' ἐτάσθητε τῆς λόγου (ὑμῶν), ✕
12. καὶ ἕως ὑμῶν συνήσω. ✕

Καὶ ἰδὲ ἔκ ἦν τῷ Ἰωβ ὁ ἐλέγχων, ✕
Ἀνταποκρινόμενος ῥήμασιν αὐτοῦ ἐξ ✕

ὑμῶν. ✕

13. Ἰνα (δὲ) μὴ εἴπητε· εὗρομεν σοφίαν, ✕
προσθέμενοι Κυρίῳ.

14. Ἀνθρώπων δὲ ἐπετρέψατε λαλήσαι
τοιαῦτα ῥήματα.

15. Ἐπλοήθησαν, ἔκ ἀπεκρίθησαν ἔτι·
Ἐπαλαίωσαν ἐξ αὐτῶν λόγους.

16. Ὑπέμεινα, ἔ γὰρ ἐλάλησαν, ὅτι ἔση· ἐλάλησαι
σαν, ἔκ ἀπεκρίθησαν. 17. ✕ ὅτι
ἀποκριθὼ κατὰ μέρος.

Ὑπολαβὼν δὲ Ἐλὺς, λέγει.

18. Πάλιν λαλήσω, πλήρης γὰρ εἰμι
ῥημάτων.

Ὁλέκει δὲ με τὸ πνεῦμα τῆς γαστρός
με.

19. Καὶ ἡ γαστήρ με ὥσπερ ἀσκὸς γλεύ-
κους γέμων δεδεμένος,

Ἡ ὥσπερ Φυσπητὴ χαλκέως (δεδεμέ-
νος καὶ) κατερρήγνυται.

Z 2

20. Λα-

v. 2. stich. 2. ῥαμὰ) ῥάμ. ib. st. 3. Καὶ ὠργίσθη) ὠργίσθη δὲ. ibid. ἔκατε) ἔκατ' ἑαυτοῦ. v. 3. δὲ τριῶν φ.
αὐτοῦ) τριῶν δὲ φίλων. ibid. stich. 2. τῷ Ἰωβ) Ἰωβ. v. 4. τῷ Ἰωβ) τῷ deest. ib. st. 2. εἰσιν αὐ-
τῷ ἡμερῶν) αὐτῷ εἰσιν ἡμέραις. v. 6. ὁ τῷ Βαζί, λέγει) ὁ βαζίτης, ἔπειν. v. 7. stich. 3. Διότι)
διό. ibid. ἀναγγεῖλαι ὑμῶν τὴν ἐμὴν) ὑμῶν ἀναγγεῖλαι τὴν ἐμαυτοῦ. v. 8. Εἶπον δὲ, ὅτι χρ.) ἄπα
δὲ, ὅτι ἔχ ὁ χρόνος. v. 9. (Καὶ ἔχ ἔτι) defunt. ibid. stich. 1. ἔσται) ἔστιν. ib. διδάσκουσα με)
me abest. v. 10. Οὐ γὰρ οἱ) οὐχ οἱ. ibid. stich. 2. Οὐδὲ οἱ) οὐδ' οἱ. v. 11. ἔπειν) ἄπα. ibid.
stich. 2. τὰ ῥήματά με) με τὰ ῥήματα. ibid. stich. 3. Ἰδὲ, ἤκουσα - - συνέσεως ὑμῶν) omnia
desiderantur in Rom. ib. st. 4. τῆς λόγου ὑμῶν) λόγου. v. 12. ἕως) μέχρι. ibid. stich. 2. ὁ
ἐλέγχων) ὁ deest. ibid. stich. 3. ῥήμασιν) ῥήματα. v. 13. (δὲ) abest. ibid. προσθέμενοι Κυ-
ρίῳ) transposita. v. 18. stich. 2. Ὁλέκει δὲ με) ὠλέκει γὰρ με. v. 19. Καὶ ἡ γαστήρ) ἡ δὲ γαστήρ.
ibid. γέμων) ζῶν. ibid. stich. 2. δεδεμένος καὶ κατερρήγνυται) ἐρρήγνυται.

20. Λαλήσω ἵνα ἀναπαύσωμαι, ἀνεί-
ξας τὰ χεῖλη μου.

21. Ἄνθρωπον γάρ ἐ μὴ αἰσχυνθῶ,
Ἄλλὰ μὴν ἔδὲ βροτὸν ἐ μὴ ἐντραπῶ.

22. ἐ γὰρ ἐπίσταμαι θαυμάσαι
πρόσωπον.

Εἰ δὲ μὴ, καὶ ἐμὲ σῆτες ἔδονται.

ΚΕΦ. ΛΓ'. XXXIII.

Ο Ἰ μὴν δὲ αἰδοῦ ἄκυσον ἰωδὲ τὰ
ῥήματά μου,
Καὶ τὴν λαλιάν μου ἐνωτίξῃς.

2. Ἰωδὲ γὰρ ἤνοιξα τὸ στόμα μου, καὶ ἐλά-
λησεν ἡ γλῶσσά μου.

3. Καθαρά μου ἡ καρδία ἐν ῥήμασι,
Σύνεσις δὲ χειλέων μου καθαρά νοήσει.

4. Πνεῦμα θεῖον τὸ ποιήσάν με,
Πνοή δὲ παντοκράτορος ἡ διδάσκου-
σά με.

5. Ἐὰν δυηθῇς, δός μοι ἀπέκρυσιν πρὸς
ταῦτα·
ὑπόμεινον, (καὶ) σῆθι σὺ κατ' ἐμὲ,
καὶ ἐγὼ κατὰ σέ.

6. Ἐκ πηλῶ διηρτίσαι σὺ ὡς καὶ ἐγώ·
Ἐκ τῆ αὐτῆ διηρτίσμεθα (πηλῶ).

7. Οὐχὶ ὁ φόβος μου τροβήσῃ σε,
Οὐδὲ ἡ χεὶρ μου βαρεῖα ἔσαι ἐπὶ σοί.

8. ✕ Πλὴν εἶπας ἐν ὥσί μου, (Φωνὴν
δὲ ῥημάτων σε ἀκρόα.)

9. Διότι λέγεις· καθαρὸς εἰμι, ἔχ ἡμαρ-
την (τοῖς ἔργοις),

Ἄμεμπτος (δὲ) εἰμι, ἐ γὰρ ἠνόμησα.

10. Μέμψιν δὲ κατ' ἐμὲ εὔρε, καὶ ἤγη-
ταί με ὥσπερ ὑπεναντίον ✕ αὐτῶ.

11. Ἔθετο δὲ τὸν πόδα μου ἐν ῥύλῳ, κυκλώ-
ματι
Καὶ ἐφύλαξέ μου πάσας τὰς ὁδούς.

12. Πῶς γὰρ λέγεις· δικαίος εἰμι, καὶ
ἐκ ἐπακήκαί μου;

Αἰώνιος γὰρ ἐστίν (ὁ) ἐπάνω βροτῶν.

13. Λέγεις γὰρ· διατί τῆς δίκης μου ἐκ δικαιοσύ-
νης

14. Ἐν γὰρ τῷ ἁπαλῇ λαλήσει ὁ Κύριος· λαλήσας
Ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ 15. ἐνύπνιον,

Ἦ (ὡς φάσμα) ἐν μελέτῃ νυκτερινῇ,
Ὡς ὅταν ἐπιπίπῃ φόβος δεινὸς ἐπ'
ἀνθρώπους, ἐπὶ νυσαγμάτων ἐπὶ
κοίτης.

16. Τότε ἀνακαλύπτει νοῦν ἀνθρώπων,
Ἐν εἶδει φόβου τοιούτοις ἐξεφόβησεν
αὐτὸς,

17. Ἀποσρέψαι ἄνθρωπον ἐξ ἀδικίας
αὐτῆ.

Τὸ δὲ σῶμα αὐτῆ ἀπὸ (ἀδικίας)
πλώματος ἐρρύσατο,

18. Καὶ ἐφείσατο τῆς ψυχῆς αὐτῆ ἀπὸ
θανάτου,

Τῆ μὴ πεσεῖν αὐτὸν ἐν πολέμῳ.

19. Πάλιν δὲ ἤλεγξεν αὐτὸν ἐν μαλακίᾳ
ἐπὶ κοίτης,

Καὶ

ν. 20. τὰ χεῖλη μου) μου deest. ν. 22. πρόσωπον) πρόσωπον. - CAP. XXXIII. ν. 1. stich. 2. τὴν λαλιάν μου ἐνωτίξῃς) λαλιάν ἐνωτίξῃς μου. ν. 3. ἐν ῥήμασι) ῥήμασι. ν. 5. δυηθῇς) δύη. ibid. stich. 2. (καὶ) abest. ib. σῆθι σὺ) σὺ deest. ν. 6. stich. 2. (πηλῶ) abest. ν. 7. Οὐχὶ) οὐχ. ibid. τροβήσῃ σε) transposita. ν. 8. Φωνὴν δὲ) δὲ non habet. ν. 9. ἔχ ἡμαρτην τοῖς ἔργοις) οὐχ ἁμαρτιῶν. ibid. stich. 2. (δὲ) abest. ν. 10. καὶ ἤγηταί με) ἤγηται δὲ με. ν. 11. τὸν π. μου ἐν κυκλώματι) ἐν ῥύλῳ τὸν πόδα μου. ibid. stich. 2. Καὶ ἐφύλαξε) ἐφύλαξε δὲ. ν. 13. γὰρ) δὲ. ibid. τῆς δικαιοσύνης) τῆς δίκης. ibid. ἐν παντὶ ῥήματι) με πᾶν ῥήμα. ν. 15. ἐνύπνιον ὡς φάσμα ἐν) ἐνύπνιον ἢ ἐν. ibid. φόβος δεινός) transposita. ν. 16. stich. 2. ἐξεφόβησεν αὐτὸς) transposita. ν. 17. ἐξ ἀδικίας αὐτοῦ) ἀπὸ ἀδικίας. ibid. stich. 2. (ἀδικίας) abest. ν. 18. Καὶ ἐφείσατο) ἐφείσατο δὲ. ibid. stich. 2. τῆ μου) καὶ μὴ. ν. 19. μαλακίᾳ) ἐπὶ μαλακίᾳ.

- Καὶ πλῆθος ὁσίων αὐτῷ ἐνάρκησεν.
 20. Πᾶν δὲ βρωτὸν σίτη ἢ μὴ δύνηται
 προσδεῖξασθαι,
 ✕ Καὶ ἡ ψυχὴ αὐτῷ βρώσιν ἐπιθυ-
 μήσει.
 21. Ἐως ἂν σαπῶσιν αὐτῷ αἱ σάρκες,
 Καὶ ἀποδείξῃ τὰ ὅσα αὐτῷ κενά.
 22. Ἐγγίσῃ δὲ ἡ ψυχὴ αὐτῷ εἰς θά-
 νατον,
 Ἡ δὲ ζωὴ αὐτῷ ἐν τῷ ᾧ.
 23. Ἐὰν ᾧσι χίλιοι ἄγγελοι θανατη-
 φόροι,
 Εἰς ἓξ αὐτῶν ἢ μὴ τρώσῃ αὐτόν.
 Ἐὰν νοήσῃ τῇ καρδίᾳ ἐπιστραφῆναι
 ἐπὶ τὸν Κύριον,
 Ἀναγγεῖλῃ δὲ ἀνθρώπῳ τὴν ἑαυτοῦ
 μέμψιν,
 ✕ Καὶ τὴν ἀνοιαν αὐτῷ δείξῃ.
 24. Ἀνθίσταται αὐτῷ, τῷ μὴ πεσεῖν αὐ-
 τὸν εἰς θάνατον,
 ✕ Ἀνανεώσει δὲ αὐτῷ τὸ σῶμα, ὡ-
 σπερ αἰλοφὴν ἐπὶ τοίχῃ,
 Καὶ τὰ ὅσα αὐτῷ ἐμπλήσει μωλῶ.
 25. Ἀπαλυνεῖ δὲ αὐτῷ τὰς σάρκας ὡ-
 σπερ νηπίον,
 Καὶ ἀποκαταστήσει αὐτὸν ἀνδρωθέντα
 ἐν ἀνθρώποις.
 26. Εὐξεται πρὸς Κύριον, καὶ δεκτὰ αὐ-
 τῷ ἔσται.

Εἰσελεύσεται δὲ προσώπῳ καθαρῷ
 σὺν ἐξηγορίᾳ.

Ἀποδώσει δὲ ἀνθρώπῳ τὴν δικαιοσύ-
 νην αὐτῷ.

27. Εἴτα τότε ἀπομίμνεται ἀνθρώπος αὐ- ἀποπύμ-
 νος ἑαυτοῦ, λέγων· ψεται

Οἷα συνετελέμην· καὶ ἐκ ἀξίας ἦτα-
 σέ με ὧν ἤμαρτον.

28. ✕ Σῶσον τὴν ψυχὴν μου, τῷ μὴ
 ἰθὺς εἰς διαφθοράν,· ἐξελεῖν
 Καὶ ζωὴ μου φῶς ὄψεται. ✕

29. Ἰδὲ, ταῦτα πάντα ἐργάζεται ὁ ἰχυ- ✕
 ρὸς ὁδὸς τρεῖς μετὰ ἀνδρός· ✕

30. Καὶ ἐρέυσσάτο τὴν ψυχὴν μου ἐκ θά-
 νατός,

Ἵνα ἡ ψυχὴ μου ἐν φωτὶ αἰνῇ αὐτόν.
 (ὑπολαβὼν δὲ ἑλὶς, λέγει·

Ἀκούσατέ μου σοφοί, ἐπιστάμετοι ἐνα-
 τίξεσθε τὸ καλόν·

Ὅτι εἶρηκεν Ἰωβ· ἰδὲ, ταῦτα πᾶν-
 τα ἐργάζεται ὁ ἰχυρὸς

Ὅδους τρεῖς μετὰ ἀνδρός,
 Τῷ ἐπιστρέψαι ψυχὴν αὐτῷ ἐκ δια-
 φθορᾶς,

Τῷ φωτίσαι αὐτῷ ἐν φωτὶ ζώντων.)

31. Πρέσβυς Ἰωβ, καὶ ἀκούσόν μου, Ἵνα
 Κώφευσον, καὶ ἐγὼ λαλήσω.

32. ✕ Εἰ εἰσὶ σοὶ λόγοι, ἀποκρίθητί μοι,
 Λάλησον, θέλω γὰρ σὲ δικαιωθῆναι· ✕

Ζ 3

33. Εἰ

γ. 19. stich. 1. ὁσίων) ὁσίων. γ. 22. stich. 1. in Rom. ἔγγισι δὲ εἰς θάνατον ἡ ψυχὴ αὐτῷ. ibid.
 stich. 2. ἐν τῷ ᾧ. γ. 23. stich. 2. εἰς ἓξ αὐτῶν) εἰς αὐτῶν. ibid. stich. 3. ἐπὶ τὸν Κύριον) πρὸς
 κύριον. ib. st. 5. Καὶ τὴν) τὴν δὲ. γ. 24. αὐτῷ) abest. ibid. αὐτόν) deest. ibid. stich. 3. Καὶ
 τὰ ὅσα) τὰ δὲ ὅσα. γ. 25. stich. 2. Καὶ ἀποκατ.) ἀποκαταστήσει δὲ. γ. 26. Εὐξεται πρὸς) εὐξά-
 μενος δὲ πρὸς. ibid. stich. 2. δὲ) abest. ibid. καθαρῷ) καθαρῶ. ibid. stich. 3. ἀνθρώπῳ τὴν δι-
 καιοσ. αὐτῷ) ἀνθρώποις δικαιοσύνην. γ. 27. ἀποπύμνεται) ἀπομίμνεται. ibid. stich. 2. συνετελέ-
 μην) συνετέλεσεν. γ. 28. τὴν ψυχὴν) ψυχὴν. ibid. ἐξελεῖν) ἐλεῖν. ibid. stich. 2. ζωὴ) ἡ ζωὴ.
 γ. 30. stich. 2. ἡ ψυχὴ) ἡ ζωὴ. ibid. stich. 3. 4. 5. 6. 7. 8. quæ uncis incusæ sunt non habet
 Edis. Rom. γ. 31. stich. 1. in Rom. ἰσχυρὸς Ἰωβ, καὶ ἀκούε μου. ibid. stich. 2. Ἵνα λαλήσω)
 καὶ ἐγὼ εἰμι λαλήσω. γ. 32. stich. 2. σὲ δικαιωθῆναι) transposita.

✕ 33. Εἰ δὲ μὴ, σὺ ἄκησόν με,
✕ Κώφευσον, καὶ διδάξω σε σοφίαν.

ΚΕΦ. ΛΔ'. XXXIV.

Πολαδὼν δὲ Ἑλιῆς, λέγει·

2. Ἀκήσατε ῥήματά μου σοφοί, ἐ-
πιστάμενοι ἐναντίζεσθε (τὸ κα-
λόν).

νῆς 3. ✕ Ὅτι ἔτι δοκιμάζει λόγους,

✕ Λάρυγγ δὲ γεύεται βρωσίν.

✕ 4. Κρίσιν ἐλώμεθα ἑαυτοῖς.

✕ Γινώμεν αἰαμέσον αὐτῶν, τί καλόν.

5. Ὅτι εἶρηκεν Ἰωβ, δίκαιός εἰμι,
καὶ ὁ Κύριος ἀπήλλαξέ με τὸ κρίμα,

6. Καὶ ἐψεύσατο τῷ κρίματί μου.

✕ Βίαιον τὸ βέλος μου ἄνευ ἀδικίας.

✕ 7. Τίς ἀνὴρ ὥσπερ Ἰωβ, πίνων μακλήρισ-
μόν ὥσπερ ὕδωρ;

8. Οὐχ αἰμαρτῶν, ἢ δὲ ἀσεβήσας,

Οὐδὲ κοινοπήσας ὁδὸν μετὰ τῶν ποιόν-
των τὰ ἄνομα,

Τῷ περευθῆναι μετὰ ἁνδρῶν ἀσεβῶν.

9. Μὴ γὰρ εἶπης, ὅτι ἐκ ἔστιν ἐπισκοπὴ
ἄνδρες.

Κυρίῳ Καὶ ἐπισκοπὴ αὐτῷ παρὰ Κυρίῳ.

10. Διὸ συνετοὶ καρδία, ἀκήσατέ μου.

Μὴ μοι εἴη ἐναντὶ Κυρίου ἀσεβῆσαι,

Ἐναντὶ δὲ παντοκράτορος ταράξαι
τὸ δίκαιον.

11. Ἀλλὰ γὰρ ἀποδίδωσιν ἀνδράποδον
✕ καθ' ἃ ποιῇ ἕκαστος αὐτῶν,

Καὶ ἐν τριβῶν ἀνδρὲς εὐρήσει αὐτόν.

12. Οἷον δὲ τὸν Κύριον τὰ ἄτοπα πεποίησεν;
Ἡ ὁ παντοκράτωρ ταράζει τὸ δι-
καιον;

13. Ὅς ἐποίησε τὴν γῆν;

Τίς δὲ ἐστὶν ὁ ποιήσας τὴν ὑπ' ἔρανον,
καὶ τὰ ἐνὶ τὰ πάντα;

14. Εἰ γὰρ βέλαιο συνέχειν, καὶ τὸ
πνεῦμα παρ' αὐτῷ καταχεῖν,

15. Τελευτήσῃ πᾶσα σὰρξ ὁμοθυμαδόν,
Βροτὸς δὲ εἰς γῆν ἀπελευσεται ὡς ὄ-
θεν καὶ ἐπλάσθῃ.

16. Εἰ δὲ μὴ νεθετῇ, ἄκεε ταῦτα
(Ἰωβ), ἐναντίζε Φωνὴν ῥημάτων.

17. Εἰ δὲ σὺ ἐκ οἷοι τὸν μισθόντα τὰ ἄνο-
μα καὶ τὸν ὀκύντα τὰς ποιηρὰς,
ὄντα αἰώνιον καὶ δίκαιον;

18. ✕ Ἀσεβὴς ὁ λέγων βασιλεῖ, παρα-
νομεῖς,

† Ἀσεβέσῃ, τοῖς ἄρχουσιν.

19. Ὅς ἐκ αἰχμῶν πρέσσωπον ἰσχύων, ἐντίμῳ
Οὐδὲ ἴδω (δὲ) τιμὴν θείδαι * ἀδελφεῖ, Οὐκ ἔ-
δωκεν
Τῷ θαυμαθῆναι τὰ πρόσωπα αὐτῶν. * ἀνδρῶν
Κενὰ δὲ αὐτοῖς ἀποδῆσθαι * τῷ κεκρα- * τὸ
γίνειν καὶ δεῖσθαι ἀνδρός.

20. Ἐχρήσαντο γὰρ παρανόμως, ἐκλεινομέ-
νων ἀδυνάτων.]

21. Αὐ-

μένους

καὶ ἀδύ-

νάτοις

ν. 33. Εἰ δὲ μὴ) εἰ μὴ. ibid. stich. 2. σοφίαν) (deest. CAP. XXXIV. ν. 2. (τὸ καλόν.)
deest. ν. 3. νῆς δοκ. λόγους) ἔτι λόγους δοκιμάζει. ibid. stich. 2. Λάρυγγ δὲ) καὶ λάρυγγ. ν. 4.
stich. 2. αὐτῶν, τί) ἑαυτῶν, ὅτι. ν. 6. Καὶ ἔφησεν.) ἔψεύσατο δὲ. ν. 8. stich. 2. in Rom. ἢ οὐδὲ
οὐ κοινοπήσας μεταποιούτων τὰ ἄνομα. ν. 9. ἔστιν) ἔστι. ibid. stich. 2. αὐτῷ) αὐτῷ. ν. 10. καρ-
δίᾳ) καρδίας. ibid. stich. 3. Ἐναντὶ δὲ) καὶ ἑναντι. ν. 11. Ἀλλὰ γὰρ ἀποδίδωσιν ἀνδρ. καθ' ἃ)
ἀλλὰ ἀποδίδωσι ἀνδράποδον καθ' ἃ. ν. 12. Οἷον) οἷον. ibid. τὰ ἄτοπα) ἄτοπα. ibid. stich. 2. τὸ δι-
καιον) κρίσιν. ν. 13. stich. 2. ποιήσας) ποιῶν. ν. 15. stich. 2. Βροτὸς δὲ) πᾶς δὲ βροτὸς. ν. 16.
Εἰ δὲ μὴ) ἴδε μὴ. ibid. (Ἰωβ) deest. ν. 17. Εἰ δὲ σὺ ἐκ οἷοι τὸν μ. τὰ ἄνομα) ἴδε σὺ τὸν μι-
σθόντα ἄνομα. ibid. stich. 2. ὄντα δίκαιον) ὄντα deest. ν. 18. stich. 2. ἀσεβέσῃ) ἀσεβέσῃ. ν.
19. αἰχμῶν) ἐκ αἰχμῶν. ibid. stich. 2. in Rom. οὐδὲ ἴδω τιμὴν θείδαι ἀδελφεῖ. ib. stich. 3.
τῷ) deest. ib. τὰ πρόσωπα) τὰ deest. ν. 20. in Rom. ἐχρήσαντο γὰρ παρανόμως, ἐκλεινομέ-
νων ἀδυνάτων.

21. Αὐτὸς γὰρ ὁρατὴς ἐστὶν ἔργων ἀν-
θρώπων,
Λέληθε δὲ αὐτὸν ἔδεν ὧν πράσσουσιν·
22. Οὐδὲ ἰσὶ τόπος * ἐδὲ σὺ καὶ θανάτου, τῷ
κρυβῆναι τὰς ποιούντας τὰ ἄνομα·
23. * Ὅτι ἐκ ἐπ' ἀνδρα θήσῃ ἔτι·
Ὁ γὰρ Κύριος τὰ πάντα ἰφορεῖ,
24. Ὁ καταλαμβάνων ἀνεξιχνίαστα,
Ἐνδοξά τε καὶ ἐξαίσια, ὧν ἐκ ἐστὶν
ἀριθμός·
25. * Γνωρίζαν αὐτῶν τὰ ἔργα·
καὶ κρύψει νύκτι, καὶ ταπεινωθή-
σονται.
26. Ἐσβεσε δὲ ἀσεβεῖς, καὶ ὁρατοὶ ἐγέ-
νοντο ἐναντίον τῶν ἐχθρῶν·
27. * Ὅτι ἐξέκλιναν ἐκ νόμου Θεοῦ,
Δικαιώματα δὲ αὐτῷ ἐκ ἐπέγνωσαν·
28. Τῷ ἐπαγαγεῖν ἐπ' αὐτὸν κραυγὴν
πένητος,
καὶ κραυγὴν πτωχῶν εἰσακέσεται.
29. Καὶ αὐτὸς ἡσυχίαν παρέξει, καὶ τίς
καταδικάσεται;
καὶ κρύψει πρόσωπον, καὶ τίς ὤψε-
ται αὐτόν;
καὶ κατὰ ἔθνεσ, καὶ κατὰ ἀνθρώ-
πους ὅμῃ,
30. Βασιλεύων ἀνθρώπων ὑποκριτὴν ἀπὸ
δυσκολίας λαῷ.
31. * Ὅτι πρὸς τὸν ἰχυρὸν ὁ λέγων· εἴλη-
φα, ἐκ ἰσχυράου· 32. ἀνευ ἑμαυτοῦ
Ὁψομαι, σὺ δίδαζόν με·

- Εἰ ἀδικίαν ἡργασάμην, ἢ μὴ προῶ. *
33. Μὴ παρὰ σὺ ἀποτίσει αὐτήν, ὅτι *
ἀπώσω; *
- * Ὅτι σὺ ἐκλίβη καὶ ἐκ ἐγώ, καὶ τί ἐ- ἐκλέξω
γνώσ, λάλησον· *
34. Διὸ συνετοὶ καρδίᾳ ἐρῶσι ταῦτα,
Ἀνὴρ δὲ φρόνιμος ἀκήκοέ με τὸ
ῥήμα·
35. Ἰωβ ἐκ ἐν συνέσει ἰλάλησεν, ἐλάλη-
τὰ δὲ ῥήματα * αὐτῷ ἐκ ἐν ἐπιστήμῃ. σας
* σπ
36. Οὐ μὴν δὲ ἀλλὰ μάθε Ἰωβ,
Μὴ δῶς ἔτι ἀπέκρισιν ὥσπερ οἱ ἄ-
φρονες·
37. Ἴνα μὴ προῶμεν ἐφ' ἀμαρτίαις
ἡμῶν·
Ἀνομία δὲ ἐφ' ἡμῖν λογιθήσεται, πολ- ἔσαι
λά λαλήσει ῥήματα ἐναντι Κυρίου.

ΚΕΦ. ΛΕ'. XXXV.

- Πολαβὼν δὲ Ἐλισ, λέγει·
2. Τί τῷτο ἡγήσω ἐν κρίσει;
* Σὺ τίς εἶ ὅτι εἶπας· δι-
καιός εἰμι ἐναντι Κυρίου; *
3. Ἡ ἐρεῖς· τί συμβαλεῖται σοι; τί ποιήσω *
ἀμαρτῶν; *
4. Ἐγώ σοι δώσω ἀπέκρισιν, καὶ τοῖς
τρισὶ σε φίλοις.
5. Ἀνάβλεψον εἰς τὸν ἔρανον, καὶ ἴδε·
κατάμαθε δὲ τὰ νέφη, (καὶ ἴδε)
ὡς ὑψηλὰ ἀπὸ σὺ.
6. Εἰ ἡμαρτες, τί πράξεις;

Εἰ δὲ

V. 23. stich. 2. τὰ πάντα) πάντας. V. 25. Γνωρίζαν) ὁ γνωρίζων. V. 26. καὶ ὁρατοὶ ἐγένοντο ἐναντίον
τῶν ἐχθρῶν) ὁρατοὶ δὲ ἐναντίον αὐτῶν. V. 28. πένητος) πενήτων. V. 31. ἰσχυράου) ἰσχυράου.
V. 32. δίδαζόν με) διδάσκον μοι. ibid. st. ult. ἡργασάμην, ἢ μὴ προῶ) ἐργασάμην, ἢ μὴ προῶ-
σω. V. 33. παρὰ σὺ) ἀπὸ σοῦ. ibid. ὅτι ἀπώσω) ὅτι σὺ ἀπώσω. ibid. stich. 2. ἐκλίβη, καὶ
ἐγώ) ἐκλίβη, καὶ ἐκ ἐγώ. V. 34. καρδίᾳ) καρδίᾳ. ibid. stich. 2. φρόνιμος) σοφός. V. 35. Ἰωβ)
addit δὲ. ibid. ἰλάλησας) ἰλάλησεν. ibid. stich. 2. τὰ ῥήματα σε) τὰ ῥήματα αὐτοῦ. V. 36.
stich. 2. ἀπέκρισιν, ἀποκρίσεις. V. 37. stich. 2. ἔσαι) λογιθήσεται. ibid. λαλήσει ῥήματα ἐναν-
τι Κυρίου) λαλοῦνται ῥήματα ἐναντίον τοῦ κυρίου. CAP XXXV. v. 3. non habetur in Edit.
Rom. V. 4. σε φίλοις) transposita. V. 5. stich. 2. τὰ νέφη καὶ ἴδε ὡς) δὲ νέφη, ὡς.

✠ 33. Εἰ δὲ μὴ, σὺ ἀκησὼν με,
✠ Κώφευσον, καὶ διδάξω σε σοφίαν.

ΚΕΦ. ΛΔ'. XXXIV.

Τ Πολλαβὼν δὲ Ἐλίας, λέγει·
2. Ἀκῆσατε ῥήματά μου σοφοὶ, ἐ-
πιστάμενοι ἐνωτίζεσθε (τὸ κα-
λόν).

3. ✠ Ὅτι ἡ δοκιμάζει λόγους,
✠ Λάρυγξ δὲ γεύεται βρωσιν.
✠ 4. Κρίσιν ἐλώμεθα ἑαυτοῖς.
✠ Γινώμεν ἀναμέσον αὐτῶν, τί καλόν.
5. Ὅτι εἶρηκεν Ἰωβ, δίκαιός εἰμι,
καὶ ὁ Κύριος ἀπήλλαξέ με τὸ κρίμα,
6. Καὶ ἐψεύσατο τῷ κρίματί μου.
✠ Βίαιον τὸ βέλος μου ἀνευ ἀδικίας.
✠ 7. Τίς ἀνὴρ ὥσπερ Ἰωβ, πίνων μυκλήρισ-
μόν ὥσπερ ὕδωρ;
✠ 8. Οὐχ ἀμαρταν, ἠδὲ ἀσεβήσας,
Οὐδὲ κοινωήσας οὐδὲ μετὰ τῶν ποιόν-
των τὰ ἄνομα,
Τῷ περευθῆναι μετὰ ἁνδρῶν ἀσεβῶν.
9. Μὴ γὰρ εἶπης, ὅτι ἐκ ἑσὶν ἐπισκοπὴ
ἀνδρός.
Κυρίως Καὶ ἐπισκοπὴ αὐτῷ παρὰ Κυρίου.
10. Διὸ συνετοὶ καρδίᾳ, ἀκῆσατέ μου.
Μὴ μοι εἴη ἐναντι Κυρίου ἀσεβῆσαι,
Ἐναντι δὲ παντοκράτορος ταράξαι
τὸ δίκαιον.

11. Ἀλλὰ γὰρ ἀποδίδωσιν ἀνθρώπων
✠ καθ' ἃ ποιεῖ ἕκαστος αὐτῶν,
Καὶ ἐν τριβῶν ἀνδρὲς εὐρήσει αὐτόν.

12. Οἷον δὲ τὸν Κύριον τὰ ἄτοπα ποιήσεν;
Ἡ ὁ παντοκράτωρ ταράξει τὸ δι-
καιον;

13. Ὅς ἐποίησε τὴν γῆν;
Τίς δὲ ἐστὶν ὁ ποιήσας τὴν ὑπ' ἔραινόν,
καὶ τὰ ἐνέντα πάντα;

14. Εἰ γὰρ βέλαιτο συνέχειν, καὶ τὸ
πνεῦμα παρ' αὐτῷ καταχεῖν,

15. Τελευτήσῃ πᾶσα σὰρξ ὁμοθυμαδόν,
Βροτὸς δὲ εἰς γῆν ἀπελεύσεται ὡς ὁ-
θεν καὶ ἐπλάσθη.

16. Εἰ δὲ μὴ νεθετῇ, ἄκκε ταῦτα
(Ἰωβ), ἐνωτίζε Φωνὴν ῥημάτων.

17. Εἰ δὲ σὺ ἐκ οἷς τὸν μισῆντα τὰ ἄνο- σοὶ
μα καὶ τὸν ὀδύντα τὰς πονηρὰς, εἶναι
ὄντα αἰώνιον καὶ δίκαιον;

18. ✠ Ἀσεβὴς ὁ λέγων βασιλεῖ, παρα- νομεῖς,
† ἀσεβέ-
† Ἀσεβίζετε, τοῖς ἄρχουσιν. σαται

19. Ὅς ἐκ αἰχυνθῇ πρόσωπον ἡτίμων, ἐντίμος
Οὐδὲ εἶδεν (δὲ) τιμὴν θείαν * ἀδρός, Οὐκ ἔ-
Τῷ θάυμασθῆναι τὰ πρόσωπα αὐτῶν. δωκεν
Κενὰ δὲ αὐτοῖς ἀποδῆσθαι * τῷ κεκρα- * ἀνδρῶν
γίνειν καὶ δεῖσθαι ἀνδρός. * τὸ

20. Ἐχρήσαντο γὰρ παρανόμως, ἐκλεισμέ- ἀνόμοις
νων ἀδυνάτως.] ἐκλεισ-
μένοις

21. Αὐ- μένοις
καὶ ἀδύ-
νάτοις

v. 33. Εἰ δὲ μὴ) εἰ μὴ. ibid. stich. 2. σοφίαν) [deest. CAP. XXXIV. v. 2. (τὸ καλόν.)
deest. v. 3. ἡς δοκ. λόγους) ἡς λόγους δοκιμάζει. ibid. stich. 2. Λάρυγξ δὲ) καὶ λάρυγξ. v. 4.
stich. 2. αὐτῶν, τί) ἑαυτῶν, ὅτι. v. 6. Καὶ ἠψεύσατο δὲ. v. 8. stich. 2. in Rom. ἡ οὐδὲ
οὐ κοινωήσας μεταποιούντων τὰ ἄνομα. v. 9. ἴσιν) ἴσαι. ibid. stich. 2. αὐτῷ) αὐτῷ. v. 10. καρ-
δίᾳ) καρδίας. ibid. stich. 3. Ἐναντι δὲ) καὶ ἐναντι. v. 11. Ἀλλὰ γὰρ ἀποδίδωσιν ἀνθρ. καθ' ἃ)
ἀλλὰ ἀποδίδωσι ἀνθρώπων καθ' ἃ. v. 12. Οἷον) οἷον. ibid. τὰ ἄτοπα) ἄτοπα. ibid. stich. 2. τὸ δι-
καιον) κρίσιν. v. 13. stich. 2. ποιήσας) ποιῶν. v. 15. stich. 2. Βροτὸς δὲ) πᾶς δὲ βροτὸς. v. 16.
Εἰ δὲ μὴ) ἴδε μὴ. ibid. (Ἰωβ) deest. v. 17. Εἰ δὲ σοὶ ἐκ οἷς τὸν μ. τὰ ἄνομα) ἴδε σὺ τὸν μι-
σῶντα ἄνομα. ibid. stich. 2. ὄντα δίκαιον) ὄντα deest. v. 18. stich. 2. ἀσεβίζετε) ἀσεβίζετε.
v. 19. αἰχυνθῇ) ἐκαιχυνθῇ. ibid. stich. 2. in Rom. οὐδὲ εἶδεν τιμὴν θείαν ἀδρός. ib. stich. 3.
τῷ) deest. ib. τὰ πρόσωπα) τὰ deest. v. 20. in Rom. ἐχρήσαντο γὰρ παρανόμως, ἐκλεισμέ-
νων ἀδυνάτως.

21. Αὐτὸς γὰρ ὁρατὴς ἐστὶν ἔργων ἀνθρώπων,

Λέληθε δὲ αὐτὸν ἔδεν ὧν πράξουσιν·

ἔσαι 22. Οὐδὲ ἰσὶ τόπος * ἰδὲ σκιά θανάτου, τῇ κρυβῆναι τὰς ποιούντας τὰ ἄνομα·

23. * Ὅτι ἐκ ἐπ' ἀνδρα θήσει ἔτι·

Ὁ γὰρ Κύριος τὰ πάντα ἐφορεῖ,

24. Ὁ καταλαμβάνων ἀνεξιχνίαστα, Ἐνδοξά τε καὶ ἐξαίσια, ὧν ἐκ ἔστιν ἀριθμός·

25. * Γνωρίζων αὐτῶν τὰ ἔργα·

* Καὶ σρέψει νύκτα, καὶ ταπεινωθήσονται.

* 26. Ἐσβεσε δὲ ἀσεβεῖς, καὶ ὁρατοὶ ἐγένοντο ἐναντίον τῶν ἰχθύων·

* 27. Ὅτι ἐξέκλιναν ἐκ νόμου Θεοῦ, Δικαιώματα δὲ αὐτῷ ἐκ ἐπέγνωσαν·

* 28. Τῷ ἐπαγαγεῖν ἐπ' αὐτὸν κραυγὴν πένητος,

* Καὶ κραυγὴν πτωχῶν εἰσακέσεται.

* 29. Καὶ αὐτὸς ἡσυχίαν παρέξει, καὶ τίς καταδικάζεται;

* Καὶ κρύψει πρὸσωπον, καὶ τίς ὄψεται αὐτόν;

* Καὶ κατὰ ἔθνη, καὶ κατὰ ἀνθρώπων ὅμῃ,

* 30. Βασιλεύων ἀνθρώπων ὑποκριτὴν ἀπὸ δυσκολίας λαῶ.

* 31. Ὅτι πρὸς τὸν ἰσχυρὸν ὁ λέγων· εἴληφα, ἐκ ἐνιχυρίσσω· 32. ἀνευ' ἐμαυτῷ

ἐνεχύρῃσας Ὁψομαι, σὺ δίδαζόν με·

Εἰ ἀδικίαν ἡργασάμην, ἢ μὴ προδώ. *

33. Μὴ παρὰ σὺ ἀποτίσει αὐτήν, ὅτι ἀπώσω; *

* Ὅτι σὺ ἐκλίθῃ καὶ ἐκ ἐγὼ, καὶ τί ἐκλέξω γνῶς, λάλησον· *

34. Διὸ συνετοὶ καρδίᾳ ἐρῶσι ταῦτα,

Ἀνὴρ δὲ φρόνιμος ἀκήκοέ με τὸ ῥῆμα·

35. Ἰωβ ἐκ ἐν συνέσει ἐλάλησεν, ἑλάλησας

Τὰ δὲ ῥήματα * αὐτῷ ἐκ ἐν ἐπισήμῃ. * σθ

36. Οὐ μὴν δὲ ἀλλὰ μάθε Ἰωβ,

Μὴ δῶς ἔτι ἀπέκρισιν ὥσπερ οἱ ἀφρονες·

37. Ἴνα μὴ προδῶμεν ἐφ' ἀμαρτίαις ἡμῶν·

Ἀνομία δὲ ἐφ' ἡμῖν λογιθήσεται, πολ- ἔσαι
λά λαλήσοι ῥήματα ἐναντι Κυρίου.

ΚΕΦ. ΛΕ'. XXXV.

Πολαβὼν δὲ Ἐλιθς, λέγει·

2. Τί τῆτο ἠγήσω ἐν κρίσει;

* Σὺ τίς εἶ ὅτι εἶπας· δι-
καιός εἰμι ἐναντι Κυρίου; *

3. Ἡ ἐρεῖς· τί συμβαλεῖται σοι; τί ποιήσω ἀμαρτῶν;

4. Ἐγὼ σοι δώσω ἀπέκρισιν, καὶ τοῖς τρισὶ σθ φίλοις.

5. Ἀνάβλεψον εἰς τὸν ἔρανον, καὶ ἴδε·
Κατάμαθε δὲ τὰ νέφη, (καὶ ἴδε)
ὡς ὑψηλὰ ἀπὸ σθ.

6. Εἰ ἡμαρτες, τί πράξεις;

Εἰ δὲ

V. 23. Stich. 2. τὰ πάντα) πάντας. V. 25. Γνωρίζων) ὁ γνωρίζων. V. 26. καὶ ὁρατοὶ ἐγένοντο ἐναντίον τῶν ἰχθύων) ὁρατοὶ δὲ ἐναντίον αὐτῶν. V. 28. πένητος) πτωχῶν. V. 31. ἐνεχύρῃσας) ἐνιχυρίσας. V. 32. δίδαζόν με) διδάσκόν μοι. ibid. st. ult. ἡργασάμην, ἢ μὴ προδώ) ἡργασάμην, ἢ μὴ προδώσω. V. 33. παρὰ σὺ) ἀπὸ σοῦ. ibid. ὅτι ἀπώσω) ὅτι σὺ ἀπώσῃ. ibid. Stich. 1. ἐκλέξω, καὶ ἐγὼ) ἐκλίξῃ, καὶ ἐκ ἐγὼ. V. 34. καρδίᾳ) καρδίᾳ. ibid. Stich. 2. φρόνιμος) σοφός. V. 35. Ἰωβ) addit δὲ. ibid. ἐλάλησεν) ἐλάλησεν. ibid. Stich. 2. Τὰ δὲ ῥήματα σθ) τὰ ῥήματα αὐτοῦ. V. 36. Stich. 2. ἀπέκρισιν, ἀποκρίσεις. V. 37. Stich. 2. ἔσαι) λογιθήσεται. ibid. λαλήσιν ῥήματα ἐναντι Κυρίου) λαλούντων ῥήματα ἐναντίον τοῦ κυρίου. CAP XXXV. v. 3. non habetur in Edit. Rom. V. 4. σθ φίλοις) transposita. V. 5. Stich. 2. τὰ νέφη καὶ ἴδε ὡς) δὲ νέφη, αἱ.

ΚΕΦ. ΛΣ'. XXXVI.

Εἰ δὲ καὶ ἡνόμησας πολλὰ, τί δύνασαι ποιῆσαι;

7. Καὶ εἰ δίκαιος εἶ, τί δώσεις αὐτῷ;
✕ Ἡ τί ἐκ χειρὸς σε λήφεται;

✕ 8. Ἄνδρὶ τῷ ὁμοίῳ σε ἡ ἀσέβειά σε,
✕ Καὶ υἱῷ ἀνθρώπου ἡ δικαιοσύνη σε.

✕ 9. Ἀπὸ πλήθους συκοφαντῶμενοι κενεράζονται,
✕ Βεήσονται ἀπὸ βραχίονος πολλῶν.

10. Καὶ ἐκ εἶπε· πῶς ἐστὶν ὁ Θεὸς, ὁ ποιήσας με; ὁ κατατάσων φυλακὰς νυκτερινὰς,

11. Ὁ διερίζων με ἀπὸ τετραπόδων γῆς, καὶ ἀπὸ πετεινῶν ἔρανον ✕ σοφίζει με.

κέκραζον 12. Ἐκεῖ κενεράζονται, καὶ ἢ μὴ εἰσακέσῃ ἀπὸ ὕβρεως πονηρῶν.

13. Ἀποπῶ γὰρ ἰδεῖν ἢ βέλεται ὁ Κύριος·

Αὐτὸς γὰρ ὁ παντοκράτωρ ὁρατὴς ἐστὶ 14. τῶν συντελούντων τὰ ἄνομα, καὶ σώσει με.

εἰς

Κρίθητι δὲ ἐναντίον αὐτῷ, εἰ δύνασαι αὐτὸν ἀνέσαι ὡς ἐστὶ.

15. ✕ Καὶ νῦν ὅτι ἐκ ἐστὶν ἐπισκεπτόμενος ὁργὴν αὐτῷ,

✕

✕ Καὶ ἐκ ἔγνω παραπλῶμά τι σφύδρα.

✕

✕ 16. Καὶ ἰωὺς ματαίως ἀνοίγει τὸ στόμα αὐτῷ,

✕

✕ Ἐν ἀγνοσίᾳ ῥήματα βαρύνει.

ΠΡΟΦΕΤΕΙΣ Δὲ Ἑλίας ἔτι, λέγει·
2. Μικρόν με μείνον ἔτι, ἵνα διδάξω σε· ἔτι γὰρ μοι ἔνεστι λέξις.

3. Ἀναλαβὼν τὴν ἐπιστήμην μου μακράν, ἔργοις δὲ μου δίκαια ἐρῶ ἐπ' ἀληθείας·

4. Καὶ ἐκ ἀδίκων ῥήματα ἀδίκως συνιεῖς.

5. Γίνωσκε δὲ, ὅτι ὁ Κύριος ἢ μὴ ἀποποιήσεται τὸν ἄκακον· γινώσκω δὲ ἐγώ.

✕ Δυνατὸς ἰχυὶ καρδίας 6. ἀσεβῶν ἢ ἀσεβῶν μὴ ζωοποιήσῃ, ✕

Καὶ κρίμα πτωχῶν δώσει. ✕

7. Οὐκ ἀφαιεῖ ἀπὸ δικαίᾱ ὀφθαλμὸν αὐτῷ, ✕

Καὶ μετὰ βασιλέων εἰς θρόνον καθιεῖ αὐτὸς (καὶ) εἰς νίκος, καὶ ὑψωθήσεται. ✕

8. Καὶ εἰ πεπεδημένοι ἐν χειροπέδαις, οἱ συχεθήσονται ἐν χοιρίοις πενίας· ✕

9. Καὶ ἀναγγελεῖ αὐτοῖς τὰ ἔργα αὐτῶν, ✕

Καὶ τὰ παραπλώματα αὐτῶν, ὅταν ἰχύσωσιν. ✕

10. Ἀλλὰ τῷ δικαίῳ εἰσακέσεται· ✕

Καὶ ἔπεν, ὅτι ἐπισραφήσονται ἐξ ἀδικίας. ✕

11. Ἐὰν ἀκέσωσι καὶ δελεύσωσι, ✕

Συντελέσωσι τὰς ἡμέρας αὐτῶν ἐν ἀγαθοῖς, ✕

Καὶ

V. 6. stich. 2. ἡνόμησας πολλὰ) transposita. V. 7. Καὶ εἰ δίκαιος) ἐπεὶ δὲ οὐκ δίκαιος. V. 11. καὶ ἀπὸ πετ.) ἀπὸ δὲ πετεινῶν. V. 12. κέκραζον) κενεράζονται. ibid. ἀπὸ ὕβρεως) καὶ ἀπὸ ὕβρεως. V. 13. ἰδεῖν οὐ βέλεται) transposita. V. 14. εἰ σώσει) καὶ σώσει. C A P. XXXVI. V. 1. Ἑλίας ἔτι) transposita. V. 2. Μικρόν με μείνον ἔτι) μείνον με μακρόν ἔτι. ibid. μοι ἔνεστι) ἐν ἡμῇ ἐστὶ. V. 5. γινώσκω δὲ ἐγώ) γινώσκω δὲ. V. 6. ἀσεβῶν) ἀσεβῶν. ibid. ζωοποιήσῃ) ζωοποιήσῃ. V. 7. ὀφθαλμὸν) ὀφθαλμοῖς. ibid. stich. 2. καθιεῖ αὐτὸς καὶ εἰς νίκος ὑψωθήσεται) καὶ καθιεῖ αὐτὸς εἰς νίκος καὶ ὑψωθήσεται. V. 9. stich. 2. ὅταν ἰχύσωσιν) ἔτι ἰχύσωσιν.

- ✕ Καὶ τὰ ἔτη αὐτῶν ἐν εὐπρεπείαις.
 12. Ἀσεβεῖς δὲ ἔδιδασκάζει, παρὰ τὸ μὴ
 βάλειν αὐτοὺς εἰδέναι τὸν Κύριον,
 Καὶ διότι νεφετέρμιοι ἀνήκοι ἦσαν.
 13. ✕ Καὶ ὑποκρίται καρδίας τάξουσιν
 θυμόν.
 ✕ Οὐ βοήσονται, ὅτι ἔδωκεν αὐτοῖς.
 14. Ἀποθάνη τοίνυν ἐν νεότητι ἡ ψυχὴ
 αὐτῶν,
 Ἡ δὲ ζωὴ αὐτῶν τιτρωσκόμενη εἴη ὑ-
 πὸ ἀγγέλων.
 15. Ἀνθ' ὧν ἐθλίψαν ἀδελφὴν καὶ ἀδύνατον.
 Κρίμα δὲ πραέων ἐκθήσει.
 πρὸς ἐπὶ 16. ✕ Καὶ προσίτι ἡπάτησέ σε ἐκ σώμα-
 ✕ τος ἐχθροῦ,
 ✕ (Ἄβυσσος κατάχυσιν ὑποκάτω αὐ-
 ✕ τῆς,)
 ✕ Καὶ κατέβη τράπεζά σε πλήρης πό-
 ✕ τῆτος.
 17. Καὶ ἔχ' ὑπερήσει ἀπὸ δικαίων κρι-
 μα· 18 θυμὸς δὲ ἐπ' ἀσεβεῖς ἔκει,
 Διὰ ἀσέβειαν δώρων ὧν ἐδέχοντο ἐπ'
 αἰδικίας.
 19. Μὴ σε ἐκκλίνῃ ὁ νῆς ἐκὼν
 Δεήσεως ἀδυνατῶν ἐν ἀνάγκῃ ὄντων.
 ἰχθύν 20. Καὶ πάντας τὰς κραταιοῦντας ἰχθῦς
 μὴ ἐξελκύσῃς τὴν νύκτα,
 ✕ Τὰ ἀναβῆναι λαὸς ἀντ' αὐτῶν.
 ✕ 21. Ἀλλὰ φύλαξαι μὴ πράξεῖς ἄνομα·
 τῶτον Ἐπὶ τῷ γὰρ ἐξείλω ἀπὸ πλῶχειας.
 22. Ἰδὲ, ὁ ἰχυρὸς κραταιώσῃ (σε) ἐν
 ἰχθὺ αὐτῷ.

Tom. IV.

A 2

34. Καὶ

v. 14. Ἀποθάνη) ἀποθάνοι. ibid. stich. 2. εἴη) deest. v. 17. Καὶ ἔχ' ὑπερήσει) εὐχ' ὑπερήσει δέ.
 v. 18. ἔκει, Διὰ ἀσέβειαν) ἔκει δὲ ἀσέβειαν. ibid. stich. 2. αἰδικίας) αἰδικίας. v. 19. in Rom.
 μὴ σε ἐκκλινάτω ἔκων ὁ νοῦς. δεήσεως ἐν ἀνάγκῃ ὄντων ἀδυνατῶν. v. 21. ἄνομα) ἄτοκα. ib. stich. 2.
 τῶτον) τῶτον. v. 22. (σε) abest. v. 24. (οὐν ἰωδ) deest. ibid. stich. 2. αὐτῷ ἔστι) transpo-
 sita. v. 27. ὑπερὶ τρυφῆς) transposita. v. 28. stich. 2. ἀμυδῆταν βροτῶν) ἀμυδῆτην βροτῶν.
 ibid. stich. 3. καὶ οἶδας) οἶδας δέ. ibid. ἐξίστατό σε) ἐξίσταται σου. ibid. stich. 4. τῷ σώμα-
 τος) σώματος. v. 29. συνῆς ἐκπύκτασι) συνῆς ἐκπύκτασι. v. 30. ἐπ' αὐτὴν τὸ τόξον) ἐπ' αὐτὴν ἔδω.
 ibid. stich. 2. ῥίζωμα) ῥιζώματα. v. 33. Κυρίως κλήσεις) κύριως, κλήσεις.

- Τίς γὰρ ἐστὶ κατ' αὐτὸν δυνάστης;
 23. Τίς δὲ ἐστὶν ὁ ἐτάζων αὐτῷ τὰ ἔργα;
 Ἡ τίς ὁ εἰπὼν· ἔπραξεν ἄδικα;
 24. Μνησθήτι (οὐν ἰωδ),
 Ὅτι μεγάλα αὐτῷ ἐστὶ τὰ ἔργα, ὧν
 ἤρξαν ἄνδρες.
 25. ✕ Πᾶς ἄνθρωπος ἴδεν ἐν ἑαυτῷ,
 ὅσοι τιτρωσκόμενοι εἰσι βροτοί. ✕
 26. Ἰδὲ, ὁ ἰχυρὸς πελὺς, καὶ ἔγνω- ✕
 σόμεθα. ✕
 Ἀριθμὸς ἐτῶν αὐτῷ καὶ ἀπέραντος. ✕
 27. Ἀριθμηταὶ δὲ αὐτῷ ὑετῶ σαγόνες. ✕
 Καὶ ἐπιχυθήσονται ὑετῶ εἰς νεφέλην. ✕
 28. Ῥυήσονται παλαιώματα, ✕
 Ἐσχίασε δὲ νέφη ἐπὶ ἀμυδῆτην βροτῶν. αἰμυδῆ-
 ~ Ὡραν ἔθετο κλίνεσθαι, καὶ οἶδας των βρο-
 κοίτης τάξιν. Ἐπὶ τέτοις πᾶσιν τῶν
 ἐκ ἐξίστατό σε ἡ διάνοια; ~
 Οὐδὲ διαλαόσεται σε ἡ καρδία ἀπὸ ~
 τῷ σώματος; ~
 29. ✕ Καὶ ἰάν σὺν ἐκπύκτασι νεφέλης, ἰσό- σὺν ἑ-
 τητα σκηνῆς αὐτῷ. πέκλασιν
 30. Ἰδὲ ἰκτινίει ἐπ' αὐτὴν * ἰδὲ, ἐκτενεῖ
 Καὶ τὸ ῥιζώμα τῆς θαλάσσης ἐκεί- * τὸ τό-
 λυψεν. ξον
 31. Ἐν γὰρ αὐτοῖς κρινεῖ λαὸς. † ῥίζωμα
 Δώσει τροφὴν τῷ ἰχθύντι. ✕
 32. Ἐπὶ χειρῶν ἐκάλυψε φῶς, ✕
 Καὶ ἐνετείλατο περὶ αὐτῆς ἐν ἀπαν- ✕
 τῶντι. 33 ἀναγγελεῖ περὶ αὐτῷ ✕
 φίλῳ αὐτῷ (Κυρίῳ) κλήσεις, καὶ φίλον
 περὶ αἰδικίας. ✕

- ✕ 34. Καὶ ὑπὲρ ταύτης ἐταράχθη ἡ καρ-
 ✕ δια μου,
 ✕ Καὶ ἀπερρέυη ἐκ τῆ τόπῃ αὐτῆς.

ΚΕΦ. ΛΖ'. XXXVII.

✕ **Α** Κῆρ (Ἰωβ) ἀκὴν ἐν ὀργῇ θυμῷ
 ✕ Κυρίῃ,
 ✕ Καὶ μελέτη ἐκ σώματος αὐτῷ
 ✕ ἰξελεύσεται.

- ✕ 1. Ἰπικῶτω παντός τῷ ἄρῳ ἡ ἀρχὴ αὐτῷ,
 ✕ Καὶ τὸ φῶς αὐτῷ ἐπὶ πλερύγων γῆς.
 ✕ 3. Ὅπισω αὐτῷ βοήσεται Φωνή,
 ✕ Βροντήσῃ ἐν Φωνῇ ὕδρεως αὐτῷ.
 ✕ Καὶ ἐκ ἀνταλλάξει αὐτὸς, ὅτι ἀκῶ-
 ✕ σει Φωνὴν αὐτῷ.
 ✕ 4. Βρονθήσῃ ὁ ἰχυρὸς ἐν Φωνῇ αὐτῷ θαυ-
 ✕ μάσια·
 ✕ Ἐποίησε γὰρ μεγάλα, ἃ ἢκ ἡδουμεν.

χειμῶνι
 ἵνα ἢ ὑε-
 τὸς
 * δυνα-
 σεῖαις

Εἰσηλθὼν
 κοίτης
 ὀδύνας

- ✕ 5. ✕ Συντάσων χιόνι, ἐπὶ γῆς γίνῃ·
 ✕ Καὶ χειμῶνι αὐτῷ, καὶ χειμῶν ὑετῶν
 ✕ * δυνασεῖαις αὐτῷ.
 ✕ 6. ✕ Ἐν χειρὶ παντός ἀνθρώπου κατα-
 ✕ σφραγίζει·
 ✕ Ἴνα γινῶ πᾶς ἀνθρώπος τὴν ἑαυτῷ
 ✕ ἀδένειαν.
 ✕ 7. Εἰσηλθὼν δὲ θηρία ὑπὸ σκέπης, καὶ ἡ
 ✕ σύχασεν ἐπὶ κοίταις.
 ✕ 8. Ἐκ ταμείων ἐξέρχονται αἱ δυνάεις·
 ✕ Ἀπὸ δὲ ἀκρωτηρίων ψύχες.

9. ✕ Καὶ ἀπὸ πνοῆς ἰχυρῶ δάσει πάγος·
 ✕ Οἰακίζει δὲ ὕδωρ, ὡς εἰάν βέληται.

10. Καὶ ἐκλεκτὸν κατακλῆσιν νεφέλῃ· κατα-
 ✕ Διασκορπίσει νέφος φῶς αὐτῷ. πλήσσει
 11. Καὶ αὐτὸς κυκλώματα διατρέψει.
 ✕ Ἐν Οὐδαλαδῶθ ἐκ ἔργα αὐτῶν τοῖς κα-
 ✕ Πάντα ὅσα ἂν ἐντείλῃ αὐτοῖς, τατάτω
 ✕ Ταῦτα συντέτακται παρ' αὐτῷ ἐπὶ θεῖς
 ✕ τῆς γῆς.

12. ✕ Ἐάν τε εἰς παιδείαν, εἰάν τε εἰς
 ✕ τὴν γῆν αὐτῷ, εἰάν τε εἰς ἔλεος ✕
 ✕ (αὐτῷ), ἰσχύσει αὐτόν. ✕

13. Ἐνωτίζει Ἰωβ ταῦτα·
 ✕ Στήθι καὶ νεθετῷ δύνανται Κυρίῃ.

14. Οἶδας ὡς ἔθετο ὁ Θεὸς ἔργα αὐτῷ,
 ✕ ποιήσας φῶς ἐκ σκέπης;

15. Ἐπίσασαι δὲ διάκρισιν νεφῶν,
 ✕ Ἐξαίσια δὲ πλώματα πονηρῶν;

16. Σὺ δὲ ἡ σολὴ θερμὴ, ἡσυχάζεται
 ✕ δὲ ἐπὶ τῆς γῆς ✕ ἀπὸ νότου.

17. Στενωσὶς μετ' αὐτῷ εἰς παλαιώματα, στενω-
 ✕ * ἰχυρῶ ὡς ὄρασις ἐπιχύσεως; θεῖς

18. Διατί διδάξέν με, τί ἐρῶμεν αὐτῷ· * ἰχυραὶ
 ✕ Καὶ παυσώμεθα πολλὰ λέγοντες.

19. Μὴ βίβλος ἡ γραμματεὺς μοι πα-
 ✕ ρέστηκεν, ἵνα ἀνθρώπον ἐσὼς κα-
 ✕ τασιωπήσω;

20. Πᾶσι γὰρ ἔχ ὁρατὸν φῶς·
 ✕ Τηλαυγὲς ἐσιν ἐν τοῖς παλαιώμασιν,

Ὡς περ

v. 34. ab hoc versu incipit Cap. 37. in Edit. Rom. ibid. ὑπὲρ) ἀπὸ. CAP. XXXVII.
 v. 1. (Ἰωβ) deest. v. 2. stich. 1. Supplementum minoribus litteris expressum habetur
 in Edit. Rom. ibid. stich. 2. γῆς) τῆς γῆς. v. 5. ἐπὶ γῆς γίνου) transposita. ibid. stich. 2.
 in Rom. καὶ χειμῶνι αὐτοῖς, καὶ χειμῶνι αὐτῶν δυνασεῖαις αὐτοῦ. v. 7. in Rom. εἰσηλθὼν δὲ θηρία ὑπὸ
 τὴν σκέπην, ἡσυχάσκει δὲ ἐπὶ κοίτης. v. 8. ταμείων ἐξέρχονται) ταμείων ἐκέρχονται. v. 9. stich. 2.
 ὕδωρ) τὸ ὕδωρ. v. 10. κατακλῆσιν) κατακλῆσσει. ibid. stich. 2. Διασκορπίσει) διασκορπισ-
 τῇ. v. 11. stich. 2. Ἐν τοῖς κατωτάτω θεῖς) ἐν οὐδαλαδῶθ, εἰς. ibid. stich. 3. ἐντείλῃ) ἐντείλῃται.
 v. 12. εἰάν τε) altero & tertio loco Rom. εἰάν. ibid. ἔλεος αὐτῷ) ἔλεος εὐρήσκει αὐτόν. v. 13.
 Ἰωβ ταῦτα) transposita. ibid. stich. 2. νεθετῷ) νεθετῶμενος. v. 14. Οἶδας ὡς ἔθετο ὁ Θεός) οἶ-
 δαμεν ὅτι ὁ Θεὸς ἔθετο. ibid. ποιήσας φῶς) transposita. v. 15. Ἐπίσασαι) ἐπίσταται. v. 17.
 στενωθεῖς) στενωσέτω. v. 19. ἐσὼς) ἐσκαῖς. v. 20. Πᾶσι γὰρ) πᾶσι δὲ. ibid. φῶς) τὸ φῶς.

Ὡς περ τὸ παρ' αὐτῷ ἐπὶ νεφῶν ἐ-
ξῆλθεν.

21. Ἀπὸ βορρᾶς νέφη χρυσαυγῶντα·

Ἐπὶ τέτοις μεγάλη ἡ δόξα καὶ τιμὴ
τῷ παντοκράτορι,

22. Καὶ ἔχ' εὐρίσκομεν ἄλλον ὅμοιον (αὐ-
τῷ καὶ) τῇ ἰχθύνῃ αὐτῷ.

Ὁ τὰ δίκαια κρίνων, οἶσι ὅτι ἔκ' εἰσ-
ακνέει αὐτός;

23. Διὸ φοβηθήσονται αὐτὸν ἄνθρωποι·
Φοβηθήσονται δὲ αὐτὸν καὶ οἱ σοφοὶ
τῇ καρδίᾳ.

ΚΕΦ. ΛΗ'. XXXVIII.

ΜΕΤΑ δὲ τὸ παύσασθαι Ἐλιοὺν
τῆς λέξεως, εἶπεν ὁ Κύριος τῷ
Ἰωβ διὰ λαίλαπος καὶ νέφους·

2. τίς ἔστος ὁ κρύπλων με βελὴν,
συνέχων δὲ ῥήματα ἐν καρδίᾳ, ἐμὲ
δὲ οἶεται κρύπτειν;

3. Ζῶσαι ὥς περ ἀνὴρ τὴν ὁσφύν σου·

Ἐρωτήσω δὲ σε, σὺ δὲ μοι ἀποκρι-
σῇτι.

4. Πῶς ᾔστα ὅτε ἐθεμελίωσα τὴν γῆν;
Ἀνάγγειλόν μοι εἰ ἐπίστασαι σύνεσιν.

5. Τίς ἔθετο τὰ μέτρα αὐτῆς, ἥ εἰ
οἶδας;

Ἡ τίς ὁ ἐπαγαγὼν σπαρτίον ἐπ'
αὐτῆς;

σύλοι 6. Ἐπὶ τίνος (δὲ) οἱ κρίκοι αὐτῆς πεπλή-
γασιν;

Τίς δὲ ἐστὶν ὁ βαλὼν λίθον γωνιαῖον
(ἐπ') αὐτῆς;

7. Ὅτε ἐγενήθη ἄστρα, ἤνεσάν με ἐν φω-
τὶ μεγάλῃ πάντες ἄγγελοι μου
(καὶ ὕμνησαν).

8. Ἐφράξα δὲ θαλάσσαν πύλαις, ὅτε
ἐμαίετο,

Καὶ ἐκ κοιλίας μητρὸς αὐτῆς ἐξεπο-
ρεύετο·

9. Ἐθέμην δὲ αὐτῇ νέφος ἀμφιάσιν,
Ὀμίχλη δὲ αὐτὴν ἐσπαργάνωσα·

10. Ἐθέμην δὲ αὐτῇ ὄρια, περιθεῖς
κλειῖθρα καὶ πύλας·

11. Εἶπον δὲ αὐτῇ· μέχρι τῶν ἐλευσῶν,
καὶ ἔχ' ὑπερβῆση,

Ἀλλ' ἐν σεαυτῇ συντριβήσεται σε τὰ
κύματα.

12. Ἡ ἐπὶ σὲ συντέταχτα φέγγος πρωΐ-
νόν·

Ἐασφόρος δὲ ᾔδει τὴν ἑαυτῷ τάξιν, ἐπιδὲν

13. ἐπιλαβέσθαι πτερύγων γῆς, καὶ
ἐκλινάξαι ἀσεβεῖς ἐξ αὐτῆς;

14. Ἡ σὺ λαβοῖν γῆν πηλὸν ἐπλάσας
ζῶον;

Καὶ λαλητὸν αὐτὸ ἔθες ἐπὶ γῆς;

15. Ἀφείλω δὲ ἀπὸ ἀσεβῶν τὸ φῶς;

Καὶ βραχίονα ὑπερηφάνων συνέτρι-
ψας;

16. Ἠλθες δὲ ἐπὶ πηγὴν θαλάσσης; ἐν γῆν
δὲ ἔχουσιν αἰδύους περιπάτησας;

17. Ἀνοίγονται δὲ σοι φόβῳ πύλαι θα-
νάτου;

Α α 2

Πυλω-

v. 20. stich. 3. ἐξῆλθεν) deest. v. 21. τῷ παντοκρ.) τῷ ἀβεστ. v. 22. (αὐτῷ καὶ) non. habet. ibid. stich. 2. οἶσι ὅτι ἔκ' εἰσακνέει αὐτός;) οὐκ οἶσι ἐπακνέειν αὐτόν; v. 23. ἄνθρωποι) οἱ ἄνθρωποι. ibid. stich. 2. τῇ καρδίᾳ) καρδίᾳ. CAP. XXXVIII. v. 1. νέφος) νεφών. v. 4. ἐν φωτὶ καὶ ἐν τῷ θεμελιῶν με τὴν γῆν; ἀπάγγελοι δὲ μοι εἰ ἐπίστη σύνεσιν. v. 6. (δὲ) abest. ibid. οἱ σύλοι) οἱ κρίκοι. v. 7. ἐγενήθη) ἐγενήθησαν. ibid. ἐν φωτὶ) φωτὶ. ib. (καὶ ὕμνησαν) deest. v. 8. ἐμαίετο καὶ ἐκ) ἐμαίμασσε ἐκ. ibid. stich. 2. ἐξεπορεύετο) ἐκπορευομένη. v. 11. Εἶπον) ἄ-
πα. v. 12. stich. 2. ἐπιδὲν) ᾔδεν. v. 13. γῆς, καὶ ἐκλιν.) καὶ deest. v. 14. stich. 2. αὐτὸ) αὐτόν. v. 15. Ἀφείλω) ἀφείλε. ibid. stich. 2. καὶ βραχίονα) βραχίονα δὲ. v. 16. γῆν) πηγὴν.

- Πυλωροὶ δὲ ἄδω ἰδόντες σε ἐπλήξαν;
 18. Νενυθέτησαι δὲ τὸ εὖρος τῆς ὑπ' ἑρανό;
 Ἀνάγγειλόν δὲ μοι, πόση ἦτις ἐστίν.
 19. Ἐν ποίᾳ δὲ γῇ αὐλίζεται φῶς;
 Σκότῃς δὲ ποίῳς ἐστὶ τόπος;
 20. Εἰ ἄρα ἀγάγεις με εἰς ὄρια αὐτῶν;
 Εἰ δὲ καὶ ἐπίσασαι τρίβας αὐτῶν;
 Οἶδαι 21. Οἶδαι ἄρα, ὅτι * τότε γεγέννηται,
 * εἰς τῷ 22. Ἀριθμὸς δὲ ἐτῶν σε πολὺς;
 το 22. Ἦλθες δὲ ἐπὶ θησαυροῦς χιόνος;
 Θησαυροῦς δὲ χαλάζης ἰώρακας;
 23. Ἀπόκεινται δὲ (σοι) εἰς ὥραν ἐχ-
 θρῶν,
 Εἰς ἡμέραν πολέμου καὶ μάχης.
 24. Πόθεν δὲ ἐκπορεύεται πάχη,
 Ἥ διασκεδάσσονται νότες εἰς τὴν ὑπ' ἑρανό;
 25. Τίς δὲ ἠτείμασεν ὑετῶ λάβρῳ ῥύ-
 σιν, ὅδὲν δὲ κυδοιμῶ;
 κυδοιμῶν 26. ✕ Τῷ ὑετίσαι ἐπὶ γῆν ἔκ ἀνῆρ,
 γῆς ✕ Ἐρημον ἔχ' ὑπάρχει ἀνθρώπος ἐν
 ✕ αὐτῇ.
 ✕ 27. Τῷ χορτάσαι ἄβατον καὶ αἰοικήλον,
 ✕ Καὶ τῷ ἐκδλασῆσαι ἔξοδον χλόης.
 28. Τίς ἐστὶν ὑετῷ πατὴρ; τίς δὲ ἐστὶν ὁ
 τετοκῶς (σιντοχῶς καὶ) βώλης
 δρόσῃ;
 29. Ἐκ γαστροῦ δὲ τίνος ἐκπορεύεται
 κρύσταλλος;
 Πάχυν δὲ ἐν ἑρανώ τίς τέτοκεν,
30. Ἥ καταβαίνει ὡς ὕδωρ ῥέον;
 Πρόσωπον δὲ ἀδύσσει τίς * ἱππῆι, συνῆ- ἀτεδῶς
 κας; * ἔτηξεν
 31. Δεσμὸν δὲ πλειάδος ἔγνωσ;
 Ἥ φραγμὸν αἰρίωνος ἥνοιξας;
 32. ✕ Ἥ διανείξεις Μαζερῶν ἐν καιρῷ
 αὐτῷ;
 Καὶ ἔσπερον ἐπὶ κίμῃ αὐτῷ (καὶ) ἄ- κόμης
 ξεις αὐτά;
 33. Ἐπίσασαι δὲ τροπαῖς ἑρανό,
 Ἥ τὰ ὑπ' ἑρανό ἐμοθυμαδὸν γνό-
 μενα;
 34. Καλέσεις δὲ νέφος Φαιῆ, καὶ δρόμῳ
 ὕδατος λάβρῃ ὑπακῶσεται σε;
 35. Ἀποσελεῖς δὲ κεραυνούς, καὶ πορεύ-
 σονται; ἐρῶσι δὲ σοι, τί ἐστὶ;
 36. Τίς ἔδωκε γυναιξὶν ὑφάσμαλος σοφίαν, γυνακί
 Καὶ ποικιλικὴν (σοφίας) ἐπιστήμην;
 37. Τίς δὲ ὁ ἀριθμῶν νέφη σοφίας,
 Οὐρανὸν δὲ εἰς γῆν ἔκλινε;
 38. Κέχυται γὰρ ὥσπερ γῆ χυμῶ, γῆς κοίτα
 Κεκόλληκε δὲ αὐτὸν ὥσπερ κύβον λί-
 θους.
 39. Θηρεύσεις δὲ λέεσι βορᾶν,
 Ψυχὰς δὲ δρακόντων ἐμπλήσεις;
 40. Δεδοίκασι γὰρ ἐν κοίταις αὐτῶν,
 Κάθονται δὲ ἐν ὕλαις ἐνεδρεύοντες.
 41. Τίς δὲ ἠτοίμασε κόρακι βορᾶν;
 Νεοσσὶ δὲ αὐτῷ πρὸς Κύριον (αὐτῷ)
 κεκράγασι, πλανώμενοι τὰ σῖτα
 ζητῶντες.

ΚΕΦ.

v. 18. stich. 2. δὲ μοι π. ἦτις) δὲ μοι π. τίς. v. 19. Ἐν ποίᾳ) ἐν abest. ibid. φῶς) τὸ φῶς. ibid. stich. 2. ἰσιν τόπος) ὁ τόπος. v. 20. Εἰ ἄρα) ἄρα deest. v. 21. εἰς τῷ) τότε. v. 23. Ἀπό-
 κεινται) ἀπόκειται. ibid. stich. 2. πολέμῳ) πολέμῳ. v. 26. γῆς) γῆν. v. 28. (σιντοχῶς καὶ)
 non habet. v. 29. κρύσταλλος) ὁ κρύσταλλος. v. 30. ὡς) ὥσπερ. ibid. stich. 2. δὲ) abest. ib.
 ἔτηξεν, ἔτηξεν. v. 31. Δεσμὸν - - φραγμὸν) δὲ δεσμὸν πλειάδος, καὶ φραγμὸν. v. 32. stich. 2.
 (καὶ) abest. v. 34. δρόμῳ) τρομῳ. v. 36. Τίς ἔδωκε γυναιξὶν) τίς δὲ ἔδωκε γυναιξὶν. ib. stich. 2.
 Καὶ) ἦ. ibid. (σοφίας) deest. v. 38. γὰρ) δὲ. ibid. γῆς κοίτα) γῆ κοίτα. ibid. stich. 2. Κε-
 κόλληκε) κεκόλληκε. ibid. κύβον λίθους) λίθῳ κύβον. v. 41. stich. 2. δὲ πρὸς) γὰρ αὐτῷ πρὸς.
 ibid. (αὐτῷ) deest.

ΚΕΦ. ΛΘ'. XXXIX.

✠ **Η** ἔγνωσ καιρὸν τοκεῖς τραγελά-
✠ φων πέτρας·

2. Ἐφύλαξας δὲ ὠδῖνας ἐλάφων;
3. Ἡρίθμησας δὲ αὐτῶν μῆνας πλήρεις
τοκετῶ,

Ἵδῖνας δὲ αὐτῶν ἔλυσας;

3. Ἐξέθρηψας δὲ αὐτῶν τὰ παιδία ἄνευ
φόβου,

✠ Ὡδῖνας δὲ αὐτῶν ἐξαποσελεῖς;

✠ 4. Ἀπορρήξῃσι τὰ τέκνα αὐτῶν,

✠ Πληθυσθήσονται ἐν γονήματι·

✠ Ἐξελεύσονται, καὶ ἡ μὴ ἀνακαίμψα-
ἐαυτοῖς σιν αὐτοῖς·

5. Τίς δὲ ἐστὶν ὁ ἀφῆς ὄνον ἄγριον ἐλεύ-
θερον;

Δεσμὸς δὲ αὐτῶν τίς ἔλυσεν;

6. Ἐθέμην δὲ αὐτῶν τὴν διαίταν ἔρημον,

✠ Καὶ τὰ σκηνώματα αὐτῶν ἀλμυ-
ρίδα·

7. Καταγελῶν πολυχλίας πόλεως,
Μέμψιν δὲ φορολόγῃ ἐκ αἰκῶν.

8. ✠ Κατασκέπεται ὄρη νομὴν αὐτῶν,
Καὶ ὀπίσω παντὸς χλωρῶν ζητήσῃ·

9. Βελήσεται δὲ σοι (ἀτράπελος) μο-
νόκερως δελεῦσαι,

Ἡ κοιμηθῆναι ἐπὶ φάτιγος σου;

10. Δήσεις δὲ αὐτῶν ἐν ἱμαῖσι ζυγόν;

Ἡ ἐλκύσει σοι αὐλακὰς ἐν πεδίῳ;

11. Πέποιθας δὲ ἐπ' αὐτῶν, ὅτι πολλὴ ἡ
ἰχὺς αὐτῶν;

Καὶ ἐπαθήσεις αὐτῶν τὰ ἔργα σου;

12. Πισεύσεις δὲ αὐτῶν, ✠ ὅτι ἀποδώσει
σοι τὸν σπέρμα,

Καὶ εἰσείσει σε τὴν ἄλωνα;

13. Πτέρυξ τερπομένων Νεέλασσα,

Ἐὰν συλλάβῃ Ἀσίδα καὶ Νέεσσα·
(ἐλάλησαν)

14. Ὅτι ἀφήσει εἰς γῆν τὰ ὠὰ αὐτῆς, ὥτα
Καὶ ἐπὶ χοῦν θάλπει·

15. Καὶ ἐπελάθετο ὅτι πῆς σκορπιῖ
αὐτῶν,

Καὶ θηρία ἀγρῶ καταπατήσῃ αὐτά·

16. Ἀπεσκήρυνε τὰ τέκνα αὐτῆς ὥστε
μὴ ἑαυτῇ,

Εἰς κενὸν ἐκοπίασεν ἄνευ φόβου·

17. Ὅτι κατεσιώπησεν αὐτῇ ὁ Θεὸς
σοφίαν,

Καὶ ἐκ ἐμέρισεν αὐτῇ (ὁ Θεὸς) ἐν
τῇ συνέσει.

18. Κατὰ καιρὸν ἐν ὕψει ὑψώσει,
Καταγελάσεται ἵππῃ καὶ τῷ ἐπιβά-
τῃ αὐτῶν·

19. Ἡ σὺ περιέθηκας ἵππῳ δυνάμει,
Καὶ ἐνέδυσας τραχήλῳ αὐτῶν φόβον;

20. Περιέθηκας δὲ αὐτῶν πανοπλίαν,
Καὶ δόξῃ σιθίων αὐτῶν τόλμην;

21. Ἀνορύσων ἐν πεδίῳ γαυριῶν,
Ἐκπορεύεται δὲ εἰς πεδίον ἐν ἰχυί·
Συναντῶν βέλει 22. καταγελαῖ,

A a 3

Καὶ

CAP. XXXIX. v. 1. Ἡ ἔγνωσ) Εἰ ἔγνωσ. v. 2. αὐτῶν μῆνας) transposita. ibid. τοκετῶ) addit
αὐτῶν. v. 3. ἄνευ φόβου) ἔξω φόβου. v. 4. stich. 3. ἑαυτοῖς) αὐτοῖς. v. 6. αὐτῶν τὴν διαίταν)
transposita. v. 8. stich. 2. ζητήσῃ) ζητεῖ. v. 9. (ἀτράπελος) deest. v. 10. αὐτῶν ἐν ἱμα. ζ.) ἐν
ἱμαῖσι ζυγόν αὐτῶν. ibid. stich. 1. σοι) σου. v. 11. stich. 2. Καὶ ἐπαθήσεις) ἐπαθήσεις δὲ. v. 12.
αὐτῶν) deest. ibid. stich. 1. Καὶ εἰσείσει) εἰσείσει δὲ. ibid. τὴν ἄλωνα) τὸν ἄλωνα. v. 13.
Νεέλασσα) νεέλασσα. ibid. stich. 2. Νέεσσα) νέεσσα. ibid. (ἐλάλησαν) deest. v. 14. ὥτα) ὠὰ.
v. 16. αὐτῆς) ἑαυτῆς. v. 17. ἐμέρισεν) ἐπεμέρισεν. ibid. (ὁ Θεὸς) abest. v. 18. καίρων) καιρὸν.
v. 19. stich. 1. Καὶ ἐνέδυσας) ἐνέδυσας δὲ. v. 20. stich. 2. in Rom. δόξαν δὲ σιθίων αὐτῶν τόλμην.
v. 21. stich. 3. βέλει) βασιλεῖ.

- είδηρον Καὶ ὃ μὴ ἀποσφραφῇ σιδῆρα.
 23. Ἐπ' αὐτῷ γαυριᾷ τόξον καὶ ἔξυθεν
 νῆς μάχαιρα·
 24. Καὶ ὀργῇ ἀφανιεῖ τὴν γῆν.
 σημαίνει, Καὶ ὃ μὴ πισεύσει ἕως ἂν σημάνῃ σάλ-
 πιγγ·
 25. Σάλπιγγος δὲ σημάνεσθαι, ἔρεϊ· εὐγε.
 Πόρρωθεν δὲ ὁσφραίνεται πολέμῳ,
 ἄλματι (Καὶ) σὺν ἀλαλάγματι καὶ κραυγῇ
 (ἐκπορεύεται).
 ἔσηκον 26. Ἐκ δὲ τῆς σῆς ἐπιστήμης ἔπληκον ἱέραξ,
 ἀναπετάσας τὰς πτέρυγας ἀκίνη-
 τας, ✕ καθορῶν τὰ πρὸς νότον;
 27. Ἡ ἐπὶ τῷ σῷ προσάγματι ὑψῆται
 αἰτός;
 Γύψ δὲ ἐπὶ νοστιάς αὐτῆς 28. καθε-
 θεῖς αὐλίζεται
 ✕ Ἐπ' ἐξοχῇ πέτρας καὶ ἀπο-
 κρύφω;
 29. Ἐκεῖσε ὧν ζητεῖ τὰ σῖτα· ✕ πρό-
 ρωθεν (δὲ) οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῆς σκο-
 πεύουσιν·
 30. Νεοσσοὶ δὲ αὐτῆς φύρονται ἐν αἵματι·
 Οὐ δὲ εἰάν ᾧσι τεθνεῶτες, παραχρη-
 μα εὐρίσκονται.
 31. Καὶ ἀπεκρίθη Κύριος ὁ Θεὸς τῷ Ἰωβ,
 καὶ εἶπε· 32. μὴ κρίσιν μετὰ ἱκα-
 νῶ ἐκκληγεῖ; ✕ ἐλέγχων Θεὸν, ἀ-
 ποκριθήσεται αὐτήν;
 33. Ὑπολαβὼν δὲ Ἰωβ, εἶπε τῷ Κυρίῳ·

34. ✕ Τί ἐστὶ ἐγὼ κρίνομαι, νουθετέμε-
 νος καὶ ἐλεγχόμενος ὑπὸ Κυρίου, ✕
 Ἀκύνων τοιαῦτα; μηδὲν ἂν ἐγὼ, ✕
 Ἀποκρίσιν δὲ τίνα δῶ πρὸς ταῦτα;
 Χεῖρα θήσω ἐπὶ στόματί μου·
 35. Ἀπαξ ἐλάλησα, ἐπὶ δὲ τῷ δευτέρῳ
 οὐ προδήσω.

ΚΕΦ. Μ'. XL.

- Ε**ΤΙ δὲ ὑπολαβὼν ὁ Κύριος, εἶπε τῷ
 Ἰωβ διὰ τῆς νέφους·
 2. Μὴ, ἀλλὰ ζῶσαι ὥσπερ ἀνὴρ
 τὴν ἐσφύν σου·
 Ἐρωτήσω δὲ σε, σὺ δὲ μοι ἀποκριθήσῃ.
 3. Μὴ ἀποκτεῖν με τὸ κρίμα; ἀποποιῶ
 Οἷόν με ἄλλως σοι κεχρηματικέναι, μηδὲ οἷον
 ἀλλ' ὥς δίκαιος ἀναφανῆς;
 4. Εἰ βραχίον σοὶ ἐστὶ κατὰ Κύριον,
 Ἡ φωνὴ (βροντῆς) κατ' αὐτόν
 βροντᾷ;
 5. Ἀνάλαβε * δὴ ὕψος καὶ δύναμιν·
 Δόξαν καὶ τιμὴν ἀμφιάσαι. βροντᾷ
 ἴσα·
 * δὲ εἰς
 ὕψος
 6. Ἀπόσπελον δὲ ἀγγέλους ἐν ὀργῇ (σε),
 Πάντα δὲ ὑβριστὴν ταπεινώσον,
 7. Ὑψερήφανον δὲ σβέσον·
 Σῆψον δὲ ἀσεβεῖς παραχρηῖμα,
 8. Κρύψον δὲ αὐτοὺς εἰς γῆν (ἔξω) ὁμο-
 θυμαδόν, τὰ δὲ πρόσωπα αὐτῶν
 αἰτιμίας ἐμπλήσον·

9. Ὁμο-

υ. 22. ὃ μὴ) εὐμην. ibid. σιδῆρον) ἀπὸ σιδήρου. υ. 23. ἔξυθεν) deest. υ. 24. stich. 2. σημα-
 νεῖ) σημαίν. υ. 25. ἔρεϊ) λέγει. ibid. stich. 3. (Καὶ) abest. ibid. (ἐκπορεύεται) deest. υ. 27.
 Ἡ ἐπὶ τῷ σῷ) ἐπὶ δὲ σῷ. υ. 29. (δὲ) abest. υ. 30. stich. 1. οὐ δὲ εἰάν) οὐ δ' ἂν. υ. 32. ἐλέγ-
 χων) addit δὲ. υ. 33. ἔπει) λέγει. υ. 34. ἐλεγχόμενος ὑπὸ Κυρίου) ἐλέγχων κύριον. ibid. stich.
 2. 3. μηδὲν ἂν ἐγὼ, Ἀποκρίσιν δὲ τίνα δῶ) ἔθεν ἂν; ἐγὼ δὲ τίνα ἀποκρίσιν δῶ. υ. 35. ἐλάλησα)
 ἐλάλησα. CAP. XL. υ. 1. διὰ τῆς) ἐκ τοῦ. υ. 2. stich. 2. ἀποκριθήσῃ) ἀποκρίναι. υ. 3.
 stich. 2. μηδὲ οἷον) οἷον δὲ. ibid. ἀλλ' ὥς δίκαιος ἀναφανῆς) ἢ ὥς ἀναφανῆς δίκαιος. υ. 4. Εἰ) ἢ.
 ibid. κατὰ Κύριον) κατὰ τὴν κυρίαν. ibid. stich. 2. (βροντῆς) deest. ibid. κατ' αὐτόν βροντῇ
 ἴσα) κατ' αὐτοῦ βροντῇ. υ. 5. δὲ εἰς ὕψος) δὴ ὕψος καὶ. ibid. stich. 2. Δόξαν καὶ) δόξαν δὲ καὶ.
 υ. 6. ἐν ὀργῇ σε) ὀργῇ. υ. 8. αὐτοὺς) abest. ibid. (ἔξω) abest.

9. Ὁμολογήσαι ἄρα ὅτι δύναται σε ἡ δεξιὰ σῶσαι σε.
10. Ἀλλ' ἰδοὺ, παρὰ σοὶ θηρία ἴσα βα-
σὶν χόρτον ἐδίει.
11. Ἰδοὺ δὴ ἡ ἰχὺς αὐτῆ ἐπὶ ὀφρύς
✕ αὐτῆς,
Ἡ δὲ δύναμις ✕ αὐτῆς ἐπ' ὀμφαλοῦ
γαστροῦ ✕ αὐτῆς. 12. ἔστησεν ἔ-
ραν ✕ αὐτῆς ὥσπερ κυπάριστον,
Τὰ δὲ νεῦρα αὐτῆς (ὥσπερ χοινία)
συμπέπλεκται.
13. Αἱ πλευραὶ αὐτῆς ὡς πέτραι χαλκαῖ,
σίδηρος Ἡ δὲ ῥάχισ αὐτῆς ὡς τύχος σιδήρεος.
14. 15. Τὸτό ἐστιν ἀρχὴ πλάσματος
κυρίου, πεποιημένον
Εἰς τὸ ἐγκαταπαίζεσθαι ὑπὸ τῶν
ἀγγέλων αὐτῆς.
Ἐπελθὼν δὲ ἐπ' ἔρος ἀκρότομον,
Ἐποίησε χαρμονὴν τετραπόσιν ἐν τῷ
ἀγγῶ.
ταξιάρα
16. Ὑπὸ παντοδαπὰ δένδρα κοιμᾶται,
Παρὰ κάλαμον καὶ πάπυρον καὶ βέ-
τομον.
17. Σκιαζονται δὲ αὐτῷ δένδρα μεγάλα
σὺν ῥαδάμιν, καὶ κλώνες ἄγνη.
18. ✕ Ἐάν γένηται πλημμύρα, ἢ μὴ
αἰσθῆται,
✕ Πέποιθεν ὅτι προσκρέσσει ὁ Ἰερδάνης
✕ εἰς τὸ σῶμα αὐτῆς.
19. Ἐν τῷ ὀφθαλμῷ αὐτῆς δέξεται ✕
✕ αὐτὸν,
Ἐσκωλευόμενος τρήσει ῥῖνα (αὐτῆς). ἐν σκελι-
20. 21. Ἄξεις δὲ δράκοντα ἐν ἀγκίστρῳ; εὐόμενος
Περιθήσεις δὲ φορβαίαν περὶ ῥῖνα αὐ-
τῆς; (καὶ) ✕ ἢ εἰλήσεις κλοῖον
ἐν τῷ μυκτῆρι αὐτῆς;
Ψελίφ δὲ τρυπήσεις τὸ χεῖλος αὐτῆς; Ψελίφ
22. Λαλήσεις δὲ σοὶ δεήσεις καὶ ἱκετηρίας
μαλακῶς;
23. Θήσεται δὲ μετὰ σὲ διαθήκη;
Λήψῃ δὲ αὐτὸν δῆλον αἰώνιον;
24. Καὶ ἐμπαίξεις αὐτῷ ὥσπερ ὀρνέῳ;
Δήσεις δὲ αὐτὸν ὥσπερ σαρδίον παι-
δίῳ;
25. Ἐσσιτῶνται δὲ ἐν αὐτῷ ἔθνη,
Καὶ μεριτεύονται αὐτὸν Φοινίκων
γένῃ; αὐτὸν
26. Πᾶν δὲ πλωτὸν συνελθὼν ἢ μὴ ἐνέγ-
κη (μίαν) βύρσαν ἔρας αὐτῆς,
✕ Καὶ ἐν πλοίοις αἰλίαν κεφαλὴν
αὐτῆς
27. Ἐπιθήσεις δὲ ἐπ' αὐτῷ χεῖρα, μη-
δεὶς πολέμῃ τῇ γιγνομένῃ ἐν τῷ
σώματι αὐτῆς;
Καὶ μηκέτι γινέσθω
28. Οὐχ εἰώρακας αὐτὸν, ἔδῃ ἐπὶ τοῖς
λεγομένοις τεθαύμακας;

ΚΕΦ.

v. 9. ἄρα) non habet. ibid. σε ἡ δεξιὰ) transposita. v. 10. in Rom. ἀλλὰ δὲ ἰδοὺ θηρία παρὰ σοὶ, χόρτον ἴσα βασιὶν ἰδίαισιν. v. 11. ἰαὶ ὀφρύς αὐτῆς) ἐπ' ὀφρύ. ibid. stich. 2. γαστροῦ αὐτῆς) αὐτοῦ deest. v. 12. ἔραν αὐτῆς ὥσπερ) ἔραν ὡς. ibid. (ὥσπερ χοινία) non habet. v. 13. ὡς πέτραι χαλκαῖ) πλευραὶ χαλκαῖαι. ibid. stich. 2. ὡς σίδηρος) ὡς abest. v. 14. 15. Τὸτό ἐστιν) τούτῃσιν. ibid. stich. 2. Εἰς τὸ) abest. v. 16. stich. 2. κάλαμον καὶ πάπυρον) transposita. v. 17. δὲ αὐτῷ) δὲ ἐν αὐτῷ. ibid. stich. 2. ἄγνη) ἀγγῶ. v. 18. αἰσθῆται) αἰσθῆθῃ. v. 19. st. 2. (αὐτῆς) deest. v. 20. 21. καὶ εἰλήσεις κλοῖον) ἢ δήσεις κρίνον. ibid. stich. 3. Ψελίφ) Ψελίφ. v. 22. δεήσεις καὶ ἱκετηρίας) δεήσει ἱκετηρία. v. 24. Καὶ ἐμπαίξεις αὐτῷ) παίξῃ δὲ ἐν αὐτῷ. ibid. stich. 2. Δήσεις δὲ) ἢ δήσεις. v. 25. αὐτὸν) ἐν αὐτῷ. ibid. stich. 2. Καὶ μεριτεύονται) μεριτεύουσι δὲ. ibid. γένῃ) ἔθνη. v. 26. ἐνέγῃ μίαν βύρσαν) ἐνέγῃσι βύρσαν μίαν. v. 27. ἐπ' αὐτῷ) αὐτῷ. ib. πολέμῃ τῇ γιγνομένῃ ἐν τῷ σώματι) πόλεμον τὸν γιγνόμενον ἐν σώματι. v. 28. ab hoc versu Edit. Rom. incipit Cap. 41.

ΚΕΦ. ΜΑ'. ΧΛΙ.

ΟΥ ΔΕΔΟΚΑΣ (αὐτὸν), ὅτι ἤτοι-
σας αἱ μὴ;

Τίς γὰρ ἐστὶν ὁ ἐμοὶ ἀνθιστά-
μετος;

2. Ἡ τίς (ἐστὶν ὅς) ἀντισησεται μοι καὶ
ὑπομενεῖ;

(Ἡ ἐχί) πᾶσα ἢ ὑπ' ἑρανὸν ἐμὴ ἐστίν.

3. ✕ Οὐ σιωπήσομαι δι' αὐτὸν,
δυναμίας ✕ Καὶ λόγος δυνάμεως ἰλεήσει τὸν ἴσον
αὐτῷ.

4. Τίς (δὲ) ἀνακαλύψει πρόσωπον ἐν-
δύσεως αὐτῷ, εἰς δὲ πλύξιν θάρα-
κος αὐτῷ τίς ἀν' εἰσέλθοι;

5. Πύλας (δὲ) προσώπῳ αὐτῷ τίς ἀνοί-
ξει;

Κύκλῳ ὀδόντων αὐτῷ φόβος.

6. Ἐγκαῖα (δὲ) αὐτῷ ἀσπίδες χαλκαῖ,
σύνδεσ- ✕ Καὶ σύνδεσμοι αὐτῷ ὥσπερ * σμύριτος
μοι ✕ λίθος, 7. ✕ εἰς ἐκ τῷ ἐνὸς κολ-
* σμύριτος ✕ λῶνται,

✕ Πνεῦμα δὲ ἢ μὴ διέλθῃ αὐτόν.

✕ 8. Ἀνὴρ τῷ ἀδελφῷ αὐτῷ προσκολληθή-
✕ σεται, συνέχωνται, καὶ ἢ μὴ ἀ-
✕ ποσπαδῶσιν.

9. Ἐν πλάγῳ αὐτῷ ἐπιφώσκειται φέγ-
γος.

Οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ αὐτῷ εἶδος ἐασφόρου.

10. Ἐκ σώματος αὐτῷ ἐκπορεύονται λαμ-
πάδες καίόμεναι,

Καὶ διαρρηγνύονται ἰσχύραι πυρός.

11. Ἐκ μανθέρων αὐτῷ ἐκπορεύεται κα-
πνὸς καμίνης καιομένης πυρὶ ἀν- φλογί
θράκων.

12. Ἡ ψυχὴ αὐτῷ ἀνθρακες,
Φλόξ δὲ ἐκ σώματος αὐτῷ ἐκπορεύε-
ται. 13. Ἐν δὲ τραχήλῳ αὐτῷ
αὐλίζεται δύναμις.

Ἐμπροσθεν αὐτῷ προτρέχει ἀπώλεια.

14. Σάρκες δὲ σώματος αὐτῷ κεκόλλη-
ται.

✕ Καταχέει ἐπ' αὐτόν, ἢ σαλευ-
θήσεται.

15. Ἡ καρδία αὐτῷ πέπηγεν ὥσπερ λί-
θος, ἔθηκε δὲ ὥσπερ ἄκμων ἀνή-
λατος.

16. Στραφέντος αὐτῷ, φόβος θηρίοις
τετράποσιν ἀλλομένοις ἐπὶ γῆς.

17. Ἐὰν συιαντήσωσιν αὐτῷ λόγχοι,
ἔδεν ἢ μὴ ποιήσωσιν αὐτῷ ✕ δό-
ρυ ἱερμίνην καὶ θώραξ.

18. Ἠγῆται μὲν γὰρ σίδηρον ὥσπερ ἄ-
χυρα,

Χαλκὸν δὲ ὥσπερ ξύλον σαθρόν.

19. Οὐ μὴ τρώσῃ αὐτὸν τόξον χαλκίον.
Ἠγῆται γὰρ πετρεόβλον ὡς χόρτον.

20. Ὡς καλάμη ἐλογιάθη αὐτῷ σφύρας
Καταγελαῖ δὲ σεισμῷ πυρφόρος.

21. Ἡ τρωμένη αὐτῷ ὀβελίσκοι ὀξεῖς,
Πᾶς δὲ χρυσὸς θαλάσσης ὑπ' αὐτόν
ὥσπερ πηλὸς ἀμύθητος.

22. Ἀνα-

CAP. ΧΛΙ. v. 1. (αὐτόν) deest. ibid. σοι) μοι. ibid. stich. 2. ἀνθιστάμετος) ἀντίσας. v. 2. (ἐστὶν ὅς) abest. ibid. stich. 1. Ἡ ἐχί πᾶσα) εἰ πᾶσα. v. 3. stich. 2. λόγος) λόγον. ibid. ἴσον αὐτῷ) ἴσον αὐτῷ. v. 4. Τίς δὲ ἀνακαλύψει) τίς ἀποκαλύψει. v. 5. (δὲ) abest. v. 6. Ἐγκαῖα δὲ) τὰ ἱγκαῖα. ibid. χαλκαῖ) χαλκίαι. ibid. stich. 2. in Rom. σύνδεσμοι δὲ αὐτῷ ὥσπερ σμύριτος λίθος. v. 7. εἰς ἐκ τῷ) εἰς τῷ. v. 8. συνέχωνται) συνέχονται. v. 9. ἐπιφώσκειται) ἐπιφάσκειται. v. 10. λαμπάδες) ὡς λαμπάδες. ibid. stich. 1. ἰσχύραι) ὡς ἰσχύραι. v. 11. φλογί) πυρὶ. v. 13. stich. 2. προτρέχει) τρέχει. v. 15. ὥσπερ λίθος) ὡς λίθος. v. 16. αὐτῷ) δὲ αὐτῷ. ibid. ἀλλομέ- νοις ἐπὶ γῆς) transposita. v. 17. ἢ μὴ) μὴ. ibid. αὐτῷ δόρυ καὶ θώραξ) δόρυ, καὶ θώρακα. v. 18. ὥσπερ ἄχυρα) ὥσπερ deest. v. 19. αὐτόν) Ἠγῆται γὰρ π. ὡς χόρτον.) αὐτόν τόξον χαλ- κίον. Ἠγῆται μὲν πετρεόβλον χόρτον. v. 20. ἐλογιάθη αὐτῷ) ἐλογιάσθη.

22. Ἀναζει τὴν ἄβυσσον ὥσπερ χαλκεῖον·
Ἡγηται δὲ τὴν θάλασσαν ὥσπερ ἐξ-
άλειπτον,

23. Τὸν δὲ τάρταρον τῆς ἀβύσσου ὥσπερ
αἰχμάλωτον·

✠ Ἐλογίσατο ἄβυσσον εἰς περίπατον·

24. Οὐκ ἔστιν ἕδεν ἐπὶ γῆς ὅμοιον αὐτῷ,
Πεποιημένον ἐγκαταπαίζεσθαι ὑπὸ
τῶν ἀγγέλων μὲν·

25. Πᾶν ὑψηλὸν ὄρα, αὐτὸς δὲ βασιλεὺς
πάντων τῶν ἐν τοῖς ὕδασιν.

ΚΕΦ. ΜΒ' XLII.

Τ Πολαδὼν δὲ Ἰώβ, λέγει τῷ Κυρίῳ·
2. Οἶδας ὅτι δύνασαι πάντα, ἀ-
δυνατεῖ δὲ σοι ἕδεν.

3. Τίς γάρ ἐστιν ὁ κρύπλων σε βελὴν,
Φειδόμενος δὲ ῥημάτων, καὶ σὲ οἴσ-
ται κρύπτειν;

Ἀνηγγέλη δέ μοι ἃ ἔκ ἤδεν,

✠ Μεγάλα καὶ θαυμαστά, ἃ ἔκ
ἠπισάμην.

4. Ἄκουσον δὴ με Κύριε, ἵνα καὶ γὰρ λα-
λήσω·

Ἐρωτήσω δὲ σε, σὺ δὲ με διδάξον.

Ἐὰς 5. Ἀκοῇ μὲν αὐτὸς (ἀκοῆς) ἤκυσεν σε το-
πρότερον,

Νυνὶ δὲ ὁ ὀφθαλμός με ἰώρακέ σε·

6. Διὸ ἐφάυλισα ἑμαυτὸν, καὶ ἰτάκην,
Ἡγῆμαι δὲ ἑμαυτὸν γῆν καὶ σποδόν.

Tom. IV.

7. Ἐγένετο δὲ μετὰ τὸ λαλήσαι τὸν Κύ-
ριον πάντα τὰ ῥήματα ταῦτα τῷ
Ἰώβ,

Εἶπεν ὁ Κύριος Ἐλιφάζ τῷ Θαιμα-
νίτῃ·

Ἡμεῖς σὺ, καὶ οἱ δύο φίλοι σε·
ὃ γὰρ ἐλαλήσατε ἐνώπιόν μου ἀ-
ληθές ἕδεν, ὥσπερ ὁ θεράπων μου
Ἰώβ.

8. Καὶ νῦν λάβετε ✠ ἑαυτοῖς ἐπὶ αἰ-
σχὰς καὶ ἐπὶ αἰ κριθὲς, καὶ πορεύ-
θητε πρὸς τὸν παῖδά μου Ἰώβ,

Καὶ ποιήσεις κάρπωμα περὶ ὑμῶν·

Ἰώβ δὲ ὁ θεράπων μου εὐξεται περὶ
ὑμῶν·

ἽΟτι εἰ μὴ πρόσωπον αὐτοῦ λήψομαι,
Καὶ εἰ μὴ δι' αὐτὸν, ἀπώλεσα ἂν
ὑμᾶς·

Οὐ γὰρ ἐλαλήσατε ✠ πρὸς με κατὰ
τῆς θεράποντός μου Ἰώβ ἕδεν, ἀ-
γαθόν.

9. Ἐπορεύθησαν δὲ Ἐλιφάζ ὁ Θαιμα-
νίτης,

Καὶ Βαλδαὶδ ὁ Σαυχίτης, καὶ Σω-
φάρ ὁ Μιναιός,

Καὶ ἐποίησαν (ἑαυτοῖς) καθῶς συν-
ἔταξεν αὐτοῖς ὁ Κύριος·

Καὶ ἔλυσε τὴν ἀμαρτίαν αὐτῶν διὰ
Ἰώβ.

10. Ὁ δὲ Κύριος ἥξῃσε τὸν Ἰώβ· εὐξα-
μένος δὲ αὐτοῦ περὶ τῶν φίλων
αὐτοῦ,

Bb

Ἀφῆ-

v. 24. ἐπὶ γῆς) ἐπὶ τῆς γῆς. CAP. XLII. v. 2. δύνασαι πάντα) transposita. v. 3. stich. 2.
Ἀνηγγέλη δέ μοι) τίς δὲ ἀναγγελεῖ μοι. ibid. stich. 3. ἠπισάμην) ἠπισάμην. v. 4. δὴ με) δέ μου.
v. 5. Ἐὰς μὲν) ἀκοῇ μὲν. ibid. (ἀκοῆς) deest. v. 7. ῥήματα) addit ταῦτα. v. 8. Καὶ νῦν) νῦν
δὲ. ibid. τὸν παῖδα) τὸν θεράποντα. ibid. stich. 2. in Rom. καὶ ποιήσεις κάρπωμα ἐπεὶ ὑμῶν.
ibid. stich. 5. Καὶ εἰ μὴ δι') εἰ μὴ γὰρ δι'. ibid. ὑμᾶς) ἡμᾶς. ibid. stich. 6. ἐλαλήσατε) addit
ἀληθές. ibid. ἕδεν ἀγαθόν.) abest. v. 9. Ἐπορεύθησαν) ἐπερεύθη. ibid. stich. 3. (ἑαυτοῖς)
abest. ibid. stich. 4. αὐτῶν) αὐτοῖς. v. 10. αὐτοῦ περὶ) αὐτὰ καὶ περὶ.

προσέθη-
κεν
* τὰ
Ἀφῆκεν αὐτοῖς τὴν ἀμαρτίαν.
Ἔδωκε δὲ ὁ Κύριος τῷ Ἰωβ * πάντα δι-
πλαῖ ὧν εἶχεν ἔμπροσθεν (εἰς δι-
πλασιασμόν).

11. Ἦκυσαν δὲ πάντες οἱ ἀδελφοὶ αὐτῷ
καὶ αἱ ἀδελφαὶ αὐτῷ πάντα τὰ
συμβεβηκότα αὐτῷ, καὶ ἦλθον
πρὸς αὐτὸν, καὶ πάντες (δὲ) ὅσοι
ἤδεισαν αὐτὸν ἐκ πρώτης.

πρὸ τέττε

Φαγόντες δὲ καὶ πίνοντες παρ' αὐτῷ,
παρεκάλεσαν αὐτόν.

Καὶ ἐθαύμασαν ἐπὶ πᾶσιν Χ κακοῖς,
οἷς ἐπήγαγεν αὐτῷ ὁ Κύριος.

Καὶ ἔδωκαν αὐτῷ ἕκαστος ἀργαρία μί-
αν, καὶ τετραδράχμην χρυσοῦν
ἀσημον.

τὸν 12. Ὁ δὲ Κύριος ἠυλόγησε τὴν ἰσχύα τὰ
ἔσχατα μᾶλλον ἢ τὰ ἔμπροσθεν.

Ἦν δὲ τὰ κτήνη αὐτῷ, πρόβατα μύ-
ρια τετρακισχίλια,

Κάμηλοι ἑξακισχίλιοι,

Ζεύγη βοῶν χίλια,

ὄνοι θήλειαι νομαῖδες χίλιοι.

13. Γεννῶνται δὲ αὐτῷ υἱοὶ ἐπὶ τὰ καὶ θυ-
γατέρες τρεῖς.

14. Καὶ ἐκάλεσε τὴν μὲν πρώτην, Ἡ-
μέραν.

Τὴν δὲ δευτέραν, Καοσίαν.

Τὴν δὲ τρίτην, Ἀμαλθείας κέρας.

15. Καὶ εὐρέθησαν κατὰ τὰς ἰσχύας
θυγατέρας (καὶ τὰς υἱὰς αὐτῷ)

Βελτίας αὐτῶν ὑπὸ τὴν ὑπ' ἑρανόν.

Ἔδωκε δὲ αὐταῖς ὁ πατήρ κληρονομίαν Ἰωβ ταῖς
ἐν τοῖς ἀδελφοῖς αὐτῶν. θυγα-

16. Ἐζήσθη δὲ Ἰωβ μετὰ τὴν πληγὴν ἔτη
ἑκατὸν ^β τεσσαράκοντα. τράσιν
αὐτῷ

~ Τὰ δὲ πάντα ^α ἔζη ἔτη διακόσια ^α αὐτῷ
τεσσαράκοντα ὁκτώ. ^β ἐβδομή-

✕ Καὶ ἶδεν Ἰωβ τὰς υἱὰς αὐτῷ, καὶ ^α αὐτῷ
τὰς υἱὰς τῶν υἱῶν αὐτῷ, τετάρτην ^β ἐβδομή-
γενεάν. ✕ ^γ ζή

17. Καὶ ἐτελεύτησεν Ἰωβ πρεσβύτερος,
καὶ πλήρης ἡμερῶν.

~ Γέγραπται δὲ πάλιν ἀναστήσεθαι
αὐτὸν μεθ' ὧν ἀνίστησιν ὁ Κύριος. ~

Οὗτος ἐρμηνεύεται ἐκ τῆς Συρια-
κῆς βίβλου, ~

Ἐν μὲν γῇ κατοικῶν τῇ Λυσίτιδι, ἐπὶ ~
τοῖς ὄρεσι τῆς Ἰδαμαίας καὶ Ἀ- ~
ραβίας. ~

Πρεσβύτησεν δὲ αὐτῷ ὄνομα Ἰωβᾶβ. ~

Λαβὼν δὲ γυναῖκα Ἀραβίαν, γεννᾷ ~
υἱὸν αὐτῇ ὄνομα Ἐνών. ~

Ἦν δὲ αὐτὸς πατὴρ μὲν Ζαρέθ, τῶν ~
υἱῶν Ἡσαῦ υἱός, ~

Μητὴρ δὲ Βοσοράς· ὥστε εἶναι αὐτὸν ~
πέμπτον ἀπὸ Ἀδραάμ. ~

Καὶ

V. 10. stich. 3. in Rom. ἔδωκεν δὲ ὁ κύριος διπλῶν, ὅσον ἦν ἔμπροσθεν Ἰωβ εἰς διπλασιασμόν. V. 11. (δὲ) abest. ibid. πρὸ τέττε) ἐκ πρώτης. ibid. stich. 2. πίνοντες αὐτῷ) πίνοντες παρ' αὐτῷ. ibid. stich. 3. ἐπήγαγεν αὐτῷ) ἐπήγαγεν ἐκ' αὐτῷ. ibid. stich. 4. Καὶ ἔδωκεν) ἔδωκεν δὲ. ibid. χρυσὸν ἀσημον) χρυσὸν καὶ ἀσημον. V. 12. τὸν Ἰωβ τὰ ἔσχατα μᾶλλον ἢ) τὰ ἔσχατα Ἰωβ, ἢ. V. 14. stich. 2. Καοσίαν) καοσίαν. ibid. stich. 3. Ἀμαλθείας) ἀμαλθαίας. V. 15. Ἰωβ θυγατέρας) transposita. ibid. (καὶ τὰς υἱὰς αὐτῷ) defunct. ibid. stich. 1. ὑπὸ τῆς ὑπ') ἐν τῇ ὑπ'. ibid. stich. 3. Ἰωβ ταῖς θυγατέρας αὐτῷ) αὐταῖς ὁ πατήρ. ibid. ἀδελφοῖς αὐτῷ) αὐτῷ deest. V. 16. stich. 1. ζή ἔτη) ἔτη ἔζησεν. ibid. ὁκτώ) deest. V. 17. stich. 2. Γέγραπται πάλιν ἀναστήσεθαι αὐτὸν μεθ' ὧν ἀνίστησιν ὁ Κύριος.) γέγραπται δὲ, αὐτὸν πάλιν ἀναστήσεθαι μεθ' ὧν ὁ κύριος ἀνίστησιν. ibid. stich. 6. Ζαρέθ, τῶν υἱῶν Ἡσαῦ) Ζαρέ, ἐκ τῶν Ἡσαῦ υἱῶν. ibid. stich. 7. Βοσοράς) βοσοράς.

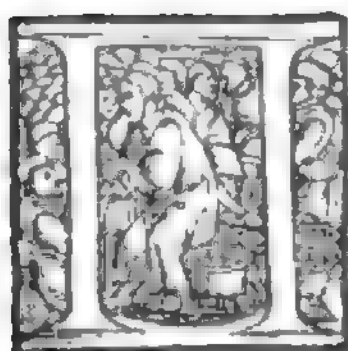
~ Καὶ ἔτοι οἱ βασιλεῖς οἱ βασιλεύσαντες
 ~ ἐν Ἐδὼμ, ἧς καὶ αὐτὲς ἤρξε χώ-
 ~ ρας.
 Σεμφὼρ Πρῶτος Βαλαὰκ ὁ τῷ βιὲ, καὶ ὄνομα τῇ
 ~ πόλει αὐτῷ Δεναβά.
 ~ Μετὰ δὲ Βαλαὰκ Ἰωβαβ, ὁ καλέμενος
 ~ Ἰωβ.
 ~ Μετὰ δὲ τῷτον Ἀσώμ, ὁ ὑπάρχων ἡγε-
 ~ μὼν ἐκ τῆς Θαιμανίτιδος χώρας.
 ~ Μετὰ δὲ τῷτον Ἀδαδ, υἱὸς Βαράδ, ὁ
 ~ ἐκκόψας Μαδιαμ ἐν τῷ πεδίῳ
 ~ Μωαβ.
 Γεθθαίμ Καὶ ὄνομα τῇ πόλει αὐτῷ Γεθαίμ.
 ~ Οἱ δὲ ἐλθόντες πρὸς αὐτὸν φίλοι,

~ Ἐλιφάζ (υἱὸς Σωφάν) τῶν υἱῶν Ἡσαῦ, ~
 ~ Θαιμανῶν βασιλεὺς, ~
 Βαλδαδ (υἱὸς Ἀμανὸν τῷ Χοβαὶρ) ὁ Σαν τῷ Αὐ-
 ~ χάλαν τύραννος, χίτε τυ-
 Σωφάρ ὁ Μιταίων βασιλεὺς. ράνη
 (Θαιμάν υἱὸς Ἐλιφάζ, ἡγεμὼν τῆς ~
 ~ Ἰδουμαίας. Οὗτος ἐρμηνεύεται ἐκ ~
 ~ τῆς Συριακῆς βίβλου, ~
 ~ Ἐν μὲν γῇ κατοικῶν τῇ Αὐσίτιδι, ἐπὶ ~
 ~ τῶν ὁρίων τῷ Εὐφράτι.
 Προὔπῃρχε δὲ τὸ ὄνομα αὐτῷ Ἰωβαβ. ~
 ~ ἦν δὲ ὁ πατὴρ αὐτῷ Ζαρέθ, ἐξ αὐ- ~
 ~ νατολῶν ἡλίου.) ~

ibid. stich. 9. Σεμφὼρ) βιὲ. ibid. stich. 11. Ἀσώμ) αὐτῷ. ibid. stich. 13. Γεθθαίμ) γε-
 θαίμ. ibid. stich. 15. (υἱὸς Σωφάν) non habet. ibid. τῶν υἱῶν Ἡσαῦ) τῶν Ἡσαῦ υἱῶν. ibid.
 stich. 16. in Rom. βαλδαδ ὁ σαναχάλαν τύραννος. ibid. stich. 18. 19. 20. uncis inclusi non
 habentur in Edit. Rom.

ΠΑΡΟΙΜΙΑΙ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α΄.

- Παροιμία Σολομώντος
υἱὸς Δαυὶδ,
ὅς ἐβατίλευσεν ἐν
Ἰσραὴλ,
2. Γινῶται σοφίαν καὶ
παιδείαν,
Νοῦσαι τε λόγους φρενήσεως,
3. Δέξαθαι τε τρεφᾶς λόγον,
Νοῦσαι τε δικαιοσύνην ἀληθῆ,
Καὶ κρῖμα κατευθύνην.
4. Ἵνα δῶ ἀκάκοις πανουργίαν,
Παιδί δὲ νέῳ αἰδοῦσιν τε καὶ ἔννοιαν.
5. Τῶν τε γὰρ ἀκέρους σεφὸς σοφώτερος
ἔσαι,
Ὁ δὲ νοήμων κυβέρνησιν κήσεται.
6. Νοῦσαι τε παραβολὴν καὶ σκόλειον
λόγον,
Ῥήσεις τε σοφῶν καὶ αἰνίγματα.
7. Ἀρχὴ σοφίας φόβος Κυρίου,
(Σύνεσις δὲ ἀγαθὴ πᾶσι τοῖς παιδ-
σιν αὐτήν.
ἀρετὴ Εὐσέβεια δὲ εἰς Θεὸν ἀεὶ αἰδοῦστος)
Σοφίαν δὲ καὶ παιδείαν ἀσεβεῖς ἐξ-
στνήσασιν.
νόμος 8. Ἄκου υἱὲ παιδίου πατρός σε,
Καὶ μὴ ἀπώσῃ θυμὸς μητρός σε.
9. Στέφανον γὰρ χαρίτων ἔζη σὴ κο-
ρυφῇ,
Καὶ κλειὸν χρύσειον περὶ σῶ τρα-
χήλῳ.
10. Τίε μὴ σε πλανήσασιν ἄνδρες ἀσε-
βεῖς,
Μηδὲ βεληθῆς, 11. ἰὰν παρακαλέ-
σωσί σε, λέγοντες·
Ἐλθέ μεθ' ἡμῶν, κοινώησεν αἵματες·
Κρύψωμεν δὲ εἰς γῆν ἄνδρες δικαίον
ἀδίκως,
12. Καταπίωμεν δὲ αὐτὸν ὥσπερ ἄδης
ζῶντα,
Καὶ ἄρωμεν αὐτὸ τὴν μοῖμην ἐκ γῆς,
13. Τὴν κῆσιν αὐτὸ τὴν πολυτελεῖ καὶ κλίσαν
λαβώμεθα,
Πλήσωμεν δὲ εἰκὸς ἡμετέρους σκύλων.
14. Τὸν δὲ σὲν κλῆρον βάλε ἐν ἡμῖν·
Κοινὸν δὲ βαλάντιον κλησώμεθα πάν-
τες,
Καὶ μαρσίππιον ἐν γεννηθῆτω ἡμῖν.
15. Μὴ περυσθῆς ἐν ὁδῷ μετ' αὐτῶν· ὁδὸς
Ἐκκλινον δὲ τὸν σὲν πόδα ἐκ τῶν τρι-
βῶν αὐτῶν.
16. Οἱ γὰρ πόδες αὐτῶν εἰς κακίαν τρέ-
χουσι,
Καὶ ταχνοὶ εἰσι τῷ ἐκχέαι αἷμα·
17. Οὐ γὰρ ἀδίκως ἐκλείνεται δίχτυα
πλερωτοῖς.
18. Αὐτοὶ γὰρ εἰ φόνος μετέχοντες, θη-
σαυρίζουσιν ἑαυτοῖς κακὰ.

(Ἡ δὲ

ΠΑΡΟΙΜΙΑΙ. Titulus in Rom. Παροιμία Σολομώντος. CAP. I. v. 1. Σολομώντος) σαλωμών-
τος. v. 5. Τῶν τε) τῶν δὲ. v. 7. Stich. 3. ἀρετὴ) ἀρχή. v. 8. νόμος) παιδείαν. v. 9. ἔζη)
δέξη. v. 13. κλίσαν) κῆσιν. v. 14. Stich. 2. βαλάντιον) βαλάντιον. v. 15. ὁδὸς) ἐν ὁδῷ. ibid.
Stich. 2. τὸν σὲν πόδα) τὸν πόδα σε. v. 16. integer desideratur in Edit. Rom.

(Ἡ δὲ καταστροφὴ αἰδρωῶν παρανόμων κακὴ).

19. Αὗται αἱ ὁδοὶ εἰσι πάντων τῶν συντελούντων τὰ ἄνομα.

Τῇ γὰρ ἀσεβείᾳ τὴν ἑαυτῶν ψυχὴν ἀφαιρῶνται.

20. Σοφία ἐν ἐξόδοις ὑμνεῖται,

Ἐν δὲ πλατείαις παρέρχεται ἄγει.

21. Ἐπ' ἄκρων (δὲ) τειχέων κηρύσσεται,
(Ἐπὶ δὲ πύλαις δυναστῶν παρεδρεύει)

Ἐπὶ δὲ πύλαις πόλεως θαρρῦσα λέγει.

22. Ὅσον ἂν χρεόν ἄκακοι ἔχονται τῆς δικαιοσύνης, ἐκ αἰχυνθήσονται.

Οἱ δὲ ἄφρονες τῆς ὕβρεως ὄντες ἐπιθυμηταί, ἀσεβεῖς γινόμενοι ἐμίσησαν αἰδοῦσιν,

23. Καὶ ὑπεύθυνοι ἐγένοντο ἐλέγχους.

Ἰδὲ προήσομαι ὑμῖν ἐμῆς πνοῆς ῥῆσιν·
Διδάξω δὲ ὑμᾶς τὸν ἐμὸν λόγον.

24. Ἐπειδὴ ἐκάλεν, καὶ ἔχ' ὑπηκότες,
Καὶ ἐξέτενον λόγους, καὶ ἐ προσείχετε,

25. Ἀλλὰ ἀκύρους ἐποιῶτε ἐμαῖς βελαῖς,
Τοῖς δὲ ἐμοῖς ἐλέγχουσι ἐ προσείχετε.

26. Τοιγαρὶν καὶ γὰρ τῇ ὑμετέρᾳ ἀπωλείᾳ ἐπιγελάσσομαι,

Καταχαρῶμαι δὲ ἥνικα ἂν ἔρχηται ὑμῶν ὀλεθρος,

27. Καὶ ὡς ἂν ἀφίκηται ὑμῖν ἄφνω θόρυβος,

Ἡ δὲ καταστροφὴ ὁμοίως καταιγίδι παρῇ,

Ἡ ὅταν ἔρχηται ὑμῖν θλίψις καὶ πολιορκία.

(Ἡ ὅταν ἔρχηται ὑμῖν ὀλεθρος)

28. Ἔσαι γὰρ ὅταν ἐπικαλέσῃ με,
Ἐγὼ δὲ ἐκ εἰσακέσομαι ὑμῶν.

Ζητήσασί με κακοὶ, καὶ ἔχ' εὐρήσονται.

29. Ἐμίσησαν γὰρ σφίαν, τὸν δὲ * φόβον παιδείαν Κυρίου ἐ προείλαντο. * λόγον

30. Οὐδὲ ἤθελον ἐμαῖς προσέχειν βελαῖς,

Ἐμυκλήριζον δὲ ἐμὲς ἐλέγχους.

31. Τοιγαρὶν ἔδονται τῆς ἑαυτῶν ὁδοῦ τὰς καρπὰς,

Καὶ τῆς ἑαυτῶν ἀσεβείας πληθύνονται.

32. Αἰθ' ὧν γὰρ ἠδίκην νηπίους, φονεύθουσινται,

Καὶ ἐξετασμός ἀσεβεῖς ὀλεῖ.

33. Ὁ δὲ ἐμὲ ἀκῶαν κατασκηνώσει ἐν ἐλπίδι,

Καὶ ἡσυχάσει ἀφέντως ἀπὸ παντὸς κακῆ.

ΚΕΦ. Β'. ΙΙ.

ΤΙΕ εἰάν δεξάμενος ῥῆσιν ἐμῆς ἐντολῆς κρύψῃς παρὰ σεαυτῶν,

2. Ὑπακῶσαι σοφίας τὸ ἔς σε,

Καὶ παραβαλεῖς καρδίαν σε εἰς σύνεσιν.

Παραβαλεῖς δὲ αὐτὴν ἐπὶ νουθετήσιν τῶ υἱῷ σε.

3. Ἐάν γὰρ τὴν σοφίαν ἐπικαλέσῃ,

Καὶ τῇ συνέσει δῶς Φωνὴν σε,

÷ Τὴν δὲ αἰδοῦσιν ζητήσῃς μεγάλη τῇ Φωνῇ.

B b 3

4. Καὶ

Υ. 22. ἔχονται) ἔχονται. Υ. 24. ὑπηκότες) ὑπηκότες. Υ. 25. Stich. 2. ἐ προσείχετε) ἠπειθήσατε. Υ. 26. Stich. 1. ἥνικα ἂν ἔρχηται) ἥνικα ἔρχεται. Υ. 27. Stich. 3. Ἡ ὅταν) καὶ ὅταν. Υ. 29. παιδείαν) σοφίαν. ibid. Κυρία) τὴ κυρία. CAP. II. v. 3. Stich. 3. abest ab Edit. Rom.

4. Καὶ εἰάν ζητήσης αὐτὴν ὡς ἀργύριον,
Καὶ ὡς θησαυρὸς ἐξερευνηθήσῃ αὐτήν·
5. Τότε συνήσεις φόβον Κυρίου,
Καὶ ἐπίγνωσιν Θεῷ εὐρήσεις·
6. (Ὅτι Κύριος δίδωσι σοφίαν,
Καὶ ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ γνώσις καὶ
σύεσις·
7. Καὶ θησαυρίζει τοῖς κατορθοῦσι σω-
τηρίαν,
Ὅδον ὑπερασπιεῖ τὴν πορείαν αὐτῶν, 8. τῷ
φυλάξαι ὁδὸς δικαιωμάτων,
Καὶ ὁδὸν εὐλαβημένων αὐτὸν διαφυ-
λάξει.)
9. Τότε συνήσεις δικαιοσύνην καὶ κρίμα,
καὶ κλέορθώσεις πάντας ἄνομους ἀγα-
θός.
10. Ἐάν γὰρ ἔλθῃ ἡ σοφία εἰς τὴν διάνοιαν,
Ἡ δὲ αἰδοῖται τῆς σῆς ψυχῆ καλὴ εἶ-
ται δόξη,
11. Βεβλή καλὴ φυλάξει σε,
Ἐννοια δὲ ὁσία τηρήσει σε·
12. Ἵνα ῥύσῃται σε ἀπὸ ὁδοῦ κακῆς,
Καὶ ἀπὸ ἀνδρὸς λαλοῦντος μηδὲν
πιστόν.
13. Ὡς εἰς ἐγκαταλείποντες ὁδὸς εὐθείας,
Τῷ πορεύεσθαι ἐν ὁδοῖς σκότους,
14. Οἱ εὐφραινόμενοι ἐπὶ κακοῖς,
Καὶ χαίροντες ἐπὶ διατροφῇ κακῇ,
15. Ὡς αἱ τρίβοι σκολιαί,
Καὶ καμπύλαι αἱ τροχιαὶ αὐτῶν,
16. Τῷ μακράν σε ποιῆσαι ἀπὸ ὁδοῦ εὐ-
θείας,
Καὶ ἀλλότριον τῆς δικαίας γνώμης.
Τὴν μὴ σε καταλάβῃ κακὴ βεβλή,
17. Ἡ ἀπολιπεῖσα διδασκαλίαν νεότητος,
Καὶ διαθήκην θείαν ἐπιλεησμένη.
18. Ἔθετο γὰρ παρὰ τῷ θανάτῳ τὸν
οἶκον αὐτῆς,
Καὶ παρὰ τῷ ᾄδῃ μετὰ τῶν γηγε-
νῶν τῆς ἡμέρας αὐτῆς·
19. Πάντες οἱ πορευόμενοι ἐν αὐτῇ, ἐκ
ἀναστρέψουσιν,
Οὐδὲ μὴ καταλάβωσι τρίβους εὐθείας·
Οὐ γὰρ καταλαμβάνονται ὑπὸ ἐνιαυ-
τῶν ζωῆς.
20. Εἰ γὰρ ἐπερεύοντο τρίβους ἀγαθὰς,
Εὗρισαν ἂν τρίβους δικαιοσύνης λαίμ. λείμ.
21. Χρηστοὶ ἔσονται οἰκήτορες γῆς,
Ἄκακοι δὲ ὑπολειφθήσονται ἐν αὐτῇ·
(Ὅτι εὐθεῖς κατασκηνώσασιν γῆν,
Καὶ ὅσοι ὑπολειφθήσονται ἐν αὐτῇ·)
22. Ὅδοι δὲ ἀσεβῶν ἐκ γῆς ἐλθόνται,
Οἱ δὲ παράνομοι ἐξωθήσονται ἀπὸ
αὐτῆς.

ΚΕΦ. Γ'. III.

ΤΙΕ ἐμῶν νομίμων μὴ ἐπιλανθάνῃς,
Τὰ δὲ ῥήματά μου τηρεῖται σὴ
καρδία·

2. Μῆκος γὰρ βίης, καὶ ἔτη ζωῆς, καὶ
εἰρήνην προθήσῃ σοι.
3. Ἐλεημοσύνη καὶ πίστις μὴ ἐκλείπεται·
πίστις σάν σε·
Ἄφρασαι δὲ αὐτὰς ἐπὶ σῷ τραχή-
λῳ, καὶ εὐρήσεις χάριν·
Γράψον δὲ αὐτὰς ἐπὶ πλακίς τῆς καρ-
δίας σου·
4. Καὶ προνοῦ καλὰ ἐνώπιον Κυρίου καὶ
ἀνθρώπων.

5. Ἰδοὺ

v. 8. φυλάξει ὁδόν) φυλάξει ὁδόν. v. 9. stich. 2. αἰζονας) ἄζονας. v. 12. ῥύσῃται) addit σι.
v. 18. stich. 2. αἰζονας) ἄζονας. v. 19. stich. 3. καταλαμβάνονται) καταλαμβάνονται. v. 20.
stich. 2. λαίμ) λαίμ. v. 21. stich. 1. 2. non habet Edit. Rom. v. 22. Ὅδοι δὲ) δι' ἀβελ.
CAP. III. v. 3. πίστις) πίστις. ibid. stich. 3. integer desideramus in Edit. Rom.

5. Ἰδοὶ πεποιθὼς ἐν ὅλῃ καρδίᾳ ἐπὶ Θεῷ,
Ἐπὶ δὲ σῇ σοφίᾳ μὴ ἐπαίρῃ·

αὐτήν 6. Ἐν πάσαις ὁδοῖς σε γινώριζε αὐτήν,
Ἵνα ὁρθοτομή τὰς ὁδὸς σε.

7. Μὴ ἴδῃ φρόνιμος παρὰ σεαυτῷ·
Φοβῶ δὲ τὸν Θεόν, καὶ ἐκκλινεῖ ἀπὸ
παντὸς κακῆ·

8. Τότε ἴασις ἔσται τῷ σώματί σε,
Καὶ ἐπιμέλεια τοῖς ὀστέοις σε.

9. Τίμα τὸν Κύριον ἀπὸ σῶν δικαίων
πόνων,
Καὶ ἀπάρχῃ αὐτῷ ἀπὸ σῶν καρπῶν
δικαιοσύνης·

10. Ἵνα πύμπληται τὰ ταμιεῖά σε
πλησμονῆς σίτης,
Ὅντω δὲ αἱ ληνοὶ σε ἐκδύζωσιν.

11. Τίε μὴ ὀλγώρει παιδείας Κυρίου,
Μηδὲ ἐκλύθῃ ὑπ' αὐτῆς ἐλεγχόμενος·

12. Ὅν γὰρ ἀγαπᾷ Κύριος, παιδεύει,
Μαστιγοῖ δὲ πάντα υἱὸν ὃν παραδέ-
χεται.

13. Μακάριος ἄνθρωπος ὃς εὗρε σοφίαν,
Καὶ θνητὸς ὃς ἴδε φρόνησιν.

14. Κρεῖττον γὰρ αὐτήν ἐμπεριεύεσθαι
ἢ χρυσίον καὶ ἀργυρίον θησαυροῦς,

15. Τιμιωτέρα δὲ ἐστὶ λίθων πολυτελῶν·
Οὐκ ἀντιτάσσεται αὐτῇ ἕδεν πονηρῶν.
Εὐγνωστὸς ἐστὶ πᾶσι τοῖς ἐγγίζουσιν
αὐτῇ,

Πᾶν δὲ τίμιον ἔκ αἴτιον αὐτῆς ἐστὶ.

16. Μῆκος γὰρ βίης καὶ ἔτη ζωῆς ἐν τῇ
δεξιᾷ αὐτῆς,

Ἐν δὲ τῇ ἀριστερᾷ αὐτῆς πλῆθος καὶ
δόξα·

Ἐκ τῆς σῶματος αὐτῆς ἐκπορεύεται
δικαιοσύνη,

Νόμον δὲ καὶ ἔλεον ἐπὶ γλώσσης φορεῖ.

17. Αἱ ὁδοὶ αὐτῆς ὁδοὶ καλαὶ,
Καὶ πάντες οἱ τρίβοι αὐτῆς (ἐν)
εἰρήνῃ·

18. Ξύλον ζωῆς ἐστὶ πᾶσι τοῖς ἀντεχο-
μένοις αὐτῆς,

Καὶ τοῖς ἐπερειδομένοις ἐπ' αὐτήν, ὡς
ἐπὶ Κύριον, ἀσφαλῆς.

19. Ὁ Θεὸς τῇ σοφίᾳ ἐθεμελίωσε τὴν
γῆν,

Ἡτοίμασε δὲ ἕρανὲς ἐν φρονήσει·

20. Ἐν αἰδίῃται αὐτῇ ἄβυσσοι ἐρράγησαν,
Νέφη δὲ ἐρρύησαν ὕδωρ,

δρόσος

21. Τίε μὴ παραρυῆς,

Τήρησον δὲ ἐμὴν βωλὴν καὶ ἔννοιαν·

22. Ἵνα ζῇσῃ ἡ ψυχὴ σε, καὶ χάρις
ἡ περὶ σῶν τραχήλων·

(Ἐσται δὲ ἴασις ταῖς σαρξί σου,
Καὶ ἐπιμέλεια τοῖς ὀστέοις σε·)

23. Ἵνα πορεύῃ πεποιθὼς ἐν εἰρήνῃ πᾶ-
σας τὰς ὁδὸς σε,

Ὁ δὲ πῦς σε ἔ μὴ προσκόψῃ.

24. Ἐὰν κἀθῇ, ἄφοβος ἔσῃ,

Ἐὰν δὲ καθεύδῃς, ἡδῶς ὑπνώσεις·

25. Καὶ ἔ μὴ φοβηθῇσῃ πτόησιν ἐπελ-
θῶσαν,

Οὐδὲ ὀρμαῖς ἀσεβῶν ἐπερχομένας·

26. Ὁ γὰρ Κύριος ἔσται ἐπὶ πασῶν ὁδῶν
σε,

Καὶ ἐρείσει σὸν πόδα, ἵνα μὴ σαλευ-
θῇς.

27. Μὴ ἀπέχῃ εὖ ποιεῖν ἐνδεῇ,

Ἡνίκα ἂν ἔχῃ ἡ χεὶρ σε εὖ ποιῆν.

ποίησιν

28. Μὴ

Alia inter-
pretatio

V. 5. ὅλη καρδίᾳ) ὅλη τῇ καρδίᾳ. V. 6. Ἐν πάσαις) ἐν δεest. V. 10. σίτη) σίτη. V. 12. παιδεύει)
ἐλέγχει. V. 15. stich. 2. ἀντιτάσσεται) ἀντιτάσσεται. V. 17. stich. 2. Καὶ πάντες οἱ τρίβοι) καὶ
πᾶσαι αἱ τρίβοι. V. 19. stich. 2. ἐν φρονήσει) ἐν δεest. V. 21. stich. 3. ὀστέα σε) σοῖς ὀστέοις. V. 24.
Ἐὰν κἀθῇ) ἐὰν γάρ. V. 25. Καὶ ἔ μὴ) μὴ δεest. V. 27. stich. 2. εὖ ποιῆν) βοηθεῖν.

28. Μὴ εἶπῃς· ἐπανελθὼν ἐπάνηκε, καὶ αὐριον δώσω, δυνατὸν σε ἔντος εὖ ποιεῖν·

Οὐ γὰρ οἶδας τί τέχεται ἢ ἐπιῆσσε.

29. Μὴ τέκλαινε ἐπὶ σὸν φίλον κακὰ, Παροικῶντα καὶ πεποιθότα ἐπὶ σοί·

30. Μὴ φιλεχθρήσης πρὸς ἀνθρώπων μάτην,

Μήτι εἰς σὲ ἐργάσῃται κακόν.

31. Μὴ κλήσῃ κακῶν ἀνδρῶν ἐνείδη, Μηδὲ ζηλώσῃ τὰς ὁδούς αὐτῶν.

32. Ἀκάθαρτος γὰρ ἔναντι Κυρίου πᾶς παράνομος·

Ἐν δὲ δικαίῳ ἔσιν συνεδριάζει.

Θεὸς 33. Κατάρσα Κύριε ἐν οἴκοις ἀσεβῶν· Ἐπαύλεις δὲ δικαίων εὐλογεῖνται.

34. Κύριος ὑπερηφάνοις ἀντιτίθεται· Ταπεινοῖς δὲ δίδωσι χάριν.

35. Δόξαν σεφοὶ κληρονομήσασιν·

Οἱ δὲ ἀσεβεῖς ὑψώσαν ἀτιμίαν.

ΚΕΦ. Δ'. IV.

Α Κέσατε παῖδες παιδείαν πατρὸς, Καὶ προσέχετε γινῶναι ἔννοιαν.

2. Δῶρον γὰρ ἀγαθὸν δωρεῖμαι ὑμῖν·

Τὸν ἐμὸν νόμον μὴ ἐγκαταλίπητε.

3. Υἱὸς γὰρ ἐγενόμην καὶ γὰρ πατρὶ ὑπήκοος,

Καὶ ἀγαπώμενος ἐκ προσώπου μητρὸς·

ἔλεγον 4. Οἱ ἰδιδασκόν με, καὶ ἔλεγον·

καὶ ἐδιδασκόν με Ἐρειδέτω ὁ ἡμέτερος λόγος εἰς σὴν καρδίαν·

με Φύλασσε ἐντολαίς με, (μὴ ἐπιλαίῃ,

Μηδὲ παρίδῃς ῥῆσιν ἐμῶ σώματος).

5. Χ Κτῆσαι σοφίαν, κτῆσαι σύνεσιν· μὴ ἐπιλαίῃ,

Μηδὲ ἐκκλίνῃς ἀπὸ ρημάτων σώματος μὲ·

6. Μὴ ἐγκαταλείπῃς αὐτήν, καὶ ἀνδρεύεταιί σε·

Ἐράδῃτι αὐτῆς, καὶ τηρήσει σε.

7. ✕ Ἀρχὴ σοφίας κτῆσαι σοφίαν, καὶ ἐν πίστι κτῆσει σε κτῆσαι σύνεσιν.

8. Περιχαράκωσον αὐτήν, καὶ ὑψώσει σε·

Τίμησον αὐτήν, ἵνα σε περιλάβῃ·

9. Ἴνα δῶ τῇ σῇ κεφαλῇ σέφανεν χάριτων,

Στεφάνῳ δὲ τρυφῆς ὑπερασπίση σε.

10. Ἄκου υἱὲ καὶ δέξαι ἐμὰς λόγους, Καὶ πληθυνθήσεταιί σοι ἔτη ζωῆς σε,

Ἴνα σοι γένωνται πολλαὶ ὁδοὶ βίης.

11. Ὅδους γὰρ σοφίας διδάσκω σε, Ἐμβιβάζω δὲ σε τροχιαῖς ὁρθαῖς·

12. Ἐὰν γὰρ πορεύῃ, ἔσιν συγκλεισθήσεταιί σε τὰ διαδήματα·

Ἐὰν δὲ τρέχῃς, ἔσιν κοπιᾷσεις.

13. Ἐπιλαβὲ ἐμῆς παιδείας, μὴ ἀφῇς· Φύλαξον αὐτήν σεαυτῷ εἰς ζωὴν σε.

14. Ὅδους ἀσεβῶν μὴ ἐπέλθῃς, Μηδὲ ζηλώσης ὁδὸς παρανόμων·

15. Ἐν ᾧ ἂν τόπῳ στρατοπεδεύσωσι, μὴ ἐπέλθῃς ἐκεῖ·

Ἐκκλινον (δὲ) ἀπ' αὐτῶν, καὶ παρὰ λαξον.

16. Οὐ γὰρ μὴ ὑπνώσωσιν, εἰ μὴ κακοποιήσωσιν·

Ἀφῇ-

ν. 28. καὶ αὐριον) αὐριον. ν. 29. τέκλαινε) τεκλήνη. ν. 30. stich. 2. εἰς σὲ) σὲ. ν. 31. stich. 2. ζηλώση) ζηλώση. CAP. IV. ν. 5. integer desideratur in Edit. Rom. ν. 6. Μηδὲ) μηδὲ. ν. 10. stich. 2. σοὶ) deest. ν. 13. stich. 2. Φύλαξον) ἀλλὰ φύλαξον.

Ἀφήρηται ὁ ὕπνος (ἀπ') αὐτῶν,
καὶ ἔ κοιμῶνται.

17. Οἱ δὲ γὰρ σιτῶνται σῖτα ἀσεβείας·
Ὅντι δὲ παρανόμῳ μεθύσκονται.

18. Αἱ δὲ ὁδοὶ τῶν δικαίων ὁμοίως φωτὶ
λάμπουσι·

Προπορεύονται καὶ φωτίζουσιν, ἕως
κατορθώσῃ ἡ ἡμέρα.

19. Αἱ δὲ ὁδοὶ τῶν ἀσεβῶν σκοτειναί·
Οὐκ οἶδασιν πῶς προσκόπῃσιν.

20. Τίε ἐμῇ ῥήσει πρόσεχε,
Τοῖς δὲ ἐμοῖς λόγοις παραβάλας σὸν
ἔς·

21. Ὅπως μὴ ἐκλίπωσί σε αἱ πηγαί σε,
Φύλασσε αὐτάς ἐν σῇ καρδίᾳ·

22. Ζωὴ γὰρ ἐστὶ τοῖς εὕρισκυσιν αὐτάς,
Καὶ πάσῃ σαρκὶ αὐτῆς ἰασις.

23. Πάσῃ φυλακῇ τήρει σὴν καρδίαν·
Ἐκ γὰρ τέτων ἔξοδοι ζωῆς.

24. Περίελε σεαυτῇ σκολιὸν ζόμα,
Καὶ ἄδικα χεῖλη ἀπὸ σῆ μακρὰν
ἀπώσων ποίησον.

25. Οἱ ὀφθαλμοί σε ὀρθὰ βλέπετω-
σαν,
Τὰ δὲ βλέφαρά σε νεύτω δίκαια.

26. Ὅρθας τροχιάς ποιεῖ σοῖς ποσὶ,
Καὶ ταῖς ὁδὸς σε κατεύθυνε·

27. Μὴ ἐκκλίνῃς εἰς τὰ δεξιά, μηδὲ εἰς
τὰ ἀριστερά·

Ἀπέστρεψον δὲ σὸν πόδα ἀπὸ ὁδοῦ
κακῆς.

Ὅδὸς γὰρ ταῖς ἐκ δεξιῶν οἶδεν ὁ Θεός,
Διεστραμμέναι δὲ εἰσιν αἱ ἐξ ἀριστερῶν·

Tom. IV.

Αὐτός δὲ ὀρθὰς ποιήσει τὰς τρο-
χιάς σε,

Τὰς δὲ πορείας σε ἐν εἰρήνῃ προάξει. προάξει

ΚΕΦ. Ε'. V.

ΤΙΕ ἐμῇ σοφίᾳ πρόσεχε,
Ἐμοῖς δὲ λόγοις παραβάλας σὸν
ἔς·

2. Ἴνα φυλάξῃς ἔννοιαν ἀγαθὴν·
Αἰῶθῃσιν δὲ ἱμῶν χειλέων ἐντέλλομαί
σοι.

3. Μὴ πρόσεχε φαύλῃ γυναικί·
Μέλι γὰρ ἀποσάζει ἀπὸ χειλέων
γυναικὸς πόρνης,

Ἡ πρὸς χεῖρα λιπαίνει σὸν φάρυγγα· καιρὸν

4. Ὑστερον δὲ πικρότερον χολῆς εὕρησεις,
Καὶ ἠκονημένον μάλλον μαχαίρας δι-
τόμου.

5. Τῆς γὰρ ἀφροσύνης εἰ πόδες κατὰ-
γῃσι τὰς χρωμένους αὐτῇ μετὰ
θανάτου εἰς τὸν ἄδην,
Τὰ δὲ ἴχνη αὐτῆς ἔκ ἐρείδεται·

6. Ὅδὸς γὰρ ζωῆς ἐκ ἐπέρχεται,
Σφαλεραί δὲ αἱ τροχιαί αὐτῆς, καὶ
ἐκ εὐγνωστοῦ.

7. Νῦν σὺν υἱὲ ἀκκέ με,
Καὶ μὴ ἀκύρετε ποιήσης ἐμὰς λόγους·

8. Μακρὰν ποίησον ἀπ' αὐτῆς σὴν ὁδόν,
Καὶ μὴ ἐγγίσῃς πρὸς θύρας οἴκων αὐτῆς· προθύ-
ραις

9. Ἴνα μὴ πρὸς ἄλλοις ζωὴν σε,
Καὶ σὸν βίον ἀνελεήμοσιν·

10. Ἴνα μὴ πληθῶσιν ἀλλότριοι σῆς
ἰχύος,

C c

Οἱ δὲ

γ. 16. Stich. 2. ἀπ' αὐτῶν, ἔ) αὐτῶν καὶ οὐ. γ. 21. Stich. 2. ἐν σῇ καρδίᾳ) ἐν καρδίᾳ. γ. 22. Stich. 2. αὐτοῦ) deest. γ. 24. Stich. 2. ἀπὸ σῆ μακρὰν ἀπώσων) μακρὰν ἀπὸ σῆ ἀπώσαι. γ. 27. Stich. 6. προάξει) προάξει. C A P. V. γ. 2. Stich. 2. Αἰῶθῃσιν) αἰῶθῃσιν. ibid. ἐντέλλομαί σοι) ἐντέλλο-
ταί σοι. γ. 4. Ὑστερον δὲ) Ὑστερον μῖντοι. γ. 7. Stich. 2. ποιήσης) ποιήσεις. γ. 8. Stich. 2. προθύ-
ραις) πρὸς θύρας. γ. 10. Ἴνα) addit μὴ.

Οἱ δὲ σοὶ πόνοι εἰς ὅκως ἀλλοτρίων
εἰσέλθωσι,

11. Καὶ (μὴ) μεταμεληθῇς ἐπ' ἐχά-
των τε,

Ἦνίκα ἂν κατατρίβῃσι σάρκες σώ-
ματός σε,

12. Καὶ ἔρεῖς· πῶς ἐμίσησα παιδείαν,
Καὶ ἐλέγχεις ἐξέκλινεν ἡ καρδία μου;

13. Οὐκ ἦκον φωνὴν παιδεύοντός με καὶ
διδάσκοντός με,

Οὐδὲ παρέβαλλον τὸ ἔς με·

14. Παρ' ὀλίγον ἐγενόμην ἐν παντί κα-
κῷ (με),

Ἐν μέσῳ ἐκκλησίας καὶ συναγωγῆς.

15. Πίνε ὕδατα ἀπὸ σῶν ἀγγείων,
Καὶ ἀπὸ σῶν φρεάτων πηγῆς·

16. Ὑπερεκχεῖδω σοὶ τὰ ὕδατα ἐκ τῆς
σῆς πηγῆς,

Εἰς δὲ σὰς πλατείας διαπορευέδω
τὰ σὰ ὕδατα·

17. Ἐσὼ σοὶ μόνῳ ὑπάρχοντα,
Καὶ μηδεὶς ἀλλότριος μεταχέτω σοι·

18. Ἡ πηγὴ σε τῷ ὕδατος ἔσῳ σοὶ ἰδία,
Καὶ συνευφραίνῃ μετὰ γυναικὸς τῆς
ἐκ νεότητός σε.

19. Ἐλαφὸς φιλίας καὶ πῶλος σῶν
χαρίτων ὁμλεῖται σοι,
Ἡ δὲ ἰδία ἡγείδω σε, καὶ συτέσω
σοὶ ἐν παντί καιρῷ·

ταύτη τῇ Ἐν γὰρ τῇ ταύτῃ φιλίᾳ συμπεριφε-
ρόμενος, πολλοσὸς ἔσῃ.

20. Μὴ πολὺς ἴθι πρὸς ἀλλοτρίαν,
Μηδὲ συτέχε ἀγκάλας τῆς μὴ * ἰδίας

ταῖς
* ἰδίαις

21. Ἐνώπιον γὰρ εἰσι τῶν τῷ Θεῷ ὁ-
φθαλμῶν ὁδοὶ ἀνδρῶς,

Εἰς δὲ πᾶσαι τροχίαις * αὐτῷ σκοπεύει. σὰς
* αὐτῆς

22. Παρενομίαι ἀνδρῶς ἀγρεύουσι·
Σειραῖς δὲ τῶν ἐαυτῷ ἀμαρτιῶν ἑκα-
στος σφίγγεται.

23. Οὗτος τελευτᾷ μετὰ ἀπαιδευτῶν·
Ἐκ δὲ πλήθους τῆς ἐαυτῷ βιότητος
ἐξερίφη,

Καὶ ἀπώλετο διὰ ἀφροσύνην.

ΚΕΦ. 5. VI.

ΤΙΕ εἰάν ἡγνήσῃ σὸν φίλον, ἐγγυῇ
Παραδώσεις τὴν χεῖρα ἐχθρῷ.

2. Παγίς γὰρ ἰχυρὰ τὰ ἰδία
χείλη ἀνδρῶς,

Καὶ ἀλίσκεται ῥήμασιν ἰδίου σώματος. χεῖλεσιν

3. Ποίει υἱὲ ἀ ἐγὼ σοὶ ἐντέλλομαι, καὶ
σώζε·

Ἦκεις γὰρ εἰς χεῖρας κακῶν διὰ σὸν
φίλον·

Ἦι μὴ * ἐκλειόμενος·

Παρόξυνε δὲ καὶ τὸν φίλον σε, ἐν * ἐκλυό-
μενος

4. Μὴ δῶς ὕπνῳ σοῖς ὄμμασι,
Μηδὲ ἐπνυσάξης σοῖς βλεφάροις·

5. Ἴνα σώζῃ ὥσπερ δορκὰς ἐκ βρόχων,
Καὶ ὥσπερ ὄρνεον ἐκ παγίδος.

6. Ἦι πρὸς τὸν μύρμηκα ὡς ὀκνηρῇ,
Καὶ ζήλωτον ἰδὼν τὰς ὁδούς αὐτῷ,
Καὶ γενῇ ἐκείνῃ σοφώτερος·

7. Ἐκείνῳ γὰρ γεωργίᾳ μὴ ὑπάρχοντος, ἐκείνῳ
Μηδὲ τὸν ἀναγκάζοντα ἔχων,
Μηδὲ ὑπὸ δεσπότην ὦν,

8. Ἐτσι-

v. 10. Stich. 2. εἰσέλθωσι) εἰσέλθωσι. v. 11. (μὴ) deest. ibid. μεταμεληθῇς) μεταμεληθήσῃ. v. 14. (μου) abest. v. 16. Ὑπερεκχεῖδω σοὶ τὰ ὕδατα) μὴ ὑπερεκχ. σοὶ ὕδατα. v. 19. Stich. 3. ταύτη τῇ) τῇ ταύτῃ. v. 20. Stich. 2. ταῖς μὴ ἰδίαις) τῆς μὴ ἰδίας. v. 21. Stich. 2. Εἰς δὲ σὰς τροχίαις αὐτῆς) εἰς δὲ πᾶσας τὰς τροχίαις αὐτῆς. v. 23. Stich. 3. διὰ) δι'. CAP. VI. v. 1. ἡγνή) ἡγ-
γνήσῃ. v. 2. τὰ ἰδία χεῖλη ἀνδρῶς) ἀνδρῶς τὰ ἰδία χεῖλη. v. 7. ἐκείνῳ) ἐκείνῳ.

8. Ἐτοιμάζεται θέρως τὴν τροφήν,
Πολλὴν τε ἐν τῷ ἀμνητῷ ποιεῖται τὴν
παράθεσιν.
~ Ἡ πορεύθητι πρὸς τὴν μέλισσαν,
~ Καὶ μάθε ὡς ἐργάτις ἐστὶ,
~ ποιεῖται τὴν τε ἐργασίαν ὡς σπομένη ἱμνορεύουσα
~ Ἦς τὰς πόνας βασιλεῖς καὶ ἰδιῶται
~ πρὸς ὑγείαν φέρονται,
~ Ποθευήν δὲ ἐστὶ πᾶσι καὶ ἐπίδοξος.
~ Καίπερ ἔσα τῇ βρώμῃ ἀδελφῆς,
~ Τὴν σοφίαν τιμήσασα προήχθη.
9. Ἔως τίνες ὀκνηρὲ κατὰκείσαι;
Πότε δὲ ἐξ ὕπνου ἐγερθήσῃ;
10. Ὀλίγον μὲν ὕπνοις, ὀλίγον δὲ κα-
θῆσαι, μικρὸν δὲ νυστάζεις,
Ὀλίγον δὲ ἐναγκαλίσῃ χειρὶ σῆθι.
11. Εἴτ' ἐμπαράγινεται σοι ὥσπερ κα-
κὸς ὁδοιπρὸς ἡ πενία.
Καὶ ἡ ἔνδεια ὥσπερ ἀγαθὸς δρομεύς.
Ἐάν δὲ ἄοκνος ᾖς, ᾗξει σοι ὥσπερ
πηγὴ ὁ ἀμνητὸς σε,
Ἡ δὲ ἔνδεια ὥσπερ κακὸς ἀνὴρ αὐτο-
μολήσει.
12. Ἀνὴρ ἄφρων καὶ παρὰ νόμον πορεύε-
ται ὁδὸς ἐκ ἀγαθῆς.
13. Ὁ δ' αὐτὸς ἐννεύει ὀφθαλμῷ, ση-
μαίνει δὲ ποδὶ,
Διδάσκει δὲ ἐννεύμασι δακτύλων,
14. Διεστραμμένη δὲ καρδίᾳ τεκλαίνεται
κακά.
Ἐν παντὶ καιρῷ ὁ τοιοῦτος ταραχὰς
συνίστησι πόλει.
15. Διὰ (δὲ) τῆτο ἐξαπίνης ἔρχεται ἡ
ἀπώλεια αὐτῷ,

- Διακοπὴ καὶ συτρίβη ἀνίατος.
16. Ὅτι χαίρει πᾶσιν οἷς μισεῖ ὁ Κύριος,
Συτρίβεται δὲ διὰ ἀκαθαρσίαν ψυ-
χῆς.
17. Ὁφθαλμὸς ὕδατος, γλῶσσα ἄδικος, ὕδατος
Χεῖρες ἐκχέουσιν αἷμα δίκαιον,
18. (Καὶ) καρδίᾳ τεκλαινομένη λογισ-
μὸς κακὸς, καὶ πόδες ἐπισταυ-
δόντες κακοποιεῖν.
19. Ἐκκαίει ψευδῇ μάρτυς ἄδικος,
Καὶ ἐπιπέμπει κρίσεις ἀναμέσον ἀ-
δελφῶν.
20. Φύλασσε υἱὲ νόμου πατρός σε,
Καὶ μὴ ἀπώσῃ θεσμὸς μητρός σε.
21. Ἀφαψαι δὲ αὐτὴν ἐπὶ σῇ ψυχῇ
διαπαντὸς,
Καὶ ἐγκλείωσαι περὶ σὴν τραχήλου.
22. Ἡνίκα ἂν περιπατῇς, ἐπάγῃς αὐ-
τήν, καὶ μετὰ σὲ ἔσω.
Ὡς δ' ἂν καθεύδῃς, φυλασσέτω σε,
Ἵνα ἐγχειρομένῳ συνῃσῇ σοι.
23. Ὅτι λύχνος ἐντολὴ νόμου καὶ φῶς,
Καὶ ὁδὸς ζωῆς ἔλεγχος καὶ παιδεία.
24. Τὸ διαφυλάσσειν σε ἀπὸ γυναικὸς
ὑπάνδρου,
(Καὶ) ἀπὸ διαβολῆς γλώσσης ἀλλο-
τρίας.
25. Μὴ σε νικήσῃ κάλῃς ἐπιθυμία,
Μηδὲ ἀγρευθῇς σοῖς ὀφθαλμοῖς,
Μηδὲ συναρκαθῇς ἀπὸ τῶν αὐτῆς βλε-
φάρων.
26. Τιμὴ γὰρ πόρνης ἔση καὶ ἐνὸς ἄρβι-
βου δὲ ἀνδρῶν τιμίας ψυχῆς ἀ-
γρεύει.

C C 2

27. Ἀπο-

v. 8. stich. 6. ὑγίαν φέρονται) ὑγίαν προσφέρονται. v. 11. stich. 3. ᾗξει σοι) σοι deest. ibid. stich. 4. ἀνὴρ αὐτομολήσει) δρομεύς ἀπὸ τῆς ἀπομολήσεως. v. 14. δὲ) abest. v. 15. (δὲ) abest. v. 16. ὁ Κύριος) ὁ Θεός. ibid. stich. 2. δὲ διὰ) διὰ δι'. v. 17. stich. 2. δίκαιον) δίκαιον. v. 20. Φύλασσε υἱὲ) transposita. v. 22. stich. 3. συνῃσῇ) συνῃσῃ. v. 23. stich. 2. Καὶ ὁδὸς ζωῆς (λ.)) ὁδὸς ζωῆς καὶ ἔλεγχος. v. 25. stich. 3. συναρκαθῇς) συναρκαθῇς.

27. Ἀποδέσει τις πῦρ ἐν κέλπῳ, τὰ δὲ
ἱμάτια ἢ κατακαύσει;
28. Ἡ περιπατήσει τις ἐπ' ἀνδράκων
πυρὸς,
Τὸς δὲ πόδας ἢ κατακαύσει;
29. Οὕτως ὁ εἰσελθὼν πρὸς γυναῖκα
ὑπανδρὸν
Οὐκ αἰθωθήσεται, ἐδὲ πᾶς ὁ ἀπλό-
μενος αὐτῆς.
30. Οὐ θαυμαστὸν ἐάν τις ἀλῶ κλέπλων
κλέπῃ γὰρ ἵνα ἐμπλήσῃ ψυχὴν
πεινῶσαν
31. Ἐάν δὲ ἀλῶ, ἀποτίσει ἐπὶ ἀπλάσια,
Καὶ πάντα τὰ ὑπάρχοντα αὐτῆς
δὲς ῥύσεται ἑαυτὸν.
32. Ὁ δὲ μογρὸς δι' ἐνδειαν φρενῶν
Ἀπώλειαν τῇ ψυχῇ αὐτῆς περιποιῇ-
ται,
33. Ὀδύνας τε καὶ ἀτιμίας ὑποφέρει·
Τὸ δὲ ἐνείδος αὐτῆς ἐκ ἐξαλειφθήσε-
ται εἰς τὸν αἰῶνα.
34. Μετὸς γὰρ ζήλῃ θυμὸς ἀνδρὸς αὐ-
τῆς·
Οὐ φείσεται ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως·
35. Οὐκ ἀνταλλάσσεται ἕθενος λύτεν
τὴν ἔχθραν,
Οὐδὲ μὴ διὰ πολλῶν δώρων.

ΚΕΦ. Ζ'. VII.

ΤΙΕ Φύλασσε ἐμὰς λόγους,
Τὰς δὲ ἐμὰς ἐντολαὶς κρύψον
παρὰ σεαυτῶ·
Τίε τίμα τὸν Κύριον, καὶ ἰχύσεις·
Πλὴν δὲ αὐτῆς μὴ φοβῆ ἄλλον.

2. Φύλαξον ἐμὰς ἐντολαίς, καὶ βιώσεις,
Τὸς δὲ ἐμὰς λόγους ὥσπερ κόρας ὀμ-
μάτων·
3. Περίθῃ αὐταῖς σοῖς δακτύλοις, αὐτοῖς
Ἐπίγραψον δὲ ἐπὶ πλακῆς τῆς καρ- τὸ πλά-
διας σθ. τος
4. Εἰπὸν τὴν σοφίαν σὴν ἀδελφὴν εἶναι,
Τὴν δὲ φρόνησιν γνῶριμον περιποίη-
σαι σεαυτῶ·
5. Ἴνα σε τηρήσῃ ἀπὸ γυναικὸς ἀλλο-
τρίας καὶ πονηρᾶς,
Ἐάν σε λόγοις τοῖς πρὸς χάριν ἐμ-
βάληται.
6. Ἀπὸ γὰρ θυρίδος ἐκ τοῦ οἴκου αὐτῆς
εἰς τὰς πλατείας παρακύπλεσα,
7. Ὅν ἂν ἴδῃ τῶν ἀφρόνων τέκνων νεα-
νίαν ἐνδεῇ φρενῶν,
8. Παραπερευόμενον ἐν ἀγορᾷ παρὰ γω-
νίαν ἐν δίοδοις οἶκον αὐτῆς,
Καὶ ἀλῶντα 9. ἐν σκότει ἐσπερινῶ, λαλοῦν-
ῆνίκα ἂν ἡσυχία νυκτερινὴ ἢ καὶ γνό- τα
φος·
10. Ἡ δὲ γυνὴ συναντᾷ αὐτῶ, εἶδος
ἔχουσα πορνικόν,
Ἡ παιῖ νέων ἐξίπλισθαι καρδίας·
11. Ἀνεπληρωμένη δὲ ἐστὶ καὶ ἄσωτος,
Ἐν οἴκῳ δὲ ἔχ ἡσυχάζουσιν οἱ πόδες
αὐτῆς·
12. Χρόνον γὰρ τινὰ ἔξω ῥέμβεται,
Χρόνον δὲ ἐν πλατείαις παρὰ πᾶσαν
γυνίαν ἐνεδρεύει.
13. Εἵτα ἐπιλαβομένη ἐφίλησεν αὐτὸν,
Ἀναιδεῖ δὲ προσώπῳ προτεῖπεν αὐτῶ·
14. Θυσία εἰρηνικὴ μοι ἐστὶ,

Σήμε-

Υ. 27. Ἀποδέσει) ἀποθήσει. Υ. 30. τις ἀλῶ) transposita. ibid. Stich. 2. ψυχὴν πεινῶσαν) τὴν ὑν-
χὴν πεινῶν. Υ. 35. Stich. 2. διὰ πολλῶν) διαλυθῇ πολλῶν. CAP. VII. Υ. 3. Περίθῃ αὐτοῖς)
περίθῃ δὲ αὐταῖς. Υ. 5. Stich. 2. ἐμβάληται) ἐμβάληται. Υ. 8. Stich. 3. ἢ καὶ γνόφος.) καὶ
γνοφώδης.

Σήμερον ἀπεδίδομι τὰς εὐχάς μου·

15. Ἔνεκα τὸν ἐξῆλθον εἰς συνάντησίν σου,

Ποθέσα τὸ σὸν πρόσωπον, εὐρηκά σε.

16. Κεῖραις τέτακα τὴν κλῆν μου,

Ἀμφιτάποις δὲ ἔσφακα τοῖς ἀπ' Αἰγύπτου.

17. Διέρξαγκα τὴν κοίτην μου κρόκῳ,

Τὸν δὲ οἶκόν μου κινναμώμῳ·

18. Ἐλθὲ καὶ ἀπολαύσωμεν φιλίας ἕως ὁρθρου,

Δεῦρο καὶ ἐγκυλισθώμεν ἔρωτι·

19. Οὐ γὰρ πάρεσιν ὁ ἀνὴρ μου ἐν εἰκῇ,

Πεπόρευται (δὲ) ὁδὸν μακράν·

20. Ἐνδεσμον ἀργυρίῳ λαβὼν ἐν χειρὶ αὐτῷ,

Δι' ἡμερῶν πολλῶν ἐπανήξει εἰς τὸν οἶκόν αὐτῷ.

21. Ἀπεπλάνησε δὲ αὐτὸν πολλῇ ὁμιλίᾳ, βρόχοις τε τοῖς ἀπὸ χειλέων ἐξώκειλεν αὐτόν·

κεφφα- 22. Ὁ δὲ ἐπηκολέθησεν αὐτῇ κεφφαδαῖς, αἰνοῖται
θεῖς ὡς περὶ βῆς ἐπὶ σφαγὴν ἄγεται,
καὶ ὡς περὶ κύων ἐπὶ δεσμῆς,

23. Ἡ ὡς ἔλαφος τοξεύματι πεπληγὼς εἰς τὸ ἥπαρ·

Σπεύδει δὲ ὡς περὶ ὄρνεον εἰς παγίδα, Οὐκ εἰδὼς ὅτι περὶ ψυχῆς τρέχει.

24. Νῦν οὖν υἱὲ ἀκχέ μου,

ῥῆσιν καὶ πρόσεχε ῥήματι σῶματός μου.

25. Μὴ ἐκκλινάτω εἰς τὰς ὁδούς αὐτῆς ἡ καρδία σου·

καὶ μὴ πλανηθῇς ἐν ἀτραποῖς αὐτῆς.

26. Πολλὰς γὰρ τρώσασα καταβέβληκε, καὶ ἀναρίθμητοὶ εἰσιν ὅς πεφόνευκεν·

27. Ὅδοι ἄρα ὁ οἶκος αὐτῆς,

κατάγυσται εἰς ταμιεῖα τῷ θανάτῳ.

ΚΕΦ. Η'. VIII.

Σὺ τὴν σοφίαν κηρύξεις, ἵνα φρονήσῃς σὺ ὑπακέσῃ·

2. Ἐπὶ γὰρ τῶν ὑψηλῶν ἄκρων εἰσιν,

Ἀναμέσεν δὲ τῶν τριῶν ἔστηκε·

3. Παρὰ γὰρ πύλαις δυνατῶν παρεδρεύει,

Ἐν δὲ εἰσόδοις ὑμνεῖται.

4. Ὑμᾶς ὡς ἀνθρώποι παρακαλῶ,

καὶ προϊέμαι ἐμὴν φωνὴν υἱοῖς ἀνθρώπων.

5. Νοήσατε ἄκακοι πανουργίαν,

οἱ δὲ ἀπαιδεῦτοι ἐνθεοθε καρδίαν·

6. Εἰσακῆσατέ μου· σεμνὰ γὰρ ἔρῳ,

καὶ ἀνοίσω ἀπὸ χειλέων ὁρθά·

7. Ὅτι ἀλήθειαν μελετήσει ὁ φάρυγξ μου,

Ἐδελυγμένα δὲ ἐναντίον ἡμῶν χεῖλη ψευδῆ·

8. Μετὰ δικαιοσύνης πάντα τὰ ῥήματα κρίματα τῷ σώματός μου,

οὐδὲν ἐν αὐτοῖς σκολιὸν ἔδὲ σφαγγα- σφαγγα-
λῶδες λῶδες

9. Πάντα ἐνώπια τοῖς συνιῶσι,

καὶ ὁρθὰ τοῖς εὐρίσκεισι γινώσκιν.

10. Λάβετε παιδείαν καὶ μὴ ἀργύριον,

καὶ γινώσκιν ὑπὲρ χρυσίου δεδοκιμασμένον·

C c 3

(Ἄν-

V. 15. σθ) σοι. V. 17. κρόκῳ) κροκίνῳ. V. 22. κεφφαδαῖς) κεφφαδαῖς. V. 24. stich. 2. ῥῆσιν) ῥήμασι. V. 25. stich. 2. integer ab Edit. Rom. abest. V. 27. st. 2. εἰς ταμιεῖα) εἰς τὰ ταμιεῖα. CAP. VIII. V. 6. stich. 2. ἀνοίγω) ἀνοίσω. V. 8. κρίματα) ῥήματα. ibid. stich. 2. ἐν αὐτοῖς) ἐκ τούτων. ibid. σφαγγαλῶδες) σφαγγαλιῶδες.

- (Ἀνταναιρεῖσθε αἰδοῦσιν χρυσίον καὶ ἀργυρίον)
11. Κρείστων γὰρ σοφία λίθων πολυτελῶν,
Πᾶν δὲ τίμιον ἐκ ἀξίων αὐτῆς ἐστίν.
12. Ἐγὼ ἡ σοφία κατεσκήνωσα βεβλήν,
Καὶ γινώσκω καὶ εἰνοῖαν ἐγὼ ἐπεκαλεσάμην.
13. Φόβος Κυρίου μισεῖ ἀδικίαν,
Ἵβριν τε καὶ ὑπερηφανίαν καὶ ἐδὲς πανηρέων·
Μεμίσηκα δὲ ἐγὼ διετραμμένας ἐδὲς κακῶν.
14. Ἐμὴ βεβλή καὶ ἀσφάλεια,
Ἐμὴ φρόνησις, ἐμὴ δὲ ἰχὺς·
15. Δι' ἐμῶ βασιλεῖς βασιλεύουσιν,
Καὶ οἱ θυνάσαι γράφουσιν δικαιοσύνην·
16. Δι' ἐμῶ μεγιστᾶνες μεγαλύνονται,
Καὶ τύραννοι δι' ἐμῶ κρατῶσι γῆς.
17. Ἐγὼ τὲς ἐμὲ φιλοῦντας ἀγαπῶ,
Οἱ δὲ ἐμὲ ζητοῦντες, εὐρήσονται με.
18. Πλῆτος καὶ δόξα ἐμοὶ ὑπάρχει,
Καὶ κλῆσις καλαῶν καὶ δικαιοσύνη.
19. Βέλτιον ἐμὲ καρπίζεσθαι ὑπὲρ χρυσίον καὶ λίθων τίμιον (πολύν).
Τὰ δὲ ἐμὰ γενήματα κρείσσω ἀργυρίῳ ἐκλεκτῷ.
20. Ἐν ἐδῶς δικαιοσύνης περιπατῶ,
Καὶ ἀναμέσον τρίβων δικαιοῦμαι ἀνατρέφομαι.
21. Ἵνα μερίσω τοῖς ἐμὲ ἀγαπῶσιν ὑπαρξίν, καὶ τὲς θησαυρὸς αὐτῶν ἐμπλήσω ἀγαθῶν.
- Ἐὰν ἀναγγείλω ὑμῖν τὰ καθ' ἡμέραν γινόμενα, μνημονεύσω τὰ ἐξ αἰῶνος ἀριθμῆσαι.
22. Κύριος ἐκτίσέ με ἀρχὴν ὁδῶν αὐτῆς εἰς ἔργα αὐτῆς·
23. Πρὸ τῆ αἰῶνος ἐθεμελίωσέ με·
Ἐν ἀρχῇ, πρὸ τῆ τὴν γῆν ποιῆσαι,
24. Καὶ πρὸ τῆ τὰς ἀβύσσους ποιῆσαι,
Πρὸ τῆ προελθεῖν τὰς πηγὰς τῶν ὑδάτων,
25. Πρὸ τῆ ἔρη ἐδραθῆναι,
Πρὸ δὲ πάντων βουνῶν γενεᾶ με.
26. Κύριος ἐποίησε χώρας καὶ ἀεικίτης,
Καὶ ἄκρα οἰκόμενα τῆς ὑπ' ἑρηνόν.
27. Ἦνίκα ἠτοίμαζε τὸν ἑρηνόν, συμπαρήμην αὐτῷ,
Καὶ ὅτε ἀφώριζε τὸν ἑαυτῆ θρόνον ἐπ' ἀνέμων,
28. Ἦνίκα ἰχυρὰ ἐποίει τὰ ἄνω νέφη·
Καὶ ὡς ἀσφαλεῖς ἐτίθει πηγὰς τῆς ὑπ' ἑρηνόν,
29. Χ Ἐν τῷ τιθεῖν αὐτὸν τῇ θαλάσῃ ἀκρεβασμὸν αὐτῆς,
Καὶ ὑδάτα ἃ παρελεύσονται εἰς τὸν αὐτῆς,
Καὶ ὡς ἰχυρὰ ἐποίει τὰ θεμέλια τῆς γῆς,
30. Ἦμην παρ' αὐτῷ ἀεμίζουσα·
Ἐγὼ ἤμην, ἥ προσέχαιρεν,
Καθ' ἡμέραν δὲ εὐφραινόμην ἐν προσώπῳ αὐτῆς ἐν παντὶ καιρῷ,
31. Ὅτε ἠυφραίνετο τὴν οἰκεμένην συντελέσας,

Καὶ

v. 10. stich. 3. uncis inclusus integer abest ab Edis. Rom. v. 17. stich. 2. εὐρήσονται χάριν) χάριν dec st. v. 19. (πολύν) abest. ibid. stich. 2. κρείσσω) κρείσσω. v. 20. stich. 2. δικαιοσύνης) δικαιοῦμαι. v. 23. stich. 2. πρὸ τῆ) ἐν ἀρχῇ πρὸ τῆ. v. 26. stich. 2. ὑπ' οὐρανόν) ὑπ' οὐρανῶν. v. 28. Ἦνίκα) καὶ ὡς. v. 29. stich. 1. & 2. integri desiderantur in Edis. Rom. ibid. stich. 3. Καὶ) addit ὡς. ibid. θεμέλια) θεμέλια. v. 31. ἠυφραίνετο) ἐυφραίνετο.

Καὶ ἐνηυφραίνεται ἐν υἱοῖς ἀνθρώπων.

32. Νῦν οὖν υἱὲ ἄκχε' με·

Φυλάσ- *
σοντες 33. Ἀχέσαίε * παιδείαν καὶ σοφίαν, καὶ
* σοφίαν
μὴ ἀποφραγῇτε·

34. Μακάριος ἀνὴρ ὃς εἰσακέσεται με,
Καὶ ἄνθρωπος ὃς τὰς ἐμαὶς ὁδὸς φυ-
λάξει, ἀγρυπνῶν ἐπ' ἐμαῖς θύ-
ραις κατ' ἡμέραν,

Τηρῶν σαθρὰς ἐμῶν εἰσόδων·]

35. Αἱ γὰρ ἐξοδοὶ με ἐξοδοὶ ζωῆς,
Καὶ ἐτοιμάζεται θάλασσις παρὰ Κυ-
ρίῳ.

36. Οἱ δὲ εἰς ἐμὲ ἀμαρτάνοντες, ἀσε-
βῶσιν εἰς τὰς ἑαυτῶν ψυχάς·
Καὶ οἱ μισθόντες με, ἀγαπῶσι θά-
νατον.

ΚΕΦ. Θ'. IX.

Η Σοφία ἀκοδόμησεν ἑαυτῇ οἶκον,
Καὶ ὑπῆρξε σύλῃς ἐπ' αὐτήν.

2. Ἐσφαξε τὰ ἑαυτῆς θύματα,
Ἐκέρασεν εἰς κρατῆρα τὸν ἑαυτῆς
οἶνον,

Καὶ ἡτοιμάσατο τὴν ἑαυτῆς τραπέ-
ζαν.

3. Ἀπέσειλε τὰς ἑαυτῆς δούλῃς,
Συγκαλῶσα μετὰ ὑψηλῶ κηρύγματός
ἐπὶ κρατῆρα, λέγουσα·

4. Ὃς ἐστὶν ἄφρων, ἐκκλινάτω πρὸς μέ-
Καὶ τοῖς ἐνδεέσι φρενῶν εἶπεν·

5. Ἐλθατε, Φάγετε τῶν ἐμῶν ἄρτων,
Καὶ πίετε οἶνον ὃν ἐκέρασα ὑμῖν.

6. Ἀπολείπετε ἀφροσύνην, (ἵνα εἰς τὸν
αἰῶνα βασιλεύσητε·

Καὶ ζητήσατε φρόνησιν,) Χ ἵνα
βιώσητε·

Καὶ κατερθώσατε ἐν γνώσει σύνεσιν.

7. Ὁ παιδεύων κακὸς, λήψεται ἑαυτῷ
ἀτιμίαν·

Ἐλέγχων δὲ τὸν ἀσεβῆ, μωμῆσεται
ἑαυτόν.

8. Μὴ ἔλεγχε κακὸς, ἵνα μὴ μισῶσί σε·
Ἐλεγχε σοφὸν, καὶ ἀγαπήσει σε.
(Ἄσοφον, καὶ μισήσει σε)

9. Δίδε σοφῷ ἀφορμὴν, καὶ σοφώτερος
ἔσται·

Γνώριζε (δὲ) δικαίῳ, καὶ προθήσει
τῷ δέχεσθαι.

10. Ἀρχὴ σοφίας φόβος Κυρίου,
Καὶ βυλὴ ἀγίων σύνεσις·

Τὸ δὲ γινῶναι νόμον, διανοίας ἐστὶν ἀ-
γαθῆς·

11. Τέτω γὰρ τῷ τρόπῳ πολὺν ζῆσιν
χρόνον,
Καὶ προσεθήσεται σοὶ ἔτη ζωῆς σε.

12. Τίς ἐὰν σοφὸς γένη, σεαυτῷ σοφὸς
ἔσθι καὶ τῷ πλησίον·

Ἐὰν δὲ κακὸς ἀποβῇ, μόνος ἂν
τλήσῃ κακά.

Ὃς ἐρείδεται ἐπὶ ψεύδεσιν, ὅτος ποι-
μανεῖ ἀνέμῳ,

Ὁ δ' αὐτὸς διώζεται ὄρεσι πετό-
μενα·

Ἀπέλειπε γὰρ ὁδὸς τῷ ἑαυτοῦ ἀμ-
πελῶνος,

ἀντλή-
σεις

Τὸς

v. 32. stich. 2. & v. 33. non habentur in Edit. Rom. v. 36. εἰς ἐμὲ ἀμαρτάνοντες) transpo-
sita. C A P. IX. v. 6. stich. 2. ἵνα βιώσητε) non habet. v. 8. μισῶσί σε) μισήσουσί σε.
ibid. stich. 3. uncis inclusus abest ab Edit. Rom. v. 9. stich. 2. (δὲ) abest. v. 10. st. 3.
Τὸ δὲ) τὸ γὰρ. v. 11. ζῆσιν) ζήσεις. ibid. stich. 2. ζωῆς) addit σε. v. 12. τῷ πλησίον) τοῖς
πλησίον. ibid. stich. 3. ποιμανεῖ) ποιμαίνει.

Τὰς δὲ ἄξυνας τῷ ἰδίῳ γεωργίᾳ πε-
πλάνηται·

διαλέλαγ-
μένην

Διαπορεύεται δὲ δι' ἀνύδρου ἐρήμου,
καὶ γῆν διατεταμένην ἐν διψάσει,
συνάγει δὲ χερσὶν ἀκαρπίαν.

13. Γυνὴ ἄφρων καὶ θρασεία ἐνδεὴς ψω-
μῷ γίνεται·

Ἡ ἔκ ἐπίσταται αἰχλὺν,

14. Ἐκάθιπεν ἐπὶ θύραις τῷ ἑαυτῆς
οἴκῳ,

Ἐπὶ δίφρῳ ἐμφανῶς ἐν πλατεῖαις,

15. Προσκαλημένη τὰς παριόντας ὁδὸν,
καὶ κατευθύνοντας ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐ-
τῶν·

16. Ὃς ἐστὶν ὑμῶν ἀφρονέστατος, ἐκκλι-
νάτω πρὸς μέ·

Ἐνδεέσι δὲ φρονήσεως παρακελεύομαι
λέγῃσα·

17. Ἄρτων κρυφίων ἠδέως ἄψαυε,
καὶ ὕδατος κλοπῆς γλυκερῷ.

18. Ὁ δὲ ἔκ εἶδεν ὅτι γηγενεῖς παρ' αὐ-
τῇ ὄλυνται,

καὶ ἐπὶ πέταυρον αἶθε συναντᾷ.

Ἀλλὰ ἀποπήδησεν, μὴ ἐγχερονίσῃ ἐν
τῷ τόπῳ,

μηδὲ ἐπιστῆς τὸ σὸν ὄμμα πρὸς αὐ-
τήν·

Οὕτως γὰρ διαβῆσθαι ὕδαρ ἀλλότριον,
καὶ ὑπερβῆσθαι ποταμὸν ἀλλότριον.

Ἀπὸ δὲ ὕδατος ἀλλοτρίου ἀπέχεσθαι,

καὶ ἀπὸ πηγῆς ἀλλοτρίας μὴ πίνειν·

ἵνα πολὺν ζῆσιν χρεόν,

προσεθῇ δὲ σοὶ ἔτη ζωῆς.

ΚΕΦ. Ι. Χ.

Τὸς σοφὸς εὐφραίνει πατέρα·
τίς δὲ ἄφρων λύπη τῇ μητρὶ.
2. Οὐκ ὠφελήσῃσι θησαυροὶ ἀ-
νόμοις,

δικαιοσύνη δὲ ῥύσεται ἐκ θανάτου.

3. Οὐ λιμεκλιονήσει Κύριος ψυχὴν δικαίαν, δικαίαν
ζωὴν δὲ ἀσεβῶν ἀνατρέψει.

4. Πενία ἄνδρα ταπεινῷ·

Χεῖρες δὲ ἀνδρείων πλουτίζουσιν.

5. Τίς πεπαιδευμένος σοφὸς ἔσαι,

τῷ δὲ ἄφρονι διακόνῳ χρήσεται·

Διεσώθη ἀπὸ καύματος υἱὸς νοήμων,

Ἀνεμόφθορος δὲ γίνεται ἐν ἀμνητῷ
υἱὸς παρανόμος.

6. Εὐλογία Κυρίου ἐπὶ κεφαλῇ δικαίου·

Στόμα δὲ ἀσεβῶν καλύψει πένθος
ἄωρον.

7. Μνήμη δικαίου μετ' * ἱγνημῖ·

* ὄνομα δὲ † ἀσεβῶν σβέννυται.

δικαίων

* ἔγκω

8. Σοφὸς καρδίᾳ δέχεται ἐντολὰς· ὁ δὲ μίαν
ἄσπετος χεῖλεσι σχολιάζων ὑποσκε- † ἀσεβῆς
λιθίζεται.

9. Ὃς πορεύεται ἀπλῶς, πορεύεται
πεποιθώς·

Ὁ δὲ διατρέφων τὰς ὁδούς αὐτῷ,
γνωθήσεται.

10. Ὁ ἐννεύων ὀφθαλμῷ μετὰ δόλου, συν- ὀφθαλ-
άγει ἀνδράσι λύπας· μοῖς

Ὁ δὲ ἐλέγχων μετὰ παρρησίας εἰ-
ρηνοποιεῖ.

11. Πηγὴ ζωῆς ἐν χεὶρι δικαίου·

χειρὶ

στόμα δὲ ἀσεβῆς καλύψει ἀπώλεια.

12. Μῖσος ἐγείρει νεῖκος·

13. Ὃς

v. 15. ὁδόν) abest. v. 16. stich. 2. Ἐνδεέσι δὲ) καὶ τοῖς ἐνδεέσι. v. 18. stich. 3. ἐγχερονίσῃ) χρεονί-
σῃ. ibid. stich. 4. ἐπιστῆς τὸ σὸν ὄμμα) ἐπιστῆς τὸ σὸν ὄνομα. ibid. stich. 6. integer defi-
deratur in Edit. Rom. ibid. stich. 9. ζῆσιν) ζῆσι. CAP. X. v. 6. ἐπὶ κεφαλῇ) ἐπὶ κε-
φαλῇ.

Πάντας δὲ τὰς μὴ φιλονεικῶντας καλύψει Φιλία.

13. Ὃς ἐκ χειλέων προφέρει σοφίαν,
ῥάβδω τύπλει αἰδρα ἀκαρδίον.

14. Σοφοὶ κρύψουσιν αἰδοῦσιν.
Στόμα δὲ προπετὺς ἐγγίζει συντριβῇ.

15. Κτῆσις πλεσίαν πόλιν ὀχυρά.
αἰσεβῶν Συντριβὴ δὲ αἰδῶν πενία.

16. Ἔργα δικαίων ζῶν ποιῇ,
Καρποὶ δὲ αἰσεβῶν ἀμαρτίας.

17. Ὅδὸς ζωῆς φυλάσσει παιδεία.
Παιδεία δὲ ἀνεξέλεγκτος πλανᾶται.

δικαία 18. Καλύπτουσιν ἔχθραν χεῖλη ἡδία.
Οἱ δὲ ἐκφέροντες λειδορίας, ἀφρονέ-
σατοί εἰσιν.

ἐκφεύξε- 19. Ἐκ πολυλογίας ἐκ ἐκφύξε ἀμαρτίαν.
ται ἀ- Φειδόμενος δὲ χειλέων, νοήμων ἔσθ.

μαρτία 20. Ἀργυρος πεπυρωμένος γλῶσσα δι-
καίῃ· καρδία δὲ αἰσεβῆς ἐκλείψει.

21. Χεῖλη δικαίων ἐπίσταται ὑψηλά.
Οἱ δὲ ἀφρονες ἐν ἐνδείᾳ τελευτῶσιν.

22. Εὐλογία Κυρίου ἐπὶ κεφαλῇ δικαίῃ,
αὕτη πλουτίζει.

Καὶ ὃ μὴ προσεθῇ αὐτῇ λύπη ἐν
καρδίᾳ.

23. Ἐν γέλωτι ἀφρων πρᾶσσει κακά.
Ἡ δὲ σοφία ἀνδρὶ τίθει φρόνησιν.

ἀπωλεία 24. Ἐν ἀνομίᾳ αἰσεβῆς περιφέρεται.
(Δαλεύσει δὲ ἀφρων φρονίμῳ)
Ἐπιθυμία δὲ δικαίῃ δεκλή.
(Καρδία δὲ αἰσεβῆς ἐκλείψει).

25. Παραπορευομένης καταγίδος, ἀφανί-
νίζεται ὁ αἰσεβῆς.

Tom. IV.

Δίκαιος δὲ ἐκκλινάσθαι σώζεται εἰς τὸν
αἰῶνα.

26. Ὡσπερ ὄμφαξ ὁδοὶ βλαβερὸς, καὶ
καπνὸς ὄμμασιν.

Οὕτως παρανομία τοῖς χρωμένοις
αὐτῇ.

27. Φόβος Κυρίου προσέθισεν ἡμέρας.
Ἔτη δὲ αἰσεβῶν ὀλγωθήσεται.

28. Ἐγχερονίζει δικαίῳ εὐφροσύνη.
Ἐλπίς δὲ αἰσεβῶν ἀπολείπεται.

ὅλνται
φόβος

29. Ὁχύρωμα ὅσιν ὁδοὶ Κυρίου.
Συντριβὴ δὲ τοῖς ἐργαζομένοις κακά.

30. Δίκαιος ἐν τὸν αἰῶνα ἐκ ἐνδώσει.
Ἀσεβεὶς δὲ ἐκ οἰκήσῃ γῆν.

31. Στόμα δικαίῃ ἀποσάζει σοφίαν.
Γλῶσσα δὲ ἀδίκῃ ἐξολεῖται.

32. Χεῖλη ἀνδρῶν δικαίων ἐκίσταται χά- ἀποσά-
ριτας· ζει

Στόμα δὲ αἰσεβῶν ἀποσρέφεται.

ΚΕΦ. ΙΑ'. ΧΙ.

ΖΥγοὶ δόλοιο βδέλυγμα ἐνώπιον
Κυρίου.

Στάθμον δὲ δικαίον δεκλὸν αὐτῷ.

2. Οὐ εἰάν εἰσέλθῃ ὕβρις, ἐκεῖ καὶ ἀτι-
μία.

Στόμα δὲ ταπεινῶν μελετᾷ σοφίαν.

3. ✕ Τελειότης εὐθείαν ὁδηγήσει αὐτὸς.
Καὶ ὑποσκελισμὸς ἀθετήτων προνο- ✕
μεύσει αὐτὸς. ✕

4. Οὐκ ὠφελήσει ὑπάρχοντα ἐν ἡμέρᾳ
θυμῆ· ✕

Καὶ δικαιοσύνη ῥύσεται ἀπὸ θανάτου. ✕
D d (Ἀπο-

v. 12. rich. 2. καλύπτει) καλύπτει. v. 17. Ὅδὸς ζωῆς) ὁδὸς δικαίας ζωῆς. v. 19. ἐκφεύξεται ἀμαρ-
τία) ἐκφύξε ἀμαρτίαν. v. 22. ἐπὶ κεφαλῇ δικαίῃ, καὶ) ἐπὶ κεφαλῇ δικαίου, αὕτη πλουτίζει,
καὶ. v. 24. rich. 2. & 4. uncis inclusi integri absunt ab Edit. Rom. v. 25. ὁ αἰσεβῆς) αἰ-
σεβῆς. v. 26. βλαβερός) βλαβερόν. v. 28. ὅλνται) ἀπολείπεται. v. 30. τὸν αἰῶνα) εἰς τὸν αἰῶνα.
CAP. XI. v. 3. integer & v. 4. rich. 1. & 2. desiderantur in Edit. Rom.

(Ἀποθανῶν δίκαιος ἔλειπε μετάμε-
λον·

Πρόχειρος δὲ γίνεται καὶ ἐπίχαρτος
ἀσεβῶν ἀπώλεια).

5. Δικαιοσύνη ἀμώμη ὀρθοτομεῖ ὁδὸς·
Ἀσεβεία δὲ περιπίπτει ἀδικία.

6. Δικαιοσύνη ἀνδρῶν ἐρῶν ῥύτεται
αὐτές·

Τῇ δὲ ἀβελίᾳ ἀλίσκονται παράνομοι.

7. Τελευτήσαντος ἀνδρὸς δίκαιε, ἐκ
ᾧ αὐταὶ ἔλπις·

Τὸ δὲ καύχημα τῶν ἀσεβῶν ᾧ αὐταί.

8. Δίκαιος ἐκ θήρας δύνει·
Ἄντ' αὐτῷ δὲ παραδίδεται ὁ ἀσεβής.

9. Ἐν σῶματι ἀσεβῶν παγὶς πολίταις·
Αἰσθητὶς δὲ δικαίων εὐδοξία.

10. Ἐν ἀγαθοῖς δικαίων κατῳρῶσθε
πέλις·

✕ Καὶ ἐν ἀπώλειᾳ ἀσεβῶν ἀγαλ-
λίαμα.

✕ 11. Ἐν εὐλογίᾳ εὐθείων ὑψωθήσεται
πόλις·

✕ Στόμασι δὲ ἀσεβῶν κατεσκάφη.

12. Μυκλήριζει πολίτας ἐνδεὴς φρενῶν·
Ἀνὴρ δὲ φρόνιμος ἡσυχίαν ἄγει.

13. Ἀνὴρ διγλωσσος ἀποκαλύπτει βε-
λας ἐν συνεδρίῳ·

Πισὸς δὲ πνεῦν κρύπτει πράγματα.

14. Οἷς μὴ ὑπάρχει κυβέρνησις, πίπτου-
σιν ὥσπερ φύλλα,

Σωτηρία δὲ ὑπάρχει ἐν πολλῇ βελῇ.

15. Πονηρὸς κακοποιεῖ, ὅταν συμμίξῃ
δικαίῳ·

Μισεῖ δὲ ἤχον ἀσφαλείας.

16. Γυνὴ εὐχάριστος ἐγείρει ἀνδρὶ δόξαν·

Θρόνος δὲ ἀτιμίας γυνὴ μισῶσα δι-
καια.

Πλῆτε ἐκνηροὶ ἐνδεεῖς γίνονται·

Οἱ δὲ ἀνδρεῖοι ἐρείδονται πλῆτω.

17. Τῇ ψυχῇ αὐτῷ ἀγαθὸν ποιεῖ ἀνὴρ
ἐλεήμων·

Ἐξομύει δὲ αὐτῷ σῶμα ὁ ἀνελεήμων.

18. Ἀσεβὴς ποιεῖ ἔργα ἀδίκαια·
Σπέρμα δὲ δικαίων μισθὸς ἀληθείας.

19. Υἱὸς δίκαιος γεννᾶται εἰς ζωὴν·
Διαγμὸς δὲ ἀσεβὸς εἰς θάνατον.

20. Βδελυγμὰ Κυρίου διεστραμμένα ὁδοί·
Προσδεκτεῖ δὲ αὐτῷ πάντες ἁμῶμαι
ἐν ἰδῷ (αὐτῶν).

ταῖς ὁδοῖς

21. Χεὶρὶ χεῖρας ἐμβαλὼν ἄδικος ἐκ ἀτι-
μώρητος ἔσται·

ἀδίκως

Ὁ δὲ σπείρων δικαιοσύνην, λήψεται
μισθὸν πιστῶν.

22. Ὡσπερ ἐνώτιον Χ χερσὶν ἐν ῥηνὶ ὕδατος,
Οὕτως γυναικὶ κακέφρονι καὶ πότος.

23. Ἐπιθυμία δικαίων πάντα ἀγαθή·
Ἐλπίς δὲ ἀσεβῶν ἀπολεῖται.

24. Εἰσὶν οἱ τὰ ἴδια σπείροντες πλείονα
ποιῶσιν·

Εἰσὶ δὲ καὶ οἱ συνάγοντες Χ τὰ ἀλί-
τρη ἐλαττονεῦνται.

25. Ψυχὴ ἡυλογημένη πᾶσα ἀπλή·
Ἀνὴρ δὲ θυμώδης ἐκ εὐχῆμων.

26. Ὁ συνέχων σῖτον ὑπολείπειτο αὐτὸν
τοῖς ἔθνεσιν·

Εὐλογία δὲ εἰς κεφαλὴν τῷ μετα-
διδόντι.

27. Τεκλιανόμενος ἀγαθὰ, ζητεῖ χάριν
ἀγαθὴν· ἐκζητῆται δὲ κακὰ κα-
ταλήψεται αὐτόν.

28. Ὁ πε-

γ. 5. ἀμώμον) ἀμώμων. γ. 6. ῥύτεται) ῥύται. ibid. Stich. 2. τῇ δὲ ἀβελίᾳ ἀλ.) τῇ δὲ ἀπώλειᾳ
αὐτῶν ἀλίσκ. γ. 8. δύνει) ἐκδύνει. γ. 10. Stich. 2. & γ. 11. Stich. 1. integri desiderantur in
Edit. Rom. γ. 21. Stich. 2. πιστῶν) πιστῶν.

28. Ὁ πεπειθὺς ἐπὶ πλέτῳ Χ *ἰαντῆ*,
ἕτος πεσεῖται.

Ὁ δὲ ἀντιλαμβάνομενος δικαίων, (*ἔ-
τες*) ἀνατελεῖ.

29. Ὁ μὴ συμπεριφερόμενος τῷ ἑαυτοῦ
οἴκῳ, κληρονομήσει ἄνεμον.
Θαλεύσει δὲ ἄφρον φρονίμων.

30. Ἐκ καρπῦ δικαιοσύνης φύεται δέν-
δρον ζωῆς.

Ἀφαιρῶνται δὲ ἄστροι ψυχὰι παρα-
νόμων.

31. Εἰ ὁ μὲν δίκαιος μόλις σώζεται, ὁ
ἀσεβὴς καὶ ἁμαρτωλὸς πῶ φα-
τεῖται;

ΚΕΦ. ΙΒ'. XII.

Ο ἀγαπῶν παιδεῖαν, ἀγαπᾷ αἰ-
δησιν.

Ὁ δὲ μισῶν ἐλέγχους, ἄφρων.

Κυρίῳ 2. Κρείσσων ὁ εὐρὺν χάριν παρὰ Κυρίῳ.
Ἀνὴρ δὲ παραίνεμος παρασιωπηθή-
σεται.

3. Οὐ κατορθώσει ἄνθρωπος ἐξ ἀνέμου.
Αἱ δὲ ρίζαι τῶν δικαίων ἐκ ἐξαρθή-
σονται,

4. Γυνὴ ἀνδρεία σέφανος τῷ ἀνδρὶ αὐ-
τῆς.

Ὡσπερ δὲ ἐν ξύλῳ σκώληξ, ἔτως
ἄνδρα ἀπόλλυσι γυνὴ κακοποιός.

5. Λογισμοὶ δικαίων κρίματα.
Κυβερνῶσι δὲ ἀσεβεῖς δόλους.

6. Λόγοι ἀσεβῶν δόλοι Χ *ἰς αἷμα*.
Στόμα δὲ ἐρῶν ῥύσεται αὐτός.

7. Οὐ εἰάν γραφῇ ὁ ἀσεβὴς, ἀφανίζεται.
Οἶκοι δὲ δικαίων παραμενῶσι.

8. Στόμα συνετῆ ἐγκωμιάζεται ὑπὸ
ἀνδρός.

Ναυθοκάριος δὲ μυκλῆρίζεται.

9. Κρείσσων ἀνὴρ ἐν ἀτιμίᾳ θαλεύων
ἑαυτῷ,

Ἡ τιμὴν ἑαυτοῦ περιτιθεῖς καὶ προσ-
δόμενος ἔργῳ.

ἔργων

10. Οἰκτεῖρει δίκαιος ψυχὰς κληνῶν
αὐτοῦ.

Τὰ δὲ σπλάγχνα τῶν ἀσεβῶν ἀνε-
λεήμονα.

11. Ὁ ἐργαζόμενος τὴν ἑαυτοῦ γῆν, ἐμ-
πληθήσεται ἔργων.

Οἱ δὲ διώκοντες μάταια, ἐνδεεῖς
φρενῶν.

Ὅς ἐστιν ἡδὺς ἐν ὄνων διατριβαῖς,

Ἐν τοῖς ἑαυτοῦ ὀχυρώμασι καταλεί-
ψει ἀτιμίαν.

12. Ἐπιθυμίαι ἀσεβῶν κακαί.

Αἱ δὲ ρίζαι τῶν εὐσεβῶν ἐν ὀχυρώ-
μασι.

13. Δι' ἁμαρτίαν χειλέων ἐμπίπτει εἰς ἀμαρ-
τίαν * *παγίδα* ἁμαρτωλός.

Ἐκφεύγει δὲ ἐξ αὐτῶν δίκαιος.

* *παγί-
δας*

Ὁ βλέπων λεῖα ἐλεηθήσεται.

Ὁ δὲ συκάντων ἐν λύκαις, ἐκθλίψει πύλαις
ψυχάς.

14. Ἀπὸ καρπῶν σώματος (ψυχῇ)
ἀνδρός πληθήσεται ἀγαθῶν.

Ἀνταπόδομα δὲ χειρῶν αὐτοῦ δοθήσε-
ται αὐτῷ.

15. Ὅδοι ἀφρόνων ἐρῶσι ἐνώπιον αὐτῶν.
Εἰσακκεῖ δὲ συμβουλίας σοφός.

16. Ἀφρων αὐθημερὸν ἐξαγγέλλει ὁργὴν
αὐτοῦ.

D d 2

Κρύπτει

(Ἀποθανόν δικαίος ἔλειπε μετάμε-
λον·

Πρέχειρος δὲ γίνεται καὶ ἐπίχαρτος
ἀσεβῶν ἀπώλεια).

5. Δικαιοσύνη ἀμώμη ἐρδοτομεῖ ὁδός·
Ἄσεβεία δὲ περιπίπτει ἀδικία.

6. Δικαιοσύνη ἀνδρῶν ἐρδῶν ῥύσσεται
αὐτές·

Τῇ δὲ ἀβελία ἀλίσκονται παράνομοι.

7. Τελευτήσαντος ἀνδρὸς δικαίᾳ, ἐκ
ὄλνται ἔλπις·

Τὸ δὲ καύχημα τῶν ἀσεβῶν ὄλνται.

8. Δίκαιος ἐκ θήρας δύνει·
Ἄντ' αὐτῷ δὲ παραδίδεται ὁ ἀσεβής.

9. Ἐν εἴματι ἀσεβῶν παγίς πολίταις·
Αἰδοῦνται δὲ δικαίων εὐδοκίᾳ.

10. Ἐν ἀγαθοῖς δικαίων κατάρθωσιν
πέλις·

✕ Καὶ ἐν ἀπώλειᾳ ἀσεβῶν ἀγαλ-
λίαμα.

✕ 11. Ἐν εὐλογίᾳ εὐθειῶν ὑψωθήσεται
πέλις·

✕ Στόμασι δὲ ἀσεβῶν κατετκάφη.

12. Μυκλήριζει πολίτας ἐνδεὲς φρενῶν·
Ἀνὴρ δὲ φρόνιμος ἡσυχίαν ἄγει.

13. Ἀνὴρ διγλωσσος ἀποκαλύπτει βε-
λαὸς ἐν συνεδρίῳ·

Πισὸς δὲ πνοῇ κρύπτει πράγματα.

14. Οἷς μὴ ὑπάρχει κυβέρνησις, πίπτου-
σιν ὥσπερ φύλλα,

Σωτηρία δὲ ὑπάρχει ἐν πολλῇ βελῇ.

15. Ποτηρὸς κακοποιεῖ, ὅταν συμμίξῃ
δικαίῳ·

Μισεῖ δὲ ἤχον ἀσφαλείας.

16. Γυνὴ εὐχάριστος ἐγείρει ἀνδρὶ δόξαν·

Θρόνος δὲ ἀτιμίας γυνὴ μισῶσα δι-
καια.

Πλάττει ἐκνηροὶ εἰδεῖς γίνονται·

Οἱ δὲ ἀνδρεῖοι ἐρείδονται πλάττω.

17. Τῇ ψυχῇ αὐτῷ ἀγαθὸν ποιεῖ ἀνὴρ
ἐλεήμων·

Ἐξολλύει δὲ αὐτῷ σῶμα ὁ ἀνελεήμων.

18. Ἄσεβὴς ποιεῖ ἔργα ἀδίκᾳ·
Σπέρμα δὲ δικαίων μισθὸς ἀληθείας.

19. Υἱὸς δικαίος γεννᾶται εἰς ζωὴν·
Διωγμὸς δὲ ἀσεβὸς εἰς θάνατον.

20. Βδέλυγμα Κυρίῳ διεστραμμέναι ὁδοί·
Προσδεκτοὶ δὲ αὐτῷ πάντες ἄμωμοι
ἐν ἰδῷ (αὐτῶν). ἰαῖς ἑδοῖς

21. Χειρὶ χειρὸς ἱμβαλὼν ἔδωκε ἐκ ἀτρί-
μώρητος ἔσαι· ἀδίκως

Ὁ δὲ σπείρων δικαιοσύνην, λήψεται
μισθὸν πιστῶν.

22. Ὡσπερ ἐνώτιον Χ κηρῶν ἐν ῥηνὶ ὑδός,
Οὕτως γυναικὶ κακίφρονι καὶλδος.

23. Ἐπιθυμία δικαίων πᾶσα ἀγαθή·
Ἐλπίς δὲ ἀσεβῶν ἀπολεῖται.

24. Εἰσὶν οἱ τὰ ἴδια σπείροντες πλείονα
ποῦσιν·

Εἰσὶ δὲ καὶ οἱ συνάγοντες Χ τὰ ἀπί-
στῳ ἐλαττονεῦνται.

25. Ψυχὴ ἡυλογημένη πᾶσα ἀπλή·
Ἀνὴρ δὲ θυμώδης ἐκ εὐχῆμων.

26. Ὁ συνέχων σῖτον ὑπολείπειτο αὐτὸν
τοῖς ἔθνεσιν·

Εὐλογία δὲ εἰς κεφαλὴν τῷ μετα-
διδόντος.

27. Τεκλιανόμενος ἀγαθὰ, ζητεῖ χάριν
ἀγαθὴν· ἐκζητεῖται δὲ κακὰ κα-
ταλήψεται αὐτόν.

28. Ὁ πε-

γ. 5. ἀμώμον) ἀμώμων. γ. 6. ῥύσσεται) ῥύνται. ibid. stich. 2. τῇ δὲ ἀβελίᾳ ἀλ.) τῇ δὲ ἀπώλειᾳ
αὐτῶν ἀλίσκ. γ. 8. δύνει) ἐκδύνει. γ. 10. stich. 2. & γ. 11. stich. 1. integri desiderantur in
Edit. Rom. γ. 21. stich. 2. κηρῶν) κηρῶν.

28. Ὁ πεποιδῶς ἐπὶ πλῆτῳ Χ *Ιαντῆ*,
ἔτος πεσεῖται.

Ὁ δὲ ἀντιλαμβανόμενος δικαίων, (ἔ-
τος) ἀνατελεῖ.

29. Ὁ μὴ συμπεριφερόμενος τῷ ἑαυτῷ
οἴκῳ, κληρονομήσει ἄνεμον.
Θαλεύσει δὲ ἄφρων φρονίμῳ.

30. Ἐκ καρπῷ δικαιοσύνης φύεται δέν-
δρον ζωῆς.

Ἀφαιρῶνται δὲ ἄστροι ψυχαὶ παρα-
νόμων.

31. Εἰ ὁ μὲν δίκαιος μόλις σώζεται, ὁ
ἀσεβὴς καὶ ἀμαρτωλὸς πᾶ Φα-
ρεῖται;

ΚΕΦ. ΙΒ'. XII.

Ο ἀγαπῶν παιδεῖαν, ἀγαπᾷ αἰ-
δήσιν.

Ὁ δὲ μισῶν ἐλέγχους, ἄφρων.

Κυρία 2. Κρείσσων ὁ εὐρὺν χάριν παρὰ Κυρία.
Ἀνὴρ δὲ παράνομος παρασιωπηθή-
σεται.

3. Οὐ κατορθώσει ἄνθρωπος ἐξ ἀνόμου.
Αἱ δὲ ρίζαι τῶν δικαίων ἐκ ἐξαρθή-
σονται.

4. Γυνὴ ἀνδρεία εἴφανος τῷ ἀνδρὶ αὐ-
τῆς.

Ὡς περ δὲ ἐν ξύλῳ σκώληξ, ἔτως
ἄνδρα ἀπόλλυσι γυνὴ κακοποιός.

5. Λογισμοὶ δικαίων κρίματα.
Κυβερνῶσι δὲ ἀσεβεῖς δόλους.

6. Λόγοι ἀσεβῶν δόλοι Χ *ις κῆμα*.
Στόμα δὲ ἐρῶν ῥύσεται αὐτός.

7. Οὐ εἰάν γραφῇ ὁ ἀσεβὴς, ἀφανίζεται.
Οἶκοι δὲ δικαίων παραμενεῖσι.

8. Στόμα συνετῷ ἐγκωμιάζεται ὑπὸ
ἀνδρῶν.

Νωθροκαρδίας δὲ μυκλήριζεται.

9. Κρείσσων ἀνὴρ ἐν ἀτιμίᾳ θαλεύων
ἑαυτῷ,

Ἡ τιμὴν ἑαυτῷ περιτιθεῖς καὶ προσ-
δεόμενος ἔσται.

ἄρταν

10. Οἰκτεῖρει δίκαιος ψυχὰς κληνῶν
αὐτῷ.

Τὰ δὲ σπλάγχνα τῶν ἀσεβῶν ἀνε-
λεήμονα.

11. Ὁ ἐργαζόμενος τὴν ἑαυτῷ γῆν, ἐμ-
πληθήσεται ἄρταν.

Οἱ δὲ διώκοντες μάταια, ἐνδεεῖς
φρενῶν.

Ὅς ἐστιν ἡδὺς ἐν οἶνων διατριβαῖς,

Ἐν τοῖς ἑαυτῷ ὀχυρώμασι καταλεί-
ψει ἀτιμίαν.

12. Ἐπιθυμίαι ἀσεβῶν κακαί.

Αἱ δὲ ρίζαι τῶν εὐσεβῶν ἐν ὀχυρώ-
μασι.

13. Δι' ἁμαρτίαν χειλέων ἐμπίπτει εἰς ἀμαρ-
τίαν * παγίδα ἀμαρτωλός.

Ἐκφεύγει δὲ ἐξ αὐτῶν δίκαιος.

* παγι-
δας

Ὁ βλέπων λεῖα ἐλεηθήσεται.

Ὁ δὲ συγαντῶν ἐν λύκαι, ἐκθλίψει πύλαις
ψυχάς.

14. Ἀπὸ καρπῶν σώματος (ψυχῆ)
ἀνδρὸς πληθήσεται ἀγαθῶν.

Ἀνταπόδομα δὲ καρπῶν αὐτῷ δοθήσεται χειλέων
αὐτῷ.

15. Ὅδοι ἀφρέων ἐρῶσι ἐνώπιον αὐτῶν
Εἰσακτεῖ δὲ συμβουλίας σοφός.

16. Ἀφρων αὐθιμερὸν ἐξαγγέλλει ὀργὴν
αὐτῷ.

D d 2

Κρύπτει

Κρύπτει δὲ τὴν ἑαυτοῦ ἀτιμίαν παν-
ἔργος.

ἀπαγ- 17. Ἐπιδεικνυμένην πίσιν ἀπαγγεῖ δι-
γέλλει καιος·

Ὁ δὲ μάρτυς τῶν ἀδίκων δόλιος.

μάχαι- 18. Εἰσὶν οἱ λέγοντες τιτρώσκεισι μαχαί-
ραν Γλῶσσαι δὲ σοφῶν ἰῶνται.

19. Χεῖλη ἀληθινὰ κατορθοῖ μαρτυ-
ρίαν·

Μάρτυς δὲ ταχύς γλῶσσαν ἔχει ἄ-
δικον.

20. Δόλος ἐν καρδίᾳ τεκταινομένη κακὰ.
βελόμε- Οἱ δὲ βλεπόμενοι εἰρήνην, εὐφρανθή-
ισι σονται.

21. Οὐκ ἀρέσει τῷ δικαίῳ ἕδεν ἄδικον·
Οἱ δὲ ἀσεβεῖς πληθήσονται κακῶν.

Κυρία 22. Βδελυγμα Κυρία χεῖλη ψευδῆ·
Ὁ δὲ ποιῶν πῖσεις δεκλὸς παρ' αὐτῶ.

23. Ἀνὴρ συνετὸς θρόνος αἰδοῦσέως·
Καρδία δὲ ἀφρόνων συναντήσεται
ἀραῖς.

ἰχθῶν 24. Χεὶρ ἐκλεκτῶν κρατήσῃ εὐχερῶς·
Δόλιοι δὲ ἔσονται εἰς προνομίην.

25. Φοβερὸς λόγος καρδίαν ταράσσει ἀν-
δρὸς (δικαίῃ)·

Ἀγγελία δὲ ἀγαθὴ εὐφρανεῖ αὐτόν.

26. Ἐπιγνώμων δίκαιος ἑαυτοῦ φίλος ἔσται·
(Δί δὲ γινῶμαι τῶν ἀσεβῶν ἀνεπιει-
κεῖς·

Ἀμαρτάνοντας καὶ αὐθιγὰ κακὰ)·

Ἡ δὲ ὁδὸς τῶν ἀσεβῶν πλανήσῃ
αὐτὸς.

27. Οὐκ ἐπιτεύξεται δόλιος θήρας·
Κτῆμα δὲ τίμιον ἀνὴρ καθαρός.

28. Ἐν ὁδοῖς δικαιοσύνης ζωὴ·

Ὁδοὶ δὲ μνησικάκων εἰς θάνατον.

ΚΕΦ. ΙΓ'. XIII.

Τὸς πανῆργος ὑπήκοος πατρί·
Τίς δὲ ἀνήκοος ἐν ἀπωλείᾳ.

2. Ἀπὸ καρπῶ δικαιοσύνης φά-
γεται ἀγαθός·

Ψυχὰς δὲ παρανόμων ὀλένται ἄωροι.

3. Ὃς φυλάσσει τὸ ἑαυτοῦ σῶμα, τηρεῖ
τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν·

Ὁ δὲ προπετὴς χεῖλεσι, πλοῖσιν
ἑαυτόν.

4. Ἐν ἐπιθυμίᾳ ἐστὶ πᾶς ἀεργός·
Χεῖρες δὲ ἀνδρείων ἐν ἐπιμελείᾳ.

5. Λόγον ἄδικον μισεῖ δίκαιος·
Ἀσεβὴς δὲ αἰχύνεται, καὶ ἐκ ἔξει
παρρησίαν.

6. ✕ Δικαιοσύνη φυλάσσει ἀκάκως ὁδῶ·
Τὸς δὲ ἀσεβεῖς φαύλης ποιεῖ ἀμαρ- ✕
τία. ✕

7. Εἰσὶν οἱ πλατίζουσιν ἑαυτοὺς, μηδὲν
ἔχοντες·

Καὶ εἰσὶν οἱ ταπεινῶντες ἑαυτοὺς ἐν
πολλῷ πλέτω.

8. Λύτρων ἀνδρὸς ψυχῆς ὁ ἴδιος πλῆτος·
Πτωχὸς δὲ ἐχ' ὑφίσταται ἀπειλήν.

9. Φῶς δικαίοις διαπαντός·

Φῶς δὲ ἀσεβῶν σβέννυται.

Ψυχὰς δόλιοι πλανῶνται ἐν ἀμαρ-
τίαις·

Δίκαιοι δὲ οἰκτιρεύουσι καὶ ἐλεῶσι.

10. Κακὸς μεθ' ὕβρεως πράσσει κακά·
Οἱ δὲ ἑαυτῶν ἐπιγνώμονες σοφοί.

11. Ὑπαρ-

V. 16. Stich. 2. πανῆργος) ἀνὴρ πανῆργος. V. 18. μάχαιραν) μάχαιρα. V. 24. ἰχθῶν) εὐχερῶς.
ibid. Stich. 2. εἰς προνομίην) ἐν προνομίᾳ. V. 25. Stich. 2. εὐφρανεῖ) εὐφραίνει. V. 26. Stich. 2.
abest ab Ed. Rom. ibid. Stich. 3. Ἀμαρτάνοντας) addit δι. CAP. XIII. v. 2. Ἀπὸ
καρπῶ) ἀπὸ καρπῶν. V. 5. Stich. 2. καὶ ἐκ) καὶ οὐκ. V. 6. integer desideratur in Ed. Rom.
V. 7. πλατίζουσιν) πλαντίζονται.

11. Ὑπαρξίς ἐπισπουδαζομένη μετὰ ἀνομίας, ἐλαάτων γίνεται.

Ὁ δὲ συνάγων ἑαυτῷ μετ' εὐσεβείας, πληθυνθήσεται.

(Δίκαιος οἰκτεῖται καὶ κηχεῖται.)

12. Κρείσσων ἐναρχόμενος βοηθεῖν καρδία

τῇ ἐπαγγελιομένῃ καὶ εἰς ἐλπίδα ἄγοντος.

κακὴ Δένδρον γὰρ ζωῆς, ἐπιθυμία ἀγαθῆ.

13. Ὃς καταφρονεῖ πράγματος, καταφρονηθήσεται ὑπ' αὐτῷ.

Ὁ δὲ φοβόμενος ἐν ὁλὴν, ἔτος ἡμιπύ.

Τῷ δολίῳ ἔδεν ἔσαι ἀγαθόν.

Οἰκέτῃ δὲ σοφῷ ἑοδοὶ ἔσονται πράξεις,

καὶ κατευθυνθήσεται ἡ ὁδὸς αὐτῷ.

14. Νόμος σοφῷ πηγὴ ζωῆς.

Ὁ δὲ ἄνθρωπος ὑπὸ παγίδος θανεῖται.

15. Σύνεσις ἀγαθὴ δίδωσι χάριν,

τὸ δὲ γινῶναι νόμον διανοίας ἐστὶν ἀγαθῆς.

Ὁδοὶ δὲ καταφρονούντων ἐν ἀπωλείᾳ.

16. Πᾶς πανῆργος πρᾶσσει μετὰ γνώσεως.

Ὁ δὲ ἄφρων ἐξεπέτασεν ἑαυτῷ κακίαν.

17. Βασιλεὺς θρασὺς ἐμπεσεῖται εἰς κακά.

Ἄγγελος δὲ σοφὸς ῥύσεται αὐτόν.

18. Πενίαν καὶ ἀτιμίαν ἀφαιρεῖται παιδεία.

Ὁ δὲ φυλάσων ἐλέγχους, δοξαζήσεται.

19. Ἐπιθυμία εὐσεβῶν ἡδύνεσι ψυχὴν.

Ἔργα δὲ ἀσεβῶν μακρὰν ἀπὸ γνώσεως.

20. Ὁ συμπορευόμενος σοφοῖς, σοφὸς ἔσται.

Ὁ δὲ συνεμβόμενος ἄφροσι, γνωθήσεται.

21. Ἀμαρτάνοντος καταδιώκεται κακός.

Τὸς δὲ δικαίους καὶ ἀληθεύει ἀγαθός.

22. Ὁ ἀγαθὸς ἀνὴρ κληρονομήσει υἱὸς υἱῶν.

Θησαυρίζεται δὲ δικαίοις πλεῖτος ἀσεβῶν.

23. Δίκαιοι ποιήσασιν ἐν πλεῖτῳ ἔτη πολλά.

Ἄδικοι δὲ ἀπολοῦνται συντόμως.

24. Ὃς φεῖδεται τῆς ἑαυτοῦ βακίῃς, μισεῖ τὸν υἱὸν αὐτοῦ.

Ὁ δὲ ἀγαπῶν, ἐπιμελῶς παιδεύει.

25. Δίκαιος ἔδων ἐμπεπλάτῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ.

Ψυχὰ δὲ ἀσεβῶν ἐνδεής.

ΚΕΦ. ΙΔ'. XIV.

ΣΟΦΑὶ γυναῖκες οἰκοδόμησαν οἶκον· ἡ δὲ ἄφρων κατέστρεψε ταῖς χερσὶν αὐτῆς.

2. Ὁ πορευόμενος ὀρθῶς, φοβεῖται τὸν Κύριον.

Ὁ δὲ σκολιάζων ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ, ἀτιμαζήσεται.

3. Ἐκ νόμου ἀφρόνων βακίῃς ὑβρεως· Χεῖλη δὲ σοφῶν φυλάξει αὐτές.

4. Οὐ μὴ εἰσὶ βάεις, φάτναι καθαραί· Οὐ δὲ πολλὰ γενήματα, φανερά βοὸς ἰσχύς.

D d 3

ς. Μάρ.

γ. 12. βοηθεῖν) βοηθῶν. ibid. rich. 3. κακὴ) ἀγαθῇ. γ. 20. Ὁ συμπορευόμενος) ὁ ἀβελ. ibid. ἔσαι) ἔσθ. ib. 2. συνεμβόμενος) συμπορευόμενος. γ. 22. Ὁ ἀγαθός) ἀγαθὸς. CAP. XIV. γ. 1. κατέστρεψε) κατίσκαψε. γ. 3. rich. 2. φυλάξει) φυλάσσει.

Κρύπτει δὲ τὴν ἑαυτῷ ἀτιμίαν παν-
ἔργος.

ἀπαγ- 17. Ἐπιδεικνυμένην πίσιν ἀπαγγελαῖ δι-
γέλλει καιος·

Ὁ δὲ μάρτυς τῶν ἀδίκων δόλιος·

μάχαι- 18. Εἰσὶν οἱ λέγοντες τιτρώσκεισι μαχαιρά-
ραν Γλῶσσαι δὲ σοφῶν ἰῶνται.

19. Χεὶλη ἀληθινὰ κατορθοῖ μαρτυ-
ρίαν·

Μάρτυς δὲ ταχύς γλῶσσαν ἔχει ἄ-
δικον.

βελόμα- 20. Δόλος ἐν καρδίᾳ τεκτανομένη κακία·
ισι Οἱ δὲ βλενόμενοι εἰρήνην, εὐφρανθή-
σονται.

21. Οὐκ ἀρέσει τῷ δικαίῳ ἔδεν ἄδικον·
Οἱ δὲ ἀσεβεῖς πληθήσονται κακῶν.

Κυρίῳ 22. Βόελυγμα Κυρία χεὶλη ψευδῆ·
Ὁ δὲ ποιῶν πίσεις δεκλὸς παρ' αὐτῷ.

23. Ἀνὴρ συνετὸς θρόνος αἰδοῦσεως·
Καρδία δὲ ἀφρόνων συναντήσεται
ἀραῖς.

ἐχθρῶν 24. Χεὶρ ἐκλεκτῶν κρατῆσει ἐν χερσὶ·
Δόλιοι δὲ ἔσονται εἰς προνομίην.

25. Φοβερὸς λόγος καρδίαν ταράσσει ἀν-
δρὸς (δικαίῃ)·

Ἀγγελία δὲ ἀγαθὴ εὐφρανεῖ αὐτόν.

26. Ἐπιγνώμων δίκαιος ἑαυτῷ φίλος ἔσται·
(Αἰ δὲ γινῶμαι τῶν ἀσεβῶν ἀνεπιει-
κεῖς·

Ἀμαρτάνοντας καὶ ἀδιώξεται κακία)·

Ἡ δὲ ὁδὸς τῶν ἀσεβῶν πλανήσει
αὐτούς.

27. Οὐκ ἐπιτύχεται δόλιος θήρας·
Κτῆμα δὲ τίμιον ἀνὴρ καθαρὸς.

28. Ἐν ὁδοῖς δικαιοσύνης ζωὴ·

Ὅδοι δὲ μνησικάκων εἰς θάνατον.

ΚΕΦ. ΙΓ'. XIII.

Τὸς πανῆργος ὑπήκοος πατρὶ·

Τίς δὲ ἀνήκοος ἐν ἀπωλείᾳ.

2. Ἀπὸ καρπῷ δικαιοσύνης φά-
γεται ἀγαθός·

Ψυχὰς δὲ παρανόμων ὀλεῖται ἄωροι.

3. Ὃς φυλάσσει τὸ ἑαυτῷ σῶμα, τηρεῖ
τὴν ἑαυτῷ ψυχὴν·

Ὁ δὲ προπετὴς χεῖλεσι, πλοῆσει
ἑαυτόν.

4. Ἐν ἐπιθυμίᾳ ἐστὶ πᾶς ἀεργός·
Χεῖρες δὲ ἀνδρείων ἐν ἐπιμελείᾳ.

5. Λόγον ἄδικον μισεῖ δίκαιος·
Ἀσεβὴς δὲ αἰχλύνεται, καὶ ἔκ ἔξει
παρρησίαν.

6. ✕ Δικαιοσύνη φυλάσσει ἀκάκῃς ὁδῷ·
Τὸς δὲ ἀσεβεῖς φαύλης ποιεῖ ἀμαρ- ✕
τία· ✕

7. Εἰσὶν οἱ πλατίζουσιν ἑαυτούς, μηδὲν
ἔχοντες·

Καὶ εἰσὶν οἱ ταπεινῶντες ἑαυτούς ἐν
πολλῷ πλέτῳ.

8. Λύττον ἀνδρὸς ψυχῆς ὁ ἴδιος πλεῖτος·
Πτωχὸς δὲ ἔχ' ὑφίσταται ἀπειλήν.

9. Φῶς δικαίοις διαπαντός·

Φῶς δὲ ἀσεβῶν σβέννυται.

Ψυχὰς δόλιας πλανῶνται ἐν ἀμαρ-
τίαις·

Δίκαιοι δὲ ἐκκλείρουσι καὶ ἐλεῶσι.

10. Κακὸς μεθ' ὕβρεως πράσσει κακά·
Οἱ δὲ ἑαυτῶν ἐπιγνώμονες σοφοί.

11. Ὑπαρ-

v. 16. stich. 2. πανῆργος) ἀνὴρ πανῆργος. v. 18. μάχαιραν) μάχαιρα. v. 14. ἐχθρῶν) ἐν χερσὶ.
ibid. stich. 2. εἰς προνομίην) ἐν προνομίᾳ. v. 25. stich. 2. εὐφρανεῖ) εὐφραίνει. v. 16. stich. 2.
abest ab Edic. Rom. ibid. stich. 3. Ἀμαρτάνοντας) addit δὲ. CAP. XIII. v. 2. Ἀπὸ
καρποῦ) ἀπὸ καρπῶν. v. 5. stich. 2. καὶ ἔκ) καὶ οὐκ. v. 6. integer desideratur in Ed. Rom.
v. 7. πλατίζουσιν) πλοντίζοντες.

11. Ὑπαρξίς ἐπιστευομένη μετὰ ἀνομίας, ἐλάσσων γίνεται.

Ὁ δὲ συνάγων ἑαυτῷ μετ' εὐσεβείας, πληθυνθήσεται.

(Δίκαιος οἰκτεῖρει καὶ κηχεῖ.)

12. Κρείσσων ἐναρχόμενος βοηθεῖν καρδία.

Τῷ ἐπαγγελλομένῳ καὶ εἰς ἐλπίδα ἄγοντος.

κακὴ Δένδρον γὰρ ζωῆς, ἐπιθυμία ἀγαθῆς.

13. Ὃς καταφρονεῖ πράγματος, καταφρονηθήσεται ὑπ' αὐτῷ.

Ὁ δὲ φοβόμενος ἐντολήν, ἔστος ὑγιαίν.

Τῷ δολίῳ ἔδεν ἔσαι ἀγαθόν.

Οἰκέτῃ δὲ σοφῷ ἑσόδοι ἔσονται πράξεις,

Καὶ κατευθυνθήσεται ἡ ὁδὸς αὐτῷ.

14. Νόμος σοφῷ πηγὴ ζωῆς.

Ὁ δὲ ἄνθρωπος ὑπὸ παγίδος θανεῖται.

15. Σύνεσις ἀγαθὴ δίδωσι χάριν,

Τὸ δὲ γινῶναι νόμον διανοίας ἐστὶν ἀγαθῆς.

Ὁδοὶ δὲ καταφρονούντων ἐν ἀπωλείᾳ.

16. Πᾶς παιῆργος πράσσει μετὰ γνώσεως.

Ὁ δὲ ἄφρων ἐξεπέτασεν ἑαυτῷ κακίαν.

17. Βασιλεὺς θρασὺς ἐμπεσεῖται εἰς κακά.

Ἄγγελος δὲ σοφὸς ῥύσεται αὐτόν.

18. Πενίαν καὶ ἀτιμίαν ἀφαιρεῖται παιδεία.

Ὁ δὲ φυλάσων ἐλέγχους, δοξαζήσεται.

19. Ἐπιθυμίαι εὐσεβῶν ἠδύνουσι ψυχὴν.

Ἔργα δὲ ἀσεβῶν μακρὰν ἀπὸ γνώσεως.

20. Ὁ συμπορευόμενος σοφοῖς, σοφὸς ἔσται.

Ὁ δὲ συνεμβόμενος ἄφροσι, γνωθήσεται.

21. Ἀμαρτάνουίς καταδιώζεται κακά.

Τὸς δὲ δικαίους καὶ ἀληθεύει ἀγαθόν.

22. Ὁ ἀγαθὸς ἀνὴρ κληρονομήσει υἱὸς υἱῶν.

Θησαυρίζεται δὲ δικαίοις πλῆθος ἀσεβῶν.

23. Δίκαιοι ποιήσασιν ἐν πλῆτει ἔτη πολλά.

Ἄδικοι δὲ ἀπολοῦνται συντόμως.

24. Ὃς φεῖδεται τῆς ἑαυτοῦ βασιλείας, μισεῖ τὸν υἱὸν αὐτῷ.

Ὁ δὲ ἀγαπῶν, ἐπιμελῶς παιδεύει.

25. Δίκαιος ἔδωκεν ἐμπιπλᾷ τὴν ψυχὴν αὐτῷ.

Ψυχὰς δὲ ἀσεβῶν ἐνδεεῖς.

ΚΕΦ. ΙΔ'. XIV.

ΣΟΦΑΙ γυναῖκες ὠκοδόμησαν οἶκους· ἡ δὲ ἄφρων κατέσβεψε ταῖς χερσὶν αὐτῆς.

2. Ὁ πορευόμενος ὀρθῶς, φοβεῖται τὸν Κύριον.

Ὁ δὲ σκολιάζων ταῖς ὁδοῖς αὐτῷ, ἀτιμαδιήσεται.

3. Ἐκ στόματος ἀφρόνων βασιλεία ὑβρεως· Κεῖλη δὲ σοφῶν φυλάξει αὐτές.

4. Οὐ μὴ εἰσὶ βόες, φάτναι καθαραί· Οὐ δὲ πολλὰ γενήματα, φανερά βοὸς ἰσχύς.

D d 3

ς. Μάρ.

γ. 12. βοηθεῖν) βοηθῶν. ibid. Stich. 3. κακὴ) ἀγαθῆ. γ. 20. Ὁ συμπορευόμενος) ὁ zbest. ibid. ἔσαι) ἔσται. ib. St. 2. συνεμβόμενος) συμπορευόμενος. γ. 22. Ὁ ἀγαθὸς) ἀγαθός. CAP. XIV. γ. 1. κατέσβεψε) κατέσκαψε. γ. 3. Stich. 2. φυλάξει) φυλάσσει.

5. Μάρτυς πιστός ἔ ψεύδεται.
Ἐκκαίει δὲ ψευδῇ μάρτυς ἄδικος.
6. Ζητήσεις σοφίαν παρὰ κακοῖς, καὶ
ἔχ' εὐρήσεις.
Λίθησις δὲ παρὰ φρονίμοις εὐχερής.
7. Πάντα ἐναντία ἀνδρὶ ἄφρονι.
Ὅπλα δὲ αἰσθήσεως χεῖλη σοφά.
8. Σοφία πανέργων ἐπιγνώσκεται τὰς
ὁδὸς αὐτῶν.
Ἄγοιαι δὲ ἀφρόνων ἐν πλαίῃ.
9. Οἰκίαι ἀφρόνων ἐφειλήσονται καθα-
ρισμόν.
Οἰκίαι δὲ δικαίων δεκταί.
10. Καρδία ἀνδρὸς αἰσθητικῆς, λυπηρὰ
ψυχὴ αὐτῆς.
Ὅταν δὲ εὐφραίνεται, ἔκ ἐπιμήγνυ-
ται ὕβρι.
11. Οἰκίαι ἀσεβῶν ἀφανισθήσονται.
Σκηναὶ δὲ κατορθέντων σήσονται.
12. Ἔσιν ὁδὸς ἡ δοκεῖ ὀρθὴ εἶναι παρὰ
ἀνθρώποις,
αὐτῆς Τὰ δὲ τελευταῖα αὐτῆς ἔρχεται εἰς
πυθμένα ἄδῃ.
13. Ἐν εὐφροσύναις ἔ προσμήγνυται
λύπη.
Τελευταῖα δὲ χαρᾶς εἰς πένθος ἔρ-
χεται.
14. Τῶν ἑαυτῆς ὁδῶν πληθήσεται θρα-
συκαῆρδιος,
Ἀπὸ δὲ τῶν διανοημάτων αὐτῆς ἀνὴρ
ἀγαθός.
15. Ἀκακος πιστεύει παντὶ λόγῳ.
Παιῆργος δὲ ἔρχεται εἰς μετάνοιαν.
16. Σοφὸς φοβηθεὶς ἐξέκλινεν ἀπὸ κακῶ.
Ὁ δὲ ἄφρων ἑαυτῷ πεποιθὼς μέγνυ-
ται ἀνόμῳ.
17. Ὁξύθυμος πράσσει μετὰ ἀβουλίας.
Ἀνὴρ δὲ φρόνιμος πολλὰ ὑποφέρει.
18. Μεριαῦνται ἄφρονες κακίαν.
Οἱ δὲ πανῆργοι κρατήσασιν αἰσθή-
σεως.
19. Ὀλιθήσονται κακοὶ ἐναντι ἀγαθῶν,
Καὶ ἀσεβεῖς θεραπεύσονται θύρας δι-
καίων.
20. Φίλοι μισήσονται φίλος πτωχός.
Φίλοι δὲ πλουσίων πολλοί.
21. Ὁ ἀτιμάζων πίπτε, ἀμαρτάνει.
Ἐλεῶν δὲ πτωχός, μακάριος ἔσται.
22. Πλανώμενοι τεκλαίνονται κακῶ.
Ἐλεον δὲ καὶ ἀλήθειαν τεκλαίνουσιν
ἀγαθοί.
Οὐκ ἐπίσανται ἔλεον καὶ πίσιν τέ-
κλονες κακῶν.
Ἐλεημοσύναι δὲ καὶ πίσεις παρὰ τέ-
κλῳσιν ἀγαθοῖς.
23. Ἐν παντὶ μεριμνῶντι ἔνεσι περισόν.
Ὁ δὲ ἡδὺς καὶ ἀνάλγητος, ἐν ἰνδείᾳ
ἔσται.
24. Στέφανος σοφῶν κλέπτει Χ αὐτῶν.
Ἡ δὲ διατριβὴ ἀφρόνων κακὴ.
25. ῥύσεται ἐκ κακῶν ψυχὴν μάρτυς
πιστός.
Ἐκκαίει δὲ ψευδῇ δόλιος.
26. Ἐν φόβῳ Κυρίου ἰλπίς ἰχύος.
Τοῖς δὲ τέκνοις αὐτῆς καλεῖται ἔρεισ-
μα.
27. Φόβος Κυρίου πηγὴ ζωῆς,
Ποιεῖ δὲ ἐκκλίνειν ἐκ παγίδος θανάτου.
28. Ἐν πολλῷ ἔθνει δόξα βασιλείας.
Ἐν δὲ ἐκλείψει λαὸς συντριβὴ δυνάμεως.
29. Μακρόθυμος ἀνὴρ πολὺς ἐν φρονή-
σει.

Ὁ δὲ

V. 9. ἀφρόνων) παρὰφρόνων. V. 10. slich. 1. υβριν) ὕβρι. V. 11. ὀρθὴ) ὀρθὴ παρὰ ἀνθρώποις) ιταλι-
prosta. ibid. slich. 2. τελευταῖα αὐτοῦ) τελευταῖα αὐτῆς. V. 13. slich. 2. χαρᾶς) χαρᾶ.
V. 20. μισήσονται) μισήσονται. V. 21. slich. 2. ἔσται) abest.

- Ὁ δὲ ὀλγὸς ψυχὸς, ἰχυρῶς ἄφρων.
 30. Πραῦθυμος ἀνὴρ καρδίας ἰατρός·
 Σῆς δὲ ὁσέων καρδία αἰσθητική.
 31. Ὁ συκοφαντῶν πένητα, παροξύνει
 τὸν ποιήσαντα αὐτόν·
 Ὁ δὲ τιμῶν αὐτόν, ἐλεᾷ πτωχόν.
 32. Ἐν κακίᾳ αὐτῷ ἀπωθήσεται ἄσε-
 βής·
 Ὁ δὲ πεποιθὼς τῇ ἑαυτοῦ ὁσιότητι
 δίκαιος.
 33. Ἐν καρδίᾳ ἀγαθῇ ἀνδρὸς ἀνακκίσιται
 σοφία,
 Ἐν δὲ καρδίᾳ ἀφρόνων ἔ διαγνώ-
 σκεται.
 34. Δικαιοσύνη ὑψοῖ ἔθνος·
 Ἐλασσονέσι δὲ φυλάς ἀμαρτίαι.
 35. Δεκλὸς βασιλεὶ ὑπηρέτης νοήμων·
 Τῇ δὲ ἑαυτοῦ εὐσεφίᾳ ἀφαιρεῖται
 ἀτιμίαν.

ΚΕΦ. ΙΕ'. XV.

Οργὴ ἀπόλλυσι καὶ φρονίμους·
 Ἀπέκρισις δὲ ὑποπίπτεσα ἀπο-
 στέφει θυμόν·

Alia in-
 terpreta-
 tio.

ἀναγ-
 γέλλει

- Λόγος δὲ λυπηρὸς ἐγείρει ὀργάς.
 2. Γλῶσσα σοφῶν καλὰ ἐπίσταται·
 Στόμα δὲ ἀφρόνων ἀναγγελεῖ κακά.
 3. Ἐν παντὶ τόπῳ ὀφθαλμοὶ Κυρίου
 σκοπεύουσι κακὰς τε καὶ ἀγαθὰς.
 4. Ἰασις γλώσσης δένδρεν ζωῆς·
 Ὁ δὲ σιωτῶν αὐτήν, πληθήσεται
 πνεύματος.
 5. Ἄφρων μυκτηρίζει παιδείαν πατρὸς·
 Ὁ δὲ φυλάσσων ἐντολάς, πανεργό-
 τερος.

6. Ἐν πλεοναξίᾳ δικαιοσύνη ἰχὺς πολλή·
 Οἱ δὲ ἄσεβεῖς ὀλέριζοι (ἐκ γῆς) ὀ-
 λύνται.
 Οἴκοις δικαίων ἰχὺς πολλή·
 Καρποὶ δὲ ἄσεβων ἀπολλύνται.
 7. Χεῖλη σοφῶν δέδετα αἰσθήσει·
 Καρδία δὲ ἀφρόνων ἐκ ἀσφαλεῖς.
 8. Θυσίαι ἄσεβων βδέλυγμα Κυρίῳ·
 Εὐχαὶ δὲ κατευθυνόντων δεκταὶ παρ'
 αὐτῷ.
 9. Βδέλυγμα Κυρίῳ ὁδοὶ ἄσεβους·
 Διακόντας δὲ δικαιοσύνην ἀγαπᾷ.
 10. Παιδεία ἀκάκη γνωρίζεται ὑπὸ τῶν
 παρίεντων·
 Οἱ δὲ μισοῦντες ἐλέγχους, τελευτῶ-
 σιν αἰχρῶς.
 11. Ἄδης καὶ ἀπώλεια φανερά παρὰ
 τῷ Κυρίῳ·
 Πῶς ἔχῃ καὶ αἱ καρδία τῶν ἀνθρώ-
 πων;
 12. Οὐκ ἀγαπήσει ἀπαιδεύτος τὸς ἐλέγ-
 χοντας αὐτόν,
 Μετὰ δὲ σοφῶν ἔχ ὁμιλήσει.
 13. Καρδίας εὐφρανομένης, πρόσωπον
 θάλλει·
 Ἐν δὲ λύπαις ἔσσι, πνεῦμα σκυθρῶ-
 πάζει.
 14. Καρδία ἐρῇ ζητεῖ αἰσθησιν·
 Στόμα δὲ ἀπαιδευτῶν γινώσεται
 κακά.
 15. Πάντα τὸν χεῖνεν οἱ ὀφθαλμοὶ τῶν
 κακῶν προσδέχονται κακά·
 Οἱ δὲ ἀγαθοὶ κενυχαῖσιν διαπαντός.
 16. Κρείσσων μικρὰ μερὶς μετὰ φόβῳ
 Κυρίου,

Alia in-
 terpreta-
 tio.

Ἡ 9η-

V. 31. Stich. 2. (λεῖ) ἰληῖ. CAP. XV. v. 6. Stich. 2. (ὀλύνται) ἀπολλύνται. V. 13. Stich. 2. (ἔσσι) ἔσσι. V. 16. Κρείσσων) κρείσσων.

- Ἡ θησαυροὶ μεγάλοι μετὰ ἀφοβίας.
 17. Κρείσσαν ξενισμὸς λαχάνων πρὸς
 Φιλίαν καὶ χάριν,
 Ἡ παράθεσις μόχων μετ' ἐχθρας.
 18. Ἀνὴρ θυμώδης παρασκευάζει μά-
 χας.
 Μακρόθυμος δὲ καὶ τὴν μέλυσαν
 καταπραΐνει.
 Μακρόθυμος ἀνὴρ καίλασβέσει κρίσεις.
 Ὁ δὲ ἀσεβὴς ἐγείρει μάλλον.
 19. Ὅδοι ἀεργῶν ἐσρωμέναι ἀκάνθαις.
 Λί δὲ τῶν ἀνδρείων τετριμμέναι.
 20. Τίς σοφὸς εὐφραίνει πατέρα.
 Τίς δὲ ἄφρων μακρηρίζει μητέρα
 αὐτῆ.
 21. Ἀνοήτης τρίβει ἐνδεεῖς φρενῶν.
 Ἀνὴρ δὲ φρόνιμος κατευθύνων πο-
 ρεύεται.
 22. Ὑπερτίθενται λογισμὸς οἱ μὴ τι-
 μῶντες συνέδρια.
 Ἐν δὲ καρδίαις βουλευμένων μενεῖ
 βελή.
 23. Οὐ μὴ ὑπακούσῃ ὁ κακὸς αὐτῇ.
 Οὐδὲ μὴ εἴπῃ καίριόν τι καὶ καλὸν
 τῷ κοινῷ.
 24. Ὅδοι ζωῆς διανοήματα συντεθῆ,
 ἵνα ἐκκλίνας ἐκ τῆ ἁδὲ σωθῇ.
 25. Οἷος ὕδατος κατασπᾶ Κύριος.
 Ἐσῆρισεν ἔστιν δὲ ὄριον χήρας.
 26. Βδέλυγμα Κυρίου λογισμὸς ἄδικος.
 Ἀγνῶν δὲ ῥήσεις σεμναί.
 27. Ἐξόλυσεν ἑαυτὸν ὁ δωρολήπτης.
 Ὁ δὲ μισῶν δώρων λήψεις, σάζεται.
- Ἐλεημοσύταις καὶ πίσειν ἀποκαθαί-
 ρονται ἁμαρτίαι.
 Τῷ δὲ φόβῳ Κυρίου ἐκκλίνει πᾶς ἀπὸ
 κακῆ.
 28. † Καρδία δικαίων * μελετήσει πίσεις.
 Στόμα δὲ ἀσεβῶν ἀποκριθήσεται κα-
 κά.
 Δεκταὶ παρὰ Κυρίου ὁδοὶ ἀνθρώπων
 δικαίων.
 Δια δὲ αὐτῶν καὶ οἱ ἐχθροὶ φίλοι
 γίνονται.
 29. Μακρὰν ἀπέχει ὁ Θεὸς ἀσε-
 βῶν.
 Εὐχαῖς δὲ δικαίων ἐπακούει.
 Κρείστων ὀλίγη λῆψις μετὰ δικαιο-
 σύνης,
 Ἡ πολλὰ γενήματα μετὰ ἀδικίας.
 Καρδία ἀνδρὸς λογιζέσθω δίκαια,
 ἵνα ὑπὸ τῆ Θεῖ διορθωθῇ τὰ δια-
 βήματα αὐτῆ.
 30. Θεωρῶν ὀφθαλμὸς καλὰ, εὐφραίνει
 καρδίαν.
 Φήμη δὲ ἀγαθὴ πιαίνει ὅσῳ.
 31. Χ Ὁ εἰσκήων ἐλέγχας ζωῆς, ἐν μέσῳ σε-
 φῶν αὐλιωθήσεται.
 32. Ὃς ἀπωθεῖται παιδείαν, μισεῖ
 ἑαυτόν.
 Ὁ δὲ τηρῶν ἐλέγχους, ἀγαπᾶ ψυ-
 χὴν αὐτῆ.
 33. Φόβος Κυρίου παιδεία καὶ σοφία.
 Καὶ ἀρχὴ δόξης αὐτῆ ἀποκριθήσε-
 ται αὐτῇ.
 Χ Προπορεύεται δὲ ταπεινὸς δόξα.
 αὐτῷ.
 προσπο-
 ρεύεται
 ταπεινὸς

ΚΕΦ. Ιαπεινὸς

V. 17. λαχάνων) μετὰ λαχάνων. V. 23. ὑπακούσῃ) ὑπακούει. V. 29. Rich. 5. ab hoc Richo Edis. Rom. incipit 16. Cap. V. 33. Rich. 2. δόξης αὐτῆ ἀποκρ. αὐτῆ) δόξης ἀποκριθήσεται αὐτῇ. ibi Rich. 3. abest ab Edis. Rom.

ΚΕΦ. ΙΓ'. XVI.

✱ **Τ**Ω ἀνδράπῃ προδίδου καρδίας·
✱ Καὶ παρὰ Κυρία ἀπόκρισις γλώσσης.
2. Πάντα τὰ ἔργα τῷ ταπεινῷ

Φανερά παρὰ τῷ Θεῷ·
✱ Καὶ ἰδραῖζον πνεύματα Κυρίου.

✱ 3. Κύλισον ἐπὶ Κύριον τὰ ἔργα σε,

✱ Καὶ ἰδραῖθήσονται οἱ λογισμοί σε.

✱ 4. Πάντα ἐργάσατο Κύριος δι' αὐτόν·

Οἱ δὲ ἀσεβεῖς ἐν ἡμέρᾳ κακῇ ὀλῶνται.

5. Ἀκάθαρτος παρὰ τῷ Θεῷ πᾶς ὑψη-
λοκαίριος,

Χεὶρ (δὲ) χειρὰς ἐμβαλὼν ἀδίκως
ἐκ αἰθωρήσεται.

Verſum
6. & ſeqq.
vide Cap.
p̄ced.

Ἀρχὴ ὁδῷ ἀγαθῆς τὸ ποιεῖν τὰ δι-
καία,

Δεκτὰ δὲ παρὰ Θεῷ μᾶλλον ἢ θύειν
θύσιας.

Ὁ ζητῶν τὸν Κύριον, εὐρήσει γνῶσιν
μετὰ δικαιοσύνης·

Οἱ δὲ ὀρθῶς ζητῶντες αὐτόν, εὐρή-
σασιν εἰρήνην.

Alia inter-
pretatio
verſus 4.

4. * Πάντα τὰ ἔργα Κυρίου μετὰ δικαιο-
σύνης·

Φυλάσσεται δὲ ὁ ἀσεβὴς εἰς ἡμέραν
κακῇν.

10. Μαντεῖον ἐπὶ χεῖλεσι βασιλέως·

Ἐν δὲ κρίσει ἢ μὴ πλανηθῇ τὸ σῶμα
αὐτοῦ.

Κυρίῳ 11. Ῥοπή ζυγῷ δικαιοσύνη παρὰ Κυρίῳ·

Τὰ δὲ ἔργα αὐτοῦ εὐθιμὰ δίκαια.

12. Βδέλυγμα βασιλεῖ ὁ ποιῶν κακὰ·

Μετὰ γὰρ δικαιοσύνης ἐτοιμάζεται
θρόνος ἀρχῆς.

Tom. IV.

13. Δεκτὰ βασιλεῖ χεῖλη δίκαια,
Λόγους δὲ ὀρθοὺς ἀγαπᾷ.

14. Θυμὸς βασιλέως ἄγγελος θανάτου·
Ἀιὴρ δὲ σοφὸς ἐξιλάσεται αὐτόν.

15. Ἐν φωτὶ ζωῆς υἱὸς βασιλέως·
Οἱ δὲ προσδεκτοὶ αὐτῷ ὥσπερ νέφος
ὄψιμον.

16. Νοστικαὶ σοφίας αἰρετώτεραι χρυσίου· χρυσίου
Νοστικαὶ δὲ φρονήσεως αἰρετώτεραι ὑ-
πὲρ ἀργυρίου.

17. Τρίβοι ζωῆς ἐκκλίνουσιν ἀπὸ κακῆ· κακῶν
Μήκος δὲ βίης ὁδοὶ δικαιοσύνης.
Ὁ δεχόμενος παιδείαν ἐν ἀγαθοῖς
ἔσαι·

Ὁ δὲ φυλάσων ἐλέγχους, σοφισθή-
σεται.

Ὁς φυλάσσει τὰς ἐαυτοῦ ὁδούς, τηρεῖ
τὴν ἐαυτοῦ ψυχὴν·

Ἀγαπῶν δὲ ζωὴν αὐτοῦ, φείσεται σώ-
ματος αὐτοῦ.

18. Πρὸ συντριβῆς ἡγεῖται ὕδρις,

Πρὸ δὲ πλάματος κακοφροσύνη·

19. Κρείσσον προῦδυμος μετὰ ταπεινώ- προῦδυ-
σεως, μος
Ἡ ὅς διαιρεῖται σκῦλα μετὰ ἱερῶν. ὕδριος

20. Συνετὸς ἐν πράγμασιν εὐρετὴς ἀ-
γαθῶν·
Πεπειθὸς δὲ ἐπὶ Κυρίῳ, μακαριζέσθαι.

21. Τὸς σοφὸς καὶ συνετὸς φαύλους
καλεῖσιν·

Οἱ δὲ γλυκεῖς ἐν λόγῳ, πλεῖον ἀπὸ ἀκρόνῃαι
σοῦται.

22. Πηγὴ ζωῆς ἔννοια τοῖς κεκλιμένοις·
Παιδεία δὲ ἀφρόνων κακὴ.

Ec

23. Καρ-

CAP. XVI. v. 5. τῷ Θεῷ) θεῷ. v. * 4. ἔργα Κυρίου) ἔργα τοῦ Κυρίου. v. 11. παρὰ Κυρίου)
παρὰ κυρίῳ. v. 16. χρυσίου) χρυσίῳ. v. 19. προῦδυμος) προῦδυμος. ibid. stich. 2. ὕδριος) ὕδρι-
ος. v. 20. stich. 2. ἐπὶ Κυρίῳ) ἐπὶ θεῷ. v. 21. stich. 2. πλεῖον ἀκρόνῃαι) πλεῖον ἀκρόνῃαι.

23. Καρδία σοφῆ ἰσχύσει τὰ ἀπὸ τῆ ἰδίᾳ
 σώματος,
 Ἐπὶ δὲ χεῖλεσι Φορέσει ἐπιγνωμο-
 σύνην.
24. Κηρία μέλιτος λόγοι καλοί·
 Γλύκασμα δὲ αὐτῶν ἰασίς ψυχῆς.
25. Εἰσὶν ὁδοὶ δοκῆσαι εἶναι ὀρθοὶ ἀνδρὶ,
 Τὰ μέντοι τελευταῖα αὐτῶν βλέπει
 εἰς πυθμένα ἄβυσσος.
26. Ἄνθρωπος ἐν πόνοις ποιεῖ ἑαυτῷ,
 Καὶ ἐκδιδάσκειται ἑαυτῷ τὴν ἀπώλειαν·
 Ὁ μὲν τοι σκολιὸς ἐπὶ τῷ ἑαυτοῦ σώ-
 ματι Φορεῖ τὴν ἀπώλειαν,
27. Ἄνθρωπος ἄφρων ὀρύσσει ἑαυτῷ κακὰ,
 ὀρύσσει Ἐπὶ δὲ τῶν ἑαυτοῦ χειλέων θησαυρίζει
 πῦρ.
28. Ἄνθρωπος σκολιὸς διαπέμπεται κακὰ,
 Καὶ λαμπτήρα δόλου πυρσεύει κακίᾳ,
 Καὶ διαχωρίζει φίλους.
29. Ἄνθρωπος παράνομος ἀποπειράται φί-
 λων,
 Καὶ ἀπάγει αὐτοῦς ὁδὸς ἐκ ἀγαθῆς.
30. Στηρίζων ὀφθαλμὸς αὐτοῦ, λογίζε-
 ται διεστραμμένα,
 Ὀργίζει Ὁρίζει δὲ τοῖς χεῖλεσιν αὐτοῦ πάντα
 τὰ κακὰ·
 Οὗτος κάμνός ἐστι κακῶν.
31. Στέφανος καυχήσεως γῆρας·
 Ἐν δὲ ὁδοῖς δικαιοσύνης εὐρίσκεται.
32. Κρείστων ἀνὴρ μακρόθυμος ἰσχυρῆς,
 (Καὶ αὐτὸς φρόνησιν ἔχων γεωργίᾳ
 μεγάλῃ).

Ὁ δὲ κρατῶν ὀργῆς, κρείστων τῷ κα-
 ταλαμβανόμενῳ πόνῳ.

33. Εἰς κόλπους ἐπέρχεται πάντα τοῖς
 ἀδίκους·

Παρά δὲ Κυρίου πάντα τὰ δίκαια.

ΚΕΦ. ΙΖ'. XVII.

Κρείστων ψωμὸς μεθ' ἡδονῆς ἐν ει-
 ρήνῃ,

Ἡ εἰς πλήρη πολλῶν ἀγα-
 θῶν καὶ ἀδίκων θυμάτων μετὰ
 μάχης.

2. Οἰκέτης νοήμων κρατήσει δεσποτῶν
 ἀφρόνων,

Ἐν δὲ ἀδελφοῖς διελεῖται μέρη.

3. Ὡς περ δοκιμάζεται ἐν καμίνῳ ἄργυ-
 ρὸς καὶ χρυσός,

Οὕτως ἐκλεκταὶ καρδίαι παρά Κυρίου. Θεοῦ

4. Κακὸς ὑπακούει γλώσσης παρανόμων·
 Δίκαιος δὲ ὃ προσέχει χεῖλεσι ψευ-
 δέσι.

Τῷ πιστῷ ὅλος ὁ κόσμος τῶν χρηματί-
 των·

Τῷ δὲ ἀπίστῳ ὁδὸς ὁβελίς.

5. Ὁ καταγελοῦν πτωχῷ, παροξύνει τὸν
 ποιήσαντα αὐτόν·

Ὁ δὲ ἐπιγχαίρων ἀποδιδόμενῳ, ἐκ αἰ-
 θωωθήσεται·

Ὁ δὲ σπλαγχνιζόμενος ἐλεηθήσεται.

6. Στέφανος γερόντων τέκνα τέκνον·
 Καύχημα δὲ τέκνων πατέρες αὐτῶν.

7. Οὐχ

v. 24. Stich. 2. αὐτῶν) αὐτοῦ. v. 26. Stich. 2. ἑαυτῷ τὴν ἀπώλειαν) τὴν ἀπώλειαν ἑαυτοῦ. v. 27. Stich. 2. ὀρύσσει πῦρ) θησαυρίζει πῦρ. v. 28. Stich. 2. πυρσεύει) πυρσεύει. v. 30. Στηρίζων) addit δι. ibid. λογίζεται) διαλογίζεται. ibid. Stich. 2. Ὀργίζει) ὀρίζει. ibid. Stich. 3. κακῶν) κακίᾳ. v. 32. Stich. 2. uncis inclusus abest ab Edis. Rom. ibid. Stich. 3. τῷ καταλαμβα-
 νομένου) τοῦ abest. CAP. XVII. v. 1. Stich. 2. πλῆς) deest. v. 3. Stich. 2. παρά Κυρίῳ) παρά κυρίῳ. v. 4. Stich. 3. & 4. integri desiderantur in Edis. Rom. v. 5. Stich. 3. σπλαγ-
 χνιζόμενος) ἐκσπλαγχνιζόμενος. v. 6. à fine hujus versus adjicit Edis. Rom. utrumque sti-
 chum supra v. 4. omissum: τοῦ πιστοῦ ὅλος ὁ κόσμος τῶν χρημάτων, τοῦ δὲ ἀπίστου ὁδὸς ὁβελίς.

7. Οὐχ ἀρμόσει ἄφρονι χεῖλη περιστά,
Οὐδὲ δικαίῳ χεῖλη ψευδῇ.
8. Μισθὸς χαρίτων ἡ παιδεία τοῖς χρω-
μένοις·
Οὐ δ' ἂν ἐπιστρέψῃ, εὐδοθήσεται.
9. Ὃς κρύπτει ἀδικήματα, ζητεῖ φιλίαν·
Ὃς δὲ μισεῖ κρύπτειν, διίσησι φίλος
καὶ εἰκείς.
10. Συντρίβει ἀπειλὴ καρδίαν φρονίμου·
Ἄφρων δὲ μαστιγῶνται ἐκ αἰδομένης.
- ἐγείρει 11. Ἀντιλογίας ἰγρή πᾶς κακός·
Ὁ δὲ Κύριος ἄγγελον ἀνελεήμονα ἐκ-
πέμψει αὐτῷ.
12. Ἐμπεσεῖται μέριμνα ἀνδρὶ νοήμονι·
Οἱ δὲ ἄφρονες διαλογισϋνται κακὰ.
13. Ὃς ἀποδίδωσι κακὰ ἀντὶ ἀγαθῶν,
οἱς τὰς Οὐ κινήσεται κακὰ ἐκ τῶ οἴκου αὐτοῦ.
- οἴκος 14. Ἐξουσίαν δίδωσι λόγοις ἀρχὴ δικαιο-
σύνης·
Προηγείται δὲ τῆς ἐνδείας εἰσὶς καὶ
μάχη.
15. Ὃς δίκαιον κρίνει τὸν ἀδίκον, ἀδίκον
δὲ τὸν δίκαιον,
Ἀκάθαρτος καὶ βδελυκτὸς παρὰ Θεοῦ.
16. Ἰνατί ὑπῆρξε χρήματα ἄφρονι;
Κτήσαθαι γὰρ σοφίαν ἀκαρδίας ἐ δυνή-
σεται.
- δὲ σοφίας 17. Ὃς ὑψηλὸν ποιεῖ τὸν ἑαυτοῦ οἶκον,
ζητεῖ συντριβὴν·
Ὁ δὲ σκολιάζων τῷ μαθεῖν, ἔμπεσεῖ-
ται εἰς κακὰ.
- Posterius
comma
vers. 19.
Alia inter-
pretatio
secundi
commatis
versus 20.
17. Εἰς πάντα καιρὸν φίλος ὑπαρχέ-
τω σοι,
Ἀδελφοὶ δὲ ἐν ἀνάγκαις χρήσιμοι
ἔσωσαν·
- Τέτα γὰρ χάριν γενῶνται.
18. Ἀνὴρ ἄφρων ἐπικροτεῖ καὶ ἐπιχαίρει
ἑαυτῷ,
Ὡς καὶ ὁ ἐγγυώμενος ἐγγύῃ τὸν ἑαυ-
τοῦ φίλον.
19. Φιλαμαρτήμων χεῖρι μάχαις·
Χ' ἵππων θύραν αὐτοῦ, ζητεῖ συντριβὴν.
20. Ὁ δὲ σκληροκαρδίας ἐ συναντᾷ ἀ-
γαθοῖς·
Ἀνὴρ εὐμετάβολος γλώσση, ἔμπεσεῖ-
ται εἰς κακὰ.
21. Καρδία δὲ ἄφρονος ὁδύνη τῷ κεκλι-
μένῳ αὐτήν·
Οὐκ εὐφραίνεται πατὴρ ἐφ' υἱῷ ἀ-
παιδεύτῳ.
(Υἱὸς δὲ φρόνιμος εὐφρανεῖ μητέρα
αὐτοῦ.)
22. Καρδία εὐφρανομένη εὐεκλείν' ποιεῖ·
Ἀνδρὸς δὲ λυπηρῆς ξηραίνειται τὰ ὅσα.
23. Λαμβάνοντος δῶρα ἐν κόλπῳ ἀδίκως
ἐ κατευοδῶνται ὁδοί.
Ἀσεβὴς δὲ ἐκκλίνει ὁδὸς δικαιοσύνης.
24. Πρόσωπον συντῆ ἀνδρὸς * σοφόν.
Οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ τῷ ἄφρονος ἐπ' ἑκρῆ
γῆς.
25. Ὁργὴ πατρὶ υἱὸς ἄφρων,
Καὶ ὁδύνη τῇ τεκνύσῃ αὐτόν.
26. Ζημιῶν ἄνδρα δίκαιον ἐ καλόν·
Οὐδὲ ὅσιον ἐπιβελύειν δυνάσταις δι-
καίοις.
27. Ὃς φεῖδεται ῥῆμα προέειπαι σκλη-
ρὸν, ἐπιγνώμων·
Μακρόθυμος δὲ ἀνὴρ φρόνιμος.
28. Ἀνοήτῳ ἱπερωτήσαντι σοφία λογι-
θήσεται·
- κεῖρει
- συνετὸν
* σοφῶ
† ἄκρα
- αὐτῷ

E e 2

Ἐνεὲν

V. 8. ἡ παιδεία) παιδεία. V. 13. Stich. 2. εἰς τοὺς οἴκους αὐτοῦ) ἐκ τῶ οἴκου αὐτοῦ. V. 16. Stich. 2. δὲ
σοφίας) γὰρ σοφίαν. V. 18. Stich. 2. τὸν ἑαυτοῦ φίλον) τῶν ἑαυτοῦ φίλων. V. 19. χεῖρι) χεῖρας.
V. 21. Stich. 3. εὐφρανεῖ) εὐφραίνει. V. 23. ἐν κόλπῳ ἀδίκως) ἀδίκως ἐν κόλποις. V. 25. Stich. 2.
τεκνύσῃ αὐτῷ) τεκνύσῃ αὐτόν. V. 28. σοφία λογιθήσεται) σοφίαν σοφία λογιθήσεται.

Ἐπειὶν δὲ τις ἑαυτὸν ποιήσας, δόξει
φρόνιμος εἶναι.

ΚΕΦ. ΙΗ'. XVIII.

Προφάσεις ζητεῖ ἀνὴρ βεβλόμενος
χωρίζεσθαι ἀπὸ φίλων,
Ἐν παντὶ δὲ καιρῷ ἐπενείδισεν
ἑσσι.

2. Οὐ χρεῖαν ἔχει σοφίας ἐνδεὴς φρενῶν,
μᾶλλον γὰρ ἀγάγεται ἀφροσύνη.

3. Ὅταν ἔλθῃ ἀσεβὴς εἰς βάθος κακῶν,
καταφρονεῖ.

Ἐπέρχεται δὲ αὐτῷ ἀτιμία καὶ ὄ-
νειδος.

4. Ὅπως βαθεὺς λόγος ἐν καρδίᾳ ἀνδρός·
Ποταμὸς δὲ ἀκινυδῶν (καὶ) πηγή
ζαῆς.

5. Θαυμάσαι πρόσωπον ἀσεβὸς ἢ καλόν,
Οὐδὲ ὅσιον ἐκκλίνειν τὸ δίκαιον ἐν
κρίσει.

αὐτὰ 6. Χεῖλη ἀφρονος ἀγασιν αὐτὸν εἰς κακὰ,
Τὸ δὲ σῶμα αὐτῷ τὸ θρασὺ θάνατον
ἐπικαλεῖται.

7. Στόμα ἀφρονος συτρίβῃ αὐτῷ,
Τὰ δὲ χεῖλη αὐτῷ παγίς τῇ ψυχῇ
αὐτῷ.

8. Ὁκνηρὸς καταβάλλει φόβος·
Ψυχὰς δὲ ἀνδρῶν πεινάσσει.

9. Ὁ μὴ ἰώμενος ἑαυτὸν ἐν τοῖς ἔργοις
αὐτῷ,
Ἀδελφὸς ἐστὶ τῷ λυμαινομένῳ ἑαυτόν.

10. Ἐκ μεγαλωσύνης ἰχύος ὄνομα Κυρίου·
Αὐτῷ δὲ προσδραμόντες δίκαιοι ὑψῶ-
νται.

11. Ὑπαρξίς πλοσίῃ ἀνδρὸς πόλις ὀ-
χυρά·

Ἡ δὲ δόξα αὐτῆς μέγα ἐπισκιάζει· ἐπισκιά-
σει

12. Πρὸ συτρίβῃς ὑψῶνται καρδίᾳ ἀν-
δρὸς, καὶ πρὸ δόξης ταπεινῶνται.

13. Ὃς ἀπεκρίνεται λόγον πρὶν ἀκούσαι,
Ἀφροσύνη αὐτῷ ἐστὶ καὶ ὄνειδος.

14. Θυμὸν ἀνδρὸς πρᾶνται θεράπων
φρόνιμος·

Ὀλιγόψυχον δὲ ἀνδρὸς τίς ὑπείσει;

15. Καρδίᾳ φρονίμου κλῖται αἰδοῦσιν·
Ὡς δὲ σεφῶν ζητεῖ ἔνοιαν.

16. Δόμα ἀνθρώπου ἐμπλατύνει αὐτόν,
καὶ παρὰ δυνάσταις καθιζάνει αὐτόν.

17. Δίκαιος ἑαυτῷ κατήγορος ἐν πρωτο-
λογίᾳ·

Ὡς δ' ἂν ἐπιβάλη ὁ ἀντίδικος, ἐλέγ-
χεται.

18. Ἀντιλογίας παύει κλῆρος,
Ἐν δὲ δυνάσταις ὀρίζει.

19. Ἀδελφὸς ὑπὸ ἀδελφῷ βοηθούμενος,
Ὡς πόλις ὀχυρά καὶ ὑψηλή,
Ἰχύει δὲ ὥσπερ τεθεμελιωμένον βα-
σίλειον.

20. Ἀπὸ καρπῷ σώματος ἀνὴρ πῖμπλή-
σει κοιλίαν αὐτῷ,

Ἀπὸ δὲ καρπῶν χειλέων αὐτῷ ἐμ-
πληθήσεται.

21. Θάνατος καὶ ζωὴ ἐν χειρὶ γλώσσης·
Οἱ δὲ κρατῶντες αὐτῆς, ἔδονται τῶς
καρπῶς αὐτῆς.

22. Ὃς εὖρε γυναῖκα ἀγαθὴν, εὖρε χά-
ριτας·

Ἐλαβε δὲ παρὰ Κυρίου ἰλαρότητα.

Ὃς

SAR. XVIII. v. 1. ἀγάγεται) ἄγεται. v. 6. ἀγασιν αὐτὰ) ἄγασιν αὐτόν. v. 9. ἰώμενος ἑαυτόν)
ἰώμενος αὐτόν. v. 11. Stich. 2. ἐπισκιάζει) ἐπισκιάζει. v. 18. Stich. 2. δυνάσταις) δυνασταίαι. v. 20.
Ἀπὸ καρπῶν) ἀπὸ καρπῶν. ibid. πῖμπλήσει) πῖμπλησι. v. 21. Stich. 2. παρὰ Κυρίου) παρὰ Θεοῦ.

Ὃς ἐκβάλλει ἡναῖκα ἀγαθὴν, ἐκ-
βάλλει τὰ ἀγαθὰ.

Ὁ δὲ κατέχων μοιχαλίδας, ἄφρων
καὶ ἀσεβής.

23. X Διήσεις φθίγγεται κίτης.

X Ὁ δὲ πλέσιος ἀποκρίνεται σκληρά.

X 24. Ἄνὴρ ἐταίρων πρὸς ἐταίριον.

X Καὶ ἔστι φίλος προσποθηθεὶς ὑπὲρ ἀδελφόν.

ΚΕΦ. ΙΘ'. XIX.

X **K**ρίσαντες ἐπὶ πτωχὸς κορευόμενος ἐν ἀπλό-
τητι αὐτῷ,
X Ἡ τρεβλὸς τοῦ χιύλου αὐτῷ, καὶ αὐ-
τὸς ἀνόητος.

X 2. Καί γε χωρὶς ἱκανῆς ψυχῆ ἐκ ἀγαθῆ.

X Καὶ ὁ σπεύδων τοῖς ποσὶν, ἀμαρτάνει.

3. Ἀφροσύνη ἀνδρὸς λυμαίνεται τὰς
ὁδὸς αὐτῷ.

Τὸν δὲ Θεὸν αἰτιάται τῇ καρδίᾳ αὐτῷ.

4. Πλῆτες προσίθῃσι φίλος πολλός.

Ὁ δὲ πτωχὸς καὶ ἀπὸ τῆς ὑπάρχον-
τος φίλος λείπεται.

5. Μάρτυς ψευδῆς ἐκ ἀτιμώρητος ἔσται.

ἱκανῶν Ὁ δὲ ἱκανῶν ἀδικίας, ὃ διαφεύζεται.

ἀδικίας, 6. Πολλοὶ θεραπεύουσι πρόσωπα βασι-
λέων.

ἀδικος Πᾶς δὲ ὁ κακὸς γίγεται ὄπιδος ἀνδρὶ.

7. Πᾶς ὃς ἀδελφὸν πτωχὸν μισεῖ, καὶ
φιλίας μακρὰν ἔσται.

Ἔννοια ἀγαθὴ τοῖς εἰδέσιν αὐτὴν ἐγ-
γίει.

Ἄνὴρ δὲ φρένιμος εὐρήσει αὐτήν.

Ὁ πολλὰ κακοποιῶν, τελεσιβργεῖ
κακίαν.

Ὁς δὲ ἐρεθίζει λόγους, ὃ σωθήσεται.

8. Ὁ κλώμενος φρένησιν, ἀγαπᾷ ἑαυτὸν.

Ὁς δὲ φυλάσσει φρένησιν, εὐρήσει
ἀγαθὰ.

9. Μάρτυς ψευδῆς ἐκ ἀτιμώρητος ἔσται.

Ὁς δ' ἂν ἐκκαύσῃ κακίαν, ἀπολεῖ-
ται ὑπ' αὐτῆς.

10. Οὐ συμφέρει ἄφρωνι τρυφή,

Καὶ ἐὰν εἰκέτης ἄρξῃται μεθ' ὕβρεως
δυνατῶν.

δυνατῶν.

11. * Νοήμων ἀνὴρ μακροθυρεῖ.

Τὸ δὲ καύχημα αὐτῷ ἐπέρχεται πα-
ρανόμοις.

εν

* Ἐλεή-
μων

12. Βασιλέως ἀπειλὴ ὁμοία βρυγμῷ
λέοντος.

Ὡς περ δὲ δρόσος ἐπὶ χέρτῳ, ἔτι
τὸ ἱλαρὸν αὐτῷ.

13. Αἰσχύνῃ πατρὶ υἱὸς ἄφρων, (καὶ ὁ-
δύνη τῇ τεκνύσει αὐτῷ).

Καὶ ἔχ' αἰγναὶ εὐχαὶ ἀπὸ μισθώμα-
τος ἐταίρας.

14. Οἶκον καὶ ὑπαρξὴν μερίζου πατέρες μερίζουσιν
παισὶ.

Παρά δὲ Κυρίῳ ἀρμέζεται γυνὴ ἀνδρὶ.

15. Δειλία κατέχει ἀνδρέγγυνον.

Ψυχὴ δὲ ἀεργῷ πενᾷσει.

16. Ὁς φυλάσσει ἐντολὴν, τηρεῖ τὴν
ἑαυτῷ ψυχὴν.

Ὁ δὲ καταφρονῶν τῶν ἑαυτῷ ἐδῶν,
ἀπολεῖται.

17. Δανεῖζει Κυρίῳ ὁ ἐλεῶν πτωχόν.

Θεῷ

Κατὰ δὲ τὸ δόμα αὐτῷ ἀνταποδώσει
αὐτῷ.

18. Παίδευε υἱόν σου, ὥτως γὰρ ἔσται
εὐελπίς.

Εἰς δὲ ὕβριν μὴ ἐπαίξῃς τῇ ψυχῇ σου.

E e 3

19. Κα-

CAP. XIX. v. 4. ab hoc versu Edit. Rom. incipit 19. Cap. v. 6. stich. 2. κακὸς γίγεται
ἀδικος) ὁ κακὸς γίγεται ὄπιδος. v. 13. (καὶ ὁδύνη τῇ τεκνύσει αὐτῷ) non habet. v. 14. μερίζουσιν
μερίζουσι.

19. Κακόφρων ἀνὴρ πολλὰ ζημιωθήσεται·

Ἐὰν δὲ λειμυῖται, καὶ τὴν ψυχὴν
(αὐτῷ) προσθήσει.

20. Ἄκουε υἱὲ παιδείαν πατρὸς σε,
ἵνα σοφὸς γένῃ ἐπ' ἐχάταν σε.

21. Πολλοὶ λογισμοὶ ἐν καρδίᾳ ἀνδρός·
Ἡ δὲ βαλὴ τῷ Κυρίῳ εἰς τὸν αἰῶνα
μενεῖ.

22. Καρπὸς ἀνδρὶ ἐλεημοσύνη·
Κρείστων δὲ πτωχὸς δίκαιος ἢ πλέσιος
ψεύσης.

23. Φόβος Κυρίου εἰς ζωὴν ἀνδρὶ·
Ὁ δὲ ἄφοβος αὐλισθήσεται ἐν τό-
ποις, οὗ ἔκ ἐπισκοπεῖται γνώσις.

24. Ὁ ἐγκρύπλων εἰς τὸν κόλπον αὐτῷ
χειρὰς ἀδίκως,
Οὐδὲ τῷ σώματι ἔ μὴ προσαγάγῃ
αὐτὰς.

25. Λοιμὴ ματιγουμενῶν, ἄφρων πανερ-
γότερος ἔσται·
Ἐὰν δὲ ἐλέγχῃς ἄνδρα φρόνιμον, νοή-
σει αἰδοῦσιν.

26. Ὁ αἰτιμάζων πατέρα καὶ ἀπωθέ-
μενος μητέρα αὐτῷ, καταιχνυθή-
σεται καὶ ἐπονείδιστος ἔσται.

27. Τίς ἀπολειπέμενος φυλάξαι παι-
δείαν πατρὸς, μελετήσει ῥήσεις
κακάς.

καθυβρί- 28. Ὁ ἐγγυώμενος παιῖδα ἄφρονα, κα-
θερί- θύβρισι δικάϊωμα·

κρίσις Στόμα δὲ ἀσεβῶν καταπίεται κρίσις.

ἑμοίως ἄ- 29. Ἐτοιμάζονται ἀκολάστοις μάστιγες,
φροσιν Καὶ τιμωρίαι ἡμῶν ἀφρόνων.

ΚΕΦ. Κ'. XX.

Α Κόλασεν ὁσος, καὶ ὑβριστὴν μέθῃ·
Πᾶς δὲ ὁ συμμενόμενος, ἔκ ἔσαι
σοφός.

(Πᾶς δὲ ἄφρων τοιούτοις συμπλέ-
κεται.)

2. Οὐ διαφέρει ἀπειλὴ βασιλέως θυμῷ
λέοντος· ὁ δὲ παροξύνων αὐτὸν, ἀ-
μαρτάνει εἰς τὴν ἑαυτῷ ψυχὴν.

3. Δόξα ἀνδρὶ ἀποσρέφεται λοιδωρίας· *Alia inter-*
Πᾶς δὲ ἄφρων τοιούτοις συμπλέκεται. *pretatio*

4. Ὀνειδίζόμενος ἐκινεῖς ἔκ αἰχύνεται,
ὥσαύτως καὶ ὁ δανειζόμενος σῖτον
ἐν ἀμνητῷ.

5. Ὑδωρ βαθὺ βεβλή ἐν καρδίᾳ ἀνδρός·
Ἀγὴρ δὲ φρόνιμος ἐξαντλήσει αὐτήν.

6. Μέγα ἄνθρωπος καὶ τίμιον ἀνὴρ ἐ-
λεήμων·
Ἄνδρα δὲ πιστὸν ἔργον εὖρεῖν.

7. Ὃς ἀνασρέφεται ἁμώμε ἐν δικαιο-
σύνῃ, μακαρίης τῆς παιῖδας αὐ-
τῷ καταλείψει.

8. Ὃταν καθίσῃ βασιλεὺς δίκαιος ἐπὶ
θρόνῳ,
Οὐκ ἐναντιῖται ἐν ὀφθαλμοῖς αὐτῷ
πάν πενηρόν.

9. Τίς καυχῆσεται ἀγνὴν ἔχειν τὴν
καρδίαν;
Ἡ τίς παρρησιάζεται καθαρὸς εἶναι
ἀπὸ ἀμαρτιῶν;

20. Κακολογούντες πατέρα ἢ μητέρα
σβεσθήσεται λαμπτήρ,
Λί δὲ κόραι τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῷ ἔ-
ψανται σκότος.

21. Μερὶς

V. 22. Stich. 2. φούνη) φευδῆς. V. 24. Stich. 2. προσαγάγῃ) προσενείη. V. 25. ἔσαι) γίνεται.
V. 18. καθυβρίξει) καθυβρίσει. ibid. Stich. 2. κρίσις) κρίσις. C A P. XX. v. 1. Stich. 2.
abst. ab Edis. Rom, v. 2. ἐντὸν) αὐτὸν. V. 8. καθίσῃ βασιλεὺς δίκαιος) transposita.

21. Μερὶς ἐπιτπουδαζομένη ἐν πρώτοις,
Ἐν τοῖς τελευταίοις ἐκ εὐλογηθήσε-
ται.

22. Μὴ εἴπῃς· τίσομαι τὸν ἐχθρόν·
Ἀλλὰ ὑπόμεινον τὸν Κύριον, ἵνα σοι
βοηθήσῃ.

10. * Στάθμιον μέγα καὶ μικρόν, καὶ μέ-
τρα διοστὰ, ἀκάθαρτα ἐνώπιον Κυ-
ρίῃ καὶ ἀμφότερα·

11. Καὶ ὁ ποιῶν αὐτά, ἐν τοῖς ἐπιτηδεύ-
μασιν αὐτῇ συμποδιθήσεται.
Νεανίσκος μετὰ ὁσίῃ, καὶ εὐθείᾳ ἡ
ὁδὸς αὐτῇ.

12. Οὓς ἀκέει, καὶ ὀφθαλμοὺς ὁρᾷ·
Κυρίῃ ἔργα καὶ ἀμφότερα.

13. Μὴ ἀγάπα καταλαλεῖν, ἵνα μὴ ἐξ-
αρθῇς·
Διάνοιζον δὲ τὰς ὀφθαλμούς σου, καὶ
ἐμπλήσῃτι ἄρτων.

14. Χ Ποτηρὸν, ποτηρὸν, ἱερὸν ὁ κλῆμνος·

Χ Καὶ περιτρίβει, τότε κληθήσεται.

Χ 15. Ἐστὶ χρυσίον, καὶ κληῖδος ἱσχυάτων, καὶ σκεῖνος
Χ τίμιον χεῖλη γνώσεως.

Χ 16. Λάβε τὸ ἱμάτιον αὐτῷ, ὅτι ἰσχυρὸς ἀλά-
Χ τριον,

Χ Καὶ περὶ ζώνης ἰσχυράσῃ αὐτόν.

Χ 17. Ἡδύνθη ἀνδρὶς ἄρτος ψεύδους·

Χ Καὶ μετὰ τούτο πληρωθήσεται τὸ στόμα αὐτοῦ
Χ ψευδός.

Χ 18. Λογισμοὶ ἐν βελῇ ἐτοιμαθήσονται·

Χ Καὶ ἐν κινδυνήσεσι ποίει πόλεμον.

Χ 19. Ἀποκαλύψω μυστήριον, κορεύεται δόλη·

Χ Καὶ ἀπαυῶντι χεῖλη αὐτῷ μὴ συναρμίσσῃ.

Vers. 20. 23. Βδέλυγμα Κυρίῳ διὰ τὸν σάθμιον,

Καὶ ζυγὸς δόλιος ἔ καλὸν ἐνώπιον αὐτῇ.

24. Παρὰ Κυρίῃ εὐθύνεται διαβήματα ἀνδρῶν.

Θνητὸς δὲ πῶς ἂν νοήσῃ τὰς ὁδούς αὐτῇ;

25. Παγίς ἀνδρὶ ταχύ τι τῶν ἰδίων ἀ-
γιάσαι·
Μετὰ γὰρ τὸ εὐξαδαὶ μετανοεῖν
γίνεται.

26. Δικμήτωρ ἀσεβῶν βασιλεὺς σοφός,
Καὶ ἐπιβαλεῖ αὐτοῖς τροχόν.

27. Πῶς Κυρίῃ πνοή ἀνθρώπων,
(* Ἡ λύχνος,) ὅς ἐρευνᾷ ταμιεῖας
κοιλίας.

28. Ἐλεημοσύνη καὶ ἀλήθεια φυλακὴ
βασιλεῖ,
Καὶ περικυκλώσῃ ἐν δικαιοσύνῃ τὸν
θρόνον αὐτῇ.

29. Κόσμος νεανίαις σοφία·
Δόξα δὲ πρεσβυτέρων πολιτεί.

30. Ὑπώπια καὶ συντρίμματα συνα-
τᾷ κακοῖς, πληγαὶ δὲ εἰς ταμιεῖας
κοιλίας.

ΚΕΦ. ΚΑ'. XXI.

Ω Σπερ ἐρμὴ ὕδατος, ἔτως καρδίας
βασιλέως ἐν χειρὶ Θεῷ.
Οὐδ' ἂν θέλων νεύσῃ, ἔκλινεν
αὐτήν.

2. Πᾶς ἀνὴρ φαίνεται ἑαυτῷ δίκαιος·
Κατευθύνει δὲ καρδίας Κύριος.

3. Ποιεῖν δίκαια καὶ ἀληθεύειν,
Ἄρξαι παρὰ Θεῷ μάλας ἢ θυσῶν
αἵμα.

4. Με-

v. 22. Stich. 2. Ἀλλὰ ὑπόμ.) ἀλλ' ὑπόμεινον. v. 13. Stich. 2. Διάνοιζον δὲ) δι' ἀνεστ. v. 23. δια-
βήματα) τὰ διαβήματα. v. 17. Stich. 2. (* Ἡ λύχνος) abest. CAP. XXI. v. 1. Stich. 2. in
Rom. οὐδ' ἂν θέλων νεύσαι ἐκεῖ ἐκλινεν αὐτήν.

4. Μεγαλόφρων ἐφ' ὕβρει θρασυκάρδιος·
Λαμπτήρ δὲ ἀσεβῶν ἀμαρτίαι.
5. Χ Λογισμοὶ συντίκτοντες πλὴν εἰς περιστάειν·
Καὶ πῶς ἐπισκευάζων πλὴν εἰς ὑστέρημα.
6. Ὁ ἐνεργῶν θησαυρίσματα γλώσση
ψευδεῖ,
Μάταια διώκει (καὶ ἔρχεται) ἐπὶ
παγίδας θανάτου.
7. Ὁ λεθρὸς ἀσεβῶν ἐπιξενωθήσεται·
Οὐ γὰρ βέλονται πρᾶσσειν τὰ δι-
καία.
8. Πρὸς τὰς σκολιὰς σκολιὰς ὁδὸς ἀπο-
σελεῖ ὁ Θεός·
Ἄγνῳ γὰρ (καὶ) ὁρθῶς τὰ ἔργα
αὐτῆς.
9. Κρεῖσσον οἰκεῖν ἐπὶ γωνίας ὑπαίθρου,
Ἡ ἐν κεκοιναμένοις μετὰ ἀδικίας καὶ
ἐν οἴκῳ κοινῷ.
10. Ψυχὴ ἀσεβῶς Χ ἐπιθυμῆσαι κοτηρὸν· ἐν
ἐλεηθήσεται ὑπ' ἑδνός τῶν ἀν-
θρώπων.
11. Ζημιωμένη ἀκολάστῃ, πανηγρότερος
γίνεται ὁ ἄκακος·
Συνιωὶν δὲ σοφὸς δέξεται γνῶσιν.
12. Συνεὶ δίκαιος καρδίας ἀσεβῶν,
Καὶ φανλίζει ἀσεβεῖς ἐν κακοῖς.
13. Ὃς φράσσει τὰ ὥτα αὐτῆς μὴ
ὑπακῆσαι ἀδενῆς,
Καὶ αὐτὸς ἐπικαλίσσεται, καὶ ἐκ
ἔσται ὁ εἰσακένων.
14. Δόσις λάθρους ἀνατρέπει ὀργάς·
Δώσαν δὲ ὁ φειδόμενος θυμὸν ἐγείρει
ἰσχυρόν.
15. Εὐφροσύνη δικαίων ποιῶν κρίμα·
Ὅσιος δὲ ἀκάθαρτος παρὰ κακῆς-
γοῖς.
16. Ἄνθρωπος πλανώμενος ἐξ ὁδοῦ δικαιοσύ-
νης, ἐν συναγωγῇ γιγάντων ἀνα-
παύσεται.
17. Ἄνθρωπος ἐνδεὴς ἀγαπᾷ εὐφροσύνην·
Φιλῶν εἶνον καὶ ἔλαιον Χ ἐκλήσει· εἰς πλῆ-
τον
18. Περιπάθαρμα δὲ δικαίᾳ ἄνομος,
Καὶ ἐπὶ εὐθίῳ ἀνίστηται.
19. Κρεῖσσον οἰκεῖν ἐν τῇ ἐρήμῳ, τῇ
Ἡ μετὰ γυναικὸς μαχίμῃ (καὶ
γλωσσώδῃ) καὶ ὀργίλῃ.
20. Θησαυρὸς ἐπιθυμητὸς ἀναπαύσε-
ται ἐπὶ δώματι σοφῆς· σώματος
- Ἄφρονες δὲ ἄνδρες καταπίονται αὐ-
τῶν.
21. Ὁδὸς δικαιοσύνης καὶ ἐλεημοσύνης
εὐρήσει ζωὴν καὶ δόξαν.
22. Πόλις ἰσχυρὰ ἐπέβη σοφῆς, Πόλις
Καὶ καθεῖλε τὸ ὀχύρωμα ἐφ' ᾧ ἐπε-
ποιθεῖσαν οἱ ἀσεβεῖς. ἰσχυρὰς
23. Ὃς φυλάσσει τὸ σῶμα αὐτῆς καὶ
τὴν γλῶσσαν, διατηρεῖ ἐκ θλί-
ψεως τὴν ψυχὴν αὐτῆς.
24. Θρασὺς καὶ αὐθάδης καὶ ἀλαζών
λοιμὸς καλεῖται·
Ὃς δὲ μνησικακεῖ, παράνομος.
25. Ἐπιθυμίαι ὀκνηρὸν ἀποκλείουσιν·
Οὐ γὰρ προαιροῦνται αἱ χεῖρες αὐ-
τῆς ποιεῖν τι.
26. Ἀσεβὴς ἐπιθυμεῖ ὅλην τὴν ἡμέραν
ἐπιθυμίας κακίας·
Ὁ δὲ δίκαιος βλεῖ καὶ οἰκτεῖται ἀφει-
δῶς. ἐλεᾷ
27. Θυσίαι ἀσεβῶν βδέλυγμα Κυρίου·
Καὶ γὰρ παρανόμως προσφέρουσιν
αὐτάς.
28. Μάρτυς ψευδῆς ἀπολεῖται· Ἄνθρωπος

Υ. 4. ἐφ' ὕβρει) ἐν ὕβρει. ibid. σιχ. 2. ἀμαρτίαι) ἀμαρτίαι. Υ. 6. σιχ. 2. (καὶ) ἔρχεται) deest.

Υ. 8. ἀποσελεῖ) ἀποσείλει. Υ. 13. ὑπακῆσαι) ἐπακούσαι. Υ. 25. ἀποκλείουσιν) ἀποκλείονται.

- Ἄνθρωποι δὲ ὑπήκοοι φυλασσόμενοι λα-
λήσει.
29. Ἀσεβὴς ἄνθρωπος ἀναιδῶς ὑφίσταται
προσώπῳ.
Ὁ δὲ εὐθύς αὐτὸς συνιεῖ τὰς ὁδούς
αὐτῆ.
30. Οὐκ ἔστι σοφία, ἐκ ἔστιν ἀνδρεία,
Οὐκ ἔστι βεβλή πρὸς τὸν ἀσεβῆ.
31. Ἴππος ἐτοιμάζεται εἰς ἡμέραν πο-
λέμου.
Παρά δὲ Κυρίου ἡ βοήθεια.

ΚΕΦ. ΚΒ'. XXII.

- Α**Ιρετώτερον ὄνομα καλὸν ἢ πλοῦ-
τος πολὺς,
ὑπὲρ δὲ ἀργύριον καὶ χρυσίον
χαίρει ἀγαθῇ.
2. Πλῆσιες καὶ πτωχοὶ συνήντησαν ἀλ-
λήλοις.
Ἀμφοτέρους δὲ ὁ Κύριος ἐποίησε.
3. Πανῆργος ἰδὼν πεινρὸν τιμωρῆμενον
κραταιῶς, αὐτὸς παιδεύεται.
Οἱ δὲ ἄφρονες παρελθόντες ἐζημιώ-
θησαν.
4. Γενεὰ σοφίας φόβος Κυρίου,
καὶ πλῆτες, καὶ δόξα, καὶ ζωή.
5. Τρίβολοι καὶ παγίδες ἐν ὁδοῖς σκο-
λιαῖς.
Ὁ δὲ φυλάσσων τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν,
ἀφίξεται αὐτῶν.
6. Χ. Ἐγκασιμῶι τίς κατὰ τὴν ὁδὸν αὐτῆ,
καί γε ὅταν γνῶσθαι, ἐκ ἀποστήσεται ἀπ' αὐτῆ.
7. Πλῆσιες πτωχῶν ἄρξουσιν.
καὶ οἰκέται ἰδίοις δεσπόταις δανειῶσιν.
8. Ὁ σπείρων φαῦλα, θερίσει κακά.
Πληγὴν δὲ ἔργων αὐτῆ συντελέσει.

Tom. IV.

CAP. XXII. v. 9. flich. 2. δίδασκεν τῷ) ἔδωκεν τῷ.
ρίσκειν) διατηρεῖσιν. v. 15. καχδίῃ) καρδίῃς.Ἄνδρα ἰλαρὸν καὶ δότην ἀγαπᾷ ὁ Θεός· εὐλογεῖ
Ματαιότητά δὲ ἔργων αὐτῆ συντε-
λέσει.9. Ὁ ἐλεῶν πτωχόν, αὐτὸς διατραφή-
σεται·Τῶν γὰρ ἑαυτοῦ ἄρτων δέδωκε τῷ
πτωχῷ.Νίκην καὶ τιμὴν περιποιεῖται ὁ δῶρα
δίδας·Τὴν μὲν τοι ψυχὴν ἀφαιρεῖται τῶν
κεκλήμενων.10. Ἐκβαλε ἐκ συνεδρίου λειμὸν, καὶ συν-
εξελεύσεται αὐτῷ νεῖκος·Ὅταν γὰρ καθίσῃ ἐν συνεδρίῳ, πάν-
τας ἀτιμάζει.11. Ἀγαπᾷ Κύριος ἐσίας καρδίαν,
Δεκτοὶ δὲ αὐτῷ πάντες ἄμωμοι·
Χεῖλεσι ποιμαίνει βασιλεὺς.12. Οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ Κυρίου διατηρεῖσιν αἰ-
δησιν· διατηρή-
σασιν

Φαυλίζει δὲ λόγους παράνομος.

13. Προφασίζεται καὶ λέγει ἐκνηρός·
Λέων ἐν ταῖς ὁδοῖς, ἐν δὲ ταῖς πλα-
τείαις φονευταί.

14. Βέθρος βαθὺς τόμα παρανόμος·

Ὁ δὲ μισηθεὶς ὑπὸ Κυρίου, ἐμπιστεῖ-
ται εἰς αὐτόν.

Εἰσὶν ὁδοὶ κακαὶ ἐνώπιον ἀνδρός,

καὶ ἐκ ἀγαπᾷ τῆ ἀποστρέψαι ἀπ'
αὐτῶν·Ἀποστρέφειν δὲ δεῖ ἀπὸ ὁδοῦ σκολιαῖς
καὶ κακῆς.

15. Ἀνοῖα ἐξηπλάει καρδίαν νέου·

Ῥάβδος δὲ καὶ παιδεία μακρὰν ἀπ'
αὐτῆ.

F f

16. Ὁ

ibid. flich. 3. δίδας) δούς. v. 12. διατη-

16. Ὁ συκεφαντῶν πένητα, πολλὰ ποιῇ
τὰ ἑαυτῷ (κακά).
Δίδωσι δὲ πλεσίῳ ἐπ' ἐλαΐσιν.
17. Λέγοις σοφῶν παράβαλε σὲν ἑς, καὶ
ἄκκε ἑμὸν λόγον.
Τὴν δὲ σὴν καρδίαν ἐπίστησον, ἵνα γνῶς
ὅτι καλοὶ εἰσιν.
18. Καὶ ἐὰν ἐμβάλης αὐτὸς εἰς τὴν καρ-
δίαν σε,
Εὐφρανῶσί σε ἅμα ἐπὶ σοῖς χεῖλεσι.
19. Ἴνα σε γένηται ἐπὶ Κύριον ἡ ἐλπίς,
Καὶ γνωρίσῃ σοι τὴν ὁδὸν αὐτῷ.
20. Καὶ σὺ δὲ ἀπόγραψαι αὐτὰ σεαυ-
τῷ τρισῶς,
Εἰς βελὴν καὶ γνῶσιν (ἐπὶ τὸ πλά-
τος τῆς καρδίας σε).
21. Διδάσκω οὖν σε ἀληθῆ λόγον, (καὶ
γνῶσιν ἀληθῆ ὑπακύνειν),
Τῷ ἀποκρίνεσθαι (σε) λόγοι ἀληθείας
τοῖς προβαλλομένοις σοι.
22. Μὴ ἀποδιᾶζες πένητα, πτωχὸς γάρ
ἐστίν.
Καὶ μὴ ἀτιμάσης ἀδελφὴν ἐν πύλαις.
ἑαυτῷ 23. Ὁ γὰρ Κύριος κρινεῖ αὐτὴ τὴν δίκην,
εὐση σὴν καὶ ῥύσει τὴν ἄστυλιν ψυχὴν.
24. Μὴ ἴδῃ ἐταῖρος ἀνδρὶ θυμῷδει,
Φίλῳ δὲ ἐργίλῳ μὴ συναυλίζε.
25. Μήποτε μάθῃς τῶν ἐδῶν αὐτῷ, καὶ
λάβῃς βρόχους τῇ σῇ ψυχῇ.
26. Μὴ δίδῃς σεαυτὸν εἰς ἐγγύην, αἰχμυ-
νόμενος πρόσωπον.
27. Ἐὰν γὰρ μὴ ἔχῃς πόθον ἀποτίσης,
Λήψονται τὸ σῶμα τὸ ὑπὸ τὰς
πλευράς σε.

28. Μὴ μέταιρῃς ἔρια αἰῶνια, ἃ ἔδεντο
οἱ πατέρες σε.
29. Ὁρατικὸν ἄνδρα καὶ ὅζον ἐν τοῖς
ἔργοις αὐτῷ
Βασιλεῦσι δεῖ παρεστάναι,
Καὶ μὴ παριστάναι ἀνδράσι νωθεῖς.

ΚΕΦ. ΚΓ'. XXIII.

ΕΑΝ καθίσῃς δειπνεῖν ἐπὶ τραπέ-
ζης θανάτῃ,
Νοητῶς γέει τὰ παρατιθέμενά
σοι.

2. Καὶ ἐπίβαλλε τὴν χεῖρά σου, εἰδὼς ὅτι
τοιαῦτά σε δεῖ παρασκευάσαι.
Εἰ δὲ ἀπλησώτερος εἶ, 3. μὴ ἐπιθύ-
μει τῶν ἐδεσμάτων αὐτῷ.
Ταῦτα γὰρ ἔχεται ζωῆς ψευδῆς.
4. Μὴ παρεκλείνῃς πίνης ὧν πλεσίῳ.
Τῇ δὲ σῇ ἐννοίᾳ ἀπόχε.
5. Ἐὰν ἐπιστήσης τὸ σὲν ὄμμα πρὸς αὐ-
τὸν, ἐδάμῃ φανεῖται.
Κατεσκευάσαι γὰρ αὐτῷ πτέρυγες
ὥσπερ ἀετῷ,
Καὶ ὑποσρέφει εἰς τὸν οἶκον τῷ προε-
σηκότος αὐτῷ.
6. Μὴ συνδείπνῃ ἀνδρὶ βασκαίνῳ,
Μηδὲ ἐπιθύμει τῶν βρωμάτων αὐτῷ.
7. Ὅν ἱρόπον γὰρ εἴ τις καὶ ἀπὸ τοῦ τρέχοντος
οὕτως ἐδίει καὶ πίνει.
Μηδὲ πρὸς σὲ εἰσαγάγῃς αὐτὸν, καὶ
φάγῃς τὸν ψωμὸν σου μετ' αὐτῷ.
8. Ἐξήμισον γὰρ αὐτὸν, καὶ λυμανεῖται Ἐξήμε-
τὸς λόγους σε τὸς καλούς.

9. Εἰς

ν. 16. (κακά) abest. ν. 17. (παράβαλε) παράβαλε. ν. 19. Stich. 2. ὁδὸν αὐτοῦ) ὁδὸν σε. ν. 21.
γνῶσιν ἀληθῆ) γνῶσιν ἀγαθῆν. ibid. Stich. 2. λόγοις) λόγους. ibid. σε) σοι. ν. 23. ἑαυτοῦ τὴν
δίκην) αὐτοῦ τὴν κρίσιν. ν. 27. (ἔχει πόθον ἀποτίσης) ἔχει πόθον ἀποτίσης. ν. 29. Stich. 3. παρι-
στάναι) παρεστάναι.

9. Εἰς ὧτα ἄφρονος μηδὲν λέγε,
Μήποτε μυκλήσῃ τὰς συνετὰς λό-
γους σε.
10. Μὴ μεταθῇς ὅρια αἰώνια, (ἀ ἔθεν-
το οἱ πατέρες σε,)
Εἰς δὲ κλῆμα ὀφθαλμῶν μὴ εἰσέλθῃς.
11. Ὁ γὰρ λυτρεύμενος αὐτὸς Κύριος,
κράλαιός ἐστι,
Καὶ κρινεῖ τὴν κρίσιν αὐτῶν μετὰ σοῦ.
12. Δός εἰς παιδείαν τὴν καρδίαν σε,
Τὰ δὲ ὧτά σε ἐτοίμασον λόγοις
αἰσθήσεως.
13. Μὴ ἀπόχῃ νήπιον παιδεύων.
Ὅτι εἰάν πατάξῃς αὐτὸν ῥάβδῳ, ὃ
μὴ ἀποθάνῃ.
14. Σὺ μὲν γὰρ πατάξεις αὐτὸν ῥάβδῳ,
Τὴν δὲ ψυχὴν αὐτὸς ἐν θανάτῳ ῥύσῃ.
15. Τίς εἰάν σοφὴ γένηται σε ἡ καρδία,
Εὐφρανεῖς καὶ τὴν ἐμὴν καρδίαν,
- ἐνδιατρέι- 16. Καὶ ἐνδιατρέψῃ λόγοις τὰ σὰ χεῖλη
ψη Πρὸς τὰ ἐμὰ χεῖλη, εἰάν ἐρῶσι ὧσι.
17. Μὴ ζηλότῳ ἡ καρδία σε ἀμαρτωλῶς,
Ἀλλὰ ἐν φόβῳ Κυρίου ἴθι ὅλην τὴν
ἡμέραν.
- αὐτὰ 18. Ἐάν γὰρ τηρήσῃς τὰς ἐντολὰς, ἔσαι σοι
ἔγγονα,
Ἡ δὲ ἐλπίς σε ἐκ ἀποστήσεται.
19. Ἄκου υἱέ, καὶ σοφὸς γένη,
Καὶ κατεύθυνε ἐννοίας σῆς καρδίας.
20. Μὴ ἴθι οἰνοπότης,
Μηδὲ ἐκλείνῃς συμβολαῖς, κρεῶν τε ἀ-
γορασμοῖς.
21. Πᾶς γὰρ μέθυσος καὶ παροξόπος
πλωχεύσει,
- Καὶ ἐνδύσεται διερρήγμένα καὶ ῥακώ-
δη πᾶς ὑπνώδης.
22. Ἄκου υἱέ πατέρες τῶ γενήσαιός σε,
Καὶ μὴ καταφρόνει ὅτι γεγήρακέ σε
ἡ μήτηρ.
23. Χ' Ἀλλήθιαν κλῆσαι, καὶ μὴ ἀπίστη σοφίαν
καὶ παιδείαν καὶ σύνεσιν.
24. Καλῶς ἐκτρέφῃ πατήρ δικαίος, ἐκτρέφει
Ἐπὶ δὲ υἱῷ σοφῷ εὐφραίνεται ἡ ψυ- εὐφραί-
χή αὐτῶ. νεται
25. Εὐφραίνεται ὁ πατήρ Χ σε καὶ ἡ
μήτηρ Χ σε ἐπὶ σοί,
Καὶ χαίρετω ἡ τεκῆσά σε.
26. Δός μοι υἱέ σὴν καρδίαν,
Οἱ δὲ σοὶ ὀφθαλμοὶ ἐμὰς ὁδὸς τη-
ρεῖτωσαν.
27. Πίδος γὰρ τετρημένοι ἐσὶν ἀλλό-
τριος εἶκος, καὶ φρέαρ σενὸν ἀλ-
λότριον.
28. Οἷτος γὰρ συντόμως ἀπολεῖται, ἔτι
Καὶ πᾶς παρανόμος ἀναλωθήσεται.
29. Τίνι εἶαι; τίνι θόρυβος; τίνι κρίσεις;
τίνι ἀηδία λέχαι; ἀηδία
Τίνι συντρίμματα διακενῆς; καὶ
Τίνος κελδοὶ ὀφθαλμοί; πέλειοι
30. Οὐ τῶν ἐγχευόντων ἐν ὅποις;
Οὐ τῶν ἰχθυόντων πῶ πότοι γίνονται;
31. Μὴ μεθύσκεθε ὄνῳ, ἀλλὰ ὁμιλεῖτε
ἀνθρώποις δικαίοις,
Καὶ ὁμιλεῖτε ἐν περιπάτοις.
Ἐάν γὰρ εἰς τὰς Φιάλας καὶ εἰς τὰ
ποτήρια δῶς τὰς ὀφθαλμούς σε,
Ἦσαν περιπατήσεις γυμνότερος ὑ-
πέρ, 32. τὸ δὲ ἔχατον ὥσπερ ὑ-
πὸ ὄφους πεπληγὼς ἐκτείνεται,

F f 2

Καὶ

CAP. XXIII. v. 10. (ἀ ἔθεντο οἱ πατέρες σε) non habet. v. 13. παιδεύων) παιδεύειν. v. 16.
ἐνδιατρέψῃ) ἐνδιατρέψει. v. 18. ἔγγονα) ἔγγονα. v. 28. ἔτι) ἔτι. v. 29. τίνι ἀηδία) τίνι δὲ ἀη-
δία. ibid. such. 3. κελδοὶ ὀφθ.) κελδοὶ οἱ ὀφθαλμοί. v. 31. ὄνῳ) ἐν οἷν. ibid. such. 3.
καὶ εἰς τὰ ποτ.) καὶ τὰ ποτήρια.

- Καὶ ὥσπερ ὑπὸ κερὰς διαχεῖται αὐτὸς ὁ ἰός.
33. Οἱ ὀφθαλμοὶ σε ὅταν ἴδωσιν ἀλ-
λοτρίαν,
Τὸ σῶμα σε τότε λαλήσει σκολιά·
34. Καὶ καὶ ἀκείσῃ ὥσπερ ἐν καρδίᾳ θα-
λάσσης,
Καὶ ὥσπερ κυβερνήτης ἐν πολλῷ κλύ-
δωνι.
35. Ἐρεῖς δὲ· τύπῃσί με καὶ ἐκ ἐπό-
νεσά,
Καὶ ἐνέπαιζάν μοι, ἐγὼ δὲ ἐκ ἡδύν·
Πότε ὄρθρὸς ἔσαι, ἵνα ἐλθὼν ζητήσω
μεθ' ὧν συνελεύσομαι;

ΚΕΦ. ΚΔ'. XXIV.

ΤΙΕ μὴ ζηλώσης κακὸς ἄνδρας,
Μηδὲ ἐπιθυμήσης εἶναι μετ' αὐ-
τῶν·

2. Ψευδὴ γὰρ μελετᾷ ἡ καρδία αὐτῶν,
Καὶ πόνος τὰ χεῖλη αὐτῶν λαλεῖ.
3. Μετὰ σοφίας οἰκοδομεῖται οἶκος,
Καὶ μετὰ συνέσεως ἀνερθῆται·
4. Καὶ μετὰ αἰδότησεως ἐμπίπλεται τα-
μιεῖα
(Ἐκ) πάντος πλέθους τιμῆς καὶ
καλῆς.
5. Κρείσσων σοφὸς ἰσχυρῶς,
Καὶ ἀνὴρ φρόνησιν ἔχων γεωργίᾳ με-
γάλῃ.
6. Μετὰ κυβερνήσεως γίνεται πόλεμος,
Βοήθεια δὲ μετὰ καρδίας βεβελυκῆς.
7. Σοφία καὶ ἔννοια ἀγαθὴ ἐν πύλαις
σοφῶν·
Σοφοὶ ἐκ ἐκκλίνουσιν ἐκ σώματος Κυρίου,

8. Ἀλλὰ λογίζονται ἐν συνεδρίοις.
Ἀπαιδεύτοις συναντᾷ θάνατος,
9. Ἀποθνήσκει δὲ ἄφρων ἐν ἀμαρτίαις.
Ἀκαθαρσία ἀνδρὶ λειμῶ· ἐμμολυν-
θῆσεται
10. Ἐν ἡμέρᾳ κακῇ καὶ ἐν ἡμέρᾳ θλί-
ψεως, ἕως ἂν ἐκλείπῃ.
11. Ῥῦσαι ἀγομένης εἰς θάνατον,
Καὶ ἐκπρία κλεινομένους, μὴ φείσῃ. ἐκπρία
12. Ἐὰν δὲ εἴπῃς· ἐκ οἶδα τῆτον,
Γίνωσκε, ὅτι ὁ Κύριος καρδίας πάν-
των γινώσκει, καὶ ὁ πλάσας πιστὴν
πᾶσιν, αὐτὸς οἶδε πάντα, ὅς
ἀποδίδωσι ἑκάστῳ κατὰ τὰ ἔργα ἀποδίδω-
σιν αὐτῷ.
13. Φάγε μέλι υἱέ, ἀγαθὸν γὰρ κηρίον,
ἵνα γλυκανθῇ σε ὁ φάεργξ·
14. Οὕτως αἰδοῦ σοφίας τῇ σῇ ψυχῇ· αἰδοῦσθαι
Ἐὰν γὰρ εὗρης, ἔσαι καλὴ ἡ τελευ-
τὴ σε, καὶ ἐλπίς σε ἐκ ἐγκατα-
λείψει.
15. Μὴ προσαγάγῃς ἀσεβῇ νεμῇ δικαίαν, δικαίαν
Μηδὲ ἀπατηθῇς χορτασίᾳ κοιλίας.
16. Ἐπὶ λόγῳ γὰρ πεσεῖται ὁ δίκαιος,
καὶ ἀναστήσεται·
Οἱ δὲ ἀσεβεῖς ἀδικήσουσιν ἐν κακοῖς.
17. Ἐὰν πέσῃ ὁ ἐχθρὸς σε, μὴ ἐπι-
χαρῆς αὐτῷ,
Ἐν δὲ τῷ ὑποσκελισματι αὐτοῦ μὴ
ἐπαίρῃ·
18. Ὅτι ἔψεται Κύριος καὶ ἐκ ἀρέσει
αὐτῷ,
Καὶ ἀποσρέψει τὸν θυμὸν αὐτοῦ ἀπὸ
αὐτοῦ.

19. Μὴ

ν. 32. Stich. 2. αὐτοῦ ὁ ἰός.) αὐτῷ ὁ ἰός. CAP. XXIV. ν. 4. ἐμπίπλεται) ἐμπέμπλεται. ν. 9.
Stich. 2. Ἀκαθαρσία) addit δὲ. ν. 11. Stich. 2. ἐκπρία) ἐκπρίου. ν. 12. Stich. 2. ὁ Κύριος) κύριος.
ν. 14. αἰδοῦ σοφίας) αἰδοῦσθαι σοφίαν. ν. 16. ὁ δίκαιος) δίκαιος.

19. Μὴ χαίρει ἐπὶ κακοποιοῖς,
Μηδὲ ζήλῃ ἀμαρτωλός.
ποιηρῶν 20. Οὐ γὰρ μὴ γένηται ἐκγονα ποτηρῶ,
Λαμπλήρ δὲ ἀσεβῶν σβεδήσεται.
21. Φοβῆ τὸν Θεὸν υἱὲ καὶ βασιλέα,
Καὶ μηδ' ἐτέρῳ αὐτῶν ἀπειθήτης.
22. Ἐξαίφνης γὰρ τίσονται τὰς ἀσε-
βεῖς,
Τὰς δὲ τιμωρίας ἀμφοτέρων τίς
γνώσεται;
Λόγον φυλασσόμενος υἱός, ἀπωλείας
ἐκλὸς ἔσαι.
Δεχόμενος δὲ ἐδέξατο αὐτόν.
Μηδὲν ψεύδος ἀπὸ γλώσσης βασι-
λέως λεγέσθαι,
Καὶ ἔδὲν ψεύδος ἀπὸ γλώσσης αὐτῆς
ἢ μὴ ἐξέλθῃ.
Μάχαιρα γλώσσα βασιλέως καὶ ἢ
σαρκίνη.
Ὅς δ' ἂν παραδοθῇ, συντριβήσεται.
Ἐὰν γὰρ ὀξυνθῇ ὁ θυμὸς αὐτῆς,
Σὺν νεύροις ἀνθρώπου ἀναλίσκει, καὶ
ὅσα ἀνθρώπων κατατρώγει,
Καὶ συγκαίει ὥσπερ φλόξ,
Ὡς εἰς ἄβυσσος εἶναι νεοσοῖς αἰετῶν.
Cap. 30.
vers. 1. Τὸς (δὲ) ἐμὲς λόγους υἱὲ φοβήθητι,
Καὶ δεξάμενος αὐτὸς μετανόει.
Τάδε λέγει ὁ ἀνὴρ τοῖς πιστεύουσι
Θεῷ, καὶ παύομαι.
2. Ἀφρονέστατος γὰρ εἰμι πάντων ἀν-
θρώπων,
Καὶ φρόνησις ἀνθρώπου ἕκ ἑσιν ἐν
ἐμοί.

3. Θεὸς δὲ δέδωκεν με σοφίαν, καὶ
γνώσιν ἁγίων ἐγνώκα. ἀνθρώ-
πων
4. Τίς ἀνέβη εἰς τὸν ἔρανόν; καὶ κατέβη; πων
Τίς συνήγαγεν ἀνέμους ἐν κέλπῳ;
Τίς συνέσρεψεν ὕδωρ ἐν ἱματίῳ;
Τίς ἐκράτησε πάντων τῶν ἁκρῶν
τῆς γῆς;
Τί ὄνομα αὐτῷ; ἢ τί ὄνομα τῇ τέκῃ τοῖς τέ-
κνῃς αὐτῆς, ἵνα γνῶς.
5. Πάντες λόγοι Θεοῦ πεπυρωμένοι.
ὑπερασπίσει δὲ αὐτὸς τῶν εὐλαβη-
μένων αὐτόν.
6. Μὴ προδῇς τοῖς λόγοις αὐτῆς, ἵνα
μὴ ἐλέγξῃ σε, καὶ ψευδὴς γένη.
7. Δύο αἰτῆμαι παρὰ σοῦ,
Μὴ ἀφέλῃς με χάριν, πρὸ τῆς ἀπο-
θανεῖν με.
8. Μάταιον λόγον καὶ ψευδῆ μακράν
με ποιήσων, πλῆτον δὲ καὶ πείσαν
μή μοι δῶς.
Σύνταξον δὲ μοι (πάντα) τὰ δέοντα
καὶ αὐτάρεκον.
9. Ἴνα μὴ πληθεῖς, ψευδὴς γένωμαι.
καὶ εἶπω· τίς με ὀρεῖ;
Ἡ πενηθεὶς κλέψω, καὶ ὁμόσω τὸ
ὄνομα τῆς Θεοῦ.
10. Μὴ παραδῷς οἰκέτην εἰς χεῖρας δε-
σπότης,
Μήποτε καταράσῃται σε, καὶ ἀφα-
νισθῇς.
11. Ἐκγονὸν κακὸν πατέρα καταράσεται,
Τὴν δὲ μητέρα ἕκ εὐλογεῖ.

F f 3

12. Ἐκ-

γ. 20. ποτηρῶν) ποτηρῶ. γ. 21. stich. 2. μηδ') μηδ'. γ. 22. stich. 5. βασιλέως) βασιλεῦ. ibid. stich. 10. ἀνθρώπου) ἀνθρώπους. Cap. 30. γ. 1. (δὲ) abest. γ. 2. πάντων) ἀπάντων. ibid. stich. 2. ἀνθρώπου) ἀνθρώπων. γ. 3. ἀνθρώπων) ἁγίων. γ. 4. stich. 5. ἢ τοῖς τέκνῃς αὐτῆς, ἵνα γνῶς.) ἢ τί ὄνομα τοῖς τέκνῃς αὐτῆς. γ. 5. Πάντες λόγοι) πάντες γὰρ λόγοι. ibid. stich. 2. ὑπε-
ρασπίσει) ὑπερασπίζει. γ. 8. stich. 2. (πάντα) deest. ibid. καὶ αὐτάρεκον) καὶ τὰ αὐτάρεκον.

12. Ἐγένετο κακὸν δίκαιον ἑαυτὸν κρίνει,
Τὴν δὲ ἔξοδον αὐτῷ ἐκ ἀπέτηψεν.
13. Ἐγένετο κακὸν ὑψηλὸς ὀφθαλμοὺς
ἔχει,
Ταῖς δὲ βλεφαρείς αὐτῷ ἐπαίρεται.
14. Ἐγένετο κακὸν μαχαίρας τῆς ὀδόν-
τας ἔχει,
Καὶ τὰς μύλας, τομίδας· ὥστε ἀνα-
λίσκειν τῆς ἀδοκίᾳ ἀπὸ τῆς γῆς,
Καὶ τῆς πένητας αὐτῶν ἐξ ἀνθρώ-
πων.
- Cap. 24.
vcs. 23. Ταῦτα δὲ λέγω ὑμῖν τοῖς σοφοῖς
ἐπιγινώσκον·
Αἰδέσθαι πρόσωπον, ἢ καλὸν ἐν κρίσει.
24. Ὁ εἰπὼν τὸν ἀσεβῆ, δίκαιός ἐστιν,
Ἐπικατάρατος λαοῖς ἔσται καὶ μιση-
τὸς εἰς ἔθνη·
25. Οἱ δὲ ἐλέγχοντες βελτίους φατοῦνται,
Ἐπ' αὐτοὺς δὲ ἤξει εὐλογία ἀγαθῆ.
26. Χεὶρ δὲ φιλήσασιν, ἀποκρηνόμενα
λόγους ἀγαθούς·
27. Ἐτοίμαζε εἰς τὴν ἔξοδον τὰ ἔργα σου,
Καὶ παρασκευάζου εἰς τὸν ἀγρόν,
Καὶ περεὺς κατόπιόν σου,
Καὶ ἀνοικοδομήσεις τὸν οἶκόν σου.
28. Μὴ ἴθι ψευδὴς μάρτυς ἐπὶ σὸν
πολίτην,
Μηδὲ πλατύνῃς σοῖς χεῖλεσι.
29. Μὴ εἴπῃς· ὃν τρέπον ἐχρήσατό μοι,
χρήσομαι αὐτῷ,
Τίσομαι δὲ αὐτὸν ὅτι με ἠδίκησεν.
30. Ὡς περ γεώργιον ἀνὴρ ἄφρων,
Καὶ ὥς περ ἀμπελὼν ἀνθρώπος ἐνδεὴς
φρενῶν·
31. Ἐάν τις αὐτὸν, χερσὼθήσεται,
Καὶ χορτομανήσει ὅλος, καὶ γίνεται
ἐκλελειμμένος,
Οἱ δὲ φραγμοὶ τῶν λίθων αὐτῷ κα-
τασκάπτονται.
32. Ὑστερον ἐγὼ μετενόησα·
Ἐπέβλεψα τῷ ἐκδέσθαι παιδείαν. ἐκλέξα-
σθαι
33. Ὀλίγον ἰσχύω, ὀλίγον δὲ καθυπνῶ,
Ὀλίγον δὲ ἐναγκαλίζομαι χερσὶ σῆθι.
34. Ἐάν τις τῷτο ποιῇ, ἤξει προσπορευό-
μενη ἡ πενία σου,
Καὶ ἡ ἐνδεία σου ὥς περ ἀγαθὸς δρο-
μεύς.
15. Τῇ βδέλλῃ τρεῖς θυγατέρες ἦσαν αὐ-
τοῦ· γαπήσει ἀγαπώμεναι, Cap. 24.
Καὶ αἱ τρεῖς αὐταὶ ἐκ ἐνερπίπλα-
σαν αὐτήν,
Καὶ ἡ τετάρτη ἐκ ἠρεκέωθι εἰπεῖν,
ἱκανόν·
16. Ἀδὴς, καὶ ἔρως γυναικὸς, (καὶ
τάρταρος)
Καὶ γῆ ἐκ ἐμπιπλαμένη ὕδατος,
Καὶ ὕδωρ καὶ πῦρ ἢ μὴ εἴπωσιν, ἀρκεῖ.
17. Ὀφθαλμὸν καταγελῶντα πατρός,
Καὶ ἀτιμάζοντα γῆρας μητρός,
Ἐκκολάψαισιν αὐτὸν κόρακες ἐκ τῶν
φαεράγγων,
Καὶ καταφάγοισιν αὐτὸν νεοσσὶ
αἰετῶν.
18. Τρεῖς δὲ ἐστὶν ἀδύνατά μοι νοῆσαι,
Καὶ τὸ τέταρτον ἐκ ἐπιγινώσκω·
19. Ἰχθυὲς αἰετῷ πετομένης,
Καὶ ὁδὸς ὄφεως ἐπὶ πέτρας,
Καὶ τρίβος νηὸς ποντοπορεύσεως,

Καὶ

W. 12. stich. 2. δι' ἔξοδον) δ' ἔξοδον. V. 14. stich. 2. ὥστε ἀναλίσκειν) addit καὶ κατεδίεον. Cap. 24.
V. 23. stich. 2. Αἰδέσθαι) αἰδεῖσθαι. ibid. ἢ καλὸν ἐν κρίσει) transposita. V. 25. stich. 2. ἀγα-
θῆ.) abest. V. 26. σοφός.) ἀγαθός. V. 34. stich. 2. ἐκδέσθαι) addit καὶ. Cap. 30. V. 15. stich. 2.
ἐνερπίπλασαν) ἐνερπίπλυσαν. V. 16. (καὶ τάρταρος) deest. V. 17. stich. 3. Ἐκκολάψαισιν)
ἐκκόψαισιν.

- Καὶ ὁδὸς ἀνδρὸς ἐν νεότητι.
 20. Τοιαύτη ὁδὸς γυναικὸς μοιχαλίδος.
 Ἡ ὅτ' ἂν πράξῃ, ἀπονιψαμένη ἑδὲν
 Φησι πεπραχέναι ἄτοπον.
 21. Διὰ τριῶν σείεται ἡ γῆ,
 Τὸ δὲ τέταρτον ὃ δύναται φέρειν.
 22. Ἐὰν οἰκέτης βασιλεύσῃ,
 Καὶ ἄφρων πληθῇ σιτίων,
 23. Καὶ οἰκέτις ἐὰν ἐκβάλῃ τὴν ἑαυτῆς
 κυρίαν,
 Καὶ μισητὴ γυνὴ ἐὰν τύχῃ ἀνδρὸς
 ἀγαθῆ.
 24. Τέσσαρα (δέ) ἐσιν ἐλάχισα ἐπὶ
 τῆς γῆς, ταῦτα δὲ ἐστὶ σοφώτερα
 τῶν σοφῶν.
 25. Οἱ μύρμηκες οἷς μὴ ἔσιν ἰχθὺς,
 Καὶ ἐτοιμάζονται θέρους τὴν τροφήν.
 26. Καὶ οἱ χοιρογρύλλοι ἔθνος ἐκ ἰχυ-
 ρόν,
 Οἱ ἐποίησαντο ἐν πέτραις τὰς ἑαυ-
 τῶν οἰκίας.
 27. Ἀβασίλευτόν ἐστιν ἡ ἀκρίς,
 Καὶ ἐκτραφεύει ἀφ' ἐνὸς κελεύσματος
 εὐτάκτως.
 28. Καὶ καλαβώτης χερσὶν ἐρειδόμενος
 καὶ εὐάλωτος ὢν,
 Κατοικεῖ ἐν ὀχυρώμασι βασιλέως.
 29. Τρία δὲ ἐσιν αἱ εὐόδως πορεύονται,
 Καὶ τὸ τέταρτον ὃ καλῶς διαβαίνει.
 30. Σκύμνος λέοντος ἰχυρότερος κλῆνῶν,
 Ὃς ἐκ ἀποσρέφεται, ἑδὲ καταπλήσ-
 σει κλῆνος.
 31. Καὶ ἀλέκτωρ ἐμπεριπατῶν θηλείαις
 εὐψυχος,

- Καὶ τραγὸς ἡγούμενος αἰπολίας,
 Καὶ βασιλεὺς δημηγορῶν ἐν ἔθρῳ.
 32. Ἐὰν πρέῃ σεαυτὸν εἰς εὐφροσύνην,
 Καὶ ἐκλείνῃς τὴν χεῖρά σου μετὰ μά-
 χης, ἀτιμασθήσῃ.
 33. Ἀμελγε γάλα, καὶ ἔσαι βέτυρον.
 Ἐὰν δὲ ἐκπύξῃς μυκλήρας, ἐξελεύ-
 σεται αἷμα.
 Ἐὰν δὲ ἐξέλκῃς λόγους, ἐξελεύσονται
 κρίσεις καὶ μάχαι.
 1. Οἱ ἐμοὶ λόγοι εἰρηνταὶ ὑπὸ Θεῷ Cap. 31.
 Βασιλέως, χρηματισμὸς ὃν ἐπαί-
 δευσεν ἡ μήτηρ αὐτῆ.
 2. Τί τέκνον (τηρήσεις), τί ῥήσεις Θεῷ;
 Πρωτογενὲς σοὶ λέγω υἱέ.
 Τί τέκνον ἐμῆς κοιλίας;
 Τί τέκνον ἐμῶν εὐχῶν;
 3. Μὴ δῶς γυναίξῃ σὸν πλῆτον, III
 Καὶ τὸν σὸν νοῦν καὶ βίον εἰς ὑπερ-
 βυλίαν.
 4. Μετὰ βελῆς πάντα ποιεῖ.
 Μετὰ βελῆς οἰνοπότει.
 Οἱ δυνάσαι θυμῶδεις εἰσὶν, οἶνον μὴ
 πινέτωσαν.
 5. Ἵνα μὴ πίνοντες ἐπιλάβωνται τῆς σο-
 φίας,
 Καὶ ὀρθὰ κρίναι ὃ μὴ δύναται τὰς
 ἀδυνεῖς.
 6. Δίδοτε μέθην τοῖς ἐν λύπαις,
 Καὶ οἶνον πίνειν τοῖς ἐν ὀδύναϊς.
 7. Ἵνα ἐπιλάβωνται τῆς πενίας,
 Καὶ τῶν πόνων μὴ μνησθῶσιν ἔτι.
 8. Ἀνογε σὸν στόμα λόγῳ Θεῷ,
 Καὶ κρίνε πάντας ὑγιῶς.

9. Ἄνοι-

ν. 24. Τέσσαρα δὲ ἐσιν) ἐσιν abest. ν. 27. stich. 2. ἡγεμονίῃ) ἡγεμονίῃ. ν. 28. stich. 2. βασιλῆως)
 βασιλῆως. ν. 29. πορεύονται) πορεύεται ibid. stich. 2. Καὶ τὸ τέταρτον) τὸ δεῦτε. ν. 32. εἰς
 εὐφροσύνην) ἐν εὐφροσύνῃ. Cap. 31. ν. 3. σε) σὸν. ν. 4. stich. 3. αἶμα) οἶνον δὲ μὴ. ν. 5.
 ἐπιλάβωνται) ἐπιλαμβάνονται. ibid. stich. 2. κρίναι) κρίνει.

9. "Ανογε σὸν στόμα καὶ κρίνε δικάως,
Διάκρινε δὲ πένητα καὶ ἀδυνή.

ΚΕΦ. ΚΕ'. XXV.

Αῦται αἱ παροιμίαι Σολομῶντος
αἱ ἀδιάκριτοι, αἷς ἐξεγράψαν-
το οἱ φίλοι Ἐζεκίη τῷ βασι-
λέως τῆς Ἰουδαίας.

- κρύπτει 2. Δόξα Θεῷ κρύπτει λόγον·
τιμᾷ Δόξα δὲ βασιλέως τιμᾷν πρόταγμα.
προσάγ-3. Οὐρανὸς ὑψηλός, γῆ δὲ βαθεῖα·
ματὰ Καρδία δὲ βασιλέως ἀνεξέλεγκτος.
4. Κρύπτει ἀδόκιμον ἀργύριον,
Καὶ καθαριθῆσεται καθαρὸν ἅπαν·
5. Κτεῖνε ἀσεβεῖς ἐκ προσώπου βασιλέως,
Καὶ κατορθώσει ἐν δικαιοσύνῃ ὁ θρό-
νος αὐτοῦ.
6. Μὴ ἀλαζονεύῃς ἐνώπιον βασιλέως,
Μηδὲ ἐν τόποις δυναστῶν ὑφίστασο·
7. Κρείσσον γὰρ τὸ ῥηθῆναί σοι, ἀνάβαι-
νε πρὸς μέ,·
Ἡ ταπεινώσαί σε ἐν προσώπῳ δυ-
νάστη.
Ἄ ἴδον οἱ ὀφθαλμοί σε λέγε·
8. Μὴ πρόσπιπτε εἰς μάχην ταχέως,
Ἵνα μὴ μεταμεληθῇς ἐπ' ἐχάτων,
Ἦνίκα (δ') ἂν σε ἐνεδίση ὁ σοὶ φίλος.
9. 10. Ἀναχώρει εἰς τὰ ὀπίσω, μὴ κα-
ταφρένει,
Μὴ σε ἐνεδίση μὲν ὁ φίλος·
Ἡ δὲ μάχη σε καὶ ἡ ἐχθρα ἐκ ἀ-
πέσαι, ἀλλ' ἔσαι σοι ἴση θανάτῳ.

Χάρις καὶ φιλία ἐλευθεροῖ,
Ἄς τήρησον σεαυτῷ, ἵνα μὴ ἐπονεί-
διστος γένη,

Ἀλλὰ φύλαξον τὰς ὁδούς σε εὖ συν-
αλλάκτως.

11. Μῆλον χρύσειον ἐν ὀρμίσκῳ σαρκὸς,
Ἔτως εἰπεῖν λόγον Χ' ἐπὶ ἀρμόσεια
αὐτοῦ.

12. Εἰς ἐνώτιον χρυσὸν καὶ σάρδιον πο-
λυτελὲς δέδεται,

Λόγος σοφὸς εἰς εὐήκοον ἔς.

13. Ὡς περ ἔξοδος χιόνος ἐν ἀμνητῷ κα-
τὰ καῦμα ὠφελεῖ,
Οὕτως ἄγγελος πιστὸς τοὺς ἀποστεί-
λαντας αὐτόν·

Ψυχὰς γὰρ τῶν αὐτῷ χρωμένων
ὠφελεῖ.

14. Ὡς περ ἄνεμοι καὶ νέφη καὶ ὑετοὶ
ἐπιφανέσονται,

Οὕτως ὁ καυχώμενος ἐπὶ δόσει ψευδεῖ.

15. Ἐν μακροθυμίᾳ εὐδοκίᾳ * βασιλῆως.
Γλῶσσα δὲ μαλακὴ συντριβεῖ ὅσῃ.

16. Μέλι εὐρὺν φάγε τὸ ἱκανόν,
Μὴ ποτε πληθεῖς ἐξεμέσης·

17. Σπάνιον εἵταγε σὸν πόδα πρὸς τὸν
σεαυτῷ φίλον,
Μὴ ποτε πληθεῖς σε, μισήσῃ σε.

18. Ῥόπαλον καὶ μάχαιρα καὶ τόξον
μα ἀκιδωτόν·

Οὕτως (καὶ) ὁ ἀνὴρ ὁ καταμαρτυ-
ρῶν κατὰ τῷ φίλῳ ἑαυτῷ μαρτυ-
ρίαν ψευδῇ.

19. Ὅδὲς

CAP. XXV. v. 1. παροιμίαι Σολομῶντος) παροιμίαι Σολομῶντος. v. 2. stich. 2. πρόταγμα) πρόταγμα. v. 4. Κρύπτει) τὴν. v. 7. γὰρ τὸ ῥηθῆναί σοι) γὰρ σοι τὸ ῥηθῆναι. v. 8. stich. 3. (δ') abest. ibid. ὁ φίλος) ὁ σοὶ φίλος. v. 9. stich. 3. ἀλλ' ἔσαι) ἀλλὰ ἔσαι. v. 11. χρύσειον) χρυσόν. v. 12. σάρδιον) καὶ σάρδιον. v. 14. ἐπιφανέσονται) ἐπιφανέσονται. ibid. stich. 1. οἱ καυχώμενοι) ὁ καυχώμενος. v. 17. πρὸς τὸν σεαυτῷ) πρὸς σεαυτῷ. v. 18. ἀκιδωτόν) ἀκιδωτόν. ibid. stich. 2. ὁ ἀνὴρ ὁ καταμ. κατὰ τῷ φίλῳ (αὐτῷ) ἀνὴρ ὁ καταμαρτυρῶν τῷ φίλῳ αὐτῷ.

οἱ καυ-
χώμενοι
* βασι-
λεῦσα

ἀκιδωτόν
τον

19. Ὅδ' ἐς κακὴ καὶ πᾶς παρανόμῳ ὁ-
λεῖται ἐν ἡμέρᾳ κακῇ·

20. Χ Οὕτως ὁ περιελὼν ἱματίον ἐν ἡμέρᾳ ψύχει.

Ὡς περ ὄξος ἔλκει ἀσύμφορον,

Οὕτως προσπεσὼν πάθος σώματι
καρδίαν λυπεῖ.

Ὡς περ σῆς ἱματίῳ, καὶ σκώληξ
ξύλω,

Οὕτως λύπη ἀνδρὸς βλάπτει καρ-
δίαν.

τρέφει 21. Ἐὰν πεινᾷ ὁ ἐχθρὸς σὺ, ψώμει αὐ-
τόν,

Ἐὰν διψᾷ, πότιζε αὐτόν·

22. Τὸτο γὰρ ποιῶν ἀνδρακας σωρεύ-
σεις ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτῷ,

ἀνταπο- 23. Ὁ δὲ Κύριος ἀνταποδίδωμι σοι ἀγαθὰ.
δίδωμι

23. Ἄνεμος βορέας ἐξεγείρει νέφη·

Πρόσωπον δὲ ἀναιδὲς γλώσσαν ἐρε-
θίζει.

24. Κρεῖσσον οἰκεῖν ἐπὶ γωνίας δαίμαλος,

Ἡ μετὰ γυναικὸς λαιδὼρ ἐν οἰκίᾳ
κοιτῇ.

25. Ὡς περ ὕδωρ ψυχρὸν ψυχῇ διψώσῃ
προσπνέει,

Οὕτως ἀγγελία ἀγαθὴ ἐκ γῆς μα-
κρόθεν.

26. Ὡς περ εἴ τις πηγὴν φράσσει καὶ ὕ-
δατος ἔξοδον λυμάνοιτο,

Οὕτως ἄκοσμον δίκαιον πεπρωμέναι
ἐνώπιον ἀσεβῶν.

27. Ἐθίειν μέλι πολὺ ἢ καλόν·

Τιμᾶν δὲ χρὴ λόγους ἐνδόξους.

28. Ὡς περ πέλις τὰ τεῖχη καταβεβλη-
μένη καὶ ἀτείχιτος,

Tom. IV.

Οὕτως ἀνὴρ ὅς ἐ' μετὰ βελῆς τι
πράσσει.

ΚΕΦ. Κς'. XXVI.

Ὡς περ δρόσος ἐν ἀμνητῷ, καὶ ὥ-
ς περ ὑετὸς ἐν θέρει,

Οὕτως ἐκ ἔσιν ἄφρονι τιμῇ.

2. Ὡς περ ὄρνεα πέτανται καὶ στρουθοί,
Οὕτως ἀρὰ ματαιία ἐκ ἐπιλεύσεται
ἐσθνί.

3. Ὡς περ μάστιξ ἵππῳ, καὶ κέντρον ἑνῷ,
Οὕτως ῥάβδος ἔθνει παρανόμῳ.

4. Μὴ ἀποκρίνῃς ἄφρονι κατὰ τὴν ἐκεί-
νῃς ἀφροσύνην,

Ἴνα μὴ ὅμοιος γένῃ αὐτῷ·

5. Ἀλλὰ ἀποκρίνῃς ἄφρονι πρὸς τὴν ἀ-
φροσύνην αὐτῷ,

Ἴνα μὴ φαίνηται σοφὸς παρ' ἑαυτῷ.

6. Ἐκ τῶν ἑαυτῷ ὁδῶν ὅνειδος κίπται
Ὁ ἀποστείλας δι' ἀγγέλου ἄφρονος
λόγον.

7. Ἀφελῷ πορείαν σκελῶν χωλῶν, καὶ
παροιμίαν ἐκ σώματος ἀφρόνων.

8. Ὅς ἀποδισμεύει λίθον ἐν σφενδάμῃ,
Ὅμοιός ἐστι τῷ δίδόντι ἄφρονι δόξαν.

9. Ἀκάνθαι φύοιται ἐν χειρὶ τῷ μεθύουσιν,
Δακρυαὶ δὲ ἐν χειρὶ τῶν ἀφρόνων.

10. Πολλὰ χειμάζεται πᾶσα σὰρξ ἀ-
φρόνων·

Συντρίβεται γὰρ ἡ ἑκστασις αὐτῶν.

11. Ὡς περ κύων ὅταν ἐπέλθῃ ἐπὶ τὸν
ἕμετον αὐτῷ καὶ μιμητὸς γένηται,

Οὕτως ἄφρων ἐν τῇ ἑαυτῷ κακίᾳ ἀ-
ναστρέψας ἐπὶ τὴν ἑαυτῷ ἀμαρτίαν.

G g

Ἐσθν

Υ. 19. ὁδὸς) ὁδός. Υ. 20. σὺχ. 3. πάθος σώματι) πάθος ἐν σώματι. ibid. σὺχ. 4. ἱματίῳ) ἐν ἱματίῳ. Υ. 21. τρέφει) ψώμει. Υ. 22. ἀνδρακας) addit κυρτός. ibid. σὺχ. 2. ἀνταποδίδωμι) ἀνταποδίδωμι. CAP. XXVI. Υ. 2. πέτανται) πέταται. Υ. 4. κατὰ τὴν) πρὸς τὴν. Υ. 5. πρὸς τὸν) κατὰ τὴν. Υ. 6. ἑαυτῷ ὁδῶν) transposita. Υ. 9. τῷ μεθύουσιν) μεθύει. Υ. 11. ἕμετον αὐτῷ) ἑαυτῷ ἕμετον.

- Ἔσιν αἰχύνῃ ἐπάγασα ἀμαρτίαν,
Καὶ ἔσιν αἰχύνῃ δόξα καὶ χάρις.
12. Ἰδὼν ἄνδρα δόξαντα παρ' ἑαυτοῦ σο-
φὸν εἶναι,
Ἐλπίδα μέντοι ἔχεν ἄφρων μᾶλλον
αὐτῷ.
13. Λέγει ἐκνηρὸς ἀποσιδόμενος εἰς ὁ-
δόν· λέων ἐν ταῖς ὁδοῖς, ἐν δὲ ταῖς
πλατείαις φονευταί.
14. Ὡς περ θύρα σρέφεται ἐπὶ τῷ
σρόφιγγι,
Οὕτως ἐκνηρὸς ἐπὶ τῆς κλίνης αὐτοῦ.
15. Κρύψας ἐκνηρὸς τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐν
τῷ κόλπῳ αὐτοῦ, ὃ δύναται ἐπε-
νεγκεῖν εἰς τὸ σῶμα.
16. Σοφώτερος ἐκνηρὸς ἑαυτῷ φαίνεται
τῷ ἐν πλησμονῇ ἀποκομίζοντος ἀγ-
γελίαν.
17. Ὡς περ ὁ κρατῶν κέρκυ κυνὸς,
Οὕτως ὁ προεστὼς ἀλλοτρίας κρίσεως.
ἰώμενοι
18. Ὡς περ οἱ κυρώμενοι προβάλλουσιν λό-
γους εἰς ἀνθρώπους,
Ὁ δὲ ἀπαντήσας τῷ λόγῳ πρῶτος
ὑποσκελισθήσεται.
19. Οὕτω πάντες οἱ ἐνεδρεύοντες τὰς
ἑαυτῶν φίλους,
Ὅταν δ' ἐφοραθῶσι, λέγουσιν, ὅτι
παίζων ἔπραξα.
20. Ἐν πολλοῖς ξύλοις θάλλει πῦρ·
Ὅπως δὲ ἔκ ἔστιν ὀξύθυμος, ἡσυχάζει
μάχη.
21. Ἐχάρα ἀνδραξί, καὶ ξύλα πυρί·
Ἀπὴρ δὲ λοιδόρος εἰς ἱεραρχὴν μάχης.
22. Λόγοι κεκώπων μαλακοί·
Οὗτοι δὲ τύπυσιν εἰς ταμιεῖα
σπλάγχχνων.
23. Ἀργύριον διδόμενον μετὰ δόλου,
Ὡς περ ὄσρακον ἡγητέον
Χεῖλη λεῖα καρδίαν καλύπτει λυπη-
ράν.
24. Χεῖλεσι πάντα ἀποκτείνει ὁ ἀποκλαιό- ἐπινεύει
μενος ἐχθρὸς·
Ἐν δὲ τῇ καρδίᾳ τεκταίνεται δόλος.
25. Ἐὰν σε δέηται ὁ ἐχθρὸς μεγάλη τῇ
φωνῇ, μὴ πειθῇς αὐτῷ·
Ἐπὶ γὰρ εἰσι πονηρίαι ἐν τῇ καρ-
δίᾳ αὐτοῦ.
26. Ὁ κρύπλων ἐχθραν, συνίστησι δόλον·
Ἐκκαλύπτει δὲ τὰς ἑαυτοῦ ἀμαρτίας
εὐγνωστος ἐν συνεδρίῳ.
27. Ὁ ὀρύσων βόθρον τῷ πλησίον, ἐμ-
πεσεῖται εἰς αὐτόν·
Ὁ δὲ κυλίων λίθον, ἐφ' ἑαυτὸν κυλίει.
28. Γλῶσσα ψευδὴς μισεῖ ἀλήθειαν·
Στόμα δὲ ἄσεγον ποιεῖ ἀκαταστασίαν. ἀκατα-
στασίας

ΚΕΦ. ΚΖ', XXVII.

ΜΗ καυχῶ τὰ εἰς αὐρίον·
Οὐ γὰρ γνώσκεις τί τέξεται
ἢ ἐπιῖσα.

2. Ἐγκωμιάζω σε ὁ πέλας καὶ μὴ τὸ
τὸ σὸν σῶμα, ἀλλότριος καὶ μὴ
τὰ σὰ χεῖλη.
3. Βαρὺ λίθος, καὶ δυσβάστακτον ἄμμος·
Ὀργὴ δὲ ἄφρονος βαρυτέρα ἀμφο-
τέρων.

4. Ἀνε-

v. 12. παρ' ἑαυτοῦ) παρ' αὐτοῦ. ibid. stich. 2. ἄφρων μᾶλλον) transposita. v. 14. τῷ σρόφιγγι) τῷ
σρόφιγγος. v. 15. δύναται ἐπεν. εἰς τὸ σῶμα) δύναται ἐπενεγκεῖν ἐπὶ σῶμα. v. 16. ἐκνηρὸς ἑαυτοῦ)
transposita. v. 19. Οὕτω) ὕτως. ibid. stich. 2. δ' ἐφοραθῶσι) δὲ ἐφοραθῶσι. v. 20. stich 2. ὀξύ-
θυμος) δίδυμος. v. 24. ὁ ἀποκλαιόμενος) ὁ deest. v. 25. αὐτοῦ) abest. ibid. stich. 2. ἐν τῇ
καρδίᾳ) ἐν τῇ ψυχῇ. v. 26. stich. 2. ἐν συνεδρίῳ) ἐν συνεδρίῳ. CAP. XXVII. v. 2. τὸ πέ-
λας) ὁ πέλας.

4. Ἀνελεήμων θυμός, καὶ ἐξεῖα ὀργή.
'Αλλ' ἔδεν ὑφίσταται ζήλος.
5. Κρείσους ἔλεγχει ἀποκαλυπτόμενοι
κρυπτομένης φιλίας.
6. Ἀξιοπιστότερα τραύματα φίλος, ἢ
ἐκείνου φιλήματα ἐχθρῷ.
7. Ψυχὴ ἐν πλησμονῇ ἔσα κηρίοις ἐμ-
παίζει.
Ψυχῇ δὲ ἐνδεῇ καὶ τὰ πικρὰ γλυ-
κεῖα φαίνεται.
8. Ὡς περ ὄρνειν ὅταν καταπετασθῇ ἐκ
τῆς ἰδίας νοστιάς.
Οὕτως ἄνθρωπος δαλῆται, ὅταν
ἀποξενωθῇ ἐκ τῶν ἰδίων τόπων.
9. Μύροις καὶ ὄνοις καὶ θυμιάμασι τέρ-
πεται καρδία.
Καταρξήγνυται δὲ ὑπὸ συμπλημά-
των ψυχῇ.
10. Φίλον σὸν καὶ φίλον πατρῶν μὴ ἐγ-
καταλείπης.
Εἰς δὲ τὸν οἶκον τῷ ἀδελφῷ σε μὴ
εἰσέλθῃς ἀτυχῶν.
Κρείσσαν φίλος ἐγγυς, ἢ ἀδελφὸς
μακρὰν οἰκῶν.
11. Σοφὸς γίνε υἱέ, ἵνα εὐφραίνεται με-
τὰ ἡ καρδία.
Καὶ ἀπόσρεψον ἀπὸ σὺ ἐπονειδίσ-
της λόγους.
12. Πανουργὸς κακῶν ἐπερχομένων ἀπε-
κρύβη.
ἔλθόντες Ἀφρονες δὲ ἐκιδόντες ζημίαν τίσασιν.
13. Ἀφελῷ τὸ ἱμάτιον αὐτῷ, (παρῆλ-
θε γὰρ
- Ἰβριτικῶς) ὅστις τὰ ἀδελφεία λυμάνεται. λυμάν-
νεται
14. Ὃς ἂν εὐλογῇ φίλον τοπρῶι μεγάλῃ τῇ φωτῇ,
Καταρρωμένα ἔδεν διαφέρειν δόξει.
15. Σταγόνες ἐκβάλλουσιν ἄνθρωπον ἐν
ἡμέρᾳ χειμερινῇ ἐκ τοῦ οἴκου αὐτοῦ.
Ὡσαύτως καὶ γυνὴ λοιδόρος ἐκ τοῦ
ἰδίου οἴκου.
16. Βορέας σκληρὸς ἄνεμος,
Ὀνόματι δὲ ἐπιδέξις καλεῖται.
17. Σιδήρεος σιδήρεον ὀξύει.
Ἀνὴρ δὲ παροξύει πρόσωπον ἑταίρου.
18. Ὃς φυτεύει σικκῆν, φάγεται τῆς
καρπῆς αὐτῆς.
Ὃς δὲ φυλάσσει τὸν ἑαυτοῦ κύριον,
τιμηθήσεται.
19. Ὡς περ ἔχ' ὅμοια πρόσωπα προ-
σώποις,
Οὕτως ἔδεν αἱ καρδίαι τῶν ἀνθρώπων.
20. Ἀδὴς καὶ ἀπάλεια ἐκ ἐμπίπλαν-
ται.
Ὡσαύτως καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ τῶν ἀν-
θρώπων ἀπληροῖ.
Βδελυγμα Κυρίου σφρίζον ὀφθαλμόν.
Καὶ οἱ ἀπαιδεῖται ἀκρατεῖς γλώσσης.
21. Δοκίμιον ἀργυρίου, καὶ χρυσίου πύ-
ρωσις.
Ἀνὴρ δὲ δοκιμάζεται διὰ σώματος
ἐγκωμιαζόντων αὐτόν.
Καρδία ἀνόμῃ ἐκζητεῖ κακά.
Καρδία δὲ εὐθὺς ἐκζητεῖ γνώσιν.
22. Ἐὰν ματιγοῖς τὸν ἄφρονα ἐν μέσῳ
συνεδρίου ἀτιμάζων,

G g 2

Οὐ

ν. 5. ἀποκαλυπτόμενοι) ἀποκαλυμμένοι. ν. 6. Ἀξιοπιστότερα) addit Is. ν. 7. stich. 2. γλυκεῖα)
γλυκεῖα. ν. 8. ὄρνειν ὅταν) transposita. ν. 10. καὶ φίλον) ἢ φίλον. ν. 11. εὐφραίνεται σε)
transposita. ν. 12. ἔλθόντες, ἐκιδόντες. ν. 13. λυμάνεται) λυμάνεται. ν. 17. stich. 2.
ἑταίρου) ἑταίρου. ν. 19. stich. 2. αἱ καρδίαι) αἱ διάνοιαι. ν. 20. ἐμπίπλανται) ἐμπίμπλανται.
ν. 21. χρυσίον) χρυσῷ. ibid. stich. 4. ἐκζητεῖ) ζητεῖ. ν. 22. τὸν ἄφρονα ἐν μέσῳ συνεδρίου) ἢ
φρονα ἐν μέσῳ συνεδρίου.

- Οὐ μὴ περιέλῃς τὴν ἀφροσύνην αὐτῆ.
 23. Γνωστῶς ἐπιγνώσῃ ψυχὰς ποιμνί-
 σθ,
 Καὶ ἐπισήσῃς καρδίαν σθ σαῖς ἀγέ-
 λαις· 24. ὅτι ἐκ οὗ τὸν αἰῶνα ἀν-
 δρὶ κράτος καὶ ἰχὺς,
 Οὐδὲ παραδίδωσιν εἰς γενεὰς καὶ γε-
 νεάς.
 25. Ἐπιμελῆ τῶν ἐν τῷ πεδίῳ χλωρῶ,
 καὶ κερεῖς ποιάν,
 Καὶ συνάγαγε χόρτον ὄρειον, 26. ἵνα
 ἔχῃς πρόβατα εἰς ἱμάτισμόν·
 Τίμα πεδίον, ἵνα ᾧσι σοι ἄρνες.
 27. Τίς παρ' ἐμῆ ἔχεις ῥήσεις ἰχυράς
 εἰς τὴν ζωὴν σθ, καὶ εἰς τὴν ζωὴν
 σῶν θεραπέων.

ΚΕΦ. ΚΗ'. XXVIII.

Φ Εὐγεί αἰσεβῆς μηδενὸς διώκοντος·
 Δίκαιος δὲ ὥσπερ λέων πέ-
 παιθε.

2. Διὰ ἀμαρτίας ἀσεβῶν κρίσεις ἐγεί-
 ρονται·
 Ἀνὴρ δὲ πανῆργος καὶ ἀσβέσει αὐτάς.
 3. Ἀνδρεῖος ἐν ἀσεβείαις συκοφαντεῖ
 πτωχὸς,
 Ὡσπερ ὑπὸς λάβρος καὶ ἀνωφελής.
 4. Οὕτως οἱ ἐγκαταλείποντες τὸν νόμον,
 ἐγκωμιάζουσιν ἀσέβειαν·
 Οἱ δὲ ἀγαπῶντες τὸν νόμον, περι-
 βάλλουσιν ἑαυτοῖς τεῖχος.
 5. Ἄνδρες κακοὶ ἢ συνήσασιν κρίμα·
 Οἱ δὲ ζητῶντες τὸν Κύριον, συνήσασιν
 ἐν παντί.

6. Κρείσσων πτωχὸς περευόμενος ἐν ἀλη-
 θεῖα πλυσίᾳ ψευδῆς.
 7. Φυλάσσει νόμον υἱὸς συνετός·
 Ὃς δὲ ποιμαίνει ἀσωτίαν, ἀτιμάζει
 πατέρα αὐτῆ.
 8. Ὁ πληθύνων τὸν πλῆτον αὐτῆ με-
 τὰ τόκων καὶ πλεονασμῶν,
 Τῷ ἐλεῖντι πτωχὸς συνάγει αὐτόν.
 9. Ὁ ἐκκλίνειν τὸ ἔς αὐτῆ τῆ μὴ εἰσα-
 κῆσαι νόμον,
 Καὶ αὐτὸς τὴν προσευχὴν αὐτῆ ἐβδέ-
 λυκίαι.
 10. Ὃς πλανᾷ εὐθεῖς ἐν ὁδῷ κακῇ,
 Εἰς διαφθοράν αὐτὸς ἐμπεσεῖται·
 Οἱ δὲ ἔμωμαι διελύτται ἀγαθά. ἀνομοι
 (Καὶ ἐκ εἰσελεύσονται εἰς αὐτά) διελεύ-
 11. Σοφὸς παρ' ἑαυτῷ ἀνὴρ πλέσιος· σονται
 Πένης δὲ νοήμων καταγνώσει αὐτῆ.
 12. Διὰ βοήθειαν δικαίων πολλὴ γίνεσθαι
 δόξα·
 Ἐν δὲ τόποις ἀσεβῶν ἀλίσκονται ἄν-
 θρωποι.
 13. Ὁ ἱπποκαλύπτων ἀσέβειαν ἑαυτῆ, ἐκ
 εὐδοκίᾳ θήσεται·
 Ὁ δὲ ἐξηγέμενος ἐλέγχος, ἀγαπη-
 θήσεται.
 14. Μακάριος ἀνὴρ ὃς καὶ ἀπλήσσει πάν-
 τα δι' εὐλάβειαν·
 Ὁ δὲ σκληρὸς τὴν καρδίαν ἐμπεσεῖ-
 ται κακοῖς.
 15. Λέων πεινῶν καὶ λύκος δολῶν,
 Ὃς τυραννεῖ, πτωχὸς ὢν, ἔθιμος πο-
 νηχρῆ.
 16. Βασιλεὺς ἐνδεὴς προσόδων μέγας
 συκοφάντης·

Ὁ δὲ

ν. 13. Stich. 1. ἐπισήσῃς) ἐπισήσεις. ν. 24. ὅτι ἐκ τὸν) ὅτι οὐκ οὐκ τὸν. ibid. Stich. 2. εἰς γενεὰς καὶ
 γενεὰς) ἐκ γενεᾶς εἰς γενεάν. ν. 25. χλωρῶ) χλωρῶν. ibid. ποιάν) ποίαν. ibid. Stich. 1. συνάγα-
 γε) σύναγε. CAP. XXVIII. ν. 1. Διὰ) δι'. ν. 7. Stich. 2. πατέρα αὐτῆ) αὐτοῦ abest.
 ν. 8. Stich. 1. ἐλεῖντι) ἐλεῶντι. ν. 9. αὐτῆ τῆ μὴ) αὐτοῦ μὴ.

Ὁ δὲ μισῶν ἀδικίαν, μακρὸν χρόνον ζήσεται.

17. Ἄνδρα τὸν ἐν αἰτίᾳ φόνου ὁ ἐγγνώμενος,

Φυγὰς ἔσαι καὶ ἐκ ἐν ἀσφαλείᾳ.

Παίδευε υἱόν, καὶ ἀγαπήσει σε,

Καὶ δώσει κόσμον τῇ σῇ ψυχῇ,

Οὐ μὴ ὑπακῶσῃ ἔθναι παρανόμῳ.

18. Ὁ πορευόμενος δικαίως, βεβοήθηται

Ὁ δὲ σκολιαῖς ὁδοῖς πορευόμενος, ἐμπλακῆσεται.

19. Ὁ ἐργαζόμενος τὴν ἑαυτοῦ γῆν, πληθύνεται ἄρτων.

Ὁ δὲ διώκων χολὴν, πληθύνεται πενίας.

20. Ἄνθρωπος ἀξιοπιστότερος πολλὰ εὐλογηθήσεται.

Ὁ δὲ κακὸς ἐκ ἀτιμώρητος ἔσαι.

21. Ὁς ἐκ αἰχύνεται πρόσωπα δικαίων, ἐκ ἀγαθός.

Ὁ τοιοῦτος ψωμὸς ἄρτε ἀποδώσεται ἀνδρά.

22. Σπύρει πλῆτεϊν ἄνθρωπος βάσκανος, Καὶ ἐκ οἶδεν ὅτι ἐλεήμων κρατήσῃ αὐτῷ.

23. Ὁ ἐλέγχων ἀνθρώπου ὁδὸς, χάριτας ἔξει μᾶλλον τῷ γλωσσοχαριτῆτος.

24. Ὁς ἀποβιάζεται πατέρα ἢ μητέρα καὶ δοκεῖ μὴ ἀμαρτάνειν, Οὗτος κοινωνός ἐστιν ἀνδρός ἀσεβῆς.

25. Ἀπληστος ἄνθρωπος κρινεῖ εἰκῇ.

Ὁς δὲ πέποιθεν ἐπὶ Κύριον, ἐν ἐπιμελείᾳ ἔσαι.

26. Ὁς πέποιθε θρασείᾳ καρδίᾳ, ὁ τοιοῦτος ἄφρων.

Ὁς δὲ πορεύεται σοφίᾳ, σωθήσεται.

27. Ὁς δίδωσι πτωχοῖς, ἐκ ἐνδεηθήσεται.

Ὁς δὲ ἀποστρέφει τὸν ὀφθαλμὸν αὐτῷ, ἐν πολλῇ ἀπορίᾳ ἔσαι.

28. Ἐν τόποις ἀσεβῶν γένεσι δίκαιοι,

Ἐν δὲ τῇ ἐκείνων ἀπωλείᾳ πληθυνθήσονται δίκαιοι.

ΚΕΦ. ΚΘ'. XXIX.

Κ Ρείσων ἀνὴρ ἐλέγχων αἰδρός σκληροτραχήλῃ.

Ἐξαπίνης γὰρ φλεγόμενος αὐτῷ, ἐκ ἑν ἰάσις.

2. Ἐγκωμιαζόμενον δὲ *δικαίον εὐφραιθήσεται λαοί.

Ἀρχόντων δὲ ἀσεβῶν γένεσιν ἄνδρες.

3. Ἄνδρες φιλέντες σοφίαν εὐφραίνονται ὁ πατήρ αὐτῷ.

Ὁς δὲ ποιμαίνει πόρνας, ἀπολεῖ πλῆτεν.

4. Βασιλεὺς δίκαιος ἀνίστησι χώραν.

Ἀνὴρ δὲ παρανόμος κατασκάπτει.

5. Ὁς παρασκευάζεται ἐπὶ πρόσωπον τῷ ἑαυτοῦ φίλῃ δικίῳ,

Περιβάλλει αὐτὸ τοῖς ἑαυτοῦ ποσίν.

6. Ἀμαρτάνοντι ἀνδρὶ μεγάλη παγίς.

Δίκαιος δὲ ἐν χαρᾷ καὶ εὐφροσύνῃ ἔσαι.

7. Ἐπίσταται δίκαιος κρίνειν πενιχροῖς.

Ὁ δὲ ἀσεβὴς ἢ συνήσει γινώσκων,

Καὶ πτωχῷ ἐκ ὑπάρχει νῆς ἐγγνώμων.

G g 3

8. Ἀν-

Cap. 29.
v. 17. &
primum
καταπλά
vers. 18.

v. 17. Rich. 5. ὑπακῶσῃ) ὑπακῶσει. v. 20. ἀξιοπιστότερος) ἀξιοπίστον. v. 24. ἀποβιάζεται) ἀποβιάλλεται. v. 25. Ἀπληστος) ἄπιστος. ibid. κρινεῖ) κρίνει. CAP. XXIX. v. 1. Rich. 2. ἐκ ἑν) οὐκ ἑν. v. 2. Ἐγκωμιαζόμενον δι δικαίου) Ἐγκωμιαζόμενον δικαίων. v. 3. ὁ πατήρ) πατήρ. v. 6. Rich. 2. καὶ εὐφροσύνῃ) καὶ ἐν εὐφροσύνῃ. v. 7. Rich. 2. συνήσει) νοεῖ. ibid. Rich. 3. ἐκ) ἐκ.

8. Ἄνδρες λοιμοὶ ἐξέκαυσαν πόλιν
Σοφοὶ δὲ ἀπέσρεψαν ὀργήν.
9. Ἄνθρωπος σοφὸς κρηεῖ ἔθνη.
Ἄνθρωπος δὲ φαῦλος ὀργιζόμενος κατα-
γελάται, καὶ ἔκ καταπλήσσει.
ζητήσῃ- 10. Ἄνδρες αἱμάτων μέτοχοι μισήσαν-
σιν ὅτιον.
Οἱ δὲ εὐθεῖς ἐκζητήσασιν ψυχὴν αὐτῶ.
11. Ὅλον τὸν θυμὸν αὐτῶ ἐκφέρει ἄ-
φρων.
Σοφὸς δὲ ταμιεύεται κατὰ μέρος.
12. Βασιλέως ὑπακούοντες λόγον ἄδικον,
Πάντες οἱ ὑπ' αὐτὸν παράνομοι.
ἀδελφῶν 13. Δανειστὴ καὶ χρεωφειλέτης ἀδελφῶν
συτελεθόντων, ἐπισκοπὴν ποιεῖται
ἀμφοτέρων ὁ Κύριος.
14. Βασιλέως ἐν ἀληθείᾳ κρίνοντες πτω-
χῆς,
Ὁ θρόνος αὐτῶ εἰς μαρτύριον καλῶ-
σαθήσεται.
15. Πληγαὶ καὶ ἔλεγχοι δίδασιν σοφίαν.
Παῖς δὲ πλανώμενος αἰσχύνει γενεὴς
αὐτῶ.
16. Πολλὰν ἐνὶ ὄντων ἀσεβῶν πολλαὶ γίνον-
ται ἁμαρτίαι.
Οἱ δὲ δίκαιοι ἐκείνων πιπλόντων καλὰ-
φοβοὶ γίνονται.
17. Παίδευε υἱόν σου καὶ ἀναπαύσει σε,
καὶ δώσει κόσμον τῇ ψυχῇ σου.
18. Οὐ μὴ ὑπάρξει ἐξηγητὴς ἔθνει πα-
ρανόμῳ.
Ὁ δὲ φυλάσσων τὸν νόμον μακαριζέσθαι.
19. Λόγοις ἔκ παινευθήσεται οἰκίτης
σκληρός.
Ἐὰν γὰρ καὶ νοήσῃ, ἔχ' ὑπακούσει.
20. Ἐὰν ἴῃς ἄνδρα ταχὺν ἐν λόγοις,
Γινώσκει ὅτι ἐλπίδας ἔχει μάλλον ὁ
ἄφρων αὐτῆ.
21. Ὃς καλῶσπαταλᾷ ἐκ παιδός, οἰκί-
της ἔσται.
Ἐχάτον δὲ ὀδυνηθήσεται ἐφ' ἑαυτῶ.
22. Ἄνθρωπος θυμώδης ὀρύσσει νεῖκος.
Ἄνθρωπος δὲ ὀργίλος ἐξώρυξεν ἁμαρτίαν. ἁμαρτίας
23. Ὑβρις ἄνδρα ταπεινοῖ.
Τὸς δὲ ταπεινόφρονας ἐρεῖδει δόξη
Κύριος.
24. Ὃς μερίζεται κλέπτη, μισεῖ τὴν
ἑαυτῶ ψυχὴν.
Ἐὰν δὲ ὄρεται προτεθέντος ἀκέσαντες
μὴ ἀναγγεῖλαι, 25. Φοβηθέντες
καὶ αἰσχυνθέντες αἰθρώπεις, ὑπο-
σκελιζήσονται.
Ὁ δὲ πεποιθὼς ἐπὶ Κύριον, εὐφραν-
θήσεται.
Ἀσέβεια ἀνδρὶ δίδωσι σφάλμα. Ἀλλὰ ἰσχυ-
ρῶς 26. Ὁ δὲ πεποιθὼς ἐπὶ τῷ δεσπότῃ, σω-
θήσεται.
26. Πολλοὶ θεραπεύουσι πρόσωπα ἡγε-
μέων.
Παρά δὲ Κυρίου γίνεται τὸ δίκαιον
ἀνδρὶ.
27. Βδελυγμα δίκαιος ἄνθρωπος ἀνδρὶ ἀδίκῳ.
Βδελυγμα δὲ ἀνόμῳ κατευθύνοσα
ἰδοῦ.

ΚΕΦ.

ν. 8. λοιμοὶ) ἔπηται. ν. 10. ζητήσασιν) μαρτυροῦν. ν. 13. ἀδελφῶν) ἀδελφῶν. Ibid. ποιεῖται ἀμφο-
τέρων) transposita. ν. 18. ὑπάρξει) ὑπάρξει. ν. 19. stich. 2. νοήσῃ, ἔχ' νοήσῃ, ἔχ' οὐχ.
ν. 22. ὀρύσσει) ἔγειρει. Ibid. stich. 1. ἁμαρτίας) ἁμαρτίαν. ν. 25. ὑποσκελιζήσονται) ὑποσκε-
λίεσθαι. Ibid. stich. 2. ἐπὶ Κυρίῳ ἐπὶ κυρίῳ. Ibid. stich. 4. Ὁ δὲ πεποιθὼς) ὅς δὲ πίπτει.
ν. 27. ἀδίκῳ) in textu Rom. legitur δικαίῳ à margine ἀδίκῳ.

ΚΕΦ. Λ'. XXX.

Integrum hocce 30. Caput supra
Capiti 24. post versum 22. & 34.
insertum legere est.

ΚΕΦ. ΛΑ'. XXXI.

Versus 1. & sequentes usque ad
10. ibidem Capiti 30. subnexi sunt,
Caput 25. immediatè præ-
cedentes.

1. Γυναῖκα ἀνδρείαν τίς εὕρησει;

Τιμιωτέρα δὲ ἐστὶ λίθων πολυτελῶν ἢ
τοιαύτη.

αὐτήν 11. Θαρσεί ἐπ' αὐτῇ ἡ καρδία τῆ ἀνδρός
αὐτῆς.

Ἡ τοιαύτη (καλῶν) σκύλων ἐκ ἀ-
πορήσει.

12. Ἐνεργεῖ γὰρ τῷ ἀνδρὶ ἀγαθόν, καὶ
ἐκ κακὸν πάντα τὸν βίον.

13. Μηρυομένη ἔρις καὶ λῖνον, ἐποίησεν
εὐχρηστὰ ταῖς χερσὶν αὐτῆς.

14. Ἐγένετο (δὲ) ὥσεί τινα ἐμπορευο-
μένη μακρόθεν.

πλάτων 15. Καὶ
συνάγει δὲ αὐτῆς τὸν βίον. 15. Καὶ
ἀνίσταται ἐκ θυκλῶν,

Καὶ ἔδωκε βρώματα τῷ οἴκῳ,

Καὶ ἔργα ταῖς θεραπαίναις,

16. Θεωρήσασα γεώργιον ἐπρίατο.

Ἀπὸ δὲ καρπῶν χειρῶν αὐτῆς καίτε-
φύτευσε κλήμα.

17. Ἀναζωσαμένη ἰχυρᾶς τὴν ὁσφύν
αὐτῆς,

Ἡρεῖσε τῆς βραχίονας αὐτῆς εἰς
ἔργον.

18. Ἐγεύσατο δὲ ὅτι καλὸν ἐστὶ τὸ ἐρ-
γάζεσθαι,

Καὶ ἐκ ἀποσβέννυται ὅλην τὴν νύκτιν
ὁ λύχνος αὐτῆς.

19. Τὰς χεῖρας αὐτῆς ἐκλείνει ἐπὶ τῷ
συμφέροντι,

Τῆς δὲ πῆχαις αὐτῆς ἐρείδει εἰς ἀ-
τρακτίαν.

20. Χεῖρας δὲ αὐτῆς διήνοιξε πένητι,
Καρπὸν δὲ ἐξέτενε πτωχῷ.

21. Οὐ φροντίζει τῶν ἐν οἴκῳ ὁ ἀνὴρ αὐ-
τῆς ὅταν πᾶς χρονίῃ.

Πάντες γὰρ οἱ παρ' αὐτῇ ἐνδιδύσκον-
ται * δίσκω.

χρονίῃ
αὐτῆς
δίσκας

22. Χλαίνας ἐποίησε τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς,
Ἐκ δὲ βύσσου καὶ πορφύρας ἑαυτῇ
ἐνδύματα.

23. Περίβλεπλος δὲ γίνεσθαι ἐν πόλει ὁ
ἀνὴρ αὐτῆς,

Ἡνίκα αὖ καθίσῃ ἐν συνεδρίῳ μετὰ
τῶν πρεσβυτέρων τῆς γῆς.

24. Σπιδόνας ἐποίησε καὶ ἀπέδωκε,
Περιζώματα δὲ τοῖς Χαναναίοις.

25. Ἰχὺν καὶ εὐπρέπειαν ἐνεδύσατο,
Καὶ ἡὺφρανθη ἐν ἡμέραις ἐχάταις.

26. Στόμα αὐτῆς διήνοιξεν προσκίοντι καὶ πρεσε-
χόντι,

Καὶ

CAP. XXXI. v. 11. ἐπ' αὐτήν) ἐπ' αὐτῇ. v. 12. ἀγαθόν, καὶ ἐκ κακὸν πάντα) εἰς ἀγαθὰ πάντα.
v. 13. εὐχρηστὰ) εὐχρηστον. v. 14. (δὲ) abest. ibid. Stich. 2. αὐτῆς τὸν πλάτων) αὐτῇ τὸν βίον.
v. 18. Ἐγεύσατο δὲ) καὶ ἔγευστο. ibid. Stich. 2. ὅλην τὴν νύκτιν ὁ λύχνος αὐτῆς) transposita.
v. 19. Τὰς χεῖρας) τοὺς πῆχαις. ibid. Stich. 2. Τὰς δὲ πῆχαις) τὰς δὲ χεῖρας. v. 21. φροντίζει)
φροντίζει. ibid. Stich. 2. ἐνδιδύσκονται δίσκας.) ἐνδεδυμένοι εἰσὶ δίσκας. v. 23. ἐν πόλει ὁ ἀνὴρ
αὐτῆς) transposita. ibid. Stich. 2. τῶν πρεσβυτέρων) τῶν γερόντων κατοίκων. v. 24. Stich. 2.
δὲ) abest. v. 25. & 26. in Rom. transponuntur.

Καὶ τάξιν ἐξείλατο τῇ γλώσσῃ αὐ-
τῆς.

27. Στεγναὶ διατρίβαι οἶκον αὐτῆς·

Σίτα δὲ ὀνηρὰ ἐκ ἔφαγε.

Alia inter-
pretatio
vers. 26.

Ἰδέσθη-
σιν

(Στόμα δὲ αὐτῆς ἀνοίγει σοφῶς καὶ
νομοθέσμως,

Ἡ δὲ ἐλεημοσύνη αὐτῆς) 28. Ἰδέσθη-
σαι τὰ τέκνα αὐτῆς, καὶ ἐπλή-
τησαν·

Καὶ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς ἤνεσιν αὐτήν.

Dux in-
terpreta-
tiones.

29. Πολλαὶ θυγατέρες ἐκλήσαντο πλῆ-
τον,

Πολλαὶ ἐποίησαν δύναμιν·

δυναταί

Σὺ δὲ ὑπέρκεισαι (καὶ ὑπερῆρας)
πάσας.

30. Ψευδεὶς ἀρέσκειαι, καὶ μάταιον
καίλος γυναικός· γυνὴ γὰρ εὐσεβὴς συνετὴ
εὐλογεῖται, (φόβον δὲ Κυρίου αὐ- Alia inter-
τη αἰτεῖται).

pretatio.

31. Δότε αὐτῇ ἀπὸ καρπῶν χειρῶν αὐ- χειλέων
τῆς,

Καὶ αἰνεῖθω ἐν πύλαις ὁ ἀνὴρ αὐ-
τῆς.

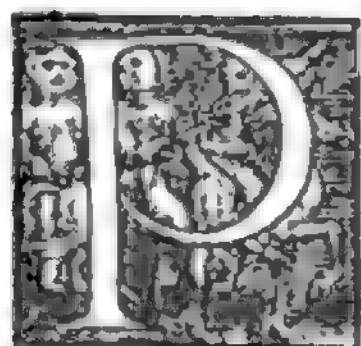
Παροιμίαι Σολομώντος.

ψ. 27. Stich. 3. Στόμα δὲ αὐτῆς) τό στόμα δὲ.
καὶ) deest.

ψ. 29. Stich. 2. δυναταί) δύναμιν. Ibid. Stich. 3.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΗΣ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α΄.

Ἡμεῖς ἐκκλησιαστὴς οὐκ
Δαυὶδ βασιλέως Ἰσ-
ραὴλ ἐν Ἱερουσαλὴμ.
2. Ματαιιότης ματαιιο-
τήτων, εἶπεν ὁ ἐκ-
κλησιαστής·

Ματαιιότης ματαιιοτήτων, τὰ πάν-
τα ματαιιότης.

3. Τίς περίσσεια τῷ ἀνθρώπῳ.

· Ἐν παντὶ μόχθῳ αὐτῷ ὡς μόχθει ὑπὸ
τὸν ἥλιον;

4. Γενεὰ πορεύεται καὶ γενεὰ ἔρχεται,
καὶ ἡ γῆ εἰς τὸν αἰῶνα ἔστηκε.

5. Καὶ ἀνατέλλει ὁ ἥλιος, καὶ δύει ὁ ἥ-
λιος, καὶ εἰς τὸν τόπον αὐτῷ
ἔλκει·

· Ἀνατέλλων αὐτὸς ἐκεῖ, 6. πορεύεται
πρὸς νότον,

βορρᾶ

καὶ κυκλοῖ πρὸς βορρᾶν·

Κυκλοῖ κυκλῶν πορεύεται τὸ πνεῦμα,
καὶ ἐπὶ κύκλῳ αὐτῷ ἐπιστρέφει τὸ
πνεῦμα.

7. Πάντες οἱ χεῖμαρρες πορεύονται εἰς
τὴν θάλασσαν,

ἔσαι

καὶ ἡ θάλασσα ἐκ ἴσου ἱμειπλάμενη·
εἰς τόπον ὃ οἱ χεῖμαρρες πορεύονται,
ἐκεῖ αὐτοὶ ἐπιστρέφουσιν τῷ πορευθῆ-
ναι.

Tom. IV.

8. Πάντες οἱ λόγοι ἔγκοποι,

οὐ δυνήσεται ἀτὴρ τῷ λαλεῖν·

καὶ ἐκ ἐμπληθήσεται ὀφθαλμὸς τῷ
ὁρᾶν,

καὶ ἐκ πληρωθήσεται ἔς ἀπὸ ἀκροά-
σεως.

9. Τί τὸ γεγονός; αὐτὸ τὸ γενησόμενον.
καὶ τί τὸ πεποιημένον; αὐτὸ τὸ ποιη-
θῆσόμενον·

καὶ ἐκ ἔστι πᾶν πρόσφατον ὑπὸ τὸν
ἥλιον.

10. Ὃς λαλήσει καὶ ἐρεῖ· ἴδε τὸτο και-
νὸν ἐστίν;

· Ἡδὴ γέγονεν ἐν τοῖς αἰῶσι

τοῖς γενομένοις ἀπὸ ἐμπροσθεν ἡμῶν.

11. Οὐκ ἔστι μνήμη τοῖς πρώτοις,

καὶ γὰρ τοῖς ἰσχύτοις, γενομένοις ἐκ γενομέ-
· ἔστι αὐτοῖς μνήμη νοῖς

μετὰ τῶν γενηθησομένων εἰς τὴν * ἔστιν
ἐσχάτην. αὐτῶν

12. Ἐγὼ ἐκκλησιαστής ἐγενόμην

βασιλεὺς ἐπὶ Ἰσραὴλ ἐν Ἱερουσαλὴμ·

13. καὶ ἔδωκα τὴν καρδίαν μου τῷ ἐκ-
ζητῆσαι

καὶ τῷ κατασκέψασθαι ἐν τῇ σοφίᾳ
περὶ πάντων

τῶν γενομένων ὑπὸ τὸν ἥλιον·

Ἡ ἡ

Ὅτι

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΗΣ. CAP. I. v. 5. Stich. 2. Ἀνατέλλων αὐτὸς) transposita. v. 6. βορρᾶ) βορρᾶν. v. 7. Stich. 2. ἔσαι ἱμειπλ.) ἔστιν ἱμειπλάμενη. ibid. Stich. 3. εἰς τόπον) εἰς τὸν τόπον. v. 8. Stich. 3. ἐκ ἐμπληθήσεται) οὐκ ἐμπληθήσεται. v. 10. Stich. 2. γέγονεν τοῖς) γέγονεν ἐν τοῖς. v. 11. Stich. 2. ἔστιν αὐτοῖς) ἔστι αὐτοῖς. ibid. Stich. 3. γενηθῆσομένων) γενησόμενα. v. 13. Stich. 3. γενομένων) γενομένων.

Ὅτι περισπατῶν ποιηρὸν ἔδωκεν ὁ
 Θεὸς τοῖς υἱοῖς τῷ ἀνθρώπῳ, τῷ
 περισπᾶσαι ἐν αὐτῷ.
 14. Ἰδὲν σὺν πάντα τὰ ποιήματα τὰ πε-
 ποιημένα ὑπὸ τὸν ἥλιον.
 Καὶ ἰδὲν τὰ πάντα ματαιότης καὶ
 προαίρεσις πνεύματος.
 15. Διετραμμένον ἔδυνήσεται τῷ κοσμη-
 θῆναι,
 Καὶ ὑψέρημα ἔδυνήσεται τῷ ἀρι-
 θμηθῆναι.
 16. Ἐλάλησα ἐγὼ ἐν τῇ καρδίᾳ μου τῷ
 λέγειν.
 Ἐγὼ ἰδὲν ἐμεγαλύνθην,
 Καὶ προσέθηκα σοφίαν ἐπὶ πᾶσιν
 Οἱ ἐγένοντο ἔμπροσθέν μου ἐν Ἱερου-
 σαλὴμ,
 Καὶ καρδίᾳ μου ἰδὲν πολλὰ, σοφίαν
 καὶ γνῶσιν.
 17. Καὶ ἔδωκα καρδίαν μου τῷ γινῶναι
 σοφίαν καὶ γνῶσιν,
 Περιφορᾶν καὶ ἐπιστήμην· ἔγνων
 Ὅτι καὶ γε τῷτο ἐστὶ προαίρεσις
 πνεύματος.
 18. Ὅτι ἐν πλήθει σοφίας πλήθος γνῶ-
 σεως,
 Καὶ ὁ προσιθίς γνῶσιν, προσθήσει ἄλ-
 γημα.

ΚΕΦ. Β'. II.

Εἶπον ἐγὼ ἐν καρδίᾳ μου· δεῦρο δὴ,
 πειράσω σε ἐν εὐφροσύνῃ, καὶ
 ἰδὲ ἐν ἀγαθῷ.
 Καὶ ἰδὲ καὶ γε τῷτο ματαιότης.

2. Τῷ γέλωτι εἶπα περιφορᾶν,
 Καὶ τῇ εὐφροσύνῃ· τί τῷτο ποιεῖς;
 3. Καὶ κατεσκεψάμην ἐν καρδίᾳ μου εἰ ἢ
 Ἐλκύσει εἰς οἶνον τὴν σάρκα μου· ἔλκύσει
 Καὶ καρδίᾳ μου ὠδήγηται ἐν σοφίᾳ, ὡς.
 Καὶ τῷ κρατῆσαι ἐπ' εὐφροσύνη, εὐφροσύ-
 Ἔως ἔἰδω ποῖον τὸ ἀγαθὸν τοῖς υἱοῖς νη
 τῷ ἀνθρώπῳ, ὃ ποιήσῃσιν ὑπὸ
 τὸν ἥλιον
 Ἀριθμὸν ἡμερῶν ζωῆς αὐτῶν.
 4. Ἐμεγάλυνα ποιήματά μου,
 Ὡκοδόμησά μοι οἴκους,
 Ἐφύτευσά μοι ἀμπελῶνας,
 5. Ἐποίησά μοι κήπους καὶ παραδείσους,
 Καὶ ἐφύτευσά ἐν αὐτοῖς ξύλον πᾶν
 καρπῷ.
 6. Ἐποίησά μοι κολυμβήθρας ὑδάτων,
 Τῷ ποτίσαι ἀπ' αὐτῶν δρυμὲν βλα-
 σῶντα ξύλα.
 7. Ἐκλήσαμην δούλους καὶ παιδίσκας,
 Καὶ εἰκογενεῖς ἐγένοντό μοι.
 Καὶ γε κλήσεις βουκόλους καὶ ποιμαίνε
 πολλὰ ἐγένετό μοι
 Ὑπὲρ πάντας τὰς γενομένης ἔμπρο-
 σθέν μου ἐν Ἱερουσαλὴμ.
 8. Συνήγαγόν μοι καὶ γε ἀργύριον καὶ γε
 χρυσίον,
 Καὶ περιουσιασμὸς βασιλείου καὶ τῶν
 χωρῶν.
 Ἐποίησά μοι ἄδοντας καὶ ἀδέσους,
 Καὶ ἐντροφήματα υἱῶν τῷ ἀνθρώπῳ,
 Οἰνοχόους καὶ οἰνοχόους. Οἰνοχόους
 9. Καὶ ἐμεγαλύνθην, καὶ προσέθηκα

Παρά

v. 13. stich. 4. τῷ ἀνθρώπῳ) τῶν ἀνθρώπων. v. 15. τῷ κοσμηθῆναι) ἐκκοσμηθῆναι. ibid. stich. 2. τοῦ) abest. v. 16. ἐν τῇ καρδίᾳ) ἐν καρδίᾳ. ibid. stich. 2. Ἐγὼ ἰδὲν) transposita. ibid. stich. 5. & v. 17. stich. 1. transponuntur in Edit. Rom. v. 17. stich. 3. Ὅτι καὶ γε) ἄγω ὅτι καὶ γε. v. 18. stich. 2. προσιθίς γνῶσιν) προσιθίς γνῶσιν. CAP. II. v. 3. stich. 4. εὐφροσύνη) εὐφροσύνη. ibid. stich. 5. τῷ ἀνθρώπῳ) τῶν ἀνθρώπων. v. 8. stich. 4. & 5. τῷ ἀνθρώπῳ, οἰνοχόους) ἀνθρώπων, οἰνοχόους.

- Παρά πάντας τὰς γενομένας ἔμπρο-
θεν μου ἐν Ἱερουσαλὴμ.
Καὶ γε σοφία μου ἐτάθη μοι.
10. Καὶ πᾶν ὃ ἤτησαν οἱ ὀφθαλμοί μου,
ἔχ' ὑφείλον ἀπ' αὐτῶν,
Οὐκ ἀπεκάλυψε τὴν καρδίαν μου ἀ-
πὸ πάσης εὐφροσύνης,
Ὅτι καρδία μου εὐφράνθη ἐν παντί
μόχθῳ μου.
Καὶ τὶτο ἐγένετο μερίς μου ἀπὸ παν-
τὸς μόχθου μου.
11. Καὶ ἐπέβλεψα ἐγὼ ἐν πᾶσι τοῖς
ποιήμασί μου
Οἷς ἐποίησαν αἱ χεῖρές μου,
Καὶ ἐν μόχθῳ (μου) ᾧ ἐμόχθησα
τῷ ποιῆν.
Καὶ ἰδὼν τὰ πάντα ματαιότης καὶ
προαίρεσις πνεύματος,
Καὶ ἔκ' ἐστὶν περίσσεια ὑπὸ τὸν ἥλιον.
12. Καὶ ἐπέβλεψα ἐγὼ τῷ ἰδεῖν σοφίαν
Καὶ περιφοράν καὶ ἀφροσύνην.
Ὅτι τίς ἀνθρώπος δι' ἐπελεύσεται
ὀπίσω τῆς βελῆς
Τὰ ὅσα ἐποίησαν αὐτήν;
13. Καὶ ἰδὼν ἐγὼ ὅτι ἐστὶ περίσσεια
τῇ σοφίᾳ ὑπὲρ τὴν ἀφροσύνην,
Ὡς περίσσεια τῷ φωτὶ ὑπὲρ τὸ
σκότος.
14. Τῷ σοφῷ οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ἐν κε-
φαλῇ αὐτοῦ,
Καὶ ὁ ἄφρων ἐν σκότει πορεύεται.
Καὶ ἔγνω καὶ γε ἐγὼ, ὅτι συνάντη-
μα ἐν
Συναντήσεται τοῖς πᾶσιν αὐτοῖς.
15. Καὶ εἶπα ἐγὼ ἐν καρδίᾳ μου.
Ὡς συνάντημα τῷ ἄφρονος,
Καὶ γε ἰμοὶ συναντήσεται μοι.
Καὶ ἵνατί ἐσοφισάμην;
Ἐγὼ τότε περισὸν ἐλάλησα ἐν
καρδίᾳ μου,
(Διότι ἄφρων ἐκ περιστέρματος λα-
λεῖ)
Ὅτι καὶ γε τὶτο ματαιότης.
16. Ὅτι ἐκ' ἐστὶ μνήμη τῷ σοφῷ μετὰ
τῷ ἄφρονος εἰς αἰῶνα,
Καθότι ἤδη ταῖς ἡμέραις ταῖς ἐπερ-
χομέναις τὰ πάντα ἐπελήδη.
Καὶ πῶς ἀποθανεῖται ὁ σοφὸς με-
τὰ τῷ ἄφρονος;
17. Καὶ ἐμίσησα σὺν τὴν ζωὴν.
Ὅτι πονηρὸν ἐπ' ἐμὲ τὸ πείλημα
Τὸ πεποιημένον ὑπὸ τὸν ἥλιον.
Ὅτι τὰ πάντα ματαιότης καὶ προ-
αίρεσις πνεύματος.
18. Καὶ ἐμίσησα ἐγὼ σὺν πάντα μό-
χθον μου,
Ὅ ἐγὼ μοχθῶ ὑπὸ τὸν ἥλιον,
Ὅτι ἀφίω αὐτὸν τῷ ἀνθρώπῳ τῷ
γενησομένῳ μετ' ἐμὲ.
19. (Καὶ τίς οἶδεν ἢ σοφὸς ἔσται ἢ ἄ-
φρων;
Καὶ (εἰ) ἰξασίεται ἐν παντί μόχθῳ ἐξουσι-
αί-
μυ,
Ἡ ἡ 2 Ὡ ἐμό-

v. 9. stich. 2. ἔμπροθεν) ἀπὸ ἔμπροθεν. v. 10. ἔχ' ὑφείλον) ἐκ ἀφείλον. ibid. stich. 2. εὐφροσύ-
νης) addit μου. v. 11. τοῖς ποιήμασι) τοῖς abest. ibid. stich. 3. (μου) abest. v. 12. stich. 2.
περιφοράν) περιφορὰν. ibid. stich. 3. ἐπελεύσεται) ὅς ἐπελεύσεται. ibid. stich. 4. ἐποίησαν)
ἐποίησεν. v. 13. stich. 5. τότε) abest. ibid. stich. 6. & 7. transponuntur in Edit. Rom. &
stich. 6. legitur ὁ ἄφρων. v. 16. μνήμη) ἡ μνήμη. ibid. εἰς αἰῶνα) εἰς τὸν αἰῶνα. ibid. stich. 2.
ταῖς ἡμέραις ταῖς ἐπερχομέναις) αἱ ἡμέραι ἐρχόμεναι. v. 17. stich. 4. Ὅτι τὰ πάντα) ὅτι πάντα.
v. 18. σὺν πάντα) σὺν παντί. ibid. stich. 2. μοχθῶ) κοπῶ. ibid. stich. 3. γενησομένης) γενο-
μένης. v. 19. οἶδεν ἢ) οἶδεν εἰ.

Ὡς ἐμόχθησα καὶ ὡς ἐσοφισάμην ὑπὸ τὸν ἥλιον·

Καὶ γε τὸτο ματαιότης.

20. Καὶ ἐπέσρεψα ἐγὼ τῇ ἀποτάξασθαι τῇ καρδίᾳ (με)

Ἐπὶ παντὶ τῷ μόχθῳ ὃ ἐμόχθησα ὑπὸ τὸν ἥλιον·

21. Ὅτι ἐστὶν ἄνθρωπος ὁ μόχθος αὐτῷ·
Ἐν σοφίᾳ καὶ ἐν γνώσει καὶ ἐν ἀνδρείᾳ·

Καὶ ἄνθρωπος ὁ ἐκ ἐμόχθησεν ἐν αὐτῷ,

αὐτὸν Δώσει αὐτῷ μερίδα αὐτῷ·

Καὶ γε τὸτο ματαιότης καὶ ποτηρία μεγάλη.

22. Ὅτι τί γίνεται τῷ ἀνθρώπῳ ἐν παντὶ μόχθῳ αὐτῷ,

Καὶ ἐν προαιρέσει καρδίας αὐτῷ,

Ὡς αὐτὸς μοχθεῖ ὑπὸ τὸν ἥλιον;

23. Ὅτι πᾶσαι αἱ ἡμέραι αὐτῷ

Ἀλγημάτων καὶ θυμῷ περισπασμός αὐτῷ,

Καὶ γε ἐν νυκτὶ ὃ κοιμᾶται ἡ καρδία αὐτῷ·

Καὶ γε τὸτο ματαιότης ἐστίν.

24. Οὐκ ἐστὶν ἀγαθὸν ἀνθρώπῳ, ὃ φαίνεται καὶ πίεται,

Καὶ ὃ δείξει τῇ ψυχῇ αὐτῷ ἀγαθὸν ἐν μόχθῳ αὐτῷ;

Καὶ γε τὸτο ἶδον ἐγὼ ὅτι ἀπὸ χειρὸς τῷ Θεῷ ἐστίν.

25. Ὅτι τίς φάγεται καὶ τίς φάσκει πᾶρεξ αὐτῷ;

26. Ὅτι τῷ ἀνθρώπῳ τῷ ἀγαθῷ πρὸ προσώπου αὐτῷ

Ἔδωκε σοφίαν καὶ γνώσιν καὶ ἐν φροσύνῃ,

Καὶ τῷ ἀμαρτάνοντι ἔδωκε περισπασμόν·

Τῷ πρεσβεῖναι καὶ τῷ συναγαγεῖν,

Τῷ δοῦναι τῷ ἀγαθῷ πρὸ προσώπου τῷ Θεῷ·

Ὅτι καὶ γε τὸτο ματαιότης καὶ προαιρέσεις πνεύματος.

ΚΕΦ. Γ'. III.

ΤΟΙΣ πᾶσιν ὁ χρόνος, καὶ καιρὸς τῷ παντὶ πράγματι ὑπὸ τὸν ἔρανον.

2. Καιρὸς τῷ ἔσκειν, καὶ καιρὸς τῷ ἀποθανεῖν·

Καιρὸς τῷ φυτεῦσαι, καὶ καιρὸς τῷ ἐκλίλαι τὸ πεφυτευμένον·

3. Καιρὸς τῷ ἀποκτεῖναι, καὶ καιρὸς τῷ ἰάσασθαι·

Καιρὸς τῷ καθελεῖν, καὶ καιρὸς τῷ οἰκοδομῆσαι·

4. Καιρὸς τῷ κλαῦσαι, καὶ καιρὸς τῷ γελάσαι·

Καιρὸς τῷ κόψασθαι, καὶ καιρὸς τῷ ὀρχήσασθαι·

5. Καιρὸς τῷ βαλεῖν λίθους, καὶ καιρὸς τῷ συναγαγεῖν λίθους·

Καιρὸς τῷ περιλαβεῖν, καὶ καιρὸς τῷ μακρυνθῆναι ἀπὸ περιλήμματος·

6. Και-

v. 10. Rich. 1. 2. τῇ καρδίᾳ με Ἐπὶ παντὶ τῷ μόχθῳ μ) τῇ καρδίᾳ μου, ἐν παντὶ μόχθῳ με μ. v. 11. ἀνδρείᾳ) ἀνδρεία. ibid. Rich. 3. ἀνθρ. ἐκ) ἄνθρωπος ὃ ἐκ. ibid. Rich. 4. Δώσει αὐτῷ) δώσει αὐτῷ. v. 21. γίνεται τῷ) γίνεται ἐν τῷ. v. 24. ὃς φάγεται καὶ πίεται) ὃ φάγεται καὶ πίνει. CAP. III. γ. 3. Rich. 2. οἰκοδομῆσαι) οἰκοδομεῖν. v. 5. Rich. 2. περιλήμματος) περιλήψεις.

6. Καιρὸς τῷ ζητῆσαι, καὶ καιρὸς τῷ ἀπολέσαι·

Καιρὸς τῷ φυλάξαι, καὶ καιρὸς τῷ ἐκβαλεῖν·

7. Καιρὸς τῷ ῥῆξαι, καὶ καιρὸς τῷ ῥάψαι·

Καιρὸς τῷ σιγαῖν, καὶ καιρὸς τῷ λαλεῖν·

8. Καιρὸς τῷ φιλῆσαι, καὶ καιρὸς τῷ μισῆσαι·

Καιρὸς πολέμου, καὶ καιρὸς εἰρήνης·

9. Τίς περιόσκει τῷ ποιῶντος ἐν οἷς αὐτὸς μοχθεῖ;

στειρασ- 10. Ἴδον σὺν τὸν περιουσιμὸν ὃν ἔδωκεν ὁ
μὸν Θεός·

Τοῖς υἱοῖς τῷ ἀνθρώπου, τῷ περισπαῖναι ἐν αὐτῷ.

Σύμπαν- 11. Σὺν πάντα (ὅ) ἐποίησε καλὰ ἐν και-
τα ρῷ αὐτῷ.

αὐτῷ Καί γε σὺν τὸν αἰῶνα ἔδωκεν ἐν καρ-
δία αὐτῶν,

Ὅπως μὴ εὕρῃ ὁ ἀνθρώπος τὸ ποιή-
μα ὃ ἐποίησεν ὁ Θεός·

Ἀπ' ἀρχῆς καὶ μέχρι τέλους.

12. Ἔγνω ὅτι ἐκ ἑστῆ ἀγαθὸν ἐν αὐτοῖς,
Εἰ μὴ τῷ εὐφρανθῆναι καὶ τῷ ποιῆν
ἀγαθὸν ἐν ζωῇ αὐτῷ·

13. Καί γε πᾶς ὁ ἀνθρώπος ὃς φάγεται
καὶ πίεται,

Καὶ ἰδὲ ἀγαθὸν ἐν παντὶ μόχθῳ
αὐτῷ,

(Τῷτο) δόμα Θεῷ ἔστι.

14. Ἔγνω ὅτι πάντα ὅσα ἐποίησεν ὁ
Θεός,

Αὐτὰ ἔστι εἰς τὸν αἰῶνα·

Ἐπ' αὐτῷ ἐκ ἑστῆ προαιεῖναι,

Καὶ ἀπ' αὐτῷ ἐκ ἑστῆ ἀφελεῖν·

Καὶ ὁ Θεός ἐποίησεν, ἵνα φοβηθῶσιν
ἀπὸ προσώπου αὐτῷ.

15. Τὸ γινώσκον ἤδη, ἐστὶ,

Καὶ ὅσα τῷ γίνεσθαι, ἤδη γέγονε·

Καὶ ὁ Θεός ζητήσῃ τὸν διωκόμενον.

16. Καὶ ἔτι ἴδον ὑπὸ τὸν ἥλιον

Τόπον τῆς κρίσεως, ἐκεῖ ὁ ἀσεβής·

Καὶ τόπον τῆς δικαίας, ἐκεῖ ὁ * ἀσεβής.

17. (Ἐκεῖ) εἶπον ἐγὼ ἐν καρδίᾳ μου·

Σὺ τὸν δίκαιον καὶ σὺν τῷ ἀσεβῇ * εὐσεβής
κρίνει ὁ Θεός,

Ὅτι καιρὸς τῷ παντὶ πράγματι

Καὶ ἐπὶ παντὶ τῷ ποιήματι.

18. Ἐκεῖ εἶπα ἐγὼ ἐν καρδίᾳ μου

Περὶ λαλιᾶς υἱῶν τῷ ἀνθρώπου, ὅτι
διακρίνει αὐτοὺς ὁ Θεός·

Καὶ τῷ δεῖξαι ὅτι αὐτοὶ κλήνῃ εἰσὶ,

19. Καί γε αὐτοῖς συνάντημα υἱῶν τῷ
ἀνθρώπου,

Καὶ συνάντημα τῷ κλήνῃς συνάντημα
ἐν αὐτοῖς·

Ὡς ὁ θάνατος τέτῃ, ὅπως ὁ θά-
νατος τέτῃ,

Καὶ πνεῦμα ἐν τοῖς πᾶσι.

Καὶ τί ἐπερίσσευσεν ὁ ἀνθρώπος πα-
ρὰ τὸ κλήνῃς;

Οὐδέν· ὅτι τὰ πάντα ματαιότης.

H h 3

20. Τὰ

γ. 10. Ἴδον σὺν τὸν περιουσιμὸν) ἴδον σὺν πάντα τὸν περιουσιμὸν. ibid. stich. 2. τῷ ἀνθρώπῳ) τῶν ἀνθρώπων. γ. 11. Σύμπαντα) τὰ σύμπαντα. ibid. stich. 2. σὺν τὸν) σύμπαντα τὸν. ibid. αὐτῷ) αὐτῶν. γ. 13. πᾶς ἀνθρ.) πᾶς ὁ ἀνθρώπος. ibid. stich. 3. (τῷτο) abest. γ. 14. stich. 3. Ἐπ' αὐτῷ) ἐπ' αὐτῷ. ibid. stich. 4. ἀπ' αὐτῶν) ἀπ' αὐτῶν. γ. 15. γινώσκον) γινώσκον. γ. 16. stich. 3. τῶν δικαίων) τοῦ δικαίου. γ. 17. Ἐκεῖ ἔπειν ἐγὼ) καὶ ἔπειν ἐγὼ. ibid. stich. 4. ποιή-
ματι) τῷ ποιήματι. γ. 18. stich. 3. Καὶ τῷτο) καὶ τῷ. γ. 19. stich. 3. ὅπως ὁ) ὅπως καὶ ὁ. ibid. stich. 6. ὅτι τὰ πάντα) ὅτι πάντα.

20. Τὰ πάντα πορεύεται εἰς τόπον ἓνα·
Τὰ πάντα ἐγένετο ἀπὸ τῆ χούρ,
Καὶ τὰ πάντα ἐπιστρέφει εἰς τὸν
χούρ·

21. Καὶ τίς οἶδεν τὸ πνεῦμα υἱᾶν τῆ ἀν-
θρώπου,
Εἰ αἰαθαίνει αὐτὸ εἰς ἄνω;
Καὶ πνεῦμα τῆ κλήνης, εἰ καταβαί-
νει αὐτὸ κάτω εἰς τὴν γῆν;

22. Καὶ ἴδεν ὅτι ἔκ ἔστιν ἀγαθὸν
Εἰ μὴ ὁ εὐφρανθήσεται ὁ ἄνθρωπος
ἐν ποιήμασιν αὐτῆ,
Ὅτι αὐτὸ μερίς αὐτῆ·
Ὅτι τίς ἄξει αὐτὸν τῆ ἰδεῖν ἐν ᾧ ἄν
γένηται μετ' αὐτόν;

ΚΕΦ. Δ'. IV.

ΚΑΙ ἐπέσρεψα ἐγὼ, καὶ ἴδον
Σὺν πάσας τὰς συκοφαντίας
τὰς γενομένας ὑπὸ τὸν ἥλιον·
Καὶ ἴδον δάκρυον τῶν συκοφαντημέ-
νων,
Καὶ ἔκ ἔστιν αὐτοῖς παρακαλῶν·
Καὶ ἀπὸ χειρὸς συκοφαντούντων αὐ-
τῆς ἰσχύς,
Καὶ ἔκ ἔστιν αὐτοῖς ὁ παρακαλῶν.

2. Καὶ ἐπῆρσα ἐγὼ σὺν τῆς τεθνηκότας
Τῆς ἤδη ἀπεθανόντας ὑπὲρ τῆς ζών-
τας.

Ὅσοι αὐτεὶ ζῶσιν ἕως τῆ νῦν·

3. Καὶ ἀγαθὸς ὑπὲρ τῆς δύο τέττας
Ὅστις ἔπω ἐγένετο,

Ὅς ἔκ εἶδε σὺν τὸ ποιῆμα τὸ πονη-
ρὸν τὸ πεποιημένον ὑπὸ τὸν ἥλιον.

4. Καὶ ἴδον ἐγὼ σὺν πάντα τὸν μόχθον, σίμπαν-
Καὶ σὺν πᾶσαν ἀνδρείαν τῆ ποιή- τα
ματος,

Ὅτι αὐτὸ ζῆλος ἀνδρὸς ἀπὸ τῆ
ἐταίρα αὐτῆ·

Καὶ γε τῆτο ματαιότης καὶ προαιρέ-
σις πνεύματος.

5. Ὁ ἄφρων περιέλαβε τὰς χεῖρας
αὐτῆ,
Καὶ ἔφαγεν τὰς σάρκας αὐτῆ.

6. Ἀγαθὸν πλήρωμα δρακὸς ἀναπαύ-
σεως,
ὑπὲρ πληρώματα δύο δρακῶν μόχθῃ
Καὶ προαιρέσεως πνεύματος.

7. Καὶ ἐπέσρεψα ἐγὼ, καὶ ἴδον ματαιό-
τητα ὑπὸ τὸν ἥλιον·

8. Ἐστὶν εἷς, καὶ ἔκ ἔστι δεύτερος,
Καὶ γε υἱὸς καὶ γε ἀδελφὸς ἔκ ἔστι
αὐτῶ·

Καὶ ἔκ ἔστι πειρασμὸς τῷ παντὶ μό-
χθῃ αὐτῆ,

Καὶ γε ὀφθαλμὸς αὐτῆ ἔκ ἐμπί-
πλαι πλέτῃ·

Καὶ τίνι ἐγὼ μοχθῶ,

Καὶ σείσκω τὴν ψυχὴν με ἀπὸ ἀ-
γαθωσύνης;

Καὶ γε τῆτο ματαιότης καὶ περισπασ- πειρασ-
μὸς πονηρὸς ἐστίν. μὸς

9. Ἀγαθοὶ οἱ δύο ὑπὲρ τὸν ἓνα,

οἷς

v. 20. πορεύεται) abest. ibid. stich. 3. ἐπιστρέφει) επιστρέφει. v. 21. οἶδεν τὸ πν.) οἶδεν πνεῦμα. ibid. stich. 2. εἰς ἄνω) ἄνω. ibid. stich. 3. Καὶ πν) καὶ τὸ πνεῦμα. ibid. εἰς τὴν γῆν.) εἰς γῆν. v. 22. stich. 2. ἄνθρωπος) ὁ ἄνθρωπος. ibid. stich. 4. ἐν ᾧ ἄν) ἐν ᾧ ἴαν. CAP. IV. v. 1. stich. 2. Σὺν πᾶσαι) σύμπασαι. ibid. stich. 5. αὐτῆς ἰσχύς) αὐτῆς ἰσχύς. ibid. stich. 6. ὁ πα-
ρακαλῶν) ὁ δεῖξ. v. 2. σὺν τῆς) σύμπανται τῆς. v. 3. stich. 3. σὺν τὸ ποιῆμα) σὺν πᾶν τὸ
ποιῆμα. v. 4. stich. 2. σὺν πᾶσαν ἀνδρείαν) σύμπανσαν ἀνδρείαν. ibid. stich. 3. ἰταίρα) ἰταίρα.
v. 5. Ἀφρων περιέλαβε) ὁ ἄφρων περιέβαλε. v. 8. stich. 4. ἐμπίπλαι) ἐμπιμπλάται. ibid.
stich. 7. πειρασμὸς) περισπασμός.

Οἷς ἐστὶν αὐτοῖς μισθὸς ἀγαθὸς ἐν
μόχθῳ αὐτῶν·

ἔγειρεῖ 10. Ὅτι ἐὰν πέσωσιν, ὁ εἰς ἡγεῖα τὸν
μέτοχον αὐτῶν·

Καὶ καὶ αὐτῷ τῷ ἐνὶ, ὅταν πέσῃ,
Καὶ μὴ ἦ δεύτερος τῷ ἐγειρεῖν αὐτόν.

11. Καὶ γε ἐὰν κοιμηθῶσιν οἱ δύο, καὶ
θέρμῃ αὐτοῖς·

Καὶ ὁ εἰς πῶς θερμανθῇ;

12. Καὶ ἐὰν ἐπικραταιωθῇ ὁ εἰς,
Οἱ δύο γήσονται κατέναντι αὐτῶν·

Καὶ τὸ σπαρτίον τὸ ἔντριτον ὃ τα-
χέως ἀπερρέαγῃσεται.

13. Ἀγαθὸς παῖς πένης καὶ σοφὸς.

ὑπὲρ βασιλέα πρεσβύτερον καὶ ἁ-
φρονα,

ὅς ἐκ ἔγνω τῷ προσέχειν ἔτι.

δεσμῶν 14. Ὅτι ἐξ οἴκου τῶν δεσμῶν ἐξελεύσεται
τῷ βασιλεῦσαι·

Ὅτι καὶ γε ἐν βασιλείᾳ αὐτῶν ἐγενή-
θη πένης.

σύμπαν- 15. Ἴδεν σὺ πάντας τὰς ζῶντας
τας

Τὰς περιπατῶντας ὑπὸ τὸν ἥλιον,
Μετὰ τῷ νεανίσκῳ τῷ δευτέρῳ,

ἀναστή- ὅς γίγνεται ἀντ' αὐτῶν.

σεται 16. Οὐκ ἔστι περασμὸς τῷ παντὶ λαῷ,
Τοῖς πᾶσιν ὅσοι ἐγένοντο ἔμπροσθεν
αὐτῶν,

Καὶ γε οἱ ἔχατοι ἐκ εὐφρανθήσονται
ἐν αὐτῷ·

Ὅτι καὶ γε τῷτο ματαιότης καὶ προ-
αίρεσις πνεύματος.

17. Φύλαξον τὸν πόδα σου ἐν ᾧ ἂν πε-
ρεύῃ εἰς τὸν οἶκον τῷ Θεῷ,

Καὶ ἐγγὺς τῷ ἀκέειν·

ὑπὲρ δέμας τῶν ἀφρόνων θυσία σου.

Ὅτι ἐκ εἰσὶν εἰδότες τῷ ποιῆσαι
κακόν.

ΚΕΦ. Ε'. V.

ΜΗ σπεῦδε ἐπὶ σώματί σου,
Καὶ καρδία σου μὴ ταχυνέτω,
Τῷ ἐξενέγκαι λόγον πρὸ προσ-
ώπου τῷ Θεῷ·

Ὅτι ὁ Θεὸς ἐν τῷ ἔρανῳ, καὶ σὺ
ἐπὶ τῆς γῆς·

Ἐπὶ τῷτῳ ἔσωσαν οἱ λόγοι σου ὀλί-
γοι.

2. Ὅτι παραγίνεται ἐνύπνιον ἐν πλήθει
πειρασμῶν,

Καὶ φωνὴ ἁφροσύνης ἐν πλήθει λόγων.

3. Καθὼς ἂν εὗξῃ εὐχὴν τῷ Θεῷ,
Μὴ χρονίσῃς τῷ ἀποδοῦναι αὐτήν,

Ὅτι ἐκ ἔστι θῆλημα ἐν ἁφροσύνῃ·
Σὺ οὖν ὅσα ἂν εὗξῃ, ἀπόδος.

4. Ἀγαθὸν τὸ μὴ εὗξαθαί σε,
Ἥ τὸ εὗξαθαί σε καὶ μὴ ἀποδοῦναι.

5. Μὴ δῶς τὸ σῶμα σου τῷ ἐξαμαρτεῖν
τὴν σάρκα σου,

Καὶ μὴ εἴπῃς πρὸ προσώπου τῷ Θεῷ,
ὅτι ἄγνοιά ἐστιν·

ἵνα μὴ ὀργισθῇ ὁ Θεὸς ἐπὶ φωνῇ σου,
Καὶ διαφθείρῃ τὰ ποιήματα χει-
ρῶν σου.

6. Ὅτι

V. 10. ἡγεῖται) ἡγεῖται. ibid. stich. 3. τῷ ἡγεῖται) ἡγεῖται. V. 11. οἱ δύο) δύο. V. 14. δεσμῶν ἡλ. βασ.) δεσμῶν ἡλ. τοῦ βασ. V. 15. stich. 4. ἀναστήσεται) γήσεται. V. 16. stich. 2. ὅσοι) οἱ. ibid. stich. 3. ἐν αὐτῷ) ἐπ' αὐτῷ. V. 17. ἐν ᾧ ἂν π. εἰς τὸν οἶκον) ἐν ᾧ ἂν π. εἰς οἶκον. CAP. V. V. 1. stich. 2. ταχυνέτω) ταχυνάτω. ibid. stich. 4. ἐν τῷ ἔρανῳ) adjicit ἔρα. ibid. stich. 5. Ἐπὶ τῷτῳ) διὰ τῷτῳ. V. 3. Καθὼς ἂν) ἂν deest. ibid. stich. 4. ἂν) ἂν. X. 5. ἐξαμαρτεῖν) ἐξαμαρτῆσαι.

6. Ὅτι ἐν πλήθει ἐνυπνίων καὶ μαλαιο-
τήτων καὶ λόγων πολλῶν,
Ὅτι σὺν τῷ Θεῷ φοβῆ.
7. Ἐὰν συκοφαντίαν πείητες καὶ ἀρπα-
γὴν κρίματος καὶ δικαιοσύνης ἴδῃς
ἐν χώρᾳ,
Μὴ θαυμάσῃς ἐπὶ τῷ πράγματι·
Ὅτι ὑψηλὸς ἐπάνω ὑψηλὸς φυλάσσει,
αὐτῆς καὶ ὑψηλοὶ ἐπ' αὐτοῦ. 8. Καὶ περισ-
σεῖα γῆς
Ἐπὶ παντὶ ἐστὶ βασιλεὺς τῇ ἀγρῇ
ἐργασμένη.
9. Ἀγαπῶν ἀργύριον, ὃ πληθύνεται
ἀργυρίου·
αὐτῷ καὶ τίς ἠγάπησεν ἐν πλήθει, αὐτῷ
γέννημα;
καὶ γε τὸτο ματαιότης.
10. Ἐν πλήθει ἀγαθωσύνης ἐπληθύν-
θησαν οἱ ἰδόντες αὐτήν·
τί καὶ τίς ἀνδρεία τῷ παρ' αὐτῆς;
Ὅτι ἀρχὴ τῇ ὁρᾷ ὀφθαλμοῖς αὐτῷ.
11. Γλυκὺς ὕπνος τῷ δόλῳ,
εἰ ὀλίγον καὶ εἰ πολὺ φάγεται·
καὶ τῷ ἐμπληθέντι τῇ πλετῆσαι
οὐκ ἐστὶ ἀφίων αὐτὸν τῷ ὑπνώσαι.
12. Ἐστὶν ἀβρῶσις ἣν ἴδον ὑπὸ τὸν ἥλιον,
πλεῖτον φυλασσόμενον τῷ παρ' αὐτῷ
εἰς κακίαν αὐτῷ,
13. καὶ ἀπολεῖται ὁ πλεῖτος ἐκεῖνος ἐν
περιτπασμῷ (αὐτῷ) ποιητῷ·
καὶ ἐγέννησεν υἱόν, καὶ ἐκ ἑστῆ ἐν
χειρὶ αὐτῷ ἔδεν·
14. καθὼς ἐξῆλθεν ἀπὸ γαστρὸς μητρὸς
αὐτῷ γυμνός,
Ἐπιστρέψει τῷ πορευθῆναι ὡς ἦκει,
καὶ ἔδεν λήψεται ἐν μόχθῳ αὐτῷ,
ἵνα πορευθῇ ἐν χειρὶ αὐτῷ·
15. καὶ γε τὸτο πανηραὶ ἀβρῶσις.
Ὡς περ γὰρ παρεγένετο, ἔτως καὶ
ἀπελεύσεται.
καὶ τίς ἡ περισσεῖα αὐτῷ ἢ μοχθεῖ εἰς αὐτῷ
ἄνεμον;
16. καὶ γε πᾶσαι αἱ ἡμέραι αὐτῷ ἐν
σκότει, καὶ ἐν πένθει,
καὶ θυμῷ πολλῷ, καὶ ἀβρῶσις, καὶ
χόλω.
17. Ἰδὲ ὁ ἴδον ἐγὼ ἀγαθόν ὃ ἐστὶ καλόν,
τῷ φαγεῖν καὶ τῷ πίνειν,
καὶ τῷ ἰδεῖν ἀγαθωσύνην
ἐν παντὶ μόχθῳ αὐτῷ, ὃ ἔαν
μοχθήσῃ ὑπὸ τὸν ἥλιον
Ἀριθμὸν ἡμερῶν ζωῆς αὐτῷ,
Ὡς ἔδωκεν αὐτῷ ὁ Θεός· ὅτι αὐτῷ
μερίς αὐτῷ.
18. καὶ γε πᾶς ἄνθρωπος ὃ ἔδωκεν αὐ-
τῷ ὁ Θεός
πλεῖτον καὶ ὑπάρχοντα, καὶ ἐξ-
σίασεν αὐτῷ τῷ φαγεῖν ἀπ' αὐτῷ, αὐτῷ
καὶ λαβεῖν τὸ μέρος αὐτῷ,
καὶ τῷ εὐφρανθῆναι ἐν μόχθῳ αὐτῷ,
τὸτο δόμα Θεῷ ἐστὶν· 19. ὅτι ὃ πλεῖτον πολλαῖς
μνησθήσεται τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς
αὐτῷ,
Ὅτι ὁ Θεός περισπᾷ αὐτὸν ἐν εὐφρ-
αδίᾳ καρδίας αὐτῷ.

ΚΕΦ.

π. 6. Stich. 2. σὺν τὸν Θεόν) σὺ τὸν Θεόν. π. 7. Stich. 3. φυλάσσει) φυλάζει. ibid. Stich. 4. ἐπ' αὐτῆς) ἐπ' αὐτοῦ. π. 9. Stich. 2. αὐτῷ γέννημα) αὐτοῦ γέννημα. π. 10. οἱ ἰδόντες) ἰδόντες. π. 11. Stich. 2. κακίαν αὐτοῦ) κακίαν αὐτῷ. π. 13. περιτπασμῷ αὐτοῦ.) περιτπασμῷ ποιητῷ. π. 14. Stich. 3. ἔδεν λήψ.) ἔδεν εὐ λήψεται. π. 17. ὁ ἴδον ἐγὼ ἀγ. ἐστὶ) ἰδὼν ἐγὼ ἀγαθόν, ὃ ἐστὶ. ibid. Stich. 4. μοχθήσῃ) μοχθῇ. π. 18. Stich. 2. ἐξασίαν αὐτὸν τοῦ φαγεῖν) ἐξασίαν αὐτῷ φαγεῖν. π. 19. πολλαῖς) πολλαῖς.

ΚΕΦ. 5. VI.

Εστι πονηρία ἣν ἶδον ὑπὸ τὸν ἥλιον,
καὶ πολλὰ ἐστὶν ἐπὶ τὸν ἄνθρωπον.

2. Ἄνθρωπος ὃς δώσει αὐτῷ ὁ Θεὸς πλεον
καὶ ὑπάρχοντα καὶ δόξαν,

ἐπιθυμεῖ

καὶ ἐκ ἐστὶν ὑπερῶν τῇ ψυχῇ αὐτῷ
ἀπὸ παντός ἢ ἐπιθυμῶσι,

αὐτὰς

καὶ ἐκ ἐξουσιάζει αὐτῷ ὁ Θεὸς τῷ
φαγεῖν ἀπ' αὐτῷ, ὅτι ἄνθρωπος ξένος
φάγεται αὐτόν.

(καὶ γε) τὸτο ματαιότης καὶ ἀφρο-
σύα πονηρὰ ἐστὶν.

3. Ἐὰν γενήσῃ ἄνθρωπος ἑκατὸν, καὶ ἔτη
πολλὰ ζήσεται,

καὶ πληθὺς ὁ, τι ἔσονται αἱ ἡμέραι
ἐτῶν αὐτῷ,

καὶ ἡ ψυχὴ αὐτῷ ἐκ ἐμπληθήσε-
ται ἀπὸ ἀγαθωσύνης,

καὶ γε ταφὴ οὐκ ἐγένετο αὐτῷ,
εἶπα ἀγαθὸν ὑπὲρ αὐτόν τὸ ἐκλῆρω-
μα.

περεύε-
ται

4. Ὅτι ἐν ματαιότητι ἦλθε, καὶ ἐν σκό-
τει περιέσεται,

καὶ ἐν σκότει ὄνομα αὐτῷ καλυφθή-
σεται,

ἀναπαύ-
σεις

5. καὶ γε ἥλιον οὐκ εἶδε, καὶ οὐκ ἔγνω,
ἀνάπαυσις τέτω ὑπὲρ τῶν,

6. καὶ εἰ ἔζησεν χιλίαν ἐτῶν καθόδους,
καὶ ἀγαθωσύην ἐκ εἶδε.

Tom. IV.

Μὴ ἐκ εἰς τέπον εἶα' τὰ πάντα πο-
ρεύεται;

7. Πᾶς μόχθος τῷ ἀνθρώπῳ εἰς σῶμα
αὐτῷ,

καὶ γε ἡ ψυχὴ ἐκ πληρωθήσεται.

8. Ὅτι τίς περιόσεια τῷ σέφῳ ὑπὲρ τὴν
ἀφροσύνα;

Διὰ τί ὁ πένης οἶδε πορευθῆναι κατέ- Διότι
ναντι τῆς ζωῆς;

9. Ἀγαθὸν ἔραμα ὀφθαλμῶν ὑπὲρ πο-
ρευόμενον ψυχῇ· καὶ γε τὸτο μα-
ταιότης καὶ προαίρεσις πνεύμα-
τος.

10. Εἴ τι ἐγένετο, ἤδη * κέκληται ὄνομα ἢ * κέ-
αὐτῷ, κληκεν

καὶ ἐγνώσθη ὁ ἐστὶν ἄνθρωπος,

καὶ ἐκ δυνήσεται τῷ κριθῆναι μετὰ
τῷ ἰχυρῷ ὑπὲρ αὐτόν.

11. Ὅτι εἰσι λόγοι πολλοὶ πληθύνοντες
ματαιότητα.

ΚΕΦ. 7. VII.

Τὶ περιῶν τῷ ἀνθρώπῳ; ὅτι τίς
οἶδε τί ἀγαθὸν τῷ ἀνθρώπῳ
ἐν τῇ ζωῇ (αὐτῷ)

Ἀριθμὸν ἡμερῶν ζωῆς ματαιότητος
αὐτῷ; καὶ ἐπέσῃσεν αὐτὰς ἐν σκιά·

Ὅτι τίς ἀπαγγελεῖ τῷ ἀνθρώπῳ,
τί ἔσαι ὀπίσω αὐτῷ ὑπὸ τὸν ἥλιον;
(καὶ καθὼς ἔσαι, τίς ἀπαγγελεῖ
αὐτῷ;)

I i

2. Ἀγα-

CAP. VI. v. 1. stich. 1. ἐπὶ τὸν) ὑπὸ τὸν. v. 2. stich. 2. ἀπὸ παντός ἢ ἐπιθυμῶσι) ἀπὸ πάντων
ἐν ἐπιθυμῶσι. ibid. stich. 3. φαγεῖν) τοῦ φαγεῖν. ibid. φάγεται αὐτόν.) φάγεται αὐτόν. ibid.
stich. 4. (καὶ γε) deest. v. 3. stich. 3. ἡ ψυχὴ) ψυχῇ. ibid. ἐκ ἐμπληθήσεται ἀπὸ ἀγ.) ἢ
πληθήσεται ἀπὸ τῆς ἀγαθωσύνης. v. 6. καὶ εἰ) εἰ abest. ibid. stich. 3. τὰ πάντα πορεύεται)
transposita. v. 7. τοῦ ἀνθρώπου) τῷ abest. ibid. stich. 2. ψυχῇ) ἡ ψυχῇ. v. 8. Ὅτι τίς)
τί deest. v. 10. Ἡ τι) εἴ τι. ibid. κέκληται) κέκληται. ibid. stich. 3. τοῦ κριθῆναι) τοῦ deest.
ibid. τῷ ἰχυρῷ) τοῦ ἰχυρῶτος. CAP. VII. v. 1. τί ἀγαθὸν) ἀγαθόν. ibid. (αὐτῷ) deest.
ibid. stich. 2. ἡμερῶν ζωῆς) transposita. ibid. αὐτὰς ἐν) αὐτὰ ἐν. ibid. stich. 4. uncis inclu-
sus desideratur in Edis. Rom.

2. Ἀγαθὸν ἔνομα ὑπὲρ ἔλαιον ἀγαθὸν,
Καὶ ἡμέρα τῆ θαιάτῃ ὑπὲρ ἡμέραν
γενέσεως αὐτῆ.
3. Ἀγαθὸν τὸ πορευθῆναι εἰς οἶκον πέν-
θους
ὅτι Ἡ τὸ πορευθῆναι εἰς οἶκον πότῃ·
Καθότι τῆτο τὸ τέλος παντὸς ἀν-
θρώπου,
ἐν καρδίᾳ Καὶ ὁ ζῶν δώσει (ἀγαθὸν) εἰς καρδίαν
αὐτῆ.
4. Ἀγαθὸν θυμὸς ὑπὲρ γέλωτα·
Ὅτι ἐν κακίᾳ προσώπῃ ἀγαθουθή-
σεται καρδία.
5. Καρδία σοφῶν ἐν οἴκῳ πένθους,
Καὶ καρδία ἀφρόνων ἐν οἴκῳ εὐφρο-
σύνης.
6. Ἀγαθὸν τὸ ἀκῆσαι ἐπιτίμησιν σοφῆ
ὑπὲρ ἄνδρα ἀκῆντα ἄσμα ἀφρόνων.
7. Ὅτι ὡς φωνὴ τῶν ἀκανθῶν ὑπὸ τὸν
λέβητα,
Οὕτως ὁ γέλως (ὁ) τῶν ἀφρόνων·
Καὶ γε τῆτο ματαιότης.
8. Ὅτι ἡ συκοφαντία περιφέρει σοφόν,
Καὶ ἀπολλύει τὴν καρδίαν εὐταλίας
αὐτῆ.
λόγων 9. Ἀγαθὴ ἐχάτη λίγη ὑπὲρ ἀρχὴν
αὐτῆ·
Ἀγαθὸν μακρόθυμος ὑπὲρ ὑψηλὸν
πνεύματι.
10. Μὴ σπεύσης ἐν πνεύματί σε τῆ θυ-
μῷ·
Ὅτι θυμὸς ἐν κόλπῳ ἀφρόνων ἀνα-
παύσεται.
11. Μὴ εἴπῃς· τί ἐγένετο ὅτι αἱ ἡμέραι
αἱ πρότερον ἦσαν ἀγαθαὶ ὑπὲρ
ταύτας;
Ὅτι ἐκ ἐν σοφίᾳ ἐπηρώτησας περὶ
τέτῃ.
12. Ἀγαθὴ σοφία μετὰ κληροδοσίας,
Καὶ περίσσεια τοῖς θεωρῶσι τὸν ἥλιον.
13. Ὅτι ἐν σκιᾷ αὐτῆς ἡ σοφία ὡς σκιᾷ
τῆ ἀργυρίῃ,
Καὶ περίσσεια γνώσεως τῆς σοφίας
ζωοποιήσει τὸν παρ' αὐτῆς.
14. Ἴδε τὰ ποιήματα τῆ Θεῆ·
Ὅτι τίς δυνήσεται τῆ κοσμήσαι
Ὁν ἂν ὁ Θεὸς διασρέψῃ αὐτόν;
15. Ἐν ἡμέρᾳ ἀγαθωσύνης ζῆθι ἐν ἀγα-
θῷ, καὶ ἴδε ἐν ἡμέρᾳ κακίας·
Ἴδε καὶ γε τῆτο σύμφωνον τέτῃ τῆτο
Ἐποίησεν ὁ Θεὸς, περὶ λαλιᾶς
ἵνα μὴ εὗρῃ ἀνθρώπος ὀπίσω αὐτῆ
μηδέν.
16. Σὺν πάντα ἴδον ἐν ἡμέραις ματαιό-
τητός με·
Ἐσι δίκαιος ἀπολλυόμενος ἐν δικαίῳ
αὐτῆ,
Καὶ ἔσθ' ἀσεβὴς μένων ἐν κακίᾳ αὐτῆ.
17. Μὴ γίνῃ δίκαιος πολὺ,
Καὶ μὴ σοφίξῃ περισσά, μήποτε ἐκ-
πλαγῇ·
18. Μὴ ἀσεβήσῃς πολὺ, καὶ μὴ γίνῃ
σκληρὸς, ἵνα μὴ ἀποθάνῃς ἐν ἡ-
καιρῷ σε.
19. Ἀγαθὸν τὸ ἀντέχεσθαι σε ἐν τέτῃ,
Καὶ γε

ν. 2. Stich. 2. γνώσεις αὐτῆ) γνησίαι. ν. 3. Stich. 3. τὸ τέλος) τέλος. ibid. Stich. 4. ἐν καρδίᾳ)
εἰς καρδίαν. ν. 7. Ὅτι ὡς φωνὴ τῶν ἀκ.) ὡς φωνὴ ἀκανθῶν. ibid. Stich. 2. ὁ γέλως ὁ τῶν) γέλως
τῶν. ν. 8. Stich. 2. ἀπολλύει) ἀπόλλυσι. ibid. εὐταλίας) εὐγενείας. ν. 11. πρότερον) πρότεροι.
ν. 12. κληροδοσίας) κληρονομίας. ν. 13. τοῦ ἀργυρίῃ) τῆ ἀbest. ν. 14. Stich. 2. τοῦ κοσμήσαι)
τῆ deest. ν. 15. Stich. 2. καὶ γε τῆτο σύμφωνον τῆτο) καὶ γε σὺν τέτῃ συμφώνως τῆτο. ibid.
Stich. 4. μηδέν) ἄδιν. ν. 16. Σὺν πάντα) σύμπαντα. ibid. Stich. 2. ἀπολλυόμενος) ἀπολλύμενος.
ν. 17. Stich. 2. Καὶ μὴ) μήδῃ.

μικάνης

Καί γε ἀπὸ τῆς μὴ ἰσχύος τὴν χεῖ-
ρά σου·

Ὅτι ὁ φοβούμενος τὸν Θεὸν ἐξελεύσε-
ται τὰ πάντα·

20. Ἡ σοφία βοηθήσει τῷ σοφῷ

ὑπὲρ δέκα ἐξουσιάζοντας τὲς ὄντας
ἐν τῇ πόλει·

21. (Ὅτι ἄνθρωπος ἔκ ἐστι δίκαιος ἐν
τῇ γῇ,

ὅς ποιήσει ἀγαθὸν καὶ ἔχῃ ἀμαρ-
τήματα·)

22. Καί γε εἰς πάντας τὰς λόγους ἔς λα-
λήσῃς,

Μὴ θῇς καρδίαν σου,

Ὅπως μὴ ἀκούσῃς τῆ δόξης σου καὶ α-
ρωμένῃ σε·

Dux in-
terpreta-
tiones.

23. Ὅτι πλειστάκις πονηρεύσεται σε,

καὶ καθόδους πολλὰς κακώσῃ καρ-
δίαν σου,

ὅτι ὡς

Ὅπως καί γε σὺ κατηράσῃ ἐτέρας.

24. Πάντα ταῦτα ἐπείρασά ἐν τῇ σο-
φίᾳ·

Εἶπα, σοφισθήσομαι·

25. Καὶ αὕτη ἐμακρύνθη ἀπ' ἐμοῦ 25.
μακρὰν ὑπὲρ ὃ ἦν.

Καὶ βαθὺ βάθος, τίς εὐρήσει αὐτό;

26. Ἐκύκλωσα ἐγὼ καὶ ἡ καρδία μου
τῷ γνῶναι

καὶ τῷ καλῶς σκέψασθαι καὶ τῷ ζητῆ-
σαι σοφίαν καὶ ψῆφον,

καὶ τῷ γνῶναι ἀσεβεῖς ἀφροσύνην

ὁ χληρίαν

καὶ σιληρίαν καὶ παραφοράν·

27. Καὶ εὐρίσκω ἐγὼ αὐτὴν πικρότερον
ὑπὲρ θάνατον,

Σὺν τὴν γυναῖκα ἥτις ἐστὶ θηρεύματα,

καὶ σαγῆναι καρδίᾳ αὐτῆς,

Δισμολογίαι χεῖρας αὐτῆς·

δεσμός

Ἀγαθὸς πρὸ προσώπου τοῦ Θεοῦ ἐξαι-
ρεθήσεται ἀπ' αὐτῆς·

εἰς χεῖ-
ρας

καὶ ἀμαρτάνων συληφθήσεται ἐν
αὐτῇ.

28. Ἴδε τὸτο εὖρον, εἶπεν ὁ ἐκκλησια-
στής·

Μία τῇ μιᾷ τῷ εὐρεῖν λογισμὸν,

29. Ὅν ἵτι ἐζήτησεν ἡ ψυχὴ μου, καὶ
ἔκ εὖρον·

καὶ ἄνθρωπον ἓνα ἀπὸ χιλίων εὖρον,

καὶ γυναῖκα ἐν πᾶσι τέτοις ἔχῃ εὖρον.

30. Πλὴν ἴδε τὸτο εὖρον, ὃ ἐποίησεν
ὁ Θεός·

Κύριος·

Σὺν τὸν ἄνθρωπον εὐθῆ·

καὶ αὐτοὶ ἐζήτησαν λογισμὸς πολλός.

Τίς οἶδε σοφούς, καὶ τίς οἶδε λύσιν
ρήματος;

ΚΕΦ. Η'. VIII.

Σ

Οφία ἀνθρώπου φωτιεῖ πρόσωπον
αὐτοῦ,

καὶ ἀναιδὲς πρόσωπον αὐτοῦ μι-
σηθήσεται

2. Στόμα βασιλέως φύλαξεν,

καὶ περὶ λόγους ὅρας τοῦ μὴ σπου-
δαίης·

3. Ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ πορεύσῃ,

μὴ εἴης ἐν λόγῳ ποιητῶν,

Ὅτι πᾶν ὃ ἂν θελήσῃ ποιήσῃ·

4. Καθὼς βασιλεὺς ἐξουσιάζων λαλεῖ,

καὶ τίς ἱρεῖ αὐτῷ· τί ποιήσεις;

I i 2

5. Ὁ

V. 19. Stich. 3. ὁ φοβούμενος) φοβούμενος. V. 22. λαλήσῃς) adjicit ἀσεβεῖς. V. 24. ἐν τῇ σοφίᾳ) ἐν σοφίᾳ. V. 26. Stich. 4. παραφοράν) παραφοράν. V. 27. ἐγὼ αὐτὴν) adjicit καὶ ἐγὼ. ibid. Stich. 2. θηρεύματα) θήρια. V. 29. ἐζήτησεν) ἐπεζήτησεν. V. 30. ὁ Κύριος) ὁ Θεός. CAP. VIII. V. 1. πρόσωπον) addit αὐτοῦ. V. 2. Stich. 1. ὅρας) adjicit Θεοῦ. V. 3. Stich. 3. ὃ ἂν) ὃ ἴαν. V. 4. λαλεῖ) deest. ibid. Stich. 2. ποιήσῃς) ποιῇ.

5. Ὁ φυλάσσων ἐντολήν, ἔγνωσται ῥήμα ποιηρὲν.
Καὶ καιρὸν κρίσεως γινώσκει καρδία σοφῆ.
6. Ὅτι παντὶ πράγματι ἐστὶ καιρὸς καὶ κρίσις.
Ὅτι γινώσις τῆ ἀνθρώπου πολλὴ ἐπ' αὐτόν.
7. Ὅτι ἔκ ἐστι γινώσκων τί τὸ ἐσόμενον.
Ὅτι καθὼς ἔσαι, τίς ἀναγγελεῖ αὐτοῖς αὐτῷ;
8. Οὐκ ἔστιν ἄνθρωπος ἐξουσιάζων ἐν πνεύματι,
Τῷ κωλύσαι σὺν τὸ πνεῦμα.
Καὶ ἔκ ἐστιν ἐξουσιάζων ἐν ἡμέρᾳ θανάτου,
Καὶ ἔκ ἐστιν ἀποβολὴ ἐν ἡμέρᾳ πόλεως.
Καὶ ἔκ διασώσει ἀσεβεία τὸν παρ' αὐτῆς.
9. Καὶ σὺν πᾶν τῷτο ἴδεν, καὶ ἔδωκε τὴν καρδίαν μου εἰς πᾶν ποίημα, ὃ πεποιήται ὑπὸ τὸν ἥλιον,
Τὰ ἔσα ἐξουσιάζεται ὁ ἄνθρωπος.
Ἐν ἀνθρώπῳ τῷ κακῶσαι αὐτόν.
10. Καὶ τότε ἴδον ἀσεβεῖς εἰς τάφους εἰσαχθέντας, καὶ ἐκ τῆ ἀγίας
Καὶ ἐπερεύθησαν, καὶ ἐπηνέθησαν ἐν τῇ πόλει, ὅτι ἔτως ἐποίησαν.
Καί γε τῷτο ματαιότης.
11. Ὅτι ἔκ ἐστιν γινομένη ἀντίρρησης
Ἀπὸ τῶν ποιούντων τὸ πονηρὸν ταχύ.
- Διὰ τῷτο ἐπληροφορήθη καρδία υἱῶν τῆ ἀνθρώπου ἐν αὐτοῖς, τῷ ποιῆσαι τὸ πονηρὸν.
12. Ὅς ἤμαρτεν ἐποίησε τὸ πονηρὸν
Ἀπὸ τότε, καὶ ἀπὸ μακρότητος αὐτῶν.
Ὅτι καί γε γινώσκω ἐγὼ
Ὅτι ἔσαι ἀγαθὸν τοῖς φοβούμεσι τὸν Θεόν,
Ὅπως φοβῶνται ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ.
13. Καὶ ἀγαθὸν ἔκ ἔσαι τῷ ἀσεβεῖ,
Καὶ ἔκ μακρυεῖ ἡμέρας ἐν σκιά,
Ὅς ἔκ ἐστι φοβόμενος ἀπὸ προσώπου τῆ Θεῆς.
14. Ἐστὶ ματαιότης ἢ πεποιήται ἐπὶ τῆς γῆς.
Ὅτι εἰσὶ δίκαιοι ὅτι φθάνει πρὸς αὐτοὺς ὡς ποίημα τῶν ἀσεβῶν,
Καὶ εἰσὶν ἀσεβεῖς ὅτι φθάνει πρὸς αὐτοὺς ὡς ποίημα τῶν δικαίων.
Εἶπα, ὅτι καί γε τῷτο ματαιότης.
15. Καὶ ἐπίνεσα ἐγὼ σὺν τὴν εὐφροσύνην,
Ὅτι ἔκ ἐστιν ἀγαθὸν τῷ ἀνθρώπῳ ὑπὸ τὸν ἥλιον,
Ὅτι εἰ μὴ τῷ φαγεῖν καὶ τῷ πιεῖν καὶ τῷ εὐφρανθῆναι.
Καὶ αὐτὸ συμπροσέσαι αὐτῷ ἐν μόχθῳ αὐτῷ
Ἡμέρας ζωῆς αὐτοῦ, ὡς ἔδωκεν αὐτῷ ὁ Θεὸς ὑπὸ τὸν ἥλιον.
16. Ἐν οἷς ἔδωκε τὴν καρδίαν μου τῷ γινῶναι τὴν σοφίαν,

Καὶ

γ. 7. Stich. 2. αὐτοῖς) αὐτῷ. γ. 8. Stich. 3. ἐξουσιάζων ἡμέρας) ἐξουσία ἐν ἡμέρᾳ. γ. 9. Καὶ σὺν πᾶν) καὶ σὺν πᾶσι. ibid. πᾶν ποίημα) πᾶν τὸ ποίημα. ibid. Stich. 2. ἐξουσιάζεται) ἐξουσιάζονται. γ. 11. Stich. 1. πονηρὸν) τὸ πονηρὸν. γ. 12. Stich. 3. Ὅτι καί γε) ὅτι καί. ibid. Stich. 4. Ὅτι ἔσαι) ὅτι ἐστίν. γ. 14. Stich. 2. πρὸς αὐτοὺς) ἐκ' αὐτοῖς. γ. 15. Stich. 3. τῷ φαγεῖν) φαγεῖν. ibid. Stich. 5. ὡς) ὅπως.

πειρασ-
μόνΚαὶ τῷ ἰδεῖν τὸν περισπασμὸν τὸν πε-
ποιημένον ἐπὶ τῆς γῆς.

Ὅτι καὶ ἐν ἡμέρᾳ καὶ ἐν νυκτὶ

Ἵπνον ἐν ὀφθαλμοῖς αὐτῷ ἔκ ἐστι

βλέπειν

βλέπων.

17. Καὶ ἶδεν σὺν πάντα τὰ ποιήματα
τῷ Θεῷ,Ὅτι ἔδυνήσεται ἄνθρωπος τῷ εὐρεῖν
Σὺν τὸ ποιῆμα τὸ πεποιημένον ὑπὸ
τὸν ἥλιον.

ποίησι

Ὅσα ἐὰν μοχθήσῃ ἄνθρωπος τῷ ζη-
τῆσαι, καὶ ἔχ' εὐρήσει.Καὶ γε ὅσα ἂν εἴπῃ ὁ σοφὸς τῷ
γινῶναι,

Οὐ δυνήσεται τῷ εὐρεῖν.

ΚΕΦ. Θ'. IX.

ΟΤΙ σὺν πᾶν τῷτο ἔδωκα εἰς τὴν
καρδίαν μου,

Καὶ καρδίᾳ μου σὺν πᾶν ἶδε τῷτο.

Ὅτι οἱ δίκαιοι καὶ οἱ σοφοὶ καὶ αἱ ἐρ-
γασίαι αὐτῶν ἐν χειρὶ τῷ Θεῷ,Καὶ γε ἀγάπην καὶ γε μῦθος ἔκ ἐστιν
εἰδώς ὁ ἄνθρωπος.

Τὰ πάντα πρὸ προτάπῃ αὐτῶν,

Ματαιότης ἐν τοῖς πᾶσι.

2. Συνάντημα ἐν τῷ δικαίῳ καὶ τῷ ἀσε-
βεῖ, τῷ ἀγαθῷ καὶ τῷ κακῷ,

καὶ τῷ καθαρῷ καὶ τῷ ἀκαθάρτῳ,

Καὶ τῷ θυσιάζοντι καὶ τῷ μὴ θυ-
σιάζοντι.

Ὡς ὁ ἀγαθὸς ὡς ὁ ἀμαρτάνων,

Ὡς ὁ ὀμνύων καθὼς ὁ τὸν ὄρκον φο-
βόμενος.3. Τῷτο (τὸ) πονηρὸν ἐν παντὶ πεποη-
μένῳ ὑπὸ τὸν ἥλιον,

Ὅτι συνάντημα ἐν τοῖς πᾶσι.

Καὶ γε καρδίᾳ υἱῶν τῷ ἀνθρώπῳ
ἐπληρώθη πονηρῷ,Καὶ περιφέρειαι ἐν καρδίᾳ αὐτῶν ἐν
ζωῇ αὐτῶν,

Καὶ ὀπίσω αὐτῶν πρὸς τὰς νεκρὰς.

4. Ὅτι τίς ὅς κοιναεῖ πρὸς πάντας τὰς
ζώντας;Ἔστιν ἐλπίς· ὅτι ὁ κύων ὁ ζῶν αὐτὸς
ἀγαθός.

ὑπὲρ τὸν λέοντα τὸν νεκρόν.

5. Ὅτι οἱ ζῶντες γινώσκονται ὅτι ἀποθα-
νεύονται,Καὶ οἱ νεκροὶ ἔκ εἰσὶ γινώσκοντες ἑδὲν
καὶ ἔκ ἐστιν αὐτοῖς ἔτι μισθός,

Ὅτι ἐπιλήθη ἡ μνήμη αὐτῶν.

ἐπλήθη

6. Καὶ γε ἀγάπη αὐτῶν, καὶ γε μῦθος
αὐτῶν,

Καὶ γε ζῆλος αὐτῶν ἤδη ἀπώλετο,

Καὶ μερίς ἔκ ἐστιν αὐτοῖς ἔτι εἰς αἰῶνα

Ἐν παντὶ τῷ πεποημένῳ ὑπὸ τὸν
ἥλιον.7. Δεῦρο φάγε ἐν εὐφροσύνῃ τὸν ἄρτον σου,
Καὶ πλε ἐν καρδίᾳ ἀγαθῇ οἰνέειν σου,Ὅτι ἤδη εὐδόκησεν ὁ Θεὸς τὰ ποιήμα-
τά σου.8. Ἐν παντὶ καιρῷ ἔσωσαν ἱμάτιά σου
λευκά, καὶ ἔλαιον ἐπὶ κεφαλὴν

σου μὴ ὑστερησάτω.

I i 3

9. Καὶ

γ. 16. stich. 2. πειρασμόν) περισπασμόν. ibid. stich. 4. ἐν ὀφθαλμοῖς) ἐν ἀβελ. ibid. βλέπειν) βλέπων. γ. 17. σὺν πάντα) σύμπαντα. ibid. stich. 4. Ὅσα ἐὰν ποιήσῃ) ὅσα ἂν μοχθήσῃ. ibid. stich. 5. ὁ σοφός) σοφός. CAP. IX. γ. 1. σὺν πᾶν) σύμπαν, bis hoc versu. ibid. εἰς τὴν καρδίαν) εἰς καρδίαν. ibid. stich. 3. Ὅτι οἱ δίκαιοι) Ὡς οἱ δίκαιοι, ab his verbis Edit. Rom. incipit Cap. 9. γ. 2. stich. 2. τῷ καθαρῷ) καὶ τῷ καθαρῷ. γ. 3. (τὸ) deest. γ. 5. stich. 3. ἐπλήθη) ἐπιλήθη. γ. 6. stich. 3. καὶ μερίς) καὶ γε μερίς. ibid. εἰς αἰῶνα) εἰς τὸν αἰῶνα. γ. 7. stich. 3. Ὅτι) addit ἤδη. γ. 8. ἐπὶ κεφαλὴν) ἐπὶ κεφαλῇ.

9. Καὶ ἴδε ζωὴν μετὰ γυναῖκός ἧς ἠγάπητας,

Πάσας τὰς ἡμέρας ζωῆς ματαιότη-
τές σε, τὰς δοθείσας σοι ὑπὸ τὸν
ἥλιον πάσαις τὰς ἡμέραις ματαιότητός σε·

Ὅτι αὐτὸ μερίς σε ἐν τῇ ζωῇ σε,
Καὶ ἐν τῷ μόχθῳ σε ᾧ σὺ μοχθεῖς
ὑπὸ τὸν ἥλιον.

10. Πάντα ὅσα ἀν' εὐρῆς ἡ χεὶρ σε τῷ
ποιῆσαι, ὡς ἡ δύναμίς σε, ποιή-
σον·

Ὅτι ἐκ ἑσὶ ποίημα καὶ λογισμὸς καὶ
γνώσις καὶ σοφία

Ἐν ᾧ, ὅπως σὺ πορεύῃ ἐκεῖ.

11. Ἐπέσρεψα καὶ ἴδον ὑπὸ τὸν ἥλιον,

Ὅτι ἐ τοῖς κέρφοις ὁ δρόμος,
Καὶ ἐ τοῖς δυνατοῖς ὁ πόλεμος,
Καὶ γε ἐ τοῖς σοφοῖς ὁ ἄρτος,
Καὶ γε ἐ τοῖς συνετοῖς ὁ πλῆθος,
Καὶ γε ἐ τοῖς γνώσκεισι χάρις·

Ὅτι καιρὸς καὶ ἀπάντημα συναντή-
σεται τοῖς πᾶσιν αὐτοῖς.

12. Ὅτι καὶ γε ἐκ ἔγνω ὁ ἄνθρωπος τὸν
καιρὸν αὐτῷ·

Ὡς οἱ ἰχθύες οἱ θηρεύόμενοι ἐν ἀμ-
φιβλήτρῳ κακῷ,
Καὶ ὡς ὄρεα ἰὰ θηρεύόμενα ἐν παγίδι·
Ὡς αὐτὰ, παγιδεύονται οἱ υἱοὶ τῷ
ἀνθρώπῳ εἰς καιρὸν ποιηρὸν,
Ὅταν ἐπιπέσῃ ἐπ' αὐτοὺς ἄφνω.

13. Καὶ γε τῷτο ἴδον σοφίαν ὑπὸ τὸν
ἥλιον,

Καὶ μεγάλη ἐστὶ πρὸς μέ· 14. πόλις
μικρὰ καὶ ἄνδρες ἐν αὐτῇ ὀλίγοι,

Καὶ ἔλθῃ ἐπ' αὐτὴν βασιλεὺς μέγας,
καὶ κυκλώσῃ αὐτήν,

Καὶ οἰκοδομήσῃ ἐπ' αὐτήν χάρακας
μεγάλους·

15. Καὶ εὖρῃ ἐν αὐτῇ ἄνδρα πένητος
(καὶ) σοφόν,

Καὶ διασώσῃ αὐτὸς τὴν πόλιν ἐν τῇ
σοφίᾳ αὐτῷ,

Καὶ ἄνθρωπος οὐκ ἐμνήσθῃ σὺν τῷ
ἀνδρὶ τῷ πένητος ἐκεῖνος.

16. Καὶ εἶπα ἐγώ· ἀγαθὴ σοφία ὑπὲρ
δύναμιν,

Καὶ σοφία τῷ πένητος ἐξεδυνάμει,
Καὶ λόγοι αὐτῷ ἐκ εἰσὶν ἀκρόνομοι.

17. Λόγοι σοφῶν ἐν ἀναπαύσει ἀκρόνομοι
ὑπὲρ κραυγὴν ἐξουσιαζόντων ἐν ἀ-
φροσύναις.

18. Ἀγαθὴ σοφία ὑπὲρ σκεύη πολέμου·
Καὶ ἁμαρτάνων εἰς ἀπολέσει ἀγα-
θωσύην πολλήν.

ΚΕΦ. Ι'. Χ.

ΜΤΙΑΙ θανατῶσαι σαπρίῃσι
σκευασίαν ἐλαίῃς ἡδύσματος.
Τίμιον ὀλίγον σοφίας ὑπὲρ δό-
ξαν ἀφροσύνης μεγάλης.

2. Καρδία σοφῶν εἰς δεξιὸν αὐτῷ·

Καὶ καρδία ἄφρονος εἰς ἀριστερὸν
αὐτῷ.

3. Καὶ γε ἐν ὁδῷ ὅταν ἄφρων πορεύηται,
Καρδία αὐτῷ ὑπερήσει·

Καὶ αὐτὸς λογιστῇ, πάντα ἀφροσύνη
ἐστίν.

4. Ἐάν

ν. 9. stich. 4. ᾧ μοχθεῖς) ᾧ σὺ μοχθεῖς. ν. 11. stich. 4. ἐ τοῖς σοφοῖς ὁ ἄρτος) οὐ τῷ σοφῷ ἄρτος.
ibid. stich. 5. ὁ πλῆθος) πλοῦτος. ibid. stich. 7. τοῖς πᾶσιν αὐτοῖς) σὺν πᾶσιν αὐτοῖς. ν. 12. καὶ
γε οὐκ ἔγνω) ὅτι καί γε καὶ ἐκ ἔγνω. ν. 15. (καὶ) deest. ν. 16. stich. 3. in Rom. καὶ οἱ λόγοι
αὐτῷ ἐκ εἰσακρόνομοι.

4. Ἐὰν πνεῦμα τῷ ἐξουσιάζοντος ἀναβῇ
ἐπὶ σέ,
Τόπον σε μὴ ἀφῇς.
Ὅτι ἱάμα καταπαύσει ἀμαρτίας
μεγάλας.
5. Ἔστι πονηρία ἣν ἴδεν ὑπὸ τὸν ἥλιον,
Ὡς ἀκέσιον ὃ ἐξῆλθεν ἀπὸ προσώ-
που τῷ ἐξουσιάζοντος.
6. Ἐδόθη ὁ ἄφρων ἐν ὕψει μεγάλοις,
Καὶ πλέσιτοι ἐν ταπεινῷ καθήσονται.
7. Ἰδὲν δόλος ἐφ' ἵππου,
Καὶ ἄρχοντας ὡς δόλος πορευομένους
ἐπὶ τῆς γῆς.
8. Ὁ οὐρύσων βίβρεν, ἐν αὐτῷ ἐρπεσεῖ-
ται· (καὶ ὁ κυλίων λίθον, ἐφ'
ἐαυτὸν κυλίει.)
Καὶ καθαιρῶντα φραγμὸν δήζεται
αὐτὸν ὄφιν.
9. Ἐξαίρων λίθους, διαπονηθήσεται ἐν
αὐτοῖς.
Σχίζων ξύλα, κινδυνεύσει ἐν αὐτοῖς,
10. Ἐὰν ἐκπέσῃ τὸ σιδήρεον,
Καὶ αὐτὸς πρόσωπον ἐτάραξε.
Καὶ δυνάμεις δυναμώσῃ,
Καὶ περίσσεια τῷ ἀνδρὶ σοφία,
11. Ἐὰν δάκῃ ὄφιν ἐν τῷ ψιθυρισμῷ,
Καὶ ἔκ ἐστὶ περίσσεια τῷ ἐπάδοντι.
12. Λόγοι σώματος σοφῷ χάρις,
Καὶ χεὶλη ἄφρονος καταποντίσῃ
αὐτόν.
13. Ἀρχὴ λόγων σώματος αὐτῷ ἄφρο-
σύνη, καὶ ἐχάτη σώματος αὐτῷ
περιφέρεια ποιηρᾶ,
14. Καὶ ὁ ἄφρων πληθύνει λόγους.
Οὐκ ἔγνω ὁ ἄνθρωπος τί τὸ γεννίμιον, γενόμενον
Καὶ τί τὸ ἐσόμενον
(Ὅτι) ὀπίσω αὐτῷ, τίς ἀπαγγε-
λεῖ αὐτῷ;
15. Μόχθος τῶν ἀφρόνων * καπώσει αὐτόν, τῷ ἄφρο-
νι ὅς ἐκ ἔγνω τῷ πορευθῆναι εἰς πόλιν. ^{νος}
16. Οὐαὶ σοὶ πόλις ἥς ὁ βασιλεὺς σε * σκολιῶ-
νεώτερος, ^{σει}
Καὶ οἱ ἄρχοντές σε ἐν πρώτῃ ἐδίδοσκον.
17. Μακαρία σὺ γῆ, ἥς ὁ βασιλεὺς σε
υἱὸς πλουτέρων, ^{ἐλευθέρῃ}
Καὶ οἱ ἄρχοντές σε πρὸς καιρὸν φά-
γονται ἐν δυνάμει,
Καὶ ἔκ αἰχυνθήσονται.
18. Ἐν οὐκηνήσις ταπεινωθήσεται ἡ δό-
κωσις,
Καὶ ἐν ἀργίᾳ χειρῶν εἴξει ἡ οἰκία. ^{σενάξει}
19. Εἰς γέλωτα ποιῶσιν ἄρτον,
Καὶ οἶνος εὐφραίνει ζῶντας.
Καὶ τῷ ἀργυρίῳ ἐπακέσεται (σὺν)
τὰ πάντα.
20. Καὶ γε ἐν συνειδήσει σε βασιλέα
μὴ καταράσῃ,
Καὶ ἐν ταμιείοις κοιτώνων σε μὴ κα-
ταράσῃ πλέσιον.
Ὅτι πετεινὸν τῷ ἔραν ἁπείσει τὴν
φωνήν σε,
Καὶ ὁ ἔχων τὰς πτέρυγας ἀπαγγελεῖ
λόγον σε.

ΚΕΦ.

CAP. X. v. 5. stich. 2. ὃ ἐξῆλθεν) ὃ abest. ibid. τῷ ἐξουσιάζοντος) τῷ deest. v. 7. stich. 2. ὡς δόλος πορευομένους) transposita. v. 8. ἐν αὐτῷ) εἰς αὐτόν. ibid. uncis inclusa non habet. Edit. Rom. v. 10. stich. 4. τῷ ἀνδρὶ ὁ σοφία) τῷ ἀνδρὶ ὁ σοφία. v. 12. stich. 2. καταποντίσῃ) καταποντίσῃ. v. 14. stich. 2. ὁ ἄνθρωπος) ἄνθρωπος. ibid. stich. 4. ἀπαγγελεῖ) ἀναγγελεῖ. v. 15. stich. 1. in Rom. μόχθος τῶν ἀφρόνων καπώσει αὐτούς. v. 16. stich. 2. ἐν πρώτῃ) πρώτῃ. v. 17. ἐλευθέρων) ἐλευθέρων. v. 18. stich. 2. σενάξει) εἴξει. v. 19. stich. 2. in Rom. καὶ οἶνος καὶ εὐφραίνει τὸν ζῶντα. ibid. stich. 3. in Rom. καὶ τῷ ἀργυρίῳ ταπεινώσει ἐπακέσεται τὰ πάντα. v. 20. stich. 4. ἔχων πτ.) ἔχων τὰς πτέρυγας.

ΚΕΦ. ΙΑ'. ΧΙ.

Α Πόσειλον τὸν ἄρτον σε ἐπὶ πρόσ-
ωπεν τῷ ὕδατος.

Ἔστι ἐν πλήθει τῶν ἡμερῶν εὐ-
ρήσεις αὐτόν.

2. Δὲς μερίδα τοῖς ἐπὶ αὐτῷ, καὶ γε τοῖς
ἐκτῷ.

Ἔστι ὃ γινώσκεις τί ἔσαι ποιηρὸν ἐπὶ
τὴν γῆν.

3. Ἐὰν πληρωθῶσι τὰ νέφη ὑετῷ, ἐπὶ
τὴν γῆν, ἐκχεῖσι.

Καὶ ἐὰν πέσῃ ξύλον ἐν τῷ νότῳ, καὶ
ἐὰν ἐν τῷ βορρᾷ, τόπω

οὐ πεσεῖται τὸ ξύλον, ἐκεῖ ἔσται.

4. Τηρῶν ἄνεμον, ὃ σπειρῇ.

Καὶ βλέπων ἐν ταῖς νεφέλαις, ὃ
θερίσει.

5. Ἐν οἷς ὃ ἐστὶ γινώσκων τίς ἡ ὁδὸς τῷ
πνεύματι,

ὥς ὅσα ἐν γαστρὶ τῆς κυφορέσεως.

ἔως ὃ γινώσκῃ τὰ ποιήματα τῷ
Θεῷ, ὅσα ποιήσει τὰ σύμπαντα.

6. Ἐν πρώτῃ σπειρὲν τὸ σπέρμα σε,
καὶ εἰς ἰστέον μὴ ἀφέτω ἡ χεὶρ σε.

Ἔστι ὃ γινώσκεις ποῖον σοιχήσει, ἢ
τὸτο ἢ τὸτο,

καὶ ἐὰν τὰ δύο ἐπιτοαυτὸ ἀγαθόν.

7. Καὶ γλυκὺ τὸ φῶς, καὶ ἀγαθὸν τοῖς
ὀφθαλμοῖς

τῷ βλέπειν σὺν τὸν ἥλιον.

8. Ἔστι καὶ ἐὰν ἔτη πολλά ζήσεται ὁ
ἄνθρωπος,

Ἐν πᾶσιν αὐτοῖς εὐφραιθήσεται,

Καὶ μνηθήσεται τὰς ἡμέρας τῷ
σκότειν,

Ἔστι πολλὰ ἔσονται.

Πᾶν τὸ ἐρχόμενον ματαιότης.

9. Εὐφραίνει νεανίσκος ἐν νεότητί σου, καὶ
ἀγαθυνάτω σε ἡ καρδία σου ἐν ἡ-
μέραις νεότητός σου,

Καὶ περιπάτει ἐν ἐδοῖς καρδίας σου
ἄμωμος,

Καὶ ἐν ἐράσει ὀφθαλμῶν σου.

Καὶ γινώθι ὅτι ἐπὶ πᾶσι τέτοις ἄξει
σε ὁ Θεὸς ἐν κρίσει.

10. Καὶ ἀπόστησον θυμὸν ἀπὸ καρδίας
σου,

Καὶ παράγαγε πειρηρίαν ἀπὸ σαρ-
κός σου.

Ἔστι ἡ νεότης καὶ ἡ ἀνοία μαλαιότης.

ΚΕΦ. ΙΒ'. ΧΙΙ.

Κ ΑΙ μνηθήτι τῷ κλίσαιτός σου
Ἐν ἡμέραις νεότητός σου,
Ἔως ὃ μὴ ἔλθωσιν ἡμέραι τῆς
κακίας (σου).

Καὶ φθάσωσιν ἔτη ἐν οἷς ἐρεῖς.

Οὐκ ἔστι μοι ἐν αὐτοῖς θέλημα.

2. Ἔως ὃ μὴ σκοτισθῇ ὁ ἥλιος καὶ τὸ
φῶς,

Καὶ ἡ σελήνη καὶ οἱ ἀστέρες,

Καὶ ἐπιστρέψωσι τὰ νέφη ὀπίσω τῷ
ὑετῷ.

3. Ἐν ἡμέρᾳ ἢ ἂν σαλευθῶσι φύλακες
τῆς οἰκίας,

Καὶ διατραφῶσιν ἄνδρες τῆς δυνά-
μεως,

Καὶ

CAP. XI. v. 1. Rich. 2. τῶν ἡμερῶν) ἡμερῶν v. 3. πληρωθῶσι) πληθῶσι. v. 5. Rich. 2. τῆς
κυφορέσεως) τῆς deest. v. 6. Ἐν πρώτῃ) ἐν τῷ πρώτῳ. ibid. Rich. 4. ἀγαθόν) ἀγαθόν. v. 9. Rich. 3.
Καὶ ἐν ἐράσει) καὶ μὴ ἐν ἐράσει. v. 10. Rich. 2. παράγαγε) παράγει. CAP. XII. v. 1.
Rich. 3. in Rom. Ἔως ὅτου μὴ ἔλθωσιν αἱ ἡμέραι τῆς κακίας. ibid. Rich. 4. φθάσωσιν) φθάσασιν.
v. 2. Rich. 3. ἐπιστρέψωσι) ἐπιστρέψασι. ibid. ὑετῷ) τῷ ὑετῷ. v. 3. ἢ ἂν) ἢ ἂν.

Καὶ ἤγγησαν αἱ ἀλήθεσαι, ὅτι ὠλή-
γῶθησαν,

Καὶ σκοτάσθουσιν αἱ βλέπущαι ἐν
ταῖς ὁπαῖς·

Θύραν 4. Καὶ κλείουσιν θύρας ἐν ἀγορᾷ
Φωνῇ Ἐν ἀδελφείᾳ φωνῇ τῆς ἀληθείας,
Καὶ ἀναστήσει εἰς Φωνὴν τῆς ἡρεσίας,
Καὶ ταπεινωθήσονται πᾶσαι αἱ θυ-
γατέρες τῆς ἀσματος·

5. Καὶ γε ἀπὸ ὕψους ὄψονται καὶ θαύμα-
σοι ἐν τῇ ὁδῷ,
Καὶ ἀνθήσει τὸ ἀμύγδαλον,
Καὶ παχυθήῃ ἡ ἀκρίς,

Καὶ διασκεδάσθῃ ἡ κάππαρις·

Ὅτι ἐπορεύθη ὁ ἄνθρωπος εἰς οἶκον
αἰῶνος αὐτοῦ,

Καὶ ἐκίχλωσαν ἐν ἀγορᾷ οἱ κοπιό-
μενοι·

6. Ἔως ὅτε μὴ ἀνατραπῇ χοῖνιν τῆς
ἀργυρίας,

Καὶ συνθλίβῃ τὸ ἀνθήμιον τῆς χρυσίδος,

Καὶ συντρίβῃ ἡ ὕδρις ἐπὶ τὴν πηγὴν,

Καὶ συντροχάσῃ ὁ τροχὸς ἐπὶ τὴν
λάκκην·

7. Καὶ ἐπιστρέψει ὁ χεὶρ ἐπὶ τὴν γῆν ὡς
ἦν,

Καὶ τὸ πνεῦμα ἐπιστρέψει πρὸς τὸν
Θεὸν ὃς ἔδωκεν αὐτό.

8. Ματαιότης ματαιότητων, εἶπεν ὁ ἐκ-
κλησιαστής,

Τὰ πάντα ματαιότης.

9. Καὶ περισσὸν, ὅτι ἐγένετο (ὁ) ἐκκλη-
σιαστής σοφός,

(Καὶ) ἐτι ἐδίδαξε γινώσκιν σὺν τὸν ὅτι
ἄνθρωπον·

Καὶ ὅς ἐξιχνιάσεται κόσμον παρα-
βολῶν.

10. Πολλὰ ἐζήτησεν ἐκκλησιαστής

Τῆς εὐρεῖν λόγους θελήματος,

Καὶ γεγραμμένον εὐθύτητος, λόγους
ἀληθείας.

11. Λόγοι σοφῶν ὡς τὰ βύκεντρα,

Καὶ ὡς ἤλοι πεφυγμένοι,

Οἱ παρὰ τῶν συναγμάτων ἐδόθησαν πεφυρω-
μένοι

Ἐκ ποιμένος ενός. 12. Καὶ περισσὸν
ἐξ αὐτῶν

Τίς μὴ φυλάσσει τῆς ποιῆσαι βιβλίας
πολλὰς

Οὐκ ἔστι περασμός,

Καὶ μελέτη πολλὴ κόπωσης σαρκός.

13. Τέλος λόγους τὸ πᾶν ἄκουε·

Τὸν Θεὸν φοβῆ, καὶ ταῖς ἐντολαῖς
αὐτοῦ φύλασσε,

Ὅτι τῆτο πᾶς ὁ ἄνθρωπος·

14. Ὅτι σὺν πᾶν τὸ ποίημα ἄξει ὁ Θεὸς
ἐν κρίσει ἐν παντὶ παρεωραμένῳ,
ἐὰν ἀγαθὸν καὶ ἐὰν πονηρὸν.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΗΣ.

ν. 4. Θύραν) θύρας. ibid. Rich. 1. φωνῇ) φωνῇ. ν. 5. Καὶ γε ἀπὸ ὕψους) καὶ εἰς τὸ ὕψος. ibid.
Rich. 2. ἀνθήσει) ἀνθήσῃ. ibid. Rich. 5. ἄνθρωπος) ὁ ἄνθρωπος. ν. 6. χοῖνιν) τὸ χοῖνιον. ibid.
Rich. 1. συνθλίβῃ) συντρίβῃ. ibid. Rich. 3. ἡ ὕδρις ἐπὶ τὴν πηγὴν) ὕδρις ἐπὶ τῇ πηγῇ. ν. 7.
ἐπιστρέψει) ἐπιστρέψῃ, bis hoc versu. ν. 9. (ὁ) abest. ibid. Rich. 2. (Καὶ) deest. ν. 10.
Rich. 3. γεγραμμένον) καὶ γεγραμμένον. ν. 11. Rich. 2. πεφυγμένοι) πεφυγεμένοι. ibid.
Rich. 3. συναγμάτων) συναθροισμάτων. ν. 12. Rich. 2. φυλάσσει) φύλαξαι. ν. 14. σὺν πᾶν) σὺν
παν. ibid. ἄξει ὁ Θεός) transposita. Subscript. ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΗΣ, non est in Rom.

ΑΣΜΑ ΑΣΜΑΤΩΝ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ. Α΄.

ΑΣΜΑ ἀσμάτων, ὃ
ἔστι τῷ Σαλωμών.

2. Φιλησάτω με ἀπὸ
φιλημάτων στόματος
αὐτῆς.

3. Ὅτι ἀγαθοὶ μαστοὶ σε
ὑπὲρ οἶνον,

3. Καὶ ὁσμή μύρων σε ὑπὲρ πάντα τὰ
ἀρώματα.

4. Μύρον ἐκκενωθὲν ὀνομά σε.
Διὰ τῆτο νεάνιδες ἠγάπησάν σε.

4. Εἰλκυσάν με
Ὅπισω σε εἰς ὁσμήν μύρων σε δρα-
μέμεν.

Εἰσῆνεγκέ με ὁ βασιλεὺς εἰς τὸ τα-
μιεῖον αὐτῆς.

Ἀγαλλιασώμεθα καὶ εὐφρανθῶμεν
ἐν σοὶ,

Ἀγαπήσομεν μαστῆς σε ὑπὲρ οἶνον
Εὐθύτης ἠγάπησέ σε.

5. Μέλαινά εἰμι καὶ καλὴ, θυγατέρες
Ἱερουσαλὴμ,

Ὡς σκηνώματα Κηδάρ, ὡς δέξρεις
Σαλωμών.

6. Μὴ βλέψητέ με ὅτι ἐγὼ εἰμι μεμε-
λανωμένη,

Ὅτι παρέβλεψέ με ὁ ἥλιος.

Τίτὶ μητρὲς με ἐμασχέσαντο ἐν ἐμοί,
Ἐθελὼ με φυλάκισαν ἐν ἀμπελῶσιν.

Ἀμπελῶτα ἐμὸν ἔκ ἱφύλαξα.

7. Ἀπαγγειλὸν μοι ὃν ἠγάπησεν ἡ ψυ-
χή μου,

Πῶ πειμανεῖς, πῶ κοιτάσεις ἐν μεσημ-
βρίᾳ.

Μήποτε γένωμαι ὡς περιβαλλομένη
ἐπ' ἀγέλαις ἐταίραν σε.

8. Ἐὰν μὴ γνῶς σεαυτὴν ἡ καλὴ ἐν γυ-
ναιξίν,

Ἐξέλθε εἰ ἐν πλέραις τῶν παιμάτων, σὺ
καὶ πείμανε τὰς ἐρίφους σε,

Ἐπὶ σκηνώμασι τῶν ποιμένων (σε).

9. Τῇ ἵππῳ με ἐν ἄρμασι Φαραὼ ἐπ'
Ὀμοίωσά σε ἡ πλησίον μου.

10. Τί ὠραιώθησαν σιαγόνες σε ὡς τρυ-
γόνες,

Τράχηλός σε ὡς ἱρμίσκου; ὁρμίσκος

11. Ὁμοιώματα χρυσοῦ ποιήσομέν σοι
μετὰ σιγμαμάτων τῆ ἀργυρίου.

12. Ἐως ἔδ ὁ βασιλεὺς ἐν ἀνακλίσει
αὐτῆς,

Νάρδος μου ἔδωκεν ὁσμήν αὐτῆς.

13. Ἀπόδεσμος τῆς σακτῆς ἀδελφίδός
μου ἐμοί,

Ἀνα-

ΑΣΜΑΤΑ ΑΣΜΑΤΩΝ. Rom. ΑΣΜΑ. CAP. I. v. 1. τῷ Σαλωμών.) articulus abest.
v. 3. Stich. 2. ὀνομά σε) ὀνομά σε. v. 4. Stich. 3. ταμιεῖον) ταμιεῖον. v. 5. εἰμι καὶ) εἰμι ἐγὼ
καὶ. v. 6. Stich. 5. ἱφύλαξα) ἱφύλαξα. v. 7. Stich. 2. πειμανεῖς) πειμανεῖς. v. 8. Stich. 4.
(σε) abest. v. 9. ἐν ἄρμασι) ἐν ἄρμασι. v. 10. τρυγόνες) τρυγόνες. ibid. Stich. 1. ὁρμίσκος)
ὁρμίσκος.

Ἀναμέσον τῶν ματῶν μου αὐλισθή-
σεται·

14. Βέτρως τῆς κύπρου ἀδελφιδός μου
ἐμοί,

Ἐν ἀμπελῶσιν Ἐνγαδδί.

15. Ἰδοὺ εἰ καλὴ ἡ πλησίον μου, ἰδοὺ εἰ
καλὴ·

ἰφθαλ- Ὀφθαλμοὶ σε περιτεραί.

μός 16. Ἰδοὺ εἰ καλὸς ὁ ἀδελφιδός μου, καὶ
γὰρ ὡραῖος·

Πρὸς κλίνην ἡμῶν σύσκιος,

17. Δοκοὶ οἴκων ἡμῶν κέδροι,
Φατνώματα ἡμῶν κυπάριστοι.

ΚΕΦ. Β'. II.

ΕΓΩ ἄνθρωπος τῆ πεδίου, κρίνον τῶν
κοιλάδων.

2. Ὡς κρίνον ἐν μέσῳ ἀκανθῶν,
Οὕτως ἡ πλησίον μου ἀναμέσον τῶν
θυγατέρων.

3. Ὡς μῆλον ἐν τοῖς ξύλοις τῆ δρυμῆ,
Οὕτως ἀδελφιδός μου ἀναμέσον τῶν
υἱῶν·

Ἐν τῇ σικκᾷ αὐτῆ ἐπεθύμησα καὶ
ἐκάθισα,

Καὶ καρπὸς αὐτῆς γλυκύς ἐν λάρυγγί μου.

4. Εἰσαγάγετέ με εἰς οἶκον τῆς ὀνθ,
Τάξατε ἐπ' ἐμὲ ἀγάπην·

μύροις 5. Στηρίσατέ με ἐν ἀμείραις,
Στοιβάσατέ με ἐν μήλοις·

Ὅτι τετρωμένη ἀγάπης ἐγώ.

6. Εὐώνυμος αὐτῆ ὑπὸ τὴν κεφαλὴν μου,
Καὶ ἡ δεξιὰ αὐτῆς περιλήψεται με.

7. Ὁρκισα ὑμᾶς θυγατέρες Ἱερουσαλήμ
Ἐν ταῖς δυνάμεσι καὶ ἐν ταῖς ἰσχύσε-
σι τῆ ἀγρῆ·

Ἐὰν ἐγείρητο καὶ ἐξεγείρητε τὴν ἀ-
γάπην, ὥς ἔθελήση.

8. Φωνὴ ἀδελφιδοῦ μου·

Ἰδοὺ ἔτος ἦκει πηδῶν ἐπὶ τὰ ὄρη,
Διαλλόμενος ἐπὶ τὰς βενές·

9. Ὁμοίος ἐστὶν ἀδελφιδός μου τῇ δορκάδι·

Ἡ νεβρώ ἐλάφω ἐπὶ τὰ ὄρη Βαιθήλ.
Ἰδοὺ ἔτος ἔστηκεν ὀπίσω τῆ τοίχης
ἡμῶν,

Παρακύπτων διὰ τῶν θυρίδων,

Ἐκκύπτων διὰ τῶν δικλυσῶν.

δικλυσῶν

10. Ἀποκρίνεται ἀδελφιδός μου, καὶ
λέγει μοι·

Ἀνάστα, ἐλθὲ ἡ πλησίον μου, καλὴ
μου, περιτερά μου,

11. Ὅτι ἰδοὺ ὁ χειμὼν παρεῖλθεν,

Ὁ ἱετὸς ἀπῆλθεν, ἐπορεύθη ἑαυτῷ·

12. Τὰ ἄνθη ὠφθη ἐν τῇ γῇ,

Καιρὸς τῆς τομῆς ἔφθακεν,

Φωνὴ τῆς τρυγόνος ἠκούθη ἐν τῇ γῇ τῇ
ἡμῶν·

13. Ἡ συκὴ ἐξήνεγκεν ὀλύνθους αὐτῆς,
Αἱ ἄμπελοι κυπρίζουσιν, ἔδωκαν ὄσμήν.

Ἀνάστα, ἐλθὲ ἡ πλησίον μου, καλὴ
μου, περιτερά μου,

Καὶ ἐλθὲ με 14. περιτερά μου ἐν σκί-
πῃ τῆς πέτρας,

Ἐχόμενα τῆ προτεγχίσματος·

Δειξόν μοι τὴν ὄψιν σε,

Καὶ ἀκύντισόν με τὴν φωνήν σε·

Ὅτι ἡ φωνὴ σε ἠδέϊα, καὶ ἡ ὄψις
σε ὡραῖα.

K k 2

15. Πιό-

v. 15. slich. 2. ὀφθαλμοῖς) ὀφθαλμοί. v. 16. ὁ ἀδελφιδός) articulus deest. CAP. II. v. 5. slich. 2. Στοιβάσατε ἐν) στοιβάσατέ με ἐν. v. 7. slich. 2. Ἐν ταῖς δυνάμεσι) ἐν δυνάμει. ibid. καὶ ἐν ταῖς ἰσχύσεσι) itidem deest articulus. v. 9. slich. 3. ἔστηκεν) abest. v. 12. slich. 3. τῇ τρυγόνῃ) τῆς τρυγόνος.

15. Πιάσατε ἡμῖν ἀλώπεκας
Μικρὰς, ἀφανίζοντας ἀμπελῶνας·
Καὶ αἱ ἄμπελοι ἡμῶν κυπρίξουσιν.
16. Ἀδελφιδὸς μὲ ἐμοί, καὶ γὰρ αὐτῷ,
Ὁ ποιμαίνων ἐν τοῖς κρήναις,
17. Ἔως ἢ διαπτεύσῃ ἡ ἡμέρα, καὶ κινηθῶσιν αἱ σκιαί.
Ἀπόσρεψον, ὁμοιωθήτι σὺ ἀδελφιδὲ μὲ
Τῷ δόρκωνι ἢ νεβρῷ ἐλάφῳ
Ἐπὶ ὄρη κοιλωμάτων.

ΚΕΦ. Γ'. III.

- Ε**ΠΙ κοίτην μὲ ἐν νυξί
Ἐζήτησα ὃν ἠγάπησεν ἡ ψυχὴ μὲ.
Ἐζήτησα αὐτόν, καὶ ἔχ' εὑρον αὐτόν
Ἐκάλεσα αὐτόν, καὶ ἔχ' ὑπήκουσέ μὲ.
2. Ἀναστήσομαι δὴ, καὶ κυκλώσω ἐν τῇ πόλει,
Ἐν ταῖς ἀγοραῖς καὶ ἐν ταῖς πλατείαις,
Καὶ ζητήσω ὃν ἠγάπησεν ἡ ψυχὴ μὲ·
ἐζήτησα αὐτόν, καὶ ἔχ' εὑρον αὐτόν.
Ἐκάλεσα αὐτόν, καὶ ἔχ' ὑπήκουσέ μὲ.
3. Εὐροσάν με οἱ τηροῦντες, οἱ κυκλοῦντες ἐν τῇ πόλει·
Μὴ ὃν ἠγάπησεν ἡ ψυχὴ μὲ, ἴδετε;
4. Ὡς μικρὸν ὅτε παρῆλθον ἀπ' αὐτῶν,
Ἔως ἢ εὑρον ὃν ἠγάπησεν ἡ ψυχὴ μὲ·
Ἐκράτησα αὐτόν, καὶ ἔκ' ἀφῆσά αὐτόν,
Ἔως ἢ εἰσῆγαγον αὐτόν εἰς οἶκον μητρὸς μου,

- Καὶ εἰς ταμιεῖον τῆς συλλαβῆσός με.
5. Ὁρκισα ὑμᾶς θυγατέρες Ἱερουσαλὴμ
Ἐν ταῖς δυνάμεσι καὶ ἐν ταῖς ἰσχύσεσι τῷ ἀγγρῷ·
Ἐὰν ἐγείρητε καὶ ἐξεγείρητε τὴν ἀγάπην, ἕως ἂν θελήσῃ.
6. Τίς αὕτη ἡ ἀναβαίνουσα ἀπὸ τῆς ἐρήμου,
Ὡς σελέχη καπνῷ, τεθυμιαμένη
Σμύρναν καὶ λίβανον ἀπὸ πάντων κονισρετῶν μυρεψῶ;
7. Ἰδοὺ ἡ κλίνη τῷ Σαλωμών,
Ἐξήκοντα δυνατοὶ κύκλω αὐτῆς
Ἀπὸ δυνατῶν Ἰσραὴλ·
8. Πάντες κατέχοντες ῥομφαίαν,
Διδιδασγμένοι πόλεμον·
Ἀνὴρ ῥομφαία αὐτῷ ἐπὶ μηρὸν αὐτῷ
Ἀπὸ θάμβους ἐν νυξί
9. Φορεῖον ἐποίησεν ἑαυτῷ ὁ βασιλεὺς Σαλωμών
Ἀπὸ ξύλων τῷ λιβάνου.
10. Στύλεις αὐτῷ ἐποίησεν ἀργύριον,
Καὶ ἀνάκλιτον αὐτῷ χρύσειον·
Ἐπίθασις αὐτῷ πορφυρᾷ,
Ἐντὸς αὐτῷ λιθόστρωτον
Ἀγάπην ἀπὸ θυγατέρων Ἱερουσαλὴμ.
11. Ἐξέλθατε καὶ ἴδετε θυγατέρες Σιών
Ἐν τῷ βασιλεῖ Σαλωμών,
Ἐν τῷ σεφάνῳ ᾧ ἐσεφάνωσεν αὐτόν ἡ μήτηρ αὐτῷ,
Ἐν ἡμέρᾳ νυμφεύσεως αὐτῷ,
Καὶ ἐν ἡμέρᾳ εὐφροσύνης καρδίας αὐτῷ.

ΚΕΦ.

γ. 15. stich. 3. κυπρίξουσιν) κυπρίξασαι. γ. 17. ἡμέρα) ἡ ἡμέρα. CAP. III. γ. 2. δὴ, κυκλώσω) οἱ καὶ κυκλώσω. ibid. stich. 4. non legitur in Ed. Rom. γ. 4. stich. 3. ἀφῆτα) ἀφῆκα. ibid. stich. 5. ταμιεῖον) ταμιεῖον. γ. 11. stich. 1. in Rom. θυγατέρες σιών ἐξέλθατε καὶ ἴδετε.

ΚΕΦ. Δ'. IV.

Ι Δού εἰ καλὴ ἡ πλησίον μου, ἰδοὺ εἰ καλὴ·

Ὁφθαλμοὶ σε περιτεταί,

Ἐκλὸς τῆς σιωπῆσεώς σε·

Τρίχωμά σε ὡς ἀγέλαι τῶν αἰγῶν,

Αἱ ἀπεκαλύφθησαν ἀπὸ τῆς Γαλααδ.

2. Ὅδόντες σε ὡς ἀγέλαι τῶν κεκαρμένων,

Αἱ ἀνέβησαν ἀπὸ τῆς λετρεῖ,

Αἱ πᾶσαι διδυμεύσαι,

αὐτοῖς Καὶ ἀτεκνῆσαι ἔκ ἔστιν ἐν αὐταῖς.

3. Ὡς σπαρτίον τὸ κόκκινον χεῖλη σε, Καὶ ἡ λαλιά σε ὡραία·

Ὡς λέπυρον τῆς ῥοᾶς μῆλόν σε,

Ἐκλὸς τῆς σιωπῆσεώς σε.

4. Ὡς πύργος Δαυὶδ τράχηλός σε,

Ὁ ἀκεδομημένος εἰς Θαλφωῖθ·

Χίλιοι θυρεοὶ κρέμονται ἐπ' αὐτόν,

Πᾶσαι βολίδες τῶν δυνατῶν.

5. Δύο μασοὶ σε ὡς δύο νεβροὶ διδυμοὶ δορκάδες,

Οἱ νεμόμενοι ἐν κρίνοισι,

6. Ἔως διαπνεύση ἡ ἡμέρα καὶ κινήσῃ αἱ σκιαί.

Πορεύσομαι ἑμαυτῷ πρὸς τὸ ὄρος τῆς σμύρνης

Καὶ πρὸς τὸν βενὸν τῆς Λιβάνου.

7. Ὅλη καλὴ εἰ πλησίον μου, καὶ μῶμος ἔκ ἔστιν ἐν σοί.

8. Δεῦρο ἀπὸ Λιβάνου νύμφη, δεῦρο ἀπὸ Λιβάνου·

Ἐλεύση καὶ διελεύση ἀπ' ἀρχῆς πίστεως,

Ἀπὸ κεφαλῆς Σανείρ καὶ Ἀερμών,

Ἀπὸ μανδρῶν λεόντων, ἀπὸ ὀρέων παρδαλέων.

9. Ἐκαρδίωσας ἡμᾶς ἀδελφὴ μου νύμφη, Ἐκαρδίωσας ἡμᾶς ἐν ἑνὶ ἀπὸ ὀφθαλμῶν σε,

Ἐν μιᾷ ἐνθέματι τραχήλου σε.

Τραχήλου

10. Τί ἐκαλλιώθησαν μασοὶ σε ἀδελφὴ μου νύμφη;

Τί ἐκαλλιώθησαν μασοὶ σε ἀπὸ οὐκ,

Καὶ ὁσμὴ ἱματίων σε ὑπὲρ πάντα

τὰ ἀρώματα;

11. Κηρίον ἀποσάξῃς χεῖλη σου νύμφη, Μέλι καὶ γάλα ὑπὸ τὴν γλῶσσάν σου,

Καὶ ὁσμὴ ἱματίων σου ὡς ὁσμὴ Λιβάνου.

12. Κῆπος κεκλεισμένος ἀδελφὴ μου νύμφη,

Κῆπος κεκλεισμένος, πηγὴ ἐσφραγισμένη.

13. Ἀποσολαί σου παρὰ δέιστος ῥῶν

Μετὰ καρπῶν ἀκροδρύων,

Κύπροι μετὰ νάρδων,

14. Νάρδος καὶ κρόκος, Κάλαμος, καὶ κιννάμωμον

Μετὰ πάντων ξύλων τῆς Λιβάνου,

Σμύρνα Ἀλωθὶ μετὰ πάντων πρώτων

μύρων.

15. Πηγὴ κήπων Φρέαρ ὕδατος ζῶντος Καὶ ῥοιζῶντος ἀπὸ τῆς Λιβάνου.

Κ k 3

16. Ἐξ-

CAP. IV. v. 2. stich. 4. ἐν αὐτοῖς) ἐν αὐταῖς. v. 3. κόκκινον) τὸ κόκκινον. ibid. stich. 3. τῆς ῥοᾶς) ῥοᾶς. v. 4. stich. 2. Θαλφωῖθ) θαλπιώθ. v. 6. Ἔως διαπνεύση ἡ ἡμέρα) ἕως ἡ διαπνεύση ἡμέρας. v. 8. stich. 2. ἀπ' ἀρχῆς) ἀπ' ἀρχῆς. ibid. stich. 3. Σανείρ καὶ Ἀερμών) σανίρ καὶ Ἀερμών. v. 9. stich. 2. ἐν ἑνὶ) ἐν ἑνὶ. ibid. stich. 3. - τραχήλου) τραχήλου. v. 10. stich. 3. τὰ ἀρώματα) absque articulo. v. 13. παρὰ δέιστος, adjicit ῥῶν. v. 15. κήπων) κήπων καὶ.

16. Ἐξεγέρθητι βορέᾱ, καὶ ἔρχε νότε,
Διάπνευσον κῆπόν μου,
καὶ βρυσάτωσαν ἀρώματά μου.
καταβήτω ἀδελφιδὸς μου εἰς κῆπον
αὐτῆς,
καὶ φανέτω καρπὸν ἀκροδρύων αὐτῆς.

ΚΕΦ. Ε'. V.

Εἰσηλθὼν εἰς κῆπόν μου ἀδελφή μου
νύμφη.
Ἐτρύγησα σμύρναν μου μετὰ ἀ-
ρώματων μου,
ἄρτον ἔφαγον ἀγρίν μου μετὰ μέλιτός μου,
ἔπιον οἶνόν μου μετὰ γάλακτός μου.
Φάγετε οἱ πλησίον, καὶ πίετε καὶ
μεθύσθητε ἀδελφοί.
2. Ἐγὼ καθύδω, καὶ ἡ καρδία μου
ἀγρυπτεῖ.
Φωνὴ ἀδελφιδῆς μου, κρούει ἐπὶ τὴν
θύραν.
Ἀνοιχόν μοι ἀδελφή μου, ἡ πλησίον
μου,
Περικερά μου, τελεία μου.
Ὅτι ἡ κεφαλὴ μου ἐπλήσθη δρόσου,
καὶ οἱ βόσφυχοί μου ψακάδων νυκτός.
3. Ἐξεδυσάμην τὸν χιτῶνά μου, πῶς
ἐνδύσωμαι αὐτόν;
Ἐνιψάμην τὰς πόδας μου, πῶς μο-
λυνῶ αὐτάς;
4. Ἀδελφιδὸς μου ἀπέστειλεν χεῖρας αὐ-
τῆς ἀπὸ τῆς ὀπῆς,
καὶ ἡ κοιλία μου ἐθροήθη ἐπ' αὐτόν.
5. Ἀνέστην ἔγὼ ἀνοιῆσαι τῷ ἀδελφιδῷ μου.

Αἱ χεῖρές μου ἔσασαν σμύρναν,
δάκτυλοί μου σμύρναν πλήρη
ἐπὶ χεῖρας τῆς κλείδου.
6. Ἦνοιξα ἐγὼ τῷ ἀδελφιδῷ μου.
Ἀδελφιδὸς μου παρεῆλθε.
Ἡ ψυχὴ μου ἐξῆλθεν ἐν λόγῳ αὐτῆς.
Ἐζήτησα αὐτόν, καὶ ἔχ' εὖρον αὐτόν.
Ἐκάλεσα αὐτόν, καὶ ἔκ' ἐπήκουσέ
μου.
7. Εὖροσάν με οἱ φύλακες οἱ κυκλῶντες
ἐν τῇ πόλει.
Ἐπάτάξαν με, ἔτραυματίσαν με.
Ἦραν τὸ θέρισρόν μου ἀπ' ἐμῆ φύλα-
κες τῶν τεγχεῶν.
8. Ὁρκισα ὑμᾶς θυγατέρες Ἰερουσαλὴμ
ἐν ταῖς δυνάμεσι καὶ ἐν ταῖς ἰχύσε-
σι τῆς ἀγρῆς.
Ἐὰν εὖρητε τὸν ἀδελφιδόν μου, τί
ἀπαγγείλητε αὐτῷ.
Ὅτι τατρωμένη ἀγάπης εἰμὶ ἐγώ.
9. Τί ἀδελφιδὸς σου ἀπὸ ἀδελφιδῆς, ἡ
καλὴ ἐν γυναιξί;
τί ἀδελφιδὸς σε ἀπὸ ἀδελφιδῆς, ὅτι
ἔως ὥρκισας ἡμᾶς;
10. Ἀδελφιδὸς μου λευκὸς καὶ πυρρός,
ἔκλελοχισμένος ἀπὸ μυριάδων.
11. Κεφαλὴ αὐτῆς χρυσίον καιφαῖς,
βόσφυχοι αὐτῆς ἐλάται, μέλανες ὡς
κόραξ.
12. Ὀφθαλμοὶ αὐτῆς ὡς περικεραὶ ἐπὶ
πληρώματα ὑδάτων,
λελουμένοι ἐν γάλακτι,

καθῆ-

v. 16. Stich. 2. Διάπνευσον) καὶ διάπνευσον. ibid. Stich. 4. ab hoc sticho Edit. Rom. incipit
5. Cap. ibid. κῆπον μου) κῆπον αὐτοῦ. CAP. V. v. 1. Stich. 5. εἰ πλησίον) πλησίον. v. 2.
Stich. 3. in Rom. ἀνοιχόν μοι ἡ πλησίον μου ἀδελφή μου. v. 3. ἐνδύσωμαι) ἐνδύσσομαι. v. 5.
Stich. 2. Αἱ χεῖρες) absque articulo. v. 6. Stich. 3. Ἡ ψυχὴ) articulus deest. ibid. Stich. 5.
ἐκ ἐπήκουσε) ἐχ' ἐπήκουσε. v. 8. Stich. 4. εἰμὶ ἐγώ) transposita. v. 11. καιφαῖς) καφαῖς. v. 12.
Stich. 2. Λελουμένοι) λιλασμένοι.

πληρώ- Καθήμεναι ἐπὶ κλίσματι (ὕδατων).
ματα 13. Σιαγόνες αὐτῆς ὡς *φυταλμαί τῆς ἀρώ-
* Φιάλες ματος, φύσσαι μυρεψικά·

Χεῖλη αὐτῆς κρήνα, εἰζόντα σμύρναν
πλήρη.

14. Χεῖρες αὐτῆς τορευταὶ χρυσαῖ, πε-
πληρωμέναι θαρσεῖς·

Κοιλία αὐτῆς πυξίον ἐλεφάντινον ἐπὶ
λίθου σαπφείρου·

15. Κνήμαι αὐτῆς σύλοι μαρμαίρεινοι,
τεθεμελιωμένοι ἐπὶ βάσεις χρυσαῖς.
Εἶδος αὐτῆς ὡς λίβανος, ἐκλεκτὸς ὡς
κέρου·

16. Φάρυγξ αὐτῆς γλυκασμοί, καὶ ὅλος
ἐπιθυμία·
Οὗτος ἀδελφιδός μου, καὶ ἕτος πλη-
σίον μου,
θυγατέρες Ἱερουσαλήμ.

17. Πῦ ἀπῆλθεν ὁ ἀδελφιδός σου, ἡ κα-
λὴ ἐν γυναιξί;
Πῦ ἀπέβλεψεν ὁ ἀδελφιδός σου;
καὶ ζητήσομεν αὐτὸν μετὰ σῶ.

ΚΕΦ. 5'. VI.

μὲ Φιάλας **Α** Δελφιδός μου κατέβη εἰς κήπον
αὐτῆς
Εἰς φυταλμαί τῆς ἀρώματος,
ποιμαίνειν ἐν κήποις, καὶ συλλέγειν
κρήνα.

2. Ἐγὼ τῶ ἀδελφιδῶ μου, καὶ ὁ ἀδελ-
φιδός μου ἐμοί,

Ὁ ποιμαίνων ἐν τοῖς κρίνοις.

3. Καλὴ εἶ ἡ πλησίον μου, ὡς εὐδοκία,

Ὡραία ὡς Ἱερουσαλήμ, θάμβος ὡς
τεταγμένοι.

4. Ἀπόσρεψεν ὀφθαλμοί σου ἀπειαν-
τίον ἐμῶ,

Ὅτι αὐτοὶ ἀνεπλήρωσάν με.

Τρέχωμά σου ὡς ἀγγέλαι τῶν αἰγῶν,
αἱ ἀνεφάνησαν ἀπὸ τῆς Γαλααδ.

5. Ὀδόντες σου ὡς ἀγγέλαι τῶν κεκαρ-
μένων, αἱ ἀνέβησαν ἀπὸ τῆς λε-
τρῆς,

αἱ πᾶσαι διδυμεύσαι,

καὶ ἀτεκνῆσαι ἔκ ἑσιν ἐν αὐταῖς.

αὐτοῖς

Ὡς σπαρτίον τὸ κόκκινον χεῖλη σου,
καὶ ἡ λαλιά σου ὠραία·

6. Ὡς λέπυρον τῆς ῥοᾶς μῆλόν σου
ἐκλὸς τῆς σιωπῆσεώς σου.

7. Ἐξήκοντα εἰσὶ βασιλίσσαι
καὶ ὀγδοήκοντα παλλακαί,
καὶ νεάνιδες ὧν ἔκ ἑσιν ἀριθμός.

8. Μία ἐστὶ περιτερά μου, τελεία μου·

μία ἐστὶ τῇ μητρὶ αὐτῆς,

ἐκλεκτὴ ἐστὶ τῇ τεκνύῃ αὐτῆς.

αὐτῆς

Εἶδον αὐτὴν θυγατέρες, καὶ μα-
καρίζουσιν αὐτήν,

βασιλίσσαι καὶ παλλακαί, καὶ αἰνέ-
σουσιν αὐτήν.

9. Τίς αὐτῇ ἡ ἐκκύβητος ὡσεὶ ὄρεθρος,
καλὴ ὡς σελήνη, ἐκλεκτὴ ὡς ὁ ἥλιος,
θάμβος ὡς τεταγμένοι;

10. Εἰς κήπον καρύας κατέβην

ἰδεῖν ἐν γνήματι τῆς χειμάρρος,

γενήματι

ἰδεῖν εἰ ἦνθησεν ἡ ἄμπελος,

εἰ ἦνθησαν αἱ ῥοαί·

Ἐκεῖ δώσω τὰς μαρσῆς μου σοί.

11. Οὐκ

v. 12. stich. 3. (ὕδατων) deest. v. 13. Φιάλας forte pro Φιάλαι, uti legitur in Rsm. v. 14. θαρσεῖς) θαρσεῖς. CAP. VI. v. 1. κήπον μου) κήπον αὐτῆς. v. 2. ὁ ἀδελφιδός) absque articulo. v. 4. ἀπειαντίον ἐμῶ) ἀπειαντίον μου. v. 5. stich. 3. ἐν αὐτοῖς) ἐν αὐταῖς. ibid. stich. 4. κόκκινον) τὸ κόκκινον. v. 8. stich. 3. τεκνύῃ αὐτῆς) τεκνύῃ αὐτήν. ibid. stich. 5. καὶ παλλ.) καὶ γε παλλακαί. v. 10. stich. 2. γνήματι) γνήμασι. ibid. stich. 4. εἰ ἦνθησαν) ἐξῆνθησαν.

11. Οὐκ ἔγνω ἡ ψυχὴ μου,
Ἐθετό με ἄρματα Ἀμναδάβ.
12. Ἐπίστρεφε ἐπίστρεφε ἡ Σουλαμίτις,
Ἐπίστρεφε ἐπίστρεφε, καὶ ὀψόμεθα
ἐν σοί.
Τί ὄψεσθε ἐν τῇ Σουλαμίτιδι;
Ἡ ἐρχομένη ὡς χοροὶ τῶν παρεμ-
βολῶν.

ΚΕΦ. Ζ'. VII.

- Τ**Ι ὠραιώθησαν διαβήματά σου ἐν
ὑποδήμασί σε,
Ἀμνα-
δάβ. Θύγατερ Ναδάβ;
Ῥυθμοὶ μηρῶν σου ὅμοιοι ἐρμύσκοις,
Ἐργῶ χειρῶν τεχνίτη.
2. Ὀμφαλός σου κρατῆρ τορευτὸς,
Μὴ ὑστερέμενος κράματος.
Κοιλία σου θημανία σίτη, πεφραγμέ-
νη ἐν κρίσις.
3. Δύο μαστοὶ σου ὡς δύο νεβροὶ διδυμοὶ
δορκάδος.
4. Τράχηλός σε ὡς πύργος ἐλεφάν-
τινος.
Ὀφθαλμοί σε ὡς λίμναι ἐν Ἐσε-
βῶν,
Ἐν πύλαις θυγατρὸς πολλῶν.
Μυκίῃ σου ὡς πύργος τῆ Λιδάου,
Σκοπεύων πρόσωπον Δαμασκῶ.
5. Κεφαλὴ σου ἐπὶ σέ ὡς Κάεμηλος,
Καὶ πλέκιον κεφαλῆς σου ὡς πορ-
φύρα,
Βασιλεὺς δεδεμένοις ἐν παραδρομαῖς.

6. Τί ὠραιώθης, καὶ τί ἠδύνθης
Ἀγάπη ἐν τρυφαῖς σου;
7. Τὸτο μέγεθός σου ὠμοιώθη τῷ φοί-
νικι,
Καὶ οἱ μαστοὶ σου τοῖς βότρυσιν.
8. Εἶπα ἀναβήσομαι ἐν τῷ φοίνικι,
Κρατήσω τῶν ὕψων αὐτῆ.
Καὶ ἔσονται δὴ μαστοὶ σου, ὡς βό-
τρυες τῆς ἀμπέλου,
Καὶ ὅσμη ῥινός σου ὡς μῆλα,
9. Καὶ ὁ λάρυγξ σου, ὡς ὄνος ὁ ἀγα-
θός,
Πορευόμενος τῷ ἀδελφιδῷ μου εἰς εὐ-
δύτητα,
Ἰκαιομένοις (ἐν) χεῖλεσί μου καὶ ὀ-
δῶσιν.
10. Ἐγὼ τῷ ἀδελφιδῷ μου,
Καὶ ἐπ' ἐμέ ἡ ἐπιστροφὴ αὐτῆ.
11. Ἐλθὲ ἀδελφιδέ μου, ἐξέλθωμεν εἰς
ἀγρόν,
Αὐλιθώμεν ἐν κόμαις.
12. Ὁρθήσωμεν εἰς ἀμπελῶνας,
Ἰδῶμεν εἰ ἤθησεν ἡ ἀμπελος,
ἤνθησεν ὁ κυπρισμός,
ἤνθησαν αἱ ῥεαί.
Ἐκεῖ δώσω τὰς μαστές μου σοί.
13. Οἱ μανδραγόρες ἔδωκαν ὅσμήν,
Καὶ ἐπὶ θύραις ἡμῶν πάντα ἀκρό-
δρυα
Νέα· πρὸς παλαιὰ ἀδελφιδέ μου ἐτή-
ρησά σοι.

ΚΕΦ.

v. 12: Σουλαμίτις) σουλαμίτις. ibid. Stich. 3. ab hoc sticho Edit. Rom. 7. Cap. incipit. ibid. Σουλαμίτιδι) σουλαμίτιδι, passim. CAP. VII. v. 1. Τί ὠρ.) τί abest. ibid. ὑποδήμασι) addit σε. ibid. Stich. 2. Ἀμναδάβ) ναδάβ. ibid. Stich. 3. μηρῶν σε) σε abest. ibid. Stich. 4. Ἐργῶ χειρῶν) ἔργον. v. 2. Stich. 2. κράματος) κράμα. ibid. Stich. 3. θημανία) θημανία. v. 4. Τράχηλος) ὁ τράχηλος. ibid. Stich. 2. Ὀφθαλμοί) οἱ ὀφθαλμοί. v. 7. ὠμοιώθη) ὁμοιώθη. v. 8. ἐν τῷ φ.) ἐπὶ τῷ φ. v. 9. ἀγαθός) ὁ ἀγαθός. ibid. Stich. 3. (ἐν) deest.

ΚΕΦ. Η'. VIII.

ΤΙΣ δὴ σε ἀδελφιδέ μου θηλά-
ζοντα μασούς μητρός μου;
Εὐρεῖσά σε ἔξω φιλήσω σε,
καὶ γὰρ ἐκ ἐξεδενήσασί μοι.

2. Παραλήψομαί σε, εἰσάξω σε εἰς οἶκον
μητρός μου

Καὶ εἰς ταμιεῖον τῆς συλλαβέσης με·
Ποτιῶ σε ἀπὸ οἴνου τῷ μυρεψικῷ,
Ἀπὸ ναύματος ῥοῶν μου.

3. Εὐάνυμος αὐτῷ ὑπὸ τὴν κεφαλὴν
μου,

Καὶ δεξιὰ αὐτῷ περιλήψεται με.

4. Ὄρεκτα ὑμᾶς θυγατέρες Ἰερουσαλήμ
Ἐν ταῖς δυνάμεσι καὶ ἐν ταῖς ἰχύσε-
σι τῷ ἀγρῷ.

Τί ἐγείρετε καὶ τί ἐξεγείρετε τὴν
ἀγάπην

Ἔως ἂν θελήσῃ.

5. Τίς αὕτη ἡ ἀναβαίνουσα λελευκανθισ-
μένη,

ἐπισηρη-
ζομένη ἐπιτιζομένη ἐπὶ τὸν ἀδελφιδὸν αὐ-
τῆς;

ὑπὸ μῆλον ἐξήγειρά σε·

Ἐκεῖ ὠδίνησέ σε ἡ μήτηρ σου,

Ἐκεῖ ὠδίνησέ σε ἡ τεκῆσά σε.

6. Θέε με ὡς σφραγίδα ἐπὶ τὴν καρδίαν
σου,

Ὡς σφραγίδα ἐπὶ τὸν βραχίονά
σου·

Ὅτι κραταιὰ ὡς θάνατος ἀγάπη,

Tom. IV.

Σκληρὸς ὡς ἄδης ζήλος·

Σκληρὸν

Περίπλερα αὐτῆς περίπλερα πυρὸς,
Φλόγες αὐτῆς·

7. Ὑδὼρ πολὺ οὐ δυνήσεται σβῆσαι τὴν
ἀγάπην,

Καὶ ποταμοὶ ἢ συγκλύσουσιν αὐτήν·

Ἐὰν δῶ ἀνὴρ τὸν πάντα βίον αὐτῷ
ἐν τῇ ἀγάπῃ·

Ἐξεδενάσει ἐξεδενήσασιν αὐτόν.

8. Ἀδελφὴ ἡμῶν μικρά, καὶ μασούς ἐκ
ἔχει·

Τί ποιήσωμεν τῇ ἀδελφῇ ἡμῶν,

Ἐν ἡμέρᾳ ἣ ἂν λαληθῇ ἐν αὐτῇ;

9. Εἰ τεῖχος ἐστίν, οἰκοδομήσωμεν ἐπ'
αὐτὴν Ἰσαῦλος ἀργυρεῖς·

ἐπάλξεις

Καὶ εἰ θύρα ἐστὶ, διαγράψωμεν ἐπ'
αὐτὴν σανίδα κεδρίνην.

10. Ἐγὼ τεῖχος, καὶ ματοὶ μου ὡς πύρ-
γοι·

Ἐγὼ ἤμην ἐν ὀφθαλμοῖς αὐτῷ ὡς ἐν-
ρίσκουσα εἰρήνην.

11. Ἀμπελῶν ἱγνήθη τῷ Σαλωμών ἐν ἐγενήθη
Βεελαμών·

Ἐδωκε τὸν ἀμπελῶνα αὐτῷ τοῖς
τηρῶσιν·

Ἀνὴρ οἶσιν ἐν καρπῷ αὐτῷ χίλιαι ἀργυρεῖς.

12. Ἀμπελῶν μου ἐμὸς ἐνώπιόν μου·

Οἱ χίλιοι τῷ Σαλωμών,

Καὶ οἱ διακόσιοι τοῖς τηρῶσι τὸν καρ-
πὸν αὐτῷ.

L I

13. Ὁ

CAP. VIII. v. 1. Stich. 3. ἐξεδενήσασί μοι) ἐξεδενήσασί μοι. v. 2. Stich. 2. ταμιεῖον) ταμιεῖον. v. 3. Stich. 2. Καὶ δεξιὰ) καὶ ἡ δεξιὰ. v. 4. Stich. 1. Ἐν ταῖς δυνάμεσι καὶ) hanc verba defunct. ibid. Stich. 3. τί) ἴαν, bis hoc Stich. v. 6. Stich. 4. Σκληρὸν) σκληρὸς. v. 7. Stich. 3. τὸν πάντα βίον) πάντα τὸν βίον. ibid. Stich. 4. ἐξεδενήσασιν) ἐξεδενάσουσιν. v. 8. Stich. 3. ἡ αὐτῷ) ἡ ἴαν. v. 10. Stich. 2. αὐτῷ ἐνρίσκουσα) αὐτῷ ὡς ἐνρίσκουσα. v. 11. ἱγνήθη) ἱγνήθη. ibid. Stich. 3. suppletus à Cl. Gratio integer habetur in Edis. Rom.

13. Ὁ καθήμενος ἐν κήποις, ἐταῖροι 14. Φεύγε ἀδελφιδέ μου, καὶ ἐμοιώθητι
πρὸς ἐχόντες τῇ δορκάδι

Τῇ Φωτῇ σε· ἀκέντισόν με.

* Ἡ τῷ νεβρῷ τῶν ἐλάφων ἐπὶ τὰ ὄρη
ἀρωμάτων.

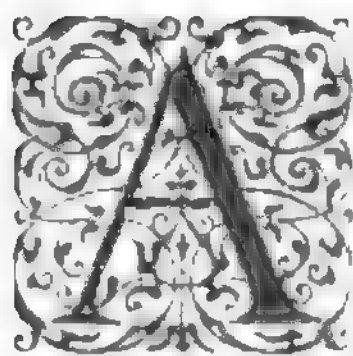
κοιλαμά-
ταν

ΑΣΜΑ ΑΣΜΑΤΩΝ.

v. 14. Φεύγε) Φύγε. ibid. Stich. 2. in Rom. ἢ τῷ νεβρῷ τῶν ἐλάφων ἐπὶ ὄρη τῶν ἀρωμάτων: * Sub-
scriptionem non habet Edit. Rom.

Σ Ο Φ Ι Α ΣΟΛΟΜΩΝΤΟΣ.

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Ν Α'.

Γαπήσατε δικαιοσύνην
οἱ κρήναις τὴν γῆν·
Φρονήσατε περὶ τῷ
Κυρίῳ ἐν ἀγαθότητι,
καὶ ἐν ἀπλότῃ καρ-
δίᾳ ζητήσατε αὐ-
τὸν·

2. Ὅτι εὐρίσκεται τοῖς μὴ πειράζουσιν
αὐτὸν,

πιτεύ-
σιν Ἐμφανίζεται δὲ τοῖς μὴ ἀπιστοῦσιν
αὐτῷ.

3. Σκολιὸν γὰρ λογισμοὶ χωρίζουσιν ἀπὸ
Θεοῦ·

Δοκιμαζομένη τε ἡ δύναμις ἐλέγχει
τὰς ἀφρονίας.

4. Ὅτι εἰς κακότεχνον ψυχὴν ἐκ εἰσ-
λεύσεται σοφία,
οὐδὲ κατοικήσει ἐν σώματι κατα-
χρῆν ἀμαρτίας·

5. Ἅγιον γὰρ πνεῦμα παιδεία φεύζεται σοφίας
δόλον,

καὶ ἀπανατήσεται ἀπὸ λογισμῶν
ἀσυνέτων,

καὶ ἐλεγχθήσεται ἐπελθέσης ἀδι-
κίας.

6. Φιλάνθρωπον γὰρ πνεῦμα σοφίας,
καὶ ἐκ ἀθωώσει βλάσφημον ἀπὸ
χειλέων αὐτοῦ·

* Ὅτι τῶν νεφρῶν αὐτῷ μάρτυς ὁ
Θεός, καὶ τῆς καρδίας αὐτῷ ἐπί-
σκοπος ἀληθείας,

καὶ

ΣΟΦΙΑ ΣΟΛΟΜΩΝΤΟΣ.) in Rom. ΣΟΦΙΑ ΣΑΛΩΜΩΝ. CAP. I. v. 2. Stich. 2.
πιστεύουσιν) ἀπιστοῦσιν. v. 5. σοφίας) παιδείας. v. 6. σοφίας) σοφία.

Καὶ τῆς γλώσσης αὐτῆ ἀκυστής·

7. Ὅτι πνεῦμα Κυρίου ἐπλήρωσε τὴν οἰ-
κωμένην,

Καὶ τὸ συνέχον τὰ πάντα γινώσκον ἔ-
χει Φωτῆς.

8. Διὰ τῆτο φθελγόμενος ἄδικα ἔδειξ
μὴ λάθῃ,

Οὐδὲ μὴ παροδεύσῃ αὐτὸν ἐλέγχουσα
ἡ δίκη·

9. Ἐν γὰρ διαβουλίαις ἄσεβους ἐξέτα-
σις ἔσται,

Λόγων δὲ αὐτῆ ἀκοή πρὸς Κύριον ἥξει
Εἰς ἔλεγχον ἀνομημάτων αὐτῆ·

10. Ὅτι ἔς ζηλώσεως ἀκροᾶται τὰ
πάντα,

Καὶ θρῆς γογγυσμῶν ἐκ ἀποκρύπτε-
ται.

11. Φυλάττωδε τοῖνον γογγυσμὸν ἀνω-
φελῇ,

Καὶ ἀπὸ καταλαλιᾶς φείσασθε
γλώσσης·

Ὅτι φθέγμα λαθραῖον κενὸν ἔ· πο-
ρεύσεται,

Στόμα δὲ καταψευδόμενον ἀναιρεῖ
ψυχὴν.

12. Μὴ ζηλῶτε θάνατον ἐν πλάτῃ ζωῆς
ὑμῶν,

Μηδὲ ἐπισπᾶσθε ἔλεθρον ἐν ἔργοις
χειρῶν ὑμῶν·

13. Ὅτι ὁ Θεὸς θάνατον ἐκ ἐποίησεν,
Οὐδὲ τέρπεται ἐπ' ἀπωλείᾳ ζώντων·

ἀγγε-
λίας

14. Ἐκλίσε γὰρ εἰς τὸ εἶναι τὰ πάντα,
Καὶ σωτήριοι αἱ γενέσεις τῆ κόσμου,

Καὶ ἐκ ἔσιν ἐν αὐταῖς φάρμακον ὀλέ-
θρου,

Οὐδὲ ἄδου βασιλείαν ἐπὶ τῆς γῆς.

15. Δικαιοσύνη γὰρ ἀθάνατός ἐστιν·

16. Ἀσεβεῖς δὲ ταῖς χερσὶ καὶ τοῖς λό-
γοις προσεκαλέσαντο αὐτόν·

Φίλον ἠγησάμενοι αὐτὸν ἐτάκῃσαν,

Καὶ συνθήκην ἔθεντο πρὸς αὐτόν,

Ὅτι ἄξιοί· εἰσι τῆς ἐκείνου μερίδος
εἶναι.

ΚΕΦ. Β'. ΙΙ.

Εἶπον γὰρ ἐν ἑαυτοῖς λογισάμενοι
ἐκ ἐρῳῶς·

Ὀλίγος ἐστὶ καὶ λυπηρὸς ὁ βίος
ἡμῶν,

Καὶ ἐκ ἔσιν ἰασίς ἐν τελευτῇ ἀν-
θρώπου,

Καὶ ἐκ ἐγνωσθῇ ὁ ἀναλύσας ἐξ ἁδῆ.

2. Ὅτι αὐτοχεδίας ἐγενήθημεν,

Καὶ μέγα τῆτο ἐσόμεθα ὡς ἐκ ὑπάρ-
ξαντες·

Ὅτι καπνὸς ἡ πνοὴ ἐν ῥισίν ἡμῶν,

Καὶ ὁ λόγος σπινθήρ ἐν κνήσει καρ-
δίας ἡμῶν·

3. Οὐ σβεσθέντες, τέφρα ἀποθήσεται
τὸ σῶμα,

Καὶ τὸ πνεῦμα διαχυθήσεται ὡς χαῦ-
νος ἀήρ·

4. Καὶ τὸ ἔνομα ἡμῶν ἐπιληθήσεται ἐν
χρένῳ,

Καὶ ἔθεις μνημονεύσει τῶν ἔργων
ἡμῶν·

Καὶ παρελεύσεται ὁ βίος ἡμῶν ὡς
ἔχνη νεφέλης,

Καὶ ὡς ὀμίχλη διασκεδαθήσεται

Διαχθεῖσα ὑπὸ ἀκλίνων ἡλίου,

L 1 2

Καὶ

v. 6. slich. 4. γλώσσης αὐτοῦ) αὐτῆ deest. v. 7. ἐπλήρωσε) πεπλήρωκε. v. 8. slich. 2. οὐδὲ μὴ) ἐδὲ
μὴν. v. 12. slich. 2. ἐν ἔργοις) ἔργοις. v. 13. slich. 2. ἀγγελία) ἀπωλεία. v. 14. slich. 4.
Οὐδὲ) αὐτῆ. ibid. ἐπὶ τῆς γῆς) ἐπὶ γῆς. CAP. II. v. 1. ἐν ἑαυτοῖς) ἐν ἀβέστ.

- Καὶ ὑπὸ θερμότητος αὐτῆ βαρυν-
θεισα.
5. Σκιᾶς γὰρ πάροδος ὁ βίος ἡμῶν,
Καὶ ἐκ ἑσιν ἀναποδισμός τῆς τελευ-
τῆς ἡμῶν.
Ὅτι κατεσφραγίσθη, καὶ ἔδεις ἀνα-
σρέφει.
6. Δεῦτε ἔν, ἀπολαύσωμεν τῶν ὄντων
ἀγαθῶν,
Καὶ χρησώμεθα τῇ κλήσει ὡς νεότη-
τος σπευδαίως.
7. Οἷον πολυτελεῖς καὶ μύρων πληθῶ-
μεν,
Καὶ μὴ παροδυσάτω ἡμᾶς
ἄνθος ἔαρος.
8. Στεψώμεθα ῥόδον κάλυξι πρινή μα-
ρανθῆναι.
9. Μηδεὶς ἡμῶν ἄμοιρος ἔσω τῆς ἡμε-
τέρας ἀγερωχίας,
Πανταχῇ καὶ ἀλίπωμεν σύμβολα τῆς
εὐφροσύνης,
Ὅτι αὕτη ἡ μερίς ἡμῶν καὶ ὁ κλη-
ρος ἡμῶν.
10. Καὶ ἀδυνατεύσωμεν πένητα δίκαιον,
Μὴ φεισώμεθα χήρας,
Μηδὲ πρεσβυτέρη ἐντραπῶμεν πο-
λιάς πολυχρονίους.
11. Ἐσω δὲ ἡμῶν ἡ ἰχὺς νόμος τῆς δι-
καιοσύνης.
(Τὸ γὰρ ἀδινὲς ἄχρηστον ἐλέγχε-
ται.)
12. Ἐνεδρεύσωμεν τὸν δίκαιον, ὅτι δίχρη-
τος ἡμῶν ἐστὶ,
Καὶ ἐναντιῆται τοῖς ἔργοις ἡμῶν,
Καὶ ὀνειδίζει ἡμῖν ἀμαρτήματα νόμος,
- Καὶ ἐπιφημίζει ἡμῖν ἀμαρτήματα
παιδείας ἡμῶν.
13. Ἐπαγγέλλεται γινῶσιν ἔχειν Θεῷ,
Καὶ παῖδας Κυρίου ἑαυτὸν ὀνομάζει.
14. Ἐγένετο ἡμῖν εἰς ἑλεγχον ἐννοιῶν
ἡμῶν.
Βαρύς ἐστι ἡμῖν καὶ βλεπόμενος,
15. Ὅτι ἀνόμοιος τοῖς ἄλλοις ὁ βίος
αὐτῆ,
Καὶ ἐξηλασμέναι αἱ τρίβοι αὐτῆ.
16. Εἰς κίβδηλον ἐλογίσθημεν αὐτῷ,
Καὶ ἀπέχεται τῶν ὁδῶν ἡμῶν ὡς ἀ-
πὸ ἀκαθαρσιῶν.
Μακαρίζει ἔχματα δικαίων,
Καὶ ἀλαζονεύεται πατέρα Θεόν.
17. Ἰδῶμεν εἰ οἱ λόγοι αὐτῆ ἀληθεῖς,
Καὶ πειράσωμεν τὰ ἐν ἐκβάσει αὐτῆ.
18. Εἰ γὰρ ἐστὶν ὁ δίκαιος υἱὸς Θεοῦ, ἀν-
τιλήψεται αὐτῆ,
Καὶ ῥύσεται αὐτὸν ἐκ χειρὸς ἀνθε-
σηκότων.
19. Ὑβρί καὶ βασάνῳ ἐτάσσωμεν αὐτὸν,
ἵνα γινῶμεν τὴν ἐπιείκειαν αὐτῆ,
Καὶ δοκιμάσωμεν τὴν ἀνεξικακίαν
αὐτῆ.
20. Θανάτῳ ἀχήμενι καταδικάσωμεν
αὐτὸν,
Ἐσαι γὰρ αὐτῆ ἐπισκοπὴ ἐκ λόγων
αὐτῆ.
21. Ταῦτα ἐλογίσαντο, καὶ ἐπλανήθησαν.
Ἀπετύφλωσε γὰρ αὐτῆς ἡ κακία
αὐτῶν,
22. Καὶ ἐκ ἔγνωσαν μυστήρια Θεοῦ,
Οὐδὲ μωθὸν ἠλπισαν ὁσιότητος,
Οὐδὲ ἐκρηξαν γέρας ψυχῶν ἀμώμων.
23. Ὅτι

v. 6. Δεῦτε ἔν,) addit καὶ. ibid. stich. 2. νεότητος) νεότητι. v. 7. stich. 3. ἔαρος) ἔρως. v. 9. stich. 3. κληρος ἡμῶν) κληρος ἔστι. v. 10. stich. 3. πρεσβυτέρη) πρεσβύτου. v. 12. Ἐνεδρεύσω-
μεν) addit δι. ibid. stich. 4. παιδείας) παιδείας.

23. Ὅτι ὁ Θεὸς ἔκτισε τὸν ἄνθρωπον ἐπ' ἀφ' ὁμοεικειᾶς,
 καὶ εἰκόνα τῆς ἰδίας αἰδιότητος ἐποίη-
 σεν αὐτόν.
 24. Φθόνῳ δὲ διαβόλῃ θάνατος εἰσῆλ-
 θεν εἰς τὸν κόσμον.
 25. Πειράζουσι δὲ αὐτὸν οἱ τῆς ἐκείνου
 μερίδος ὄντες.

ΚΕΦ. Γ'. III.

- Ἰκαίων δὲ ψυχαὶ ἐν χειρὶ Θεοῦ,
 καὶ ἔμνησται αὐτῶν βάν-
 τανος. 2. Ἐδοξαν ἐν ὀφθαλ-
 μοῖς ἀφρόνων τεθνήσκειν,
 καὶ ἐλογιάθη καίκωσις ἡ ἔξοδος αὐτῶν,
 3. καὶ ἡ ἀφ' ἡμῶν πορεία σύντριμμα.
 οἱ δὲ εἰσιν ἐν εἰρήνῃ.
 4. καὶ γὰρ ἐν ὄψει ἀνθρώπων εἰς κο-
 λαδῶσιν,
 ἡ ἐλπίς αὐτῶν ἀθανασίας πλήρης.
 5. καὶ ὀλίγα παιδεύοντες, μεγάλα
 εὐεργετηθήσονται.
 Ὅτι ὁ Θεὸς ἐπείρασεν αὐτὰς καὶ εὗ-
 ρεν αὐτὰς ἀξίους ἑαυτῶν.
 6. Ὡς χρυσὸν ἐν χωνευτηρίῳ ἐδοκίμασεν
 αὐτὰς,
 καὶ ὡς ὀλοκάρπωμα θυσίας προσε-
 δέξατο αὐτὰς.
 7. καὶ ἐν καιρῷ ἐπισκοπῆς αὐτῶν ἀνα-
 λάμψουσιν,
 καὶ ὡς σπινθήρες ἐν καλάμῃ διαδρα-
 μένται.
 8. κρηῦσιν ἔσθῃ καὶ κρατήσῃσι λαῶν,
 καὶ βασιλεύσει αὐτῶν Κύριος εἰς τὰς
 αἰῶνας.

9. οἱ πεποιθότες ἐπ' αὐτῷ συνήσασιν
 ἀλήθειαν,
 καὶ οἱ πιστοὶ ἐν ἀγάπῃ προσμενῶσιν
 αὐτῷ.
 Ὅτι χάρις καὶ ἔλεος ἐν τοῖς ἐκλε-
 κτοῖς αὐτοῦ,
 καὶ ἐπισκοπὴ ἐν τοῖς ὁσίοις αὐτοῦ.
 10. οἱ δὲ ἀσεβεῖς κατὰ ἐλογίσαντο,
 ἔχουσιν ἐπιτιμίαν,
 οἱ ἀμελήσαντες τῷ δικαίῳ, καὶ τῷ
 Κυρίῳ ἀποστάντες.
 11. σοφίαν γὰρ καὶ παιδείαν ὁ ἱερεὺς
 τῶν ταλαίπωρος,
 καὶ κενὴ ἡ ἐλπίς αὐτῶν, καὶ οἱ κό-
 ποι ἀνένητοι,
 καὶ ἄχρηστα τὰ ἔργα αὐτῶν.
 12. αἱ γυναῖκες αὐτῶν ἀφρονες,
 καὶ πονηρὰ τὰ τέκνα αὐτῶν,
 ἐπικατάρατος ἡ γένεσις αὐτῶν.
 13. Ὅτι μακαρία σείρα ἡ ἀμίαντος,
 ἥτις ἐκ ἔγνω κοίτην ἐν παραπλῶ-
 ματι.
 Ἐξεῖ καρπὸν ἐν ἐπισκοπῇ ψυχῶν
 αὐτῶν.
 14. καὶ εὐνῆχος ὁ μὴ ἐργασάμενος ἐν
 χειρὶ ἀνόμημα,
 μὴδὲ ἐνθυμηθεὶς κατὰ τῷ Κυρίῳ πο-
 νηρὰ,
 δοθήσεται γὰρ αὐτῷ τῆς πίστεως
 χάρις ἐκλεκτῇ,
 καὶ κληρὸς ἐν ναῷ Κυρίου θυμηδίας. θυμηρέ-
 15. ἀγαθῶν γὰρ πόνων καρπὸς εὐκλείης, σερως
 καὶ ἀδιάπλωτος ἡ ῥίζα τῆς φρονέ-
 σως.
 16. τέκνα δὲ μοιχῶν ἀτέλεστα ἔσται,

L 13 .

καὶ

CAP. III. v. 9. sich. 3. ἐν τοῖς ἐκλεκτοῖς) prepositio abest. ibid. sich. 4. desideratur in
 Edit. Rom. v. 13. sich. 3. ψυχῶν αὐτῶν) αὐτῶν deest.

Καὶ ἐκ παρ' ἀνόμου κοίτης σπέρμα ἀ-
φανισθήσεται.

17. Ἐάν τε γὰρ μακρόβιοι γίνωνται,
εἰς ἔθ' ἐν λογιζήσονται,
Καὶ ἄτιμον ἐπ' ἐχάτων τὸ γῆρας
αὐτῶν.

18. Ἐάν τε γὰρ ὀξέως τελευτήσωσιν,
ἐκ ἔξου ἐλπίδα,
Οὐδ' ἐν ἡμέρᾳ διαγνώσεως παραμύ-
θιον.

19. Γενεᾶς γὰρ ἀδίκῃ χαλεπὰ τὰ τέλη.

ΚΕΦ. Δ'. IV.

Κρείσσων ἀτεκνία μετὰ ἀρετῆς.
Ἀθανασία γὰρ ἐστὶν ἐν μνήμῃ
αὐτῆς, ὅτι καὶ παρὰ Θεῷ γι-
νώσκεται καὶ παρὰ ἀνθρώποις.

2. Παροῦσάν τε τιμῶσιν αὐτήν,
Καὶ ποθῆσιν ἀπεληθῆσαν.
Καὶ ἐν τῷ αἰῶνι σεφανηφορεῖσα πομ-
πεύει,
Τὸν τῶν ἀμεινάντων ἄθλων ἀγῶνα νι-
κήσασα.

3. Πολύγονον δὲ ἀσεβῶν πλήθος ἐν χρη-
σιμεύσει,
Καὶ ἐκ νόθων μοχλευμάτων ἢ δώσει
ρίζαν εἰς βάθος,
Οὐδὲ ἀσφαλῆ βάσιν ἐδράσει.

4. Καὶ γὰρ ἐν κλάδοις πρὸς καιρὸν ἀ-
ναθάλη,
Ἐπισφαλῶς βεβηκότα ὑπὸ αἰέμε
σαλευθήσεται,
Καὶ ὑπὸ βίας αἰέμων ἐκριζωθήσεται.

5. Περικλαυθήσονται κλῶνες ἀτελέστατοι,

Καὶ ὁ καρπὸς αὐτῶν ἄχρηστος, ἄω-
ρος εἰς βρῶσιν

Καὶ εἰς ἔθ' ἐν ἐπιτήδειος.

6. Ἐκ γὰρ ἀνόμων ὑπῆλθον τέκνα γεννώ-
μενα

Μάρτυρές εἰσιν πονηρίας κατὰ γο-
νέων ἐν ἐξετασμῷ αὐτῶν.

7. Δίκαιος δὲ ἐὰν φθάσῃ τελευτῆσαι,
ἐν ἀναπαύσει ἔσται.

8. Γῆρας γὰρ τίμιον ἢ τὸ πολυχρόνιον,
Οὐδὲ ἀριθμῷ ἐτῶν μεμέτρηται.

9. Πολλὰ δὲ ἐστὶ φρόνησις ἀνθρώποις,
Καὶ ἡλικία γῆρας βίος ἀκηλίδωτος.

10. Εὐάρεστος Θεῷ γινόμενος ἠγαπήθη,
Καὶ ζῶν μετὰ ζῶν ἀμαρτωλῶν μετε-
τέθη.

11. Ἠρπάγη μὴ κακία ἀλλάξῃ σύνεσιν
αὐτῇ,

Ἡ δόλος ἀπατήσῃ ψυχὴν αὐτῇ.

12. Βασκανία γὰρ φανλότητος ἀμαυ-
ροῖ τὰ καλά,

Καὶ βρεμβασμὸς ἐπιθυμίας μεταλ-
λεύει τοῦν ἄκακον.

13. Τελειωθεὶς ἐν ὀλίγῳ ἐπλήρωσε χρό-
νου μακρῆς.

14. Ἀρετὴ γὰρ ἦν Κυρίῳ ἡ ψυχὴ αὐτῇ,
Διὰ τῆτο ἔσπευσεν ἐκ μέσου πονηρίας.
Οἱ δὲ λαοὶ ἰδόντες, καὶ μὴ νοήσαντες,
Μηδὲ θέντες ἐπὶ διανοίᾳ τὸ τοῦτο.

15. Ὅτι χάρις καὶ ἔλεος ἐν τοῖς ἐκλεκτοῖς ὅσοις
αὐτῇ,

Καὶ ἐπισκοπὴ ἐν τοῖς ὁσίοις αὐτῇ. ἐκλεκτοῖς

16. Κατακρινεῖ δὲ δίκαιος καμὴν τὸς ζῶν-
τας ἀσεβεῖς,

Καὶ

ν. 18. Ἐάν τε γὰρ) γὰρ abest. CAP. IV. ν. 2. τιμῶσιν) τιμῶνται. [ν. 5. ἀτελέστατοι) ἀτέ-
λστοι. ν. 10. Θεῷ) τῷ Θεῷ. ν. 15. ὁσίοις) ἐκλεκτοῖς. ibid. Stich. 2. ἐκλεκτοῖς) ὁσίοις. ν. 16.
θαμὴν) καμὴν.

νεότητος

Καὶ πότις τελεθεῖσα ταχέως πολυε-
τὲς γῆρας ἀδίκου.

17. Ὁψονται γὰρ τελευτὴν σοφῆ,
Καὶ ἡ νοήσουσι τί ἐβλεύσατο περὶ
αὐτῆς,

Καὶ εἰς τί ἡσφαλίσατο αὐτὸν ὁ Κύ-
ριος.

18. Ὁψονται καὶ ἐξεθνήσουσιν αὐτὸν,
Αὐτὸς δὲ ὁ Κύριος ἐκγελάσεται.

19. Καὶ ἔσονται μετὰ τῆτο εἰς πλῶμα
ἄτιμον,

Καὶ εἰς ὕβριν ἐν νεκροῖς αἰῶνος.

Ὅτι ῥήξει αὐτὸς ἀφώνους περνεῖς,
καὶ σαλεύσει αὐτὸς ἐκ θεμελίων,

Καὶ ἕως ἰσχύων χερσωθήσονται.

Καὶ ἔσονται ἐν ὁδῇ,

Καὶ ἡ μνήμη αὐτῶν ἀπολεῖται.

20. Ἐλεύσονται ἐν συλλογισμῷ ἁμαρτη-
μάτων αὐτῶν δειλοί,

Καὶ ἐλέγξει αὐτὸς ἐξεναντίας τὰ
ἀνομήματα αὐτῶν.

ΚΕΦ. Ε'. V.

Τότε γήσεται ἐν παρρησίᾳ πολ-
λῇ ὁ δίκαιος

Κατὰ πρόσωπον τῶν θλιψάν-
των αὐτὸν,

Καὶ τῶν ἀθετούντων τὴν πόνον αὐτῆς.

2. Ἰδόντες δὲ ταραχθήσονται φόβῳ δεινῷ,
Καὶ ἐκθήσονται ἐπὶ τῷ παραδόξῳ
τῆς σωτηρίας αὐτῆς.

3. Καὶ ἔρῃσιν ἐν ἑαυτοῖς μετανοῶντες, καὶ
διὰ σενωχωρίαν πνεύματος ἐκτίσονται
(καὶ ἔρῃσιν).

Οὗτος ἦν ὃν ἔχομεν ποτε εἰς γέλωτα
Καὶ εἰς παραβολὴν ὀνειδισμῷ. 4. οἱ
ἄφρονες

Τὸν βίον αὐτῆς ἐλογισάμεθα μανίαν,
Καὶ τὴν τελευτὴν αὐτῆς ἄτιμον.

ς. Πῶς κατελογίσθη ἐν υἱοῖς Θεῶν,

Καὶ ἐν ἀγίοις ὁ κληρὸς αὐτῆς ἐστίν;

6. Ἄρα ἐπλανήθημεν ἀπὸ ὁδοῦ ἀλη-
θείας,

Καὶ τὸ ἴης δικαιοσύνης φῶς ἐκ ἑλαμ-
ψεν (ἐν) ἡμῖν,

Καὶ ὁ ἥλιος ἐκ ἀνέτειλεν ἡμῖν.

7. Ἀνομίας ἐνεπλήθημεν τρίβοις καὶ ἀ-
πωλείας,

Καὶ ἀδεύσαμεν ἐρήμῳς ἀβάτας,

Τὴν δὲ ὁδὸν Κυρίου ἐκ ἔγνωμεν.

8. Τί ὠφέλησεν ἡμᾶς ἡ ὑπερηφάνια;

Ἡ τί πλεῖτος μετὰ ἀλαζονείας συμ-
βέβληται ἡμῖν;

9. Παρῆλθεν ἐκεῖνα πάντα ὡς σκιά,

Καὶ ὡς ἀγγελία παρατρέχουσα.

10. Καὶ ὡς ναὺς διερχομένη κυμαίνομεν
ὑδάρι,

Ἦς διαβάσης ἐκ ἑσπεῖ ἰχθὺς εὐρεῖν,

Οὐδὲ ἀτραπὸν τρόπως αὐτῆς ἐν
κύματι.

11. Ἡ ὡς ὀρνέθ διαπλάντος αἰέρα

Οἱ ἔθεν εὐρίσκειν τεκμήριον πορείας,

Πληγῇ δὲ τερσῶν μαστιζόμενον πνεῦ-
μα κῆρον

Καὶ χιζόμενον βία ροίθ,

Κνημένον πτερύγων διωδεύθ,

Καὶ μετὰ τῆτο ἔχ εὐρέθ σημεῖον
ἐπιβάσεως ἐν αὐτῷ.

12. Ἡ

V. 16. (stich. 2. νεότητος) νεότης. V. 19. stich. 2. αἰῶνος) δὲ αἰῶνος. ibid. stich. 4. ἰσχύων) ἰσχύ-
του. CAP. V. v. 3. Καὶ ἔρῃσιν ἐν ἑαυτοῖς) ἔρῃσιν ἑαυτοῖς. ibid. ἐκτίσονται) σενάζονται. ibid.
(καὶ ἔρῃσιν) deest. V. 6. stich. 2. (ἐν) abest. V. 7. stich. 2. ὠδεύσαμεν) διωδεύσαμεν. V. 8.
stich. 2. Ἡ τί) καὶ τί. V. 10. stich. 3. τρόπως) τρόποις. V. 11. διαπλάντος) διαπλάντος.

12. Ἡ ὡς βέλος βληθέντος ἐπὶ σκοπὸν,
Τμηθεὶς ὁ αἷς εὐθείως εἰς ἑαυτὸν
ἀνελεύθη,
Ὡς ἀγνοῆσαι τὴν διόδον αὐτῷ.
13. Οὕτως καὶ ἡμεῖς γενηθέντες ἐξε-
λείπομεν,
Καὶ ἀρετῆς μὲν σημεῖον ἔδωκεν ἔχομεν
δειῖναι,
14. Ἐν δὲ τῇ κακίᾳ ἡμῶν κατεδαπανή-
θημεν.
15. Ὅτι ἐλπίς ἀσεβῆς ὡς φερόμενος
χρῆς ὑπὸ ἀνέμου,
Καὶ ὡς πάχη ὑπὸ λαίλαπος δια-
χθεῖσα λεπτή,
Καὶ ὡς καπνὸς ὑπὸ ἀνέμου διεχύθη,
Καὶ ὡς μολία καταλύτη μονομήρης
παρώδευσε.
16. Δίκαιοι δὲ εἰς τὸν αἰῶνα ζῶσι,
Καὶ ἐν Κυρίῳ ὁ μισθὸς αὐτῶν,
Καὶ ἡ φρενίς αὐτῶν παρὰ ὑψίστω.
17. Διὰ τῷτο λήψονται τὸ βασιλεῖον
τῆς εὐπρεπείας,
Καὶ τὸ διάδημα τῷ κάλλος ἐκ χειρὸς
Κυρίου.
Ὅτι τῇ δεξιᾷ σκεπάσει αὐτὸς,
Καὶ τῷ βραχίονι ὑπερασπιεῖ αὐτῶν.
18. Λήψεται πανοπλίαν τὸν ζήλον αὐτῷ,
Καὶ ὀπλοποιήσει τὴν κλίσιν εἰς ἄμυ-
ραν ἐχθρῶν.
19. Ἐνδύσεται θώρακα δικαιοσύνης,
Καὶ περιθήσεται κέρυθα κρίσιν ἀνυ-
πόκριτον.
20. Λήψεται ἀσπίδα ἀκαταμάχητον
ὁσιότητα,
21. Ὁξυνεῖ δὲ ἀπότομον ὄργην εἰς ῥομ-
φαίαν.

Συνεκπολεμήσει δὲ αὐτῷ ὁ κόσμος ἐπὶ
τὰς παράφρονας.

22. Πορεύσονται εὐστοχοὶ βολίδες ἀστρά-
πῶν,
Καὶ ὡς ἀπὸ εὐκύκλου τόξου τῶν τε-
φῶν ἐπὶ σκοπὸν αἰλῶνται.
23. Καὶ ἐκ πετροβόλου θυμῷ πλήρεις ἐπι-
φύονται χάλασαι.
Ἀγανακτήσει κατ' αὐτῶν ὕδωρ θα-
λάσσης,
Ποταμοὶ δὲ συγκλίσειν ἀποτόμως. συνκλύ-
σιν
24. Ἀντιστήσεται αὐτοῖς πνεῦμα δυνά-
μειως,
Καὶ ὡς λαίλαψ ἐκλυκμήσει αὐτὸς.
Καὶ ἐρημώσει πᾶσαν τὴν γῆν ἀνομία,
Καὶ ἡ κακοπραγία περιτρέψει θρό-
νος δυναστῶν.

ΚΕΦ. 5'. VI.

- Α** Κέσατε οὖν βασιλεῖς καὶ σύνετε,
Μάθετε δικασαὶ περὰ τῶν γῆς.
2. Ἐνωτίσαθε οἱ κρατοῦντες
πλήθους
Καὶ γεγυρωμένοι ἐπὶ ὄχλοις ἔθνων.
3. Ὅτι ἐδόθη παρὰ Κυρίου ἡ κράτησις
ὑμῖν,
Καὶ ἡ δυνατεία παρὰ ὑψίστου,
4. Ὃς ἐξετάσει ὑμῶν τὰ ἔργα, καὶ
τὰς βελάς διερευνήσει.
5. Ὅτι ὑπηρεταὶ ὄντες τῆς αὐτῷ βα-
σιλείας, ἐκ ἐκρίνατε ὀρθῶς,
Οὐδὲ ἐφυλάξατε νόμον,
Οὐδὲ κατὰ τὴν βουλὴν τῷ Θεῷ ἐπο-
ρεύθητε.

6. Φρι-

ν. 15. χρῆς) χοῦς. ν. 21. Stich. 2. συνεκπολεμήσει) addit δὲ. ν. 23. Stich. 3. συγκλίσειν) συγ-
κλύσειν. CAP. VI. ν. 3. παρὰ Κυρίου) παρὰ τῷ κυρίῳ.

6. Φρενίως καὶ ταχέως ἐπισήσεται ὑμῖν·
ὅτι κρείτισ ἀπότομος ἐν τοῖς ὑπερέ-
χουσι γίνεται.

7. Ὁ γὰρ ἐλάχιστος συγγνωστός ἐστιν ἐλέει·
Δυνατοὶ δὲ δυνάτῳς ἐταδύσσονται.

8. Οὐ γὰρ ὑποσελεῖται πρόσωπον ὁ
πάντων δεσπότης,

Οὐδὲ ἐντραπήσεται μέγεθος·

Ὅτι μικρὸν καὶ μέγαν αὐτὸς ἐποίησεν,
Ὅμοίως τε προνοεῖ περὶ πάντων·

9. Τοῖς δὲ κραίαιοις ἰχυρὰ ἐφίσταται
ἔρευνα.

10. Πρὸς ὑμᾶς οὖν ὦ τύραννοι εἰ λόγοι
με,

ἵνα μάθῃτε σοφίαν καὶ μὴ παρα-
πέσητε.

11. Οἱ γὰρ φυλάξαντες ὁσίως τὰ ὅσια,
ὁσιωθήσονται·

Καὶ οἱ διδάχθῆντες αὐτὰ, εὐρήσασιν
ἀπολογίαν.

12. Ἐπιθυμήσατε οὖν τῶν λόγων μου·
Ποθήσατε, καὶ παιδευθήσεσθε.

13. Λαμπρὰ καὶ ἀμάραττός ἐστιν ἡ σο-
φία,

Καὶ εὐχερῶς θεωρεῖται ὑπὸ τῶν ἀ-
γαπάντων αὐτήν,

Καὶ εὐρίσκεται ὑπὸ τῶν ζητῶντων
αὐτήν·

14. Φθάνει τὸς ἐπιθυμοῦντας προγνω-
θῆναι.

15. Ὁ ὀρθρίσας πρὸς αὐτήν ἔκκοπιάσει·
Πάρεδρον γὰρ εὐρήσει τῶν πυλῶν
αὐτῆς.

16. Τὸ γὰρ ἐνθυμηθῆναι περὶ αὐτῆς,
Φρενήσεως τελειότης,

Καὶ ὁ ἀγρυπνήσας δι' αὐτήν ταχέως
ἀμέριμνος ἔσται·

17. Ὅτι τὸς ἀξίους αὐτῆς αὕτη περιέ-
χεται ζητῶσα,

Καὶ ἐν ταῖς τρίβοις φαντάζεται αὐ-
τοῖς εὐμενῶς,

Καὶ ἐν πάσῃ ἐπινοίᾳ ἀπαντᾷ αὐτοῖς.

18. Ἀρχὴ γὰρ αὐτῆς ἡ ἀληθευσάτη παι-
δείας ἐπιθυμία,

19. Φροντὶς δὲ παιδείας ἀγάπη,
Ἀγάπη δὲ τήρησις νόμων αὐτῆς,
Προσοχὴ δὲ νόμων βεβαίωσις ἀφθαρ-
σίας,

20. Ἀφθαρσία δὲ ἐγγὺς εἶναι ποιεῖ Θεῷ·

21. Ἐπιθυμία ἄρα σοφίας ἀνάγει ἐπὶ
βασιλείαν.

22. Εἰ οὖν ἤδεσθε ἐπὶ θρόνοις καὶ σκῆ-
πλοις τύραννοι λαῶν,

23. Τιμήσατε σοφίαν, ἵνα εἰς τὸν αἰῶ-
να βασιλεύσητε.

24. Τί δὲ ἐστὶ σοφία καὶ πῶς ἐγένετο,
ἀπαγγελῶ,

Καὶ ἐν ἀποκρύψῳ ὑμῖν μυστήρια,

Ἀλλὰ ἀπ' ἀρχῆς γενέσεως ἐξιχνιά-
σω,

Καὶ θήσω εἰς τὸ ἐμφανὲς τὴν γνῶ-
σιν αὐτῆς,

Καὶ ἔμῃ παροδεύσω τὴν ἀλήθειαν·

25. Οὔτε μὲν φθάνω τέλειότι συνοδεύσαι,
Ὅτι ἔσται ἔκκοπος σοφία.

26. Πλῆθος δὲ σοφῶν σωτηρία κόσμου,
Καὶ βασιλεὺς φρόνιμος εὐσάθειας
δήμῳ·

27. Ὡς ἐπαιδεύεσθε τοῖς ῥήμασί μου,
καὶ ὠφεληθήσεσθε.

Tom. IV.

M m

ΚΕΦ.

ν. 7. ἰλίε) ἰλίαι. ν. 15. πρὸς αὐτήν) ἐκ' αὐτῆς.
πεινωτῇ) κενωτῇ.

ν. 7. Stich. 3. ἀπαντᾷ) ὑπαντᾷ. ν. 25. Stich. 1.

ΚΕΦ. Ζ'. VII.

Εγὼ μὲν καὶ γὰρ θνητὸς ἄνθρωπος,
ἴσος ἅπασιν,
καὶ γηγενοῦς ἀπόγονος πρωτο-
πλάστῃ.

καὶ ἐν κοιλίᾳ μητρὸς ἐγλύφην σάρξ.

2. Δεκαμηνιαίῳ χρόνῳ παγεῖς ἐν αἵματι,
ἔκ σπέρματος ἀνδρὸς καὶ ἡδονῆς ὑ-
πνώ συνελθέσης.

3. καὶ ἐγὼ δὲ γενόμενος ἔσπασα τὴν κοι-
νὴν αἶρα,

καὶ ἐπὶ τὴν ὁμοιοπαθῇ κατέπεσον
γῆν, πρώτην φωνὴν τὴν ὁμοίαν
πᾶσιν ἔκ κλαίων.

ἴσα
ἀνερρά-
φην

4. Ἐν σπαργάνοις ἀντράφην καὶ φρον-
τίσιν.

5. Οὐδεὶς γὰρ βασιλέων ἐτέραν ἔχεν γε-
νέσεως ἀρχὴν,

6. Μία δὲ πάντων εἰσόδος εἰς τὴν βίον,
ἐξόδός τε ἴση.

7. Διὰ τῆτο ἠϋξάμην, καὶ φρόνησις
ἐδόθη μοι.

Ἐπεκαλεσάμην, καὶ ἦλθέ μοι πνεῦ-
μα σοφίας.

8. Προέκρινα αὐτὴν σκήπτρων καὶ θρό-
νων, καὶ πλεόντων ἔδεν ἠγησάμην ἐν
συγκρίσει αὐτῆς.

9. Οὐδὲ ὁμοίωσα αὐτῇ λίθον ἀτίμητον,
ὅτι ὁ πᾶς χρυσὸς ἐν ὄψει αὐτῆς
ψάμμος ὀλίγη,

καὶ ὡς πηλὸς λογιζήσεται ἀργυρὸς
ἐναντίον αὐτῆς.

10. Ὑπὲρ ὑγίειαν καὶ εὐμορφίαν ἠγά-
πησα αὐτήν,

καὶ προειλάμην αὐτὴν ἀντὶ φωτὸς
ἔχειν,

ὅτι ἀκοίμητον τὸ ἐκ ταύτης φέγγος.

11. Ἦλθε δὲ μοι τὰ ἀγαθὰ ὅμῃ πάντας
μετ' αὐτῆς,

καὶ ἀναρίθμητος πλεόντος ἐν χερσὶν
αὐτῆς.

12. Ἐυφράνθην δὲ ἐπὶ πᾶσιν, ὅτι αὐτῶν
ἠγεῖται σοφία.

Ἡγούουν δὲ αὐτὴν γενέτην εἶναι ἰέτων.

13. Ἀδύλως τε ἔμαθον, ἀφθόνως τε με-
ταδίδωμι,

τὸν πλεόντα αὐτῆς ἐκ ἀποκρύπτουμαι.

14. Ἀνεκλιπῆς γὰρ θησαυρὸς ἐστὶν ἀν-
θρώποις,

ὅν οἱ κλησάμενοι πρὸς θεὸν ἐσεύλατ-
το φιλίαν,

διὰ τὰς ἐκ παιδείας δωρεὰς συστα-
θέντες.

15. Ἐμοὶ δὲ δόξη ὁ θεὸς εἰπεῖν κατὰ
γνῶμην,

καὶ ἐνθυμηθῆναι ἀξίως τῶν λεγο-
μένων.

ὅτι αὐτὸς καὶ τῆς σοφίας ὁδηγός
ἐστίν,

καὶ τῶν σοφῶν διορθωτής.

16. Ἐν γὰρ χειρὶ αὐτοῦ καὶ ἡμεῖς καὶ οἱ
λόγοι ἡμῶν,

πᾶσά τε φρόνησις καὶ ἐργατειῶν
ἐπισήμη.

17. Αὐτὸς γὰρ μοι ἔδωκε τῶν ὄντων γνῶ-
σιν ἀψευδῇ,

εἰδέναι σύσασιν κόσμῳ καὶ ἐνέργειαν
στοιχείων,

18. Ἀρ-

ΕΛΡ. VII. v. 4. ἀντράφην καὶ φρ.) ἀντράφην καὶ ἐν φροντίσιν. v. 5. βασιλέων) βασιλεῖν. v. 9. ὁμοίωσα αὐτήν.) ὁμοίωσα αὐτῇ. v. 10. stich. 2. προειλάμην) προειλόμην. v. 12. Ἐυφράνθην δὲ ἐπὶ πᾶσιν) εὐφράνθην δὲ ἐπὶ πάντων. v. 14. stich. 2. κλησάμενοι) κλησάμενοι. v. 15. stich. 2. λεγομένων) δεδομένων.

18. Ἀρχὴν καὶ τέλος καὶ μεσότητά
χρέων,

Τροπῶν ἀλλαγὰς καὶ μεταβολὰς
καιρῶν,

19. Ἐνιαυτὸ κύκλου, καὶ αἰτέρων θέσεις,

20. Φύσεις ζώων καὶ θυμὸς θηρίων,
Πνευμάτων βίας, καὶ διαλογισμὸς
ἀνθρώπων,

Διαφορὰς φυτῶν καὶ δυνάμεις ῥιζῶν.

ἐμφανῇ 21. Ὅσατέ ἐσι κρυπλὰ καὶ ἄφαντ' ἔγνω·
Ἡ γὰρ πάντων τεχνίτις ἐδίδαξέ με
σοφία.

22. Ἐστὶ γὰρ αὕτη πνεῦμα νερὸν, ἅγιον,
Μονογενὲς, πολυμερὲς, λεπτόν,
Εὐκίνητον, τρανὸν, ἀμόλυντον,

Σαφές, ἀπήμεαντον, Φιλάγαθον, ὄξύ,
Ἀκώλυτον, εὐεργετικόν, 23. Φιλάν-
θρωπον,

Βέβαιον, ἀσφαλές, ἀμέριμνον, παν-
τοδύναμον, παντεπίσκοπον,

Καὶ διὰ πάντων χωροῦν πνευμάτων
Νοερῶν, καθαρῶν, λεπιοτάτων.

24. Πάσης γὰρ κινήσεως κνητικώτερον
σοφία.

Διήκει δὲ καὶ χωρεῖ διὰ πάντων διὰ
τὴν καθαρότητα.

25. Ἀτμὶς γὰρ ἐστὶ τῆς τοῦ Θεοῦ δυνά-
μεως,

Καὶ ἀπέρροια τῆς τοῦ παντοκράτορος
δόξης εὐληκρίας.

εὐληκ-
ρι-
είας

Διὰ τὸτο ἔδεν μεμιαμμένον εἰς αὐτὴν
παρεμπίπτει.

26. Ἀπαύγασμα γὰρ ἐστὶ φωτὸς αἰδῖς,

Καὶ ἴσοπλρον ἀκηλίδαιον τῆς τοῦ Θεοῦ
ἐνεργείας,

Καὶ εἰκὼν τῆς ἀγαθότητος αὐτοῦ.

27. Μία δὲ ἦσα πάντα δύναται,

Καὶ μένουσα ἐν ἑαυτῇ πάντα καινίζει,

Καὶ κατὰ γενεάς εἰς ψυχὰς ὁσίας
μεταβαίνουσα,

Φίλος Θεὸς καὶ περφήτας κατα-
σκευάζει.

28. Οὐδὲν γὰρ ὁ Θεὸς ἀγαπᾷ, εἰ μὴ ἔδεν
τὸν σοφία συνοικεῦντα.

29. Ἐστὶ γὰρ αὕτη εὐπρεπετέρα ἡλίου,
Καὶ ὑπὲρ πᾶσαν αἰτέρων θέσιν
Φωτὶ συγκρινομένη εὐρίσκεται προ-
τέρα.

30. Τὸτο μὲν γὰρ διαδέχεται νύξ,
Σοφίαν δὲ οὐ κατιχύει κακία.

ΚΕΦ. Η'. VIII.

Ἰατείνει δὲ ἀπὸ πέραςτος ἐπὶ πέ-
ρας εὐρώσας,

Καὶ διοικεῖται τὰ πάντα χρη-
στῶς.

1. Ταύτην ἐφίλησα καὶ ἐξεζήτησα ἐν
νεότητές μου,

Καὶ ἐζήτησα νύμφην ἀγαγέσθαι ἐ-
μαυτῶ,

Καὶ ἐρατῆς ἐγενόμην τῇ κάλλος
αὐτῆς.

3. Εὐγένειαν δοξάζει συμβίωσιν Θεοῦ ἔ-
χουσα,

Καὶ ὁ πάντων δεσπότης ἠγάπησεν
αὐτήν.

M m 2

4. Μύ-

ψ. 19. Ἐνιαυτὸ) Ἰνιαυτῶν. ψ. 22. Ἐστὶ γὰρ αὕτη) ἔστι γὰρ ἐν αὐτῇ. ψ. 23. Stich. 2. παντεπίσκοπον)
παντοκρίστον. ψ. 25. Stich. 2. εὐληκρίας) εὐληκρίας. ψ. 17. Stich. 2. ἐν ἑαυτῇ πάντα) ἐν αὐτῇ
τὰ πάντα. ψ. 28. ἔδεν γὰρ ὁ Θεὸς ἀγαπᾷ) οὐδὲν γὰρ ἀγαπᾷ ὁ Θεός. ψ. 19. Stich. 2. αἰτέρων)
ἄστρων. ψ. 30. Stich. 2. in Rom. σοφία δὲ οὐκ ἀτιγχύει κακία. CAP. VIII. γ. 1. ἐπὶ πέ-
ρας) εἰς πέρας. ibid. Stich. 2. διοικεῖται) διοικεῖ.

4. Μύσις γάρ ἐστι τῆς τῆ Θεῆ ἐπιστήμης,
αἵρετις Καὶ εὐρετίς τῶν ἔργων αὐτῆ.
5. Εἰ δὲ πλεῖτός ἐστιν ἐπιθυμητὸν κλῆμα
ἐν βίῳ,
Τί σοφίας πλεσιώτερον τῆς τὰ πάν-
τα ἐργαζομένης;
6. Εἰ δὲ φρόνησις ἱερίζεται,
ταίς αὐτῆς τῶν ὄντων μᾶλλον ἐστὶ τε-
χνίτης;
7. Καὶ εἰ δικαιοσύνην ἀγαπᾷ τις,
Οἱ πόνοι ταύτης εἰσὶν ἀρεταί·
Σωφροσύνην γὰρ καὶ φρόνησιν ἐκδι-
δάσκει,
Δικαιοσύνην καὶ ἀνδρίαν,
Ὡς χρησιμώτερον ἔδεν ἐστὶν ἐν βίῳ
ἀνθρώποις.
8. Εἰ δὲ καὶ πολυκίρην ποθεῖ τις,
πολύπει- ραν. Οἶδε τὰ ἀρχαῖα, καὶ τὰ μέλλοντα
εἰκάζει·
Ἐπίσταται τροφὰς λόγων καὶ λύσεις
ἀντιγμάτων,
Σημεῖα καὶ τέρατα προγινώσκει
Καὶ ἐκβάσεις καιρῶν καὶ χρέων.
9. Ἐκρίνα τοίνυν ἀγαγέδαι ταύτην ἱμαν-
τῇ πρὸς συμβίωσιν,
Εἰδὼς ὅτι ἔσται μοι σύμβουλος ἀγαθῶν,
Καὶ παραίνεσις φροντίδων καὶ λύπης.
10. Ἐξω δὲ αὐτὴν δόξαν ἐν ὄχλοις,
Καὶ τιμὴν παρὰ πρεσβυτέροις ὁ νέος·
11. Ὅξυς εὐρεθήσομαι ἐν κρίσει,
Καὶ ἐν ὄψει δυνατῶν θαυματοθήσομαι·
12. Σιγῶντά με περιμενοῦσιν, καὶ φθεγ-
γομένῳ προσέξουσιν,
Καὶ λαλοῦντες ἐπιπλεῖον· χεῖρα
ἐπιθήσασιν ἐπὶ σῶμα αὐτῶν.
13. Ἐξω δὲ αὐτὴν ἀθανασίαν,
- Καὶ μνήμην αἰώνιον τοῖς μετ' ἐμὲ ἀ-
πολείψω.
14. Διοικήσω λαὸς, καὶ ἔθνη ὑποταγή-
σεται μοι·
15. Φοβηθήσονται με ἀκέσαντες τύραν-
νοι φρικταί·
Ἐν πλῆθει φανῆμαι ἀγαθός,
Καὶ ἐν πολέμῳ ἀνδρεῖος·
16. Εἰσελθὼν εἰς τὸν οἶκόν μου προσπα-
ναπαύσομαι αὐτῇ·
Οὐ γὰρ ἔχει πικρίαν ἡ συναναστροφὴ
αὐτῆς,
Οὐδὲ ὀδύνην ἡ συμβίωσις αὐτῆς,
Ἀλλὰ εὐφροσύνην καὶ χαράν.
17. Ταῦτα λογισάμενος ἐν ἑμαυτῷ,
Καὶ φροντίσας ἐν καρδίᾳ μου,
Ὅτι ἀθανασία ἐστὶν ἐν συγγενείᾳ σο-
φίας, 18. καὶ ἐν φιλίᾳ αὐτῆς τέρ-
ψις ἀγαθῇ,
Καὶ ἐν πόνοις χειρῶν αὐτῆς πλεῖτος
ἀνεκλιπῆς,
Καὶ ἐν συγγυμνασίᾳ ὁμιλίας αὐτῆς
φρόνησις,
Καὶ εὐκλεία ἐν κοινῶν λόγων αὐτῆς,
Περιήειν ζητῶν ὅπως λάβω αὐτὴν εἰς
ἑμαυτόν.
19. Παῖς δὲ ἦμην εὐφυής,
Ψυχῆς τε ἔλαχον ἀγαθῆς·
20. Μᾶλλον δὲ ἀγαθὸς ὢν, ἦλθον εἰς
σῶμα ἀμίαντον.
21. Γινέσθαι δὲ ὅτι ἐκ ἄλλως ἔσομαι ἐγκρα-
τῆς, εἰάν μὴ ὁ Θεὸς δῶ,
(Καὶ τῆτο δ' ἦν φρονήσεως τὸ εἶδέναι
τίνος ἡ χάρις,
Ἐνέτυχεν τῷ Κυρίῳ, καὶ ἐδεήθην αὐτῆ,
Καὶ εἶπον ἐξ ὅλης τῆς καρδίας μου·

Κ Ε Φ.

γ. 8. πολυκίρην) πολυκίρην. ibid. Stich. 2. εἰκάζει) εἰκάζειν. γ. 9. ἀγαγέδαι ταύτην) transpo-
sita. γ. 17. Stich. 3. ἀθανασία ἐστὶν) transposita. γ. 21. Stich. 2. τίνος χάρις) τίνος ἡ χάρις.

ΚΕΦ. Θ'. IX.

Εὐ πατέρων καὶ κύριε τῷ ἐλέες
σε,

Ὁ ποιήσας τὰ πάντα ἐν λό-
γῳ σε,

2. Καὶ τῇ σοφίᾳ σε κατασκευάσας ἄν-
θρωπον,

Ἵνα δεσπόζῃ τῶν ὑπὸ σοῦ γενομένων
κτισμάτων,

3. Καὶ διέπη τὸν κόσμον ἐν ἐσιότητι καὶ
δικαιοσύνῃ,

Καὶ ἐν εὐθύτητι ψυχῆς κρίσιν κρίνῃ.

4. Δός μοι τὴν τῶν σῶν θρόνων πάρε-
δρον σοφίαν,

Καὶ μὴ με ἀποδοκιμάσῃς ἐκ παίδων
σε.

5. Ὅτι ἐγὼ δούλος σὸς καὶ υἱὸς τῆς παι-
δίσκης σε,

Ἄνθρωπος ἀθηνῆς καὶ ὀλιγοχρόνιος,

Καὶ ἐλάσων ἐν συνέσει κρίσεως καὶ
νόμων.

6. Καὶ γὰρ τις ἢ τέλειος ἐν υἱοῖς ἄν-
θρώπων,

Τῆς ἀπὸ σοῦ σοφίας ἀπέσης, εἰς ἧ-
ν δὲν λογιθήσεται.

7. Σύ με προείλω βασιλέα λαῶ σε,

Καὶ δικαστὴν υἱὸν σε καὶ θυγατέραν
σε.

8. Εἶπας οἰκοδομῆσαι ναὸν ἐν ὄρει ἁγίᾳ
σε,

καὶ αὐτοῦ κατεσκευάσας σε θυσιάζον-
τάς σου,

Μίμημα σκηνῆς ἁγίας ἣν προητοίμα-
σας ἀπ' ἀρχῆς,

9. Καὶ μετὰ σοῦ ἡ σοφία ἡ εἰδύια τὰ ἔρ-
γα σε,

Καὶ παρῆσα ὅτε ἱπταίης τὸν κόσμον,
Καὶ ἱπισαμένη τί ἀρετὸν ἐν ὀφθαλ-
μοῖς σε,

Καὶ τί εὐθὺς ἐν ἐντολαῖς σε.

10. Ἐξαπόσειλον αὐτὴν ἐξ ἁγίαν ἑρα-
νῶν,

Καὶ ἀπὸ θρόνου δόξης σε πέμψον
αὐτήν,

Ἵνα συμπαρῆσά μοι κοπιάσῃ,

Καὶ γνῶ τί εὐάρεστον ἐστὶ παρὰ σοί.

11. Οἶδὲ γὰρ ἐκείνη πάντα καὶ συνιεῖ,

Καὶ ὁδηγήσει με ἐν ταῖς πράξεσί μου
σωφρόνως,

Καὶ φυλάξει με ἐν τῇ δόξῃ αὐτῆς.

12. Καὶ ἔσαι προσδεκτὰ τὰ ἔργα μου,

Καὶ διακρινῶ τὸν λαόν σε δικαίως,

Καὶ ἔσομαι ἄξιος θρόνων πατέρους μου.

13. Τίς γὰρ ἄνθρωπος γνώσεται βε-
λὴν Θεῶ;

Ἡ τίς ἐνθυμηθήσεται τί θέλει ὁ
Κύριος;

14. Λογισμοὶ γὰρ θνητῶν δειλοί,

Καὶ ἐπισφαλεῖς αἱ ἐπίνοιαί ἡμῶν.

15. Φθαρτὸν γὰρ σῶμα βαρύνει ψυχὴν,

Καὶ βρίθει τὸ γεῶδες σκῆνος νῦν πο-
λυφροντίδα.

16. Καὶ μόγις εἰκάζομεν τὰ ἐπὶ γῆς,

Καὶ τὰ ἐν χερσὶν εὐρίσκομεν μετὰ
πόνου.

Τὰ δὲ ἐν ἑρανοῖς τίς ἐξηχνίασε;

17. Βελὴν δὲ σε τίς ἔγνω, εἰ μὴ σὺ ἔ-
δωκας σοφίαν,

Καὶ ἔπεμψας τὸ ἅγιόν σε πνεῦμα
ἀπὸ ὑψίστων;

18. Καὶ ἔτως διωρδάθησαν αἱ τρεῖς
τῶν ἐπὶ γῆς,

M m 3

Καὶ

Καὶ τὰ ἀρετὰ σὺ ἐδιδάχθης ἀν-
δραπαι,
19. Καὶ τῇ σοφίᾳ ἐσώθης.

ΚΕΦ. Ι'. Χ.

Αὕτη πρῶτόπλασεν πατέρα κόσμου
Μόνον κλειδόντα διεφύλαξε,
Καὶ ἐξείλατο αὐτὸν ἐκ παρα-
πλώματος ἰδίου.

2. Ἐδωκέ τε αὐτῷ ἰχὺν κρατῆσαι πάν-
των.

3. Ἀποσὰς δὲ ἀπ' αὐτῆς ἄδικος ἐν ὀργῇ
αὐτῆς,

Ἀδελφοκτόνοις συναπώλετο θυμοῖς.

4. Δι' ὃν κατακλυζομένην γῆν πάλιν ἔ-
σασσε σοφία,

Δι' εὐτελῆς ζύλῃ τὸν δίκαιον κυβερ-
νήσασα.

5. Αὕτη καὶ ἐν ὁμονείᾳ ποιηρίας ἐθνῶν
συγχυθέντων,

Ἐγνώ τὸν δίκαιον, καὶ ἐτήρησεν αὐ-
τὸν ἄμεμπτον Θεῷ,

Καὶ ἐπὶ τέκνῃ σπλάγχνοις ἰχυρὸν
ἐφύλαξεν.

6. Αὕτη δίκαιον, ἐξαπελευμένον ἀσιδῶν,
ἐρρύσατο

Φυγόντα καταβάσιον πῦρ Πεντα-
πόλεως.

7. Ἦς ἔτι μαρτύριον τῆς ποιηρίας
καπνιζομένη καθέστηκε χέρσος,

Καὶ ἀτελέσιν ὥραις καρποφορεῦντα
φυτὰ,

Καὶ ἀπιστίας ψυχῆς μνημεῖον ἔση
κῦμα σήλη ἀλός.

8. Σοφίαν γὰρ παροδεύσαντες ὃ μόνον
ἐβλάβησαν τῆ μὴ γνῶναι τὰ
καλὰ,

Ἀλλὰ καὶ τῆς ἑαυτῶν ἀφροσύνης ἀπέ-
λιπον τῷ βίῳ μνημόσυνον,

ἵνα ἐν οἷς ἐσφάλησαν, μὴδὲ λαθεῖν
δυσθῶσι.

9. Σοφία δὲ τῆς θεραπεύοντος αὐτὴν
ἐκ πόνων ἐρρύσατο.

10. Αὕτη φυγάδα ὀργῆς ἀδελφῆ δίκαιον
ᾠδήγησεν ἐν τρείβοις εὐθείαις,

Ἐδείξεν αὐτῷ βασιλείαν Θεῷ,

Καὶ ἔδωκεν αὐτῷ γνῶσιν ἀγίαν.

Ἡκίμασεν αὐτὸν ἐν μόχθοις,

εὐπέρη-

Καὶ ἐπλήθυνεν τῆς * πόκου αὐτῆς.

σεν

11. Ἐν πλεονεξίᾳ κατιχυόντων αὐτὸν * κόπους
παρέστη,

Καὶ ἐπλήτισεν αὐτὸν.

12. Διεφύλαξεν αὐτὸν ἀπὸ ἐχθρῶν,

Καὶ ἀπὸ ἐνεδρευόντων ἡσφαλίσσατο,

Καὶ ἀγῶνα ἰχυρὸν ἐβράβευσεν αὐτῷ,

ἵνα γνῶ, ὅτι παντὸς δυνατωτέρα
ἐστὶν ἡ εὐσέβεια.

13. Αὕτη πρᾶθόντα δίκαιον ἐκ ἐγκατέ-
λειπεν,

Ἀλλὰ ἐξ ἀμαρτίας ἐρρύσατο αὐτὸν.

14. Συγκατέβη αὐτῷ εἰς λάκκον,

Καὶ ἐν δεσμοῖς ἐκ ἀφῆκεν αὐτὸν,

ἕως ἡνεγκεν αὐτῷ σκῆπτρα βασι-
λείας

Καὶ ἐξουσίαν τυραννούντων αὐτῆς.

Ψευδεῖς τε ἔδειξεν τῆς μωμησαμένους
αὐτὸν,

Καὶ ἔδωκεν αὐτῷ δόξαν αἰώνιον.

15. Αὕτη

CA P. X. v. 2. πάντας) ἀπάντων. v. 4. ἴσως) διότι. v. 5. stich. 2. Ἐγνώ τὸν) εἶπε τὸν. v. 6. stich. 2. καταβάσιον πῦρ) transposita. v. 7. Ἦς ἔτι μαρτ.) οἷς ἐπὶ μαρτύριον. v. 9. θεραπεύ-
οντας) θεραπεύσαντας. v. 10. stich. 6. κόπας) πόνας. v. 12. stich. 4. ἡ εὐσέβεια) absque pi-
ciculo.

15. Αὕτη λαὸν ὅσιον καὶ σπέρμα ἄμεμ-
πλον

Ἐρύσατο ἐξ ἔθνους θλιβόντων·

16. Εἰσῆλθεν εἰς ψυχὴν θεράποντος
Κυρίου,

Καὶ ἀντίστη βασιλεῦσι φοβεροῖς ἐν
τέρασσι καὶ σημείοις.

17. Ἀπέδωκεν ὅσις μὴδὲν κόπον αὐτῶν·
Ὡδήγησεν αὐτὰς ἐν ὁδῷ θαυμαστῇ,

Καὶ ἐγένετο αὐτοῖς εἰς σκέπην ἡμέρας,
Καὶ εἰς φλόγα ἀσέρον τὴν νύκτα.

18. Διεβίβασεν αὐτὰς θάλασσαν ἐρυ-
θραν,

Καὶ διήγαγεν αὐτὰς δι' ὕδατος πολλῆς

κατέκλυ- 19. Τῆς δὲ ἐχθρῆς αὐτῶν κατέκλυσε,
σαν Καὶ ἐκ βάθους ἀβύσσου ἀνέβρασεν
αὐτὰς.

20. Διὰ τῆτο δίκαιοι ἐσκύλευσαν ἀσε-
βεῖς,

Καὶ ὕμνησαν Κύριον τὸ ὄνομα τὸ ἁ-
γιόν σου,

Τὴν τε ὑπέρμαχόν σου χεῖρα ἤνεσαν
ὁμοθυμαδόν·

21. Ὅτι ἡ σοφία ἤνοιξε στόμα κωφῶν,
Καὶ γλώσσας νηπίων ἔθηκεν τρανάς.

ΚΕΦ. ΙΑ'. ΧΙ.

αὐτῶν
προφη-
τῶν ἁγίων

Εὐλόγησε τὰ ἔργα αὐτῶν ἐν χειρὶ
προφήτη ἁγίου·

2. Διῶδυσαν ἔρημον ἀοίκητον,

Καὶ ἐν ἀβάτοις ἔπηξαν σκηναίς·

3. Ἀντίστησαν πολεμίοις, καὶ ἐχθρῆς
ἡμύναντο.

4. Ἐδίψησαν καὶ ἱπεκαλέσαντό σε,

Καὶ ἰδύθη αὐτοῖς ἐκ πέτρας ἀκρο-
τόμος ὕδωρ,

Καὶ ἱάμα διψῆς ἐκ λίθου σκληροῦ.

5. Δι' ὧν γὰρ ἐκολάσθησαν οἱ ἐχθροὶ
αὐτῶν,

6. Διὰ τῶν αὐτῶν ἀποροῦντες εὐεργε-
τήθησαν.

7. Ἀντὶ μὲν πηγῆς ἀεναῖς ποταμῷ
αἵματι λυθρῶδει ταραχθέντος

8. Εἰς ἔλεγχον νηπιόκλινος διατάγματός,
Ἐδωκας αὐτοῖς δαψιλὲς ὕδωρ ἀνελ-
πίσως·

9. Δείξας διὰ τῆς τότε διψῆς,
Πῶς τῆς ὑπεναντίας ἐκόλασας.

10. Ὅτε γὰρ ἐπειράσθησαν, καὶ περ' ἐν
ἐλέει παιδευόμενοι,

Ἐγνώσαν πῶς ἐν ὀργῇ κρινόμενοι ἀ-
σεβεῖς ἐβασανίζοντο·

11. Τῆτες μὲν γὰρ ὡς πατὴρ νεθιτῶν
ἐδοκίμασας·

Ἐκείνης δὲ ὡς ἀπότομος βασιλεὺς
καταδικάζων ἐζήτησας.

12. Καὶ ἀπόντες δὲ καὶ παρόντες ὁμοίως
ἐτρύχοντο·

13. Διπλῇ γὰρ αὐτὰς ἔλαβε λύπη,
Καὶ στεναγμὸς μνημῶν τῶν παρελ-
θόντων.

14. Ὅτε γὰρ ἤκουσαν διὰ τῶν ἰδίων κο-
λάσεων

Εὐεργετημένους αὐτὰς, ἤθοντο τῷ
Κυρίῳ·

15. Ὅν γὰρ ἐν ἐκθέσει πάλαι ριφέντα
ἀπέπινον χλευάζοντες,

Ἐπὶ τέλει τῶν ἐκβάσεων ἐθαύμαζον,
Οὐχ

ν. 17. μὴδὲν ὅσις) transposita. ibid. stich. 4. ἀσέρον) ἄστρον. ν. 19. κατέκλυσε) κατέκλυσε. C.A.P. XI. ν. 1 ἔργα αὐτῶν) ἔργα αὐτῶν. ibid. προφήτη ἁγίων) προφήτη ἁγίου. ν. 3. ἐχθρῆς ἡμύναντο) transposita. ν. 7. ἀεναῖς) ἀεναῖς. ibid. stich. 2. ταραχθέντος) ταραχθέντος. ν. 13. stich. 2. παρελθόντων) παρελθόντων. ν. 14. stich. 2. Εὐεργετημένους) εὐεργετημένους. ν. 15. Ὅν γὰρ) τὸν γὰρ. ibid. stich. 2. ἐθαύμαζον) ἐθαύμασαν.

Οὐχ ὅμοια δικάσις διψήσαντες.

16. Ἀντὶ δὲ λογισμῶν ἀσυνέταν ἀδικίας αὐτῶν,

κλώδαλα Ἐν οἷς πλανηθέντες ἐθρήσκευον ἄλογα ἐρπετά καὶ κώδαλα εὐτελῆ,
Ἐπαπέσειλας αὐτοῖς πληθὺς ἀλόγων ζώων εἰς ἐκδίκησιν.

17. Ἴνα γινῶσιν ὅτι δι' αὐτῶν τις ἀμαρτάνει, διὰ τούτων κολάζεται.

18. Οὐ γὰρ ἠπόρει ἡ παντοδύναμός σε χεῖρ

Καὶ κτίσασα τὸν κόσμον ἐξ ἀμόρφου ὕλης,

Ἐπιπέμψαι αὐτοῖς ἡ πληθὺς ἄρκων, ἡ θρασεῖς λέοντας,

νεκλίσθαι 19. Ἡ νεκλίσθαι θυμῷ πλήρεις θήρας ἀγνώστες,

Ἡτοι πυρπνόν Φυσῶντας ἄσθμα,

λυχμω- Ἡ βρέμον λιπρωμένους καπνῶ,

μένους Ἡ δεινὰς ἀπ' ἐμμάτων σπινθήρας ἀστράπτοντας.

20. Ὡν εὐ μένον ἡ βλάβη ἡδύνατο ἐκτρέψαι αὐτούς,

Ἀλλὰ καὶ ἡ ὄψις ἐκφροδίσασα διόλυσαι.

21. Καὶ χωρὶς δὲ τέτων, ἐν ἐνὶ πνεύματι πεσεῖν ἐδύναντο,

ὑπὸ τῆς δίκης διωχθέντες,

Καὶ λιμνηθέντες ὑπὸ πνεύματος δυνάμεώς σε.

Ἀλλὰ πάντα μέτρω καὶ ἀριθμῶ καὶ σταθμῶ διέταξας.

22. Τὸ γὰρ μεγάλως ἰχίειν σοὶ πάρεστι πάντοτε,

Καὶ κράτει βραχίονές σε τίς ἀντιστήσεται;

23. Ὅτι ὡς ῥοπή ἐκ πλασίγγων ὅλος ὁ κόσμος ἐναντίον σε,

Καὶ ὡς ῥανὶς ὀρέσθαι ὀρθρινὴ κατελθῆσα ἐπὶ γῆν.

24. Ἐλεῖς δὲ πάντας ὅτι πάντα δύνασαι,

Καὶ παρέρῃς ἀμαρτήματα ἀνθρώπων εἰς μετάνοιαν.

25. Ἀγαπᾷς γὰρ τὰ ὄντα πάντα, καὶ αἰὶν βδελύσθαι αὐτῶν ἐποίησας.

Οὐδὲ γὰρ ἀν' μισῶν τι καλεσκέυασας.

26. Πῶς δὲ οἰκίσθαι αὐτῶν τι, εἰ μὴ σὺ ἡ ἐμμενεν θέλησας;

Ἡ τὸ μὴ κληθὲν ὑπὸ σε διατηρήθῃ;

27. Φεῖδῃ δὲ πάντων, ὅτι σὰ ἐστὶ πάντα, δέσποτα φιλόψυχε.

ΚΕΦ. ΙΒ'. XII.

Τὸ γὰρ ἀφθαρτὸν σε πνεῦμά ἐστιν ἐν πᾶσι.

2. Διὸ τῆς παραπίπτουρας κατ' ὀλίγον ἐλέγχεις,

Καὶ ἐν οἷς ἀμαρτάνουσιν, ὑπομιμνήσκων νουθετεῖς,

Ἴνα ἀπαλλαγέντες τῆς κακίας πιστεύσωμεν ἐπὶ σὲ Κύριε.

3. Καὶ γὰρ τῆς παλαιᾶς οἰκήτορας τῆς ἀγίας σε γῆς

Μισήσας, 4. ἐπὶ τῷ ἔχθιστῳ πράσσειν ἔργα φαρμακειῶν

Καὶ τελετὰς ἀνοσίους, 5. τέκνων τῶν φονέας ἀνελεήμονας,

Καὶ

v. 16. stich. 2. κλώδαλα) κώδαλα. v. 19. νεκλίσθαι) νεκλίσθαι. ibid. stich. 3. βρέμον λιπρωμένους) βρέμον λιπρωμένους. v. 20. ἐκτρέψαι) συνεκτρέψαι. v. 22. σοὶ πάρεστιν) transposita. v. 25. αἰὶν) αἰὶν. v. 27. πάντα) deest. CAP. XII. v. 1. stich. 3. πιστεύσωμεν) πιστεύσωμεν.

- Καὶ σπλαγχνοφάγων ἀνθρωπίνων
σαρκῶν θοῶναι καὶ αἵματός
Ἐκ μέσῃ μύσας θιάσῃ,
6. Καὶ αὐθέντας γονεῖς ψυχῶν ἀβου-
θήτων,
Ἐβελήθης ἀπολέσαι διὰ χειρῶν πα-
τέρων ἡμῶν.
7. Ἴνα ἀξίαν ἀποικίαν δέξηται Θεῷ
παίδων
Ἡ παρὰ σοὶ πασῶν τιμωτάτη γῆ.
8. Ἀλλὰ καὶ τέτων ὡς ἀνθρώπων
ἐφείσω,
Ἀπέσειλάς τε προδρόμους τῆ στρατο-
πέδῃ σε σφῆκας,
Ἴνα αὐτὰς καταβραχὺ ἐξολεθρεύ-
σωσιν.
9. Οὐκ ἀδυνατῶν ἐν παρατάξει ἀσεβεῖς
Δικαίοις ὑποχειρίους δοῦναι,
Ἡ θηρίοις δεινοῖς, ἢ λόγῳ ἀποτόμῳ
ὑφ' ἐν ἐκίρειψαι.
10. Κρίνων δὲ καταβραχὺ, ἐδίδως τέπον
μετανοίας,
Οὐκ ἀγνοῶν, ὅτι ποιητὰ ἢ γένεσις
αὐτῶν,
Καὶ ἔμφυτος ἢ κακία αὐτῶν,
Καὶ ὅτι ἔμῃ ἀλλαγῇ ὁ λογισμὸς αὐ-
τῶν εἰς τὸν αἰῶνα.
11. (Σπέρμα γὰρ ἦν κατηρῆμένον ἀπ'
ἀρχῆς.)
Οὐδὲ εὐλαβέμενος τινὰ, ἐφ' οἷς ἡ-
μέρανεν ἀδειαν ἐδίδως,
12. Τίς γὰρ ἐρεῖ· τί ἐποίησας;
Ἡ τίς ἀντισησέται τῷ κρίματί σε;
Τίς δὲ ἐγκαλέσει σοὶ κατὰ ἐθνῶν ἀ-
πολωλέτων, ἃ σὺ ἐποίησας;

Tom. IV.

- Ἡ τίς εἰς κατάστασίν σοι ἐλεύσεται
ἐκδικῶς κατὰ ἀδίκων ἀνθρώπων;
13. Οὔτε γὰρ Θεὸς ἐστὶ πλὴν σὺ, ὃ μέ-
λει περὶ πάντων,
Ἴνα δείξης ὅτι ἐκ ἀδίκως ἔκρηας.
14. Οὔτε βασιλεὺς ἢ τύραννος ἀντο-
φθαλμῆσαι δυνήσεται σοὶ περὶ
ἧν ἀκύλισαι.
15. Δίκαιος δὲ ὢν, δικαίως τὰ πάντα ἐκόλα-
σας
διέπεις,
Αὐτὸν τὸν μὴ ὀφείλοντα κολαδοῦναι
καταδικάσαι
Ἀλλότριον ἡγέμενος τῆς σῆς δυνά-
μεως.
16. Ἡ γὰρ ἰχὺς σε δικαιοσύνης ἀρχή,
Καὶ τὸ πάντων σε δεσπόζεν, πάν-
των φείδεσθαι σε ποιεῖ.
17. Ἰχὺν γὰρ ἐδείκνυσαι ὁ ἀπισθέμενος ὅτι
ἐπὶ δυνάμεως τελειότητι,
Καὶ ἐν τοῖς ἔκ εἰδόσι σε τὸ θράσος
ἐξελέγχεις.
18. Σὺ δὲ δεσπόζων ἰχὺς ἐν ἐπιτεκίᾳ
κρίνεις,
Καὶ μέλα πολλῆς φειδῆς διοκεῖς ἡμᾶς.
Πάρεσι γὰρ σοι, ὅταν θέλῃς, τὸ δύ-
νασθαι.
19. Ἐδίδαξας δὲ σε τὸν λαόν διὰ τῶν
τοιούτων ἔργων,
Ὅτι δεῖ τὸν δίκαιον εἶναι φιλανθρώ-
πον,
Καὶ εὐέλπιδας ἐποίησας τὲς υἱὲς σε,
Ὅτι δίδως ἐπὶ ἀμαρτήμασι μετάνοιαν.
20. Εἰ γὰρ ἐχθροὺς παίδων σε καὶ ὀφει-
λομένους θανάτῳ

N n

Μετὰ

Υ. 5. stich. 3. μύσας θιάσῃ) μεταθίγας σου. Υ. 14. ἐκόλασας) ἀκύλισας. Υ. 16. stich. 2. φείδε-
σθαι σε) σε abest. Υ. 17. ὅτι ἀπισθέμενος) ὅτι deest. ibid. stich. 2. ἐν τοῖς ἐκ εἰδόσι) ἐν τοῖς
εἰδόσι. Υ. 19. stich. 4. δίδως) δίδως.

Μετὰ τῆς αὐτῆς ἐτιμωρήσω προσο-
χῆς,

Δὲς χρόνον καὶ τόπον δι' ὧν ἀπαλ-
λαγῶσι τῆς κακίας,

21. Μετὰ πίσεως ἀκριβείας ἔκρινας τὴν
οὐσίαν σου,

Ὡς τοῖς πατέράσιν ὄρκους καὶ συν-
θήκας ἔδωκας ἀγαθῶν ὑποχέ-
σεων;

22. Ἡμᾶς εὖν παιδεύων, τὴν ἐχθρὴν
ἡμῶν ἐν μεριότητι μασιγοῖς,

Ἵνα σε τὴν ἀγαθότητα μεριμνῶμεν
κρίνοντας,

Κρινόμενοι δὲ προσδοκῶμεν ἔλεος.

23. Ὅθεν καὶ τὴν ἐν ἀφροσύνῃ ζωῆς
βιώσαντας ἀδικῶς,

Διὰ τῶν ἰδίων ἐβασάνισας βδελυγ-
μάτων.

24. Καὶ γὰρ τῶν πλάνης ὁδῶν μακρό-
τερον ἐπλανήθησαν,

Θεὸς ὑπολαμβάνοντες τὰ καὶ ἐν
ζώοις τῶν ἐχθρῶν ἄτιμα,

Νηπίων δίκην ἀφρένων ψευδέντες.

25. Διὰ τοῦτο ὡς παισὶν ἀλογίσοις τὴν
κρίσιν εἰς ἱμπαιγμὸν ἐπεμψας.

26. Οἱ δὲ παγνίλοις ἐπιτιμήσεως μὴ νε-
θετηθέντες,

Ἀξίαν Θεῷ κρίσιν πειράσασιν.

27. Ἐφ' οἷς γὰρ αὐτοὶ πάσχοντες ἡγα-
νάκουν,

Ἐπὶ τέτοις ἐς ἐδόκουν Θεὸς, ἐν αὐ-
τοῖς κολαζόμενοι,

Ἰδόντες ὅν πάλαι ἠρνοῦντο εἶδέναι,
Θεὸν ἐπέγνωσαν ἀληθῆ.

Διὸ καὶ τὸ τέλος τῆς καταδίκης
ἐπ' αὐτὸς ἐπῆλθεν.

ΚΕΦ. ΙΓ'. XIII.

ΜΑΤΑΙΟΙ Μὲν γὰρ πάντες ἄνθρω-
ποι φύσει, οἷς παρὴν Θεῷ
ἀγνοσία,

Καὶ ἐκ τῶν ὁραμένων ἀγαθῶν ἔκ-
ῆχυσαν εἶδέναι τὸν ὄντα,

Οὕτω τοῖς ἔργοις προσέχοντες ἐπέ-
γνωσαν τὸν τεχνίτην.

2. Ἀλλ' ἢ πῦρ, ἢ πνεῦμα, ἢ ταχινὸν
αἶερα,

Ἡ κύκλον ἀστρῶν, ἢ βίαιον ὕδωρ,

Ἡ φωστῆρας ἑραινῶ, πρυτάνεις κόσ-
μου Θεὸς ἐνόμισαν.

3. Ὡς εἰ μὲν τῇ καλλονῇ τερπόμενοι,
ταῦτα Θεὸς ὑπελάμβανον,

Γινώσκοντες πόσῳ τέτῳ ὁ δεσπότης
ἐστὶ βελτίων.

Ὁ γὰρ τῷ κάλλει γενεσιάρχης ἐκλι-
σεν αὐτά.

4. Εἰ δὲ δύναμιν καὶ ἐνέργειαν ἐκπλα-
γέντες,

Νοησάτωσαν ἀπ' αὐτῶν πόσῳ ὁ κα-
τασκευάσας αὐτὰ δυνατώτερός
ἐστιν.

5. Ἐκ γὰρ μεγέθους καὶ καλλονῆς κτισ-
μάτων ἀναλέγων ὁ γενεσιεργὸς
αὐτῶν θεωρεῖται.

6. Ἀλλ' ὅμως ἐπὶ τέτοις μέμψις ἔστιν ἔτι
ὀλίγη,

Καὶ γὰρ αὐτοὶ τάχα πλανῶνται
Θεὸν ζητοῦντες καὶ θέλοντες εὐρεῖν.

7. Ἐν

Υ. 20. Rich. 2. ἐτιμωρήσω) ἐτιμώρησας. ibid. προσοχῆς) addit καὶ δεικνύς. ibid. Rich. 3. χρό-
νον) χρόνους. Υ. 23. ἀδικῶς) ἀδικῶντες. CAP. XIII. υ. 1. Rich. 3. προσέχοντες) προσχόντες.
Υ. 3. ταῦτα θεῷ) θεῷ. Υ. 6. ἐπὶ τέτοις μέμψις ἔστιν) ἐπὶ τέτοις ἔστι μέμψις.

7. Ἐν γὰρ τοῖς ἔργοις αὐτῷ ἀναστρεφόμενοι διερευνῶσιν,

Καὶ πείθονται τῇ ὥσει, ὅτι καλὰ τὰ βλεπόμενα.

8. (Πάλιν δὲ ἔδδ' αὐτοὶ συγγνωστοί·

9. Εἰ γὰρ τοσῶτον ἴχυσαν εἰδέναι, ἵνα δύνανται σοχάσασθαι τὸν αἰῶνα, Τὸν τέτων δεσπότην πῶς τάχιον ἔχ' εὖρον;)

10. Ταλαίπωροι δὲ καὶ ἐν νεκροῖς αἱ ἐλπίδες αὐτῶν,

Οἱ τινες ἐκάλεσαν θεὸς ἔργα χειρῶν ἀνθρώπων,

Χρυσὸν καὶ ἄργυρον τέχνης ἐμμελήτημα,

Καὶ ἀπεικασματα ζῶων,

Ἡ λίθον ἄχρηστον χειρὸς ἔργον ἀρχαίας.

11. Εἰ δὲ καὶ τις ὑλοτόμος τέκλων εὐκίνητον φυτὸν ἐκπρίσας,

Περίεξυσεν εὐμαθῶς πάντα τὸν φλοιὸν αὐτῷ,

Καὶ τεχνησάμενος εὐπρεπῶς

Κατεσκεύασεν χρήσιμον σκεῦος εἰς ὑπηρεσίαν ζωῆς,

12. Τὰ δὲ ὑπολείμματα τῆς ἐργασίας εἰς ἱτοιμασίαν τροφῆς ἀναλώσας ἐνεπλήθη·

ὑπηρεσίαν

13. Τὸ δὲ ἐξ αὐτῶν ἀπέβλημα εἰς ἔδδ' εὐχρηστον,

Ξύλον σκολιὸν καὶ ἔξοις συμπεφυκὸς, λαβὼν ἔγλυψεν ἐν ἐπιμελείᾳ ἐργασίας αὐτῷ;

Καὶ ἐμπειρίᾳ συνίστως ἐτύπωσεν αὐτὸ, ἀνέσσεως Ἀπείκαστέ τε αὐτὸ εἰκόνι ἀνθρώπου,

14. Ἡ ζῶα τινὶ εὐτελεῖ ὁμοίωσεν αὐτὸ,

Καταχρίσας μίλτω καὶ φύκει ἱερὴν ἐρυθρὴν θήνην χρέαν αὐτῷ,

Καὶ πᾶσαν κηλίδα τὴν ἐν αὐτῷ καταχρίσας,

15. Καὶ ποιήσας αὐτῷ αὐτῷ ἄξιον ὄκημα,

Ἐν τοίχῳ ἔθηκεν αὐτὸ, ἀσφαλίσταμενος σιδήρῳ·

16. Ἴνα μὲν ἔν μὴ καταπίσῃ προενοήσεν αὐτῷ,

Εἰδὼς ὅτι ἀδυνατεῖ ἑαυτῷ βοηθῆσαι (Καὶ γὰρ ἔστιν εἰκὼν καὶ χρεῖαν ἔχει βοηθείας·)

17. Περὶ δὲ κλημάτων καὶ γάμων αὐτῷ καὶ τέκνων προσευχόμενος,

Οὐκ αἰχύνεται τῷ ἀψύχῳ προσλαλῶν·

Καὶ περὶ μὲν ὑγείας τὸ ἀδινεὲς ἐπικαλεῖται,

18. Περὶ δὲ ζωῆς τὸ νεκρὸν ἀξιοῖ,

Περὶ δὲ ἐπιχειρίας τὸ ἀπειρότατον ἰκετεύει,

Περὶ δὲ ὁδοιπορίας τὸ μηδὲ βάσει χρῆσθαι δυνάμενον,

19. Περὶ δὲ πορισμῶ καὶ ἐργασίας καὶ χειρῶν ἐπιτυχίας

Τὸ ἀδρανέστατον ταῖς χερσὶν εὐδράνειας αἰτεῖται.

N n 2

ΚΕΦ.

γ. 8. δὲ οὐδὲ) δὲ οὐ δ'. γ. 12. ὑπολείμματα) ἀποβλήματα. ibid. stich. 2. ὑπηρεσίαν) ἱτοιμασίαν. γ. 13. ἔδδ') ἔθδν. ibid. stich. 2. ἐπιμελείᾳ ἐργασίας) ἐν ἐπιμελείᾳ ἀργίας. ibid. stich. 3. ἀδινεὲς) συνίστως. ibid. stich. 4. Ἀπείκαστέ τε) ἀπείκαστε. γ. 14. stich. 2. ἐρυθρὴν) ἐρυθρῆν. γ. 18. τὸ νεκρὸν) τὴν νεκρὸν. ibid. stich. 2. τὸ ἀπειρότατον) τὸν ἀπειρότατον.

ΚΕΦ. ΙΔ'. XIV.

ΠΛὺν τις πάλιν τελλόμενος, καὶ ἄγρια μέλων διοδεύειν κύματα,

Τῷ φέροντες αὐτὸν ξύλον σαθρότερον ξύλον ἐπιβοᾷται.

2. Ἐκεῖνο μὲν γὰρ ὄρεξις περισμῶν ἐπένησε,

Τεχνῖτις δὲ σοφία κατεσκεύασεν.

3. Ἡ δὲ σὴ πάτερ διακυβεῖν ἄ πρόνοια.

Ὅτι ἔδωκας καὶ ἐν θαλάσῃ ὁδόν,
Καὶ ἐν κύμασι τρίβον ἀσφαλῆ.

4. Δεικνύς ὅτι δύνασαι ἐκ πάντων σώζειν,

Ἴνα καὶ ἂν ἄνευ τέχνης τις ἐπιβῇ.

5. Θέλεις δὲ μὴ ἀργὰ εἶναι τὰ τῆς σοφίας σὺ ἔργα.

Διὰ τῷτο καὶ ἐλαχίστῳ ξύλῳ πιτεύουσιν ἄνθρωποι ψυχὰς,

Καὶ διελθόντες κλύδωνα χεδία διασώθησαν.

6. Καὶ ἀρχῆς γὰρ ἀποδυμέναν ὑπερφάνων γιγάντων,

Ἡ ἐλπίς τῷ κόσμῳ ἐπὶ χεδίας καταφυγῶσα,

Ἀπέλιπεν αἰῶνι σπέρμα γενέσεως,
τῇ σῇ κυβερνηθεῖσα χειρί.

7. Εὐλόγηται γὰρ ξύλον δι' ὃ γίνεται δικαιοσύνη.

8. Τὸ χειροποίητον δὲ ἐπικατάραιον αὐτό,

Ὅτι ὁ μὲν εἰργάζετο, τὸ δὲ φθαρτὸν ἐν Θεὸς ἀνομάσθη.

9. Ἐν ἴσῳ γὰρ μισητὰ Θεῷ καὶ ὁ ἀσεβῶν καὶ ἡ ἀσέβεια αὐτῷ.

10. Καὶ γὰρ τὸ πραχθὲν σὺν τῷ δράσαντι κολαζήσεται.

11. Διὰ τῷτο καὶ ἐν εἰδώλοις ἐθνῶν ἐπισκοπῇ ἔσαι,

Ὅτι ἐν κλισίᾳ Θεῷ εἰς βδέλυγμα ἐγενήθησαν,

Καὶ εἰς σκαίδαλα ψυχῶν ἀνθρώπων,

Καὶ εἰς παγίδα ποσὶν ἀφρένων.

12. Ἀρχὴ γὰρ περνείας ἐπήνοια εἰδώλων
Εὗρεσις δὲ αὐτῶν φθορὰ ζωῆς.

13. Οὔτε γὰρ ἦν ἀπ' ἀρχῆς, ἔτε εἰς τὸν αἰῶνα ἔσαι.

14. Κενοδοξία γὰρ ἀνθρώπων (θανάτος) εἰσῆλθεν εἰς τὸν κόσμον,

Καὶ διὰ τῷτο σύντομον αὐτῶν τὸ τέλος ἐπενοήθη.

15. Ἀώρῳ γὰρ πένθει τρυχόμενος πατήρ,
τῷ ταχέως ἀφαιρεθέντος τέκνῳ εἰκόνα ποιήσας,

Τὸν τότε νεκρὸν ἄνθρωπον, νῦν ὡς ποτὲ Θεὸν ἐτίμησε,

Καὶ παρέδωκε τοῖς ὑποχειρίοις μυστήρια καὶ τελεταίς.

16. Εἴτ' ἐν χρόνῳ κρατυνθὲν τὸ ἀσεβὲς ἔθος ὡς νόμος ἐφυλάχθη,

Καὶ τυράννων ἐπιλαγαῖς ἐθρησκευέτο τὰ γλυπία.

17. Οὓς ἐν ὄψει μὴ δυνάμενοι τιμᾶν ἄνθρωποι διὰ τὸ μακρὰν εἰκεῖν,

τὴν πόρρωθεν ὄψιν αἰαλυνπατάμενοι,
Ἐμφανῆ εἰκόνα τῷ τιμωμένῳ βασιλέως ἐποίησαν,

Ἴνα

CAP. XIV. v. 1. stich. 1. ξύλον) κλοῖα. v. 2. stich. 1. τεχνῖτις) τεχνίτης. v. 4. ἐκ πάντων) ἐκ παντός. ibid. stich. 2. Ἴνα καὶ ἂν) ἵνα καὶ ἂν. v. 14. (θανάτος) abest. ibid. εἰς τὸν κόσμον) absque articulo. ibid. stich. 2. τὸ τέλος) τέλει. v. 15. stich. 2. ποτὲ) τότε. v. 16. Εἴτ' ἐν) ὅτε ἐν.

ἵνα τὸν ἀπόντα ὡς παρόντα κολα-
κεύσῃ διὰ σπουδῆς.

18. Εἰς ἐπίτασιν δὲ θρησκείας καὶ τῶν
ἀγνοούντων

Ἡ τῷ τεχνίτῃ προετρέψατο φιλο-
τιμία.

19. Ὁ μὲν γὰρ τάχα κρατοῦντι βελο-
μενος ἀρέσκει,

Ἐξεδιάσπατο τῇ τέχνῃ τὴν ὁμοιότη-
τα ἐπὶ τὸ κάλλιον.

εὐχαρίεις 20. Τὸ δὲ πλῆθος ἐφελκόμενον διὰ τὸ
εὐχαρί τῆς ἐργασίας,

Τὸν πρὸ ὀλίγου τιμηθέντα ἀνδρα-
πον, νῦν σέβασμα ἐλογίσαντο.

21. Καὶ τῷτο ἐγένετο τῷ βίῳ εἰς ἔνδρον,
Ὅτι ἡ συμφορὰ ἢ τυραννίδι δαλεύ-
σαντες αἰθρωποι,

Τὸ ἀκοινώνητον ὄνομα λίθοις καὶ ξύ-
λοις περιέθεσαν.

22. Εἴτ' ἔκ ἤρκεσεν αὐτοῖς τὸ πλανᾶ-
σαι περὶ τὴν τῷ Θεῷ γνώσιν,

Ἀλλὰ καὶ ἐν μεγάλῳ ζῶντες ἀγνοίας
πολέμῳ,

Τὰ τοσαῦτα κακὰ εἰρήνην προσα-
γορεύουσιν.

23. Ἡ γὰρ τεκνοφόνος τελεταῖς, ἢ κρύ-
φια μυστήρια,

Ἡ ἐμμανεῖς ἐξάλλων θεσμῶν κόμης
ἀγόντες,

24. Οὔτε βίης, ἔτε γάμους καθαρεῖς
ἔτι φυλάσσειν.

Ἄλλος δ' ἄλλον ἢ λοχῶν ἀναίρει,
ἢ νοθεύειν ἐδυναῖ.

25. Πάντα δ' ἐπιμιξ ἔχει, αἵμα καὶ φό-
νος, κλοπὴ καὶ δόλος,

Φθορὰ, ἀπιστία, τάραχος, ἐπιωρ-
κία, θόρυβος ἀγαθῶν, 26. χά-
ριτος ἀμνηστία,

Ψυχῶν μiasmὸς, γενέσεως ἐναλλαγὴ,
Γάμων ἀταξία, μοιχεία καὶ ἀσελ-
γεία.

27. Ἡ γὰρ τῶν ἀνωγύμων εἰδώλων θρη-
σκεία

Παντὸς ἀρχὴ κακῆ καὶ αἰτία καὶ
πέρας ἐστίν.

28. Ἡ γὰρ εὐφραινόμενοι μεμῆνασιν,

Ἡ προφητεύουσιν ψευδῇ,

Ἡ ζῶσιν ἀδίκως, ἢ ἱπικῶσι ταχέως. ἐφιορκῶ-
σιν

29. Ἀψύχοις γὰρ πεποιθότες εἰδώλοις,
Κακῶς ὁμύσαντες, ἀδικηθῆναι ἔ προσ-
δέχονται.

30. Ἀμφοτέρω δὲ αὐτῶς μετέλεύτεται
τὰ ἀδικα.

Ὅτι κακῶς ἐφρόνησαν περὶ Θεῷ
προσέχοντες εἰδώλοις,

Καὶ ἀδίκως ὤμωσαν ἐν δόλῳ, καὶ ἀ-
φρονήσαντες ἐσιότητος.

31. Οὐ γὰρ ἡ τῶν ὁμυμένων δύναμις,
ἀλλ' ἡ τῶν ἀμαρτανόντων δίκη

Ἐπεξέρχεται αἰεὶ τὴν τῶν ἀδίκων
παράβασιν.

Νη 3

ΚΕΦ.

V. 17. Stich. 4. κολακεύσῃ διὰ σπουδῆς) καλακεύουσιν διὰ τῆς σπουδῆς. V. 19. κρατοῦντι) τῷ κρατοῦντι.
V. 20. εὐχαρίεις) εὐχαρί. V. 22. ἤρκεσεν αὐτοῖς τὸ) ἤρκεσε τὸ. ibid. Stich. 2. ἐν μεγάλῳ) ἐν ἀβεστ.
V. 25. Πάντα) πάντα. ibid. Stich. 2. τάραχος) ταραχὴ. V. 26. ἀμνηστία) ἀμνηστία. V. 28.
Stich. 3. ἐφιορκῶσιν) ἱπικῶσι. V. 30. Stich. 2. προσέχοντες) προσχόντες. V. 31. ὁμυμένων) ὁμ-
νυμένων.

ΚΕΦ. ΙΕ'. XV.

ΣΥ δὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν χρηστὸς καὶ ἀληθής,

Μακρόθυμος καὶ ἐν ἐλέει διοικῶν τὰ πάντα.

2. Καὶ γὰρ εἰς ἀμαρτῶν, σοὶ ἴσμεν, εἰδότες σε τὸ κράτος·

Οὐχ ἀμαρτησόμεθα δὲ, εἰδότες ὅτι σοὶ λογισμέθα.

3. Τὸ γὰρ ἐπίσταθαι σε ὁλόκληρος δικαιοσύνη,

Καὶ εἰδέναι σε τὸ κράτος ῥίζα ἀθανασίας.

4. Οὔτε γὰρ ἐπλάνησεν ἡμᾶς ἀνθρώπων κακότεχνος ἐπίνοια,

Οὐδὲ σκιαγράφῳ πόνος ἀκαρπός,
Εἶδες σπιλωθὲν χρώμασι διηλαγμένους·

ἄφραστον 5. Ὡς ὅψις ἄφροτι εἰς ὄρεξιν ἔρχεται, ἄγνων Ποθεῖ τε νεκρᾶς εἰκόνος εἶδος ἕπει.

6. Κακῶν ἐρασαὶ ἀξιοί τε τοιούτων ἐλπίδων,

Καὶ οἱ δρωῖντες, καὶ οἱ ποθοῦντες, καὶ οἱ σεβόμενοι.

7. Καὶ γὰρ κεραμεὺς ἀπαλὴν γῆν θλίβων ἐπίμοχθον,

Πλάσσει πρὸς ὑπηρεσίαν ἡμῶν ἐν ἑκάστῳ·

Ἀλλ' ἐκ τῆ αὐτῆς πηλῆς ἀνεπλάσασθαι τὰ τε τῶν καθαρῶν ἔργων δοῦλα

σκεύη,

Τὰ τε ἐναντία πάντα ὁμοίως·

Τούτων δὲ ἑκατέρω τῆς ἐκάστη ἐστὶν ἡ χρῆσις,

Κριτῆς ὁ πληρεγὲς·

8. Καὶ κακόμοχθος Θεὸν μάταιον πλάσσει ἐκ τῆ αὐτῆς πηλῆς,

Ὅς πρὸ μικρῆς ἐκ γῆς γεννηθεὶς, Μετ' ὀλίγον πορεύεται ἐξ ἧς ἐλήφθη,

Τὸ τῆς ψυχῆς ἀπαιτηθεὶς χρέος.

9. Ἀλλ' ἐστὶν αὐτῷ φρονίς ἔχει ὅτι μέλει κάμνειν,

Οὐδ' ὅτι βραχυτελῇ βίον ἔχει·

Ἀλλ' ἀτιμίζεται μὲν χρυσεργαίς καὶ ἀντερείδεται ἀργυροχόαις,

Χαλκοπλάσας τε μιμεῖται,

Καὶ δόξαν ἡγεῖται ὅτι κίβδηλα πλάσσει.

10. Σποδὸς ἡ καρδία αὐτῆς,

Καὶ γῆς εὐτελεστέρα ἡ ἐλπίς αὐτῆς, Πηλῆ τε ἀτιμότερος ὁ βίος αὐτῆς.

11. Ὅτι ἠγνόησε τὸν ποιήσαντα αὐτὸν, Καὶ τὸν ἐμπνεύσαντα αὐτῷ ψυχὴν ἐνεργῶσαν,

Καὶ ἐμφυσήσαντα πνεῦμα ζωτικόν.

12. Ἀλλὰ ἐλογίσαντο παίγνιον εἶναι τὴν ζωὴν ἡμῶν,

Καὶ τὸν βίον πανηγυρισμὸν ἐπικερδῆ· Δεῖν γὰρ φασὶν ὅθεν δὴ καὶ ἐκ κακῆς πορίζειν.

13. Οὔτε γὰρ παρὰ πάντας οἶδεν ὅτι ἀμαρτάνει,

Ἵλης γεώδους εὐθρατα σκεύη καὶ γλυκὺ εὐθρατα πλὴν δημιουργῶν.

14. Πάν-

CAP. XV. v. 1. stich. 2. καὶ ἐλπίς) καὶ ἐν ἐλπί. v. 3. stich. 2. σε τὸ κράτος) transposita. v. 5. ὄρεξιν) ὄρεξις. ibid. stich. 2. ἄγνων) ἄπειρος. v. 7. stich. 2. ἡμῶν ἐν) ἐν abest. ibid. stich. 5. πάντα ὁμοίως) πάνθ' ὁμοίως. v. 8. πλάσσει ἐκ τῆ αὐτῆς) transposita. v. 11. ποιήσαντα) πλάσαντα. v. 12. Ἀλλὰ ἐλ.) ἀλλ' ἐλογ. ibid. stich. 3. φασὶν) φησὶν. ibid. δὴ καὶ ἐκ) δὴ καὶ ἐκ. v. 13. stich. 2. εὐθρατα) εὐθρατα.

14. Πάντων δὲ ἀφρονέσατοι καὶ τάλα-
νες ὑπὲρ ψυχᾶς νηπίων,

Οἱ ἐχθροὶ τῷ λαῷ σε καταδυναστεύ-
σαντες αὐτόν.

15. Ὅτι πάντα τὰ εἰδῶλα τῶν ἐθνῶν
ἐλογίσαντο θεὸς,

Οἷς ἔτε ὁμμάτων χρησίς εἰς ὄρασιν,

Οὔτε ῥίνες εἰς συνολκὴν αἴρος,

Οὔτε ὦτα ἀκέειν,

Οὔτε δακτύλοι χειρῶν εἰς ψηλά-
φῃσιν,

Καὶ οἱ πόδες αὐτῶν ἀργοὶ πρὸς ἐπί-
στασιν.

16. Ἄνθρωπος γὰρ ἐποίησεν αὐτὸς,

Καὶ τὸ πνεῦμα δόδανεισμένος ἔπλα-
σεν αὐτὸς.

Οὐδεὶς γὰρ ἀνθρώπων ὅμοιον ἰχέει
πλάσαι Θεόν.

17. Θνητὸς δὲ ὢν νεκρὸν ἐργάζεται χει-
ρὸν ἀνόμοις.

σεβημά-
των

Κρείσσων γὰρ ἐστὶ τῶν σιβασμάτων αὐτῷ.
Ὡς αὐτὸς μὲν ἔζησεν, ἐκεῖνα δὲ ἔ-
δέποτε.

18. Καὶ τὰ ζῶα δὲ τὰ ἰχθῆα σέβονται.

Ἀνοίαι

Ἐπεὶ γὰρ συγκρινόμενα τῶν ἄλλων ἐστὶ
χείρωνα,

19. Οὐδ' ὅσον ἐπιποθῆται ὡς ἐν ζώων ὁ-
ψει καλὰ τυγχάνει,

Ἐκπέφυγε δὲ καὶ τὸν τῷ Θεῷ ἔπαι-
νον καὶ τὴν εὐλογίαν αὐτῷ.

ΚΕΦ. ΙΣ'. XVI.

Ἰὰ τῷτο δι' ὁμοίαν ἐκολάσθησαν
ἀξίως,

Καὶ διὰ πλήθους κνωδαίων ἐβα-
σανίδθησαν.

2. Ἀνθ' ἧς κολάσεως εὐεργετήσας τὸν
λαόν σε

(Οἷς) εἰς ἐπιθυμίαν ὀρέξεως ξένην
γεῦσιν,

Τροφὴν ἡτοίμασας ὀρυγομήτρην.

3. ἵνα ἐκεῖνοι μὲν ἐπιθυμοῦντες τροφὴν,
Διὰ τὴν εὐδίακον τῶν ἐπαπεσάλ- δειχθεῖ-
μένων ται

Καὶ τὴν ἀναγκαίαν ὀρεξίν ἀποσρέ-
φονται,

Οὔτοι δὲ ἐπ' ὀλίγον ἐνδεεῖς γενόμενοι
Καὶ ξένης μετάχωσι γεύσεως.

4. Ἐδεῖ γὰρ ἐκείνοις μὲν ἀπαραίτητον
ἐνδεῖαν ἐπελθεῖν τυραννῆσι,
Τάτοις δὲ μόνον δειχθῆναι πῶς οἱ
ἐχθροὶ αὐτῶν ἐβασανίζοντο.

5. Καὶ γὰρ ὅτε αὐτοῖς δεινὸς ἐπῆλθε
θηρίων θυμὸς,

Δήγμασί τε σκολιῶν διεφθείροντο
ὄφρων,

Οὐ μέχρι τέλους ἔμεινεν ἡ ὀργή σε.

6. Εἰς νεθεσίαν δὲ πρὸς ὀλίγον ἐταρά-
χθησαν,

Σύμβολον ἔχοντες σωτηρίας, εἰς ἀνά- Σύμβου-
μνησιν ἐντολῆς * νόμος σε λεν

7. Ὁ γὰρ ἐπιτραφεὶς ἔδιδε τὸ θεωρεῖ- * νόμον
μενον ἐσώζετο,

Ἄλλω

ν. 14. stich. 1. in Rom. πάντες δ' ἀφρονέσατοι καὶ τάλαρες ὑπὲρ ψυχὴν νηπίων. ν. 15. Ὅτι πάντα
τὰ εἰδ.) ὅτι καὶ πάντα εἰδ. ν. 16. stich. 3. γὰρ ἀνθρώπων ὅμοιον ἰχέει) γὰρ αὐτῷ ὅμοιον ἄνθρωπος
ἰχέει. ν. 17. stich. 2. Κρείσσων) κρείττων. ibid. σεβημάτων) σιβασμάτων. CAP. XVI.
ν. 2. stich. 1. (Οἷς) abest. ν. 3. stich. 3. δειχθεῖσαν) εὐδίακον. ibid. stich. 4. Οὔτοι)
αὐτοὶ. ν. 6. stich. 2. νόμος σε) νόμος σε.

- Ἀλλὰ διὰ σὲ τὸν πάντων σωτῆρα.
8. Καὶ ἐν τέτῳ δὲ ἐπεισας τὴς ἐχθρῆς
ἡμῶν,
Ὅτι σὺ εἶ ὁ ῥυόμενος ἐκ παντὸς κακῆ
9. Οὓς μὲν γὰρ ἀκρίδων καὶ μυιῶν ἀπέ-
κλεινε δῆγμαίαια,
Καὶ ἔχ' εὐρέθη ἱάμα τῇ ψυχῇ αὐ-
τῶν,
Ὅτι ἄξιοι ἦσαν ὑπὸ τοιούτων κολα-
θῆναι.
10. Τὴς δὲ υἱὲς σε εἶδε ἰοδόλων δρακόν-
των ἐνίκησαν ὀδόντες·
Τὸ ἔλεος γὰρ σε ἀντιπαρήλθε, καὶ
ἰάσατο αὐτές.
11. Εἰς γὰρ ὑπόμνησιν τῶν λογίων σε
ἐκκεντρί-
ζοντο
Καὶ ὁξέως διεσώζοντο,
Ἵνα μὴ εἰς βαθεῖαν ἐμπεσόντες λή-
θην, ἀπερίσπαστοι γένωνται τῆς
σῆς εὐεργεσίας.
12. Καὶ γὰρ ἔτε βοτάνη ἔτε μάλαγ-
μα ἐθεράπευσεν αὐτές,
πάντας Ἀλλὰ ὁ σὸς Κύριε λόγος ὁ πάντα ἰώ-
μενος.
13. Σὺ γὰρ ζωῆς καὶ θανάτου ἐξουσίαν
ἔχεις,
Καὶ κατὰ γαίης εἰς πύλας αἶδθ, καὶ
ἀνάγεις.
14. Ἄνθρωπος δὲ ἀποκλίνει μὲν τῇ κα-
κίᾳ αὐτῆ·
Ἐξελθὼν δὲ πνεῦμα ἐκ ἀναστρέφει,
εἶδ' ἀναλύει ψυχὴν παραληφθεῖ-
σαν.
15. Τὴν δὲ σὴν χεῖρα φυγεῖν ἀδύνατόν ἐστι·
16. Ἀρνούμενοι γὰρ σε εἰδέναι ἀσεβεῖς,
Ἐν ἰχύι βραχίονός σε ἐμαστιγώθη-
σαν,
Ξένοις ὑετοῖς καὶ χαλάζαις καὶ ὄμ-
βροις
Διωκόμενοι ἀπαραιτήτοις,
Καὶ πυρὶ καταναλισκόμενοι.
17. Τὸ γὰρ παραδοξότατον, ἐν τῷ πάν-
τα σβεννῦντι ὕδατι
Πλεῖν ἐνήργει τὸ πῦρ·
(Ὑπέρμαχος γὰρ ὁ κόσμος ἐστὶ
δικαίως· δικαίως
18. Ποτὲ μὲν γὰρ ἡμερῆτο φλόξ,
Ἵνα μὴ καταφλέξη τὰ ἐπ' ἀσεβεῖς
ἀπεσπασμένα ζῶα,
Ἀλλὰ αὐτοὶ βλέποντες ἴδωσιν, ὅτι
Θεῷ κρίσει ἱλαίνονται· ἱλαίνονται
19. Ποτὲ δὲ καὶ μεταξὺ ὕδατος ὑπὲρ
τὴν πυρὸς δύναμιν φλέγει,
Ἵνα ἀδίκῃ γῆς γεννήματα κατα-
φθείρη.
20. Ἄνθ' ὧν ἀγγέλων τροφὴν ἐψώμιτας
τὸν λαόν σε,
Καὶ ἑτοιμον ἄρτον ἀπ' ἑρανῶ παρέ-
χες αὐτοῖς ἀκοπιάσως,
Πᾶσαν ἡδονὴν ἔχοντα καὶ πρὸς πᾶσαν ἰχύοντα
ἀρμόνιον γεῦσιν.
21. Ἡ μὲν γὰρ ἀκόσμησέ σε τὴν σὴν πρὸς ὑπόστασις
τέκνα ἐνεφάνιζε γλυκύτητα·
Τῇ δὲ τῇ προσφερομένῃ ἐπιθυμία ὑ-
πηρετῶν,
Πρὸς ὃ τις ἐβόλετο μετεκτριᾶτο.

22. Χιῶν

ν. 11. ἐκκεντρίζοντο) ἐκκεντρίζοντο. ν. 12. stich. 2. πάντας) πάντα. ν. 16. stich. 2. ἰχύι) ἰχθύι.
ν. 17. stich. 3. δικαίως) δικαίως. ν. 18. stich. 3. Ἀλλὰ αὐτοὶ) ἀλλ' αὐτοί. ibid. ἱλαίνονται)
ἱλαίνονται. ν. 19. stich. 2. καταφθείρη) διαφθείρη. ν. 20. stich. 2. in Rom. καὶ ἑτοιμον ἄρτον
αὐτοῖς ἀπ' ἑρανῶ παρέχας ἀκοπιάσως. ν. 21. τὴν σὴν πρὸς τέκνα ἐνεφάνιζε γλυκ.) τὴν σὴν γλυκύ-
τητα πρὸς τέκνα ἐνεφάνισε.

22. Χιών δὲ καὶ κρύσταλλος ὑπέμειν πῦρ
καὶ ἐκ ἐτήκετο·

ἵνα γνῶσιν, ὅτι τὰς τῶν ἰχθῶν καρ-
πὸς κατέφθειρε πῦρ φλεγόμενον
ἐν τῇ χαλάζῃ,

Καὶ ἐν τοῖς ὑέτοῖς διασπάλλον·

23. Τὸτο δὲ πάλιν, ἵνα τραφῶσι δίκαιοι,
Καὶ τῆς ἰδίας ἐπιλέληται δυνάμεως.

24. Ἡ γὰρ κτίσις σοι τῷ ποιήσαντι ὑπ-
ηρετῆσα,

Ἐπιτείνεται εἰς κόλασιν κατὰ τῶν
ἀδίκων,

Καὶ ἀνίσταται εἰς εὐεργεσίαν ὑπὲρ τῶν
ἐπὶ σοι πεποιθότων.

25. Διὰ τὸτο καὶ τότε εἰς πάντα με-
ταλλευομένη

Τῇ παντοτρόφῳ σε δωρεᾶ ὑπηρετεῖ,
Πρὸς τὴν τῶν δεομένων θέλησιν·

26. ἵνα μάθωσιν οἱ υἱοὶ σε, ὅς ἡγάπη-
σας Κύριε,

ἀνθρώ-
πων ὅτι ἐχ αἱ γενέσεις τῶν καρπῶν τρέ-
φουσιν ἄνθρωπον,

Ἀλλὰ τὸ ξημαί σε τὰς σοι πιστεύουσας
διαλήρεϊ.

27. Τὸ γὰρ ὑπὸ πρὸς μὴ φθειρόμενον
Ἀπλῶς ὑπὸ βραχείας ἀκλίνος ἡλίου
θερμαινόμενον ἐτήκετο·

28. Ὅπως γνωστὸν ἦ, ὅτι δεῖ φθάνειν τὸν
ἥλιον ἐπ' εὐχαριστίαν σε,

Καὶ πρὸς ἀνατολὴν φωτὸς ἐντυγχά-
νειν σοι.

29. Ἀχαρίστῃ γὰρ ἐλπίς ὡς χειμερινῇ
πάχυν τακῆσεται,

Καὶ ρυθίσεται ὡς ὕδωρ ἄχρηστον.

Tom. IV.

v. 22. ὑπέμειν) ὑπέμειν. ibid. stich. 2. ἰχθῶν) ἰχθῶν. v. 23. Τὸτο δὲ πάλιν, ἵνα) τὸτο πάλιν
δ' ἵνα. ibid. stich. 2. ἐπιλέληται) ἐπιλέληται. v. 24. stich. 3. ἐπὶ σοι) εἰς σέ. v. 26. stich. 2.
ἀνθρώπων) καρπῶν. v. 29. χειμερινῇ) χειμῆριος. CAP. XVII. v. 3. stich. 3. Ἐσκοτίδωσαν)
ἐσκοτίδωσαν. v. 4. μῦθος ἀφόβος διεφύλαττεν) μύχοι ἀφόβως διεφύλαττον. v. 6. stich. 3. Ἐκ-
δειμ. τε τῆς θεωρ.) ἐκδειμαζόμενοι δὲ τῆς μὴ θεωρημένης.

ΚΕΦ. ΙΖ'. XVII.

ΜΕγάλαι γὰρ σε αἱ κρίσεις καὶ
δυσδιήγητοι·

Διὰ τὸτο ἀπαιδευτοὶ ψυχαὶ
ἐπλανήθησαν.

1. Ὑπειληφότες γὰρ καὶ ἀδυναστεύειν ἔθ-
νος ἅγιον ἄνομοι,

Δέσμοι σκότῃς καὶ μακρὰς πεδῆται
νυκτὸς,

Κατακλειθέντες ὀρόφοις, Φυγάδες
τῆς αἰωνίᾳ προνοίας ἔκειντο.

3. Λανθάνειν γὰρ νομίζοντες ἐπὶ κρυ-
φαίοις ἀμαρτήμασιν

Ἀφεγγεῖ λήθης παρακαλύμματι,

Ἐσκοτίδωσαν θαμβέμενοι δεινῶς,

Καὶ ἰνδαλμασιν ἐκλαρασόμενοι·

4. Οὐδὲ γὰρ ὁ κατέχων αὐτὰς μυχοὶ μῦθος
ἀφόβως διεφύλαττεν,

Ἦχοι δὲ καταράσσοντες αὐτὰς πε-
ριεκόμπουν,

Καὶ φάσματα ἀμειδίητοις κατηφῇ
προσώποις ἐνεφανίζετο.

5. Καὶ πυρὸς μὲν ἕδεμία βία κατίχου
φωτίζειν,

Οὔτε ἄστρων ἐκλαμπροὶ φλόγες καί-
αυγάζειν ὑπέμενον

Τὴν συγνὴν ἐκείνην νύκτα.

6. Διεφαίνετο δ' αὐτοῖς μόνον

Αὐτομάτη πυρὰ φόβου πλήρης·

Ἐκδειμαζέμενοι τε τῆς μὴ θεωρημέ-
νης ἐκείνης ὄψεως,

Ἦγύντο χεῖρὶ τὰ βλέπόμενα.

Ο ο

7. Μα-

1. Ὅτι μὲν ἔκείνοι ἐπεπόνθεισαν, ἑμακάριζον,
 2. Ὅτι δὲ ἔβλάπτῃσι προηδικημένοι, ἠνχαρίσαν,
 Καὶ τῷ διενεχθῆναι χάριν ἐδέοντο.
 3. Ἄνθ' ὧν πυριφλεγῇ σύλον, ὁδηγὸν μὲν ἀγνώστῃ ὁδοιπορίας,
 4. Ἡλιον δὲ ἀβλαβῇ φιλοτίμῃ ζητηίας παρέχες.
 5. Βελευσαμένους δ' αὐτὰς τὰ τῶν ὁσίων ἀποκλείναι νήπια,
 Καὶ ἐνὸς ἐκτεθέντος τέκνου καὶ σωθέντος,
 6. Ἐκείνη ἡ νύξ προσγνώσθη πατράσιν ἡμῶν,
 ἵνα ἀσφαλῶς εἰδότες οἷς ἐπίστευσαν ὅρκους, ἐπευθυμήσωσι,
 7. Προσδεχθῇ δὲ ὑπὸ λαῶν σε, Σωτηρία μὲν δικαίων, ἐχθρῶν δὲ ἀπώλεια.
 8. Ὡς γὰρ ἐτιμωρήσω τὰς ὑπεναντίας, Τέτω ἡμᾶς παρακαλεσάμενοι ἐδέξασας.
9. Κρυφῇ γὰρ ἐθυσίαζον ὅσοι παῖδες ἀγαθῶν,
 Καὶ τὸν τῆς θειότητος νόμον ἐν ὁμοιοῖα διέθεντο,
 Τῶν αὐτῶν ὁμοίως καὶ ἀγαθῶν καὶ κινδύνων μέγαλήψενται τὰς ἀγίας, Πατέρων ἡδὴ προαναμέλποντες αἶψας.
 10. Ἀντήχει δὲ ἀσύμφωνος ἐχθρῶν βοή, Καὶ εἰκλῆρὰ διαφέτο φωνὴ θρηνημένων διεφέετο παίδων.
 11. Ὅμοια δὲ δίκη ὄλος ἅμα δεσπότη κολαθεῖς,
 Καὶ δημότης βασιλεῖ τὰ αὐτὰ πάσχων.
 12. Ὁμοθυμαδὸν δὲ πάντες ἐν ἐνὶ ὀνόματι θανάτῳ Νεκρὸς εἶχεν ἀνταριθμήτης.
 Οὐδὲ γὰρ πρὸς τὸ θάψαι οἱ ζῶντες ἦσαν ἱκανοί,
 Ἐπεὶ πρὸς μίαν βροτὴν ἡ ἐντιμοτέρα γένεσις αὐτῶν διέφθαρτο.
 13. Πάντα γὰρ ἀπιστοῦντες διὰ τὰς Φαρμακίας,
 Ἐπὶ τῷ τῶν πρῶτοτόκων ὀλέθρῳ ὁμολόγησαν Θεῷ υἱὸν λαὸν εἶναι.
 14. Ἡσυχὴ γὰρ σιγῆς περιέχεσθαι τὰ πάντα,
 Καὶ κυκλῶς ἐν ἰδίῳ τάχει μεσαζέσθαι,
 15. Ὁ παντοδύναμος σε λόγος ἀπ' ἐρανῶν ἐκ θρόνων βασιλείων Ἀπότομος πολέμου εἰς μέσον τῆς ἐλεθρίας ἤλατο γῆς.

Ο Θ 2

ΣΙ

CAP. XVIII. v. 1. Stich. 3. Ὅτι μὲν ἔ) ὅτι μὲν οὖν. v. 2. ἠνχαρίσαν) ἠνχαρισάσαν. v. 3. Stich. 2. ζητηίας) ζητηίας. v. 4. ἱκίον) ἱκίον. ibid. σκότει) ἡ σκότει. v. 5. Stich. 3. τὸν αὐτῶν ἀφείλου) τὸ αὐτῶν ἀφείλου. v. 7. προσδεχθῇ) προσδέχθη. v. 8. Ὡς γὰρ) ἢ γὰρ. v. 9. ἐθυσίαζον) addit ὅσοι. ibid. Stich. 4. προαναμέλποντες) προαναμελπίσαν. v. 10. δὲ ἀσύμφωνος) δ' ἀσύμφωνος. ibid. Stich. 2. διεφέετο forte pro διαφάνετο, φωνὴ θρ.) διαφάνετο θρηνημένων. v. 12. Stich. 4. διέφθαρτο) διαφάσθη.

ὑποτα- 16. Ξίφος ἐξὺ τὴν ἀνυπέκρετον ἱκαγὴν
γὴν σὺ φέραν,

Καὶ σὰς ἐπλήρωσε τὰ πάντα θα-
τάτῃ·

Καὶ ἔρανῦ μὲν ἤπλετο,

Βεβήκει δὲ ἐπὶ γῆς.

17. Τότε παραχρῆμα φαντασίαι μὲν
ἐνείρων δεινῶν ἐξετάραξαν αὐτὰς,
Φόβοι δὲ ἐπέσησαν ἀδόκητοι·

18. Καὶ ἄλλος ἀλλοαχῇ ἐφθάρει ἡμίθνη-
τος,

ἔθνησκον Δι' ἣν ἰθνησκὲν αἰτίαν * ἰνφάνειν·

* ἐνεφά- 19. Οἱ γὰρ ἐνείρει θρυδῆσαντες αὐτὰς,
νίζον τῷτο προσεμήνυσαν,

Ἵνα μὴ ἀγνοῶντες δι' ὃ κακῶς πάχθ-
σιν, ἀπόλαινται.

20. Ἦψατο δὲ καὶ δικαίαν πείρα θα-
νάτῃ,

Καὶ θραῦσις ἐν ἐρήμῳ ἐγένετο πλή-
θους·

Ἄλλ' ἔκ ἐπὶ πολὺ ἔμενεν ἡ ὀργή.

21. Σπεύσας γὰρ ἀνὴρ ἀμεμπὴς προσ-
μάχησε,

Τὸ τῆς ἰδίας λειτουργίας ὄπλον, προσ-
ευχὴν καὶ θυμιάματος ἐξιλασ-
μὸν κομίσας·

Ἀντίστη τῷ θυμῷ, καὶ ἵπτεας ἐπέ-
θηκε τῇ συμφορᾷ,

Δεικνὺς ὅτι σὸς ἐστὶ θεράπων.

22. Ἐνίκησε δὲ τὸν ὄχλον ἔκ ἰχύϊ τῇ
σώματος, ἔχ' ὄπλων ἐνεργεία,

Ἀλλὰ λόγῳ τὸν κολάζοντα ὑπέτα-
ξεν,

Ὅρκας πατέρων καὶ διαθήκας ὑπο-
μνήσας.

23. Σωρηδὲν γὰρ ἤδη πεπλωκότων ἐπαλ-
λήλων νεκρῶν,

Μεταξὺ σὰς ἀνέκοψε τὴν ὀργήν, καὶ
διέσχισε τὴν πρὸς τὰς ζῶντας ὁδόν.

24. Ἐπὶ γὰρ ποδῆρας ἐνδύματος ἦν ὅλος
ὁ κόσμος,

Καὶ πατέρων δόξαι ἐπὶ τετρατίχῃ
λῶν γλυφῆς,

λίθων

Καὶ μεγαλωσύνη σὺ ἐπὶ διαδήματος
κεφαλῆς αὐτῇ·

25. Τέτοις εἶξεν ὁ ἐλεθερέων, ταῦτα δὲ
ἐφοβήθη·

Ἦν γὰρ μόνη ἡ πείρα τῆς ὀργῆς
ἱκανή.

ΚΕΦ. ΙΘ'. XIX.

Τοῖς δὲ αἰσεβέσι μέχρι τέλους ἀνε-
λεήμων θυμὸς ἐπέση·

Προήδει γὰρ αὐτῶν καὶ τὰ μέλ-
λοντα.

2. Ὅτι αὐτοὶ ἐπιτρέψαντες τῇ ἀπεινῇ,
Καὶ μετὰ σπυδῆς προσέμψαντες
αὐτὰς,

Διώξουσιν μεταμεληθέντες·

3. Ἐτι γὰρ ἐν χερσὶν ἔχοντες τὰ πένθη,
Καὶ προσοδυρόμενοι τάφοις νεκρῶν,

Ἔτερον ἐπεσπάσαντο λογισμὸν αἰ-
νοίας,

Καὶ ἔς ἱκετεύοντες ἐξέβαλον, τέττας
ὡς φυγάδας ἐδίωκον.

4. Εἶλκε γὰρ αὐτὰς ἡ ἀξία ἐπὶ τῷτο
τὸ πέρασ ἀνάγκη,

Καὶ τῶν συμβεβηκότων ἀμνησίαν ἐνέ-
βαλεν,

Ἵνα

Υ. 16. ὑποταγὴν) ἱκαγὴν. ibid. stich. 4. δι' ἰπὶ) δ' ἰπὶ. Υ. 17. δεινῶν) δεινῶν. Υ. 18. ἐφθάρει) ἐφθάρει. ibid. stich. 2. ἰθνησκὲν) ἰθνησκὲν. ibid. ἰνφάνειν) ἐνεφάνειν. Υ. 19. προσεμήνυσαν) προσεμήνυσαν. Υ. 24. stich. 2. λῶν) λῶν. Υ. 25. ἐφοβήθη) ἐφοβήθησαν. C.A.P. XIX. Υ. 2 ἐπιτρέψαντες) ἐπιτρέψαντες.

- ἵνα τὴν λείψαν τὰς βασάνους
προσαναπληρώσῃ κόλασιν·
5. Καὶ ὁ μὲν λαὸς σε παραδόξον ὁδοιπο-
ρίαν περάσῃ,
Ἐκεῖνοι δὲ ξένον εὖρωσι θάνατον.
6. Ὅλη γὰρ ἡ κλίσις ἐν ἰδίῳ γένει πάλ-
ιν ἀνώθεν διετυπῆτο,
ὑπηρετήσα ταῖς σαῖς ἐπιταγαῖς,
ἵνα οἱ σοὶ παῖδες φυλαχθῶσιν ἀβ-
λαβεῖς
7. Τῇ τὴν παρεμβολὴν σκιαζέσῃ νε-
φέλῃ·
Ἐκ δὲ προῦφρατος ὕδατος ξηρᾶς
ἀνάδυσις γῆς ἐθεωρεῖτο,
Ἐξ ἐρυθρᾶς θαλάσσης ὁδὸς ἀνεμ-
πόδιστος,
Καὶ χλοηφόρον πεδίον ἐκ κλύδωνος
βιαίᾳ·
8. Δι' ἧ πᾶν ἔθνος διήλθον οἱ τῇ σῇ σκε-
παζόμενοι χειρὶ,
Θεωρήσαντες θαυμαστὰ τέρατα.
9. Ὡς γὰρ ἵπποι ἐνεμήθησαν, καὶ ὡς
ἀμνοὶ διεσκήρτησαν,
Αἰνῶντές σε Κύριε τὸν ῥυσάμενον αὐ-
τὸς·
10. Ἐμμένητο γὰρ ἔτι τῶν ἐν τῇ παρ-
οικίᾳ αὐτῶν,
Πῶς ἀντὶ μὲν γενέσεως ζώων ἐξήγα-
γεν ἡ γῆ σκνίφας
αἰνύδρων Ἀντὶ δὲ ἰνύδων ἐξηρεύετο ὁ ποτα-
μὸς πληθὺς βατρεύχων.
11. Ἐφ' ὕψερῳ δὲ ἴδον καὶ γένεσιν ἰεῶν
ἑρνέων,
Ὅτε ἐπιθυμία προαχθέντες ἡτή-
σαντο ἐδέσματα τρυφῆς·
12. Εἰς γὰρ παραμυθίαν ἀνέβη αὐτοῖς
ἀπὸ θαλάσσης ἑρτυγομήτρα.
Καὶ αἱ τιμωρίαι τοῖς ἀμαρτωλοῖς
ἐπῆλθον,
Οὐκ ἄνευ τῶν προγεγονότων τεκμη-
ρίων τῇ βίᾳ τῶν κεραυνῶν·
Δικαίως γὰρ ἔπαχεν ταῖς ἰδίαις αὐ-
τῶν πετηρίαις.
13. Καὶ γὰρ χαλεπωτέραν μισοξενίαν
ἐπετήδευσαν·
Οἱ μὲν γὰρ τὰς ἀγῶναι ἐκ ἐδέχοντο ἀγνοῶν-
τάς
Οὗτοι δὲ εὐεργέτας ξένους ἐδωλευνίλο.
14. Καὶ ἢ μόνον, καὶ ἄλλη τις ἐπισκοπὴ
ἔσαι αὐτῶν·
Ἐπεὶ ἀπεχθῶς προσεδέχοντο τὰς
ἀλλοτρίους,
15. Οἱ δὲ μετὰ ἐορτασμάτων εἰσδεξάμε-
νοι, τὰς ἡδὴ τῶν αὐτῶν μετεχρη-
κότας δικαίων
Δεινοῖς ἐκαίκωσαν πόνοισι.
16. Ἐπλήγησαν δὲ καὶ ἀορασίᾳ, ὥσπερ
ἐκεῖνοι ἐπὶ ταῖς τῆ δικαίᾳ θύραις,
Ὅτε ἀχανεῖ περιβληθέντες σκότει,
ἕκαστος τῶν ἑαυτῷ θυρῶν τὴν διο-
δὸν ἐζητεῖ.

Ο Ο 3

17. Δι'

ν. 4. Stich. 3. προσαναπληρώσῃ) προσαναπληρώσῃ. ν. 6. Stich. 2. ταῖς σαῖς) ταῖς ἰδίαις. ν. 7. τῇ τὴν π. σκιαζέσῃ) ἡ τὴν παρ. σκιαζέσῃ. ibid. Stich. 2. ἐθεωρεῖτο) ἐθεωρήθη. ν. 8. πᾶν ἔθνος) πανθῆν. ν. 9. Stich. 2. ῥυσάμενον) ῥυόμενον. ν. 10. Stich. 2. σκνίφας) σκνίφα. ibid. Stich. 3. αἰνύδρων) ἰνύδων. ν. 11. γένεσιν ἰεῶν) transposita. ibid. Stich. 2. Ὅτε) ὅτι. ν. 12. Stich. 3. προγεγονότων) γεγενημένων. ν. 14. ἄλλη τις) ἄλλ' ἥτις. ν. 16. Stich. 2. ἑαυτῷ θυρῶν) αὐτοῦ θυρῶν.

17. Δι' ἑαυτῶν γὰρ τὰ σοιχεῖα μεταρ-
μοζόμενα, ὥσπερ ἐν ψαλτηρίῳ
φθόγγοι τῷ θυθμῷ τὸ ὄνομα διαλ-
λάσσουσι, πάντοτε μένοντα ἐν
ῥῳῳ·

Ὅπερ ἐστὶν εἰκάσαι ἐκ τῆς τῶν γεγο-
νότων ὥψεως ἀκριβῶς.

18. Χερσαῖα γὰρ εἰς ἑνὸς μετεβάλλει,
καὶ νηκίᾳ μετέβαινεν ἐπὶ γῆς·

19. Πῦρ ἰχθυεν ἐν ὕδατι τῆς ἰδίας δυνά-
μεως ἐπιλελησμένον,

καὶ ὕδωρ τῆς σβεστικῆς φύσεως ἐπε-
λαιθάνετο·

20. Φλόγες ἀνάπαλιν εὐφθάρτων ζώων
ἐκ ἡμέραναι σάρκας ἐμπεριπα-
τάντων,

οὐδ' ἦσαν χρυσαλλοειδὲς εὐτηκίον γέ-
νος ἀμβροσίας τροφῆς. κλόν

21. Κατὰ πάντα γὰρ Κύριε ἐμειγάλυνας
τὸν λαόν σου καὶ ἐδόξασας,

καὶ ἔχ' ὑπερεῖδες, ἐν παντὶ καιρῷ
καὶ τόπῳ παριστάμενος.

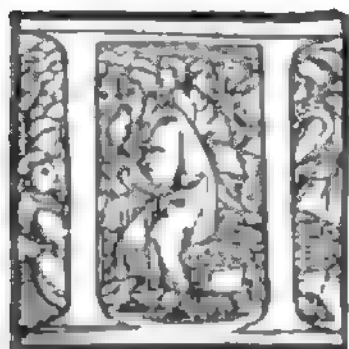
ΣΟΦΙΑ ΣΟΛΟΜΩΝΟΣ.

γ. 19. ἰχθυεν) ἰχθυον. ibid. ἐπιλελησμένον) non habet. ibid. stich. 2. φύσεως) δυνάμει. γ. 20.
stich. 2. χρυσαλλοειδὲς εὐτηκίον) transposita. Subscriptio non habetur in Edis. Rom.

ΣΟΦΙΑ ΙΗΣΟΥ ΤΙΟΥ ΣΙΡΑΧ.

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Πᾶν καὶ μεγάλων ἡ-
μῖν διὰ τῆ νόμου καὶ
τῶν προφητῶν καὶ
τῶν ἄλλων τῶν κατ'
αὐτὸς ἠκολυθηκότων
δεδομένων, ὑπὲρ ἃν

δέον ἐστὶν ἐπαγεῖν τὸν Ἰσραὴλ παι-
δείας καὶ σοφίας, καὶ ὡς ἔμνην αὐ-
τὲς τὰς ἀναγνώσκοντας δέον ἐστὶν
ἐπιστήμονας γίνεσθαι, ἀλλὰ καὶ τοῖς
ἐκλὸς δύνασθαι τὰς φιλομαθεύοντας
χρησίμους εἶναι καὶ λέγοντας καὶ
γράφοντας.

Ὁ πάππος μὲν Ἰησοῦς ἐπὶ πλεῖον ἑαυτὸν
δὲς εἰς τὴν νόμον καὶ τῶν προφη-
τῶν καὶ τῶν ἄλλων πατρίων βι-
βλίων ἀνάγνωσιν, καὶ ἐν τέττοις ἰκα-
νὴν ἔξιν περιποιησάμενος, προήχθη
καὶ αὐτὸς συγγράψαι τι τῶν εἰς
παιδείαν καὶ σοφίαν ἀνηκόντων,

Ὅπως οἱ φιλομαθεῖς καὶ τέτων ἔηχοι
γενόμενοι, πολλῶν μᾶλλον ἐπιπροσώ-
σι διὰ τῆς ἰνέμου βιαιώσεως.

Παρακέκληθε οὖν μετ' εὐνοίας καὶ προσ-
οχῆς τὴν ἀνάγνωσιν ποιεῖσθαι, καὶ

συγγνώμην ἔχειν ἐφ' οἷς ἂν δοκῶμεν
τῶν κατὰ τὴν ἐρμηνείαν πεφιλεπο-
νημένων τισὶ τῶν λέξεων ἀδυναμεῖν.

Οὐ γὰρ ἰσχύναμεν αὐτὰ ἐν ἑαυτοῖς ἑ-
βραϊστὶ λεγόμενα, καὶ ὅταν μεταχθῇ
εἰς ἑτέραν γλῶσσαν.

Οὐ μένεν δὲ ταῦτα, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς
ὁ νόμος, καὶ αἱ προφητεῖαι, καὶ τὰ
λοιπὰ τῶν βιβλίων ἔμνην ἔχει
τὴν διαφορὰν ἐν ἑαυτοῖς λεγόμενα.

Ἐν γὰρ τῷ ὀγδόῳ καὶ τριακοστῷ ἔτει
ἐπὶ τῷ Εὐεργέτῃ βασιλέως παρ-
γενηθεῖς εἰς Αἴγυπτον, καὶ συγ-
χρονίσας, ἔμνην ἔμνην παιδείας
ἰφύδων,

εὖρον
ἀφ' ὁμοίων

Ἀναγκαιότατον ἐθέμην καὶ αὐτὸς τινα
προσενέγκασθαι σπουδὴν καὶ φιλοπο-
νίαν τῷ μεθερμηνεύσαι τὴν δὲ τὴν βι-
βλον, πολλὴν ἀγρυπνίαν καὶ ἐπιστή-
μην προσενεγκάμενος ἐν τῷ διαστήμα-
τι τῷ χρόνῳ, πρὸς τὸ ἐπὶ πέρας ἀ-
γαγέτω τὸ βιβλίον ἐκδίδωαι καὶ
τοῖς ἐν τῇ παροικίᾳ βυλομήτοις φι-
λομαθεῖν, προκατασκευαζομένους τὰ
ἔθνη ἐντόμως βιετεύειν.

ΚΕΦΑ-

ΣΟΦΙΑ ΙΗΣΟΥ ΤΙΟΥ ΣΙΡΑΧ. in Edit. Rom. ΣΟΦΙΑ ΣΙΡΑΧ, sequitur Prolo-
gum ut in MS. Alexandr. Prolog. Stich. 2. l. 2. τὴν νόμον) τὴν τῷ νόμῳ. ibid. Stich. 3. l. 1.
ἰσχυοὶ) ἰσχυοί. ibid. Stich. ult. l. 1. ἰθέμην καὶ αὐτὸς τινα προσενέγκασθαι σπουδὴν) ἰθέμην αὐτὸς
προσενέγκασθαι τὴν σπουδὴν. ibid. l. 3. τὴν βίβλον πολλὴν) τὴν δὲ τὴν βίβλον, πολλὴν γὰρ. ibid.
l. 6. ἀγαγέτω) ἄγωγα. ibid. l. penult. προκατασκευαζομένους τὰ ἔθνη ἐντόμως) προκατασκευαζομένους
τὰ ἔθνη ἐν νόμῳ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

ΠΑΣΑ σοφία παρά Κυρίῳ, καὶ μετ' αὐτῆς εἰς τὸν αἰῶνα.
2. Ἄμμον θαλασσῶν καὶ σαγόνας ὑετῆς καὶ ἡμέρας αἰῶνος τίς ἐξαριθμήσει;

3. Ὑψος ἑρᾶν καὶ πλάτος γῆς καὶ ἁβυσσον καὶ σοφίαν τίς ἐξγχιτιάσει;

4. Προτέρει πάντων ἐκλίσαι σοφία, καὶ σύνεσις φρονήσεως ἐξ αἰῶνος.

5. Πηγὴ σοφίας λόγος Θεοῦ ἐν ὑψίστοις, καὶ αἱ ποταμοὶ αὐτῆς ἐν τοιαύταις αἰῶσιν.

6. Ῥίζα σοφίας τίνι ἀπεκαλύφθη; καὶ τὰ πανουργήματα αὐτῆς τίς ἔγνω;

7. Ἐπιστήμη σοφίας τίνι ἰθαυρώθη; καὶ τὴν πολυπειρίαν αὐτῆς τίς συνῆκε;

8. Εἷς ἐστὶ σοφὸς φοβερός σφόδρα, καθήμενος ἐπὶ τῆς θρόνου αὐτῆς, Κύριος. 9. Αὐτὸς ἐκλίσιν αὐτὴν, καὶ ἶδε καὶ ἐξηρίθμησεν αὐτὴν, καὶ ἐξέχεεν αὐτὴν ἐπὶ πάντα τὰ ἔργα αὐτῆς.

10. Μετὰ πάσης σαρκὸς κατὰ τὴν δόσιν αὐτῆς, καὶ ἐχορήγησεν αὐτὴν τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν.

11. Φόβος Κυρίου δόξα καὶ καύχημα, καὶ εὐφροσύνη καὶ σέφανος ἀγαλλιάματος.

12. Φόβος Κυρίου τέρψει καρδίαν, καὶ δώσει εὐφροσύνην καὶ χαρὰν καὶ μακροήμερον.

13. Τῷ φοβημένῳ τὸν Κύριον εὖ ἔσται ἐπ' ἐχάταν,

καὶ ἐν ἡμέρᾳ τελευτῆς αὐτῆς εὐλογηθήσεται.

Φόβος Κυρίου δώσει παρά Κυρίῳ, καὶ ἐκ' ἀγαπήσεως τρέφει καθίστησι.

14. Ἀγάπησι Κυρίῳ ἰσχύεις σοφία· οἱ δ' ἐπλήνται, μερίζει αὐτὴν εἰς ὅρας αὐτῆς.

15. Ἀρχὴ σοφίας φοβεῖσθαι τὸν Κύριον, καὶ μετὰ πιστῶν ἐν μήτρᾳ συνεχλίδη αὐτοῖς.

Μετὰ ἀνθρώπων θεμέλιον αἰῶνος ἐτόξευσε,

καὶ μετὰ τῆς σπέρματος αὐτῶν ἐμπιστευθήσεται.

16. Πλησμονὴ σοφίας φοβεῖσθαι τὸν Κύριον, καὶ μεθύσκει αὐτὸς ἀπὸ τῶν καρπῶν αὐτῆς.

17. Πάντα τὸν οἶκόν αὐτῶν ἐμπλήσει ἐπὶ αὐτῆς θυμημάτων, καὶ τὰ ἀποδοχεῖα αὐτῶν γεννημάτων ἀπὸ τῶν αὐτῆς.

18. Στέφανος σοφίας φόβος Κυρίου, ἀναθάλλων εἰρήνην καὶ ὑγίειαν ἰάσεως.

Ἀμφοτέρω δέ ἐστιν δῶρε Θεοῦ, πλεονέχει δὲ καύχῃσιν τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν.

19. καὶ ἶδε καὶ ἐξηρίθμησεν αὐτὴν, ἐπιστήμην καὶ γνῶσιν συνέσεως ἐξώμωρε, καὶ δόξαν κρατούντων αὐτῆς ἀνύψωσε.

20. Ῥίζα σοφίας φοβεῖσθαι τὸν Κύριον, καὶ οἱ κλάδοι αὐτῆς μακροήμεροι.

21. Φόβος

CAP. I. v. 6. Rich. 1. πανουργήματα) πανουργύματα. v. 13. Rich. 1. εὐλογηθήσεται) εὐρήσει χάριν. v. 15. τὸν Κύριον) τὸν Θεόν. ibid. Rich. 3. Μετὰ αἰδρ.) καὶ μετὰ ἀνθρώπων.

21. Φόβος Κυρίου ἀπωθῆται ἀμαρτήματα:

Ἄφες δὲ ἃ δυνήσεται δικαιθῆναι.

22. Οὐ δυνήσεται θυμὸς ἄδικος δικαιωθῆναι.

Ἡ γὰρ ῥοπή τῷ θυμῷ αὐτῷ πλῶσις αὐτῷ.

23. Ἔως καιρῷ ἀνθίσχεται μακροθύμος,
Καὶ ὕστερον αὐτῷ ἀναδώσει εὐφροσύνην.

24. Ἔως καιρῷ κρύψει τὰς λόγους αὐτῷ,
Καὶ χεῖλη πολλῶν ἐκδιηγῆσεται σύνοτον αὐτῷ.

25. Ἐν θησαυροῖς σοφίας κρυβόλαι ἐπισήμης.

Βδελυγμα δὲ ἀμαρτωλῇ θεοσέβεια.

26. Ἐπιθυμήσας σοφίαν, διατήρησον ἐντολάς,

Καὶ Κύριος χορηγήσει σοὶ αὐτήν.

27. Σοφία γὰρ καὶ παιδεία φόβος Κυρίου,

Καὶ ἡ εὐδοκία αὐτῷ πίστις καὶ πραύτης.

28. Μὴ ἀπειθήσης φόβῳ Κυρίου ἰδοὺ ὦν
Καὶ μὴ προσέλθῃς αὐτῷ ἐν καρδίᾳ διασῆ.

29. Μὴ ὑποκριθῇς ἐν τόμασιν ἀνθρώπων,
Καὶ ἐν τοῖς χείλεσί σοι πρόσσεχε.

30. Μὴ ἐξύψῃς σεαυτὸν, ἵνα μὴ πέσῃς,
Καὶ ἐπαγάγῃς τῇ ψυχῇ σοι αἰτιμίαν,
Καὶ ἀποκαλύψει Κύριος τὰ κρυπτά σοι,

Καὶ ἐν μέσῳ συναγωγῆς καταβαλεῖ
σε· ὅτι ἔ προσῆλθες ἐν ἀληθείᾳ φόβῳ Κυρίου,

Καὶ ἡ καρδία σοι πλήρης δόλου.

Tom. IV.

ΚΕΦ. Β'. II.

Τὸ ἔκνον, εἰ προσέσχη δαλύειν Κυρίῳ,

Ἐτοίμασον τὴν ψυχὴν σοι εἰς πειρασμόν.

2. Εὐθυνοὺ τὴν καρδίαν σοι καὶ καρτέρησον,

Καὶ μὴ σπείσης ἐν καιρῷ ἐπαγωγῆς.

3. Κολλήθητι αὐτῷ καὶ μὴ ἀπιστῇς, ἵνα αὐξήθῃς ἐπ' ἐχάτων σοι.

4. Πᾶν ὃ ἐὰν ἐπαχθῇ σοι, δέξαι ἀσμένως,

Καὶ ἐν ἀλλοτρίοις ταπεινώσεώς σοι μακροθύμησον.

5. Ὅτι ἐν πυρὶ δοκιμάζεται χρυσός,
Καὶ ἄνθρωποι δειλοί ἐν καμίνῳ ταπεινώσεως.

6. Πίστευε αὐτῷ καὶ ἀντιλήψεται σοι,
Καὶ εὐθυνοὺ τὰς ὁδούς σοι, καὶ ἔλπισον ἐπ' αὐτόν.

7. Οἱ φοβόμενοι τὸν Κύριον, ἀναμείνατο τὸ ἔλεος αὐτῷ,
Καὶ μὴ ἐκκλίνετε ἵνα μὴ πέσητε.

8. Οἱ φοβόμενοι Κύριον πιστεύσατε αὐτῷ,
Καὶ ἔ μὴ πλάσῃ ὁ μωθὸς ὑμῶν.

9. Οἱ φοβόμενοι Κύριον ἐλπίσατε εἰς ἀγαθόν,
Καὶ εἰς εὐφροσύνην αἰῶνος καὶ ἐλέους.

10. Ἐμβλέψατε εἰς ἀρχαίας γενεάς,
καὶ ἴδετε.

Τίς ἐνεπίστευσε Κυρίῳ, καὶ κατηχύνθη;
ἢ τίς ἐνέμενεν τῷ φόβῳ αὐτῷ,
καὶ ἐγκατελείφθη;

P p

Ἡ τίς

v. 23. Stich. 2. εὐφροσύνην) εὐφροσύνη. v. 24. Stich. 2. πολλῶν) πᾶσιν. v. 25. Stich. 2. ἀμαρτωλῇ) ἀμαρτωλῶ. v. 27. Stich. 2. πραύτης) πραότης. CAP. II. v. 1. Κυρίῳ) addit Θεῷ. v. 6. Stich. 2. καὶ εὐθυνοὺ) καὶ δεξι.

ΚΕΦ. Γ'. ΙΙΙ.

Ἡ τίς ἐπεκαλέσατο αὐτόν, καὶ ὑπερ-
εἶδεν αὐτόν;

11. Διότι οἰκίρμων καὶ ἐλεήμων ὁ Κύριος,
μακρόθυμος καὶ πολυέλεος,

Καὶ ἀφίησιν ἁμαρτίας, καὶ σώζει ἐν
καιρῷ θλίψεως.

12. Οὐαὶ καρδίαις δειλαῖς καὶ χερσὶν
παρειμέναις,

Καὶ ἁμαρτωλῷ ἐπιβαίνοντι ἐπὶ δύο
τείβες.

13. Οὐαὶ καρδίᾳ παρειμένη, ὅτι ἔπι-
σεύει.

Διὰ τῆτο ἔσκεπαθήσεται.

14. Οὐαὶ ὑμῖν τοῖς ἀπολωλεκόσι τὴν
ὑπομονήν.

Καὶ τί ποιήσετε ὅταν ἐπισκέπληται
ὁ Κύριος;

ζητήσ- 15. Οἱ φοβόμενοι Κύριον ἐκ ἀπειθήσαν ἐν-
σιν εὐδο- μάτων αὐτῆ,

κίαν αὐ- Καὶ οἱ ἀγαπῶντες αὐτόν συντηρήσ-
τῆ σι τὰς ἐσθὲς αὐτῆ.

16. Οἱ φοβόμενοι Κύριον ζητήσασιν εὐδο-
κίαν αὐτῆ,

Καὶ οἱ ἀγαπῶντες αὐτόν ἐμπληθή-
σονται τῇ νόμῃ.

17. Οἱ φοβόμενοι Κύριον ἐτοιμάσασι
καρδίας αὐτῶν,

Καὶ ἐνώπιον αὐτῆ ταπεινώσασι τὰς
ψυχὰς αὐτῶν, 18. λίγισται.

Ἐμπεσόμεθα εἰς χεῖρας Κυρίου, καὶ
ἐκ εἰς χεῖρας ἀνθρώπων.

Ὡς γὰρ ἡ μεγαλωσύνη αὐτῆ, ὅτως
καὶ τὸ ἔλεος αὐτῆ.

ΕΜΘ τῆ πατρὸς ἀκούσατε τέκνα,
καὶ ὅτως ποιήσατε, ἵνα σωθῆτε.

2. Ὁ γὰρ Κύριος ἐδόξασε πατέ-
ρα ἐπὶ τέκνοις,

Καὶ κρίσιν μητρὸς ἐξερέωσεν ἐφ' υἱοῖς.

3. Ὁ τιμῶν πατέρα, ἐξιδάσκειται ἁ-
μαρτίας.

4. Καὶ ὡς ἀποθησαυρίζων, ὁ δοξάζων
μητέρα αὐτῆ.

5. Ὁ τιμῶν πατέρα εὐφρανθήσεται ὑ-
πὸ τέκνων,

Καὶ ἐν ἡμέρᾳ προσευχῆς αὐτῆ εἰσα-
καθήσεται.

6. Ὁ δοξάζων πατέρα μακροημερεύσει,
Καὶ ὁ εἰσακένων Κυρίῳ ἀναπαύσει μη-
τέρα αὐτῆ.

7. Ὁ φοβούμενος τὸν Κύριον τιμᾷται πατέρα,
Καὶ ὡς δεσπόταις δελεύσει (ἐν) τοῖς
γεννήσασιν αὐτόν.

8. Ἐν ἔργῳ καὶ λόγῳ τίμα τὸν πατέρα
σε καὶ τὴν μητέρα,

ἵνα ἐπέλθῃ σοι εὐλογία παρ' αὐτῶν. αὐτῆ

9. Εὐλογία γὰρ πατρὸς σηρίζει εἰκὲς
τέκνων,

Κατάρρα δὲ μητρὸς ἐκρίζει θεμέλια.

10. Μὴ δοξάζῃς ἐν ἀτιμίᾳ πατρὸς σε,
Οὐ γὰρ ἐστὶ σοι δόξα πατρὸς ἀτιμίας.

11. Ἡ γὰρ δόξα ἀνθρώπου ἐκ τιμῆς πα-
τρὸς αὐτῆ,

Καὶ ἐνείδος τέκνοις μήτηρ ἐν ἀδοξίᾳ.

12. Τέκνον, ἀντιλαβῆ ἐν γῆρᾳ πατρός
σε,

Καὶ μὴ λυπήσῃς αὐτόν ἐν τῇ ζωῇ
αὐτῆ.

13. Καὶ

V. 15. ζητήσασιν εὐδοκίαν αὐτῆ) ἐκ ἀπειθήσαν ἐν μαμάτων αὐτῆ. CAP. III. γ. 3. ἐξιδάσκειται)
ἐξιδάσκειται. V. 4. ἀποθησαυρίζων) praefigit articulum ὁ.

13. Καὶ ἐὰν ἀπολείπη σύνεσιν, συγγνώμην ἔχε·

Καὶ μὴ ἀτιμιάσῃς αὐτὸν ἐν πάσῃ ἰσχύϊ σε.

14. Ἐλεημοσύνη γὰρ πατρὸς ἐκ ἐπιληθήσεται,

Καὶ ἀντὶ ἀμαρτιῶν προσανοικοδομηθήσεται σοι·

15. Ἐν ἡμέρᾳ θλίψεώς σε ἀναμνηθήσεται σε·

Ὡς εὐδία ἐπὶ παγετῷ ἕως ἀναλυθήσονται σε αἱ ἀμαρτίαι.

16. Ὡς βλάσφημος ὁ ἐγκαίβαλιπὼν πατέρα,

Καὶ κεκατηραμένος παρὰ Κυρίου ὁ παρεργίζων μητέρα αὐτῆς.

17. Τέκνον, τὰ ἔργα σε ἐν πραύτητι διέξαγε, καὶ ὑπὸ αἰνθρώπων δεκτὴ ἀγαπηθήσῃ.

18. Ὅσω μέγας εἶ, τοσέτω ταπεινῶσεαυτὸν,

Καὶ ἔναντι Κυρίου εὐρήσεις χάριν.

19. Πολλοὶ εἰσιν ὑψηλοὶ καὶ ἐκείδουσιν·

Ἀλλὰ κρύβεται ἀποκαλύπτεται μυστήριον.

20. Ὅτι μεγάλη ἡ δυνατεία Κυρίου,

Καὶ ὑπὸ τῶν ταπεινῶν δοξάζεται.

21. Χαλεπώτερά σε μὴ ζήτηι,

Καὶ ἰχυρότερα σε μὴ ἐξέταζε·

22. Ἄ προσετάγη σοι, ταῦτα διανοῶ ὁσίως·

Οὐ γὰρ ἐστὶ σοι χρεία τῶν κρυπτῶν βλίσκων ὀφθαλμοῦ,

23. Ἐν τοῖς περιστοῖς τῶν ἔργων σε μὴ περιεργάζου·

Πλείονα γὰρ συνέσεως αἰνθρώπων ὑπεδείχθη σοι·

24. Πολλὸς γὰρ ἐπλάϊνησεν ἡ ὑπόληψις αὐτῶν,

Καὶ ὑπένοια πονηρὰ ὠλίωθη διάνοιαν αὐτῶν.

25. Κόρας μὴ ἔχουσιν ἀπορήσει Φυτοί·

Γνώσεις δὲ ἄμοιροι εἰσιν, μὴ ἱπαγγέλλου.

26. Καὶ ὁ ἀγαπῶν κίνδυνον, ἐν αὐτῷ ἀπολεῖται·

Καρδία σκληρὰ κακωθήσεται ἐπ' ἰσχύαν·

27. Καρδία σκληρὰ βαρυνθήσεται πόνοις,

Καὶ ὁ ἀμαρτωλὸς προθήσει ἀμαρτίαν ἐφ' ἀμαρτίαις.

28. Ἐπαγωγὴ ὑπερηφάνου ἐκ ἑσιν ἰασις· Φυτόν γὰρ πονηρίας ἐρρίζωκεν ἐν αὐτῷ.

29. Καρδία συτετῆ διανοηθήσεται παραβολὴν,

Καὶ ἔς ἀκροατῆς ἐπιθυμία σοφῆς.

30. Πῦρ φλογιζόμενον ἀποσβέσει ὕδωρ, Καὶ ἐλεημοσύνη ἐξιλάσεται ἀμαρτίας.

31. Ὁ ἀνταποδιδὼς χάριτας μέμνηται εἰς τὰ μετὰ ταῦτα,

Καὶ ἐν καιρῷ πλώσεως αὐτῆς εὐρήσει σήριγμα.

ΚΕΦ. Δ'. IV.

ΤΕκνον, τὴν ζωὴν τῆς πλῆξης μὴ ἀποσερήσης,

Καὶ μὴ παρελκύσης ὀφθαλμοὺς ἐπιδεεῖς·

2. Ψυχὴν πεινώσαν μὴ λυπήσης,

Καὶ μὴ παρεργίσῃς ἄνδρα ἐν ἀπορίᾳ αὐτῆς·

P p 2

3. Καρ-

v. 13. Καὶ ἐὰν) καὶ. v. 16. Stich. 2. παρὰ Κυρίου) ἐπὶ κυρία. v. 17. τὰ ἔργα σε ἐν πραύτητι) εὐπαισθησία. v. 20. Κυρία) τῆς κυρίας. v. 24. Stich. 2. διάνοιαν) διανοίας. v. 26. ἀπολεῖται) ἐμπίπτει. v. 31. Stich. 2. πλώσεως αὐτῆς) πλώσεως.

3. Καρδίαν παρωγισμένην μὴ προστα-
ράξης, καὶ μὴ παρελκύσης δόσιν
προσδεομένην·
4. Ἰκέτην θλιδόμενον μὴ ἀπαναίνε, καὶ
μὴ ἀποσρέψης τὸ πρόσωπόν σε
ἀπὸ πλῶχῃ·
5. Ἀπὸ δεομένη μὴ ἀποσρέψης ὀφθαλ-
μὸν,
Καὶ μὴ δῶς τόπον ἀνθρώπῳ καίλαρέ-
σαοθαί σε·
6. Καταρωμένη γάρ σε ἐν πικρίᾳ ψυ-
χῆς αὐτῆ·
Τῆς δέσεως αὐτῆ ἐπακέσεται ὁ ποιή-
σας αὐτήν.
7. Προσφιλῇ συναγωγῇ σεαυτὸν ποιεῖ,
καὶ μεγισάνι ταπείνε τὴν κεφα-
λήν σε·
8. Κλῖνον πλῶχῳ ἄλκις τὸ ἔς σε,
Καὶ ἀποκρίθητι αὐτῷ εἰρηνικῶς ἐν
πραύτητι.
9. Ἐξελεῖ ἀδικήμενον ἐκ χειρὸς ἀδικούν-
τος,
Καὶ μὴ ὀλιγοψυχήσης ἐν τῷ κρίνειν
σε·
10. Γίνε ὀφθαλμοῖς ὡς πατήρ,
Καὶ ἀντὶ ἀνδρὸς τῇ μητρὶ αὐτῶν·
Καὶ ἔση ὡς υἱὸς ὑψίσου,
Καὶ ἀγαπήσει σε μᾶλλον ἢ μήτηρ σε·
11. Ἡ σοφία υἱὸς αὐτῆς ἀνύψωσε,
Καὶ ἐπιλαμβάνεται τῶν ζητούντων
αὐτήν.
12. Ὁ ἀγαπῶν αὐτήν ἀγαπᾷ ζωὴν,
Καὶ οἱ ἐρθρίζοντες πρὸς αὐτήν ἐμ-
πληθίζονται εὐφροσύνης·
13. Ὁ κρατῶν αὐτῆς κληρονομήσει δό-
ξαν,
Καὶ ὃ εἰσπορεύεται, εὐλογεῖ Κύριος· εὐλογεῖ
14. Οἱ λατρεύοντες αὐτῇ λειτεργήσων
ἀγίῳ,
Καὶ τὰς ἀγαπῶντας αὐτήν ἀγαπᾷ
ὁ Κύριος·
15. Ὁ ὑπακύνων αὐτῆς κρινεῖ ἔθνη,
Καὶ ὁ προσέχων αὐτῇ, κατασκηνώ-
σει πεποιθώς.
16. Ἐὰν ἐμπιστεύσῃ, κατακληρονομήσει ἐμπιστεύ-
αὐτήν, σει
Καὶ ἐν καταχέσει ἔσται αἱ γενεαὶ
αὐτῆ·
17. Ὅτι διεσραμμένως πορεύεται μετ'
αὐτῆ ἐν πρώτοις,
Φόβον καὶ δειλίαν ἐπάξει ἐπ' αὐτόν,
Καὶ βασανίσει αὐτὸν ἐν παιδίᾳ αὐτῆς· παιδιᾷ
Ἔως ὃ ἐμπιστεύσῃ τῇ ψυχῇ αὐτῆ,
Καὶ πειράσῃ αὐτὸν ἐν τοῖς δικαιοῦ-
μασιν αὐτῆς·
18. Καὶ πάλιν ἐπανήξει κατ' εὐθείαν
πρὸς αὐτόν, καὶ εὐφρανεῖ αὐτόν,
Καὶ ἀποκαλύψει αὐτῷ τὰ κρυπτά
αὐτῆς·
19. Ἐὰν ἀποπλανηθῇ, ἐγκαταλείψει
αὐτόν,
Καὶ παραδώσει αὐτόν εἰς χεῖρας πλώ-
σεως αὐτῆ·
20. Συντήρησον καιρὸν καὶ φύλαξαι ἀπὸ
πανηρῶν,
Καὶ περὶ τῆς ψυχῆς σε μὴ αἰχυν-
θῆς·
21. Ἐστὶ γὰρ αἰχὺνὴ ἐπάγασα ἀμαρτίαν,
Καὶ

САР. IV. v. 3. παρωγισμένην) παρωγισμένην. v. 11. υἱὸς αὐτῆς) υἱὸς ἑαυτῆς. v. 13. ἵlich. 2. εὐλογεῖ) εὐλογεῖται. v. 15. ἵlich. 2. προσέχων) προσελθὼν. v. 16. ἐμπιστεύσει, κατακληρονομήσει) ἐμπιστεύσει κατακληρονομήσει. v. 17. κρινεῖται) κρινεῖται. ibid. ἵlich. 2. φόβον καὶ) φόβον καὶ καὶ.

Καὶ ἔσιν αἰχὺνὴ δόξα καὶ χάρις.

22. Μὴ λάβῃς πρόσωπον κατὰ τῆς ψυχῆς σου,

Καὶ μὴ ἐντραπῆς εἰς πλῶσίν σου.

23. Μὴ καλύψῃς λόγον ἐν καιρῷ σωτηρίας,

Καὶ μὴ κρύψῃ τὴν σοφίαν σου εἰς καθυστήρ.

24. Ἐν γὰρ λόγῳ γνωθῆσεται σοφία,
Καὶ παιδεύει ἐν ῥήματι γλώσσης.

25. Μὴ ἀνίλιγε τῇ ἀληθείᾳ κατὰ μηδὲν,
Καὶ περὶ φέισμτος τῆς ἀπαιδευσίας σου ἐντραπήθι.

26. Μὴ αἰχυνθῇς ὁμολογῆσαι ἐφ' ἀμαρτίαις σου,

Καὶ μὴ βιάζῃ ροὺν ποταμῶ.

27. Καὶ μὴ ὑποσρώσῃς ἀνθρώπῳ μωρῷ σεαυτὸν,

Καὶ μὴ λάβῃς πρόσωπον δυνάστη.

28. Ἔως θανάτου ἀγώνισαι περὶ τῆς ἀληθείας,

Καὶ Κύριος ὁ Θεὸς πολεμήσει ὑπὲρ σου.

29. Μὴ γίνῃ ταχὺς ἐν γλώσσῃ σου,
Καὶ νωθρὸς καὶ παρειμένος ἐν τοῖς ἔργοις σου.

30. Μὴ ἴσθι ὡς λέων ἐν τῷ οἴκῳ σου,
Καὶ φαντασιοκοπῶν ἐν τοῖς οἰκέταις σου.

31. Μὴ ἔσω ἡ χεὶρ σου ἐκτεταμένη εἰς τὸ λαβεῖν,

Καὶ ἐν τῷ ἀποδιδόναι συνεσάλμένη.

ΚΕΦ. Ε'. V.

ΜΗ ἔπεχε ἐπὶ τοῖς χρήμασί σου,
Καὶ μὴ εἴπῃς· αὐτάρκη μοι ἐστὶ εἰς ζῴην.

2. Μὴ ἐξακολούθῃς τῇ ψυχῇ σου καὶ τῇ ἰσχύϊ σου,

Τὰ πορεύειν ἐν ὁδοῖς καρδίας σου.

3. Καὶ μὴ εἴπῃς· τίς με δυνατεύσει διὰ τὰ ἔργα μου;

Ὁ γὰρ Κύριος ἐκδικῶν ἐκδικήσει σε τὴν ὕβριν.

4. Μὴ εἴπῃς· ἡμαρτον, καὶ τί μοι ἐγένετο λυπηρόν;

Ὁ γὰρ Κύριός ἐστι μακρόθυμος, καὶ μὴ σε ἀντὶ.

5. Περὶ ἐξίλασμός μὴ ἄφοδος γίνῃ,
Προδεῖναι ἀμαρτίαν ἐφ' ἀμαρτίαις.

6. Καὶ μὴ εἴπῃς· ὁ οἰκτιρμένος αὐτῷ πολὺς,

Τὸ πλῆθος τῶν ἀμαρτιῶν μου ἐξιλάσεται.

Ἐλεος γὰρ καὶ ὀργὴ παρ' αὐτοῦ,
Καὶ ἐπὶ ἀμαρτωλῶς καταπαύσει ὁ θυμὸς αὐτοῦ.

7. Μὴ ἀνάμενε ἐπιστρέψαι πρὸς Κύριον,
Καὶ μὴ ὑπερβάλλῃς ἡμέραν ἐξ ἡμέρας·
Ἐξάπιννα γὰρ ἐξελεύσεται ὀργὴ Κυρίου,

Καὶ ὡς ἀμολήσεις, ἐκμολήσῃ.

Καὶ ἐν καιρῷ ἐκδικήσεως ἐξολῇ.

8. Μὴ ἔπεχε ἐπὶ χρήμασιν ἀδικοῖς·
Οὐδὲν γὰρ ὀφελήσῃς σε ἐν ἡμέρᾳ ἐπαγωγῆς.

9. Μὴ λίκμα ἐν παντὶ ἀνέμων,

P p 3

Καὶ

V. 27. ἀνθρώπῳ μωρῷ σεαυτὸν) ἴσταντὸν ἀνθρ. μωρῷ. V. 28. Ἔως θανάτου) ἕως τῆς θανάτου. V. 29. ταχὺς) τρυφύς. C A P. V. v. 2. addit Edit. Rom. Stich. 1. his verbis: τὰ πορεύειν ἐν ὁδοῖς καρδίας σου. V. 3. Stich. 2. ἐκδικήσει) addit σε. V. 6. Stich. 3. παρ' αὐτοῦ) παρ' αὐτοῦ. V. 8. Stich. 2. ὀφελήσῃς σε) ὀφελήσεις.

- Καὶ μὴ πορεύῃς ἐν πάσῃ ἀτραπῷ.
 Οὕτως ὁ ἀμαρτωλὸς ὁ διγλωσσος.
 10. Ἰδοὺ ἐξηριγμένος ἐν συνέσει σε,
 Καὶ εἰς ἔσω σε ὁ λόγος.
 11. Γίνε ταχύς ἐν ἀκροάσει σε,
 Καὶ ἴσω ἐν ἀληθείᾳ ἢ ζῷ σε,
 Καὶ ἐν μακροθυμίᾳ φθέγγε ἀπό-
 κρισιν.
 12. Εἰ ἔσι σοι σύσεις, ἀποκρίθητι τῷ
 πλησίον.
 Εἰ δὲ μὴ, ἡ χεὶρ σε ἔσω ἐπὶ σόμα-
 τί σε.
 13. Δόξα καὶ ἀτιμία ἐν λαλίᾳ,
 Καὶ γλώσσα ἀνθρώπου πῶσις αὐτῷ.
 14. Μὴ κληθῇς ψίδυρος,
 Καὶ τῇ γλώσσῃ σε μὴ ἐνέδρευε.
 Ἐπὶ γὰρ τῷ κλέπῃ ἐστὶν αἰχὺνὴ
 μοχθηρά,
 Καὶ κατάγνωσις πονηρὰ ἐπὶ δι-
 γλώσσῃ.
 15. Ἐν μεγάλῳ καὶ ἐν μικρῷ μὴ ἀγνοεῖ
 μηδέν.

ΚΕΦ. 5. VI.

- Κ**ΑΙ ἀντὶ φίλου μὴ γίνῃς ἐχθρὸς.
 Ὄνομα γὰρ πονηρὸν αἰχὺνὴν
 καὶ ἐνείδος κληρομησίης.
 Οὕτως ὁ ἀμαρτωλὸς ὁ διγλωσσος.
 2. Μὴ ἐπάρῃς σεαυτὸν ἐν βελῇ ψυχῇς
 σε,
 ἵνα μὴ διαρπαγῇ ὡς ταῦρος ἡ ψυ-
 χή σε.
 3. Τὰ φύλλα σε καταφάγεσαι, καὶ τὰς
 καρπὰς σε ἀπολέσεις,
 Καὶ ἀφήσεις σεαυτὸν ὡς ξύλον ξηρὸν.
 4. Ψυχὴ πονηρὰ ἀπολεῖ τὸν κλησάμενον
 αὐτήν,

- Καὶ ἐπίχαρμα ἐχθρῶν ποιήσει αὐτόν.
 5. Λάφυγξ γλυκὺς πληθυνεῖ φίλος
 αὐτῷ,
 Καὶ γλώσσα εὐλαλὸς πληθυνεῖ ἐν-
 προσηγορίᾳ.
 6. Οἱ εἰρηεύοντές σοι ἔσωσαν πολλοί.
 Οἱ δὲ σύμβουλοί σε εἰς ἀπὸ χιλίων.
 7. Εἰ κλῆσαι φίλον, ἐν πειρασμῷ κλῆσαι
 αὐτόν,
 Καὶ μὴ ταχύ ἐμπιστεύσῃς αὐτῷ.
 8. Ἐστὶ γὰρ φίλος ἐν καιρῷ αὐτῷ,
 Καὶ ὃ μὴ παραμείνῃ ἐν ἡμέρᾳ θλί-
 ψεώς σε.
 9. Καὶ ἔστι φίλος μετατιθέμενος εἰς
 ἐχθρὸν,
 Καὶ μάχην ἐνείδισμῷ σε ἀποκαλύ-
 ψει.
 10. Καὶ ἔστι φίλος κοινὸς τραπεζῶν,
 Καὶ ὃ μὴ παραμείνῃ ἐν ἡμέρᾳ θλί-
 ψεώς σε.
 11. Καὶ ἐν τοῖς ἀγαθοῖς σε ἔσαι ὡς σὺ,
 Καὶ ἐπὶ τὰς οἰκίας σε παρήσσια-
 σεται.
 12. Ἐὰν ταπεινωθῇς, ἔσαι κατὰ σὺν,
 Καὶ ἀπὸ τῶ προσώπου σε κρυθήσι-
 ται.
 13. Ἀπὸ τῶν ἐχθρῶν σε διαχωρέθητι,
 Καὶ ἀπὸ τῶν φίλων σε πρόστεχε.
 14. Φίλος πιστὸς σκέπη κεφαλαία.
 Ὁ δὲ εὖραν αὐτόν, εὖρε θησαυρόν.
 15. Φίλος πιστὸς ὅκ ἔστι ἀντάλλαγμα,
 Καὶ ὅκ ἔστι σταθμὸς τῆς καλλιότητος
 αὐτῷ.
 16. Φίλος πιστὸς φάρμακον ζωῆς,
 Καὶ οἱ φοβούμενοι Κύριον εὐρήσονται
 αὐτόν.

17. Ὁ φο-

CAP. VI. v. 3. sich. 2. ὡς φύλλον) ὡς ξύλον. v. 9. ὡς ἐχθρὸν) εἰς ἐχθρὸν.

17. Ὁ φοβόμενος Κύριον εὐθύνει Φιλίαν αὐτῆς,

Ὅτι καὶ αὐτὸν ἔσως καὶ ὁ πλησίον αὐτῆς.

18. Τέκνον ἐκ νεότητός σε ἐπίλεξαι παιδείαν,

Καὶ ἕως πολιῶν εὐρήσεις σοφίαν.

19. Ὡς ὁ ἀροτριῶν καὶ ὡς ὁ σπείρων πρόσσελθε αὐτῇ,

Καὶ ἀνάμενε τῆς ἀγαθῆς καρπῆς αὐτῆς.

Ἐν γὰρ τῇ ἐργασίᾳ αὐτῆς ὀλίγον κοπιάσεις,

Καὶ ταχύ φάγεσαι τῶν γενημάτων αὐτῆς.

20. Ὡς τραχεῖά ἐστι σφύδρα τοῖς ἀπαιδεύτοις,

Καὶ ἔκ ἔμμεναι ἐν αὐτῇ ἀκαέρδιος.

21. Ὡς λίθος δοκιμασίας ἰχυρὸς ἔσται ἐπ' αὐτῷ,

Καὶ ἔχρησι ἀπερρίψαι αὐτήν.

22. Σοφία γὰρ κατὰ τὸ ὄνομα αὐτῆς ἐστι,

Καὶ ἔ πολλοῖς ἐστι φανερά.

23. Ἀκυσσον τέκνον καὶ ἐκδέξαι τὴν γνώμην μου,

Καὶ μὴ ἀπαναίης τὴν συμβουλίαν μου.

24. Καὶ εἰσένεγκαι τὰς πόδας σε εἰς τὰς πέδας αὐτῆς,

Καὶ εἰς τὸν κλοιὸν αὐτῆς τὸν τράχηλόν σου.

25. Ὑπόθες τὸν ὤμόν σου, καὶ βάσταξον αὐτήν,

Καὶ μὴ προσοχθίσῃς τοῖς δεσμοῖς αὐτῆς.

26. Ἐν πάσῃ ψυχῇ σε πρόσσελθε αὐτῇ, Καὶ ἐν ἑλῇ δυνάμει σε τήρησον τὰς ὁδούς αὐτῆς.

27. Ἐξίχνευσον καὶ ζήτησον, καὶ γνωθίσεται σοι,

Καὶ ἐγκρατὴς γενόμενος μὴ ἀφῆς αὐτήν.

28. Ἐπ' ἐχάταν γὰρ εὐρήσεις τὴν ἀνάπαυσιν αὐτῆς,

Καὶ γραφήσεται σοι εἰς εὐφροσύνην.

29. Καὶ ἔσονται σοι αἱ πέδες εἰς σκέπην ἰχύος,

Καὶ οἱ κλοιοὶ αὐτῆς εἰς σολὴν δόξης.

30. Κόσμος γὰρ χρύσεός ἐστιν ἐπ' αὐτῆς, Καὶ οἱ δεσμοὶ αὐτῆς κλωσμα ὑακίνθινον.

31. Στολὴν δόξης ἐνδύσῃ αὐτήν, καὶ σέφανον ἀγαλλιάματος περιθήσεις σεαυτῷ.

32. Ἐὰν θέλῃς τέκνον, παιδευθήσῃ, Καὶ ἐὰν ἐπιδῷς τὴν ψυχὴν σου, πατήρ σου ἔσῃ.

33. Καὶ ἐὰν ἀγαπήσῃς ἀκύνειν, ἐκδέξῃ σὺναι,

Καὶ ἐὰν κλίνῃς τὸ ἔς σε, σεφὸς ἔσῃ.

34. Ἐν πλήθει πρεσβυτέρων σῆθι, Καὶ τίς σεφὸς αὐτῷ προσκολληθήσεται.

35. Πᾶσαν διήγησιν θείαν θέλε ἀκροᾶσθαι,

Καὶ παροιμίαι συνέσεως μὴ ἐκφυγῇ τωσάν σε.

36. Ἐὰν ἴδῃς συνετὸν, ὀρθρίζε πρὸς αὐτόν,

Καὶ βαθμὴς θυρῶν αὐτῆς ἐκτριβέτω ὁ πῆς σου.

37. Δια-

ν. 19. καὶ ὡς ὁ σπείρων) ὡς deest. ibid. stich. 4. τῶν γενημάτων) γεννημάτων. ν. 23. καὶ ἐκδέξαι τὴν γνώμην) καὶ δέξαι γνώμην. ν. 24. εἰσένεγκαι) εἰσένεγκον. ν. 26. stich. 2. τήρησον) συντήρησον. ν. 31. stich. 2. ἐπιδῷς) δῷς. ν. 33. Καὶ ἐὰν) Καὶ abest. ν. 35. ἀκροᾶσθαι) ἀκύνειν. ibid. stich. 2. ἐκφυγῇ τωσάν) ἐκφυγίσαν.

37. Διανοῦ ἐν τοῖς προσάγμασι Κυρίῃ,
Καὶ ἐν ταῖς ἐντολαῖς αὐτῆς μελέτα
διαπαντὲς·
Αὐτὸς τηρεῖ τὴν καρδίαν σε,
Καὶ ἡ ἐπιθυμία τῆς σοφίας δοθί-
σεται σοι.

ΚΕΦ. Ζ'. VII.

ΜΗ ποιεῖ κακά, καὶ ἔμῃ σε κα-
ταλάβῃ κακόν·

2. Ἀπόστηθι ἀπὸ ἀδικίᾳ, καὶ
ἐκκλινεῖ ἀπὸ σῆς ἀδικίᾳ·

3. Τὶς μὴ σπεῖρε ἐπ' αὐλακὰς ἀδικίας,
Καὶ ἔμῃ θείσης αὐτὰ ἐπιπλασία·

4. Μὴ ζῆτει παρὰ Κυρίῃ ἡγεμονίαν,
Μηδὲ παρὰ βασιλέως καθέδραν δό-
ξης.

5. Μὴ δικαιοῦ ἔναντι Κυρίῃ,
Καὶ παρὰ βασιλεῖ μὴ σοφίζῃ.

6. Μὴ ζῆτει γενέσθαι κριτῆς,
Μὴ ἐκ ἰχύσεως ἐξάραι ἀδικίας·
Μήποτε εὐλαβηθῇς ἀπὸ προσώπου
δυναστεύου,
Καὶ θήσεις σκάνδαλον ἐν εὐθύτητί
σε.

7. Μὴ ἀμάρτανε εἰς πλήθος πόλεως,
Καὶ μὴ καταβάλλῃς σεαυτὸν ἐν ἔχλῳ.

8. Μὴ καταδυσμεύσῃς δις ἀμαρτίαν·
Ἐν γὰρ μιᾷ ἐκ ἀθώου ἐσθ.

9. Μὴ εἴπῃς· τῷ πλήθει τῶν δώρων με
ἐπίψομαι,
Καὶ ἐν τῷ προσενέγκαι με Θεῷ ὑψί-
σω, προσδέξεται.

10. Μὴ ὀλγὴν ψυχῆς ἐν τῇ προσευχῇ
σε, καὶ ἐλεημοσύνην ποιῆσαι μὴ
παρίδῃς.

11. Μὴ καταγέλας ἄνθρωπον ὄντα ἐν
πικρίᾳ ψυχῆς αὐτῆς·

Ἔστι γὰρ ὁ ταπεινῶν καὶ ἀνυψῶν.

12. Μὴ ἀροτρία ψεῦδος ἐπ' ἀδελφῷ σε,
Μηδὲ φίλῳ τὸ ὅμοιον ποιεῖ.

13. Μὴ θέλῃς ψεύδεσθαι πᾶν ψεῦδος·
Ὁ γὰρ ἐνδελεχισμὸς αὐτῆς ἐκ εἰς
ἀγαθόν.

14. Μὴ ἀδολέχει ἐν πλήθει πρεσβυτέ-
ρων,

Καὶ μὴ δευτερώσῃς λόγον ἐν προσευ-
χῇ σε.

15. Μὴ μισήσῃς ἐπίπνεον ἐργασίαν
Καὶ γεωργίαν ὑπὸ ὑψίστῃ ἐκλισμένην.

16. Μὴ προσλογίζῃς σεαυτὸν ἐν πλήθει
ἀμαρτωλῶν·

Μνησθητι ὅτι ὀργὴ ἔχει χρονιεῖ.

17. Ταπεινώσον σφόδρα τὴν ψυχὴν σε,
ὅτι ἐκδίκησις ἀσεβῆς πυρὸς καὶ
σκώληξ.

18. Μὴ ἀλλάξῃς φίλον διαφόρᾳ κατὰ μηδίην, ἀδιαφό-
ρη
Μηδὲ ἀδελφὸν γνήσιον ἐν χρυσίῳ
ᾧφι.

19. Μὴ ἀσέχει γυναικὸς σοφῆς καὶ ἀγα-
θῆς·

Ἡ γὰρ χάρις αὐτῆς ὑπὲρ τὸ χρυ-
σίον.

20. Μὴ κακώσῃς οἰκέτην ἐργαζόμενον ἐν
ἀληθείᾳ,

Μηδὲ μίσθιον διδοίλα τὴν ψυχὴν αὐτῆς

21. Οἰκέ-

v. 37. stich. 4. τῆς σοφίας) addit σε. CAP. VII. v. 3. stich. 2. αὐτὰ ἐπιπλασία) αὐτὰς ἐπιπλασίως. v. 6. stich. 2. ἰχύσεως) ἰξυχύσεως. v. 8. stich. 2. Ἐν γὰρ μιᾷ) ἐν γὰρ τῇ μιᾷ. v. 9. ἐπίψομαι) ἐπόψεται. v. 16. stich. 2. & v. 17. in Rom. inverso ordine leguntur : ταπεινώσον σφόδρα τὴν ψυχὴν σε, μνησθητι ὅτι ὀργὴ οὐ χρονιεῖ. v. 18. ἀδιαφόρη) ἴσην ἀδιαφόρην. ibid. stich. 2. Μηδὲ ἀδ.) μηδ' ἀδ. v. 19. stich. 2. Ἡ γὰρ) καὶ γὰρ. v. 20. stich. 2. τὴν ψυχὴν) absque articulo.

21. Οικέτην συνετὸν ἀγαπάτω σε ἡ
ψυχή·

Μὴ σερήσης αὐτὸν ἐλευθερίας·

22. Κτήνη σοὶ ἐσιν, ἐπισκέπτε αὐτὰ,

Καὶ εἰ ἔσι σοι χεήσιμα, ἐμμένετω σοι.

23. Τέκνα σοὶ ἐσιν, παίδευσον αὐτὰ,

Καὶ κάμψον ἐκ νεότητος τὸν τράχη-
λον αὐτῶν·

24. Θυγατέρες σοὶ εἰσι, πρόσχε τῷ
σώματι αὐτῶν,

αὐτὰ

Καὶ μὴ ἱλαρώσης πρὸς αὐταὶ τὸ πρόσ-
ωπὸν σε.

25. Ἐκδοθὺ θυγατέρα, καὶ ἔσῃ τετελεκαὺς
ἔργον μέγα·

Καὶ ἀνδρὶ συνετῷ δώρησαι αὐτήν.

26. Γυνή σοι ἐστὶ κατὰ ψυχὴν, μὴ ἐκ-
βάλης αὐτήν·

Μισαμένη δὲ μὴ ἐκδῇ σε σικτόν.

δυναμί

27. Ἐν ὅλῃ καρδίᾳ σε δόξασον τὸν πατέ-
ρα σε,

Καὶ μητρὸς ὠδῖνας μὴ ἐπιλάθῃ·

28. Μνήσθητι ὅτι δι' αὐτῶν ἐγεννήθης,

Καὶ τί ἀνταποδώσεις αὐτοῖς καθὼς
αὐτοὶ σοί;

29. Ἐν ὅλῃ ψυχῇ σε εὐλαβῶ τὸν Κύριον,
Καὶ τῆς ἱερεῖς αὐτῆς θαύμαζε·

30. Ἐν ὅλῃ δυνάμει ἀγάπησον τὸν ποιή-
σαντά σε,

Καὶ τῆς λειτουργίης αὐτῆς μὴ ἐγκα-
ταλίπῃς.

31. Φοβῶ τὸν Κύριον, καὶ δόξασον ἱερέα,
Καὶ δὸς τὴν μερίδα αὐτῷ, καθὼς ἐν-
τέταλται σοι,

Ἀπαρχὴν καὶ περὶ πλημμελείας, καὶ
δῶσιν βραχυόνων,

Τομ. IV.

Καὶ θυσίαν ἀγιασμῶ καὶ ἀπαρχὴν
ἀγίων.

32. Καὶ πλῶχῳ ἔκλεινον τὴν χεῖρά σε,

ἵνα τελειωθῇ ἡ εὐλογία σε·

33. Χάρις δόματος ἐναντι παντὸς ζῶντος,
Καὶ ἐπὶ νεκρῷ μὴ ἀποκαλύψῃς χάριν.

34. Μὴ ὑτέρει ἀπὸ κλαιόντων,

Καὶ μετὰ πενθούντων πένθησον.

35. Μὴ ὀκνεῖ ἐπισκέπτεσθαι ἄρρώστον·

Ἐκ γὰρ τῶν τοιούτων ἀγαπηθήσῃ.

36. Ἐν πᾶσι τοῖς λόγοις σε μίμνήσκῃ
τὰ ἔργατά σε,

Καὶ εἰς τὸν αἰῶνα ἔχῃ ἀμαρτήσεις.

ΚΕΦ. Η'. VIII.

ΜΗ διαμάχεσθαι μετὰ ἀνθρώπου δυ-
νάς,

Μήποτε ἐμπέσης εἰς τὰς χεῖ-
ρας αὐτοῦ.

2. Μὴ ἔριζε μετὰ ἀνθρώπου πλεσίῃ,

Μήποτε ἀντισθῇ σε τὴν ὀλκὴν·

Πολλὸς γὰρ ἀπώλεσεν τὸ χρυσίον,

Καὶ καρδίας βασιλείων ἐξέκλινεν.

3. Μὴ διαμάχου μετὰ ἀνθρώπου γλωσ-
σώδης,

Καὶ μὴ ἐπισειβάσῃς ἐπὶ τὸ πῦρ αὐ-
τῆς ξύλα.

4. Μὴ πρόσπαιζε ἀπαιδευτῷ, ἵνα μὴ
ἀτιμάζονται οἱ πρόγονοί σε.

5. Μὴ ὀνειδίζε ἀνθρώπον ἀποσρέφοντα
ἀπὸ ἀμαρτίας·

Μνήσθητι ὅτι πάντες ἐσμέν ἐν
ἱκτιμίῳ.

6. Μὴ ἀτιμάσῃς ἄνδρα ἐν γῆρα αὐτοῦ· ἐπιτίμοις
Καὶ γὰρ ἐξ ἡμῶν γηράσκουσιν.

Qq

7. Μὴ

v. 24. flich. 2. πρὸς αὐτὰ) πρὸς αὐταί. v. 27. δυνάμει σε) καρδίᾳ. v. 28. ἐγεννήθης) ἐγενήθης.
CAP. VIII. v. 2. flich. 2. ἀντισθῇ) ἀντιστήσῃ. v. 5. flich. 2. ἱκτιμίῳ) ἱκτιμίῳ. v. 6. ἄν-
δρα ἐν γῆρα) ἄνθρωπον ἐν γῆρει.

7. Μὴ ἐπὶ χαίρει ἐπὶ νεκρῷ τῷ ἰχθυήσαντι

Μνήσθητι ὅτι πάντες τελευτῶμεν.

8. Μὴ παρίδης διήγημα σεφῶν,
Καὶ ἐν ταῖς παροιμίαις αὐτῶν ἀνα-
σρέφῃ.

Ὅτι παρ' αὐτῶν μαθήσῃ παιδείαν,
Καὶ λειτεργῆσαι μεγιστᾶσιν ἡμῶν.

9. Μὴ ἀτόχει διηγήματος γερόντων.
Καὶ γὰρ αὐτοὶ ἔμαθον παρὰ τῶν
πατέρων αὐτῶν.

Ὅτι παρ' αὐτῶν μαθήσῃ σύνεσιν,
Καὶ ἐν καιρῷ χρείας δοῦναι ἀπό-
κριτιν.

10. Μὴ ἔκκαιε ἄνθρακας ἀμαρτωλῶν,
Μὴ ἐμπυρριώῃς ἐν πυρὶ φλογὸς αὐτῶν.

11. Μὴ ἐξανασηῇς ἀπὸ προσώπου ὕβριτος,
ἵνα μὴ ἐγκαθίσῃ ὡς ἔνεδρον τῆς
σώματί σου.

12. Μὴ δανείσῃς ἀνθρώπῳ ἰχυροτέρῳ σου,
Καὶ εἰάν δανείσῃς, ὡς ἀπολωλεκὸς
γίνῃς.

13. Μὴ ἐγγυήσῃς ὑπὲρ δυνάμιν σου.
Καὶ εἰάν ἐγγυήσῃς, ὡς ἀποτίσων φρεν-
τιζε.

14. Μὴ δικάζῃς μετὰ κριτῶν.
Κατὰ γὰρ τὴν δόξαν αὐτῶν κρινῶσιν
αὐτῶν.

15. Μετὰ τολμηρῶν μὴ παρεῦθ ἐν ὁδῷ,
ἵνα μὴ βαρύνῃται κατὰ σὲ.
Αὐτοὶ γὰρ κατὰ τὸ θέλημα αὐτῶν
ποιήσῃ,
Καὶ τῇ ἀφροσύνῃ αὐτῶν συναπολῇ.

16. Μετὰ θυμῶδες μὴ ποιήσῃς μάχην,
Καὶ μὴ διαπορεύῃς μετ' αὐτῶν τὴν
ἐρημὸν.

Ὅτι ὡς ἔδεν ἐν ὀφθαλμοῖς αὐτῶν
αἷμα,

Καὶ ὅπως ἐκ ἑσιν βοήθεια, καταβα-
λεῖ σε.

17. Μετὰ μωρῶν μὴ συμβελεύῃς.

Οὐ γὰρ δυνήσεται λόγον εἶξαι.

18. Ἐνώπιον ἀλλοτρίων μὴ ποιήσῃς κρυπλὸν.
Οὐ γὰρ γινώσκεις τί τέξεται.

19. Παντὶ ἀνθρώπῳ μὴ ἐκφανε καρ-
δίαν σου,
Καὶ μὴ ἀναφερέτω σοὶ χάριν ἡντι.

ΚΕΦ. Θ'. IX.

ΜΗ ζήλῃς γυναῖκα τῷ κόλπῳ σου,
Μηδὲ διδάξῃς ἐπὶ σεαυτὸν παι-
δείαν πονηράν.

2. Μὴ δῶς γυναικὶ τὴν ψυχὴν σου,
Ἐπιβῆναι αὐτὴν ἐπὶ τὴν ἰχὺν σου.

3. Μὴ ὑπάντα γυναικὶ ἐταιριζομένη,
Μήποτε ἐμπέσῃς εἰς τὰς παγίδας
αὐτῆς.

4. Μετὰ ψαλλέου μὴ ἐνδελέχιζε,
Μήποτε ἀλλῶς ἐν τοῖς ἐπιχειρήμασιν
αὐτῆς.

5. Παρθένον μὴ καταμάνθανε,
Μήποτε σκανδαλισθῇς ἐν τοῖς ἐπιτι-
μίαις αὐτῆς.

6. Μὴ δῶς πέναις τὴν ψυχὴν σου,
ἵνα μὴ ἀπολέσῃς τὴν κληρονομίαν σου.

7. Μὴ περιβλέπῃς ἐν ῥύμαις πόλεως,
Καὶ ἐν ταῖς ἱρμίαις αὐτῆς μὴ πλαυνῷ. ἐρήμοις

8. Ἀπόσρεψον ὀφθαλμοὺς ἀπὸ γυναικὸς
κεχαρισμένης, εὐμόρφῃς

Καὶ μὴ καταμάνθανε κάλλος ἀλλό-
τριον.

Ἐν κάλλει γυναικὸς πάλαι ἐπλανή-
θησαν.

Καὶ

Καὶ ἐκ τέττα Φιλία ὡς πῦρ ἀνα-
καίεται.

9. Μετὰ ὑπάνδρες γυναῖκός μὴ καὶ θὺ τὸ
σύνολον,

Καὶ μὴ συμμετακλιθῇς ἐκ' ἀγκῶνα μετ' αὐτῆς,

Καὶ μὴ συμβολοκοπήσῃς μετ' αὐτῆς
ἐν οἴῳ.

Μήποτε ἐκκλίνη ἡ ψυχὴ σε ἐπ'
αὐτήν,

Καὶ τῷ πνεύματί σε ὀλυθήσῃ εἰς
ἀπώλειαν.

10. Μὴ ἐγκαταλίπῃς φίλον ἀρχαῖον.

Ὁ γὰρ πρόσφατος ἐκ ἔστιν ἔπιστος
αὐτῷ.

Οἶνος νέος, φίλος νέος.

Ἐὰν παλαιωθῇ, μετ' εὐφροσύνη πίε-
σαι αὐτόν.

11. Μὴ ζηλώσῃς δόξαν ἀμαρτωλοῦ.

Οὐ γὰρ οἶδας τίς ἔσται ἡ καταστροφὴ
αὐτῆ.

12. Μὴ εὐδοκήσῃς ἐν εὐδοκίᾳ ἀσεβῶν.

Μνησθῇτι ὅτι ἔως αἶθε ἔ μὴ δικαιο-
θῶσιν.

13. Μακρὰν ἀπέχε ἀπὸ ἀνθρώπου ὃς
ἔχει ἐξουσίαν τῇ φονεῦειν,

Καὶ ἔ μὴ ὑποπλεύσῃς φόβον θανάτου.

Κὰν προσέλθῃς, μὴ πλημμελήσῃς,
ἵνα μὴ ἀφελῇ τὴν ζωὴν σε παραχρῆμα.

παγίδος

Ἐπίγνωθι ὅτι ἐν μέσῳ παγίδων δια-
βαίνεις,

Καὶ ἐπὶ ἐπάλξεων πόλεων περιπατεῖς.

τῷ 14. Κατὰ τὴν ἰχύν σε εὐχάσασαι τῇ
πλησίον,

Καὶ μετὰ σοφῶν βυλεύε.

15. Μετὰ συνετῶν ἔσω ὁ διαλογισμὸς
σε,

Καὶ πᾶσα ἡ διήγησίς σε ἐν νόμῳ
ὑψίσε.

16. Ἄνδρες δίκαιοι ἔσωσαν σὺνδειπνοὶ σε,

Καὶ ἐν φόβῳ Κυρίου ἔσω τὸ καύχη-
μά σε.

17. Ἐν χειρὶ τεχνιτῶν ἔργον ἱκανοποιῆσαι, ἔπαινε-

Καὶ ὁ ἡγόμενος λαὸς σοφὸς ἐν λόγῳ θήσεται
αὐτῆ.

18. Φοβερός ἐν πόλει αὐτῆ ἀνὴρ γλωσ-
σώδης,

Καὶ ὁ προπετής ἐν λόγῳ αὐτῆ μι-
σηθήσεται.

ΚΕΦ. 10. Χ.

Κριτὴς σοφὸς παιδεύσει τὸν λαὸν
αὐτῆ,

Καὶ ἡγεμονία συνετῆ τεταγμέ-
νη ἔσται.

2. Κατὰ τὸν κριτὴν τῆ λαὸς αὐτῆ, ἔτι
οἱ λειτουργοὶ αὐτῆ,

Καὶ κατὰ τὸν ἡγόμενον τῆς πόλεως
πάντες οἱ κατοικοῦντες αὐτήν.

3. Βασιλεὺς ἀπαιδεύσας ἀπολεῖ τὸν λαὸν
αὐτῆ.

Καὶ πόλις οἰκισθήσεται ἐν συνέσει δυ-
νατῶν.

4. Ἐν χειρὶ Κυρίου ἡ ἐξουσία τῆς γῆς,

Καὶ τὸν χρησίμον ἐγερεῖ εἰς καιρὸν
ἐπ' αὐτῆς.

5. Ἐν χειρὶ Κυρίου εὐδοκία ἀνδρῶν,

Qq 2

Καὶ

CAP. IX. v. 9. stich. 5. ἐλυθήσῃ) ὀλυθήσῃ. v. 10. stich. 2. ἔπαισε) ἔφισσε. ibid. stich. 4. μετ' εὐφροσύνη) μετ' εὐφροσύνης. v. 12. εὐδοκίᾳ) ἐν εὐδοκίᾳ. v. 13. stich. 4. ἀφελῇ) ἀφίληται. ibid. stich. 5. παγίδος) παγίδων. v. 14. τῷ πλησίον) τὰς πλησίον. ibid. stich. 2. βυλεύε) συμβαλεῖται. v. 15. Μετὰ) καὶ μετὰ. ibid. stich. 2. ἡ διήγησις) absque articulo. v. 17. ἱκανοποιῆσεται) ἱκανοθήσεται. CAP. X. v. 2. ἔτι) ἔτι καὶ αἱ. v. 4. ἡ ἐξουσία) absque articulo.

- Καὶ προσώπῳ γραμματέως ἐπιθήσει
δόξαν αὐτῷ.
6. Ἐπὶ παντὶ ἀδικήματι· μὴ μνηστής τῷ
πλησίον,
Καὶ μὴ πρᾶσσε μηδὲν ἐν ἔργοις ὕβρεως.
7. Μισητὴ ἔναντι Κυρίου καὶ ἀνθρώπων
ὑπερηφανία,
αἰδία Καὶ ἐξ ἀμφοτέρων πλημμελήσει ἄδικα.
8. Βασιλεία ἀπὸ ἔθνους εἰς ἔθνος μετά-
γεται,
Διὰ ἀδικίας καὶ ὕβρεις καὶ χρήματα
δολία.
9. Φιλαργύρε μὴ γὰρ εἶναι ἀνημέτερον·
Οὗτοι γὰρ καὶ τὴν ἑαυτῶν ψυχὴν ἱκκαλίον ποιοῦν.
10. Τί ὑπερηφανεύεται γῆ καὶ σποδὶς;
ἔρριψα Ὅτι ἐν ζωῇ ἱέρησαν τὰ ἐνδόδια αὐτῷ,
Μακρὸν ἀββῶσημα σκώπτει ἱατρός·
καὶ βασιλεὺς σήμερον, καὶ αὐριον
τελευτήσκει.
11. Ἐν γὰρ τῷ ἀποθανεῖν ἄνθρωπον,
κληρονομήσει ἔρπετά καὶ θηρία
καὶ σκώληκες.
12. Ἀρχὴ ὑπερηφανίας ἀνθρώπου ἀφι-
σαμένου ἀπὸ Κυρίου,
Καὶ ἀπὸ τῷ ποιήσαντες αὐτὸν ἀπέ-
ση ἡ καρδία αὐτῷ.
13. Ὅτι ἀρχὴ ὑπερηφανίας ἀμαρτία,
Καὶ ὁ κρατῶν αὐτῆς ἐξομδεῖται βδέ-
λυγμα.
Διὰ τῷτο παρεδόξατο Κύριος τὰς
ἐπαγωγὰς,
Καὶ κατέστρεψεν εἰς τέλος αὐτῆς.
14. Θρόνος ἀρχόντων καθεῖλεν ὁ Κύριος,
Καὶ ἐκάθισε πρᾶεῖς αὐτῶν.
15. Ῥίζας ἔθνων ὑπερηφάνων ἐξέτιλεν ὁ Κύ-
ριος,

- Καὶ ἐφύτευσε ταπεινὰς αὐτῶν αὐτῶν.
16. Χάρας ἔθνων κατέστρεψεν ὁ Κύριος,
Καὶ ἀπόλεσεν αὐτὰς ἕως θυμαλίων
γῆς.
17. Ἐξῆρεν αὐτὰς καὶ ἀπόλεσεν αὐτὰς,
Καὶ κατέπαυσεν ἀπὸ γῆς τὸ μαημό-
συνον αὐτῶν.
18. Οὐκ ἐκλίπαι ἀνθρώποις ὑπερηφανία,
Οὐδὲ ὀργὴ θυμῷ γεννήμασι γυναικῶν.
19. Σπέρμα ἔντιμον ποῖον; σπέρμα ἀν-
θρώπου.
- Σπέρμα ἔντιμον ποῖον; οἱ φοβέμετοι
τὸν Κύριον.
- Σπέρμα ἄτιμον ποῖον; σπέρμα ἀν-
θρώπου.
- Σπέρμα ἄτιμον ποῖον; οἱ παραβαί-
νοντες ἐντολάς.
20. Ἐν μέσῳ ἀδελφῶν ὁ ἡγέμενος αὐτῶν
ἔντιμος,
Καὶ οἱ φοβέμενοι Κύριον ἐν ὀφθαλ-
μοῖς αὐτῷ.
21. Πρὸ λήξεως ἀρχῆς φόβος Κυρίου·
Ἐκβολὴ δὲ ἀρχῆς σκληρισμοὶ καὶ ὑπερηφανία.
22. Πλῆσιος καὶ ἐνδοξος καὶ πτωχός,
Τὸ καύχημα αὐτῶν φόβος Κυρίου.
23. Οὐ δίκαιον ἀτιμάσαι πτωχὸν συνέλόν,
Καὶ ἔκαθῃκεν δοξάσαι ἄνδρα ἀμαρ-
τωλόν.
24. Μεγιστὴν καὶ κριτὴν καὶ δυνάστην δο-
ξαθήσεται·
Καὶ ἔκ ἐστιν αὐτῶν τις μείζων τῶν
φοβημένων τὸν Κύριον.
25. Οἰκέτῃ σοφῷ ἐλεύθεροι λειτουργή-
σασιν·
Καὶ ἀνὴρ ἐπισήμων ἔργοις αὐτοῦ
καυδεύμενος.

26. Μὴ

ν. 6. μνηστής) μνηστής. ν. 7. sich. 2. αἰδία) ἄδικα. ν. 17. Ἐξῆρεν αὐτὰς) ἔξῆρεν ἐξ αὐτῶν.
ν. 23. sich. 2. καθεῖλεν) κατήρει. ν. 24. sich. 2. τῶν φοβημένων) τῶν φοβημένων.

26. Μὴ σεφίζῃ ποιῆσαι τὸ ἔργον σου,
καὶ μὴ δοξάζῃ ἐν καιρῷ ξενωχώρας
σου.

27. Κρείσσων ἐργαζόμενος καὶ περισσεύων
ἐν πᾶσιν,
ἢ περιπατῶν δοξαζόμενος καὶ ὑπε-
ρῶν ἄρτων.

28. Τέκνον, ἐν πραύτητι δόξασον τὴν
ψυχὴν σου,
καὶ δὸς αὐτῇ τιμὴν κατὰ τὴν ἀξίαν
αὐτῆς.

29. Τὸν ἀμαρτάνοντα εἰς ψυχὴν αὐτῆς
τίς δικαιώσει;
καὶ τίς δοξάσει τὸν ἀτιμάζοντα τὴν
ζωὴν αὐτῆς;

30. Πτωχὸς δοξάζεται δι' ἐπισήμην
αὐτῆς,
καὶ πλέσιος δοξάζεται διὰ τὸν πλῆ-
τον αὐτῆς.

31. Ὁ δεδοξασμένος ἐν πτωχείᾳ, καὶ ἐν
πλέτῳ ποταχῶς;
καὶ ὁ ἄδοξος ἐν πλέτῳ, καὶ ἐν πτω-
χείᾳ ποταχῶς;

ΚΕΦ. ΙΑ'. ΧΙ.

καθήσει **Σ**ΟΦΙΑ ταπεινῶ ἀνυψώσει κεφα-
λήν αὐτῆς,
καὶ ἐν μέσῳ μεγιστάνων καθίσει
αὐτὴν.

2. Μὴ αἰνέσης ἄνδρα ἐν κλίβῳ αὐτῆς,
καὶ μὴ βδελύξῃ ἄνθρωπον ἐν ὀράσει
αὐτῆς.

3. Μικρὰ ἐν πετεινοῖς μέλισσα,
καὶ ἀρχὴ γλυκασμάτων ὁ καρπὸς
αὐτῆς.

4. Ἐν περιβολῇ ἱματίων μὴ καυχῆσθαι,
καὶ ἐν ἡμέρᾳ δόξης μὴ ἐπαίρει·
Ὅτι θαυμαστὰ τὰ ἔργα Κυρίου,
καὶ κρυπλὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ ἐν ἀνθρώ-
ποις.

5. Πολλοὶ τύραννοι ἐκάθισαν ἐπὶ ἐδάφους,
ὁ δὲ ἀνυπενόητος ἐφόρεσε διάδημα.

6. Πολλοὶ δυνάσαι ἠτιμάθησαν σφόδρα,
καὶ ἔνδοξοι παρεδόθησαν εἰς χεῖρας
ἐτέρων.

7. Πρὶν ἢ ἐξετάσῃς μὴ μέμψῃ δι' ἀκοῆς·
νόησον πρῶτον, καὶ τότε ἐπιτίμα.

8. Πρὶν ἀκῶσαι, μὴ ἀποκρίνῃς ῥῆμα·
καὶ ἐν μέσῳ λόγων μὴ παρεμβάλλῃς.

9. Περὶ πράγματος ἢ ἐκ ἑσὶ σοι χρεῖα,
μὴ ἔριζε,
καὶ ἐν κρίσει ἀμαρτωλῶν μὴ συνέ-
δρευε.

10. Τέκνον, μὴ περὶ πολλὰ ἔσωσαν αἱ
πράξεις σου.

Ἐὰν πληθυνῇς, ἐκ ἀθωωθήσῃ,
καὶ ἐὰν διαίκῃς, ἢ μὴ καταλάβῃς,
καὶ ἢ μὴ ἐκφύγῃς διαδράς.

11. Ἐσὶ κοπιῶν καὶ πονῶν καὶ σπυῖδων,
καὶ τίς μᾶλλον ὑπερεῖται.

12. Ἐσὶ νωθρὸς προσδεόμενος ἀντιλή-
ψεως,

ὑπερῶν ἰσχύι, καὶ πτωχεῖα περισσεύει·
καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ Κυρίου ἐπέβλεψαν
αὐτῷ εἰς ἀγαθὰ,

Q93

καὶ

ν. 27. καὶ περισσεύων) non habet. ibid. stich. 2. δοξαζόμενος καὶ ὑπερῶν) ἢ δοξαζόμενος καὶ ἀπο-
ρεῶν. ν. 29. εἰς ψυχὴν) εἰς τὴν ψυχὴν. ν. 31. Ὁ δεδοξασμένος) ὁ δὲ δοξαζόμενος. C A P. XI.
ν. 1. ἀνυψώσει κεφαλὴν αὐτῆς) ἀνύψει κεφαλὴν. ibid. stich. 2. καθίσει) καθίσει. ν. 2. αἰνέ-
σης) αἰνέσει. ν. 4. stich. 4. ἀνθρώποις) ἐν ἀνθρώποις. ν. 7. Πρὶν ἢ) πρὶν. ν. 8. Ποῖν ἀκ.) πρὶν
ἢ ἀκῶσαι. ν. 9. ἢ ἐκ ἑσὶ σοι) adjicit χρεῖα. ν. 11. stich. 2. τίς) τίς. ν. 12. νωθρὸς) ad-
dit καὶ. ibid. stich. 2. ἰσχύι) ἰσχύει.

Καὶ ἀνστήσας αὐτὸν ἐκ ταπεινώ-
σεως αὐτοῦ,

13. Καὶ ἀνύψωσε κεφαλὴν αὐτοῦ ἐπὶ
συντριβῆς,

Καὶ ἀπεθαύμασαν ἐπ' αὐτῷ πολλοί.

14. Ἀγαθὰ καὶ κακά, ζωὴ καὶ θά-
νατος,

Πτωχεῖα καὶ πλεῖτος παρὰ Κυρίου
ἐστίν.

15. Σοφία καὶ ἐπιστήμη καὶ γνώσις νόμου παρὰ Κυρίου·
Ἀγαπήσεις καὶ ὁδοὶ καλῶν ἔργων παρ' αὐτῷ εἰσιν.

16. Πλάνη καὶ σκότος ἀμαρτωλοῖς συνέκλιναι·
Τοῖς δὲ γινώσκουσιν ἐπὶ κακίᾳ συγγρηῖ κακά.

17. Δόσις Κυρίου παραμένει εὐσεβέσι,
Καὶ ἡ εὐδοκία αὐτοῦ εἰς τὸν αἰῶνα
εὐδοκῶθήσεται.

18. Ἐστὶ πλετών ἀπὸ προσοχῆς καὶ
σφιγγίας αὐτοῦ,
Καὶ αὕτη ἡ μερίς τῷ μιθεῖ αὐτοῦ.

19. Ἐν τῷ εἰπεῖν αὐτόν· εὗρον ἀνάπαυ-
σιν,

Καὶ νῦν φάγωμαι ἐκ τῶν ἀγαθῶν
μη ἀδιαλείπτως,

Καὶ ἔκ εἶδεν τίς καιρὸς παρελεύσε-
ται,

Καὶ καταλείψει αὐτὰ ἑτέροις, καὶ
ἀποθανεῖται.

20. Στήθι ἐν διαθήκῃ σου καὶ ὁμίλει ἐν
αὐτῇ,

Καὶ ἐν τῷ ἔργῳ σου παλαιώθητι.

21. Μὴ θαύμαζε ἐν ἔργοις ἀμαρτωλῶν,
Πίστευε δὲ Κυρίῳ, καὶ ἔμμενε τῷ πό-
νῳ σου·

Ὅτι κῆφον ἐν ὀφθαλμοῖς Κυρίου, διὰ
τάχους

πλετῆ-
σαι Ἐξάπιστα πλατῖσαι πείηται.

22. Εὐλογία Κυρίου ἐν μηδὲ εὐσεβέσι, ἑμμέσῳ
Καὶ ἐν ᾧ ταχυνῇ ἀναθάλλει εὐλο-
γίαν αὐτοῦ.

23. Μὴ εἴπῃς· τίς ἔστι μὴ χρεῖα,
Καὶ τίνα ἀπὸ τῶ νῦν ἔσαι μὴ τὰ ἀ-
γαθὰ;

24. Μὴ εἴπῃς· αὐτάρκη μοι ἐστίν,
Καὶ τί ἀπὸ τῶ νῦν κακωθήσμαι;

25. Ἐν ἡμέρᾳ ἀγαθῶν ἀμνηστία κακῶν, ἀγαθῇ
Καὶ ἐν ἡμέρᾳ κακῶν ἡ μνηστῆσται
ἀγαθῶν.

26. Ὅτι κῆφον ἐν ὀφθαλμοῖς Κυρίου, ἐν
ἡμέρᾳ τελευτῆς
Ἀποδέναι ἀνθρώπῳ κατὰ τὰς ὁδούς
αὐτοῦ.

27. Καί κωσις ᾧρας ἐπιλησμονὴν ποιεῖ
τρυφῆς,
Καὶ ἐν συντελείᾳ ἀνθρώπου ἀποκά-
λυψις ἔργων αὐτοῦ.

28. Πρὸ τελευτῆς μὴ μακάριζε μηδέν,
Καὶ ἐκ τέκνους αὐτοῦ γνωθῆσεται ἀνὴρ.

29. Μὴ πάντα αἰθρώπων εἰσαγε εἰς τὸν
οἶκόν σου.

Πολλὰ γὰρ τὰ ἔνεδρα τῶ δολίχ.

30. Πέριξ θηρευτῆς ἐν καρτάδι,
Οὕτως καρδία ὑπερηφάνη,
Καὶ ὡς ὁ κατάσκοπος ἐπιβλέπει
πλῶσιν.

31. Τὰ γὰρ ἀγαθὰ εἰς κακά μετατρέ-
φον ἐνεδρεύει,

Καὶ ἐν τοῖς αἵρετοῖς ἐπιθήσει μῶμεν. ἑτέροις

32. Ἀπὸ σπινθήρος πυρὸς πληθύνεται
ἀνθρακία.

Καὶ ἄνθρωπος ἀμαρτωλὸς εἰς αἷμα
ἐνεδρεύει.

33. Πρὸ-

ν. 21. Stich. 2. Πίστευε δὲ Κυρίῳ) πίστευε τῷ κυρίῳ. ibid. Stich. 4. πλατῖσαι) πλατῖσαι. ν. 22. ἑμμέσῳ) ἐν μηδὲ. ν. 25. ἀγαθῇ) ἀγαθῶν. ν. 26. ἐν ὀφθαλμοῖς Κυρίου) ἐναντι κυρίου. ν. 28. Stich. 2. γνωθῆσεται) addit ἀνὴρ. ν. 31. Stich. 2. ἑτέροις) αἵρετοῖς.

33. Πρέσχε ἀπὸ κακέργῃ, πονηρὰ γὰρ
τεκίωσιναι,

Μήποτε μῶμον εἰς τὸν αἰῶνα δῶ σοι.

34. Ἐνοίκισεν ἀλλότριον, καὶ διατρέψει
σε ἐν ταραχαῖς,

Καὶ ἀπαλλοτριώσει σε τῶν ἰδίων σου.

ΚΕΦ. ΙΒ'. XII.

ΕΑΝ εὐποιῇς, γινῶθι τίνι ποιεῖς,
Καὶ ἔσαι χάρις τοῖς ἀγαθοῖς σου.

2. Εὐποίησεν εὐσεβεῖ, καὶ εὐρήσεις
ἀνταπόδομα,

Καὶ εἰ μὴ παρ' αὐτῷ, ἀλλὰ παρὰ
τῷ ὕψις.

3. Οὐκ ἔσαι ἀγαθὸς τῷ ἐνδελεχίζοντι
εἰς κακά,

Καὶ τῷ ἐλεημοσύνην μὴ χαριζομένῳ.

4. Δὸς τῷ εὐσεβεῖ, καὶ μὴ ἀντιλαμβάνει
τῷ ἀμαρτωλῷ.

5. Εὐποίησον ταπεινῷ, καὶ μὴ δῶς ἀ-
σεβεῖ.

Ἐμπόδισον τῷ ἀρετῇ αὐτῷ καὶ μὴ
δῶς αὐτῷ,

Ἵνα μὴ ἐν αὐτοῖς σε δυνατείῃ.

εὐρήσθ-
σιν Διπλάσια γὰρ κακὰ εὐρήσει σε ἐν πᾶ-
σιν ἀγαθοῖς οἷς εἰς πειρήσεις αὐτῷ.

6. Ὅτι καὶ ὁ ὕψιστος ἐμίσησεν ἀμαρτω-
λὸν,

ἀποδῶ
εἰς Καὶ τοῖς ἀσεβέσιν ἀποδώσει ἐκδίκησιν,
Φυλάσσει δὲ αὐτοὺς εἰς ἡμέραν ἐκδικήσεως αὐτῶν
κρηταίαν.

7. Δὸς τῷ ἀγαθῷ, καὶ μὴ ἀντιλάβει
ἀμαρτωλῷ.

8. Οὐκ ἐμβληθήσεται ἐν ἀγαθοῖς ὁ
φίλος,

Καὶ ἐκρυβήσεται ἐν κακοῖς ὁ ἐχθρὸς.

9. Ἐν ἀγαθοῖς ἀνδρὸς εἰ ἐχθροὶ αὐτῷ ἐν
λύπῃ,

Καὶ ἐν τοῖς κακοῖς αὐτῷ καὶ ὁ φίλος
διαχωριθήσεται.

10. Μὴ πισεύσῃς τῷ ἐχθρῷ σου εἰς τὸν
αἰῶνα.

Ὡς γὰρ ὁ χαλκὸς ἴθται, οὕτως
ἡ πονηρία αὐτῷ.

11. Καὶ εἰς ταπεινωθῇ καὶ πορεύηται
συγκεκυφώς,

Ἐπίσησον τῇ ψυχῇ σου καὶ φύλαξαι
ἀπ' αὐτῷ,

Καὶ ἔσῃ αὐτῷ ὡς ἐκμεμαχὼς ἔσο-
πύρον,

Καὶ γνώσῃ ὅτι ἐκ εἰς τέλος κατίω-
ται.

12. Μὴ σήσης αὐτὸν παρὰ σεαυτῷ,
Μὴ ἀνατρέψας σε εἰς ἐπὶ τὸν τό-
πον σου.

Μὴ καθίσῃς αὐτὸν ἐκ δεξιῶν σου,

Μήποτε ζητήσῃ τὴν καθέδραν σου,

Καὶ ἐπ' ἐχάτων ἐπιγνώσῃ τῷ λό-
γῳ σου,

Καὶ ἐπὶ τῶν ῥημάτων σου κατακυ-
ρήσῃ.

13. Τίς ἐλεήσει ἐπασιδὸν ὀφιοόκηλον,
Καὶ πάντας τῷ προσάγοντας θη-
ρίοις;

14. Οὕτως τὸν προσπορευόμενον ἀνδρὶ
ἀμαρτωλῷ.

Καὶ

CAP. XII. v. 2. Stich. 2. παρὰ τῷ ὕψις) παρὰ ὕψις. v. 3. Οὐκ ἔσαι) οὐκ ἔστιν. v. 4. ἀντι-
λαμβάνει) ἀντιλάβη. v. 5. ταπεινῷ) τῷ ταπεινῷ. ibid. Stich. 4. εὐρήσῃς) εὐρήσεις. ibid. οἷς
εἰς) οἷς ἀν. v. 6. Stich. 2. ἀπὸ τῶν οἷς) ἀποδώσει. v. 7. ἀντιλάβει ἀμαρτωλῷ) ἀντιλάβη τῷ ἀμαρ-
τωλῷ. v. 8. ἐμβληθήσεται) ἐκδικηθήσεται. v. 11. Stich. 2. τῇ ψυχῇ) τὴν ψυχὴν. ibid. φύ-
λαξαι) φύλαξε. ibid. Stich 4. κατίωται) κατίωτε. v. 12. παρὰ σεαυτῷ) παρὰ σεαυτὸν. ibid.
Stich. 2. ἀνατρέψας) ἀνατρέψας. ibid. Stich. 5. ἐπ' ἐχάτων) ἐπ' ἐχάτων.

συμφερέ-
μειον

Καὶ συμφερόμενον ἐν ταῖς ἀμαρτίαις
αὐτῷ.

15. Ὡραν μετὰ σὺ διαμενεῖ,
Καὶ εἰς ἐκκλίνης, ἢ μὴ καρτερήσῃ.

16. Καὶ ἐν τοῖς χεῖλεσιν αὐτῷ γλυκαίνει
ὁ ἐχθρὸς,

Καὶ ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῷ βελεύσεται
ἀνατρέψαι σε εἰς βόθρον.

Ἐν ὀφθαλμοῖς αὐτῷ δακρύσει ὁ ἐ-
χθρὸς,

Καὶ εἰς εὖρη καιρὸν, ἐκ ἐμπληθήσε-
ται ἀφ' αἵματος.

πρότερον
ἐκεῖ

17. Κακὰ εἰς ὑπάντησίν σοι, εὐρήσεις
αὐτὸν ἐκεῖ πρότερόν σε,

Καὶ ὡς βοηθῶν ὑποχάσει πτέρναν
σε. 18. τὴν κεφαλὴν αὐτῷ κι-
νήσει,

Καὶ ἐπικροτήσῃ ταῖς χερσὶν αὐτῷ,
Καὶ πολλὰ διαψιθυρίσει, καὶ ἀλκοιῶ-
σει τὸ πρόσωπον αὐτῷ.

ΚΕΦ. ΙΓ'. XIII.

Ο ἀπλόμενος πίστεως μολυνθήσεται,
Καὶ ὁ κοινωνῶν ὑπερηφάνῳ ὁμο-
ιωθήσεται αὐτῷ.

2. Βάρος ὑπὲρ σὲ μὴ ἄρῃς,
Καὶ ἰχυροτέρῳ σε καὶ πλεσιωτέρῳ
σε μὴ κοινώνει.

Τί κοινωνήσῃ χύτρα πρὸς λέβητα;
Αὕτη προσκρέσει, καὶ αὕτη συντρι-
βήσεται.

3. Πλῆστιος ἠδίκησε, καὶ αὐτὸς προσενε-
βριμήσατο.

Πτωχὸς ἠδίκηται, καὶ αὐτὸς προσ-
δεσθῆσεται.

4. Ἐὰν χρησιμεύσῃς, ἐργάζεται ἐν σοί·
καὶ εἰς ὑπερήσῃς, καταλείψει σε.

5. Ἐὰν ἔχῃς, συμβιάσεται σοι,
Καὶ ἀποκενώσει σε, καὶ αὐτὸς ἢ πο-
νέσει.

6. Χρείαν ἔχηκέ σε, καὶ ἀποπλανήσῃ
σε,

Καὶ προσγελάσεται σοι, καὶ δώσει
σοι ἐλπίδας.

Λαλήσει σοι καλὰ, καὶ ἰεῖ· τίς ἢ ἐρεῖς
χρεῖά σε;

7. Καὶ αἰχυνεῖ σε ἐν τοῖς βρώμασιν
αὐτῷ,

Ἔως ἢ ἀποκενώσει σε δις ἢ τρίς,
Καὶ ἐπ' ἐσχάτῳ καὶ αἰσχρολογηθήσεται σε.
Μετὰ ταῦτα ὀψεται σε, καὶ καὶ αἰ-
σχρολογηθήσεται σε,

Καὶ τὴν κεφαλὴν αὐτῷ κινήσει ἐπὶ
σοί.

8. Πρόσεχε μὴ ἀποπλανηθῇς,
Καὶ μὴ ταπεινωθῇς ἐν εὐφροσύνῃ σε,

9. Προσκαλεσαμένη σε δυνάστου, ὑποχω-
ρῶν γίνε, καὶ τόσῳ μᾶλλον σε προσκαλέσῃται.

10. Μὴ ἐμπιπτε ἵνα μὴ ἀπωθῇς,
Καὶ μὴ μακρὰν ἀφίσῃ ἵνα μὴ ἐπι-
ληθῇς.

11. Μὴ ἔπεχε ἰσηγορεῖσθαι μετ' αὐτῷ,
Καὶ μὴ πίστευε τοῖς πλείοσι λόγοις
αὐτῷ.

Ἐκ πολλῆς γὰρ λαλιᾶς πειράσει σε,
καὶ ὡς προσγελῶν ἐξετάσει σε.

12. Ἄνε-

Υ. 14. Stich. 2. συμφερόμενον) συμφερόμενον. Υ. 17. Stich. 1. in Rom. κακὰ ἐν ὑπάντησίν σοι, εὐ-
ρήσεις αὐτὸν ἐκεῖ πρότερόν σε. Υ. 18. τὴν κ. αὐτῷ κινήσει) κινήσει τὴν κεφ. αὐτῷ. CAP. XIII.
Υ. 2. Stich. 2. πλεσιωτέρῳ σε) σε deest. Υ. 6. Stich. 3. ἰεῖς) ἰεῖ. Υ. 7. Stich. 2. ἀποκενώνει)
ἀποκενώνει. Υ. 9. Stich. 2. σε προσκαλέσεται) προσκαλέσεται σε. Υ. 10. ἐμπιπτε μὴ) ἐμπιπτε ἵνα
μὴ. Υ. 11. ἰσηγορεῖσθαι) ἰσηγορεῖσθαι. ibid. Stich. 3. ἐξετάσει σε) σε deest.

12. Ἀναλεῖμαι ὁ μὴ συντηρῶν λόγους,
καὶ ὃ μὴ φείσεται περὶ κακώσεως
καὶ δεσμῶν.

13. Συντήρησον καὶ πρόσεχε σφοδρῶς,
ὅτι μετὰ τῆς πλώσεώς σε περι-
πατεῖς.

Ἀλέων ταῦτα ἐν ὕμνῳ σε, γρηγόρησον.

14. Πίσση ζωῇ ἀγάπῃ τὸν Κύριον,
καὶ ἱπικαλῇ αὐτῷ εἰς σωτηρίαν σε.

15. Πᾶν ζῶον ἀγαπᾷ τὸ ὅμοιον αὐτῷ,
καὶ πᾶς ἄνθρωπος τὸν πλησίον
αὐτοῦ.

16. Πᾶσα εὐαγγέλιον κατὰ γένος συνάγειται,
καὶ τῷ ὁμοίῳ αὐτῷ προσκαληθήσε-
ται αἰνῆ.

17. Τί κοινωνήσῃ λύκος ἀμνῷ;
οὕτως ἁμαρτωλὸς πρὸς εὐσεβῆ.

18. Τίς εἰρήνη ὑαίνει πρὸς κύνα;
καὶ τίς εἰρήνη πλουσίῳ πρὸς πένητα;

19. Κυτίγια λεόντων ἐναγροὶ ἐν ἐρήμῳ,
οὕτως νομαὶ πλουσίῳ πτωχοί.

20. Βδέλυγμα ὑπερηφάνῳ ταπεινώσεις,
οὕτως βδέλυγμα πλουσίῳ πτωχός.

21. Πλέσιος σαλευόμενος σφρίζεται ὑπὸ
φίλων.

Ταπεινὸς δὲ πτωχῶν προσαπαθεῖται
ὑπὸ φίλων.

22. Πλητὶς ὀφθαλέντος πολλοὶ ἀντιλή-
ψεις,

ἔλαλησεν ἀπόρρητα, καὶ ἐδικαίω-
σαν αὐτόν.

Ταπεινὸς ἐσφάλη, καὶ προσεπετί-
μησαν αὐτῷ.

Tom. IV.

Ἐφθέγγατο σύνεσιν, καὶ ἐκ ἐδόθη
αὐτῷ τέπος.

23. Πλέσιος ἐλάλησεν, καὶ πάντες ἐσί-
γησαν.

καὶ τὸν λόγον αὐτοῦ ἀνύψωσαν ἕως
τῶν νεφελῶν.

Πτωχὸς ἐλάλησεν, καὶ εἶπαν· τίς
ἔστος;

καὶ προσκύψῃ, προσανατρέψουσιν
αὐτόν.

24. Ἀγαθὸς ἐστὶν ὁ πλέτος ἢ μὴ ἐστὶν
ἁμαρτία,

καὶ πονηρὰ ἢ πτωχεία ἐν σώματι ἀ-
σεβῆς.

25. Καρδία ἀνθρώπου ἀλλοιοῖ τὸ πρέ-
σωπον αὐτοῦ, ἰάν τε εἰς ἀγαθὰ
ἰάν τε εἰς κακὰ.

καὶ ἀγαθὸν πρῶτον ἐν τέρψι καρδία θάλ-
λῃ.

26. Ἰχνος καρδίας ἐν ἀγαθοῖς πρῶτον
πὸν ἰλαρὸν.

καὶ εὐρεσις παραβολῶν διαλογισμοὶ
μετὰ κόπων.

ΚΕΦ. ΙΔ'. XIV.

Μακάριος αἰνῆ ὃς ἐκ ὠλίθησεν
ἐν τῷ σώματι αὐτοῦ,
καὶ ὃ κατενύγη ἐν λύπῃ ἁ-
μαρτιῶν.

2. Μακάριος αἰνῆ ὃς ἐκ κατέγνω ἢ ψυ-
χὴ αὐτοῦ,

καὶ ὃς ἐκ ἔπεσεν ἀπὸ τῆς ἐλπίδος
αὐτοῦ.

3. Ἀνδρὶ μικρολόγῳ ὃ καλὸς ὁ πλέτος,

R r

καὶ

V. 20. ταπεινῶσι) ταπεινότητι. V. 22. Stich. 3. ἐσφάλη) ἐσφαλε. V. 23. Stich. 4. προσανατρέψουσιν) προσανατρέψουσιν. V. 24. Ἀγαθὸς ἐστὶν ὁ) ἀγαθὸς ὁ. ibid. Stich. 2. ἐν σώματι) ἐν σώματι. V. 25. ἰάν τε εἰς ἀγαθὰ) ἰάν εἰς ἀγ. θά. V. 26. Stich. 2. μετὰ κόπων) μετὰ κόπων. CAP. XIV. V. 1. ἐν τῷ σώματι) absque articulo. ibid. Stich. 2. ἁμαρτιῶν) ἁμαρτίας. V. 2. Μακάριος αἰνῆ ὃ) αἰνῆ abest.

- Καὶ ἀνθρώπων βασκαίνω ἵνατί χρήματα;
4. Ὁ συνάγων ἀπὸ τῆς ψυχῆς αὐτῆ, συνάγει ἄλλοις
Καὶ ἐν τοῖς ἀγαθοῖς αὐτῆ τρυφήσῃσι ἕτεροι.
5. Ὁ πονηρὸς ἑαυτῷ, τίτι ἀγαθὸς ἔσαι;
Καὶ ἢ μὴ εὐφρανθήσεται ἐν τοῖς χρήμασιν αὐτῆ
6. Τῆ βασκαίνοντος ἑαυτὸν ἕκ ἑξὶ πονηρό-
γοτος
Καὶ τῆτο ἀνταπόδομα τῆς κακίας αὐτῆ.
7. Καὶ εὐποιῇ, ἐν λήθῃ ποιεῖ,
Καὶ ἐπ' ἐχάτων ἐμφάνει τὴν κακίαν αὐτῆ.
8. Πονηρὸς ὁ βασκαίνων ἐφθαλμῷ ἑαυτῆ,
μόν
Ἀποσρέφον πρόσωπον καὶ ὑπερορῶν ψυχάς.
9. Πλεονέκτε δὲ ὀφθαλμὸς ἕκ ἐμπίπλεται
μερίδα
μυρίδας,
Καὶ ἀδικία πονηρὰ ἀναξηραίνει ψυχὴν.
10. Ὀφθαλμὸς πονηρὸς φθονερὸς ἐπ' ἄρτω,
Καὶ ἐλιπὴς ἐπὶ τῆς τραπέζης αὐτῆ.
11. Τέκνον, καθὼς εἰς ἔχης εὐποιεῖ
σαυτὸν,
Καὶ προσφορὰς Κυρίῳ ἀξίως πρόσ-
αγε.
12. Μνήσθητι ὅτι θάνατος ἢ χροنیεῖ,
Καὶ διαθήκη αὐτοῦ ἕκ ὑπεδείχθη σοι.
13. Πρὶν σε τελευτῆσαι εὐποιεῖ φίλῳ,
Καὶ κατὰ τὴν ἰχὺν σε ἔκλεινον καὶ
δὸς αὐτῷ.
14. Μὴ ἀφυστρήσῃς ἀπὸ ἀγαθῆς ἡμέρας,
Καὶ μερὶς ἐπιθυμίας ἀγαθῆς μὴ σε
παρελθέτω.
15. Οὐχὶ ἑτέροις καταλείψεις τὰς πό-
νας σου,
Καὶ τὰς κόπας σου εἰς διαιρέσεις
κλήρων;
16. Δὸς καὶ λάβε, καὶ ἐγίσαι τὴν ψυ-
ἀπότισον
χὴν σου,
Ὅτι ἕκ ἑξιν ἐν ἁδῇ ζητῆσαι τρυφὴν, τρυφῆς
17. Πᾶσα σὰρξ ὡς ἱμάτιον παλαιῖται·
Ἡ γὰρ διαθήκη ἀπ' αἰῶνος· θανά-
τω ἀποθανῇ.
18. Ὡς φύλλον θάλλον ἐπὶ δένδρε δα-
σέος,
Τὰ μὲν καταβάλλει, ἄλλα δὲ φύει·
Οὕτως καὶ γενεὰ σαρκὸς καὶ αἵ-
ματες,
Ἡ μὲν τελευτᾷ, ἑτέρα δὲ γεννᾶται.
19. Πᾶν ἔργον σηπόμενον ἐκλείπει,
Καὶ ὁ ἐργαζόμενος αὐτὸ μετ' αὐτῆ
ἀπελεύσεται.
20. Μακάριος ἀνὴρ ὅς ἐν σοφίᾳ μετ' ἐλε-
τήσῃ,
Καὶ ὅς ἐν συνέσει αὐτῆ διαλεχθήσεται·
σει
21. Διανοόμενος τὰς ὁδὸς αὐτῆς ἐν καρ-
δίᾳ αὐτῆ,
Καὶ ἐν τοῖς ἀποκρύφοις αὐτῆς ἐνηθ-
θήσεται.

22. Ἐξελ-

v. 6. βασκαίνοντος) βασκαίνοντος. v. 8. ὀφθαλμὸν ἑαυτῆ) ὀφθαλμῷ. v. 9. δὲ) abest. ibid. μερί-
δα) μερίδα. v. 11. ἔχης εὐποιεῖ σαυτὸν) ἔχης εὐποιεῖ σαυτὸν. v. 14. ἀφυστρή-
σῃς ἀπὸ ἀγαθῆς ἡμέρας. ibid. stich. 1. παρελθέτω) παρελθάτω. v. 15. ἑτέροις) ἑτέροις. ibid.
stich. 2. διαιρέσεις κλήρων) διαιρέσει κλήρων. v. 16. ἀπότισον) ἀπατίσων. ibid. stich. 2. ἐν ἁδῇ
ζητῆσαι τρυφῆς) ἐν ἁδῇ ζητῆσαι τρυφῆν. v. 18. stich. 3. Οὕτως καὶ γενεὰ) καὶ deest. v. 21.
Διανοόμενος) ὁ διανοόμενος. ibid. stich. 2. ἐνηθθήσεται) ἐνηθίσεται.

22. Ἐξελθε ὀπίσω αὐτῆς ὡς ἰχνευτῆς,
Καὶ ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτῆς ἐνέδρευε.
23. Ὁ παρακλύπων διὰ τῶν θυρίδων
αὐτῆς,
Καὶ ἐπὶ τῶν θυρωμάτων αὐτῆς ἀ-
κροάσεται.
24. Ὁ καταλύων σύνεγγυς τῇ οἰκῇ
αὐτῆς,
Καὶ πῖξι πάσσαλον ἐν τοῖς τοίχοις
αὐτῆς.
25. Στήσει τὴν σκηνὴν αὐτῇ κατὰ χεῖ-
ρας αὐτῆς,
Καὶ καταλύσει ἐν καταλύματι ἀγα-
θῶν.
26. Καὶ γήσει τὰ τέκνα αὐτῇ ἐν σκέπῃ
αὐτῆς,
Καὶ ὑπὸ τῆς κλάδους αὐτῆς αὐλι-
θήσεται.
27. Σκεπαθήσεται ὑπ' αὐτῆς ἀπὸ καύ-
ματος,
Καὶ ἐν τῇ δόξῃ αὐτῆς καταλύσει.

ΚΕΦ. ΙΕ'. XV.

Ο Φοβέμενος Κύριον ποιήσει αὐτὸ,
Καὶ ὁ ἐγκρατὴς τῷ νόμῳ κα-
ταλήψεται αὐτήν.

2. Καὶ ὑπαιτήσῃ αὐτῷ ὡς μήτηρ,
Καὶ ὡς γυνὴ παρθενίας προσδέξεται
αὐτόν.
3. Ψωμεῖ αὐτὸν ἄρτον συνέσεως,
Καὶ ὕδωρ σοφίας ποτιεῖ αὐτόν.
4. Στηριχθήσεται ἐπ' αὐτήν καὶ ἔ μὴ κληθῇ.
σεται

- Καὶ ἐπ' αὐτῇ ἐφέξει καὶ ἔ μὴ καται-
χυθῇ.
5. Καὶ ὑψώσει αὐτὸν παρὰ τῆς πλη-
σίον αὐτῇ,
Καὶ ἐν μέσῳ ἐκκλησίας ἀνοίξει τὸ σό-
μα αὐτῇ.
6. Εὐφροσύνην καὶ σέφανον ἀγαλλιάμα-
τος εὐρήσει,
Καὶ ὄνομα αἰῶνος κατακληρονομήσει.
7. Οὐ μὴ καταλήψονται αὐτὴν ἄνθρω-
ποι ἀσύνητοι,
Καὶ ἄνθρωποι ἀμαρτωλοὶ ἔ μὴ ἴδω-
σιν αὐτήν.
8. Μακράν ἔστιν ὑπερηφανίας,
Καὶ ἄνδρες ψεῦσαι ἔ μὴ μοηθήσαν-
ται αὐτῆς.
9. Οὐχ ὥραϊς αἶνος ἐν σώματι ἀμαρ-
τωλῇ,
Ὅτι ἔ παρὰ Κυρίῳ ἀπεσάλη.
10. Ἐν γὰρ σοφίᾳ ἐρηθίσεται αἶνος,
Καὶ ὁ Κύριος εὐδοήσει αὐτόν.
11. Μὴ εἴπῃς· ὅτι διὰ Κύριον ἀπέστη·
Ἄ γὰρ ἐμίσησεν, ἔ πειήσεις.
12. Μὴ εἴπῃς· ὅτι αὐτὸς με ἐπλάνησεν·
Οὐ γὰρ χρεῖαν ἔχει ἀνδρὸς ἀμαρ-
τωλῇ.
13. Πᾶν βδέλυγμα ἐμίσησεν ὁ Κύριος,
Καὶ ἐκ ἔστη ἀγαπητὸν τοῖς φοβέμε-
νοις αὐτόν.
14. Αὐτὸς ἐξ ἀρχῆς ἐποίησεν ἄνθρωπον,
Καὶ ἀφῆκεν αὐτόν ἐν χειρὶ διαβελίᾳ
αὐτῇ.

R Γ 2

15. Ἐάν

Υ. 22. Stich. 2. ὁδοῖς) εἰσόδους. Υ. 24. Stich. 2. πῖξι) πῖξι. Υ. 26. Καὶ γήσει) θῆσει. ibid. ἐν
σκέπῃ) ἐν τῇ σκέπῃ. Υ. 27. ἀπ' αὐτῆς) ὑπ' αὐτῆς. CAP. XV. υ. 1. Stich. 2. αὐτόν) αὐτήν.
Υ. 2. ὑπαιτήσῃ) ὑπαιτήσεται. Υ. 3. Stich. 1. ποτιεῖ) ποτίσει. Υ. 4. Στηριχθήσεται) στηριχθήσεται.
ibid. Stich. 2. ἐπ' αὐτῇ) ἐπ' αὐτῆς. Υ. 5. Stich. 2. τὸ σόμα) absque articulo. Υ. 6. εὐρήσει)
desideratur. ibid. Stich. 1. αἰῶνος) αἰώνιον. Υ. 7. Stich. 2. ἄνθρωποι ἀμ.) ἄνδρες ἀμαρτωλοὶ.
Υ. 13. ὁ Κύριος) absque articulo.

15. Ἐάν θέλῃς, συντηρήσεις ἐντολάς,
καὶ πίτιν πείνηται εὐδοκίας.
16. Παρέθηκε σοι πῦρ καὶ ὕδωρ, ὃ εἰάν
θέλῃς ἐκλείψῃς τὴν χειρὰ σε.
17. Ἐάντι ἀνθρώπων ἡ ζωὴ καὶ ὁ θά-
νατος,
εὐδοκήσῃ Καὶ ὃ εἰάν εὐδοκήσῃ, δεθήσεται αὐτῷ.
18. Ὅτι πολλὴ ἡ σοφία τῇ Κυρίῃ·
Ἰσχυρὸς ἐν δυναστείᾳ, καὶ βλέπων τὰ
πάντα.
19. Καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῆς ἐπὶ τὰς φο-
βούμενους αὐτὸν,
αὐτῆς Καὶ αὐτὸς ἐπιγνώσεται πᾶν ἔργον
ἀνθρώπου.
20. Οὐκ ἐντείλατο ἔδωκεν ἀσεβεῖν,
ἔδωκεν Καὶ ἔκ ἰδμεν ἀνεσθῆναι ἔδωκεν ἀμαρτάνειν.

ΚΕΦ. ΙΣ'. XVI.

ΜΗ ἐπιθύμει τέκνων πλῆθος ἄ-
χρηστον,
Μηδὲ εὐφραίνει ἐπὶ υἱοῖς ἀσε-
βεῖν.

2. Ἐάν πληθύνωσιν, μὴ εὐφραίνει ἐπὶ
αὐτοῖς,
Εἰ μὴ ἔστι φόβος Κυρίῃ μετ' αὐτῶν.
3. Μὴ ἐμπιστεύσῃς τῇ ζωῇ αὐτῶν,
Καὶ μὴ ἔπεχε ἐπὶ τὸ πλῆθος αὐτῶν·
Κρείσσων γὰρ εἰς δικαιοσύνην ἢ χίλιοι,
Καὶ ἀποθάνειν ἄτεκνον ἢ ἔχειν τέκνα
ἀσεβῆ.
4. Ἀπὸ γὰρ ἐνὸς συνστῆ συνοικισθήσε-
ται πόλις,

Φυλὴ δὲ ἀνόμων ἐρημαθήσεται ἐν
τάχει.

5. Πολλὰ τριαῦτα εἶδρακα ἐν ὀφθαλ-
μοῖς μου,
Καὶ ἰσχυρότερα τέτων ἀκήκοεν τὸ ἔς
με.
6. Ἐν συναγωγῇ ἀμαρτωλῶν ἐκκαυθή-
σεται πῦρ,
Καὶ ἐν ἔθνει ἀπειθεῖ ἰξεκαύθη ὀργή.
7. Οὐκ ἐξιλιάσθη περὶ τῶν ἀρχαίων γι-
γάντων,
Οἱ ἀπέστησαν ἐν τῇ ἰσχύει τῆς ἀφροσύνης
αὐτῶν.
8. Οὐκ ἐφείσθη περὶ τῆς παροικίας
Λὼτ, οὗς ἐβδελύξατο διὰ τὴν
ὑπερηφανίαν αὐτῶν.
9. Οὐκ ἠλέησεν ἔθνος ἀπωλείας,
Τὰς ἐξημερέους ἐν ἀμαρτίαις αὐτῶν.
10. Καὶ ἔτιωσεν ἰσακασίας χιλιάδας πεζῶν
Τὰς ἐπισυναχθέντας ἐν σκληροκαρ-
δίᾳ αὐτῶν.
11. Κἂν ἢ εἰς σκληροτράχηλος ἐλθῇ,
Θαυμαστὸν τέτο εἰ ἀθωωθήσεται·
Ἐλεος γὰρ καὶ ὀργὴ παρ' αὐτῷ,
Δυνατὴ ἐξίλασμων καὶ ἐκχέων ὀργήν· Δυνατῶν
12. Κατὰ τὸ πολὺ ἔλεος αὐτῆς, ἔτιω
καὶ πολλὸς ὁ ἔλεγχος αὐτῆς·
Ἄνδρα κατὰ τὰ ἔργα αὐτῆς κρίνει· κρίνει
13. Οὐκ ἐκφεύζεται ἐν ἀρπάγματι ἀ-
μαρτωλός·
Καὶ ὃ μὴ καθυστερήσει ὑπεροπὴν εὐ-
σεβῆς.

14. Πάσθ

v. 17. Stich. 2. εὐδοκήσῃ) εὐδοκήσῃ. v. 18. ἡ σοφία) absque articulo. v. 19. Stich. 1. ἔργον αὐ-
τῆς) ἔργον ἀνθρώπου. v. 20. Οὐκ) καὶ ἐκ. ibid. Stich. 2. ἔδωκεν) ἔδωκεν. CAP. XVI. v. 1.
ἔχρηστον) ἀχρήστον. ibid. Stich. 2. Μηδὲ) μὴ. v. 3. Stich. 1. ἐπὶ τὸ πλῆθος) ἐπὶ τὸν τόπον.
v. 5. Stich. 2. τὸ ἔς σε) τὸ ἔς με. v. 7. ἐξιλιάσθη) ἐξιλιάσθη. v. 11. Stich. 3. παρ' αὐτῷ) παρ'
αὐτῶν. ibid. Stich. 4. Δυνατῶν) δυνατῆς. v. 12. ἔτιω) ἔτιω. ibid. Stich. 2. κρίνει pro κρίνει)
κρίνει. v. 13. ἀρπάγματι) ἀρπάγματι. ibid. Stich. 1. ὑπεροπὴν) ὑπεροπὴν.

14. Πάση ἐλεημοσύνῃ ποιήσει τόπον·
Ἐκαστος κατὰ τὰ ἔργα αὐτῷ εὐρήσει.

15. Κύριος ἐκλήρυνεν Φαραὶ μὴ εἶδέναι αὐτόν,
Ὅπως αὖ γινώσκῃ ἐργήματα αὐτοῦ τῇ ὑπ' ἑρανό.

16. Πάση τῇ κλίσει τὸ ἔλεος αὐτοῦ φανερόν,
καὶ τὸ φῶς αὐτοῦ καὶ τὸ σκότος ἐμίξιν τῷ ἀ-
δάμαντι.

17. Μὴ εἴπῃς· ὅτι παρὰ Κυρίου χυθῆ-
σομαι, καὶ ἐξ ὕψους τίς με μη-
θήσεται;

Ἐν λαῷ πλείονι ἢ μὴ γνωσθῶ,
τίς γὰρ ἡ ψυχὴ μου ἐν ἀμετρήτῳ
κλίσει;

18. Ἰδὲ ὁ ἑρανό καὶ ὁ ἑρανό τῷ ἑρανό,
Ἄβυσσος καὶ γῆ καὶ τὰ ἐν αὐτῇ ἐν τῇ
ἐπισκοπῇ αὐτοῦ σαλευθήσονται.

19. Ἄμα τὰ ὄρη καὶ τὰ θεμέλια τῆς
γῆς,

Ἐν τῷ ἐπιβλέψαι εἰς αὐτά, τρόμα-
σουσεῖνται.

20. Καὶ ἐπ' αὐτοῖς ἢ διανοηθήσεται
καρδία,

καὶ τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ τίς ἐνθυμηθή-
σεται;

21. καὶ καταγίς, ἣν ἐκ ὄψεσται ἄν-
θρωπος,

αὐτῶν τὰ δὲ πλείονα τῶν ἔργων αὐτοῦ ἐν ἀ-
ποκρύφεις.

22. Ἔργα δικαιοσύνης τίς ἀναγγελεῖ,
Ἡ τίς ὑπομενεῖ; μακράν γὰρ ἡ δια-
θήκη,

καὶ ἰξίτας ἀπάντων ἐν τελευτῇ.

23. Ἐλαττονόμενος καρδία διανοεῖται
μύλαια, ταῦτα

καὶ ἀνὴρ ἄφρων καὶ πλανώμενος
διανοεῖται μαρὰ.

24. Ἀκουσόν μου τέκνον, καὶ μάθῃς ἐπι-
σημήν,

καὶ ἐπὶ τῶν λόγων μου πρόσεχε τῇ
καρδίᾳ σου.

25. Ἐκφαίνω ἐν σαθρῷ παιδεῖαν,
καὶ ἐν ἀκριβείᾳ ἀπαγγελοῦ ἐπισήμην
αὐτῇ.

26. Ἐν κρίσει Κύριος τὰ ἔργα αὐτοῦ ἀπ' ἀρχῆς,

καὶ ἀπὸ ποιήσεως αὐτῶν διέσειλε
μερίδας αὐτῶν.

27. Ἐκόσμησεν εἰς τὸν αἰῶνα τὰ ἔργα
αὐτοῦ,

καὶ τὰς ἀρχὰς αὐτῶν εἰς γενεὰς
αὐτῶν.

Οὔτε ἐκόνται, ἔτε ἐκοπίασαν, ἐπείνα-
σαν καὶ ἐκ ἐξέλιπον ἀπὸ τῶν ἔργων αὐτῶν.

28. Ἐκαστος τὸν πλησίον αὐτοῦ ἐκ ἐξέ-
θλιψεν,

καὶ ἕως αἰῶνος ἐκ ἀπειθήσουσι τῷ
ῥήματι αὐτοῦ.

29. καὶ μετὰ ταῦτα Κύριος ἐπὶ τὴν
γῆν ἐπέβλεψεν,

καὶ ἐπέπλησεν αὐτὴν τῶν ἀγαθῶν
αὐτοῦ.

30. Ψυχὴ παντὸς ζῶν ἐκάλυψε τὸ ψυχὴν
πρόσωπον αὐτῆς,

καὶ εἰς αὐτὴν ἡ ἀποστροφὴ αὐτῶν.

v. 17. παρὰ Κυρίῳ) ἀπὸ κυρίου. ibid. καὶ ἐξ) καὶ ἐξ. ibid. Stich. 2. γινώσκῃ) μνησθῇ. v. 18. τὰ ἑρα-
νό) adjectis τῷ Θεῷ. ibid. Stich. 2. ἐν τῇ ἐπισκοπῇ αὐτοῦ σαλευθήσονται) transposita. v. 21.
Stich. 2. αὐτῶν) αὐτοῦ. v. 23. Ἐλαττονόμενος) ἐλαττονόμενος. v. 25. Ἐκφαίνω) ἐκφαίνω. ibid.
Stich. 2. ἀπαγγελοῦ) ἀπαγγέλλω. v. 27. εἰς τὸν αἰῶνα) sine articulo. v. 28. ἐξέθλιψεν) ἐθλι-
ψεν. v. 29. ἐπὶ τὴν γῆν) εἰς τὴν γῆν.

ΚΕΦ. ΙΖ'. XVII.

Κ Τρεις ἐκλίπεν ἐκ γῆς ἄνθρωπον,
Καὶ πάλιν ἀπέστρεψεν αὐτὸν εἰς
αὐτήν.

2. Ἡμέρας ἀριθμῶ καὶ καιρὸν ἔδωκεν
αὐτοῖς,

Καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς ἐξουσίαν τῶν ἐπ'
αὐτῆς.

3. Καθ' ἑαυτὸν ἐτέδυσεν αὐτῆς ἰχθύν,
Καὶ κατ' εἰκόνα ἑαυτῆς ἐποίησεν αὐ-
τῆς.

4. Ἔθηκε τὸν φόβον αὐτῆς ἐπὶ πάσης
σαρκὸς,

Καὶ κατακυριεύειν θηρίων καὶ πέλει-
ων ἐν ὁμοιώματι.

5. Ἔλαβον χρήσιν τῶν κίων τῆ Κυρίου ἱεργημάτων
Ἐκίον δὲ νῦν αὐτοῖς ἰδοῦντατο μερίζων,
Καὶ τὸν ἔδωκεν λόγον ἱεργημάτων
αὐτῆς.

6. Διαβῆλιν καὶ γλωσσάν καὶ ὀφθαλ-
μῆς,

Ἵστα καὶ καρδίαν ἔδωκε διανοεῖσθαι
αὐτοῖς.

7. Ἐπισήμην συνέσεως ἐνέπλησεν αὐτῆς,
Καὶ ἀγαθὰ καὶ κακὰ ὑπέδειξεν αὐ-
τοῖς.

8. Καὶ ἔθηκε τὸν ὀφθαλμὸν αὐτῆς ἐπὶ
ταῖς καρδίαις αὐτῶν,

Δείξαι αὐτοῖς τὸ μεγαλεῖον τῶν ἔρ-
γων αὐτῆς.

9. Ἔδωκε δὲ αὐτοῖς καυχᾶσθαι ἐπὶ τοῖς θαυμα-
σίοις αὐτῆς,

ἵνα δηγῶνται τὰ ἔργα αὐτῆς σινοταί.

10. Καὶ ὄνομα ἀγιασμῶ ἀνέσυσσιν ἱελεκοί,

ἵνα δηγῶνται τὰ μεγαλεῖα τῶν ἔργων δηγῶν-
ται αὐτῆς.

11. Προσέθηκεν αὐτοῖς ἐπισήμην,
Καὶ νόμον ζωῆς ἐκληροδότησεν αὐτοῖς αὐτῆς

12. Διαθήκην αἰώνιον ἔθηκε μετ' αὐτῶν,
Καὶ τὰ κρίματα αὐτῆς ὑπέδειξεν αὐ-
τοῖς.

13. Μεγαλεῖον δόξης ἶδον οἱ ὀφθαλμοὶ
αὐτῶν,

Καὶ δόξαν φωνῆς αὐτῶν ἤκουσε τὸ
ἔς αὐτῶν.

14. Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· προσέχετε ἀπὸ
παντὸς ἀδίκης,
Καὶ ἐντείλατο αὐτοῖς ἐκάσῳ περὶ
τῆς πλητίαν.

15. Αἱ ὁδοὶ αὐτῶν ἐναντίον αὐτῆς διαπαντὸς, αὐτῆς
Οὐ κρυβήσονται ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν
αὐτῆς. αὐτῶν

16. Πᾶς δὲ ἄνθρωπος ἐκ νεότητος ἐπὶ τὰ ποιητὰ,
Καὶ ἐκ ἰσχύος τῆς καρδίας αὐτῶν ἀντὶ ληθίων
ποιῆσαι σαρκίνας.

17. Ἐν γὰρ μισμῷ τῶν ἱθίων τῆς γῆς κίσε,
Ἐκάσῳ ἔθνεϊ κατέστησεν ἡγέμενον,
Καὶ μερὶς Κυρίου Ἰσραὴλ ἐσιν.

18. Ὅς πρωτόγονος ὄντα τιθηνεὶ παιδείαν,
Καὶ μερίζων φῶς ἀγαπήσται, ἐκ αἰήσεως αὐτόν.

19. Πάντα τὰ ἔργα αὐτῶν ὡς ὁ ἥλιος αὐτῆς
ἐναντίον αὐτῆς,

Καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῆς ἐνδελεχεῖς ἐπὶ αὐτῶν
ταῖς ὁδοῖς αὐτῶν.

20. Οὐκ ἐκρύβησαν αἱ ἀδικίαι αὐτῶν
ἀπ' αὐτῆς,

Καὶ πᾶσαι αἱ ἀμαρτίαι αὐτῶν ἐναν-
τι Κυρίου.

21. Κύριος

CAP. XVII. v. 3. stich. 2. εἰκόνα (αὐτῆς) εἰκόνα αὐτῆς. v. 4. ἔθηκε) καὶ ἔθηκε. v. 8. Καὶ
ἔθηκε) καὶ deest. v. 10. stich. 2. δηγῶνται) δηγῶνται. v. 11. stich. 2. αὐτῆς) αὐτοῦ. v. 12.
αἰώνιον) αἰώνιος. v. 15. ὁδοὶ αὐτῆς) ὁδοὶ αὐτῶν. ibid. stich. 2. αὐτῶν) αὐτῆς. v. 19. πάντα τὰ
ἔργα αὐτῆς) ἅπαντα τὰ ἔργα αὐτῶν. ibid. stich. 2. ὀφθαλμοὶ αὐτῶν) ὀφθαλμοὶ αὐτῆς.

21. Κύριος δὲ χρηστὸς ὢν, καὶ εὐδὸς τὸ πλάσμα αὐτῷ,

Οὐτε ἀνῆκεν, ἔτι κατέλιπεν, φειδόμενος αὐτῶν.

22. Ἐλεημοσύνη γὰρ ἀνδρὸς ὡς σφραγὶς μετ' αὐτῷ,

Καὶ χάριν ἀνθρώπου ὡς κόρην συντηρήσει,

(Μερίζων υἱοῖς αὐτῷ καὶ θυγατράσι μετάνοιαν.

23. Μετὰ ταῦτα ἐξαπατήσεται καὶ ἀνταποδώσει αὐτοῖς,

Καὶ τὸ ἀνταπόδομα αὐτῶν εἰς κεφαλὴν αὐτῶν ἀποδώσει.

24. Πλὴν μετανόησιν ἔδωκεν ἐπ' αὐτοῖς, Καὶ παρεκάλεσεν ἐκλείποντας ὑπομονήν.

25. Ἐπίστρεφε ἐπὶ Κύριον, καὶ ἀπόλειπε ἀμαρτίας.

Δεήσῃτι κατὰ πρόσωπον, καὶ σμικρὸν πρόσκομμα.

26. Ἐπ' αὐτῷ ἐπὶ ὕψισον, καὶ ἀπόστρεφε ἀπὸ ἀδικίας,

(Αὐτοῖς γὰρ ἐπαγγέλλεται ἐκαστὸς εἰς φῶς ὑγιείας)

Καὶ σφόδρα μίσσητον βδέλυγμα.

27. Ὑψίστω τίς αἰνέσει ἐν αἰῶσι, Ἀντὶ ζώντων καὶ διδόντων ἀνδομολόγησιν;

28. Ἀπὸ νεκρῶ ὡς μηδὲ ὄντος ἀπόδωται ἐξομολόγησις.

Ζῶν καὶ ὑγιὲς τῇ καρδίᾳ αἰνέσει τὸν Κύριον.

29. Ὡς μεγάλη ἡ ἐλεημοσύνη τῷ Κυρίῳ τῷ Θεῷ ἡμῶν,

Καὶ ἐξίλασμός τοις ἐπιστρέφουσιν ἐπ' αὐτὸν ὅσις.

30. Οὐ γὰρ δύναται πάντα εἶναι ἐν ἀνθρώποις.

Ἐτι ἐκ ἀθανάτου ὁ υἱὸς ἀνθρώπου.

31. Τί φατεινότερον ἡλίου; καὶ τὸτο ἐκλείπει.

Καὶ πονηρὸν ἐνθυμηθήσεται σὰρξ καὶ αἷμα.

32. Δύναμιν ὕψους ἔρανος αὐτοῖς ἐπισκέπτεται,

Καὶ ἄνθρωποι πάντες γῆ καὶ σποδές.

ΚΕΦ. ΙΗ'. XVIII.

Ὁ Ζῶν εἰς τὸν αἰῶνα ἐκτίσθη τὰ πάντα κατὰ ἐκείνην.

Κύριος μόνος δικαιωθήσεται,

Καὶ ἐκ τῶν ἄλλων πλὴν αὐτοῦ.

3. Ὁ οἰκίζων τὸν κόσμον ἐν σπιθαμῇ χεῖρὸς αὐτοῦ,

Καὶ πάντα ὑπακούει τῇ βολῇ αὐτοῦ.

Αὐτοῖς γὰρ βασιλεὺς πάντων ἐν κράτει αὐτοῦ,

Διατίθει ἐν αὐτοῖς ὅσα ἀπὸ βιβλίου.

4. Οὐδενὶ ἐξεποίησεν ἐξαγγεῖλαι τὰ ἔργα αὐτοῦ,

Καὶ τίς ἐξιχνεύσει τὰ μεγαλεῖας αὐτοῦ;

5. Κράτος μεγαλωσύνης αὐτοῦ τίς ἐξαριθμήσεται;

Καὶ τίς προδήσει ἐκδηγήσασθαι τὰ ἔλεη αὐτοῦ;

6. Οὐκ ἔστιν ἐλαττώσαι ἢ δὲ προδεῖναι, καὶ ἐκ ἔστιν ἐξιχνιάσαι τὰ θαυμάσια τῷ Κυρίῳ.

7. Ὅταν συντελέσει ἄνθρωπος, τότε ἔρχεται,

Καὶ ὅταν παύσῃται, τότε ἀπορρήθνηται.

ἔρχεται

8. Τί

ν. 23. slich. 2. κεφαλὴν αὐτοῦ) κεφαλὴν αὐτῶν. ν. 27. slich. 2. Ἀντὶ ζώντων καὶ διδόντων) ἀντὶ ζώντων καὶ διδόντων. ν. 30. slich. 2. ὁ υἱὸς) υἱός. ν. 31. slich. 2. πονηρὸς) πονηρός. ibid. σὰρξ) σάρκα. ν. 32. slich. 2. Καὶ ἄνθρωποι) καὶ οἱ ἄνθρωποι. CAP. XVIII. ν. 4. Οὐδενὶ) οὐδενί. ibid. slich. 2. ἐξιχνεύσει) ἐξιχνιάσει. ν. 7. ἔρχεται) ἔρχεται. ibid. slich. 2. ἀπορρήθνηται) ἀπορρήθνηται.

8. Τί αἰθρῶπος καὶ τί ἡ χρεῖτις αὐτῆ; 19. Πρὶν ἢ λαλῆσαι μάνθανε, καὶ πρὸ
Τί τὸ ἀγαθὸν αὐτῆ, καὶ τί τὸ κα- ἀφροντίας θεραπείῃ·
κὸν αὐτῆ;
9. Ἀριθμὸς ἡμερῶν ἀνθρώπου πολλὰ ἔτη 20. Πρὸ κρίσεως ἐξέταζε σεαυτὸν,
ἐκατὲν· Καὶ ἐν ᾧ ῥα ἐπισκοπῆς εὐρήσεις ἰλασ-
10. Ὡς σαγῶν ὕδατος ἀπὸ θαλάσσης 21. Πρὶν ἀρρώσῃσαι σε ταπεινώθητι,
καὶ ψῆφος ἄμμου, Καὶ ἐν καιρῷ ἀμαρτημάτων δείξον
ὀλίγα Οὕτως χίλι' ἔτη ἐν ἡμέρᾳ αἰῶνος. ἐπιστροφῇν.
11. Διὰ τῆτο ἐμακροθύμητε Κύριος ἐπ' 22. Μὴ ἐμποδίσῃς τῆ ἀποδοῦναι εὐχὴν
αὐτοῖς, εὐκαίρως,
Καὶ ἐξέχεεν ἐπ' αὐτὲς τὸ ἔλεος Καὶ μὴ μείνης ἕως θανάτου δικαιο-
αὐτῆ· θῆναι·
12. Ἴδε καὶ ἐπέγνω τὴν καταστροφὴν αὐ- 23. Πρὶν εὐχασθαι ἐτοίμασεν σεαυτὸν,
τῶν ὅτι πονηρὰ, Καὶ μὴ γίνῃ ὡς ἄνθρωπος πειράζων
Διὰ τῆτο ἐπλήθυσε τὸν ἐξιλασμὸν τὸν Κύριον.
αὐτῆ.
13. Ἐλεος ἀνθρώπου ἐπὶ τὸν πλησίον 24. Μνήσθητι θυμῷ ἐν ἡμέραις τελευ-
αὐτῆ, ἔλεος δὲ Κυρίου ἐπὶ πᾶσαν τῆς,
σάρκα. Καὶ καιρὸν ἐκδίκησεως ἐν ἀποστροφῇ
Ἐλέγχων καὶ παιδεύων καὶ διδά- προσώπῃ·
σκων, 25. Μνήσθητι (κατὰ) καιρὸν λιμῷ ἐν ἡ-
Καὶ ἐπιτρέφων ὡς ποιμὴν τὸ ποιμ- μέραις πλησμονῆς,
νιον αὐτῆ· Πτωχείαν καὶ ἐνδείαν ἐν ἡμέραις
14. Τὲς ἐνδεχομένους παιδεῖαν Παιῖ, πλῆτε.
Καὶ τὲς κατασπεύδοντας ἐπὶ τὰ κρί- 26. Ἀπὸ πρωῒθεν ἕως ἑσπέρας μετα-
ματα αὐτῆ. βάλλει καιρὸς,
15. Τέκνον ἐν ἀγαθοῖς μὴ δῶς μῶμον, Καὶ πάντα ἐς ταχινὰ ἔναντι Κυρίου.
Καὶ ἐν πάτῃ δώσει λύπην λόγων.
16. Οὐχὶ καύσωνα ἀναπαύσει δρότος; 27. Ἀνθρώπος σοφὸς ἐν παντὶ εὐλαβη-
Οὕτως κρείσσων λόγος ἢ δόσις· θήσεται,
17. Οὐκ ἰδὲ λόγος ὑπὲρ δόμα ἀγαθόν; Καὶ ἐν ἡμέραις ἀμαρτιῶν πρετέξει
Καὶ ἀμφοτέρω παρα ἀνδρὶ καχαρι- ἀπὸ πλημμελείας·
τωμένω. Καὶ ἄφρων ἢ συντηρήσει κακόν.
18. Μωρὸς ἀχαρίστως ἐνειδιεῖ, 28. Πᾶς συνετὸς ἔγνω σοφίαν, καὶ τῷ
Καὶ δόσις βασκαίνει ἐκλήκει ὀφθαλ- εἰρόντι αὐτὴν δώσει ἐξομολόγηται.
μῆς. 29. Συνετοὶ ἐν λόγοις καὶ αὐτοὶ ἐσο-
φίσαντο,

Καὶ

γ. 14. (15) Παιῖ γ. 17. ἔχ ἰδὲ) οὐκ ἰδὲ. γ. 20. Stich. 1. ἰλασμὸν) ἐξιλασμὸν. γ. 25. (κατὰ) deest. ibid. ἐν ἡμέραις) ἐν καιρῷ. γ. 27. Stich. 1. ἐν ἡμέρᾳ) καὶ ἐν ἡμέραις.

Καὶ ἀνάμειξαν παροιμίας ἀκριβεῖς.

Ἐγκράτεια ψυχῆς.

30. Ὅπισω τῶν ἐπιθυμιῶν σε μὴ
πορεύῃ,

Καὶ ἀπὸ τῶν ὀρέξεών σε (μὴ) κω-
λύῃ.

εὐδοκί- 31. Ἐὰν χρηγῇς τῇ ψυχῇ σε εὐδοκίαν
σεις ἐπιθυμίας,

Ποιήσεις Ποιῇσι σε ἐπίχαρμα τῶν ἐχθρῶν σε.

32. Μὴ εὐφραίνῃς ἐπὶ πολλῇ τρυφῇ,

μὴ • Μὴδὲ προσδεθῇς συμβολῆς αὐτῆς.

33. Μὴ γίνῃς πτωχὸς συμβολοκοπῶν ἐκ
δανεισμῶ,

Καὶ ἔδῃς σοὶ ἐσθλὴν ἐν μαρσίππῳ.

Ἐστὶ γὰρ ἐπίκελος τῆς ἰδίας ζωῆς λαλητός.

ΚΕΦ. ΙΘ'. XIX.

Εργάτης μέθυσος ἢ πλετιθῆσεται
καὶ ὁ ἐξεθενῶν τὰ ἐλίγα, κα-
τὰ μικρὸν πεσεῖται.

2. Οἶνος καὶ γυναῖκες ἀποστήσουσι συνε-
τές,

Καὶ ὁ κολλώμενος πόρναις τολμηρό-
τερος ἔσται.

Σήπη 3. Σῆψις καὶ σκώληκες κληρονομήσουσιν
αὐτὸν,

Καὶ ψυχὴ τολμηρὰ ἐξαερθήσεται
ἐν παραδειγματισμῷ μείζονι.

4. Ὁ ταχὺ ἐμπιστεύων κῆφος καρδίας.

Καὶ ὁ ἀμαρτάνων εἰς ψυχὴν αὐτῆς,
πλημμελήσει.

5. Ὁ εὐφραινόμενος καρδίας, ἐπὶ κακοεξίᾳ
καταγινωθήσεται.

Τομ. IV.

Ὁ δὲ ἀντοφθαλμῶν ἡδονὴν, ἐτθανε τὴν ζωὴν
αὐτῆς.

6. Ὁ ἐγκρατενόμενος γλώσση, ἀμάχως συμφύ-
σσεται.

Καὶ ὁ μιτῶν λαλιάν ἐλαττοῦται κκεῖ. καρδίας

7. Μηδέποτε δευτερώσης λόγον,

Καὶ ἔθῃς σοὶ ἢ μὴ ἐλαττονηθῇ.

8. Ἐν φίλῳ καὶ ἐν ἐχθρῷ μὴ διηγῇ
βίαις ἁποτρέψας,

Καὶ εἰ μὴ ἐστὶ σοὶ ἀμαρτία, μὴ ἀπο-
κάλυπτε.

9. Ἀκήκοε γὰρ σου καὶ ἐφυλάξατό σε,
Καὶ ἐν καιρῷ μισήσει σε. μασήσει

10. Ἀκήκοας λόγον, συναποθανέτω σοὶ
Θάρσει, ἢ μὴ σε ῥήξει.

11. Ἀπὸ προσώπου λόγου ὠδινήσει μαρὸς,
Ὡς ἀπὸ προσώπου βρέφους ἢ τί-
κισσα.

12. Βέλος πεπηγὸς ἐν μηρῷ σαρκὸς,
Οὕτως λόγος ἐν κοιλίᾳ μαρῶ.

13. Ἐλεγξεν φίλον μήποτε ἔκ ἐποίησεν,
Καὶ εἴ τι ἐποίησε, μήποτε προδῇ.

14. Ἐλεγξεν τὸν φίλον, μήποτε ἐκ ἤκε,
Καὶ εἰ εἴρηκεν, ἵνα μὴ δευτερώσῃ. ἡ

15. Ἐλεγξεν φίλον, πολλάκις γὰρ γί-
νεται διαβολή,

Καὶ μὴ παντὶ λόγῳ πίστευε.

16. Ἐστὶν ὀλιθαίνων λόγῳ, καὶ ἔκ ἀπὸ ψυ- ὀλιθα-
χῆς καὶ τίς ἔχῃ ἤμαρτεν ἐν τῇ νῶν
γλώσσῃ αὐτῆς;

17. Ἐλεγξεν τὸν πλησίον σε πρηνὴ ἀπ-
εἰλῆσαι,

Καὶ δὲς τέπεν νόμῳ ὑψίστου γασόμενος
ἀμνηστῆς.

S 8 -

18. Φύλα

v. 30. stich. 2. (μὴ) deest. v. 31. εὐδοκίᾳ) χρηγῇς. ibid. stich. 2. Ποιήσεις) ποιῇσι σε.
v. 32. stich. 2. in Rom. μὴ δὲ προσδεθῇς συμβολῇ αὐτῆς. v. 33. stich. 2. μαρσίππῳ) μαρσινείῳ.
CAP. XIX. v. 3. Σήπη) σῆψις. v. 6. stich. 2. καρδίας) κκεῖ. v. 7. stich. 2. ἐλαττονηθῇ)
ἐλαττονηθῇ. v. 8. καὶ ἐχθρῷ) καὶ ἐν ἐχθρῷ. v. 9. stich. 2. μασήσει) μισήσει. v. 13. stich. 2.
δε v. 14. stich. 1. Supplementa minori characterē expressa habet Edit. Rom. v. 14. stich. 2.
καὶ ἡ) καὶ εἰ. v. 16. ὀλιθαίνων) ὀλιθαίνων. ibid. ἤμαρτεν) ἡμέρτηεν.

18. Φόβος Κυρία ἀρχὴ προσλήψεως·

Σφόδρα δὲ παρ' αὐτῆ ἀγάπῃσιν περιποιῇ.

19. Γνώσις ἐντολῶν Κυρία παιδεία ζωῆς·

Οἱ δὲ ποιῶντες τὰ ῥησὶν αὐτῆς, ἀμαρτίας ἐν-
δρον κερκῶνται.

20. Πᾶσα σοφία φόβος Κυρία,

Καὶ ἐν πάσῃ σοφίᾳ ποιήσεις νόμους
καὶ γνώσις τῆς παιδοκρατίας αὐτῆς.

21. Οἰκίτης λέγων τῷ δεσπότῃ· ὡς ἀρέσκει, ἡ

ποιήσω,

Ἐάν μετὰ ταῦτα ποιῇ, ἐκφορῇ τὸν τρά-
ποντα αὐτόν.

22. (Καὶ) ἔκ ἐστι σοφία πονηρίας ἐπι-
σημή,·

Καὶ ἔκ ἐστι βεβλή ἀμαρτωλῶν φρέ-
νησις·

23. Ἐστὶ πονηρία, καὶ αὕτη βδελυγμία,
καὶ ἔστιν ἄφρων ἐλαττώμενος σοφίας.

24. Κρείττων ἡττώμενος ἐν συνέσει ἔμ-
φοβος,

Ἡ περισσεύων ἐν συνέσει καὶ παρα-
βαίνων νόμον ὑψίστου.

25. Ἐστὶ πανουργία ἀκριβοῦς, καὶ αὕτη
ἀδίκος,

Καὶ ἔστι διαστρέφων χάριν τῇ ἐκφᾶ-
ναι κρίμα·

Καὶ ἔστι δικαίων κρίσις σοφίας.

26. Ἐστὶ πονηρευόμενος συγκεκυφὼς με-
λανία,

Καὶ τὰ ἐντὸς αὐτῆ πλήρης δόλου·

27. Συγκύφον πρόσωπον καὶ ἰδιλοκυφῶν,
Ἄπειρον ἐκ ἐπεγνώσθη, προσφθάσει σε·

28. Καὶ εἰάν ὑπὸ ἐλαττώματος ἰχθύος
κωλυθῇ ἀμαρτεῖν,

Ἐάν εὖρη καιρὸν, κακοποιήσει σε.

29. Ἀπὸ ἐράσεως ἐπιγνωθήσεται ἀνὴρ,
καὶ ἀπὸ ἀπαντήσεως προσώπῃ ἐπι-
γνωθήσεται νοήμων,

30. Στολιστὴς ἀνδρὸς καὶ γέλωτος ἐδίν-
των

Καὶ βήματα ἀνθρώπου ἀγγέλλει τὰ ἀναγγε-
λεῖ

περὶ * αὐτῆς,

* ἐμῆ

ΚΕΦ. Κ'. XX.

Ἐστὶν ἔλεγχος ὃς ἐκ ἑσὶν ὥραιος·
καὶ ἔστι σιωπῶν, καὶ αὐτὸς φρέ-
νιμος.

2. Ὡς καλὸν ἐλέγχει ἢ θυμῷδαι
κρυπῶς·

καὶ ὁ ἀνδομολογούμενος ἀπὸ ἐλαττώ-
σεως κωλυθήσεται.

3. Ὡς καλὸν ἡλεγχθῆναι φανερωταί μετάνοια·
οὗτος γὰρ φεύγει ἐκείσιν ἀμαρτήμα.

4. Ἐπιθυμία εὐνέχεια ἀποπαρθενῶσαι
νεανίδα·

οὕτως ὁ ποιῶν ἐν βίᾳ κρίματα.

5. Ἐστὶ σιωπῶν εὐρισκόμενος σοφός,
καὶ ἔστι μισητὸς ἀπὸ πολλῆς λαλιᾶς.

6. Ἐστὶ σιωπῶν, ὃ γὰρ ἔχει ἀπόκρισιν·
καὶ ἔστι σιωπῶν, εἰδὼς καιρὸν.

7. Ἀνθρώπος σοφὸς σιγήσει ἕως καιρῷ·
ὁ δὲ λαπιστὴς καὶ ἄφρων ὑπερβήσε-
ται καιρὸν.

8. Ὁ πλεονάζων λόγῳ βδελυχθήσεται,
καὶ ὁ ἐξουσιαζόμενος μισηθήσεται.

9. Ἐστὶν ἐνὸς ἐν κακοῖς ἀνδρὶ,
καὶ ἔστιν εὖρεμα εἰς ἐλαττώσιν.

10. Ἐστὶ

ν. 22. ἐκ ἑσὶν βεβλή) ἐκ ἑσὶν ὅπε βεβλή. ν. 24. stich. 2. ἐν συνέσει) ἐν φρονήσει. ν. 28. stich. 2. κα-
κοποιήσει σε) σε abest. ν. 30. stich. 2. ἀγγέλλει τὰ περὶ ἐμῆ) ἀγγέλλει τὰ περὶ αὐτῆς.
CAP. XX. ν. 2. ab hoc versu Edit. Rom. incipit 20. Caput. ν. 7. stich. 2. ἀφρων) ἄφρων.
ν. 8. λόγον) λόγῳ. ibid. stich. 2. ἐξουσιαζόμενος) ἐξουσιαζόμενος. ν. 9. ἐνὸς) ἐνὸς.

10. Ἐσι δόσις ἢ ἔ λυσιτελήσει σοι,
Καὶ ἔσι δόσις ἥς τὸ ἀνταπόδομα δι-
πλαῦν.

11. Ἐσιν ἐλατίων ἕνεκεν δόξης,
Καὶ ἔσιν ὅς ἀπὸ ταπεινώσεως ἦρε
κεφαλὴν.

12. Ἐσιν ὁ ἀγοράζων πολλὰ ὀλίγη,
Καὶ ἀποτινύων αὐτὰ ἐπὶ ἀπλάσιον.

13. Ὁ σοφὸς ἐν λόγοις ἑαυτὸν προσφι-
λῇ ποιήσει·
Χάριτες δὲ μαρῶν ἐκχυθήσονται.

14. Δόσις ἄφρονος ἔ λυσιτελήσει σοι
λαβόντι,
Ὅμοιος δὲ καὶ βασκάνη δι' ἀνάγκην αὐτῷ·
Οἱ γὰρ ὀφθαλμοὶ αὐτῷ ἀνθ' ἑνὸς
εἰς τὸ λαβεῖν πολλοί·

15. Ὀλίγα δώσει καὶ πολλὰ ἐνειδίσει,
Καὶ ἀνείξει τὸ σῶμα αὐτῷ ὡς κήρυξ·
ἀποτίσει
Σήμερον δανειεῖ, καὶ αὔριον ἀποιτήσεται·
Μισητὲς ἀνθρώπος ὁ τοιοῦτος κυρίῳ
καὶ ἀνθρώποις.

16. Μαῦρος ἔρεϊ· ἔχ ὑπάρχει μοι φίλος,
Καὶ ἔν ἔσι χάρις τοῖς ἀγαθοῖς με·
Οἱ ἔδοντες τὸν ἄρτον με, φαῦλοι
γλώσση.

17. Ποσάκις καὶ ὅσοι καταγελάσσονται
αὐτῷ;

Οὔτε γὰρ τὸ ἔχειν ἐν ὀρθῇ αἰδέσθαι εἴληψεν,
Καὶ τὸ μὴ ἔχειν ὁμοίως ἀδικεῖν αὐτῷ.

18. Ὀλίθημα ἀπὸ ἐδάφους μᾶλλον ἢ
ἀπὸ γλώσσης·
Οὕτως πλῶσις κακῶν κατὰ σπου-
δὴν ἥξει.

19. Ἀνθρώπος ἄχαρις, μύθος ἄκαιρος·

Ἐν σῶματι ἀπαιδεύτων ἐνδελεχιωθή-
σεται.

20. Ἀπὸ σῶματος μαρῷ ἀποδοκιμαθή-
σεται παραβολή·

Οὐ γὰρ μὴ εἶπῃ αὐτὴν ἐν καιρῷ
αὐτῆς.

21. Ἐσι κωλυόμενος ἀμαρτάνειν ἀπὸ ἐν-
δείας·

Καὶ ἐν τῇ ἀναπαύσει αὐτῷ ἔ κατα-
νυγήσεται.

22. Ἐσιν ἀπολύων τὴν ψυχὴν αὐτῷ δι'
αἰχύνην,

Καὶ ἀπὸ ἄφρονος προσώπῃ ἀπολύει
αὐτήν.

23. Ἐσι χάριν αἰχύνῃς ἐπαγγελλόμενος
φίλοι,

Καὶ ἐκλήσατο αὐτὸν ἐχθρὸν· θωρεαίν.

24. Μῶμος πονηρὸς ἐν ἀνθρώπῳ ψεῦδος·
Ἐν σῶματι ἀπαιδεύτων ἐνδελεχιωθή-
σεται.

25. Αἵρετὸν κλέπτῃς ἢ ὁ ἐνδελεχίζων
ψεῦδει·

Ἀμφότεροι δὲ ἀπώλειαν κληρονομή-
σουσιν.

26. Ἦθος ἀνθρώπου ἑνὸς ἀτιμία, ψεῦδος
Καὶ ἡ αἰχὴν αὐτῷ μετ' αὐτῷ ἐνδε-
λεχῶς.

Λόγοι παραβολῶν.

27. Ὁ σοφὸς ἐν λόγοις προΐξει ἑαυτὸν, προσά-
Καὶ ἀνθρώπος φρόνιμος ἀρέσει με- ξει
γισῶσιν.

28. Ὁ ἐργαζόμενος γῆν αὐνψώσει θη-
μανίαν αὐτῷ·

Καὶ ὁ ἀρέσκων μεγιστῶσιν ἐξιλάσεται
ἀδικίας.

SS 2

29. Ξένια

ν. 11. ἐλατίων) ἐλατίωσι. ν. 12. ὁ ἀγοράζων) absque articulo. ν. 13. ἐν λόγοις) ἐν λόγῳ. ν. 15. Stich. 3. ἀποτίσει) ἀποιτήσεται. ν. 16. ὑπάρχει) addit μοι. ν. 22. Stich. 2. ἀπολύει) ἀπολύει. ν. 25. κλέπτῃς) addit ἢ ὁ. ν. 26. ψεῦδος) ψευδαί. ν. 27. προσάξει) προΐξει. ν. 28. Stich. 2. ἀδικίας) ἀδικίαν.

29. Ξένια καὶ δῶρα ἀπετυφλοῖ ὁφθαλ-
μὲς σοφῶν,

Καὶ ὡς Φιμὸς ἐν σώματι ἀποτρέπει
ἐλεγμὲς.

30. Σοφία κεκρυμμένη καὶ θησαυρὸς
ἀφανής,

Τίς ὠφέλεια ἐν ἀμφοτέροις;

31. Κρείττων αἰθρώπες ἀπεκρύπτων τὴν
μαρίαν αὐτῆς,

*Ἡ αἰθρώπες ἀπεκρύπτων τὴν σο-
φίαν αὐτῆς.

32. Κρείσσων ὑπομονὴ ἀπαραίτητος ἐν ζητήσει Κυρία,
*Ἡ ἀδίσποτος τροχιάτης τῆς ἰδίας ζωῆς.

Κ Ε Φ. Κ Α'. Χ Χ Ι.

ΤΕκνον ἡμαρτες, μὴ προδῆς μη-
κέτι,

Καὶ περὶ τῶν προτέρων σου δεή-
θητι.

2. Ὡς ἀπὸ προσώπου ὄψεως, φεῦγε
ἀπὸ ἀμαρτίας.

*Εάν γὰρ προσέλθῃς, δέχεται σε.

*Οδόντες λέντος οἱ ὀδόντες αὐτῆς,

*Αναιροῦντες ψυχὰς αἰθρώπων.

3. Ὡς ῥομφαία δίτομος πᾶσα ἀνομία,
καὶ τῇ πληγῇ αὐτῆς ἐκ ἔσιν ἰασίς.

4. Καταπληγμὸς καὶ ὕβρις ἐρημώσουσι
πλῆτον.

Οὕτως οἶκος ὑπερηφάνων ἐρημωθή-
σεται.

5. Δέησις πτωχῆ ἐκ σώματος ἕως ὠτίων
αὐτῆς,

Καὶ τὸ κρίμα αὐτῆς κατὰ σπουδὴν
ἔρχεται.

6. Μισῶν ἐλεγχον, ἐν ἔχρει ἀμαρτωλῶ.

καὶ ὁ φοβόμενος κύριον ἐπιστρέψει τὸν θεόν
ἐπὶ καρδίαν αὐτῆς. ἐν καρδίᾳ

7. Γνωστὸς μακρόθεν ὁ δυνατὸς ἐν γλώσσῃ

*Ὁ δὲ νεήμων εἶδεν ἐν τῷ ὀλιδαίνῃ αὐ- ὀλιθα-
τόκ. νεῖν

8. Ὁ εἰκοδομῶν τὴν εἰκίαν αὐτῆς ἐν χρη-
μασιν ἀλλοτρίοις,

*Ὡς συνάγων τὰς λίθους αὐτῆς εἰς
χειμῶνα.

9. Στυππεῖον συνηγμένον συγκυγὴ ἀνό- εἰσαγω-
μων, γή

Καὶ ἡ συντέλεια αὐτῶν φλόξ πυρὸς.

10. Ὅδὸς ἀμαρτωλῶν ὠμαλισμένη ἐκ
λίθων, καὶ ἐπ' ἐχάτων αὐτῆς
βέθερος ἄδῃ.

11. Ὁ φυλάσσων νόμον Κυρία, κατακρα-
τεῖ τῆ ἐνομήματος αὐτῆς.

Καὶ συντέλεια τῆ φέδρ Κυρία σοφία.

12. Οὐ παιδευθήσεται ὅς ἐκ ἑσὶ πα-
νῆργος.

* Ἐστὶ δὲ πανηγυρία πληθύουσα πικρίας παιδείαν

13. Γνώσις σοφῆ ὡς κατακλυσμὸς πλη-
θυσθήσεται,

Καὶ ἡ βεβλή αὐτῆς ὡς πηγὴ ἁγνῆ ζωῆς.

14. Ἐγκατα μαρῆ ὡς ἀγγεῖον συντε-
τριμμένον,

Καὶ πᾶσαν γνώσιν ἔ κρατήσῃ ἐν ζωῇ
αὐτῆς.

15. Λόγον σοφὸν εἰάν ἀκρόσῃ ἐπιστήμων,
αἰνέσει αὐτὸν, καὶ ἐπ' αὐτὸν προ-
δῆσει.

*Ἦκουσεν ὁ σπαταλῶν, καὶ ἀπήρε-
σεν αὐτῷ,

Καὶ

V. 31. Κρείττων) κρείσσων. CAP. XXI. v. 3. καὶ τῇ πλ.) καὶ deest. v. 4. Stich. 2. ὑπερηφάν-
ων) ὑπερηφάνου. v. 6. ἔλεγχον) ἐλεγμὸν. ibid. τὸν θεόν) κύριον. v. 7. Stich. 2. ὀλιδαίνῃ)
ὀλιθαίνειν. v. 8. Stich. 2. Ὡς συνάγων τὰς λ. αὐτῆς) ὡς ὁ συνάγων αὐτῆς τὰς λίθους. v. 9. εἰσαγω-
γῇ) συναγωγῇ. v. 10. ἐπ' ἐχάτων) ἐπ' ἐχάτῃ. v. 12. Stich. 2. Ἐστὶ δὲ) δὲ abest. ibid. παι-
δείαν) πικρίαν. v. 15. Stich. 3. τῶν ἁπάντων) τῶν πάντων.

τῶν ὡ-
των

Καὶ ἀπέστρεψεν αὐτὸν ὀπίσω τῇ κώτῃ
αὐτῆς.

16. Ἐξήγησις μαρῶ ὡς ἐν ὁδῷ Φορτίον·
ἐπὶ δὲ χεῖλες συνετῆ εὐρεθήτε-
ται χάρις.

17. Στόμα Φρονίμου ζητηθήσεται ἐν ἐκ-
κλησίᾳ,

Καὶ τὰς λόγους αὐτῆς διανοηθήσονται
ἐν καρδίᾳ.

18. Ὡς οἶκος ἠφανισμένος ἔσται μαρῶ
σοφία,

Καὶ γνώσις ἀσυνέτου ἀδιεξέταστοι
λόγοι.

ἀνομία 19. Πέδαι ἐν ποσὶν ἀνόητοι παιδεῖα, καὶ ὡς
τῆ παι- χειροπέδαι ἐπὶ χειρὸς δεξιᾶς.

δύο 20. Μαρὸς ἐν γέλωτι ἀνυψοῖ τὴν Φω-
νὴν αὐτῆς.

Ἀνὴρ δὲ πανῆργος μόλις ἡσυχῇ μει-
διάσει.

21. Ὡς κόσμος χρυσῆς Φρονίμῳ παιδεῖα,
Καὶ ὡς χλιδὴν ἐπὶ βραχίονι δεξιᾶς.

22. Πῶς μαρῶ ταχύς εἰς οἰκίαν,
Ἄνθρωπος δὲ πολύπειρος αἰχλυνθή-
σεται ἀπὸ πρετώπῃς.

23. Ἄφρων ἀπὸ θυρᾶς παρακύπτει εἰς
οἰκίαν.

Ἀνὴρ δὲ πεπαιδευμένος ἔξω τήσεται.

24. Ἀπαιδευσία ἀνθρώπου ἀκροᾶσθαι
παρὰ θυρᾶν.

ἀτιμίαν Ὁ δὲ Φρόνιμος βαρυνθήσεται ἀτιμίᾳ.

ἀλλοτριῶν 25. Χεῖλη περιλάλων τὰ ἐκ αὐτῶν διαγῆσαι·
ἐν τούτοις Λόγοι δὲ Φρονίμων ἐν ζυγῷ σταθῆ-
βαρυν- σονται.

θήσεται 26. Ἐν στόματι μαρῶν ἡ καρδία αὐτῶν,

Ἐν καρδίᾳ δὲ Φρονίμων στόμα αὐτῶν.

27. Ἐν τῷ καταράσασθαι ἀσεβῇ τὸν
Σατανάν,

Αὐτὸς κἀπαρᾶται τὴν ψυχὴν αὐτῆς.

28. Μολύνει τὴν ἑαυτῆς ψυχὴν ὁ ψιθυ-
ρίζων,

Καὶ ἐν παροικήσει μισηθήσεται.

ΚΕΦ. ΚΒ'. XXII.

Λ 19. ἠρδαλωμένῳ συνεβλήθη ὀκνη-
ρὸς,

Καὶ πᾶς ἐκτυριεῖ ἐπὶ τῇ ἀτι-
μίᾳ αὐτῆς.

2. Βολβίτῳ κοπρίῳ συνεβλήθη ὀκνηρὸς,
Πᾶς ὁ ἀναιρέμενος αὐτὸν ἐκτινάξει
χεῖρα.

3. Αἰσχύνῃ πατρὸς ἐν γεννήσει ἀπαι-
δεύτη,

Θυγάτῃ δὲ ἐπ' ἐλατλώσει γίνεται.

4. Θυγάτῃς Φρονίμῃ κληρονομήσει ἄν-
δρα αὐτῆς,

Καὶ ἡ καταισχύνουσα, εἰς λύπην γεν-
νήσαντες.

5. Πατέρα καὶ ἄνδρα καταισχύνει ἡ
θρασεῖα,

Καὶ ὑπὸ ἀμφοτέρων ἀτιμαδιήσεται.

6. Μεσικὰ ἐν πένθει, ἄκαιρος διήγη-
σις· μάστιγες δὲ καὶ παιδεῖα ἐν
παντὶ καιρῷ σοφίας.

7. Συγκολλῶν ἔσρακεν ὁ διδάσκων μαρῶν,
Εἰς αἰδοῦσαν ἄγων τὴν γῆν.

Καὶ τὸν ἀπηλπισμένον εἰς σύνεσιν ὀξύνων,

Ἐξεγείρων καθεύδοντα ἐκ βαθείας βαθεῖα
ὑπνῶ.

S 53

8. Διη-

v. 16. εὐρεθήσεται) addit χάρις. v. 17. stich. 2. διανοηθήσονται) διανοηθήσεται. v. 19. ἀνομία
τῆ παιδείας) ἀνόητοι παιδεῖα. v. 20. τὴν Φωνὴν) absque articulo. v. 21. χρυσῆς) χρυσῆ. v. 24.
stich. 2. ἀτιμίαν) ἀτιμίᾳ. v. 26. stich. 2. Φρονίμων) σοφῶν. v. 27. καταράσασθαι) καταρᾶσθαι.
ibid. stich. 2. τὴν ψυχὴν αὐτῆς) τὴν ἐν τῇ ψυχῇ. CAP. XXII. v. 2. κοπρίῳ) κοπρίω.
v. 6. μάστιγες δὲ καὶ) de abest. v. 7. stich. 4. βαθείας) βαθείας.

8. Δηγέμενος νυτάζοντι ὁ δηγέμετος
μαρῶ,
Καὶ ἐπὶ συντελείᾳ ἔρεϊ, τί ἐστιν;
9. Τίκα ἐν ἀγαθῇ ζωῇ τὴν τροφὴν ἔχοντα,
Τῶν ἰδίων γνησιότατον κρέμας διγέμεται.
10. Τίκα ἐν καταφρονήσει καὶ ἀπειθείᾳ γεγε-
νημένα,
Συγγενίας ἑαυτῶν μολύνει τὴν ἐγγίναν.
11. Ἐπὶ νεκρῷ κλαῦσον, ἐξέλπει γὰρ
Φῶς· καὶ ἐπὶ μαρῷ κλαῦσον, ἐξέ-
λειπε γὰρ σύνεσιν.
ἴδιον Ἡδὸν κλαῦσον ἐπὶ νεκρῷ, ὅτι ἀνε-
παύσατο.
Τῷ γὰρ μαρῷ ὑπὲρ θάνατον ζωὴ
ποιηθεῖ.
12. Πένθος νεκρῷ ἐπὶ αἱ ἡμέραι,
Μαρῷ δὲ καὶ ἀσεβὲς πᾶσαι αἱ ἡμέ-
ραι τῆς ζωῆς αὐτῶν.
13. Μετὰ ἄφρονες μὴ πληθύνης λόγον,
Καὶ πρὸς ἀσύνετον μὴ πορεύεαι,
Ἀπειθεῖν γὰρ ἐξεδιόκει σε τὰ πάντα.
Φύλαξαι ἀπ' αὐτῷ ἵνα μὴ κόπον
ἔχῃς,
Καὶ ὃ μὴ μολυνθῇς ἐν τῷ ἐντοναίγ-
ματι αὐτῷ.
Ἐκκλησὶν ἀπ' αὐτῷ καὶ εὐρήσεις ἀ-
νάπαυσιν,
Καὶ ὃ μὴ ἀκηδίας ἐν τῇ ἀπονοίᾳ
αὐτῷ.
14. Ὑπὲρ μόλιβον τί βαρυνθήσεται;
Καὶ τί αὐτῷ ὄνομα, ἀλλ' ἢ μαρῆς;
15. Ἄμμεν καὶ ἄλλα καὶ βῶλον σιδήρεος
εὐκόπον ὑπερεγχεῖν,
- Ἡ ἀνθρωπὸν ἀσύνετον.
16. Ἰμάντασις ξυλὴν εἰς οἰκοδομὴν ἐν-
δεδεμένην,
Ἐν συσσεισμῷ ὃ διαλυθήσεται.
Οὕτως καρδία ἐξηριγμένη ἐπὶ δια-
νοήματος βυλῆς,
Ἐν κατὶ καιρῷ φόβῳ ὃ δειλιάσει.
17. Καρδία ἠδρατμένη ἐπὶ διανοίᾳ συν-
έσεως,
Ὡς κόσμος ψαμματος ἐπὶ τοίχῳ
ξυτῷ.
18. Χάρακτι ἐπὶ μετεώρῳ κείμενοι
Κατέναντι ἀνέμου ὃ μὴ ὑπομενῶσιν.
Οὕτως καρδία δειλὴ ἐπὶ διανοήμα-
τος μαρῷ
Κατέναντι πάντος φόβῳ ὃ μὴ ὑπο-
μείνῃ.
19. Ὁ νύσων ἐφθαλμὸς κατάξει δά-
κρυα· καὶ ὁ νύσων καρδίαν ἐκ-
φαίνει αἰδῶσιν.
20. Βάλλων λίθον ἐπὶ πετενᾷ, ἀποσο-
βεῖ αὐτά· καὶ ὁ ὀνειδίζων φίλον
διαλύσει φιλίαν.
21. Ἐπὶ φίλον εἰάν σπάσης ρομφαίαν,
Μὴ ἀπελπίσῃς, ἔστι γὰρ ἐπάνοδος.
22. Ἐπὶ φίλον εἰάν ἀνοίξῃς τόμα,
Μὴ εὐλαβηθῇς, ἔστι γὰρ διαλλαγή·
Πλὴν ὀνειδισμῷ καὶ ὑπερηφανίας
Καὶ μυστηρίῳ ἀποκαλύψεως καὶ πλη-
γῆς δολίας,
Ἐν τέτοις ἀποφύξεσθαι πᾶς ὁ φίλος.
23. Πίσιν κλῆται ἐν πλωχείᾳ μετὰ τῷ
πλησίον,

ἵνα

V. 11. κλαῦσον, ἐξέλπει γὰρ Φῶς καὶ) κλαῦσον Φῶς, καὶ. ibid. ἐξέλ. γὰρ σύνεσις) ἐξέλπει γὰρ σύν-
εσις. ibid. stich. 2. ἴδιον) ἡδὸν. ibid. stich. 3. Τῷ γὰρ) τῷ δέ. ibid. ζωῇ) ἡ ζωῇ. V. 12.
stich. 2. ζωῆς αὐτῶν) ζωῆς αὐτῶν. V. 13. stich. 5. ἐντοναίγματι) ἐντοναίγματι. ibid. stich. 7. κη-
διάτης) ἀκηδίας. V. 14. μόλιβον) μόλιβον. V. 16. εἰς οἰκὸν ἐνδεδεμένην) transposita. V. 17.
ἐπὶ διανοίᾳ) ἐπὶ διανοίᾳ. V. 18. Χάρακτι) χάρακτι. ibid. stich. 2. ὑπομενῶσιν) ὑπομενῶσιν. V. 19.
ἐφθαλμὸς) ἐφθαλμὸς. V. 22. stich. 5. ὁ φίλος) φίλος.

ἐπὶ ἵνα ἐν τοῖς ἀγαθοῖς αὐτῷ ὁμῶς εὐφρανθῇς σύ·

Ἐν καιρῷ θλίψεως διάμεινε αὐτῷ,

ἵνα ἐν τῇ κληρονομίᾳ αὐτῷ συγκληρονομήσῃς·

Οὐ κητεφρονήτιον γὰρ αἰὶ τῆς περιγραφῆς,

Οὐδὲ θουμασὸς πλέσις γὰρ ἐκ ἔχων.

24. Πρὸ πυρὸς αἰτμὶς καμίνθ καὶ καπνός·

Οὕτως πρὸ αἱμάτων λοιδόριαι.

25. Φίλον σκεπάσι ἐκ αἰχυνθήσομαι,

Καὶ ἀπὸ προσώπου αὐτῷ ἢ μὴ κρυβῶ·

26. Καὶ εἰ κακά μοι συμβέβηκεν δι' αὐτόν,

Πᾶς ἀκύν φυλάζεται ἀπ' αὐτῷ.

27. Τίς δώσει ἐπὶ σόματί μου φυλακὴν,

Καὶ ἐπὶ τῶν χειλέων μου σφραγίδα πανόργων;

ἵνα μὴ πέσω ἀπ' αὐτῆς,

Καὶ ἡ γλῶσσά μου μὴ ἀπολέσῃ με.

ΚΕΦ. ΚΓ'. XXIII.

Κ Τρεῖς πάτερ καὶ Θεὸς ζωῆς μου,
Μὴ ἐγκαταλίπῃς με ἐν βεβλῇ αὐτῶν,

Καὶ μὴ ἀφῆς με πεισὲν ἐν αὐτοῖς ἐν παραδειγματισμῷ.

ἐπιτήρησέ 2. Τίς ἐπιστήσῃ ἐπὶ τῷ διανοήματός μου μάστιγας,

παιδείας Καὶ ἐπὶ τῆς καρδίας μου παιδεύσω σοφίας;

ἵνα ἐπὶ τοῖς ἀγνοήμασί μου μὴ φείσωνται,

Καὶ ἢ μὴ παρῇ τὰ ἀμαρτήματα αὐτῶν·

3. Ὅπως μὴ πληθυνθῶσιν αἱ ἄγνοιαί μου,

Καὶ αἱ ἀμαρτίαι μου πλεονάσῃσι εἰς συντριβὴν,

Καὶ πεσῶμαι ἐναντὶ τῶν ὑπεναντίων,

Καὶ ἐπιχαρεῖται μοι ὁ ἐχθρὸς μου,

Ὡς μακρὸν ἴσιν ἡ ἑλπίς τῷ ἱλίεσ σε.

4. Κύριε πάτερ καὶ Θεὸς ζωῆς μου,

Μετεωρισμὸν ὀφθαλμῶν μὴ δῶς μοι,

Καὶ γιγαντῶδη ψυχῇ ἀπόστησιν διαπαντός ἀπὸ τῶν δέλων σε.

5. Ἐλπίδας κηλὶς καὶ ἐκδομίας ἀπέσρεψον ἐπιθυμίας

ἀπ' ἐμῷ,

Καὶ κητήσεις τὸν θύλοντά σοι δουλεύειν διαπαντός·

6. Κοιλίας ὀρεξίς καὶ συνουσιασμός μὴ καταλαβέτωσάν με,

Καὶ ψυχῇ ἀναιδεῖ μὴ παραδῶς με.

Παιδεία τόματος.

7. Παιδείαν σόματος ἀνέστατε τέκνα,

Καὶ ὁ φυλάσσων ἢ μὴ αἰλῶ·

Ἐν τοῖς χείλεσιν αὐτῷ 8. καταλειφθήσεται

Ἀμαρτωλὸς, καὶ λοιδόρος καὶ ὑπερήφανος σκανδαλισθήσονται ἐν αὐτοῖς.

9. Ὅρκω μὴ ἐθίσῃς τὸ σόμα σε.

Καὶ οἰομασία τῷ ὑψίστῳ μὴ συνεθίσθῃς·

10. Ὡς περ γὰρ οἰκέτης ἐξεταζόμενος ἐνδελεχῶς

Ἀπὸ

v. 23. stich. 2. in Rom. ἵνα ἐν τοῖς ἀγαθοῖς αὐτῷ ὁμῶς πληθῇς. v. 26. συμβέβηκεν) συμβῇ. ibid. stich. 2. Πᾶς ἀκύν) πᾶς ὁ ἀκύν. v. 27 δώσει ἐπὶ σόματί μου) δώσει μοι ἐπὶ σόμα μου. ibid. stich. 2. πατέγων) πανόργων. CAP. XXIII. v. 1. καὶ θεῖ) καὶ δέσποτα. ibid. stich. 3. Καὶ μὴ) καὶ deest. v. 2. ἐπιστήσῃ) ἐπιστήσει. ibid. stich. 1. παιδείας) παιδείαν. ibid. stich. 3. φείσονται) φείσονται. v. 3. πληθυνθῶσιν) πληθύνωσιν. v. 6. stich. 3. Rom. addit. ad hunc versum litteris majoribus παιδεία σόματος. v. 9. stich. 2. τῷ ὑψίστῳ) τοῦ ἁγίου.

- Ἀπὸ μώλωπος ἐκ ἐλαττωθήσεται.
 Οὕτως καὶ ὁ ὀμνύων καὶ ὁ ὀνομάζων
 διαπαντὸς τὸ ὄνομα Κυρίου
 Ἀπὸ ἀμαρτίας ἐ μὴ καθαριῶθῃ.
 11. Ἄνθρωπος πολύορκος πληθήσεται ἀνο-
 μίας,
 Καὶ ἐκ ἀποστήσεται ἀπὸ τῆ οἴκου αὐ-
 τῆ μάστιξ.
 Ἐὰν πλημμελήσῃ, ἀμαρτία αὐτῆ
 ἐπ' αὐτῷ,
 Καὶ ὑπερείδῃ, ἥμαρτε δις ὡς.
 Καὶ εἰ διακενῆς ὤμοσεν, ἐ δικαιω-
 θήσεται.
 Πληθήσεται γὰρ ἐπαγωγῶν ὁ οἶκος
 αὐτῆ.
 12. Ἐστὶ λέξις ἀντιπεριβεβλημένη θα-
 νάτῳ.
 Μὴ εὐρεθῇτω ἐν κληρονομίᾳ Ἰακώβ.
 Ἀπὸ γὰρ εὐσεβῶν ταῦτα πάντα ἀ-
 ποστήσεται,
 Καὶ ἐν ἀμαρτίαις ἐκ ἐγκυλιωθήσονται.
 13. Ἀπαιδευσίαν ἀσυρεὴ μὴ συνεδίσσης
 τὸ σῶμα σε.
 Ἐστὶ γὰρ ἐν αὐτῇ λόγος ἀμαρτίας.
 14. Μιθήθητι πατέρες σε καὶ μητέρες σε,
 Ἀναμέσον γὰρ μεγιστάνων συνεδρεύεις.
 Μήποτε ἐπιλάβῃ ἐνώπιον αὐτῶν,
 Καὶ τῷ ἐδισμῷ σε μοραινθῆς,
 Καὶ θελήσεις εἰ μὴ ἐγεννήθῃς,
 Καὶ τὴν ἡμέραν τῆ τοκετῆ σε
 κατακράσῃ.
 15. Ἄνθρωπος συνεδιζόμενος λόγοις οἰει-
 δισμεῖ,

Ἐν πάσαις ταῖς ἡμέραις αὐτῆ ἐ μὴ
 παιδευθῇ.

16. Δύο εἶδη πληθύνουσιν ἀμαρτίας. πληθύνουσιν
 Καὶ τὸ τρίτον ἐπάξει ἐργὴν.
 Ψυχὴ θερμὴ ὡς πῦρ καϊόμενον,
 Οὐ μὴ σβεσθῇ, ἕως ἂν καταποθῇ.
 Ἄνθρωπος πόρνος ἐν σώματι σαρκὶς
 αὐτῆ,
 Οὐ μὴ παύσῃται ἕως ἂν ἐκκαύσῃ
 πῦρ.
 17. (Ἄνθρώπου πόρνον πᾶς ἄρτος ἡδύς,
 Οὐ μὴ κοπιάσῃ ἕως ἂν τελευτήσῃ.)
 18. Ἄνθρωπος (πόρνος) παραβαίνων
 ἀπὸ τῆς κοίτης αὐτῆ,
 Λέγων ἐν τῇ ψυχῇ αὐτῆ· τίς με ὄρεᾷ;
 Σκότος κύκλω με, καὶ οἱ τοῖχοί με
 καλύπτουσιν,
 Καὶ ὁθεὶς με ὄρεᾷ, τίνα εὐλαβῆμαι;
 Τῶν ἀμαρτιῶν με ἐ μὴ λογιθῆσθαι
 ὁ ὕψιστος.
 19. Καὶ ὀφθαλμοὶ ἀνθρώπων ὁ φόβος
 αὐτῆ,
 Καὶ ἐκ ἔγνω ὅτι ὀφθαλμοὶ Κυρίου
 Μυριοπλασίως ἤλις φωτεινότεροί εἰσι,
 Ἐπιβλέποντες πάσας ὁδὸς ἀνθρώ-
 πων, καὶ κατανοοῦντες ἀπόκρυ-
 φὰ μέρη.
 (20. Πεινῇ κλιθῆναι, τὰ πάντα ἔγνω-
 σαι αὐτῷ,
 Οὕτως καὶ μετὰ τὸ τελεσθῆναι κα-
 θαρτῆ τὰ πάντα.)
 21. Οὕτως ἐν πλατείαις πόλεως ἐκδικη-
 θήσεται,
 Καὶ οὐ ἐχ' ὑπενέσεν * πιαθήσεται. ὅς * κο-

22. Οὕτως λαοθήσεται

γ. 10. stich. 3. δε 4. ὁ ὀνομάζων διαπ. τὸ ὄνομα Κυρίου Ἀπὸ) ὀνομάζων διαπαντὸς ἀπὸ. γ. 14. πατέρες σε καὶ) πατέρες καὶ. ibid. stich. 3. Μήποτε ἐπ.) μήποτε ἐπιδ. ibid. stich. 6. τοκετῆ σε) adjicis κατακράσῃ. γ. 16. πληθύνουσιν) πληθύνουσιν. γ. 18. (πόρνος) abest. ibid. κοίτης) κλίτης. ibid. stich. 2. Λέγων τῇ) λέγων ἐν τῇ. ibid. stich. 4. τίνα) τί. γ. 19. stich. 4. ἀπόκρυφα) εἰς ἀποκρυφά. γ. 20. stich. 2. τελεσθῆναι) συντελεσθῆναι. γ. 21. stich. 2. in Rom. καὶ ἔ οὐχ ὑπενέσεν πιαθήσεται.

22. Οὕτως καὶ γυνὴ καταλιπῶσα τὸν ἄνδρα,
καὶ περιτῶσα κληρονόμον ἐξ ἄλλο-
τρίου·
ὕψισω 23. Πρῶτον μὲν γὰρ ἐν νόμῳ ὕψισα ἠπει-
θῆσε,
καὶ δεύτερον εἰς ἄνδρα αὐτῆς ἐπλημ-
μέλησε,
καὶ τὸ τρίτον ἐν πορνείᾳ ἑμοιχεύθη,
καὶ ἐξ ἄλλοτρίου ἀνδρὸς τέκνα πα-
ρέστησεν·
24. Αὕτη εἰς ἐκκλησίαν ἐξαχθήσεται,
καὶ ἐπὶ τὰ τέκνα αὐτῆς ἐπισκοπῇ
ἔσται·
25. Οὐ διαδώσουσιν τὰ τέκνα αὐτῆς εἰς
ρίζαν,
καὶ οἱ κλάδοι αὐτῆς ἐκ οἴσθου καρ-
πὸν·
κατάλει- 26. Καταλείψει εἰς κατάρσιν τὸ μαθημόσυ-
ψις νον αὐτῆς,
27. Καὶ ἐπιγνώσονται οἱ καίλαιφθέντες
ὅτι ἔθεν κρεῖττον φόβον Κυρίου, καὶ
ἔθεν γλυκύτερον τῷ προσέχειν ἐν-
τολαῖς Κυρίου·
28. Δόξα μεγάλη ἀκολουθεῖν Θεῷ,
μακρότης δὲ ἡμερῶν τὸ προσληφθῆναι σε ὑπ'
αὐτῷ.

ΚΕΦ. ΚΔ'. XXIV.

Σοφίας αἰνεσις.

καυχή- **Η** Σοφία αἰνέσει ψυχὴν αὐτῆς,
σονται καὶ ἐν μέσῳ λαῶ αὐτῆς καυ-
χῆσται.

Tom. IV.

2. Ἐν ἐκκλησίᾳ ὕψισα εἶμα αὐτῆς ἀν-
οίξει,
καὶ ἔναντι δυνάμεως αὐτῆς καυχῆ-
σεται·
3. Ἐγὼ ἀπὸ εἶματος ὕψισα ἐξῆλθον,
καὶ ὡς ὀμίχλη κατεκάλυψα γῆν. ὀμίχλην
4. Ἐγὼ ἐν ὑψηλοῖς κατεσκήνωσα,
καὶ ὁ Θεὸς με ἐν σύλῳ νεφέλης·
5. Γύρον ἔβρανῷ ἐκύκλωσα μόνη,
καὶ ἐν βάθει ἀβύσσων περιπατήσας·
6. Ἐν κύμασι θαλάσσης, καὶ ἐν πάσῃ
τῇ γῇ,
καὶ ἐν παντὶ λαῷ καὶ ἔθνει ἐκλή-
σάμην·
7. Μετὰ τέτων πάντων ἐζήτησα ἀνά-
παυσιν,
καὶ ἐν κληρονομίᾳ τίνος αὐλιόδητομαι;
8. Τότε ἐνετείλατό μοι ὁ κλίσσης ἀπάν-
των,
καὶ ὁ κλίσσης με κατέπαυσε τὴν σκη-
νὴν μου,
καὶ εἶπεν· ἐν Ἰακώβ κατασκήνωσον,
καὶ ἐν Ἰσραὴλ κληρονομήσῃς.
9. Πρὸ τῆς αἰῶνος ἀπαρχῆς ἐκλίσσε με,
καὶ ἕως αἰῶνων ἔμῃ ἐκλίπω.
10. Ἐν σκηνῇ αἰγίας ἐνώπιον αὐτῆς ἐλει-
τέρωγην,
καὶ ὕτως ἐν Σιών ἐσηρίχθην·
11. Ἐν πόλει ἡγαπημένῃ ὁμοίως με κα-
τέπαυσεν,
καὶ ἐν Ἱερουσαλὴμ ἐξουσίαν μου·
12. Καὶ ἐρρίζωσα ἐν λαῷ δεδοξασμένῳ,
ἐν μερίδι Κυρίου κληρονομίας αὐτῆς.

T t

13. Ὡς

v. 23. ὕψισω) ὕψισα. ibid. stich. 2. αὐτῆς) αὐτῆς. ibid. stich. 4. καὶ ἐξ) καὶ abest. v. 25. stich. 2. ἐκ οἴσθου) οὐ δώσκει. v. 26. Καταλείψει) καταλείψει. C A P. XXIV. Inscriptio in Rom. majoribus litteris: Αἰνεσις Σοφίας. v. 1. καυχῆσονται) καυχῆσται. v. 3. stich. 2. ὀμίχλην) ὀμίχλη. v. 7. ἐζήτησα ἀνάπαυσιν) transposita. v. 8. stich. 3. Ἰακώβ) ἐν Ἰακώβ. ibid. stich. 4. κληρονομήσῃς) κατακληρονομήσῃς. v. 9. ὑπ' ἀρχῆς) ἀπ' ἀρχῆς. ibid. stich. 2. αἰῶνας) αἰῶνι. v. 10. ἐλειτέρωγην) ἐλειτούργησα. v. 11. stich. 2. ἐξουσίαν μου) ἡ ἐξουσία μου.

13. Ὡς κέδρος ἀνυψώθην ἐν τῷ λιβά-
τω, καὶ ὡς κυπάριστος ἐν ἔρει-
ῶν.
αἰγία. 14. Ὡς φοῖνιξ ἀνυψώθην ἐν Ἑγκαδί,
λοῖς Καὶ ὡς φυτὰ ῥόδα ἐν Ἰεριχῶ,
Καὶ ὡς ἐλαία εὐπρεπὴς ἐν πεδίῳ,
Καὶ ἀνυψώθην ὡς πλατάνος ἐφ'
ἕδατος.
15. Ὡς κιννάμωμον καὶ ἀσπάλαθος ἀ-
ρωμάτων δέδωκα ὁσμὴν,
δédωκα Καὶ ὡς σμύρνα ἐκλεκτὴ δίδωκα εὐωδίαν,
χαρδαίνη Καὶ ὡς χαλδαῖη καὶ ὄνυξ καὶ σακίη,
Καὶ ὡς λιβάνη ἀτμὶς ἐν σκηνῇ.
16. Ἐγὼ δὲ ὡς τερέβινθος ἐξέτεινα κλά-
δος με,
Καὶ οἱ κλάδοι με κλάδοι δόξης καὶ
χάριτος.
17. Ἐγὼ ὡς ἄμπειλος ἐβλάστησα χάριν,
Καὶ τὰ αἶθρη με καρπὸς δόξης καὶ
πλῆτῃς.
18. Ἐγὼ μήτηρ τῆς ἀγαπήσεως τῇ καλῇ,
Καὶ φόβῳ καὶ γνώσει καὶ τῇ ὁσίᾳ ἱλαίδοι.
Δίδωμαι δὲ σύμπας τοῖς τέκνοις με αἰγυγῆς,
τοῖς λεγομένοις ἐκ' αὐτῆς.
19. Προσέλθατε πρὸς με οἱ ἐπιθυμοῦν-
τές με, καὶ ἀπὸ τῶν γενημά-
των με ἐμπλήθητε.
20. Τὸ γὰρ μνημόσυνόν με ὑπὲρ τὸ μέ-
λι (τὸ) γλυκὺ,
Καὶ ἡ κληρονομία με ὑπὲρ μέλιτος
καὶ κηρίου.
21. Οἱ ἔδοντές με ἔτι πεπιάσθαι,
Καὶ οἱ πίνοντές με ἔτι διψήσασιν.
22. Ὁ ὑπακούων με ἐκ αἰχυνθήσεται,

- Καὶ οἱ ἐργαζόμενοι ἐν ἐμοὶ ἔχ' ἀμαρ-
τήσας.
23. Ταῦτα πάντα βίβλος διαθήκης Θεοῦ
ὑψίστου,
Νόμος ὃν ἐνετείλατο ἡμῖν Μωϋσῆς, νόμον
κληρονομίαν συναγωγῆς Ἰακώβ.
24. Μὴ ἐκλείψῃ ἰσχύς ἐν Κυρίῳ,
καλεῖσθαι δὲ πρὸς αὐτὸν ἵνα κραταιώσῃ ὑμᾶς
ἐν τῇ.
Κύριος παντοκράτωρ ὁ Θεὸς μόνος ἐστίν,
καὶ ἐκ ἵνα ᾖ πλὴν αὐτοῦ σωτὴρ.
25. Ὁ πεπλῶν ὡς Φεισῶν σοφίαν,
Καὶ ὡς Τίγρις ἐν ἡμέραις νέων.
26. Ὁ ἀναπληρῶν ὡς Εὐφράτης σύνεση,
Καὶ ὡς Ἰορδάνης ἐν ἡμέραις θέρους.
27. Ὁ ἐκφαίνων ὡς Φῶς παιδείαν
γνώσεως,
καὶ ὡς Γηὼν ἐν ἡμέραις τετυγνητῆς.
28. Οὐ συνετέλεσεν ὁ πρῶτος γινῶναι
αὐτήν,
καὶ ἔτι ὁ ἕχματος ἐκ ἐξοχίας αὐτῆς.
29. Ἀπὸ γὰρ θαλάσσης ἐπληθύνθη δια-
νοήματα αὐτῆς,
καὶ ἡ βελὴ αὐτῆς ἀπὸ αἰθέρος με αὐτῇ
γάλης.
30. Καὶ γὰρ ὡς διώρυξ ἀπὸ ποταμοῦ,
καὶ ὡς ὑδραγωγὸς ἐξῆλθεν εἰς πα-
ράδεισον.
31. Εἶπα· ποτίσω με τὸν κήπον τὸν
ἄριστον,
καὶ μεθύσω με τὴν πρασίαν.
καὶ ἰδὲ ἐγένετό με ἡ διώρυξ εἰς πο-
ταμὸν,

Καὶ

v. 13. ἐν ἔρει) ἐν ἔρεισι. v. 14. Stich. 3. καὶ ὡς ἐλαία) καὶ deest. v. 15. Stich. 2. δίδωκα) δίδωκα.
ibid. Stich. 3. καὶ ὡς χαρδαίνη) ὡς χαλδαῖη. v. 16. Ἐγὼ δὲ ὡς τερέβινθος) ἐγὼ ὡς τερέβινθος.
v. 17. ἐβλάστησα) βλαστήσατα. v. 19. προσέλθατε) προσέλθετε. v. 20. τὸ μέλι τὸ γλυκὺ) μέλι
γλυκὺ. ibid. Stich. 2. καὶ κηρίον) κηρὸν. v. 21. ἔδοντες) ἐδόντες. v. 23. Stich. 2. ἡμῖν) abest.
v. 25. πεπλῶν) πεμπλῶν. v. 29. διανοήματα) διανοήματα. ibid. Stich. 2. βελὴ αὐτῆς) βελὴ αὐτῆς.
v. 31. ποτίσω) ποτιῶ. ibid. Stich. 3. ἐγένετό μου) ἐγένετό μοι.

Καὶ ὁ ποταμός μὲ ἐγένετο εἰς θάλασσαν.

32. Ἐτι παιδείαν ὡς ὄφθρον φωτῶ,
 ἐμφαίνω καὶ ἐκφαίνω αὐτὴν ἕως εἰς μακράν.
 αὐτὰ 33. Ἐτι διδασκαλίαν ὡς προφητεῖαν ἐκ-
 χειρῶ, καὶ καταλείψω αὐτὴν εἰς
 γενεάν γυναικὶς αἰώνων.
 34. Ἰδετε ὅτι ἐκ ἐμοὶ μόνῳ ἐκοπίασα,
 Ἄλλα πᾶσι τοῖς ἐκζητῶσιν αὐτήν.

ΚΕΦ. ΚΕ'. XXV.

ΕΝ τρισὶν ὥραιόθην καὶ ἀνέστην ὥ-
 ραῖα ἐναντὶ Κυρίου καὶ ἀνθρώ-
 πων.

- Ὁμόνοια ἀδελφῶν, καὶ φιλία τῶν
 πλησίων, καὶ γυνὴ καὶ ἀνὴρ ἑαυ-
 τοῖς συμπεριφερόμενοι.
 2. Τρία δὲ εἶδη ἐμίσησεν ἡ ψυχὴ μὲ,
 Καὶ προσώχθισα σφόδρα τῇ ζωῇ
 αὐτῶν.
 Πτωχὸν ὑπερήφανον, καὶ πλέσιον
 ψεύτην,
 Καὶ γέροντα μοιχὸν ἐλαττώμενον συ-
 νέσει.
 3. Ἄ ἐν νεότητι σε ἔ συναγῆσχας,
 Καὶ πῶς ἂν εὖροις ἐν τῷ γῆρα σε;
 4. Ὡς ὥραιον πολιαῖς κρίσις,
 Καὶ πρεσβυτέροις ἐπιγνώναι βεβλήν;
 5. Ὡς ὥραια γέρονταν σοφία,
 Καὶ δεδοξασμένοις διανέμει καὶ βεβλή.
 6. Στέφανος γέρονταν πολυπείρια,
 Καὶ τὸ καύχημα αὐτῶν φόβος Κυρίου.
 7. Ἐννέα ὑπονόματα ἐμακάρισα ἐν τῇ
 καρδίᾳ μὲ,

Καὶ τὸ δέκατον ἐρῶ ἐπὶ γλώσσης μὲ ἀπὸ
 Ἄνθρωπος εὐφραυνόμενος ἐπὶ τέκνοις,
 Ζῶν καὶ βλέπων ἐπὶ πλώσει ἐχθρῶν.

8. Μακάριος ὁ συνοικῶν γυναὶκὶ συνετῇ,
 Καὶ ὃς ἐν γλώσσει ἐκ ὠλίσθησεν,
 Καὶ ὃς ἐκ ἐδέλευσεν ἀνάξιφ' ἑαυτῆ.
 9. Μακάριος ὃς εὖρε φρένησιν.
 Καὶ ὁ διηγόμενος εἰς ὧτα ἀκκέντων.
 10. Ὡς μέγας ὁ εὖρων σοφίαν,
 Ἄλλ' ἐκ ἔστιν ὑπὲρ τὸν φοβούμενον τὸν
 Κύριον.
 11. Ἀγάπησι Κυρίῳ ὑπὲρ πᾶν ὑπερέβαλεν φόβος
 εἰς φασισμόν,
 Ὁ κρατῶν αὐτῆς τίνι ὁμοιωθήσεται; αὐτῆ
 12. Φόβος Κυρίου ἀρχὴ ἀγαπήσεως αὐτῆ.
 Πίσις δὲ ἀρχὴ καλῆς αὐτῆ.
 13. Πᾶσαν πληγὴν, καὶ μὴ πληγὴν
 καρδίας.
 Καὶ πᾶσαν πενηρίαν, καὶ μὴ πονη-
 ρίαν γυναικός.
 14. Καὶ πᾶσαν ἐπαγωγὴν, καὶ μὴ ἐπα-
 γωγὴν μισέντων.
 Καὶ πᾶσαν ἐκδίκησιν, καὶ μὴ ἐκδί-
 κησιν ἐχθρῶν.
 15. Οὐκ ἔστι κεφαλὴ ὑπὲρ κεφαλὴν
 ὄφρατος,
 Καὶ ἐκ ἔστι θυμὸς ὑπὲρ θυμὸν ἐχθρῆ.
 16. Συνοικῆσαι λέοντι καὶ δράκοντι εὐδόκησεν
 εὐδόκησεν,
 Ἡ συνοικῆσαι μετὰ γυναικὸς πονη-
 ρᾶς.
 17. Πονηρία γυναικὸς αἰδοιοῖ τὴν ὄρασιν
 αὐτῆς,

T t 2

Καὶ

v. 32. stich. 2. καὶ ἐκφαίνω) καὶ ἐκφαίνω. v. 33. εἰς γενεάν) εἰς γενεάς. CAP. XXV. v. 3.
 Ἄ ἐν νεότητι) ἂν δεest. v. 7. ἐν τῇ καρδίᾳ μου) ἐν καρδίᾳ. ibid. stich. 2. ἀπὸ γλώσσης) ἐπὶ
 γλώσσης. v. 8. stich. 3. ἀνάξιφ' ἑαυτῆ) ἀνάξιφ' αὐτῆ. v. 14. καὶ πᾶσαν) καὶ deest. v. 16.
 stich. 1. & 2. εὐδόκησεν, Ἡ συνοικῆσαι) εὐδόκησεν, ἡ συνοικῆσαι.

Καὶ σκοτοῖ τὸ πρόσωπον αὐτῆς ὡς ἄρκος·

18. Ἀναμέσον τῷ πλησίον αὐτῆς ἀναπνεύσεται ὁ ἀνὴρ αὐτῆς,

Καὶ ἀκέσας ἀντεσέναξε πικρά.

19. Μικρά πᾶσα κακία πρὸς κακίαν γυναικίς·

Κλῆρος ἀμαρτωλῶ ἐπιπέσοι αὐτῇ.

20. Ἀνάβασις ἀμμώδης ἐν ποσὶ πρεσβυτέρῃ,

Οὕτως γυνὴ γλωσσώδης ἀνδρὶ ἡσύχῳ.

21. Μὴ προσηύχῃς ἐπὶ κάλλος γυναικίς,
Καὶ γυναῖκα ἐν κάλλει μὴ ἐπιποθήτης.

22. Ὁργὴ καὶ ἀναίδεια καὶ αἰσχύνῃ μεγάλη γυνὴ, εἰς ἐπιχορηγῇ τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς.

23. Καρδία ταπεινὴ καὶ πρόσωπον σκυθρωπὸν καὶ πληγὴ καρδίας γυνὴ πονηρά·

Χεῖρες παρειμέναι καὶ γόνατα παραλελυμένα,

Ἥτις ἔμακαριεῖ τὸν ἄνδρα αὐτῆς.

24. Ἀπὸ γυναικὸς ἀρχὴ ἀμαρτίας,
Καὶ δι' αὐτὴν ἀποθνήσκουσιν πάντες.

25. Μὴ δῶς ὕδατι διέξοδον,
Μηδὲ γυναικὶ πονηρᾷ παρρησίαν ἰξίδα·

26. Εἰ μὴ πορεύεται κατὰ χεῖράς σου,
Ἀπὸ τῶν σαρκῶν σου ἀπότρεμε αὐτήν·
Δίδα, καὶ ἀπόλυσον.

ΚΕΦ. Κς'. XXVI.

Γυναικὸς ἀγαθῆς μακάριος ὁ ἀνὴρ,
Καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν ἡμερῶν αὐτῆς
διπλασίους.

2. Γυνὴ ἀνδρείᾳ εὐφραίνει τὸν ἄνδρα αὐτῆς,

Καὶ τὰ ἔτη αὐτῆς πληρώσει ἐν εἰρήνῃ.

3. Γυνὴ ἀγαθὴ μερὶς ἀγαθῆς·

Ἐν μερίδι φοβημένων τὸν Κύριον δοθήσεται.

4. Πλοσίον δὲ καὶ πλωχὺ καρδίας ἀγαθῆς πρὸς Κύριον,

Ἐν παντὶ καιρῷ πρόσωπον ἰλαρὸν ἔχοντες γαυρίασθαι.

5. Ἀπὸ τριῶν ἠυλαβήθη καρδία μου,
Καὶ ἐπὶ τῷ τετάρτῳ προσώπῳ ἰεήθη·

Διαβολὴν πόλεως, καὶ ἐκκλησίαν ὄχλου,

Καὶ καταψυσμὸν, ὑπὲρ θάνατον πάντας μοχθηρά·

6. Ἄλγος καρδίας καὶ πένθος

Γυνὴ αἰτίζηλος ἐπὶ γυναικί·

Καὶ μάστιξ γλώσσης πᾶσιν ἐπικοινωνήσα.

7. Βοοζύγιον σαλευόμενον γυνὴ πονηρά·

Ὁ κρατῶν αὐτῆς ὡς θρασυόμιμος σκορπίος.

8. Ὁργὴ μεγάλη γυνὴ μέθυστος καὶ ρευθεῖς·

Καὶ ἀχρημοσύνην αὐτῆς ἢ μὴ συγκαλύψει.

9. Πορ-

ν. 17. Stich. 2. ὡς ἄρκος) ὡς σάκκον. ν. 21. Stich. 2. ἐν κάλλει) non habet. ν. 25. Stich. 2. παρρησίαν) ἰξίαν. CAP. XXVI. ν. 1. Stich. 2. ὁ ἀριθμὸς) absque articulo. ibid. διπλασίους) διπλασίους. ν. 3. Stich. 2. τὸν Κύριον) absque articulo. ν. 5. ἠυλαβήθη καρδία) εὐλαβήθη ἡ καρδία. ibid. Stich. 2. ἐφοβήθη) ἰεήθη. ν. 7. Stich. 2. ὡς θρασυόμιμος) ὡς ὁ θρασυόμιμος. ν. 8. Stich. 2. ἢ μὴ) εἴ.

μέλειωσις- 9. Πορνεία γυναικὸς ἐν μίλειωσιν ὀφθαλ-
μοῖς μῶν,

Καὶ ἐν τοῖς βλεφαέροις αὐτῆς γνω-
θῆσεται.

10. Ἐπὶ θυγατρὶ ἀδιατρέπῳ σερέωσον
φυλακὴν,

ἵνα μὴ εὐρεῖσα ἀνεστὶν ἑαυτῇ, χρή-
σεται.

11. Ὅπισω ἀναιδὲς ὀφθαλμῷ φύλα-
ξαι, καὶ μὴ θαυμασθῆς ἰάν εἰς σὲ
πλημμυλήσει.

12. Ὡς διψῶν ὁδοιπὲρος τόμα ἀνοίξει,
καὶ ἀπὸ παντὸς ὕδατος τῷ συνεγ-
γυς πίεται.

Κατέναντι παντὸς παυσάλα καθή-
σεται,

καὶ ἔναντι βέλους ἀνοίξει φαρέτρην.

13. Χάρις γυναικὸς τέρπει ἄνδρα αὐτῆς·
καὶ τὰ ὅσα αὐτῇ πιανεῖ ἡ ἐπιστήμη
αὐτῆς.

14. Δόσις Κυρίῳ γυνὴ σιγηρὰ καὶ εὖναι,
καὶ ἔκ ἐστὶν ἀντάλλαγμα πεπαιδευ-
μένης ψυχῆς.

15. Χάρις ἐπὶ χάριτι γυνὴ αἰσχυντηρὰ
καὶ κατή,

καὶ ἔκ ἐστὶ σαθρὸς πᾶς ἄξιος ὑγκρα-
τῆς ψυχῆς.

16. Ἥλιος ἀνατέλλων ἐν ὑψίστοις Κυρίῳ,
καὶ κάλλος ἀγαθῆς γυναικὸς ἐν κόσ-
μῳ οἰκίας αὐτῆς.

17. Λύχνος ἐκλάμπων ἐπὶ λυχνίας
ἀγίας,

καὶ κάλλος προσώπου ἐπὶ ἡλικίας σε-
σίμῃ.

χρύσεως 18. Στύλοι χρύσει ἐπὶ βάτεως ἀργυρεῶς,
τέρνοις καὶ πόδες ὠραῖοι ἐπὶ πτέρυγας εὐσαθέας.

19. Τίαν, ἀκμὴν ἡλικίας σε συντήρησεν ὕγιῃ,
καὶ μὴ ὄψις ἀδελφῶν τὴν ἰσχύν σε.

20. Ἀναζητήσας παντὸς παιδὸς εὐγενὲς κλῆρον,
ἐπαῖρε τὰ ἴδια σπέρματα, πεποιθὲς τῇ εὐγε-
νεῖα σε.

21. Οὕτως τὰ γενήματά σε περιόντα καὶ παρή-
σιαν εὐγενείας ἔχοντα μεγαλυνῶσι.

22. Γυνὴ μισθία ἴση σιῶν λογισθήσεται·
ἴσπαντες δὲ πύργος θανάτου τοῦ χρημένου (λο-
γισθήσεται).

23. Γυνὴ ἀσεβῆς ἀνόμιμ μερὶς δοθήσεται·
εὐσεβῆς δὲ δίδεται τῷ φοβούμενῳ τὸν Κύριον.

24. Γυνὴ ἀρχήμων ἀτιμὰν κατατρίψει·
θυγάτηρ δὲ εὐχέμων καὶ τὸν ἄνδρα ἡτραπή-
σεται.

25. Γυνὴ ἀδιατρέπῳ ὡς κύων λογισθήσεται·
ἡ δὲ ἔχουσα αἰσχύνην τὸν κύριον φοβηθήσεται.

26. Γυνὴ ἄνδρα ἴδιον τιμῶσα· σέφῃ πᾶσι φανήσεται·
ἀτιμάζοντα δὲ ἀσεβῆς ἐν ὑπερηφανίᾳ πᾶσι γνω-
σθήσεται.

27. Γυνὴ μεγάλωφρος καὶ γλωσσώδης ὡς σάλ-
πιγξ, πολέμων εἰς τροπὴν διεγερθήσεται·
ἄνδρες δὲ παντὸς ψυχῇ ὁμοότροποι τέτοις,
πολέμῳ ἀκαταστάσις τὴν ψυχὴν δικαιο-
θήσεται.

28. Ἐπὶ θυτὶ λελύπηται ἡ καρδία μου,
καὶ ἐπὶ τῷ τρίτῳ θυμὸς μοι ἐπῆλθεν·
ἄνθρωπος πολεμιστῆς ὑπερᾶν δι' ἐνδειαν,
καὶ ἄνδρες συνέλοι ἰάν σκυβαλιθῶσιν,
ἑπαιτῶν ἀπὸ δικαιοσύνης ἐπὶ αἰ-
μαρτίαν.

Ὁ Κύριος ἐτοιμάσει εἰς ῥομφαίαν
αὐτόν.

29. Μόλις ἐξελεῖται ἔμπορος ἀπὸ πλημ-
μελείας,

καὶ ὁ δίκαιος ἐλεῖται καὶ πηλὸς ἀπὸ
ἀμαρτίας.

Τ τ 3

ΚΕΦ.

Υ. 11. πλημμυλήσει) πλημμυλήσῃ. Υ. 12. τόμα ἀνοίξει) τὸ τόμα ἀνοίγει. Υ. 13. ἄνδρα) τὸν ἄνδρα.
Υ. 16. ὠραῖοι) οἰκίας αὐτῆς) οἰκίας αὐτῆς. Υ. 18. χρύσει) χρύσει.

ΚΕΦ. ΚΖ'. XXVII.

ΧΑΡΗΝ ΑΔΙΑΦΟΡΟΝ ΠΑΛΟΙ ΉΜΑΡΤΟΝ·
ΚΑΙ Ο ΖΗΤΩΝ ΠΛΗΘΥΝΑΙ, ΑΠΟ-
ΣΤΡΕΨΕΙ ΟΦΘΑΛΜΟΝ.

2. Ἀναμέσον ἀεμῶν λίθων παγήσεται
πάσσαλος·

Καὶ ἀναμέσον πρᾶσιως καὶ ἀγορασ-
μῷ συντριβήσεται ἁμαρτία.

3. Ἐὰν μὴ ἐν φόβῳ Κυρίου κρατήσῃ κατὰ
σπυδαίην,

Ἐν τάχει καταστραφήσεται αὐτῷ ὁ
οἶκος.

4. Ἐν σείσματι κοσκίνη διαμένει κοπρία·
Οὕτως σκύβαλα ἀνθρώπου ἐν λογισ-
μῷ αὐτοῦ.

5. Σκεύη κεραμέως δοκιμάσει κάμπος·
Καὶ πειρασμὸς ἀνθρώπου ἐν λογισμῷ
αὐτοῦ.

6. Γεώργιον ξύλη ἐκφαίνει ὁ καρπὸς αὐ-
τοῦ· ὅπως λόγος ἐνθυμήματος
καρδίας ἀνθρώπου.

καρδίας

7. Πρὸ λογισμῷ μὴ ἐπαίνει ἄνδρα·
Οὗτος γὰρ πειρασμὸς ἀνθρώπου.

8. Ἐὰν διώκῃς τὸ δίκαιον, καταλήψῃ,
Καὶ ἐνδύσῃ αὐτὸ ὡς ποδήρη δόξης.

9. Πτενὰ πρὸς τὰ ὅμοια αὐτῶν κεία-
λύσει·

Καὶ ἀλήθεια πρὸς τὰς ἐργαζομένας
αὐτὴν ἐπανήξει·

10. Λέων θήραν ἐνεδρεύει·

Οὕτως ἁμαρτία ἐργαζομένας ἀδικαί.

11. Διήγησις σοφῆ διαπαντὸς σοφία·

Ὁ δὲ ἄφρων ὡς σελήνη ἀλλοιᾶται.

12. Εἰς μέσον αἰσιέτων συνήρῃσον καιρὸν
Εἰς μέσον δὲ διανοομένων ἐνδελέχιζε.

13. Διήγησις μαρῶν (καὶ) προσόχθισμα,
Καὶ ὁ γέλως αὐτῶν ἐν σπατάλῃ ἁ-
μαρτίας.

14. Λαλιά πολυόκρη ἀνορθώσει τρίχας,
Καὶ ἡ μάχη αὐτῶν ἐμφραγμὸς ὠ-
τίων.

15. Ἐκχυσίς αἵματος μάχη ὑπερη-
φάνων,
Καὶ ἡ διαλοιδόρησις αὐτῶν ἀκοή μο-
χθηρά.

16. Ὁ ἀποκαλύπτων μυστήρια ἀπώλε-
σε πίσιν,

Καὶ ἔμῃ εὖρη φίλον πρὸς τὴν ψυ-
χὴν αὐτοῦ.

17. Στέρξον φίλον, καὶ πισώθητι μετ'
αὐτοῦ·

Ἐὰν δὲ ἀποκαλύψῃς τὰ μυστήρια
αὐτοῦ,

Μὴ καταδιώξῃς ὀπίσω αὐτοῦ.

18. Καθὼς γὰρ ἀπώλεσεν ἄνθρωπος
τὸν ἰχθρὸν αὐτοῦ,

Οὕτως ἀπώλεσας τὴν φιλίαν τοῦ
πλησίον·

19. Καὶ ὡς πετενὸν ἐκ χειρὸς σε ἀπέ-
λυσας,

Οὕτως ἀφῆκας τὸν πλησίον, καὶ ἔ-
θηρεύσεις αὐτόν·

20. Μὴ αὐτὸν διώξῃς, ὅτι μακρὰν ἀ-
πέση,

Καὶ ἐξέφυγεν ὡς δορκὰς ἐκ παγίδος.

21. Ὅτι τραῦμά ἐστι καταδῆσαι,

Καὶ λειδορίας ἐς διαλλαγήν.

Ὁ δὲ

CAP. XXVII. v. 5. δοκιμάσει) δοκιμάζει. ibid. Rich. 2. ἐν λογισμῷ) ἐν διαλογισμῷ. v. 6. καρδίας) καρδίας. v. 7. ἐπαίνει) ἐπαυνοῖ. v. 9. ὅμοια αὐτῶν) ὅμοια αὐτοῖς. v. 10. Rich. 2. ἁμαρτία) ἁμαρτία. v. 11. σοφῆ) εὐσυνεί. v. 13. (καὶ) deest. v. 14. πολυόκρη ἀνορθώσει) πολυόκρη ὀρθώσει. v. 17. Rich. 3. Μὴ καταδιώξῃς) εὐ μὴ καταδιώξῃς. v. 18. Rich. 1. τὰ πλησίον) τὰ πλησίον. v. 21. τραῦμα) θρῆγμα.

Ὁ δὲ ἀποκαλύψαις μυστήρια ἀπήλ-
πισε.

ΚΕΦ. ΚΗ'. XXVIII.

Ο

ἐκδικῶν παρὰ Κυρίου εὐρήσει ἐκ-
δικησιν,

Καὶ τὰς ἀμαρτίας αὐτῆ δια- διατη-
τηρῶν διατηρήσει. ριῶν δια-
τηρήσει

2. Ἄφες αἰδίκημα τῷ πλησίον σου,
Καὶ τότε δεηθέντος σου αἱ ἀμαρτίαι
σου λυθήσονται.

3. Ἄνθρωπος ἀνθρώπῳ συντηρεῖ ὀργήν,
Καὶ παρὰ Κυρίου ζητεῖ ἴασιν;

4. Ἐπ' ἄνθρωπον ὅμοιον αὐτῷ ἐκ ἔχει
ἔλεος,

Καὶ περὶ τῶν ἀμαρτιῶν αὐτῆ δεῖται;

5. Αὐτὸς σὰρξ ὧν διατηρεῖ μῆνιν,
Τίς ἐξιλάσεται τὰς ἀμαρτίας αὐτῆ;

6. Μνήσθητι τὰ ἔχματα, καὶ παῦσαι
ἐχθραίνων,

Καταφθοράν καὶ θάνατον, καὶ ἔμ-
μτε ἐντολαῖς.

7. Μνήσθητι ἐντολῶν, καὶ μὴ μηνίσῃς
τῷ πλησίον,

Καὶ διαθήκη ὑψίστη, καὶ πάριδος αὐ- διαθήκην
γνοίαν.

8. Ἀπέχε ἀπὸ μάχης, καὶ ἐλατλώσεις
ἀμαρτίας.

Ἄνθρωπος γὰρ θυμώδης ἐκκαίσει
μάχην, 9. καὶ ἀνὴρ ἀμαρτωλὸς
ταράζει φίλους,

Καὶ ἀναμέσον εἰρηνευόντων ἐμβαλεῖ
διαβολήν.

10. Κατὰ τὴν ὕλην πυρὸς ἕως ἐκκαυ-
θήσεται,

Καὶ κατὰ τὴν ἑρτίωσιν τῆς μάχης
ἐκκαυθήσεται.

Κατὰ

γ. 22. Καὶ ἰησὺν) διακρίων. ibid. stich. 2. in Rom. καὶ) εἰς αὐτὸν ἀποστήσει ἀπ' αὐτῆ. γ. 23. τὸ σῶμα αὐτοῦ) σῶμα σου. γ. 24. αὐτοῖς) αὐτῶ. (ibid. ἐμίσει) μισήσει. γ. 25. Βάλλων) ὁ βάλλων. γ. 27. εἰς αὐτὴν) εἰς αὐτὸν. CAP. XXVIII. γ. 1. stich. 2. διατηρῶν διατηρήσει) διατηρῶν διατηρήσει. γ. 8. stich. 3. ἐμβαλεῖ) ἐμβαλεῖ. γ. 10. stich. 2. in Rom. sequitur si-
chum 4. huius versus.

Καὶ ἐν- 22. Διακρίων ὁφθαλμῷ τεκταίνει κακὰ,
νεύων Καὶ εἰς αὐτὰ ἀποστήσει ἀπ' αὐτῆ.

* αὐτῶν 23. Ἀπέναντι τῶν ὁφθαλμῶν σου γλυ-
κατεῖ τὸ σῶμα αὐτῆ,

Καὶ ἐπὶ τῶν λόγων σου ἐκθαυμάσει.

* Ὑστερον δὲ διασρέψει τὸ σῶμα αὐτῆ,

Καὶ ἐν τοῖς λόγοις σου δώσει σκάν-
δαλον.

24. Πολλὰ ἐμίσησα καὶ ἔχ ὁμοίωσα
αὐτῶ, καὶ ὁ Κύριος ἐμίσει αὐτέν.

25. Βάλλων λίθον εἰς ὕψος, ἐπὶ κεφα-
λήν αὐτῆ βάλλει.

Καὶ πληγὴ δολία διαλεῖ τραύματα.

26. Ὁ ἐρύσων βόθρον εἰς αὐτὸν ἐμπε-
σεῖται,

Καὶ ὁ ἰσὼν παγίδα ἐν αὐτῇ ἀλώσειαι.

αὐτὰ 27. Ὁ ποίων ποτηρὰ, εἰς αὐτὸν κυλι-
θήσεται,

Καὶ ὃ μὴ ἐπιγνῶ πέθον ἦκει αὐτῷ.

28. Ἐμπαγμὸς καὶ ὄνειδισμὸς ὑπερη-
φάνων.

Καὶ ἡ ἐκδίκησις ὡς λέων ἐνεδρεύσει
αὐτόν.

29. Παγίδι ἀλώσονται οἱ εὐφραινόμενοι
πλώσει εὐσεβῶν,

Καὶ ὁδὴν καταναλώσει αὐτῆς πρὸ
τῆ θανάτου αὐτῶν.

30. Μῆνις καὶ ὀργὴ καὶ ταῦτά ἐσι
βδελύγματα.

Καὶ ἀνὴρ ἀμαρτωλὸς ἐγκρατὴς ἔσαι
αὐτῶν.

Κατὰ τὴν ἰχὺν τῷ ἀνθρώπῳ ὁ θυ-
μὸς αὐτῷ ἔσται,

Καὶ κατὰ τὸν πλετον ἀνυψώσει ἐρ-
γὴν αὐτῷ.

11. Ἐρὶς κατασπυρομένη ἐκκαίει πῦρ,
Καὶ μάχη κατασπύρουσα ἐκχέει
αἷμα.

12. Ἐὰν φουθήσῃς εἰς σπινθῆρα, ἐκκαή-
σεται,

Καὶ εἰὰν πύσης εἰς αὐτὸν, σβεσθή-
σεται.

Καὶ ἀμφοτέρωθεν ἐκ τῷ σώματός σε
ἰξελεύ-
σεται.

13. Ψίθυρον καὶ δόγλωσσον καταράσασθε
Παῖδες γὰρ εἰρηνεύοντας ἀπώλεσαν.

14. Γλώσσα τρίτη πολλὰς ἐσάλειψε,
Καὶ διέσπεν αὐτὰς ἀπὸ ἔθους εἰς
ἔθνος,

Καὶ πόλεις ὀχυράς καθεῖλε,
Καὶ οἰκίας μεγιστάνων κατέσρεψε.

15. Γλώσσα τρίτη γυναῖκας ἀνδρείας
ἐξέβαλε,
Καὶ ἐξέρησεν αὐτάς τῶν πόνων αὐ-
τῶν.

16. Ὁ προσέχων αὐτῇ ἢ μὴ εὖρη ἀνά-
παυσιν,

Οὐδὲ κατασκηνώσει μεθ' ἡσυχίας.

17. Πληγὴ μάστιγος ποιῇ μώλωπα.

Πληγὴ δὲ γλώσσης συγκλάσει ὅσα.

18. Παῖδοι ἔπεσαν ἐν σώματι μαχαίρας,
Καὶ ἔχ' ὡς οἱ πεπρωμένοι διὰ γλώσσαν.

ὁ πεπρω-
μένος
* ἀπ' 19. Μακάριος ὁ σκεπασθεὶς * ἀπὸ προσώπου
αὐτῆς,

* Ὃς ἢ διήλθεν ἐν τῷ θυμῷ αὐτῆς,

* Ὃς ἔχ' εἴλκυσε τὸν ζυγὸν αὐτῆς,

Καὶ τοῖς δεσμοῖς αὐτῆς ἐκ ἐδέθη.

20. Ὁ γὰρ ζυγὸς αὐτῆς ζυγὸς σιδηρῆς,
Καὶ οἱ δεσμοὶ αὐτῆς δεσμοὶ χάλκεοι.

21. Θάνατος ποτηρὸς ὁ θάνατος αὐτῆς,
Καὶ λυσιτελὴς μάλλον ὁ ἄδης αὐτῆς.

22. Οὐ μὴ κρατήσῃ εὐσεβῶν,
Καὶ ἐν τῇ φλογὶ αὐτῆς ἢ μὴ καή-
σεται.

23. Οἱ καταλείποντες Κύριον ἐμπεσόν-
ται εἰς αὐτήν,

Καὶ ἐν αὐτοῖς ἐκκαήσεται, καὶ ἢ μὴ
σβεσθῇ.

Ἐπαποσαλήσεται αὐτοῖς ὡς λέαν,
Καὶ ὡς πάργαλις λυμανεῖται αὐτές.

24. Ἴδε, περίφραξον τὸ κτήματί σε ἀ-
καίθαις,

Τὸ ἀργυρίόν σε καὶ τὸ χρυσίον κα-
τάδησον.

25. Καὶ τοῖς λόγοις σε ποιήσον ζυγὸν
καὶ σαθρὸν,

Καὶ τῷ σώματί σε ποιήσον θύραν καὶ
μοχλόν.

26. Πρόσεχε μήπως ὀλισθήσῃς ἐν αὐτῇ,
Μὴ πέσῃς κατέναντι ἐνεδρεύοντος.

ΚΕΦ. ΚΘ'. XXIX.

Ο ποιῶν ἔλεος δανιεῖ τῷ πλησίον.
Καὶ ὁ ἐπιχύων τῇ χειρὶ αὐτῷ
ποιεῖ ἐντολάς.

2. Δάνιστον τῷ πλησίον ἐν καιρῷ χρείας
αὐτῷ,

Καὶ

V. 12. εἰς σπινθῆρα) εἰς abest. ibid. stich. 2. ἐν αὐτῷ) ἐκ' αὐτοῦ. ibid. stich. 3. ἰξελεύσεται)
ἐκπορεύεται. V. 13. καταράσασθε) καταράσασθαι. ibid. stich. 2. ἀπώλεσαν) ἀπώλεσαν. V. 17. μώ-
λωπα) μώλωπας. V. 18. stich. 2. οἱ πεπρωμένοι) οἱ πεπρωμένοι. V. 19. stich. 4. Καὶ τῷ) καὶ
ἐν τοῖς. V. 22. stich. 2. ἢ μὴ καήσεται) οὐ καήσεται. V. 23. stich. 3. Ἐπαποσαλήσεται αὐ-
τοῖς) Ἐπαποσαλήσεται ἐκ' αὐτοῦ. V. 26. ὀλισθήσῃς) ὀλισθήσῃς. CAP. XXIX. V. 1. δανιεῖ) δα-
νιεῖ. ibid. stich. 2. ποιῇ) τηρεῖ. V. 2. Δάνιστον) δάνιστον.

- Καὶ πάλιν ἀπέδος τῷ πλησίον εἰς
καιρὸν·
3. Στερέωσον λόγον σου, καὶ πισώθητι
μετ' αὐτῷ,
Καὶ ἐν παντὶ καιρῷ εὐρήσεις τὴν
χρείαν σου.
4. Πολλοὶ ὡς εὖρεμα ἐνόμισαν δάτος,
Καὶ παρέχον κόπον τοῖς βοηθήσασιν
αὐτοῖς·
5. Ἔως δ' λαβῇ, καταφιλήσει χεῖρας
αὐτῷ,
Καὶ ἐπὶ τῶν χρημάτων τῷ πλησίον
ταπεινώσει φωνήν·
Καὶ ἐν καιρῷ ἀποδόσεως παρελκύσει
χρόνον,
Καὶ ἀποδώσει λόγους ἀκηδίας,
Καὶ τὸν καιρὸν αἰτιάσεται.
6. Ἐὰν ἰχύσῃ ὁ δῶς, μόλις κομιῖται τὸ
ἥμισυ, καὶ λογιῖται αὐτὸ ὡς
εὖρεμα·
Εἰ δὲ μὴ, ἀπεσέρησεν αὐτὸν τῶν χρη-
μάτων αὐτῷ,
Καὶ ἐκλήσατο αὐτὸν ἐχθρὸν δωρεάν·
Κατάρσας καὶ λαιδορίας ἀποδώσει
αὐτῷ,
Καὶ αἰτὶ δόξης ἀποδώσει αὐτῷ ἀτι-
μίαν.
7. Πολλοὶ ἐν χάριν πονηρίας ἀπέσρεψαν
ἑαυτοὺς·
Ἀποσφραγίσθηναι δὲ δωρεὰν εὐλαβήθη-
σαν.
8. Πλὴν ἐπὶ ταπεινῷ μακροθύμησον,
Καὶ ἐπὶ ἐλεημοσύνῃ μὴ παρελκύσῃς
αὐτόν·
9. Χάριν ἐντολῆς ἀντιλαβῆ πένητος,
Καὶ κατὰ τὴν ἔνδειαν αὐτῷ μὴ ἀπο-
σρέψῃς αὐτὸν κενόν.
10. Ἀπόλεσον ἀργύριον διὰ ἀδελφὸν καὶ
φίλον,
Καὶ μὴ ἰωθήτω ὑπὸ τὸν λίθον εἰς ἀ-
πώλειαν·
11. Θές τὸν θησαυρόν σου κατ' ἐντολὰς
ὑψίστου,
Καὶ λυσitteλήσει σοι μάλλον ἢ τὸ
χρυσίον.
12. Σύγκλεισον ἐλεημοσύνην ἐν τοῖς τα-
μείοις σου,
Καὶ αὕτη ἐξελεῖται σε ἐκ πάσης κα-
κώσεως·
13. Ὑπὲρ ἀσπίδα κράτους καὶ ὑπὲρ δό-
ρυ ἀλκῆς
Κατέναντι ἐχθρῷ πολεμήσει ὑπὲρ σου.
14. Ἀνὴρ ἀγαθὸς ἐγγυήσεται τὸν πλη-
σίον, καὶ ὁ ἀπολωλεκὸς αἰχμήν
ἐγκαταλείψει αὐτόν.
15. Χάριτας ἐγγύς μὴ ἐπιλάβῃ·
Ἔδωκε γὰρ τὴν ψυχὴν αὐτῷ ὑπὲρ σου.
16. Ἀγαθὰ ἐγγύς ἀνατρέψει αἵμαρ-
τωλός,
17. Καὶ ἀχάριστος ἐν διανοίᾳ ἐγκαταλεί-
ψει ῥυσάμενον·
18. Ἐγγύη πολλὰς ἀπώλεσε κατευθύ-
νοντας, καὶ ἐσάλευσεν αὐτὸς ὡς
κύμα θαλάσσης·
Ἄνδρας δυνατὸς ἀπάνισε,
Καὶ ἐπλαιήθησαν ἐν ἔθνεσιν ἄλλο-
τρίοις.
19. Ἀμαρτωλὸς παραβαίνων ἐντολὰς Κυρίου
ἐμπεσεῖται εἰς ἐγγύην,

ὁλκῆς

Tom. IV.

U u

Καὶ

ν. 1. stich. 2. εἰς καιρὸν) ἐν τὸν καιρὸν. ν. 4. stich. 2. κόπον) πόνον. ν. 5. χεῖρας) χεῖρα. ν. 6. κομιῖται) κομίζεται. ν. 7. Πολλοὶ ἐν) οὖν deest. ν. 8. stich. 2. ἐπὶ ἐλεημοσύνη) ἐπ' ἐλεημοσύνην. ν. 10. διὰ ἀδ.) δι' ἀδελφόν. ν. 12. ταμείοις) ταμείον. ν. 13. ἀλκῆς) ἀλκή. ν. 14. ἐγκαταλείψει) καταλείψει. ν. 19. ἐμπεσεῖται) ἐμπεσέν.

Καὶ διώκων ἐργολαβείας ἐμπεσεῖται
εἰς κρίσεις.

20. Ἀντιλαβὲ τῇ πλησίον κατὰ δύνα-
μίν σου,

Καὶ πρόσεχε σεαυτῷ μὴ ἐμπέσης.

21. Ἀρχὴ ζωῆς ἀνθρώπου ἄρτος καὶ ὕ-
δωρ καὶ ἱμάτιον,

Καὶ οἶκος καλύπτειν ἀχρημοσύνην.

22. Κρείσσων βίος πτωχῷ ὑπὸ σκέπην δο-
κῶν, ἢ ἐδέσματα λαμπρὰ ἐν ἀλ-
λοτρίαις.

23. Ἐπὶ μικρῷ καὶ μεγάλῳ εὐδοκίαν ἔχει,
Καὶ ἐνιδισμὸν οἰκίας σου μὴ ἀκίσση.

24. Ζωὴ πονηρὰ ἐξ οἰκίας εἰς οἰκίαν,
Καὶ ἔπαροικήσεις, ἔκ ἀνοιξέας νόμα·

25. Ξενεῖς καὶ ποτιεῖς ἀχάριστα,
Καὶ πρὸς ἐπὶ τέτοις πικρὰ ἀκέστη·

26. Πάρελθε πάροικε, κόσμησαν τρα-
πέζαν,

Καὶ εἴτι ἐν τῇ χειρὶ σου, ψώμιτόν με·

27. Ἐξελθε πάροικε ἀπὸ προσώπου δό-
ξης·

Ἐπεξένωταί μοι ὁ ἀδελφός, χρεία
τῆς οἰκίας.

28. Βαρέα ταῦτα ἀνθρώπων ἔχοντι φρό-
νησιν,

Ἐπιτίμησις οἰκίας καὶ ἐνείησμός δα-
ριῶν.

ΚΕΦ. Λ'. XXX.

Περὶ τέκνων.

Ο Ἀγαπῶν τὸν υἱὸν αὐτοῦ, ἐνδελ-
χήσει μάστιγας αὐτοῦ,
ἵνα εὐφρανθῇ ἐπ' ἐσχάτῳ αὐτοῦ.

2. Ὁ παιδεύων τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἐνήσεται
ἐπ' αὐτῷ,

Καὶ ἀναμέσον γνωρίμων ἐπ' αὐτῷ
καυχῆσεται·

3. Ὁ διδάσκων τὸν υἱὸν αὐτοῦ παραζη-
λώσει τὸν ἐχθρὸν,

Καὶ ἐναντι φίλων ἐπ' αὐτῷ ἀγαλλιά-
σεται.

4. Ἐτελεύτησεν αὐτοῦ ὁ πατήρ, καὶ
ἐκ ἀπέθανεν·

Ὅμοιον γὰρ αὐτῷ κατέλειπε μεθ'
αὐτόν.

5. Ἐν τῇ ζωῇ αὐτοῦ ἴδε καὶ ἠυφράνθη,
Καὶ ἐν τῇ τελευτῇ αὐτοῦ ἔκ ἐλυπήθη·

6. Ἐναντίον ἐχθρῶν κατέλειπεν ἔκδοκον,
Καὶ τοῖς φίλοις ἀνταποδιδόντα χάριν.

7. Περιφύχων υἱὸν καταδεσμεύσει τραύ-
ματα αὐτοῦ,

Καὶ ἐπὶ πάσῃ βοῇ ταραχθήσεται
σπλάγχνα αὐτοῦ.

8. Ἴππος ἀδάμαστος ἐκβαίνει σκληρός·
Καὶ υἱὸς ἀνείμενος ἐκβαίνει προαλῆς.

9. Τιθήνησον τέκνον, καὶ ἐκθαμβήσει σε·
Σύμπαιζον αὐτῷ, καὶ λυπήσει σε.

10. Μὴ συγγελαῖσθαι αὐτῷ ἵνα μὴ συνο-
δυηθῇς, καὶ ἐπ' ἐσχάτων γομφιά-
σεις τῶς ὀδόντας σου.

11. Μὴ δῶς αὐτῷ ἐξουσίαν ἐν νεότητι,
Καὶ μὴ παρίδῃς τὰς ἀγνοίας αὐτοῦ·

12. Κόμψον τὸν τραχήλον αὐτοῦ ἐν νεότητι,

Καὶ θλάσον τὰς πλευράς αὐτοῦ, ἕως
ἐπὶ νήπιος·

Μήποτε σκληρευθεὶς ἀπειθήσῃ σοι,
Καὶ ἔσται σοι ἐδύη ψυχῆς.

13. Παί-

ν. 21. Stich. 1. in Rom. ἀρχὴ ζωῆς ὕδωρ, καὶ ἄρτος, καὶ ἱμάτιον. ν. 24. Stich. 2. παροικήσεις) παρ-
οικήσει. ibid. ἀνοίξεις) ἀνοίξει. ν. 25. ἀχάριστα) εἰς ἀχάριστα. CAP. XXX. ν. 4. ἐκ ὡς)
ὡς οὐκ. ibid. Stich. 2. κατέλειπε μεθ') κατέλειπε μετ'. ν. 8. ἐκβαίνει) ἀποβαίνει. ν. 9. Σύμ-
παιζον) σύμπαιζον. ν. 10. ἐπ' ἐσχάτων) ἐπ' ἐσχάτῳ. ν. 12. Stich. 2. ἕως ἐπὶ) ὡς ἐπὶ.

13. Παίδευσον τὸν υἱόν σου, καὶ ἔργασαι
ἐν αὐτῷ, ἵνα μὴ ἐν τῇ ἀχρημοσύνῃ
αὐτῷ προσκόψῃς.

* Περὶ ὑγείας.

14. Κρείσσων πλῶχος ὑγιῆς καὶ ἰχύων τῇ
ἔξει, ἢ πλέσιος μεμαστιγμένος εἰς
σῶμα αὐτῷ.

15. Ὑγίεια καὶ εὐεξία βελτίων παντὸς
χρυσίῳ, καὶ σῶμα εὐρωσὸν ἢ ὅλ-
θος ἀμέτρητος.

16. Οὐκ ἔστι πλέτος βελτίων ὑγείας σώ-
ματος.

Καὶ ἔκ ἐστιν εὐφροσύνη ὑπὲρ χαρὰν
καρδίας.

17. Κρείσσων θάνατος ὑπὲρ ζωὴν πικράν
Ἡ ἀββάσιμα ἔμμονον.

18. Ἀγαθὰ ἐκκεχυμένα ἐπὶ σώματι κε-
κλεισμένα,

Θέματα βρωμάτων παρακείμενα
ἐπὶ τάφῳ.

19. Τί συμφέρεи κάρπῳσις εἰδῶλων;
Οὔτε γὰρ ἔδεται, ἔτε μὴ ἐσφρανθῇ.
Οὕτως ὁ ἐκδιωκόμενος ὑπὸ Κυρίου,

20. Βλέπων ἐν ἐφθαλμοῖς καὶ σενάζων,
ὥσπερ εὐνῆχος περιλαμβάνων
παρθένον καὶ σενάζων.

21. Μὴ δῶς εἰς λύπην τὴν ψυχὴν σου,
Καὶ μὴ θλίψῃς σεαυτὸν ἐν βελῇ σου.

22. Εὐφροσύνη καρδίας ζωὴ ἀνθρώπου,
Καὶ ἀγαλλίαμα ἀνδρὲς μακροημέ-
ρευσις.

23. Ἀγάπα τὴν ψυχὴν σου, καὶ παρα-
κάλει τὴν καρδίαν σου,

Καὶ λύπην μακρὰν ἀπέστησον ἀπὸ
σου.

Πολλὰς γὰρ ἀπώλεσε λύπη,
Καὶ ἔκ ἐστιν ἀφέλεια ἐν αὐτῇ.

24. Ζῆλος καὶ θυμὸς ἐλαττήσιν ἡμέρας,
Καὶ πρὸ καιρῷ γῆρας ἄγει μέριμνα.

Versum 25. hujus Capitis 30. &
quæ inde sequuntur in Complut.
vide infra post v. 11.
Cap. 31.

16. Καγὼ ἔχατος ἠγρεύνησα:

* C. 33.

Ὡς καλαμῶμενος ἐπίσω τρυγητῶν
Ἐν εὐλογίᾳ Κυρίου ἔφθασα,
Καὶ ὡς τρυγῶν ἐπλήρωσα ληνόν.

VCIS. 16.

17. Κατανοήσατε ὅτι ἐκ ἐμοὶ μόνῳ ἐκο-
πίασα,

Ἀλλὰ πᾶσι τοῖς ζητῶσι παιδείαν.

18. Ἀκῶσατέ με μεγαλῶνες λαῶ,
Καὶ οἱ ἠγόμενοι ἐκκλησίας ἐνωρίσαθε.

19. Τίῳ καὶ γυναικὶ, ἀδελφῷ καὶ φίλῳ,
Μὴ δῶς ἐξουσίαν ἐπὶ σὲ ἐν ζωῇ σου,
Καὶ μὴ δῶς ἐτέρῳ τὰ χρήματά σου,
ἵνα μὴ μέλαμελῇθῃς δὲ περὶ αὐτῶν.

20. Ἔως ἔτι ζῆς, καὶ πνοὴ ἐν σοὶ,
Μὴ ἀλλάξῃς σεαυτὸν (ἐν) πάσῃ
σαρκί.

21. Κρείσσον γὰρ ἔστι τὰ τέκνα δεηθῆναι
σου,

Ἡ σὲ ἐμβλέπεν εἰς χεῖρας υἱῶν σου.

22. Ἐν πᾶσι τοῖς ἔργοις σου γίε ὑπερ-
άγων.

Μὴ δῶς μῶμον ἐν τῇ δόξῃ σου.

U u 2

23. Ἐν

v. 13. αὐτῷ προσκόψῃς) σε προσκόψῃ. Præterea adjicit Rom. καὶ μὴ παρίδῃς τοὺς ἀγῶνας αὐτοῦ.
καμῖλον τὸν ταύχην αὐτῷ ἐν νεότητι. ibid. Titulus περὶ ὑγείας (Rom. ὑγείας) in MS. Ale-
xandrinæ in superiori ora paginæ adscriptus est ante versum 16. v. 15. βελτίων) βελτίον.
v. 23. Stich. 3. ἀγάπα τὴν ψυχὴν σου ὡς ἀγαπᾷς τὴν ψυχὴν σου. v. 16. Hæc & quæ sequuntur sunt in
Complut. Edit. & Vulgata Latina aliisque quibusdam accuratioribus Exemplaribus Cap.
XXXIII. v. 16. usque ad finem Cap. 33. v. 20. Stich. 2. (ἐν) abest.

23. Ἐν ἡμέρᾳ συνέλευσιν ἡμερῶν ζωῆς σε
καὶ ἐν καιρῷ τελευτῆς διάδος κλη-
ρονομίαν.

Περὶ δάλων.

24. Χόρτασμα καὶ ῥάβδος καὶ φορτία
ὄναι.

Ἄρτος καὶ παιδεία καὶ ἔργον οἰκέτη.

25. Ἔργασαι ἐν παιδί, καὶ εὐρήσεις ἀ-
νάπαυσιν.

Ἄνεις χεῖρας αὐτῷ, καὶ ζητήσῃ ἐλευ-
θερίαν.

26. Ζυγὸς καὶ ἱμάς τράχηλον κάμ-
ψαι,

καὶ οἰκέτη κακῆργῷ στέβλαι καὶ βά-
σανοι.

27. Ἐμβαλε αὐτὸν εἰς ἐργασίαν ἵνα μὴ
ἀργῇ, πολλὴν γὰρ κακίαν ἐδίδα-
ξεν ἡ ἀργία.

28. Εἰς ἔργα κατάρτησον, καθὼς πρέ-
πει αὐτῷ, καὶ μὴ πειθαρχῇ,
βάρυνον τὰς πόδας αὐτοῦ.

29. Καὶ μὴ περισεύσης ἐπὶ πάσῃ σαρκί,
καὶ ἀνευ κρίσεως μὴ ποιήσης μηδέν.

* σὺ 30. Εἰ ἔστι σοι οἰκέτης, ἔσω σοι ὡς ἡ ψυχὴ
* σε, ὅτι ἐν αἵματι ἐκλήσω αὐτόν.

31. Εἰ ἔστι σοι οἰκέτης, ἄγε αὐτόν ὡς ἀ-
δελφόν, ὅτι ὡς τῇ ψυχῇ σε ἐπι-
δεήσεις αὐτῷ.

Ἐὰν κακώσης αὐτόν, καὶ ἀπάρας
ἀποδράῃ, ἐν ποίᾳ ὁδῷ ζητήσεις
αὐτόν;

ΚΕΦ. ΛΑ'. XXXI.

* C. 34.

Περὶ ἐνυπνίων.

Κ ἐναὶ ἐλπίδες καὶ ψευδεῖς ἀσυνέ-
τῳ ἀνδρὶ,
καὶ ἐνύπνια ἀναπλεῖσιν ἄφρο-
νας.

2. Ὡς δρακονόμοτος σκιᾶς καὶ διακον ἄ-
νεμον,

οὕτως ὁ ἐπὶ χῶν ἐνυπνίαις.

3. Τέτο κατὰ τέτῃς ἔρασις ἐνυπνίων,
κατέναντι προσώπῃ ὁμοίωμα προσ-
ώπῃ.

4. (καὶ) ἀπὸ ἀκαθάρτε τί καθαρι-
θήσεται;

καὶ ἀπὸ ψευδὸς τί ἀληθεύσει;

5. Μαντεῖαι καὶ οἰωνισμοὶ καὶ ἐνύπνια
μάταιά ἐστι,

καὶ ὡς ὠδονέσης φαντάζεσθαι καρδίᾳ.

6. Ἐὰν μὴ ἀπὸ ὑψίστου ἀποσαλῇ ἐν
ἐπισκοπῇ σε,

μὴ δῶς εἰς αὐτὰ τὴν καρδίαν σε.

7. Πολλὰς γὰρ ἐπλάνησε τὰ ἐνύπνια,
καὶ ἐξέπεσαν ἐλπίζοντες ἐπ' αὐ-
τοῖς.

8. Ἄνευ ψεύδους συντελεσθήσεται νόμος,
καὶ σοφία νόματι πιστῷ τελείωσις.

9. Ἀνὴρ πεπλανημένος ἔγνω πολλὰ, πεπαι-
καὶ ὁ πολὺ πειρὸς ἐκδηγήσεται σύ-
νεσιν. δευμέως

10. Ὃς ἐκ ἐπειράθη, ὀλίγα οἶδεν· ὁ δὲ
πεπλανημένος πληθυνεῖ πειρε-
γίαν.

11. Πολλὰ

v. 23. à fine hujus versus addit Edit. Rom. Inscriptionem περὶ δάλων litteris majoribus. v. 24. Χόρτασμα) χορτάσματα. v. 26. τράχηλον κάμψαι) transposita. v. 28. πόδας) addit αὐτῷ. v. 29. ἐπὶ πάσῃ) ἐν πάσῃ. v. 31. ὡς ἀδελφόν) ὡς αὐτόν. ibid. ἐπιδεήσεις αὐτῷ) ἐκδεήσεις αὐτῷ. CAP. XXXI. * In Complut. Latina Vulgata &c. est Cap. 34. v. 4. (καὶ) abest. v. 6. ἀπὸ ὑψίστου) παρὰ ὑψίστου. v. 7. γὰρ) deest.

11. Πολλά εώρακα ἐν τῇ ἀποπλανήσει
με,

Καὶ πλείονα τῶν λόγων με σύνεσις
με.

12. Πλεονάκια ἕως θανάτου ἐκινδύνευσα,
Καὶ διεσώθην τέταν χάριν.

13. Πνεῦμα φοβυμένων Κύριον ζήσεται,
Ἡ γὰρ ἐλπίς αὐτῶν ἐπὶ τὸν σώζον-
τα αὐτὲς.

14. Ὁ φοβούμενος Κύριον ἂ μὴ (πολλά)
εὐλαβηθήσεται,
Καὶ ἂ μὴ δειλιάσῃ, ὅτι αὐτὸς ἐλπίς
αὐτῆ.

15. Φοβυμένῃ τὸν Κύριον μακαρία ἡ ψυ-
χή.

Τίνι ἐπέχει; καὶ τίς αὐτῆ σήρυγμα;

16. Οἱ ἐφθαλμοὶ Κυρίου ἐπὶ τὰς ἀγα-
πάσας αὐτόν.

ὑπερασπισμὸς δυνατείας καὶ σήρυγ-
μα ἰχύος,

Σκέπη ἀπὸ καύσαντος καὶ σκέπη ἀπὸ
μεσημβρίας,

Φυλακὴ ἀπὸ προσκόμματος καὶ βοή-
θειας ἀπὸ πλώσεως.

17. Ἀνυψῶν ψυχὴν καὶ φωτίζων ὁ-
φθαλμοὺς.

Ἰασιν διδὼς, ζωὴν καὶ εὐλογίαν.

18. Θυσιάζων ἐξ αἰδίκῃ, προσφορὰ μα-
μωμημένη,

Καὶ ἂκ εἰς εὐδοκίαν μωμήματα ἀνό-
μων.

19. Οὐκ εὐδοκεῖ ὁ ὕψιστος ἐν προσφοραῖς
ἀσεβῶν,

Οὐδὲ ἐν πλήθει θυσιῶν ἐξιλάσκειται
ἁμαρτίας.

20. Θύων υἱὸν ἐναντι τῆ πατρὸς αὐτῆ,
Ὁ προσάγων θυσίαν ἐκ χρημάτων
πενήτων.

21. Ἄρτες ἐκιδιαιτῶν ζωὴ πτωχῶν, ἐπενδεο-
Ὁ ἀποτερῶν αὐτὴν ἄνθρωπος αἰ-
μένων
μάτων.

22. Φονεύων τὸν πλησίον ὁ ἀφαιρέμενος
ἐμβίωσιν,
Καὶ ἐκχέων αἷμα ὁ ἀποτερῶν μισθὸν καὶ
μισθὸν.

23. Εἰς οἰκοδομῶν, καὶ εἰς καθαιρῶν,
Τί ὠφέλησεν πλεῖον ἢ κόπης; ὠφέλη-
σεν

24. Εἰς εὐχόμενος, καὶ εἰς καίλαράμενος,
Τίνος φωνῆς εἰσακέσεται ὁ δεσπότης;

25. Βασιζόμενος ἀπὸ νεκρῶ καὶ πάλιν
ἀπλόμενος αὐτῆ,

Τί ὠφέλησεν ἐν τῷ λατρῷ αὐτῆ;

26. Οὕτως ἄνθρωπος νητεύων ἐπὶ τῶν
ἁμαρτιῶν αὐτῆ,

Καὶ πάλιν πορευόμενος καὶ τὰ αὐτὰ
ποιῶν,

Τῆς προσευχῆς αὐτῆ τίς εἰσακέσεται;
Καὶ τί ὠφέλησεν ἐν τῷ ταπεινωθῆ-
ναι αὐτόν;

ΚΕΦ. ΛΒ'. XXXII.

* C. 35.

Ο Συντηρῶν νόμον πλεονάζει προσ-
φοραῖς,

Θυσιάζει σωτηρίῃς ὁ προσέχων ἐν-
τολαῖς.

U u 3

2. Ἄν-

V. 14. Κύριον πολλά εὐλ.) κύριον ἂ μὴ εὐλαβηθήσεται. V. 15. stich. 2. αὐτῆ σήρυγμα) ἀντιστήρυγμα
αὐτοῦ. V. 16. stich. 4. πλώσεως) πλώματος. V. 18. μωμωμημένη) μωμωμένη. ibid. stich. 2.
μωμήματα) μωμήματα. V. 21. ἐπενδεομένων) ἐκιδιαιτῶν. V. 22. ἐμβίωσιν) συμβίωσιν. ibid.
stich. 2. καὶ ἀποτερῶν) ὁ ἀποτερῶν. V. 23. stich. 2. ὠφέλησεν) ὠφέλησαν. V. 25. stich. 1. ἐν τῷ
λατρῷ) ἐν ἀβελ. CAP. XXXII. * In Complut. Latina Vulgata &c. est 35. Cap. V. 1.
stich. 2. Θυσία) θυσιάζων.

2. Ἀνταποδίδῃς χάριν προσφέρων σεμί-
δαλιν,
Καὶ ὁ ποιῶν ἐλεημοσύνην θυσιάζων
αἰνέσεως.
3. Εὐδοκία Κυρίῳ ἀποσῆναι ἀπὸ πονηρίας,
Καὶ ἐξίλασμός ἀποσῆναι ἀπὸ ἀδι-
κίας.
4. Μὴ ὀφθῇς ἐν προσώπῳ Κυρίῳ κενός·
5. Πάντα γὰρ ταῦτα χάριν ἐντολῆς.
6. Προσφορὰ δικαίᾳ λιπαίνει θυσιαστή-
ριον,
Καὶ ἡ εὐωδία αὐτῆς ἔναντι ὑψίστου·
7. Θυσία ἀνδρὸς δικαίᾳ δεκτὴ,
Καὶ τὸ μνημόσυνον αὐτῆς ἐκ ἐπιλη-
θῆσεται.
8. Ἐν ἀγαθῷ ὀφθαλμῷ δόξασον τὸν
Κύριον,
Καὶ μὴ μικρύνῃς ἀπαρχὴν χειρῶν σου·
9. Ἐν πάσῃ δέσει ἰλαρώσων τὸ πρὸςω-
πόν σου,
Καὶ ἐν εὐφροσύνῃ ἀγίασον δεκάτην.
10. Δὲς ὑψίστῳ κατὰ τὴν δέσιν αὐτῷ,
Καὶ ἐν ἀγαθῷ ὀφθαλμῷ κατὰ εὐρε-
μα χειρὸς·
11. Ὅτι Κύριος ἀνταποδίδῃς ἔσι,
Καὶ ἐπὶ πλασία ἀποδώσει σοι.
12. Μὴ δωρεκόπει, ἔ γὰρ προσδέχεται,
Καὶ μὴ ἔπεχε θυσία ἀδίκῳ·
Ὅτι Κύριος κριτὴς ἔσι, καὶ ἐκ ἔσι
παρ' αὐτῷ δόξα προσώπῳ.
13. Οὐ λήψεται πρὸςωπον ἐπὶ πλῶχθι,
Καὶ δέσιν ἠδίκημένῳ εἰσακέσσεται·
14. Οὐ μὴ παρίδῃ ἱκετείαν ὀρφανῷ,
- Καὶ χήρῃ ἐὰν ἐκχέῃ λαλιάν.
15. Οὐχὶ δάκρυα χήρας ἐπὶ σιαγόνι κα-
ταβαίνει, καὶ ἡ καταβόησις ἐπὶ
τῷ καταγαγόντι αὐτά;
16. Θεραπεύων ἐν εὐδοκίᾳ δεχθήσεται,
Καὶ ἡ δέσις αὐτῷ ἕως νεφελῶν συν-
άψει·
17. Προσευχὴ ταπεινῆς νεφέλας διήλθε,
Καὶ ἕως συνεγγίσθη, ἔ μὴ παρακλη-
θῇ, καὶ ἔ μὴ ἀποσῇ ἕως ἐπισκέ-
ψῃται Κύριος,
Καὶ κρινεῖ δικαίους, καὶ ποιήσει κρίσιν.
18. Καὶ ὁ Κύριος ἔ μὴ βραδύνῃ,
Οὐδὲ μὴ μακροθυμήσῃ ἐπ' αὐτοῖς
κραταιός·
Ἔως ἂν συντρίψῃ ὀσφὺν ἀνελετημέ-
νων,
Καὶ τοῖς ἔθνεσιν ἀνταποδώσει ἐκδί-
κησιν·
Ἔως ἐξάρῃ πλῆθος ὑβριστῶν,
Καὶ σκῆπτρῳ αἰκῶν συντρίψῃ· δικαίαν
19. Ἔως ἀνταποδῷ ἀνθρώπῳ κατὰ τὰς
πράξεις αὐτῷ,
Καὶ τὰ ἔργα τῶν ἀνθρώπων καὶ τὰ
ἐνθυμήματα αὐτῶν·
Ἔως κρινῇ τὴν κρίσιν τῷ λαῷ αὐτῷ,
Καὶ εὐφρανεῖ αὐτὸς ἐν τῷ ἐλέει
αὐτῷ.
20. Ὡραῖον ἔλεος ἐν καιρῷ θλίψεως
(αὐτῷ),
Ὡς νεφέλαι ὑετῷ ἐν καιρῷ ἀβρο-
χίας.

ΚΕΦ.

7. 8. Stich. 2. μικρύνῃς) συμμικρύνῃς. 7. 10. δέσει σε) δέσει αὐτῷ. 7. 11. Stich. 2. ἀποδώσει) ἀν-
ταποδώσει. 7. 14. παρίδῃ) ὑπερίδῃ. 7. 15. σιαγόνι) σιαγύνα. 7. 17. Stich. 2. Κύριος) ὁ ὕψιστος.
ibid. Stich. 3. δικαίους) δικαίως. 7. 18. Stich. 2. μακροθυμήσῃ) μακροθυμήσει. ibid. Stich. 6.
δικαίαν) ἀδίκων.

* C. 36.

ΚΕΦ. ΛΓ'. XXXIII.

Reliqua hujus Capitis 36. in Complut. habes infra post versum

15. Cap. λς.

Ελέησον ἡμᾶς δέσποτα ὁ Θεὸς πάντων, καὶ ἐπίβλεψον, 2. καὶ ἐπίβαλε τὸν φόβον σου ἐπὶ πάντα τὰ ἔθνη τὰ μὴ ἐκζητῶντά σε.

3. Ἐπαρον τὴν χεῖρά σου ἐπὶ ἔθνη ἀλλότρια, καὶ ἰδέτωσαν τὴν δυνατείαν σου.

4. Ὡς περ ἐνώπιον αὐτῶν ἡγιασθήσῃς ἐν ἡμῖν, ὅπως ἐνώπιον ἡμῶν μεγαλυνθῇς ἐν αὐτοῖς.

5. Καὶ ἐπιγνώτωσάν σε, καθάπερ καὶ ἡμεῖς ἐπέγνωμέν σε, Ὅτι ἐκ ἑσὶ Θεὸς πλήν σου Κύριε.

6. Ἐγκαίνισεν σημεῖα, καὶ ἀλλοίωσεν θαυμάσια.

Δόξασον χεῖρα καὶ βραχίονα δεξιόν, ὅπως διαγῶνται τὰ θαυμάσιά σου.

7. Ἐγειρον θυμὸν, καὶ ἔκχεον ὀργήν. Ἐξαρῶν ἀντίδικον, καὶ ἐκλίσσον ἐχθρόν.

8. Σπῆυσεν καιρὸν, καὶ μνήσθητι ὀρκισμῶν, Καὶ ἐκδιηγῇσάδωσάν τὰ μεγαλεῖά σου.

9. Ἐν ἐργῇ πυρὸς καταβρωθήτω ὁ σωζόμενος, καὶ οἱ κακῆντες τὸν λαόν σου εὖροις ἀπώλειαν.

10. Σύντριψον κεφαλὰς ἀρχόντων ἰσθῶν,

Λεγόντων· ἐκ ἑσὶ πλήν ἡμῶν.

11. Συναγάγε πάσας φυλαῖς Ἰακώβ.

25. Λαμπρὰ καρδία καὶ ἀγαθὴ ἐπὶ ἐδέσματι * C. 30. v. 25.

Τῶν βρωμάτων αὐτῆς ἐπιμελήτεται.

ΚΕΦ. ΛΔ'. XXXIV.

* C. 31.

ΑΓρυπία πλῆττε ἐκλήκει σάρκα, Καὶ ἡ μέριμνα αὐτῆ ἀφ' ἧς ὕπνον ἀφίστατο 2. Μέριμνα ἀγρυπνίας ἀπαθῆσαι ἀπαιτή-
νυσσάμεν, σει

Καὶ ἀρρώστημα βαρὺ ἐκτῆψαι ὕπνον. ὑπνος

3. Ἐκοπίασε πλέσιος ἐν συναγωγῇ χρημάτων,

Καὶ ἐν τῇ ἀναπαύσει ἐμπίπλεται τῶν τρυφημάτων αὐτῆ.

4. Ἐκοπίασε πτωχὸς ἐν ἐλατλώσει βίῃ, Καὶ ἐν τῇ ἀναπαύσει ἐπιδεῖς γίνεσθαι.

5. Ὁ ἀγαπῶν χρυσίον ἔδικαιωθήσεται, Καὶ ὁ διώκων διαφθοράν, αὐτῇ πλη- αὐτὸς
θήσεται.

6. Πολλοὶ ἐδόθησαν εἰς πλῶμα χάριν χρυσίῳ, καὶ ἐγενήθη ἀπώλεια αὐτῶν κατὰ πρόσωπον αὐτῶν.

7. Ξύλον προσκόμματός ἐστι τοῖς ἐνθυσιάζεσθιν αὐτῷ,

Καὶ πᾶς ἄφρων ἀλώσεται ἐν αὐτῷ.

8. Μακάριος πλέσιος ὅς ἐυρέθη ἄμωμος, Καὶ ὅς ὀπίσω χρυσίῳ ἔκ ἐπορεύθη.

9. Τίς ἐστι καὶ μακαριῶμεν αὐτόν; Ἐποίησε γὰρ θαυμάσια ἐν λαῷ αὐτῆ.

10. Τίς

CAP. XXXIII. * In Complut. Vulgata &c. est 36. Cap. v. 1. ἡμᾶς ὁ Θεός) ἡμῶν δέσποτα ὁ Θεός. v. 5. ἐπέγνωμέν σε) σε abest. v. 11. Συναγάγε) συναγε. v. 25. * In Complut. &c Latina Vulgata est v. 25. Capitis 30. CAP. XXXIV. * In Complut. &c Latina Vulgata est 31. Cap. v. 1. stich. 2. ἀφίστατο) ἀφιστῇ.

10. Τίς ἐδοκιμάθη ἐν αὐτῷ, καὶ ἐτε-
λειώθη; καὶ ἔσω εἰς καύχησιν·
Τίς ἐδύνατο παραβῆναι, καὶ ἔπα-
ρέβη,
Καὶ ποιῆσαι κακά, καὶ ἔκ ἐποίησε;
11. Στερεωθήσεται τὰ ἀγαθὰ αὐτῷ,
Καὶ τὰς ἐλεημοσύνας αὐτῷ ἐκδιηγῇ-
σεται ἰκλησίᾳ.
12. Ἐπὶ τραπέζης μεγάλης ἐκάθισας,
Μὴ ἀνοιξῇς ἐπ' αὐτῆς φάρυγγά σε,
Καὶ μὴ εἴπῃς· παλάγγε τὰ ἐπ' αὐτῆς.
13. Μνησθῇτι ὅτι κακὸν ὀφθαλμοὺς πο-
νηρός·
Παιηρότερον ὀφθαλμῷ τί ἐκλίσαι;
Διὰ τῆτο ἀπὸ παντὸς προσώπου δα-
κρύει.
14. Οὐ εἰάν ἐπιβλέψῃ, μὴ ἐκλείνῃς χει-
ρά σε,
Καὶ μὴ συνθλίβῃ αὐτῷ ἐν τρυβλίῳ.
15. Νόει τὰ τῷ πλησίον ἐκ σεαυτοῦ,
Καὶ ἐπὶ παντὶ πράγματι διανοῦ.
16. Φάγε ὡς ἄνθρωπος τὰ παρακεί-
μενά σοι,
Καὶ μὴ διαμασῶ, μὴ μισηθῇς·
17. Παῦσαι πρῶτος χάριν παιδείας,
Καὶ μὴ ἀπληγεύῃς μήποτε προσκό-
ψῃς·
18. Καὶ εἰ ἀναμίσον πλειόνων ἐκάθισας,
Πρότερος αὐτῶν μὴ ἐκλείνῃς τὴν χει-
ρά σε.
19. Ὡς ἱκανὸν ἄνθρωπον πεπαιδευμέ-
νω τὸ ὀλίγον,
Καὶ ἐπὶ τῆς κοίτης αὐτῷ ἐκ ἀθι-
μαίνει.
20. Ὑπνες ὑγείας ἐπὶ ἐντέρῳ μετρίῳ·
Ἀνέστη πρῶτ', καὶ ἡ ψυχὴ αὐτῷ μετ'
αὐτῷ·
Πόσις ἀγρυπνίας καὶ χολῆρα χολέρας
Καὶ σρόφος μετὰ ἀνδρὸς ἀπλήστ.
21. Καὶ εἰ ἐβιάθης ἐν ἐδέσμασιν,
Ἀνάστα μισοπορῶν, ἔμισσιν καὶ ἀναπαύ- μεσοπω-
ρῶν
ση.
22. Ἄκυσέν με τέκνον, καὶ μὴ ἐξεδε-
νώσῃς με, καὶ ἐπ' ἐχάτῃ εὐρήσεις
τὰς λόγους με.
Ἐν πᾶσι τοῖς ἔργοις σε γίνε ἐντρε- λόγοις
χῆς,
Καὶ πᾶν ἀβρώσημα ἔ μή σοι ἀπαν-
τήσῃ.
23. Λαμπερὸν ἐπ' ἄρτοις εὐλογῇσαι χει-
λῃ,
Καὶ ἡ μαρτυρία τῆς καλοῦντος αὐ-
τῷ πισή·
24. Ποιηρῶ ἐπ' ἄρτων διαγογγύσει πό-
λις,
Καὶ ἡ μαρτυρία τῆς ποιηρίας αὐτῷ
ἀκρεβῆς.
25. Ἐν οἶνῳ μὴ ἀνδρίζε,
Πολλὰς γὰρ ἀπώλεσεν ὁ οἶνος·
26. Κάμνος δοκιμάζει σόμωμα ἐν βα-
φῇ, ὥτως οἶνος καρδίας ἐν μάχῃ
ὑπερηφάνων.
27. Ἐπίσον ζωῆς οἶνος ἀνδράποισ,
Ἐάν πίνῃς αὐτὸν μέτρῳ αὐτῷ
Τίς ζωὴ ἐλασθεμένῳ εἶνε;
Καὶ αὐτὸς ἐκλίσαι εἰς εὐφροσύνην ἀν-
δράποισ.
28. Ἀγαλλίαμα καρδίας καὶ εὐφροσύνη
ψυχῆς

Οἶνος

v. 11. Stich. 1. σοφία) ἰκλησία. v. 12. Stich. 3. καὶ εἴπῃ) καὶ μὴ εἴπῃ. v. 22. ἐπ' ἐχάτῃ)
ἐπ' ἐχάτῃ. ibid. Stich. 1. λόγοις) ἔργοις. v. 23. Stich. 2. καὶ ἡ μαρτυρία) absque articulo.
v. 27. ἀνδράποισ) ἀνδράπων. ibid. Stich. 3. εἶνον) οἶνον.

Οἶνος πινόμενος ἐν καιρῷ αὐτάρκειας·
γινόμενος 29. Πικρία ψυχῆς οἶνος καίματος πολὺς,

Ἐν ἐρεθισμῷ καὶ ἀντιπλῖώματι·

30. Πληθύνει μέθη θυμὸν ἄφρονος εἰς
πρέσκομμα,

Ἐλαίτων ἰχὺν καὶ προσπειῶν τραύ-
ματα.

31. Ἐν συμπόσιῳ οἶνος μὴ ἐλέγξης τὸν
πλησίον,

Καὶ μὴ ἰξεθενώσης αὐτὸν ἐν εὐφρο-
σύνῃ αὐτῷ·

Λόγον ὀνειδισμῷ μὴ εἴπῃς αὐτῷ,

Καὶ μὴ αὐτὸν θλίψῃς ἐν ἀπαιτήσῃ.

* C. 32. ΚΕΦ. ΛΕ'. XXXV.

Περὶ ἡγεμένων.

Η Γέμενόν σε κατέστησαν ; μὴ ἐ-
παίρῃ·

Γίνῃ ἐν αὐτοῖς ὡς εἰς ἐξ αὐτῶν,
Φρέντισον αὐτῶν, καὶ ὅπως κἀθίσον·

2. Καὶ πᾶσαν τὴν χρεῖαν σε ποιήσας
ἀνάπεσον,

ἵνα εὐφρανθῇς δι' αὐτῆς,

Καὶ εὐκοσμίας χάριν λάβῃς τὸν σε-
φανον.

3. Λάλησον πρεσβύτερον (πρέπει γάρ
σοι),

ἀκριβεῖ ἐπιστήμῃ Ἐν ἀκριβοῖ ἐπιστήμῃ, καὶ μὴ ἐμποδίσῃς
μουσικά·—

4. Ὅπως ἀκρέαμα, μὴ ἐκχέῃς λαλίαν,
Καὶ ἀκαίρως μὴ σοφίζῃς.

5. Σφραγίς ἀνθρακος ἐπὶ κόσμῳ χρυ-
σῷ,

Σύγκριμα μουσικῶν ἐν συμπόσιῳ οἶνος·

6. Ἐν κατασκευάσματι χρυσῷ σφραγίς
σμαράγδου.

Μέλος μουσικῶν ἐφ' ἡδεῖ οἶνον.

7. Λάλησον νεανίσκῳ εἰ χρεῖα σε,

Μόλις δις εἰς ἐπερωτηθῆς·

8. Κεφαλαίωσον λόγον, ἐν ὀλίγοις πολλά·

Γίνῃ γινώσκων, καὶ ἅμα σιωπῶν.

9. Ἐν μέσῳ μεγιστάνων μὴ ἐξισάζῃς,

Καὶ ὅτε γένηται, μὴ πολλά ἀδολέχῃ. ἑτέρῃ λέ-

10. Πρὸ βροντῆς κατασπεύδει ἀστραπή· γόντος

Καὶ πρὸ αἰχyunτηρῆ προσιεύσεται

χάρις.

11. Ἐν ᾧ ἀναστάσις ἐξεγείρῃ, καὶ μὴ
ἐράγῃ·

Ἀπότρεχε εἰς οἶκόν σε, καὶ μὴ ῥαθύμῃ· ἀθύμῃς

12. Ἐκεῖ παίζε καὶ ποίει τὰ ἐνθυμήμα-
τά σε,

Καὶ μὴ ἐν ἁμαρτίᾳ καὶ λόγῳ ὑπερη- ἀμαρτή-
φάνῳ. σης

13. Καὶ ἐπὶ τέτοις εὐλόγησον τὸν ποιή-
σαντά σε, καὶ μεθύσκοντά σε
ἀπὸ τῶν ἀγαθῶν αὐτῷ.

14. Ὁ φοβόμενος Κύριον ἐκδέχεται παι-
δείαν αὐτοῦ,

Καὶ οἱ ἐρεθίζοντες εὐρήσασιν εὐδοκίαν·

15. Ὁ ζητῶν νόμον ἐμπληοθήσεται αὐτῷ,
Καὶ ὁ ὑποκρινόμενος σκανδαλισθήσε-
ται ἐν αὐτῷ·

16. Οἱ φοβόμενοι Κύριον εὐρήσασιν κρίμα,
Καὶ δικαιώματα ὡς φῶς ἐξάψασιν.

17. Ἄνθρωπος ἀμαρτωλὸς ἐκκλίνει ἐ-
λεγμὸν,

Tom. IV.

X x

Καὶ

v. 29. γινόμενος) πινόμενος. v. 31. stich. 2. ἰξεθενώσης) ἰξεθενώσης. CAP. XXXV. * In Com-
plut. Vulgata aliisque est 32. Cap. Titulum περὶ ἡγεμένων Edit. Rom. habet litteris maio-
ribus expressum. v. 1. stich. 3. ὅπως) οὕτω. v. 2. ἀνάπεσον) ἀνάπεσε. ibid. stich. 3. τὸν σε-
φανον) absque articulo. v. 5. stich. 2. συμπόσιον) συμπόσιον. v. 8. stich. 2. Γίνου γιν.) γίνε
ὡς γινώσκων v. 11. stich. 2. ἀθύμῃ) ῥαθύμῃ. v. 12. stich. 2. ἀμαρτήσης) ἀμαρτήσης.

- Καὶ κατὰ τὸ θέλημα αὐτῷ εὐρήσει
σύγκριμα.
18. Ἄνῃς βελῆς ἢ μὴ παρίδῃ διανόημα·
Ἀλλότριος καὶ ὑπερήφανος ἢ κατα-
πλήξει φόβον,
Καὶ μετὰ τὸ ποιῆσαι μετ' αὐτῷ ἄνευ
βελῆς.
19. Ἄνευ βελῆς μηδὲν ποιήσης,
Καὶ ἐν τῷ ποιῆσαί σε μὴ μεταμελῷ.
20. Ἐν ὁδῷ ἀντιπλάματος μὴ πορεύῃ,
Καὶ μὴ προσκόψῃς ἐν λιθώδεσσιν·
21. Καὶ μὴ πισεύσης ἐν ὁδῷ ἀπροσκόπων·
22. Καὶ ἀπὸ τῶν τέκνων σε φύλαξαι.
23. Ἐν παντὶ ἔργῳ ἀγαθῷ πίστευε τῇ ψυ-
χῇ σε·
Καὶ γὰρ τὸτό ἐστι τήρησις ἐντολῆς.
24. Ὁ πισεύων νόμῳ προσέχει ἐντο-
λαῖς·
Καὶ ὁ πεπειθὼς Κυρίῳ ἔκ ἐλαττω-
θήσεται.

* C. 33. ΚΕΦ. λς'. XXXVI.

- Τ**Ω φοβημένῳ Κύριον ἔκ ἀπαντή-
σει κακόν,
Ἀλλ' ἐν πειρασμῷ καὶ πάλιν
ἐξελεῖται αὐτόν.
2. Ἄνῃς σοφὸς ἢ μισήσει νόμον·
Ὁ δὲ ὑποκρινόμενος ἐν αὐτῷ, ὡς ἐν
καταιγίδι πλοῖον.
3. Ἄνθρωπος συνετὸς ἐμπιστεύσει νόμῳ,
Καὶ ὁ νόμος αὐτῷ πιστὸς ὡς ἐρώτημα
δῆλων.
4. Ἐτοίμασον λόγον, καὶ ἔτις ἀκω-
δήσῃ·

- Σύνδησον παιδείαν καὶ ἀποκρίθητι.
5. Τροχὸς ἀμάξης σπλάγχνα μαρῶ,
Καὶ ὡς ἄξων σρεφόμενος ὁ διαλογισ-
μὸς αὐτῷ.
6. Ἴππος εἰς ὀχίαν ὡς φίλος μακρὸς, ὀχεῖον
Ἵπποκάρῳ παντὸς ἐπικαθημένῳ χρε-
μετίσει.
7. Διατί ἡμέρα ἡμέρας ὑπερέχει;
Καὶ πᾶν φῶς ἡμέρας ἐνιαυτῷ ἀφ'
ἡλίου·
8. Ἐν γνώσει Κυρίου διεχωρίσθησαν,
Καὶ ἡλοίασε καιρὸς καὶ ἑορταίς·
9. Ἀπ' αὐτῶν αἰνύψωτε καὶ ἡγίασε,
Καὶ ἐξ αὐτῶν ἔθηκεν εἰς ἀριθμὸν ἡ-
μερῶν.
10. Καὶ ἄνθρωποι πάντες ἀπὸ ἐδάφους,
Καὶ ἐκ γῆς ἐκλήθη Ἀδάμ·
11. Ἐν πλήθει ἐπιστήμης Κύριος διεχώρι-
σεν αὐτούς,
Καὶ ἡλοίασε τὰς ὁδούς αὐτῶν·
12. Ἐξ αὐτῶν ἡυλόγησε καὶ αἰνύψωσε,
Καὶ ἐξ αὐτῶν ἡγίασε, καὶ πρὸς αὐ-
τὸν ἤγγισεν·
Ἀπ' αὐτῶν κατηράσατο καὶ ἱτακί- πρὸς αὐ-
τισι, τὸν ἤγγι-
Καὶ ἀνέσρεψεν αὐτούς ἀπὸ εἵσεως σε
αὐτῶν.
13. Ὡς πηλὸς κεραμέως ἐν χειρὶ αὐτῷ,
Πᾶσαι αἱ ὁδοὶ αὐτῷ κατὰ τὴν εὐδο-
νίαν αὐτῷ·
Οὕτως ἄνθρωποι ἐν χειρὶ τῷ ποιῆ-
σαντες αὐτούς,
Ἀποδέναι αὐτοῖς κατὰ τὴν κρίσιν
αὐτῷ.

14. Ἀπὲ

v. 19. μηδὲν) μηδέν. v. 21. Καὶ μὴ) καὶ deest. v. 23. st. 2. ἐντολῆς) ἐντολῶν. CAP. XXXVI.

* In Compluta Latina Vulgata aliisque est Cap. 33. usque ad versum 15. inclusive. v. 3. stich. 2. δῆλον) δικάλον. v. 6. ὀχεῖον) ὀχίαν. ibid. stich. 2. χρεμετίσει) χρεμετίζει. v. 12. stich. 3. πρὸς αὐτὸν ἤγγισεν) ἱτακίσαν.

14. Ἀπέναντι τῷ κακῷ τὸ ἀγαθόν,
Καὶ ἀπέναντι τῷ θανάτῳ ἡ ζωή·
Οὕτως ἀπέναντι εὐσεβὲς ἀμαρτω-
λός.

V. 16. &
seqq. vide
post v. 24.

Cap. λ'.

* Hæc jun-
gendacum
versu 11.

Cap. λγ'.

† καὶ κλη-
ρονόμησα

15. Καὶ ὅτως ἐμβλεψὼν εἰς πάντα τὰ
ἔργα τῷ ὑψίστῳ·

Δύο δύο, ἐν κατέναντι τῷ ἐνός.

(Κἀγὼ ἔχματος ἠγρεύνησα,)* καὶ
† καὶ κληρονόμησον αὐτὸς καθὼς ἀπ'
ἀρχῆς.

12. Ἐλέησον λαὸν Κύριε κεκλημένον ἐπ'
ὀνόματί σου,

Καὶ Ἰσραὴλ ὃν πρωτογένῳ ὁμοίωσας.

13. Οἰκτεῖρησον πόλιν ἀγιάσματός σου,
Ἱερουσαλὴμ τόπον καταπαύματός
σου·

14. Πλήσον Σιών ἄραι τὰ λόγια σου,
Καὶ ἀπὸ τῆς δόξης σου τὸν λαόν σου.

15. Δὸς μαρτύριον τοῖς ἐν ἀρχῇ κτίσ-
μασί σου,

Καὶ ἔγειρον προφητείας τὰς ἐπ' ὀνό-
ματί σου·

16. Δὸς μισθὸν τοῖς ὑπομένουσί σε,
Καὶ οἱ προφῆταί σου ἐμπιστευθήσονται.

οἰκετῶν 17. Εἰσάκουσον Κύριε δεήσεως τῶν ἱκετῶν
σου κατὰ τὴν εὐλογίαν Ἀαρὼν πε-
ρὶ τῷ λαῷ σου·

Καὶ γινώσκοντες πάντες οἱ ἐπὶ τῆς γῆς,
Ὅτι σὺ Κύριος εἶ ὁ Θεὸς τῶν αἰώνων.

18. Πᾶν βρώμα φάγεται καιρία·
Ἐστὶ δὲ βρώμα βρώματος κάλλιον.

19. Φάρυγξ γέυεται βρώματα θήρας·
Οὕτως καρδία συνετὴ λόγους ψευ-
δεῖς.

20. Καρδία σκεβλή δώσει λύπην·
Καὶ ἄνθρωπος πολυπείρους ἀνταπο-
δώσει αὐτῇ.

21. Πάντα ἄρρενα ἐπιδέξεται γυνή·
Ἐστὶ δὲ θυγάτηρ θυγατρὸς κρείσσων.

22. Κάλλος γυναικὸς ἰλαρίνει πρόσω-
πον,
Καὶ ὑπὲρ πᾶσαν ἐπιθυμίαν ἀνθρώπου
ὑπεράγει·

23. Εἰ ἔστι ἐπὶ γλώσσης αὐτῆς ἔλεος καὶ
πραύτης καὶ ἰσχύς,
Οὐκ ἔστιν ὁ ἀνὴρ αὐτῆς καθ' οὗτος ἀν-
θρώπων.

24. Ὁ κλιόμενος γυναῖκα ἐνάρχεται κλή-
σεως,
Βοηθὸν κατ' αὐτὸν καὶ σύλον ἀνα-
παύσεως·

25. Οὐ ἔκ ἐστι φραγμός, διαρπαγίσε-
ται κλῆμα,
Καὶ ἔκ ἐστι γυνή, σενάξει πλανώ-
μενος.

26. Τίς γὰρ πισεύσει εὐζάνῳ ληστῇ
Ἀφαλλομένῳ ἐκ πόλεως εἰς πόλιν;
Οὕτως ἀνθρώπων μὴ ἔχοντι νοσσιάν,
Καὶ καταλύοντι ἢ εἰάν ὀψίσῃ.

ΚΕΦ. ΛΖ'. XXXVII.

Π Ἀς φίλος ἐρεῖ· ἐφιλίασα κα-
γώ·
Ἄλλ' ἔστι φίλος ὀνόματι μόνον
φίλος.

2. Οὐχὶ λύπη ἐνὶ ἔως θανάτῳ
Ἐταῖρος καὶ φίλος τρεπόμενος εἰς
ἐχθρὸν

X x 2

3. Ὡς

Cap. 33. v. 13. Stich. 2. τόπον) πόλιν. v. 16. Stich. 2. ἐμπιστευθήσονται) ἐμπιστευθήσονται. v. 17. οἰκετῶν) ἱκετῶν. ibid. Stich. 3. Ὅτι Κύριος) ὅτι σὺ κύριος. v. 24. Stich. 2. ἀναπαύσεως) ἀναπαύσεων. v. 26. Stich. 2. Ἀφαλλομένῳ) σφαλλομένῳ. CAP. XXXVII. v. 1. ἐφιλίασα) addit αὐτῇ. v. 2. Stich. 2. ἐχθρὸν) ἐχθρὸν.

3. Ὡς πονηρὸν ἐνθύμημα, πόθεν ἐνεκυλί-
θης
Καλύψαι τὴν ξηρὰν ἐν δολιότητι;
4. Ἐταῖρος φίλος ἐν εὐφροσύνῃ ἡδεται,
Καὶ ἐν καιρῷ θλίψεως ἔσαι ἀπέ-
ναντι.
5. Ἐταῖρος φίλος συμπονεῖ χάριν γα-
ερὸς,
πολέμῳ Ἀπέναντι πολέμῳ λήψεται ἀσπίδα.
6. Μὴ ἐπιλάθῃς φίλος ἐν τῇ ψυχῇ σε,
αὐτῷ Καὶ μὴ ἀμνημονήσῃς αὐτῶ ἐν χρήμα-
σί σε.
7. Πᾶς σύμβουλος ἐξαίρει βουλὴν.
Ἀλλ' ἔσι συμβουλεύων εἰς ἑαυτόν.
8. Ἀπὸ συμβούλου φύλαξεν τὴν ψυχὴν
σε,
Καὶ γινώσκει πρότερον τίς αὐτῷ χρεία.
(Καὶ γὰρ αὐτὸς ἑαυτῷ βεβλεύσεται,)
- κλῆρον Μήποτε βλάβη ἐπὶ σοὶ σκληρὸν,
9. Καὶ εἶπῃ σοι· καλὴ ἡ ὁδός σε.
Καὶ γήσεται ἐξ ἐναντίας ἰδεῖν τὸ συμ-
βητόμενόν σοι.
10. Μὴ βεβλεύῃς μετὰ τῷ ὑποβλεπομέ-
νῳ σε,
Καὶ ἀπὸ τῶν ζηλούντων σε κρύψον
βουλὴν.
11. Μετὰ γυναῖκα περὶ τῆς ἀντιζήτη-
αὐτῆς,
Καὶ μετὰ δειλῶ περὶ πολέμου,
Μετὰ ἐμπόρου περὶ μεταβολίας,
Καὶ μετὰ ἀγοράζοντος περὶ πρά-
σεως,
Μετὰ βασκαίνου περὶ εὐχαριστίας,
- Καὶ μετὰ ἀνελεήμονος περὶ χρηστο-
θείας,
Μετὰ ἐκνηρῶ περὶ παντὸς ἔργου,
Καὶ μετὰ μισθίου ἱππίου περὶ συντε-
λείας,
Οἰκέτη ἀργῶ περὶ πολλῆς ἐργασίας.
Μὴ ἔπεχε ἐπὶ τέτοις περὶ πάσης συμ-
βουλίας.
12. Ἀλλ' ἢ μετὰ ἀνδρὸς εὐσεβῆς ἐνδε-
λέχιζε,
Ὅν ἂν ἐπιγνῶς συντηροῦντα ἐντολαῖς
Κυρίου,
Ὅς ἐν τῇ ψυχῇ αὐτῷ κατὰ τὴν ψυ-
χὴν σε,
Καὶ εἰς πλάνης, συναλγήσει σοι.
13. Καὶ βουλὴν καρδίας σῆσεν,
Οὐ γὰρ ἐστὶ σοι πιστότερος αὐτῆς.
14. Ψυχὴ γὰρ ἀνδρὸς ἀπαγγέλλειν ἐνί-
στε εἰώθειν,
Ἡ ἐπὶ σκοποὶ ἐπὶ μετεώρῳ καθή-
μενοι ἐπὶ σκοπῆς.
15. Καὶ ἐπὶ πᾶσι τέτοις δεήθητι ὑψί-
σε,
Ἵνα εὐθύνη ἐν ἀληθείᾳ τὴν ὁδὸν σε.
16. Ἀρχὴ πάντος ἔργου λόγος,
Καὶ πρὸ πάσης πράξεως βουλὴ.
17. Ἰχνος ἀλκιμότητος καρδίας
18. Τέσσαρα μέρη ἀνατέλλει,
Ἀγαθὸν καὶ κακὸν, ζωὴ καὶ θά-
νατος.
Καὶ ἡ κυριεύουσα ἐνδελεχῶς αὐτῶν αὐτῷ
γλαῦσά ἐστιν.

19. Ἔσσ

V. 5. stich. 2. Ἀπέναντι) ἵναντι. V. 6. ἐπιλάθῃς) ἐπιλάθῃ. ibid. stich. 2. ἀμνημονήσῃς αὐτῷ) ἀμνημονήσῃς αὐτῷ. V. 11. περὶ τῆς ἀντιζήτη) absque articulo. ibid. stich. 8. ἱππιῶν) ἱππῶν. ibid. stich. 10. περὶ συμβ.) περὶ πάσης συμβουλίας. V. 18. stich. 3. Καὶ ἡ κυρ.) articulus abest. ibid. αὐτῶ) αὐτῶν.

19. Ἐστὶν ἀνὴρ πανῆργος πολλῶν παι-
δεύτης, καὶ τῇ ἰδίᾳ ψυχῇ ἐστὶν
ἄχρηστος.

20. Ἐστὶ σοφισζόμενος ἐν λόγοις μισητός·
ἔστος πάσης τροφῆς καθυσερήσει.

21. Οὐ γὰρ ἐδόθη αὐτῷ παρὰ Κυρίου
χάρις,

Ὅτι πάσης σοφίας ἐσερήθη.

22. Ἐστὶ σοφὸς τῇ ἰδίᾳ ψυχῇ,
καὶ οἱ καρποὶ τῆς συνέσεως αὐτοῦ
ἐπὶ σο-
ματος
πιστοί.

23. Ἀνὴρ σοφὸς τὸν ἑαυτοῦ λαὸν παι-
δεύσει,

καὶ οἱ καρποὶ τῆς συνέσεως αὐτοῦ
πιστοί.

24. Ἀνὴρ σοφὸς ἐμπληθήσεται εὐλο-
γίας,

καὶ μακαριῶσιν αὐτὸν πάντες οἱ ὁ-
ρῶντες.

25. Ζωὴ ἀνδρός ἐν ἀριθμῷ ἡμερῶν.

καὶ αἱ ἡμέραι τοῦ Ἰσραὴλ ἀναριθμη-
τοί.

26. Ὁ σοφὸς ἐν τῷ λαῷ αὐτοῦ κληρονο-
μήσει πίσιν, καὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ
ζήσεται εἰς τὸν αἰῶνα.

27. Τέκνον ἐν ζωῇ σε πείρασον τὴν ψυ-
χὴν σε,

καὶ ἴδε τί ποιηρὲν αὐτῇ, καὶ μὴ ὁῶς
αὐτῇ.

28. Οὐ γὰρ πάντα πᾶσι συμφέρει,

καὶ ὁ πᾶσα ψυχὴ ἐν παντὶ εὐδοκεῖ.

29. Μὴ ἀπληθεύῃς ἐν πάσῃ τροφῇ,

καὶ μὴ ἐκχυθῇς ἐπὶ ἐδεσμάτων.

30. Ἐν πολλοῖς γὰρ βρώμασιν ἔσαι νό-
σος,

καὶ ἡ ἀπλησία ἐγγιγῆ ἕως χολέρας.

31. Διὰ ἀπλησίαν πολλοὶ ἐτελεύτησαν,
ὁ δὲ προσέχων προσθήσει ζωὴν.

ΚΕΦ. ΛΗ'. XXXVIII.

Τίμα ἱατρὸν πρὸς τὰς χρείας αὐ-
τοῦ τιμαῖς αὐτοῦ.

καὶ γὰρ αὐτὸν ἐκλίσε Κύριος,

2. (Παρὰ γὰρ ὑψίστου ἐστὶν ἰασις)

καὶ παρὰ βασιλέως λήψεται δόμα.

3. Ἐπιστήμη ἱατρῶ ἀνυψώσει κεφαλὴν
αὐτοῦ,

καὶ ἔναντι μεγίστων θαυμαθήσε-
ται.

4. Κύριος ἐκλίσεν ἐκ γῆς φάρμακα, καὶ
ἀνὴρ φρόνιμος ὁ προσοχθεῖ αὐ-
τοῖς.

5. Οὐκ ἀπὸ ξύλου ἐγλυκαίνθη ὕδωρ,

εἰς τὸ γνωθῆναι τὴν ἰσχὺν αὐτοῦ
ἀνθρώπου.

6. καὶ αὐτοὺς ἔδωκεν ἀνθρώπων ἐπιστή-
μην,

ἐνδοξάζεσθαι ἐν τοῖς θαυμασίοις
αὐτοῦ.

7. Ἐν αὐτοῖς ἐθεράπευσεν καὶ ἦρε πάντα πᾶν
πόνον αὐτοῦ,

8. Μυρεψὸς ἐν τέτοις ποιῆται μίγμα.

καὶ ὁ μὴ συντελεσθῇ ἔργα αὐτοῦ,

καὶ εἰρήνη παρ' αὐτοῦ ἐστὶν ἐπὶ πρεσ-
βυῃ τῆς γῆς.

9. Τέκνον ἐν ἀβρώσῃμασί σε μὴ παρὰ-
βλεπε,

X x 3

ΛΑ'

V. 19. πανῆργος πολλῶν) πανῆργος καὶ πολλῶν. ibid. ἔστιν ἄχρηστος) transposita. V. 24. ἐμπληθή-
σεται) πληθήσεται. ibid. Stich. 2. μακαριῶσιν) καὶ μακαριῶσιν. V. 26. ζήσεται) ζήσεται. V. 27.
ἐν ζωῇ) ἐν τῇ ζωῇ. V. 30. νόσος) νόσος. V. 31. Διὰ ἀπλ.) διὰ ἀπλησίαν. CAP. XXXVIII.
V. 1. χρείας αὐτοῦ) αὐτοῦ deest. V. 6. ἀνθρώπων) ἀνθρώποις. V. 7. πᾶν πόνον) τὸν πόνον. V. 8.
Stich. 2. συντελεσθῇ) συντελέσθω. V. 9. ἀβρώσῃμασι) ἀβρώσῃματι.

- Ἄλλ' εὖξαι Κυρίῳ, καὶ αὐτὸς ἰάσε-
ταί σε·
10. Ἀπόσῃσεν πλημμέλειαν καὶ εὐθυνοῦν
χεῖρας,
Καὶ ἀπὸ πάσης ἀμαρτίας καθάρ-
σον καρδίαν·
11. Δὸς εὐδοκίαν καὶ μημόσυλον σεμιδά-
λεως,
Καὶ λίπανον προσφορὰν, ὡς μὴ ὑ-
πάρχων.
12. Καὶ ἰατρῷ δὸς τόπον, καὶ γὰρ αὐ-
τὸν ἐκλίσσε Κύριος·
Καὶ μὴ ἀποσῇτω σε, καὶ γὰρ αὐτῷ
χρεῖα.
13. Ἐσι καιρὸς ὅτε καὶ ἐν χερσὶν αὐτῶν
εὐδοκία·
14. Καὶ γὰρ αὐτοὶ Κυρίῳ δηθήσονται,
ἵνα εὐδοκῇ αὐτοῖς ἀνάπαυσιν
Καὶ ἴασιν χάριν ἐμβωύσεως.
15. Ὁ ἀμαρτάνων ἐναντι τῷ ποιήσαντι
αὐτόν,
Ἐμπέσοι εἰς χεῖρας αὐτῷ.
16. Τέκνον ἐπὶ νεκρῷ κατὰγαγε δά-
κρυα,
Καὶ ὡς δεινὰ πόνον ἐναρξαι θρήνη·
Κατὰ δὲ τὴν κρίσιν αὐτῷ περίσειλον
τὸ σῶμα αὐτῷ,
Καὶ μὴ ὑπερίδῃς τὴν ταφὴν αὐτῷ.
17. Πίκρανον κλαυθμὸν, καὶ θέρμανον
κοπετόν,
Καὶ ποιῇσεν τὸ πένθος κατὰ τὴν αἰ-
ξίαν αὐτῷ
Ἡμέραν μίαν καὶ δύο χάριν διαβο-
λῆς,
- Καὶ παρακληθήτι λύπης ἕνεκα·
18. Ἀπὸ λύπης γὰρ ἐκβαίνει θάνατος,
Καὶ λύπη καρδίας κάμψει ἰχύν.
19. Ἐν ἐπαγωγῇ παραμένει καὶ λύπη,
Καὶ βίος πλῶχθ' κατὰ καρδίας. κατὰ
20. Μὴ δῶς εἰς λύπην τὴν καρδίαν σε,
Ἀπόσῃσεν αὐτὴν μηθεὶς τὰ ἔχαστα·
21. Μὴ ἐπιλάθῃ, ἧ γὰρ ἐστὶν ἐπαύνοδος·
Καὶ τῷτον ἧκ' ὠφελήσεις, καὶ σεαυ-
τὸν κακώσεις.
22. Μνήσθῃτι τὸ κρίμα μὲ, ὅτι ἔτως
καὶ τὸ σὲν·
Ἐμοὶ ἐχθὲς, καὶ σοὶ σήμερον.
23. Ἐν ἀναπαύσει νεκρῷ κατὰπαυσεν
τὸ μημόσυλον αὐτῷ,
Καὶ παρακληθήτι ἐν αὐτῷ ἐν ἐξόδοι
πνεύματος αὐτῷ.
24. Σοφία γραμματέως ἐν εὐκαιρίᾳ
χολῆς,
Καὶ ὁ ἐλαοσούμενος πράξει αὐτῷ σο-
φισθήσεται.
25. Τί σοφισθῇται ὁ κρατῶν ἀρέτρα, τίς ὀφθῇ-
Καὶ καυχώμενος ἐν δόρατι; * κέντρῳ σεται
Βίαις ἐλαύνων καὶ ἀνασρεφόμενος ἐν * κέντρῳ
ἔργοις αὐτῶν,
Καὶ ἡ διήγησις αὐτῷ ἐν υἱοῖς ταύρων
26. Καρδίαν αὐτῷ δώσει ἐκδῆναι αὐλα-
κας,
Καὶ ἡ ἀγρυπνία αὐτῷ εἰς χορδαίσμα-
τα δαμάλεων.
27. Οὕτως πᾶς τέκτων καὶ ἀρχιτέκτων,
Ὅστις νύκτωρ ὡς ἡμέρας διάγει·
Οἱ γλύφοντες γλύμματα σφραγι-
δων,

Καὶ

V. 13. εὐδοκία) εὐδοκία. V. 15. Rich. 2. αὐτῷ) ἰατροῦ. V. 16. Rich. 2. ἐναρξαι) ἐναρξῇ. V. 19. ἐπαγωγῇ παραμένει) ἀπαγωγῇ παραβαίνει. V. 22. μὲ, ὅτι ἔτως καὶ) αὐτῷ, ὅτι οὕτω καὶ κατ'. ibid. Rich. 2. ἐχθὲς) χθὲς. V. 25. τίς ὀφθῇσεται) τί σοφισθῇσεται. ibid. Rich. 2. καυχώμενος) καὶ καυχώμενος. V. 27. Rich. 2. ὡς ἡμέρας) ὡς ἡμέρας.

Καὶ ἡ ἐπιμονὴ αὐτῆ ἀλλοιωῖται ποι-
κιλίαν·

Καρδίαν αὐτῆ δώσει εἰς ὁμοιωῖσαι ζω-
γραφίαν,

Καὶ ἡ ἀγρυπνία αὐτῆ τελῆσαι ἔργον.

28. Οὕτως χαλκεὺς καθήμενος ἐγγὺς
ἄκμονος,

Καὶ κάλαμανθάνων ἔργον σιδήρε·

Ἄτμις πυρὸς τήξει σάρκα αὐτῆ,

Καὶ ἐν θέρμῃ καμίνε διαμαχῆται·

πενιεῖ· Φωνὴ σφύρης καὶ ἄκμονος κινεῖ τὸ ἔς
αὐτῆ,

Καὶ κατέναντι ὁμοιώματος σκεύε οἱ
ὀφθαλμοὶ αὐτῆ·

Καρδίαν αὐτῆ δώσει εἰς συντέλειαν
ἔργων,

Καὶ ἡ ἀγρυπνία αὐτῆ κοσμήσαι ἐπὶ
συντελείας.

29. Οὕτως κεραμεὺς καθήμενος ἐν ἔργῳ
αὐτῆ,

Καὶ συσρέφων ἐν ποσὶν αὐτῆ τροχόν,

Ὅς ἐν μερίμνῃ κεῖται διαπαντός ἐπὶ
τὸ ἔργον αὐτῆ,

Καὶ ἐναερίθμος πᾶσα ἡ ἐργασία
αὐτῆ·

30. Ἐν βραχίονι αὐτῆ τυπώσει πηλόν,
Καὶ πρὸ ποδῶν κάμψει ἰχὺν αὐτῆ·

Καρδίαν ἐπιδώσει συντελέσαι τὸ
χρῆμα,

Καὶ ἡ ἀγρυπνία αὐτῆ καθαρίσαι κά-
μνον.

31. Πάντες ἔτοι' εἰς χεῖρας ἑαυτῶν ἐνε-
πίστευσαν,

Καὶ ἕκαστος ἐν τῷ ἔργῳ αὐτῆ σοφί-
ζεται.

32. Ἄνευ αὐτῶν ἔκ οἰκῆται πόλις,
Καὶ ἡ παροικήσασιν ἔδὲ περιπατή-
σασιν·

33. Ἐν βαλῇ λαὸς ἡ ζητηθήσεται,
Καὶ ἐν ἐκκλησίᾳ ἔκ ὑπεραλῆνται·

ἐπὶ δίφρον δυνάεῃ ἡ καθιούνηται,

Καὶ διαθήκην κρίματος ἡ διανοηθή-
σονται,

Οὐδὲ μὴ ἐκφανῶσι παιδείαν καὶ κρί-
μα,

Καὶ ἐν παραβολαῖς ἔκ εὐρεθήσονται·

34. Ἀλλὰ κλίσμα αἰῶνος τηρίσῃς,
Καὶ ἡ δέησις αὐτῶν ἐν ἐργασίᾳ τέ-
χνης.

ΚΕΦ. ΛΘ'. XXXIX.

Πλὴν τῆ ἐπιδιδόντος τὴν ψυχὴν
αὐτῆ, καὶ διακοσμήνῃ ἐν νόμῳ ὁ
ψῖς, διακοσ-
μένη·

Σοφίαν πάντων ἀρχαίων ἐκζητήσῃ,
Καὶ ἐν προφητείαις ἀνελθθήσεται·

2. Διήγησιν ἀνδρῶν ὀνομασῶν συντηρήσῃ,
Καὶ ἐν τροφαῖς παραβολῶν συνεισε-
λεύσεται·

3. Ἀπόκρυφα παροιμιῶν ἐκζητήσῃ,
Καὶ ἐν αἰνίγμασι παραβολῶν ἀνα-
σραφήσεται.

4. Ἀναμέσον μεγισάνων ὑπηρετήσῃ,
Καὶ ἐναντι ἡγεμένῃ ἐφθήσεται·

Ἐν γῇ ἀλλοτρίων ἔθνων διελεύσεται,

Ἄγα-

V. 27. stich. 4. (ἐπιμονή) ἐπιμονή. ibid. stich. 5. εἰς ὁμοιωῖσαι) εἰς τὸ ὁμοιωῖσαι. V. 28. stich. 2. ἔργον σιδήρε) ἀργῶ σιδήρε. ibid. stich. 3. τήξει) πήξει. ibid. stich. 5. κινεῖ pro κινεῖ quom-
admodum legit Edit. Rom. V. 29. Οὕτως) οὕτω. V. 31. ἑαυτῶν) αὐτῶν. V. 31. οἰκῆται) οἰκῆται.
V. 33. stich. 2. δυνάεῃ, διακοσμήνῃ. ibid. stich. 4. παιδείαν) διακοσμήσῃ. CAP.
XXXIX. V. 1. (ἐπιδιδόντος) ἐπιδόντος. ibid. διακοσμήνῃ) διακοσμήνῃ. ibid. stich. 2. ab hoc
sticho Edit. Rom. incipit 39. Cap. V. 1. Διήγησιν) διηγῆσαι.

- Ἀγαθὰ γὰρ καὶ κακά ἐν ἀνθρώποις ἐπείρασε.
5. Τὴν καρδίαν αὐτῷ ἐπιδώσει ἐρθρίσαι πρὸς Κύριον τὸν ποιήσαντα αὐτὸν, Καὶ ἐναντὶ ὑψίστου δεηθήσεται, Καὶ ἀνείξει σῶμα αὐτῷ ἐν προσευχῇ, Καὶ περὶ τῶν ἀμαρτιῶν αὐτῷ δεηθήσεται.
6. Ἐὰν ὁ Κύριος ὁ μέγας θελήσῃ, Πνεύματι συνέσεως ἐμπλήσει αὐτόν· Αὐτὸς ἀνομβρήσει ῥήματα σοφίας αὐτῷ, Καὶ ἐν προσευχῇ ἐξομολογήσεται Κυρίῳ.
7. Αὐτὸς κατευθυνεῖ βελὴν αὐτῷ καὶ ἐπιστήμην, Καὶ ἐν τοῖς ἀπεκρύφτοις αὐτῷ διανοηθήσεται.
- ἐκφαίνει 8. Αὐτὸς ἐκφανεῖ παιδείαν διδασκαλίας αὐτῷ, Καὶ ἐν νόμῳ διαθήκης Κυρίου καυχήσεται.
- Κυρίῳ δια 9. Αἰνέσας τὴν σύνεσιν αὐτῷ πολλοὶ, θήκης Καὶ ἕως τῷ αἰῶνος ἐκ ἐξαλειφθήσεται· Οὐκ ἀποσθήσεται τὸ μνημόσυνον αὐτῷ, Καὶ τὸ ὄνομα αὐτῷ ζητήσεται εἰς γενεὰς γενεῶν.
10. Τὴν σοφίαν αὐτῷ διηγῆται ἔθνη, Καὶ τὸν ἔπαινον αὐτῷ ἐξαγγελεῖ ἐκκλησία.
- ἐμμείη 11. Ἐὰν ἀπακούσῃται, ὄνομα καταλείψει ἢ χίλιοι,
- Καὶ ἐὰν ἐμμείῃ, ἴμποιεῖ αὐτῷ.
12. Ἐτι διανοηθεὶς ἐκδιηγηθήσομαι, Καὶ ὡς διχομηνία ἐπληρώθην.
13. Εἰσακέχατέ με υἱεὶ ὅσις, καὶ βλαστήσατε Ὡς ῥόδον φυόμενον ἐπὶ ῥεύματος ὕδατος,
14. Καὶ ὡς λίθωνες εὐωδιάσατε ὄσμην, Καὶ ἀνθήσατε ἄνθος ὡς κρίνον· Διάδοτε ὄσμην καὶ αἰνέσατε ἄσμα, Εὐλογήσατε Κύριον ἐπὶ πᾶσι τοῖς ἔργοις αὐτῷ.
15. Δότε τῷ ὀνόματι αὐτῷ μεγαλωσύνην, Καὶ ἐξομολογήσαθε ἐν αἰνέσει αὐτῷ Ἐν ὕδατι χειλέων καὶ ἐν κλύραις, Καὶ ὅπως ἐρεῖτε ἐν ἐξομολογήσει·
16. Τὰ ἔργα Κυρίου πάντα ὅτι καλά σφόδρα, Καὶ πᾶν πρόσαγμα ἐν καιρῷ αὐτῷ ἔσται.
17. Οὐκ ἔστιν εἰπεῖν· τί τῆτο ; εἰς τί τῆτο ; Πάντα γὰρ ἐν καιρῷ αὐτῷ ζητηθήσεται αὐτῷ Ἐν λόγῳ αὐτῷ ἔστι ὡς θημυρία ὕδατος, καὶ ἐν ῥήματι σώματος αὐτῷ ἀποδοχεῖα ὑδάτων.
18. Ἐν πρόσαγματι αὐτῷ πάσα ἡ εὐδοκία, Καὶ ἐκ ἔστιν ὅς ἐλατλώσει τὸ σωτήριον αὐτῷ.

19. Ἔργα

V. 4. Rich. 4. κακὰ ἀνθρ.) κακὰ ἐν ἀνθρώποις. V. 5. Rich. 3. σῶμα) τὸ σῶμα. V. 6. ὁ Κύριος) absque articulo. ibid. Rich. 2. ἐμπλήσει αὐτόν) ἐμπλησθήσεται. V. 8. ἐκφαίνει) ἐκφανεῖ. ibid. Rich. 2. Κυρίῳ διαθήκης) transposita. V. 9. Rich. 2. καὶ ἕως) καὶ deest. ibid. Rich. 4. τὸ διοικ. α. ζητήσεται) ὄνομα αὐτῷ ζητήσεται. V. 10. διηγῆται) διηγέσεται. V. 11. Rich. 2. παύσεται) ἀπακούσεται. V. 12. ἐκδιηγηθήσομαι) ἐκδιηγέσομαι. V. 13. Εἰσακέχατε) εἰσακούσεται. ibid. Rich. 2. ὕδατος) ὕδατος. V. 14. Rich. 4. ἔργων αὐτοῦ) αὐτῷ deest. V. 17. Rich. 1. non habet Edit. Rom.

19. Ἔργα πάσης σαρκὸς ἐνώπιον αὐτῆ,
Καὶ ἔκ ἐστι κρυβῆναι ἀπὸ τῶν ὀφθαλ-
μῶν αὐτῆ·

20. Ἀπὸ τῆ αἰῶνος εἰς τὸν αἰῶνα ἐπέ-
βλεψε,

Καὶ ἔδεν ἐστὶ θαυμαστὸν ἐναντίον αὐτῆ.

21. Οὐκ ἔστιν εἰπεῖν· τί τῆτο, εἰς τί
τῆτο;

Πάντα γὰρ εἰς χρείαν αὐτῶν ἐκλι-
σαι.

22. Ἡ εὐλογία αὐτῆ ὡς ποταμὸς ἐπε-
κάλυψεν, καὶ ὡς κατακλυσμὸς
ξηρὰν ἐμέθυσεν·

23. Οὕτως ὀργὴν αὐτῆ ἔθνη κληρονο-
μήσει,

Ὡς μετέστρεψεν ὕδατα εἰς ἄλμην.

24. Αἱ ὁδοὶ αὐτῆ τοῖς ὁσίοις εὐθεῖαι,
Οὕτως τοῖς ἀνόμοις προσκόμματα.

25. Ἀγαθὰ τοῖς ἀγαθοῖς ἐκλίσαι ἀπὸ
ἀρχῆς,

Οὕτως τοῖς ἀμαρτωλοῖς κακά.

26. Ἀρχὴ πάσης χρείας εἰς ζωὴν ἀν-
θρώπου,

Ἵδωρ, καὶ πῦρ, καὶ σίδηρος, καὶ ἄ-
λας, καὶ σεμίδαλις

Πυρὸς Πῦρ, καὶ μέλι, καὶ γάλα,
Αἶμα σαφυλῆς, καὶ ἔλχιον, καὶ ἰμά-
τιον·

27. Ταῦτα πάντα τοῖς εὐσεβέσιν εἰς
ἀγαθὰ,

Οὕτως τοῖς ἀμαρτωλοῖς τραπήσεται
εἰς κακά.

28. Ἐστὶ πνεύματα αὐτῆ εἰς ἐκδίκησιν ἐκλι-
σαι,

Καὶ ἐν θυμῷ αὐτῶν ἐστρέψαν μάστι-
γας αὐτῶν·

Ἐν καιρῷ συντελείας ἰσχύϊ ἐκχέουσι,
Καὶ τὸν θυμὸν τῆ ποιήσαντος αὐτῆς
κοπάσουσιν.

29. Πῦρ καὶ χάλαζα καὶ λιμὸς καὶ θά-
νατος,

Πάντα ταῦτα εἰς ἐκδίκησιν ἐκλίσαι·

30. Θηρίων ὀδόντες καὶ σκορπίοι καὶ ἔ-
χιδες,

Καὶ ῥομφαία ἐκδικῆσαι εἰς ὀλεθρὸν
ἀσεβεῖς,

31. Ἐν τῇ ἐντολῇ αὐτῆ εὐφρανθήσον-
ται,

Καὶ ἐπὶ τῆς γῆς εἰς χρεῖας ἐτοιμασθή-
σονται,

Καὶ ἐν καιροῖς αὐτῶν οὐ παραβήσον-
ται λόγον.

32. Διὰ τῆτο ἐξ ἀρχῆς ἐστηρίχθη,
Καὶ διενόηθην, καὶ ἐν γραφῇ ἀ-
φῆκα.

33. Τὰ ἔργα Κυρίου πάντα ἀγαθὰ,
Καὶ πᾶσαν χρείαν ἐν ᾧ αὐτῆς
χορηγήσει·

34. Καὶ ἔκ ἐστιν εἰπεῖν· τῆτο τέττε πο-
νηρότερον·

Πάντα γὰρ ἐν καιρῷ εὐδοκιμήσου-
ται.

35. Καὶ νῦν ἐν πάσῃ καρδίᾳ καὶ σέματι
ὑμνήσατε,

Καὶ εὐλογήσατε τὸ ὄνομα Κυρίου.

Tom. IV.

Υ υ

ΚΕΦ.

v. 20. stich. 2. ἔδεν ἐστὶ θαυμαστὸν) ἔδεν ἐστὶ θαυμάσιον. v. 21. stich. 2. εἰς χρείαν) εἰς χρεῖαν.
v. 26. stich. 2. καὶ πῦρ) καὶ deest. ibid. ἄλας) ἄλα. ibid. stich. 3. πυρὸς) πυρῶ. v. 28.
stich. 3. Ἐν καιρῷ) καὶ ἐν καιρῷ. v. 31. stich. 2. χρεῖας) χρεῖας. ibid. stich. 3. ἐν καιροῖς)
ἐν τοῖς καιροῖς. v. 34. stich. 2. εὐδοκιμήσεται) εὐδοκιμηθήσεται.

ΚΕΦ. Μ'. XL.

- Α** Σχολία μεγάλη ἔκλιναι παντὶ
αἰθρώπῳ,
Καὶ ζυγὸς βαρὺς ἐπὶ υἱὸς Ἀ-
δαμ,
Ἄφ' ἡμέρας ἐξέδη ἐκ γαστρὸς μητρὸς
αὐτῶν
ἐπιλαφῆς Ἔως ἡμέρας ἱκετοῦ εἰς μητέρα πάν-
των·
Τὲς δια- 2. Διὰ λογισμὸν αὐτῶν καὶ φόβον καρ-
λογισμὸς
ἡμέρα Ἐπίνοια προσδεκίας ἡμέρας τελευτῆς,
ἐδέξε 3. Ἀπὸ καθημέριον ἐπὶ θρόνον ἐν δόξῃ
ὡς καὶ ἡμετέρας τεταπεινωμένον ἐν γῇ καὶ σπο-
δῷ,
ὕακινθι- 4. Ἀπὸ φοροῦντες ἕκαστον καὶ σέφανον
νον Καὶ ἔως περιβαλλομένην ὁμόλινον·
5. Θυμὸς καὶ ζῆλος καὶ ταραχὴ καὶ
σάλος,
Καὶ φόβος θανάτου καὶ μήνιμα καὶ
ἔρις.
Καὶ ἐν καιρῷ ἀναπαύσεως ἐπὶ κοίτης
Ἵπνος νυκτὸς ἀλλοιοῖ γινώσκον αὐτῶν·
6. Ὀλίγον ὡς ἔδεν ἐν ἀναπαύσει,
Καὶ ἀπ' ἐκείνου ἐν ὕπνῳ ὡς ἐν ἡμέρᾳ
σκοπιᾶς,
Τεθορυβημένος ἐν ὁράσει καρδίας
αὐτῶν,
Ὡς ἐκπεφυγὼς ἀπὸ προσώπου πο-
λέμου·
7. Ἐν καιρῷ σωτηρίας αὐτῶν ἐξηγέρθη,
Καὶ ἀποθαυμάζον εἰς ἑδνα φόβον.
8. Μετὰ πάσης σαρκὸς ἀπὸ ἀνθρώπου
ἔως κτήνους,

- Καὶ ἐπὶ ἀμαρτωλῶν ἐπλαπλάσια
πρὸς ταῦτα·
9. Θάνατος καὶ αἷμα καὶ ἔρις καὶ ῥομ-
φαία, ἐπαγωγὰι, λιμὸς καὶ σύν-
τριμμα καὶ μάστιξ,
10. Ἐπὶ τὰς ἀνόμους ἐκτίθη πάντα
ταῦτα,
Καὶ δι' αὐτὰς ἐγένετο ὁ κατὰ κλυσμός.
11. Πάντα ὅσα ἀπὸ γῆς, εἰς γῆν ἀνα- ἀνατρέ-
τρέφει, ψει
Καὶ ἀπὸ ὑδάτων εἰς θάλασσαν ἀνα-
κάμπει.
12. Πᾶν δῶρον καὶ ἀδικία ἐξαλειφθή-
σεται·
Καὶ πίσις εἰς τὸν αἰῶνα σήσεται.
13. Χρήματα ἀδίκων ὡς ποταμὸς ξηραν-
θήσεται,
Καὶ ὡς βροχὴ μεγάλη ἐν ὑετῷ ἐξη-
χίσει·
14. Ἐν τῷ ἀποῖξαι αὐτὸν χεῖρας εὐ-
φρανθήσεται,
Οὕτως οἱ παραβαίνοντες εἰς συντέ-
λειαν ἑλπίσου. ἐκθλί-
15. Ἐκγονα ἀσεβῶν ἢ πληθυνεῖ κλάδους, ψυσθ
Καὶ ῥίζαι ἀκάθαρτοι ἐπ' ἀκροτόμῳ
πέτρας·
16. Ἄχι ἐπὶ πάντες ὕδατος καὶ χεῖλος
ποταμῶν
Πρὸ πάντων χέρτερ ἐκλίθησεται.
17. Χάρις ὡς παράδεισος ἐν εὐλογίαις,
Καὶ ἐλεημοσύνη εἰς τὸν αἰῶνα διαμένει.
18. Ζωὴ αὐτάρκους καὶ ἐργάτης γλυκαν-
θήσεται,
Καὶ ὑπὲρ ἀμφοτέρων ἡ εὐρίσκαν θησαν- ἀμφοτέ-
ρον. ρας

19. Τέκνα

CAP. XL. v. 1. Rich. 4. ἱκετοῦ) ἐπὶ ταφῇ. v. 3. ἐδέξε) ἐν δόξῃ. ibid. Rich. 2. ὡς) καὶ
ἔως. v. 4. ὕακινθον) ὑάκινθον. v. 5. Rich. 2. μήνιμα) μηνίμα. v. 10. πάντα ταῦτα) ἱκαν-
ροῖτα. v. 11. ἀνατρέφει) ἀνατρέφει. v. 14. Rich. 2. ἐκθλίψουσιν) ἐκθλίψουσιν. v. 16. Ἄχι)
ἄχην. ibid. χεῖλος) χεῖλος. v. 18. Rich. 2. ἀμφοτέρων) ἀμφοτέρων ἢ.

19. Τέκνα καὶ οἰκοδομὴ πόλεως τηρίζουσιν ὄνομα,

Καὶ ὑπὲρ ἀμφότερα γυνὴ ἢ ἄνθρωπος λογίζεται.

20. Οἶνος καὶ μεσικὰ εὐφραίνουσι καρδίαν,

Καὶ ὑπὲρ ἀμφότερα ἀγαπήτις σοφίας.

21. Αὐλὸς καὶ ψαλτήριον ἡδύνουσι μέλη,
Καὶ ὑπὲρ ἀμφότερα γλαῦσα ἡδεΐα.

22. Χάριν καὶ κάλλος ἐπιθυμήσει ὁ ὀφθαλμός,

Καὶ ὑπὲρ ἀμφότερα χλόην σπόρον.

23. Φίλος καὶ ἑταῖρος εἰς καιρὸν ἀπαντῶντες,

Καὶ ὑπὲρ ἀμφότερα γυνὴ μετ' ἀνδρός.

24. Ἀδελφοὶ καὶ βοήθεια εἰς καιρὸν θλίψεως, καὶ ὑπὲρ ἀμφότερα ἐλεημοσύνη εἴσεται.

εἴσεται

25. Χρυσίον καὶ ἀργύριον ἐπιστήσας πόδα,

Καὶ ὑπὲρ ἀμφότερα βαλὴ εὐδοκμεῖται.

26. Χρήματα καὶ ἰχὺς ἀνυψῶσι καρδίαν,

Καὶ ὑπὲρ ἀμφότερα φόβος Κυρίου.

Οὐκ ἔστιν ἐν φόβῳ Κυρίου ἐλάττωσις,

Καὶ ἐκ ἑστὶν ἐπιζητῆσαι ἐν αὐτῷ βοήθειαν.

27. Φόβος Κυρίου ὡς παραδείσος εὐλογίας,

Καὶ ὑπὲρ πᾶσαν δόξαν ἐκάλυψεν αὐτόν.

28. Τέκνον, ζωὴν ἐπαιτήσεως μὴ βιάσης·

Κρεῖσσον ἀπεθανεῖν, ἢ ἐπαυτεῖν.

29. Ἄνθρωπος βλέπων εἰς τράπεζαν ἀλλοτρίαν,

Οὐκ ἔστιν αὐτῷ ὁ βίος ἐν λογισμῷ ζωῆς.

Ἀλισγήσει ψυχὴν αὐτῷ ἐν ἐδέσμασιν ἀλλοτρίαις,

Ἄνθρωπος δὲ ἐπιστήμων καὶ πεπαιδευμένος φυλάσσεται.

30. Ἐν σώματι ἀναιδὲς γλυκανθήσεται ἐπαίτησις.

Καὶ ἐν κοιλίᾳ αὐτῷ πῦρ καήσεται.

ΚΕΦ. ΜΑ'. ΧΛΙ.

Ω

Θάνατε ὡς πικρὸν σε τὸ μνημόσυνόν ἐστιν

Ἀνθρώπων εἰρηνεύοντι ἐν τοῖς ὑπάρχουσιν αὐτῷ,

Ἄνδρες ἀπερισπάστῳ καὶ εὐδοκμενῶ ἐν πᾶσι,

Καὶ ἔτι ἰχύνοντι ἐπιδέξαθαι τροφήν.

2. Ω θάνατε καλὸν σε τὸ κρίμα ἐστὶν Ἀνθρώπων ἐπιδεομένων καὶ ἐλασθεμένων ἐν ἰχύϊ,

Ἐχατογήρῳ καὶ περισπωμένῳ περὶ πάντων,

Καὶ ἀπειθοῦντι καὶ ἀπολωλεκότῳ ὑπομνήν.

3. Μὴ εὐλαβῆς κρίμα θανάτου.

Μνήσθητι προτέρων σε καὶ ἐχάτων.

4. Τῆτο κρίμα παρὰ Κυρίου πάση σαρκί·
Καὶ τί ἀπαναλήν ἐν εὐδοκίᾳ ὑψίστη;

Υ y 2

Ἔτι

Υ. 21. μέλη) μέλι. Υ. 22. ὀφθαλμός) ὁ ὀφθαλμός σε. Υ. 23. stich. 2. μετ' ἀνδρός.) μετὰ ἀνδρός. Υ. 24. εἴσεται) εἴσεται. Υ. 26. ἀνυψῶσι) ἀνυψώσας. ibid. stich. 3. ἐν φόβῳ) φόβῳ. Υ. 27. stich. 2. ἐκάλυψεν) ἐκάλυψαν. Υ. 29. stich. 3. ψυχὴν) τὴν ψυχὴν. CAP. ΧΛΙ. Υ. 1. stich. 1. ἐν ἰχύϊ) ἐν δεσφ. Υ. 4. Τῆτο κρίμα) τῆτο τὸ κρίμα.

- Εἴτε δέκα, εἴτε ἑκατὸν, εἴτε χίλια
ἔτη,
Οὐκ ἔστιν ἐν αὐτῷ ἐλεγμὸς ζωῆς.
5. Τέκνα βδελυρὰ γίνεται τέκτα ἀμαρτωλῶν,
Καὶ συναναστρεφόμενα παροκίαις ἀσεβῶν.
6. Τέκνων ἀμαρτωλῶν ἀπολεῖται κληρονομία,
Καὶ μετὰ τῷ σπέρματος αὐτῶν ἐνδελεχιεῖ ὄνειδος.
7. Πατρὶ ἀσεβεῖ μέμψεται τέκνα,
Ὅτι δι' αὐτὸν ὀνειδιθήσονται.
8. Οὐαὶ ὑμῖν ἄνδρες ἀσεβεῖς,
Οἵτινες ἐγκατελείπετε νόμον Θεοῦ ὑψίστου.
Ἐάν γὰρ πληθυνθῇτε, εἰς ἀπώλειαν,
9. (Καὶ εἰάν γεννηθῇτε, εἰς κατάρσιν γεννηθήσεσθε)
Καὶ εἰάν ἀποθάνητε, εἰς κατάρσιν μεριθήσεσθε.
10. Πάντα ἔσα ἐκ γῆς, εἰς γῆν ἀπελεύσεται.
Οὕτως ἀσεβεῖς ἀπὸ καλάρσας εἰς ἀπώλειαν.
11. Πένθος ἀνθρώπων ἐν σώμασιν αὐτῶν.
Ὅνομα δὲ (ἀμαρτωλῶν) ἐκ ἀγαθὸν ἐξαλειφθήσεται.
12. Φρόντισον περὶ ὀνόματος, αὐτὸ γὰρ σοι διαμένει.
Ἡ χίλιοι μεγάλοι θησαυροὶ χρυσίου.
13. Ἀγαθῆς ζωῆς ἀριθμὸς ἡμερῶν,
Καὶ ἀγαθὸν ὄνομα εἰς αἰῶνα διαμένει.
14. Παιδείαν ἐν εἰρήῃ συντηρήσατε τέκνα.
- Σοφία δὲ κεκρυμμένη καὶ θησαυρὸς ἀφανῆς,
Τίς ὠφέλεια ἐν ἀμφοτέροις;
15. Κρείσσων ἄνθρωπος ἀποκρύπτει τὴν μωρίαν αὐτῷ,
Ἡ ἄνθρωπος ἀποκρύπτει τὴν σοφίαν αὐτῷ.
16. Τοιγαροῦν ἐντραπήητε ἐπὶ τῷ ῥήματί μου.
Οὐ γὰρ ἔστιν πᾶσαν αἰσχύνην διαφυλάξαι καλὸν,
Καὶ ἔ πάντα πᾶσιν ἐν πίστει εὐδοκιμεῖται.
17. Αἰσχύνεσθε ἀπὸ πατρὸς καὶ μητρὸς περὶ πορνείας,
Καὶ ἀπὸ ἡγεμένου καὶ δυνάστη περὶ ψεύδους,
18. Ἀπὸ κριτῆ καὶ ἀρχοντος περὶ πλημμελείας,
Ἀπὸ συναγωγῆς καὶ λαοῦ περὶ ἀνομίας,
Ἀπὸ κοινοῦ καὶ φίλου περὶ ἀδικίας,
19. Καὶ ἀπὸ τόπου ἔ παροικεῖς περὶ κλοπῆς,
Καὶ ἀπὸ λήθης Θεοῦ καὶ διαθήκης, ἀληθει-
Ἀπὸ πῆξεως ἀγκῶνες ἐπ' ἄρτοις, ας
Καὶ ἀπὸ σκορακισμοῦ λήψεως καὶ δόσεως,
20. Καὶ ἀπὸ ἀσπαζομένων περὶ τιωπῆς,
Καὶ ἀπὸ ἐράσεως ἑταίρας,
21. Καὶ ἀπὸ ἀποσεφῆς προσώπου συγγενῆς,
Ἀπὸ ἀφαιρέσεως μερίδος καὶ δόσεως,
Ἀπὸ κἀνανεήσεως γυναικὸς ὑπ' ἀνδρῶν,
22. Ἀπὸ

v. 5. βδελυρὰ) βδελυρία. v. 12. Stich. 3. minoribus litteris suppletus habetur in Edit. Rom.
v. 19. Stich. 3. Ἀπὸ πῆξεως) καὶ ἀπὸ πῆξεως. ibid. Stich. 4. Καὶ ἀπὸ) καὶ deest. v. 20.
Stich. 1. Καὶ ἀπὸ) καὶ deest. v. 21. Stich. 3. Ἀπὸ) καὶ ἀπὸ.

22. Ἀπὸ περιεργείας παιδείας αὐτῆς,
Καὶ μὴ ἐπιστῆς ἐπὶ τὴν κοίτην αὐτῆς·
Ἀπὸ φίλων περὶ λόγους ὀνειδισμῶν,
Καὶ μετὰ τὸ δοῦναι, μὴ ὀνειδίξει·

23. Ἀπὸ δευτερώσεως (καὶ) λόγους ἀ-
κοῆς,
Καὶ ἀπὸ ἀποκαλύψεως λόγων κρυ-
φίων·

24. Καὶ ἔση αἰχyunτηρὸς ἀληθινῶς,
Καὶ εὗρίσκων χάριν ἑναντι πάντος
ἀνθρώπου.

ΚΕΦ. ΜΒ'. XLII.

ΜΗ περὶ τέτων αἰχyunθῆς,
Καὶ μὴ λάβῃς πρέσωπον τῷ
αἵμαρτάνειν·

2. Περὶ νόμου ὑψίστου καὶ διαθήκης,
Καὶ περὶ κρίματος δικαιῶσαι τὸν
ἀσεβῆ,

3. Περὶ λόγους κοινωνῶν καὶ ὁδοπόρων,
ἑτέρων Περὶ δόσεως κληρονομίας ἑταίρων,

4. Περὶ ἀκριβείας ζυγῶν καὶ σταθμῶν,
Καὶ περὶ κλήσεως πολλῶν καὶ ὀλίγων,

διαφόρων 5. Περὶ ἀδικόρων πράξεως ἐμπόρων,
αἱμαίξας Καὶ περὶ παιδείας τέκνων πολλῆς,
Καὶ οἰκέτη πονηρῶν πλευρῶν αἱμαίξαι·

6. Ἐπὶ γυναικὶ πονηρᾷ καλὸν σφραγίς,
Καὶ ὅπως χεῖρες παλλαῖ, κλείσων·

7. Ὁ εἰς ἀνὴρα παραδίδως, ἐν ἀριθμῷ καὶ
σταθμῷ,
Καὶ δόσις καὶ λῆψις πάντα ἐν γρα-
φῇ·

8. Περὶ παιδείας ἀνοήτου καὶ μωροῦ
Καὶ ἰχθυόεντος κρημίνος πρὸς νέους, ἔχαστο-
Καὶ ἔση πεπαιδευμένος ἀληθινῶς, γῆρας
Καὶ δοκιμασμένος ἑναντι πάντος κρινομέ-
ζωντος. να

9. θυγάτηρ, πατρὶ ἀπόκρυφος ἀγρυ-
πνία,
Καὶ ἡ μέριμνα αὐτῆς ἀφιστᾷ ὕπνον· αὐτῇ
Ἐν νεότητι αὐτῆς μήποτε παρακ-
μάσῃ,
Καὶ συνακηκυῖα μήποτε μισηθῇ·

10. Ἐν παρθενίᾳ μήποτε βεβηλωθῇ,
Καὶ ἐν τοῖς πατρικοῖς αὐτῆς ἔγκυος
γένηται·

Μετὰ ἀνδρὸς ἔσα μήποτε παραβῇ,
Καὶ συνακηκυῖα μήποτε σειρωθῇ.

11. Ἐπὶ θυγατρὶ ἀδιατρέπῳ σερέωσον
φυλακὴν,
Μήποτε ποιήσῃ σε ἐπίχαρμα ἔχ-
θροῖς,
λαλιάν ἐν πόλει, καὶ ἑγκλητὸν λαῶν, ἑκκλησίαν
Καὶ κατασχύνῃ σε ἐν πλήθει πολ-
λῶν.

12. Παντὶ ἀνθρώπῳ μὴ ἔμβλεπε ἐν καλ-
λει,
Καὶ ἐν μέσῳ γυναικῶν μὴ συνέδρευε·

13. Ἀπὸ γὰρ ἱματίων ἐκπορεύεται σῆς,
Καὶ ἀπὸ γυναικὸς πονηρία (γυναι-
κός).

14. Κρείσσων πονηρία ἀνδρὸς ἢ ἀγαθο-
ποιὸς γυνῆ,
Καὶ γυνὴ κατασχύνουσα εἰς ὀνειδισμόν.

Υ Υ 3

15. Μνη-

v. 22. stich. 3. περὶ λόγους) περὶ λόγων. v. 23. ab hoc versu Edit. Rom. incipit 42. Caput.
ibid. stich. 2. ἀποκαλύψεως) ἀποκαλύψων. CAP. XLII. v. 3. stich. 2. περὶ) καὶ περὶ.
ibid. ἑτέρων) ἑταίρων. v. 4. stich. 2. Καὶ περὶ) περὶ. v. 5. διαφόρων) ἀδικόρων. ibid. ἐμπόρων)
καὶ ἐμπόρων. ibid. stich. 3. αἱμαίξας) αἱμαίξαι. v. 7. stich. 2. πάντα ἐν) παντὶ ἐν. v. 8.
stich. 1. ἰχθυόεντος κρημίνος) ἰχθυόεντος κρημίνος. v. 9. stich. 2. αὐτῇ) αὐτῆς. v. 10. stich. 4.
σειρωθῇ) σειρώσῃ.

15. Μνησθήσομαι δὴ τὰ ἔργα Κυρίου,
Καὶ ὃ ἐώρακα ἐκδηγήτομαι.
Ἐν λόγοις Κυρίου τὰ ἔργα αὐτοῦ.
16. Ἡλιος φατίζων κατὰ πᾶν ἐπέβλεψε,
Καὶ τῆς δόξης Κυρίου πλήρες τὸ ἔργον αὐτοῦ.
17. Οὐκ ἐνεποίησε τοῖς ἁγίοις Κύριος
Ἐκδηγήσασθαι πάντα τὰ θαυμάσια αὐτοῦ,
Ἄ ἐξερέωσθε Κύριος ὁ παντοκράτωρ,
Στηριχθῆναι ἐν δόξῃ αὐτοῦ τὸ πᾶν.
18. Ἄβυσσος καὶ καρδίαν ἐξίχνευσε,
Καὶ ἐν πανουργήμασιν αὐτῶν διανοήθη.
Ἔγνω γὰρ ὁ ὕψιστος πᾶσαν εἰδῆσιν,
Καὶ ἐνέβλεψεν εἰς σημεῖον αἰῶνος.
19. Ἀπαγγέλλω τὰ παρεληλυθότα καὶ
τὰ ἐσόμενα,
Καὶ ἀποκαλύπτω ἔχρη ἀποκρύφων.
20. Οὐ παρεῆλθεν αὐτὸν πᾶν διανόημα,
Οὐκ ἐκρύβη ἀπ' αὐτοῦ εἰς λόγος.
21. Τὰ μεγαλεῖα τῆς σοφίας αὐτοῦ ἐ-
κόσμησεν.
Ὅς ἐστι πρὸ τῆς αἰῶνος καὶ εἰς τὸν
αἰῶνα, ἔτε προσετέθη ἔτε ἡλασ-
σάθη,
Καὶ ἔ προσεδέθη ἔθενος συμβάλλει.
22. Ὡς πάντα τὰ ἔργα αὐτοῦ ἐπιθυ-
μητὰ,
Καὶ ὡς σπινθήρ ἐστὶ θεωρησάτω.

23. Πάντα ταῦτα ζῇ καὶ μένει εἰς τὸν
αἰῶνα ἐν πάσαις χρείαις, καὶ
πάντα ὑπακύν.
24. Πάντα διοσά, ἐν κατέναντι τῆς ἐνός.
Καὶ ἐκ ἐποίησεν ἑδὲν ἐλαίπον.
25. Ἐν τῇ ἐνός ἐξερέωσθε τὰ ἀγαθὰ.
Καὶ τίς πληθήσεται ἑρῶν δόξαν
αὐτοῦ;

ΚΕΦ. ΜΓ'. XLIII.

Γλυρίαμα ὕψους σερέωμα καθαριό-
τητος,

- Εἶδες ἑρῶν ἐν ὁράματι δόξης.
2. Ἡλιος ἐν ὀπίσσεια διαγγίλων ἐν ἐξόδοι διαγγε-
σκεῦος θαυμασόν, ἔργον ὑψίστου. λῶν
3. Ἐν μεσημβρία αὐτοῦ ἀναζητεῖται χώ-
ραν,
Καὶ ἐναντίον καύματος αὐτοῦ τίς ὑπο-
στήσεται;
4. Κάμινον φυτῶν ἐν ἔργοις καύματος,
Τριπλάσιον ἥλιος ἐκκαίων ὄρη.
Ἀτμίδας πυρώδεις ἐκφυτῶν,
Καὶ ἐκλάμπων ἀκλῖνας ἀμαυροῖ ὁ-
φθαλμοί.
5. Μέγας ὁ Κύριος ὁ ποιήσας αὐτὸν,
Καὶ ἐν λόγοις αὐτοῦ κατέσπευσεν πο-
ρείαν.
6. Καὶ ἡ σελήνη ἐν τῇ εἰς καιρὸν αὐ-
τῆς,
Ἀνιδεῖς χρόνων καὶ σημεῖον αἰῶνος. Ἀνιδεί-
7. Ἀπὸ σελήνης σημεῖον ἐορτῆς. ξον
Φωστὴρ μειόμενος ἐπὶ συντελείᾳ.

8. Μὴν

v. 16. stich. 2. δόξης Κυρίου) δόξης αὐτοῦ. v. 18. stich. 2. πανουργήμασιν) πανουργήματα. ibid. stich. 3. ὁ ὕψιστος) ὁ κύριος. v. 19. καὶ τὰ ἐσόμενα) καὶ τὰ ἐκτεσόμενα. v. 20. stich. 2. αὐτοῦ εἰς) αὐτοῦ εἰς εἰς. v. 21. stich. 2. Ὅς ἐστι πρὸ) καὶ ὡς ἐστι πρὸ. ibid. ἡλασσάθη) ἡλαττώθη. ibid. stich. 3. καὶ ἐδὲν) καὶ ἐδὲν. v. 24. stich. 2. ἐλαίπον) ἐλαίπον. CAP. XLIII. v. 2. διαγγελῶν) διαγγέλλων. v. 4. stich. 2. Τριπλάσιον) τριπλασίως. ibid. stich. 3. ἐκφυτῶν) ἐκφυτῶν. v. 5. ὁ Κύριος) absque articulo. v. 7. stich. 2. συντελείᾳ) συντελείας.

- αὐξανόμενος 8. Μὴν κατὰ τὸ ἔνομα αὐτῆς ἔσιν,
 Αὐξανομένη θαυμαστῶς ἐν ἀλκιώσει.
 Σκεῦος παρεμβολῶν ἐν ὕψει,
 Ἐν σερραώματι ἔρανθ' ἐκλάμπων,
 9. Κάλλες ἔρανθ', δόξα ἄστρον,
 Κόσμος φωτίζων ἐν ὑψίστοις Κυρίῃ.
 10. Ἐν λόγοις ἀγίῃς σήπονται κατὰ κρί-
 μα,
 Καὶ ἢ μὴ ἐκλυθῶσιν ἐν φυλακαῖς αὐ-
 τῶν.
 αὐτὸν 11. Ἴδε τόξον, καὶ εὐλόγησεν τὸν ποιή-
 σαντα αὐτό,
 Σφόδρα ὡραῖον ἐν τῷ αὐγάσματι
 αὐτῆ.
 12. Ἐγύρωσεν ἔρανθ' ἐν κυκλώσει δόξης,
 Χεῖρες ὑψίστη ἐταίνυσαν αὐτό.
 13. Προσάγματι αὐτῆ κατέσπευτε χιό-
 να, καὶ ταχύνει ἀτραπαῖς κρίμα-
 τος αὐτῆ.
 14. Διὰ τῆτο ἠνεάχθησαν θησαυροί,
 Καὶ ἐξέπλησαν νεφέλαι ὡς πετεινά.
 νεφέλαις 15. Ἐν μεγαλείῳ αὐτῆ ἴχυσε νεφίλαι,
 Καὶ διεθρύβησαν λίθοι χαλάζης.
 16. Καὶ ἐν ὀπλισίᾳ αὐτῆ σαλευθήσονται ὄρη.
 Καὶ ἐν θελήματι αὐτῆ πνεύσεται
 νότος.
 γῆ 17. Φωνὴ βροντῆς αὐτῆ ὠδίνησε γῆν,
 Καὶ καταγίς βορέη καὶ συσροφὴ
 πνεύματος.

- Ὡς πετεινά καθιπλάμενα πάσσει
 χιόνα,
 Καὶ ὡς ἀκρίς καταλύσσει ἢ κατὰ-
 βασίς αὐτῆς.
 18. Κάλλες λευκότητος αὐτῆς ἐκθαυμά-
 σει ὀφθαλμός,
 Καὶ ἐπὶ τῇ ὑστῆ αὐτῆς ἐκτῆσεται
 καρδία.
 19. Καὶ πᾶχνην ὡς ἄλα ἐπὶ γῆς χέει,
 Καὶ παγεῖσα γίνεται ὡς σκολόπων
 ἄκρα.
 20. Ψυχρὸς ἄνεμος βορέας πνεύσει,
 Καὶ παγήσεται κρύσταλλος ἐφ' ὕδα-
 τος.
 Ἐπὶ πᾶσαν συναγωγὴν ὕδατος κα-
 ταλύσει,
 Καὶ ὡς θώρακα ἐνδύσεται τὸ ὕδωρ.
 21. Καταφάγεται ἔρη, καὶ ἔρημον ἐκ-
 καύσει,
 Καὶ ἀποσβέσει χλὴν ὡς πῦρ.
 22. Ἰασις πάντων κατὰ σπουδὴν, ὁμί-
 χλη.
 Δρόσος ἀπαντῶσα ἀπὸ καύσωνος
 ἰλαρώσει.
 23. Λογισμῷ αὐτῆ ἐκόπασεν ἄβυσσον,
 Καὶ ἐφύτευσε ἐν αὐτῇ ἵσκι. αὐτὴν
 24. Οἱ πλέοντες τὴν θάλασσαν διηγούν-
 ται κίνδυνον αὐτῆς, Ἰησῆς
 Καὶ ἀποαῖς ὠτίων ἡμῶν θαυμάζομεν.
 25. Καὶ ἰκεῖ τὰ θαυμάσια καὶ παρά-
 δοξα ἔργα,
 Ποικιλία παντὸς ζώου, κίττις καὶ κητῶν, κίττις
 26. Δι' κίτην

ν. 8. stich. 2. αὐξανόμενος) αὐξανομένη. ibid. stich. 4. ἐκλάμπων) ἐκλάμπων. ν. 9. stich. 2. Κυ-
 ρία) κύριος. ν. 11. αὐτὸν) αὐτό. ν. 12. stich. 2. ἐταίνυσαν) ἐταίνυσαν. ν. 15. νεφέλαις) νεφέ-
 λαι. ν. 16. stich. 1. in Rom. καὶ ἐν ὀπλισίᾳ αὐτῆ σαλευθήσονται ὄρη. ibid. stich. 2. καὶ ἐν)
 καὶ deest. ibid. αὐτῆ) αὐτῆ. ν. 17. γῆ) γῆν. ν. 20. βορέας) βορέης. ibid. stich. 2. ἐφ' ὕδα-
 τος) ἐφ' ὕδατος. ν. 24. κίνδυνον) τον κίνδυνον. ν. 25. θαυμάσια καὶ παράδοξα) transposita.
 ibid. stich. 2. κίττις καὶ κητῶν) κίττις καὶ κητῶν.

εὐδοκία 26. Δι' αὐτὸν ποῦτ' ἄγγελος αὐτῷ,

τέλος Καὶ ἐν λόγῳ αὐτῷ σύγκειται τὰ πάντα.

27. Πολλὰ ἐροῦμεν, καὶ ἢ μὴ ἀφικώμεθα,

Καὶ συντέλεια λόγων· τὸ πᾶν ἐστὶ αὐτός.

28. Δοξάζοντες πῶς ἰχύσομεν;

Αὐτὸς γὰρ ὁ μέγας παρὰ πάντα τὰ ἔργα αὐτῷ.

29. Φοβερός Κύριος καὶ σφόδρα μέγας, Καὶ θαυμαστὴ ἡ δυναστεία αὐτῷ.

30. Δοξάζοντες Κύριον ὑψώσατε, Καθόσον ἂν δύνηθε, (ὑπερέξει γὰρ καὶ ἔτι·)

Καὶ ὑψοῦντες αὐτὸν πληθύνετε ἐν ἰχύϊ.

Μὴ κοπιᾶτε, ἢ γὰρ μὴ ἀφίκηθε.

31. Τίς ἐώρακεν αὐτὸν καὶ ἐκδηγήσεται;

Καὶ τίς μεγαλυνεῖ αὐτὸν καθώς ἐσι;

32. Πολλὰ ἀπέκρυφά ἐσι μείζονα τῶν·

Ὅλγα γὰρ ἐώρακαμεν τῶν ἔργων αὐτῷ.

33. Πάντα γὰρ ἐποίησεν ὁ Κύριος, Καὶ τοῖς εὐσεβέσιν δέδωκε σοφίαν.

ΚΕΦ. ΜΔ'. XLIV.

Πατέρων ὕμνος.

Ανέσωμεν δὴ ἄνδρες ἐνδόξους, Καὶ τὰς πατέρας ἡμῶν τῇ γενέσει.

2. Ποῦτ' ἂν δόξαν ἔκλινεν ὁ Κύριος ἐν αὐτοῖς Τῇ μεγαλειότηι αὐτῷ ἀπ' αἰῶνος.

3. Κυριεύουσες ἐν ταῖς βασιλείαις * αὐτῶν, γαλασσίνην

Καὶ αἰῶνες ὀνομαστοὶ ἐν δυνάμει,

† Βαλνταὶ ἐν συνέσει αὐτῶν,

Ἀπηγγελκότες ἐν προφητείαις·

4. Ἠγέμενοι λαοῦ ἐν διαβελίαις Καὶ συνέσει γραμματείαις λαῷ, Σοφοὶ ἐν λόγοις παιδεία αὐτῶν·

5. Ἐκζητοῦντες μέλη μυσικῶν, Καὶ δηγέμενοι ἔπη ἱγγραφῇ·

6. Ἄνδρες πλέστοι κορορηγήμενοι ἐν ἰχύϊ,

Εἰρηνεύοντες ἐν κατοικίαις αὐτῶν·

7. Πάντες ἔτοι ἐν γενεαῖς ἐδοξάωθησαν, Καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτῶν καύχημα.

8. Εἰσὶν αὐτῶν οἱ κατέλειπον ὄνομα, Τῷ ἐκδηγήσασθαι ἐπαίνους·

9. Καὶ εἰσὶν ὧν ἔκ ἐσι μνημόσυνον, Καὶ ἀπώλοντο ὡς ἔχ' ὑπάρξαντες, Καὶ ἐγένοντο ὡς ἢ γεγονότες, Καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν μετ' αὐτῆς·

10. Ἀλλ' ἢ ἔτοι ἄνδρες ἐλέους, Ὡς αἱ δικαιοσύναι ἔκ ἐπελήθησαν·

11. Μετὰ τῷ σπέρματι αὐτῶν διαμενεῖ Ἀγαθὴ κληρονομία, ἔκγονα αὐτῶν Ἐν ταῖς διαθήκαις· 12. ἔση τὸ σπέρμα αὐτῶν

Καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν δι' αὐτῆς·

13. Ἔως αἰῶνος μενεῖ σπέρμα αὐτῶν, Καὶ ἡ δόξα αὐτῶν ἐκ ἱεραφθήσεται·

14. Τὰ λειφθή-

7. 26. εὐδοκία) εὐδοκία. ibid. stich. 2. τὰ πάντα) πάντα. 7. 28. ἰχύσομεν) ἰχύσωμεν. 7. 30. stich. 4. ἀφίκηθε) ἰφίκηθε. 7. 33. stich. 2. δέδωκε) ἔδωκε. CAP. XLIV. 7. 3. αὐτῷ) αὐτῶν. ibid. stich. 3. βαλνταὶ) βαλνύσονται. 7. 4. stich. 3. in Rom. σοφοὶ λόγοι ἐν παιδείᾳ αὐτῶν. 7. 5. stich. 2. Καὶ) deest. 7. 6. ἐν ἰχύϊ) ἰχύϊ. ibid. stich. 2. κατοικίαις) κατοικίαις. 7. 12. τὸ σπέρμα absque articulo. ibid. stich. 2. τὰ τέκνα) τέκνα. 7. 13. stich. 2. ἱεραφθήσεται) ἱεραφθήσεται.

14. Τὰ σώματα αὐτῶν ἐν εἰρήνῃ ἐτά-
φη, καὶ τὸ ὄνομα αὐτῶν ᾗ εἰς
γενεάς.

15. Σοφίαν αὐτῶν διηγῶνται λαοί,
καὶ τὸν ἔπαινον αὐτῶν ἐξαγγελεῖ ἐκ-
κλησία.

16. Ἐνώχ εὐφρίσθη Κυρίῳ, καὶ μετε-
τέθη,

Ἵπόδειγμα μετανοίας ταῖς γενεαῖς.

17. Νῶε εὐρέθη τέλειος δίκαιος,
Ἐν καιρῷ ὀργῆς ἐγένετο ἀντάλλαγ-
μα.

Διὰ τῆτο ἐγενήθη κατάλειμμα τῇ
γῇ,

Ὅτε ἐγένετο ὁ κατακλυσμός.

18. Διαθήκαι αἰῶνες ἐτέθησαν πρὸς αὐ-
τόν,

Ἴνα μὴ ἐξαλειφθῇ πάντα σάρξ.

19. Ἀβραὰμ μέγας πατὴρ πλήθους ἐ-
θνῶν,

καὶ ἔχ' εὐρέθη ὅμοιος αὐτῷ ἐν τῇ
δόξῃ.

20. Ὃς συνστήρησε νόμον ὑψίστη,
καὶ ἐγένετο ἐν διαθήκῃ μετ' αὐτῶν·
Ἐν σαρκὶ αὐτῶν ἔστησε διαθήκην,
καὶ ἐν πειρασμῷ εὐρέθη πιστός.

21. Διὰ τῆτο ἐν ὄργῳ ἔστησεν αὐτῷ,
Ἐιευλογηθῆναι ἔθνη ἐν σπέρματι
αὐτῶν,
Πληθῦναι αὐτὸν ὡς χοῦν τῆς γῆς,
καὶ ὡς ἄστρα ἀνυψῶσαι τὸ σπέρμα
αὐτῶν,

Tom. IV.

καὶ κατακληρονομήσαι αὐτῶν ἀπὸ
θαλάσσης ἕως θαλάσσης,

καὶ ἀπὸ ποταμῶν ἕως ἄκρας τῆς γῆς.

22. καὶ ἐν τῷ Ἰσαάκ ἔστησεν ἔθνος
διὰ Ἀβραὰμ τὸν πατέρα αὐτῶν

εὐλογίαν πάντων ἀνθρώπων καὶ δια-
θήκην.

23. καὶ κατέπαυσεν ἐπὶ κεφαλὴν Ἰα-
κώβ.

Ἐπέγνω αὐτὸν ἐν εὐλογίαις αὐτῶν,
καὶ ἔδωκεν αὐτῷ ἐν κληρονομίᾳ.

καὶ δίδου μερίδας αὐτῶν,

διέστησεν

Ἐν φυλαῖς ἐμέριστε δεκαδύο.

καὶ ἐξήγαγεν ἐξ αὐτῶν ἄνδρα ἐλέους,
εὐρίσκοντα χάριν ἐν ὀφθαλμοῖς πά-
σης σαρκός.

ΚΕΦ. ΜΕ'. XLV.

Η Γαπημίαις ὑπὸ Θεῶ καὶ ἀνθρώ· Ἠγαπη-
μένων
Μωσῆ, ὃ τὸ μνημέσυνον ἐν εὐ· Μωσῆν
λογίαις.

2. Ὡμοίωσεν αὐτὸν ἐν δόξῃ ἀγίων,
καὶ ἐμεγάλυνεν αὐτὸν ἐν φόβοις ἑχ-
θρῶν.

3. Ἐν λόγοις αὐτῶν σημεῖα κατέπαυσεν,
Ἐδόξασεν αὐτὸν κατὰ πρόσωπον βα-
σιλέων.

Ἐνετείλατο αὐτῷ πρὸς λαὸν αὐτῶν,
καὶ ἔδειξεν αὐτῷ τῆς δόξης αὐτῶν.

Z z

4. Ἐν

v. 14. Τὰ σώματα) τὸ σῶμα. v. 15. stich. 2. ἔπαινον αὐτῶν ἐξαγγελεῖ) ἔπαινον ἐξαγγέλει. v. 17. stich. 4. in Rom. διὰ τῆτο ἐγένετο κατακλυσμός. v. 18. stich. 2. ἐξαλειφθῇ) addit κατακλυσμός. v. 19. Ἀβραὰμ) Ἀβραάμ. ibid. stich. 2. ἔχ) οὐκ. ibid. αὐτῶν) deest. v. 20. stich. 3. Ἐν σαρκὶ) καὶ ἐν σαρκὶ. v. 21. stich. 2. ἐν σπέρματι) ἐν τῷ σπέρματι. ibid. stich. 6. τῆς γῆς) absque articulo. v. 23. stich. 4. διέστησεν) δίδου. C A P. XL V. v. 1. stich. 2. Μωσῆν) Μωσῆ. v. 2. ἐν δόξῃ) ἐν deest.

4. Ἐν πίσει καὶ πραότητι αὐτὸν ἡγία-
σεν,
Ἐξελέξατο αὐτὸν ἐκ πάσης σαρκός.
5. Ἠκέτισεν αὐτὸν τῆς Φωνῆς αὐτῆ,
Καὶ εἰσήγαγεν αὐτὸν εἰς τὸν γνόφον,
Καὶ ἔδωκεν αὐτῷ κατὰ πρόσωπον ἐν-
τολαίς,
Νόμον ζωῆς καὶ ἐπιτήμης,
Διδάξαι τὸν Ἰακώβ διαθήκην,
Καὶ κρίματα αὐτῆ τὸν Ἰσραήλ.
6. Ἀαρὼν ὕψωσεν ἅγιον ὅμοιον αὐτῷ,
Ἀδελφὸν αὐτῆ ἐκ φυλῆς Λευί.
7. Ἔσῃσεν αὐτῷ διαθήκην αἰῶνος,
Καὶ ἔδωκεν αὐτῷ ἱερατείαν λαῷ.
Ἐμακάρισεν αὐτὸν ἐν εὐκοσμῷ,
Καὶ περιέζωσεν αὐτὸν περιστῆν δόξης.
8. Ἐνέδυσεν αὐτὸν συντέλειαν καυχήμα-
τος,
Καὶ ἐπερέωσεν αὐτὸν σκεύεσιν ἰχθύος,
περισκελῇ καὶ ποδήρῃ καὶ ἐπαμί-
δα.
9. Καὶ ἐκύκλωσεν αὐτὸν ροίσκοις
Χρυσοῖς, κώδωσι πλείστοις κυκλόθεν,
Ἠχῆσαι Φωνὴν ἐν βήμασιν αὐτῆ,
Ἀκυστὸν πειῆσαι ἦχον ἐν ναῷ
Εἰς μνημόσυνον υἱοῖς λαῷ αὐτῆ.
10. Στολῇ ἀγία, χρυσῷ καὶ ὑακίνθῳ
Καὶ πορφύρᾳ, ἔργῳ ποικιλτῆ,
Λογείῳ κρίσεως δόλοισ ἀληθείαις,
11. Κεκλωτμένη κόκκῳ, ἔργῳ τεχνίτῃ,
Λίθοις πολυέλεσι γλύμματιος σφρα-
γίδος,
12. Στέφανεν χρυσοῦν ἐπαινῶ κιθάρεως,
Ἐκλύπωμα σφραγίδος ἀγιάσματος,
Καύχημα τιμῆς, ἔργον ἰχθύος,
Ἐπιθυμήματα ὀφθαλμῶν κοσμέμε-
να αἰαῖα.
13. Πρὸ αὐτῆ ἔγενετο τοιαῦτα,
Ἔως αἰῶνος ἔκ ἐνεδύσατο ἀλλογενεῖς
Πλὴν τῶν υἱῶν αὐτῆ μένον,
Καὶ τὰ ἔκγονα αὐτῆ διαπαντός.
14. Θυσίαι αὐτῆ ὀλοκαρπωθήσονται
Καθημέραν ἐνδελεχῶς δις.
15. Ἐπλήρωσε Μωσῆς τὰς χεῖρας,
Καὶ ἔχρισεν αὐτὸν ἐν ἐλαίῳ ἀγίῳ.
Ἐγενήθη αὐτῷ εἰς διαθήκην αἰώνιον,
Καὶ τῷ σπέρματι αὐτῆ ἐν ἡμέραις
ἑρανῶ,
Λειτουργεῖν αὐτῷ ἅμα καὶ ἱερατεύειν,
Καὶ εὐλογεῖν τὸν λαὸν αὐτῆ ἐν τῷ
ὀνόματι αὐτῆ.
16. Ἐξελέξατο αὐτὸν ἀπὸ παντὸς ζῶν-
τος,
Προσάγαγεῖν κάρπωσιν Κυρίου,
Θυσίαμα καὶ εὐδίας εἰς μνημόσυνον, εὐωδίας
Ἐξιλαίσκεσθαι περὶ τῆ λαῷ αὐτῆ. σ8
17. Ἔδωκεν αὐτῷ ἐν ταῖς ἐντολαῖς
αὐτῆ,
Ἐξοσίαν ἐν διαθήκαις κριμάτων,
Διδάξαι τὸν Ἰακώβ τὰ μαρτύρια, μαρτυ-
Καὶ ρίαν

Υ. 4. πραότητι αὐτὸν) πραύτητι αὐτῆ. Υ. 7. Stich. 4. περιστῆν) σολῆν. Υ. 15. Μωσῆς) Μωυσῆ.
ibid. Stich. 4. Καὶ τῷ) καὶ ἐν τῷ. ibid. Stich. 6. ὀνόματι) addit αὐτῆ. Υ. 16. Stich. 3. εὐω-
δία) εὐωδίας. Υ. 17. αὐτῆ ἐν ταῖς ἐντολαῖς) αὐτὸν ἐν ἐντολαῖς. ibid. Stich. 3. μαρτυρία) τὰ μαρ-
τύρια.

Καὶ ἐν νόμῳ αὐτῷ φωτίσαι τὸν Ἰσραήλ.

18. Ἐπισυνέστησαν αὐτῷ ἄλλότριοι,

Καὶ ἐζήλωσαν αὐτὸν ἐν τῇ ἐρήμῳ

Ἄνδρες οἱ περὶ Δαθάν καὶ Ἀβειρών,

Καὶ ἡ συναγωγή Κορέ ἐν θυμῷ καὶ ὀργῇ.

19. Ἴδε Κύριος καὶ ἔκ ἠυδόκησε,

Καὶ συνετελέσθησαν ἐν θυμῷ ὀργῆς.

Ἐποίησεν αὐτοῖς τέρατα,

Καταναλῶσαι ἐν πυρὶ φλογὸς αὐ-
τῆς.

20. Καὶ προσέθηκεν Ἀαρὼν δόξαν,

Καὶ ἔδωκεν αὐτῷ κληρονομίαν.

Ἀπαρχὰς πρωτογεννημάτων ἐμέρισεν
αὐτῷ,

Ἄρξεν ἰς πρώτοις ἡτοίμασεν ἐν πλησ-
μονῇ.

21. Καὶ γὰρ θυσίας Κυρίου φάγονται,

Ὅς ἔδωκεν αὐτῷ τε καὶ τῷ σπέρμα-
τι αὐτῷ.

22. Πλὴν ἐν γῇ λαὸς ὃ κληρονομήσει,

Καὶ μερίς ἔκ ἑσιν αὐτῷ ἐν λαῷ.

σβ Αὐτὸς γὰρ μερίς αὐτῷ καὶ κληρονο-
μία.

23. Καὶ Φινεὲς υἱὸς Ἐλεάζαρ τρίτος εἰς
δόξαν,

Ἐν τῷ ζηλῶσαι αὐτὸν ἐν φόβῳ Κυ-
ρίου,

Καὶ σῆναι αὐτὸν ἐν τροπῇ λαῷ

Ἐν ἀγαθότητι προθυμίας ψυχῆς
αὐτῷ.

Καὶ ἐξιλιάσατο περὶ τοῦ Ἰσραήλ.

24. Διὰ τοῦτο ἐσάθη αὐτῷ διαθήκη εἰ-
ρήνης,

Προκατὼν ἀγίαν καὶ † λαὸν αὐτῷ,

προσά-

ἵνα αὐτῷ ἡ καὶ τῷ σπέρματι αὐτῷ

την

ἱερωσύνης μεγαλεῖον εἰς τῆς αἰῶνας.

† λαῷ

25. Κατὰ διαθήκην τοῦ Δαυὶδ,

Καὶ

Τῷ Ἰεσσαὶ ἐκ φυλῆς Ἰούδα,

Κληρονομίας βασιλέως υἱὸς ἐξ υἱῶν μόνος,

κληρονο-

κληρονομία † Ἀαρὼν καὶ τῷ σπέρ-

μία

ματι αὐτῷ.

† αὐτῷ

26. Δὴν ὑμῖν σοφίαν ἐν καρδίᾳ ὑμῶν, δόξην

Κρίνειν τὸν λαὸν αὐτῷ ἐν δικαιοσύνῃ,

ἵνα μὴ ἀφανισθῇ τὰ ἀγαθὰ αὐ-
τῶν,

Καὶ τὴν δόξαν αὐτῶν εἰς γενεὰν αὐ-
τῶν.

ΚΕΦ. Μς'. XLVI.

Κ Ραταιὸς ἐν πολέμῳ Ἰησοῦς υἱὸς
Ναυῆ,
Καὶ διάδοχος Μωσῆ ἐν προφη-
τείαις.

Ὅς ἐγένετο κατὰ τὸ ὄνομα αὐτῷ

Μέγας ἐπὶ σωτηρίᾳ ἐκλεκτῶν αὐτῷ,

Ἐκδικῆσαι ἐπεγειρομένους ἐχθρούς,

Ὅπως κατακληρονομήσῃ τὸν Ἰσραήλ.

2. Ὡς ἐδοξάσθη ἐν τῷ ἐπάραι χεῖρας
αὐτῷ,

Καὶ ἐν τῷ ἐκλεῖναι ρομφαίαν ἐπὶ πό-
λεις.

Ζ Ζ 2

3. Τίς

v. 17. stich. 4. τὸν Ἰσραήλ.) absque articulo.

v. 20. stich. 3. ἐμέρισεν αὐτῷ.) ἐμέρισεν αὐτοῦ.

ibid. stich. 4. in Rom. ἄρξεν ἰς πρώτοις ἡτοι-
μάσσει πλησμονὴν. v. 22. stich. 3. καὶ κληρονομία) καὶ deest.

v. 23. stich. 1. Ἰεσσαὶ) deest. ibid. stich. 3. αὐτῷ καὶ τῷ) αὐτῶν καὶ τῷ.

v. 26. δόξην) δόξα. ibid. stich. 3. εἰς γενεὰν) εἰς γενεάς. CAP. XLVI. v. 1. ἐν πολέμῳ Ἰησοῦς υἱὸς Ναυῆ) ἐν πο-
λέμοις Ἰησοῦς ναυῆ. ibid. stich. 2. Μωσῆ) μωυσῆ. ibid. stich. 6. κατακληρονομήσῃ) κληρονομήσῃ.

v. 2. stich. 2. Καὶ ἐν τῷ ἐκλεῖναι) καὶ τῷ ἐκκλεῖναι.

v. 19. stich. 4. φλογὸς αὐτῆς.) φλογὸς αὐτοῦ.

ibid. stich. 4. in Rom. ἄρξεν ἰς πρώτοις ἡτοι-
μάσσει πλησμονὴν. v. 22. stich. 3. καὶ κληρονομία) καὶ deest.

v. 23. stich. 1. Ἰεσσαὶ) deest. ibid. stich. 3. αὐτῷ καὶ τῷ) αὐτῶν καὶ τῷ.

v. 26. δόξην) δόξα. ibid. stich. 3. εἰς γενεὰν) εἰς γενεάς. CAP. XLVI. v. 1. ἐν πολέμῳ Ἰησοῦς υἱὸς Ναυῆ) ἐν πο-
λέμοις Ἰησοῦς ναυῆ. ibid. stich. 2. Μωσῆ) μωυσῆ. ibid. stich. 6. κατακληρονομήσῃ) κληρονομήσῃ.

v. 2. stich. 2. Καὶ ἐν τῷ ἐκλεῖναι) καὶ τῷ ἐκκλεῖναι.

3. Τίς πρότερος αὐτῷ ἔτασ ἔση;
Τὸς γὰρ πολεμίαις Κυρίαι αὐτὸς ἀπ-
ήγαγεν.
4. Οὐχὶ ἐν χειρὶ αὐτῷ ἐνεποδίσθη ὁ ἡ-
λιος,
Καὶ μία ἡμέρα ἐγενήθη πρὸς δύο;
5. Ἐπεκαλέσατο τὸν ὕψιστον δυνάστην,
Ἐν τῷ θλίψαι αὐτὸν ἐχθρὸς κυ-
κλέθεν.
Καὶ ἐπήκυσεν αὐτῷ μέγας Κύριος
Ἐν λίθοις χαλαζῆς δυνάμειος κρα-
ταιᾶς.
6. Κατέρραξεν ἐπ' ἔθνος πόλεμον,
Καὶ ἐν καταβάσει ἀπώλεσεν ἀνδρετη-
κότας,
ἵνα γνῶσιν ἔθνη πανοπλίαν αὐτῷ,
Ὅτι ἐναντίον Κυρίαι ὁ πόλεμος αὐτῷ.
Καὶ γὰρ ἐπηκολέθησεν ἐπίσω δυνά-
στης.
7. Καὶ ἐν ἡμέραις Μωσέως ἐποίησεν ἔ-
λεος,
Αὐτὸς καὶ Χαλὲβ υἱὸς Ἰεφονῆ,
Ἀντιστῆναι ἑναντι ἐκκλησίαις,
Κωλύσαι λαὸν ἀπὸ αἰμαρτίας,
Καὶ κοπάσαι γογγυσμὸν πονηρίας.
8. Καὶ αὐτοὶ δύο ὄντες διεσάθησαν
Ἀπὸ ἑξακοσίων χιλιάδων πεζῶν,
Εἰσάγειν αὐτῷ εἰς κληρονομίαν,
Εἰς γῆν ῥέουσιν γάλα καὶ μέλι.
9. Καὶ ἔδωκεν ὁ Κύριος τῷ Χαλὲβ ἰσχύν,
Καὶ ἕως γῆρας διέμενεν αὐτῷ,
- Ἐπιβῆναι αὐτὸν ἐπὶ τὸ ὕψος τῆς
γῆς,
Καὶ τὸ σπέρμα αὐτῷ κατέχευε τὴν κλη-
ρονομίαν.
10. Ὅπως ἴδωσι πάντες οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ,
Ὅτι καλὸν τὸ πορεύεσθαι ἐπίσω
Κυρίαι.
11. Καὶ οἱ κριταὶ ἕκαστος τῷ αὐτῷ ὀνό-
ματι, ὅσων ἐκ ἐξεπύρευσεν ἡ
καρδία,
Καὶ ὅσοι ἐκ ἀπετραφῆσαν ἀπ'
Κυρίαι,
Εἶη τὸ μνημόσυτον αὐτῶν ἐν εὐλο-
γίαις.
12. Τὰ ἐσθλὰ αὐτῶν ἀναθάλοι ἐκ τῷ τό-
πῳ αὐτῶν,
Καὶ τὸ ἔνομα αὐτῶν ἀντικαταβλασ-
σόμενον,
Ἐφ' υἱοῖς δεδοξασμένων αὐτῶν.
13. Ἠγαπημένος ὑπὸ κυρίαι αὐτῷ Σα-
μὴλ
Προφῆτης Κυρίαι κατέστησε βασι-
λείαν,
Καὶ ἔχρισεν ἄρχοντας ἐπὶ τὸν λαὸν
αὐτῷ.
14. Ἐν νόμῳ Κυρίαι ἔκρινε συναγωγὴν,
Καὶ ἐπεσκέψατο Κύριος τὸν Ἰακώβ.
15. Ἐν πίσει αὐτῷ ἠκηδίαθη προφῆτης,
Καὶ ἠγνώσθη ἐν ῥήμασιν αὐτῷ πιστὸς
ῥάσεως.
16. Καὶ ἐπεκαλέσατο τὸν Κύριον δυνά-
στην,

Ἐν

ν. 3. πρότερος) πρότερον. ibid. stich. 2. Κυρίαι αὐτὸς ἀπῆγαγεν.) κυρίαι αὐτὸς ἀπῆγαγεν. ν. 4. ἐνε-
ποδίσθη) ἐνεπόδισεν. ν. 5. stich. 3. ἐπήκυσεν αὐτῷ) ἐπήκυσεν αὐτῷ. ibid. stich. 4. λίθοις) ἐν
λίθοις. ν. 6. stich. 3. πανοπλίαν αὐτοῦ) πανοπλίαν αὐτῶν. ν. 7. Μωσέως) μωυσεύς. ν. 8.
stich. 3. Εἰσάγειν) εἰσάγειν. ν. 9. stich. 3. τὸ ὕψος) absque articulo. ibid. stich. 4. καὶ
τὴν κληρονομίαν) κατέχευε κληρονομίαν. ν. 15. stich. 2. ἐν ῥήμασιν) ἐν πίσει.

- Ἐν τῷ θλίψαι ἐχθρὸς αὐτὸν κυκλόθεν,
 Ἐν προσφορᾷ ἀρνὸς γαλαθηνῶ.
 17. Καὶ ἐβρόντησεν ἀπ' ὕψους Κύριος,
 Καὶ ἐν ἡχῷ μεγάλῳ ἀκυστὴν ἐποίησε
 τὴν φωνὴν αὐτῷ.
 18. Καὶ ἐξέτριψεν ἠγυμένους Τυρίων,
 Καὶ πάντας ἀρχοντας Φυλιστιίμ.
 19. Καὶ πρὸ καιρῷ κοιμήσεως αἰῶνος
 Ἐπεμαρτύρατο ἔναντι Κυρίου καὶ χει-
 ρῶν.
 Χρήματα καὶ ἕως ὑποδημάτων
 Ἀπὸ πάσης σαρκὸς ἔκ εἴληφα.
 Καὶ ἔκ ἐνκαίλεσεν αὐτῷ ἄνθρωπος.
 20. Καὶ μετὰ τὸ ὑπνῶσαι αὐτὸν ἐπρο-
 φήτευσεν,
 Καὶ ὑπέδειξε βασιλεῖ τὴν τελευταίην
 αὐτῷ.
 Καὶ ἀνύψωσεν ἐκ γῆς φωνὴν αὐτῷ,
 Ἐν προφητεῖᾳ ἐξαλείψαι ἀνομίαν
 λαῶ.

ΚΕΦ. ΜΖ'. XLVII.

- Κ**ΑΙ μετὰ τῷτον ἀνέστη Νάθαν
 Προφητεύειν ἐν ἡμέραις Δαυίδ.
 2. Ὡς περ ζέας ἀφωρισμένον ἀ-
 πὸ σωτηρίᾳ,
 Οὕτως Δαυὶδ ἀπὸ υἱῶν Ἰσραὴλ.
 3. Ἐν λέσσει ἐπαιζεν ὡς ἐν ἐρίφοις,
 Καὶ ἐν ἄρκοις ὡς ἐν ἄρτασι προβάταν.
 4. Ἐν νεότητι αὐτῷ ἔχθρὸς ἀπέκλεινε γί-
 γαντας,

- Καὶ ἐξῆρεν ἐνεδισμόν ἐκ λαῶ,
 Ἐν τῷ ἱπᾶραι χεῖρας ἐν λίθῳ σφεν- χεῖρας
 δόνης,
 Καὶ καταβαλεῖν γαυρίαμα τῷ Γο-
 λιάθ;
 5. Ἐπεκαλέσατο γὰρ Κύριον τὸν ὑψίστον,
 Καὶ ἔδωκεν ἐν τῇ δεξιᾷ αὐτῷ κράτος
 Ἐξᾶραι ἄνθρωπον δυνατὸν ἐν πολέ-
 μῳ,
 Ἀνυψῶσαι κέρας λαῶ αὐτῷ.
 6. Οὕτως ἐν μυριάσιν ἰδόξασεν αὐτὸν,
 Καὶ ἤνεσεν αὐτὸν ἐν εὐλογίαις Κυρίου,
 Ἐν τῷ φέρεσθαι αὐτῷ διάδημα δό-
 ξης.
 7. Ἐξέτριψε γὰρ ἐχθρὸς κυκλόθεν,
 Καὶ ἐξεδένωσε Φυλιστιίμ τὸς ὑπε-
 ναντίους.
 Ἔως σήμερον συνέτριψεν αὐτῶν κέ-
 ρας.
 8. Ἐν παντὶ ἔργῳ αὐτῷ ἔδωκεν ἐξομο-
 λόγησιν
 Ἀγίῳ ὑψίστῳ ῥήματι δόξης.
 Ἐν πάσῃ καρδίᾳ αὐτῷ ὕμνησε,
 Καὶ ἠγάπησεν τὸν ποιήσαντα αὐτόν.
 9. Καὶ ἔσησε ψαλτωδοὺς κατέναντι θυ-
 σιαστηρίᾳ,
 Καὶ ἐξ ἡχῶς αὐτῶν γλυκαίνειν μέλη,
 Καὶ καθ' ἡμέραν αἰνίσασθαι ἐν ταῖς ᾠδαῖς αὐτῶν.
 10. Ἐδωκεν ἐν ἑορταῖς εὐπρέπειαν,
 Καὶ ἐκόσμησε καιρὸς μέχρι συντε-
 λείας,
 Ἐν τῷ αἰνεῖν αὐτὸς τὸ ἅγιον ὄνομα
 αὐτῷ,
 Καὶ ἀπὸ πρωίας ἤχεῖν τὸ ἁγίασμα.

Ζ Ζ 3

11. Κύριος

V. 10. ἐπροφήτευσεν) προφήτευσεν. ibid. stich. 3. φωνήν) τὴν φωνήν. CAP. XLVII. v. 1. τῷ-
 τον) τῷτο. V. 2. stich. 2. ἀπὸ υἱῶν) ἀπὸ τῶν υἱῶν. V. 3. ἐπαιζεν) ἱπαισεν. V. 4. stich. 3. χεῖ-
 ραι) χεῖρα. V. 9. θυσιαστηρίᾳ) τοῦ θυσιαστηρίου. ibid. stich. 2. in Rom. καὶ ἐξ ἡχῶν αὐτῶν γλυ-
 καίνει μέλη. V. 10. stich. 4. ἀπὸ πρωίας) ἀπὸ πρωῆς.

11. Κύριος ἀφείλε τὰς ἀμαρτίας αὐτῆ, 19. Παρανέκλινας τὰς λαγόνας σε γυναιξί,
Καὶ ἀνύψωσεν εἰς αἰῶνα τὸ κέρας αὐτῆ,
Καὶ ἔδωκεν αὐτῷ διαθήκην βασιλείων
Καὶ θρόνον δόξης ἐν τῷ Ἰσραὴλ.
12. Μετὰ τῆτον ἀνέστη υἱὸς ἐπισήμων, 20. Ἐδωκας μῶμον ἐν τῇ δόξῃ σε.
Καὶ δι' αὐτὸν κατέλυσεν ἐν πλατυσμῷ.
Καὶ ἐβεβήλωσας τὸ σπέρμα σε,
Ἐπαγαγεῖν ἐργὴν ἐπὶ τὰ τέκνα σε,
Καὶ κτερονῆται ἐπὶ τῇ ἀφροσύνῃ σε· καὶ ἐνύγην
13. Σαλωμὼν ἰδασίλευσεν ἐν ἡμέραις εἰρήνης, 21. Γενέσθαι διχα τυραννίδα,
Ὡς ὁ Θεὸς κατέπαυσε κυκλόθεν,
Καὶ ἐξ Ἐφραὶμ ἄρξαι βασιλείαν ἀπειθῆ.
Ὡς ὁ Κύριος ἔμῃ ἐγκαταλείπη τὸ ἔλεος αὐτῆ,
Καὶ ἔμῃ διαφθείρη ἀπὸ τῶν ἔργων αὐτῆ,
Οὐδὲ μὴ ἐξαλείψῃ ἐκκλησίαν αὐτῆ ἐκγοναί,
Καὶ τὸ σπέρμα τῆ ἀγαπήσαντος αὐτὸν ἔμῃ ἐξάρῃ.
Καὶ τῷ Ἰακώβ ἔδωκε κατάλειμμα,
Καὶ τῷ Δαυὶδ ἐξ αὐτῆ ρίζαν.
14. Ὡς ἰσοφίᾳς ἐν νεότητί σε, 22. Καὶ ἀνεπαύσατο Σαλωμὼν μετὰ τῶν πατέρων αὐτῆ,
Καὶ ἐντεπλήθης ὡς ποταμὸς συνέσεως· Καὶ κατέλιπε μεθ' αὐτὸν ἐκ τῆ σπέρματος αὐτῆ
Λαὸν ἀφροσύνην καὶ ἐλαοσούμενον συνέσει
15. Γῆν ἐπεκάλυψεν ἡ ψυχὴ σε, 23. Ῥοδοάμ, ὃς ἀπέστησε τὸν λαὸν ἐκ βελῆς αὐτῆ,
Καὶ ἐντεπλήσας ἐν παραβολαῖς αἰνυμάτων· Καὶ Ἰεροδοάμ υἱὸν Ναβαὶτ, ὃς ἐξήμαρτε τὸν Ἰσραὴλ,
Καὶ τῷ Δαυὶδ ἐξ αὐτῆ ρίζαν.
16. Εἰς νήσους πόρρω ἀφίκετο τὸ ὄνομά σε, 24. Καὶ
Καὶ ἡγαπήθης ἐν τῇ εἰρήνῃ σε.
17. Καὶ ἐν ὁδαῖς καὶ παροιμίαις καὶ παραβολαῖς, 25. Καὶ ἐν ἰερημίαις ἀπεθαύμασάν σε χῶραι.
18. Ἐν ὀνόματι Κυρίου τῆ Θεῦ Τῆ ἐπικεκλημένη Θεῶ Ἰσραὴλ, 26. Καὶ ὡς μέλιθον ἐπλήθυνας ἀργύριον.
19. Συνήγαγες ὡς κασιότερον τὸ χρυσίον, 27. Καὶ ὡς μέλιθον ἐπλήθυνας ἀργύριον.
20. Καὶ ὡς μέλιθον ἐπλήθυνας ἀργύριον.

v. 12. Μετὰ τῆτον) μετὰ τέτον. v. 13. Σαλωμὼν) Σαλωμὼν. v. 17. Καὶ ἐν ὁδαῖς) καὶ deest. ibid. stich. 2. ἐν ἰερημίαις) ἐν ἰερημίαις. v. 18. stich. 4. ὡς μέλιθον) ὡς μέλιθον. v. 19. παρανέκλινας) παρανέκλινας. v. 22. ἐγκαταλείπη) καταλείπη. ibid. stich. 2. διαφθείρη) διαφθαρή. ibid. stich. 3. αὐτῆ) deest. ibid. stich. 4. τὸ σπέρμα) absque articulo. v. 23. πατέρων αὐτῆ) αὐτῆ abest. ibid. stich. 2. μεθ' αὐτὸν) μετ' αὐτὸν. ibid. stich. 4. τὸν λαὸν) absque articulo.

24. Καὶ ἐπληθύνησαν αἱ ἁμαρτίαι αὐ-
τῶν σφόδρα,

Ἀποσῆσαι αὐτὲς ἀπὸ τῆς γῆς αὐ-
τῶν·

25. Καὶ πᾶσαν πονηρίαν ἐξεζήτησαν,

Ὡς ἕως ἐκδίκησις ἔλθῃ ἐπ' αὐτὰς.

ΚΕΦ. ΜΗ'. XLVIII.

ΚΑΙ ἀνέστη Ἡλίας προφήτης ὡς
πῦρ,

Καὶ ὁ λόγος αὐτοῦ ὡς λαμπρὰς
ἐκαίετο·

2. Ὃς ἐπήγαγεν ἐπ' αὐτοὺς λιμὸν
ἰσχυρόν,

Καὶ τῷ ζῆλῳ αὐτοῦ ὠλγοποίησεν αὐ-
τὰς·

3. Ἐν λόγῳ Κυρίου ἀνέχεν ἔρανόν,
Κατήγαγεν ἔτως τρεῖς πῦρ.

4. Ὡς ἐδοξάσθη Ἡλίας ἐν θαυμασίοις
σὺ;

Καὶ τίς ὁμοίός σοι καυχῆσεται;

5. Ὁ ἐγείρας νεκρὸν ἐκ θανάτου, καὶ ἐξ
ᾧ οὐ ψυχὴ ἐν λόγῳ ὑψίστη·

6. Ὁ καταγαγὼν βασιλεῖς εἰς ἀπώ-
λειαν,

Καὶ δεδοξασμένους ἀπὸ κλίνης αὐτῶν.

7. Ἀκούων ἐν Σινᾷ ἐλεγμὸν Κυρίου,
Καὶ ἐν Χωρὲβ κρίματα ἐκδίκησώς.

8. Ὁ χρίων βασιλεῖς εἰς ἀνταπόδομα,
Καὶ προφῆτας διαδόχους μετ' αὐτόν.

λαμπρά- 9. Ὁ ἀναληφθεὶς ἐν λαίλαπι πυρὸς
δι Ἐν ἄρματι ἵππων πυρίνων·

10. Ὁ καταγράφεις ἐν ἐλεγμοῖς εἰς και-
ρὸς,

Κοπάσαι ὀργὴν κρίσας Κυρίῳ πρὸ θυ-
μῷ,

Καὶ ἐπιτρέψαι καρδίαν πατρὸς πρὸς
υἱόν,

Καὶ κατατῆσαι φυλὰς Ἰακώβ.

11. Μακάριοι οἱ ἰδόντες σε,

Καὶ οἱ ἐν ἀγαπήσει κοιμημένοι,

Καὶ γὰρ ἡμεῖς * ζῶντες ζήσόμεθα.

κεκοσμη-

μένοι

* ζῶντες

† εἰς

ἀγίαν

12. Ἡλίας, † ὡς ἐν λαίλαπι ἐσκεπάσθη,
Καὶ ἔλισται ἐπλήρη πνεύματος
αὐτοῦ.

Καὶ ἐν ἡμέραις αὐτοῦ ἔκ ἐσαλεύθη
ὑπὸ ἄρχοντες,

Καὶ ἔκ καταδυναστεύσεν αὐτὸν ἑδείς·

13. Πᾶς λόγος ἔχ' ὑπερῆρεν αὐτόν,

Καὶ ἐν κοιμήσει ἐπροφήτευσεν τὸ σῶ-
μα αὐτοῦ·

14. Καὶ ἐν ζωῇ αὐτοῦ ἐποίησεν τέρατα,

Καὶ ἐν τελευτῇ θαυμάσια τὰ ἔργα
αὐτοῦ.

15. Ἐν πᾶσι τέτοις ἔμετενόησεν ὁ
λαὸς,

Καὶ ἔκ ἀπέστησαν ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν
αὐτῶν,

Ἔως ἐπρονομεύθησαν ἀπὸ τῆς γῆς
αὐτῶν,

Καὶ διεσκορπίσθησαν ἐν πάσῃ τῇ γῇ.

Καὶ κατελείφθη ὁ λαὸς ὀλγοῦτες,

Καὶ ἄρχων ἐν τῷ οἴκῳ Δαυὶδ·

16. Τινὲς

v. 25. stich. 2. Ὡς) ἕως. CAP. XLVIII. v. 4. ἐν θαυμασίοις) ἐν τοῖς θαυμασίοις. ibid.
stich. 2. καυχῆσεται) καυχῶμαι. v. 7. Ἀκούων) ὁ ἀκούων. v. 9. λαμπράδι) λαίλαπι. v. 10.
ἐλεγμὸς) ἐν ἐλεγμοῖς. ibid. stich. 3. ἐπιτρέψαι) prae-mittit et. v. 11. stich. 3. ζῶντες) ζῶν.
v. 12. stich. 2. in Rom. καὶ ἔλισται ἐπλήρη πνεύματος αὐτοῦ. v. 13. ἔχ') ἔκ. v. 15. stich. 3.
ἀπὸ γῆς) ἀπὸ τῆς γῆς. ibid. stich. 4. διεσκορπίσθησαν) ἐσκορπίσθησαν. ibid. stich. 6. ἐν τῷ οἴκῳ
αὐτοῦ) ἐν δεσφ.

16. Τινες μὲν αὐτῶν ἐποίησαν τὸ ἀρε-
σόν,

Τινες δὲ ἐπλήθυναν αἰμαρτίας.

17. Ἐζεκίας ἀχύρωσε τὴν πόλιν αὐτῆς,
καὶ εἰσῆγαγεν εἰς μέσον αὐτῆς ὕδωρ.
᾿Ωρυξεν ἐν σιδήρῳ ἀκρότομον,
καὶ ἀκοδόμησε κρήνας εἰς ὕδατα.

18. Ἐν ἡμέραις αὐτῆς ἀνέβη Σενναχηρείμ,
καὶ ἀπέστειλε Ῥαψάκην, καὶ ἀπῆ-
ρεν ἐκ Λαχίς.

καὶ ἐπῆρεν χεῖρα αὐτῆς ἐπὶ Σιών,
καὶ ἐμεγαλαύχησεν ὑπερηφανία αὐ-
τῆς.

19. Τότε ἐσαλεύθησαν καρδίαι καὶ αἱ
χεῖρες αὐτῶν,
καὶ ᾠδίνησαν ὡς αἱ τίκισσαι.

20. καὶ ἐπεκαλῆσαντο τὸν Κύριον τὸν
ἐλεήμονα,
Ἐκπετάσαντες τὰς χεῖρας αὐτῶν
πρὸς αὐτόν.

καὶ ὁ ἅγιος ἐξ ἑβανῆ ταχὺ ἐπήκυσεν
αὐτῶν,

καὶ ἐλυτρώσατο αὐτὰς ἐν χειρὶ Ἡ-
σαΐα.

21. Ἐπάταξε τὴν παρεμβολὴν τῶν Ἀσ-
συρίων,
καὶ ἐξέτρεψεν αὐτὰς ὁ ἄγγελος αὐ-
τῆς.

22. Ἐποίησε γὰρ Ἐζεκίας τὸ ἀρεστὸν
Κυρίου,

καὶ ἐνίσχυσεν ἐν ὁδοῖς Δαυὶδ τῆς πα-
τρὸς αὐτῆς,

Ἄς ἐνετείλατο Ἡσαΐας ὁ προφήτης,
Ὁ μέγας καὶ πιστὸς ἐν ὁράσει αὐτῆς.

23. Ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτῆς ἀνεπόδισεν
ὁ ἥλιος,

καὶ προσέθηκε ζωὴν βασιλεῖ.

24. Πνεύματι μεγάλῳ εἶδε τὰ ἔχματα,
καὶ παρεκάλεσε τὰς πενθοῦντας ἐν
Σιών.

25. Ἔως τῆς αἰῶνος ὑπέδειξε τὰ ἐσό-
μνα,

καὶ τὰ ἀπόκρυφα πρὶν ἢ παραγενέ-
θαι αὐτά.

ΚΕΦ. ΜΘ'. XLIX.

Μνημέσουσι Ἰωσὶς εἰς σύνθεσιν
θυμιάματος,

Ἐσκευασμένον ἔργον μαρτυρῆς.

Ἐν παντὶ σώματι ὡς μέλι γλυκαν-
θήσεται,

καὶ ὡς μετρίκα ἐν συμποσίῳ οἶνον.

2. Αὐτὸς κατηνθύνθη ἐν ἐπιστροφῇ λαῶν,
καὶ ἐξῆρε βδελύγματα ἀνομίας.

3. Κατεύθυνε πρὸς Κύριον τὴν καρδίαν ὁδὸν
αὐτῆς,

Ἐν ἡμέραις ἀνόμων κατίχυσεν τὴν εὐ-
σέβειαν.

4. Πάρεξ Δαυὶδ, καὶ Ἐζεκίας, καὶ Ἰω-
σὶς,

Πάντες πλημμελεία ἐπλημμέλησαν.
κατέλειπον γὰρ τὸν νόμον τῆς ὑψί-
στῃς,

Οἱ βασιλεῖς Ἰσραὴλ ἐξέλειπον.

5. Ἔδωκαν γὰρ τὸ κέρας αὐτῶν ἑτέροις, ἔδωκαν
καὶ τὴν δόξαν αὐτῶν ἔθνει ἀλλοτρίῳ.

6. Ἐνεπύρισαν ἐκλεκτὴν πόλιν ἀγιάσ-
ματος,

καὶ

υ. 17. Stich. 2. αὐτῆς ὕδωρ) αὐτῶν τὸν γάγ. υ. 18. ἀνέβη Σενναχηρείμ) ἀνέβητι σενναχηρείμ. ibid.
Stich. 2. χεῖρα) ἡ χεὶρ. υ. 19. αἱ χεῖρες) absque articulo. CAP. XLIX. υ. 1. Stich. 2.
ἔργον) ἔργον. υ. 3. τὴν ὁδὸν) τὴν καρδίαν. υ. 4. Stich. 2. πλημμελεία) πλημμέλειαν.

- Καὶ ἠρήμωσαν τὰς ὁδοὺς αὐτῆς
 Ἰηρεμία Ἐν χειρὶ Ἰηρεμίας.
 7. Ἐκάκωσαν γὰρ αὐτὸν,
 Καὶ αὐτὸς ἐν μήτρᾳ ἠγιασθή προ-
 φήτης
 Ἐκρίζουν καὶ κακοῦν καὶ ἀπολύειν,
 Ὡσαύτως οἰκοδομεῖν καὶ καταφυ-
 τεύειν.
 Ἰεζεκιήλ 8. Ἰεζεκιήλ ἰδὲν ὄρατιν δόξης,
 ὅς· Ἦν ὑπέδειξεν αὐτῷ ἐπὶ ἄρματος Χε-
 ρουβείμ·
 9. Καὶ γὰρ ἐμνήσθη τῶν ἐχθρῶν ἐν ὄμ-
 βρῳ,
 Καὶ ἀγαθῶσαι τὰς εὐθύνοντας ὁδοὺς.
 10. Καὶ τῶν δώδεκα προφητῶν τὰ ὅσα
 Ἀναθάλοι ἐκ τῆ τέπης αὐτῶν·
 Παρεκάλεσαν γὰρ τὸν Ἰακώβ,
 Καὶ ἱλυτρώσαντο αὐτὸς ἐν πίστει ἰλ-
 πίδος.
 11. Πῶς μεγαλύνωμεν τὸν Ζοροβάβελ;
 Καὶ αὐτὸς ὡς σφραγὶς ἐπὶ δεξιᾶς
 χειρός·
 12. Οὕτως Ἰησοῦς υἱὸς Ἰωσεφ,·
 Οἱ ἐν ἡμέραις αὐτῶν ᾠκοδόμησαν
 οἶκον,
 καὶ ἀνύψωσαν ναὸν ἅγιον Κυρίου,
 Ἡτοιμασμένον εἰς δόξαν αἰῶνος.
 Νεεμίας 13. Καὶ ἐν ἑκατηοῖς ἦν Νεεμίας, ὃ ἐπὶ πολὺ
 τὸ μνημέσυνον,
 Τῷ ἐγγείραντος ἡμῖν τείχη πεπλω-
 κῶτα,

Tom. IV.

Καὶ σήσαντος πύλας καὶ μοχλῆς,
 Καὶ ἀνεγείραντος τὰ οἰκόπεδα ἡμῶν.

14. Οὐδ' εἰς ἐκλίσθη ἐπὶ τῆς γῆς τοιῦ-
 τος οἶος Ἐνώχ·
 Καὶ αὐτὸς ἀνελήφθη ἀπὸ τῆς γῆς. μετέλειθῃ
 15. Οὐδὲ ὡς Ἰωσήφ ἐγενήθη ἀνὴρ,
 Ἠγόμενος ἀδελφῶν, σῆριγμα λαῷ,
 Καὶ τὰ ὅσα αὐτῷ ἐπεσκέπησαν.
 16. Σὴμ καὶ Σὴθ ἐν ἀνθρώποις ἐδοξά-
 θησαν,
 Καὶ ὑπὲρ πάντων ζῶν ἐν τῇ κλίσει Ἀ-
 δάμ.

ΚΕΦ. Ν'. L.

Σίμων Ὀνίας υἱὸς ὁ ἱερεὺς ὁ μέγας,
 Ὃς ἐν ζωῇ αὐτῷ ὑπέβραψεν οἶ-
 κον,

- Καὶ ἐν ἡμέραις αὐτῷ ἐσερέωτε ναὸν,
 2. Καὶ ὑπ' αὐτῷ ἐθεμελιώθη ὕψος δι-
 πλῆς,
 Ἀνάλημμα ὑψηλὸν περιβόλῃς ἱερῷ·
 3. Ἐν ἡμέραις αὐτῷ ἤλατλώθη ἀποδο-
 χεῖα ὑδάτων,
 Λαῖκος ὡσεὶ θαλάσσης τὸ περίμε-
 τρον·
 4. Ὁ φροντίζων τῷ λαῷ αὐτῷ ἀπὸ πλώ-
 σεως,
 Καὶ ἐπιχύσας πέλιν ἐν κολιορκήτει. ἐμπολιορ
 5. Ὃς ἐδοξάσθη ἐν περιστροφῇ λαῷ, κῆσαι
 Ἐν ἐξόδῳ οἴκῃ καταπετάσματος·

A a a

6. Ὡς

v. 6. stich. 3. Ἰηρεμία) ἱερεμίου. v. 7. stich. 3. ἀπολύειν) ἀπολύειν. v. 10. stich. 3. Παρεκάλε-
 σαν γὰρ) παρεκάλουν δὲ. ibid. stich. 4. ἱλυτρώσαντο) ἱλυτρώσαντο. v. 12. stich. 2. & 3. πύρ-
 γον ἀνύψωσαν ναὸν) οἶκον καὶ ἀνύψωσαν λαόν. v. 14. in Rom. οὐδὲ εἰς ἐκλίσθη οἶος Ἐνώχ τοῖστος ἐπὶ
 τῆς γῆς, καὶ γὰρ αὐτὸς ἀνελήφθη ἀπὸ τῆς γῆς. v. 15. ἐγενήθη) ἐγενήθη. C A P. L. v. 1. ὁ
 ἱερεὺς) ἱερεὺς. ibid. stich. 3. ναὸν) τὸν ναόν. v. 3. ἀποδοχεῖα) ἀποδοχεῖον. ibid. stich. 2.
 Λαῖκος) χαλκός. v. 5. Ὃς) ὡς.

6. Ὡς ἀστὴρ ἐωθινὸς ἐν μέσῳ νεφέλης,
Ὡς σελήνη πλήρης ἐν ἡμέραις,
7. Ὡς ἥλιος ἐκλάμπων ἐπὶ ναὸν ὑψίστη,
Ὡς τόξον φωτίζον ἐν νεφέλαις δόξης.
8. Ὡς ἄνθος ῥόδων ἐν ἡμέραις νέων,
Ὡσεὶ κρίνα ἐπ' ἐξόδῳ ὕδατος,
Ὡς βλαστὴς λιβάνου ἐν ἡμέραις θέρους.
9. Ὡς πῦρ καὶ λίβανος ἐπὶ πυρεῖς,
Ὡς σκεῦος χρυσίῳ ὀλοσφύρητον,
Κεκοσμημένον παντὶ λίθῳ πολυτελεῖ.
10. Ὡς ἐλαία ἐν καρπῇ ἀναθάλασσα καρπὸς,
Καὶ ὡς κυπάριστος ὑψυμένη ἐν νεφέλαις.
11. Ἐν τῷ ἀναλαμβάνειν αὐτὸν σολὴν δόξης,
Καὶ ἐνδιδύσκεσθαι αὐτὸν συντέλειαν καυχήματος,
Ἐν ἀναβάσει θυσιαστηρίῳ ἁγίῳ
Ἐδόξασε περιβολὴν ἀγιάσματος.
12. Ἐν δὲ τῷ δεχεσθαι μέλη ἐκ χειρῶν ἱερέων,
Καὶ αὐτὸς ἐσηκὼς παρ' ἐσχάρῃ βαμῶν,
Κυκλόθεν αὐτῷ στέφανος ἀδελφῶν,
Ὡς βλάβημα κέντρων ἐν τῷ λιβάνῳ,
Καὶ ἐκύκλωσαν αὐτὸν ὡς σελήνη φαινίκων.
13. Καὶ πάντες οἱ υἱοὶ Ἀαρὼν ἐν δόξῃ αὐτῶν,
Καὶ προσφορά Κυρίῳ ἐν χειρὶν αὐτῶν
Ἐναντι πάσης ἐκκλησίας Ἰσραὴλ.
14. Καὶ συντέλειαν λειτουργῶν ἐπὶ βαμῶν,
Κοσμήσαι προσφοράν ὑψίστη παντοκράτορος,
15. Ἐξέτενεν ἐπὶ σπονδαῖς χεῖρα αὐτῷ,
Καὶ ἔσπεισεν ἐξ αἵματος σαφυλῆς.
Ἐξέχεεν εἰς θεμέλια θυσιαστηρίῳ
Ὅσμήν εὐωδίας ὑψίστῳ παμβασίλει.
16. Τότε ἀνέκραγον οἱ υἱοὶ Ἀαρὼν,
Ἐν σάλπιγγιν ἐλαταῖς ἤχησαν,
Ἀκυστὴν ἐποίησαν φωνὴν μεγάλην
Εἰς μνημόσυνον ἔναντι ὑψίστη.
17. Τότε πᾶς ὁ λαὸς κοινῇ κατέσπευσαν,
Καὶ ἔπεσαν ἐπὶ πρόσωπον ἐπὶ τὴν γῆν,
Προσκυνῆσαι Κυρίῳ παντοκράτορι,
Θεῷ ὑψίστῳ.
18. Καὶ ἤνεσαν οἱ ψαλταῖοι ἐν φωναῖς αὐτῶν,
Ἐν πλείστῳ ἔχον ἰγλυκύνθῃ μέλος.
19. Καὶ εἰδείθη ὁ λαὸς Κυρίῳ ὑψίστῳ
Ἐν προσευχῇ κατέναντι ἐλεήμονος,
Ἔως συντελεσθῇ κόσμος Κυρίῳ,
Καὶ τὴν λειτουργίαν αὐτῷ ἐτελείωσαν.
20. Τότε καταβὰς ἐπῆρε χεῖρας αὐτῷ ἐπὶ χεῖρας
πᾶσαν ἐκκλησίαν υἱῶν Ἰσραὴλ,

Δύναι

ν. 7. Stich. 2. Ὡς τόξον) prae-mittit καλ. ν. 8. Stich. 2. Ὡσεὶ) ὡς. ibid. ἐξόδῳ) ἐξόδῳ. ν. 9. πυρεῖν) πυρεῖς. ν. 11. Stich. 2. καυχήματος) καυχήματος. ν. 12. Stich. 2. ἐσηκὼς) ἐσῆς. ibid. Stich. 4. κέντρων) κέντρων. ν. 14. ἐπὶ βαμῶν) ἐπὶ βαμῶν. ν. 16. οἱ υἱοὶ) υἱοὶ. ν. 17. κατέσπευσαν) κατέσπευσαν. ibid. Stich. 3. Κυρίῳ) τῷ κυρίῳ αὐτῶν. ibid. ὑψίστῳ) τῷ ὑψίστῳ. ν. 18. Ψαλταῖοι) ψαλμῶδοι. ibid. Stich. 2. ἰγλυκύνθῃ) ἰγλυκύνθῃ. ν. 20. Stich. 1. in Rom. τότε καταβὰς ἐπῆρε χεῖρας αὐτῷ καὶ πᾶσαν ἐκκλησίαν υἱῶν Ἰσραὴλ.

Κυρίῳ Δῆναι εὐλογίαν Κυρίῳ ἐκ χειλέων αὐ-
τῆς,

Καὶ ἐν ὀνόματι αὐτῆς καυχῆσθαι.

21. Καὶ ἰδεντίρωσαν ἐν προσκυνήσει,
† Ἐπιδίξασθαι τὴν εὐλογίαν παρὰ ὑ-
ψίστης.

22. Καὶ νῦν εὐλογήσατε τῷ Θεῷ πάν-
των

Τῇ μεγάλᾳ ποιῶντι πάντα,

Τὸν ὑψοῦντα ἡμέρας ἡμῶν ἐκ μή-
τρας,

Καὶ ποιῶντα μεθ' ἡμῶν κατὰ τὸ ἔλεος
αὐτῆς.

23. Δόξῃ ἡμῖν εὐφροσύνην καρδίας,
Καὶ γενέσθαι εἰρήνην ἐν ἡμέραις ἡμῶν
Ἐν Ἰσραὴλ κατὰ τὰς ἡμέρας τῆς
αἰῶνος.

24. Ἐμπιστεῦσαι μεθ' ἡμῶν τὸ ἔλεος
αὐτῆς,

αὐτῆς Καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις ἡμῶν λυτρωσά-
θω ἡμᾶς.

25. Ἐν δυσὶν ἔθνεσι προσώχθισεν ἡ ψυ-
χή μου,

Καὶ τὸ τρίτον ἐκ ἑσιν ἔθνος.

26. Οἱ καθήμενοι ἐν ὄρει Σαμαρείας,
καὶ Φυλιστιίμ,

Καὶ ὁ λαὸς ὁ μαρὸς ὁ κατοικῶν ἐν
Σικίμοις.

27. Παιδείαν συνέσεως καὶ ἐπιστήμης

Ἐχάρᾳ Ἐχάρᾳ ἐν τῷ βιβλίῳ τέτρω
Ἰησοῦ υἱὸς Σιραχ Ἐλεάζαρ ὁ Ἱερο-
σολυμίτης,

Ὃς ἀνάμειξε σοφίαν ἀπὸ καρδίας
αὐτῆς.

28. Μακάριος ὅς ἐν τέτοις ἀνατραφῇ-
σεται, καὶ θεὸς αὐτῷ ἐπὶ καρ-
δίαν αὐτῆς σοφιοθήσεται.

29. Ἐὰν γὰρ ταῦτα ποιήσῃ, πρὸς πάν-
τα ἰχύσει, ὅτι φῶς Κυρίου τὸ ἵ-
χνος αὐτῆς,

Καὶ τοῖς εὐσεβεσι ἰδὼκε σοφίαν.

Εὐλογητὸς Κύριος εἰς τὸν αἰῶνα· γένοιτο,
γένοιτο.

ΚΕΦ. ΝΑ'. LI.

Προσευχὴ Ἰησοῦ υἱὸς Σιραχ.

Εξομολογήσομαι σοι Κύριε βασιλεῦ, Ἐξομολο-
καί αἰνέσω σε Θεὸν τὸν σωτὴ γέμαι
ρά μου,

Ἐξομολογῆμαι τῷ ὀνόματί σου.

2. Ὅτι σκεπασῆς καὶ βοηθὸς ἐγένε-
μαι,

Καὶ ἐλυτρώσω τὸ σῶμά μου ἐξ ἀπω-
λείας, καὶ ἐκ παγίδος διαβολῆς
γλώσσης,

Ἀπὸ χειλέων ἐργαζομένων ψεύδος, καὶ
ἐναντι τῶν παρεστηκότων

Ἐγένεαι μοι βοηθός, 3. καὶ ἐλυτρώσω
με

Κατὰ τὸ πλῆθος ἐλέους καὶ ὀνόμα-
τός σου,

Ἐκ βρυγμῶν ἱτοίμην εἰς βρῶμα, ἔτοιμον

Ἐκ χειρὸς ζητούντων τὴν ψυχὴν
μου,

Ἐκ πλείονων θλίψεων ἧς ἔχον,

Α α α ι

4. Ἀπὸ

ν. 20. stich. 3. καυχῆσθαι) καυχᾶσθαι. ν. 21. ἐπὶ προσκ.) ἐν προσκυνήσει. ν. 22. stich. 2. & 3.
πάντων μεγάλα ποιῶντι) πάντες τῇ μεγαλοποιῶντι. ν. 26. καὶ Φυλιστιίμ) καὶ δεest. ibid.
Rich. 2. ὁ μαρὸς) μαρὸς. ν. 27. stich. 3. Ἐλεάζαρ ὁ) non habet. ν. 28. καὶ θεὸς) καὶ ὁ
θεός. ν. 29. ταῦτα) κτῆ. CAP. LI. Infer. Σιραχ) σιραχ. ν. 1. Ἐξομολογῆμαι) Ἐξομο-
λογήσομαι. ibid. αἰνέσω) addit σε. ν. 2. stich. 2. ἀπωλείας) ἀπελείας. ibid. stich. 4. Ἐγένου
βοηθός) ἐγένεαι μοι βοηθός. ν. 3. stich. 3. ἔτοιμον) ἱτοίμην.

4. Ἀπὸ πνίγμῃ πυρᾶς κυκλόθεν,
Καὶ ἐκ μέσθ πυρὸς ἢ ἐκ ἐξέκαυτα,
5. Ἐκ βάθους κοιλίας ἄλθ,
Καὶ ἀπὸ γλώσσης ἀκαθάρτου καὶ λό-
γῃ ψευδῆς.
6. Βασιλεῖ διαβολῇ ἐκ γλώσσης ἀδίκῃ·
Ἦγγισεν ἕως θανάτου ἡ ψυχὴ μου,
Καὶ ἡ ζωὴ μου ἦν σύνεγγυς ἄλθ κάτω.
7. Περιέχον με πάντοθεν, καὶ ἐκ ἦν ὁ
βοηθῶν.
Ἔβλεπον εἰς ἀντίληψιν ἀνθρώπων,
καὶ ἐκ ἦν.
8. Καὶ ἐμνήσθην τῷ ἐλέεσ σε Κύριε,
Καὶ τῆς ἐργασίας σε τῆς ἀπ' αἰῶ-
νος.
Ὅτι ἐξαιρῇ τῆς ὑπομένωντάς σε,
Καὶ σώξεις αὐτὸς ἐκ χειρὸς ἐχθρῶν.
9. Καὶ ἀνύψωσα ἀπὸ γῆς ἱκετείαν μου,
Καὶ ὑπὲρ θανάτου ῥύσεως ἐδεήθην.
10. Ἐπεκαλεσάμην Κύριον πατέρα κυ-
ρίῃ μου,
Μὴ με ἐγκαταλιπεῖν ἐν ἡμέραις θλί-
ψεως,
Ἐν καιρῷ ὑπερηφάνων ἀβουθησίας.
11. Αἰνέσω τὸ ὄνομά σε ἐν δαυλεχῶς,
Καὶ ὑμνήσω ἐν ἐξομολογήσει.
Καὶ εἰσηκόσθῃ ἡ δέησίς μου.
12. Ἔσωσας γάρ με ἐξ ἀπωλείας,
ἐξελεῖμαι Καὶ ἐξείλε με ἐκ χειρὸς πονηρῶ (καὶ
ἐξείλε με).
- Διὰ τῆτο ἐξομολογήσομαί σοι, καὶ
αἰνέσω σοι, καὶ εὐλογήσω τῷ ὀνό-
ματι Κυρίου.
13. Ἔτι ὧν νεώτερος πρηνὴ πλανηθῆναί
με,
Ἐζήτησα σοφίαν προφανῶς ἐν προσ-
ευχῇ μου.
14. Ἐναντι ναῦ ἠξίου περὶ αὐτῆς,
Καὶ ἕως ἐχάταν ἐκζητήσω αὐτήν.
15. Ἐξ ἀνθρώπου ὡς περκαζέσης σαφυλῆς, ἕως
Ἠυφραίνθῃ ἡ καρδίᾳ μου ἐν αὐτῇ.
Ἐπέβη ὁ πῶς μου ἐν εὐθύτητι,
Ἐκ νεότητός μου ἔχνησον αὐτήν.
16. Ἐκλήνω ὀλίγον τὸ ἔς μου καὶ ἐδε-
ξάμην,
Καὶ πολλὴν εὐρεν ἐμαυτῷ παιδείαν.
17. Πρεκοπὴ ἐγένετό μοι ἐν αὐτῇ.
Τῷ διδόντι μοι σοφίαν, δώσω δόξαν.
18. Διενεήθην γάρ τῷ ποιῆσαί με αὐ-
τήν,
Καὶ ἐξήλωσα τὸ ἀγαθόν, καὶ ἢ μὴ
αἰχλυνθᾷ.
19. Διαμιμάχεται ἡ ψυχὴ μου ἐν αὐτῇ, διαμεμά-
χεται καὶ ἐν ποιήσει μου † διηκριβωσάμην. χιται
Τὰς χεῖράς μου ἐξεπέτασα πρὸς † διηκρι-
βησάμην ὕψος, βησάμην
Καὶ τὰ ἀγνοήματα αὐτῆς ἐπένθη-
σα.
20. Τὴν ψυχὴν μου κατεύθυνα εἰς αὐ-
τήν,

Καὶ

ν. 4. πυρᾶς) πυρὸς. ν. 7. Stich. 2. Ἔβλεπον) ἐμβλέσκων. ν. 8. Stich. 3. ἐξαιρῇ) ἐξελεῖ. ibid.
Stich. 4. ἐχθρῶν) ἐχθρῶν. ν. 9. ἀπὸ γῆς) ἐκ γῆς. ibid. Stich. 2. ἀπὸ ἀθανάτου) ὑπὲρ θανάτου.
ν. 12. Stich. 2. in Rom. καὶ ἐξείλε με ἐκ καιρῶ πονηροῦ. ibid. Stich. 3. ἐξομολ. σοι, καὶ) σοι
deest. ν. 15. ἕως) ὡς. ibid. Stich. 4. ἔχνησον) ἔχνησα. ibid. Stich. 2. διδόντι) addit μοι.
ν. 18. ποιῆσαί με) με abest. ν. 19. διαμιμάχεται) διαμιμάχεται. ibid. Stich. 2. μου διηκρι-
βησάμην) λιμὸν διηκριβωσάμην.

καιρῷ θ
ρισμῷ.

Καὶ ἐν καθαρισμῷ εὗρον αὐτήν.
Καρδίαν ἐκλήσάμην μετ' αὐτῆς ἀπ'
ἀρχῆς.
Διὰ τῆτο ἔ μη ἐγκαταλειφθῶ.

21. Καὶ ἡ κοιλία μου ἐταράχθη τῷ ἐκ-
ζητῆσαι αὐτήν.
Διὰ τῆτο ἐκλήσάμην ἀγαθὸν κῆμα.

22. Ἐδωκε Κύριος γλῶσσάν μου μιθὲν μου,
Καὶ ἐν αὐτῇ αἰνέσω αὐτόν.

23. Ἐγγίσατε πρὸς με ἀπαίδευτοι,
καὶ αὐλιώθη-
σεως
Καὶ αὐλιώθη ἐν οἴκῳ παιδείας.

24. Τί ὅτι ὑπερεῖτε, λέγετε, ἐν τέ-
τοις,
Καὶ αἱ ψυχαὶ ὑμῶν διψῶσι σφό-
δρα;

25. Ἦνοιξα τὸ στόμα μου, καὶ ἐλάλησα.
Κτήσασθε ἑαυτοῖς ὄνου ἀργυρίῳ.

26. Τὸν τράχηλον ὑμῶν ὑπόθετε ὑπὸ
ζυγόν,
Καὶ ἐπιδεξάσθω ἡ ψυχὴ ὑμῶν παι-
δείαν.

Ἐγγύς ἐστιν εὐρεῖν αὐτήν.

27. Ἴδετε ἐν ὀφθαλμοῖς ὑμῶν ὅτι ὀλί-
γον ἐκοπίασα,

Καὶ εὗρον ἑμαυτῷ ποδὴν ἀνάπαυσιν.

28. Μετάχετε παιδείας ἐν ποδῷ ἀριθ-
μῷ ἀργυρίῳ.

Καὶ πολὺν χρυσὸν κλήσασθε ἐν αὐτῇ.

29. Εὐφρανθεὶν ἡ ψυχὴ ὑμῶν ἐν τῷ ἐ-
λέει αὐτῆς,

Καὶ μὴ αἰχυνθῆτε ἐν αἰνέσει αὐτῆς.

30. Ἐργάζεσθε τὸ ἔργον ὑμῶν πρὸ και-
ρῷ,

Καὶ δώσει τὸν μιθὲν ὑμῶν ἐν καιρῷ
αὐτῆς.

ΣΟΦΙΑ ΙΗΣΟΥ ΥΙΟΥ ΣΕΙΡΑΧ.

ν. 20. stich. 1. & 3. in Edis. Rom. transponuntur. ibid. stich. 2. ἐν καιρῷ θρισμοῦ) ἐν καθα-
ρισμῷ. ibid. stich. 3. μετ' αὐτῆς) μετ' αὐτῶν. ν. 21. τῷ) abest. ν. 22. γλῶσσάν μου) γλῶσ-
σάν μου. ν. 23. stich. 2. αὐλιώθησε) αὐλιώθη. ν. 24. Τί ὅτι) τίς. ibid. λέγετε) abest.

